

De s amenkomst (deel 4):
de collecte

Ouderenzorg en gemeente

Interview met
student Michèl
Dethmers

Inhoud

Nieuwjaarswoord

3

Die Gemeinde

Waarom gaan we niet vaker?	4
Ander nieuws	5
Column over... Brieven	5
De samenkomst (deel 4): de collecte	6-7
Ouderenzorg en gemeente	8-9

Die Gemeinde

Woorden uit de Bijbel: Matteüs 1	10
Interview met student Michèl Dethmers	11
Nogmaals passie voor preken!	12
Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (1)	13
Boekbespreking	13
Unie- en gemeentenieuws	13-14
Advertenties	15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
Y. Postma
Die Gemeinde
M. Dethmers

'Indien Gij zelf niet medegaat, doe ons vanhier niet optrekken'

De jaarwisseling ligt alweer enkele dagen achter ons. We hebben het jaar 2003 achter ons gelaten en staan aan het begin van een nieuw jaar.

Anno 2003 – voor de een was het een bewogen jaar, voor een ander overstemde de vreugde en voor weer een ander was het een jaar van zorg en moeite. Een ieder heeft het jaar 2003 op een andere manier beleefd, met andere gebeurtenissen en belevenissen. Hoewel verdriet, pijn, onrecht, angst, vreugde, blijdschap etc. door iedereen in andere maten werden beleefd, was er voor velen toch één feit hetzelfde. De Here God was erbij, Hij wist ervan en wilde ons zelfs dragen als pijn of moeite ons dreigde te overmannen. Die zekerheid vinden wij in Gods Woord, waaruit wij troost en kracht mogen putten. Zowel in het oude als het nieuwe testament staan geweldige beloften van God aan Zijn kinderen. 'Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en het mens-kind, dat Gij naar hem omziet?' (Psalm 8:5). 'Gij omgeeft mij van achteren en van voren en Gij legt uw hand op mij. Het begrijpen is mij te wonderbaar, te verheven, ik kan er niet bij' (Psalm 139:5-6). 'En de haren van uw hoofd zijn ook alle geteld. Weest dan niet bevreesd: gij gaat vele mussen te boven' (Matteüs 10:30).

De Here God heeft een ieder persoonlijk op het oog, tussen al die miljarden mensen hier op aarde. 'Want des Heren ogen gaan over de gehele aarde, om krachtig bij te staan hen, wier hart volkomen naar Hem uitgaat' (2 Kronieken 16:9). Juda en Israël zochten herhaaldelijk hun heil bij heidense volken in plaats van bij God, ook al had die God hen zelfs bevrijd. Ze dachten zelf de oplossing te hebben gevonden en vertrouwden daarop; het vertrouwen op God was weg. Maar wie zijn vertrouwen op de Here

stelt, zal niet beschaamd uitkomen. Alleen God de Vader weet wat wij nodig zijn, Hij wil ons dragen, Hij wil dat wij ons vertrouwen op Hem stellen en van daaruit leven. Het is aan ons welke keuze wij maken: stellen wij ons vertrouwen op de Here of zoeken wij naar menselijke oplossingen net als Juda en Israël in het boek Kronieken en houden wij ons leven liever in eigen hand.

Voor ons ligt een nieuw jaar, een jaar waarin wij ongetwijfeld weer voor keuzes worden gesteld; keuzes die we samen met de Heer willen nemen of denken we zelf de klus te kunnen klaren? Wie samen met God de weg wil gaan, maakt een stap in geloof. En vanuit Gods Woord mogen we weten dat Gods weg de beste is, ook al hebben wij daarover soms onze vragen en twijfels. Wat is onze drijfveer voor dit nieuwe jaar, dezelfde als Mozes destijds in de woestijn? Mozes vroeg aan de Here of Hij duidelijk wilde laten zien welke weg het volk moest gaan en zei: "Indien Gij zelf niet medegaat, doe ons vanhier niet optrekken".

Voor u ligt het eerste nummer van *De Christen* in het nieuwe jaar 2004. Een *De Christen* met een vernieuwde lay-out, waar u hopen we net zo tevreden over bent als wij. Maar het gaat natuurlijk ook om de inhoud. We willen als redactie proberen om ook dit jaar *De Christen* weer op een goede manier te vullen. In dit eerste nummer vindt u o.a. een nieuwjaarswoord, een artikel over kerkbezoek 'Waarom gaan we niet vaker?' en de collecte wordt dit keer in de samenkomst reeks uitgelicht. In het hart van *De Christen* vindt u een epistel over ouderenzorg.

De redactie wenst u Gods rijke zegen toe.

Mariska Oegema

Bij de wisseling van oud naar nieuw lopen de burens even naar buiten om elkaar de hand te schudden. Na het "gelukkig nieuwjaar en de beste wensen" kijken ze elkaar nog eens aan en zeggen ze tegelijk: "een nieuw jaar, nieuwe kansen", een volkswijsheid die klinkt als een klok. Een volkswijsheid met bijbelse roots.

Die Gemeinde

2004: een jaar vol enthousiasme en met kansen.

Henk Wieringa

Enthousiast

Ik weet niet hoe het u vergaat maar als ik wakker word moet ik altijd eerst even een beetje bijkomen. Eerst even een kopje thee of koffie met een broodje en de krant er bij. Het zou me storen als mijn vrouw of kinderen me op die vroege morgen deelgenoot zouden maken van hun fantastische ideeën en geweldige plannen voor de toekomst. Nee, al te veel bedrijvigheid kan ik op de vroege morgen niet verdragen. Het zal u duidelijk zijn: ik moet even over het dode punt heen getild worden. Daarna sta ik voor veel zaken open en zeer zeker voor een ontmoeting en een gesprek met een geïnspireerd en enthousiast medemens. Da's toch geweldig, ik bedoel, dat je iemand ontmoet waarvan iets uitgaat, waarvan iets afstraalt. Zo iemand herken je vaak al voordat hij of zij ook nog maar een woord heeft gesproken. Het is vaak een persoon die zaken wakker houdt, die altijd nog wel een sprankje (of nog meer) hoop ziet als iedereen alleen de negatieve kant van de zaak belicht. Het is een mens die de zin van het leven ziet. Het is iemand die zegt: die kant moeten we op. Hij of zij is daarbij vervolgens niet te beroerd om voorop te lopen.

Jesaja

Boven beschreven persoon kunnen we typeren als een enthousiast mens. Na het 'God met ons' van Kerst dringt zo in het nieuwe jaar tot ons door dat het ook mag heten 'met God in je', dat is de letterlijke betekenis van enthousiast. De Heilige Geest is in ons uitgestort en dan weten we: enthousiasme wordt ons ten diepste geschonken als een gave van God. Jesaja weet dit ook als hij zegt: De Geest des Heren HEREN is op mij (Jesaja 61:1). Uit het vervolg wordt duidelijk dat Jesaja die woorden spreekt tot het volk dat zojuist uit Ballingschap is teruggekeerd. Ze zitten bij de pakken en de puinhopen neer. Da's niet God's methode. Hij houdt de moed er in en schakelt mensen in om zoals Jesaja dat zegt "een blijde boodschap te brengen". Soms begint dat bij één persoon. Jesaja heeft met zijn inspirerende en enthousiaste woorden een doel voor ogen en dat is dat de gebroken en ontmoedigde medemens weer op eigen benen kan staan, weer een nieuw startpunt heeft en zo een toekomst voor ogen krijgt. Jesaja ziet kansen om van de scherven en het puin weer wat nieuws te gaan bouwen. Met de hulp van de Heer gaat dat zeker lukken.

Jezus

Ruim 700 jaar later haalt Jezus de woorden van Jesaja aan. En weer kunnen we zeggen: God houdt de moed er in en schakelt nu zijn eigen Zoon in. Deze Jezus herkent zich in de woorden van Jesaja en zegt het hem na: "De Geest des Heren is op Mij" (Lucas 4:18). Jezus herkent zich niet alleen in Jesaja's woorden, Hij zegt er ook het volgende van: "Heden is dit schriftwoord voor uw oren vervuld" (Lucas 4:21), het is werkelijkheid geworden. Hij IS het evangelie. Hij loopt voorop en staat ook in 2004 in ons midden. Hij staat er temidden van onze schuld. Hij staat er als wij met de handen in het haar zitten en ontmoedigd zijn. Hij staat er, rechtop, geïnspireerd en enthousiast om ons te bevrijden, ons op te richten, te troosten en aan te zetten tot opbouwwerk. Hij staat er om ons enthousiast te maken en zingt ons toe: Grijp toch de kansen door God u gegeven.

Namens de redactie van *De Christen* wens ik u allen een enthousiast en kansrijk 2004 toe, zowel in de gemeente als ook in uw persoonlijk leven.

'Waarom gaan we niet vaker?'

Yme Horjus

In mijn vorige werksituatie ging ik op zondag vaak uit spreken. Als ik per trein naar Rotterdam ging, passeerde ik Diergaarde Blijdorp. In deze dierentuin stond een groot bill-board met de tekst: 'Waarom gaan we niet vaker?' Ik vond dat een heel intrigerende tekst. Knap bedacht van de reclamemakers. Want je voelde op je klompen aan dat deze zin in de mond werd gelegd van opgetogen kinderen of ouders die na een dagje Blijdorp op deze wijze van de dierentuin afscheid namen. Dit moeten we vaker doen!

Ik zou deze intrigerende tekst eigenlijk ook wel boven de uitgang van onze kerkgebouwen willen hangen. 'Waarom gaan we niet vaker?' Deze tekst is natuurlijk niet besteed aan mensen die trouw en vreugdevol elke zondag naar de dienst komen. Voor hen is het namelijk geen vraag. Ze zouden het missen als ze eens een zondag zouden overslaan: het samen zingen, samen bidden en het luisteren naar de verkondiging van Gods Woord.

Voor anderen zou die intrigerende tekst echt een aansporing moeten zijn. Omdat ze het met de regelmaat van het gaan naar de diensten niet zo nauw nemen. Niet zo lang geleden schreef een collega-voorganger in het maandblad van zijn gemeente over de 'gemeente in ploegendienst'. Het was hem opgevallen dat de gemeente op de ene zondag een heel andere samenstelling kon hebben dan op de andere. Per zondag zat er een heel andere 'ploeg' vóór hem. Hij drukte dit verschijnsel uit in autotermen: gemeenteleden die 1 op 2 lopen, of 1 op 4. Het ging daarbij niet om het brand-

stofverbruik, maar om de frequentie van de kerkgang.

'Dit verschijnsel is niet nieuw. Het is al zo oud als de gemeente zelf. In het Nieuwe Testament vinden we de verzuiming van de schrijver van de Hebreeënbrief: 'Wij moeten onze eigen bijeenkomst niet verzuimen, zoals sommigen dat gewoon zijn...' (10:25). In zekere zin werken deze woorden ontzuimerend. Dus toen óók al! Je kunt het verschijnsel wat relativeren: het is van alle tijden! Toch heeft de Hebreeënbrieffschrijver zijn opmerking niet bedoeld om het verschijnsel maar helemaal weg te wuiven. Hij vindt toch wel een ernstig probleem, want hij vervolgt: '...maar elkander aansporen, en dat des te meer, naarmate gij de dag ziet nadere...'.

Er zijn gemeenteleden die 1 op 2 lopen, of 1 op 4.

Natuurlijk kunnen er respectabele en legitieme redenen zijn

waarom gelovigen niet tot een 1 op 1 gemiddelde komen. Je moet werken op zondag, je hebt te kampen met een gebrekkige gezondheid waardoor je soms gewoon niet kunt, je bent te oud geworden om een dienst van anderhalf uur te kunnen uitzitten of je aanwezigheid elders is noodzakelijk...

Er zijn ook minder respectabele en legitieme redenen: het bed is op zondagmorgen zo bijzonder lekker. De collega-voorganger die ik hierboven al noemde heeft ooit eens in een preek beweerd dat op zondagmorgen de duivel een geest van bijzondere slaperigheid uitstort over het rijke westen. Alle andere dagen van de week hebben we daar geen last van, maar op zondagmorgen willen we onszelf niet

onderwerpen aan het regiem van de wekker.

Daarnaast heeft het abc-christendom zijn intrede gedaan. Daarmee wordt niet bedoeld een verlangen naar de 'redelijke onvervalste melk', maar dan staan de letters a, b en c voor auto, boot en caravan. Gelovigen die abc-christenen zijn geworden, blijven soms een hele zomerperiode weg. Ze nemen even vakantie van de gemeente. Soms ben ik ook wel eens bang dat ze in die periode vakantie nemen van God. Dat is trouwens een algemene trend. Mensen gaan tijdens hun vakantie niet zo vaak meer naar de kerk. Daarnaast generen broeders en zusters zich er nauwelijks voor om te bekenen dat ze ook wel eens diensten elders bezoeken, waar een fijne praise is. Zonder blikken of blozen geven ze dan toe 'shoppers' te zijn, aan wie een geliefde term als 'gemeentebesef' niet meer besteed is.

'Waarom gaan wij niet vaker?' Ik hoop dat die tekst van Diergaarde Blijdorp ons iets te zeggen mag hebben. Nee, het gaat mij niet om het instandhouden van dierbare tradities, maar om het vitaal houden van onszelf als toegewijde gelovigen. We zouden onszelf eens de vraag moeten voorhouden: 'hoe word ik als gelovige gevoed, als ik deze zondag niet naar de dienst ga?' Te weinig vertalen wij het bezoek aan de diensten in termen van groei en geestelijke volwassenheid. Te veel laten wij ons leiden door gemakzucht en koestering van ons eigen vlees. Beslissend is de vraag: 'Heer, wat wilt U dat ik doe?'

Ds. Yme Horjus is voorganger van de Baptistengemeente Doetinchem.

Foto's: Archief De Christen

Ander nieuws

Ruth, Amos en Lucas in de Nieuwe Bijbelvertaling op internet

Vanaf vrijdag 28 november is een drietal bijbelboeken in de *Nieuwe Bijbelvertaling* beschikbaar op internet. De internetgebruiker vindt de boeken Ruth, Amos en Lucas via de site van het Nederlands Bijbelgenootschap, www.bijbelgenootschap.nl. Eind oktober werden deze drie boeken, samen met een gedeelte uit het apocriefe boek Wijsheid en enkele Psalmen, al gepubliceerd in *Werk in uitvoering 3*, een deelluitgave van de *Nieuwe Bijbelvertaling*.

(NBG)

Zuidelijke Baptisten uit BWA

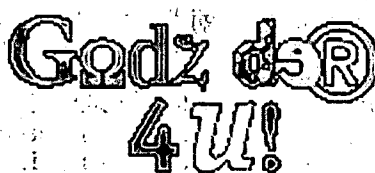
De Southern Baptist Convention (SBC) heeft besloten om per 1 oktober a.s. haar lidmaatschap van de Baptisten Wereld Alliantie (BWA) te beëindigen. Officieel gebeurt dit omdat de Southern Baptists niet meer achter alles kunnen staan dat door de BWA wordt gedaan. Vorig jaar al besloot de SBC om haar bijdrage aan de BWA met 125.000 dollar te verlagen. Reden hiervoor was de toelating van de Coperative Baptist Fellowship (CBF) tot de BWA. De CBF bestaat uit gemeenten die hun lidmaatschap van de SBC hebben opgezegd, omdat ze niet langer achter alle (conservatieve) opvattingen konden staan. De SBC heeft zich altijd verzet tegen toetreding van de CBF tot de BWA, maar volgens het bestuur van de BWA voldeed de CBF in 2003 aan alle toelatingseisen. "Er zijn meer unies lid van de BWA, die helaas door een scheuring zijn ontstaan", aldus een woordvoerder van de BWA. Het besluit van de SBC heeft grote financiële gevolgen voor de BWA.

(BWA)

Na 23 jaar weer Jaar van de Bijbel in het Midden-Oosten

De officiële openingsceremonie rond het Jaar van de Bijbel 2004 in het Katholieke Informatiecentrum in Beiroet eerder deze maand trok veel media-aandacht. Tijdens deze gelegenheid onthulden de kerken en bijbelgenootschappen dat ze in het Jaar van de Bijbel de toegang tot en de verkrijgbaarheid van de Bijbel hopen te vergroten, dat ze de authenticiteit en de leer van de Bijbel willen bevestigen en het belang van de Bijbel voor alle leeftijden en generaties benadrukken. Er is veel tijd besteed aan het ontwikkelen van verschillende communicatie-uitingen om de Bijbel tijdens het Jaar van de Bijbel te promoten. Zo zijn er videoclips met een bijbelse boodschap, bijbelmateriaal voor christelijke festivals, informatiepakketten voor de kerken en bijbelreclamespotjes. Er wordt tevens gewerkt aan bijbelmateriaal dat inhaakt op de Olympische Spelen in 2004.

(United Bible Societies)

De doelstelling van de IBB (Internationale Bijbelbond) is: het stimuleren van een persoonlijke relatie met God. Belangrijk daarin is de Bijbel te laten spreken voor jong en oud. Maar veel jongeren (en ook ouderen!) vinden het toch lastig om dat regelmatig te doen. Waar begin je? Wat betekent het? Wat moet je met wat je leest? Om die hindernissen te nemen heeft de IBB een programma ontwikkeld. Het heet **Godz der 4U!** Doel ervan is jongeren te stimuleren en te helpen om van Bijbel lezen een goede (dagelijkse) gewoonte te maken. Meer info via 0345-517834, E-mail: info@ibbnl.org

(IBB)

Column over...

Brieven

Door: S. Prost

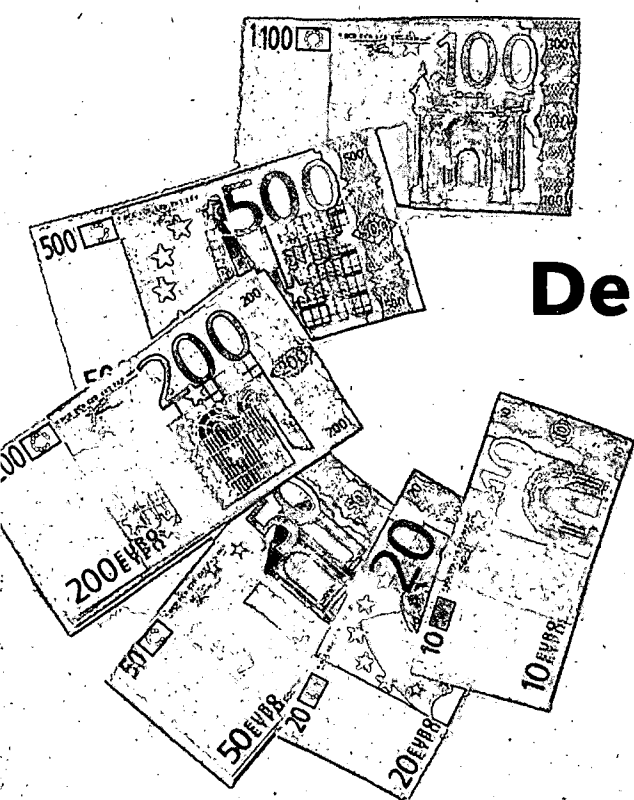
We zijn in de vreemdste zaken koplopers. Maar Nederland doet niet mee. Nee, Tante Pos doet niet mee.

Posterijen uit alle landen sturen de brieven aan God door naar Jeruzalem. Vrijwilligers doen die dan tussen de stenen van de Tempelmuur. En later worden ze eervol buiten de stad begraven. TPG Postsorteerders kennen voor brieven aan God alleen maar de versnipperaar. Da's veel rationeler. Brieven voor Sinterklaas worden wel doorgestuurd! Maar aan God? Nee. Schrijft over een aantal jaren prinses Amalia voor het eerst met onzekere hand een hanepoterig uitzierend briefje aan de Here Jezus, ze hoeft niet veel terug te verwachten. Grote moeite, veel klein verdriet. Misschien dat Radar of de Consumentenbond daar wat aan kunnen doen? De gehaaste sorteerders zouden die brieven toch alleen maar eventjes moeten inzien. Dan zouden ze misschien wat meer beleven ook...

Postsorteerders in Engeland deden dat wel. Ze haalden 90 pond op voor een arme weduwe die God vroeg om 96 pond voor haar huurschuld. Toen dat bedrag – zonder afzender – werd bezorgd, ontvingen ze weer een brief aan God. Deze begon met grote waardering. Maar eindigde met de beschuldiging dat die lui van het postkantoor brutaal 6 pond van het totale bedrag hadden afgehaald!

Het geloof, met alle aspecten erbij, speelt steeds minder een rol in de samenleving. Er wordt nog meer met Sinterklaas rekening gehouden. Dus weten mensen soms ook niet hoe ze tegenover gelovigen en hun handelen moeten staan. Ontkennen? Negeren? Sympathiseren? Waarderen? Laten we in ieder geval zelf brieven van Christus zijn. Die door mensen (ook sorteerders) wel gelezen kunnen en moeten worden.

Reageren? s.prost@freeler.nl

De samenkomst (deel 4): de collecte

Nico van der Leer

Het was halverwege de jaren tachtig, op een zondagmorgen in de Hainault Baptist Church (Londen). Bijna aan het einde van de dienst was het zover: de collecte. Wat ons opviel was dat dit niet zomaar even tussendoor gebeurde, maar dat het een belangrijk onderdeel van de dienst was. Verschillende mensen uit de gemeente werden naar voren geroepen om deze zondag met de offer-schalen rond te gaan. Ze werden met eerbied rondgedragen en doorgegeven en aan het eind van de inzameling op de Avondmaalstafel neergezet. De voorganger nam een schaal en sloot zijn ogen: 'Wij danken U Heer voor alles wat U ons geeft; neem onze gaven aan als teken van Uw trouwe zorg aan ons; zeggen dit offer en maak het

vruchtbaar voor Uw Koninkrijk'.

Het maakte diepe indruk op ons, zeker toen we daarna hoorden dat de 'offering' van vorige week zondag bijna duizend pond had opgebracht! Later bleek ons dat dit inclusief de vrijwillige bijdragen was, dus het was zeker geen 'gewone' collecte.

Vroeger was de zondagse inzameling doorgaans de enige bron van inkomsten voor een gemeente en nam daarvoor ook een belangrijke plaats in. Tegenwoordig is de eerste collecte (die doorgaans voor het algemene werk van de gemeente bestemd is) nog steeds een belangrijke baten-post op de gemeentelijke begroting. Maar de meeste financiële bijdragen worden maandelijks via een (automatische) bank of giro-overschrijving gedaan.

Is het dan nog wel nodig om ook tijdens de kerkdienst apart te collecteren voor de gemeente? Dat de penningmeester gelijk 'ja' zal zeggen is te verwachten, maar vinden de kerk-gangers dat ook? Veel hangt ervan af met welke motivatie mensen worden uitgenodigd om 'te geven' en op welke wijze de collecte daarvoor in de dienst

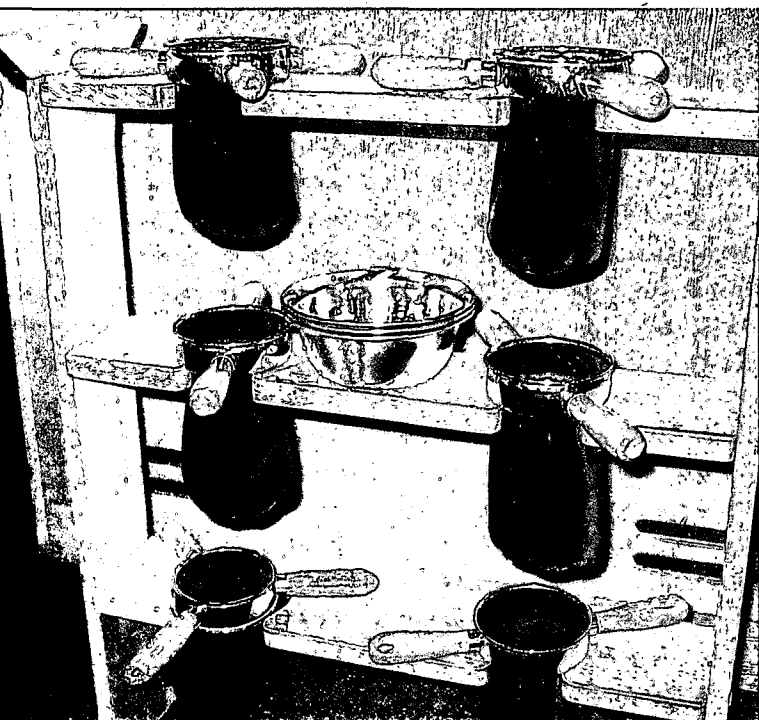
een plaats krijgt.

Voor gasten en bezoekers is de collecte

een uitgelezen gelegenheid om bij te dragen aan de opbouw van de gemeente. Voor leden en vrienden is de collecte een mogelijkheid om iets extra's te doen naast hun vaste maandelijkse bijdrage. Ga maar eens na hoe vaak en hoe snel je door de weeks allerlei extra uitgaven doet vanuit de eigen portemonnee of met de pin-pas. Waarom zou je dan op zondag de knip dichthouden?

De collecte is zo een aanvulling op ons vaste geefpatroon, en we hoeven niet bang te zijn dat we daarmee de bijbel-se richtlijn van 10% direct zullen overschrijden. Overigens zijn de tienden de normale gaven, daarboven spreken we pas van een offer. Hoe komt het toch dat we ook als christenen zo vast zitten aan ons geld? En dat een euro-muntstuk op zondagmorgen zoveel zwaarder weegt dan door-de-week? De Bijbel spreekt vaak over geld en als je alle uitspraken van Jezus over geld en mammon uit het evangelie zou strepen, houd je niet veel over!

Bij de opsomming van het kwaad worden door Paulus naast allerlei seksuele zonden ook roddel en geldzucht genoemd; wij hebben doorgaans meer oog en oor voor de eerste dan voor de laatste. Waar gaat het om? De gemeente moet de boodschap gewoon steeds weer horen, dat 'geven behoort tot het geestelijke leven'. Het is niet alleen gemeenschap, gebed en getuigen, maar ook gaven en geven. Een gezonde gemeente heeft weet van

het geheim dat het 'zaliger is te geven dan te ontvangen'. Er is trouwens ook een belofte aan het geven verbonden 'met de maat waarmee u meet, zult u gemeten worden'. Wie geeft, wordt niet armer, maar rijker! Dat is een wet in het Koninkrijk van God. Het zou goed zijn als er in de prediking en in het onderwijs in de gemeente regelmatig aandacht gegeven zou worden aan dit thema. Zodat 'de collecte' in een bijbels perspectief komt te staan.

De collecte is het zichtbare teken dat de lofprijzing van God niet alleen plaats vindt door onze liederen, maar ook door ons geef-gedrag. Lofprijzing is tenslotte niet 'een blokje opwekking' of iets van 'een moment' maar het is een levensstijl, niet alleen op zondag, maar elke dag van de week. Het zou onze eer te na moeten zijn om de collecte-zak ongebruikt door te geven, het is een kans om onze dankbaarheid te tonen voor alles wat God ons geeft. Daarom verdient de collecte een vaste plaats in de samenkomst van de gemeente.

Ds. Nico van der Leer is voorganger van de Baptistengemeente Dordrecht.

In de Baptistengemeente Veenendaal (BGV) wordt zoals in waarschijnlijk alle gemeenten tijdens de dienst gecollecteerd voor diverse doelen. In de BGV zijn dit over het algemeen twee collecten, waarvan de eerste is bestemd voor de gemeente zelf. Voor de tweede zijn de doelen variërend. Collecten voor de Unie komen regelmatig gedurende het jaar terug. Ook zijn er jaarlijks terugkerende doelen/organisaties waarmee de BGV min of meer een vaste band heeft. Dit kan betekenen dat één of meerdere gemeenteleden bij de betreffende organisatie betrokken zijn. Bewust wordt niet van te voren het collecterooster voor het gehele seizoen volledig ingepland. De gemeente wil graag ook op dit punt de Heilige Geest de ruimte geven om hierin te leiden. Wel wordt getracht aan diverse aandachtsgebieden in de samenleving zorg te besteden. Te denken valt aan zorg voor vluchtelingen, Israël, pastorale zorg, zending, evangelisatie, ontwikkelingshulp, praktische hulp en diaconaat. Op deze manier probeert de BGV in gemeenteverband invulling te geven aan dit aspect van goed rentmeesterschap.

Een penningmeester over de collecte

Eigenlijk is het helemaal niet nodig dat ik u vraag uw medegelovigen te helpen, want ik weet hoe graag u dat doet.' (2 Korintiërs 9:1 uit *Het Boek*)

Als oudste-penningmeester ben je nauw betrokken bij de totstandkoming van het collecterooster voor de gemeente. Via post, mail en anderszins komen vele verzoeken om giften tot je en in afhankelijkheid van de Heer tracht je samen met de raad te komen tot een weloverwogen balans. Nadat de collectedoelen voor de komende maand in het gemeenteblad zijn aangekondigd en je als oudste van dienst op zondagochtend de bestemming van de eerste en tweede collecte nogmaals hebt benoemd, breekt in de loop van de dienst het moment aan dat daadwerkelijk de collectezakken rondgaan. Niet zelden komt het dan toch voor dat vragende ogen je aankijken: Eén of twee collectes? Ik kan niet ontkennen dat dit dan toch wel enigszins tot een deceptie leidt.

Als Paulus de Korintiërs aanspoort hun belofte jegens de gemeente in Jeruzalem na te komen, geeft hij hen mee dat de bereidwilligheid om te geven zijn oorsprong vindt in de genade van God: 'God geeft zijn genade in overvloed; zodat u niet alleen zelf alles krijgt wat nodig is, maar het ook royaal met anderen kunt delen.' (2 Korintiërs 9:8). Als je dit voor ogen houdt, kun je geven met een blijmoedig hart en niet in een sfeer van verplichting. Onze God is bij machte om dit geven uit genade- overvloedig door te laten werken in de plaatselijke gemeente, naar onze medegelovigen, naar werk wat door christelijke organisaties wordt gedaan.

Maar het werkt niet alleen door binnen Gods gemeente. Ik denk dat we niet moeten onderschatten wat vrijgevigheid kan betekenen als getuigenis naar buiten-kerkelijken. Wanneer je vertelt dat je kerk volledig draait op vrijwillige giften staat men soms zeer

verbaasd te kijken. Men houdt dit haast niet meer voor mogelijk in deze tijden. Je mag dan vertellen over wat God in je leven heeft gedaan, dat Hij werkelijk alles wilde geven in zijn Zoon Jezus Christus en dat je van daaruit graag bereid bent om te geven. Op die manier komt geven en getuige-zijn dicht bij elkaar. Leren leven vanuit de onuitsprekelijke gave houdt nooit op. Dit geldt voor de individuele christen maar ook voor een plaatselijke gemeente. De collecte in de gemeente is slechts één aspect hiervan, maar het is wel goed te beseffen dat ook dit ligt in het verlengde hiervan. Omdat ook deze oudste-penningmeester dit dagelijks moet leren komt hij ook wel weer gemakkelijk over bovenstaande deceptie heen.

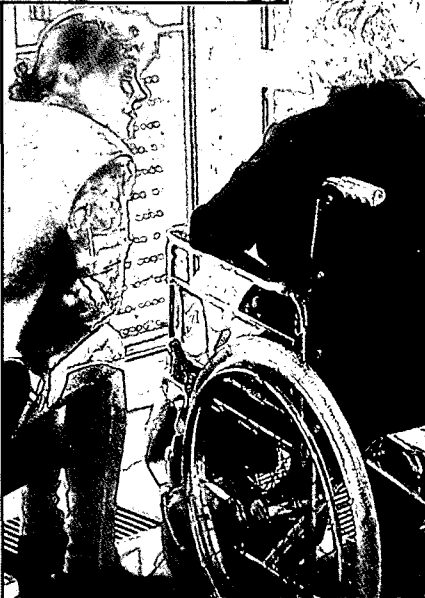
Br. Peter Hartemink is penningmeester van de Baptistengemeente Veenendaal.

Foto's: Y. Postma en Die Gemeinde

“Ik blijf het liefst zo lang mogelijk thuis wonen. Eventueel met aanvullende hulp van thuiszorg. Het lijkt me vreselijk om in zo'n tehuis temidden van allemaal oude mensen mijn laatste levensdagen te moeten slijten.”

“Ik ben zo blij dat ik deze beslissing heb genomen om naar het verzorgingshuis te gaan. Had ik veel eerder moeten doen. Ik voel me hier veilig, er is goede zorg, ik heb gezelligheid rondom het dagelijks koffiedrinken en de maaltijd. Op zondag hoef ik de deur niet uit om naar de kerkdienst te gaan. Ik ben best tevreden!”

Tegenstrijdige gedachten van ouderen over het al dan niet (gaan) wonen in een verzorgingshuis. De één moet er niet aan denken om daarnaar toe te moeten verhuizen. De ander kan genieten van het wonen binnen de zorginstelling.

Beelden van de ouderdom

Een bekende uitspraak luidt dat bijna iedereen oud wil worden, maar niemand oud wil zijn. Mensen hebben vrijwel altijd tegenstrijdige gevoelens (gehad) over de ouderdom. In de 17^e eeuw dichtte men de versregel: *Ouderdom, hoe sijt gij so veracht, terwijl een elck u so begeert.*

De op- en neergang van het menselijk leven werd in Nederland eeuwenlang symbolisch weergegeven in de vorm van levenstrappen. Weinig opwekkende plaatjes, zonder toekomstperspectief. De mens bestijgt de trap van het leven, met als hoogtepunt wanneer je 50 jaar oud bent. Dan volgt de afdaling. De afdalende figuren worden steeds meer gebogen en gaan met knikkende knieën. Bij 100 jaar is het graf het onvermijdelijk eindpunt.

Het beeld wordt opgeroepen dat de kinderleeftijd staat in het teken van het 'nog niet' en de ouderdom in die van het 'niet meer'. Tegen een kind

wordt gezegd: 'jouw tijd' moet nog komen en voor de ouder geldt: 'u (jij?) hebt uw tijd gehad.' Beelden van de ouderdom verwijzen vrijwel altijd naar verval en neergang: een versleten, opgelapte zak, kale stramme bomen of één ruïne van een gebouw.

Ouderen in Nederland anno 2003

Bij een groeiend aantal ouderen in de Nederlandse samenleving worden deze beelden bijgesteld. Wie is 'de oudere'? In het algemeen is daar bijna niets over te zeggen. De van zijn OBU-genietende oudere die veel reist en golft is in een andere fase dan de totaal van zorg afhankelijke dementerende oudere in het verpleeghuis. Duidelijk is wél dat steeds méér mensen in Nederland oud worden. In 1900 was 6% van de bevolking boven de 65 jaar. De meerderheid van deze 307.000 ouderen leefde in armoede. Op 1 januari 2000 waren er 3,7 miljoen mensen van 55 jaar of ouder in Nederland (23% van de bevolking). In 2030 zullen er naar verwachting circa 6 miljoen mensen van 55 jaar of ouder zijn. (35%) Dat betekent dat het aantal 55 plussers de komende dertig jaar met circa 63% zal toenemen!

Ouderenzorg

Ouderenzorg in Nederland

Mannen en vrouwen in Nederland mogen rekenen op gemiddeld zestig gezonde levensjaren. Statistisch gezien hebben vrouwen gemiddeld twintig jaar van hun leven te kampen met gezondheidsproblemen en mannen veertien jaar. Ouderen doen dus een appèl op de gezondheidszorg. Velen ontvangen thuis (aanvullende) zorg. Ongeveer 5% van de 65-plussers woont in een verzorgingshuis en bijna 2% in een verpleeghuis. In totaal wonen er ongeveer 160.000 ouderen (65 plus) in een tehuis. Ruim 80.000 ouderen die in een zorginstelling wonen zijn 85 jaar of ouder.

Zelfstandigheid is onderdeel geworden van de leefstijl van de nieuwe generatie ouderen. Die nadruk op zelfstandigheid is terug te vinden in de voorkeur van de meeste ouderen om niet in een instelling te gaan wonen. Wie naar een verzorgings- of verpleeghuis verhuist móet wel, omdat langer zelfstandig thuis wonen niet meer lukt. Beleidsmakers en zorginstellingen spelen hierop in: er is een rijke schakering aan voorzieningen voor ouderen beschikbaar.

'Modernisering'

Per 1 januari 2001 is er sprake van 'de modernisering' van de ouderen zorg. Inzet is om zoveel mogelijk 'zorg op maat' te bieden. De nadruk komt te liggen op wat mensen zelf kunnen en willen. Ieder moet de mogelijkheid krijgen zelf een 'zorgpakket' samen te

en gemeente

stellen. De modernisering is bedoeld om de zorg zó in te richten dat op een goede manier wordt aangesloten bij de vragen en behoeften van hen die zorg nodig hebben. Alom wordt daarom gesproken over een vraag-gestuurde zorgverlening. Dat betekent onder andere dat verschillende vormen van zorgverlening gaan samenwerken om een 'zorgketen' tot stand te brengen: van thuiszorg met eenvoudige huishoudelijke hulp tot en met intensieve 24 uur per dag durende verpleeghuiszorg. Ieder moet daarbij zoveel mogelijk keuzevrijheid hebben om die vorm van zorg te krijgen die het beste past in de eigen situatie.

Imago

Het imago van de zorg voor ouderen is niet altijd positief te noemen. Er bestaan beelden dat het werken in deze sector 'zwaar' is, dat de zorg nogal eens tekortschiet ('pyamadagen') en dat het vreselijk is als je in een instelling je laatste dagen moet doorbrengen.

Wie niet van buitenaf kijkt (en oordeelt), kan ontdekken hoe vaak met grote toewijding veel tot stand wordt gebracht. Natuurlijk is te wijzen op de vele mogelijkheden in de hedendaagse ouderenzorg: prachtige appartementen, goede hulpmiddelen (tilliften, opstap-stoelen), vele activiteiten om aan deel te nemen, deskundig personeel. Groot is ook de inzet van vrijwilligers die vele, vele 'extra's' doen. Belangrijker zijn de momenten

waarop het leven als goed ervaren kan worden, zowel door de oudere als de werker. Dan gaat het vaak om die zogenaamde 'kleine' dingen van het leven: even samen lachen, een echte ontmoeting, genieten van een goede maaltijd, een gesprek over wat je bezighoudt, ruimte voor je hobby, een moment buiten in de natuur, een kerkdienst die je 'raakt'.

Over deze 'alledaagse' ervaringen en contacten wordt vrijwel nooit geschreven, maar ze bepalen in belangrijke mate het welbevinden van mensen én geven voor de zorgverlener betekenis aan het werk. Niet voor niets was er enkele jaren geleden een wervingscampagne voor nieuw personeel met de slogan: *de zorg, het echte werk!* Maar juist deze kanten van het werk staan onder druk. Er vindt een enorme bezuiniging plaats; terwijl de zorgbehoefte in verzorgings- en verpleeghuizen toeneemt. Op vele plaatsen is er (te) weinig personeel om werkelijk aandachtig en toegewijd hulp te verlenen. De kwaliteit van de zorg voor ouderen staat ondanks de modernisering ter discussie.

Ouderenzorg en gemeente: pleidooi en vragen

Niet alles kan en mag worden verwacht van professionele zorg en zorgvoorzieningen. Zorg is meer dan een samenstel van maatregelen en voorzieningen in een samenleving. Zorg is een fundamenteel aspect van het mens zijn: mensen (jong en oud) kunnen in de zorg veel voor elkaar bete-

kenen. Zorg is een uitdrukking van menselijke relaties. Zorg helpt mensen te leven. Zorg helpt mensen mensen te zijn.

Niet voor niets is de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan door de eeuwen heen telkens weer een bron van inspiratie geweest om te zorgen voor een ander. Zorg is een belangrijke uiting van naastenliefde om naaste te zijn voor diegene in nood die op je weg komt!

Zorg moet dus niet allereerst 'uitbesteed' worden aan professionals. Dan zouden we iets belangrijks verliezen in onze samenleving. Daarom lijkt het me van belang dat ook gemeenten nadenken op welke wijze er betrokkenheid kan zijn met mensen die zorg ontvangen én die zorg geven: professionals, vrijwilligers, mantelzorgers. Ik ben ervan overtuigd dat het voor een gemeente impulsen kan geven om betrokken te zijn bij de zorg voor ouderen.

In de praktijk gebeurt het nogal eens dat ouderen die in een instelling verblijven de contacten met de kerkelijke gemeente verliezen. Ze komen letterlijk 'aan de rand' te staan. Lang niet altijd houden gemeenten vast aan hun pastorale verantwoordelijkheid. Soms ook is er een gevoel van onmacht om bijvoorbeeld iemand die dementeert op een goede wijze te (blijven) begeleiden. Overleg met en samenwerking met een geestelijk verzorger van de instelling zou dan een aangewezen weg zijn.

In hoeverre wordt er binnen de gemeente wel eens aandacht besteed aan het werk dat verzorgenden en verpleegkundigen (vaak ook gemeenteleden!) doen? Kunnen zij binnen de gemeente terecht met vragen die hen bezighouden? Is er openlijke erkenning voor die gemeenteleden die niet direct binnen de gemeente actief zijn, maar zich met hart en ziel inzetten als vrijwilliger in een verzorgings- of verpleeghuis? Krijgen zij gelegenheid daarover te vertellen en wordt hun inzet gezien en beleefd als een voorbeeld van navolging van Christus? In hoeverre wordt in onze diensten voorbede gedaan voor ouderen die in een instelling verblijven?

Kortom: blijf als gemeente betrokken bij de zorg om ouderen. Niet alleen om iets vóór hen te doen, maar óók om van hun rijke (geloofs)ervaringen te leren.

Ds. Wout Huizing is sinds 1985 geestelijk verzorger in woon- en zorgcentrum Tabitha in Den Haag. Tabitha heeft een nauwe band met de Baptistengemeente in Den Haag.

Foto's: Die Gemeinde

In de spiegel, beelden bij het ouder worden.

Wout Huizing, mei 2003, €10,- (incl. verzendkosten).

Ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan van woon- en zorgcentrum Tabitha in Den Haag, verscheen In de spiegel, beelden bij het ouder worden. In dit boekje (113 pag.) commentarieert de auteur beelden die in de huidige Nederlandse samenleving over ouderen circuleren, worden indrukwekkende beelden getoond over één op één contacten met ouderen en een indruk gegeven van het samen leven van ouderen in een verzorgingshuis. Herkenbare, confronterende en ontroerende momenten passeren de revue, lezaam voor ouderen zelf en voor hen die ouderen van nabij meemaken.

Besteladres:

Woon- en zorgcentrum Tabitha, Mozartlaan 280, 2555 KZ, Den Haag, 070-8909235.

Per mail:

vrienden@tabitha-haaglanden.nl

U zult hem de naam Jezus geven

(Matteüs 1:21)

Jannes Hofman

Als ik iemand anders duidelijk wil maken, wat het meest bijzondere en unieke van Jezus is, zal ik hem meenemen naar Matteüs 1. In dit eerste hoofdstuk van het Nieuwe Testament wordt uiteengezet, wat de kern van het Nieuwe Testament is, en eigenlijk van de hele Bijbel. Het gaat om de naam Jezus, en om de vertaling die er aan toegevoegd wordt: Hij is het, die zijn volk zal redden van hun zonden. De naam Jezus betekent: God redt. De toevoeging vertelt ons waarvan. God zal redden van zonden. In die naam en in de uitleg daarvan ligt de bestemming van Jezus.

Deze Jezus wordt de Messias genoemd. De langverwachte. Maar de Joden denken in die dagen heel anders over de Messias. Zoals Matteüs het Oude Testament verstaat, en zoals Jezus zijn Messiaschap invult, zo doen de schriftgeleerden dat niet. De Joden denken aan een Gezalfde die als koning David een groot rijk zal vestigen, waarin vrede zal zijn. Als een Godsrijk op aarde. Mogelijk tot zegen voor de hele mensheid.

Maar Jezus komt tot zijn volk om haar te redden van zonden. Zo heeft men niet naar de Messias gekeken. De engel heeft het met de naamgeving van Jezus over 'zijn volk'. Dit volk krijgt later een precisering. Dan spreekt Jezus over 'mijn gemeente'. Zijn volk is toch nog wat anders en meer dan alleen het Joodse volk.

Jezus is gekomen om van zonden te redden. Dit is zijn core-business, zijn kerntaak, zouden wij vandaag zeggen. Lees hierover nog eens Matteüs 9:1-9: Dat Jezus gekomen is om van zonden te redden, en vooral de wijze waarop Hij dat doet, door zijn leven te geven tot verzoening van zonden, is het aanstootgevende en de dwaasheid van het Evangelie geworden.

Zonden

We moeten gered worden van zonden. De zonden zijn het grote gevaar. Zij zijn een bedreiging voor ons. Zij knellen ons en houden ons gevangen. De zonden zijn *het* probleem.

Maar wat is zonde? We kunnen aan talloze zaken denken die er direct of indirect mee te maken hebben. Het is wetsovertreding, schuld, het doel missen, ongehoorzaamheid, onrecht, enz. Maar het wezen van de zonde is dat de relatie tussen mens en God in het geding is. Die relatie staat onder druk. Zij wordt aangetast. Zonde leidt tot verwijdering. En mijn verwijdering tot God leidt ook altijd tot breuken in mijn relaties met de mensen om mij heen. Afstand nemen van God is ook op afstand komen van mensen. Toenadering tot Hem leidt ook altijd tot toenadering tot de naaste. Dichter bij Jezus, dichter bij elkaar, horen wij vandaag in evangelische kring zeggen.

Het wezen van de zonde is dat de relatie tussen mens en God in het geding is. Zonde leidt tot verwijdering.

Bij Brunner las ik een mooie uiteenzetting over de zonde. De mens is zondaar. Hij is slecht. De Griekse filosofen zeiden: De mens heeft een zwakke kant, maar in hem huist ook het betere ik. De filosoof Kant had het over het radicaal boze en verkeerde in de mens. De Bijbel zegt: De mens is zondaar. De zonde is de emancipatie van de mens tegenover God. Hij wil de autonomie. De mens staat op tegen God. Hij wil zichzelf zijn. Het wordt ik-voor en ik-na. Toen de mens 'ik' zei, verhiel hij zich boven God.

Jezus is gekomen om ons van de zonden te redden. Niet om de zonden te niet te doen, maar door te vergeven. Hij doet dat door zijn leven te geven. Hij offert zichzelf. Zo draagt Hij de straf en brengt Hij verzoening tussen

God en mens. De diepte hiervan zullen wij nooit ten volle verstaan. Maar door deze daad van Jezus kan de mens bij God terugkeren. Terug ook bij zijn oorsprong. Van hieruit kan hij tot zijn doel komen.

Jezus redt van zonden. Daarom wordt Hij Redder genoemd. Zo, als Redder van zonden, is God onder ons en met ons. Op deze wijze heeft Jezus invulling gegeven aan die andere naam, die Hij ook in Matteüs 1 krijgt: Immanuel, God met ons. God is met ons als de Redder van zonden.

De naam Jezus betekent: God redt. De toevoeging vertelt ons waarvan. God zal redden van zonden.

Woorden uit de Bijbel

Student Michèl Dethmers:

"Voor mij ligt de uitdaging mensen mee te krijgen om dienaar van Jezus te zijn"

Mariska Oegema

"Vanaf mijn doop in 1993 had ik al het gevoel dat het voorgangerschap iets voor mij zou zijn; dat is gaandeweg sterker geworden. Na ons trouwen hebben mijn vrouw en ik samen het besluit genomen die weg op te gaan; in de toekomst zal blijken of het de juiste of een doodlopende weg is. Ik zie uit naar de twee jaar stage om in de gemeente van Christus te werken. Wellicht dat die stagejaren bevestigingen opleveren, want het zal vooral in de praktijk moeten blijken of God mij voor het voorgangerschap geroepen heeft."

Aan het woord is br. Michèl Dethmers, vijfdejaarsstudent aan ons Seminarium en lid van de Baptistengemeente Veendam. Michèl heeft heel bewust samen met zijn vrouw Mariska de beslissing genomen de opleiding te volgen. "Studeren en later voorganger worden, dat kun je niet in je ééntje. Als je niet samen hiervoor hebt gekozen, dan kan volgens mij een voorganger niet goed functioneren; immers het werk in de gemeente en het privé-leven zullen door elkaar lopen."

Michèl Dethmers volgt de opleiding aan het Seminarium in deeltijd (de zogenaamde Tweede Weg Opleiding) en werkt vier dagen in de week als assistent-accountant bij een accountantsbedrijf. "Ik zie het als een goede voorbereiding op de praktijk, om een goede balans tussen privé, werk en studie te leren vinden. Verder doet de studie een grote aanspraak op je capaciteiten. Hoe zorg je ervoor dat je niet in de studie ten onder gaat en toch je studie gaande houdt. Ook het leren plannen en gedisciplineerd

werk afronden heeft veel energie gekost, maar heeft mij ook persoonlijk gevormd."

De opleiding heeft Michèl ook op geloofsgebied gevormd. "Alle opgedane kennis heeft heel veel genuanceerd, daarvoor benaderde ik alles meer zwart-wit. Ik dacht ook alles helder op een rijtje te hebben; maar de verschillende visies en kritieken op de Schrift hebben dat behoorlijk aan het schudden gebracht. Maar de betekenis van Gods Woord heeft voor mij absoluut niet ingeboet; wel is het goed geweest over theologische muren heen te kijken. Verder heeft het vak Spiritualiteit mij meer bewust gemaakt van de noodzaak van een persoonlijke relatie met God. Als die relatie niet op orde is, wordt je taak als voorganger heel zwaar. Dan ben je wel aan het werk voor de Heer, maar vergeet je de Heer van het werk."

Capabele werkers

"Door mijn studie en bezoeken aan diverse gemeenten is het enorme belang van gemeenteopbouw voor gemeenten van Christus duidelijk geworden. Jaren geleden konden kerken en gemeenten automatisch ervan uitgaan dat mensen wel kwamen, maar die tijd is voorbij. Tegenwoordig moeten zij mensen echt vragen om naar binnen te komen en duidelijk maken dat zij die mensen ook echt iets te bieden hebben wat daarbuiten niet te vinden is", aldus Michèl Dethmers. "Bovendien heeft een gemeente capa-

bele werkers nodig. Dan bedoel ik niet alleen voorgangers maar vooral ook gemeenteleden die bereid zijn eigen tijd vrij te maken ten dienste van de gemeente. Maar tegenwoordig is het erg moeilijk om mensen te vinden die tijd en energie erin willen steken om het Evangelie op een frisse manier te laten klinken; zij worden opgeslokt door alle drukte."

De student heeft wel ideeën om daarin verandering te brengen. "Op het moment dat iemand aangeeft lid te willen worden van een gemeente – door doop of attestatie – om dan al duidelijk te maken wat van iemand op basis van de Schrift wordt verwacht. Want als een gemeente dat niet doet, dan

"Een gemeente moet mensen motiveren om te ontdekken welke unieke gave(n) God aan hen heeft gegeven."

hoeft zij ook niet te verwachten dat diegene automatisch een steentje zal bijdragen in welke tak van arbeid in de gemeente dan ook", stelt br. Dethmers. "Een gemeente moet mensen motiveren om te ontdekken welke unieke gave(n) God aan hen heeft gegeven en hen vervolgens de ruimte geven om die gave ook daadwerkelijk te kunnen inzetten."

"Voor mij ligt daar ook de uitdaging, om mensen mee te krijgen, dienaar en discipel van Jezus in de praktijk te zijn; op welke plaats in de maatschappij dan ook. De gemeente is dé unieke plek om het discipelschap te leren en in de praktijk te brengen. En het trekt mij enorm aan om als voorganger hierin een rol te mogen spelen."

Foto's: M. Dethmers

Nogmaals passie voor preken!

een reactie op de scepsis van dr. J. Reiling

Yme Horjus

Ik kan als bestuurlid van de beweging 'Passie voor Preken' niet nalaten te reageren op het enigszins kritisch gestelde artikel van broeder Jannes Reiling naar aanleiding van het preeknummer van *De Christen* van 28 november 2003. Als ik zijn reactie op de artikelen rondom 'Passie voor Preken' op mij in laat werken, moet ik tot de conclusie komen dat een citaat als 'het naslaan van dikke boeken over verschillende bijbelverklaringen' (Ron van der Spoel) een volstrekt eigen leven kan gaan leiden en badinerend overkomen.

HBO-isering

Graag zou ik de indruk willen weg nemen alsof het bij het preken anno nu niet meer om een gedegen exegese zou gaan. Voor mij is het een wekelijks hoogtepunt om studiematig met de Schrift bezig te zijn. En hoewel een deel van de kennis van de grondtalen na al die jaren wel wat is weggezakt, doe ik mijn best om zoveel mogelijk de oorspronkelijke talen van het Oude en Nieuwe Testament tot hun recht te laten komen. Van harte heb ik mijn bijdrage geleverd aan een dagopleiding waarin studenten van het Seminarium onderwezen werden in en vanuit de grondtalen. Maar evenals br. Reiling zie ik ook dat er een ontwikkeling gaande is, die men zou kunnen kenschetsen als een toenemende HBO-isering van ons voorgangerscorps. In de twaalf jaren dat ik aan het Seminarium verbonden was, heb ik niet meer dan een handvol dagopleidingstudenten zien afstuderen, die voor onze gemeenschap als voorganger beschikbaar kwam. We slagen er als gemeenschap blijkbaar niet in jonge mensen met een VWO-diploma te interesseren voor een studie theologie. Dus zal de methode van het vergelijken van vertalingen de beste be-

nadering zijn voor de studenten die in de 'tweede' en 'derde' weg bezig zijn. We kunnen dat betreuren, maar als dat op een serieuze en integere wijze gebeurt, is daar niets op tegen.

Hoofd en hart

Ik proef in de reactie van mijn leermeester en voorganger ook een flinke dosis scepsis als het gaat om een door hem gevreesde scheiding tussen hoofd en hart. Ik onderschrijf van harte de zinsnede van br. Reiling als hij stelt dat meditatie en gebed evenzeer een zaak zijn van het hart als van het hoofd. Ik zou daar echter niet de essentie zoeken van de opkomst van de beweging 'Passie voor Preken'. Die is veel meer gelegen in het geven van het volle pond aan de communicatie van het evangelie. Hoe kunnen wij de boodschap die wij *al studerend* hebben gevonden zodanig laten landen bij de veeleisende en verwende hoorder van vandaag dat dit hem of haar in beweging zet? Om het eens anders te zeggen: een preek is niet klaar als de voorganger het 'amen' onder zijn uitgeschreven preek zet. Dan komt de communicatieslag nog. Het kan misgaan met onze preken als wij niet ons uiterste best doen om dichtbij de hoorders van nu te komen. Ik wil mij haasten om te zeggen dat ik geen van mijn collega's ervan verdenk bij het schrijven geen rekening te houden met de hoorders. Toch staan we allen voor de opgave om van een papieren preek een levendige verkondiging te maken. Daarbij kan de 'mindmap-methode' goede diensten bewijzen. Aan dat aspect van de drieslag 'dichtbij het Woord, dichtbij de hoorders en dichtbij jezelf' moet volledig recht worden gedaan. Dat is wat mij betreft iets anders dan meegaan in de postmoderne, consumentistische cultuur waarin het vaak niet meer gaat om de boodschap, maar om de boodschapper. Toch kunnen we er niet omheen dat preken in het eerste decennium van de 21e eeuw niet hetzelfde is als preken in de zeventiger jaren van de vorige eeuw.

Geest en geheugen

Inmiddels heb ik enige ervaring opgedaan met de 'mindmap-methode'. Eén velletje papier volstaat! Heel belangrijk voor deze methode is dat de prediker heel goed weet wat de boodschap is die hij/zij wil overbrengen. De 'mindmap' is als een boom met takken. Vanuit de stam (je boodschap) werk je de takken af. Het helpt je om niet gefocust te zijn op je papier, maar op je hoorders. Ik voel mij daarbij gedragen door de Geest, evenwel niet anders dan op de wijze waarop ik het voorheen deed: met een uitgeschreven preek op de kansel. De Geest neemt net zo mijn geheugen in dienst als de woorden die ik heb opgeschreven in mijn mindmap. Voor mij is er geen contrast of onderscheid tussen Geest en geheugen. Mijn geheugen is op zondagmorgen om zo te zeggen 'gedoopt' in de Geest. Ik realiseer me dat het nadeel van de mindmap-methode is dat je mogelijk inlevert op de zorgvuldigheid van een gestileerde woordkeus bij een uitgeschreven preek.

Daar staat tegenover dat deze methode ten goede komt aan de directheid van de communicatie. Ik hoop daarbij dat datgene gebeurt wat Paulus beschrijft in 1. Thessalonicenzen 1:5: 'Onze evangelieprediking is niet slechts in woorden tot u gekomen, maar ook in kracht en in de heilige Geest en in grote volheid.' En dat betekent nogmaals niet een diskwalificatie van mijn oude beproefde methode van het geheel uitschrijven (wat ik overigens tot nog toe nog steeds voor bepaalde diensten blijf doen), maar het is een hoopvolle poging om een betere brug te slaan naar mijn hoorders. Zelfs het eventuele hakken en stamelen (géén kunstje!) kan dienstbaar zijn aan de communicatie. Om het weer met Paulus te zeggen: ik doe alles om tenminste enigen te redden. Dat geldt in dit geval ongelovigen als gelovigen...

Drs. Yme Horjus is voorganger van de Baptistengemeente Doetinchem en oud-rector van ons Seminarium.

Al weer twee jaar schrijf ik in ons blad *De Christen* en verzorg daar de rubriek Bijbelstudie. Dit jaar probeer ik het Matteüs-evangelie met u door te nemen. Van elk hoofdstuk wil ik een essentieel vers of thema naar voren halen.

Inmiddels ben ik begonnen aan mijn laatste jaar als voorganger van de Baptistengemeente Groningen-Noord. Alhoewel ik nog lang geen 65 jaar ben, heb ik, helaas, voor mijzelf een grens moeten stellen. Als voorganger moet je 150 procent zijn om goed te kunnen functioneren. Die heb ik niet meer. Wel genoeg energie om de komende jaren nog bepaalde klussen te doen.

Het werk van voorganger is zwaar, en het wordt er in onze tijd niet eenvoudiger op. De mentaliteit is aan het veranderen. Men verlangt vandaag een andere soort voorganger. Een dynamische leider. Een coach, die instrueert en enthousiasmeert. Daarmee loopt die coach vandaag, veel meer dan vroeger, het risico vroegtijdig ontslagen te worden, als hij geen succes heeft.

Maar laten wij nuchter vaststellen: de voorganger heeft het nooit gemakke-

lijk gehad. Het was en is een grote uitzondering als voorgangers hun veertigjarige werkperiode volmaken. (Er zijn trouwens veel meer mensen die een zwaar beroep hebben en er moeilijk langs komen. Ik zou daar talloze voorbeelden van kunnen noemen!)

Mijn vrouw deed mij de suggestie aan de hand om dit laatste jaar artikelen te schrijven over het werk en leven van de voorganger. Dat wil ik proberen. Maar ik wil er geen klaagliederen van maken. Integendeel. Vandaar de kop boven deze serie. Wel probeer ik op zo'n manier te schrijven, dat collegae zich in het verhaal herkennen en hun voordeel er mee kunnen doen. Maar ik wil voor alle lezers schrijven. Talloze zaken en problemen zijn universeel. U zult het beschrevene vast ook in uw eigen leven tegen komen.

Hopelijk komt mijn geschrijf ook niet over als van die leunstoelgeneraals. Die weten het zo goed. Achteroverleunend zeggen zij: 'In mijn tijd deden wij... Als ik nog generaal was, zou dit niet zo verlopen zijn... Sommige oudvoorgangers kunnen soms zo badinerend en makkelijk praten.

Ik wil het hebben over het rijke leven. Zo wil ik terugzien. Want arm heb ik het niet gehad. En arm ben ik niet geworden. Ook niet op de moeilijke momenten. Ik wil niet in termen van verlies denken, alleen van winst. Mijn weg wil ik zien als een weg van opgang.

Mijn voorgangers, Jezus, Paulus, zijn door veel diepere dalen gegaan. Dank zij hen, zijn mijn paden vlak geworden. Mijn (onze) problemen zijn alleen maar luxe-problemen.

De komende maanden wil ik proberen u deelgenoot te laten maken van mijn leermomenten op de weg die steeds hoger omhoog voert.

Jannes Hofman

Boekbespreking

De harde waarheid, Daniel Hallock, Ark-boeken, Amsterdam, 2002, 120 blz., ISBN 90338 18035, Euro 12,95.

Een waar verhaal. In het najaar van 1999 komt de grote omwenteling in het leven van Matt, de kletsmaajor die vrienden belangrijker vindt dan cijfers. Die met basketbal iedereen

op het veld de baas is. Die een enorm doorzettingsvermogen heeft.

Door de ongeneeslijke ziekte kanker wordt de rem op zijn leven gezet. Maar zijn vriendschap met Cynthia wordt hierdoor geen geweld aangedaan. Sterker nog: ondanks de soms hevige strijd verdiept hun beider geloof en durven ze een huwelijk aan. De lange weg van de chemotherapie, met alle gevolgen voor Matt's denken en voelen, wordt een zeer zware weg voor beiden. Vooral voor Matt als het gaat om het onbekende. Ze leren te beseffen dat het er niet om gaat om hoe lang je getrouwd bent, maar hoe je je tijd gebruikt. Dat er plaats moet zijn voor huilen en lachen.

Een boek waarin de waarde van een meelevende gelovige gemeenschap overduidelijk blijkt. Waarin uitkomt dat onze gezondheid ons zo gemakkelijk kan afleiden van wat werkelijk belangrijk is. En vooral: waarin mensen bereid zijn te leren elkaar los te laten. Van harte aanbevolen!

S. Prost

Unienieuws

Jubileum Beth-El Hoogeveen

Op DV9 februari 2004 is het 50 jaar geleden dat de Baptistengemeente Beth-El werd gesticht in Hoogeveen. Om dit heuglijke feit niet ongemerkt voorbij te laten gaan, wordt rondom deze datum een aantal activiteiten georganiseerd in het kerkgebouw van Beth-El, aan de Boekweitlaan 65a te Hoogeveen.

Op zaterdag 14 februari 2004 wordt van 13.00 tot 17.00 uur een expositie gehouden over 50 jaar Baptistenge-

meente Beth-El in Hoogeveen. Vervolgens wordt op zondag 15 februari om

10.00 uur een dankdienst gehouden, waarna 's middags om 15.30 uur een kindermiddag plaatsvindt, verzorgd door kindertheater 'Kom en zie', met onder meer een ballonnenwedstrijd. Ten slotte zal op zaterdag 28 februari 2004 om 20.00 uur een concert door Ralph van Maanen & Band en Kees Krayenoord worden verzorgd.

Meer informatie is verkrijgbaar via de secretaris van Beth-El, br. M.R.E. Hoving, tel. 0528-237345, E-mail secretaris@beth-el.nl

Zendingsdag 2004

Varen op traditie of...
(roeien stroomopwaarts, roeien tegen de stroom in?)

Spreker: Hans Guderian (EBM)

Diverse workshops

27 maart 2004

Kerkgebouw Baptistengemeente
Zwolle

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Nieuw-Weerdinge: J. Wilts (42 jaar), J.S.E. Wilts-Schalkoord (40 jaar), J. Wagenaar (19 jaar) en H. Bolk (29 jaar); Harlingen: Nicolette Eijndhoven (19 jaar) en Petra Küvel (41 jaar).

Voorgangersnieuws

- Op 19 december jl. overleed ds. S.A. Wijchers. De redactie van *De Christen* wenst zr. Wijchers, de kinderen en (achter)kleinkinderen veel sterkte toe.
- De Baptistengemeente Coevorden deelt mee dat zij een beroep (parttime) heeft uitgebracht op ds. F. Rogaar te Zwolle, die dit beroep inmiddels heeft aangenomen.
- De Baptistengemeente Arnhem-Zuid nodigt u van harte uit voor de bevestigings- en intrededienst van ds. Th.A.R. de Zwart, voorganger in bijzondere dienst van de gemeente, als pastor in Ziekenhuis Rijnstate te Arnhem. De dienst zal D.V. worden gehouden op 25 januari a.s. om 15.00 in het Auditorium van Ziekenhuis Rijnstate (Wagnerlaan 55). Na de dienst is er een receptie.

Conferentie over leidinggeven

6 en 7 februari 2004

Er zijn van die conferenties die je eigenlijk niet mag missen. Waar je als kader van de gemeente eigenlijk naar toe moet. Deze conferentie wil gemeenten helpen om een nieuwe impuls aan hun gemeente-zijn te geven. Door leiders toe te rusten en nieuwe leiderschapstijlen te proberen, kan de gemeente een nieuwe weg inslaan om in deze tijd aantrekkelijke gemeente van Christus te zijn. Het thema van de conferentie is dan ook: *Bezielend Leidinggeven*.

De conferentie wordt gehouden op Camping De Betteld te Zelhem en duurt van vrijdagavond 20.00 uur tot zaterdagmiddag. Sprekers zijn: Prof. dr. Olof de Vries (docent aan ons Seminarium), dr. René Erwich (rector van ons Seminarium), ds. Peet Wijchers (gemeenteopbouwwerker van onze Unie) en ds. Teun van der Leer (gemeenteopbouwwerker van onze Unie). De inschrijvingsbrochures zijn verkrijgbaar bij het Dienstencentrum van onze Unie, tel. 030-2255660 of E-mail unie-baptisten@solcon.nl

Oproep aan zangers, musici en drama/mimespelers

Vorig jaar is de redactie van *De Christen* begonnen met het plaatsen van gegevens van muziek/zang/drama/mimegroepen die tot onze gemeenten behoren. Bedoeling is dat we als gemeenten op deze manier van elkaars gaven en talenten gebruik kunnen maken, bijv. als u medewerking voor een dienst zoekt. Wilt u uw groep opgeven, dan graag doorgeven naam en grootte van de groep, is het een zang en/of muziekgroep (bijv. combo, koor, enz) of drama of mime, tot welke gemeente de groep behoort en contactpersoon met adres, telefoonnummer en e-mailadres. U kunt uw gegevens sturen naar s.prost@freeler.nl of S. Prost, Kymmellstraat 28, 7907 CR Hoogeveen.

Groep: 'Glorie aan God'

Soort: Gemeentekoor

Aantal: 20 personen

Gemeente: Leiden

Contactpersoon: Mevr. F. van Dorp Molenlaan 77, 2251 CD Voorschoten, tel.: 071-5615050

In memoriam ds. S.A. Wijchers

Op 19 december, in alle vroegte, is br. Sipke Wijchers naar zijn hemels huis gegaan. In het ziekenhuis, waar hij onderzocht is, heeft hij het gezegd: "Ik kom thuis! is het niet in mijn aardse woning, dan in het hemelse huis." En zo is een markante figuur heen gegaan. Bij zulk een bericht gaan de herinneringen leven. En die zijn er vele. We kenden elkaar al vele jaren, maar de laatste tijd, nadat hij en zijn vrouw opnieuw in Delfzijl zijn komen wonen, spraken we vaak met elkaar. Als oud-gedienden deelden we samen onze vreugden, maar ook onze zorgen. We waren dankbaar dat we deze zorgen samen voor de Here mochten neerleggen.

Br. Wijchers is vele jaren geleden tot geloof gekomen, het was in de Meeuwerderwegkerk in Groningen. Eenentwintig jaar was hij en vanwege zijn karakter was hij al spoedig actief in de gemeente. Dat was vooral in Hoogkerk, waar hij ook de eerste grote teleurstelling van zijn leven kreeg. Het deed hem bijna zijn geloof verliezen. Op een middag dat het hem allemaal teveel werd, fietste hij door het Groninger land. Daar heeft hij, zoals hij zelf zegt, de Here Jezus gezien. Het was voor hem de bevestiging dat hij zich totaal aan het werk des Heren moest geven. Hij deed dat voor zover het hem mogelijk was. Hij was werkzaam in de gemeente, maar we kwamen hem ook tegen binnen de Unie. De Unie, die hij liefhad. In een aantal commissies heeft hij zitting gehad, hij gaf mede leiding aan de Unie, daar was zijn hart vol van. Maar vooral wilde hij zich, met alle tijd, in de arbeid van de Here stellen. En die mogelijkheid kwam voor

hem. In februari 1979 mocht hij de arbeid in Zuidlaren beginnen. Andere gemeenten volgden: Makkum en Workum, Vriescheloo; Emmeloord en weer Makkum en ten slotte Haulerwijk.

Toch lag zijn hart in Delfzijl, waar hij een groot deel van zijn leven heeft doorgebracht. De gemeente kwam in moeilijke omstandigheden, eerst door het overlijden van ds. S. Zijlstra en later tijdens de ziekte van Ds. H. van der Werf. Br. Wijchers gaf leiding aan de gemeente, maar hij was ook een herder van de kudde aan hem toevertrouwd. Het laatste jaar van zijn leven bracht hij opnieuw in Delfzijl door. Van daar is hij gegaan naar het hemelse Huis. In Delfzijl wordt met dankbaarheid gedacht aan deze harde werker. Onze gedachten en gebeden gaan uit naar onze zr. Wijchers, alsmede naar kinderen en kleinkinderen. Een trouwe dienaar van Jezus Christus is heen gegaan.

Jac. Schouten

Adressen

De nieuwe penningmeester van de Baptisten Gemeente Nieuw-Buinen is: dhr. B.T. de Raaf, Noorderdiep 382, 9521 BN Nieuw-Buinen, tel. 0599-620852.

Dankbetuiging

Op 23 december 2003 hebben we met velen in een dankdienst van Woord en gebed stilgestaan bij de betekenis van het leven van Sipke Albert Wijchers, dienstknecht van Jezus Christus.

Dat zo velen dit moment met ons hebben willen meemaken heeft ons meer dan goed gedaan. Het gaf ons de gelegenheid om niet alleen eerlijk terug te kijken op zijn leven als man, vader en opa, maar vooral ook op zijn gedrevenheid als dienstknecht van Jezus, Gods zoon. Met grote inzet en zichtbare vreugde heeft hij vele gemeenten en personen met het evangelie mogen dienen.

Tijdens zijn ziekte gaven meer dan 700 kaartjes en andere blikken van meeleven daar uiting aan.

Ook de honderden kaarten en brieven van deelneming met daarop persoonlijke woorden en herinneringen aan hem hebben ons nog eens overtuigd van de kracht van zijn getuigenis.

Al deze blikken van meeleven sterken ons in het dragen van het gemis. Zijn stralend gezicht en zijn vredig sterven mogen ons en u sterken.

Sip is Thuis.

Graag willen we u bedanken voor al deze blikken van belangstelling en meeleven.

Namens allen
G. Wijchers-Noordijk

Abba, Vader U alleen, U behoort ik toe.

In deze zekerheid is ontslapen,
onze broeder

JAN GEERT WARRINK

in de leeftijd van 77 jaar.

7 december 2003

Baptisten Gemeente 2e Exloërmond

Op vrijdag 12 december 2003
is onze broeder

ANNE DOUMA

door de Here thuisgehaald,
op de leeftijd van 88 jaar.

Baptisten Gemeente Noordbergum

*Maar mij aangaande,
het is mij goed nabij God te zijn,
de Here Here heb ik
tot mijn toevlucht gesteld;
en ik wil al uw werken vertellen.*

Psalm 73:28

Op 19 december 2003 is, omringd door zijn vrouw en kinderen, in diep besef van eeuwig-leven overleden

SIPKE ALBERT WIJCHERS
dienaar van Jezus Christus

* Hoogkerk † Delfzijl
5 november 1925 19 december 2003

Baptistengemeente Delfzijl

*'t Is mij goed, wat God doet;
't is mij goed, wat mijn God mij beschikt'.
Refrein lied 264 JdH*

Met deze berusting is de dag na zijn 83e verjaardag op 27 november 2003 van ons heengegaan onze markante broeder

JOHANNES VAN RAALTE

Baptisten Gemeente Hengelo
't Venster

*In het huis mijns vaders zijn vele
woningen
Joh. 14 : 2*

Op zondag 7 december 2003
is onze zuster

**ELIZABETH SPOELSTRA-
DE BÖER**

door de Here thuisgehaald,
op de leeftijd van 82 jaar.

Baptisten Gemeente Noordbergum

*De Heer is mijn Herder
Psalm 23*

Op de leeftijd van 86 jaar is door de Heer thuisgehaald onze zuster

**PIETERKE DERKJE
KEIZER-DE VRIES**

* 31-03-1917 † 28-11-2003

Baptisten Gemeente Hoogezaand-
Beukemastraat

 **VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**
**VERKENDE
VERHUIZERS** ☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 25 januari 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 24 januari 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: TARdeZwart@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: unie-baptisten@solcon.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Op de Alphacursus mag ik die avond de inleiding verzorgen. De inleiding heeft de titel "Wat doe ik met de rest van mijn leven?" Nou ben ik zelf in het afgelopen jaar ernstig ziek geweest maar gelukkig weer geheel hersteld. Ik heb weer geleerd wat 'Leven uit genade' echt betekent en wil ook de rest van mijn leven in dienst van God stellen. Hoe je dat laatste kunt invullen wordt eigenlijk in de voornoemde Alpha-inleiding behandeld. Ik zal niet alles verklappen maar één aspect wil ik wel graag noemen en dat is dat een christen geen kameleon moet zijn. En dan heb ik het niet over de boeken uit de Kameleon-serie maar over dat beestje met die naam.

Het opvallende van een kameleon is

dat het het vermogen heeft om van kleur te veranderen. Het beestje kan groen, geel, crème of donkerbruin worden en zich op die manier aanpassen aan z'n omgeving. Zo heb je ook kameleon-christenen. Ze passen zich aan hun omgeving aan en verliezen hun eigen identiteit. Een christen moet geen kameleon willen zijn, maar meer een rups die vlinder wordt. Een kameleon wil overleven, een rups leeft en wel met het gegeven dat ie zich mag ontplooiën tot een prachtige vlinder die mag stralen voor God. Nou las ik ergens dat vlinders in Nederland schaars zijn. We zijn geen echt vlinderland. Als je een echte vlinderliefhebber bent, is er trouwens geen nood. Een bezoek aan de Emmerdierentuin brengt voldoende uitkomst. Daar is een aparte vlindertuin ingericht met vlinders in alle kleuren en ook alle maten. Je kunt je niet voorstellen wat je daar ziet rond dwarrelen, echt onvoorstelbaar mooi en onvoorstelbaar groot.

Maar wellicht is een ritje naar Emmen te veel gevraagd. Dan is er toch goed nieuws, want ook vlinders in het 'wild' doen het prima. Dankzij de hoge temperaturen en het grote aantal zonuren van de afgelopen zomer, werden verschillende bijzondere en zeldzame soorten gesignaleerd. Deskundigen weten te vertellen dat de laatste groeistuij van de vlinderpopulatie al weer uit 1995/1996 stamt, maar ook dat de kans groot is dat we volgend jaar weer meer vlinders hebben dan dit jaar. Het is namelijk zo dat "vooral de soorten die in het voorjaar leven afgelopen zomer relatief lang geleefd hebben. Die hebben dus veel eitjes gelegd." Prachtig zo'n vlinder, prachtig ook die groei van de vlinderpopulatie. Krijg je van daaruit ook niet het verlangen dat bij ons als christenen dat ook zo mag gaan werken? Ga er maar voor: van rups tot vlinder, tot eer van God.

Ds. Henk Wieringa

NBJB Bijbelschool 2004

27 februari tot 5 maart

Een week lang met een groep van ongeveer 25 jongeren.
Een week lang met bijbelstudie, colleges en workshops.
Een week lang met ervaringen en ontmoetingen die je nooit meer vergeet.

Dat is de NBJB Bijbelschool. In 2004 vindt de 2^e editie plaats. En jij kunt erbij zijn! Tenminste als je snel bent. Er zijn nog een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.

In het programma is er elke dag een ochtendwijding, bijbelstudie. De colleges gaan over nieuwe vormen van gemeente zijn. Er zijn workshops over muziek (black gospel), jeugd- en kinderkerk, bibliodrama, gemeenteopbouw. Bovendien nog 2 outdoor events, vieringen, en verwerkingsprogramma's. Een intensief programma dus. Maar dat is uiteindelijk ook investeren in je eigen toekomst.

De bijbelschool is bestemd voor jongeren, jeugdleiders, kinderkwerkers, zonder en met ervaring. Het geeft je extra onder-

grond in de uitleg van de Bijbel, inzicht in een gemeente, maar ook de handicaps komen daarbij in beeld.

Durf jij het aan een week lang investeren in je toekomst?

Geef je dan snel op bij het Jeugdburo van de NBJB, Hoofdstraat 4, 9443 TJ Schoonloo, tel. 0592- 501657; E-mail: info@nbjb.nl

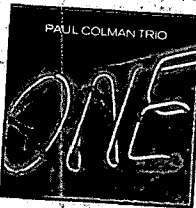
De kosten zijn Euro 225,-, dankzij subsidie van de Unie. Dan is het nog een heel bedrag. Maar veel gemeenten sponsoren de deelnemers aan de bijbelschool. Wie weet is er in jouw gemeente ook een mogelijkheid. Vraag er naar bij de secretaris van je gemeente. Die kan je ook de folder geven van de NBJB bijbelschool 2004.

De NBJB bijbelschool is een project van de NBJB, het seminarium en de Stuurgroep gemeenteopbouw.

Paul Colman Trio - One

Essential Records, duur: 49:22 min., prijs: Euro 20,50.

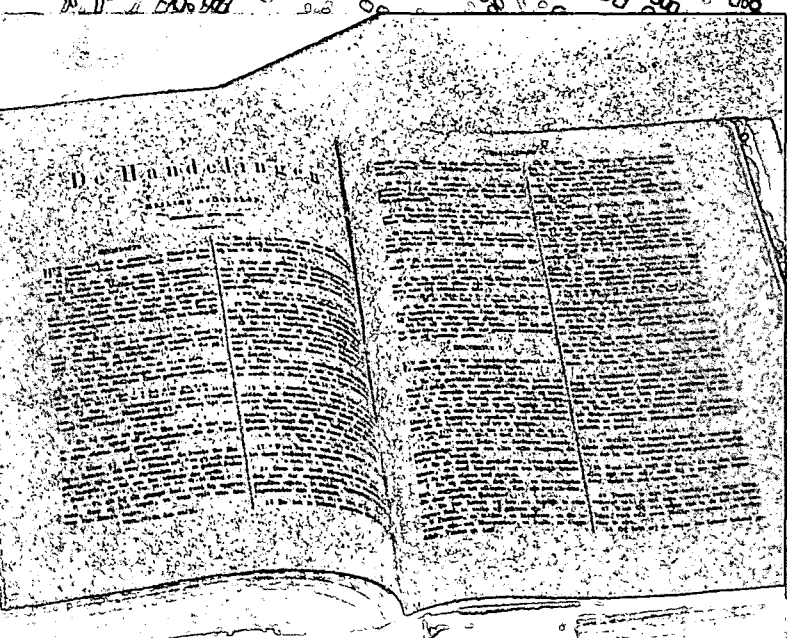
Paul Colman Trio (pc3) werd in 1998 geformeerd in Melbourne, Australië. De band bestaat sinds die oprichting uit Paul Colman (lead zang, songwriter, gitaar), Grant Norsworthy (bas, zang) en Phil Gaudion (drums, percussie, zang). In Australië brachten ze 4 albums uit: *Serious Fun*, *Turn*, *pc3 Live Electric* en *pc3 Live Acoustic*. In 2000 werd de groep in Australië uitgeroepen tot 'Australia's Artist of the Year'. Met hun CD *New Map of the World* (2002) traden de drie ook buiten de landsgrenzen en niet zonder succes. Ze reisden mee met Third Day's 'Come Together' tour waardoor maar liefst 300.000 fans getuige waren van het live-geluid van pc3. Ook in Nederland was dat geluid te horen en wel op Winter Wonder Rock in Zwolle. Dat was in 2002 zo'n succes dat ze ook in 2003 daar weer hebben opgetreden. 2003 is voor de groep sowieso een jaar om nooit te vergeten omdat ze bij de uitreiking van de Dove Awards werden uitgeroepen tot 'Best New Artist'. Met de CD *One* heeft pc3 een waardige opvolger gevonden voor *New Map of the World*. De CD bevat rock-songs, pop-rock-songs en ook ballads schuwt pc3 niet. Het thema van de CD is verzoening, vandaar de titel 'One'. Niet alleen de CD heet 'One', ook één van de nummers heeft die titel meegekregen. Dat nummer vat eigenlijk samen wat pc3 met de gehele CD wil bereiken: Jezus bad dat wij één zouden zijn, zoals Hij en de Vader één zijn. Dit zou ook de visie moeten zijn voor individuen, gezinnen, gemeenschappen, landen, ja de gehele wereld. We zijn geschapen om een volk te zijn onder leiding van God. De boodschap voor de kerk is om dit model aan de wereld te laten zien. Als we dat model niet in praktijk brengen, kunnen we alle campagnes en programma's wel vergeten. Liefdevolle relaties, dat staat niet voor een weg, het is volgens pc3 de enige weg. Luister met veel plezier naar de muziek en laat je ook meenemen door de boodschap die pc3 door wil geven.

Ds. Henk Wieringa

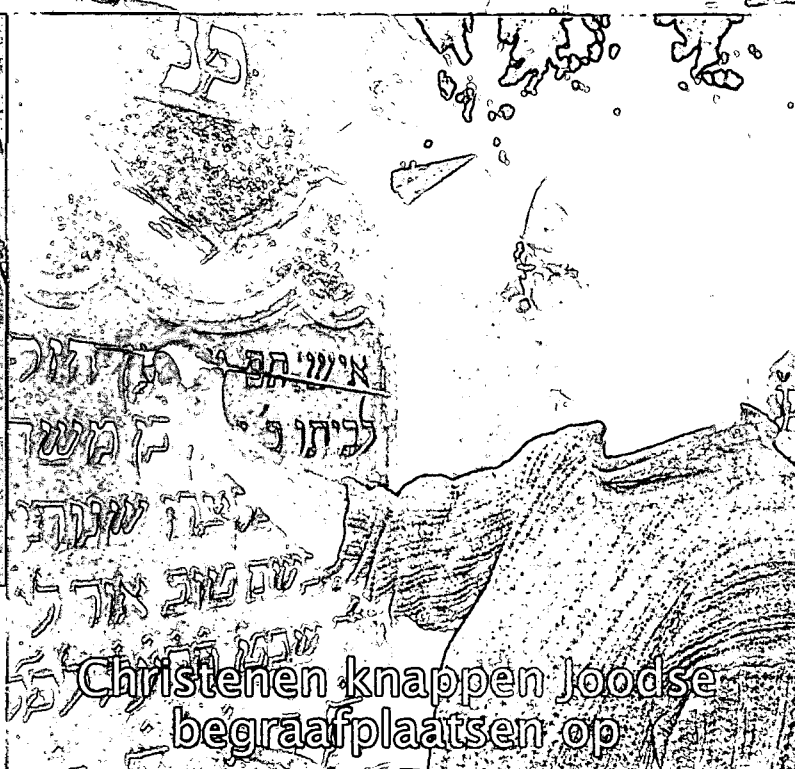

Aangeraaft

De samenkomst (deel 6):
de Schriftlezing

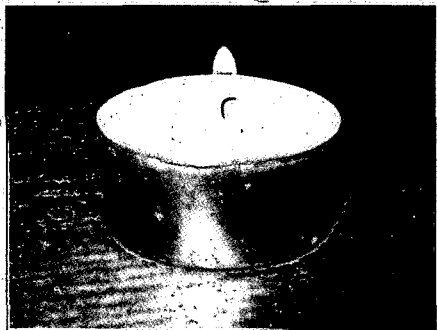
Christenen knappen Joodse
begraafplaatsen op

Inhoud

Stichting Boete en Verzoening 3

Als 'waxinelichtjeschristen'
red je het niet! 4

J. de Zwart

Column over... Strepen 5

De samenkomst (deel 6):
de Schriftlezing 6

Ander Nieuws 7

Boekbespreking 7

Aangeraakt 8-9

Archief De Christen

Woorden uit de Bijbel:
Heidenen komen (Matteüs 2) 10

Interview met voorganger in
bijzondere dienst ds. A. Gietema 11

Wat doen wij als baptisten bij de
Nederlandse Zendingsraad? 12

Uit het rijke leven van een
baptisten voorganger (2) 13

Unie- en gemeentenieuws 13-14

Advertenties 15

Jongerenpagina 16

Foto's voorkant:
J. de Zwart
Archief De Christen
A. Ambachtsheer

'U verwacht ik de ganse dag'

Lees je Bijbel, bid elke dag, opdat je groeien mag' – een eenvoudige zin uit een bekend kinderlied; alhoewel niet altijd even eenvoudig om na te leven. Veelal is het nodig om onszelf de discipline op te leggen daadwerkelijk elke dag de tijd te nemen voor stille tijd, de tijd te nemen om stil te worden voor God, om heel bewust op Hem gericht te zijn, om te luisteren naar zijn stem en om met Hem te praten en ons hart voor Hem uit te storten in gebed.

Door de hele Bijbel weerklinkt de oproep om tijd met God door te brengen door te lezen uit zijn Woord en in gebed, in onze binnenkamer, in het gezin, in de gemeente of anderszins. Maar de basis ligt toch wel in onze persoonlijke relatie met de hemelse Vader, in de vertrouwelijke omgang die wij als Gods kinderen met de Vader mogen beleven.

De Psalmen en de opgetekende geschiedenis over het leven van David geven ons een beeld van welke plaats gebed in Davids leven innam: 'Here, des morgens hoort Gij mijn stem, des morgens leg ik het U voor, en zie uit', 'Des avonds, des morgens en des middags klaag en kreun ik; Hij hoort mijn stem', 'Zevenmaal daags loof ik U'.

Het (gebeds)leven van David mag ons tot voorbeeld zijn. Wie de dag begint met God, zal ook meer bepaald worden bij het leven met God de hele dag door, dan wie bij het wakker worden direct tot de orde van de dag overgaat. Ook zal het verlangen groeien om een leven te leiden in afhankelijkheid van Hem en dan kan de Here ook zijn wegen aan zijn kinderen bekendmaken. Dan kunnen wij, met de psalmdichter David zeggen: 'U verwacht ik de ganse dag' (Psalm 25:5). Dat kan gebed in ieders persoonlijk leven uitwerken.

Dat aan gebed van Gods kinderen kracht verleend wordt, houdt de apostel Paulus Timoteüs

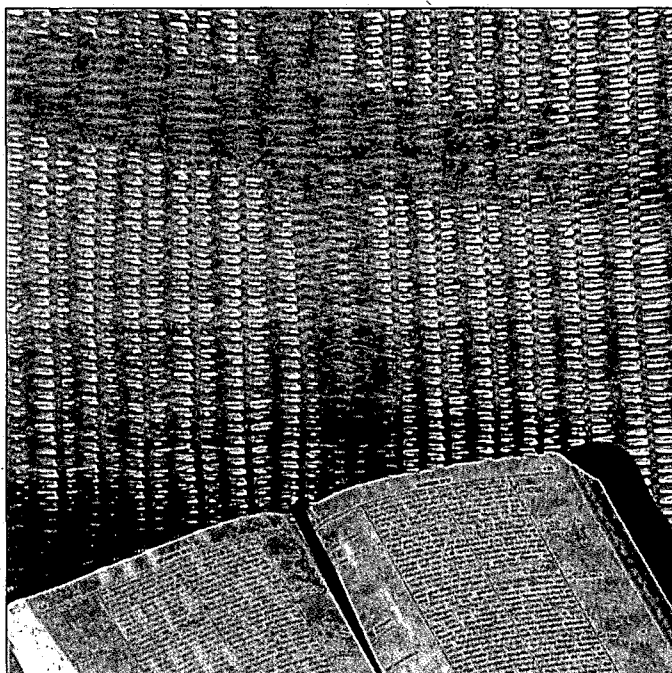
voor en daarmee ook ons: 'Bid veel voor andere mensen; smeeek God of Hij genadig wil zijn; dank Hem voor alles wat Hij voor hen heeft gedaan en wat Hij nog gaat doen. Bid zo ook voor koningen en alle anderen die een hoge positie hebben, opdat wij in rust en vrede mogen leven en de Here vrij in alles kunnen dienen.' (1 Timoteüs 2:1-2, *Het Boek*). Paulus spoort ons aan om voor elkaar en voor onze regeringsleiders te bidden. Op die manier wil God, de Almachtige, de gebeden van zijn kinderen laten meewerken aan het veranderen van de wereld.

Inmiddels ligt de Week van Gebed achter ons. Gelet op het toenemende aantal christenen dat aan deze nationale gebedsweek meedoet, blijkt dat velen geloven in de kracht van het gebed. In het interview met zvr. Adrie Ambachtsheer over onderhoud aan Joodse begraafplaatsen komt ook de kracht van gebed naar voren. In dit nummer van *De Christen* kunt u verder lezen over 'waxinelichtjeschristen', deel 6 in de samenkomstserie over de Schriftlezing, een interview met ds. A. Gietema (voorganger in bijzondere dienst) en over baptisten en de Nederlandse Zendingsraad.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

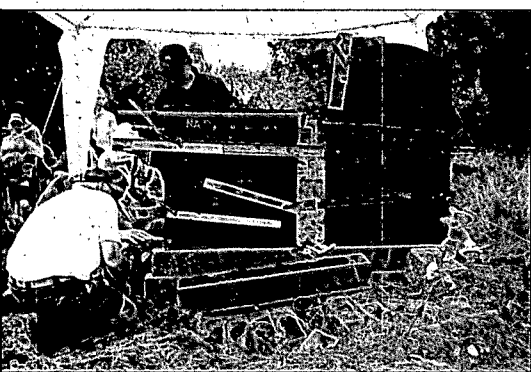
Die Gemeinde

Zr. Ambachtsheer over Stichting Boete en Verzoening: "Met het werk willen wij een brug slaan tussen Joden en christenen"

Mariska Oegema

"Joden zijn door de eeuwen heen het mikpunt van smaad en gewelddadig optreden geweest, juist ook door christenen. Tallozen werden gedood, levend verbrand of konden zich met veel geld vrijkopen van een gedwongen doop. Door al die gebeurtenissen is er veel pijn bij de Joden. Stichting Boete en Verzoening wil met het onderhoud aan Joodse begraafplaatsen en reizen van gebed en verootmoediging een positieve daad stellen en zonder pretenties een klein steentje bijdragen aan het herstel van de verziekte verhouding tussen Joden en christenen en zo een brug slaan tussen beide partijen."

A. Ambachtsheer

Aan het woord is zr. Adrie Ambachtsheer, een trouwe bezoeker van de Baptistengemeente Rotterdam-Centrum. Sinds 1995 gaat zij met een groep christenen tijdens een werkweek van de stichting mee om Joodse begraafplaatsen in Nederland op te knappen. "Wij spuiten grafzerken schoon, maken letters weer zwart, ontdoen hekken van roest om daarna te verven en lijmen brokken steen. Overigens gaan wij alleen na toestemming van de Joodse gemeenschap aan het werk." Ds. Sybrandi heeft samen met zijn vrouw in 1975 de stichting opgericht voor het herstel en onderhoud aan Joodse begraafplaatsen. Veelal zijn de reacties op de herstelwerkzaamheden positief. "Een Joodse vrouw die ons tijdens ons werk in Tiel op een begraafplaats bezocht, zei: 'Ik heb altijd het gevoel gehad dat God boos op ons Joden is en ver van ons. Maar nu ik u hier zie werken, verdwijnt dat gevoel. God is weer dichterbij. Ik ben er zo intens dankbaar voor!'"

Vervallen

Het werk van Stichting Boete en Verzoening op Joodse begraafplaatsen wordt ook indirect gewaardeerd. "We merken dat op begraafplaatsen die door ons zijn opgeknapt, weer meer wordt begraven. Sommige Joden gaven aan dat zij eerst op een andere plaats begraven wilden worden, omdat de 'eigen' begraafplaats er heel vervallen bij lag", geeft zr. Ambachtsheer aan. "Voor Joden zijn begraafplaatsen van grote betekenis. Wij kunnen christen worden door een persoonlijke keuze voor God te maken, maar iemand wordt Jood door afstamming. Daarom is de band met het nageslacht zo sterk en zijn de graven belangrijk voor hen. De werkzaamheden op vervallen begraafplaatsen zijn ook een daad tegen rasenhaat, grafschendingen en aanslagen op synagogen die nog steeds plaatsvinden." Tijdens de werkdagen op de begraafplaatsen wordt door uren van studie diepgang aan het werk gegeven. "Mede hierdoor geeft dit werk aan tientallen medewerkers zo'n grote voldoening dat zij ieder jaar terugkomen."

Verootmoediging

"Om te ontdekken of we de Joodse gemeenschap in Lissabon zouden kunnen helpen, zoals ons was gemeld door een zakenman uit Lissabon die ons in 2002 in Veendam aan het werk zag, hebben we in april vorig jaar een gebedsreis gemaakt", vervolgt Adrie Ambachtsheer. "Iedere ochtend namen we veel tijd voor gebed, waarna we strategische plaatsen bezochten om daar te bidden. Zo hebben wij gebeden aan de kaden van Lissabon waar in 1496 vele Joden bij elkaar werden gedreven en onder dwang werden gedoopt. In het gebed verootmoedigden wij ons over het christelijk verleden. Ditzelfde hebben wij gedaan bij een kerk die op de fundamenten van de vroegere synagoge is gebouwd en op het Rossio-plein waar Joden-verbrandingen plaatsvonden", illustreert zr. Ambachtsheer. "Aangezien wij beseffen dat ook duistere machten aanwezig zijn, voeren wij vaak een geestelijke strijd waarbij wij ons beroepen op het offer van Jezus Christus. Wij hopen dat op die manier

een draagvlak komt voor de herstelwerkzaamheden van begraafplaatsen in Lissabon, want de Joden die hier wonen hebben het verleden nog niet kunnen verwerken. De tijd zal uitwijzen of de Joodse gemeenschap ons een keer zal uitnodigen om hier de graven op te knappen."

"Een Joodse vrouw zei: Ik heb altijd het gevoel gehad dat God boos op ons Joden is en ver van ons. Maar nu ik u hier zie werken, verdwijnt dat gevoel."

Wortels

Een oproep in een nummer van *De Christen* in 1995 was voor zr. Ambachtsheer aanleiding om mee te gaan op werkweek naar Auschwitz. "Ik wilde graag met eigen ogen zien wat er vroeger gebeurd was. En door de studies leerde ik ook andere kanten van de geschiedenis van het Jodendom kennen, die niet in geschiedenisboeken van school zijn opgetekend", zo geeft zij aan. "Bovendien vind ik het belangrijk dat de verziekte verhouding tussen Joden en christenen wordt hersteld, want onze Bijbel heeft zijn wortels in het Jodendom. Ik vind het fijn dat ik door het werk op de begraafplaatsen en de gebedsreizen iets mag bijdragen om de pijn bij de Joden wat te verzachten."

Informatie: Stichting Boete en Verzoening met Ismaël en Israël, werkgroep voor het onderhoud aan Joodse begraafplaatsen, administratie door Tineke Arentze, c.arentze@solcon.nl

A. Ambachtsheer

Als 'waxinelichtjeschristen' red je het niet!

Gedachten bij de gelijkenis van de tien meisjes

Yme Horjus

Volgens de uitgeverij die de dikke Van Dale uitgeeft, zijn er in 2003 een paar nieuwe woorden in de taalschat van de Nederlanders bijgekomen. Ook op het terrein van religie en geloof zijn nieuwe woorden en uitdrukkingen bedacht zoals 'internetchristen', 'feelgoodgeloof' en 'waxinelichtjeschristendom'. De hoofdredacteur Ton den-Boom typeert de laatste uitdrukking als het fenomeen 'waarbij mensen bij het schijnsel van waxinelichtjes in EO-sferen raken en wegzwijmelen bij nostalgische herinneringen aan tijden waarin Europa werd geteisterd door het rotsvast geloof dat het eigen geloof de ware religie was'.

Religieus gevoel van een moment

Ik ben er niet zeker van of de hoofdredacteur bij de bepaling van de betekenis van dit woord wel helemaal objec-

tief is gebleven. Ik proef een vorm van aversie tegen het christelijk geloof in het algemeen als hij het heeft over 'teisteren' en 'wegzwijmelen'. Het woord 'waxinelichtjeschristendom' roept bij mij iets anders op. Ik ga hierbij een beetje op de loop met mijn eigen gedachten. Zou het niet veel meer te

Het kan hevig zijn en diep gaan, maar is tegelijk heel vluchtig.

maken kunnen hebben met uitingen van geloof bij bepaalde catastrofale gebeurtenissen? Iets wat opkomt als een spontane opwelling van een religieus gevoel? Je ziet dat wel bij situaties van zinloos geweld. Dan wordt er vaak een stille tocht georganiseerd,

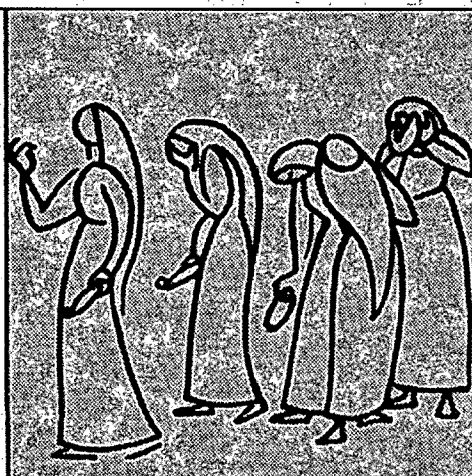
waarbij mensen bloemen meenemen en kaarsjes aansteken bij de plek van het misdrijf. Even is er dan een vorm van contact met de transcendente werkelijkheid van God. Maar even spontaan als dat gevoel is ontstaan, kan dit ook weer zo wegebben. Het duurt vaak niet langer dan de brandduur van een waxinelichtje. Het kan hevig zijn en diep gaan, maar is tegelijk heel vluchtig.

De wachtende meisjes

Ik moet hierbij heel sterk denken aan de gelijkenis van Jezus over de tien wachtende meisjes. Vol ongeduld wachten ze op de komst van de bruidegom die hen mee zal nemen naar de bruiloftszaal. Er is tussen hen geen enkel onderscheid waar te nemen. Ze zijn alle tien op de gelegenheid gekleed. Ze hebben alle tien lampen bij zich. En als de bruidegom uitblijft, vallen ze alle tien in slaap. Tot zover is er geen verschil. Tot het moment dat de bruidegom echt zijn opwachting maakt, want dan blijken er vijf geen extra olie bij zich te hebben. Zij vallen door de mand doordat ze niet echt zijn voorbereid en niet op alle eventualiteiten zijn bedacht. Ik zou dat het 'waxinelichtjesprobleem' willen noemen. Het gaat om een geloof met een korte brandduur. Een geloof dat een tijdlang brandt, maar doordat het gevoel erbij afneemt, zomaar kan uitdoven.

Lenen is niet mogelijk

Er zijn wel mensen gevallen over de houding van de vijf wijze meisjes. Het

komt zo hardvochtig over om te zeggen: 'jullie moeten zelf maar aan nieuwe waxinelichtjes zien te komen'. Het lijkt zo egoïstisch. Maar de Heer, die de gelijkenis vertelt, wil hiermee zeggen: er komt een moment dat je helemaal alleen staat, dat je verantwoordelijkheid moet nemen voor je eigen daden. Dan kun je gewoonweg niet meer bij een ander lenen en niet meer achter een ander wegcruipen. De persoonlijke relatie met de Heer is niet overdraagbaar of uitwisselbaar. Op dat kritieke ogenblik kun je niet meer even naar de 'Blokker' om een nieuw waxinelichtje te halen. Dan kom je te laat bij de deur van de feestzaal.

Pijnlijk

Heel gauw zijn we geneigd om op deze gelijkenis het schema toe te passen van geloof en ongeloof. De vijf wijze meisjes zijn dan de gelovigen en de vijf dwaze de ongelovigen. Maar dat is niet het geval! Het gaat hierbij niet om het scherpe contrast tussen de gemeente en de wereld! Al de tien meisjes behoorden tot de wachtende genodigden. Ze behoorden allen tot de wachtende gemeente...! Het pijnlijke van deze gelijkenis is dat de scheiding dwars door de gemeente loopt! Voor vijf meisjes geldt dat ze de deur van de bruiloftszaal gesloten vinden. We moeten dat eens goed op ons laten inwerken. Voor de helft van de wachtende gemeente is de deur dicht. Dat is een onthutsende conclusie. De vijf dwaze meisjes roepen aan de gesloten deur: 'Heer doe ons open...!' Maar de Heer antwoordt: 'ik ken u niet'.

Niet kennen!

Opvallend is dat de woorden 'Ik ken u niet' ook voorkomen in de Bergrede. Daar lezen we het volgende: 'Niet een ieder, die tot Mij zegt: Here, Here, zal het Koninkrijk der hemelen binnengaan, maar wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is. Velen zullen te dien dage tot mij zeggen: Here, Here, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd en in uw naam

boze geesten uitgedreven en in uw naam vele krachten gedaan? En dan zal ik hun openlijk zeggen: *Ik heb u nooit gekend*; gaat weg van Mij, gij werkers der wetteloosheid' (Matteüs 7:21-23).

Hier zegt Jezus precies hetzelfde als tegen de vijf dwaze meisjes aan de dichte deur: 'Ik ken u niet.' Ja, zelfs: 'Ik

Op dat kritieke ogenblik kun je niet meer even naar de 'Blokker' om een nieuw waxinelichtje te halen. Dan kom je te laat bij de deur van de feestzaal.

heb u *nooit gekend*'. Dit is toch onvoorstelbaar! Wat valt er nou toch op deze mensen aan te merken? Het is toch niet niks wat deze mensen allemaal op hun conductestaat hebben staan? Daar zou je het in baptistengemeenten en zeker in de evangelische wereld ver mee kunnen schoppen. Je zou zelfs ouderling kunnen worden of voorganger zijn. Toch zegt Jezus: 'Ik ken u niet!'

Een geloof voor bepaalde momenten

Het probleem bij het 'waxinelichtjeschristendom' is dat het leeft bij bepaalde momenten. Het duikt plotse-ling op als de behoefte daartoe aanwezig is, maar kan net zo gauw weer onderduiken. Een geloof voor moeilijke momenten en emotionele ogenblikken! Dat zie je soms ook in de gemeente. Broeders en zusters die het zo maar laten afweten. Je ziet ze soms tijden niet. Hun waxinelichtje is uitgegaan. Maar de boodschap van de gelijkenis is, dat je het daarmee niet redt. Je komt daarmee voor een dichte deur bij de bruiloftszaal. De klemmende vraag vanuit deze gelijkenis is of wij een extra kruikje olie bij ons hebben. Of dat wij niet eerst naar de 'Blokker' toe moeten voor een nieuwe voorraad waxinelichtjes. Geloof is niet iets van

het moment, maar voor je hele leven. Niet voor de korte duur, maar voor de lange duur. In de tweede brief van Petrus wordt over dat extra kruikje olie gesproken: 'hoedanig behoort gij dan te zijn in heilige wandel en godsvrucht, vol verwachting u spoedende naar de komst van de dag Gods.' Daar gaat het dus om: heilige wandel en godsvrucht! Daarmee ben je voorbereid op de komst van de bruidegom!

Column over...

Strepen

Door: S. Prost

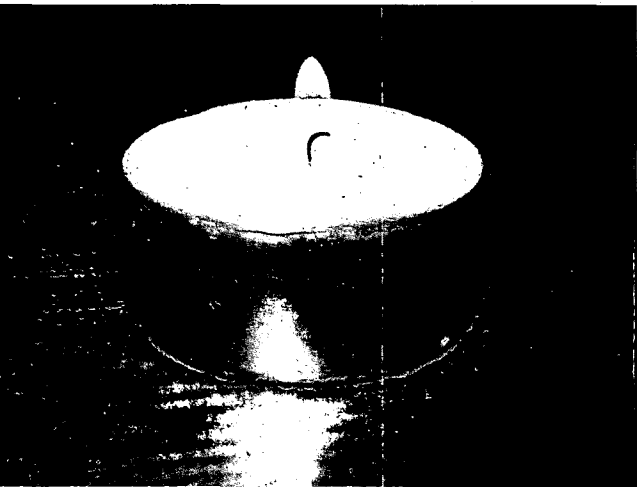
Op oudejaarsdag nog even het bos in. Om de overvloedige ballast van de decembermaand weg te werken. En dan naar de warme thuisgebakken-oliebollen. Terwijl m'n compagnon doorsjouwst stop ik. M'n nieuwsgierigheid is gewekt. Een vader wijst zijn zoontje bij een vennetje op iets ongewoons. Dat wil ik zien. Ook ik ga door de knieën. Een 'schrijverke', zoals Guido Gezelle dat watertorretje noemde, dat heen en weer schaatste alsof het letters op het water schreef? Een adder, kikker of vis-sen? Nee, in deze vrieskou is daar geen sprake van. Maar wat dan wel? De vinger van de vader wijst onmiskenbaar naar het water. Ik informeer. "Kijk maar naar het ijs," antwoordt de vader. Het is windstil. Ineens, midden op het water een lange streep. Nog een streep. En nog een. En daar tussen vormde zich een ijsvlak. Nog nooit gezien.

We snellen in het leven maar door. Van sinterklaas naar kerst. Van oud naar nieuw. Door het bos. Tot we even stil moeten staan. We ergens op gewezen en er door getroffen worden. En verbaasd zijn over een klein en toch groot wonder. In de natuur en in het geestelijke leven.

Zo ook de grond waarin het zaad, het evangelie, terecht komt. Wat zijn we dan nieuwsgierig wat ervan op komt. Of dat nu bij een Henny Huisman is, een echtgeno(o)t(e) of bij één van onze (klein-)kinderen. Wij peuteren wat af of er soms ook in. Stellen soms ongepaste vragen, vinden dat ze er nog lang niet zijn of menen hem of haar al bijna als zendingswerker voor onze eigen kerkelijke richting te zien functioneren. En vergeten, in de afzondering, vol vertrouwen de Vader er om te bidden.

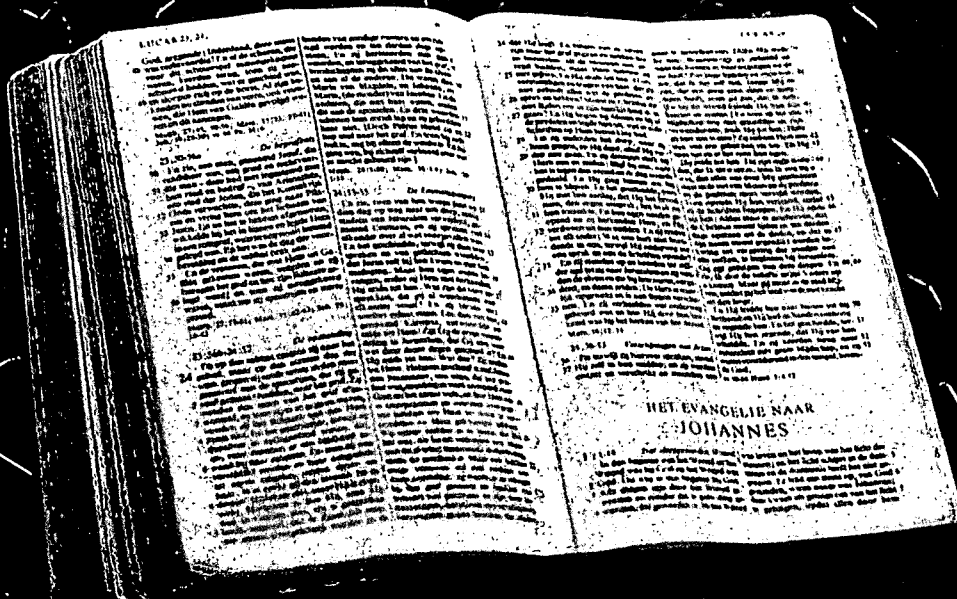
Een streep op het water. Nóg één. En nóg één.

Reageren? s.prost@freeler.nl

Foto's: J. de Zwart

De samenkomst (deel 6):

de Schriftlezing

Harry Nobbe

Archief De Christen

De oorsprong van de Schriftlezing in onze samenkomsten ligt geworteld in de Joodse, synagogale dienst. Een klassiek voorbeeld vinden we in Lukas 4:14-21 (tevens het tekstgedeelte van de nationale bijbelzondag van 25 januari a.s.) waar Jezus opstaat in de dienst om voor te lezen uit de boekrol van de profeet Jesaja.

Verder weten we uit Handelingen 2 dat de eerste christenen 'volhardden in de leer van de apostelen' en weer wat verder op in de Bijbel dat de brieven van Paulus circuleerden in de samenkomsten. De Schriftlezing heeft dus altijd een centrale rol gehad in de samenkomst.

Een greep uit de kerkgeschiedenis

Het volgen van leesroosters voor de Schriftlezingen is met golfbewegingen populair geweest.

De zogenaamde 'lectio continua' (doorlopende lezing over een aantal jaren) is daarvan een voorbeeld. Het is een leerzame gedachte dat de Schriftlezing met regelmaat en goede orde aan bod komt. De accenten in deze doorlopende lezing liggen op: de brieven, de evangeliën en het Oude Testament, een drieslag die zich tot op vandaag doet gelden in de kerken.

Calvijn nam de leesroosters niet zo serieus, hij liet de vrijheid van tekstkeuze over aan de 'dienaren des Woords'. Deze opvatting zal in veel van onze gemeenten herkenbaar zijn. Over deze laatste opvatting blijven kritische vragen klinken. Als we de lezingen overlaten aan de dienstdoende voorgangers is er dan geen sprake van willekeur in de grabbelton die Bijbel heet? En wat blijft er over van orde en regelmaat?

Een eigen ervaring die aansluit bij deze kritische noten. Mijn eerste dienst in het nieuwe jaar 2004 ben ik begonnen met de lezing van Openbaringen 22 tot en met het laatste vers, vers 21: 'De genade van de Heer Jezus zij met u allen.' En vervolgens ben ik verder gaan lezen in Genesis 1. Lezen van eind tot begin. En van begin tot eind. In deze lezingen wilde ik uitdrukking geven aan het feit dat wij mogen leven bij de woorden van God, jaar in jaar uit. De Bijbel lees je niet uit als een roman. Gods woorden lezen betekent: opnieuw beginnen, een ver-

standhouding aangaan met zijn Woord en de polsslag van zijn liefde weer opnemen.

Het is lezen en je aansluiten bij 'het volk van het Boek', Israël en de oeroude gewoonte dat we aan Gods woorden getrouwd zijn en dat we vertrouwelijk met Hem omgaan. Dit is het wezen van de Schriftlezing: God Zelf komt aan het woord!

De Bijbel lees je niet uit als een roman.

Beamer & liederen

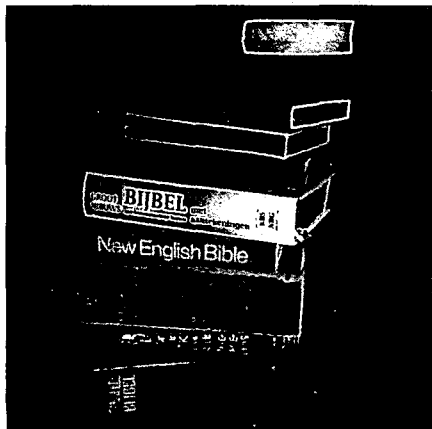
De Schriftlezing staat niet op zichzelf. De Schriften werden vroeger en ook nu uitgelegd.

De laatste jaren kies ik er steeds meer voor om de Schriftlezing, uitleg en verkondiging met elkaar te verweven. Het medium beamer biedt daarbij het voordeel dat alle kerkgangers de Schriftlezing mee kunnen lezen en dat accenten op bepaalde verzen beter uit de verf komen.

Verdieping aanbrengen in de Schriftlezing kan nog op een andere manier: door zorgvuldig toepasselijke liederen te laten zingen als opmaat voor de lezing of als bezinning na de prediking.

Ds. Harry Nobbe is voorganger van de Baptistengemeente Stadskanaal-Zuid.

Archief De Christen

Ander Nieuws

Week van gebed

De belangstelling voor de Week van Gebed van de Evangelische Alliantie blijkt groter dan ooit tevoren. Voor de gebedsweek werden ruim 57.000 gebedsfolders verkocht. Daarvan werden er 27.000 verspreid onder kinderen en jongeren. Tweehonderd gemeenten bestelden materiaal voor een themadienst over 'Gaan voor Go(u)d'. Daarnaast werden er ruim 350 handleidingen voor gebedsbijeenkomsten besteld, 180 kinderwerkpakketten en 140 programma's voor jongerengroepen. In totaal zijn zeker 300 kerkelijke gemeenten actief bij de gebedsweek betrokken geweest. Een groot deel organiseert interkerkelijke bijeenkomsten, andere kerken en gemeenten be- leggen zelfstandig een themadienst of gebedsuur.

evangelische
alliantie

2^e Passie voor Preken conferentie

Iedere voorganger heeft moed nodig om met het Woord van God in en tegenover de gemeente te staan. 'Vrijmoedigheid' is het centrale thema van de jaarlijkse Passie voor Preken conferentie, 18 februari in de Immanuelkerk, Stationsstraat 133, in Ermelo.

Drs. Wim Dekker, studiesecretaris en predikantbegeleider van de IZB, spreekt tijdens het morgenprogramma over 'moed'. Waar haal als prediker de moed vandaan om de gemeente eerlijk Gods Woord voor te houden, ook als je mensen daarbij tegen de haren in strijkt? De middaglesing wordt gehouden door Henk Binnendijk. Om echt een instrument van Gods Geest te kunnen zijn als voorganger, is innerlijke vrijheid onmisbaar. Evenals de eerste conferentiedag wordt ook deze dag begonnen en afgesloten met een preek.

Het programma duurt van 10.30 tot 15.30 uur. De kosten zijn 25 euro (studenten: 15 euro) inclusief lunch en conferentiemap. Opgave kan uitsluitend via de website www.passievoorpreken.nl/opgave

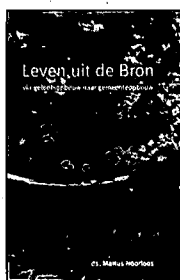
Baptistenvoorganger vermoord

Serghei Basarab, een baptistenvoorganger uit Hujand in het noorden van Tajikistan, is op 12 januari jl. doodgeschoten door een moslimfundamentalist. Dit gebeurde terwijl Basarab thuis in gebed was. "Hij was een zeer geliefd leider," schrijft Alexander Vervay, president van de Baptistenunie van Tajikistan. "Wilt u bidden voor zijn vrouw Tamara, dat de Heer haar zal troosten." *EBF*

Baptistenleiders geschokt

Baptistenleiders uit vele landen hebben geschokt gereageerd op het besluit van de Southern Baptist Convention (Zuidelijke Baptisten) om hun lidmaatschap van de Baptisten Wereld Alliantie (BWA) op te zeggen per 1 oktober a.s. Zij menen allen dat dit een grote klap is voor de eenheid van christenen. De Zuidelijke Baptisten zijn veruit de grootste Unie die lid is van de BWA. *Baptist Times*

Boekbespreking

Leven uit de Bron, Ds. Marius Noorloos, Uitgeverij Kok, Kampen, 2003, ISBN 90 435 0716 4.

Op de AV van 2002 in Sneek werd tijdens de workshop van het taakveld gemeente opbouw en evangelisatie duidelijk, dat naar de mening van de deelnemers 'hartschottelijk geloofsleven' de minimumfactor was in de meeste vertegenwoordigde gemeenten. Tijdens de volgende AV (2003 in Leeuwarden) was daar dan ook weer een workshop aan gewijd. Het boek van ds. Marius Noorloos *Leven uit de Bron* zou wel eens voor veel gemeenten een uitstekende leidraad kunnen zijn om de passie van het geloof opnieuw te ontdekken en te beleven. De schrijver is een aantal jaren toeruster geweest voor missionaire gemeenteopbouw in de Gereformeerde kerken van Gelderland; het Evangelisch Werkverband binnen de SOW kerken (nu

PKN) heeft dit boek gebruikt voor meer dan 1000 gemeentegroiegroepen.

Leven uit de Bron gaat uit van 3 bij elkaar horende kenmerken of dimensies: omgang met God, gemeenschap met elkaar en dienst aan de wereld. De titel is ontleend aan het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw (Johannes 4:14) en de uitspraak van de Heer op het loofhuttenfeest (Johannes 7:37-39). Prof. Berkhof vatte dat als volgt samen: 'Eerst krijg je een bron en dan word je een bron'. Ds. Noorloos legt grote nadruk op het *beoefenen* van de betrokkenheid bij de Heer, bij elkaar en bij de wereld. Een wezenlijk onderdeel daarbij is het werk van de Heilige Geest. *Leven uit de Bron* moedigt gelovigen en gemeenten aan te zoeken naar de leiding en inspiratie van Gods Geest, opnieuw op een tamelijk praktische manier.

In het boek is een cursus beschreven van 5 tot 6 dagdelen; die allereerst bedoeld is voor de kerkenraad, maar vervolgens ook in groepen in de gemeente uitgevoerd kan worden. De

onderwerpen die aan de orde komen zijn: informatie, zelf leven uit de Bron, samen leven uit de Bron, anderen laten leven uit de Bron, van bezinning naar beleid (en een evaluatie na 6 maanden). Het doel van de cursus is dat de deelnemers eerst zelf met hart en ziel bezig zijn met de kern van het christelijk geloof: "de navolging van Christus, de gekruisigde en opgestane Heer in een leven uit zijn liefde". Bij elk cursusonderdeel is huiswerk, met name door het beantwoorden van een aantal vragen. Wanneer het programma gevolgd wordt, komen er bouwstenen te voorschijn waaruit een werkplan ontstaat, dat concrete stappen aanbiedt voor gemeenteopbouw. Er zijn veel bijlagen bij, die in praktische zin hulp bieden om de cursus en wat eruit voortkomt vorm te geven. Kortom: een boek, dat zeer geschikt is voor gemeenten, waar men niet zo goed weet hoe te beginnen met gemeenteopbouw en waar de passie voor het geloof ervaren wordt als iets dat bezig is te verminderen. Ik kan het van harte aanbevelen.

Anne de Vries

In de afgelopen december-
maand kwamen diverse
boodschappen op ons af.
Reclameboodschappen
wisselden het evangelie van
Jezus Christus af. Het kwam bij
mij soms zo over dat mensen er
een bepaald gevoel van over
moesten houden. Je moest er
door geraakt, áangeraakt
worden. Wat betekent dat in
onze menselijke verhoudingen
en in onze verhouding tot God?

Gave

Een museumdirecteur
merkte eens op dat één
van de bezoekers heel
zachtjes met zijn
vingers het doek
van een groot
schilderij betast-
te. Dichterbij ge-
komen vroeg
hij: "Waarom
doet u dat?"
Het antwoord
was dat de be-
zoeker wilde
weten of het
schilderij wel
echt was.

Nu zal niemand
van u op het idee
komen om een
vriendin, een va-
der of een ander fa-
milielid aan te raken
om te weten of hij of
zij wel echt is. Het nog
ongeboren kindje re-
ageert op de aanraking van
de moeder. En, zonder twijfel,
zegt dit de moeder heel veel. De
eerste waarnemingen doen baby's
voornamelijk door het gevoel.
Zouden we kinderen in hun prille be-
staan de liefdevolle communicatie
met ouders langdurig ontzeggen, dan
zullen zij naar lichaam en/of ziel de
kwelijke gevolgen ervan kunnen on-
dervinden. Dan weten ze vaak hun
plaats niet in de familie en de maats-
chappij en kunnen moeilijk goede
relaties opbouwen. Dan kan het eigen
lichaam zelfs negatief beleefd wor-
den.

Er zit een boodschap in het geven van
de hand, een aai over de bol, een
schouderklop. Ook in het knuffelen,
omhelzen, strelen en geven van een
kus. En niet in het laatst de zorg door
middel van troosten, helpen, dragen.
Als door verdriet of pijn, ziekte of de

Vreemd

Voor de Griekse denker Plato moest
de ziel positief, waarderend, opgevat
worden. Het lichaam was de kerker
van de ziel. Het omhulsel zou vergaan,
maar de ziel, deze was onsterfelijk.
Deze gedachte heeft velen beïnvloed.
Daarop hebben ook geestelijken in de
kerkgeschiedenis hun stempel ge-
drukt. De gevolgen zijn ons bekend.
Men richtte zich voornamelijk op het
hemelse met onderwaardering van
het lichamelijke. Of de nadruk van het
lichamelijke werd zo groot dat er geen
zicht meer was op het hemelse. Dit is
bij veel godsdiensten waar te nemen.

Bijbels gezien horen het lichaam en
de ziel onlosmakelijk bij elkaar. Er is
wel onderscheid, maar er wordt geen
strakke scheiding getrokken. Het

naderende
dood wor-
den tekort
schieten,
kan een aan-
raking won-
deren doen.
Uitingen van
liefde zijn be-
langrijke mid-
delen om als man,
als vrouw en als kin-
deren van elkaar te
houden, elkaar te koes-
teren.

Hebreeuwse woord 'basar' voor li-
chaam betreft in het Oude Testament
veelal het hele wezen, lichaam en ziel.
Denken we aan het woord 'dabar', dan
houdt dat zowel woord als daad in. Wij
westerlingen, rationeel als we zijn,
communiceren liever met woorden.
Aangeraakt worden? Dat hoort bij
(jonge) kinderen, bij verkering of ge-
trouwd zijn. En toch hebben we er be-
hoefte aan.

*Wie geraakt wordt, wordt
bewogen.*

Verbondenheid en bemoediging

De verbondenheid in liefde en zorg
treffen we op allerlei manieren in heel
de Bijbel aan. Denk aan Elia die, na
zijn teleurstelling op weg naar Horeb,
door een engel aangeraakt wordt en
zegt: "Sta op en eet." Tot twee maal toe
(1 Koningen 19). Verder wordt Jesaja's
mond door een engel met een gloei-
ende kool in een tang aangeraakt.
Hierdoor wordt hij van ongerechtig-
heid en zonden gereinigd (Jesaja 6).
Als Jeremia's mond (Jeremia 1) door
de Here wordt aangeraakt, wordt hij
bekwaam gemaakt om Gods woorden
te spreken. Daniël ervaart wel vier
keer (Daniël 8 en 10) dat hij aange-
raakt wordt: door de engel Gabriël en

Aangeraak

S. Prost

den op om hen te zegenen (Marcus 10:13-16) Voor de vervulling met de Heilige Geest is de handoplegging niet strikt noodzakelijk (Handelingen 10:44), het kan wel een machtig hulpmiddel zijn ter verzegeling van wat Jezus zelf in mensen doen zal. Daarvan getuigt ook bij ons de handoplegging bij de bevestiging van predikanten, ouderlingen, diakenen en diaconessen en het uitzenden van zendelingen voor hun taak. En ook bij de doop van gelovigen, het inzegenen van een huwelijk, de opdracht van kinderen en het opdragen van zieken bij God. Wat een goddelijke en priesterlijke opdracht!

*God zelf heeft door zijn Zoon
zijn reddende hand naar deze
verloren wereld uitgestoken.*

Afstand en respect

In negatieve zin kan een gedwongen en geëiste aanraking afkeer en verzet tot gevolg hebben. Zeker als het bijbedoelingen betreft. Aangeraakt worden is dan niet zonder risico. Men kan zich door verschillende oorzaken gekwetst of afgewezen voelen. En daarom ook niet getroost willen worden. Dan is het gepast afstand te houden en respect voor elkaar op te brengen. Enerzijds zal het, volgens de spreukendichter (6:29) ons wel duidelijk zijn dat niemand die de vrouw van zijn naaste aanraakt, vrijuit gaat. God zelf zegt ook dat wie u (de Judeeërs) aanraakt, zijn oogappel aanraakt (Zacharia 2:8). Een mensvormige uitdrukking voor het leed dat, hen aangedaan, de Here zelf op een gevoelige plek treft. Maar kennen we anderzijds zelf ook niet de situaties waarin er sprake is van een tijd om te omhelzen en een tijd om zich van omhelzing te onthouden (Prediker 3:5)?

Zó dan verder

"Wij reizen met elkander, wij wand'len hand in hand, d'één is tot troost de ander op weg naar 't vaderland". Zo zingen we in één aantal gemeenten na het avondmaal deze woorden uit *Liederen voor de Gemeentezang* 481 vers 4. We herkennen, vrouwen en bemoedigen elkaar: zingend houden we elkaars handen vast! Als er ergens de verbinding van het aardse van nu en het hemelse van de toekomst tot uitdrukking komt in de gemeente, dan wel hier. Omdat God zelf door zijn Zoon zijn reddende hand naar deze verloren wereld heeft uitgestoken. Zo wordt het evangelie werkelijkheid.

Foto's: Die Gemeinde en J. de Zwart

door God zelf. Hij staat onder moeilijke omstandigheden weer op, kan spreken en wordt zo bemoedigd. David weet dat God hem van achteren en van voren omgeeft en zijn hand op hem legt (Psalm 139:5). Maar hij strekt zelf zijn handen ook naar de Here uit en verlangt hevig naar hem (Psalm 143:6).

Aanraken en aangeraakt worden kan niet zonder gevolgen blijven.

In het Nieuwe Testament lezen we van de Here Jezus die bij zijn verheerlijking de drie discipelen aanraakt en bemoedigend toesprekt: "Staat op en weest niet bevreesd" (Matteüs 17:7). Vergeten we ook niet dat dezelfde Jezus zijn apostel Johannes, die als dood voor de voeten van Jezus gevallen is, de rechterhand op legt en hem zegt niet bang te zijn (Openbaringen 1:17). Zó gaat God met mensen om. Aanraken en aangeraakt worden kan niet zonder gevolgen blijven. Er gaat een bepaalde kracht van uit.

Bewogenheid

Van een schrijver las ik: wie geraakt wordt, wordt bewogen. Dat is onmiskenbaar het geval wanneer van onze Here Jezus in de evangeliën gezegd

wordt dat Hij met ontferming bewogen was (Matteüs 9:36). Vanuit zijn goddelijke zending werden de aangesprokenen en aangeraakten veranderd. Vele malen lezen we dat Hij mensen de hand vatte en hen aanraakte waardoor het leven weer terugkwam, bezetenen bevrijd werden van boze geesten en zieken herstelden. Hiervan getuigen ook voorbeelden in Handelingen. De lengte van dit artikel staat mij niet toe deze verschillende vormen te beschrijven.

Echter, één voorbeeld dat mij het meest aanspreekt. Lukas 5 vers 12 en 13 vermeldt de reiniging van een man, vol melaatsheid. Eerst stelt hij: "Here, indient Gij wilt kunt Gij mij reinigen." Door van Jezus te horen, krijgt hij weer hoop. Wat een vertrouwen in de Heer! Dan volgt Jezus' bevestiging en genezing van de man, ook door een aanraking. Misschien voor het eerst, na zoveel jaren, raakt iemand hem aan! Maar deze Jezus wist dan ook zelf van de diepste verlatenheid, veracht en gesmaad zijn!

Groet en zegen

Groeten wij elkaar doorgaans door het opsteken van de hand of een handdruk, in bepaalde kringen kust men elkaar meer en in bijzondere situaties omhelst men elkaar innig. Als koning Jehu vraagt of hij Jonadab vertrouwen kan, vraagt hij hem de hand te geven (2 Koningen 10:15). Ja, elke ontmoeting hoort ook wederkerig te zijn. Zegen en handoplegging zijn heel nauw met elkaar verbonden. In de Hebreeuwse taal houdt groeten en zegenen hetzelfde in: Sjaloom! De aartsvader Jakob zegent zijn kleinzonen Efraïm en Manasse (Genesis 48:14). En krachtens deze handeling wordt ook door de priesters Gods naam op de Israëlieten gelegd: Numeri 6:22-27. Groet en zegen mogen we dus zien als door God zelf gegeven.

Onze Heer legde kinderen zijn han-

Heidenen komen

(Matteüs 2:1-12)

Jannes Hofman

Jozef, Rachel, Herodes, Matteüs, Mozes

Het gaat in hoofdstuk 2 over meer dan alleen de wijzen uit het oosten. Net als in het eerste hoofdstuk komt Jozef naar voren als iemand die één en al oor is voor God. Hij voegt zich naar Gods wil. Hij gehoorzaamt onvoorwaardelijk. Als God gesproken heeft, staat hij op om Gods woord uit te voeren.

Die Gemeinde

Rachel staat voor alle Joodse vrouwen die na de kindermoord ontroostbaar zijn. Zij weigeren zich te laten troosten. Je zult je kind of je beminde maar moeten verliezen. Je wordt ondergedompeld in verdriet en je loopt het gevaar erin te verdrinken.

Koning Herodes wordt wel Herodes de Grote genoemd. Groot was hij. In zijn bouwprojecten (onder andere de renovatie van de tempel), in zijn belastingheffingen, in zijn angst, in zijn wreedheid. Hij deinsde er niet voor terug om één van zijn vrouwen en meerdere van zijn kinderen te doden. Keizer Augustus moet van hem gezegd hebben: "Je kunt beter een varken van Herodes zijn dan zijn zoon." Een kindermoord paste wel bij deze koning.

Matteüs is de schrijver van dit Evangelie. Hij citeert heel veel uit de Schriften (Oude Testament). Voor hem is het duidelijk dat de Messiaanse eeuw begonnen is. Vooral teksten die hierop betrekking hebben, haalt hij aan.

Duidelijke parallellen zijn te trekken met de geschiedenis van Mozes. Bedreigd, gevlucht, door de woestijn, door God geroepen tot leider en herder van het volk.

De drie wijzen

Hetzelfde woord, dat hier met wijzen vertaald wordt, wordt in Handelingen met tovenaars weergegeven. Het gaat hier om sterrenkundigen, die aan de stand van de sterren of hun helderheid voorspellingen doen. Zij waren vanwege hun goed onderbouwde inzichten adviseurs van de regeerders. Vaker spelen sterren in de Bijbel een rol. We worden zelfs opgeroepen om bepaalde tekenen van de hemel af te lezen.

In de loop van de eeuwen zijn de wijzen uitgegroeid tot drie koningen, met elk een naam. De oudste van de drie, Melchior, zou koning van Europa zijn, en gaf goud; de jongste, Caspar, zwart, was koning van Afrika, en gaf wierook; de middelste, Balthasar, was koning van Azië en gaf mirre. Alle koningen van de hele wereld komen naar Bethlehem om de echte koning te aanbidden.

Een mooie uitleg en toepassing van dit woord kwam ik tegen in een katholiek commentaar. De wijzen eerden Jezus door het goud als Koning, door de wierook als God, door de bittere mirre als Verlosser. En de conclusie: Wij moeten Jezus ook aanbieden het goud onzer liefde, de wierook onzer gebeden en de mirre onzer versterving. Of met andere woorden: al het mijne is het Uwe, mijn aanbidding is voor U, mijn leven is van U.

Br.O.H. de Vries heeft in het laatste

nummer van *Soteria* over dit Bijbelgedeelte een zeer systematische uitleg gegeven. Daarheen verwijs ik graag. Hij zette als kop boven zijn artikel: In Jeruzalem is het een komen en gaan.... Hij ziet deze werkwoorden als de sleutel voor het verstaan van ons gedeelte.

Ik wil de nadruk leggen op het komen van de wijzen. De profeten voorzagen dat aan het eind de volken naar Jeruzalem zouden trekken om daar te horen naar het woord van God. Matteüs ziet dat met deze wijzen in vervulling gaan. Maar zij komen uiteindelijk niet in Silo, maar bij Jezus terecht. De echte koning.

De heidenen komen tot Jezus. We komen dit thema vaker in het Matteüs-evangelie tegen. Hoofdstuk 2 is het eerste zendingsverhaal. Maar er wordt niet geëvangeliiseerd. De heidenen komen uit zichzelf.

Zou dit de boodschap van ons Bijbelgedeelte kunnen zijn, dat het Evangelie van zichzelf aantrekkingskracht heeft? Het werkt als een magneet. Zo zal ook de gemeente, en elke christen afzonderlijk, aantrekkingskracht hebben. Tenminste, als wij opvallend en aanstekelijk bezig zijn.

Zo mogen wij in de wereld staan. Dat zal zeker het geval zijn, als ons leven één en al toewijding aan Hem is. En als dit niet zo is, bidt er dan voor dat uw leven zo verandert, dat het spontaan anderen aantrekt.

J. de Zwart

Woorden uit de Bijbel

Geestelijk verzorger Anne Gietema:

"Troost bieden aan mensen die aan de rand van het leven en het ziek-zijn staan"

Mariska Oegema

"Heel gericht met mensen werken die hier zijn opgenomen of een tijdlang wonen. Met hen voer ik vooral gesprekken om troost en steun te bieden. Er zijn ook gesprekken over levensvragen: 'Waarom leef ik, waarom ben ik ziek geworden en heb ik nog wel een leven zoals ik nu leef?'. Deze diepgaande gesprekken zijn heel open, omdat deze mensen vaak niets te verliezen of te verbergen hebben. Als geestelijk verzorger hoef je niet eerst omwegen te bewandelen voordat zij vertellen wat hen bezighoudt; ze praten heel open over zichzelf en zeggen eerder wat er aan de hand is."

Dat is wat ds. Anne Gietema, voorganger in bijzondere dienst van de Baptistengemeente Assen, zo boeit in de psychiatrie. "Deze mensen laten echtheid zien; ze verhullen niet wat hen werkelijk bezighoudt. In de omgang met dementerenden bijvoorbeeld moet je als geestelijk verzorger ook zelf heel echt zijn. Je kunt wel met veel verbaal geweld hen benaderen of een spel spelen waarin je jezelf kunt verstoppen, maar dat werkt niet. En bij psychiatrische patiënten bijvoor-

komt, je staat in het centrum van de gemeente. Als geestelijk verzorger binnen een instelling werk je met veel collega's waaronder dokters, psychologen en verpleegkundigen en moet je juist je best doen om aan informatie te komen; je staat méér aan de rand van het gebeuren", legt ds. Gietema uit die vanaf 1989 als geestelijk verzorger werkzaam is bij de instelling GGz-Groningen, waarvan de eerste vijf jaar

scheid nemen van de dementerende; dat grijpt behoorlijk in. Het is een zware klus om het zien aftakelen van een dierbaar persoon te verwerken, dat diegene je niet meer kent of met je kan praten. Troost bieden door menselijk meeleven is dan belangrijk."

De wekelijkse kerkdiensten van de instelling blijken eveneens tot troost te zijn voor de familie. "De familie merkt dat hun vader of moeder en ook andere dementerende bewo-

ners opleven bij het horen van oude liederen met de daarbijbehorende gebaren; het lied pakt de dementerende. Voor de familie is het echt een opsteker te merken dat dementerenden diep van binnen een lied bij zich dragen, bijvoorbeeld. 'Daar ruist langs de wolken'. Veelal verbaast de familie zich over de mogelijkheid om, zo toch nog iets samen met de dementerende te kunnen beleven."

"Mijn geloof is een inspiratiebron om mij in te zetten voor kwetsbare groepen. Daarnaast is het werken

Geestelijk verzorger ds. Anne Gietema gaat regelmatig voor in de zondagse diensten van de instelling GGz-Groningen.

parttime, gecombineerd met het parttime-voorgangerschap in de Baptistengemeente Assen. "Omdat je zo aan de rand staat, dreigt het werk van geestelijk verzorger te worden ondergesneeuwd. Je moet daarom het werk profileren; dat probeer ik vooral door betrouwbaar te zijn in mijn aanwezigheid en het meedoen aan allerlei overlegvormen."

Zware klus

Binnen de instelling GGz-Groningen werkt ds. Gietema met drie doelgroepen: in het verpleeghuis met dementerende bewoners en hun familie; op de opnameafdeling met oudere psychiatrische patiënten; en op de ambulante afdeling met mensen die thuis wonen, maar voor individuele gesprekken naar de instelling komen. "Aandacht voor de familieleden van dementerenden is van zeer groot belang. Zij krijgen heel wat voor hun kiezen en hebben de grootste klap te verwerken", aldus ds. Anne Gietema. "De familie moet tijdens het leven al af-

met dementerenden en psychiatrische patiënten boeiend en interessant", aldus de geestelijk verzorger. Ds. Gietema heeft geen lange-termijndoelen voor ogen. "Ik ben al tevreden als ik troost kan bieden, want deze mensen worden hier niet beter. Voortdurend heb je te maken met mensen die aan de rand van het leven en het ziek-zijn staan. Dat zij in de contacten met mij als geestelijk verzorger steun kunnen halen; daarin ligt voor mij een grote uitdaging."

Tot slot moet ds. Gietema nog iets van het hart. "Voorgangers in bijzondere dienst staan vaak aan de rand van het gemeente- en Uniegebeuren, terwijl zij toch een behoorlijke deskundigheid hebben. Het heeft iets treurigs dat hiermee nauwelijks wat wordt gedaan. Misschien is het een idee deze voorgangers op hun specialisme uit te nodigen; wellicht is dit een aardige route om een brug te slaan."

Reageren?

a.gietema@ggzgroningen.nl

"Voor de familie is het echt een opsteker te merken dat dementerenden diep van binnen een oud lied bij zich dragen."

beeld merk je dat zij geen genoegen nemen met vage antwoorden; zij willen concrete antwoorden op hun vragen, bijvoorbeeld 'Vind jij dat God het kan maken dat dit gebeurt?'. Vragen over het leven en de dood en zingeving liggen dan ook vrij snel op tafel. Daarnaast generen zij zich niet over wat zij aan gekke gedachten hebben. Zo kunnen zij heel open vertellen over hun achtervolgingswaan of depressieve gedachten."

Daarmee geeft ds. Anne Gietema ook een verschil aan tussen een gemeentevorganger en een voorganger in bijzondere dienst. "Verder ben je als gemeentevorganger de enige professional waar veel informatie op af-

Wat doen wij als baptisten bij de Nederlandse Zendingsraad?

nederlandse
zendings
raad

Anneke Blaauw-Tijman

De Nederlandse Zendingsraad is een landelijk platform voor overleg en samenwerking van een vijftiental organisaties en kerkelijke organen op het terrein van zending en evangelisatie van oecumenische en evangelische achtergrond.

Dat is een lange zin. Het lijkt me goed om u te laten zien wat de Nederlandse Zendingsraad (NZR) in de praktijk voor ons, baptisten, betekent. Daarvoor neem ik u mee naar de laatste raadsvergadering op 28 november 2003, in de Bergkerk in Amersfoort.

De NZR vergadert...

Na een ochtendwijding, geleid door de voorzitter van de NZR, de doopsgezinde ds. Hoekema, hebben we eerst een kort zakelijk gedeelte waarin wijzigingen in de statuten aanvaard worden. Deze wijziging was o.a. nodig omdat drie leden van de NZR, de Gereformeerde Kerken, de Hervormde Kerk en de Lutherse Kerk in 2004 hopen samen te gaan in de Protestantse Kerk van Nederland (PKN).

Missionaire kerken en gemeenten

Na de pauze volgt het kernonderwerp van deze vergadering: Vernieuwing in kerken in Nederland. Daarna was onderzoek gedaan door de werkgroep 'Missionaire Presentie', ingesteld door de Raad van Kerken en de NZR. Vanuit de Unie van Baptistengemeenten werkte ds. Teun van der Leer hierin mee. Zo'n vijftien kerken en gemeenten werden bezocht omdat daar op een bijzondere manier vorm werd gegeven aan het pogen een missionaire gemeente te zijn.

Belangrijk bleek de gastvrijheid van de kerk te zijn: laagdrempelig, wijkfeest, thuishaven, huis voor de buurt,

je welkom voelen. Men ziet de wereld niet als een veld dat verloren is voor het evangelie, maar treedt zelfbewust naar buiten in het besef dat de velden wit zijn om te oogsten.

Dan de liturgie: hoe geef je de dienst vorm op een aansprekende wijze: eigentijds, maar ook de oude bekende liederen, creatief, ontspannen, experimenteel, gemeenschapsgericht, drama, levensverhalen, momenten van stilte.

wisseling met Afrikaanse broeders en zusters. In dit verband noem ik ook de mogelijkheid een beroep te doen op onze broeder uit Sierra Leone, Joseph Ali Bangurah, die een studiebeurs heeft gekregen voor het conservatorium in Rotterdam. Deze broeder (jab2cute@yahoo.com) is bereid voor een treinkaartje naar uw woonplaats en een overnachting bij een gemeentelid (een kleine vergoeding van 50 euro komt hem goed van pas) op zaterdag met koren of belangstellenden te zingen en muziek te maken en het geleerde op zondagmorgen in de kerkdienst in de praktijk te brengen.

Een platform voor overleg

Tijdens de vergadering zit ik tussen de vertegenwoordiger van de Wycliffe en die van de Christelijk Gereformeerde Kerken. Zoals u weet zijn Christa en Peter Boers lid van deze kerk en leeft deze kerk heel sterk met hen mee. De vertegenwoordiger van de Vrij Evangelische Gemeenten vraagt me om het adres van Joseph Bangurah om in haar kerk reclame voor een optreden van hem te maken. De algemeen secretaris van de Leprazending geeft me nog enkele mededelingen over onze nieuwe zendeling Marijke van de Poll en ik zit een tijd te praten met de directeur van Operatie Mobilisatie die als aspirant-lid sinds een jaar bij de vergaderingen aanwezig is.

Het is bemoedigend om met zoveel verschillende broeders en zusters met ieder een eigen inbreng samen te werken in de dienst van onze Heer.

Zr. A. Blaauw-Tijman vertegenwoordigt het taakveld Zending & Diaconaat van onze Unie binnen de NZR.

Oprecht geloof spreekt uit de diensten, ook al is de verscheidenheid groot: van doopsgezind tot orthodox katholiek, van Afrikaans christen tot vrijzinnig Hollands, van lofprijzend evangelisch tot geëngageerde buurtgemeente.

Het zendingswerk in onze Unie

Na een uitvoerige discussie hierover is er nog tijd voor een kennismaking met het zendingswerk van onze Unie. Gewezen wordt op het samenwerkingsverband in de EBM en op de uit-

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (2)

En van de belangrijke taken van de voorganger is het omgaan met stervenden en na hun overlijden het verzorgen van de rouwdienst. Jaarlijks heb ik een tien tot twintig diensten te verzorgen. Niet enkel voor mensen uit de eigen gemeente.

Al jong raakte ik zo 'vertrouwd' met de dood. Maar die eerste keer in de gemeente ben ik niet vergeten. Een bejaarde man was plotseling overleden. Direct met de dokter werd ook ik gebeld. Toen ik bij de echtgenote kwam, nog voor de dokter aan, zei ze: Ja, dominee, het is net gebeurd. Hij was boven op het zoldertje aan het knutselen, en hij is zo weg gevallen. Hij ligt er nog. Ga maar kijken. Ik alleen het vliegingtrapje op. Ja, daar lag hij. Zijn pijp uit de mond, vlak naast hem.

En daarna de rouwdienst. Hoe doe je dat? In een rouwdienst gaat het mij er om, om de overledene in beeld te brengen. Welke liederen zong hij graag? Wat was zijn tekst? Graag karakteriseer ik de overledene met een paar woorden, om daarna uitvoeriger stil te staan bij zijn geloofsgetuigenis. Vanuit het bijbehorend bijbelgedeelte probeer ik dan woorden door te geven van hoop en troost.

Ik moet zeggen, dat er wel eens fouten zaten in mijn schets van de overledene. Dat vond ik dan vooral jammer voor de naasten. Hen wil ik niet opscheppen met een negatief of verkeerd beeld van hun beminde. Laten zij vooral met goede herinneringen en met hoopgevende woorden verder gaan.

Het bezoek aan een stervende, het bezoek later aan de naaste familie, vraagt fijngevoeligheid en opperste concentratie. Het houden van een rouwdienst is spannend en vraagt veel energie. Ik richt mij in zo'n dienst vooral op de naaste omgeving van de overledene. Maar daar omheen zitten nog vele anderen! En tegenwoordig steeds meer 'ongelovigen'. Een unieke kans om het Evangelie te brengen. Maar een rouwdienst is geen Evangelisatiedienst. Wel probeer ik het geloof en het Evangelie te benoemen in een taal die verstaanbaar is voor de kerkelijke buitenstaander.

Het is, ondanks dat veel kinderen van gemeenteleden niet meer naar een kerk gaan, toch nog gebruikelijk; dat de voorganger gevraagd wordt een rouwdienst in elkaar te zetten en de dienst te leiden. Maar helaas. De laatste jaren heb ik een paar keer meegeemaakt, dat de kinderen mij niet inschakelden. Via via hoorde ik soms dat die en die overleden was. Ik ging dan, namens de gemeente, wel naar de afscheidsplechtigheid. Dan werden er enkele muziekstukken gespeeld en één van de kinderen zei nog een paar woorden. Maar daarin geen enkele verwijzing naar het geloof en de hoop van de overledene. En dan dacht ik: "Wat hebben jullie vader of moeder tekort gedaan, door zijn of haar geloof en de gemeente, die zoveel betekent heeft in zijn of haar leven, er helemaal buiten te laten. Jezus resoneerde zo sterk in hun leven."

Omgaan met stervenden, en daarna met de nabestaanden, is een mooi en dankbaar stukje werk.

Jannes Hofman

Doopdiensten

Hoogeveen 'De Schutse': Ineke Ballast (37 jaar), Anja Mol (34 jaar), Jan-Peter Mol (38 jaar) en Klaas la Roi (13 jaar); Stavoren: Thea de Jong-Zwaan (33 jaar); Steenwijk: Jacihiro Alberto (54 jaar); Ede 'De Reehorst': Nathanja de Bruijn (18 jaar), Peter van Hartingsveldt (17 jaar), Carlien Schelhaas (32 jaar), Willeke Vermeer (20 jaar) en Karin Versloot (28 jaar).

Jubileumuitgave Baptistengemeente Assen

In het jaar 2003 mocht de Baptistengemeente Assen haar 50-jarig jubileum herdenken. Naast bijzondere diensten en activiteiten is dit ook de aanleiding voor het uitgeven van een speciaal jubileumnummer van het gemeenteblad 'De Brug'. De speciale uitgave is onlangs verzonden aan alle leden, oud-leden en relaties van de gemeente, die aanwezig of betrokken waren bij de jubileumvieringen. De uitgave bevat een selectie van de vele foto's die bij die gelegenheden zijn gemaakt. Verder is een overzicht opgenomen van aantekeningen in het speciale gastenboek en van de vele schriftelijke felicitaties en reacties, die de gemeente ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum heeft ontvangen.

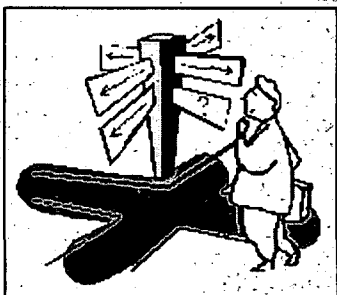
Naast een historisch document wordt deze speciale uitgave ook gezien als een manier om de vele waardevolle herinneringen aan het jubileum vast te houden en de grote dankbaarheid daarvoor te benadrukken. Het jubileumnummer van 'De Brug' is al in ruime mate verspreid, maar belangstellenden kunnen desgewenst nog een exemplaar opvragen bij de jubileumcommissie, telefoon 0592-341210.

Weekend Alleengaanden 2004

De deelnemers aan de weekenden worden jonger, ook de werkgroep is verjongd. We hebben drie nieuwe teamleden: Cor Vos en Wilma en Peter Hoekstra. En je weet het 'nieuwe bezems vegen schoon'. We verwachten veel van hen. Zij hebben er zin in. Dus het belooft een goed weekend te worden.

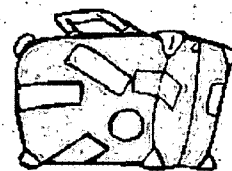
Even alles op een rijtje: Een verwenweekend

waarin je met elkaar bezig bent met het thema 'Op reis'. Je kunt met zo'n thema alle kanten op. Wie weet. We

verwachten je op vrijdag 2 april 2004, de koffie is dan bruin. We sluiten af op zondag 4 april met thee.

De prijs is 105,- Euro, dat is inclusief bed- en badlinnen en 'alle hapjes en drankjes tussendoor. We zijn te gast op 'Het Brand-

punt' te Doorn. Vanaf november zijn er folders met aanmeldingsstrook te vinden in iedere baptisten-

gemeente, anders even vragen aan het secretariaat. Je kunt je aanmelden bij J. Smit-Vlietstra, De Rail 47, 9503 AX Stadskanaal.

We verwachten je, tot ziens en vriendelijk groetend namens de WAS,

Janna Smit

Unie- en gemeentenieuws

Dokkum verhuist na 47 jaar

Na 47 jaar verhuist de gemeente Dokkum van de Diepswal naar een nieuw kerkgebouw, een voormalige sporthal. De nieuwe kerk komt in de loop van dit jaar beschikbaar. Tijdelijk zullen de diensten worden gehouden in de kantine van een schoolgebouw. Op 11 januari jl. werd de laatste dienst gehouden in het oude, vertrouwde gebouw. Het was een bijzondere dienst. Na de voorzang verwachtte de gemeente zoals gewoonlijk de binnenkomst van raad en voorganger, maar alleen de laatste maakte zijn opwachting. De raad kwam door de andere deur binnen met koffie voor de aanwezigen. De dienst had dus een ontspannen karakter. Aan het begin van de dienst vertelde een zuster iets over de geschiedenis van het oude gebouw, een voormalig pakhuis. Aan het einde van de dienst, nadat er met elkaar het Avondmaal was gevierd, werd

door een kind van de zondagsschool de kandelaar, door iemand van zusterhulp het avondmaalsstel en door de voorganger de kanselbijbel naar buiten gedragen. Dit als symbool van het afsluiten en het verlaten van de kerk.

Bram Postma

Presentatie brochure Ruimte

Op de laatste Ruimtedag, die van 23 november 2002 in Apeldoorn, is met vrijwel algemene stemmen, besloten de beweging Ruimte niet een complete stille dood te laten sterven, maar nog een allerlaatste geluid te laten horen. 'Er moest, zo meende 'old man' en Ruimte-pionier Henk de Boer, minstens een 'erfenis' zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een boekje of brochure waarin de geschiedenis van de beweging Ruimte werd gememoreerd en

geplaatst kon worden als een stuk geschiedenis van het 'Baptisme in Nederland'; einde citaat uit het voorwoord van de brochure *Ruimte: Bijdrage of Bedreiging?*

Deze brochure is nagenoeg klaar en de redactie van de brochure wil u hierbij van harte uitnodigen de presentatie en het aanbieden van deze brochure bij te wonen. Die presentatie zal plaatsvinden op de plek waar het eens begon en wel in de Baptisten Kerk te Apeldoorn, Bosweg 77. De datum is 31 januari a.s.

Het programma ziet er globaal als volgt uit:

- 10.00 uur: Ontvangst/koffie
- 10.30 uur: Welkom en inleidend verhaal
- 11.00 uur: Ruimte als beleving en als geschiedenis: een korte terugblik
- 11.15 uur: Betekenis van Ruimte in de Baptisten geschiedenis: een paar kanttekeningen, dr. O. H. de Vries, conrector Seminarium
- 11.30 uur: presentatie, aanbieding van het eerste exemplaar, als het kan aan dhr. F. Kooistra, voorzitter van de unieraad
- 11.45 uur: Hoe nu verder met thema's van geloof en leven?
- 12.15 uur: Napraten onder het genot van een hapje en een drankje
- 13.00 uur: Sluiting

U kunt zich aanmelden bij Arie Spier, Zeeuws-Vlaanderen 50, 8302 PC Emmeloord, tel. 0527- 614459, E-mail a.cspier@freeler.nl. Wie alleen de brochure wil ontvangen, kan op hetzelfde adres terecht. De prijs is 8 euro exclusief verzendkosten.

Piet Brongers

Uitzenddienst Marijke van de Poll

Hierbij willen we u/jullie van harte uitnodigen voor de uitzenddienst van Marijke van de Poll. De dienst zal D.V. zondag 15 februari a.s. worden gehouden in de Baptistengemeente Ede, locatie 'de Kei', Peppelensteeg 12 in Ede (tegenover zwembad Aqua Indoor). De dienst begint om 10.00 uur en de voorganger is ds. C.A. E. Groot uit Barneveld. Er is crèche en zondagsschool voor de kinderen. Na de dienst is er koffie en thee en de mogelijkheid om Marijke nog even te ontmoeten.

U bent van harte welkom!

Thuisfrontcomité van Marijke:

*Coenraad & Kojah van de Poll,
Alfred & Heike Baatenburg de Jong
en Abia van der Dussen*

Radiodienst Utrecht 'De Rank'

Op 8 februari a.s. wordt door Zendtijd voor Kerken via 747 AM een samenkomst uitgezonden van Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht. De uitzending begint om 17.02 uur. Voorganger ds. Peter Kos spreekt over het thema 'Een onverwoestbaar plan'. De samenzang in de dienst wordt begeleid door het combo van de gemeente. De gitarist van het combo, Filip Leeman, zingt ook een eigen lied: 'Wij verwachten'.

Liturgie

Lied 463 (LvdG)

Welkom

Lied 175 (Opw.)

Gebed

Votum en groet

Kindermoment:

liederen 107 en

35 (Opwk.)

Inleiding thema

Lied 18:1,6,9 (LvdG), liederen 542 en

176 (Opw.)

Gebed

Lied 474 (Opw.)

Schriftlezing: Psalm 138

Preek

Gebed

Lied door Filip Leeman

Slotopmerkingen

Zegenbede

Slotlied 'zegenlied'

De liederen worden gezongen uit de bundels *Liederen voor de Gemeentezang*, *Opwekkingsbundel* en *Kinderopwekking* (Opwk.)

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

*Want wij weten, dat, indien wij de
aardse tent, waarin wij wonen, wordt
afgebroken, wij een gebouw van God
hebben, in de hemelen.
2 Cor. 5 - 1*

Op 25 december 2003 is overleden
onze zuster

**GEERTJE JANTJE VAN DER
SCHEER-SMIT**

op de leeftijd van 88 jaar.

Baptisten Gemeente "De Hoeksteen"
Veendam

De Here is mijn herder, mij ontbreekt niets.

Psalm 23 vers 1.

De Heer heeft thuisgehaald onze broeder

JAN GOOSSEN

-9 februari 1920 4 januari 2004

Baptisten Gemeente Stadskanaal-Noord

Want ik ben verzekerd dat noch dood noch leven, noch engelen noch machten, noch heden noch toekomst, noch krachten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods welke is in Christus Jezus, onze Here.
Romeinen 8:38

In dit vertrouwen is naar zijn Heer en Heiland gegaan onze broeder

MINKO POTS

23 oktober 1941 19 december 2003

Baptisten Gemeente Stadskanaal-Noord

Ik hef mijn ogen op naar de bergen: Vanwaar zal mijn hulp komen?

*Mijn hulp is van de Here,
Die hemel en aarde gemaakt heeft.*
Ps. 121:1,2

Op 1 januari 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

PIETER SNIJDERS

op de leeftijd van 84 jaar.

Baptisten Gemeente Muntendam

"God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden toekomst."

In dit geloof is ontslapen, onze zuster

**MARIETJE BOS-
VAN DER BURG**

in de leeftijd van 58 jaar.

25 december 2003

Baptisten Gemeente 2e Exloërmond

Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede met God door onze Here Jezus Christus.
Romeinen 5:1

Op 11 december 2003 is thuis gehaald
Zijn kind, onze broeder

**GERHARDUS LOUWRENS
LAMMERS**

op de leeftijd van 76 jaar.

Baptisten Gemeente Zwolle

"Veilig in Jezus' armen"

Op dinsdag 23 december 2003
is onze broeder

HENDRIK VEENSTRA

door de Here thuisgehaald,
op de leeftijd van 91 jaar.

Baptisten Gemeente Noordbergum

Mijn hulp is van de Here, die hemel en aarde gemaakt heeft.

De Here zal uw uitgang en ingang bewaren van nu aan tot in eeuwigheid.
Psalm 121:2 en 8

Op 6 december 2003 heeft de Heer
thuisgehaald onze broeder

HENDRIK BLAAK

in de leeftijd van 82 jaar.

Baptisten Gemeente De Wegwijzer,
Emmen

Zalig de doden, die in de Here sterven, van nu aan.

Ja, zegt de Geest, dat zij rusten van hun moeiten, want hun werk volgen hen na.

Openbaringen 14:13

Op de leeftijd van 81 jaar is van ons
heengegaan onze broeder

CORNELIS VISSER

31 december 2003

Baptisten Gemeente Sneek

Want wij weten dat, indien de aardse tent, waarin wij wonen, wordt afgebroken, wij een gebouw van God hebben, in de hemelen; niet met handen gemaakt, een eeuwig huis.

II Corinthiërs 5:1

Op de leeftijd van 86 jaar is van ons
heengegaan onze zuster

**GEERTJE JONGSMA-
VAARTJES**

2 januari 2004

Baptisten Gemeente Sneek

Rust mijn ziel, uw God is Koning

Op 20 december 2003 heeft de Heer
thuisgehaald onze broeder

GERHARDUS ROUW

op de leeftijd van 80 jaar.

Baptisten Gemeente Vriescheloo

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 6 februari 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 5 februari 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: TARdeZwart@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.

Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,

E-mail: unie-baptisten@solcon.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Volleybal- toernooi

Zaterdag 1 mei voorjaarsvol-
leybaltoernooi in Roden (van
9.00 tot 16.00). Kosten 18,- per
team. Sporthal De Hullen.
Wij zijn er, jullie ook...

NBJB Bijbelschool 2004

Geloven met hoofd, hart, han-
den en handicaps
27 februari tot 5 maart
Meer info: www.nbjb.nl

Dank U wel,

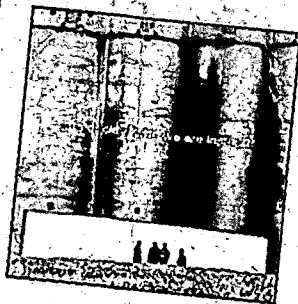
Het klinkt soms zo leeg
Brengt zo weinig teweeg

Maar als ik zeg, dank U wel
Voor mijn leven
U hebt het mij gegeven
Dan heeft dat dankwoord
Wortels in de grond van mijn bestaan
Dan bloeit het op
Alsof ik voor het eerst heb gehoord
Dat U mij in de schoot
Van mijn moeder hebt geweven
Dank U wel voor mijn leven
U hebt het mij gegeven

En als ik zeg, dank U wel
Voor Uw leven
Dat U voor mij hebt gegeven
Dan galmt dat dankwoord
Als een echo door in mijn hart
Dan dringt het door
Alsof ik voor het eerst heb gehoord
Dat Uw handen en voeten
Ook voor mij zijn doorboord
Dank U wel voor Uw leven
Dat U voor mij hebt gegeven

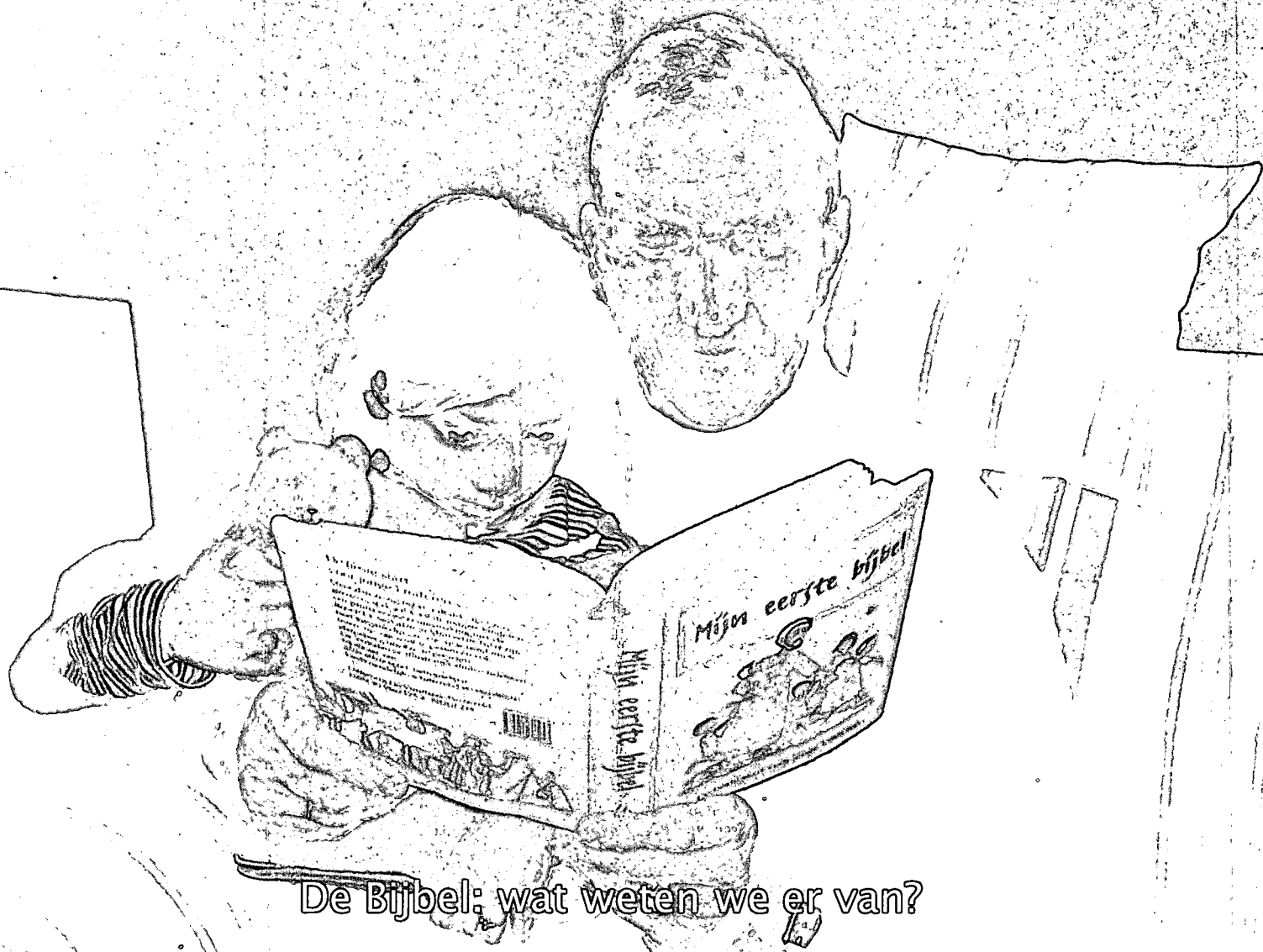
Jars of Clay - Who we are instead

Essential Records, duur: 51:07 min., Euro 20,50.

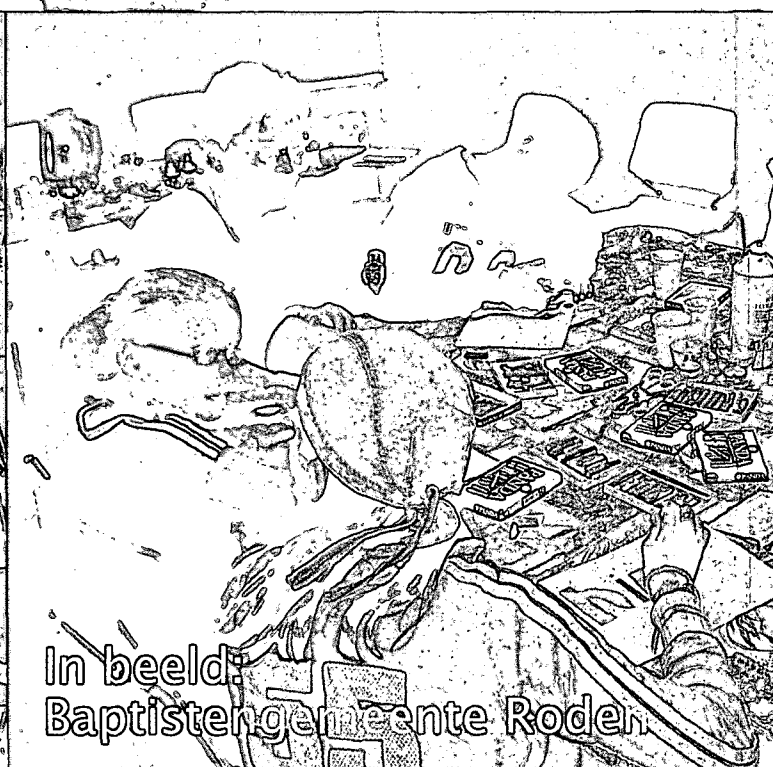
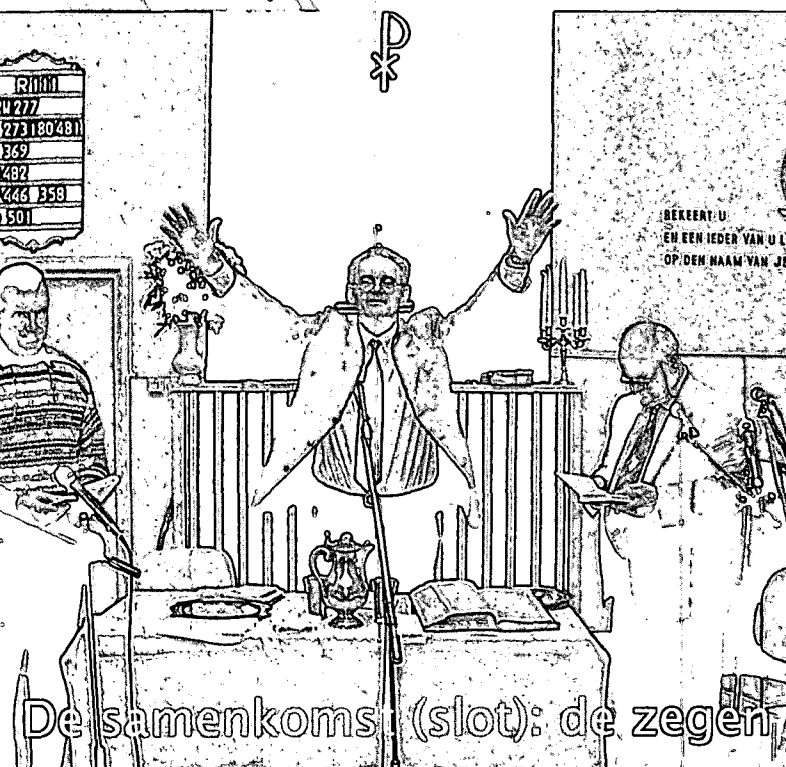

Tot nu toe zijn van de vijf uitgebrachte stu-
dio CD's van Jars of Clay meer dan 5 miljoen
exemplaren verkocht. De 4-man koppige
band heeft tot nu toe maar liefst 15 num-
mer 1 radio-hits gescoord en 22 Dove-
Award nominaties op z'n naam staan. Jars
of Clay staat voor pop/rock/folk. De man-
nen hebben het dit keer niet alleen gedaan.
Bij de lijst met medewerkers tref je be-
kende namen aan als die van Ashley Cleveland en Ben Mize (Counting
Crows). Je krijgt een speciale Limited Edition CD bijgeleverd: op deze
CD staan twee nieuwe songs en een CD-rom deel met oa.
Screensavers, wallpapers, foto's, etc. Jars of Clay vraagt ook aandacht
voor de organisatie die ze zelf in leven heeft geroepen: Blood: Water
mission, een organisatie waarmee ze hulp willen bieden aan de mil-
joenen die in Afrika lijden onder de gevolgen van het HIV/AIDS-virus.
In één van de liederen vragen ze er ook extra aandacht voor en zeggen
met het "Jesus blood never failed me yet" dat de lijdenden (aan AIDS)
hen al vaak tot zegen zijn geweest door hun vreugde in de Heer.

Henk Wieringa

De Bijbel: wat weten we er van?

In beeld:
Baptistengemeente Roden

Inhoud

Johannes de Heer-dienst raakt ingeburgerd 3

De juiste kijk 4

Die Gemeinde

Ander nieuws 5

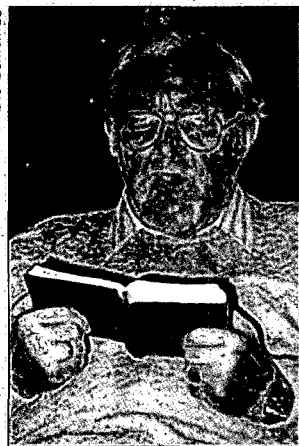
Column over... Beeldvorming 5

De samenkomst (slot): de zegen 6-7

Boekbespreking 7

De Bijbel: wat weten we er van? 8-9

Die Gemeinde

Gemeente in beeld: Roden 10-11

Woorden uit de Bijbel: Matteüs 3 12

Uit het rijke leven van een baptisten voorganger (3) 13

Boekbespreking 13

Unie- en gemeentenieuws 14-15

Advertenties 15

Jongerenpagina 16

Foto's voorkant:

J. de Zwart

Y. Postma

Baptistengemeente Roden

'Vrees niet, want Ik ben met u; zie niet angstig rond, want Ik ben uw God'

Het gevoel van onveiligheid kan ons angstig maken. Steeds vaker worden wij geconfronteerd met situaties die dit gevoel kunnen voeden. Wie het nieuws de laatste tijd heeft gevolgd, kan zo enkele gebeurtenissen opsommen: het schietincident op een middelbare school waarbij een docent dodelijk werd getroffen, het meisje dat door vrienden werd gedood en in brand gestoken en zinloos geweld dat soms gevolgd wordt door een stille tocht. Dergelijke gebeurtenissen kunnen beangstigend zijn. Maar ook vragen over de zin van het leven, over leven en dood of ziekte, kunnen paniek en angst losmaken.

In de Bijbel lezen we ook over situaties waarin mensen door angst worden overvallen of angstaanjagende momenten meemaken. Zo heeft evangelist Matteüs een gebeurtenis op het meer van Galilea opgetekend. Tijdens een boottocht over het meer, geteisterd door golven en met de wind tegen, denken de discipelen een spook te zien en schreeuwen zij van angst. Maar het is Jezus en Hij stelt hen gerust. Als Petrus over het water naar Jezus loopt, beseft hij ineens wat hij doet. Petrus wordt bang en terwijl hij zinkt, schreeuwt hij: 'Here, red mij!'. Direct steekt Jezus hem de hand toe en grijpt hem. De angst is verdwenen en heeft zelfs plaats gemaakt voor aanbidding aan Jezus' voeten.

In het Oude Testament lezen wij over het leven van David, een man die gelooft in Gods trouw, maar die ook angst heeft gekend, bijvoorbeeld toen vijanden hem naar het leven stonden. David gaat met die angst naar God en legt het Hem voor. David zoekt zijn heil in 'de eigenschappen van God (bijv. Psalm 139): de God die alwetend is, die alomtegenwoordig is, die alles in zijn Hand heeft en die rechtvaardig is. David komt in geloof en vertrouwen, omdat hij God kent. David neemt niet het recht in eigen hand, maar gaat op de knieën en vraagt God alles door te lichten om te ontdekken of hij op de heilloze weg zit, want hij wil de eeuwige weg be-

wandelen, de weg die naar Gods eeuwigheid voert.

Angst, onzekerheid en gevoelens van onveiligheid; wat doen wij daarmee? Gaan wij zoals David ermee naar God en richten wij net als Petrus onze blik (weer) op Jezus?

Gods Woord moedigt ons aan in geloof en vertrouwen tot God te gaan, zoals in Psalm 107: 'Toen riepen zij in hun ellende tot de Here en Hij redde hen uit al hun angst' (*Het Boek*). Of in Jesaja 41 waar God zelf zegt: 'Vrees niet, want Ik ben met u; zie niet angstig rond, want Ik ben uw God. Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met mijn heilrijke rechterhand. (...) Want Ik, de Here, uw God, grijp uw rechterhand vast; die tot u zeg: Vrees niet, Ik help u.'

Voor u ligt een nieuw nummer van *De Christen* met o.a. het laatste deel in de samenkomst-reeks, een kennismaking met de Baptistengemeente Roden en een artikel over Johannes de Heer-diensten. In het hart van *De Christen* staat de vraag 'De Bijbel: wat weten we er van?' centraal.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Die Gemeinde

Johannes de Heer-dienst raakt ingeburgerd

Henk Wieringa

Een bibliotheek staat vol boeken. Tegenwoordig echter kun je er ook terecht voor muziek. Zo kun je er ook CD's aantreffen met liederen van Johannes de Heer. En wat gebeurd er als twee collega's in diezelfde bibliotheek met elkaar in gesprek komen over diezelfde liederen?: dan ontstaat het idee voor een Johannes de Heer-dienst.

Het begin

Het is nu al weer een aantal jaren geleden dat de collega's Henk Wieringa en Harm Tonkes tijdens hun werk in de bibliotheek van Hoogezand in gesprek raken over de bundel van Johannes de Heer. Henk zal die week een avonddienst leiden en informeert zijn collega over het feit dat er die avond alleen liederen van de bekende evangelist zullen worden gezongen. Dit gegeven spreekt Harm enorm aan. Het is het startsein voor aparte Johannes de Heer-diensten in de Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat.

De uitwerking

Er wordt afgesproken om tweemaal per jaar een Johannes de Heer-dienst te organiseren. Eentje in het voorjaar en de andere in het najaar. Zo blijven mensen naar de volgende dienst uitkijken en treedt er geen verzadiging op. Naast het uitnodigen van een gastspreker is er ook altijd medewerking van bijv. een koor. Het is natuurlijk mooi als ook degenen die medewerking verlenen een lied van Johannes de Heer ten gehore brengen, maar het is geen must. Om een jong(er) publiek te trekken is er laatst ook een optreden van de Country Trail Band geweest. Opvallend detail is dat deze band een kleinzoon van

Johannes de Heer in haar gelederen heeft.

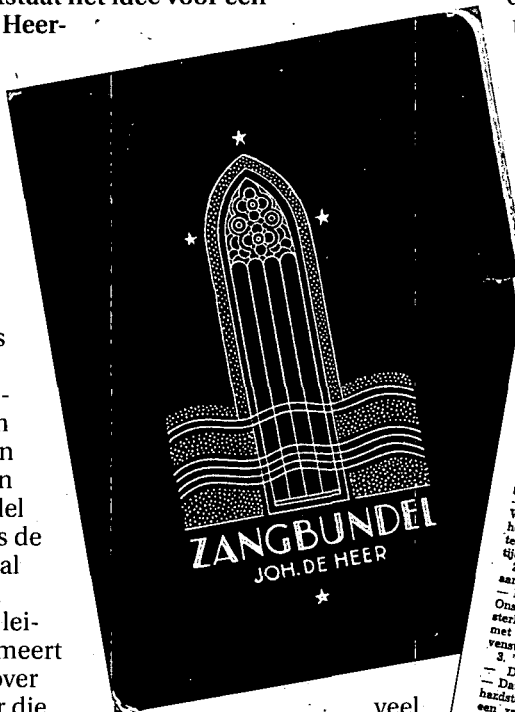
De Johannes de Heer-diensten zijn diensten met een evangeliserend karakter. Bij veel mensen zijn de liederen nog bekend van vroeger. Ze hebben ze niet alleen in de kerk, maar ook thuis bij het orgel gezongen. "Er komen

zijn critici met de volgende woorden van repliek: "Gods kudde bestaat niet uit giraffen, maar uit schapen die zijn hand wil weiden. U hangt de korf met voedsel zo hoog dat een eenvoudig schaap er onmogelijk bij kan." De kritiek was er en is er ook nu. Kritiek is er altijd, ook op bijv. de bundel Opwekkingsliederen. Laten we blij zijn met de zegen die de Heer schenkt, ondanks onze kritiek.

Johannes de Heer-diensten zijn er al lang niet meer alleen in

in Hoogezand. Ook in Emmen, Hoogeveen, Amsterdam en Delfzijl kennen ze deze bijzondere diensten inmiddels en ook daar worden ze hogelijk gewaardeerd. Johannes de Heer-diensten raken op deze manier behoorlijk ingeburgerd. Als hij nog zou leven zou het Johannes de Heer uiteraard goed hebben gedaan. Hij zou zich vereerd voelen, maar hij zou ook verwijzen naar boven,

want het is zoals Fons Jansen ooit heeft gezegd: "Johannes de Heer heette de Heer en diende de Heer."

veel gasten op de diensten af en overwegend zit de kerk vol. Mensen die jaren niet in de kerk zijn geweest zijn toch weer over de drempel", aldus Harm Tonkes.

Publiciteit

Over publiciteit hebben ze in Hoogezand niet te klagen. Harm Tonkes vertelt dat de pers ruim van tevoren wordt geïnformeerd en dat de informatie altijd gratis geplaatst wordt in de plaatselijke kranten. Ook de lokale radio draagt haar steentje bij aan de bekendmaking. Die radio doet echter nog meer. Het is namelijk al een aantal keren voorgekomen dat de diensten rechtstreeks zijn uitgezonden.

Kritiek

Johannes de Heer heeft in zijn tijd (1866 - 1961) veel kritiek gehad. Die kritiek kwam uit de hoek van theologen en letterkundigen. Hij diende

14 maart

De eerstvolgende Johannes de Heer-dienst in Hoogezand (Beukemastraat 26) staat gepland voor 14 maart a.s. De dienst begint om 18.45 uur met voorzang. De leiding van de dienst is in handen van ds. Henk Wieringa, het thema is 'Geslaagd!' en gospelkoor Joyce zal haar medewerking verlenen. Als u in de buurt bent, is dit een aardige gelegenheid om eens te proeven aan een sfeervolle Johannes de Heer-dienst waar ook zal klinken waar Johannes de Heer zo vol van was, een boodschap die mede door zijn toedoen nieuw leven is ingeblazen: 'Maranatha' - Kom, Heer Jezus! Een boodschap vol verwachting!

“Niemand kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of zich aan de ene hechten en de andere minachten; u kunt niet God dienen en Mammon.” (Matteüs 6:24)

“Het geld heeft te veel goed gedaan om er iets kwaads van te zeggen, maar het heeft te veel kwaad gedaan om er iets goeds van te zeggen”, heeft iemand eens geschreven. Inderdaad heeft het geld veel goed gedaan. Tegelijk is geld altijd weer een macht gebleken die mensen knecht en verhoudingen stukmaakt. ‘t Is ook vaak een afgod.

Het opmerkelijke is dat volgens talenkenners het woord ‘Mammon’ teruggaat op dezelfde woordstam als het woord ‘amen’.

In de Bijbel krijgt die afgod zelfs een naam: de Mammon. Een naam die het eerst opduikt in de joodse literatuur onder de naam: Mamona. Later in de vergriekste vorm Mamonas. Daarvan hebben wij in ons spraakgebruik ‘Mammon’ gemaakt.

Het opmerkelijke is dat volgens talenkenners die naam teruggaat op dezelfde woordstam als het woord ‘amen’. Die woordstam betekent ‘vast zijn’, ‘zeker zijn’. Wanneer we het woord ‘amen’ gebruiken aan het eind van ons gebed spreken we daarmee uit, dat wat we baden voor ons vast en zeker is. Daarom kan Jezus volgens Openbaring 3:14 ook ‘de Amen’ genoemd worden. Hij is vast en zeker. Op Hem kunnen we aan.

Vanuit dezelfde woordstam komt dus ook het woord ‘Mammon’. Het geld is als de Mammon, de Anti-Amen. Het geld wil in ons leven ook zo’n allesbeheersende macht worden, dat we alles daarvan verwachten. Waarin ligt de vastheid van ons leven? In de Amen of in de Mammon? In Jezus of in het geld? Het gaat hierbij om een absolute tegenstelling.

Jezus stelt zichzelf als de Amen tegenover het geld als de Mammon, omdat het geld – welk een macht het ook is – nooit echte vastheid en zekerheid kan geven. De pretentie van geld als Mammon is een valse pretentie. Met geld kan niemand zich verzekeren. Niet eens van de wieg tot het graf. Laat staan daarna. Veel rijke mensen zijn te typeren als arme mensen met geld. Vandaar dat Jezus, wanneer Hij in ons leven binnenkomt, ook aan ons geld komt.

Nu is de moeilijkheid, dat wij in dit opzicht bijzonder hardleers zijn. Iemand vertelt van een Joodse bakker uit de tijd dat Jezus hier op aarde leefde, die bijna een leerling van Jezus geworden

was. Tegen zijn neef – een zadelmaker – zei de bakker: “Dat had je moeten horen. Ik zeg je, dat Hij op zijn manier een profeet is. Hij spreekt schitterend, wat waar is moet gezegd worden. Je hart zit erna niet meer op dezelfde plaats. Ik kon mijn tranen niet bedwingen en had het liefst mijn winkel gesloten om Hem te volgen en Hem nooit meer uit het oog te verliezen. ‘Verdeel alles wat je hebt’, zei Hij, ‘en volg Mij!’”

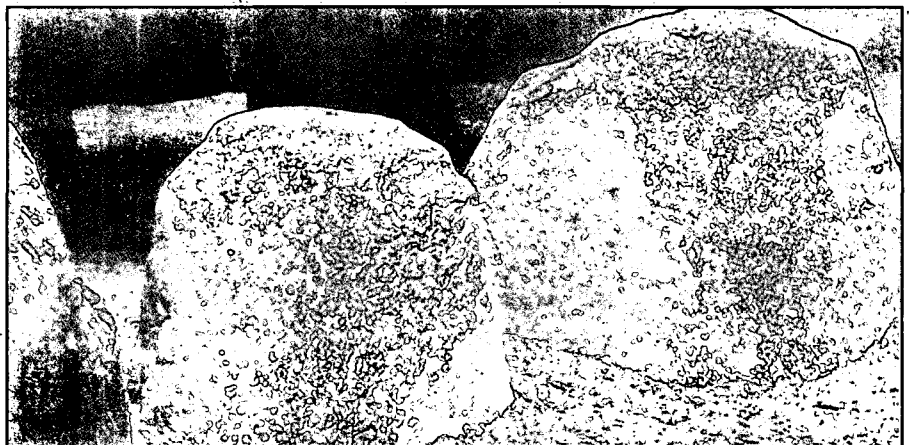
We kunnen diep onder de indruk zijn van wat Jezus zegt over het geld. Totdat we merken, dat Hij aan ons geld komt.

Eén ding had deze bakker echter op Jezus tegen. Hij had bezwaar tegen het wonder van de vermenigvuldiging van de vijf broden. “Dat met die broden, nee, dat had Hij niet moeten doen. Als bakker zeg ik je, dat Hij het bakkersgilde daardoor geweldig benadeeld heeft.” De bakker wond zich daarover zo op, dat het verhaal uitloopt op de woorden: “Als die Jezus naar Jeruzalem komt, ga ik de straat op en schreeuw: Kruisigt Hem, kruisigt Hem....”

Zo zijn wij. We kunnen diep onder de indruk zijn van wat Jezus zegt over het geld. Totdat we merken, dat Hij aan ons geld komt. Of hebben we er toch iets van begrepen, dat Jezus de Amen tegenover de Mammon is, de ware vastheid tegenover de valse? Bezitten we ons bezit of bezit ons bezit ons?

Ds. Cees Helderop is geestelijk verzorger in verzorgingstehuis Tabitha in Amsterdam en parttime voorganger van de Baptistengemeente Amsterdam-Noord.

Foto's: J. de Zwart

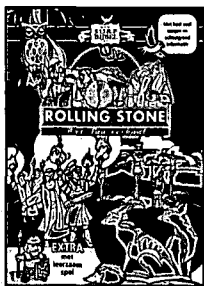
Het woord ‘amen’ betekent ‘vast zijn’, ‘zeker zijn’.

Ander nieuws

CD-rom met paasverhaal

De eerste exemplaren van de Nederlandstalige CD-rom Rolling Stone zijn op 13 januari jl. uitgereikt aan de Koningin Beatrixschool in Berkel en Rodenrijs. Deze eigentijdse en interactieve CD-rom biedt de leiding van zondagsscholen, kinder-nevendiensten, basisscholen en ouders een modern hulpmiddel bij de uitleg van het lijdensverhaal en het paasevangelie. De school ontving de digitale versie van het lijdensverhaal uit de evangeliën als eerste, omdat de schoolkinderen het materiaal hebben uitgetoetst op begrijpelijkheid en kwaliteit. Tijdens deze proefperiode hebben de kinderen nog een aantal wensen aangegeven die in deze uitgave zijn verwerkt.

Het is voor het eerst, dat er een dergelijk compleet educatief product van Nederlandse makelij op de markt wordt gebracht. De uitgave verschijnt onder de imprint NBG, onderdeel van uitgeversgroep Jongbloed in Heerenveen.

Het schijfje vertelt het verhaal van de feestelijke intocht van Jezus in Jeruzalem tot aan zijn hemelvaart vanaf de Olijfberg. De digitale uitgave maakt het mogelijk het evangelie als een stripverhaal te volgen. Levenschte geluidseffecten brengen kinderen in de sfeer van het bijbelverhaal. De CD-rom bevat onder meer een spelletje, waarmee kinderen worden uitgedaagd om zelf onderdelen van een pesach-maaltijd te verzorgen. Daarnaast zijn er allerlei meerkeuzevragen opgenomen, waardoor kinderen zelf kunnen laten zien in hoeverre ze kennis hebben van verschillende onderdelen. Het is ook mogelijk om kleurplaten en figuren voor een kijkdoos te printen om op die manier de kinderen een eigen verwerking van de verhalen te laten maken.

Gegevens:

CD-rom in dvd-doos met boeklet 48 pagina's, ISBN 90-6126-814-1, verkrijgbaar in de boekhandel, uitgeverij NBG, prijs circa Euro 11,90.

Uitgeversgroep Jongbloed

Tajikistan

Een groot aantal mensen heeft op 15 januari jl. in Noord-Tajikistan afscheid genomen van de vermoorde zendeling en voorganger Sergey Bessarab. Ook vertegenwoordigers van de plaatselijke autoriteiten bezochten de begrafenis. De gelovigen waren blij met de door deze vertegenwoordigers uitgesproken wens voor vrede tussen alle nationaliteiten en religies. In een herinneringsdienst in Dushanbe komen verschillende mensen tot geloof. Sergey Bessarab kwam tot geloof in de gevangenis. Nadat hij voor de vierde keer gevangen was gezet, begon hij de wekelijkse gebedsbijeenkomsten in de gevangenis te bezoeken. Daar kwam hij tot geloof en werd de leider van een groep christenen die dagelijks bij elkaar kwam. Na zijn vrijlating werd hij zendeling en voorganger en vertrok met zijn vrouw Tamara naar de noordelijke stad Isfara om daar een gemeente te stichten. EBF

European Christian Mission

Ontmoetingsdag

Op 28 februari hoopt ECM-Nederland weer haar ontmoetingsdag te houden; deze keer in 'De Koningshof' in Leusden. In een gevarieerd programma komen veel aspecten

rondom zending in Europa aan bod. Vanuit het buitenland zullen er o.a. zendingswerkers uit Portugal en Frankrijk aanwezig zijn om meer te vertellen over hun bediening. Het thema van deze dag is: 'De passende sleutel'. Ook zal het 100-jarig bestaan van ECM aandacht krijgen.

Het programma begint om 13.00 uur en zal om 16.30 uur afgelopen zijn. Naast een hoofdprogramma en seminars zal er een presentatiemarkt zijn. Voor kinderen tot 12 jaar is er een eigen programma.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ECM Nederland: ecm.nl@ecmi.org ECM

Column over...

Beeldvorming

Door: S. Prost

Men wil over het algemeen zo kort mogelijk onderweg en zo lang mogelijk op de vakantiebestemming zijn. Als de beurs dat tenminste toelaat. Als het gaat om de reis naar Mars, dan duurt de heenreis al gauw een half jaar. En om de terugreis te aanvaarden kun je beter enkele jaren 'wachten'. Want in die tussentijd staat Mars weer veel te ver van onze aarde verwijderd. Afstanden? Om van te duizelen. 't Is maar welk doel men nastreeft. Overigens, zover en zolang hoeft u niet te reizen. Een ruimtereis is ook te beleven in het pas geopende Space Centrum te Bremen: Europa's grootste overdekte ruimtepark.

Ja, Mars is in beeld gekomen. Nu ligt u daar natuurlijk niet wakker van. Toen ik enkele weken geleden op TV dat karretje op de rode planeet zag rijden, besprong mij de gedachte dat men daar mijn Mormonen nog eens tegen zal komen. Vanaf de jaren zestig ben ik namelijk mijn studieboekje *Mormonen op mars* kwijt! Maar luttele seconden later bedacht ik dat ik het hier beneden ergens heb achtergelaten en het daar ook had moeten zoeken.

En nu de vraag naar de mogelijkheid van leven op Mars. Een aantal wetenschappers zoeken bewijzen hoe leven begon zonder Schepper (C. Colson). Mars is daarvoor nu de proeftuin geworden! Wat verbeelden mensen zich toch, denk ik dan. Weg de mens, die geschapen is naar het evenbeeld van God. Weg Jezus, die in zijn komen naar onze aarde het beeld is van de onzichtbare God. Die alle vertrouwen van mensen waard is. Die niet alleen het begin en het einde van alles is. Maar ook voor geen aards klatergoud het contact met ons zal willen verliezen. Is Christus op deze aarde gestorven, dan heeft zijn verlossingswerk een uniek en onvervangbaar karakter. Juist, voor alles wat op aarde leeft.

Reageren? s.prost@freeler.nl

De samenkomst (slot): de zegen

'En God zegende hen...

Teun van der Leer

Vrijwel elke kerkdienst, zowel op zondagmorgen, als door de week, eindigt met de zegen of zegenbede. Waarom doen we dat? Wat betekent het? En waarom elke week weer opnieuw? Daarover gaat het in dit artikel.

Ik zeg het regelmatig aan het einde van een rouw- of trouwdienst, als er veel mensen zijn die een kerkdienst niet gewend zijn. Dan vraag ik: "Weet u wat het eerste was dat God deed nádat Hij de mens geschapen had? Niet hen de opdracht geven de aarde te bewerken en te bewaren; dat kwam later. Ook niet zeggen wat ze wel en niet mochten doen of eten. Ook dat kwam later. Nee, het eerste dat God deed, nadat Hij de mensen geschapen had, was hen *zegenen*: 'En God schiep de mens naar zijn beeld; man en vrouw schiep Hij hen. En God zegende hen...'" En dan voeg ik eraan toe: "En Hij is nog steeds Dezelfde!"

De zegen is samen met het vótum en de groet als het ware de omarming van de eredienst. Voordat we ook maar beginnen horen we dat 'onze hulp is in de naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft, die trouw blijft tot in eeuwigheid en niet laat varen de werken van zijn handen'. En dat bevestigt de zegen aan het einde van de dienst: Déze God is en blijft nabij.

Wat is zegenen?

Gezegend worden brengt je in de nabijheid van God. Zijn aanwezigheid wordt je als het ware toegezegd. Als Aäron en zijn zonen het volk zegenen,

lezen we in Numeri 6:27, leggen zij de Naam van de HERE op het volk. Gods Naam is een belofte: *Ik zal zijn die Ik zijn zal, Ik zal bij je zijn*. De zegen brengt je onder Gods beslag, in de ruimte van zijn genade en vrede. Je krijgt deel aan wie Hij is en wat Hij heeft. Hij deelt zijn rijkdom, Hij deelt Zichzelf met ons. We worden als het ware gestempeld tot zijn eigendom. Met een verwijzing naar de Latijnse betekenis van het woord zegen – teken – zou je kunnen zeggen: een gezegende is een getekende; je bent een beminde van de Eeuwige!

Gezegend worden brengt je in de nabijheid van God. Zijn aanwezigheid wordt je als het ware toegezegd.

Je vindt dat prachtig terug in die uitdrukking 'de Here verhefte zijn aangezicht over u'. Dat heeft de betekenis van 'iemand met genegenheid aanzien; genoeg aan iemand beleven'. Denk aan uitdrukkingen die wij gebruiken zoals 'wat fijn je te zien', of 'wat goed dat je er bent'. Dat hartelijke en oprechte verrukt zijn over iemands aanwezigheid. Zo is de zegen een nadrukkelijke bevestiging van ons bestaan: je bent bemind, je mag er zijn, wat goed dat jij er bent. De Duitsers zeggen het zo mooi: God 'bejaht' ons leven. En zo trekt Hij met ons mee: 'Ik ben met u, overal waar gij gaat' (Genesis 28:15).

Geen magie en geen legitimatie

Dat is overigens geen automatisme! Het gaat niet 'vanzelf'. Dat is magisch denken: als we deze formule uitspreken, als we dit voorwerp dragen, dan zal God ons zegenen. In die zin krijgen we de zegen nooit 'in handen'. Nadrukkelijk staat er: 'Zo zullen zij mijn naam op de Israëlieten leggen en *Ik* (cursivering van mij) zal hen zegenen'. Waar, hoe en wanneer Hij wil. De zegen is ook geen bewijs van goed gedrag of stempel van goedkeuring. Dat God ons zegt is nog geen legitimatie voor wat wij doen! Maar het betreft onze handel en wandel wel op zijn geboden en beloften.

Elke week weer

Juist omdat wij de zegen nooit 'in handen' krijgen, hebben we hem steeds weer nodig. Zoals je van je geliefde steeds weer horen wilt dat hij/zij van je houdt, zo verlang je steeds opnieuw naar Gods 'JA' over je leven. Zo ook zijn nabijheid. Elke week als je de kerkdienst verlaat en 'op weg' gaat, heb je nodig te horen dat Hij meegaat. Zoals Mozes het zei: 'Indien Gij zelf niet meegaat, doe ons van hier niet optrekken' (Exodus 32:15). Dat is toch het diepste geheim van een gelovig leven: als God maar met mij is. Dan kan ik desnoods alles ontberen, in de diepste duisternis, 'want Gij zijt bij mij' (Psalm 23:4).

Geven en ontvangen

Deze zegen moet worden gegeven en hij moet worden ontvangen. In veel gemeenten is de zegen geen zegen,

maar een *zegenbede*. De voorganger bidt dan inclusief en eindigt met de woorden 'zij en blijve met *ons* allen'. Ik vind dat een vorm van (onbijbelse) valse bescheidenheid. Wie de gemeente voorgaat die is geróepen om de gemeente te zegenen. Net zoals wanneer je iemand persoonlijk de handen oplegt en zegent (bijv. in een trouwdienst of aan een ziekbed) je ook niet zegt 'de Heer zegene *ons*', maar: 'de Heer zegene *jou/jullie*', zo ook op zondagmorgen: God zegent *u*. Heeft de voorganger zelf dan geen zegen nodig? Natuurlijk, maar gelukkig is het in het evangelie zo dat je alleen kunt geven wat je zelf ontvangen hebt. Dit geldt dus ook voor de zegen geven. Wie hem geeft, ontvangt hem eerst. Maar de zegen zal ook door de mensen persoonlijk ontvangen moeten worden. Daarom wordt de zegen vaak ingeleid met woorden als: 'Openen wij nu ons hart voor God en ontvangen zijn zegen'. Het ontvangen van Gods zegen vraagt om ontvankelijkheid en overgave. God dringt zich nooit aan ons op en 'duwt' de zegen er niet tegen heug en meug in. Daarom zie je soms mensen met geopende handen staan tijdens de zegen en kijken anderen bewust omhoog naar de zegenende handen. Anderen sluiten juist de ogen om zich beter op het ontvangen te kunnen concentreren.

Wat en hoe?

Welke woorden gebruiken we bij de zegen? Uiteraard bijbelwoorden, want daarin spreekt God zelf tot ons. Ik ben wat huiverig voor 'zelf geformuleerde zegenwoorden', hoe goed ze ook mogen klinken. Soms kiest men daarvoor om 'de sleur te doorbreken' of om variatie aan te brengen, maar het is meestal een verarming. De zucht om 'origineel' te zijn, haalt het vrijwel nooit bij het origineel, de bijbeltekst

zelf. De meest gebruikten zijn Numeri 6:24-26 ('De HERE zegene en behoede u') en 2 Korintiërs 13:13 (liefde van de Vader, genade van de Zoon, gemeenschap van de Geest). Zelf kies ik bij de zegen voor de hele gemeente bewust voor de laatste, vanwege de trinitarische formule. Bovendien ben ik de hogepriester niet en is de gemeente het volk Israël niet. Wel gebruik ik Numeri 6 bij persoonlijke zegening in een trouwdienst, bij een bevestiging, een sterfbed of in persoonlijk pastoraat.

*Wie de gemeente voorgaat
die is geróepen om de gemeente
te zegenen.*

Wat het 'hoe' betreft zijn er natuurlijk geen 'spelregels'. Wel pleit ik ervoor er goed over na te denken, ook over de symboliek die je gebruikt en te waken voor routine. Zoals Gods barmhertigheden elke morgen weer 'nieuw' zijn (Klaagliederen 3:23), zo mag ook de zegen elke week weer als 'nieuw' klinken en met verwondering gegeven en ontvangen worden. Ik doe meestal eerst een kleine stap achteruit om als het ware plaats te maken voor de Heer Zelf en daarna beweeg ik mijn rechterarm over de hele ruimte van links naar rechts en kijk de mensen nadrukkelijk aan. Tenslotte hef ik beide armen zo royaal mogelijk en kom ik weer dichterbij, om zo Gods royale en nabije goedheid te onderstrepen. Gods zegen!

*Ds. Teun van der Leer is voorganger
van de Baptistengemeente Arnhem-
Centrum.*

Foto's: Y. Postma en J. de Zwart

Boekbespreking

Profetie en vervulling, ds. H.G. Koekkoek, Uitgeverij Stichting Het Licht des Levens, Alphen aan den Rijn, 2001, 168 blz., ISBN 90-70700-31-X, Euro 10,50.

Er zijn niet velen die zich wagen aan een beschrijving van zoveel aspecten van profetieën en hun vervulling als het gaat om het land en het volk Israël. Ds. Koekkoek doet dit wel.

Op een vrij systematische manier behandelt hij eerst de betrouwbaarheid van profetie in Israëls geschiedenis. Vervolgens komen beloften van Gods bewaring van het volk en Gods Woord, de sabbat, het land zelf en de naam van God aan de orde.

De schrijver stelt zich twee ballingschappen voor die geschiedenisbepalend zijn: die van Babel en van 70 n. Chr. tot 1948. Van hieruit maakt hij vervulde en nog uit te komen profetieën duidelijk en trekt aan het einde van het boek vele conclusies, zowel voor het heden als voor de toekomst. In het hele boek legt hij onmiskenbaar verbanden met vele godsdienstige en politiek-maatschappelijke gebeurtenissen.

Ds. Koekkoek is onzekerder over Gods bewarende hand (Leviticus 26:44): dit zou (cursivering van mij) in de tijd van de Babyloniërs enz. (blz. 19) gebeurd zijn. De vijf genoemde beloften in Leviticus komen volgens hem toch duidelijk overeen met de vermelde vijf wereldrijken?

Een aantal voluit beschreven bijbel-passages komen dubbel voor. Misschien zouden bij een herdruk alle tekstgedeelten – omwille van de leesbaarheid van het boek – beter met een kleiner lettertype geschreven kunnen worden. Jammer dat het woord Rambam niet wordt verklaard (blz. 65). En dat gesteld wordt dat de leer van de Islam jongeren tot geweld oproept (blz. 34), terwijl een bepaalde uitleg van die leer toch eerder de oorzaak daarvan is.

Toch een bemoedigend en leerzaam boek, waarin vooral Gods trouw de nadruk krijgt.

S. Prost

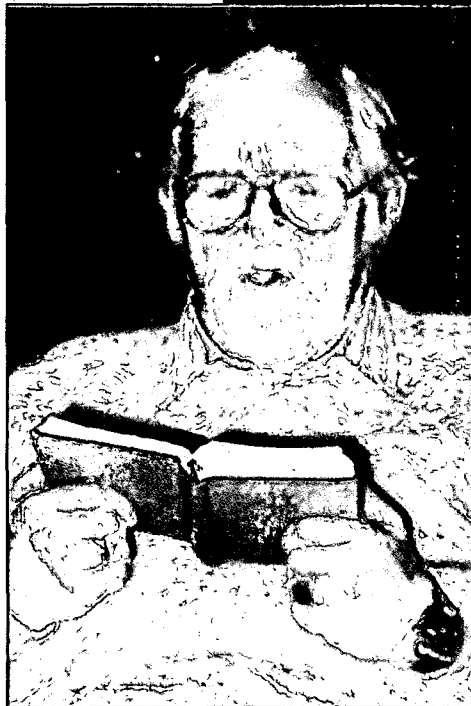
De Baptistengemeente te X is bij elkaar gekomen voor een vergadering. Op de agenda staat een zwaar theologisch probleem, waarover de gemeente zich dient uit te spreken. En hoewel de raad van de gemeente de zaak keurig heeft voorbereid, ontstaat er al gauw een discussie, waarin de meningen veelal voortkomen uit argumenten die 'wel of niet goed voelen'.

Ik weet niet of een dergelijke situatie u bekend voorkomt. Wel is het zo dat baptisten, in tegenstelling tot sommige andere kerkelijke stromingen, over het algemeen niet het hoofddoel op bijbelonderricht leggen. Daarover nadenkend is dat op zich toch wat vreemd. Zeker als bedacht wordt dat de gemeentestructuur onder ons zo is ingericht, dat de gemeente, in vergadering bijeen, uiteindelijk de beslissingen neemt. Het zou dus heel logisch zijn dat juist om deze reden het accent ligt op het verwerven van kennis van Gods Woord teneinde zaken die zich voordoen vanuit de Schrift te kunnen duiden en onderbouwen.

Mijns inziens zijn er nog een aantal antwoorden te geven op de vraag waarom het bestuderen van de Bijbel belangrijk is, namelijk: dat de Bijbel aanspraak maakt op waarheid en autoriteit. Immers in de Bijbel kunnen we lezen dat God

zich concreet openbaart in de geschiedenis. Van deze openbaring kunnen we kennis nemen door authentieke getuigenissen en berichten, die door de Heilige Geest zijn geïnspireerd en zo kwaliteit geeft aan deze documenten (zie bijv. 2 Petrus 1:21).

Zo benadrukt de Bijbel steeds weer dat het openbaringshandelen van God op een betrouwbare wijze is gebeurd en weergegeven. Dit onderstreept het unieke karakter van de Bijbel. Immers de wijze hoe zij is ontstaan, verschilt aanmerkelijk van alle andere boeken: God zorgde ervoor dat in de loop van ongeveer 1500 jaar, de 66 boeken van het Oude- en Nieuwe Testament, geschreven door ten minste 40 verschillende schrijvers tot een eenheid werd gesmeed.

Daarbij werd geen overleg gepleegd tussen de diverse schrijvers.

Hoewel de Bijbel één van de oudste boeken is die bestaat, is zij zeker niet achterhaald. De Bijbel is

uniek in haar verspreiding en vertaling. Jaarlijks worden miljoenen Bijbels en bijbeldelen verspreid. Dagelijks putten miljoenen mensen hoop, kracht en moed uit Gods Woord. Het geeft de antwoorden op de vragen van het menselijk hart. Het troost, wijst de weg en leidt ons in ons doen, laten en denken. De Bijbel is uniek in de wijze waarop zij door de eeuwen heen is overgeleverd, maar ook als literair werk wordt het door velen als zodanig erkend.

Helemaal actueel is de Bijbel wanneer we het hebben over waarden en normen. Websites, zoals 'normenenwaardendebat.nl' roepen ons op mee te doen aan het debat. Onlangs las ik in een krant dat het met name om de normen gaat in deze tijd. De gedach-

te daarachter is dat waarden wel helder zijn, maar het draait om de naleving van regels. Die zijn te lang door de vingers zijn gezien.

Wie bereid is de Bijbel te openen, daaruit te leren en te luisteren zal ontdekken dat dit levende Woord het hart zal openen.

De Bijbels is ook uniek om zijn morele karakter. In zijn Woord benoemt God hoe wij om hebben te gaan met onze vijanden, maar ook staat de Bijbel vol van mensen die 'de regels overtreden'. De Bijbel is open, transparant en verhult naast het goede het slechte van de mens niet. Je zou kunnen zeggen dat de mensen over zichzelf ook de slechte dingen moesten schrijven. Het essentiële verschil tussen ons 'normenenwaardendebat' en de Bijbel is dat het eerste over menselijke regels gaat, maar die worden ons in de Bijbel niet voorgesteld: deze komen tot ons in de persoon van Jezus Christus, in Wie God zich openbaart.

Zoals ik hierboven al eerder stelde heeft Gods Woord autoriteit. Deze autoriteit is niet ontleend aan wetenschappelijke bewijsvoering. Deze autoriteit blijkt uit de inhoud van de

Gemeente in beeld

Roden: open, warm en belangstellend

S. Prost

Als het in deze tijd wintert kunnen de Rodenaren op het nabij gelegen Leekstermeer en het Paterswoldsemeer zwieren over ijsvlakten. Ook op het iets verder gelegen Zuidlaardermeer en op de Friese meren. Maar het hoeft voor gemeentelieden van de Baptistengemeente in Roden niet te vriezen om hun vleugels uit te slaan. Het geloofsleven beperkt zich ook niet tussen de muren van het gebouw waar men 's zondags samenkomt. Vanuit de forensenplaats Roden – tussen Groningen, Drachten en Assen – een impressie.

Beginnen

Aan het pionierswerk is de naam van ds. G. van 't Wout verbonden. Vanuit de gemeenten in Haulerwijk en Groningen worden in 1981 besprekingen gevoerd om tot evangelisatiearbeid in Roden te komen. Een jaar daarna wordt de eerste evangelisatie-

2001 voor zestig procent dient als voorganger en daarnaast in overheidsdienst is.

Samenkomen

De groei zet zich voort. De Heer bevestigt het begonnen werk. Voorheen kwam men samen in het gebouw van de Doopsgezinde Kerk aan de Padkamp. Door stijging van het aantal bezoekers en vooral om het toenemend aantal kinderen, wordt vanaf 1 januari 1991 het dorps huis in Nieuw-Roden bezocht, destijds 'De Iemenkorf' genoemd. Wel een verandering. Het interieur, dat's wel even wennen. De hele ruimte moet elke keer opnieuw ingericht worden en de bierpomp kan niet even achter een gordijntje geplaatst worden. De Amstelbier-reclame wordt dan omgedraaid om voor minder afleiding tijdens de dienst te zorgen. Maar de versiering van de zaterdagavondfeesten moet wel blijven hangen... In 1994 wordt alleen de eerste zondag van de maand de dienst 's morgens gehouden en op andere zondagen nog 's avonds. Maar in 1996 komt men steeds om 10.00 uur bijeen. En wat men het belangrijkste vindt: een zelfstandige gemeente te zijn en zich zo te presenteren aan de plaats en de omgeving.

Gemeente-zijn

Een eigen raad, die met de leden gezamenlijk de verantwoordelijkheid draagt tegenover God en elkaar is daarbij onmisbaar. De voorganger is daarbij een toegevoegd lid. Het grootste gedeelte van de gemeente is niet van oorsprong in een Baptistengemeente opgegroeid. De gemiddelde leeftijd schommelt tussen de 35 en 40 jaar. Zijn er weinig jongere leden en is er weinig oudere jeugd, toch is men blij met hun inzet. En... er is groei. Tegenwoordig worden de diensten door zo'n 50 tot 60 mensen bezocht en men zingt uit *Liederen voor gemeentezang*. Er is ook gelegenheid voor vrij gebed. Twee zondagen in de maand worden Opwekkingsliederen gezongen, met combo- en zangbegeleiding van negen mensen. Het combo werkt ook mee aan andere activiteiten. De kinderen, ongeveer 15 in twee groepen verdeeld, gaan voor de prediking naar de zondagsschool. Elke week wordt – voorafgaand aan de dienst – het *Weeknieuws* uitgedeeld. Daar-

naast is er het tweemaandelijks contactblad: *De Goednieuwskoerier*. Leden en vrienden worden daarin uitgebreider geïnformeerd over activiteiten en het delen van vreugde en verdriet.

Ongeveer twaalf mensen komen onder leiding van de voorganger regelmatig samen voor bijbelstudie en gebed. Een groepje vrouwen bidt ook eenmaal per week bij iemand thuis om alle noden bij de Heer te brengen. Verder zijn er mensen die deelnemen aan een interkerkelijke gebedsgroep in Roden. Zoals vermeld, is er weinig jeugd. Maar in kleine groepen komt de tussenjeugd en de oudere jeugd bij elkaar. Vergeten we ook niet de 'Plusminus 30-groep' en de '40+-groep' die vooral het contact met elkaar versterkt willen zien.

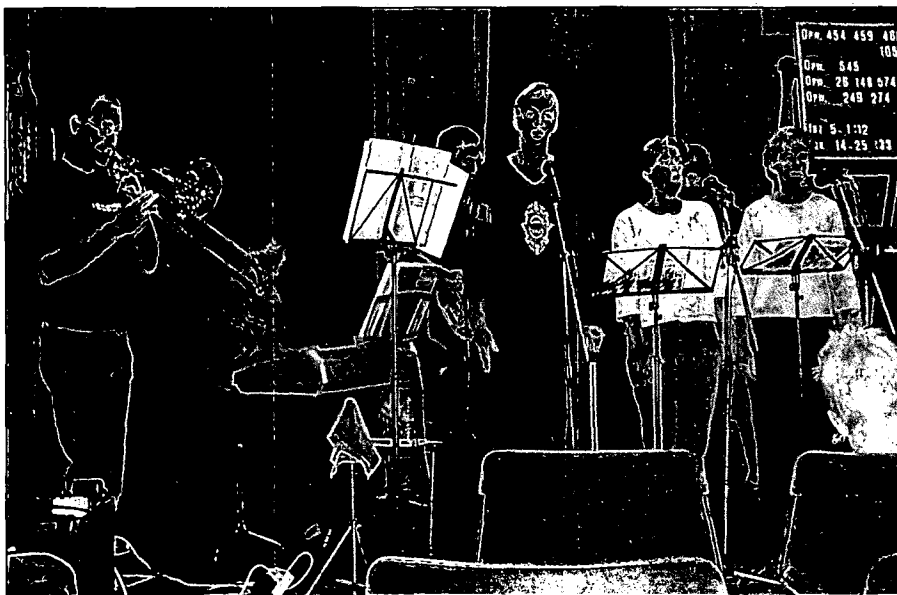
Gevraagd naar het karakter van de gemeente in Roden, krijgen we het volgende antwoord. De openheid, de warmte en de belangstelling voor elkaar en anderen.

Br. H.E. Pot

dienst bevolkt met 160 mensen! Deze diensten worden voortgezet, er komt een contactavond bij en er wordt een jeugdclub gestart. Er rust zegen op de inspanningen. Vanaf 1984 houdt men iedere zondagavond dienst. Ook wordt dan voor de eerste keer, onder leiding van afgevaardigden uit Groningen, de eerste Avondmaalsviering gehouden. Er komt een vastere vorm van gemeentelieven door als wijkgemeente zelf de administratie en financiën te beheren. Verscheidene voorgangers verzorgen langere of kortere tijd de prediking, assisteren als pastoraal werker en helpen mee de activiteiten te leiden en te ondersteunen. Thans is het br. H.E. Pot die de gemeente eerst voor twintig, en vanaf

Openheid

De gemeente laat weten wie zij is. Dat is al te merken wanneer we ons op het internetverkeer begeven. Op de site www.zonnet.nl/baptistengemeente stelt zij zich divers op. Er is een agenda van activiteiten, er staan foto's op van allerlei gebeurtenissen in de gemeente zoals van het gebouw 't Dörpshuus Nij-Roon', het combo, doopdiensten, het kerstfeest, het startfeest van de zondagsschool en de feestelijke afsluiting van het gemeentelijk jaar. Naast de persoonlijke verhouding waarvoor de gelovigen in relatie tot hun Heer staan, wordt op de website ook uitgelegd dat zij trachten te leven vanuit het evangelie en willen daardoor anderen bereiken en aantrekken. Zij proberen in de maatschappij een voorbeeld te zijn voor anderen door sociaal gevoel en medemenselijkheid uit te stralen en in praktijk te brengen. Zij willen, gedreven door de liefde tot God, een open gemeente zijn voor de samenleving waarin zij leven en waarvan zij geloven dat deze God nodig heeft. 't Is net alsof je al even op bezoek geweest bent. Al lijkt dit wat onpersoonlijk, je wordt er wel bij betrokken. En dát is het waar het ook om gaat. Dat die openheid leidt tot betrokkenheid: op elkaar en op de wereld.

Warmte

Als we het gastenboek van de gemeente erop naslaan dan treft het ons, dat campinggangers de gemeente karakteriseren als een warme gemeenschap. En zo beleven de Rodenaren het ook: men vormt samen een groot gezin met een saamhorigheidsgevoel. Daarbij verwijst men graag naar de eerste christengemeente in het boek Handelingen. En heel reëel beseft men dat het ook een wens is. Want nergens is het volmaakt. Die eenheid in Christus komt o.a. tot

uitdrukking aan het eind van de Avondmaalsviering. De stoelen in de zaal worden aan de kant geschoven en hand in hand zingt de gemeente het 'Wij reizen met elkander'. En heel misschien heeft dit ook wel te maken met het feit dat drie keer per jaar er een Johannes de Heer-zangavond wordt gehouden.

Belangstelling

Die belangstelling heeft dan met drie aspecten te maken. Zoals hierboven vermeld, geldt in de eerste plaats de aandacht voor elkaar. Binnen de gemeente laat de raad laat zich bijstaan door een bezoekteam van acht personen. Deze gaan regelmatig – soms alleen, soms samen – op pad om volgens rooster, eenzaamheid bij bejaarden en alleenstaanden wat op te heffen en gemeenteleden en vrienden te bemoedigen en in problemen bij te staan.

Vervolgens is de belangstelling niet beperkt tot de eigen gemeenschap. Vorig jaar is er voor het eerst met andere kerken samen samengewerkt voor de organisatie van de volkskerstzang in Roden. De voorganger heeft regelmatig overleg met de leiding van evangelische gemeenten als het om activiteiten gaat. Die samenwerking is er vooral bij de verkondiging van het woord van God. Van die verkondiging wordt in de gemeente ook gebruik gemaakt door evan-

gelisatiediensten.

Op de vraag naar de roeping van de gemeente krijgen we het antwoord: dienstbaar te zijn, niet alleen in woord, maar ook in daad. En niet voor niets wordt dan de vergelijking gemaakt met de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Dit geldt tenslotte de enorme inzet voor het contact met de asielzoekers uit de omgeving. Dat heeft ook wel iets te maken met de ervaring die de huidige voorganger heeft met de Franse taal. En het combo houdt al enkele jaren met de Gereformeerde kerk (vrijgemaakt) een Sing-in met asielzoekers. Ook zetten gemeenteleden zich in door tweemaal per jaar een kleding- en voedselactie te houden voor Moldavië.

Tevredenheid

Kan br. Pot als voorganger zo wel tevreden zijn met deze genoemde ontwikkelingen? Hij laat weten nooit tevreden te zijn. Er is altijd het verlangen meer mensen vertrouwd te maken met de Bijbel zodat ze er zelf weg mee weten. En vooral dat men meer zelfstandig uit Gods woord leeft en zo meer naar de Heer toegroeit. Hij voelt zich als een Paulus, die met verve en moed zich gedreven voelde de boodschap door te geven. En hij werkte er ook nog bij. Br. Pot "wil ook niets weten dan Jezus Christus en die gekruisigd (1 Korintiërs 2:2), die in de wereld gekomen is om zondaren te behouden (1 Timoteüs 1:15). Reden waarom hij en anderen ook blij zijn met de Alfacursus die voor de vierde keer wordt gehouden en pas weer is gestart. Kansen voor de werking van Gods Geest.

Roden, ruim twintig jaar getuigenis van Gods liefde. Om daarmee nog lang door te gaan.

Foto's: Baptistengemeente Roden

Het Koninkrijk van God is nabij

(Matteüs 3:1-12)

Jannes Hofman

Johannes zegt het anders dan Jesaja

Jesaja spreekt de ballingen van Babel toe. De ballingen leven in één land van heuvels en dalen en woestijnen. Dat landschap brengt heel goed het leven van de Joden in beeld. Ze staan er slecht voor. Maar het zal spoedig anders worden. "Ga de wegen effenen", zegt Jesaja, "dan zal de heerlijkheid van God komen."

Zo wordt er vandaag ook gesproken in Israël. Laten wij leven naar Gods wil, dan zal de Messias komen. Anderen zeggen, dan is Hij gekomen.

Bekering kent twee aspecten. Dat is berouw hebben over je fouten, en je leven beteren.

Johannes de Doper hanteert een andere volgorde. Het Koninkrijk der hemelen is nabij. Bereid je daar op de juiste wijze op voor. Dat doe je door de paden te effenen, een weg aan te leggen in de woestijn. Ga alles opruimen wat niet deugt. Zet recht wat fout is. Maak de woestijn weer leefbaar. Dat doe je, als je naar Gods woord handelt.

Zorg, dat je recht staat tegenover God. Want zijn rijk komt. Gods rijk betekent gericht en oordeel. Als beelden hiervoor worden gebruikt: de bijl ligt aan de wortel, de wan is in zijn hand.

Berouw

Vanwege de spoedige komst van Gods rijk (en van de Messias) is bekering geboden. Bekering kent twee aspecten. Dat is berouw hebben over je fouten, en je leven beteren.

Bekering begint met berouw. Dat je je schuld belijdt. Dat je boete doet. Zoals de tollenaar dat deed: "O God, wees mij, zondaar, genadig!" En de verloren zoon: "Vader, ik heb gezondigd tegenover de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten." En zoals de hogepriester op de grote Verzoendag bad: "Ach God, ik heb gefaald, mij misdragen, gezondigd voor uw aangezicht, ik en mijn huis... Ach God, vergeef toch mijn zonden..."

De rabbiën zeiden dat schuld-belijden ons brengt tot de troon der heerlijkheid. Dit brengt de verlossing na-

bij. Schuld-belijden is het fundament en de zuilen, waarop de wereld gebouwd wordt.

Zijn wij dit in onze tijd niet helemaal kwijtgeraakt? Zijn wij niet bezig iets heel fundamenteels af te leren?

Lijken wij misschien op die Farizeeën en Sadduceeën die zich van geen schuld bewust zijn? Als het Koninkrijk van God komt, denken zij er bij te horen. Als de doop, het entreekaartje blijkt te zijn, komen zij die even ophalen. Zij gaan in de rij staan om gedoopt te worden. Johannes probeert de trots van hart met een ferm scheldwoord aan het verstand te brengen, dat voor de toegang tot Gods rijk berouw en verandering nodig zijn.

Verandering

Het tweede aspect van de bekering is de verandering. Berouw brengt afkeer met zich mee. De bekeerde keert zich af, keert zich om, en wendt zich tot God en vraagt: "Wat wilt U dat ik doen zal." Zo krijgt het leven een totaal andere invulling. Dan verschijnen er andere vruchten in ons leven, vruchten die in overeenstemming zijn met de bekering.

In het parallelle verhaal in Lucas worden een aantal heel concrete voorbeelden genoemd: iemand die twee hemden heeft, geeft er eentje weg. De

rijke deelt met de arme. De tollenaar mag niet teveel belastinggeld vorderen. De soldaat mag niet plunderen en moet tevreden zijn met zijn salaris. (Dus: De rijke mag rijk blijven, de tollenaar tollenaar, en de soldaat soldaat!)

Doop

De doop van Johannes de Doper is een doop van bekering tot vergeving van zonden. De doop is een afwas-sing. De doop markeert het afsluiten van wat fout was, en geeft een nieuwe start weer, levend uit God. Het is duidelijk, dat Johannes Jezus tegenhoudt, als Jezus deze doop wil ondergaan. Deze doop is niet voor Jezus, alleen voor zondaren.

De Messias zal straks nog een dimensie toevoegen aan de doop, zegt Johannes. De Messias zal dopen met de heilige Geest en met vuur. Dat lijkt even wat anders dan een waterdoop. Het vuur staat voor loutering. De Geest voor vernieuwing en herschepping. Het werk van God aan de bekeerde.

Doop en Geest. Het uiterlijk en het innerlijk. Maar het gaat om hetzelfde. De doop brengt in beeld wat innerlijk gebeurt.

Bekering en doop, doop en Heilige Geest, je kunt ze niet uit elkaar halen.

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (3)

Vroeger waren er mensen die boven het maaiveld uitstaken. Sterke persoonlijkheden. Leidersfiguren. Ook onze Unie en onze gemeenten hebben die gehad. Tegenwoordig is alles van hetzelfde. De middelmaat regeert. Zo heb ik lang gedacht. Maar ik weet niet of het zo is. Naarmate ik de mensen beter leer kennen, ontdek ik steeds weer het unieke van elk mens. Op alle terreinen, ook vandaag nog, zijn unieke en ook grote mensen.

Van heel veel mensen die ik ontmoet, zou ik pagina's vol kunnen schrijven. Ook over mijn sympathie voor die mensen. Of over de moeite die ik met sommigen had. Maar om Christus toch liefdevol mee verder ging.

Ik mag natuurlijk niet schrijven over die mensen. Maar ik wil toch enkele uitzonderingen maken. Het speelde zich af aan de rand van de gemeente. En zij leidden mij een wereld binnen die ik niet kende.

Zij was een vrouw, die op afstand stond van onze gemeente. Zij had een moeilijk verleden. Haar man was al vroeg gestorven. Zij dronk veel. De kinderen kwamen niet goed terecht.

Ze belandden in de drugs en de criminaliteit. Zij belde zo af en toe met iemand uit onze gemeente. Die bemoeide haar. De vrouw bad veel. Ze kon heel depressief zijn, maar eigenlijk was zij een type om uitbundig blij te zijn. Op goede momenten kon zij van die pretoogjes hebben.

Zij kreeg een vriend. Zij pasten bij elkaar en besloten samen verder te gaan. Zij kwamen bij ons in de kerk en zij lieten zich dopen. Het geluk kon niet op. Maar hij overleed spoedig daarna aan kanker. Toen zakte zij weer helemaal weg. Zij zonderde zich af. Pakte de telefoon niet op en deed de deur niet open. Soms was zij er even weer. Dan straalden haar ogen.

Op een dag belden de kinderen en zeiden, dat moeder stervende was. Zij was al niet meer bereikbaar. Zij hadden haar naar een Gasthuis gebracht om daar te sterven. Ik kende dit fenomeen niet. De patiënt krijgt een eigen kamer en het mag zo huiselijk mogelijk, met de spulletjes van thuis, ingericht worden. Vrijwilligers zijn daar 24 uur per dag aanwezig, en de naaste familie kan er altijd terecht. Ik ging er heen om de kinderen alvast beter te leren kennen. Een dag later overleed moeder.

Moeder werd in 'haar' kamer opgebaard. De kinderen waren daar veel. Meerdere uren heb ik in die kamer met de kinderen zitten praten. Over henzelf, hun moeder en over de rouwdienst. In de kamer stond een ingelijste bijbeltekst, die altijd thuis gehangen had: De Heer is mijn Herder. De doopkaart stond er ook. Zelden heb ik met kinderen zo open gepraat en hoorde ik zoveel liefde voor hun moeder. De afscheidsplechtigheid werd een vertoning. Met van alles in, op en rond de kist. Maar ook die bijbeltekst en de doopkaart erop. Enkele kinderen hielden emotionele toespraken. Ze huilden. Maar ze wisten het allemaal: nu is moeder echt thuis.

Boekbespreking

Biometrische identificatie: digitaal brandmerk?, J. Spaans, Uitgeverij Oogstpublicaties 2002, 119 blz., ISBN 90 75953 097, Euro 9,10.

Allereerst de opmerking over het 119 bladzijden tellend boek: aan het einde ervan worden zo'n 250(!) bronnen, verklaringen en aanhalingen vermeld. Schrijver Spaans is dus niet over één nacht ijs gegaan bij het samenstellen van dit werk. Het maakt duidelijk hoe intensief hij op onderzoek uit is geweest om o.a. gelovigen de ogen te openen voor de toepassing van persoonlijke lichaamskenmerken als identificatie. Zoals bij de beveiliging van het betalingssysteem de iris- of vingerafdruk functioneert en door onderhuidse chipimplantatie allerlei persoonlijke gegevens met die van anderen vergeleken kunnen worden. De voor- en nadelen ervan worden uitvoerig beschreven. Hoe gaan de politie en de overheid om met deze gegevens? In hoeverre houden werkgevers rekening met gevoelige medische informatie bij aanname, functionering en ontslag van werknemers? Waar blijft ons recht op privacy als gevolg van automatisering en globalisering? Spaans volgt de ontwikkelingen in de medische wereld en de discussies in de politiek op de voet. Maar hij wil met zijn werk vooral christenen tot een ethische bezinning oproepen. Met nadruk pleit hij voor meer aandacht voor bovengenoemde ontwikkelingen en de profetische aspecten ervan. God zal uiteindelijk tussen beide moeten komen om alles tot een goed einde te brengen. Maar Hij verwacht wel van ons, dat we ons actief opstellen bij onze inzet voor een wereld naar Gods plan.

S. Prost

Strubbenfestival 2004

Thema: Wakker Worden!

Datum: 21 - 23 mei 2004

Plaats: De Strubben, Schoonloo

Een jaarlijks terugkerend festival op de Strubben in het Drentse Schoonloo. Waar je tijd voor muziek, discussie, sport, workshops, viering, films, ontmoeting en ontspanning hebt, met dit jaar ook weer iets nieuws! Wees erbij, geef je op tijd op en krijg een grote korting!

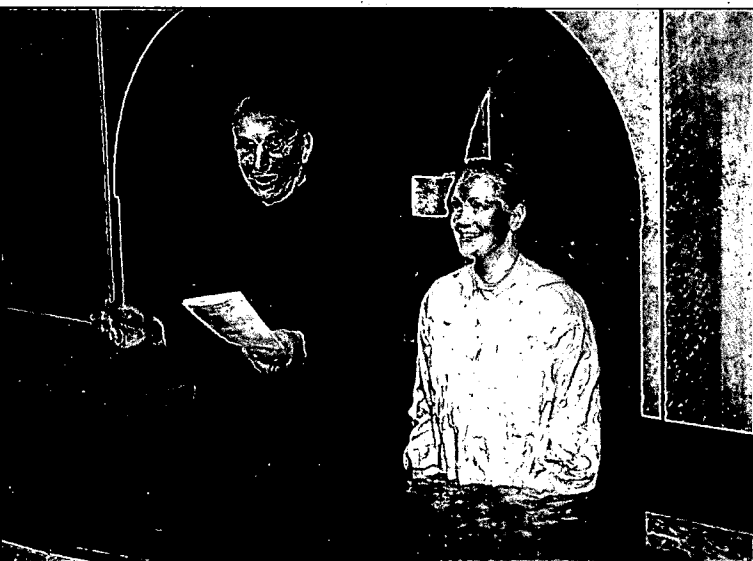
Geef je op bij de NBBJ: info@nbjb.nl

Of bij je jeugdleider.

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Steenwijk: Bert van Drogen (29 jaar) en Gaby van Drogen-Meijer (31 jaar); Noordbergum: Nellie de Jong-Taekema; Hoogezand-Woldwijk: Henriëtte de Boer (39 jaar).

Ds. Klaas Stap doopt zr. Nellie de Jong.

Beroepingswerk

De Raad van de Baptistengemeente Delfzijl deelt mee dat de gemeente een beroep heeft uitgebracht op ds. G. Bosveld te Brunssum-Treebeek, die dit beroep inmiddels heeft aangenomen.

Ouderenweek

Graag willen wij u de ouderenweek 2004 onder de aandacht brengen.

Ook dit jaar zijn we te gast op Fredeshiem in Steenwijk-De Bult en wel van zaterdagmiddag 26 juni tot en met zaterdagmorgen 3 juli a.s.; dus dit jaar één dag meer. De kamers zijn voorzien van douche, toilet en telefoon. Overdag hebben we een huiskamer tot onze beschikking. De kosten voor deze week (zeven dagen in plaats van zes dagen) zijn Euro 514,50 per persoon, exclusief toeristenbelasting. Wanneer u met twee personen een kamer deelt, is de prijs Euro 409,50.

Voor deze week kunt u zich opgeven bij: Fredeshiem, Eiderberg 2, 8346 KJ Steenwijk-De Bult, tel. 0521-535100. Na aanmelding ontvangt u een reserveringsbevestiging en hebt u tevens

de mogelijkheid een annuleringsverzekering af te sluiten.

Meldt u zich wel zo vroeg mogelijk aan? Vol is vol! In elk geval graag voor 1 mei 2004.

Wij hopen u te ontmoeten en zien uit naar een goede, zonnige en gezellige vakantie-week.

Met een hartelijke groet,
br. en zr. Stijkel

Van Veendam naar Pretoria

In Pretoria te Zuid-Afrika staat het Mohau kindertehuis. Dit tehuis levert steun aan wees-, misbruikte, achtergelaten, verwaar-

loosde en terminaal zieke kinderen en hun families die zijn geïnfecteerd met HIV/AIDS. Doorgaands verschaffen zij tijdelijke of permanente woonruimte en zodoende verzekeren zij de kinderen een betere kwaliteit van hun korte levens.

Komende zomer gaan wij zes weken als vrijwilligers in dit tehuis werken. We worden uitgezonden door de christelijke organisatie Operatie Mobilisatie (OM). Het werk dat we daar zullen gaan verrichten zijn de alledaagse dingen, zoals de kinderen helpen aankleden, eten, naar school brengen en vermaken. Vooral dit laatste is daar erg van belang. Het vermaken en geven van liefde en aandacht is wat de kinderen nodig hebben bij het gebrek aan ouders. Het personeel van het tehuis streeft naar een oppervlakkige band met de kinderen, door het hoge sterftecijfer wat veroorzaakt wordt door die vreselijke ziekte. De kinderen worden er amper negen jaar oud. Daarbij komt dat het een niet christelijk tehuis is en dus voor een kans om als vrijwilligers een stukje van de liefde van God te laten zien.

Wat ze daar vooral nodig hebben is geld voor luiers en voedsel. Daarom zijn we ook in volle gang met verschillende acties om een mooi bedrag bij

elkaar te krijgen om ook mee te nemen. De Unieraad van de Unie van Baptistengemeenten heeft ook een financiële bijdrage geleverd, nogmaals heel erg bedankt hiervoor!

Gröetjes,
Wiebe (19) en Joanneke (19)

Oproep aan zangers, musici en drama/mimespelers

Vorig jaar is de redactie van *De Christen* begonnen met het plaatsen van gegevens van muziek/zang/drama/mimegroepen die tot onze gemeenten behoren. Hieronder vindt u weer een aantal groepen.

Groep	Mimeduo Koen en Krista
Soort	Nederlands- en Engelstalige stukken; vrijwel altijd ondersteund door muziek. Vaak zijn de stukken een verdieping van gezongen teksten, soms zijn het gesproken teksten met achtergrondmuziek. De meeste stukken duren tussen de 6 en 12 minuten.
Gemeente	Haarlem
Contact persoon	Koen en Krista Niemeijer Geweerstraat 18 2014 JE Haarlem 023-5248611 k.niemeijer@filternet.nl
Groep	Zang- en muziekgroep 'Blijde Geluiden'
Soort	Nederlandstalige zang- en muziekgroep (eigen teksten, bewerkingen, Opwekkingsliederen en bladmuziek)
Aantal	20 personen
Gemeente	Muntendam
Contact persoon	Hans Straat Mahatma Gandhiweg 30 9649 BM Muntendam 0598-627235 hansstraat@hotmail.com
Groep	Baptisten Evangelisatiekoor Spijkenisse
Soort	Gemeentekoor
Aantal	17 personen
Gemeente	Spijkenisse
Contact persoon	Br. Van Kooten Jagerskreek 12 3206 HJ Spijkenisse 0181-640519 wimbar@solcon.nl

Groep Mannenkwartet 'Credo'
Soort A capella zingend mannenkwartet
Gemeente Hoogeveen 'Beth-El'
Contact Br. S. Prost
persoon Kymmellstraat 28
 7907 CR Hoogeveen
 0528-265047
 s.prost@freeler.nl

Groep Exception
Soort Meest Nederlandstalig. Zowel klassieke als moderne melodieuze. Hoewel we met backingtracks/ CD's werken (ondersteund door basgitaar, saxofoon en bongos) zult u denken dat een orkest ons begeleidt.
Aantal 2
Contact- Gradus Bruins,
persoon 0591-313351,
 gradusbruins@hotmail.com
 (Hier kunt u ook een demo-CD aanvragen als u interesse heeft)

Vernieuwde website Dordrecht

De website van de gemeente Dordrecht heeft de afgelopen maanden een metamorfose ondergaan. De layout is gewijzigd. De website is functioneler en het navigeren door de site gemakkelijker geworden. Een bezoekje zeker waard:
www.baptisten-dordrecht.nl
 Via de site www.baptisten.pagina.nl kunt u trouwens alle sites van gemeenten vinden.

Uitzendingen Zentijd voor Kerken

- Zondag 8 februari 2004 17:02 uur 747 AM
 Samenkomst vanuit de Baptisten-gemeente 'De Rank' te Utrecht
 Voorganger ds. P. Kos
- Zaterdag 14 februari 2004 11:50 uur Nederland 1
 Alom klinkt het Woord in Hengelo
 Samenzang en meditatie

Adressen

- De nieuwe penningmeester van de Baptisten Gemeente Harderwijk is: br. J.R. Huizinga, Saxofoondreef 5, 3845CV Harderwijk, tel. 0341-426242. Als secretaris wordt genoemd in het adresboekje: zr. G. de Kam. De correcte naam is G. de Kam-Herskamp.
- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente 'De Wegwijzer' Emmen is: br. H. Schulting, De

Woerd 57, 7824, RB Emmen, tel. 0591-625802.

- In de sprekerslijst staat het adres van br. A. Schipper fout vermeld. Zijn adres is Goudvink 30, 7827 DL Emmen.
- De Baptisten Gemeente Zoetermeer heeft een nieuwe penningmeester: br. G.H. van der Goot, Obrechtrode 17, 2717 DB Zoetermeer, 079-3518583.
- Het nieuwe e-mailadres van de redactie van *De Christen* is: dechristen@hetnet.nl

*Hetzij wij leven,
 hetzij wij sterven,
 wij zijn des Heren.
 Rom. 14:8*

Op Zijn tijd heeft de Heer tot Zich genomen onze zuster

**GEERTJE VAN DER TERP-
 MEULENBELT**

op de leeftijd van 102 jaar.

21 december 2003

Baptisten Gemeente Drachten 'Elim'

*Als ik ontwaak, dan ben ik nog bij U.
 Psalm 139*

Onverwacht heeft de Here tot zich genomen

JAN KLOOSTERMAN

* Sumar † Eastermar
 10 sept. 1941 21 jan. 2004

Slecht 5 maanden mocht hij pastoraal medewerker zijn van onze gemeente.

Baptisten Gemeente Steenwijk

*"Neem ons na de strijd
 op in heerlijkheid."*

Wij moesten afscheid nemen van onze zuster

JACOBIE SPRINGER-VOS

in de leeftijd van 78 jaar.

22 januari 2004

Baptisten Gemeente 2e Exloërmond

 **VERHUIZINGEN
 VAN DER GRAAF**
**ERKENDE
 VERHUIZERS** ☎ 0591-623963
 045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
 ds. J.H. Hofman
 mevr. M.J. Oegema-Tolsma
 dhr. S. Prost
 ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 4 maart 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 3 maart 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
 Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)
 E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
 Buitenland € 38,- per jaar.
 Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
 Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.
 Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,
 E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

'Dromen zijn bedrog' is dacht ik toch wel de doorbraak geweest voor Marco Borsato, de man die eens de Soundmixshow van Henny (zoekt God) Huisman heeft gewonnen. Als hij al gedroomd heeft van een carrière dan weet Borsato nu wel beter: dromen komen soms uit. Al zijn CD's winnen wel platina en dat staat voor heel wat verkoopcijfers. Hij zorgt ook altijd voor veel publiciteit als er weer wat nieuws van hem op de markt verschijnt. Ik herinner me nog de enorme drukte rondom de verkoop van *De waarheid*.

Van het net geplukt!

Op www.kruispunt.info kun je kennismaken met de gemeente Stadskanaal-Zuid en met de Oudere Jeugd van deze gemeente. Behoorlijk actief zo te zien en te lezen. Geniet mee van deze foto-impressie. Zin in meer? Surf naar de site.

Nu heeft Marco weer iets nieuws bedacht: hij brengt geen gewone CD op de markt, maar direct een dvd-uitvoering. Voor de filmpjes heeft hij bekende regisseurs uitgenodigd en ik heb al gelezen dat Marco die eerder zei nooit in een film mee te willen doen daar nu toch wel wat anders over denkt. Niets veranderlijker dan een mens, zullen we maar zeggen en... Hij zal het niet zo snel erkennen, maar zo komt er toch maar weer een nieuwe droom uit. Net als ook die andere droom uitkomt: tig keer de Kuip verkocht met concerten in juni a.s.. Over de muziek van Marco Borsato kun je hele bomen opzetten. Ik moet zeggen dat ik zelf geen enkele CD van hem in m'n rekje heb staan. Wel hebben de kinderen elk een CD van Marco. Natuurlijk hoor ik die wel eens en anders is Marco wel op de radio te beluisteren. De 37-jarige Borsato levert naar mijn idee wel stevast goede teksten op zijn cd's. In

John Ewbank en Han Kooreneef heeft hij wat dat betreft top-auteurs in dienst. Ik raak zelf iedere keer weer onder de indruk van een nummer van de CD *Luid en duidelijk*. Een CD van al weer een aantal jaren terug en wel uit het jaar 2000. Het betreffende nummer heeft de titel 'Binnen' meegekregen. Het beschrijft de emoties rondom een relatie:

Je bent binnen, binnen in m'n hart, binnen in m'n ziel, van binnen. Binnen sinds de dag, dat ik voor jou viel, binnen. Binnen in de droom, die ik met je wil beginnen, je bent binnen, binnen. Natuurlijk kun je het liedje betrekken op een relatie tussen twee mensen, maar ik krijg er kippenvel van als ik het liedje hoor en denk aan de mogelijkheid van een relatie met de Vader in de hemel. Die relatie hoeft niet alleen een droom te zijn die mag uitkomen. Ook in het leven van Marco Borsato en ook in jouw leven.

Ds. Henk Wieringa

Delirious? – World Service

Furious Records, duur: 57:17 min., Euro 20,50.

Misschien was je er zelf wel bij of zag je het net als ik destijds op de televisie. Ik bedoel het optreden van Delirious? Tijdens één van de EO-jongerenavonden. Ze zongen het nummer 'White ribbons' en ik was volledig verkocht, mede omdat er op dat moment met duizenden witte vlaggetjes werd gezwafd. Zo'n concert is net wat voor Delirious. Dan zetten ze de hele zaak op z'n kop en laten ze de aanwezigen soms naar hartelust meezingen. Zo'n meezingnummer staat ook weer op de nieuwe schijf van Delirious. Het is het nummer 'Rain Down'. Wat Delirious gedurende 12 nummers op de CD *World Service* laat horen is niet echt vreselijk vernieuwend, maar de liefhebber en fan van de band zal al snel overstag zijn en zeggen: dit is één van de mooiste van Delirious. De stijl varieert van progressief en rock (soms wel erg U2-achtig zoals op 'Inside Outside') tot intieme praise ballads. Wat dit laatste betreft zul je al snel geneigd zijn om het nummer 'Majesty' te programmeren om het daarna vrij vlot luidkeels mee te zingen. Delirious wil de wereld dienen met de boodschap van Jezus. Dat laten ze in de teksten horen en hun geluid wordt ook daadwerkelijk over de hele wereld gehoord, want de groep is niet alleen populair in Engeland en Nederland (ze waren nog slotact van Winter Wonder Rock, december 2003 te Zwolle) maar hebben nu ook Amerika veroverd. U2 heb ik al even genoemd. De heren bewandelen soms de muzikale weg van U2 maar dat niet alleen. Ook qua uiterlijke uitstraling beginnen ze op hun Ierse collega's te lijken. Let maar eens op de foto in het midden van het bijgeleverde tekstboekje. Alle teksten zijn meegeleverd en goed leesbaar.

Henk Wieringa

Sinterklaas 2003

Kerst 2003

Jeugdwedstrijd 2003

Strathavenfestival 2003

Wintersonoriteit 2003

Een groot geheimenis (1)

Liederen in de gemeente

Interview met student
Henk Noordhuis

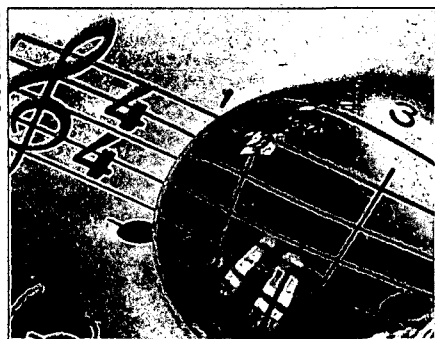
Inhoud

Interview met student Henk Noordhuis	3
De antichrist is komende of reeds aanwezig?	4-5
Column over... Manlief	5
De pastorale trainingsweek in de plaatselijke gemeente	6-7
Boekbespreking	7

W. de Leeuw

Een groot geheimenis (1): Het huwelijk in het Oude Testament	8-9
Woorden uit de Bijbel: Matteüs 3:13-17	10
Nieuw in 2004	11

Die Gemeinde

Liederen in de gemeente	12
Uit het rijke leven van een baptisten voorganger (4)	13
Ander nieuws	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Advertenties	15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
Archief De Christen
Y. Postma
H. Noordhuis

'Zie, wij hebben alles prijsgegeven en zijn U gevolgd'

'Kwam er maar een briefje uit de hemel, dan zou ik precies weten wat Gods wil is en welke weg Hij met mij wil gaan', verzuchten sommige christenen. Maar er komt geen briefje uit de hemel, en toch kunnen christenen Gods leiding in hun leven ervaren en weten dat zij geroepen zijn door God. En na roeping volgt navolging.

Al in het eerste bijbelboek lezen wij dat God mensen roept, bijvoorbeeld de roeping van Abram. De Here zei: 'Ga uit uw land (...) naar het land, dat Ik u wijzen zal'. Met die roeping spreekt God ook een grote belofte uit: 'Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot zegen zijn'. En toen ging Abram zoals de Here tot hem gesproken had op 75-jarige leeftijd op reis met onbekende bestemming. Na roeping volgt navolging. Op weg naar het beloofde land blijft de Here Abram herinneren aan zijn belofte over een groot nageslacht. Op 99-jarige leeftijd sluit God een verbond met hem, en vanaf dat moment is zijn naam Abraham. En opnieuw belooft God hem een zoon van zijn vrouw Sara, terwijl beiden inmiddels hoogbejaard zijn en Sara door haar ouderdom onvruchtbaar is geworden. Maar voor de Here is niets onmogelijk. Als Abraham de leeftijd van 100 jaar bereikt, wordt uit Sara zijn zoon Isaak geboren – de hoogbejaarde ouders zien Gods belofte, na 25 jaar in vervulling gaan. Maar na een aantal jaar vraagt God van Abraham om zijn langverwachte zoon te offeren. Dan gaat Abraham samen met zijn zoon in vrouwen op weg naar het land Moria. En omdat Abraham God gehoorzaamd had en Hem zelfs zijn enige zoon wilde geven, zal Hij Abraham rijkelijk zegenen en zijn nageslacht zeer talrijk maken.

In de evangelieën lezen wij over de roeping van de discipelen van Jezus. Als Hij op een dag langs het meer van Galilea loopt en twee vissers met hun netten bezig ziet, zegt Jezus tot hen 'Komt achter Mij en Ik zal maken dat gij vissers van mensen

wordt'. En deze twee vissers, Simon en Andreas, lieten meteen hun netten liggen en volgen Jezus. En even verder op roept Jezus nog twee vissers om Hem te volgen en ook zij gaan achter Hem aan. Als de Here hen roept, laten zij het werk onmiddellijk liggen en volgen Jezus, zonder eerst redenen te bedenken om eronder uit te komen. Na roeping volgt navolging.

De Here roept ook een ieder van ons om Hem te volgen, om Hem te dienen en anderen bekend te maken met het Evangelie. Hoe reageren wij op die roeping? Volgt na roeping ook navolging? Kunnen wij met Petrus zeggen: 'Zie, wij hebben alles prijsgegeven en zijn U gevolgd' (Matteüs 19:27). Het volgen van Jezus zal niet altijd makkelijk zijn. Dat houdt Hij ook zijn discipelen voor: 'Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij. Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen, maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden'. Het volgen van Jezus betekent dan ook echte toewijding. Maar wij hoeven het niet alleen te doen. De Here zal met ons zijn en de Heilige Geest die in de harten van zijn volgelingen woont, zal ons leiden.

In dit nummer van *De Christen* komt roeping en Gods leiding ook naar voren in het interview met student Henk Noordhuis, het rijke leven van een voorganger, woorden uit de Bijbel en een impressie van een pastorale week. Verder in dit nummer het eerste artikel van een drie-delige serie over het huwelijk.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

M.J. Oegema

Student Henk Noordhuis: "Mensen dichterbij God brengen, dat is mijn passie"

Mariska Oegema

"Na mijn doop ruim 5,5 jaar geleden raakte ik met vrienden in gesprek over hoe ik mijn toekomst zag. Ik zou graag dominee willen worden, maar hoe kon ik een theologische opleiding met een volledige werkweek combineren? Een maand later las ik een advertentie over de Tweede Weg Opleiding in ons gemeentebblad: 'Je werkt en je wilt dominee worden? Dat kan!'. Een jaar na mijn doop ben ik met deze opleiding gestart."

Aan het woord is vijfdejaars-student Henk Noordhuis, lid van de Baptistengemeente Hoogeveen-Bethel. "Nadat ik de advertentie op mij had laten inwerken, zette ik alles op een rij; wilde God dat ik met de opleiding

milieu die van gereformeerde huize is."

Twijfel

Henk en Jisca Noordhuis hebben samen het besluit over de Tweede Weg Opleiding genomen. "Zo'n besluit moet je samen nemen, dat kan niet anders. Het legt een groot beslag op je gezin. Een 40-urige werkweek's avonds om kwart over acht naar de studeerkamer, eens per maand preken en dat al 4,5 jaar lang; dat kun je niet alleen trekken, dat moet je samen als gezin doen", stelt Henk, vader van drie dochters (11, 10, 7 jaar).

"Voordat ik aan de studie begon, was ik wel bang voor twijfel", aldus Henk. "Zo vond ik het moeilijk om aan een vak als de islam te beginnen; maar door het vak zuiver te benaderen heeft het een plaats in mijn leven gekregen. Verder heb ik geleerd zelfstandig allerlei zaken te benaderen en door het bestuderen van de materie een eigen mening daarover te vormen."

Henk geeft aan dat zijn persoonlijkheid ook buiten de opleiding om is gevormd. "Toen ik een half jaar met de opleiding bezig was, werd bij mijn vrouw een hersentumor ontdekt. In die periode hebben wij geleerd daadwerkelijk op God te vertrouwen en Hem te danken onder alle omstandigheden; ook in tijden van zorg en moeite. De tekst in Filippenzen 4:4-7 heeft ons veel gedaan. Ondanks de levensbedreigende situatie mochten wij Gods vrede in onze harten ervaren, die inderdaad alle verstand te boven gaat. De tumor is operatief verwijderd en mijn vrouw is gelukkig genezen."

Als student heeft Henk Noordhuis inmiddels dertig keer in een gemeente geprekeet. "God spreekt door zijn Woord tot ons. Het is mooi om vanuit de Bijbel over God te spreken tot anderen, om te ontdekken wat God tot ons te zeggen heeft en het praktisch te maken zodat de mensen ook in het dagelijks leven er verder mee kunnen. Als ik dan iets in Gods Woord heb ontdekt, kan ik bijna niet wachten om dit in een preek aan anderen te vertellen."

H. Noordhuis

"Als ik iets in Gods Woord heb ontdekt, kan ik bijna niet wachten om dit in een preek aan anderen te vertellen", aldus Henk Noordhuis.

Opwekking

Na dit studiejaar volgen twee jaar stage. "Ik zie daar erg naar uit, maar weet nog niet precies hoe deze stageperiode wordt ingevuld." Op de vraag hoe hij de toekomst ziet, antwoordt Henk: "Mijn toekomst is aan de Hand van de Here Jezus; waar Hij mij leidt, daar wil ik heengaan. Ik wil heel graag in het

"Ondanks de levensbedreigende situatie mochten wij Gods vrede in onze harten ervaren, die inderdaad alle verstand te boven gaat."

Koninkrijk van God bezig zijn om mensen met de Blijde Boodschap te bereiken en gelovigen dichterbij Jezus te brengen. Ik bid voor een opwekking in Nederland en hoop dat ik mag bijdragen aan de groei van Christus' gemeente. Er zijn zoveel mensen die Jezus nog niet kennen of die oplossingen zoeken buiten Hem, maar alleen de Heer kan rust en vrede geven. Wie zijn of haar leven in zijn Hand legt, hoeft zich geen zorgen te maken; kijk naar de leliën des velds. In die afhankelijkheid van God wil ik leven en wil ik anderen dichterbij Jezus brengen. Dat is mijn passie."

H. Noordhuis

begon of was het vooral mijn eigen interesse hiervoor? Mijn vrouw Jisca en ik hebben toen om een teken gebeden en hebben op een geweldige manier de bevestiging gekregen. Er was geen twijfel mogelijk: het was Gods wil; ik mag die studie doen voor God."

"Als nieuweling ben ik in de opleiding gestapt, want baptistengemeenten en haar tradities waren volkomen nieuw voor mij", vervolgt Henk. "Ik was 29 jaar toen ik werd gedoopt, tegelijk met Jisca. In de Bijbel ontdekten wij dat Jezus dat van ons vraagt als wij Hem willen volgen. Toen zijn wij op zoek gegaan naar een gemeente waar dit mogelijk was en kwamen zo bij onze huidige gemeente terecht. Het was wel moeilijk de stap tot de doop te zetten vanwege de weerstand bij onze fa-

De antichrist is komende of reeds aanwezig?

Erik van Duyl

"En dit is de geest van de antichrist, waarvan u gehoord hebt, dat hij komen zal, en hij is nu reeds in de wereld"

(1 Johannes 4:3b)

bereiden op wat komen gaat. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de gelijkenis van de wijzen en dwaze maagden met het appel om waakzaam te zijn (Matteüs 25:1-13). Het boek Openbaring is geen verhaal om ons voorlopig zoet te houden, totdat

vrede en rechtvaardigheid. Dan verwacht ik een afname in armoede en oorlogsgeweld. Zijn bijvoorbeeld de twee wereldoorlogen van de vorige eeuw niet minstens even erg als de strijd rond het jaar 70? De val van Jeruzalem destijds is helaas een voorbode van wat nog komen gaat.

Ik wil de profetieën lezen naast de krant.

Speculaties over de antichrist doen volop de ronde. Dit is overigens niets nieuws onder de zon; al vanaf de hemelvaart wordt er over de komende antichrist gespeculeerd. De invulling ervan is zeer uiteenlopend. Grof weg is er een stroming die veel van de zogenaamde eindtijd plaatsen als reeds gepasseerd (Matteüs 24:33-34); er is een stroming die de profetieën aangaande de eindtijd plaatsen als binnenkort te verwachten (Openbaring 1:3) en er zijn theologen die het verstandig en ook bijbels achten om er weinig over te zeggen; immers het is een gesloten boek (Daniël 12:9 - Matteüs 24:36).

De vele geheimen van het boek Openbaring mogen ons uitdagen tot een zoektocht naar de betekenis.

Het enkel openen van de profetieën om te lezen als geheimtaal zonder zoektocht naar de betekenis, vind ik niet bevredigend. Ik meen dat het wel degelijk onze taak is om ons voor te

we na afloop de uitleg krijgen. De vele geheimen mogen ons uitdagen tot een zoektocht naar de betekenis.

Een ander spoor is de gedachte dat we reeds leven in het duizendjarig rijk (Openbaring 20) op weg naar het slotakkoord. De antichrist was ten tijde van discipel Johannes immers reeds aanwezig. De beesten van onheil (Openbaring 13) betreffen keizer Nero en de hogepriester, die samenwerkt met de dynastie van Herodius. De climax in de strijd, de grote verdrukking, vindt plaats bij de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70. De antichrist is verslagen en de kerstening van de wereld maakt zijn entree. De kerk heeft haar positie van macht verkregen en regeert met Christus, totdat de satan nog één maal terugkomt op het wereldtoneel. Er is in deze visie een positieve kijk op de ontwikkeling van de wereld. Jezus zal als Heer van de gemeenten, zichtbaar, of in het verborgene, toewerken aan het komende vredesrijk.

Mijn grootste probleem met deze visie is de ontwikkeling van de wereld, zoals ik hem waarneem. Als de antichrist is verslagen én als de Heer regeert, dan verwacht ik een toename in

De wereld beschouwend vrees ik, dat 'de mens van zeer grote goddeloosheid, de tegenstander' uit 2 Thessa-lonicensen 2:4 toch echt nog moet komen. Hij zal zijn macht vanuit de tempel van Jeruzalem nog doen gelden. Indien deze persoon ook de antichrist is, wel dan is hij mijns inziens komende. Wat dat betreft, is de laatste bazuin mogelijk dichtbij. Ik wil de profetieën lezen naast de krant en word soms overvallen door al het vergelijkbare.

Toch snap en deel ik voorzichtig de huivering van mensen zoals Gary DeMar aangaande de pasklare invullingen van deze tijd bij de profetieën. Mensen als Hal Lindsey, Tim LaHaye en Jerry Jenkins hebben het draaiboek van de eindtijd al aardig klaar; zo lijkt het. De hele Bijbel lijkt naar onze eeuw geschreven. Als het visioen uit Daniël 7 op de komende tijd moet duiden, dan onderken je de impact van het Babylonische, Perzische, Griekse en Romeinse Rijk. En is de genoemde koning uit Daniël 11 een toekomstige of betreft het de vorst Antiochus Epifanus en gaat het hier over de tijd van de Maccabeeën. Wat de antichrist betreft, trof mij het dat Tim LaHaye in zijn boek *Het einde der*

tijden een hoofdstuk wijdt aan deze 'persoon' (nl. hoofdstuk 21), zonder ook maar één keer te verwijzen naar de brieven van Johannes. Opmerkelijk, want alleen daar wordt de term 'antichrist' gebruikt. Had Tim Lahaye deze bron niet nodig of schiep het verwarring voor zijn helder betoog?

Met de nadruk op de antichrist als persoon dreigen we het gevaar van eigen geloofsafval te onderschatten.

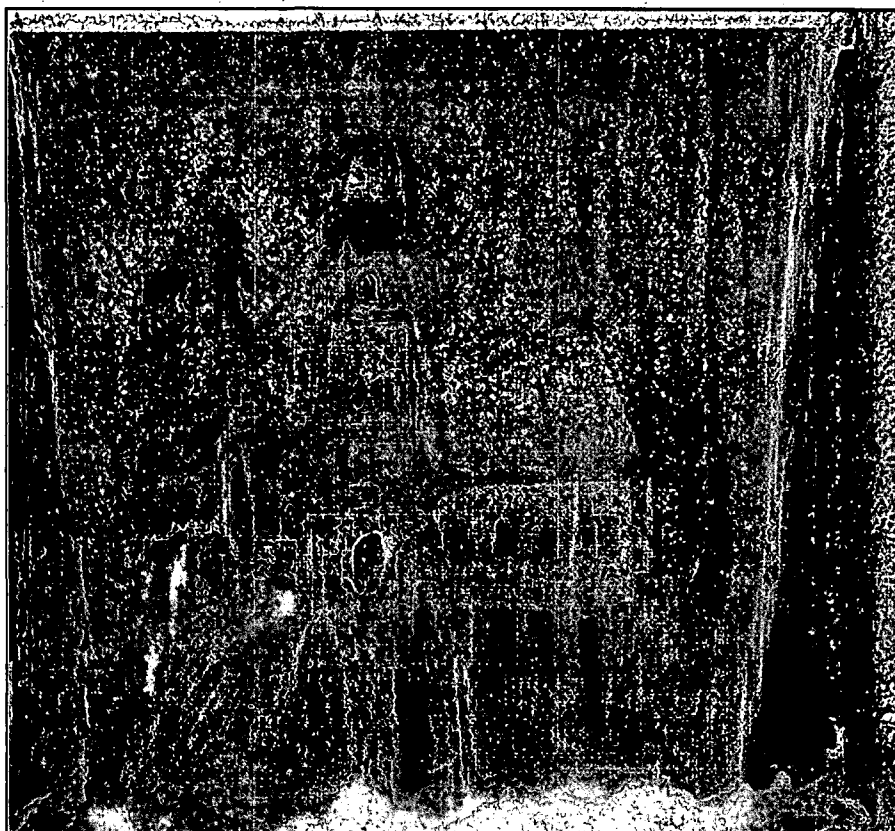
Wie is volgens Johannes de antichrist? Johannes citerend: 'Dit is de antichrist, die de Vader en de Zoon loochent' (1 Johannes 2:22). De mens, weet hebbende van het Evangelie, maar desondanks niet willen weten van Jezus plaatsvervangend lijden aan het kruis en de feitelijke opstanding ten leven. Deze mens verkondigt een antichristelijk getuigenis (1 Johannes 4:1-6). Zijn er niet velen buiten en vooral binnen de kerken, die de Christus verkondigen zonder de dood en opstanding als feit voor ons behoud te belijden? De apostel citerend, belijd ik met hem dat de antichrist reeds in deze wereld aanwezig is. In de brieven van Johannes gaat het om de geestelijke positie van de wetenden. Zoals de Heilige Geest enkel en alleen ons kan vervullen door en in de erkenning van Jezus als verlosser, zo kan

de duivel in de mens voeren en hem of haar vullen met een antichristelijke geest. Judas Iskariot is het overkomen (Johannes 13:27). Ik denk en vrees dat als Jezus nu zou leven, het weer zo zou gaan. Ik denk dat niet alleen de opbouwende kracht van Gods Geest jarenlang is onderschat, maar ook de werkzame antichristelijke geest.

Er schuilt mijns inziens een gevaar in de verpersoonlijking van de geestelijke wereld. Een al te sterke nadruk op de Heilige Geest als persoon dient meer de triniteitsleer (God bestaande uit de 3 'personen': Vader, Zoon en Geest), dan de openheid om geraakt te worden door de adem van God. Een al te sterke nadruk op de antichrist als persoon maakt dat we menig wereldleider demoniseren, zonder het dreigende gevaar van eigen geloofsafval te onderkennen. Laat het bloed van Jezus bij elk avondmaal en de opstanding bij elke doop herdacht worden, opdat wij de enige weg tot behoud niet kwijt raken. Immers: Jezus leeft!

Tenslotte wil ik oproepen tot twee zaken. Ten eerste: wees waakzaam; volg de tekenen van de tijd om haar te verstaan en Gods weg daarin te kunnen volgen. Ten tweede: wees alert dat u zich laat vervullen met de Geest van Christus, opdat er geen plaats is voor het kwaad en het verkeerd spreken over onze Heer.

Foto's: Die Gemeinde

De gemeente moet zich laten vervullen met de Geest van Christus, opdat er geen plaats is voor het kwaad en het verkeerd spreken over onze Heer.

Column over...

Manlief

Door: S. Prost

Afgelopen maandagnamiddag. In de hal van het Bavinckhuis zitten we om een grote ronde tafel. Voor ons een blad met gegevens die Rode Kruismedewerkers nodig hebben. Er wordt ons bloed afgenomen. Een oudere vrouw drentelt driftig tussen de aanwezigen door. Ze is vroeger nachthoofd geweest in ons plaatselijk ziekenhuis. Nu werkt ze overdag nog wat als vrijwilligster. Hier in de hal houdt ze een aantal half leeggezogen slachtoffers nog wat op de been door hen van koek en zopie te voorzien. Maar haar tijd is om. Haar vervangster, die staat te popelen om dit dankbare werk over te nemen, vraagt of iemand de vrouw naar huis wil brengen. Want het regent, zoals steeds de laatste dagen. "O, nee," verweert het ex-nachthoofd zich. "Manlief komt me zó halen."

Dat raakt één van de bloedgevers die niet bang is de martelkamer binnen te gaan. Hij merkt, goed hoorbaar, op dat je dat zo'n oudere niet zo vaak meer hoort zeggen. Hij ziet het al voor zich: een dartel stelletje dat nog in de wolken en verrukt is van elkaar: hij tegen de wind in fietsend, zij achterop. Er ontstaat een gesprek waar ook ik niet buiten blijf. Over huwelijksmisère, partnerwisseling en... trouw.

Ik denk dan aan wat Simon Carmiggelt eens hoorde van een conducteur die tegen Simon en z'n meisje zei: "Ja an 't begin ken je d'r wel opvreten en later hebbie d'r spijt van dat je 't niet gedaan hebt." Nou, zover hoeft het van mij ook weer niet te komen. Om elkaar blijvend lief te hebben en trouw te zijn, daar is wel wat meer voor nodig. Maar als je volhoudt – en dat doe je dan bidkend en werkend – mag je dat anderen ook best laten weten.

"Manlief komt me zó halen."

Reageren? s.prost@freeler.nl

Een nieuw initiatief van het Seminarium

De pastorale trainingsweek in de plaatselijke gemeente

Olof de Vries en René Erwich

Wat doe je als opleiding van voorgangers aan de kloof tussen de gemeente en de opleiding? En: wat doe je om aspirant voorgangers of pastoraal werkers kennis te laten maken met de pastorale zorg binnen de gemeente? Eén van de antwoorden die we op deze twee vragen hebben gevonden is de pastorale trainingsweek. Studenten en docenten wachten niet af totdat de gemeente naar het Seminarium toe komt, maar stellen een plaatselijke gemeente concreet voor om een week aan de slag te gaan rondom het pastoraat in de gemeente.

De pastorale trainingsweek kenmerkt zich door een verfrissende afwisseling tussen theorie en praktijk. Al langer had het Seminarium hier gedachten over, maar het was er nog niet van gekomen. Enige praktische training buiten de langere stages om zou zeer wenselijk zijn. Bovendien raken opleiding en gemeenten elkaar meer en ook dit lijkt ons een prima gedachte. Studenten leren op een gebalanceerde en doordachte wijze kijken naar de gemeente en haar pastorale context. Gemeenten zien hoe theologie en de praktijk dicht bij elkaar liggen dan men vaak denkt.

Studenten brengen een hele week door in de plaatselijke gemeente en logeren bij gastgezinnen. In samenwerking met een pastoraal team en de voorganger wordt een programma samengesteld waarin bezoeken aan leden en vrienden, lessen over pastoraat en gezamenlijke evaluatie elkaar afwisselen. Elke dag worden er door de studenten bezoeken afgelegd, waarna op grond van verslagen hierover gezamenlijk wordt doorgepraat. Vragen als: wat kom je tegen? Wat doet het met je? Wat betekent het voor je eigen pastorale identiteit? komen hierbij aan de orde. In de lessen wordt een aantal fundamentele onderwerpen aan de orde gesteld en steeds is er de terugkoppeling naar de ervaring van de studenten.

Verder is het van belang inzicht te krijgen in de wijze waarop de gemeente de pastorale zorg organiseert en hoe men plaatselijk over pastoraat denkt.

Hiertoe zijn er ontmoetingen met het pastorale team en de voorganger. In deze ontmoetingen krijgen de studenten informatie over de wijze waarop een en ander functioneert en kunnen ze zelf ook de nodige vragen inbrengen. Het aardige hiervan is dat niet alleen de studenten hiervan leren, maar ook een pastoraal team aan het denken gezet kan worden door de opbouwende kritische vragen van onze studenten. Een goede wisselwerking, dachten we zo!

Aan het einde van de week gaan de studenten aan de slag met een verslag over de hele week waarin ze aan de hand van tevoren aangereikte criteria beschrijven wat ze geleerd hebben en welke inzichten ze opgedaan hebben met betrekking tot hun eigen pastorale rol. Het spreekt voor zich dat de persoonlijke vorming in deze week een hoge prioriteit heeft. Wie in de gemeente bij pastorale zorg betrokken is, weet hoezeer je ook zelf in het geding bent met je eigen geloof en overtuiging.

Het Seminarium ziet in dit initiatief nieuwe mogelijkheden om met de plaatselijke gemeente intensief in contact te komen. We hebben elkaar nodig. Opleiding en gemeenten. De Baptistengemeente Dordrecht heeft als eerste een pastorale trainingsweek meegemaakt en is er zeer over te spreken. Voor haar is deze week die eind november 2003 werd gehouden eveneens een hele leerzame ervaring geweest. We nodigen andere gemeenten uit eens te reageren op dit initiatief (per email erwich@baptistenseminarium.nl, telefonisch 033-4681913 of per brief aan het adres van de rector). Wij zijn ervan overtuigd dat dit meer kan zijn dan u een week lang ondersteunen in de pastorale zorg. Wat zou het geweldig zijn als we in meer gemeenten een dergelijke week zouden kunnen organiseren. Als Seminarium gaan we er helemaal voor! De uitdaging is nu aan u als gemeenten!

Dr. Olof de Vries is docent aan ons Seminarium. Dr. René Erwich is de rector van ons Seminarium.

'Straks gaan jullie zelf op bezoek...!'

Impressies van de studenten

De eerste pastorale trainingsweek was in de Baptisten-gemeente te Dordrecht. Het was een groot succes! In alle opzichten. Voor de saamhorigheid van de studenten, voor de gemeente in Dordrecht, voor het leerproces rondom pastorale zorg in de gemeente. Voor onszelf als docenten een inspirerende ervaring. Zowel studenten van de Evangelische Theologische Hogeschool (ETH) in Veenendaal, alsook studenten van ons eigen Seminarium deden mee. Hieronder enkele impressies van de studenten zelf.

'Straks gaan jullie zelf op huisbezoek!' Het waren mijn eigen woorden die ik terugkreeg van studente Pui Chee van de ETH. Ze schrijft: 'Ik dacht...hellup, alleen? Maar gelukkig mochten we als koppels gaan... de huisbezoeken waren de hoogtepunten van de dag. Als je terug kwam van je bezoek, werd er gelijk gevraagd hoe het was geweest. In de evaluaties van de bezoeken kwamen er ook verschillende problemen aan de orde, waar je tegen aan bent gelopen tijdens je gesprek.'

Spannend dus en heel leerzaam. Jaco Oversluizen, student aan de ETH en aan het Seminarium gaf het als volgt weer: *Een week lang waarin je samen met een gemeente het spannende avontuur aangaat om in het pastoraat te duiken, dat is eigenlijk best uniek. Een week waarin je leert na te denken over wat jouw toekomst zou kunnen zijn, waar je goed in zou kunnen worden. In deze week heb ik veel geleerd over verschillende manieren hoe je pastoraat kunt opzetten. Ook wat belangrijk is in pastoraat, als het gaat om je eigen vaardigheden. Verder hoe nodig het is om juist in een team samen te werken. Op die manier kun je de zwaarte van de taak samen dragen. Er kwamen vragen aan de orde als: hoe ga je om met het feit dat voor mensen eigenlijk alleen het bezoek van de dominee geldt. Hoe geef je basispastoraat vorm. Hier kwam als antwoord op, dat pastoraat niet iets is van de dominee, maar van de hele gemeente. We moeten mensen leren omzien naar elkaar.'*

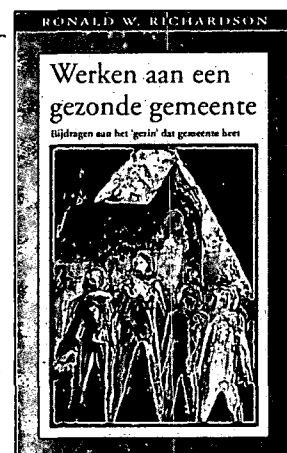
Opvallend was dat er in de week haast als vanzelf een stuk reflectie op gang kwam over de betekenis van pastorale zorg in de tijd waarin we nu leven.

Welke eisen stelt dit aan de gemeente en aan de leiding van de gemeente. Jan-Martin Berghuis, student aan de ETH en aan het Seminarium hierover: *'De pastorale werkweek was leren door te doen. Bepaalde beelden van 'vroeger' (de ouderling die voor een ernstig gesprek op bezoek komt) zijn omver getrokken. Het 'probleemetiket' dat aan het begrip pastoraat kleeft, is terecht losgeweekt. De werkelijkheid is anders. Is warmer, gewoner. Ik heb pastoraat leren zien en ervaren als het omzien naar elkaar. Een ontmoeting rondom de dingen die een mens in het dagelijks leven bezighouden. En de vraag: welke betekenis heeft God daarin? Er is ruimte voor twijfel, worstelingen en ook dankbaarheid. In deze tijd is het zo bijzonder dat mensen de tijd voor elkaar nemen...er te zijn voor elkaar. Soms gewoonweg door te luisteren. Of van hart tot hart met elkaar te spreken. Het was leerzaam en ook genieten om als leerling (student) dit een keer oefenend aan den lijve te ervaren. Het heeft mij zelf ook veel gedaan.'*

Er was ruimte voor ontmoeting met gemeenteleden in de gesprekken die gevoerd werden. Een ander belangrijk element was het contact met het pastorale team van de gemeente. Door met dit team in gesprek te zijn, verwierpen de studenten inzicht in de wijze waarop het pastoraat georganiseerd is. Marie Stöffels, ETH-studente, geeft dit aan: *'Het team vond ik een goed op elkaar ingespeeld team. Erg leuke, open en enthousiaste mensen met een hart voor gemeente en pastoraat. Samenwerken met enkelen van hen was uitermate boeiend en de discussies en evaluaties samen met de groep hebben mij goed gedaan. Herkenning en verwondering voerden bij mij de boventoon.'*

De studenten waren zeer te spreken over de warme opvang. De gastgezinnen waar zij verbleven hebben hier zeker aan bijgedragen. Een woord van dank aan het adres van de gemeente is dan ook op zijn plaats. Jan-Martin Berghuis verwoordde het treffend: *'Wat een weldadige ervaring, deze voor mij - eerste sprong in het diepe! Met dank aan de Baptistengemeente Dordrecht, die ons in hun keuken heeft laten kijken en ons ook rijkelijk van daaruit heeft verzorgd.'*

Boekbespreking

Werken aan een gezonde gemeente, Ronald W. Richardson, Uitgeverij Ekklesia; Gorinchem, 2002, 190 blz., ISBN 90-75569-25-4, Euro 14,90.

Zowel in als buiten de gemeente krijgen we mogelijkheden om aan een cursus mee te doen. Om tot het geloof te komen, om meer toegerust te worden, om bekwaamheden te ontdekken door een gävincursus enzovoorts.

Even belangrijk is het om zich te bezinnen op de onderlinge verhoudingen in de gemeente. Hoe snel soms zijn banden gesmeed en evenzo tot groot verdriet gauw weer losgelaten. Oorzaken daarvan liggen voor een groot deel in het niet goed kunnen omgaan met sluimerende of plotse optredende spanningen en daaruit voortkomende conflicten. Hoe reageren we bijvoorbeeld op een zeer onaangename situatie die men bij het naar de kerk gaan aantreft? Wat niet alleen de gemiddelde bezoeker geldt, ook de kosten en de leidinggevenden. Emoties spelen daarbij een belangrijke rol.

Ronald W. Richardson schetst eerst in zijn boek zo'n reële situatie en de reacties van twee heel verschillende gemeenten. De ene gemeente is nogal gesloten van aard, de andere sterk naar elkaar en naar buiten gericht. Op deskundige wijze analyseert hij deze reacties die vaak emotioneel geladen zijn. In het hele boek houdt hij ons een spiegel voor, helpt ons te begrijpen waarom alles soms zo uit de hand kan lopen en geeft richtlijnen voor praktische reacties op conflictsituaties. Zo kan er met meer vreugde en vrucht op een bijbels verantwoorde manier worden samengewerkt.

Vragen voor persoonlijke bezinning en voor groepsgesprekken vinden we aan het eind van elk hoofdstuk. Van harte aanbevolen voor alle leidinggevenden en betrokken gemeenteleden.

S. Prost

Man en vrouw. De kroon op Gods schepping. Beiden met eigen plaats en functie. Maar zó op elkaar aangewezen, dat ze in het huwelijk de weerspiegeling zijn van God tot zijn volk Israël en van Christus tot zijn gemeente. Een eerste artikel over de verbintenis zoals deze voorkomt in het Oude Testament.

De omgeving

Was het huwelijk in het oude Israël wel zo anders, vergeleken met dat van de omringende volken? Als vanuit de schepping gezien God de mens schiep - man en vrouw - als beeld van God zelf, lijkt het er in de geschiedenis dan niet op dat deze instelling in een aantal gevallen weinig verschilt met dat van Sumeriërs, Babyloniërs of Egyptenaren?

We moeten direct bevestigen dat er een aantal gevallen voorkomen waarin heidense gebruiken zich ook bij het volk Israël deden gelden. Een man kon meerdere vrouwen hebben (*polygynie*). Maar wel vrouwen die zelf niet gehuwd waren. En tot op zekere hoogte werd dit in Israël aanvaard. De wet van Hammoerabi werd door Abraham gebruikt om toch een nakomeling te krijgen: Sara, de hoofdvrouw van Abraham geeft hem de slavin Hagar. Bij Jakob vindt deze gewoonte ook plaats: Rachel en Lea geven beiden een slavin aan hem om nakomelingen te verwekken. De man had het recht te kunnen scheiden, de vrouw meestal niet. Het hebben van meerdere vrouwen hing ook van de welstand af. Dat daar ellende uit voortkwam, zien we bij Jakobs vrouwen en ook bij die van Elkana. Het hebreeuwse woord '*tsarah*', bijvrouw, heeft ook de betekenis van vijandin!

En toch is dit van het begin af niet zo geweest. Het volk is in de loop der eeuwen beïnvloed door de verschillende zeden en culturen.

Afzondering

Israël is geroepen en afgezonderd uit andere volken. Dat bracht met zich mee dat het in haar geschiedenis al duidelijker moest worden dat het huwelijk een verbond was tussen één man en één vrouw. De wetgeving in Leviticus en Deuteronomium was ook op dat punt een omheining die de be-

Een groot geheimen

Adam is geschapen, dan wil dat niet zeggen dat zij afhankelijk is van hem. Nee, het duidt voornamelijk op het oorspronkelijke één-zijn met hem en waardoor de een-zzaamheid van Adam werd opgeheven. Naar die eenheid van geest, ziel en lichaam mogen zij zich weer uitstrekken. God zelf heeft dat verlangen naar die eenheid in beider leven gelegd.

Daarvan getuigt ook het geschrift Hooglied. Heel realistisch wordt daar beschreven dat mensen die in Israël elkaar liefhadden, dat op een open en eerlijke wijze mogen beleven. Zonder onbeschaamdheid, wel rein en zuiver. Vol verlangen, spanning en verrukking. Waarom zouden we er niet een

scherming moest bieden voor een gelukkige samenleving. God zelf legde de basis van het huwelijk al in de schepping vast. Als Hij het mensenpaar heeft gevormd naar zijn beeld, zullen zij geen andere vorm van samenleven kennen dan tot één vlees te zijn (Genesis 1:27; 2:22-24). Hierop is het woord 'samen-smelten' van toepassing. Daarbij valt de nadruk op zowel het lichamelijke als het geestelijke. Dat bepaalde ook hun geluk en hun mogelijkheden. De man, niet meer alleen, kreeg in Eva de aanvulling. Als zij uit de rib (Hebreeuws: zijde, kant) van

his (1)

Prost

beeld in mogen zien van Gods omgaan met zijn volk? Die ervan weten, dragen een groot geheim met zich mee.

Eigenlijk mag het een wonder van God genoemd worden dat er, ondanks de zondeval, nog zoveel geluk in dat samen-zijn beleefd kan worden. Dat ligt dan niet alleen omdat het huwelijk in de schepping een vast gegeven is. Het is behalve een gave ook een opgave. Je bent op elkaar aangewezen om er voor elkaar te zijn en verantwoordelijk voor elkaar te zijn.

Verbond

Is er een Noachitisch verbond, een verbond met Abraham en zijn nageslacht, Israëls bestaan en voortbestaan hangt vooral af van het verbond dat gesloten is op de Sinai. We weten ook van mensen die met elkaar een verbond sloten. Denken we hierbij onder andere aan Jakob en Laban, en veel later in de koningentijd aan David en Jonathan. Merken wij hier op dat voor een verbondssluiting de liefde tot de ander voorafgaat aan het verbond (Hebreeuws *berith*). De liefde van God voor Abraham en voor zijn volk Israël. Die verbondssluitingen werden veelal ook met tekens bekrachtigd. De regenboog bij Noach, de besnijdenis bij Abraham (Genesis 17) en bij de Sinai het bloed van het verbond en de Tien Geboden (Exodus 24:8,12).

Dit bovenstaande, vergeleken met het huwelijk als een heilig verbond tussen twee mensen, wordt later in de geschiedenis duidelijk bij de profeten Jeremia en Hosea. Als we de hoofdstukken Jeremia 2 en 3 lezen moet

Jeremia het verdriet uitspreken van God over het trouweloze Jeruzalem en Juda (Jeremia 3:1). Bij Hosea komt het nog duidelijker uit. Gods volk liep andere goden na, zij verbond zich met hen. Mocht de Here niet jaloers zijn en het volk voor zich alleen houden? Zoals een echtgenoot jaloers is, duldt ook God niet dat zijn volk zich aan anderen overgeeft (Hosea 2:18,19; 3:1). En zoals een man en een vrouw door het huwelijk met elkaar verbonden werden, zo was Israël met de Here verbonden door de band met zijn volk.

Wanneer er van overspel sprake was, werd ook de goddelijke orde aangeast. De trouw aan de man of vrouw kan niet los gezien worden van de trouw tussen God en zijn volk. De schriftgeleerde Ezra en de profeet Maleachi verzetten zich in hun geschriften daarom ook niet zonder reden tegen huwelijksverhoudingen met niet-Israëlieten. Dat er gevallen voorkomen waar dit wel gebeurde, heeft met de toelating en wijsheid van God te maken. Boáz huwde Ruth een Moabitische. Maar zij beleed op de grens van het land van Naomi wel: 'Uw God is mijn God'.

Huwelijkssluiting

Een burgerlijk en kerkelijk huwelijk kende men niet. Het sociaal-maatschappelijke leven met alle wetten en voorrechten was zo met het godsdienstige verweven, dat deze niet nodig waren. Het huwelijk was een familie-aangelegenheid waar de hele trouwde gemeenschap bij betrokken werd. In het Oude Testament en het latere Jodendom stond het huwelijk vast door de bruiloftsceremonie en het feest dat met familie en vrienden gevierd wordt. Moest er dan geen contract gesloten worden?

Er is meer bekend over de bruidsprijs dan het huwelijkscontract. Wanneer men aan de bruidsprijs denkt die betaald werd aan de vader, de broer of de voogd van de bruid, dan betrof dit geen betaling. Dat zou wijzen op een koopcontract, zoals bij slaven. Nee, de bruidsprijs was het contract zelf. Deze 'mohar' was de bezegeling van de ver-

bondssluiting. Het meisje was nu 'arusjah', ondertrouwd in die zin dat zij juridisch gelijk stond aan de getrouwde vrouw. Al was de bruiloft nog niet gevierd en had de echtelijke gemeenschap nog niet plaatsgevonden. Zij was helemaal gebonden aan de gever van de 'mohar'. De huwelijksluiting stond vervolgens in het teken van de overgave van de bruid aan de bruidegom.

Dat het huwelijk uitermate vreugdevol beleefd werd, vermeldt Jesaja 62:5b: '... en zoals een bruidegom zich over de bruid verblijdt, zal uw God zich over u verblijden.' En de grootste droefheid over het beëindigen van het feest met bruid en bruidegom lezen we in Jeremia 7:34. Daar wordt de verwoesting van het land ervaren als het verstommen van stemmen van vreugde en vrolijkheid, van bruidegom en bruid. In de ondertrouw- of verlovingsstijd (die vrijwel gelijk stond aan het gehuwd zijn) kon geen sprake zijn van ontrouw, samenwonen of geslachts-gemeenschap. De wetgeving van de Thora laat dit in verschillende verordeningen duidelijk uitkomen. Voor ons misschien een vreemde voorstelling. Voor Israël echter - en dat kan ook een les voor ons zijn - is het duidelijk dat God koos voor zijn volk dat tevoren hem ook niet kende. Die keuze bepaalde een levenslange verbintenis in liefde en trouw. Daarin was geen plaats voor een ander.

Nog enkele opmerkingen

In Israël kwam het celibaat praktisch niet voor. Zowel priesters, Nazireeërs en profeten behoorden juist in het huwelijk een voorbeeld voor de samenleving te zijn. Zoals we het huwelijk niet als een plicht hoeven te zien, was ook het krijgen van kinderen geen bevel. De vruchtbaarheid is een gave van de Here. Het gaat om een belofte die meegegeven wordt. Evenals het niet iedereen is weggelegd om te kunnen huwen, zo kan het zijn dat het huwelijk kinderloos blijft. Beantwoordt het leven daarom niet aan het doel? Het gebed vermag veel (Hanna, 1 Samuel 1:20), maar als dit niet het geval is, zal het ongehuwd-zijn en het huwelijk zonder kinderen net zo volwaardig mogen zijn. Met begrip voor al het gemis en verdriet.

Zoals de titel van deze serie 'Een groot geheimenis' (Efeziërs 5:31,32) al aangeeft, willen we in het volgende nummer van De Christen nadenken over de nieuwtestamentische bedoeling van het huwelijk in verband met het Nieuwe Verbond door Jezus Christus.

Foto's: W. De Leeuw en Die Gemeinde

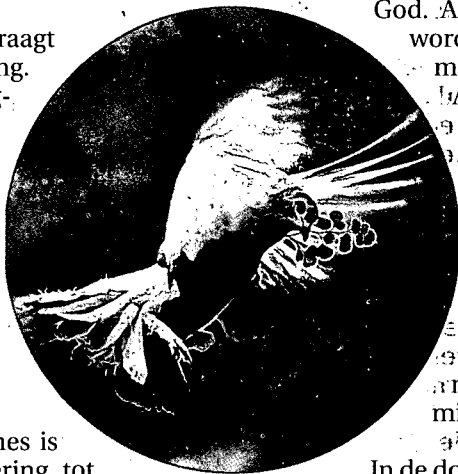
De doop van Jezus

(Matteüs 3:13-17)

Jannes Hofman

God wil het

De doop van Jezus vraagt een aparte bespreking. Die doop is zo belangrijk en zo veelzeggend. Vanwege Jezus' doop is de doop van Johannes tot een goddelijke instelling geworden. De doop is kenmerkend geworden voor de hele christelijke kerk.

De doop van Johannes is een doop van bekering tot vergeving van zonden. Het is duidelijk dat deze doop niet voor Jezus geldt. Johannes probeert Jezus dan ook tegen te houden als Jezus zich voor de doop meldt. Er komen alle mogelijke weerstanden in Johannes boven. Een knecht die zijn Heer doopt? Nee. Een doop met deze betekenis voor Jezus? Nee. Ik moet eerder door U gedoopt worden! 'U hebt niet mijn doop nodig, maar ik de uwe.'

Jezus laat zich door Johannes niet tegenhouden. Hij zet door. En Hij zegt (vertaling *Groot Nieuws*): 'Laat me begaan, want we moeten alles doen wat God van ons wil.' Jezus heeft het over het vervullen van alle gerechtigheid. De doop valt blijkbaar ook onder de wetten en de regels van God (Matteüs 21:32, 25). Je zou de doop een elfde gebod kunnen noemen.

Met zijn doop, neemt Jezus de doop van Johannes over en maakt Hij de doop tot een Goddelijke instelling. Aan het slot van het Matteüs-evangelie wordt de doop dan ook als opdracht aan de leerlingen meegegeven.

Jezus wordt één met ons

De doop van Jezus is een beweging van God naar de mensen toe. De hemel gaat open. Jezus is neergedaald naar de aarde en Hij wordt één van ons. Hij gaat naast ons, zondaren, staan. Hij identificeert zich met ons. Hij draagt de zonde mee. God wil het zo. Zo zullen Gods recht en genade, zijn gerechtigheid en barmhartigheid hun vervulling vinden.

Jezus' doop is een beweging van God naar de mensen. Onze doop geeft precies de tegenovergestelde beweging weer: een beweging van mensen naar

God. Als Jezus gedoopt wordt, wordt Hij met mij een zondaar. Als ik gedoopt word, word ik met Jezus een heilige. Dan gaat de hemel voor mij open en mag ik mij die woorden toe-eigenen: Jij bent mijn zoon, mijn dochter, mijn geliefde.

In de doop komen hemel en aarde bij elkaar.

Een geopende hemel, de Geest, een stem

Na de doop van Jezus ging de hemel open, werd een duif zichtbaar en werd een stem gehoord: Voor wie waren die tekenen? Voor Johannes de Doper, of voor de menigte, of voor Jezus? Niet alle evangeliën schrijven hier gelijk over.

Als de menigte wel alles heeft gezien en gehoord rondom de doop van Jezus, is het haar in elk geval niet geheel duidelijk geworden wat hier gebeurde. Want de vraag van het volk is altijd gebleven: Wie is Jezus? Voor Johannes is het nu wel duidelijk. Dit is Hem die na hem komen zou.

Maar toen hij later in de gevangenis zat, vroeg hij zich toch weer af: Was Hij het wel?

Voor Jezus zelf zullen de tekenen uit de hemel het duidelijkst geweest zijn. Hij zag het. Hij hoorde het. Hij wist het: Ik ben van God. Hij is met mij. Hij zendt mij, nu. Een bijzondere Gods-ervaring is dit voor Jezus geweest.

Met de doop begint Jezus met de uitvoering van zijn goddelijke opdracht. Aan het kruis zal Hij dat werk voltooien. Om die zware taak aan te kunnen, ontvangt Hij de Geest. De Geest rust Jezus toe voor zijn taak en geeft Hem kracht. Voor Jezus zelf is dit een ingrijpende en bemoedigende ervaring geweest.

Maar Matteüs spreekt vooral de lezer aan. Aan het begin van het evangelie wil Matteüs ons direct in het goede spoor brengen. Met woorden uit een koningspsalm en over de knecht des Heren wordt ons gezegd: Jezus is de Zoon van God, de Messias, die Gods rijk naderbij brengt. Kijk en luister naar Hem. En besef het goed, lezers, hier, met Jezus, is de hemel voor jullie opengegaan. Matteüs zegt tot ons: Kijk zo naar dit gebeuren en ga van hieruit de rest van het Evangelie lezen.

Foto's: Archief De Christen

Nieuw in 2004

Jannes Reiling

In het pas begonnen jaar 2004 mogen we twee belangrijke gebeurtenissen verwachten. In mei begint de Protestantse Kerk in Nederland (KPN) en op 27 oktober verschijnt de *Nieuwe Bijbelvertaling* (NBV). Dit natuurlijk onder de voorwaarde van Jakobus 4:15. Beide gebeurtenissen zijn oecumenisch, als we dat woord niet uitsluitend voor officiële kerkelijke dingen gebruiken. Wat de *Nieuwe Bijbel Vertaling* oecumenisch maakt, is dat het Nederlandse Bijbelgenootschap, de Katholieke Bijbelstichting en de Vlaamse Bijbelstichting deze vertaling samen doen verschijnen en dat ook Joodse bijbelgeleerden eraan hebben meegewerkt. Een wolk van kerkgenootschappen heeft het vertaalproces begeleid door middel van supervisors. Voorwaar een oecumenisch gebeuren, zoals dat in Nederland nog niet eerder is voorgekomen.

Inburgering

In de laatste maanden van dit jaar kan dan het proces van inburgering beginnen. Dat woord kennen we tegenwoordig uit een zeer omstreden gebied. De invoering van de NBV zal ook niet zonder slag of stoot gebeuren. De NBV is bedoeld als vervanging van oude en ook van nieuwere vertalingen. De oude vertalingen zijn natuurlijk vooral de *Staten Vertaling* en de NBG-vertaling van 1951. De nieuwe vertalingen zijn de *Willibrord*-vertaling en de *Groot Nieuws Bijbel*. De kerken die door middel van hun supervisors aan de NBV hebben meegewerkt zullen moeten besluiten of de NBV mag worden gebruikt in

erediensten. Dat is nog niet zeker: de Rooms Katholieke kerk heeft bij monde van een bisschop reeds te kennen gegeven dat de NBV wel mag worden gebruikt in allerlei activiteiten, maar niet in de eredienst. De meeste protestantse kerken zullen de NBV wel aanvaarden voor de eredienst, maar daarmee is nog niet gezegd dat dat ook meteen in praktijk zal worden gebracht.

In onze Unie ligt de zaak een beetje anders. Het ligt niet op de weg van de Unie om te besluiten de NBV in te voeren. Misschien komt het tot een aanbeveling. Maar ook de zelfstandige gemeenten van de Unie zullen zich hierover waarschijnlijk niet uitspreken. Dat is bij de invoering van de NBG-vertaling ook niet gebeurd. Het bijbelgebruik in de gemeente wordt meestal stilzwijgend door de voorganger bepaald. Dat heeft er toe geleid dat de *Groot Nieuws Bijbel* op grote schaal in de kerkdiensten wordt gebruikt, maar ook wel andere vertalingen zoals *Het Boek*. Het zal wel een hele tijd duren voordat de NBV in de kerken en ook in onze gemeenten zal zijn ingeburgerd.

Traditie

Waarom hechten zoveel gelovigen aan een bijbelvertaling die maar heel weinig verbinding heeft met de taal die zij dagelijks spreken en schrijven? Dat komt omdat geloof altijd is georiënteerd op iets uit het verleden. Het verleden komt tot ons in de vorm van traditie. Lang dachten Baptisten dat zij geen traditie hadden (zoals de oudere kerken) maar rechtstreeks ge-

loofden. Inmiddels weten we dat we wel degelijk traditie hebben. De grond van ons geloof ligt in het verleden, in de geschiedenis van Jezus van Nazareth, de Zoon van God. Het ligt voor de hand om aan te nemen dat we dichter bij die grond blijven als we de traditie bewaren.

Maar als het gaat om de Bijbel, het geschreven getuigenis van Gods bemoeienis met de aarde en de mensen, die haar hoogtepunt heeft in het leven en sterven van Jezus Christus, dan is traditie alleen niet voldoende. Het is waar dat Jezus Christus gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde is, zoals dat in Hebreëën 13: 8 staat, maar de verkondiging van die waarheid gebeurt in menselijke taal. En menselijke taal is niet een verzameling van woorden maar een wereld van woorden en zinnen die ingebed zijn in een eigen cultuur. Cultuur is altijd aan verandering onderhevig en dus de taal ook. Wil de waarheid van Jezus Christus verkondigd worden in de veranderende cultuur dan moet de vertaling van die waarheid ook mee met de veranderende cultuur. Wie begrijpt vandaag nog de tale Kanaäns van de *Staten Vertaling* die helemaal is afgestemd op de cultuur van de 17de eeuw? Daarom is bijbelvertaling een blijvende taak. Omdat het Woord van God, Jezus Christus, verstaanbaar moet blijven in de veranderende cultuur en in de taal van die cultuur.

Dr. Jannes Reiling is emeritusvoorganger en oud-rector van ons Seminarium.

Liederen in de gemeente

Filip Leenman

wel belangrijk te bedenken wat het lied te zeggen heeft, niet alleen of het leuk klinkt, maar of de inhoud bijbels verantwoord is en aansluit bij de beleving van de gemeentelieden. Paulus begint de eerder genoemde tekst met: 'Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen'. Hierom moet het in onze liederen gaan, vanuit het woord Jezus verkondigen en verheerlijken, zodat de liederen ons uitdagen, opbouwen en bemoedigen om met de Heer te leven.

Op mijn website (www.aanbiddingsliederen.nl) heb ik een document staan waarin verdere criteria voor liederenkeus in de gemeente zijn opgesomd voor wie daar interesse voor heeft. Verder vindt u op deze website veel Nederlandstalige liederen; aanbiddings- en lofprijzliederen, maar ook liederen met andere thema's zoals naastenliefde, gemeente zijn, getuige zijn, zending, en verdere bewerkingen van Psalmen. Van de meesteliederen is er bladmuziek aanwezig en vaak ook midibestanden met melodie en begeleiding die een praktisch hulpmiddel vormen om de liederen aan te leren.

Een lied dat mij (en vele anderen) steeds bijzonder raakt is het Zegenlied. Dit lied is gebaseerd op de priesterlijke zegen uit Numeri 6, waarin ook het beeld van God de Vader die ons beschermt, Jezus die het Licht is en Gods genade brengt en de Heilige Geest die in ons woont en ons met vrede vult, met Gods Sjaloom. Met deze zegen werd de Naam van God (Jahweh = Ik ben die Ik ben, en Ik zal zijn die Ik zal zijn) op het volk, en nu ook op ons gelegd.

Br. Filip Leenman is zang- en muziek-groep leider in de Baptistengemeente 'De Rank' te Utrecht.

Foto's: Die Gemeinde en Y. Postma

In een nummer van De Christen van vorig jaar november stond een artikel over samenzang geschreven door ds. Anne de Vries. Het door hem geschrevene is mij uit het hart gegrepen. In de gemeente gaat het om het *samen* zingen. Natuurlijk kan er ook een moment zijn dat we luisteren naar een lied dat voorgedragen wordt, maar zoals in de Psalmen staat geschreven: 'God troont op de lofzangen van zijn volk'. Hier wordt bedoeld dat als we eensgezind en van uit ons hele hart de Here belijden en aanbidden in onze liederen, Hijzelf daarin bij ons aanwezig wil zijn.

In de Psalmen vinden we vele oproepen om de Here te prijzen en toe te zingen ook met uitbundigheid en luidе muziek, maar ten diepste gaat het erom dat we tot God naderen met reine handen en een zuiver hart (Psalm 24). Ik ben blij met de vele nieuwe (opwekkings)liederen waarin de woorden rechtstreeks tot God gericht zijn en die wat taalgebruik en muziekstijl dicht bij ons dagelijks leven staan. Maar toch is er in deze liederen een zekere eenzijdigheid te bemerken en aangezien onze liederenkeus een heel belangrijke invloed op onze theologie heeft, is het zaak hiermee heel zorgvuldig om te gaan.

Volgens sommige theologen hebben de liederen die we zingen een meer bepalende invloed op ons beeld van God, ons geloof en het gemeente zijn dan de prediking. Feit is dat liederen door de herhaling heel goed in ons geheugen blijven hangen. Daarom ben ik blij dat Paulus ons oproept om Psalmen, lofzangen en geestelijke liederen te zingen, zoals Anne de Vries in

zijn artikel aanhaalde.

In de Psalmen zelf vind je deze veelzijdigheid al. Weet u dat een derde deel van de Psalmen klaagliederen zijn? Ze gaan over de strijd en de moeite van het leven en de twijfels waar we soms mee kunnen worstelen. Eigenlijk vinden we allerlei gevoelens en emoties terug in de Psalmen. Ook ons geloof gaat soms gepaard met twijfels en dergelijke gevoelens, daarom is het niet goed als we alleen maar hallelujaliedjes zingen, maar moeten we ook in de dienst ruimte geven aan de pijn en het lijden van dit leven, juist hiervoor is onze Here Jezus gekomen, en zoals Hebreëen 4 zegt, voelt Hij mee met onze zwakheden. In de *Liederen voor de Gemeentezang*-bundel zijn ook liederen in deze verschillende categorieën opgenomen die heel goed bruikbaar zijn.

Bij de liederenkeus voor de gemeente is het zaak een goede balans te houden in de thematiek, maar ook in de bekendheid van de liederen. Een lied dat goed bekend is, kan een ieder voluit meezingen, maar van een lied dat te vaak gezongen wordt, gaat de inhoud op een gegeven moment aan je voorbij. Daarom roepen de Psalmen ons op om een nieuw lied te zingen, want met regelmaat een nieuw lied aanleren, houdt het leven-dig en fris.

Bij de keuze van een lied is het

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (4)

Ongeneeslijk ziek

Zij was al langdurig ziek toen ik haar leerde kennen. Ze leed aan een ongeneeslijke ziekte. Zij was al zover, dat zij in alles geholpen moest worden. Desondanks woonde zij nog zelfstandig. Maar dat werd haar te zwaar. Zij

verhuisde naar een verpleeghuis. Daar kreeg zij een eigen, kleine kamer. Zij behoorde niet tot de kring van onze gemeente. Toevallig leerde ik haar kennen. Alhoewel ik maar enkele keren per jaar bij haar kwam, voelden wij ons vrienden van elkaar. Zij was een zeer gelovige vrouw, maar zij hoorde niet meer bij een kerk. Negatieve ervaringen maakten haar huiverig voor de gemeente. Zij had te autoritaire baasjes in de gemeente meegemaakt. En mislukte genezings-sessies hadden haar bang gemaakt. Maar zij was zo'n kenner van de Bijbel. En zo'n fijne gelovige! Ondanks haar beperkingen, ondanks haar kleine kamer, ondanks haar weinige bezittingen, was zij zo rijk! Rijker dan al die mensen die alles hebben, alles kunnen en de hele wereld overreizen om het geluk te zoeken. Zij was gelukkig in haar Heer. Zij had het leven gevonden. Zij had het. Zij was er. Het was heerlijk bij haar. Vanuit de Bijbel probeerden wij ons leven te verstaan en in te vullen. Zij vroeg mij, als zij later kwam te over-

lijden, of ik de rouwdienst wilde leiden. Ik beantwoord dit soort vragen liever niet. Ik weet niet, hoe over een aantal jaren mijn en onze situatie er voorstaat.

Op een gegeven moment vertelde zij mij, dat zij met haar huisarts over euthanasie had gepraat. Zij kon niet meer. Eigenlijk al jaren niet. De medische wereld had haar tot hier gebracht, maar het medisch handelen was al lang niet meer tot heil voor haar, eerder tot een ondraaglijke last. De arts had geen antwoord gegeven op haar verzoek. Hij was lid van een strenge en zeer orthodoxe kerk. Maar om haar wilde hij er over nadenken. Na een week kwam hij terug. Hij zou het doen.

Maar het leven ging weer een aantal jaren verder. Op een dag kreeg ik een rouwkaart in de bus. Zij was niet meer. De begrafenis had inmiddels in zeer kleine kring plaats gevonden. Ik was verdrietig en vond het jammer bij haar begrafenis niets te hebben kunnen zeggen.

Jannes Hofman

De Unie van Baptistengemeenten organiseert:

Zendingsdag 2004

Zaterdag 27 maart

Locatie: Baptistengemeente ZWOLLE
Burgemeester Drijbersingel 15 - 8021 DA Zwolle

Zoeken naar nieuwe wegen

Gastspreeker **Hans Guderian**
General Secretary
European Baptist Mission (EBM)

En verder:

- Zendingsvrouwen vertellen
- Het lagerhuis
- Workshops:

1. EBM
2. LEPRAzending
3. Stimuleren en actievoeren in de gemeente
4. Inloophuis

10.00 uur - koffie en inschrijving
10.30 uur - start programma
10.30 uur - kinderprogramma o.l.v. Pia Wynia
15.30 uur - einde programma

De Unie van Baptistengemeenten
in Nederland
Het taakveld Zending en Diaconaat
Blitsweg 10 - 3735 MC Bosch en Duin
telefoon 030 22 55 660

Ander nieuws

Kamperen aan pelgrimsroute Santiago de Compostela

Dagelijks starten dit jaar zeker 400 pelgrims lopend of fietsend de 800 kilometer lange pelgrimsroute vanaf de Spaans-Franse grens in de Pyreneeën naar Santiago de Compostela. Pelgrims uit alle lagen van de bevolking hopen tot zichzelf te komen en hun levensdoel te vinden. Stichting Oasis Trails gaat samen met Discovery, één van de jongerentakken van Agapè, en stichting Opwekking een groot tentenkamp opzetten aan dit beroemde Jacobspad. Samen willen de organisaties deze zomer vier maanden lang elke dag ongeveer 40 pelgrims onderdak geven, verrassen met muziek en drama en in een ontspannen sfeer gesprekken met hen voeren over het geloof in Jezus. Discovery nodigt jongeren (jeugdgroepen, studenten, vrienden) en ouderen (huiskringen, gezinnen) uit om zich als groep op te geven om als vrijwilligers mee te werken voor twee weken. Voor de kosten hoeft niemand het te laten: slechts 50 euro + reiskosten! Deelnemers zullen vooraf instructies krijgen. Het tentenkamp is in Noord-Spanje, 15 km van de stad Estella.

Informatie: www.agape.nl/discovery of bel Gerrit van Wijngaarden, tel. 0342-474738.

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Stavoren: Hendrik Stellingwerf (42 jaar) en Sietske Stellingwerf (37 jaar); Eindhoven: Henk Niesing, Vivien Niesing-Wang en Marissa Munters.

Buitengewone AV

De Buitengewone Algemene Vergadering waarop de nog niet behandelde punten van de AV 2003 aan de orde komen, zal D.V. worden gehouden op zaterdag 5 juni a.s. in Amersfoort. Aan de orde zullen in elk geval komen: het reglement inzake de voorgangers, de positie van het gemeenteopbouwwerk in de toekomst, de afhandeling van het PIF akkoord met het PGGM en het jeugd- en jongerenwerk.

Unieraad

Het Uniebureau

De Algemeen Coördinator broeder Gert Vernhout is weer voor 3 ochtenden op het bureau te vinden. Hij houdt zich bezig met de organisatie van de BAV en uiteraard de voortgang van de werkzaamheden. We zijn dankbaar voor zijn herstel.

In nieuwsbrief nr. 10 stelden wij ons zelf de vraag of we niet te klein waren voor het in stand houden van een eigen administratiebureau. Door de ziekte van broeder Van den Hoef en onze boekhoudster Nel de Kruijf hadden we inmiddels de hulp ingeroepen van het bureau KKA te Amersfoort. Dat bureau heeft ons geholpen achterstanden op te ruimen. Eveneens is sinds 1 januari 2003 onze salarisadministratie daar onder gebracht. De samenwerking klikte.

We hebben op 19 december 2003 besloten onze financiële administratie uit huis te plaatsen. Het uit huis plaatsen van een administratie is niet niks als je zelf mensen in dienst hebt. We hadden dan ook als harde eis: Nel de Kruijf gaat met onze administratie mee en zo is het gegaan. Onze medewerkster is met ingang van 1 januari 2004 in dienst getreden van het bureau KKA en onze administratie is meegegaan. Dit betekent voor ons een garantie voor continuïteit en we hoeven geen uren meer in te huren van KKA voor dit werk. Daarnaast is er op deze wijze een invulling gegeven aan de komende vacature, 1 januari 2005, de vacature broeder Arie van den Hoef. Die wordt dus niet meer ingevuld. Eveneens zijn we overeenge-

komen dat Margaret de Koning de dienst van de Unie verlaat.

Ons eindplaatje voor het bureau is: de Algemeen Coördinator en een full-time secretaresse. De Algemeen Coördinator en de secretaresse zullen zich bezig houden met onze kerntaken, zending en diaconaat, gemeente-opbouw, theologische vorming, jeugd- en jongerenwerk en vrouwenwerk. Kortom met de zaken van de gemeenten.

Unieraad

Baptistengemeente Leiden jarig

De Baptistengemeente Leiden is jarig en dat willen we vieren!

Voor de jeugd:

BLACK GOSPEL CONCERT

Met medewerking van: PRAISE JAM

Vrijdag 12 maart, aanvang 20.00 uur.
Kooikapel, Driftstraat / Ambonstraat.
Iedereen is hartelijk welkom, entree vrij!

Voor de kinderen:

EEN SUPER KINDERFEEST met de KIDSPRAISE & CLOWNS

Zaterdag 13 maart, aanvang 13.30 tot 16.00 uur.
Speeltuinvereniging 'Oosterkwartier' Ambonstraat 28, Leiden.
Alle kinderen van 4 t/m 12 zijn hartelijk welkom. Entree vrij!

Voor jong & oud:

Zondag 14 maart,
Kooikapel Ambonstraat.
Entree vrij.

09.45 - 10.15	koffie
10.30 - 12.30	eredienst
12.30 - 13.15	koffie
13.15 - 14.15	lunch
14.15 - 15.30	feestelijke herinneringen
15.30	afsluiting

Zangavond Johannes de Heer

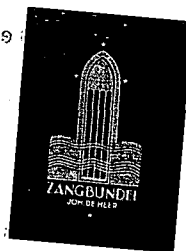
De Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat organiseert op D.V. zondag 14 maart 2004 om 19.00 uur een grote samenhang avond, waar we

alleen liederen zingen uit de bundel van Johannes de Heer. De meditatie zal worden gehouden door ds H. Wieinga uit Hoogezand. Met als thema: Geslaagd!

Het Johannus orgel wordt bespeeld door organist mevr. G. v.d. Blij uit Kropswolde. Dhr. G. Kloet uit Hoogezand begeleidt de samenhang met trompet. Het Christelijk gemengd zangkoor 'Joyce' uit Midwolda verleend medewerking door een aantal liederen ten gehore te brengen.

De avond begint om 19.00 uur, vanaf 18.45 uur is er samenhang. U bent van harte welkom in ons kerkgebouw Beukemastraat 26 te Hoogezand.

Voor meer informatie: H. Tonkes, tel. 0598-322477

Adressen

- Het adres van de nieuwe voorganger van de Baptistengemeente Veendam, ds. A. de Vries, is: Gelre-laan 60, 9642 HJ Veendam. Het telefoonnummer is: 0598-635725.
- Interim-secretaris van de Baptisten Gemeente Hoogveen "De Schutse" is: br. M. van der Meer, Pijlkruid 8, 7909 HK Hoogveen, tel. 0528-278504.
- De Baptisten Gemeente Spijkenisse beveelt voor plaatsing op de sprekerslijst aan: br. L. Nieman, Krommenoord 16, 3079 ZT Rotterdam, tel. 010-4830154.
- Arjan Treuren is taakveldverantwoordelijke voor het taakveld Jongerenwerk. Daarmee is voorzien in de ontstane vacature. A. Treuren, Spinnersdonk 803, 7326 HK Apeldoorn, tel. 055-5414404.

Er zijn enkele wijzigingen in de samenstelling van besturen en werkgroepen doorgevoerd. Mocht u nog wijzigingen weten, geef die dan door aan administratie@baptisten.nl. U kunt natuurlijk ook een briefje sturen aan het Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. U kunt hier ook terecht voor een bijgewerkte versie van het adresboekje. Een adresboekje kost € 4,00 plus verzendkosten. Dit boekje is bestemd voor intern gebruik, dat wil zeggen voor leden van gemeenten die bij de Unie zijn aangesloten.

 **VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**
**ERKENDE
VERHUIZERS** ☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

In verband met het stoppen van het huidige kostersechtpaar is de **Baptisten Gemeente Muntendam** op zoek naar een

KOSTERSECHTPAAR

Dezen moeten lid van de gemeente zijn. Een persoonlijke relatie met de Here Jezus hebben.

De Baptisten gemeente Muntendam bestaat uit ongeveer 170 leden. Naast de zondagen zijn er door de week veel activiteiten in het gebouw.

Het werk omvat het beheer van het gebouw. Inrichten, opruimen, schoon maken etc. Voor veel werkzaamheden worden vaak vrijwilligers gevraagd om mee te helpen. Gastvrijheid en flexibiliteit zijn van groot belang.

Naast de kerk is er een kosterwoning beschikbaar. Het is echter niet verplicht om hier gebruik van te maken.

De koster werkt op basis van vrij wonen. De mogelijkheid wordt gevonden om een tijdje mee te lopen en uit te proberen.

Voelt u zich geroepen om deze taak op u te nemen of heeft u vragen, neem dan contact op met een van onderstaande personen.

J. Karst, secretaris
Tel: 0598-61935
e-mail: jan.karst@hetnet.nl

Sj. van der Laan, voorzitter
Tel: 0598-620386
e-mail: sjvanderlaan@filternet.nl

*Gods belofte van de opstanding,
staat niet alleen in boeken geschreven
maar ook op elk lentebiad*

Wij moesten afscheid nemen van
onze zuster

EMMY JAGER-LUIT

in de leeftijd van 70 jaar.

23 januari 2004

Baptisten Gemeente Arnhem-Zuid

*Eén ding heb ik van de Here gevraagd,
dit zoek ik: Te verblijven in het huis des
Heren al de dagen van mijn leven.*

Op 27 januari 2004 heeft de Heer thuis-
gehaald onze zuster

BARTHA LIJNBACH-DUIT

op de leeftijd van 80 jaar.

Baptisten Gemeente Muntendam

*"Wie zal ons scheiden van de liefde van
Christus?"
Rom. 8:35a*

In deze geloofszekerheid ondanks al-
les, is op de leeftijd van 60 jaar geheel
onverwacht overleden onze broeder

AART SCHUUR

23 januari 2004

Baptisten Gemeente Hengelo 't Venster

*"Niet door mijn werk ben ik verlost ge-
worden, neen, 't is alleen het werk van
Gods gena."
(JdeH.743)*

Met groot verdriet in ons hart en toch
dankbaar dat haar veel leed is bespaard
hebben wij afscheid genomen van mijn
lieve vrouw, onze moeder en oma

SUSANNA MARIA AMBACHTSHEER-ADELERHOF

Ria

in de leeftijd van 80 jaar.

Bertus Ambachtsheer

Bertus en Diny
Ronald en Ellen
Erik

Wim en Anneke
Deborah en Alex
David

31 januari 2004

B. de Roystaat 119
3201 KK Spijkenisse

De begrafenis heeft plaatsgevonden op
woensdag 4 februari 2004.

*"Hoe kostelijk zijn mij uw gedachten, o
God, hoe overweldigend is haar getal.
Wilde ik ze tellen,
zij zijn talrijke, dan het zand:
Als ik ontwaak, dan ben ik nog bij U."
(Psalm 139: 17 en 18)*

In groot vertrouwen op zijn Heer en
Heiland is overleden

JACOB VAN KLINKEN

op de leeftijd van 80 jaar.

Eindhoven, 20 januari 2004.

*Maar wie de Here verwachten
putten nieuwe kracht
zij varen op het vleugelen
als arenden."
(Jés.40:31)*

Na een leven dat gekenmerkt werd
door eenvoud, goedheid, bezorgdheid,
eerlijkheid en liefde geven wij u te ken-
nen dat God tot Zich genomen heeft
onze zuster

ROELINA ALKEMA-BOK

op de leeftijd van 70 jaar.

Eindhoven, 12 januari 2004.

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie
van Baptistengemeenten in Nederland.
Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen
verschijnt op 4 maart 2004. De kopij
voor het daarop volgende nummer moet
op 3 maart 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor
kopij niet of later, en eventueel geredi-
geerd en/of verkort, te plaatsen.
Plaatsing van kopij houdt niet in dat de
redactie de mening van de auteur en/of
geciteerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De
Christen)
E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de
administratie. Voor betaling van adver-
tenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement:
schriftelijk bij de administratie voor 1 de-
cember van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van
Baptistengemeenten in Nederland,
Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin,
tel. 030-2255660, fax 030-2251798,
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wij-
ze dan ook worden overgenomen zon-
der schriftelijke toestemming van de re-
dactie. Een uitzondering geldt voor ge-
meentebleden van gemeenten aangeslo-
ten bij de Unie van Baptistengemeenten.
Bij overname hierin dient dan wel De
Christen als bron vermeld te worden,
evenals de naam van de betreffende au-
teur.

Blinden en slechtienden

De Christen wordt ook uitgegeven op ge-
luidscassette en in grootletter.
Informatie en opgave: Christelijke
Bibliotheek voor Blinden en
Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC
Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Yvonne Kroonenberg is bekend als schrijfster van boeken met prikkende titels als *Alles went behalve een vent* en *Meneer als ik u zie heb ik zo'n zin in ruzie*. In haar verhalen beschrijft ze op ironische wijze de wereld van man en vrouw. Ze benadrukt de verschillen en de gelijkenissen tussen de beide seksen. Dat doet ze ook in de bundel *Het zit op de bank en het zapt*. Ik voel me die avond weer door haar aangesproken als ik nog even langs de zenders flits en uitkom bij TV-Noord. Deze regionale omroep wil net een overzicht van

het nieuws geven en ik hoor de nieuwslezeres een item aankondigen wat m'n aandacht trekt. Het gaat namelijk over een kerk in Stads kanaal die zich het leed aantrekt van verkleumde busreizigers. Het is een wat geheimzinnige aankondiging en ik wil er meer van weten. Ik wacht geduldig het andere nieuws af en na een minuut of tien is het zover. In Stads kanaal is één van de bushokjes van vervoerbedrijf Arriva zodanig 'behandelt' dat er geen enkel raam meer in te bespeuren valt. Van enige beschutting is dan ook totaal geen sprake meer. De passagiers wachten in verkleumde toestand op de bus. Nabij het bushokje staat de Christelijk Gereformeerde kerk. In die kerk is het initiatief ontstaan om de busreizigers gedurende de wachtperiode onderdak te bieden. Een journalist heeft een gesprek met één van de ouderlingen van de kerk. Die schetst dat er na sig-

na-lering van het probleem een spontaan initiatief is ontstaan wat door de gemeente is besproken en overgenomen. Een groot aantal vrijwilligers zet zich nu dagelijks in. De busreizigers kunnen in één van de bijgebouwtjes van de kerk even rustig en gratis een kopje koffie of thee drinken en natuurlijk is er ruimte voor gesprek. Hoewel niet iedereen gebruik maakt van de geboden gelegenheid vinden de busreizigers het een leuk initiatief. Ook de buschauffeur is tevreden. De leden van de Christelijk Gereformeerde kerk ook. Ze gaan door met hun werk voor het Koninkrijk van God. Schuilen is een bijbels werkwoord en God is de schuilplaats bij uitstek. Nahum verwoordt dat zo: "De Here is goed. Hij is een helper in de nood, een schuilplaats voor allen die op Hem vertrouwen." (Nahum 1:7).

Ds. Henk Wieringa

Volleybaltoernooi

Zaterdag 1 mei voorjaars-volleybaltoernooi in Roden (van 9.00 tot 16.00). Kosten 18,- per team. Sporthal De Hullen. Wij zijn er, jullie ook...

Strubbenkampen 2004

Van 10 t/m 24 juli zal het Strubbenterrein helemaal in het teken staan van de zomerkampen. Week 1 is van 10 t/m 17 juli en week 2 van 17 t/m 24 juli. Er zijn weer drie leeftijdscategorieën: 12 t/m 14 jaar, 15 en 16 jaar, en 17 jaar en ouder. Kosten per week 120 Euro. Meer info: www.nbjb.nl

Strubbenfestival 2004

Thema:
Wakker worden

Datum:
21-23 mei 2004

Plaats:
De Strubben,
Schoonloo

Meer info:
www.nbjb.nl

Michael W. Smith -

The second decade 1993 - 2003

Reunion, 68:45 min., Euro 20,50.

Als er iemand z'n sporen op het gospelfront heeft verdiend dan is het Michael W. Smith wel. 20 jaar lang al is hij de ambassadeur van de moderne gospelmuziek. In het bijgaande CD-boekje zegt Michael trouwens: het voelt alsof ik net ben begonnen... Natuurlijk is er in de loop der jaren wel wat verandert aan z'n sound, maar toch: ook als je the second decade beluistert weet je: dit is een echte MWS. Ook met deze CD ben je weer verzekerd van kwaliteitsmuziek. Er staan 15 nummers op de verzamelaar. Naast oude en bekende nummers als 'Friends' (piano-ballads) en 'Love me good' (gitaar-pop) kom je ook nieuwe nummers tegen, 2 stuks: 'Signs' en 'Raging Sea'. Van deze twee nummers is de tekst opgenomen. Zo kijk je samen met Michael terug op zijn loopbaan en ook al een beetje vooruit, vernieuwend is hij altijd al geweest.

50 Jaar Baptistengemeente Leiden

Studenten Seminarium naar
Islam conferentie in Praag

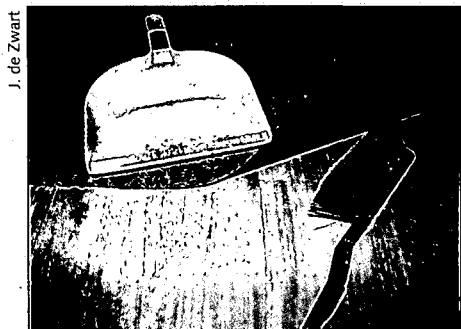

Honderden baptisten helpen in
het rampgebied van Bam, Iran

Inhoud

Hongaarse baptisten helpen
in het rampgebied van Bam,
Iran 3

De gewennings- en de tapijt-
methode 4

De Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) 5

Column over... Van slag 5

Vijf onvergetelijke dagen!
Studenten van het Seminarium
en hun deelname aan de Islam
conferentie in Praag 6-7

Een groot geheimenis (2):
Het huwelijk in het Nieuwe
Testament 8-9

Terugblik op conferentie
'bezielend leidinggeven' 10-11

Ander Nieuws 11

Van Crisis naar Kerk
50 Jaar Baptistengemeente
Leiden 12-13

Unienieuws 13

Woorden uit de Bijbel:
Matteüs 4 14

Advertenties 15

Jongerenpagina 16

Foto's voorkant:
Baptistengemeente Leiden
R. Erwich
BWA

'Ga heen, vergader al de Joden ... en vast om mijnentwil: eet noch drink drie dagen'

Purim – het feest waarin de wonderlijke redding van het Joodse volk centraal staat. Dit feest dat door koningin Ester en de Jood Mordekai werd ingesteld, vindt volgens de Joodse kalender dit jaar aanstaande zondag 7 maart plaats.

Wie het bijbelboek Ester leest, raakt onder de indruk van de moed van Ester en haar pleegvader Mordekai. Bovendien laat dit boek tussen de regels door ook zien hoe God in de wereld werkt – soms via schijnbare toevalligheden – en hoe Hij mensen wil gebruiken in zijn plan.

Wie begint met lezen, stapt direct het feestgedruis binnen. Maar het feest krijgt een bittere nasmaak als koningin Watsi wordt verstoten. Dan komt Ester in beeld. Als gevolg van het koninklijk besluit wordt zij samen met vele andere jonge vrouwen naar de harem in het paleis gebracht, waar Hegai – verantwoordelijk voor de harem – onder de indruk raakt van Esters schoonheid en haar een voorkeursbehandeling geeft. Ester veroverd ook het hart van de koning. Hij is zo verrukt over haar dat hij de koninklijke kroon op haar hoofd zet en haar tot koningin uitroept. Als Mordekai op een dag in het paleis aan het werk is, hoort hij van een samenzwering tegen de koning. Hij speelt deze informatie door aan Ester die het weer aan de koning vertelt; de ontmaskerde samenzweerders worden gestraft.

Diezelfde Mordekai weigert echter om te buigen voor Haman, de één na machtigste man van het rijk, en beroept zich daarbij op zijn Joodse afkomst. Dit maakt Haman zo woedend dat hij zelfs de Joden wil uitroeien. Als Mordekai dat hoort, gaat hij in diepe rouw naar het paleis. Dienaressen en hovelingen van Ester vertellen over Mordekai's gedrag en haar eigen bediende brieft diens opdracht door: zij moet naar de koning gaan en hem om genade smeken voor haar volk. Eigenlijk vraagt hij Ester om haar leven op het spel te zetten, omdat zij naar de koning moet gaan terwijl hij niet om haar aanwezigheid heeft gevraagd. Dan

neemt zij een moedig besluit en zegt: 'Ga heen, vergader al de Joden die zich in Susan bevinden, en vast om mijnentwil: eet noch drink drie dagen' (Ester 4:16).

Drie dagen later gaat ze naar de koning die haar meteen verwelkomt en haar zijn gouden scepter aanreikt; een teken dat Ester zijn genegenheid heeft gewonnen. Ester voert de spanning op door een diner voor de koning en Haman te organiseren alvorens zij haar verzoek zal vertellen. Die nacht kan de koning niet in slaap komen en laat zich voorlezen. Zo wordt hij weer aan de samenzwering herinnerd die door Mordekai was ontdekt. Het toeval wil dat Haman voor de deur staat en de koning hem advies vraagt over hoe iemand eer te bewijzen, want Mordekai had hiervoor nog geen beloning gehad. Wat een gezichtsverlies moet dat voor Haman zijn geweest als niet hemzelf maar Mordekai die eer toekomt. Diep vernederd keert Haman na dit eerbetoon huiswaarts. Bij het diner van Ester komt de geschiedenis tot een hoogtepunt als de koning hoort van Hamans plannen en niet Mordekai maar hijzelf op die opgericht paal wordt gespietst. En zo gebeurt het dat de Joden worden gered en het Purimfeest wordt ingesteld om de herinnering levend te houden. In de Bijbel staan veel meer feesten en rituelen die herinneren aan een belangrijke gebeurtenis. Voor ons christenen is dat bijvoorbeeld het Avondmaal om de herinnering aan Christus' verlossingswerk levend te houden. Het Purimfeest kan ons tot nadenken stemmen over wat wij zouden doen; zijn wij net als Ester bereid onze zekerheden op het spel te zetten om de Here te dienen?

Voor u ligt een nieuwe *De Christen* met onder meer een artikel over Hongaarse baptisten die helpen in het rampgebied van Bam in Iran, een meditatie over schuldbelijdenis en een verslag over de deelname van Seminariumstudenten aan een Islamconferentie in Praag.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Mariska Oegema

Hongaarse baptisten helpen in het rampgebied van Bam, Iran

De verwoeste stad Bam heeft de harten geraakt van de artsen en verpleegkundigen die werken voor het medische team van de Hongaarse Baptisten Noodhulp (HBAid). Naar aanleiding van onderstaand verslag heeft onze Unie vanuit het noodfonds 5000 Euro beschikbaar gesteld voor de Hongaarse baptistenhulpverlening ter plaatse. De ramp vond plaats op 26 december 2003. Dit verslag dateert van januari.

Onwerkelijk schouwspel

Zeventig tot tachtig procent van de gebouwen in Bam zijn ingestort. Wat nog overeind staat, lijkt op een onwerkelijk theaterdecor. Er staan losse gevels, zonder iets erachter, waar je zo doorheen kan lopen. Soms zie je de huiskamerklok nog onverstoord door tikken. Hier en daar nog een koelkast, zelfs met de deur open, waarin je de rottende groenten en melk kunt zien staan. De meeste overlevenden zijn naar andere delen van het land gevlucht. Degenen die zijn gebleven, proberen zich te warmen aan een vuurtje, en slapen in tenten die door de internationale hulporganisaties beschikbaar zijn gesteld. Iedereen op straat draagt een stofkapje, en de gruwelijke tragedie staat zichtbaar in de ogen te lezen. De citadel van het historische stadscentrum is ook ingestort; dit tweeduizend-jaar oude fort was het grootste en oudste klesteengebouw ter wereld voordat de aardbeving toesloeg. In zijn val werd ook een team van 18 Iraanse archeologen meegesleurd, die juist op dat moment bezig was om het monument van het Unesco Werelderfgoed te onderzoeken.

Luchthaven ingericht als ziekenhuis
De luchthaven is net als veel andere

delen van de stad ingericht als één groot ziekenhuis. Overal waar we kijken, zien we gewonden liggen. Sommigen worden behandeld, anderen liggen op bedden te herstellen. De patiënten met de ernstigste aandoeningen zijn overgevoerd naar andere steden. Na aankomst zijn onze artsen en verpleegkundigen onmiddellijk begonnen om de handen uit de mouwen te steken. Onze vrouwelijke stafleden Dr. Ildikó Kovács en verpleegkundige Mónika Szilágyi behandelen de vrouwen en de meisjes, en dragen daarbij natuurlijk een hoofddoek. Onze vrijwilligers, de mannen Dr. István Papp en Dr. Zolán Dombóvári werken samen met de Iraanse arts Ali Ghessim Nejad Raeni die in Hongarije heeft gestudeerd en gewerkt. Zij concentreren zich dan ook vooral op de mannelijke slachtoffers, samen met verpleger László Pavelcze, die aan het hoofd staat van het team van de Hongaarse Reddingswerkers. Onze bevriende Iraanse arts is zelf erg door deze tragedie geraakt, omdat hij vlak in de buurt van Bam is geboren, en zijn militaire dienstdienst in de stad heeft doorgebracht.

Zelfs voor hulpverleners gevaarlijk

We zetten onze tenten op onder de palmbomen in een park waar de Russische reddingswerkers net hun kampement opbreken. Zij zeggen dat ze meer dan 150 overlevenden onder het puin vandaan hebben gehaald. De palmbomen geven wat schaduw gedurende de dag maar 's nachts vormen zij wel een obstakel voor het schijnsel van de reflectorlamp die de voorplaats van ons Hongaars kampement moet beschermen. Plunderaars stropen de 'stad' af, waar orde en gezag inmiddels ook ver te zoeken zijn, omdat natuurlijk ook een

groot deel van het stadsbestuur en de politiemacht bij de ramp is omgekomen. 's Nachts worden wij daarom beschermd door een bewaker met een geweer, en door die reflectorlamp, die onze tenten goed in het licht zet. In de afgelopen dagen zijn meer dan twee honderd mensen behandeld in ons 'Baptisten Ziekenhuis', als je dat zo met een groot woord wilt noemen, sommigen ernstig verwond, anderen hebben kou gevat of lijden aan longontsteking omdat de temperaturen 's nachts tot 8-10 graden onder het vriespunt zakken.

Gebrek aan alles

Ons team is ook gevraagd om een dag naar twee nabijgelegen dorpen te trekken. Daar waren nog overlevenden gevonden maar geen dokters om medische verzorging te bieden. En natuurlijk ook onvoldoende medicijnen. De rij wachtenden voor Dr. Kovács en zijn team wordt met de dag langer nu er meer overlevenden worden gevonden. Een ander probleem is dat veel overlevenden zo blij zijn dat ze nog leven, dat ze kleinere verwondingen in het begin negeren, waardoor hun kwaal verergert en ze later alsnog bij ons komen. Ook op oudejaarsavond was er natuurlijk geen tijd of reden om vrolijk te zijn of feest te vieren. We hebben daarom een kopje thee gedronken, het Hongaarse volkslied vlug even gezongen en samen gebeden. Men vraagt ons om westerse noodtransporten met antibiotica, infuusvloeistoffen, chirurgische instrumenten, tenten, dekens, generatoren, en waterzuiveringsinstallaties. Volgens de informatie die wij hebben ontvangen, hebben meer dan 1500 kinderen hun ouders verloren. Wij zijn gevraagd om een huis voor hen te helpen opzetten.

Dit BWA verslag is vertaald door br. Jelle Horjus, die betrokken is bij het taakveld Zending & Diaconaat van onze Unie.

Foto's: BWA

De gewennings- en de tapijt- methode

*'Want zolang ik zweeg, kwijnde mijn gebeente weg
onder mijn gejammer de ganse dag.' (Psalm 32:3)*

Yme Horjus

Psalm 32 beschrijft op een indrukwekkende wijze wat er met mensen gebeurt als ze zover komen om hun schuld voor God te belijden. Ze voelen zich oneindig bevrijd als ze eenmaal hebben uitgesproken voor Gods aangezicht wat hen al zo lang dwarszat! Het is niet voor niets dat de vertalers als opschrift boven de Psalm hebben gezet: de zegen der schuldbelijdenis. Er valt een last van je af! Een gevoel van opluchting maakt zich van je meester!

Het is niet onwaarschijnlijk dat veel in deze Psalm verwijst naar die vreselijke daad van David om Uria op te offeren in het liefdesavontuur met Bathseba. Nadat hij overspel met haar had gepleegd en haar echtgenoot Uria had laten sneuvelen in de strijd, duurde het nog bijna een jaar voordat David door de profeet Nathan tot inkeer werd gebracht (2 Samuel 11). Tijdens deze periode, waarin David probeerde zichzelf en God te bedriegen, had hij geen rust. David werd geplaagd door zijn eigen geweten, dat hem maar niet met rust liet. 'Zijn gebeente kwijnde weg...'. Zijn lichaam reageerde op de benauwdheid van zijn ziel. Wij zouden vandaag spreken over 'psychosomatische' verschijnselen. Uiteindelijk gaf hij zich gewonnen, erkende zijn zonde tegenover God en vond rust door vergeving. Omdat David zozeer de zegen daarvan aan den lijve heeft ervaren, moedigt hij anderen aan om hetzelfde te doen en hetzelfde te ervaren.

Hoe gaan wij vaak met zonde in ons leven om? Er zijn twee manieren die wel wat op elkaar lijken, maar toch onderscheiden kunnen worden. Er is de 'gewenningsmethode', waarbij het erom gaat dat je het ergens wel erg

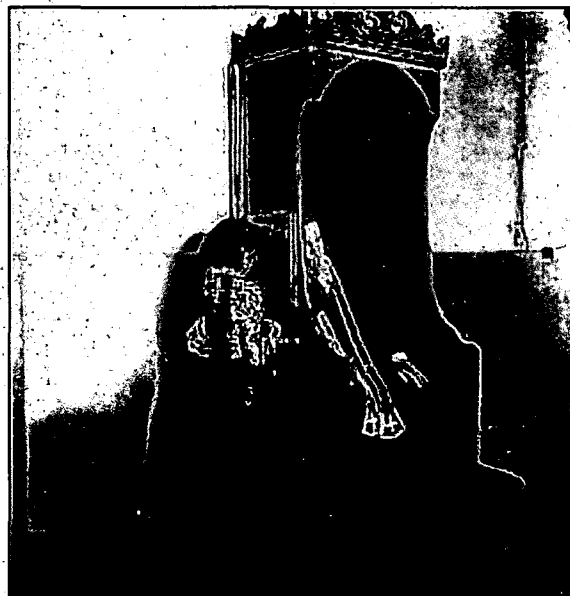
vindt dat je iets gedaan hebt, maar je bent toegeeflijk voor jezelf door uitvluchten te bedenken, waarom je toch eigenlijk niet anders kon dan je gedaan hebt. Je hebt er weliswaar geen goed gevoel over, maar mist de moed en kracht om dingen te veranderen. Je bent eindeloos mild voor jezelf. En zo treedt de gewenning in. Daarbij gaat het om macro-ethische problemen als de honger en het onrecht in de wereld. Wat kun je er uiteindelijk aan doen? Maar ook micro-ethische zaken, als oneerlijkheid bij de belastingaangifte, kunnen je geweten dichtschroeven: iedereen doet het! Natuurlijk heb je over dat alles best een onrustig gevoel, maar dat wordt verdrongen. Let wel: als je het verdringt, sla je het wel ergens op in je ziel!

De tweede manier om met de zonde om te gaan in ons leven is de 'tapijtmethode'. Je veegt alles onder het tapijt, maar het worden bulten, waar je over struikelt. Er niet meer over praten en hopen dat je het vergeet, is daarbij het parool. Het levenstapijt van veel mensen heeft het aanzien van een bergachtig landschap. Elke keer komen er nieuwe ophopingen bij. Dat is geen wonder, want je moet liegen en camoufleren bij het leven om de bulten onontdekt te houden. Dat kan gelden voor je persoonlijk leven, maar soms biedt ook de gemeente de aanblik van een Perzisch tapijt met vele bulten. Nieuwkomers en gasten zien eerst de prachtige patronen van het tapijt en zijn verrukt van de warme kleuren, maar later ont-

dekken ze dat het lopen op dat tapijt erg moeizaam gaat. Zo kan er veel onheiligs in het persoonlijk leven en in de gemeente plaatsvinden, dat niet beleden en vergeven wordt, maar weer onder het tapijt verdwijnt. De 'tapijtmethode' bestaat bij de gratie van het 'zwijgen'. Dat wil zeggen: er niet over spreken, het voor je houden en diep wegstoppen. Als je het niet ziet, dan bestaat het ook niet!

David legt een verband tussen 'zwijgen' en 'kwijnen'. De gemeente, maar ook wij persoonlijk, kunnen lijden aan een psychosomatische kwaal. Het lichaam vertaalt de negatieve prikkels van de ziel in ziekteverschijnselen. Je kunt dus ziek worden van de zonde! Daarom kan het soms nodig zijn het tapijt eens op te tillen en de Geest van de Heer zijn reinigend werk te laten doen. Een voormalig Baptisten voorganger, br. Sietze van der Veen, trekt op dit moment sterk de aandacht met een website waarop mensen terecht kunnen voor een biecht. Naar verluidt hebben tienduizenden (!) deze website bezocht en hun zonden gebiecht. Hieruit blijkt de schreeuwende behoefte bij mensen om hun geweten te ontlasten. Ik zou graag een pleidooi willen voeren voor invoering van de biecht in onze baptistengemeenten. Ik ben door mijn pastorale praktijk er steeds meer van doordrongen geraakt dat veel van de zegen van de Heer belemmerd wordt door onbeleden zonden!

Wat zou ons leven vreugdevoller en zegenrijker kunnen zijn, als we gingen leven uit de werkelijkheid van de veroetmoediging en schuldbelijdenis! Ik gun mijzelf, anderen en de gemeente zo'n verfrissende reinigingsbeurt! Want wie *kwijnt*, doet zichzelf tekort en leeft niet echt uit de volheid die God geeft!

www.corbis.com

De Nieuwe Bijbelvertaling (NBV)

Johan Zijlstra

Toen ik maanden geleden *Werk in uitvoering* in handen kreeg was mijn belangstelling voor de NBV meteen gewekt. Het artikel 'Het waarom en hoe van een bijbelvertaling' van br. Jannes Reiling (*De Christen* nr. 15, 2003) gaf mij nog weer een sterke prikkel tot grondiger bestudering van de achtergronden die tot deze vertaling leidden. Bij de planning van onze gemeentelijke bijbelstudie reserveerden wij een tweetal avonden voor de bestudering van de nieuwe uitgave; we beleefden twee prachtige avonden. Zondag 31 oktober a.s. biedt een vertegenwoordiger van het Nederlands Bijbelgenootschap in de dienst hier de simpele uitvoering van de kanselbijbel aan. Niet uniek voor Deventer trouwens, het bijbelgenootschap doet dat waar er om wordt gevraagd. De zondagsschoolwerkers bij ons besloten inmiddels de uitreiking van de 'afscheidsbijbel' uit te stellen.

Het zal u duidelijk zijn, ik ben enthousiast over de nieuwe vertaling. Zeker, er is best iets op af te dingen maar – mijn mening – het is een grote verbetering. De studeerkamertaal van de dertiger- en veertigerjaren (NBG 1951) past niet meer in deze tijd. Zeker niet bij kinderen, jongeren en bij allen voor wie de Bijbel, het evangelie, nieuw is. Zo spreekt vandaag niemand meer. Geloof u me, met kinderen uit de hoogste groepen van het basisonderwijs de bijbeltaal (NBG 1951) lezen, is eigenlijk niet meer mogelijk. Op de school waar ik jaren werkte, zijn wij tenslotte overstag gegaan, wij zijn *Het Boek* ten afscheid gaan meegeven. Nee, ik was daar niet onverdeeld positief over, maar vond het wel het beste alternatief.

Br. Reiling slaat de spijker op de kop – ik ben niet anders van hem gewend – als hij stelt (*De Christen* nr. 4, 2004 'Nieuw in 2004') dat 'het bijbelgebruik in de gemeente meestal stilzwijgend door de voorganger wordt bepaald.' Uiteraard, ik weet enerzijds geen betere oplossing, anderzijds kleven er ook bezwaren aan deze ongeorganiseerde opzet. Meelezen in diensten die ik bezoek doe ik meestal niet meer, ik moet dan minstens drie vertalingen of bewerkingen bij me hebben. Inderdaad, naar believen van de voorganger.

In genoemd artikel maakt broeder Reiling ook de opmerking dat 'het wel een hele tijd zal duren voordat de NBV

in de kerken en ook in onze gemeenten zal zijn ingeburgerd.' Zeker, al zouden wij vanaf de 31^e oktober de NBV gaan gebruiken, dan nog heeft de echte inburgering daarmee niet plaats gevonden. Dit doet mij denken aan een voorval uit het verleden. Mijn vader las, tweede helft vijftigerjaren, wel eens uit de NBG 1951. Na zo'n zondag zat broeder Leesniet op maandagmorgen al voor half negen bij ons in huis. U begrijpt het al, 'wat er gisteren gebeurd is dominee, dat kan niet' En dat was ongeveer het einde van de discussie. Zouden wij nu gaan beleven wat enige kerken om ons heen al veel eerder meemaakten?

Ik geef toe, nu nog zien door 'een spiegel in raadselen' klinkt mij ook vertrouwd dan 'een wazige spiegel'. Maar mag dat een argument zijn? De herberg uit Lucas twee zal ik ook missen maar opnieuw, wat verdient prioriteit? En aan nieuwe woorden (huidvraat, vaandelvrouw) moet ik nog wennen, maar mooi en doeltreffend is het allemaal wel. Nog één keer naar wat broeder Reiling schreef 'de verkondiging van die waarheid gebeurt in menselijke taal.' Vandaar, voor mij genoeg motivatie me in te zetten voor eigentijdse en betrouwbare bijbeltaal, de NBV. Ik wék alle lezers van ons blad op zich te gaan oriënteren op en verdiepen in de aanstaande uitgave.

Een stukje nostalgie nog. Wat was ik trots op het bijbeltje dat ik kreeg bij het verlaten van wat nu de basischool heet, in 1953. Wat stond het er ook nadrukkelijk op *BIJBEL in de nieuwe vertaling*. Ik denk dat het onze eerste vertaling '51 in huis was. Zeker, ik heb dat Bijbeltje nog. Zouden wij onze jonge mensen kunnen enthousiasmeren hun nieuwe Bijbeltje te gaan lezen? Wat ik hoop, waar ik vurig naar verlang? Dat wij met 'breng mij d'aloude tijding' in de taal van vandaag, met methoden, liederen en aanpak van vandaag (beamer, combo, scala aan liederen) nog heel veel kinderen en jonge mensen en evenzo heel veel twintig- tot en met tachtigplussers weten te bereiken met de boodschap van redding en verlossing. De NBV is daartoe een uitermate goed middel.

Van harte aanbevolen!

Ds. Johan Zijlstra is voorganger van de Baptistengemeente Deventer.

Column over...

Van slag

Door: S. Prost

Winter! We herinneren ons de ijzel-tijd nog in Drenthe en Groningen, 1987. Ik hoor nog het kraken van de ijslagen op de takken. Met oorverdovend geweld kwamen zij naar beneden. Ik bezit nog schitterende dia's van natuur, landbouwwerktuigen, hekwerk en prikkeldraad, helemaal omhuld met een dikke ijslaag. En nu?

Alles is van slag. Begin februari steeg de temperatuur tot ruim 16 graden! Al van de paddentrek gehoord? Van de rondscharrelende mestkevers, de röffelende bonte spechten, fladderende koolwitjes en egels op zoektocht met boven hen een zoevende hommelt? Allemaal wakker uit een vroegtijdig afgebroken winterslaap. Bijna de hele fauna is ontwaakt. Om nog maar niet te spreken van de ontluikende flora: bloeiende sleedoorns, rododendrons fluitenkruid. En, last but not least: laatst banjerde er heel onverwachts een colonne mieren door onze keuken.

Van slag zijn. Wij, mensen, hebben dat ook wel eens. En ik wil eerlijk bekennen dat ik ook wel eens van slag ben! Dan raak ik tijdens m'n zoektocht naar een vermeend uitgeleend boek wel eens wat uit m'n dagelijkse doen! Totdat ik de gecamoufleerd uitzijnde rug tussen z'n broertjes en zusjes zie staan. Het exemplaar lachte mij schamper toe. Och, dat is nog niets vergeleken met Adam en Eva. Wat zullen die van slag geweest zijn bij hun verdrijving uit het paradijs. Wat moet David van slag geweest zijn toen hij merkte dat Bathseba wel in verwachting was. En de gevangenebewaarder van Filippi?

Van slag zijn. Soms hangt dat van onszelf af. En soms breekt het ons bij de handen af. Ja, als het dan ook maar weer goed komt. Echter, de natuur hoeft daarvoor geen verantwoording af te leggen.

(Reageren? s.prost@freeler.nl)

Vijf onvergetelijke dagen!

Studenten van het en hun deelname aan de Islam conferentie

Seminarium aan de in Praag

René Erwich

Op zondag 1 februari jl. reisde een gezelschap van studenten naar het Internationale Baptistisch Theologisch Seminarium (IBTS) Praag. De geplande Islam conferentie 'Christelijke aanwezigheid en getuigenis onder moslims' ging door! Niet zomaar een conferentie: 31 landen waren vertegenwoordigd (waaronder Nederland!). Het merendeel van de deelnemers kwam uit het Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Centraal-Aziatische republieken.

Voor de inhoud van de conferentie was goed gezorgd door de organisatie. Naast David Shenk (Eastern Mennonite Missions), die de meerderheid van de lezingen verzorgde, was de befaamde Islam-deskundige Kenneth Cragg aanwezig. Cragg, inmiddels 90 jaar jong, inspireerde de conferentiegangers door zijn Koran kennis en door zijn gave om steeds weer verbindingen te leggen voor gesprek en getuigenis met moslims. We werden door beide professoren uitgedaagd om in onze relaties met moslims echte vriendschap en oprechte liefde te tonen in plaats van onze agenda's steeds opnieuw centraal te stellen. Cragg en Shenk raakten de deelnemers door de combinatie van hun oprechte nederigheid, adequate kennis van zaken en een grote toewijding aan de Heer.

De ontmoeting met zusters en broeders uit een Islam-context was uitdagend en bij tijd en wijle beschamend voor ons. De getuigenissen over goede relaties met moslims en de verhalen over onderdrukking in bepaalde landen hebben ons als deelnemers opnieuw aan het denken gezet. De conferentie eindigde met een verklaring, opgesteld door de deelnemende landen. Een deel van de verklaring

gaat in op ons antwoord als christenen in de huidige situatie:

We zetten ons in om de daden van onze Vader die altijd werkt in de wereld na te volgen vanuit het geloof dat de tijd rijp is en de oogsttijd van de Heer is begonnen. Daarom wijden we onszelf toe aan:

1. Het bouwen aan en voeden van vertrouwen en echte vriendschap met moslims;
2. De opbouw van goede bruggen voor communicatie met moslims, vanuit het geloof dat liefde en vergeving het enige antwoord zijn op arrogant gedachtegoed, dreiging, geweld en wraak;
3. De verdediging van gerechtigheid en het werken aan verzoening tussen alle volken van de wereld vanuit het besef dat we allen door God geschapen zijn;
4. Het in praktijk brengen en verbreden van een genadevolle houding en mensen uit te nodigen de zegen van de Heer te ontvangen;
5. Het opbouwen van cultureel relevante gemeenten van Christus (in een Islam-context) die mensen omarmen om zo het geloof in Jezus te stimuleren;
6. Het bemoedigen en bevestigen van het werk van gemeenten in een Islam-context, die in vele gevallen gebukt gaan onder vervolging en onderdrukking;
7. Het opnieuw bevestigen van godsdienstvrijheid in directe verbinding met de universele verklaring van de rechten van de mens en onze eigen Baptistentraditie.

Het was goed om deze conferentie mee te beleven en om de moeilijke thema's niet uit de weg te gaan. Als Uniegemeenschap hebben we heel wat om over na te denken. Velen on-

der ons hebben heel veel meningen en overtuigingen over moslims, om nog maar niet te spreken over oordelen. Dat is een onhoudbare situatie geworden. Velen koesteren hun meningen zonder ooit zelf met een moslim in gesprek te zijn geweest. Op dit punt is er veel verlegenheid.

Dit jaar nog hopen we als Seminarium, samen met de stichting Moslims en Evangelie, een eerste conferentiedag (gepland op 6 november) te beleggen over de Islam. Over deze dag zult u ongetwijfeld nog meer horen. Verderop vind u de impressies van twee deelnemende studenten.

Dr. René Erwich is rector van ons Seminarium.

Foto's: R. Erwich

Een nieuwe blik op de eigen situatie

Michel Dethmers

Het bijwonen van de conferentie op het IBTS in Praag heeft een diepe indruk op ons achtergelaten. De ontmoeting met mensen uit 31 verschillende landen heeft mij veel geleerd over de wereldwijde gemeente van Jezus Christus. Ik heb met vele mensen gesproken die voor het bekend maken van het Evangelie hun leven op het spel (zouden willen) zetten. De verhalen die je dan hoort zetten je stevig aan het nadenken over de geestelijke situatie van de kerk in Nederland.

Tijdens de conferentie bevind je je letterlijk een paar dagen in een heel andere omgeving dan je thuis gewend bent. Door alle gesprekken met de mensen daar geeft dit je de ruimte om met een nieuwe en frisse blik naar je eigen leven en werken in Nederland te kijken. Mede daarom is een bezoek aan een conferentie op het IBTS een echte aanrader voor (aanstaande) voorgangers van onze eigen Unie!

Naast de toerusting die we op de conferentie mochten ontvangen voor het getuigende werk onder moslims, heb ik ook veel geleerd over het werk van het IBTS. Op dit Europese seminarium wordt kwalitatief hoogstaand onderwijs en diepgaande beleving van de relatie met Christus verbonden tot een onverbreekbaar geheel. Onze Unie is mede-eigenaar van het IBTS. Het is iets waar we trots en zuinig op mogen zijn!

From Prague with love...

Dirk-Jan Horjus

Nadruk op vriendschap en goede relaties. Luisteren naar, en je verplaatsen in je moslim-vriend.

Leren over de Islam en in de Koran zoeken naar aanknopingspunten voor een gesprek over Jezus Messias. Altijd respectvol en nederig, en bovenal met liefde. Zo een paar dingen die bij me zijn blijven hangen. Maar niet als vage begrippen. De doorleefde getuigenissen van broeders en zusters uit de hele wereld hebben het heel dichtbij gebracht. Het is geweldig om te horen hoe de Heer zijn koninkrijk bouwt, ondanks, of beter gezegd, juist door onze menselijke moeite en zwakte. De God van de Bijbel heeft zich tenslotte zelf in zwakheid geopenbaard in Jezus. Zijn koninkrijk wordt gevestigd door een weg van liefde, en niet van geweld. Helaas heeft de kerk, in haar reactie op de Islam, vaak de verkeerde weg gekozen. Ook zelf heb ik de Islam eerder als een vijand, een gevaar gezien, in plaats van als een uitdaging. Moslims

zijn ook gewone mensen op zoek naar God, die echter de juiste deur nog niet gevonden hebben.

Marieke (mijn verloofde) en ik hebben ideeën opgedaan om getuige te kunnen zijn onder moslims in onze buurt. Het begint met een kopje thee en een luisterend oor. We hopen dat

we in onze buurt contacten kunnen leggen. We vragen ons wel af wat er moet gebeuren als er in de toekomst moslims christen zouden worden. Zouden ze dan in onze gemeente passen?

Onze Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht, komt samen in een schoolgebouw midden in de wijk Kanalen-eiland in Utrecht, de wijk waar wij na ons trouwen zullen wonen, een wijk met een hoog percentage moslims. Toch heeft onze gemeente bijna geen enkel contact met moslims in de wijk. We hebben gastendiensten, maar onze gastenlijst is soms beperkt. Hoe kan het ook anders als mensen niet uitgenodigd zijn? Maar zelfs als er sommige moslims zouden komen, zou ons kerkcultuurtje dan passen bij hun belevingswereld? Misschien kunnen we beter een specifieke kerk stichten voor christenen met een moslimachtergrond, in ons huis of het koffiehuis, wie weet.

In elk geval willen we om te beginnen minder tijd besteden aan allerlei vergaderingen binnen onze gemeente, om meer tijd te hebben voor de relaties met moslims in onze wijk. Met nieuwe inspiratie zien we uit naar Marokkaanse thee en Turkse lekkertijen.

With love from Utrecht!

Foto's: R. Erwich

Als gelovigen zijn we het denk ik met elkaar eens dat God wel veel vreugde aan zijn schepping zal beleven. Ondanks het vele dat er tussenkwam en er niet in thuishoorde. Iets van die vreugde straalt door in de eenheid van man en vrouw in het huwelijk. Ook in het Nieuwe Verbond door het evangelie van Jezus Christus.

De tussentijd

Tijdens de laatste periode van Israëls bestaan na de ballingschap weten we niet veel over het huwelijk. In mijn eerste artikel noemde ik dat Ezra en Maleachi als zogenaamde reformatoren optraden. In de naar hen genoemde bijbelboeken ageren zij tegen gemengde huwelijken en ontrouw in het huwelijk. Er zijn enkele apocriefe boeken (die zich als geïnspireerd aandienen, maar niet erkend zijn als behorend bij de Bijbel) uit de tijd na de Babylonische ballingschap, zoals Judith, en 1 en 3 Makkabeën die huwelijksluitingen vermelden. In het boek Tobias gaat het ook over een huwelijkscontract.

Evangelien

Over het verloofd of ondertrouwd zijn, lezen we alleen in het geboorteverhaal van onze Here Jezus. Als er vermeld wordt dat Maria - voordat zij met Jozef samenkomt - in verwachting is, betekent het dat beiden geen geslachtelijke omgang met elkaar hadden en nog niet samen zijn gaan wonen. Dit blijkt duidelijk als Jozef van plan is van haar te scheiden, zonder daar ruchtbaarheid aan te geven. Er zaten nogal wat haken en ogen aan vast als hij haar zou aangeven of haar een scheidbrief zou meegeven (Deuteronomium 24:1). In Lucas' beschrijving wordt Maria door de engel ge-

rustgesteld. Matteüs vermeldt de zorg van Jozef. Daar richt de engel zich dan tot hem.

Van het huwelijk wordt in de evangelien op verschillende manieren melding gemaakt: het meisje ten huwelijk geven (Matteüs 24:38), een vrouw nemen (Marcus 12:19), een vrouw getrouwd hebben (Lucas 14:20). Een man getrouwd hebben wordt vermeld bij ontmoeting van Jezus met de Samaritaanse vrouw (Johannes 4:17, 18).

Wordt over het huwelijk in het Nieuwe Testament geschreven, dan geldt dit veelal de bruiloft en de bruiloftsmaaltijd. Dit slaat vooral op de feestelijkheden. Dat feest ging dan niet alleen de familie aan, ook de hele buurtgemeenschap werd er bij betrokken. We kennen daarvoor de bruiloft in Kana, waar ook onze Here Jezus, zijn moeder en zijn discipelen aanwezig waren (Johannes 2), de gelijkenis van het koninklijke bruiloftsmaal (Matteüs 22) en de gelijkenis van de meisjes die de bruidegom - al of niet gereed - tegemoet gaan (Matteüs 25). Kwam in Kana de vreugde weer terug, in de beide gelijkenissen staat de viering wel heel duidelijk in, het teken van de verkondiging. De uitnodiging tot het heil en de daaraan verbonden feestelijkheden moeten wel serieus genomen worden. Je

Een groot geheim Het huwelijk in het Nieuw

viert het feest met heel je hart mee of je staat er buiten. Het gaat om een levenskeus.

Koninklijk

Het huwelijk staat dan ook in dienst van het hemelse koninkrijk. Het is ook een afspiegeling van de komende heerlijkheid van de Messias. Ik noemde het koninklijke bruiloftsmaal, de tien meisjes en hun lampen. Verder weten we van de bruidegom die bij de mensen is (Marcus 2:19,20) en van de vraag naar het huwelijk in de opstanding in Lucas 20. Bouwt de Here Jezus hier voort op de prediking van de profeten uit het Oude Testament, Paulus sluit in zijn brieven aan gemeenten en personen hierbij aan. Deze kunnen hier niet allemaal genoemd worden. We kunnen echter niet om Efeziërs 5:22-33 heen. Daar gaat het niet alleen om de voorrechten en verplichtingen tegenover elkaar als gehuwden. De apostel spreekt vanuit de schepping over het grote geheimenis, in samenhang met Christus en de gemeente. Ik

Genesis (2) Het Testament

S. Prost

herinner hierbij ook aan de vergelijking uit het vorige artikel waar ik Hosea 2:18,19 en 3:1 noemde.

Als we nu het gedeelte uit Efeziërs 5 lezen, moeten we daarbij denken aan de positie van de man als beschermer en de positie van de vrouw die ontzag voor haar man heeft en in de vrees van de Here leeft. Dat het bij beiden om liefde gaat, om dienstbetoon en wederkerigheid is duidelijk. Vergelijkingen met het huwelijk treffen we ook aan in Johannes 3:29 waarin Johannes de Doper zich de vriend van Jezus, de Bruidegom noemt. In 2 Korintiërs 11:2 lezen we dat Paulus, als vriend en medewerker van God, door zijn zendingarbeid de gemeente met Christus verbonden heeft. Ik sluit af met Openbaringen 21:9 waar Jeruzalem de bruid, de vrouw van het Lam is. En in Openbaringen 19:7 gaat het over de bruiloft zelf.

Praktijk

Als het om de regeling van het huwelijk gaat, dan besteedt het Nieuwe Testament vrijwel alleen aandacht aan misstanden betreffende het huwelijk. Daarom vinden we veel praktisch aanwijzingen over het huwelijk.

Eerst in de evangeliën van Johannes de Doper, Marcus 6:17-20. Verder van Jezus in Matteüs 5:27-32, 19:4-6, Marcus 12:18 vv en Johannes 7:53-8:11. De Heer herleidt dit in principe terug tot Genesis 2:24 waar God de man en vrouw heeft samengevoegd. Ook Paulus geeft aanwijzingen: 1 Korintiërs 7 (geheel), Efeziërs 5:1 vv., Colossenzen 3:18 vv. En Petrus doet dat in zijn eerste brief (3:1 vv.). Daar zijn ook wel voldoende redenen voor geweest. Ik noem u er enkele.

In de eerste plaatsen waren er veel scheefgegroeide opvattingen over het huwelijk bij rabbijnse geleerden. In de tweede plaats waren er veel mensen uit de heidenen waarvan het huwelijk al vóór hun bekering was gesloten.

Voor hen was het geloof en de christelijke liefde nog geen basis voor hun samenleven. In 1 Timoteüs 4:3 lezen we zelfs van een verbod op het huwelijk! Het gevaar bestaat dan om in allerlei uitersten te vervallen. Of het geestelijke gaat tegen de natuurlijke omgang in het huwelijk in, dus echte vroomheid gaat boven het liefhebben van de vrouw. Of: het huwelijk is een remedie, een noodverband tegen hoererij, als een schuilplaats om de satan af te weren. Of: zoals in Korinte wereldlijke opvattingen over relaties 'in' waren. Hoererij zou toch voor een vrij mens even normaal zijn als eten en drinken! En van misstanden lezen we overduidelijk in 1 Korintiërs 5:1. Laten we ons niets wijsmaken. Die eenwording

heeft te maken met het lichaam en de geest, helemaal betrokkenheid op elkaar. Dat grijpt zo diep op het leven in, dat het juist de diepste dimensie geeft aan het huwelijk.

Keuzes maken

Evenals bij de vruchten van de Geest de liefde als eerste genoemd wordt (Galaten 5:19,20), lezen we dat bij de werken van het vlees hoererij voorop staat (vers 22). In de lijn van de gedachte van het Oude Testament is afgoderij gelijk aan overspel. Jezus noemde het geslacht dat ongelovig was boos en overspelig, diverse keren vermeld in Matteüs 12:39, 16:4 en 17:17; Marcus 8:38 en Lucas 9:41). Maar haast radicale veroordeling moet er ook plaats zijn voor radicale vergeving, Johannes 8:11: Jezus laat de vrouw gaan, maar zegt ook dat zij niet meer zondigen moet. Er moet, zoals in dit geval, plaats voor genade zijn.

Wordt de diepe bedoeling van het huwelijk losgelaten dan kan men elkaars lustobject worden. Met gevolgen als eenzaamheid, onzekerheid, onveiligheid en verworpen worden. Laten we duidelijk zijn: voor gelovigen geldt dat zij vrijgekocht zijn van de zonde door het offer van Here Jezus Christus. Hun lichaam is een tempel van de Heilige Geest die in hun harten woont (1 Korintiërs 6:19). Ons lichaam behoort hem toe. Anders worden ze slaven van elkaar en van die andere heer, de duivel. De boodschap is dan ook: *houd het huwelijk in ere* (Hebreeënen 13:4). Dat dit soms offers vraagt, daar weten velen van mee te spreken.

Uitgangspunt: Christus

Het huwelijksleven van gelovigen staat in het teken van de navolging van de Here Jezus. We zullen het daarover met elkaar op tijd moeten hebben. Jammer, dat Gods woord er in voorkomende gevallen pas bij gehaald wordt als het mis gaat. Door de zelfopofferende liefde van Christus kan de liefde voor elkaar standhouden. Want wordt zij niet gevoed door de eeuwige liefde tussen Christus en zijn gemeente? Dat is het geheimenis tussen man en vrouw als kinderen van God (Efeziërs 5:31, 32).

De gemeente weet daarvan. En daar zal het de volgende keer in het laatste artikel ook over gaan. Voor alles geldt daarbij:

"Here, maak mij uw wegen bekend, leer mij uw paden leid mij in uw waarheid en leer mij, want Gij zijt de God van mijn heil, U verwacht ik de ganse dag." (Psalm 25:4 en 5)

Foto's: W. De Leeuw en S. Prost

Terugblik op conferentie 'bezielend leidinggeven'

Een verslag en een paar vragen ter overdenking

Erik van Duyl

Op 6 en 7 februari jl. was het kader van de Unie-gemeenten uitgenodigd door de Stuurgroep Gemeente Opbouw om met elkaar na te denken over het proces van gemeenteopbouw in de eigen gemeenten. Van heinde en ver kwam het kader naar het 'verre' oosten alwaar de conferentie zou plaatsvinden. Vroeger kwamen de wijzen uit het oosten, nu moeten we er blijkbaar naar toe.

Zo vertrokken er vier mensen uit het Friese Harlingen naar het Achterhoekse Zelhem. Een voorzitter van de raad, een oudste, een kringleidster en een voorganger maakten de reis om wijzer te worden en misschien wel een bezielend leider; wie weet? De routebeschrijving vermeldde één fast-foodrestaurant (sponsor?) en dus hebben we ons maar toegelegd op de snelle hap om niet al te hongerig te verschijnen. Met een open houding en getergd zitvlees arriveerden wij op het terrein van 'De Betteld'. De juiste locatie was snel gevonden. Er werd gezongen, hoe kan het ook anders: het waren baptisten. In totaal waren er 108 deelnemers naar deze conferentie gekomen.

De vrijdagavond werd direct op niveau ingezet door een lezing van Olof de Vries. We startten met een definitie: *leiderschap is het proces van sociale beïnvloeding waarbij de leider, de groepsleden in de richting van een doel stuurt*. Kernwoorden vormen de begrippen: 'beïnvloeding' en 'doelgericht'. De absolute leider van de gemeente dient de Heer te zijn; daarover zijn we het eens, maar dan? Drie mo-

dellen van leidinggeven werden behandeld met bijpassende wetenschappelijke termen: *episcopalisme, presbyterianisme en congregationalisme*. Ietwat versimpeld samengevat: de zichzelf presenterende leiders kunnen hun plannen met de gemeente delen; de gekozen leiders kunnen hun plannen met de gemeente delen of de gemeente maakt plannen en hun gekozen raad mag er dan verder invulling aan geven.

Het derde systeem is wat de baptisten voorheen (en nog steeds) voorstaan. Wij geloven immers in het algemeen priesterschap. Echter, de signalen leren dat steeds minder mensen een gemeentevergadering bijwonen en de

roep om sterke charismatische leiders wordt regelmatig gehoord. De vraag die ons werd voorgeschooteld: moet ons systeem overboord en gaan we op zoek naar één of enkele 'echte' leiders of blijven we trouw aan het bijbels principe van algemeen priesterschap en moeten we nadenken hoe de betrokkenheid weer te vergroten?

Het napraten over de lezing gebeurde in de kring van eigen gemeenteleden, ofwel direct aan de slag met de eigen weerbarstige praktijk. Wij kwamen tot de conclusie dat de vorming van sociale kringen een prima gelegenheid biedt om de betrokkenheid van de gemeente bij haar wel en wee te vergroten en zo te blijven streven naar het functioneren van een gemeenschap van mondige en zich verantwoordelijk wetende leden. Tevens ervaren we ons gemeentelijk beleidsplan als bron om niet achter een leider te gaan staan, maar achter eenzelfde doelgerichtheid.

Voor de opblijvers was er een gelegenheid voor een hapje en een drankje nadien. Wij gingen nog maar even verder met de lokale plannen en strikten Anne de Vries voor een gratis consult (hij wilde geen gratis drankje). Eensgezind en vermoeid trokken wij naar onze slaapkooi. De dame in een groot lokaal samen met één jongere en wij, drie heren, in een klein kamertje met twee stapelbedden. Er wachtte ons een zware dag met vier lezingen, twee groepsgesprekken en een viering.

De volgende morgen hoorde ik een mini-raadsvergadering over het wel of niet wakker maken van de voorganger en dus besloot ik maar mijn ogen te

openen en de nieuwe dag te begroeten. Een willekeurige mix van baptisten werd aan één tafel gevoegd om de dag te beginnen met het lezen van *Nehemia 9* en gezamenlijk gebed. Na dit geestelijk voedsel mocht het ontbijt de lichamen vullen.

De eerste lezing betrof een bijbelstudie van Teun van der Leer over het hele boek *Nehemia*. De geschiedenis leert dat *Nehemia* een bezielt leider was en tegelijk nam men waar dat Teun een bezielt spreker is.

De tweede spreker van de dag was René Erwich, rector van het seminarium. De lezing kreeg de titel: *(X)XXL of leiderschap op maat?* Kijkend naar de snelgroeiende mega-gemeenten van Willow Creek en Saddleback lopen wij het risico ons blind te staren op het succes elders om vervolgens met de staart tussen de benen terug te keren naar het eigen gemeentelijk werk. Een enkeling denkt dan wellicht; "hadden wij maar meer grote leiders" en vergeet daarbij ons uitgangspunt van gemeente-zijn met elkaar. Het is zaak dat onze gemeenten leiders hebben die willen werken vanuit onze principes. Leiders die doelgericht hun sociale beïnvloeding brengen, opdat gemeenten kunnen groeien in algemeen priesterschap. In het nagesprek in de eigen groep bleek geen animo voor een 'grote' leider. Zijn wij nu baptisten op maat?

U begrijpt, we zijn er volop in gedoken en waren erg toe aan een pauze met lunch. Het eten in de 'Witte Herberg', onderdeel van 'De Betseld', is zonder enige twijfel van harte aan te bevelen. Het was een gezellig samenzijn met de ontmoeting van oudbekenden. Direct aansluitend was er een extra ingelaste lezing met Albert Remmelzwaal als spreker. Dit naar aanleiding van een ter zake doend proefschrift.

Tenslotte wilde Peet Wijchers ons leren te werken met een probleemschema. Breng je problemen in relatie tot je gemeentelijk beleidsplan in beeld en ga stap voor stap op weg naar het formuleren van een oplossing. Ik vroeg mij even af of iedere gemeente ook werkelijk een bondig omschreven visie en beleidsplan heeft. Sinds kort is deze er wel in Harlingen en dus waren wij ook werkelijk in staat om in eigen kleine kring met het schema aan de slag te gaan. Zo kwamen wij tot de beschrijving van een tekort aan kader en een tekort aan toerusting voor kader en besloten om eerst maar eens hiervoor een budget voor de begroting van 2004 voor te stellen aan de gemeente.

Wij stellen voor en besluiten dat dus niet ter plekke, want zo'n soort leiderschap kennen wij dus niet. Dit budget is nodig, opdat nieuwe leiding bij zondagschool, kringenwerk of in de raad ook vanuit de gemeente een aanbod tot training kan ontvangen. Tevens willen wij eenmaal per jaar vanuit de gemeente een toerusting gaan aanbieden aan ons kader.

De conferentie werd afgesloten met een viering. Opnieuw gooide het combo uit Pernis weer alles in de strijd om de samenzang te begeleiden, al bleek het oudere repertoire hun minder bekend. Er werd toegewerkt naar een moment van voorbede in groepen van drie personen. De indeling was naar ieders bediening en dat had niet bij iedereen de voorkeur. Zelf heb ik het als een goede afronding ervaren. Dus met koffie en druivensuikers gingen we bezielt huiswaarts.

Het schrijven van zo'n verslag is best aardig, maar wat nemen we nu mee van zo'n conferentie? Een aantal vragen werden beantwoord, maar nieuwe vragen doen zich voor.

- Wat als de ene gemeente werkt aan nieuwe bezieling voor het algemeen priesterschap, terwijl een andere gemeente op zoek gaat naar een 'echte' leider, die het allemaal goed regelen kan?

- Wat als de moderne *Nehemia* als bezielt leider zich onvoldoende kan inzetten binnen de cultuur van iedereen mag mee besluiten en dus zelf besluit om maar over te stappen naar elders?

- Wat als de gemeente neigt te groeien, maar de leider enkel maatje 'S' lijkt te passen?

Na een week bezinken van alle stof, blijft voor mij de lezing van Olof de Vries nog het meest van waarde. Als voorganger heb ik de taak, conform de verwachtingen, om sociaal te beïnvloeden. Dit is niet om te manipuleren tot eigen eer, maar gericht op het doel welke door de Heer van de gemeente is geformuleerd. Een geweldig doel ligt er voor de gemeente; namelijk de belichaming van Jezus' liefde en genade temidden van een wereld die zo ver van God verwijderd is (zie *Efeze 1:23*). De opbouw van de gemeente is er niet omwille van de leider, maar *de leider is er om het doel van de gemeente te dienen*. Geestelijke leiders hebben de taak om de neuzen, oren, ogen en monden te richten naar de Heer, opdat de gelovigen zelf, individueel en gezamenlijk, doelgericht gaan leven voor het aangezicht van God.

Foto's: N. Schipper.

Ander nieuws

Creatieve jongeren gevraagd voor evangelisatie rond Olympische Spelen

Discovery en AIA streven ernaar om van 2-

17 juli 2004, 2000 jongeren uit te zenden, die door middel van sport en creatieve evangelisatie het evangelie willen terugbrengen naar het land waar het Europa binnen is gekomen. Het idee is om 10 steden te bezoeken en door middel van door AIA georganiseerde sportwedstrijden-Griekse kinderen (tot 14 jaar) en jongeren (tot 25 jaar) te bereiken. Minder sportievelingen, zoals toeristen, winkelend publiek etc. zullen op straat kennismaken met de teams van Discovery, die met drama, dans, goochelen, clowning en gesprekken het goede nieuws bekend maken. Tevens zal er een gebedsteam worden gevormd die op de achtergrond het basiswerk verricht. Discovery zoekt gemotiveerde, creatieve talenten (15-25 jr) die enthousiast zijn voor Jezus en dit graag willen doorvertellen en daarbij niet zullen smelten voor de zomerse zon!

Meer informatie:

www.agape.nl/discovery

Nieuwe Bijbelvertaling

Uitgevergroep Jongbloed en het Nederlands Bijbelgenootschap komen met een breed pallet Bijbels in De Nieuwe Bijbelvertaling, afgestemd op de verschillende doelgroepen. De diverse licentie-overeenkomsten zijn tijdens een feestelijke bijeenkomst in Haarlem ondertekend.

Voor de algemene markt verschijnt een Bijbel in 1-koloms uitvoering met een 'book look and feel'. Deze uitgave is primair gericht op het ontsluiten van de Bijbel voor geïnteresseerden in kunst, cultuur en literatuur. Voor de kerkelijke markt wordt een breed assortiment aangeboden voor diverse gebruiksmomenten zoals zelfstudie, gebruik in huis en gebruik in kerkdiensten. De Bijbels die worden uitgebracht zijn in verschillende formaten verkrijgbaar. Daarnaast verschijnen er een aantal bijzondere uitgaven, waaronder een bijzondere huwelijksbijbel, gebaseerd op de uitvoering die aan Prins Willem-Alexander en Prinses Maxima is aangeboden. Alle Bijbels zijn vanaf 28 oktober in de boekhandel verkrijgbaar.

wilde wel, maar dan moest het wel een gemeente worden met een Bijbels verantwoordé visie op doop en avondmaal.

Dit is allemaal toch nog niet zonder slag of stoot gegaan en er hebben toen verschillende mensen afgehaakt. Toch was het besluit genomen. Omdat de Baptistengemeente het type kerk was die het dichtst bij de visie van de gemeente lag heeft men zich daarbij aangesloten. De Baptistengemeente in Leiden was geboren.

De verdere geschiedenis van de gemeente laat zich vanuit historisch oogpunt alleen nog maar vangen in weinig boeiende feiten van jaartallen, gebouwen en namen van voorgangers. De Groenestéeg werd te klein en in 1960 werd daarom een voormalig pakhuis gekocht en verbouwd op de Oude Rijn. Daar uitgegroeid hebben we tijdelijk een kerkgebouw van de Hervormde kerk gehuurd. Vandaar vertrokken we naar de aula in een verpleegstersflat aan de Rijsburgerweg om later weer terug te komen in de Hervormde huurkerk, omdat we die konden kopen en daar kerken we nu nog steeds.

De Schoutendynastie werd opgevolgd door ds. G. van Mameren, ds. R. Reiling, ds. B. Bosveld, ds. A. Agtereek, ds. G. Goessens en nu alweer de 8^e voorganger ds. D. Stichter. Zonder uitzondering bekwame mannen met grote liefde voor de gemeente, het Woord en bovenal Jezus Christus.

De oplettende lezer zal hebben opgemerkt dat ik vanaf de Oude Rijn begon te schrijven in termen van 'we' waar het de gemeente betrof. De gemeente werd 'we' of liever 'we' werden (een deel van) de gemeente in de eerste helft van de 80-er jaren. In 1982 was ik met mijn vrouw in Leiden komen wonen. Oorspronkelijk waren we beide Gereformeerd en hadden elkaar leren kennen bij Youth for Christ. Na ons huwelijk zochten we in de stad een kerk om lid van te worden. Omdat we

Als kind leefde ik kort na de Tweede Wereldoorlog. Niet dat ik dat zelf zo ervoer, de Tweede Wereldoorlog was in mijn beleving net zover weg als de Eerste Wereldoorlog en zelfs Napoleontische oorlogen. Toch ben ik maar 14 jaar na de oorlog geboren en nu ik zelf een zoon van 18 jaar heb realiseer ik mij hoe kort dat nog maar terug was.

De oorlog was een direct gevolg van de crisis in de 30er jaren dat was mij op school geleerd. De arme massa was makkelijk op te hitsen en zo kwam van het een het ander en was de oorlog een feit. Dat het iets ingewikkelder lag, werd mij later wel duidelijk maar het is toch zeer goed mogelijk dat er zonder de crisisjaren geen Tweede Wereldoorlog zou zijn geweest.

Het was bittere armoede in die tijd. Ten huize van goudsmid H. Schouten was dat niet anders. Mensen hadden geen geld voor sieraden in 1932. Vader Schouten had 7 kinderen te voeden, maar was werkeloos en hij was niet de enige in die tijd.

Anders dan veel anderen die door de

omstandigheden verbitterd werden en een zondebok zochten, besloten zij de mensen het evangelie te verkondigen. Zelf ging de familie toen nog naar de Nederlands Hervormde kerk. Samen met P. Zaalberg en Br. Heinen is vader Schouten de straat op gegaan om te getuigen van de liefde van Jezus. Er ontstond een groep gelovigen om hen heen die je vandaag de dag evangelisch zou kunnen noemen. Ze bestudeerden de Bijbel en belegden samenkomsten in een kamertje in een pand aan de Groenestéeg. Zij stonden bekend als de stadsevangelisatie Jeruël.

Een nieuwe fase voor de groep brak aan toen zoon Henk, zelf in eerste instantie loodgieter, de fakkel over nam. H. Schouten (jr.) was tijdens de oorlog tewerkgesteld in Duitsland. In die periode heeft hij veel tijd doorgebracht met de Bijbel. Toen de oorlog was afgelopen is hij weer als loodgieter gaan werken. Toch trok het werk voor de Heer en in 1951 besloot hij de bijbelschool te gaan volgen. Toen hij daarmee klaar was, moet de groep hebben besloten een gemeente te worden en hem als voorganger te beroepen. H. jr.

Jeugd toen en nu.

beide niet uit Leiden kwamen, waren verschillende kerken een optie. We zochten een kerk waar Christus werd gepredikt op een bijbelgetrouwe manier, waar gemeenschapszin was, geëvangeliiseerd werd, de gaven van God te vinden waren, vriendelijke mensen kwamen, die een mooi gebouw had, een groot budget en veel initiatieven ontplooiden voor onze leeftijdsgroep. Kortom de ideale gemeente.

We trokken de stad door langs mooie en rijke kerken. Sommige met moderne andere met monumentale panden. Kerken die jong waren en andere met rijke tradities. Maar we zijn blijven hangen in de Baptistengemeente. Een (toen) kleine gemeente in een gebouw dat na een grondige verbouwing meer

mensen die kwamen en gingen dat, waarom werden wij allen lid van deze 'club'? Ik denk dat dat kwam omdat dezelfde geest van de begintijd nooit is weggegaan uit Leiden: er wordt niet gekeken op de omstandigheden, maar op het evangelie van Jezus Christus.

Leiden is een bijzonder gemeente. Er zijn hardnekkige problemen, onvervulde vacatures, (wel eens) gemurmel onder de leden, het is soms ploegen op de rotsen en weinig gaat er vanzelf. Maar het is ook een gemeente met een sterke vaste kern en veel 'takken van arbeid' waarvoor velen zich inzetten. Van de zondagsschool tot de zang- en muziekgroep van het koor tot het kinderwerk, van het kerkblad tot kerstfeest, van vrouwencontact tot de voorzang, er is altijd wel wat te beleven.

We zijn als gemeente van Leiden geboren in de crisis en we hebben ook daarna nog verschillende crisisjaren gehad in onze geschiedenis. Maar Leiden is het bewijs dat een crisis niet hoeft uit te groeien in een derde rijk, maar mag leiden tot het bouwen aan Gods kerk, het eerste en enige rijk dat nooit zal verdwijnen. Dat hebben de pioniers van de Leidse Baptistengemeente laten zien en

dat zien we nog steeds: we blijven groeien. Groeien in kennis, in gemeenschap, in omvang en in verlangen naar de wederkomst van Christus. Dat kunnen we omdat Leiden 'iets' heeft. Talloze keren hebben we dit gehoord van gasten en mensen die zich aansloten. 'We ervaren hier de liefde in de gemeenschap en de verkondiging van het Woord van God.' Daarom alleen al zou ik zeggen, als u in de buurt van Leiden bent op een zondag, kom langs. Zij het op eigen risico.

Br. Kees Middelbeek is hoofdredacteur van het kerkblad 'De Sleutel' van de Leidse Baptistengemeente.

Foto's: Baptistengemeente Leiden

De Baptistengemeente Leiden is 50 jaar en dat willen we vieren! Van vrijdag 12 maart t/m zondag 14 maart zijn er allerlei activiteiten voor jong en oud. Het programma vindt u in het vorige nummer van *De Christen*.

dan 20 jaar daarvoor niet meer echt was aangepast aan de eisen van die tijd, onbereikbaar voor de auto in de binnenstad. Een gebouw waar een wirwar van loden waterleidingen, die waarschijnlijk nog door de stichter van de kerk waren aangelegd, langs de ongeverfde muren in de koude WC liepen. Een gebouw waar mensen elkaar verdrukten als ze hun jas moesten halen in de smalle gang, waar de vlekken van de lekkage in het plafond zaten en de geiser zaterdag al aan moest als er zondag een doopdienst was. Een gebouw waar de poten van de houten stoeltjes bleven hangen in de rafels van de ruw geweven matten op de vloer. Een gemeente waar we liederen zongen die minimaal 30 jaar uit de mode waren bij een orgeltje. Een gemeente ook met een regiofunctie. Dat was een verzachtende omschrijving om aan te geven dat het dichtstbijzijnde gemeentelid buiten een straal van 5 km woonde. Maar dit alles scheen niemand op te vallen.

Waarom deden wij, en sinds de oprichting 50 jaar geleden al ruim 800

Unienieuws

Doopdiensten

Lelystad: Lisa Quartier, Fritz Kaiser en Mieke Kaiser-Houwaard; Ede 'De Kei': Bart van Roest; Utrecht 'Silo': br. K. Reijnart (56 jaar); Eindhoven: Elizabeth Brussee-de Zwarte, Folkert Wiekmeijer en Michiel Demarey (gastdoop).

'Lof zij de Heer'!

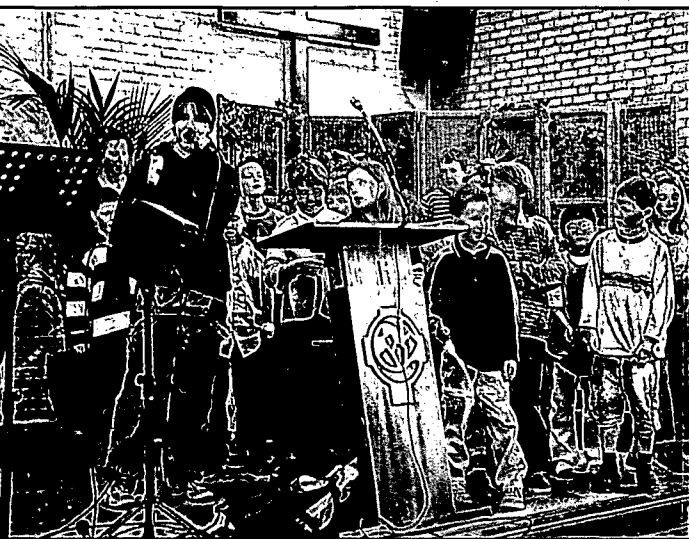
Dit motto kunnen we schrijven boven de dienst van 25 januari jl. van de Baptistengemeente Veenendaal. Die zondag werden 5 jonge mensen (te weten Liesbeth Haalboom, Janneke van Ravenhorst, Saskia van Zeeland, Michel Houwers en Erik Jan Poppe) en een echtpaar van rond de vijftig jaar (Miep en Herman Kars) door de doop toegevoegd aan de gemeente.

De aula was overvol. Een blijde, feestelijke dienst. Onze voorganger, br. P. Passchier, sprak n.a.v. Hebreeën 10: 19-25. Hij bepaalde ons bij de vrijmoedigheid die wij hebben in en door Christus Jezus om in te gaan in het Heiligdom via de weg die Hij door Zijn kruis en opstanding heeft bereid. Daarnaast is het zaak, zo sprak hij tegen de dopelingen, dat jullie vasthouden hetgeen jullie nu belijden, beleven hebben in jullie getuigenis (en straks in jullie doop). Houdt die belijdenis vast opdat deze zich mag uitwerken in een belijgend leven.

In de dopelingen werden allen aangesproken die kortere of langere tijd geleden diezelfde stap hadden gezet tot de doop. Dus ook zij werden aangespoord om de belijdenis van wat zij hopen en geloven vast te houden en als een gelovig belijgend christen te leven. Ons geloof rust immers in Zijn onwankelbare trouw. Voorts is er de opdracht om elkaar aan te moedigen in het geloof, in het getrouw de diensten te blijven bezoeken. We hebben God, Christus nodig, maar ook elkaar. De dopelingen getuigden ieder op hun eigen wijze van hun geloof; het geen diepe indruk op ons allen maakte. Hun zelf gekozen 'dooplied' was nog weer een onderstreping van dat getuigenis. Het was geweldig om er getuige van te zijn dat weer 7 mensen door de doop op grond van hun belijdenis werden toegevoegd aan de gemeente. Zo word je zelf ook altijd weer bepaald bij je eigen doop, ook al is dat al jaren geleden.

Na afloop van de dienst was er gelegenheid hen te feliciteren. Na een gezellig napraten onder het genot van een kopje koffie plus ging ieder met vreugde en dank in het hart weer huiswaarts.

C. de Jong

De verzoeken

(Mattëus 4)

Jannies Hofman

Na de doop en de uitstorting van de Heilige Geest wordt het geen halleluja voor Jezus, maar wordt Hij de woestijn in gedreven en krijgt Hij het moeilijk. De heerlijkheid is voor later, nu nog niet.

Jezus wordt verzocht. De heiligen, de rechtvaardigen worden verzocht, zelden de rabbinen, en niet de goddelozen. Zij zijn al gevallen. De duivel wordt hier de verzoeker genoemd. In die naam zit de betekenis: scheiding aanbrengen. Hij drijft uiteen. Elders wordt hij wel de aanklager genoemd, en de vijand, de verleider, het kwaad, de mensenmoordenaar, de heerser van deze wereld.

De Geest leidt Jezus de woestijn in om verzocht te worden. Zijn kracht vindt Jezus in het Woord. 'Er staat geschreven.' Zo blijft Hij overeind.

In ons bijbelgedeelte houdt de duivel aanstekelijke 'evangelisatiepreken'. Bij God is alles mogelijk. Hij bewaart en behoedt. Ik zal je alles geven. Het lijken allemaal bijbelse waarheden te zijn, maar zij gaan niet altijd op, en zeker niet nu. De duivel citeert (slordig) de Bijbel. Daarmee geeft hij halve waarheden weer. En een halve waarheid is een hele leugen.

Niet van brood alleen

De duivel stelt Jezus voor om van stenen brood te maken. Als u pretendeert Gods zoon te zijn, dan moet U dat toch kunnen? Bij God is toch alles mogelijk? Maar Jezus zegt: Niet van brood alleen zal de mens leven, maar van alle woord, dat uit de mond van God uitgaat.

Het leven is meer dan brood. Het brood is wel een levensvoorwaarde. Jezus leert ons hiervoor te bidden. Maar het leven is nog wat anders. Zonder brood is het leven niet vol te houden, maar ook niet zonder liefde, of vrijheid, of recht. En vooral het woord van God hebben wij broodnodig. Gods woord is als de regen, als het zaad, werkt als een medicijn (Spreekw. 3:8). Gods woord wijst de weg naar het juiste en het goede leven.

Jezus bezwijkt niet voor deze verzoeking. De 2^e Adam blijft overeind door

niet te eten, de 1^e Adam bezweek door wel te eten. Wij, hier in het rijke Westen, zullen weer moeten leren dat het leven nog wat anders en nog veel meer is dan al dat lichamelijke en materiële.

De Heer niet verzoeken

De duivel neemt Jezus mee naar de tempel. Zelfs in het heilgdom is hij aanwezig. Laten we dit goed beseffen. De duivel laat weer het evangelie klinken. God zorgt toch voor zijn kinderen? 'All night, all day, angels watching over me' (de engelen houden dag en nacht de wacht over mij), zongen wij op onze NBBB-avonden. Maar dat is een zaak van vertrouwen, niet van afdwingen.

De mens kan verzocht worden, maar de mens kan ook God verzoeken. Het voorbeeld daarvan is het volk Israël in de woestijn. Daar werd getwijfeld aan Gods macht en zijn goede bedoelingen met het volk en werd Hij uitgedaagd zijn macht te tonen. Israël kon niet gehoorzaam wachten op Gods handelen. Het volk wilde God voor-schrijven wat moest gebeuren.

Jezus verzoekt God niet. Mogelijk zit Jezus op de oostelijke tempelmuur. Vandaar uit ziet Hij een prachtig landschap. Het Kidrondal en daarachter de Olijfberg. Door het dal en over die berg zal Jezus' weg gaan. Niet een ge-

makkelijke weg, maar van vernedering en van het kruis.

Het gaat in Jezus' leven om dienen, niet om heersen.

Alleen God dienen

In de 3^e verzoeking spreekt de duivel het ik van Jezus aan. Als Jezus zich neerwerpt voor de duivel, zal Hij macht, eer en heerschappij ontvangen. Jezus maakt de duivel duidelijk, dat Hij alleen gekomen is om God te aanbidden en te dienen. Het gaat in Jezus' leven om dienen, niet om heersen. De weg die Jezus naar zijn uiteindelijk koningschap voert, gaat via het dienen. Dat is een dienen van God, die uitmondt in een dienst aan de mens.

Er staat geschreven

De Geest leidt Jezus de woestijn in om verzocht te worden. Zijn kracht vindt Jezus in het Woord. 'Er staat geschreven.' Zo blijft Hij overeind en vanuit dat Woord blijft Hij trouw aan God en aan zijn roeping. Zijn kennis van het Woord houdt hem in het goede spoor. Hij draagt dat Woord met zich mee. Dat Woord behoedt Hem voor dwalen. Het Woord is het verlossende woord.

Leven ook wij zo vanuit dat Woord?

Conferentie 'Doelgericht Leven'

Op 19 en 20 maart 2004 vindt D.V. de tweede Nederlandse conferentie plaats over 'Doelgerichte Gemeente'. Deze 2-daagse conferentie wordt gehouden op 'De Betteld' in Zelhem en heeft als thema 'Doelgericht Leven'. Op de conferentie zal David Beer (van Purpose Driven Church Engeland) spreken, alsmede sprekers die ook ervaring hebben opgedaan met het toepassen van de 'Purpose Driven'-principes in kerken.

De conferentie is een vervolg op de succesvolle eerste conferentie over deze onderwerpen in september 2003, waar meer dan 700 leidinggevenden in Nederlandse gemeenten en kerken op af kwamen. Velen van hen lieten in de evaluatie weten de conferentie zeer gewaardeerd te hebben en met het concept van 'doelgerichte gemeente' in hun kerk aan de slag te willen. Ook deze tweede conferentie is bedoeld voor voorgangers, predikanten en andere verantwoordelijke leidinggevenden in kerken en gemeenten.

Voor meer informatie: info@purpose-driven.nl, tel. 0184-653412. Of kijk op www.doelgerichtleven.nl

Met de WJE op Pelgrimsreis

In het vorige nummer van *De Christen* heeft u kunnen lezen over de evangelisatieactie die ook dit jaar weer gehouden wordt langs de pelgrimsroute vanaf de Frans-Spaanse grens in de Pyreneeën naar Santiago de Compostela. De Werkgroep Jongeren Evangelisatie van onze Unie heeft besloten om de periode van zaterdag 24 juli tot zaterdag 7 augustus op zich te nemen.

We zoeken jongeren en jeugdleiders die voor 50 Euro (inclusief overnachtingen en maaltijden, exclusief het vervoer daar heen) 14 dagen mee willen naar Spanje. Hun taak zal bestaan uit het opvangen van de pelgrims, een warme maaltijd en ontbijt verzorgen en 's avonds een leuk afwisselend programma presenteren.

Voor informatie en opgave: Arjan Treuren, tel. 055-5414404 of 06-51274050 of mailen a.treuren@chello.nl

Adressen

- De nieuwe penningmeester van de Baptistengemeente Emmen-De Bron is: dhr. J. Haandrikman, Watersnip 31, 7827 KJ Emmen. Tel. 0591-630115.
- De nieuwe penningmeester van de gemeente Hoozevee "De Schutze" is: dhr. A.K. Nieman, Gruythuyzenlaan 15, 7906 DJ Hoozevee. Tel. 0528-262152.

*Maar wat voor lijden wij hier ook door-
maken,
het valt in het niet bij de schitterende
heerlijkheid, die God ons straks zal la-
ten zien.*

Rom. 8:18 (Het Boek)

Wij hebben afscheid genomen van
onze broeder

ANDRÉ VAN DER MEI

op de leeftijd van 38 jaar.

13 februari 2004

Baptistengemeente de Rank, Utrecht

*"Ik weet op Wie ik mijn vertrouwen heb
gevestigd"*

In Zijn Heerlijkheid is opgenomen
onze zuster

**FROUWINA JANTINA
HEIDEMA-VEGTER**

in de leeftijd van 93 jaar.

Baptistengemeente 'Beth-El'
Hoozevee, 7 februari 2004

*Ja heil en goedertierenheid zullen mij
volgen al de dagen van mijn leven; ik
zal in het huis des Heren verblijven tot
in lengte van dagen.*

Psalms 23:6

In deze zekerheid is op de avond van
haar 80e verjaardag in haar Heer en
Heiland ontslapen onze zuster

**WIL DEN HOLLANDER-
NUMAN**

15-02-2004

Baptisten Gemeente Zoetermeer

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 18 maart 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 17 maart 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,

E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Het boek *Hart-versterkende verhalen* staat al een tijdje bij me in de kast en zoals dat met vele boeken het geval is, is dat ook zo met de zojuist genoemde titel: ze staan vaker op hun vertrouwde plek op de boekenplank dan in je open gevouwen handen. Laatst hebben we het echter cadeau gegeven aan een vriendin en dan besef je ineens weer: hé, ik heb dat boek zelf ook, toch maar weer eens in lezen. Zo kwam het dat ik in het boek met 100 verhalen om uw hart te versterken terecht kwam bij het verhaal 'Schilderij over vrede'. Het sprak me aan en ik zal het in eigen woorden weergeven: Een koning schreef een wedstrijd uit waarbij aan schilders werd gevraagd het ultieme schilderij

over het thema 'vrede' te maken. Er kwam vele inzendingen binnen en na een voorselectie bleven er nog twee schilderijen over. Het eerste schilderij gaf een vredig tafereel weer wat we helaas niet in Nederland maar wel in bijv. Zwitserland of Oostenrijk kunnen tegenkomen. Op het schilderij stond een mooi glad meer afgebeeld, omringd door prachtig omhoogstekende bergen die liefelijk begroeid waren. De lucht was helderblauw. Het zal je niet verbazen: dit schilderij sprak de koning erg aan. Het tweede schilderij zag er heel anders uit. Ook hier was een meer het centrale gegeven, maar het was donker op het meer. Dat was het gevolg van de donkere wolken en de lichtflitsen die zo duidelijk geschilderd waren dat je het bijna hoorde donderen. Ook een klaterende waterval was onderdeel van het geheel en de bergen stonden kaal en woest omhoog. Zo op

het eerste gezicht was het geen vredig tafereel, maar de koning bekeek het geheel nog eens goed en toen viel zijn oog op een detail. Hij zag tussen alle duisternis een klein groen struikje dat ergens in de spelonken van de bergen groeide. In dat struikje had een moeder-vogel haar nest gebouwd. Temidden van alle dreiging zat ze daar: vredig. Welk schilderij zal de prijs gewonnen hebben? Het tweede schilderij. Het gaf de waarheid beter weer. Het leven is immers niet altijd rustig. Het kan heel onrustig zijn. Het kan tekeer gaan in je leven, maar vrede mag je ervaren als je temidden van al die onrust toch rust in je hart kunt hebben. Toen ik dat met dat opengevouwen boek weer besepte heb ik mijn handen maar gevouwen...

Ds. Henk Wieringa

THEOLOGIE STUDEREN?

31 MAART: INFODAG BAPTISTEN SEMINARIUM

Je doet dit jaar eindexamen HAVO of VWO en denkt na over voortgezette studie? Of je hebt dat diploma al een tijdje op zak, maar doet nu iets dat eigenlijk niet bevredigt? Wanneer je in God gelooft en Hem wilt dienen, kan een theologische studie je een deur openen naar een zinvolle toekomst. Het Baptistenseminarium biedt op twee niveaus een studie naar zo'n toekomst. Op universitair niveau in samenwerking met de Theologische Faculteit van de Universiteit Utrecht. En op HBO-niveau in samenwerking met de Evangelisch Theologische Hogeschool te Veenendaal.

Wanneer er nu iets in je begint te kriebelen: Op woensdag 31 maart organiseert het Seminarium van 13.00-16.00 uur een informatiemiddag voor mensen zoals jij. In een ontmoeting met docenten en studenten kun je dan alles te weten komen over de studie. Wie zich aanmeldt, krijgt het programma van de informatiemiddag uiteraard toegestuurd. Voor het bezoeken van de infodag kun je van je school vrij krijgen.

Het Seminarium is gevestigd aan de Biltseweg 10, 3735 MC te Bosch en Duin (bij Utrecht).

Opgave: schriftelijk op bovenstaand adres, of via de docenten René Erwich (tel. 033-4681913 erwich@baptistenseminarium.nl), of Olof de Vries (tel. 030-2286161 odevries@theo.uu.nl).

Olof de Vries

ZAAI-VOETBAL

De baptisten jeugd Muntendam nodigt jullie uit om te komen zaalvoetballen (i.s.m. NBJB Gewest Groningen). Wij organiseren op 20 maart een zaalvoetbaltoernooi.

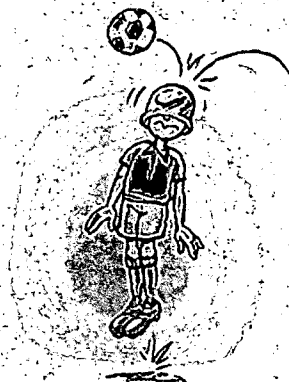
Ben jij in voor een sportief dagje en vind je het leuk om andere mensen te ontmoeten geef dan snel een team op.

Waar:

Tijd aanwezig:
Wat kost het:
Deadline:

Opgave bij:
Telefonisch:
Voor wie:

Sporthal 'De Ruitershorn' in Muntendam
09.00 uur
20 Euro per team
Een team (5 spelers en wissel-spelers) opgeven kan tot en met maandag 15 maart.
martinstaal1986@hotmail.com
0598-453046
Jongeren tussen de 15 en 22 jaar

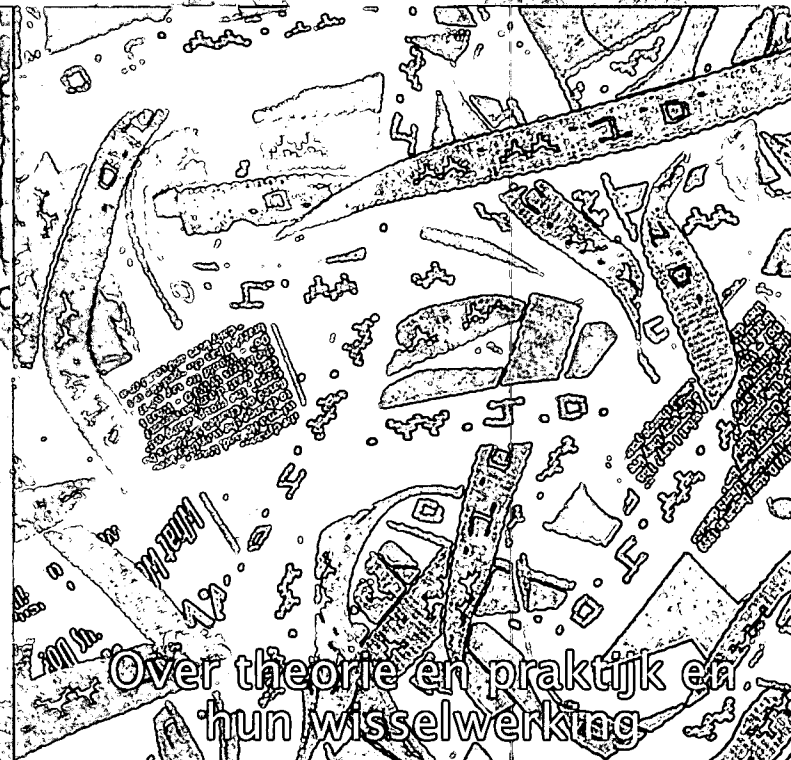

Special Theologische Opleiding

Interview met Seminarium-
docent Olof de Vries

Over theorie en praktijk en
hun wisselwerking

Inhoud

Student Boaz van Luijk stelt zich voor	3
Theologie: Topsport of Tobsport?	4

Die Gemeinde

Een historisch moment	5
Column over... Uten en clowntjes	5
Interview met Prof. dr. Olof de Vries	6
De waarde van de theorie	7
Over theorie en praktijk en hun wisselwerking	8-9
Informatiedag Seminarium voor scholieren	10
Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (5)	10
Gemeente en zending: Fam. Houweling in Roemenië	11

Fam. Houweling

Een groot geheimenis (slot): Het huwelijk in geschiedenis en gemeente	12-13
Unie- en ander nieuws	14
Advertenties	15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
Archief De Christen
Die Gemeinde
M. Dethmers

'Maak er ernst mede u wel beproefd ten dienste van God te stellen als een arbeider'

Voor u ligt de Opleidingsspecial van *De Christen* met veel aandacht voor de wisselwerking tussen theorie en praktijk van geloven. U leest hierover o.m. in twee artikelen van de docenten van ons Seminarium. Verder kunt u in dit nummer kennismaken met eerstejaarsstudent Boaz van Luijk en lezen wat Seminariumdocent Olof de Vries 'zijn' studenten wil meegeven en wat zijn droom voor het Seminarium is.

Verkondiging van het Evangelie en onderwijzing van de Schrift zijn terugkerende thema's in het Nieuwe Testament, waaronder in de brieven van Paulus. In zijn allerlaatste brief – zijn tweede brief aan Timoteüs – maakt de apostel Paulus nog eens heel duidelijk wat hem na aan het hart ligt. Paulus benadrukt dat het gaat om (het brengen van) een gezonde leer, volharding in geloof en trouw-zijn en kennis van de heilige Schriften. Wie deze brief leest, merkt dat het Paulus ernst is. Met krachtige termen maakt hij Timoteüs duidelijk wat deze jonge leider moet doen en waarvoor hij moet waken. Eigenlijk draagt de apostel in deze brief de fakkel over aan Timoteüs die de volgende generatie vertegenwoordigt: 'Bewaar door de Heilige Geest, die in ons woont, het goede, dat u is toevertrouwd'.

Ook spoort Paulus Timoteüs aan om aan de waarheid vast te houden en anderen voor te bereiden op de taak om anderen in het Woord te onderichten. Dat geldt ook voor vandaag de dag, dat steeds nieuwe discipelen worden toegerust om het geloof en

het Evangelie door te geven aan anderen. Ook aan onze Theologische Opleiding worden mensen die zich geroepen weten voorganger te worden, voorbereid en bekwaamd om de fakkel van de oudere generatie over te nemen in de verkondiging van Gods Woord.

Bovendien spoort de apostel in zijn brief Timoteüs aan te waken voor woordenstrijd, dat leidt alleen maar af en kan zelfs iemands toewijding aan Christus en zijn Woord in de weg staan: 'Maak er ernst mede u wel beproefd ten dienste van God te stellen, als een arbeider, die zich niet behoeft te schamen, doch rechte voren trekt bij het brengen van het woord der waarheid'. Daarbij waarschuwt Paulus voor dwaalleraars met hun theorieën die ons op een dwaalspoor kunnen brengen; waardoor wij uit het spoor van de waarheid kunnen raken.

Om die dwaalleraars als het ware te kunnen ontmaskeren is kennis van Gods Woord essentieel. Het begint met het Woord van God een belangrijke plaats in ons persoonlijk leven te geven. Door de Bijbel te lezen en te bestuderen, leren wij te luisteren naar God; te onderscheiden wat goed en kwaad is en worden we aangespoord in Christus te blijven en trouw aan Zijn Woord te zijn. Die oproep is niet alleen op onze huidige en toekomstige voorgangers gericht, maar die hoort iedere christen ter harte te nemen. Door een levendig gebedsleven en door bijbelstudie kunnen wij christenen leren Gods stem te verstaan en kunnen wij een bruikbaar instrument worden in zijn

Hand: 'indien iemand zich nu hiervan gereinigd heeft, zal hij een voorwerp zijn met eervolle bestemming, geheiligd, bruikbaar voor de eigenaar, voor iedere goede taak gereed'.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

H.D. Hulting

Boaz

Een eerstejaars theologie- student stelt zich voor

Boaz. Boaz van Luijk, hoofdrolspeler in deze voorstelling. U, de lezer, het publiek. Van u wordt gevraagd voorstellingsvermogen. Van de hoofdrolspeler een betrouwbare voorstelling.

Laat ik beginnen in het legerplaatsje 't Harde 25 jaar geleden. Daar op de Veluwe ben ik namelijk geboren. Zeven jaar later naar Zwijndrecht verhuisd en opgegroeid. Vanaf hier splits de voorstelling zich in twee delen: deel A, mijn studies en deel B, mijn geloofsleven. Twee delen die niet te splitsen zijn en synchroon verlopen.

Deel A: studies, meervoud 'ja. Eerst ziet u mij in een geruit overhemd en een stapel dikke boeken: mijn jaar als student werktuigbouwkunde aan de TU Delft. Daarna verschijn ik in militair kloffe met een schrijfmap: de officiersopleiding in Breda. Daarna heb ik kort in Frankrijk gewerkt (in een hangmat met een stokbrood).

Dan een langere scène van een bedrijfsexcursie (in net pak met veiligheidshelm op): ik studeer namelijk Personeelswetenschappen. Nog steeds, mijn afstudeerscriptie vordert gestaag. Het onderwerp is de relatie tussen levensovertuiging en het gedrag in organisaties. Heel interessant en een mooie overgang naar de studie Theologie die ik in september ben begonnen. Dit doe ik met veel plezier aan de Universiteit Utrecht en aan het Seminarium (Vandaar ook deze hele voorstelling.) Ik stel me een scène voor met een dikke Bijbel en eindeloze rijtjes Griekse werkwoordsvormen. Als laatste en ook laagste prioriteit mijn studie filosofie, meer hobby eigenlijk (ik discussiërend met medestudenten).

Deel B: geloven. Ik ben opgevoed in een Vrijgemaakt Gereformeerde familie, waar ik veel van de Bijbel heb mogen zien. Al snel nadat we in Zwijndrecht gingen wonen, is mijn moeder lid geworden van de Vol Evangelische ge-

meente. Dat zorgde voor flink wat beroering én dat ik altijd bewust met geloven bezig ben geweest. Er werd voldoende aan de eettafel gediscussieerd om in andere gesprekken beslagen ten ijs te komen.

Zelf ben ik altijd erg filosofisch ingesteld geweest (en nog steeds). Zorgde dat in het begin voornamelijk voor een verdie-

ping van mijn geloof, al vrij snel kwam ik in de nihilistische draaiklok terecht. Echt geloofd en geleefd nihilisme leidt namelijk uiteindelijk tot het geheel afwijzen van 'de werkelijkheid' (eenvoudig gezegd: ik geloofde niet dat er iets bestond). Omdat ik ner-

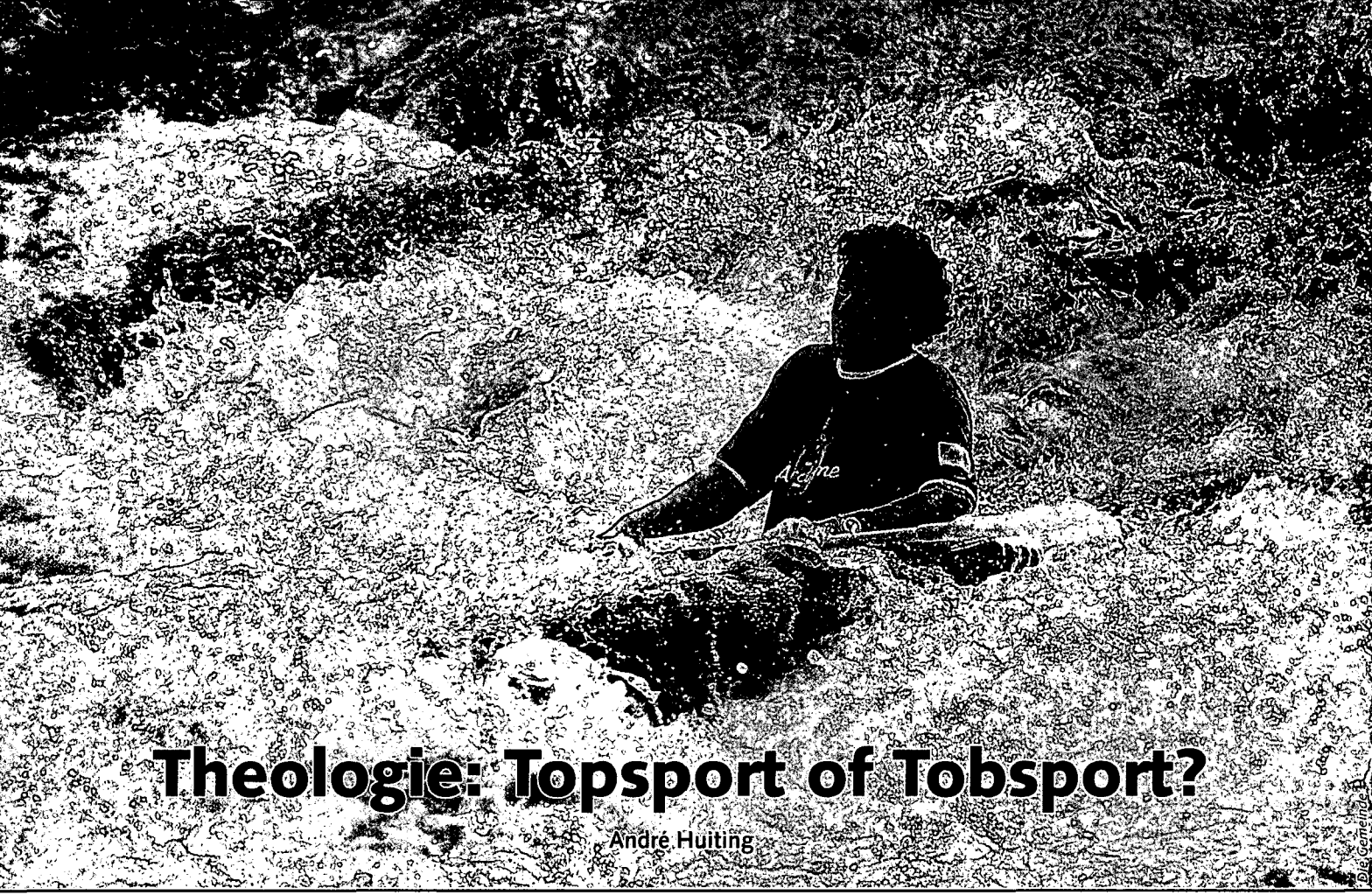
gens in de filosofie bewijzen voor het bestaan kon vinden of bedenken, verliet mij hier elke hoop. In die donkerte zonder hoop en zonder redding... Hierover kan ik nog wel uren doorpraten, maar dat lijkt me op deze plaats niet verstandig.

Het hoogtepunt van deze voorstelling én van mijn leven is dat uit die diepe ellende God mij redt door 'heel simpel' te vertellen dat Hij is (d.w.z. dat Hij bestaat). Zo probeer ik nu te leven uit het feit dat ik enkel maar kan leven in Hem. Geloven is als ademhalen om te leven, maar dan nog belangrijker!

In dit leven heb ik mijn andere (lievere) helft gevonden, waarmee ik dit jaar nog hoop te trouwen... Dan hopen we ook wat dichterbij Utrecht een plekje te vinden, wat nog niet zo makkelijk zal zijn. Daarnaast hou ik van wandelen, mountainbiking, dichten (zie ook <http://fade.to/boaz>), goede boeken, films, vakanties en Schotland.

Een mooi happy end voor mijn voorstelling. Dankbetuigingen zijn zoals uit dit verhaal blijkt ten eerste voor God en ten tweede voor u, om uw aandacht.

Toneel af,
doek sluit.

Theologie: Topsport of Tobsport?

André Huiting

Prediker 12:12 'En overigens, mijn zoon, wees gewaarschuwd; er is geen einde aan het maken van veel boeken en veel doorvorsen is afmatting voor het lichaam.'

Enige tijd geleden werden we in het nieuws geconfronteerd met de dood van Marco Pantani. Een man die grote successen boekte, een man die zowel de Tour de France als de Giro d'Italia gewonnen had. Een man die hoog in het aanzien stond in Italië, een man die een voorbeeld was voor velen. Maar ook een man die op zeer jonge leeftijd stierf. Hij was slechts 34 jaar oud toen hij stierf aan, zoals de officiële conclusie van het autopsierapport meldde, een hartaanval.

Bij mij kwam direct de vraag naar boven, hoe kan dit toch. Een man die een voorbeeld was voor velen. Een man die een atleet was, iemand die toch wel gezond moest zijn. Zo'n man kan toch niet sterven op zo'n jonge leeftijd. Als ik achteraf kijk naar zijn leven van de hoogste plaats op het podium naar de allerlaagste plaats gezakt door dopinggebruik, van topatleet naar junkie. Dan is het duidelijk dat het wielrennen deze man overbelast heeft. Hij kon alle inspanningen zowel geestelijk als lichamelijk niet meer aan.

In de Bijbel komen we ook iemand tegen die hoog in aanzien stond, ie-

mand wijs was, iemand die het volk in kennis onderwees, iemand die overwoog en onderzocht, iemand die vele spreuken opstelde... prediker. En deze prediker waarschuwt ons voor een overbelasting op kennisgebied. Hij schrijft dat het doorvorsen van veel boeken, afmatting van het lichaam is.

Wanneer we kijken naar de Bijbel dan zien we allereerst dat het het meest verkochte boek ter wereld is. Maar dat de Bijbel niet zomaar een boek is, blijkt wel uit allerlei boeken die de bijbelse waarheid verduidelijken. Ook in de gemeente zien we dat Gods Woord niet altijd direct duidelijk is, we hebben onze gemeentelijke bijbelstudies, we hebben onze kringavonden, onze wekelijkse preken en als we een echt moeilijk onderwerp hebben, zelfs aparte thema avonden.

Wanneer we theologie studeren vergelijken met sport, dan lopen we, volgens de waarschuwing van prediker, een soortgelijk risico: het risico van overbelasting. Teveel aan allerlei gewichten hangen en trekken zorgt voor overbelaste spieren en uiteindelijk zelfs voor blessures. Lijdt een te grote tijdsbesteding in het lezen van allerlei boeken, bijbelstudies, artikelen en misschien zelfs wel een theologische opleiding niet tot hetzelfde resultaat, namelijk niet inzetbaar door een blessure.

De oplossing ter voorkoming van blessures in de topsport zit in het sleutelwoord 'de juiste dosering'. De oplossing van geestelijke afmatting vinden we in de afsluitende woorden van Prediker 'Vrees God en onderhoud zijn geboden, want dit geldt voor alle mensen'.

De kracht van onze studie inspanningen zit niet in het vergaren van veel kennis, in het kennen van veel boeken. Dat mat af, dat maakt moe. De kracht van onze studie inspanningen zit in een veranderde levenshouding. Een houding waarin we een diep ontzag voor God versterken en van hieruit zijn geboden onderhouden.

In het verlengde van deze slotopmerking van Prediker wil ik wijzen op een citaat van Rick Warren dat gaat als volgt 'Preaching is not information, but transformation' (prediking is geen informatie, maar transformatie). Zo moeten we ook omgaan met onze studie, onze theologische opleiding. Al onze studie heeft niet als doel om geïnformeerd te zijn, al onze studie en kennis heeft als primaire doel het veranderen van levens door kennis te verkrijgen van wie God is en wat Hij ons wil geven.

Br. André Huiting, bijna afgestudeerd aan ons Seminarium, is voorganger van de gemeente 'De Rank' in Utrecht.

Een historisch moment

Samenwerking leidt tot Evangelisch studiecentrum aan de VU

Zes Evangelische organisaties en de Theologische Faculteit van de Vrije Universiteit (VU) in Amsterdam hebben eind vorig jaar hun handtekening gezet onder de oprichtingsakte van een Evangelisch studiecentrum.

De zes organisaties zijn ons Baptisten Seminarium (namens onze Unie), de Evangelische Alliantie, het Evangelisch theologisch tijdschrift *Soteria*, de Stichting Evangelisch Werkverband binnen de Protestantse Kerk Nederland, de Stichting Evangelische Bijbelscholen (waar ook de ETH in Veenendaal onder valt) en het Tyndale Theological Seminary. Doel is om studenten die zich verwant voelen met de Evangelische stroming in Nederland een tweejarige (onderzoeks) masterstudie aan te bieden, waarna ze zich kunnen wijden aan een promotiestudie. Ook zal de mogelijkheid bestaan deze masterstudie in een verkorte vorm te volgen zonder een tweede jaar van promotievoorbereiding. Om de opleiding een duidelijk Evangelisch profiel te geven heeft de VU zich bereid verklaard bij deze opleiding ook externe, Evangelische gast-docenten te betrekken. Met behulp van dit centrum hoopt de Evangelische beweging het aantal gepromoveerde Evangelische theologen te doen toenemen en hun bijdrage aan het nationale en internationale, academische, theologische debat te stimuleren.

'Een historisch moment', zei dr. M. Brinkman, decaan van de Theologische Faculteit van de VU, bij de ondertekening. In Verenigde Staten kwam de emancipatie van de Evangelische theologie aan universiteiten van naam al eerder tot stand. In Europa bleef die achter. In Nederland zochten Baptisten, Vrije Evangelischen en sinds kort ook de Pinkstergemeenten al eerder aansluiting bij universiteiten met hun voorgangersopleiding. Nu verbreedt zich die ontwikkeling.

Voor de VU is als vestigingsplaats gekozen omdat de theologische faculteit

aldaar naast een centrum voor Reformatie-onderzoek, met ondermeer het International Reformed Theological Institute (IRTI), ook steeds meer een centrum wordt voor het onderzoek van de geschiedenis en de theologie van de evangelische en pinksterbeweging. Zo werd in 2002 het Hollenwegercenter opgericht in samenwerking met de Faculteit der Sociale Wetenschappen en de AZU-SA-hogeschool van de pinksterkerken en werd onlangs de leerstoel voor de theologie van de charismatische vernieuwing binnen de rooms-katholieke en protestantse traditie weer opnieuw bezet.

Inmiddels is voor HBO studenten het voorbereidend schakelprogramma van start en begint in september 2004 het eerste studiejaar. Er komen uiteindelijk vier Masterspecialisaties in Theology: Historical studies, Biblical Studies, Systematic Theology en Ministerial and Missiological Studies. De bedoeling is het Mastersprogramma zowel in voltijd als in deeltijd aan te bieden. Vanaf 1 maart a.s. gaat de officiële aanmeldings- en inschrijvingsprocedure van start.

Verandert er nu wat voor onze opleiding? Nee, niet echt. Wij blijven met onze opleiding verbonden aan de Theologische Faculteit van de Utrechtse Universiteit. Wel zullen ook onze studenten straks makkelijk een onderdeel van de opleiding aan de VU volgen. Dat is een verrijking. Verder verwachten wij dat het studiecentrum aan de VU ten goede komt aan de doordenking en het onderzoek van thema's die met name voor de Evangelische beweging en gemeenten in Nederland van belang zijn. Daarom doen wij graag mee aan dit centrum.

Wie meer wil weten kan t.z.t. terecht op de website van het CERT (Centre for Evangelical and Reformation Theology). Ook zijn René Erwich en ik graag bereid vragen te beantwoorden.

Joop Brongers

Column over...

Uien en clowntjes

Door: S. Prost

Enkele dagen geleden hebben we een kletzmeravond beleefd. Een kennis reageerde: "Heeft dat iets met carnaval te maken?" Een ander vroeg: "Moet ik daarbij aan een dijenkletsend Tiroler gezelschap denken?" Een laatste dacht zelfs aan een kletsmeier...

Wel, we genoten die avond. De klarinetist liet zijn instrument zingen, spreken, huilen en lachen. De vioolvirtuosoos bracht onvoorstelbaar snelle toonladders ten gehore, maar ook vleierend langzaam melancholische melodieën. Maar bracht ook met zijn strijkstok onvoorstelbaar snel toonladders ten gehore. En vleierend langzaam melancholische melodieën. Het zware geluid van de tuba gaf het geheel een zwaarder accent. Daarbij aangevuld door saxofoon, piano en accordeon. Samen een harmonieus geheel. En hiermee heb ik nog lang niet alles gezegd. Nee, geen carnavaleske vertoning, folkloristische aangelegenheid en geen geklets. Kletzmer komt van de Hebreeuwse woorden 'kli' (instrument) en 'zemer' (lied), die samen - vrij vertaald - betekenen: dat wat muziek maakt. Het is de benaming voor die muziek, die door de eeuwen heen in de Joodse gemeenschappen in Centraal- en Oost-Europa heeft geklonken. Bij bruiloften, bar-mitzwa's of dorpsfeesten. Vaak hilde en lachte een hele gemeenschap tijdens het optreden van de muzikanten. Zo, dat weet u nu meteen ook allemaal.

Dus ernst en ontroering. Maar ook uitbundig lachen. En dacht u dat er een ui onder zo'n viool was gehangen om tranen op te wekken? Of een clowntje bovenop de klarinet om het lachen te beïnvloeden? Nee, het was muziek uit en voor het hart.

Ziet u het al voor u, vóór in de kerk? Een ui, hangend onder de standaard met bladmuziek van de zangers... Een clowntje zichtbaar bengelend aan de preekstoel... Nee, uit het hart en voor het hart. Zoals de Geest het ons ingeeft. Vol overgave. Laten wij ook maar zo Gods boodschap uitdragen.

Seminariumdocent Olof de Vries:

"Lerend bezig zijn met geloof heeft mijn hart"

Mariska Oegema

"Voor mij ging een wereld open toen ik tijdens mijn studie theologie ontdekte dat je over geloof kunt nadenken. Die intellectuele kant van het geloof heeft mij daarna altijd gefascineerd. Het geloof kan gestalte krijgen in muziek, gedichten, schilderijen of dienstbetoon, maar ook door erover na te denken en met woorden en redenties daaraan expressie te geven. Voorwaarde voor intellectuele reflexies is wel dat je het geloof innerlijk beleeft en dat het in je levensstijl zichtbaar wordt."

Dat stelt prof. dr. Olof de Vries, sinds 1981 docent aan ons Seminarium en hoogleraar aan de Universiteit van Utrecht voor de leerstoel 'Geschiedenis en leerstellingen van het Baptisme'. Op 22-jarige leeftijd besloot hij theologie te studeren. "Tijdens mijn studie scheikunde had ik sterk het gevoel dat dat niet mijn bestemming in het leven was, maar dat ik geroepen werd voorganger te worden. In oktober 1963 heb ik de knoop doorgehakt om theologie te studeren en meldde mij als student bij het Seminarium aan. Ik weet nog dat ik met knikkende knieën naar huis ben gefietst met de gedachte 'Wat heb ik nou toch gedaan?'. En het is altijd spannend gebleven. Roeping is nooit een uitgemaakte zaak, maar vraagt voortdurend bevestiging en kan steeds andere accenten krijgen. Iedere christen heeft een levenslange roeping om zijn of haar leven te wijden aan de dienst van God en mensen. De concrete invulling is voor een ieder anders en kan ook veranderen

door de jaren heen."

Als student heeft De Vries vier jaar aan het Seminarium gestudeerd en daarna tot 1972 aan de Theologische Faculteit te Utrecht. Daarna werd hij voor 3 jaar door de Baptistengemeente Utrecht-Zuilen (nu 'De Rank' genoemd) als parttime voorganger beroepen. "De overige tijd heb ik gebruikt om mijn promotieonderzoek op poten te zetten." Vervolgens werd hij 4½ jaar fulltime voorganger in de Baptistengemeente Den Haag. In 1982 is De Vries gepromoveerd na een jaar wetenschappelijk onderzoek aan het Europees Baptisten Seminarium, destijds gevestigd in Rüschlikon (Zwitserland).

Sociaal klimaat

Intmiddels is br. Olof de Vries 23 jaar docent aan ons Seminarium. "Er is ontzettend veel veranderd. Zo was het Seminarium in mijn studententijd een gesloten opleiding en werd alles in huis gegeven. Bovendien was er sprake van een mannengemeenschap waar twee studenten samen één kamer in het internaat deelden. Dat gaf een heel eigen sociaal klimaat waarin je veel leerde, maar wat soms ook benauwde. Nu is meer sprake van een individueel studentenbestaan en is het groepsbewustzijn bijna verdwenen."

Ook binnen de theologie is veel veranderd. "Het begin van de zestiger jaren - de tijd waarin ik met de studie begon - was de tijd waarin de secularisatie begon door te dringen en de ontkerkelijking zich ging aftekenen. De theologie begon zijn vanzelfsprekendheden en kerkelijk karakter te verliezen. Een ander verschil met vroeger is dat het kerkelijk onderscheid tussen verschillende stromingen minder uitmaakt en mede daardoor ook het baptisten wij-gevoel dreigt te verdwijnen", geeft de docent aan. "Verder hebben hoorcolleges plaatsgemaakt voor werkcolleges." Gevraagd naar het doel dat hij met zijn onderwijs beoogt, zegt hij: "Het is niet goed dat een docent bevestigend bezig is; daar leert niemand wat van. Een essentiële taak van een docent is studenten los te weken van de vanzelfsprekendheden waarbinnen zij zijn opgegroeid en hen uit te nodigen zelfstandig gedachten te ontwikkelen."

Wie geleerd heeft vanzelfsprekendheden te verlaten en zelf tot bepaalde standpunten te komen, kan straks ook zelf als voorganger verder. Standpunten moeten niet geleend zijn, maar in het eigen hart geworteld zijn. Daardoor kan een voorganger zichzelf ook in het gesprek inbrengen, want hij heeft als student leren twijfelen, aarzelen en vragen stellen - dat is een vereiste. Met name in pastorale situaties waarin het leven niet meer vanzelfsprekend lijkt, is het als voorganger belangrijk om zelf-verworven posities te hebben."

Ogen open

Op de vraag wat zijn dromen voor het Seminarium zijn, zegt De Vries: "Dromen doe je met de ogen dicht. Als ik mijn ogen open houd, zie ik hoe het Baptisme als kerkgenootschap afkalft. Het baptisten wij-gevoel is aan erosie onderhevig. Het accent komt meer en meer op de individuele gelovige en op de individuele plaatselijke gemeente te liggen. Ook binnen de studentenpopulatie zie je dat studenten steeds minder enthousiast worden voor het idee in dienst van een bepaald kerkgenootschap te treden. Deze constatering roepen een klemmende vraag op: 'In hoeverre heeft een eigen Unieopleiding met een omschreven beroepbaarstelling dan nog toekomst?'"

De Vries: "De Unie van Baptisten Gemeenten is ongeveer het enige kerkgenootschap met gevoeligheid voor de evangelische beweging. Wij hebben in het verleden een samen bindende structuur en een daarbij horende theologische vorming ontwikkeld, die de evangelische beweging mist. Dit geeft ons een voor-sprong. Als ik dit bedenken en dan mijn ogen dicht doe en vanuit mijn idealisme een voorstelling van de toekomst maak, zie ik dat de Unie met een eigen opleidingsinstituut diensten kan verlenen aan andere evangelische bewegingen en gemeenten", aldus docent De Vries. "Een voorbeeld hiervan is de Masteropleiding Evangelische Theologie, die in september aan de Vrije Universiteit in Amsterdam start. Het Seminarium is als belanghebbende partij betrokken bij de ontwikkeling van deze nieuwe studierichting in Nederland."

De waarde van de theorie

Olof de Vries

◀ In alles wat komt en vaak weer gaat, heeft de student aan de kustlijn als een strandjutter leren selecteren waar hij wat mee kan.

De studie aan het Seminarium kent twee brandpunten: theorie en praktijk. Dat heeft die studie gemeen met bijna alle studies. Baptisten hebben een voorkeur voor de praktijk. We zijn geestelijke doeners. Theorie is echter geen studeer-kamerhobbyisme van grijze, wereldvreemde specialisten. Theorie is nadenken over de praktijk, met het oog op de verbetering van de praktijk.

Voorbeeld van een baptisten theorie

Baptisten houden niet van theorieën. Maar we hebben ze wel. Zo hebben we een heel mooie theorie over het functioneren van leiding en gezag in de gemeente. Dat is de theorie over de gemeentevergadering als hoogste gezagsorgaan. Daarmee onderscheiden we ons van de meeste kerken. We zijn er dan ook best een beetje trots op.

Die theorie over de gemeentevergadering gaat als volgt: *'De gemeente is de gemeenschap van gelovigen. Christus is de Heer van de gemeente. Hij leidt de gemeente door in haar midden te zijn wanneer de leden bijeen komen om samen de Bijbel te lezen, te bidden en over plannen en problemen te spreken. Hierin is geen onderscheid tussen 'leken' en 'geestelijkheid', tussen 'gewone leden' en 'ambtsdragers'.*

Bijna iedere baptist weet van de spanning die er bestaat tussen deze theorie en de praktijk van de gemeentevergadering. Gemeentevergaderingen worden vaak slecht bezocht. Ze zijn dikwijls een zandbank van discussie voor plannen. Wanneer het gaat om gemeentelijke vernieuwing vormen een inspirerende voorganger en een krachtige raad doorgaans de scharnieren waarin de deur naar de toekomst open draait.

Aan de hand van dit voorbeeld wil ik het belang van theorie demonstreren.

Theorie helpt om kritisch naar de praktijk kijken

Zonder theorie ben je aan de praktijk

overgeleverd. Als de praktijk mooie kanten heeft, laat je je er gemakkelijk door meenemen. Stel dat de voorganger boordevol goede ideeën zit en de raad deze met kracht in succesrijke daden weet om te zetten. Waarom zou je daar als gemeente niet eenvoudig blij mee zijn? Laat ze hun gezegende gang gaan!

Een theorie over gemeentelijke leiding dwingt je om de praktijk onder woorden te brengen en een helder antwoord te geven op de vraag naar het waarom van de praktijk. In het geval van de zojuist beschreven praktijk zou dit ongeveer de theorie kunnen zijn: *'De gemeente is fundamenteel een kudde die haar door God gegeven herder(s) volgt. Zij dragen verantwoordelijkheid voor het welzijn van de gemeente. Zij ontvangen van God daarvoor wijsheid en inzicht'.* Of baptisten deze theorie zouden accepteren? Ik denk van niet! Dank God dan voor theorie! Want die schrikt ons op uit de roes van een praktijk die we niet willen. Omdat die niet past bij ons verstaan van de gemeente als priesterschap van gelovigen.

Theorie werkt geest verruimend

Een theorie wordt door de praktijk onder kritiek gesteld: Dat hoort bij de status en de functie van een theorie. Ik herinner aan de spanning tussen de baptisten theorie over de gemeentevergadering en de praktijk daarvan. Wat doe je in die spanning?

Sommigen zullen de theorie heilig verklaren en veroordelend met het vingertje gaan zwaaïen in de richting van de praktijk. Een heilig verklaarde theorie is geen theorie meer. Een theorie is denk-gereedschap ten behoeve van de praktijk. Een heilig verklaarde theorie ligt niet in de gereedschapskist, maar staat in de vitrine om bewonderd te worden.

Wat te doen als de klassieke theorie over de gemeentevergadering de praktijk niet meer dekt? Dan moet je op zoek gaan naar een praktijk van lei-

ding geven die goed functioneert. Wellicht wordt dat zoeken buiten eigen kring. Als je zo'n praktijk gevonden hebt, komt het er op aan de theorie achter die praktijk helder te krijgen. Die ga je daarna vergelijken met de klassieke baptisten theorie. Om te kijken of een baptistengemeente er wat mee kan. Dan valt er nieuw licht op de baptisten praktijk. Theoretische studie is zo een oefening van de geest in open en creatief omgaan met de praktijk en met denkmodellen over de praktijk. Theoretische studie werkt horizon en geest verruimend.

Wat heb je er aan?

Voor praktijkmensen is dit bij alles de eerste vraag: 'Wat heb je er aan?' Het is de vraag naar het directe en meetbare nut. Wat heb je aan theoretische studie? Ik hoop iets te hebben duidelijk gemaakt van de onmisbare functie van de theorie in dienst van de praktijk. Maar het blijft staan dat je in het theoretisch deel van een studie over veel moet nadenken dat je niet direct in de praktijk kunt toepassen.

De werking van theoretische studie heeft veel van de werking van eb en vloed aan de kustlijn. Bij vloed spoelt er in de studie heel wat aan in de geest van de student: oude en nieuwe dingen, soms afkomstig uit verre streken, soms ook wrakhout. En alles geeft te denken. Bij eb trekt de zee zich terug en neemt heel wat van het ondergelopen strand weer mee. Veel uit de theoretische studie gaat wellicht tijdelijk of voorgoed verloren in de zee der vergetelheid. Maar zij is daarmee geen zinloze tijdverspilling geworden. De student heeft als een strandjutter leren omgaan met het ritme van de getijden in de cultuur: de hypes, de trends, de oude waarheden, etc. En in alles wat komt en vaak weer gaat, heeft hij aan de kustlijn leren selecteren waar hij wat mee kan.

Wat heb je aan theoretische studie? Het directe nut is vaak beperkt. Maar zij maakt je wijzer aan het strand van maatschappij en kerk, waar het eindeloos een komen en gaan van ideeën over de praktijk is. Eindeloos... Dat moet je in een studie daarom niet een-twee-drie geregeld willen hebben. Studie moet een oefening zijn in levenslang kritisch nadenken.

Prof. dr. Olof de Vries is docent aan ons Seminarium.

De verhouding tussen de gemeenten en de opleiding aan het Seminarium heeft wel eens iets weg van een estafetteloop. De gemeente stuurt een gemeentelid naar de opleiding. De kersverse student wordt daar getraind in de hoop dat hij of zij na afloop weer naar een gemeente terugkeert om daar het werk op te pakken.

De student lijkt op het 'stokje' dat moet worden doorgegeven. De gemeente heeft als het goed is haar eerste vormende invloed en geeft het stokje door aan de opleiding. Er zijn risico's aan deze estafette. De gemeente heeft soms niet haar vormende invloed gehad. Of: de opleiding heeft deze taak niet serieus genomen. De gegeven training is niet 'op maat' voor wat er in de gemeenten gebeurt of nodig is. Het omgekeerde kan ook het geval zijn. De student die afgestuurd is, treft geen 'open' gemeente aan (een gemeente die wil leren) en hij of zij kan dan niet met de verworven vaardigheden uit de voeten.

Wat ik hiermee wil zeggen? Gemeenten en opleiding hebben elkaar nodig om samen te bepalen wat er nodig is. De stelling dat de gemeenten zich bezig houden met de praktijk en het Seminarium met de theologie (theorie) kan niet worden gehandhaafd. In de estafetteloop zijn er duidelijke overlappingen, we lopen geen individuele race. Als de gemeente een student (het 'stokje') 'overdraagt' aan de opleiding, dan veronderstelt dit dat er grote verbindingen zijn tussen geloof, verlangens en de praktijk van zowel de gemeente, de student als ook de opleiding.

De integriteit van de gemeente staat op het spel als wat we geloven niet in overeenstemming is met wat we doen.

Misschien is het beeld van de estafette wel niet goed gekozen en moeten we het toch meer over een gezamenlijke pelgrimstocht hebben. Gemeenten, studenten en opleiding die samen onderweg zijn. Het beeld van de pelgrimstocht past beter bij de tijd waarin wij leven. De vorm van het leren is tegenwoordig veel minder een vastgesteld traject naar een bepaald eindpunt. Ik ben ervan overtuigd dat er drie bereiken zijn waarin theorie en praktijk aan elkaar verbonden kunnen worden: het gemeentelijk leven,

'Wij onderwijzen met wo maken vooruitgang met ju

Over theorie en praktijk en hun w

René Erwich

▲ Misschien is het beeld van de estafette wel niet goed gekozen en moeten we het toch meer over een gezamenlijke pelgrimstocht hebben. Gemeenten, studenten en opleiding die samen onderweg zijn.

het formele onderwijs en leren en concrete situaties van sociale en diaconale betrokkenheid op de samenleving.

Deze laatste constatering verdient meer aandacht. Ik heb wel eens het vermoeden dat er in onze gemeenschap niet echt een klimaat van 'leren' bestaat. We vluchten nogal snel in de praktische vormgeving van dingen zonder een goed stuk reflectie op wat we aan het doen zijn en waarom we het zo doen. Je kunt inderdaad leren door te doen, maar dat bedoel ik niet. Het is goed om je zo nu en dan af te vragen waarom we de dingen zo doen zoals we ze doen. Het kan gaan om de avondmaalspraktijk, maar net zo goed over de vormgeving van het jeugdwerk.

Om een authentiek christelijk leven te leiden is het noodzakelijk onze verlangens, overtuigingen en handelen tegen het licht van het Evangelie te houden. Vaak betekent dit dat je tot de conclusie komt dat je je anders moet opstellen of dat je bepaalde opvattingen moet bijstellen of af-leren. Het is duidelijk dat mijn overtuiging, mijn verlangens en mijn praktische optre-

den elkaar nadrukkelijk beïnvloeden en soms niet ten goede. In de gemeente, op het Seminarium en in concrete situaties (let op: hier is weer die drieslag: gemeente, formeel onderwijs en betrokkenheid in de samenleving) moeten we elkaar de vraag durven stellen: hoe zit het met de verbinding tussen onze overtuiging, onze verlangens en ons gedrag (praktijk).

Zelfkritiek is op zijn plek voor de opleiding maar ook bij ons als gemeenschap als geheel. Wat we op zondag vierien heeft wel degelijk alles te maken met hoe we op maandag leven en functioneren. De integriteit van de gemeente staat op het spel als wat we geloven niet in overeenstemming is met wat we doen. Hoe 'leren' we gezamenlijk? Hoe leert de gemeente, hoe leren we op het Seminarium en hoe leren we in concrete situaties?

In de literatuur wordt wel gesproken over drie pedagogische (opvoedkundige) bewegingen: catechese (leren in de gemeente door bijv. bijbelstudie), formeel leren (een vastgestelde hoeveelheid onderwijs langs een vastgestelde route aan bijv. een seminarium

orden, jullie jullie daden...'

sselwerking

of hogeschool) en discipelschap in de wereld. Deze drie hebben elkaar nodig en versterken elkaar. Het is niet zo moeilijk om je voor te stellen hoe deze drie bewegingen elkaar beïnvloeden. Echter, de vraag is of ze niet te veel van elkaar zijn losgemaakt door ons met alle nare gevolgen van dien. Zouden we niet moeten proberen deze drie bewegingen in onze opleiding en training van gelovigen opnieuw aan elkaar te verbinden zodat er integratie ontstaat?

Ik beweer niet dat er op geen enkel niveau in gemeenten vanuit deze verbinding gedacht wordt, maar ik wijs nu enkel en specifiek op de wijze waarop wij mensen trainen en toerusten voor leidinggevende functies in gemeenten en vooral voor het voorgangerschap. De titel van dit artikel heb ik niet zelf verzonnen. Het stamt uit een preek van de kerkvader Augustinus. In de 4^e eeuw functioneerde in zijn context het catechumenaat. Dit hield (heel kort door bocht) in dat jonggelovigen werden ingewijd in de complexiteit van het christelijke leven op alle niveaus: op het niveau van de overtuigingen, op het niveau van de verlangens en op het niveau van het praktisch handelen. Na die tijd van inwijding werden ze gedoopt en ontvingen ze een nieuwe naam om het nieuwe leven in Christus te symboliseren.

De vooronderstelling onder deze vorm van catechese was de overtuiging dat inwijding in het christen leven een integratie van geloofsovertuiging, verlangens (en (gelovig) praktisch handelen mogelijk moet maken. Je hebt niets aan overtuigingen die misschien wel waar zijn, maar niets uitwerken. Onze overtuigingen moeten belichaamd worden in ons handelen. Augustinus zei tegen zijn 'leerlingen': 'Wij onderwijzen met woorden, jullie maken vooruitgang met daden.' Hij zei dit ook tegen de gemeente als geheel om hen te wijzen op de noodzaak van geloofsvernieuwing. Hij verbond leerstellige en dogmatische helderheid met het gewone christelijke leven: 'Mag dit geloof je hart verzadigen en je leiden in; het belijden ervan. Terwijl je dit hoort, geloof zodat je mag verstaan, opdat je door je geloof in praktijk te brengen in staat zult zijn om het te verstaan.'

Het gaat er niet om het verleden te verheerlijken. Het komt erop aan de liefde voor het gezamenlijk 'leren' weer op de voorgrond te krijgen. Verbinding van de drie genoemde bewegingen aan elkaar leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor opleiding en training van toekomstige leiders voor onze gemeenten. De identiteit van onze geloofs-gemeenschap is hierbij in het geding. Zonder gezamenlijk leren zal er geen vooruitgang zijn met onze daden.

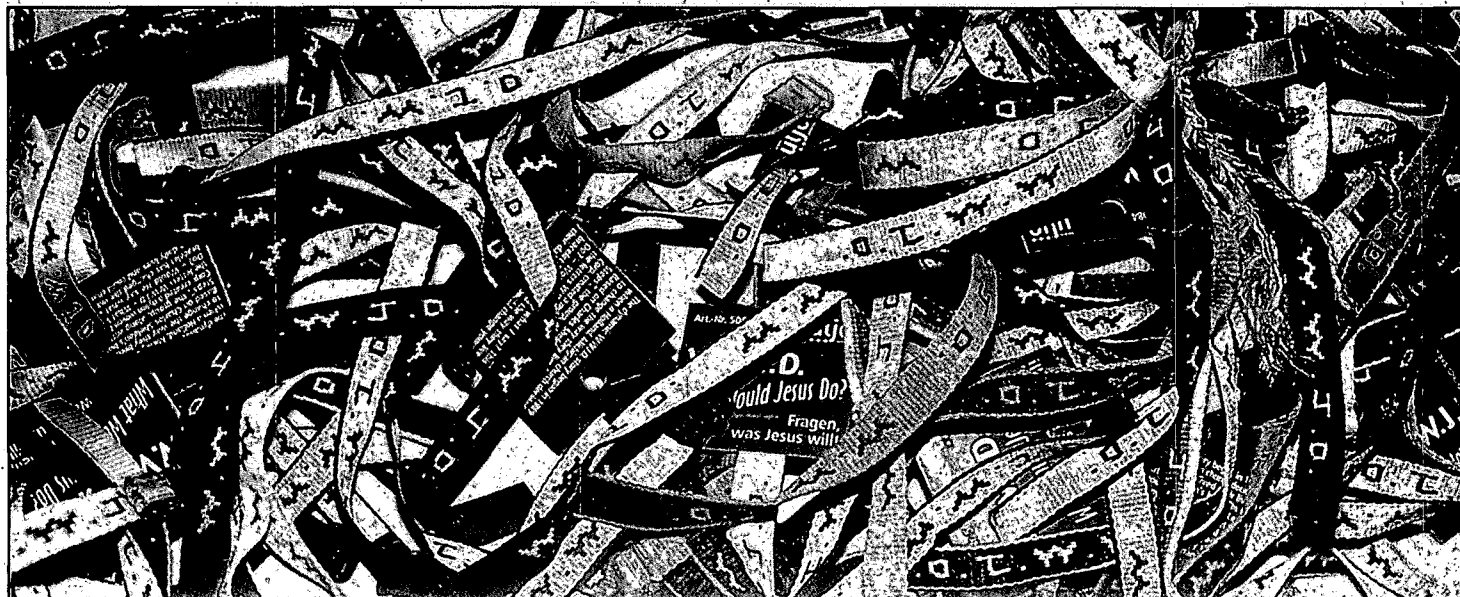
Om een authentiek christelijk leven te leiden is het noodzakelijk onze verlangens, overtuigingen en handelen tegen het licht van het Evangelie te houden.

De verhouding tussen gemeenten en opleiding is beter te typeren door het beeld van de pelgrimstocht. We zijn samen op weg. Dit houdt volgens mij in dat we als gemeenten en opleiding onze verantwoordelijkheid om mensen te stimuleren te studeren (ook formeel onderwijs en studie) voluit serieus nemen. Dit houdt in dat we ons ook moeten beraden of en hoe die drie opvoedkundige bewegingen in onze gemeenten voldoende plek krijgen en geïntegreerd worden.

Dr. René Erwich is rector van ons Seminarium.

In de gemeente, op het Seminarium en in concrete situaties moeten we elkaar de vraag durven stellen: hoe zit het met de verbinding tussen onze overtuiging, onze verlangens en ons gedrag (praktijk). ▼

Die Gemeinde

Informatiedag Seminarium voor scholieren

Op 31 maart a.s. organiseert het Seminarium van onze Unie een informatiedag voor scholieren die dit jaar eindexamen HAVO of VWO doen en nadenken over een vervolgopleiding. De dag is ook bedoeld voor die jongeren die hun diploma al behaald hebben, maar niet tevreden zijn met hun huidige studie of baan. Het Baptisten Seminarium biedt op twee niveaus een studie theologie aan. Op universitair niveau in samenwerking met de Theologische Faculteit van de Universiteit Utrecht en op HBO-niveau in samenwerking met de Evangelisch Theologische Hogeschool te Veenendaal.

Wanneer u jongeren kent die de Here graag willen volgen en dienen, wijst u ze dan eens op deze informatiedag. Voor het bezoeken van de informatiedag kunnen jongeren via hun decaan vrij krijgen van school.

De informatiebijeenkomst wordt gehouden op het Seminarium op woensdag 31 maart van 13.00 tot 16.00 uur. In een ontmoeting met docenten en studenten komen scholieren alles te weten over de studie. Wie zich aanmeldt, krijgt het programma van de informatiemiddag toegestuurd.

Het Seminarium is gevestigd aan de Biltseweg 10, 3735 MC te Bosch en Duin (bij Utrecht). Voor meer informatie kunt u terecht op onze website: www.baptistenseminarium.nl. Voor vragen kunt u ons mailen op info@baptistenseminarium.nl of gewoon bellen.

Aanmelding voor de informatiedag op 31 maart kan schriftelijk op bovenstaand adres, of via de docenten René Erwich (tel. 033-4681913,

e-mail: dr.R.Erwich@planet.nl,
of Olóf de Vries (tel. 030-2286161,
e-mail: odevries@theo.uu.nl).

*Olof de Vries
René Erwich*

Opdragen van baby's

In onze baptistengemeenten dragen wij de baby's in een apart gebed in de kerkdienst op aan de Heer. Vroeger waren de baby's er zelf niet bij. Of de moeder er altijd bij was, weet ik niet. In bepaalde gemeenten ontstond het gebruik om de baby's erbij aanwezig te laten zijn. Dat moest bij ons (in mijn eerste gemeente) ook maar eens gebeuren. We hadden wat baby's 'opgespaard'. Wel zeven baby's zouden opdragen worden. Het zou een feestelijke dienst worden. Met al die ouders, grootouders, en die zeven baby's. Op

een gemeentevergadering deden wij mededeling van onze plannen. Er kwam wat verzet. Dat waren wij hier niet gewend. En de vraag was: Onderscheiden wij ons dan nog wel voldoende van de kinderdopende kerken?

Als gemeente durfden wij deze ingrijpende verandering toen nog niet aan. Het ging dus niet door. Met het gevolg, dat één van onze kinderen niet opgedragen is temidden van de gemeente. Een collega-voorganger wond zich erg op over een dergelijke gang van zaken. Hij zei: "Tijdens een oogstdankdienst heb ik in elke hand een schaal met fruit en draag ik het fruit op aan de Heer, want dat vindt men zo mooi, maar een baby mag ik tijdens het opdragen niet in mijn armen houden." Inmiddels is het in de meeste van onze gemeenten vanzelfsprekend geworden dat de baby's bij het opdragen in de dienst aanwezig zijn.

In onze stad heb ik het een paar keer meegemaakt, dat ouders van Antilliaanse afkomst ons vroegen of wij hun baby wilden opdragen. Voor hen heeft dat opdragen nog een meerwaarde. Tenminste, dat proefde ik bij hen. Deze ouders hadden geen enkele band met onze gemeente. Soms waren zij al langs andere kerken geweest om hun kind te laten dopen of op te laten dragen. Op dergelijke verzoeken

hebben wij altijd positief gereageerd. Wij redeneerden heel simpel: Wij willen in ons gebouw voor iedereen bidden. Laat ze maar komen. En laat vooral de kinderen komen. Vooraf aan de dienst had ik wel een kennismakingsgesprek met de ouders. En ik hoopte, dat na die dienst de contacten met de Heer en onze gemeente zouden groeien. Maar dit laatste is er nooit van gekomen. Wij zagen die ouders nooit weer.

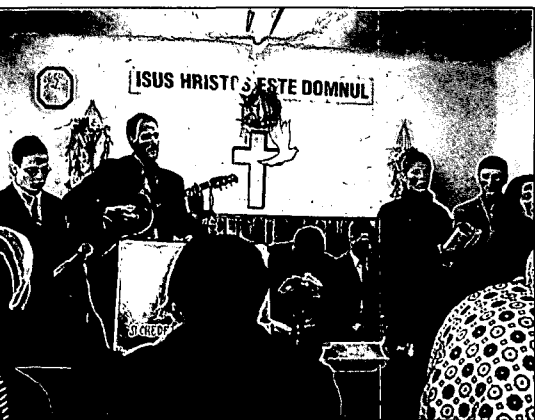
In de dienst waren ze nadrukkelijk aanwezig. Niet iedereen kwam op tijd. Er was extra geroezemoes. Ze vielen op door hun keurige zondagse kleding. De vader in een prachtig nieuw kostuum, en de moeder op haar mooist versierd. En die andere kinderen, zo mooi. En de aanhang erbij. Het opdragen, waarbij het hele gezin op het podium stond, werd vastgelegd op film en cassetteband. Die werden opgestuurd naar het thuisfront. De ouders vroegen ook een certificaat, een bewijs van het opdragen. Die hebben wij nooit verstrekt. Dat was net teveel gevraagd. Daar konden zij begrip voor hebben.

Het waren altijd fijne diensten. En zouden zij iets van de liefde van Christus geproefd en vastgehouden hebben?

Jannes Hofman

Het was in 1990 dat Marja Roeland met de gezamenlijke diaconie Giessenlanden e.o. op een werkvakantie naar Roemenië ging. Dirk-Bart Houweling ging ook mee om te klussen. Op tweeduizend kilometer afstand van hun woonplaatsen leerden zij elkaar kennen en sloeg de vonk over, terwijl zij in Nederland op nog geen twintig kilometer afstand van elkaar woonden. Ook sloeg de vonk over naar Roemenië. Tot 1993 werd iedere zomervakantie doorgebracht in Sibiu. Tijdens deze werkvakanties begon het gevoel te komen dat de Heer misschien wel eens een taak voor hen in dit land zou kunnen hebben, het werd een weg van zoeken en bidden.

In 1993 zijn zij samen in het huwelijksbootje gestapt en in 1994 kwamen Dirk-Bart (MTS energietechniek) en Marja (Agogisch werk en Z-verpleegkunde) in contact met de European Christian Mission (ECM). Inmiddels waren zij lid geworden van de Baptistengemeente te Harderwijk. Door de gesprekken met de ECM werd het voor hen duidelijk dat zij naar Roemenië zouden gaan. Onze toenmalige voorganger ds. J. Mulwijk (nu met Emeritaat) heeft hen aangemoedigd lid te blijven van de gemeente om vanuit de gemeente te kunnen worden uitgezonden, zodat de gemeente een bepaalde verantwoordelijkheid op haar kon nemen, en om op

deze manier heel direct te worden betrokken bij de missionaire taak van de Gemeente.

Het was december 1995 toen Dirk-Bart en Marja vanuit de gemeente Harderwijk door de ECM werden uitgezonden, samen met hun toen net geboren zoontje Jordi. Zij konden in Sibiu het huis betrekken van een vertrekkende zending, ook daarin had God op een wonderlijke manier voorzien. Inmiddels werd hun gezin, in 1997, verrijkt met een tweede kindje, een meisje, Estera.

De eerste jaren waren vooral jaren van taal- en cultuurstudie, niet zozeer door lessen, maar door het wonen, werken en leven in een nieuw land. Dirk-Bart en Marja waren vanaf het begin betrokken bij de Baptistengemeente Sion in Sibiu, waar zij zich erg thuisvoelen. Ze verzorgen het jeugdwerk en verzorgden een tijdlang de bijbelstudieavonden voor de jeugd bij hen aan huis. Deze worden nu in het kerkgebouw gehouden. Hun huis is een 'open huis' waar momenteel ook plaats is voor een gespreksgroep voor jonggehuwden.

In 1997 kon Dirk-Bart de Christelijke Boekwinkel in Sibiu overnemen van een Nieuw-Zeelandse eigenaar die naar zijn land terugkeerde. 'Libarie Crestine New Life' zoals de boekwinkel heet, draait goed: Ze verkopen er niet alleen maar boeken, maar proberen ook in gesprek te komen met de bezoekers en hebben dan ook altijd een luisterend oor voor dat wat de mensen te vertellen hebben. Er komen ook regelmatig Orthodoxe priesters binnenlopen om boeken te kopen. De winkel is ook een plaats van ontmoeting geworden.

In september 2000 ging er voor Dirk-Bart en Marja een wens in vervulling. 'Casa Lumini', een kinderdagverblijf voor verstandelijk en/of meervoudig gehandicapte kinderen, opende haar deuren. De Nederlandse Stichting 'Sion International' is verantwoordelijk voor dit kinderdagverblijf. Dirk-Bart is veel bezig met de externe relaties, administratie en financiën. Marja heeft een goed persoonlijk contact met de hoofdleidster en probeert haar te steunen en begeleiden in deze moeilijke taak.

Voor Marja was het een lang gekoesterde wens om iets voor deze kinderen te betekenen. Ik begon dit artikel met de woorden: 'Het kan raar lopen in het leven van mensen' maar ben er ondertussen wel van overtuigd geraakt dat voor God niets onmogelijk is en dat alle dingen op zijn tijd zullen gebeuren.

Ook ben ik er van overtuigd dat ik op geen stukken na volledig ben geweest in het beschrijven van het werk van Dirk-Bart en Marja Houweling, maar wel dat zij daar, in Sibiu, namens hun Heer en Heiland een waardevol stukje werk doen. Voor meer informatie over het werk van de familie Houweling of het ontvangen van hun nieuwsbrief kunt u contact opnemen met hun thuisfrontcommissie via hlgr@het-net.nl U kunt ook kijken op de website van de ECM: www.ecmnl.nl.

Br. H. Lamain maakt deel uit van de thuisfrontcommissie van de familie Houweling.

Foto's: Fam. Houweling

Een groot geheimenis (slot) Het huwelijk in geschiedenis en gemeente

S. Prost

Trouwen en getrouwd-zijn gaat twee mensen helemaal alleen aan; of toch niet? Op geestelijk terrein heeft het ook met God en zijn verhouding tot Israël te maken. En met Christus en zijn gemeente op aarde. Zo zagen we dat in de twee vorige artikelen vanuit de Bijbel. Maar hoe nu verder in de geschiedenis? De overheid heeft ook een vinger in de pap. Welke betekenis heeft dit alles (nog)? En hoe gaan we ermee om in de gemeente van vandaag?

Eenheid

Het volk Israël is pas een volk door de eenheid van en de sterke verbondenheid door de godsdienst. De eigenlijke Koning van het volk was God die het verbond met het volk had gesloten. Dit speelde onder andere een rol bij de feesten. Daarbij waren het geloof, de natuur en het hele volk op elkaar betrokken. Huwelijk, beslissingen bij echtscheiding, de plaats van de weduwe, de seksualiteit alles heeft te maken met Gods bedoeling van het huwelijk. Hij is de levende God van de enkeling, de gezinnen en het hele volk. Er kwam geen andere instantie aan te pas.

Invloed van de overheid

De Romeinse overheid had echter in Jezus' dagen bij misstanden wel degelijk een vinger in de pap. Zo kon de overspelige vrouw (Johannes 8) niet gedood worden zonder Romeinse toestemming. Er is, vergeleken met de situatie van de man in het Oude Testament, wel wat veranderd. Was

het eerst alleen de vrouw die onvoorwaardelijk huwelijkstrouw aan de man verplicht was, in het Nieuwe Testament heeft de man geen grotere vrijheid en behoort hij volledige trouw te zijn aan zijn echtgenote. Waarmee niet gezegd wordt dat ook alle andere verschillen tussen man en vrouw weggeredeneerd konden worden. Beiden staan onder het gezag, de leiding en de bescherming van de Heer. De overheid speelde hierin nog geen rol. Familie en gemeente waren getuigen van de huwelijksenheid op basis van het gelovige jawoord. Het Romeinse rijk kreeg langzamerhand meer oog voor het gezin door de vastlegging van rechten voor de man en de vrouw en door de regeling voor het bezit en beheer van goederen.

Burgerlijk huwelijk

De vroegchristelijke kerk heeft langzamerhand bepaalde ceremoniën bij de huwelijksvoltrekking van het Romeinse gebruik overgenomen. Een verlovings was bindend en verplichtte tot het aangaan van het huwelijk. Dit had mede te maken met het vaderlijke gezag, de maatschappelijke positie van de vrouw en de wettigheid van de kinderen. De instemming van hen die gingen trouwen en de geslachtelijke omgang met elkaar waren voor de kerk voorwaarden voor het huwelijk.

Van een kerkelijke afkondiging van het huwelijk weten we pas iets omstreeks het jaar 800. Op het Lateraans Concilie in 1215 werd dit een algemeen gebruik. Tot voor de reformatie

was het gebruikelijk dat een priester bij de huwelijksvoltrekking gewenst was, maar er was nog geen sprake van rechtsgeldigheid. Dit stond pas vast na het Concilie van Trente (1545-63). In die tijd werd het huwelijk als sacrament (heilige handeling) nog voor de deur van de kerk gesloten! Luther maakte zich sterk voor de goedkeuring van ouders voor de verlovings en het huwelijk.

Op 1 april 1580 hebben de Staten van Holland en Westfriesland het burgerlijk huwelijk ingevoerd. Dat betekende dat voor het eerst iedereen in Europa, of hij wel of niet tot de kerk behoorde, tot de burgerlijke huwelijksvoltrekking werd toegelaten. In 1795 (het jaartal van de Franse Revolutie) werd het burgerlijk huwelijk verplicht gesteld. Voor Frankrijk gold dat al in 1792, voor Duitsland in 1867. Het burgerlijk huwelijk kreeg de officiële status en kon eventueel gevolgd worden door een kerkelijke inzegening.

Kerkelijke inzegening

Het gaat te ver om het hier te hebben over het huwelijk als sacrament en hoe de opvattingen daarover in diverse kerken zijn. Vast moet staan dat de kerk - of zoals wij het zien als gemeente - niet verantwoordelijk is voor de sluiting van het huwelijk. Jezus' gebod in Marcus 12:17, 'Geef de keizer wat van de keizer is en God wat van God is', houdt in dat de wettelijke aspecten van het huwelijk bij de overheid dienen te liggen. De gemeente is

niet geroepen zich met deze regelingen te bemoeien of een herhaling van het stadhuisgebeuren te laten plaatsvinden. Daarom kunnen we eigenlijk ook niet spreken van een kerkelijke huwelijksbevestiging.

Natuurlijk zal de gemeente ook ja mogen en moeten zeggen op het verlangen van het bruidspaar. In die zin kunnen we ook spreken van een bevestiging. Doordat het echtpaar hun 'ja' zegt op de gestelde vragen over hun beider verbond onder Gods liefde, in trouw, gehoorzaamheid en toewijding. Zal dan de gemeente 'nee' kunnen zeggen?

De verkondiging van Gods trouw en de inzegening in de gemeente is dan de geestelijke basis waardoor het bruidspaar verder kan en behoort te gaan. Daarbij mag de voorganger in aanwezigheid van de familie en de gemeente die zegen van God dóórgeven. Ik leg de nadruk op het dóórgeven. Hij is het middel in Gods hand om die zegen door te geven. En biddend staat de familie en de gemeente daarachter. Zo mag het echtpaar door de verbondenheid met Christus leven vanuit die door God gewilde eenheid naar lichaam en geest. En zo leven en werken aan de voltooiing ervan. Een proces dat zolang duurt als God hen dagen en jaren geeft.

Door God samengevoegd

Deze zinsnede heeft onder gelovigen nogal wat stof doen opwaaien. Uitgangspunt hiervoor is Jezus uitspraak, vastgelegd in Matteüs 19:6: 'Zij (man en vrouw) zijn niet meer twee, maar één vlees. Dat wat God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet.' Dit naar aanleiding van een

vraagstelling Farizeeën over de (on)mogelijkheid van echtscheiding.

In de realiteit van vandaag kunnen we uitgaan van verschillende situaties. De ene, waar men zich voorbereidt op het huwelijk. Kiezen voor elkaar is kiezen voor Gods leiding. Maar wanneer weet je het zeker? Een andere situatie is wanneer er ontrouw en/of een derde in het spel is. Weer een andere situatie kan te maken hebben met gehuwden die vervreemd van elkaar en onzeker zijn geworden, waarbij de vraag om een antwoord schreeuwt: zijn wij wel door God samengevoegd? De volgende conclusies kunnen ook getrokken worden. Dat niemand kan zeggen dat God je samenvoegt. Dat je deze woorden te gemakkelijk toepast op het huwelijk terwijl je het zelf toch allemaal in de hand hebt. Dat er nooit over scheiding gedacht mag worden, hoe het huwelijk ook is vastgelopen.

Als Jezus van die samenvoeging uitgaat, die éénwording van man en vrouw, dan heeft Hij *het grote geheimenis* op het oog. Zoals Gods verbond met Israël en het nieuwe verbond van Jezus met zijn gemeente: Gelovigen mogen daarop terugvallen en er hun kracht uit putten.

Zien en horen

Benjamin Franklin heeft eens gezegd: 'Houd uw ogen voor het huwelijk wijd open en daarna half dicht.' Dat betekent dat er met wijd open ogen verantwoord keuzes gemaakt moeten worden. Je kiest voor het leven. Het is beter voortijdig een relatie te verbreken dan door medelijden misleid te worden. Heb open ogen en oren naar God en elkaar toe. En als het gaat om die half toegeknepen oogleden? In het

huwelijk moet je de ander ook aanvaarden zoals die is. Dan komen Jezus' woorden ook daarin uit: 'Wat gij wilt dat u geschiedt, doe dat ook de ander.'

Dat brengt vaak strijd met zich mee. Maar zonder strijd, ook in het gebed, geen overwinning en zonder kruis geen kroon. Die overwinning en die kroon zijn niet altijd onze wensen en voorstellingen. Maar wat heerlijk als mede door belijdenis van zonden de relatie toch weer hersteld wordt!

Zou voor God iets te wonderlijk zijn? Hoe pijnlijk echtscheiding in de ogen van de Heer en van mensen ook is, er kunnen situaties voorkomen waarin het onvermijdelijk lijkt. (Over 'Tot de dood u zal scheiden' verwijs ik naar het artikel van ds. Y. Horjus in *De Christen* nr. 18 van 3 okt. 2003)

De geloofsband

Banden kunnen knellen. Aan banden gelegd worden betekent dat je macht of mogelijkheden ingeperkt worden. Banden kunnen ook samenbinden. Daarvan spreekt het drievoudige snoer dat niet spoedig verbroken wordt, Prediker 4:12. De band met de Here Jezus, door de kracht van de Heilige Geest is voor de gelovige iets wonderlijks. Zeker wanneer deze beleefd mag worden in het huwelijk. En daarom schreef Paulus deze betekenisvolle woorden: '*Dit geheimenis is groot*', Efeziërs 4:32. En zelfs als twee mensen dit nooit volledig kunnen bevatten, wil de Heer er door zijn genade die grote waarde aan toekennen. Met het oog op Christus' toewijding en opofferende liefde voor zijn gemeente.

Foto's: W. de Leeuw en S. Prost

Unie- en ander nieuws

Doopdiensten

Emmen 'De Bron': Christian Bos; Harderwijk: Johan de Haan (15 jaar); Emmen 'De Wegwijzer': br. H.R. van Dooren (43), zr. A. van Dooren (40), br. R.T. Supheert (12) en br. A. Kootstra (29).

Zang- en Orgel-avond in Dordrecht

Graag willen wij u van harte uitnodigen op de eerste Zang- en Orgelavond in de Baptistengemeente 'Kruiskerk' te Dordrecht (Vrieseweg 64) op vrijdag 26 maart a.s. Op deze avond zullen allerlei liederen aan bod komen zoals Psalmen, gezangen, liederen uit de bundel van Johannes de Heer en Opwekking.

Naast de vele samenzang, hoofdzakelijk begeleid door het orgel, is er ook een koor aanwezig. Het koor heet 'De Blijde Tijding' en is afkomstig van de Baptistengemeente Pernis. Dan zullen er ook nog instrumentale muziekstukken ten gehore worden gebracht door orgel, fluit en andere solo-instrumenten. De avond begint om 19.30 uur en zal ongeveer 5 kwartier duren. Het orgel van de Baptistengemeente Dordrecht is het grootste kerkorgel wat binnen de Unie van Baptisten-gemeenten in Nederland bestaat. Het heeft twee manualen en 23 registers. De bouwer van het orgel is A.W. Behr uit Rotterdam. Na afloop van de zang-avond is er ook een gratis informatiefolder te verkrijgen over het orgel. Informatie: 078-6177949.

Orgel Baptistengemeente Dordrecht

Doolhofmodel, Spiraalmodel en Wenteltrap

Alles is weg: partner overleden, huis kwijt en geen hulp beschikbaar. Dit was één van de oefensituaties waar de deelnemers van het pastoraalteam van de gemeente in Apeldoorn in hun basiscursus 'Ondersteunend Pastoraat' mee te maken kregen.

Dit pastoraalteam vindt haar oorsprong in het beleidsplan 'Dienstbaar Bouwen' (Verandering, Vernieuwing en Groei) van de gemeente Apeldoorn. Na een periode van onderzoek, analyses, het benoemen van aandachtsvelden en doelen werd begin 2003 gestart met de uitvoering van dit beleidsplan (2003-2007).

Eén van de gestelde doelen voor 2003 was het vormen van een pastoraal team dat in staat is om ondersteunend en bijzonder pastoraat binnen de gemeente te verzorgen. Dit pastoraal team bestaat uit ruim 16 broeders en zusters. Eén van de voorwaarden om deel uit te kunnen maken van dit team is dat er bereidheid moet zijn zich te laten vormen en coachen om deze taak uit te voeren.

In overleg met ds. Th.A.R. de Zwart uit Arnhem zijn een tweetal cursussen samengesteld, nl. de basiscursus 'Ondersteunend Pastoraat' en de verdiepingscursus 'Bijzonder Pastoraat'. De basiscursus bestond uit een viertal avonden, maar werd vanwege het enthousiasme van de deelnemers uitgebreid met een vijfde avond. Tijdens de cursus is aandacht besteed aan zowel kennisoverdracht van diverse aandachtsgebieden binnen het pastoraat alsmede het praktisch bijbrengen van diverse vaardigheden bij het toepassen van pastoraat.

Bij kennis valt te denken aan onderwerpen als: wat is pastoraat, huwelijks- en echtscheidingspastoraat, pastoraat bij verdriet en rouwverwerking, herkennen van incestsituaties, doorbreken van cirkels. Het is in deze context dat begrippen als 'doolhof-spiraalmodel' en 'wenteltrap' werden besproken.

Maar behalve kennis is vaardigheid nodig: hoe communiceren wij, hoe bezoeken wij mensen. Ook leerde het team over gespreks- en luistertechnieken. Dit alles werd dan in een oefensituatie uitgebeeld, zodat opgedane kennis en vaardigheden bespreekbaar werden gemaakt. Om het een officieel tintje te geven, werd de cursus besloten met de uitreiking van een

certificaat.

Over een aantal maanden zal er een terugkomcursusavond zijn om te zien hoe alles beklifd. Verder staat voor het team in het najaar van 2004 de verdiepingscursus gepland.

Het was fantastisch om op deze wijze toegerust te mogen worden voor deze belangrijke taak om dienstbaar te kunnen en mogen zijn aan onze Heer en zijn gemeente. En, heel belangrijk, er werd ook een team gesmeed in deze cursusperiode. Het mooie van de cursus is dat ieder lid, met zijn/haar eigen achtergrond en kennis, nu over dezelfde ondergrond beschikt en het team dus nu 'dezelfde taal' spreekt. Terugkijkend en ondertussen inzetbaar zijnde kunnen wij ons al bijna niet meer voorstellen dat pastoraat verzorgen zonder vorming en toerusting gebeurde.

Koert Baas

The Passion of the Christ

Op initiatief van ProClama (Agapè) is een platform opgericht waar landelijke organisaties hun plannen rond deze film over het leven van Jezus (vanaf 1 april a.s. in de Nederlandse bioscoop) op elkaar afstemmen. Naast een poging om toch vooral te voorkomen dat er evangeliserende groepjes aan de uitgangen van de bioscopen zullen staan, is nationale gebedsondersteuning één van de speerpunten van het platform. Het is de bedoeling dat elke bezoeker bij het bioscoopkaartje een klein kaartje ontvangt met een verwijzing naar de website (in oprichting):

www.thepassionofthechrist.nl.

Willow Creek Nederland (WCN) die deel uit maakt van dit platform legt momenteel de laatste hand aan de vertaling van studiemateriaal van Willow Creek Chicago: 'Experiencing the Passion of Jesus'. Deze zesdelige studie is doelbewust geschreven als handreiking aan diegenen die zoeken naar antwoord op vragen die door de film worden opgeroepen; en om gelovigen te helpen in gesprek met anderen over wat ze hebben gezien.

Volgens Hans Kuijpers, directeur van WCN, hebben de kerken met het uitkomen van de film een enorme kans. "Hoe men ook denkt over 'The Passion' als evangelisatiemiddel, de komst van de film is een feit. God kan deze film gebruiken. Maar wie vangt deze mensen op? Willow Creek wil kerken en gemeenten oproepen deze uitdaging aan te gaan en zich voor te bereiden op wat voor de deur staat."

De Unie van Baptistengemeenten organiseert:

Zendingsdag 2004

Zaterdag 27 maart

Locatie: Baptistengemeente ZWOLLE

Burgemeester Drijbersingel 15 - 8021 DA Zwolle.

Zoeken naar nieuwe wegen

Gastspreker **Hans Guderian**
General Secretary
European Baptist Mission (EBM)

En verder:

- Zendingsvrouwen vertellen
- Het lagerhuis
- Workshops:

1. EBM
2. LEPRAzending
3. Stimuleren en actievoeren in de gemeente
4. Inloophuis

10.00 uur - koffie en inschrijving
10.30 uur - start programma
10.30 uur - kinderprogramma
o.l.v. Pia Wynia
15.30 uur - einde programma

De Unie van Baptistengemeenten
in Nederland
Het taakveld Zending en Diaconaat
Biltseweg 10 - 3735 MC Bosch en Duin
telefoon 030 22 55 660

'Veilig in Jezus' armen'

Op 22 februari 2004 heeft de Heer
thuisgehaald onze broeder

YKE KUPERUS

Baptisten Gemeente Stavoren

*"Daar ruist langs de wolken
een lieflijke Naam
die hemel en aarde
verenigt tesaam."*

Op 29 februari is door haar Heer en
Leidsman thuis gehaald onze
oudste zuster

**WILLEMPJE
OOSTERWIJK-
SCHIPPER**

op de leeftijd van 90 jaar.

Baptisten Gemeente Haarlem

*Want Gij zijt mij een schuilplaats
geweest, een sterke toren tegen
de vijand.*

*Laat mij in uw tent voor altoos
vertoeven, laat mij schuilen, geborgen
onder uw vleugelen.*
Psalm 61:4 en 5

Op 7 februari 2004 heeft de Heer thuis-
gehaald onze broeder

JOHAN HENDRIK BREIDER

in de leeftijd van 83 jaar.

Baptisten Gemeente De Wegwijzer,
Emmen

**VERKENDE
VERHUIZERS**

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

0591-623963

045-5610523

www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie
van Baptistengemeenten in Nederland.
Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen
verschijnt op 1 april 2004. De kopij voor
het daarop volgende nummer moet op
30 maart 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor
kopij niet of later, en eventueel geredi-
geerd en/of verkort, te plaatsen.
Plaatsing van kopij houdt niet in dat de
redactie de mening van de auteur en/of
gecteerd deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De
Christen)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de
administratie. Voor betaling van adver-
tenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.

Opzeggingen van het abonnement:
schriftelijk bij de administratie voor 1 de-
cember van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van
Baptistengemeenten in Nederland,
Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin,
tel. 030-2255660, fax 030-2251798,

E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wij-
ze dan ook worden overgenomen zon-
der schriftelijke toestemming van de re-
dactie. Een uitzondering geldt voor ge-
meentebleden van gemeenten aangeslo-
ten bij de Unie van Baptistengemeenten.
Bij overname hierin dient dan wel De
Christen als bron vermeld te worden,
evenals de naam van de betreffende au-
teur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op ge-
luidscassette en in grootletter.
Informatie en opgave: Christelijke
Bibliotheek voor Blinden en
Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC
Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Je kent ze wel: de roddelbladen. De bekendste zijn Story, Weekend en Privé. Ik noem Story niet voor niets het eerst want ere wie ere toekomt: Story is het oudste roddelblad van Nederland. Story bestaat dit jaar dertig jaar. In een artikel over de roddel- en schandaalbladen lees ik dat de bladen zich in een crisis bevinden. Roddelen mag namelijk Gossip is geaccepteerd door publiek en sterren. Het geheimzinnige en stiekeme is er een beetje vanaf. De bladen hebben te maken met concurrentie. Bijna elke krant heeft wel een roddelrubriek en ook op de t.v. blijft men via RTL Boulevard en Shownieuws dagelijks op de hoogte van het wel en wee van min of meer bekende Nederlanders. Henk van der Meyden heeft niet één maar vele opvolgers gekregen. Nou gaat roddelen natuurlijk verder dan praten over en je inleven in de situatie van (zogenaamde) sterren. In het dagelijks leven roddelen we over jan en alleman.

Uit een onderzoek blijkt dat met name hoog opgeleiden hier aan meedoen. Een meerderheid van de Nederlanders vindt roddelen geen slechte eigenschap. Een derde meent zelfs dat roddelen het gevoel van saamhorigheid versterkt. Dat je de ander in een kwaad daglicht stelt, wordt een passant even over het hoofd gezien. Er is zelfs een top drie van roddelobjecten. Op de eerste plaats staan de kennissen, op de voet gevolgd door collega's en vrienden. Dat zijn mensen waar je in de regel veel contact mee hebt en die je toch min of meer hoog hebt zitten. Maar laten we eerlijk zijn, het klinkt best bekend: dat "Heb je 't al gehoord?"

Op een vrije zondag zitten we bij onze broeders en zusters in Emmen 'Het Baken' in de kerk. Ds. Harm Jut spreekt over, jawel: roddelen. Hij haalt het verbod over kwaadsprekerij aan en ook Jakobus wordt geciteerd. Het wordt al snel duidelijk dat roddelen dan een geaccepteerd fenomeen mag zijn, maar dat het nog steeds veel kwaad kan aanrichten. Jakobus is er wel heel duidelijk over: de kleine toom be-

hele rijdier. Het kleine roer bedwingt het grote schip. Een weinig vuur verteert een heel bos. Zo werkt de kleine tong: ten goede maar ook vaak ten kwade. Als 'lopend vuur' gaat het gesprokene rond. Ik sluit me aan bij de kern van ds. Harm Jut's preek: praat niet OVER mensen, maar praat MET mensen.

Ds. Henk Wieringa

Jeugdkerk Hoogezand - Seppemeer

HIS PLACE

dr. Alecia Jacobs College
Erasmusweg 137 - Hoogezand

**muziek
mime
drama
dans
zang**

**28 maart
25 april
6 juni**

Vanaf 19.00 uur

Informatie: 06-293-486-76
www.his-place.nl

NBBB GEWEST GRONINGEN

Van 12 tot 88 jaar
Iedereen ouder als 20 mag een
gemeenteteam opgeven.
Nieuw !!!!
Geen minimale aantal dames in
het veld

NOTEER ALVAST IN JE AGENDA

Zaterdag 1 MEI

VOLLEYBALTOERNOOI IN RODEN

opgave of voor meer informatie

ralfjohan@hotmail.com

Theresa Pots Ralf Haverkamp Wim de Raaf

Op Pelgrimsreis

De Werkgroep Jongeren Evangelisatie van onze Unie zoekt jeugdleiders en jongeren die deze zomer twee weken mee willen naar Spanje. Van de Frans-Spaanse grens in de Pyreneeën naar het stadje Santiago de Compostela loopt namelijk één zeer bekende pelgrimsroute. Al enkele jaren worden zomers langs deze route 'evangelisatieacties' gehouden. De WJE doet mee met een actie van de organisatie Agape. Je taak zal bestaan uit het opvangen van de pelgrims, een warme maaltijd en ontbijt verzorgen en 's avonds een leuk afwisselend programma presenteren. Doel is om met mensen in gesprek te raken over God, geloven en natuurlijk Jezus Christus. Het gaat om de periode van zaterdag 24 juli tot zaterdag 7 augustus. Voor 50 euro (inclusief overnachtingen en maaltijden, exclusief het vervoer daar heen) kun je 14 dagen mee naar Spanje.

Meer info: Arjan Treuren 055-5414404 of 06-51274050 of mailen a.treuren@chello.nl

Samenstelling: Janna de Zwart

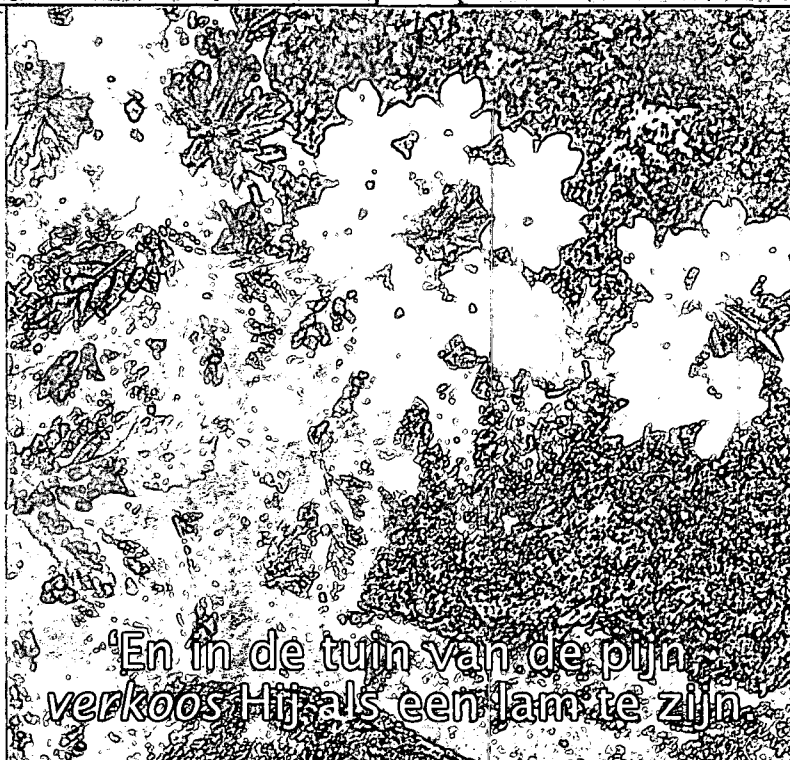
Tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten

De Christen

Op weg naar Pasen

The Passion of the Christ

'En in de tuin van de pijn
verkooft Hij als een lam te zijn.

Inhoud

Palmpasen: Toen, nu en straks 3

J. de Zwart

De wereld op zijn kop	4
Ander Nieuws	5
Column over... afgedankt	5
Buro BoaZ	6
The Passion of the Christ	7
'En in de tuin van de pijn, verkoos Hij als een lam te zijn'	8-9

Archief De Christen

Woorden uit de Bijbel: Mattheus 5	10
Interview met voorganger in bijzondere dienst ds. Geert Liebe	11
"... 'k hoor toch zo gaarne zijn Woord!"	12
Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (6)	13
Boekrecensie	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
J. de Zwart
Archief De Christen
www.sharethelife.nl

'Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij'

Pasen – nog een paar dagen en dan is het zover. Iedereen leeft op zijn eigen manier toe naar Pasen. Voor wie de bijbelse inhoud van dit feest niet kent, blijkt Pasen vaak niet meer te zijn dan een extra vrije dag, een uitgebreid paasontbijt waar zeker een gekookt eitje niet zal ontbreken, de paashaas met chocolade-eitjes en de kleurige paasversiering.

Wie Pasen viert als het feest dat de Here Jezus Christus waarlijk is opgestaan, leeft veelal op een heel andere manier toe naar Pasen. Veertig dagen voor Pasen op aswoensdag wordt een periode van soberheid en bezinning met extra tijd voor gebed ingeluid. In die lijdenstijd is veel aandacht voor de betekenis van het lijden van Jezus, de Zoon van God die mens werd en door zijn bloed de weg tot God de Vader heeft vrijgemaakt. Of zoals de Here Jezus het zelf heeft verwoord: 'Ik ben de weg en de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Johannes 14:6).

Het toeleven naar Pasen vindt zijn hoogtepunt in de week voor Pasen, beginnend met Palmpasen waarin de intocht van Jezus op een ezel in Jeruzalem centraal staat, een uitbundig onthaal van de langverwachte Koning.

De week voor Pasen kan in gezinnen op een mooie manier worden gevierd met het dagelijks lezen uit de Bijbel over de gebeurtenissen die vlak voor Jezus' kruisdood hebben plaatsgevonden: de intocht (zondag), de tempelreiniging (maandag), de zalving van Jezus (dinsdag), de voetwassing door Jezus (woensdag), de instelling van het Avondmaal (Witte Donderdag), de kruisiging (Goede Vrijdag), Jezus in het graf (Stille Zaterdag) en de opstanding (Paaszondag). Bij ieder verhaal mag het kind iets op een speciaal plekje in huis neerleggen dat past bij het verhaal. (idee uit 'Met kinderen onderweg, Wegwijzer voor geloofsopvoeding in het gezin',

o.r.v. Marja Bos-Meeuwse en Henk van Dam, p. 187-188)

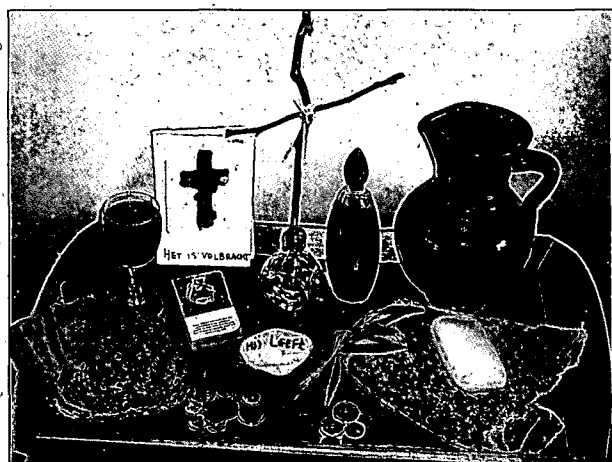
Ook Jezus en zijn discipelen leefden toe naar het Joodse paasfeest. Op weg naar Jeruzalem bereidt de Heiland zijn discipelen voor op wat komen gaat: 'Zie, wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden aan de overpriesters en de schriftgeleerden en zij zullen Hem ter dood veroordelen. En zij zullen Hem overleveren aan de heidenen, en zij zullen Hem bespotten en Hem bespuwen en Hem geselen en doden, en na drie dagen zal Hij opstaan'.

Wie de evangeliën doorleest vanaf het moment dat het gezelschap op weg is naar Jeruzalem, merkt dat die tijd voor de discipelen een periode van veel vragen en van niet begrijpen is geweest, en wellicht ook van angst om wat er met hun Heiland zou gebeuren.

Voor u ligt een nieuwe *De Christen* die in het teken van Pasen staat met een artikel over de betekenis van Palmpasen, een meditatie in het licht van Pasen en in het hart een artikel over 'In de tuin van de pijn'. Verder kunt u onder meer lezen over Buro BoaZ, de film 'The Passion of the Christ', een bijbelstudie en een interview met een voorganger in bijzondere dienst.

Gezegend Pasen toegewenst.

Mariska Oegema

M.J. Oegema

Palmpasen: Toen, nu en straks

Henk Wieringa

'Palmpasen' door Bertus Aafjes

Het is Palmpasen en ik zie de bomen,
De palmen weer met kindergen aan:
Hun blaadren die als vogelveren stromen

En in de top der stam gestoken staan.
En alles is bereid Hem te ontvangen.
En de verwachting vlamt op elk gelaat:
De kreupelen die aan hun krukken hangen.

De honden en de blinden van de straat.
Er draaft een ezeltje met rechte oren
Als aan de witte klasmuur van mijn jeugd.

Al heeft het Jezus van zijn rug verloren,
Ik zie Hem in mijn kinderlijke vreugd.
En zachtjens juicht het kind in mij verblijd:

Hosannah die de Zoon van David zijt.

(Uit: *Het koningsgraf*, Amsterdam 1948)

Palmbomen zijn populair. Op een foto nodigen ze ons uit om eens een land rondom de Middellandse Zee te bezoeken. Daar vind je die palmbomen namelijk. Daar staan ze fier en hoog, met grote takken en bladeren. Ze beschermen tegen de zon en geven vruchten, dadels. Je zult ze niet tegenkomen in het Nederlandse landschap. Wel in het kerkelijk en gemeentelijk landschap. We vieren immers binnenkort weer Palmzondag of Palmpasen.

Herkomst

Palmpasen vieren we op de zondag voorafgaand aan Pasen. We denken dan aan de intocht van Jezus in Jeruzalem. In Jeruzalem wordt op dat moment het joodse paasfeest gevierd. Alle vier de evangeliën besteden aandacht aan de intocht. De naam Palmzondag is ontleend aan het evangelie van Johannes. We lezen daar in hoofdstuk 12 vers 12 dat de grote menigte feestgangers Jezus tegemoet loopt met palmtakken. Matteüs spreekt in meer algemene zin over 'takken van de bomen' (21:8). Marcus en Lucas spreken niet over takken.

Betekenis

In de antieke wereld was een palmtak het symbool van de overwinning. Zwaaien met palmtakken gold als een teken van vreugde en blijdschap. Toen Jezus Jeruzalem binnenkwam was die vreugde en blijdschap aanwezig. Men ziet Hem als de Zoon van David en dat heeft voor de omstanders een specifieke betekenis. Deze Jezus zal als nieuwe koning de Romeinen uit het land verdrijven. Daarin zal volgens de menigte zijn overwinning liggen. Hoe anders zal het gaan. Dat Hij op een ezel komt, is al een voorteken van het feit dat die eerste Palmpasen het begin is van de lijdensweek. Een lijdensweek waarin de overwinning en Jezus' Koningschap ver te zoeken lijkt.

Vandaag

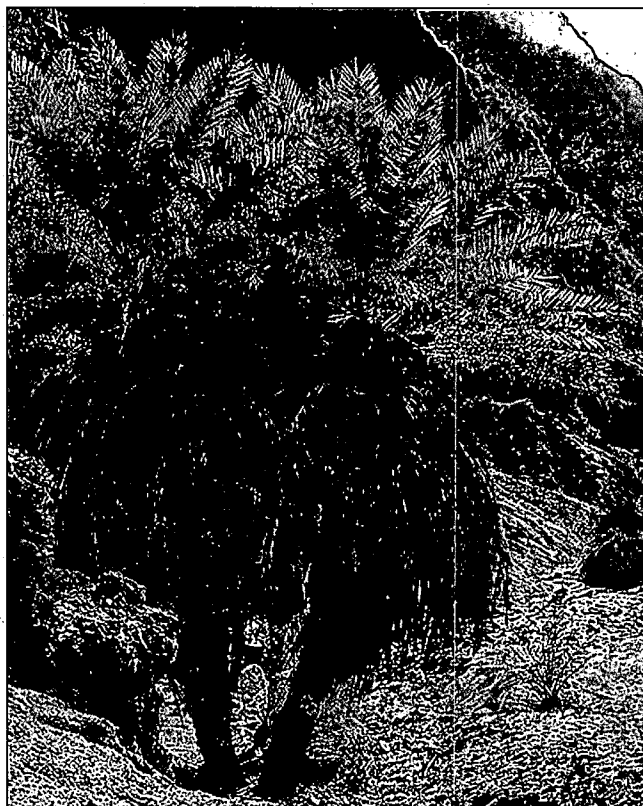
In Nederland is het in sommige kerken en gemeenten de gewoonte dat kinderen met Palmpasen een palmpaas bij zich dragen. Als basis worden takken van buxusstruiken gebruikt. Een palmpaas is zo een versierde stok/kruis waarin vijgen, slingers, vlaggetjes, snoep, bloemen en geschilderde eieren hangen. Bovenop kraait een haantje van brood. Zo laten de kinderen in de uitbundige uitrusting van de stok iets zien van het feestelijke karakter maar is er door het kruis ook oog voor het lijden en de dood van Jezus.

In landen rondom de Middellandse Zee zijn de echte palmtakken voorradig. Gelovigen nemen die op Palmpasen mee naar de kerk. In die streken is de kerk helemaal versierd in de kleur groen, de kleur van leven en overwinning.

Toekomst

In de lijdensweek lijkt de overwinning ver te zoeken. De Romeinen worden ook niet overwonnen. Ze blijven nog een poosje. Toch overwint Jezus. Hij wint het namelijk van de grootste vijand van de mens: Hij overwint de dood. Na de climax van de lijdensweek, Goede Vrijdag, is het Pasen geworden. Jezus' weg van lijden brengt ons het leven, eeuwig leven. Leve Koning Jezus, Hij regeert tot in alle eeuwigheid! In dat verband ho-

ren we nog eenmaal van de palmtak. Het is het getuigenis van Johannes, het getuigenis van palmpasen in de toekomst: 'Daarna zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle volk en natiën en talen stonden voor de troon en voor het Lam; bekleed met witte gewaden en met palmtakken in hun handen. En zij riepen met luider stem en zeiden: De zaligheid is van onze God, die op de troon gezeten is, en van het Lam!'

Archief De Christen

De wereld op zijn kop

Alle van der Goot

(n.a.v. Marcus 9:38-40)

hun geruzie onderweg wel opgemerkt – ook al deden zij moeite om dat achter zijn rug te doen en Hem er niet in te betrekken – maar heeft niet ingegrepen, noch zich op enigerlei wijze met het gesprek bemoeid.

Wat moet het voor Hem verdrietig zijn geweest, dat zijn leerlingen niet begrepen of wilden begrijpen dat Hij op weg was naar de dood, maar dat ze desondanks nu al aan het ruziën waren over erfenis en opvolging.

Jezus gaat zitten en roept de twaalf bij zich, want zijn eerder gestelde vraag is nog steeds niet beantwoord. Omdat de leerlingen koppig blijven zwijgen, geeft Jezus zelf maar antwoord: "Wie de belangrijkste wil zijn, moet de minste van allemaal willen zijn en ieders dienaar."

De leerlingen kijken verstoord op, want met deze uitspraak zet je de wereld op zijn kop! Daarmee zet je het werk van Jezus toch niet voort in het geval dat Hij er niet meer is? Dan moet er toch sprake zijn van leiding, van een stuwende kracht, in plaats van iemand die aller dienaar is?

Wat moet het voor Hem verdrietig zijn geweest, dat zijn leerlingen niet begrepen of wilden begrijpen dat Hij op weg was naar de dood, maar dat ze desondanks nu al aan het ruziën waren over erfenis en opvolging.

Jezus doet er nog een schepje bovenop. Hij pakt een voorbijlopend jochie op, zet die tussen dat mannengezelschap in, slaat geruststellend een arm om het kind heen en vervolgt dan: "Wie zo'n kind opneemt ter wille van mij; neemt mij op; en wie mij opneemt, neemt niet mij op, maar hem die mij gezonden heeft!" Drukkende stilte, die het kind gebruikt om zich uit de voeten te maken. Twaalf hersenen werken op volle toeren. Dit kan toch niet, die is toch één ontwaarden van alle waarden, van de wereld ondersteboven: wat goed was is fout, wat fout was is goed?

Wie durft te antwoorden? Het is Johannes die eindelijk de stilte verbreekt. "Meester, we hebben iemand gezien die in uw naam demonen uiddreef en we hebben geprobeerd hem dat te beletten, omdat hij zich niet bij ons wilde aansluiten." Het hoge woord is eruit. Het zou toch van de

zotte zijn dat iemand die niet tot onze club behoort ook het werk van Jezus voortzet. Wij hebben er alles voor opgegeven en iemand die niet de lasten mee wil dragen zou dan zomaar met de eer gaan strijken? Dat is nog veel erger dan ons geruzie over wie van ons twaalf, de mensen van het eerste uur, de belangrijkste is. In het volgen van Jezus zijn we allemaal gelijk, maar er is toch wel wat verschil wat de mogelijke opvolging betreft. Doch een buitenstaander zomaar dezelfde rechten toekennen als ons toekomen, dat gaat te ver.

Aller ogen zijn op Jezus gericht. Wat zal Hij zeggen? Jezus antwoordt met de woorden die in onze taal tot een geveleugelde uitdrukking zijn geworden: "Wie niet voor ons is, is tegen ons." Een zucht van verlichting. Nu komt alles gelukkig weer op zijn pootjes terecht. Onze club is toch belangrijk en buitenstaanders moeten eerst, maar tot onze club toetreden, willen zij op dezelfde rechten aanspraak kunnen maken. Wij hebben tenslotte het monopolie.

Het is alleen zo jammer voor de leerlingen, voor vele christenen, kerken en anders-gelovenden vandaag, dat Jezus dit antwoord *niet* gegeven heeft. Jezus' antwoord luidt niet "wie niet voor ons is, is tegen ons" maar "Wie niet tegen ons is, is voor ons." De wereld op zijn kop, ondersteboven!

Waar wij met onze uitdrukking *buitensluiten*, onze kring beperken op grond van ballotage (als je niet denkt en doet zoals wij, dan mag je er niet bij horen!), breidt Jezus zijn kring zover mogelijk uit. Bij Hem geen sprake van buitensluiten, maar van insluiten.

Voorbeelden? Denk maar eens aan het geharrewar bij de kerken die Samen Op Weg willen of eigenlijk niet willen, omdat medechristenen anders zijn en denken. Of om dichter bij huis te blijven: hoe s tellen wij ons als Baptistengemeenten op tegenover andere Baptistengemeenten binnen de Unie? En hoe gaan we als plaatselijke gemeente om met broeders en zusters van andere plaatselijke kerkgenootschappen? Sluiten wij ons op in eigen kring? Om nog dichter bij huis te blijven: is er binnen een plaatselijke gemeente een gelijkwaardige plaats voor iedereen? Of moet je op een bepaalde manier geloven om erbij te horen?

Br. Alle van der Goot is lid van de Protestantse Gemeente in Geldrop.

Hoewel Jezus met zijn leerlingen in het noorden van Galilea vertoeft, bijna tegen de noordgrens van het land, wil hij als trouwe jood terug naar Jeruzalem om daar Pesach te vieren. Hij beseft, dat dit zijn laatste Pesach gaat worden, want daar heeft hij zijn leerlingen al op voorbereid. Die mededeling hebben ze aan gehoord, maar de realiteit daarvan is nog niet tot hen doorgedrongen. Daarom gebruikt Jezus vooral het begin van deze reis naar Jeruzalem om zijn leerlingen verder te onderrichten.

Het gezelschap van in ieder geval 13 mannen is van de noordgrens afgezakt naar het zuiden en heeft zijn intrek genomen in een huis in Kafarnaüm. Tot het gezin waar ze te gast zijn, behoren ook kinderen, die vrijelijk, soms nieuwsgierig in en uitlopen.

Het gebruikelijke ritueel van opfrissen en eten is achter de rug. De stemming is echter niet bepaald uitbundig te noemen. Jezus vraagt daarom maar op directe wijze: "Waarover waren jullie onderweg aan het redetwisten?" Grote stilte, want de leerlingen hebben onderweg geruzied over de vraag wie van hen de belangrijkste is. Natuurlijk kunnen ze niet geloven dat dit Jezus' laatste reis naar Jeruzalem wordt, maar toch is zijn mededeling daarover niet tegen dovemansoren gezegd. Stel je voor dat het - wat Jahweh verhoede! - toch waar zou blijken te zijn, dan zou er een opvolger voor Jezus moeten worden aangewezen. En daarom is het belangrijk te weten wie de oudste rechten heeft; wie de belangrijkste is, want die zou het werk van Jezus moeten voortzetten in het geval dat.

Ze waren er onderweg niet uitgekomen, er was zelfs sprake van een stemming die te snijden was. Jezus heeft

J. de Zwart

Ander Nieuws

Column over...

Vier zendelingen vermoord in Irak

Vier zendelingen van de Zuidelijke Baptisten zijn in Irak gedood en een vijfde zwaar gewond toen ze op 15 maart jl. zonder aanleiding onder vuur werden genomen vanuit een passerende auto. Het team van de International Mission Board was in Mosul, Irak om te inventariseren welke hulp er in de toekomst nodig is. De groep onderzocht met name de noodzaak van hulp bij het zorgen voor schoon drinkwater. Gedood werden Larry T. Elliott (60 jaar), Jean Dover Elliott (58 jaar), Karen Denise Watson (38 jaar) en David McDonnall (29 jaar). McDonnall's vrouw Carrie (26 jaar) raakte zwaar gewond en is overgevoegen naar een ziekenhuis in Duitsland.

De aanslag is de zwaarste in de geschiedenis van 157 jaar zendingswerk van de Zuidelijke Baptisten. In de afgelopen 14 maanden zijn nu acht zendelingen gedood door terroristen. In Jemen vonden 3 zendelingen de dood bij een aanslag op een ziekenhuis en op de Filipijnen kwam een zending om het leven bij een bomaanslag op het vliegveld van Davao City.

Sri Lanka

De situatie van christenen in Sri Lanka is de laatste maanden sterk verslechterd. Alleen al in december 2003 werden er 33 aanslagen op christenen en kerken gepleegd. Christenen worden er van beschuldigd medeburgers te dwingen christen te worden en hen te winnen voor het christelijk geloof door hen verschillende vormen van hulp aan te bieden.

Vanuit dit perspectief is de 'Anti-Conversion Bill' in voorbereiding. Het probleem van dit wetsvoorstel is dat de wet oneigenlijke bekeringen niet voorkomt, maar ondertussen wel extremisten een zogenaamde wettige basis geeft om christenen lastig te vallen en het volk tegen hen op te hitsen. Alleen al het feit dat dit wetsvoorstel in voorbereiding is, leidt er toe dat er regelmatig voorgangers en predikanten in elkaar worden geslagen.

evangelische
alliantie

Indien deze Anti-Conversion Bill van kracht wordt, kunnen nieuwe christenen tot vijf jaar gevangenisstraf krijgen of boetes opgelegd krijgen tot 100.000 roepies. Een doorsnee werknemer verdient 500 roepies per dag. De Evangelische Alliantie (EA) vraagt – in samenwerking met Jubilee Campaign, Open Doors en Rafaël Nederland – via de ambassadeur van Sri Lanka in Nederland en de Nederlandse ambassadeur in Sri Lanka dringend aandacht voor de situatie van christenen in Sri Lanka. De EA roept christenen en kerken op te bidden voor de situatie in Sri Lanka. Eind maart hoopt de EA enkele duizenden handtekeningen bij de ambassadeurs in te dienen. Deze worden momenteel verzameld via de aangesloten kerken, gemeenten en organisaties van de Evangelische Alliantie.

Een groep van zevenenveertig leden van het Britse Parlement, behorend tot verschillende partijen, hebben al aan de Britse Minister van Buitenlandse Zaken, Jack Straw, laten weten dat zij zich zeer bezorgd maken over de beperking van de godsdienstvrijheid voor christenen in Sri Lanka. Zij hebben ook hun zorgen geuit over het feit dat christenen en christelijke kerken de afgelopen twee jaar in toenemende mate te lijden hebben gehad onder het geweld van boeddhistische en hindoeïstische extremisten. Deze groep van politici roept de regering van Sri Lanka op om, in lijn met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, haar christelijke burgers de juiste bescherming te bieden.

Informatie over de ontwikkelingen in Sri Lanka is te vinden op www.slchurch.org.uk

Bijbelgenootschappen al twee eeuwen actief

Deze week werd in de St. Paul's Cathedral in Londen het tweehonderd jarig bestaan gevierd van het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap (BSBF). De oprichting van het BSBF op 7 maart 1804 was het begin van het wereldwijde bijbelwerk. Inmiddels zijn er over de hele wereld 137 bijbelgenootschappen, die samenwerken in de United Bible Societies (UBS).

Afgedankt

Door: S. Prost

Deze keer geen vrolijk epistel. Want vorige week zagen we hem staan. Hij kwam geen stap meer vooruit. Z'n uiterlijk was niet meer om aan te zien. Hij was letterlijk door gretige hebbers kaalgeplukt. Zelfs zijn identiteit was hij kwijt. Versta mij goed: ik heb het over een verlaten autowrak. Langs een Duitse autobahn op een kleine rastplatz. Ziet u het beeld voor u? Beide nummerplaten verwijderd. Geen wiel meer onder het chassis en flinke deuken in de carrosserie. Raamloos. Even een autowasbeurt? De benzinetank vullen om naar het auto-kerkhof te kunnen gaan? Dat is allemaal water naar de zee dragen. Ik filosofer wat over de oorzaak. Het vehikel zou op z'n laatste benen gelopen hebben. Door onverantwoord rijgedrag dumpten de eigenaars het oudje maar op deze rustplaats. De nummerplaten werden voor de zekerheid maar meegenomen. Weg identiteit. Begerige passanten plunderden toen de gestrande rammelkast. Van alles wat van enige waarde kon zijn. Het geheel - of wat er van dit voormalig statusblik nog over was - bood een zeer troosteloos beeld. Ik weet er geen betere benaming voor: *afgedankt*.

Ik herinner mij Prediker die mij leerde dat alles een einde heeft. Zowel de materie als de natuur. En wij mensen ondergaan datzelfde lot. Nee, ik zeg niet: noodlot. Alhoewel, de manier waarop maakt wel degelijk verschil. Ik denk aan meisjes die in de greep van loverboys terecht kwamen. Anderen die als object misbruikt zijn, kaalgeplukt. Aan hen die jarenlang mishandeling ondergaan hebben. Weerzin komt in mij op.

Goede Vrijdag. Er viel met Jezus geen winst te behalen. Zelfs de opbrengst van dertig zilverlingen werden niet gewaardeerd. *Afgedankt*. En toch, de motieven lagen wel heel wat dieper. Hoe zijn we toch met Hem omgegaan! En hoe gaat Hij nu met ons om!

Initiatiefnemers Buro Boaz:

"Wij delen aren van respect, veiligheid en acceptatie uit, het is aan de mensen of zij die pakken"

M. J. Oegema

"In het bijbelboek Ruth lezen wij over Boaz, een landeigenaar die over de landerijen uitzag en een vrouw in nood zag, de weduwe Ruth. Uit bewogenheid en interesse liet Boaz voor haar extra aren strooien. Wij zien nood bij sommige jongeren en volwassenen om ons heen en delen aren uit; aren van respect, veiligheid en acceptatie. Het is aan hen zelf of zij die aren pakken."

Noortje Vunderink (sociaal-pedagogisch hulpverlener), Dénise de Ruiter en Willie van Urk (beiden afgestudeerd maatschappelijk werkster) zijn de drie initiatiefnemers van Buro Boaz.

Daarmee geven de initiatiefnemers van Buro Boaz – Noortje Vunderink, Dénise de Ruiter en Willie van Urk – hun christelijke insteek van de hulpverlening aan. "Vanuit ons christen-zijn willen wij bijbelse principes in de hulpverlening toepassen om de wortel van de problematiek aan te pakken. Vergeving, bevrijding en genezing zijn daarbij belangrijke trefwoorden en geven daarmee de diepte van christelijke hulpverlening aan. Dit betekent overigens niet dat cliënten zelf gelovig moeten zijn om voor hulp in aanmerking te komen. Je probeert aansluiting te vinden bij diegene die hulp nodig heeft, maar je neemt wel jezelf mee in die hulpverlening", geeft Noortje aan.

De drie medewerkers die als vrijwilliger bij Buro Boaz werkzaam zijn, verlenen niet volgens een vastomlijnde werkwijze hulp. "Wij proberen zorg op

maat te bieden, waarbij wij verder gaan dan de reguliere hulpverlening. Ontmoeting en in gesprek raken op een informele manier zijn daarin belangrijk. Vaak blijkt dat mensen eerst moeten opwarmen voordat zij hun diepste zielenroerselen willen vertellen; dat doe je niet in één uurtje."

'Hopeloos geval'

Noortje, Dénise en Willie zijn alle drie geschoold in en ervaren met diverse vormen van hulpverlening. De belangrijkste bindende factor is hun geloof in God, zijn Zoon Jezus Christus en de overtuiging dat zijn principes en richtlijnen over (kwaliteit van) leven de allerbeste zijn. "Mensen die in de reguliere hulpverlening als 'hopeloos geval' bestempeld worden, geven wij niet op. Niet omdat wij zo goed zijn, maar omdat we ook voor onze cliënten bidden en geloven dat God nog altijd wonderen doet. Voor God bestaan geen hopeloze gevallen", stelt Dénise nadrukkelijk. "Wij gaan te rade bij God en hebben wat dat betreft een ander mensbeeld", vult Willie aan. "Voor God is ieder mens waardevol, met een bepaald doel geschapen en met mogelijkheden en kwaliteiten. Dit alles drijft ons om naast de gebaande ook andere wegen te zoeken, op weg naar nieuwe kansen voor unieke mensen."

Trauma's

Na enkele jaren voorbereiding werd Buro Boaz op 31 december 2001 opgericht met als werkgebied met name provincie Overijssel en een deel van Flevoland. Hoewel de hulpverlening in de beginjaren vooral op jongeren was gericht, is deze breder getrokken. "In de praktijk richt je je vaak niet alleen op die jongeren, maar kijk je ook naar de thuissituatie. Vaak is het noodzakelijk dat ook daar wat verandert, anders is de kans groot dat jongeren na de hulpverlening in de oude situatie vervallen", licht Noortje toe. "Veel hulpvragen hebben betrekking op echtscheiding. Kinderen kunnen

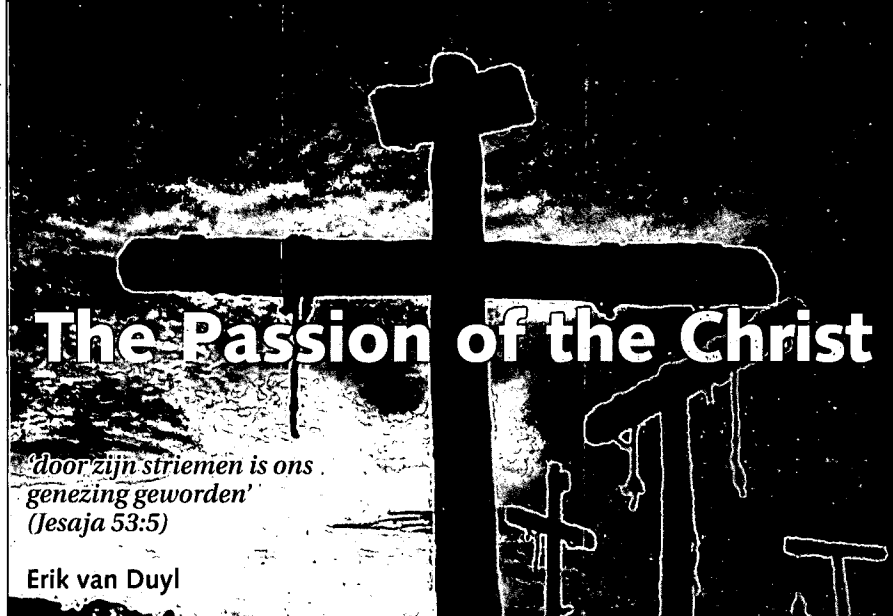
hierop heel verschillend reageren; de één gaat problematisch gedrag vertonen, de ander wordt stil en erg in zichzelf gekeerd." Verder vinden jongeren met identiteitsproblemen hun weg naar Boaz; zij hebben bijvoorbeeld een minderwaardigheidscomplex, weinig zelfvertrouwen of geen doel (meer) in het leven. Andere hulpvragen hebben te maken met trauma's uit het verleden door bijvoorbeeld misbruik, geweld of slachtoffer van extreme pesterijen. Onlangs is Buro Boaz ook benaderd door Re@ction om de nazorg van de maandelijkse diensten van deze jeugdkerk in Kampen te verlenen. "Veel jongeren blijken zich bezig te houden met vragen over zingeving en zijn op zoek naar iets. Met name door de verschillende religies vinden zij het geloofsvraagstuk heel

"Vaak blijkt dat mensen eerst moeten opwarmen voordat zij hun diepste zielenroerselen willen vertellen; dat doe je niet in één uurtje."

ingewikkeld en raken zij in verwarring; soms is er zelfs sprake van een geloofscrisis", aldus Dénise. "Vanuit ons christen-zijn kunnen wij vanuit Gods Woord handreikingen doen."

Noortje, Dénise en Willie hebben nog allerlei ideeën, zoals een dag-/nacht-opvang voor jongeren in combinatie met een werkplek, presentaties verzorgen voor kerken of jeugdverenigingen, lesprogramma's voor scholen et cetera. "We hebben veel ideeën, maar het gaat zoals God het leidt. We staan soms echt verbaasd van wat er naar ons toekomt, juist als wij menselijkerwijs niet-haaltbare wensen in gebed 'loslaten'."

Informatie: Buro Boaz, bureau voor counseling en coaching, tel. 038-3338582, mail: info@buroboaz.nl.

dat is al 40 kilo. Maar deze opmerkingen doen niets af aan de waarde van deze film. Het zet een christen aan het denken; het rekent af met lauw geloof. Voor iemand, die nog geen keuze heeft gemaakt, zet de film je op scherp. Voor iemand zonder voorkennis uit de Bijbel is de film moeilijk te plaatsen, maar het nodigt zeker uit om te gaan onderzoeken wie deze man toch is geweest. De film 'The Passion' eindigt met een kort fragment van de opstanding; dit vraagt bij de kijker om meer onderzoek naar het wonder boven wonder. Bij de uitgang van de bioscoop krijgt u mogelijk een klein boekje met de uitdaging om ook de rest van het script te lezen. Er wordt verwezen naar de Bijbel en naar de website: www.thelife.nl en voor jongeren www.sharethelife.nl

De film 'The Passion of the Christ' van Mel Gibson gaat per 1 april in première in de grotere bioscopen van ons land. Ik mocht, samen met andere voorgangers, een voorvertoning van deze film bezien in de bioscoop 'Cinemec' te Ede. Er is veel commotie rondom de film. De beelden zouden overdreven bloederig zijn en bovendien antisemitisme oproepen. Met deze kritiek in het achterhoofd vertrok ik naar Ede waar ik vele collega's ontmoette.

Met de woorden van de profeet Jesaja opent de film het lijdensverhaal van onze Heer Jezus Christus. De voertaal in de film is Aramees en gelukkig is er Nederlandse vertaling bij. Het beeld start in de hof van Gethsemane. Jezus biddende tot zijn Vader en tegelijk in strijd met de duivel. Vervolgens wordt het script van de lijdensweg analoog met de Bijbel uitgebeeld. Inderdaad zijn er joden roepend om de kruisiging, maar nog meer worden mijn ogen geconfronteerd met Romeinse beulen zonder enig geweten.

Befaamd regisseur Mel Gibson, winnaar van vele Oscars, heeft zichzelf de rol aangemeten van een Romeins soldaat, die als eerste een grote spijker door een hand van de Jezus-persoon slaat. Hij heeft hiermee wil zeggen; om te beginnen heb ik zelf er schuld aan dat Jezus aan het kruis moest gaan. Het is ook om mijn eigen zonden, dat mijn Heer moest sterven. Het doel van de film is zeker niet het beschuldigen van de joden, maar dat mensen zullen inleven wat het lijden van Jezus te doen heeft met ieders eigen verbroken relatie tot God.

De impact van deze film op mijn emotie was zonder meer groot. Tijdens de film zie je mensen partij worden voor of tegen Jezus; een tussenhout blijkt er niet echt te bestaan. De beulen ransele er op los en vele mensen schreeuwen om de kruisiging, onwetend wat

ze zeggen. Tegelijk zijn er de personen rondom Jezus, die samen met hun Heer lijden. In korte flashbacks zie je de rol die Jezus had in het leven van zijn moeder Maria, de discipel Johannes en Maria van Magdala. Zij gaan tijdens de lijdensweg van binnen stuk.

Ook zijn er de passanten die gaandeweg beseffen met wie ze optrekken richting Golgotha. Zo is daar Simon uit Cyrene, die start als buitenstaander, maar boven op de heuvel lijkt te beseffen, dat Jezus de Zoon van God is. Zo zijn er soldaten, die staande bij het kruis tot inkeer komen, terwijl collega's onaangeraakt voortgaan met spotten. De twee andere gekruisigden tonen weer hetzelfde patroon; de ene mens vol spot en de ander met een vraag om vergeving. Er is geen weg tussendoor; de beelden dwingen je op de knieën of ze leiden tot spot.

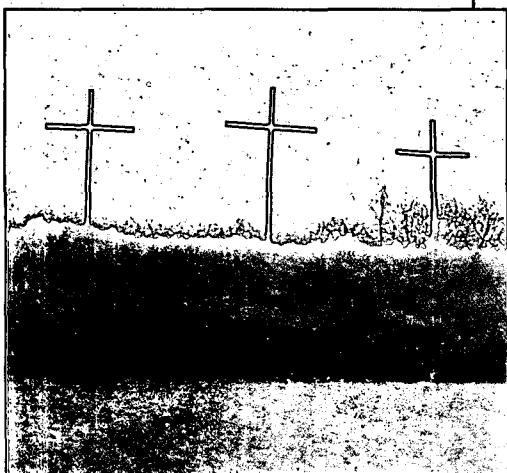
Hier ligt de kracht van de film. Terwijl je dit ziet gebeuren, ga je bij jezelf te rade en vraag je je af, waar sta ik zelf. Ben ik langzaam emotioneel kapot aan het gaan om wat 'ze' de Zoon van God aandoen of kijk ik naar bloederige beelden en sluit ik mij af; 'volgende week weer een andere thriller'. Voortdurend kwam als regel bij mij in beeld – 'dit is waar gebeurd' – en deed mij beseffen, dat de striemen in zijn lichaam nodig zijn om de genezing van de mens. Mijn momenten van lauwheid worden vereffend aan een kruis. De film toont mijn eigen gebrokenheid en de pijnlijke weg van vergeving.

Inderdaad, de film is vol bloed en geweld en doet je afgrijzen. Echter, wie beweert dat de weg van lijden romantisch is? Of het aantal zweepslagen in de film meer is dan er in werkelijkheid hebben plaatsgevonden; dat is best mogelijk. En dat Jezus zo verminkt toch nog een geheel kruis moest dragen, is onwaarschijnlijk. Naar zeggen droeg Jezus alleen de dwarsbalk en

Als u besluit om naar de bioscoop te gaan, wil ik u adviseren: ga niet alleen. Heeft u een vriend met vragen over Jezus, iemand op zoek naar de waarheid, ga samen naar de film en praat later (niet direct) na. Als u met uw kinderen er naar toe wilt, de beelden zijn voedsel voor nachtmerries. Persoonlijk denk ik aan een minimumleeftijd van 15 jaar. Als u met uw geliefde een avondje uit wil, besef dat het geen romantische avond wordt (wel een zinvolle avond).

Na afloop van de film was er voor de voorgangers een goed verzorgde lunch. Liever had ik samen met een collega een mand met brood en een kelk met wijn gehad. De beelden laten niet los en wat mij betreft, mogen de beelden meegaan als ik op Goede Vrijdag het brood weer zal breken en de wijn weer zal drinken. De beelden doen zeer aan mijn ogen. Hoeveel te meer heeft Jezus pijn geleden en heeft Hij gevoeld de godverlatenheid. Dat laatste is waarschijnlijk nog het zwaarst. Jezus weet, als geen ander, wat het is als God even afwezig schijnt. 'The Passion of the Christ' is, net als Jezus, controversieel. Voor wie het lijden van de Heer onder ogen wil zien, kan ik de film, ondanks alle kritiek, aanbevelen.

De Here Jezus heeft de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden. Deze zin in de brief aan de Hebreeënen kan bij ons de vraag doen rijzen: was Hij dan niet, altijd al, volmaakt gehoorzaam? Aan het begin van het Lucasevangelie kunnen we lezen dat Hij zijn aardse ouders onderdanig was. Hoeveel te meer was Hij dat niet ten opzichte van zijn hemelse Vader? Zijn hele leven stond toch immers in het teken van 'zie, Ik kom om Uw wil te doen'? En heeft Hij ook niet gezegd: 'Mijn spijsje is te doen de wil van mijn Vader, die in de hemelen is'?

De verlossing is geen koud kunstje geweest, maar het resultaat van een diepe worsteling in strijd en lijden.

Doodsbenauwd

Hier in de brief aan de Hebreeënen zien we een herinnering aan Jezus' gang

naar Jeruzalem en in het bijzonder de angstige momenten in de hof van Gethsemane. Daar in Gethsemane heeft Hij gebeden, omdat Hij zo verschrikkelijk bang was. 'Hij heeft gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem; die Hem uit de dood kon redden.' We zien Jezus hier, niet als de onverschrokken krachtfiguur, die het wel even doen zal. Niet als de held, die blijmoedig de strijd en de dood aanvaardt. We zien een doodsbenauwde Jezus, die bloeddruppels van angst zweeft.

Waarom zo angstig?

Er zijn mensen die zeggen: 'Maar waarom was Jezus eigenlijk zo angstig? Hij wist toch, dat God Hem ook door de dood heen kon en zou redden? Hij wist toch, dat Hij op de derde dag weer zou opstaan?' Waarom was Hij dan zo bang? Waarom zou je bang zijn in een donkere tunnel af te dalen, als je toch zeker weet, dat je er weer uitkomt?

'En in de tuin van de pijn, als een lam te zijn...'

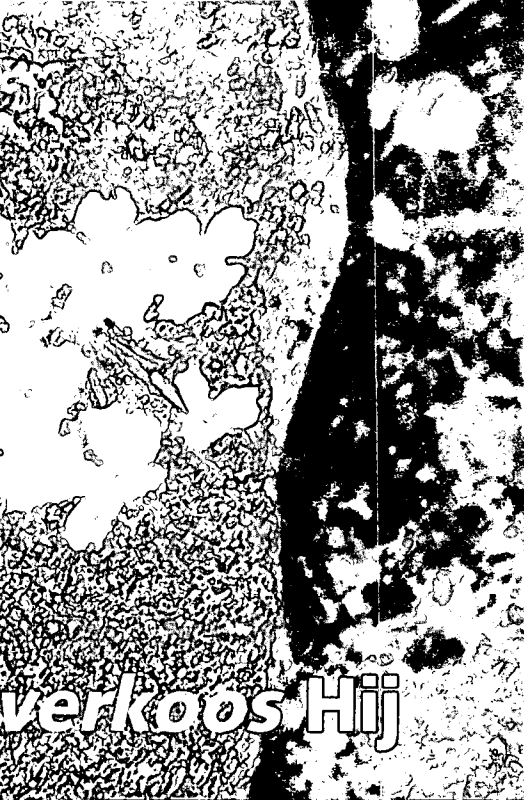
Hebreeënen 5:7-10

Yme Horjus

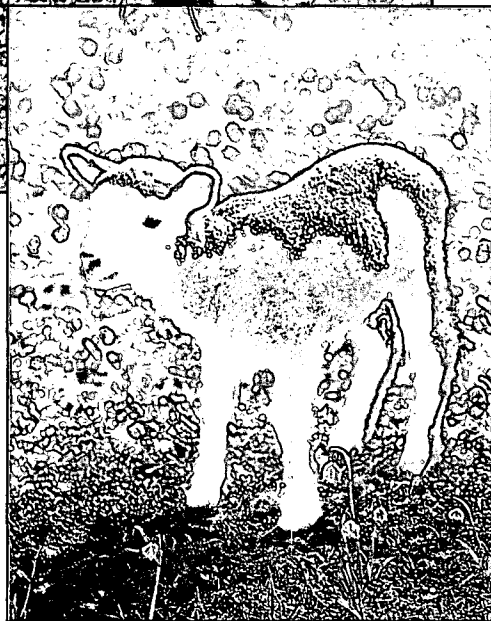
Dan kan er eigenlijk toch niets mis gaan en is er toch geen reden voor vrees? Heeft de Heer ook niet dikwijls zelf tegen mensen gezegd: 'vrees niet'? Met enkele dagen zou alles voorbij zijn en zou Hij weer opstaan. Waarom is Hij dan toch zo angstig, Jezus, de Zoon van God?

Echt lijden

Deze redenering volgt wel de logica van het gezonde verstand, maar neemt het lijden niet serieus. Deze redenering neemt ook het leven niet serieus met al z'n gebeurtenissen, spanningen en angsten. Deze redenering neemt verder het mens-zijn van Jezus niet serieus. Dat Jezus wist dat God Hem uit de dood zou opwekken, neemt de angst en de strijd niet weg voor de donkere diepte waar Hij doorheen moest. Jezus is echt angstig geweest, omdat Hij ook echt mens is geweest. Zijn lijden is een echt lijden geweest. Hij heeft niet schijnbaar, niet bij wijze van spreken geleden. Hij is werkelijk de weg van pijn en lijden, van strijd en doodsangst gegaan. Hij is een werkelijke hogepriester geworden - onze hogepriester. De verlossing is werkelijk, omdat zijn angst en tranen werkelijk waren. Hij is een hogepriester, die 'kan meevoelen met onze zwakheden en die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, maar zonder te zondigen'. De verlossing is geen koud kunstje geweest, maar het resultaat van een diepe worsteling in strijd en lijden.

verkoos Hij

Als mens hing Hij aan het leven

'Hij heeft de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden.' Nog eens stellen wij de vraag: 'was Jezus dan niet gehoorzaam genoeg?' Hij was toch altijd eenswillend met de wil van zijn hemelse Vader? In het hogepriesterlijk gebed zegt Hij: 'Ik heb U verheerlijkt op aarde door het werk te volbrengen, dat Gij Mij te doen gegeven hebt.' Jezus was gehoorzaam, daar is geen twijfel over mogelijk. Maar als mens hing ook Hij aan het leven. Ook Hij had net als wij allemaal een sterke drang tot lijfsbehoud. En nu hield het werk van God in dat Hij zijn leven ten offer zou brengen. Dat was de weg van de Vader met zijn leven. En Jezus was gehoorzaam en wilde gehoorzamen. Maar Hij moet deze gehoorzaamheid ook leren. Dat gaat Hem niet gemakkelijk af. Dat is geen vanzelfsprekendheid. Dat gaat niet zomaar van een leien dakje. Die ge-

hoorzaamheid moest Hij gaandeweg leren.

Waarom was Jezus eigenlijk zo angstig? Hij wist toch, dat God Hem ook door de dood heen kon en zou redden?

Tot het uiterste

Wij zingen dikwijls in de lijdenstijd: 'En in de tuin van de pijn, verkoos Hij als een lam te zijn'. In Gethsemane moest Hij de gehoorzaamheid tot het uiterste toe leren. Moest Hij de weg van God aanvaarden, zich eigen maken. 'Verscheurd door angst en verdriet, maar toch zei Hij: Uw wil geschied.' Jezus moest dit offer brengen. Hij moest zichzelf geven. Dat maakt Gethsemane tot de 'tuin van de pijn'. Van zijn natuurlijke neiging om te willen blijven leven, moest Hij vrijwillig afstand doen, om voor ons tot een losprijs te worden. Om ons vrij te kopen van de vloek van de zonde.

Een oorzaak van eeuwig heil

De schrijver van de Hebreeënbrieff brengt het zo onder woorden: 'Hij is voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden'. Dat is om stil van te worden. Voor ons lijfsbehoud, moest Jezus afzien van zijn eigen lijfsbehoud. Het einde van de weg van de volstrekte gehoorzaamheid, betekende voor Hem het kruis. Dat verschrikkelijke kruis. Het martel- en moordwerktuig voor criminelen. Daar 'diende Hij ons als knecht en heeft zijn leven afgelegd'. Je zou kunnen zeggen: het is de ergste vloek geweest in de hele

wereldgeschiedenis! Maar voegen we er onmiddellijk aan toe: het is ook de grootste zegen geweest in de hele wereldgeschiedenis! Want daar is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden! Voor Hem de beker van de gramscap en het lijden, voor ons de beker van de vreugde en de dankzegging. Voor Hem een doornenkroon, voor ons eerkroon van de genade. Hij is een oorzaak van eeuwig heil geworden!

Lof zij het lam, dat onze zonden op zich nam!

Foto's: Archief De Christen

199

Chorus: Hij kwam bij ons, heel ge - woon, de Zoon van God als men-sen-zoon. Hij dien-de ons als een knecht

Refrein: en heeft zijn le-ven af - ge - legd. Zie on-ze

God, de Ko-ning - knecht, Hij heeft zijn le-ven af-ge-legd. Zijn voor-beeld roept om te die-nen el-ke dag, ge-dra-gen door zijn liefd' en kracht.

2. En in de tuin van de pijn / verkoos Hij als een lam te zijn, / verscheurd door angst en verdriet / maar toch zei Hij: "Uw wil geschied".

3. Zie je de wonden zo diep. / De hand die aard en hemel schiep, / vergaf de hand die Hem sloeg. / De Man, die onze zonden droeg.

4. Wij willen worden als Hij. / Elkanders lasten dragen wij. / Wie is er need'rig en klein? / Die zal bij ons de grootste zijn.

Oorspr. titel: The Servant King
Ten M: Graham Kendrick. Ned. tekst: Elly en Rikkert Zuiderveld
© Kingsway's Thank You Music / Universal Songs BV

Meer dan het gewone

(Matteüs 5)

Jannes Hofman

Bergrede

Zo wordt die lange toespraak genoemd die Jezus zittend op een berg tot zijn discipelen richt. Kernachtig en radicaal geeft Hij zijn boodschap weer. Zoals Jezus hier spreekt, zo heeft Hij zelf gehandeld. En Hij roept zijn leerlingen op Hem hierin te volgen. Het gaat om de navolging van Jezus. Dat wordt een weg van kruisdragen. Het dragen van het eigen kruis, en het meedragen van het kruis van de ander, en ziende op het kruis van Jezus.

Navolging is ook horen en doen. Vooral doen. Horen is niet genoeg! Wie hoort en doet lijkt op die wijze man die zijn huis op een rots bouwde. Hij had een goed fundament onder zijn leven. De stormen kon hij weerstaan. Met deze gelijkenis sluit Jezus de bergrede af.

Wie hoort en doet lijkt op die wijze man die zijn huis op een rots bouwde. Hij had een goed fundament onder zijn leven. De stormen kon hij weerstaan.

Gelukkig ben je

Jezus zet zijn toespraak magistraal in. Gelukkig zijn jullie. Het Evangelie wordt toegezegd aan hen die het moeilijk hebben. Naar hen gaat de sympathie van Jezus uit. Bij hen ligt zijn hart. Het zijn mensen die de weg van God gegaan zijn en daarop weerstand ondervonden hebben. Maar zij zijn gelukkig te prijzen. In dit leven al mogen zij het geluk proeven en later zullen zij het Rijk van God binnengaan.

Ik onder de wet?

Jezus presenteert zich als de nieuwe Mozes. Maar hij schaft de wet van Mozes niet af. Hij scherpt haar aan. Jezus probeert de bedoeling van de wet duidelijk te maken. Met zijn uitleg en toepassing komt Jezus de hoorders, en ook mij, heel dichtbij, en zit Hij mij bovenop mijn huid. Ik voel mij tekort schieten. Bonhoeffer zei: "Jezus voegt niets toe aan de wet. Hij houdt ze. Dat is het enige wat Hij eraan toevoegt."

Dood ik?

Doodslag begint met kwaad worden op de ander en hem uitschelden en

hem van alles aanwrijven. Doodslag doe ik niet alleen daadwerkelijk, het begint in geestelijke zin. Het begint in mijn hart en in mijn hoofd. 'Elke boosheid richt zich tegen het leven van de ander, ik gun hem het leven niet, ik zoek naar de vernietiging ervan.' Zo ga je niet met elkaar om, zegt Jezus. Jullie moeten niet uit elkaar gaan, maar tot elkaar komen. Dus: de verzoening en de verbroedering zoeken. Elkaars schuld belijden. Pas nadat ik mij met mijn broeder verzoend heb, kan ik bij God terecht.

Doe ik aan echtscheiding?

Wie begerig naar een andere vrouw kijkt, heeft al echtscheiding gepleegd. De begeerte in mij is een gevaarlijke macht. De begeerte is zelfzuchtig en slecht. Tegen de begeerte heb ik te strijden. Dat lukt mij alleen, als ik sterf aan mijzelf en Jezus Heer van mijn leven laat zijn.

Meer dan het gewone

Wat is christelijk? Dat is: meer dan het gewone doen. Het is zo gewoon om je vrienden lief te hebben. Het is zo menselijk om te vergelden. Oog om oog. Zo gaat dat. Maar dat is heidens, zegt Jezus. De volgelingen van Jezus moeten verder komen dan 'hetzelfde' aan elkaar doen. Van hen wordt het 'buitengewone' gevraagd. Christelijk is, als ik mijn vijanden liefheb. Hen zegen. Goed over hen spreek. Hen goed

doe. Voor hen bid. 'In het gebed komen wij tot de vijand, aan zijn zijde, wij zijn met hem, bij hem, voor hem voor God.'

Wat is christelijk? Dat is: meer dan het gewone doen.

Bonhoeffer schrijft: "Voeg geen kwaad toe aan hun kwaad. Zo maak je hun kwaad machteloos. Geef toe. Laat los. Neem het lijden voor lief. Het gewillig lijden is sterker dan het kwaad; het is de dood van het kwade." Hoe erger het kwaad, des te bereidwilliger tot lijden moet de discipel zijn. Door als een machteloze te lijden heeft Jezus het boze en de Boze overwonnen. Wees hierin een volgeling van Jezus. Zo toon je je een kind van de hemelse Vader. Hij laat de zon opgaan over slechte en goede mensen en Hij laat het regenen voor rechtvaardigen en onrechtvaardigen. In letterlijke, maar ook in geestelijke zin: God laat de Zon der gerechtigheid schijnen en zendt de regen van het Goddelijk woord, voor alle mensen.

Zo, in de navolging van Jezus, zijn wij het licht in een duistere wereld, het zout in een smakeloze samenleving, een stad, verheven boven het dal van ellende, op de berg van heerlijkheid.

J. de Zwart

Geestelijk verzorger ds. Geert Liebe:

**"Ik ben geen zendeling
maar een praatpaal
uit respect voor de ander"**

Mariska Oegema

"Het lijden van de ander waar je niets aan kunt doen; dat is een moeilijke kant van mijn pastorale werk. Dat lijden zou je van de ander willen afpakken, maar je staat machteloos. Wel probeer ik duidelijk te maken dat iemand ook met het lijden zijn weg kan gaan; een weg die niet één en al verdriet hoeft te zijn. Gelovigen mogen weten dat God ook in het lijden bij hen wil zijn. Maar soms word je zo door de pijn in beslag genomen, dat je God nauwelijks ervaart. Dan is een luisterend oor belangrijk."

Dat stelt ds. Geert Liebe, voorganger in bijzondere dienst van de Baptistengemeente Drachten 'Elim'. Sinds 1998 is hij verbonden aan het Verpleeg- en reactiveringscentrum Bertilla te Drachten. Hij herinnert zich zijn eerste dagen als geestelijk verzorger – toen nog in Leeuwarden – nog levendig. "Een mevrouw had aan haar behandelend arts te kennen gegeven dat zij niet meer verder wilde leven. Mijn opdracht was na te gaan hoe reëel die doodswens was. In het gesprek probeerde ik te ontdekken wat haar ertoe bewoog euthanasie te vragen. Haar verhaal was vol verdriet, wat een en ander wel verklaarbaar maakte. Maar haar lijden was vooral psychisch en niet lichamelijk; volgens de wet was euthanasie niet toegestaan", vertelt ds. Liebe. "Een vraag die mij toen bezighield, was of ik het Evangelie had moeten vertellen. Maar dat hoeft volgens mij niet; ik ben geen zendeling maar een praatpaal. Soms wil ik wel een stapje verder gaan in een gesprek, maar uit respect voor de ander hoor ik toch bescheiden te blijven. Dit is nog steeds een knelpunt: hoe blijf ik trouw aan mezelf en kom ik ook dicht bij die ander." 'Wat is de zin van het lijden van mijn man/vrouw waaraan ik zelf ook zo lijdt' is ook een belangrijk thema binnen de gespreksgroep voor partners die ds. Liebe leidt. "In die gesprekken

probeer ik geen oplossing te vinden, maar geef ik aan hoe je met leed en verlies kunt omgaan. Toch zal ieder persoonlijk daarin zijn eigen weg moeten vinden."

Gouden greep

Naast deze wekelijks partnergroep leidt ds. Liebe ook een bijbelkring op de somatische afdeling en een zangtje op de psychogeriatrische afdeling. "Het is een gouden greep geweest om met mensen die bijvoorbeeld Alzheimer hebben, te zingen. Ondanks hun afbrokkelend geheugen blijven liederen hangen. Met verbazing merk ik dat mensen die niet meer kunnen praten, wel kunnen zingen en mensen die geen lange gesprekken meer kunnen voeren, wel alle coupletten uit het hoofd zingen."

Ds. Liebe verzorgt ook kerkdiensten in het verpleeghuis, waaronder diensten speciaal voor dementerenden op de afdeling. "Ik geniet altijd enorm van deze diensten. Er komt ook altijd een man die alleen het eerste lied meekrijgt en de rest van de dienst slaapt. Toen ik mijn kleinzoon verloren had, kwam uitgerekend die meneer naar mij toe om mij te condoleren. Dat sloeg mij tegen de vlakte; dergelijke momenten helpen mij ook om verder te gaan met dit werk. Het geeft ontzettend veel voldoening."

Niet kopje onder

"Vlak na de Kerst kwam een mevrouw naar mij toe die helemaal verlamd was. Zij had een oprecht verlangen op haar eigen belijdenis gedoopt te worden, maar om medische redenen niet kopje onder mocht", vervolgt ds. Geert Liebe. "Na lang nadenken en na de kerkenraad in kennis te hebben gesteld, heb ik in een besloten bijeenkomst op grond van haar belijdenis haar hand ondergedompeld in water zoals zij helemaal ondergedompeld

had willen worden, waarna ik een hand vol water over haar hoofd heb uitgegoten. De geschiedenis van Filippus de kamerling heb ik voorgelezen, want eigenlijk had deze vrouw op die manier gedoopt willen worden."

Drijfveer

Bij mensen willen zijn en met hen onderweg gaan; dat is voor ds. Geert Liebe een belangrijke drijfveer in zijn werk als geestelijk verzorger. "Daarbij probeer ik dicht bij mezelf te blijven, dicht bij die ander te komen om samen dicht bij God te komen. Verder geniet ik ervan dat je met mensen van zoveel verschillende achtergronden over God kunt praten en in de kerkdiensten kunt samenkomen. Elke zondagmorgen loopt de kapel vol met bewoners en familieleden. Door ruimtegebrek is zelfs een tv-circuit aangelegd in de aangrenzende ruimte om het gebeuren te kunnen meemaken. Dat zijn fijne ontwikkelingen."

Foto's: G. Liebe

“...’k hoor toch zo gaarne zijn Woord!”

Jelle Horjus

die de Nederlandse standaardvertaling moet worden. De bemaalde en nog steeds schitterende *Statenvertaling* uit 1637 is destijds door zes man gemaakt, in elf jaar. Ze zonden het resultaat van hun vertaalwerkzaamheden elke maand naar vijftien Hervormde dominees, die de boel moesten controleren en natrekken. De moderne vertalers hebben te maken met maar liefst 62 meelezende ‘dominees’ uit de volgende kerken: Algemene Doopsgezinde Sociëteit, Broederschap van Pinkstergemeenten in Nederland, Evangelische Broedergemeenten, Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden, Gereformeerde Kerken in Nederland, Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten, Landelijke Vergadering van Nederlands Gereformeerde Kerken (waarnemer), Leger des Heils, Nederlandse Hervormde Kerk, Oud-Katholieke Kerk, Remonstrantse Broederschap, Rooms-Katholieke Kerk, Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland en de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten. †

De belangen om deze vertaling te laten slagen zijn door de brede kerkelijke samenwerking natuurlijk erg groot. En het is een project met een zekere pretentie. De nieuwe bijbelvertaling is bedoeld voor scholen, kerken, synagogen, gelovigen, journalisten, schrijvers, dichters, beeldend kunstenaars en componisten.

Krijgen we die NBG wel de kerken uit?

Maar nog steeds hangt de donkere schaduw van zijn belangrijkste voorganger over het nieuwe project: de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap uit 1951 (de NBG ‘51). Aan die vertaling werd eigenlijk veertig jaar lang op rommelige wijze gewerkt, en deze was bedoeld als vervanger van de steeds moeilijker leesbare *Statenvertaling*. De meeste fouten zijn intussen wel uit de NBG-vertaling gehaald, maar het wemelt nog van de gramschap, goedertierenheid en hovaardigheid. Ouderwets en bijna onbegrijpelijke woordenboekwoorden; zeker voor ‘de jeugd van tegenwoordig’. Er moest iets nieuws komen, dat was wel duidelijk. Dat vond eigenlijk iedereen; en iedereen deed ook mee. Behalve dan de strenge gereformeerden, die de Synode van Dordrecht in alles volgen en dus ook vasthouden aan de *Statenvertaling*. Al

zijn zelfs zij bezig aan een voorzichtige herziening van de *Statenvertaling*.

Project geslaagd

Is de *Nieuwe Bijbelvertaling* beter geworden? Het doel is een betrouwbare en leesbare vertaling. Daarin lijkt het project geslaagd, volgens deskundigen. De tekst is veel preciezer vertaald dan de *Groot Nieuws Bijbel* en de leesbaarheid is beter dan de recente rooms-katholieke *Willibrord*-vertaling uit 1995, die bijvoorbeeld nog altijd spreekt van ‘schenkels’ waar het om achterpoten gaat. Er is in de kranten en de vakbladen dan ook veel algemene lof voor het project, waarvan er nu drie voorproefjes zijn verschenen in boekvorm. Toch blijven er nog wel kleine dingen op aan te merken. Elke week verschijnt er wel een artikelje in de krant waarin een zeurpiet wijst op een woordje hier of een spelinkje daar. Een komma die niet goed staat, of een uitroepteken dat niet hoort. Maar dat was eigenlijk ook de bedoeling van de proefdrukken, zodat de mensen er wat commentaar op konden leveren.

Woensdag 27 oktober

Dan is het zover. Dan liggen er grote stapels in de winkels. Zijn er al maandenlang reclames geweest in de kranten, op radio en televisie. De Nederlandse bevolking heeft er reikhalzend naar uit gezien, en het is nog drukker dan voor de nieuwe Harry Potter... ten minste, ik hoop dat het zo zal gaan. Belangrijk is in ieder geval dat wij in de gemeenten, direct gaan overschakelen. Wij gaan de wereld het goede voorbeeld geven. Op zondag 31 oktober komen de oude Bijbels de kerk niet meer in. Is dat duidelijk beste mensen? Het is de bedoeling dat u allemaal die week een nieuw Bijbeltje zult hebben aangeschaft. We moeten er een bijzondere dienst van maken. Een dankdienst en een leesdienst. We danken de Heer dat hij ons zijn Woord weer heeft gegeven in een betrouwbare en leesbare vertaling. En we gaan die zondag extra veel lezen. Iedereen mag zijn favoriete bijbelgedeelte voorlezen. Of zijn of haar dooptekst. Of wat dan ook. Het wordt een prachtige dag, die laatste zondag van oktober.

“Spreek mij van Jezus mijn Heiland,
’k hoor toch zo gaarne Zijn woord.
Nimmer heeft iets op dees’ aarde
ooit zo mij ’t harte bekoord!”
(Joh. De Heer 588 / Lied 237)

Op zondag 31 oktober 2004 zitten alle Nederlandse baptisten met een prachtige nieuwe Bijbel op schoot. Op de kansels ligt dan een fonkelnieuw kanselexemplaar. Iedereen is klaarwakker, want we hebben die nacht net weer een uur extra slaap achter de oren (*begin wintertijd, klok achteruit*). Het ongeduld en de nieuwgierigheid straalt van iedereen af. Als ik de kanselbijbel opensla, knisperen de bladzijden nog, en stijgt de walm van de nieuwe drukinkt weldadig omhoog. We ruiken, we voelen, en er gaat een golf van blijdschap, geluk en ontlading door de kerkzaal. Het is zover! De nieuwe vertaling van Gods Woord in het Nederlands is klaar! Deze ligt die zondag in oktober dan namelijk net vijf dagen in de winkel, en is het de eerste zondag dat ik eruit mag preken. Ik kan bijna niet wachten.

‘Ik zie het wel tegen die tijd’

“Nou, nou, wat een opwinding,” zult u misschien zeggen. “We hebben toch al een Bijbel? Ik zit daar niet echt om te springen, om een nieuwe bijbelvertaling. Ik moet het eerst nog zien, of dat wat voor me is. Trouwens ik ben zo aan de NBG-vertaling gewend.” Dat herken ik wel. Intussen zijn we allemaal wel aan één of andere vertaling gewend. De één zweert bij *Groot Nieuws*, de ander bij *Het Boek*, een derde misschien zelfs nog bij de *Statenvertaling*. En we moeten die ook allemaal blijven gebruiken, blijven lezen en onderling vergelijken. Toch breng ik de NBV, de Nieuwe Bijbel Vertaling, in navolging van de broeders Reiling en Zijlstra, opnieuw onder uw aandacht.

Dé ‘nieuwe standaard’

Het is het grootste opgezette en duurste bijbelvertaalproject uit de geschiedenis. Al tien jaar werken dertig bijbelgeleerden aan een bijbeltekst

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (6)

De jeugdleider

Soms kijk ik wel eens met heimwee terug naar vroeger, toen ik als voorganger nog de leider was van de Oudere Jeugd. Zo ging dat toen nog. De voorganger was tevens de jeugdleider. Voor sommige voorgangers was dat een ramp, maar voor mij niet.

Het was wel een hele klus. Elke zondagavond was ik 'op de jeugd'. Omdat het zo leuk ging, was er geen zomerreces. Er heerste binnen de groep een fijne sfeer. Dat lag vooral aan de groep zelf, maar ik vond dat ook één van mijn belangrijkste taken. Ik probeerde de jongeren op hun gemak te stellen en hen een thuisgevoel te geven.

Als jeugdleider leerde ik de jongeren kennen. Het was vanzelfsprekend dat er naast de luim ook de ernst was. De jongeren kwamen op de bijbelstudie en kwamen in de kerk. Ze zaten vooraan. Zij waren er niet om te klieren. Als je elkaar goed kent, ga je zo niet met elkaar om. Het geloof en de gemeente hoorden er vanzelfsprekend bij.

Alhoewel wij elkaar goed kenden, was er wel de nodige distantie. Er zit altijd een muur tussen de jongere en de oudere. Het kan ook een breed kanaal zijn. Zelfs een zee. Er is ook een muur rondom de dominee. Die bouwt hij mogelijk zelf op, of anders doen de mensen dat wel.

Die afstand is er. Dat is gezond. Ik sta op afstand van mensen. Alleen als die ander mij uitnodigt, kan ik dichterbij komen. Ikzelf mag de schelp van die ander niet openbreken. Ik kan nabij zijn, maar ook dan blijft er afstand. Zeker naar de jongere. Dit geldt ook voor ouders naar hun kinderen. Als ik van ouders hoor dat zij naar hun kinderen zo'n fijne open relatie hebben, waarin alles aan de orde kan komen, ben ik extra attent. Elk mens, en het kind begint daar al mee, bouwt zijn eigen wereldje op en heeft ook recht op 'zijn eigen'.

In heel veel zaken stond ik op afstand van de jongere. Wat wel gebeurde was dat de jongeren naar elkaar toegroeiden, samen activiteiten ontplooiden en aan elkaar leerden en groeiden.

Onder de jongeren zelf kwam openheid om de eigen dingen bespreekbaar te maken. Zo zag ik ze uitgroeien tot evenwichtige personen die eigen keuzen wisten te maken.

Later hebben wij in de gemeente wel eens de mogelijkheden onderzocht van jongerenpastoraat. Maar ik betwijfel of je als oudere in staat bent zo nabij jongeren te komen dat je elkaars hart weet te bereiken. Wel kun je in de gemeente plekken creëren waar jongeren elkaar ontmoeten en met elkaar in gesprek raken. Zo hoorde ik kort geleden dat er in een gemeente een ontmoetingsplek was voor kinderen van gescheiden ouders. Ik denk dat in zo'n kring mogelijk een gesprek op gang kan komen tussen kinderen die heel wat meegemaakt hebben en soms in zeer ongelukkige omstandigheden terecht gekomen zijn. En misschien word je als oudere leider van deze groep soms uitgenodigd een bijdrage aan het gesprek te leveren.

Ik heb ook wel de autoritaire leiders gezien. Zij sleepten de jongeren achter zich aan. De jongeren moesten wel. Maar of dit de sfeer is waarbinnen jongeren volwassen worden? Ik denk van niet.

Een eigen plek voor de jongeren, van liefde en warmte, te midden van de gemeente, met een leider/ster die nabij en veraf is, dat is jeugdwerk.

Jannes Hofman

Boekrecensie

Jezus leeft (Paaskleurboek), Ark Boeken, Amsterdam, 2003, 31 p., ISBN 90-338-9201-4, Euro 4,99.

Voor wie met Pasen met de kinderen wil knutselen is er heel wat materiaal. Vooral natuurlijk kuikentjes, eitjes en haasjes, maar ook over de opstanding van Jezus is er wel kleur- en knutselmateriaal. Gelukkig maar, want we willen onze kinderen graag ook vertellen over de dood en opstanding van onze Here Jezus. Die betekenis van het Paasfeest komt immers in de wereld om ons heen nauwelijks aan bod. Is Kerst toch nog wel het feest van de geboorte van het (een?) kindje, met Pasen speelt het christelijk geloof bijna geen rol meer.

Zelf vinden we het meestal ook gemakkelijker over Kerst te vertellen dan over Pasen. Voor wie met kinderen aan de slag wil om echt samen met de gebeurtenissen rond Pasen bezig te zijn, is dit mooie A-4 formaat kleurboek een echte aanrader. In vijftien mooie kleurplaten wordt het Paasverhaal verteld, van PalmPasen

tot Jezus' verschijningen aan zijn discipelen na zijn opstanding. De zeer aansprekende kleurplaten zijn getekend door Michel de Boer, bekend van de 'Opa Knoest'-boeken.

Jezus leeft heet een Paaskleurboek, maar het is ook zeker een Paasleesboek. Naast elke kleurplaat staat namelijk een bijbehorende tekst. Zo wordt op een voor kinderen zeer begrijpelijke manier in vijftien stukjes het Paasverhaal verteld. Petje af voor de schrijfster die in begrijpelijke, maar zeker niet kinderachtige taal de Paasboodschap heeft weten te vervatten.

Dit boek sluit trouwens precies aan bij het boek *Opa Knoest vertelt het paasverhaal*. Ook uitgegeven door Ark Boeken (ISBN 90-338-9200-6).

Janna de Zwart

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Roden: Heleen van den Berg (27 jaar), Ingrid Perton (21 jaar) en Ralf Pot (16 jaar); IJmuiden: Christiaan Baartse (17 jaar) en Matthias Joosse (16 jaar); Veendam: Marieke Briek (21 jaar) en Stefanie van den Ende (14 jaar); Musselkanaal: Hennie van Vught (47 jaar), Erwin ten Hoff (20 jaar) en Wilma Meinds (44 jaar).

Afscheidsdienst ds. G. Bosveld

De raad van de Baptistengemeente Brunssum-Treebeek nodigt u uit tot het bijwonen van de samenkomst op zondag 16 mei a.s. te 16.00 uur in de Baptistenkerk, Trichterweg 116 te Brunssum. In deze dienst hoopt ds. G. Bosveld afscheid te nemen van onze gemeente in verband met zijn vertrek naar de Baptistengemeente Delfzijl. Na afloop van de dienst is er voor allen een kopje koffie en gelegenheid tot afscheid nemen.

Toekomstig adres van de fam. Bosveld: Bleeksteen 1, 9934 LS te Delfzijl.
Secretaris G.F. Hulshof

Paasappèl 2004

Op D.V. maandag 12 april a.s., Tweede Paasdag, hopen we als gewest een Paasappèl te houden onder het thema: "Laat ons van Pasen zingen, een loflied voor de Heer". Plaats van ontmoeting is de Baptistenkerk in Tweede Exloërmond, aan het Zuiderdiep 85. Medewerking in de dienst is er van de Gospelband Schakel uit Nieuw Buinen. Er is crèche aanwezig en voor de kinderen in de zondagschoolleeftijd is er een apart programma.

We hopen om 11.00 uur te beginnen. Er is vanaf half elf gelegenheid om een kopje koffie te drinken. Samen mogen we van Pasen zingen. Zingt u mee? Ieder is van harte welkom.

Namens de Paasbondsdagcommissie,
ds. J.H. Stijkel

Mooie vergader- tafels gratis af te halen

Uit de inventaris van een bankgebouw heb ik een aantal mooie vergadertafels over. Ze waren oorspronkelijk bedoeld voor Roemenië, maar aangezien de transportkosten te hoog werden, zijn deze achtergebleven op 'De Vinkenhof' (de overige spullen zijn overigens wel netjes in Roemenië terecht gekomen).

Het gaat om twee grote witte vergadertafels, en nog een paar kleinere van bureauformaat. Ze zijn gratis af te halen op 'De Vinkenhof'. Mocht u belangstelling hebben, dan kunt u rechtstreeks contact opnemen met onze altijd behulpzame beheerder br. Pop Zuidema. Het telefoonnummer van br. Zuidema is 030-2291005.

Met vriendelijke groet;
*Jelle Horjus, student seminarium
en Roemenieganger*

De Unie van Baptisten-gemeenten is een federatie van 85 baptistengemeenten met 12.000 leden.

Voor de uitvoering van de kerntaken is de Unie in 2002 omgevormd tot een dienstencentrum met vijf taakvelden:

- Theologische Vorming
- Gemeenteopbouw en Evangelisatie
- Zending en Diaconaat
- Vrouwenwerk
- Jeugd en Jongerenwerk

Binnen deze taakvelden zijn 10 stafleden en 60 vrijwilligers werkzaam. De Algemeen Coördinator heeft de dagelijkse leiding over de activiteiten.

Schriftelijke sollicitaties aan:
Dienstencentrum van de
Unie van Baptisten-
gemeenten in Nederland
t.a.v. de heer G.J. Vernhout
Algemeen Coördinator
Biltseweg 10
3735 MC Bosch en Duin

Voor informatie:
gert.vernhout@baptisten.nl

De Unie van Baptistengemeenten in Nederland zoekt een

Ervaren secretaresse (1,0 fte)

voor een tijdelijke aanstelling voor 1 jaar en bij gebleken geschiktheid voor onbepaalde tijd. Het salaris is minimaal € 1.560 bruto en maximaal € 2.181 bruto per maand.

Samen met de Algemeen Coördinator vormt de secretaresse de spil van het dienstencentrum en vervult een belangrijke rol in het verder vormgeven en professionaliseren van de kerntaken van de Unie. De werkzaamheden vinden plaats op ons kantoor in Bosch en Duin.

Tot de taken van de secretaresse behoren:

- Het zelfstandig verzorgen en verwerken van correspondentie en andere documenten
- Het organiseren van bijeenkomsten en vergaderingen
- Telefonisch en schriftelijk informatie verstrekken
- De diverse werkprocessen faciliteren

Van de secretaresse verwachten wij:

- MBO+ werk- en denkniveau
- Afgeronde secretaresseopleiding
- Aantoonbaar kerkelijk betrokken
- Ruime kennis en ervaring in het werken met kantoorautomatiseringspakketten
- Analytisch vermogen
- Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid
- Accuratesse
- Flexibele opstelling
- Stressbestendigheid en goed onder tijdsdruk kunnen werken
- Organisatorische vaardigheden
- Dienstverlenende en klantgerichte instelling.

Kandidaten die lid zijn van een baptistengemeente of een vergelijkbare geloofsgemeenschap en instemmen met de beginselverklaring van de Evangelische Alliantie worden nadrukkelijk verzocht te solliciteren.

Wie zich herkent in bovenstaand profiel wordt van harte uitgenodigd om vóór 13 april 2004 te solliciteren. We streven er naar de procedure uiterlijk 30 april 2004 af te ronden.

NBJB

De kampcommissie van de NBJB is op zoek naar:

Kampstaf M/V

Voor het B-1 tentenkamp, gehouden op "De Strubben" in Schoonloo van 10 tot en met 17 juli 2004, zoeken wij 4 enthousiaste mensen die het in zich hebben om leiding te geven aan een groep jongeren vanaf 17 jaar en creatief vorm kunnen geven aan een weekprogramma door middel van gesprekken, spel, sport en ontspanning.

Ben jij minimaal 20 jaar, heb je ervaring op het gebied van jongerenwerk, heb je affiniteit met de doelgroep, kun je de doelstelling van onze vakanties onderstrepen, ben je niet bang om de handen uit de mouwen te steken, slaap je prima in een tent? Dan hoeven wij niet verder te zoeken!

Wij bieden:

Een gezellige organisatie, een onvergetelijke ervaring, voldoende ondersteuning in de vorm van een instructieweekend en evaluatieweekend. Reiskosten van en naar het kamp worden 100 % vergoed, en uiteraard betaal je geen deelnamekosten. Reageren of meer weten?

Marc Kruit, coordinator staven van Echtenlaan 3 7742 XC Coevorden
0524-516181 (na 19.00 uur)
explosief@tiscali.nl
Zie ook www.nbjb.nl

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

Adressen

- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Westerhaar is: M.Wessels, Hammerweg 29, 7671 JE Vriezenveen, tel. 0546-564688
- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Assen is: A.J.J. Middelkamp, Kennemerland 44, 9405 LK Assen, tel. 0592-356195
- De nieuwe penningmeester van de Baptisten Gemeente Veendam is: E.Zandvoort, Locomobielstraat 15, 9641 MA Veendam, tel. 0598-636507
- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Dokkum is: R. Postmus-Feenstra, Creditonstraat 7, 9101 WJ Dokkum, tel. 0519-292778
- De naam van zr. N.E.T. Tadema-de Haan moet zijn: N.E.T. de Haan, haar nieuwe adres luidt: Tolhuisweg 23, 8443 DT Heerenveen, tel. 0513-624376
- De nieuwe penningmeester van de Baptisten Gemeente Zevenaar is: P.G.M. Luken, Bergkristal 10, 6922 NP Duiven, tel. 0316-262275

*"Eens breekt in mij het zilv'ren koord,
dan wordt mijn aardse zang verstoord,
maar op volmaakter, schoner wijs,
klinkt dan mijn lied in 't Paradijs."*

Het koord is verbroken, nu is ingegaan
in de Heerlijkheid van haar Heer

WILHELMINA BAARTSE- ZWART

Zij overleed op 13 maart j.l.
op 90-jarige leeftijd

Baptisten Gemeente 'de Schuilplaats',
Eindhoven

*"Hetzij wij dan leven,
hetzij wij sterven,
wij zijn des Heren."*
Rom. 14: 8

In dit vertrouwen is overleden onze moeder en schoonmoeder

JOHANNA G.H. GIJSBERS-VAN BEEK

weduwe van

HENDRIK GIJSBERS

* 5 februari 1920

† 22 maart 2004

Rotterdam: Agnita
Almere: Jan-Kees en Marloes
Joost †

Correspondentieadres:
Koldingdreef 22
3067 DD Rotterdam

De begrafenis heeft inmiddels plaatsgevonden.

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. ds. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen verschijnt op 15 april 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 14 april 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De Christen)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel De Christen als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Colum n

Het is zaterdag en ik ben voor een zaterdag redelijk vroeg m'n bed uit, 09.00 uur. Ik word namelijk in de bibliotheek verwacht. Als ik aankom zijn een aantal collega's me al voor. We zetten alle apparatuur aan, drinken nog snel een kop koffie en laten dan de mensen binnen. Ze staan er al een tijdje en ik denk: hoe kan het toch dat er iedere keer weer een paar mensen zo maar een kwartier staan te wachten terwijl ze wel weten op welk tijdstip de bibliotheek open gaat. Vreemd verschijnsel vind ik dat. Het is al snel druk en ook de kleintjes die met paps en mams zijn meegekomen laten zich niet onbetuigd. Mijn collega sust ze met een "niet zoveel lawaai maken hoor". Dat geeft al gauw het beeld weer van de bibliotheek waar het rustig en stil moet zijn. Wel niets is

min-der waar. Er is veel veranderd in de bibliotheek. Een ding is niet veranderd en dat is de boete. Sommige mensen zijn wat dat betreft erg strijdbaar en houden bij hoog en bij laag vast aan hun zekerheid dat de boeken op tijd zijn: ook al gaat het maar om 0,10 eurocent. Je kunt er ook anders mee omgaan, zoals die meneer die binnenkomt en zegt: goedemorgen, de familie. TE LAAT! Maar goed ik spreek al weer vrij stereotiep over de bibliotheek en wil graag terug naar die eerdere opmerking: er is veel veranderd in de bibliotheek.

De bibliotheek is een echt informatiecentrum geworden. Ik kom daar achter als twee jonge mannen zich bij de balie melden. De één is gekleed in vrijetijdskleding. De ander in een opzichtig oranje overall. Opzichtig, maar je kunt zien dat hij rechtstreeks bij zijn werkzaamheden is weggelopen. Zijn vraag maakt me al snel duidelijk bij welke werkzaamheden hij is weggelopen. Hij zegt: Hebt u ook informatie over tegelzetten. Dat hebben we. Ik loop met

de twee mannen naar de betreffende kast en hoor daar hoe ze bij de bibliotheek zijn beland. "We waren bij de Praxis en daar zeiden ze tegen ons dat we maar even bij de bibliotheek moesten kijken." De bibliotheek is een echt informatiecentrum, dat is dus ook al bij één van 's lands grootste bouwmarkten doorgedrongen. Temidden van al die boeken staat ook de Bijbel. Niet iedereen heeft een Bijbel in huis en soms zie ik er zo maar iemand in lezen. De Bijbel, een boek over het leven met God. Je hoeft er vast niet voor naar de bibliotheek. De Bijbel ligt vast wel ergens. Misschien in de keuken of in de woonkamer, misschien op je slaapkamer. Het is een boek om te openen, om te lezen, om je te informeren, om te ontdekken wie God is, ook voor jou. Misschien ontdek je Hem wel als de metselaar die in jouw leven het grootse voegwerk voor zijn rekening neemt.

Henk Wieringa

2 april in Nieuw Buinen:

Op 2 april is er weer een avond in de boerderij aan het Zuiderdiep (schuin tegen over de chinees) in Nieuw-Buinen. Deze avond zal Gospelkoor Glory Sounds het programma verzorgen met veel muziek, liederen en samenhang. Ook zal er deze avond een straattevangelist aanwezig zijn die met prakkende stukjes de jeugd aan zal spreken. Dit alles natuurlijk om met elkaar een te gekke avond van ontmoeting en evangelisatie te hebben. Het programma is geheel vrijblijvend en gratis, dus kom gerust binnen voor een kopje koffie of een glaasje fris. We hopen veel jongeren (een ieder die zich jong voelt) te mogen ontmoeten.

Informatie Bert Scheper: 0599-653067.

Barlow Girl - 'Barlow Girl'

Fervent Records, duur: 43:26 min., prijs: 20,50 Euro

Laatst keek ik naar het programma 'Pulse' met Reinout ('Arnie') Oerlemans. In dat programma was een interview te zien met de boysband Westlife. Eens een boys-band, altijd een boys-band, dat was een beetje de conclusie. Dat geldt ook voor meiden-groepen. Nou bestaat Barlow Girl uit drie meiden, drie zussen: Becca, Alyssa en Lauren Barlow. Het is echter geen typische girl-power-muziek. De muziek is wel krachtig. Dit stralen ze uit in de muziek en zeker ook in de teksten. In een nummer als 'Mirror' gaat het om de strijd om jezelf met God's ogen te bekijken en niet met wat mensen van je vinden of verwachten. Het gaat in het leven om eigenwaarde ('Average Girl').

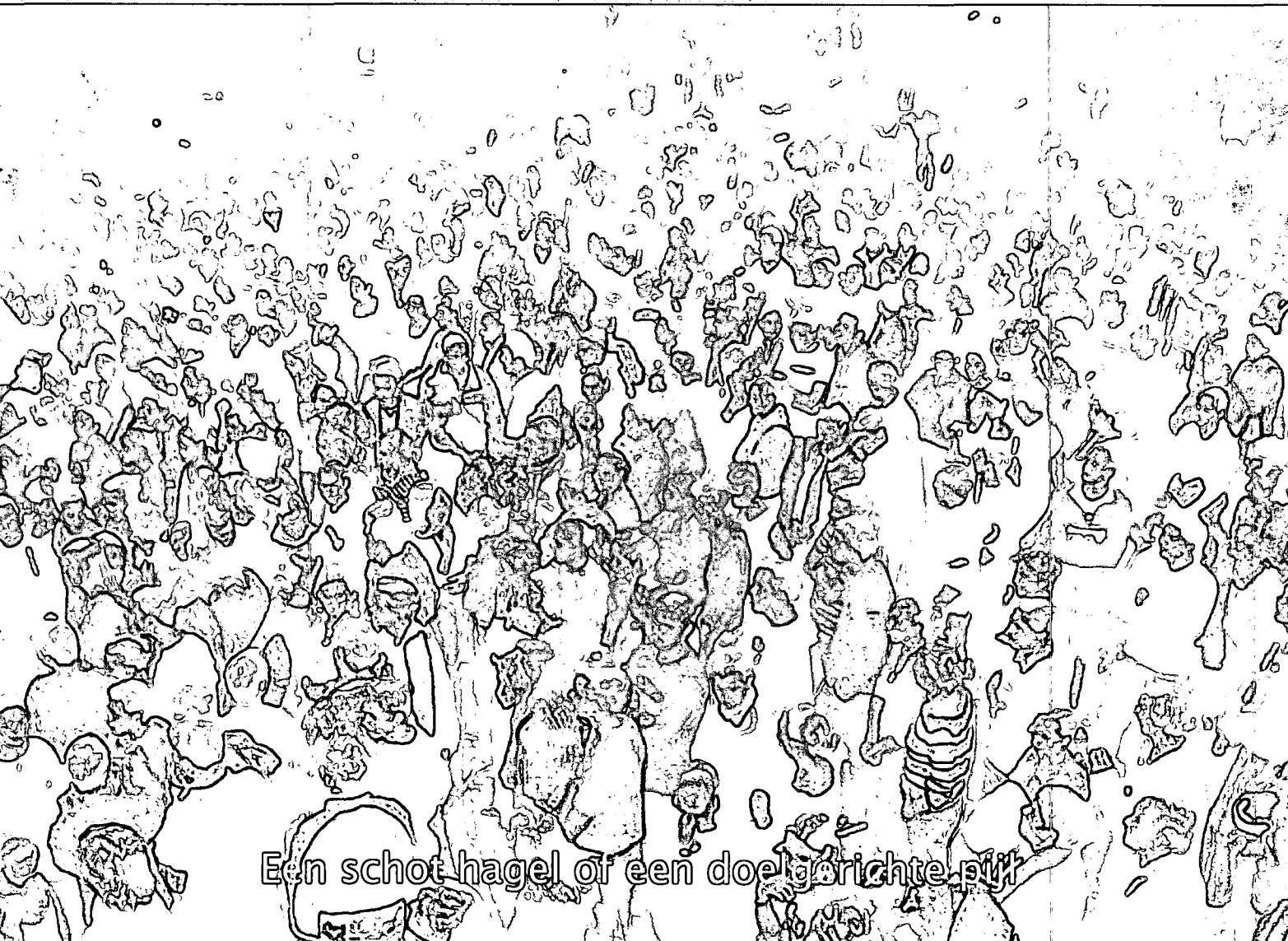
Ook het betrekkelijke van beroemdheid en idolen (denk aan de rage rondom Idols) snijden ze aan en wel in 'Superstar'. Hier en daar tref je een wat rustiger nummer aan ('You led me'). Soms lijkt de muziek op die van een band als Evanescence ('Never alone'). De dames zijn nog jong maar hun debuut-album bevat twaalf volwassen nummers. Lauren is de jongste (18 jaar), zij bespeelt de drums. Alyssa is met haar 21 jaar de middelste van het trio. Zij speelt bas en keyboards. Met haar 24 jaar is Becca de 'oudste'. Zij speelt gitaar. Alle drie de zussen hebben hun aandeel in de muziek en in de teksten. Alle drie zingen ze, wat voor een harmonieus geheel zorgt. Producer Otto Price raakte tijdens de opnamen van het album danig onder de indruk van de zussen: "Becca, Alyssa en Lauren zijn drie unieke, heel verschillende vrouwen en de combinatie van die drie deed me denken aan DC Talk. Hun muzikale vocabulaire doet Beatles-achtig aan. Ze hebben een volwassen begrip van de werking van muziek die uniek is voor zo'n jonge band."

Henk Wieringa

Barlow Girl

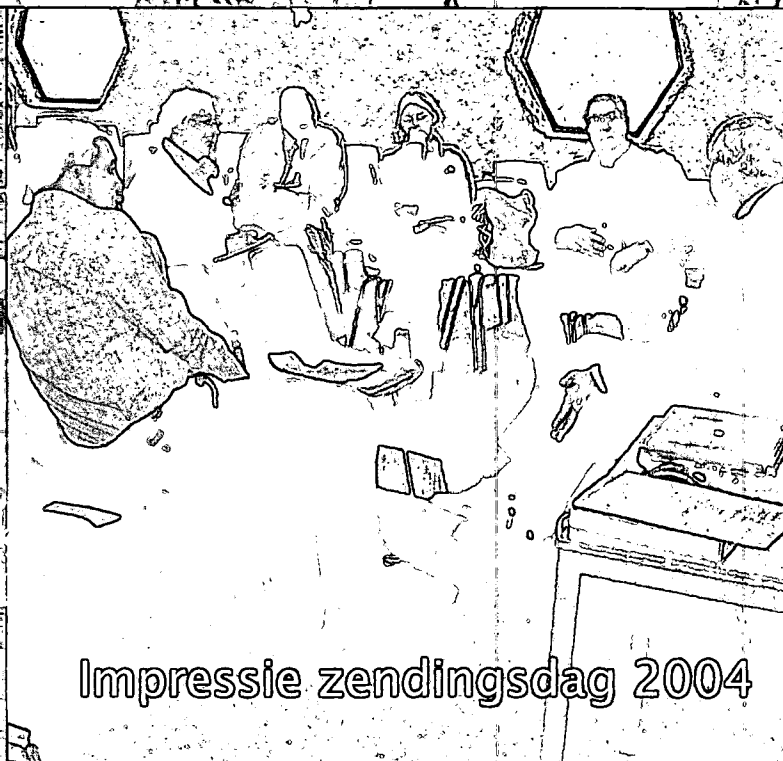
Barlow Girl CD Release

Een schot hagel of een doelgerichte pit?

Op zendingsreis in Kameroen (U)

Impressie zendingsdag 2004

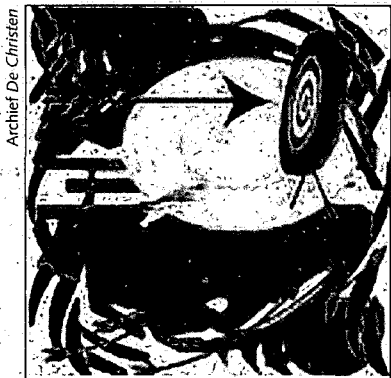
Inhoud

Interview met dichter Jan Messchendorp

3

'Doelgericht of aan z'n doel voorbij?' Verslag landelijke voorgangersconferentie

4

Archief De Christen

Ander Nieuws

5

Column over... eerbied

5

Op zendingsreis in Kameroen; Deel 1: Mission Impossible?

6-7

H. Stapel

Een schot hagel of een doelgerichte pijl

8-10

Woorden uit de Bijbel: Matteüs 6

11

Impressie zendingsdag 2004

12

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (7)

13

Boekbespreking

13

Unie- en ander nieuws

14

Advertenties

15

Jongerenpagina

16

Foto's voorkant:
www.godfashion.nl
J.S. Sussenbach
Y. Postma

'Gij hebt de hemel en de aarde gemaakt door uw grote kracht (...); niets zou te wonderlijk zijn voor U'

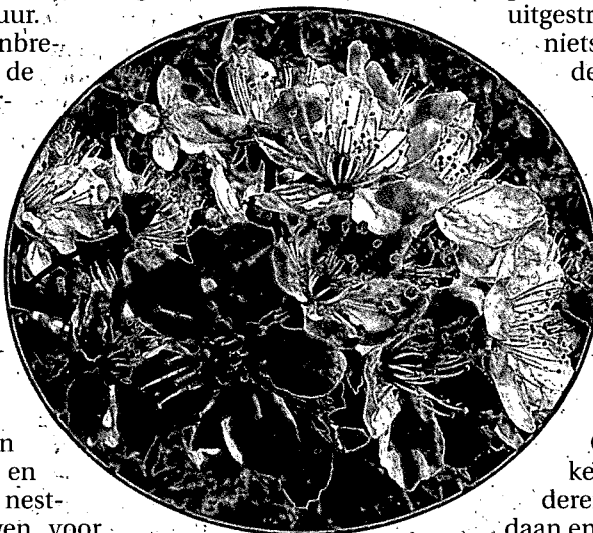
Wat de eerste warme zonnestralen in de lente wel niet met de natuur en mensen kunnen doen na de winter met haar koude en donkere dagen. De natuur lijkt na een lange winterslaap te ontwaken. Knoppen aan nog kale takken botten uit, geurende bloesems van vroeg-bloeiende bomen en takken geven kleur aan hun omgeving en in het gras laten madeliefjes hun schoonheid zien. Met de eerste warme zonnestralen zijn ook een aantal vlindersoorten uit hun winterslaap ontwaakt en zoeken de eerste bijen al zoemend hun weg door de natuur.

Met het aanblijven van de lente vormen zich onder zwanen, eenden en andere watervogels weer paartjes en vliegen vogels met takjes in hun snavel af en aan om een nestje te bouwen voor hun kroost. Inmiddels zijn de eerste eendenkuikens in hun donzige verenpracht al gesignaleerd en dartelen de eerste lammetjes in de wei.

De eerste warme zonnestralen brengen niet alleen de natuur tot leven, ze lijken ook de mensen te prikkelen en in beweging te brengen. Genietend van de ontluikende natuur en het stralende lentezonnetje maakt menigeen een wandeling of een fietstochtje of zoekt een beschut plekje in de zon om de kracht en warmte ervan te voelen. Weer anderen gaan ijverig in de tuin aan de slag of zijn met voorjaarsbloeiers in de weer. Hoe het ook zij, de mens begroet ieder op zijn eigen manier de lente.

In het ontwaken van de natuur kunnen wij Gods grootheid ontdekken; de schepping in al zijn volheid welke

de Here met wijsheid heeft gemaakt. In de Bijbel wordt Gods heerlijkheid en majesteit in de schepping regelmatig bezongen of genoemd in gebed om vanuit die herinnering zich in God te sterken. Zo ook de profeet Jeremia toen het woord van de Here tot hem was gekomen om een stuk grond buiten Jeruzalem te kopen. Nadat hij het land heeft gekocht, lijkt het dat Jeremia zich afvraagt of hij er wel goed aan gedaan heeft. Dan gaat de profeet in gebed en sterkt zich in God: 'Ach, Here Here, zie, Gij hebt de hemel en de aarde gemaakt door uw grote kracht en uw uitgestrekte arm; niets zou te wonderlijk zijn voor U'.

M.J. Oegema

Bovendien refereert hij in dit gebed aan de God die groot van raad en machtig van daad is, de God die tekenen en wonderen heeft gedaan en die met een sterke hand het volk uit

Egypte heeft geleid. Het is niet altijd makkelijk om te leven vanuit een rotsvast vertrouwen in God, maar vasthoudend aan zijn beloften en ons sterkend in Wie God is en voor ons wil zijn, mogen wij die stap in geloof zetten om een leven in zijn afhankelijkheid te leven. Wellicht dat de ontluikende natuur in deze lente ons een extra zetje in de rug geeft.

Voor u ligt een nieuw nummer van *De Christen* met onder meer een interview met dichter Jan Messchendorp, een artikel over op wie we ons als gemeente moeten richten, en een verslag van het voorgangersconvent en de zendingsdag in Zwolle.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Interview met dichter Jan Messchendorp

Henk Wieringa

Jan Messchendorp is 40 jaar en meelevend lid van de Baptisten Gemeente Hoogezand-Beukemastraat. Van beroep is Jan vertaler. Jan woont aan de Genestetlaan. Dat kan haast niet toevallig zijn want de Genestet was een dominee-dichter. Jan is dan wel geen dominee maar wel dichter.

Jan Messchendorp weet het nog goed: "Ik werd wakker in de vroege morgen van 7 oktober 2000 en had ineens een gedicht in mijn hoofd: 'Geloven'. Ik heb het opgeschreven, ben weer gaan liggen en heb daarna nog enkele gedichten uitgeschreven. In de dagen erna schreef ik nog zo'n 30 gedichten. Alles kwam er spontaan uit. Ik schreef gedichten op rijm en zonder rijm. Ik heb ruikte veel woordspelingen en heb verschillende literaire stijlen uitgetoetst. Sommige gedichten vond ik mooi, andere niet maar ik heb wel alles opgeschreven. Soms kwam er tijdens de afwas zo maar een ge-

acht in me op. De ene keer is zo'n gedicht af, de andere keer streep je nog eens en verbeter je. Veel van mijn gedichten zijn bedoeld om tot nadenken te stemmen. Een slecht eind doet daarbij afbreuk aan het geheel."

Uitgeven

Messchendorp liet de gedichten vervolgens aan zijn ouders lezen en aan vrienden. Ze werden goed ontvangen. Hij vervolgt: "Natuurlijk wil een dichter zijn werk uitgeven. Een aantal van mijn gedichten zijn geplaatst in het maandblad van mijn eigen gemeente. Ook heeft er werk van me in het blad *Music and Art* gestaan en in het blad *Ruimte*. Een bundeling zou mooi zijn, maar daar heb ik nog geen uitgeverij voor kunnen vinden. Men durft niet met nieuwe dichters in zee te gaan. Het commentaar is dat poëzie niet goed verkocht wordt. Wellicht dat ik een aantal gedichten nog eens in eigen beheer ga uitgeven."

Geloof

Jan Messchendorp schrijft geen verhalen. "In gedichten kun je je gedachten kort maar krachtig verwoorden. Dat is voor mij ook de reden geweest dat ik geen verhalen ben gaan schrijven. Ik heb daar niet genoeg geduld voor. Ik schrijf tegenwoordig minder vaak. In het begin ging ik er nog wel voor zitten maar nu niet meer. Voor het schrijven van een gedicht moet je inspiratie krijgen. Bij mij werkt het niet zo dat mensen met een thema bij me komen en zeggen 'Jan kun jij daar even een gedicht over schrijven'. Een uitzondering daarop is het gedicht 'Groeit' dat ik schreef naar aanleiding van een gemeenteweekend rondom kringenwerk."

De onderwerpen die in Jan's gedichten aan de orde komen zijn breed geschakeerd. "Mijn gedichten staan dicht bij het leven en vaak hebben ze wel een link met mijn eigen (geloofs)leven. Ze moeten ook handen en voeten in het dagelijks leven krijgen en gaan onder meer over

NAAR DE OVERKANT

Een brug over het water
Een brug te ver?

Verhoudingen vertroebeld
Haat en verbittering
vieren hoogtij
Mislukking lijkt geslaagd

Er gloort hoop
Licht in de duisternis
Eenheid, verzoening

U bouwt de brug
U bent de brug

vrede en gerechtigheid in het groot en in het klein. Het geloof is er op een andere manier in verwerkt dan zoals bij iemand als Nel Benschop. Je moet het geloof tussen de regels door zelf willen ontdekken. Het geloof komt dus niet aan de orde door het expliciet te benoemen maar door het weergeven van een bepaald beeld. Soms hebben mijn gedichten een dubbele bodem en zijn ze voor meerdere uitleg vatbaar."

REGENBOOG

Een palet van kleuren
in geuren, straalt mij toe
een schittering, oogverblindend
Als een wijde boog
waaiert Hij uit
lonkend, een kristal
Zijn gloedvolle trouw
omkranst het leven
rimpelloos
Glansrijk grijpt
Hij mij aan
Nooit meer verdronken
behalve in Zijn liefde

Jan Messchendorp

Doelgericht of aan z'n doel voorbij

Verslag landelijke voorgangers conferentie

Henk Wieringa

Het stond in de agenda van zo'n 30 voorgangers genoteerd: 29 en 30 maart, landelijke conferentie van het convent van baptisten voorgangers. Twee dagen bijeen om elkaar op 'De Strubben' te ontmoeten en stil te staan bij het centrale thema 'Doelgericht of aan z'n doel voorbij?'

Doelgericht

Ds. Hans Esbach, voorzitter van het Evangelisch Werkverband binnen de Protestantse Kerk in Nederland, houdt als eerste een gloedvol betoog naar aanleiding van het denken van Rick Warren. Deze Rick Warren is voorganger van Saddleback Church in het zuiden van Californië, een kerk die explosief is gegroeid. In Saddleback hanteert men het principe van de titel van de lezing van Hans Esbach 'Als je iedereen wilt bereiken, bereik je niemand'. Hans Esbach heeft goed naar Rick Warren geluisterd.

Twee zaken wil ik belichten: Voordat Warren met zijn gemeente startte, deed hij buurtonderzoek. Esbach introduceert hierop volgend vanuit het Evangelisch Werkverband en de *Elisabethbode* het project 'Kerk in de buurt', een project waarbij de kerk aan buurtbewoners vraagt: "Wat kunnen wij voor u betekenen?" Het doel?: als plaatselijke kerk je buurt beter leren kennen, zodat de buurt Christus beter leert kennen.

Aansprekend was het voorbeeld van de gemeente die zich in de dienst van half tien richt op de mensen die van de oude en vertrouwde kerkdienst genieten. Om 11 uur is er een dienst voor hen die in de liturgie nieuwe stappen

willen zetten. Het bijt elkaar niet. Men draagt elkaar tot-aan de financiële middelen toe...

Weerwoord

Het is goed om te zien dat ook voorgangers uit 'eigen' gelederen ons kunnen leiden in het doelgericht, bezig zijn binnen de gemeente. Ds. Yme Horjus had de opdracht meegekregen om in zijn inleiding een soort weerwoord tegenover Warren/Esbach neer te leggen. Hij voelde zich zichtbaar ongemakkelijk en in een rol gedrongen. Toch kwam hij in zijn lezing 'Een schot hagel of een doelgerichte pijl; een vals dilemma?' met een aantal punten die tot nadenken stemmen. Wat te zeggen van het volgende? Rick Warren richt zich op een bepaalde groep en beroept zich daarbij op het gegeven dat ook Paulus (heidenen) en Petrus (de Joden) dit hebben gedaan. Maar Warren heeft wel een ideale doelgroep gekozen: de upperclass, de hoopopgeleide manager Sam Saddleback met zijn vrouw en twee kinderen. Succes verzekerd!? God's doelgroep blijft een brede: de verloren mens, wie ook en waar ook. God schiet met hagel, maar elk kogeltje van zijn liefdesoffensief is wel voor iemand bestemd.

Maakbaar

Met ds. Teun van der Leer wordt het woord aan de tweede voorganger uit 'eigen' gelederen gegeven. Hij staat stil bij het onderwerp 'Hoe maakbaar is de doelgerichte gemeente?' Hij wil zich door nieuwe wegen laten inspireren, maar aan de hand van een exegese over de tempel komt hij tot de conclusie: waar het maakbaar wordt,

moeten alle lichten op rood springen. Het apostolische leven is geen success-story, maar wordt gekenmerkt door beperkingen, zwakheden en lijden. Het roept op tot een kruisvormig bestaan. Dit kruis moeten we willen dragen. We moeten ons afvragen: Hoe kruisvormig is de doelgerichte voorganger/gemeente? Ds. van der Leer komt tot zijn eerste, voorzichtige conclusie: uiteindelijk is de doelgerichte gemeente niet maakbaar, maar we mogen dit weten: waar onze kracht eindigt kan God tabernakelen.

Burn out

Dr. Gideon van Dam is binnen de Protestantse Kerk Nederland werkbegeleider van voorgangers die met name geconfronteerd worden met het fenomeen burn-out. Voorgangers houden hun gemeente regelmatig een spiegel voor. Nu wordt hen een spiegel voorgehouden: Iedereen herkent het beeld dat Van Dam ons schetst: je fiets in het bos maar op een gegeven moment kom je op een zandpad. Je komt in mul' zand terecht en uiteindelijk wordt het tijd om af te stappen. Ook voorgangers zijn kwetsbaar. Van Dam onderstreept nog eens het belang van onderlinge ontmoeting: "Fietsen leer je niet door al je energie te besteden aan het leren om niet te vallen! Je kunt het werk niet doen zonder betrokkenheid van het hart. Er komt in je werk altijd meer op je af dan je kunt dragen. De kans op vastlopen kan verkleind worden - o.a. door ontmoetingen zoals vandaag."

Kruis

Het programma van het convent kent ook momenten van bijbelstudie, gebed en persoonlijke bezinning. De avondsluiting van de maandagavond wil ik u niet onthouden: gezamenlijk hebben we bij een verlicht kruis gebeden en gedankt, een indrukwekkend moment!

Ander Nieuws

Nacht Zonder Dak maakt dromen werkelijkheid

Voor het volgende opeenvolgende jaar zal dit jaar de Nacht Zonder Dak plaatsvinden. De komende zomermaanden zullen honderden jongeren op verschillende plekken in het land een nachtje in een

kartonnen doos of onder plastic doorbrengen. Behalve voor de gezelligheid, doen jongeren mee om zich in te zetten voor dakloze kinderen en leeftijdgenoten in de derde wereld. Door één nachtje onder de sterrenhemel door te brengen, ervaren ze een klein beetje hoe miljoenen straatkinderen moeten leven.

Scholen, jeugdgroepen en kerken organiseren in hun eigen omgeving een Nacht Zonder Dak, begeleid door TEAR fund. De jongeren die meedoen, laten zich sponsoren voor hun 'nachtje afzien'. Het bedrag dat hiermee bijeen wordt gebracht, gaat naar verschillende projecten voor straatkinderen in de derde wereld.

Het thema van 2004 luidt: 'We have a dream', refererend aan de bekende toespraak van Martin Luther King. King droomde van een rechtvaardiger wereld. Rechtvaardig is jongeren in de derde wereld - net als Nederlandse jongeren - de kans te geven om hun dromen in vervulling te zien gaan. Jongeren die dromen van stabiliteit en veiligheid krijgen een dak boven hun hoofd en scholing. Zo kunnen ze later een baan vinden en een gezin onderhouden.

Scholen, jeugdgroepen of kerken die ook in hun eigen omgeving een Nacht Zonder Dak willen organiseren, kunnen het uitgebreide draaiboek aanvragen bij TEAR fund:

tel. 0343-514 844 of per e-mail: helpdesk@tearfund.nl

De website van de Nacht Zonder Dak is te vinden op: www.tearfund.nl/nzd

Samen bidden voor Europa

Op zaterdag 1 mei 2004 treden 10 landen uit Midden- en Oost-Europa toe tot de Europese Unie. Deze historische gebeurtenis is

voor de Evangelische Alliantie en het Europa Zendingsnetwerk Nederland (EZN) van de Europese Zendingsalliantie aanleiding om de kerken en christenen in Nederland speciaal op te roepen tot gebed voor Europa op zondag 2 mei a.s.

Centraal in deze gebedsoproep staat de overtuiging dat er in Europa alleen eenheid (unie) kan ontstaan door een gemeenschappelijk geloof in Jezus Christus. Het Evangelie van Jezus Christus is een bevrijdende boodschap die etnische grenzen van taal en cultuur overstijgt en de Europese volken kan samenbinden tot een werkelijke gemeenschap. Dat is de onmisbare rol van de kerk in Europa, ook in de 21^e eeuw. EA en EZN roepen de Nederlandse christenen en kerken daarom op om te investeren in contacten en netwerken binnen geheel Europa.

Dans, Mime en Drama week

Van 24 mei t/m 28 mei 2004 zal gezamenlijk door Christian Dance Company, Mimeistry en Ruach CCS de bekende Dans, Mime en Drama week georganiseerd worden op 'De Bron' in Dalfsen. Voor het eerst zal ook drama als hoofdvak worden gegeven. Dit door Carla Veldhuis uit Deventer. Zij is onder meer bekend als producer van het theaterstuk: "Waardeloos?".

De conferentie bestaat uit studies, trainingen en diverse keuzevakken, zoals modern ballet, aanbiddingsdans, Israëlitische dans en talent evaluatie.

M.m.v. Ari en Cora van Drongelen, Janny de Ruiter voor mime van Mimeistry en Désirée Hörchner voor Christian Dance Company.

Informatie en een opgaveformulier zijn te verkrijgen bij Ruach CCS, e-mail ruach@filternet.nl of 0529 478700 (alleen 's morgens op werkdagen) of www.ruach.info

Column over...

Eerbied

Door: S. Prost

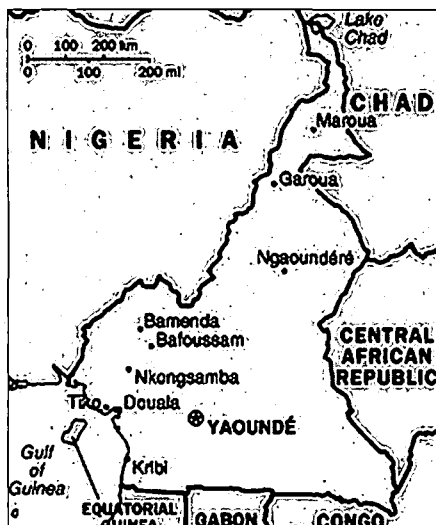
Echternach. De plaats aan de Sure in het Noorden van Luxemburg. Op de dinsdag na Pinksteren is het weer zover. Dan gaat een massa mensen, door witte zakdoeken met elkaar verbonden, op het ritme van een melodie door de straten. De deelnemers springen vijf passen voorwaarts, waarna zij meteen drie passen terug doen. Deze springprocessie wordt gehouden ter gelegenheid van Willibrord die daar begraven ligt en als vanouds wordt gezien als helper van hen die aan epilepsie lijden. Vóóruit dus, maar ook achteruit.

Amsterdam. 38 Jaar geleden vond daar in de Westerkerk de huwelijksplechtigheid plaats van onze koningin en prins Claus. De dienstdoende voorganger ds. J.H. Sillevius-Smit hoopt dat de bruidegom na drie jaren niet zou zeggen: ik heb zo mijn best gedaan: drie stappen vooruit, nu mag ik best één stapje achteruit gaan.

Soestdijk. De afgelopen zaterdag. Om tien uur horen wij het bericht dat prinses Juliana is gestorven. Op televisie zie ik dan beelden van Koninginnedag van vroeger: na het neerleggen van bloemen lopen mensen achteruit de bordestrap af. Een heleboel stappen achteruit. Het was ongebruikelijk de koningin de rug toe te keren! Dat getuigde niet van respect. Daarna is het niet meer zo voorgekomen. Koningin Juliana was een vijand van het protocol.

In onze tijd wordt veel over respect gesproken. Voor elkaar, voor ouderen, voor andersdenkenden, voor de overheid. Een hot item. In de gemeente spreken we meer van eerbied. Een schaars product in onze tijd van streven naar gelijkheid. Misschien staat of valt de discussie over normen en waarden wel het meest in de opvoeding tot eerbied. Voor God en daarom ook voor onze naaste. Dan betekent achteruit ook vooruitgaan.

Reageren? s.prost@freeler.nl

Op zendingsreis in Kameroen

Deel 1: Mission Impossible?

John Sussenbach

Op 17 februari 2004 vertrokken zr. Jeltje Blaauw-van Lune en uw schrijver als officiële afgevaardigden van het Taakveld Zending en Diaconaat naar Kameroen om een bezoek te brengen aan verschillende zendingsprojecten. Met dit land heeft de Unie al vanaf 1966 zendingsbanden. In drie delen een verslag van een bijzondere reis.

Van 1994-2003 hebben Wim en Marjolein Hardeman in de noordelijke stad Garoua gewoond en heeft Wim het Centre Technique de Garoua (CTG) opgezet. Het CTG heeft inmiddels bijna 200 leerlingen en 28 personeelsleden. In 2003 werden zij opgevolgd door Peter en Christa Boers en werd Peter de nieuwe directeur van het Centrum. Hij kwam hiermee voor de taak te staan om een groot centrum te leiden, dat zowel een educatieve kant heeft, maar ook een productiefunctie om zoveel mogelijk financieel onafhankelijk te zijn. Veel zaken in het CTG zijn nog in ontwikkeling. Hoewel Peter in Nederland ook leiding heeft gegeven aan mensen, is het duidelijk dat het leidinggeven aan een team Kameroenezen zonder eerdere Afrika ervaring geen geringe taak is. Vanuit Nederland is er regelmatig contact via e-mail of per telefoon, maar dit heeft natuurlijk zijn beperkingen. Voor een goed overleg is het noodzakelijk elkaar langer en uitvoeriger te kunnen spreken, vandaar deze reis naar Kameroen.

Deze reis had verschillende doelen. In de eerste plaats wilden we in dit bezoek aan de fam. Boers uitvoerig hun persoonlijke situatie en welbevinden als echtpaar en gezin doorspreken. In dat verband is nog vermeldenswaard dat Christa en Peter op 8 november 2003 hun derde kindje Hugo hebben gekregen en dat de bevalling in Kameroen heeft plaatsgevonden. Naast deze persoonlijke aspecten wil-

den we met Peter spreken over zijn taak als directeur en de exploitatie en toekomstplannen voor het Centrum.

In de tweede plaats was dit bezoek bedoeld om overleg te hebben met de leiding van de lokale Unie (Union des Eglises de Cameroun (UEBC)) en met de veldleiders van de European Baptist Mission (EBM) met wie wij samen het zendingswerk uitvoeren. Bij deze besprekingen wilden we in het bijzonder de strategie bespreken met betrekking tot de inhoud en duur van de Europese resp. Nederlandse steun in de toekomst aan het werk in Garoua.

Gemeentewerk in Kameroen

Na ruim 7 uur vliegen over de besneeuwde Alpen en de hete Sahara is de grote havenstad Douala voor veel reizigers het begin van hun reis door Kameroen. De vochtige warme lucht valt op je als je het vliegtuig verlaat. Op het vliegveld staat de EBM vertegenwoordiger voor Afrika, Rainer Chrupala, klaar om ons naar het zen-

dingstation in de stad te brengen, een prachtig gelegen terrein met accommodatie voor ongeveer 25 mensen. Als coördinatiecentrum neemt het station een centrale plaats in in het EBM zendingswerk in Kameroen, ook al omdat van hieruit intensief contact wordt onderhouden met de directie van de UEBC.

Eén van de eerste bezoeken wordt afgelegd bij ds. Emmanuel Mbengue-Eboah (president) en ds. Emmanuel Mbenda (secretaris-generaal) op het hoofdkwartier van de UEBC in Douala. Het wordt een hartelijke ontmoeting, waarbij deze broeders het belang van de samenwerking tussen de UEBC en de EBM benadrukken. Zij bedanken de Nederlandse Unie voor haar inspanningen om het Centre de Technique in Garoua te helpen opzetten en brengen nog eens onder woorden welke grote betekenis het CTG heeft voor de Baptisten in Noord-Kameroen. Door middel van het CTG maakt de UEBC zichtbaar oog te hebben voor de vele kansarme jongeren

H. Stapel

Het zendingstation in Douala.

Ds. Moïse Epoh. Hij woont in Yaoundé en is in de Kameroenese Unie verantwoordelijk voor Evangelisatie.

in het economisch-zwakke Noord-Kameroen. Het Centrum is over het hele land bekend en trekt leerlingen uit alle delen van Kameroen. Die bekendheid wordt voor ons nog eens geïllustreerd als we tijdens ons verblijf in het Zuiden onverwacht beelden van het CTG en een daar gemaakte dorsmachine op de nationale televisie zien. Kunt u zich voorstellen dat we even heel trots zijn op ons gezamenlijk stukje werk?

Onze volgende verblijfplaats is Yaoundé, de hoofdstad van Kameroen, ongeveer 200 km gelegen van Douala. Hier zijn we speciaal naar toe gegaan om ds. Moïse Epoh te ontmoeten, die in de UEBC verantwoordelijk is voor Evangelisatie. Ds. Epoh is voor ons geen onbekende, want drie jaar geleden was hij in Nederland en bezocht toen enkele van onze gemeenten. Naast zijn nationale werk heeft hij in de afgelopen tijd in vijf wijken van Yaoundé nieuwe gemeenten gesticht, elk tussen de 50 en 150 leden groot. Zijn aanpak is betrekkelijk eenvoudig: begin met bijeenkomsten bij iemand aan huis, wordt het aantal bezoekers te groot, dan ga je naar een klein zaaltje en vervolgens bouw je je eigen kerk. Dat laatste is voor de arme bevolking van Kameroen vaak een hele opgave, maar men getroost zich grote offers om dit toch te realiseren.

We komen onder de indruk van zijn doelgerichte aanpak. Hij maakt gebruik van de natuurlijke leef- en werkomstandigheden van de leden van zo'n kleine huisgemeente. Op één plaats waren de eerste leden houtkappers en dat betekende dat er een intensieve actie werd gericht op de houtkappers in dat gebied. Bij de oprichting van een andere gemeente bleken enkele leden te werken bij de Nestlé fabriek, waardoor de evangelisatieacties zich vooral richtten op arbeiders van dat bedrijf.

We bezochten twee van de vijf jonge gemeenten, die beiden een kerk aan het bouwen zijn. De één had net de grond gekocht, de ander was bezig de muren op te trekken en, hoewel de kerk nog niet klaar was, werden er toch al diensten gehouden. Het was hartverwarmend te zien hoe deze jonge gelovigen zich met enthousiasme inzetten om mensen te bereiken en hun kerk te bouwen. Na al deze ervaringen groeide bij ons het verlangen om Peter en Christa Boers te ontmoeten en te zien hoe het werk zich in Garoua ontwikkelt.

Hoe komen we in Garoua?

Normaal gesproken duurt een vlucht van Yaoundé naar Garoua maar anderhalf uur. Als we ons maandag 29 februari op het vliegveld Nsimalen van Yaoundé melden, is de verwachting de fam. Boers een paar uur later te mogen ontmoeten. Maar dat pakt anders uit, want er is geen vliegtuig! Cameroon Airlines, de nationale luchtvaartmaatschappij, heeft slechts twee operationele toestellen; één daarvan staat kapot in Benin en de andere is niet beschikbaar. Teleurgesteld gaan we terug naar Yaoundé in de hoop dat het de dag daarop wel zal lukken. Maar dat blijkt te optimistisch want ook dan is er nog geen vliegtuig. Wat te doen? Eén optie is de niet geheel ongevaarlijke nachttrein naar Ngaoundéré te nemen en Peter Boers

te vragen om de vier uur durende autotocht van Garoua naar Ngaoundéré te maken om ons op te halen. Als we echter op het treinstation aankomen, blijkt er ook geen trein te zijn. Dus opnieuw een nacht langer in Yaoundé blijven. We maken aan den lijve mee welke moeilijkheden het reizen in Afrika soms meebrengt. De dag daarop is er onverwacht wel een vliegtuig, maar omdat de piloot nog in de lucht besluit om het reisschema om te gooien, zijn we te laat op het vliegveld om mee te kunnen, helaas. Na nog een nacht in Yaoundé te hebben verbleven, besluiten we terug te keren naar Douala, omdat we vandaar uit gemakkelijker weg hopen te komen.

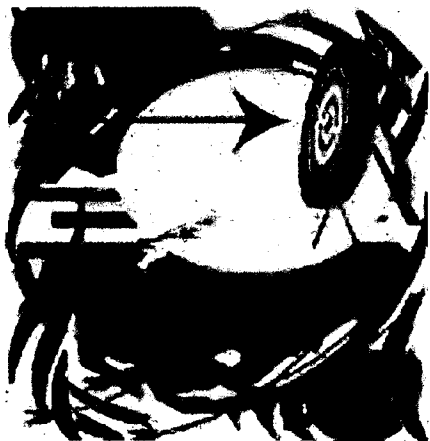
U kunt zich voorstellen dat we teleurgesteld zijn door deze gang van zaken. Het is vooral verdrietig voor de fam. Boers. De kinderen hebben deze week vakantie en hebben zich erop verheugd ons te ontmoeten. En iedere avond moeten we hen melden: het is ons weer niet gelukt; misschien morgen. We beginnen onszelf erop voor te bereiden, dat we misschien wel langer zullen moeten blijven om zodoende voldoende tijd met de fam. Boers door te kunnen brengen en de rest van ons programma te kunnen uitvoeren. Zullen we ooit in Garoua aankomen...?

(wordt vervolgd)

Br. John Sussenbach is lid van de Baptistengemeente 'De Rank' te Utrecht en lid van de Unie Raad van onze Unie.

Baptistenkerkje in aanbouw in Yaoundé Ekounou.

'Als je iedereen wilt bereiken, bereik je niemand' is momenteel een gevleugelde uitspraak binnen de gemeenteopbouwbeving. Het lijkt mij goed dit theologisch en praktisch-ecclesiologisch tegen het licht te houden om te kijken of dit een houdbaar principe is.

Ik weet nog hoe gemakkelijk we in 1996 in de Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht, mede onder invloed van de conferenties van Bill Hybels, ertoe overgingen om voor activiteiten naar buiten ons te richten op de jonge gezinnen met kinderen. Als ik daarop terugkijk was het met een bijna argeloze naïviteit waarmee we vaststelden om de stijl van samenkomen aan te passen aan deze doelgroep. Ik herinner mij dat er werd geredeneerd vanuit de gedachte van de hoogst mogelijke effectiviteit. Je kunt niet doorgaan met het houden van traditionele diensten en iedereen dezelfde maaltijd voorschotelen. Tegelijkertijd kun je nu eenmaal niet van alle markten thuis zijn en iedereen op maat bedienen. Je zou als gemeente wel kunnen willen om er voor iedereen te zijn, maar het rendement zal misschien iets meer dan nihil zijn. Je bent dan bezig een schot hagel af te schieten. Dit wordt dan gecontrasteerd met de metafoor van de doelgerichte pijl. Je zult een keuze moeten maken voor een bepaalde doelgroep, wil je als gemeente in missionaire zin zoden aan de dijk zetten.

Heel onbevangen en ongegeneerd wordt het principe van een doelgroepenkeuze gepropageerd door Rick Warren in zijn boek *Doelgerichte Gemeente*. Warren was er achter gekomen dat een bepaald slag mensen kenmerkend waren voor de omgeving waarin hij zijn kerk stichtte. Nog nergens eerder was ik zo'n openhartige verantwoording tegengekomen van een keuze voor de doelgerichte pijl. Voor hun evangelisatieactiviteiten heeft men namelijk in Saddleback op basis van uitgebreid onderzoek een

Een schot hagel of een do

Is de toekomst aan de jeugd Benidorm-model en andere g

Jeugdkerk 'GODfashion' in Zwolle.

profiel ontwikkeld van de doorsnee niet-kerkelijke persoon in de omgeving van de gemeente. Dit is de fictieve *Sam Saddleback* geworden. Hij is tussen de dertig en veertig jaar oud, afgestudeerd aan de universiteit, getrouwd en heeft twee kinderen. Hij is een manager of een succesvol ondernemer, heeft een heel goed inkomen, maar zit tegelijkertijd zwaar in de schulden vanwege zijn huishypo-

theek. Hij heeft een geheim telefoonnummer en woont in een goed beveiligde buurt. Gezondheid en fitness hebben hoge prioriteit voor hem en zijn gezin. Hij maakt liever deel uit van een grote groep dan van een kleine. Hij staat sceptisch tegenover wat hij de 'georganiseerde religie' noemt.

De uitkomst van zijn demografische onderzoeken komt Rick Warren buitengewoon goed uit. Warren maakt er namelijk geen geheim van dat hij zich bij het profiel van Sam Saddleback uitstekend thuis voelt. Hij zegt zelfs dat dat omgekeerd ook het geval is. Hij maakt daar een gemeenteopbouw-uitgangspunt van: 'De mensen met wie we het goed kunnen vinden, kunnen we het beste bereiken'.

Een kleine ervaring tussendoor. Ik werd laatst voor een zondagmorgensprekbeurt uitgenodigd door de Vrije Baptisten Gemeenten van Zandvoort aan Zee. In het contact met de secretaris werd mij al duidelijk dat het hier om een eigensoortige gemeente ging. Of ik mij wilde richten voor mijn liederenkeus op de bundel van Johannes de Heer. En of ik goed op mijn articulatie wilde letten tijdens het spreken.

De fictieve Sam Saddleback

uit: Doelgerichte gemeente, R. Warren, Uitgeverij Medema

elgerichte pijn

dkerken, het generatiekerken?

Omdat ik die zondag behoorlijk op tijd aanwezig was, werd ik rondgeleid in het gebouw van die gemeente. Het bleek om een gemeente naar het model van de Spaanse overwinteringskerken te gaan. In Nederland is dit *Benidorm-model* aangepast aan de omstandigheden hier ter plaatse en is hier verder ook niet seizoensgebonden.

Allerlei ouderen hadden zich na hun pensionering gevestigd in de vele appartementen in Zandvoort aan Zee. Op de een of andere wijze hadden de evangelische christenen onder al deze mensen elkaar gevonden en waren tot gemeentestichting overgegaan. In een paar jaar tijd werd door hen een kerkgebouw gerealiseerd, waaraan kosten noch moeite waren gespaard. Geen wonder als je gemeente bestaat uit ouderen met goudgerande pensioenregelingen. Er waren allerlei voorzieningen aangebracht die rekening hielden met de speciale categorie mensen die de gemeente bevolkten. Er was bijvoorbeeld een uitgaande ringleiding in het hele gebouw. En in de grote voorhal was een aparte ruimte uitgespaard voor het stallen van rollators. Voor mij als spreker was het een aparte gewaarwording om

voor te gaan in een dienst met een hoog percentage kaalhoofdigheid bij mannen en vele blauw-grijze kapsels van gepermanente dames. Het was in ieder geval een groot voordeel mensen onder je gehoor te hebben die gewend waren te luisteren.

Laat ik u uit de droom helpen. Deze *Zwitserlevengemeente* bestaat niet. U zult er in Zandvoort aan Zee tevergeefs naar zoeken. Toch bestaat die gemeente wel in mijn hoofd. Als een soort angstprojectie ten gevolge van de doelgroepdiscussie en de verhalen van de vele voor- en tegenstanders van jeugdkerken. Mijn vraag is: zie ik spoken of is dit een reëel perspectief? Krijgen we na de denominatiekerken ook de generatiekerken of zelfs mengvormen van generatiekerken met een bepaalde sociaal maatschappelijke identiteit? Treedt er in de toekomst een ware versplintering op waarbij er voor iedereen een kerk is die bij hem past? De cafetaria-oplossing voor alle smaken en leeftijden? Moeten we hierbij spreken over een droomsituatie of over een horrorscenario?

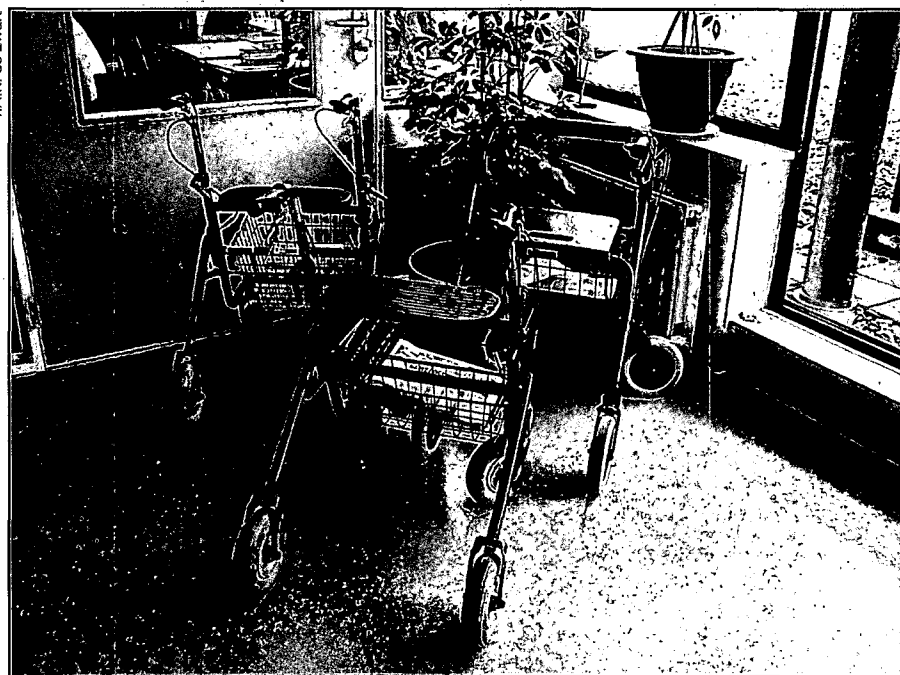
Mag je op grond van het bijbelse getuigenis er wel toe overgaan om het principe van een gemeente voor iedereen los te laten? Is de doelgroepenkeuze niet ingegeven door een bepaald soort wanhoop van een kerk die niet meer in zichzelf gelooft of wat erger is, die niet meer in de wervende en levens veranderende kracht van het evangelie gelooft?

De hamvraag is: waar haal je daarvoor de bijbelse legitimatie vandaan? Naar mijn overtuiging hanteerde de Here Jezus het profiel van de 'verloren zondaar', iemand die niet van een bepaal-

de leeftijd was en niet behoorde tot een bepaalde sociale (boven)laag van de bevolking. Was de Samaritaanse vrouw bij de put in aanmerking gekomen voor een gesprek als Jezus het 'Saddleback-profiel' had gehanteerd? En een out-cast als Zachéüs? En de blinde Bartiméüs? Ik vind het hier wat wringen en de keus voor het profiel van Sam Saddleback is op z'n minst aanvechtbaar. Waarom geen keuze voor Latino's? Voor de vele bejaarden die hun 'Zwitserleven gevoel' in hét zonnige Californië zijn gaan uitleven? Voor de armen en de misdeelden? Komen die daar echt veel minder voor? Ik kan het me nauwelijks voorstellen. Waar sprake is van exhibitionistische rijkdom, is ook sprake van schrijnende armoede. Heeft het feit dat deze gemeente zich richtte op Sam Saddleback ook niet bijgedragen aan de spectaculaire groei? Met andere woorden – en ik bedoel dit niet onaangenaam – waren de scoringsmogelijkheden met dit profiel niet bijna optimaal? Naar mijn besef hanteerde Rick Warren een ideale doelgroepenkeus.

Het merkwaardige is, dat niettegenstaande het profiel van Sam Saddleback, Rick Warren in de eerste dienst met Pasen 1980 in zijn preek als droom voor de gemeente het volgende heeft uitgesproken: 'Het is de droom dat onze gemeente een plek wordt waar lijdende, depressieve, gefrustreerde en verwarde mensen liefde, aanvaarding, hulp, hoop, vergeving, advies en bemoediging kunnen vinden.' Dit lijkt niet op het profiel van Sam Saddleback. Ik denk dan toch dat de soep niet zo heet gegeten wordt en dat in de praktijk alle soorten van mensen deze gemeente binnenstro-

T.A.R. de Zwart

Krijgen we na de denominatiekerken ook de generatiekerken of zelfs mengvormen van generatiekerken met een bepaalde sociaal maatschappelijke identiteit?

men. Toch is het een opmerkelijke spanning in het boek van Rick Warren die naar mijn smaak niet op een bevredigende wijze wordt opgelost.

De bijbels-theologische legitimatie die Warren geeft voor het hanteren van zo'n specifieke doelgroep kan mij niet overtuigen. Hij verwijst naar Matteüs 10:5-6, waar Jezus zijn discipelen opdracht geeft niet een stad van Samaritanen binnen te gaan, maar zich te begeven tot de verloren schapen van het huis Israëls. Hebben bovendien Paulus en Petrus zich immers ook niet tot bepaalde doelgroepen gericht?, vraagt Rick Warren. Petrus tot de Joden en Paulus tot de heidenen? De conclusie die Warren hieruit trekt dat God zelf het vaststellen van een doelgroep voor evangelisatieactiviteiten heeft bedacht, is mijns inziens niet terecht voor de enge en specifieke wijze waarop Warren ermee omgaat: de upperclass, hoogopgeleide manager Sam Saddleback met zijn vrouw en twee kinderen!

Het goddelijke geheim van de gemeente is dat zij 'Lichaam van Christus' is. Het gaat in deze bijbelse metafoor om de eenheid in de verscheidenheid.

Ik stel mijzelf nu twee vragen: wat is erop tegen om tot een bepaalde doelgroepenkeus over te gaan en wat zou daarvoor pleiten? Om nu maar met dit laatste te beginnen, denk ik dat wij in principe niet onbekend zijn met het verschijnsel van de doelgroepenkerken. Ze bestaan al, ook al herkennen wij dat niet meteen. Doelgroepenkerken bestaan namelijk al in bijbels-theologische zin. Heel de protestante christenheid valt uiteen in theologische en spirituele modaliteiten. De Nederlandse Hervormde Kerk bijvoorbeeld valt uiteen in een bont kleurenspectrum van ultra vrijzinnigheid tot zware orthodoxie. Er zijn ook sociale modaliteiten. De pinkstergemeente die in de kapel van de Baptistengemeente 'De Rank' bijeenkomt, wordt gekenmerkt door mensen uit de lagere sociale milieus, terwijl de Remonstrantse Gemeente van Utrecht in haar ledenlijst mensen heeft staan uit de hogere kringen.

Ik denk dat we hierbij te maken hebben met een *historisch* verschijnsel, dat zich mogelijk onbewust en onbedoeld heeft kunnen ontwikkelen. Iets anders wordt het als je er *welbewust* naar streeft en opzettelijk mikt op een bepaald segment van de samenleving. Toch kan het nodig zijn

dat er sprake is van een gerichte doelgroepenaanpak, omdat bepaalde delen van de samenleving heel moeilijk met het evangelie te bereiken zijn. Ik kan mij wel samenkomsten voorstellen die speciaal worden belegd voor dak- en thuislozen, voor ex-prostituees of ex-verslaafden die een aparte benadering vereisen. Maar een jeugdkerk, studentenkerk of kerk van zakenlieden is al gelijk iets anders. Misschien dat je wellicht evangelisatie-activiteiten ontwikkelt voor deze doelgroepen, maar dit wel doet vanuit en met het oog op de gewone gemeente. Met andere woorden: differentiatie met het oog op evangelisatie is geboden, differentiatie met het oog op gemeentevorming is uit den boze.

Als wij willens en wetens over zouden gaan tot het concept van een welbewuste doelgroepenkeus dan leveren wij in op het ideaal van het nieuwtestamentisch gemeente-zijn. Het goddelijke geheim van de gemeente is dat zij 'Lichaam van Christus' is. Het gaat in deze bijbelse metafoor om de eenheid in de verscheidenheid. Verschillen tussen rassen en volken worden daarin overbrugd ('hetzij Joden, hetzij Grieken'), sociaal economische verschillen vallen eveneens weg ('hetzij slaven, hetzij vrijen'). Mensen die in de wereld weinig eervol behandeld worden, worden in de gemeente juist 'met groter eer' behandeld' (1 Korintiërs 12:24), en de verschillende leden zorgen onderling voor elkaar. De verscheidenheid van de gemeente is onopgeefbaar, zozeer zelfs dat Paulus zegt: 'Indien zij allen één lid vormden, waar blijft het lichaam?' (1 Korintiërs 12:19) Als de gemeente een eenheidsworst wordt met gelijke affiniteiten, interesses en belangen, dan houdt zij bijna op gemeente van Christus te zijn, zo lijkt Paulus te willen zeggen. Als we een gemeente gaan organiseren rond een bepaald profiel van een doelgroepenkeus, worden we een verzameling handen, of een verzameling voeten, ogen, oren, etc. We zijn niet meer een lichaam met vele leden.

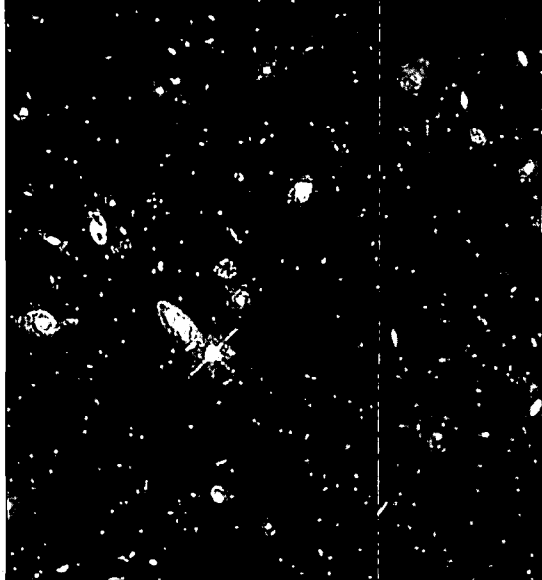
Er is dan sprake van een verschuiving van *gemeenschap* naar *bedrijf* en van *organisme* naar *organisatie*. 'Maakt al de volken tot mijn discipelen' is de grote opdracht van de Heer. De gemeente moet groeien. Zoals een bedrijf winst moet maken en moet groeien, zo moet de gemeente ook expanderen. Maar het succes van een gemeente wordt niet afgemeten aan termen als rendement, winstmaximalisatie en dergelijke. Doel van de gemeente is de Naam van God verheerlijken en de liefde van Christus zichtbaar maken, een plaats te zijn waar

gelovigen troost vinden bij elkaar, waar zij elkaar helpen en bemoedigen, van elkaar en van God leren en groeien in geloof. Een gevaar van een rigide doelgroepenideologie is, dat het zo gericht is op winst maken, dat het in de valkuil trapt van een keuze voor een bepaald soort doelgroep, waar de meeste 'winst' uit te behalen valt. Dit zijn de succesvolle, middle-class, gezonde, blanke, Hollandse gezinnen, en meestal niet de moslims, daklozen of Hell's Angels.

Ik wil eindigen met een verwijzing naar de gelijkenis van de Zaaier. 'Een zaaier ging uit om te zaaien en zaaide zo breed als de wind' Het is opvallend hoe weinig doelgericht de zaaier zaait. Hij strooit het zaad uit naar alle kanten in brede gebaren. Een deel viel langs de weg, een deel viel op de rotsbodem, een deel viel midden tussen de dorren en een deel viel in goede aarde. Het is allemaal niet zo efficiënt als je misschien vanuit het moderne management denken zou verwachten. Het behoort tot de aard van Gods koninkrijk dat God in zijn zaaien royaal is en verspillend. In zijn uitleg van de gelijkenis maakt Jezus onmiskenbaar duidelijk hoe zijn doelgroep eruit ziet. 'De akker is de wereld'. Zijn doelgroep is de verloren mens, wie ook en waar ook. God valt niet te betrappen op een pragmatische en opportunistische doelgroepenkeus. 'Strooi uw brood uit op het water en gij zult het vinden na vele dagen.' God schiet met hagel, maar elk kogeltje van zijn liefdesoffensief is wel voor iemand bestemd.

Dit artikel is een verkorte en bewerkte versie van de lezing die door br. Horjus werd gehouden op de onlangs gehouden conferentie van het Landelijk Convent van Baptisten voorgangers. Een verslag van deze conferentie leest u op p. 4.

Archief De Christen

Verborgen

(Matteüs 6)

Jannes Hofman

in het verborgene gedaan moeten worden. Dit lijkt in tegenspraak met het vorige hoofdstuk. Daar worden de volgelingen van Jezus opgeroepen het licht te laten schijnen door middel van goede werken. Eerst zegt Jezus dat de werken een licht moeten zijn, maar even later heeft Hij het over het verborgene van de werken.

1f

Bonhoeffer gaf een mooie uitleg. Hij schrijft: 'Het is goed dat Jezus dit laatste erbij gezegd heeft. Zonder deze toevoeging zou je weer een werkelijkheid krijgen. Je zou tot een wetteloze zelfheiliging komen. Maar Jezus geeft aan dat buitengewone een angel. Je werken moeten verborgen blijven! Maar alleen voor jezelf. Je moet je zelf van het goede niet bewust zijn! De linkerhand mag niet weten wat de rechter doet. Dit lukt alleen, als je vol met Christus bent en los gekomen bent van jezelf. Als de oude Adam in je gestorven is en Christus in je opstond.'

2

Je moet jezelf niet in de etalage zetten. Bidden doe je thuis in je eentje. Vasten doe je voor jezelf. Met het oog op een bepaald doel. Maar net als op andere dagen ga je je 's morgens gewoon wassen en je haar kammen. Anderen hoeven niets te merken van je vastenactie. En giften geef je onopvallend. 'Jezus ijvert voor de kuisheid van de vroomheid.'

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

Het volmaakte gebed

Over het 'Onze Vader' heb ik al eerder uitvoerig geschreven. Het wordt wel het volmaakte gebed genoemd. Enkele gedachten wil ik onderstrepen:

- hier is een kind dat tot zijn vader spreekt,
- het gebed begint met God en eindigt met een lofprijzing,
- in het midden van het gebed gaat het over onze noden,
- in het gebed wordt niet gesproken van 'ik', maar van 'wij' en 'ons'.

In het geloof en in het gebed gaat het om 'ons'. Zo gauw mijn geloof en gebed alleen om mij draait, zit er iets fundamenteels fout. Het is goed om dit in ons ik-tijdperk op te merken. Tegenwoordig gaat het bijna alleen nog om wat ik leuk en lekker vind. Ik moet mij happy voelen. Ik moet mij thuis voelen. Ik moet er wat aan hebben. Ik kies voor iets dat bij mij past.

Maar ik zie in het Evangelie een heel andere lijn. Het gaat daarin om de Ander en de ander! Het gaat om geloof, hoop en liefde, maar de meeste is de liefde, mijn relatie met de A(a)nder. Het draait om verzoening en vrede. Het gaat om wij-samen. Misschien moeten wij het 'Onze Vader' wat vaker gaan bidden, om weer dichter bij de kern, niet van mijn, maar ons geloof te komen.

Het verborgene van God

God is voor ons een verborgen God. Wij staan op grote afstand van Hem. Hij is verder weg dan de verste planeet. Maar Hij wil ook nabij zijn en zich laten kennen. In zijn schepping, in zijn handelen met de wereld en met ons, in de mensen, in zijn woord, en in Jezus komt Hij ons tegemoet. Vooral Jezus maakt ons God bekend. Met zijn woorden en daden maakt Hij God hoorbaar en zichtbaar. Maar desondanks, voor velen blijft God de verborgen God. Vooral voor wijzen en verstandigen. Kinderen, mensen die als kinderen zijn, blijken meer oor en oog te hebben voor het goddelijke. Maar ook zij zitten wel met vragen over de onvindbaarheid van God.

Het verborgene van het geven, bidden en vasten

Dat woord verborgen komen wij in ons hoofdstuk meerdere keren tegen. Het wordt van God gezegd, maar ook van de giften, de gebeden en het vasten. Geven, bidden en vasten behoren tot de belangrijkste godsdienstige werken. Jezus zegt dat deze drie zaken in het verborgene gedaan moeten worden. In zijn tijd was dit lang niet altijd het geval. De Farizeeën stonden graag zichtbaar in de synagoge en op de hoeken van de straten te bidden. Zij zegden giften toe voor mensen in nood. Soms kwamen zij die beloften niet na. Van het vasten maakten zij helemaal een toneelstuk. Dan trokken zij een boetekleed aan, gingen zich niet wassen, strooiden as over hun hoofd en trokken wekladend door de straten.

In Jezus' dagen was tegen dit publieke gedrag best wel verzet. Van een rabbi was bekend dat hij in de samenkomst van de gemeente korte gebeden uitsprak, maar thuis bad hij lang, op zijn knieën kruipend over de vloer. En men zei: Wie giften in het verborgene geeft, is groter dan onze leraar Mozes.

Ook Jezus vindt dat de geloofsdaden

J. de Zwart

Woorden uit de Bijbel

Impressie van de zendingsdag 2004

gevierd worden met een conferentie in Berlijn.

Twee zendingsvrouwen vertelden hierna over hun ervaringen op het zendingsveld. Mevr. Joop Edens is 13 jaar met haar man in Zaïre/Belgisch Kongo geweest. Ducky Rosier, samen met Anneke Oppenhuizen, in Sierra Leone. Voor beide vrouwen is het een periode in hun leven geweest die veel indruk heeft achtergelaten.

Het laatste programmaonderdeel voor de pauze bevatte 4 workshops. Onderwerpen waren de EBM, het stimuleren/activeren van zendingswerkgroepen, de Lepra zending en het inloophuis.

De middag begon met samenzang, daarna kon iedereen discussiëren over een aantal stellingen die met zending te maken hadden. Het was een experiment, maar één die zeker geslaagd is en voor herhaling vatbaar. Actuele informatie over onze zendingen en zendingswerkers werd doorgegeven en er werd voorbede voor hen gedaan.

Daarna kwamen de kinderen binnen, die hun eigen programma hadden. Ze lieten zien en horen waar zij mee bezig geweest waren. De dag werd afgesloten met een viering onder leiding van dhr. Edens en Guderian.

Zr. Alice Tromp is lid van de Baptistengemeente Emmen 'Het Baken'. Ze maakt deel uit van de zendingswerkgroep van deze gemeente.

Foto's: Y. Postma

Op zaterdag 27 maart is de jaarlijkse zendingsdag gehouden. We hoorden het allerlaatste nieuws over onze zendingen, we deden nieuwe inspiratie en motivatie op voor het komende jaar en dachten met elkaar na over zendingswerk. Het thema was: 'Zoeken naar nieuwe wegen'.

Het grootste deel van de dag stond onder leiding van dhr. Süssenbach, die ook de opening verzorgde. Een speciaal welkom was er voor Hans Guderian, directeur van de EBM (European Baptist Mission) en Gabi Neubauer, financieel medewerkster van de EBM. We zongen elkaar een welkomslied toe en er werd een gedeelte uit Handelingen gelezen (16: 4-10). Soms kunnen we als mensen mooie plannen maken maar merken we dat het niet lukt om ze uit te voeren. God sluit soms deuren, maar opent ook nieuwe wegen waarlangs we kunnen gaan.

Hans Guderian was de volgende spreker, vertaald door Jelle Horjus. Hij vertelde over het ontstaan van de EBM in 1954. Drie landen, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland, besloten hun krachten te bundelen en samen te gaan werken in de zending. Een bijzonder initiatief, de 2^e Wereldoorlog was nog maar 9 jaar afgelopen. Nu zijn er 17 Europese landen aangesloten bij de EBM, Nederland sinds 1964. Er wordt samengewerkt met 7 Afrikaanse landen, 5 landen in Zuid-Amerika en er zijn vergaande contacten om een project in India over te nemen. Het doel van de EBM is om alleen daar te ondersteunen waar het nodig is. In elk land ligt het accent weer ergens anders.

Hans Guderian gaf 3 voorbeelden.

Afrika: In Sierra Leone (standplaats Hans en Aisha Oosterloo) wordt o.a. hulp geboden met opbouwwerk na de burgeroorlog. Verder behoort een groot gedeelte van de christenen tot de eerste generatie. Dit betekent dat er kennisoverdracht en training nodig is om mensen te laten groeien en wortelen in het christelijke geloof.

Zuid-Amerika: In Brazilië ligt de nadruk op het jeugdwerk. Er worden een aantal kindertehuizen geleid en in Sao Paulo is een dagcentrum opgezet voor straatkinderen. De plaatselijke gemeente heeft hun eigen gebouw verkocht om aan financiën te komen om dit op te zetten. Op het grondgebied van het centrum hebben ze nu een grote tent staan voor de eigen kerkdiensten.

Het werk in India, wat waarschijnlijk onder de paraplu van de EBM gaat vallen, was oorspronkelijk een privé initiatief. Het gaat om medisch werk, o.a. een oogkliniek, 9 kindertehuizen en een voedselprogramma voor de allerlaagste (en dus allerarmste) kaste. Aan het eind keek Hans Guderian vast vooruit naar eind april van dit jaar. Dan zal het 50-jarig bestaan van de EBM

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (7)

Preken

Met de preekvoorbereiding begin ik op maandagmorgen. Het liefst zou ik de preek op maandagavond af hebben. Maar dat is me zelden gelukt. Jarenlang werkte ik vanuit een zelfgemaakt preekrooster. Dat stelde ik in augustus voor een heel jaar samen. De laatste jaren gebruik ik het oecumenisch leesrooster, waar ook de zondagsschool mee werkt. In de kerk en op de zondagsschool komt hetzelfde bijbelgedeelte aan de orde. De eerste tien minuten zijn de kinderen in de kerk aanwezig en dan wordt met hen even aandacht gegeven aan het thema van die zondag.

Naar het bijbelgedeelte hoef ik op maandagmorgen dus niet te zoeken. Ik kan direct beginnen met de preekvoorbereiding. Dat is een proces van bidden, lezen en horen. En vragen

stellen aan de tekst. Wat is het kernwoord? Wat is de leidende gedachte?

Als voorganger sta je altijd onder tijdsdruk. Je hebt beperkte tijd. Noodgedwongen moet je op een gegeven moment de voorbereiding stoppen. Dan komt dat moment waarvan de Engelsen zeggen: he jumped to the conclusion. Je moet afronden. Die sprong maken.

Als voorganger moet je zo functioneel mogelijk bezig zijn. Dat betekent dat mijn studie zoveel mogelijk staat in het kader van het maken van de preek. Dan gaan alle mogelijke boeken open. Meestal met veel plezier. Vaak denk ik: Wat is dit mooi.

Maar de preek moet gemaakt worden. Dat betekent schematiseren. Veel weglaten. Wat wil ik bereiken en wat moeten de mensen minimaal onthouden? Wat weten zij straks nog na te vertellen? Geef ik alleen iets mee voor het hoofd of ook voor het hart?

Vandaag de dag zijn de hoorders kritisch. Zij willen een leuke dienst!! Zij willen met een fijn gevoel de kerk verlaten. Ze willen lekker zingen. En geen moeilijke dingen. Geen opgeheven vingertje. Ik heb wel eens voorgangers horen zuchten: Vandaag de dag moet je entertainment bieden. De mensen willen vermaakt worden. Maar in de navolging van Christus gaat het niet om leuk. Wel om wat goed is, en wijs. Het gaat om bevrijding, maar ook om zelfverloochening en kruis dragen.

Dan hebben die voorgangers van de 'zwarte kerken' het veel gemakkelijker. Zij dreunen de schriftlezingen en de

preken op, spreken ellenlange gebieden uit en hoeven geen moment rekening te houden met het publiek. Dat komt de volgende zondag, of diezelfde middag, gewoon weer.

Het preken begint op zaterdagavond. Die avond moet voor mij rustig verlopen. Dan lees ik de preek nog eens door. En ook op zondagmorgen. Dan sta ik vroeg op. Ik wil goed voorbereid en goed uitgerust op de kansel staan. Vooraf aan de dienst, en ook na afloop, liever geen vergaderingen en geen toestanden. Maar toch gebeurt het wel eens, dat ik met een bezwaard gemoed de kansel opga, omdat er vooraf aan de dienst iets gezegd of gebeurd was, of dat ik wat hoorde, waardoor ik met een geweldige stoorzender in mijn hoofd moest preken. Dat laatste gebeurt natuurlijk ook, als er thuis iets aan de hand is, of als er schokkende dingen gebeurd zijn in de gemeente of in de wereld.

Het maken en het houden van de preek blijft een tour de force, een bevalling, een opperste vorm van concentratie. De kerkdienst, met daarin de preek, is een unieke activiteit van de gemeente. De zondagmorgendienst is onmisbaar voor de gemeente. In het samenkomen om te horen; te bidden en te zingen is de gemeente pas echt gemeente.

Voor mij is de zondagmorgen altijd het hoogtepunt van de week. Of ik nu wel of niet zelf voorga in de dienst. Want waar de gemeente samenkomt, is de Heer in haar midden.

Jannes Hofman

Boekbespreking

Weg van Boeddha, het einde van een pelgrimsreis; Martin Kamphuis, uitgeverij Ark Boeken, Amsterdam, 2001, 221 blz., ISBN 90-338-13653, Euro 12,95.

Voor een aantal mensen heeft het oppervlakkige en eentonige leven in ons land een uitdaging nodig. Zij zoeken naar iets hogers dat hun diepere verlangens bevredigt. In een te gemakkelijk christendom zoekt men dan verlichtingservaringen als vlucht uit de

dagelijkse sleur. Om zich prettig te voelen probeerden ook Martin Kamphuis en zijn Duitse vrouw Elke een hoogstaande spirituele ervaring te bereiken.

Het begon op de woonboot in Amsterdam met New Age-therapieën. Martins innerlijke en uiterlijke zoektocht leidde via Brazilië, een aantal Zuid-Europese landen naar Marokko. Hij deed aan meditatiecursussen onder leiding van zenleraren in Nepal. In Noord-Schotland beoefende hij in therapeutische groepen de boeddhistische leer van de zelf gecreëerde illusionaire werkelijkheid in verbinding met de magie van New Age. Tenslotte trok hij weer voor retraite naar Noord-India. Terug op een tot therapieschip omgebouwde rijnvaak in Amsterdam ontmoette Martin Elke die hetzelfde verlichtingsverlangen bezat. En wie

zou denken dat beiden via India en Indonesië in Australië de vergeving door Jezus Christus zouden leren kennen? Nee, het lag niet aan menselijke daden. Door de dood en opstanding van Jezus Christus en de werking van de Geest van God wordt de mens werkelijk verlicht. Niet zonder lijden en vergeving van zonden ontvangen we de kroon. Maar de weg van Boeddha is dat niet. Dat werd door de diepe ervaringen van beide schrijvers wel heel duidelijk.

Martin en Elke zetten zich nu, na een theologische opleiding, in voor een vereniging om als ervaringsdeskundigen voorlichting te geven. Een boek dat ons het wezenlijke onderscheid duidelijk laat zien tussen oosterse filosofieën en het christelijke geloof.

S. Prost

Unie- en ander nieuws

Doopdiensten

Musselkanaal: Addo Jansen (37 jaar), Henriëtte Meems (13 jaar) en Nicky Nap (14 jaar).

Nieuws uit Delfzijl

Na twee en half jaar vacant te zijn geweest, is de Baptistengemeente Delfzijl met de feestelijke voorbereidingen begonnen want... we hebben weer een voorganger! Ds. G.B. Bosveld zal D.V. 23 mei a.s. om 9.30 u. in onze gemeente bevestigd worden door onze vorige voorganger ds. D.M. Stichter. 's Middags om 14.30 uur begint de in-trede dienst.

Twee en half jaar zonder vaste voorganger is een hele tijd, al moeten we eerlijk zeggen dat we al die tijd zeer goede sprekers gehoord hebben. Ook mochten we steeds twee diensten op zondag bezoeken. Aan geestelijk voedsel dus geen gebrek.

Als u dit leest zullen de voorbereidingen al volop in gang zijn. Er moet veel gebeuren en we willen allemaal graag helpen. Het huis van ds. Bosveld en zijn vrouw wordt al schoongemaakt, geverfd en behangen. De uitnodigingen e.d. zijn de deur al uit, het feest is georganiseerd! Wij zijn klaar om de fam. Bosveld met open armen te ontvangen. Het zal voor hun beiden weer een hele verandering worden zo van het heuvelachtige Zuiden naar het 'platte' Noorden. Maar zoals u weet heeft iedere provincie zo zijn charmes, nietwaar?

Zo breekt er voor onze gemeente weer een nieuwe periode aan! En voor de gemeente Treebeek een tijd van afscheid nemen van hun voorganger. We hopen en bovenal bidden dat de Heer jullie ook spoedig weer zal voorzien van een nieuwe voorganger. Hartelijke groeten van de Baptisten-gemeente Delfzijl.

Zomerkampen NBJB

Jaarlijks organiseert de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging zomerkampen. We willen dat onze kampen vakanties zijn. Vakanties met veel aandacht voor ontspanning en ontmoeting. Ontspanning willen we ook figuurlijk bieden. We willen een week creëren waarin we uit de sleur geraken, waarin ongedwongen en ongecompliceerd wordt omgegaan met vorm en inhoud van een thema. In die omgang liggen ook alle mogelijkhe-

den tot een ontmoeting met jezelf, de ander en God. Vanuit onze doelstelling vinden we de ontmoeting met God wel heel erg belangrijk. Die ontmoeting vindt plaats door het thema te plaatsen tegen de achtergrond van ons geloof, door het lezen van de Bijbel en het aangaan van gesprekken met elkaar over ons leven en geloof.

De kampcommissie van de NBJB zoekt nog keukenstaf/algeheel leiding (m/v) voor de kampweek van 10 tot en met 17 juli a.s. We zoeken twee mensen die samen met de algeheel leiding, die al uit twee personen bestaat, medeverantwoordelijk wil zijn voor het reilen en zeilen van het zomerkamp. Koken voor alle deelnemers, uitgeven van sport- en spelmateriaal en onderhoud aan tenten en meubilair. Kortom, je ziet elk probleem als een uitdaging en steekt graag je handen uit de mouwen! Ben jij minimaal 25 jaar, heb je enige ervaring op het gebied van jongerenwerk, heb je affiniteit met de doelgroep, kun je de doelstelling van onze vakanties onderstrepen en ben je bovenal enthousiast? Vraag dan meer informatie bij Marc Kruit, tel. 0524-516181, E-mail: explosief@tiscali.nl

Televisiedienst Baptistengemeente 'De Wegwijzer' in Emmen

2 mei 2004, Nederland 1, 11.00 uur

Op zondag 2 mei wordt via de tv een samenkomst uitgezonden van de Baptistengemeente 'De Wegwijzer' te Emmen. Het thema van de dienst met als voorganger ds. G. Leuvenink is: 'Relatie stuk en nu?'. Organist Henk Tent en het combo van de gemeente begeleiden de samenzang. Ook het gemengd koor 'De Lofstem' en het mannenkoor 'Gratia Solo' werken aan de tv-uitzending mee. Zondtijd voor Kerken zendt de dienst uit om 11.00 uur via Nederland 1.

Je hoort het zo vaak: van een kennis of vriend is de relatie met zijn of haar partner stukgegaan. Opgehouden, verbroken. Die relatie was niet meer te lijmen. Soms is dat een opluchting, maar meestal geeft het veel verdriet. Verdriet om wat niet meer terugkomt; warmte en geborgenheid die je in die ander ooit vond. Hoeveel mensen leven niet in grote eenzaamheid, als al-

leenstaande, maar ook binnen een relatie? Omdat je die ene persoon maar niet kunt vinden, of omdat het niet lukt met je partner te communiceren. Of omdat je zelfs niet in staat bent om goede relaties te leggen.

In de tv-kerkdienst vanuit 'De Wegwijzer' wordt hierop ingegaan. Het kwetsbare deel in het leven van sommige mensen is door slechte relaties zo beschadigd, dat ze zich alleen nog maar hard kunnen opstellen. Wat opvalt in de Bijbel (Psalm 27), is dat een mens kwetsbaar mag zijn bij God. De psalmdichter David heeft het over een relatie, niet met mensen, maar met God. We kunnen en mogen altijd naar Hem toe gaan, hoe hopeloos onze relaties met elkaar, of met God, ook zijn.

Na afloop van de uitzending vliegen de Wilde Ganzen (ZvK) t.b.v. lesmateriaal voor het Technisch Centrum in Garoua, Kameroen.

Ds. G. Leuvenink

Orde van dienst

Welkom

Mannenkoor 'Gratia Solo': 'Een wonderde Heiland'

Samenzang: Lied 167 (Opw.)

Gebed

Samenzang: Lieder 308 en 493 (Opw.)

Schriftlezing: Psalm 27:1-14 afgewisseld met samenzang: Lied 535:1-4 (LvdG)

Overdenking

Samenzang: Lied 488 (Opw.)

Gebed

Samenzang: Lied 428 (Opw.)

Koor 'De Lofstem': 'Ik wil mij warmen aan uw liefde, Heer'

Samenzang: 'Ik vouw mijn handen, Heer'

Zegen

Samenzang: Lieder 96, 123 (Opw.) en 391 (LvdG)

De liederen worden gezongen uit de *Opwekkingsbundel* (Opw.) en de *bundel Lieder voor de gemeentezang* (LvdG).

NIEUW, nu nog leesbaarder!?

De bruikbaarheid van de Nieuwe Bijbel Vertaling kritisch doordacht

Op maandag 10 mei a.s. organiseert de Evangelische Theologische Hogeschool (ETH) een studiedag over de bruikbaarheid van de Nieuwe Bijbel Vertaling in het gemeentewerk. De studiedag biedt een kennismaking met de nieuwe vertaling en een kritisch doordenken van de praktisch theologische bruikbaarheid. De dag is met name bedoeld voor hen die veel met de Bijbel werken, zoals kringleiders, predikanten, jeugdwerkers, docenten en evangelisten. Daarnaast is deze dag vanzelfsprekend relevant voor iedere christen voor wie de Bijbel de leidraad voor geloof en leven is.

Programma:

13.00: Zaal open, koffie, thee
13.30: Welkom door de dagvoorzitter, drs. R. Holvast, directeur Evangelische Bijbelscholen

Lezing: 'Vertaalprincipes, vertaalkeuzes en consequenties'; mevr. drs. C. Verheul en dr. J. van Dorp (beiden hebben meegewerkt aan de vertaling van delen van de NBV)
Lezing: Bruikbaarheid van de NBV in exegese, bijbeluitleg en prediking; mevr. dr. E. van Staalduine-Sulman

Pauze

Lezing: De bruikbaarheid van de NBV in jongerenwerk; mevr. S.M.E. van der Heijden

Forum: Discussie met de zaal onder leiding van drs. W.P. van Velzen

16.30: Einde

De bijeenkomst wordt gehouden in het gebouw van de ETH: De Sterke Arm 2 in Veenendaal. Voor een routebeschrijving kunt u terecht op de website: www.ebsveenendaal.nl

De kosten bedragen Euro 15.

Aanmelden via 0318-554466 of info@ebsveenendaal.nl

Adressen

- Het nieuwe adres van H.B.J. Heymeijer, penningmeester van de Baptisten Gemeente Haarlem is: Overtstraat 6, 2024 XK Haarlem, tel. 023-5266290.
- De nieuwe penningmeester van de

Baptisten Gemeente Arnhem-Centrum is: W. Vorenkamp, Hunsenschansallee 57, 6921 JK Duiven.

- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Ede is: W. Ramaker, Rontgenlaan 9, 6711 GH Ede, tel. 0318-615888.
- Het nieuwe adres van Ds. F. Rogaar is: Weeshuisstraat 28, 7741 GB Coevorden.
- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Utrecht 'De Rank' is: G. Nijland-Boonstra, Dorpsstraat 42b, 4124 AM Hagestein, tel. 0347-352178.
- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Stavoren is: Tj. Joustra, Voorstraat 77, 8715 HX Stavoren, tel. 0514-681920.
- De nieuwe secretaris van de Baptisten Gemeente Valthermond is: K.W. Woortman, Azaleastraat 13, 9581 CB Musselkanaal, tel. 0599-470709.

*Wie schuilt bij de Allerhoogste God
kan rustig slapen,
Want de Almachtige werpt
Zijn schaduw over hem.*

Op 22 maart is door zijn Heer thuisgehaald onze broeder

JAN HENDRIK NOORDIJK

in de leeftijd van 68 jaar.

Baptisten Gemeente Haarlem

*Want wij weten, dat,
indien de aardse tent,
waarin wij wonen, wordt afgebroken,
wij een gebouw van God hebben,
in de hemelen,
niet met handen gemaakt,
een eeuwig huis."*
2 Kor. 5 : 1

In Zijn Heerlijkheid opgenomen is onze zuster

**ROELOFJE KELLY-
V.D.WEIDE**

(Roelie)

echtgenote van Egbert Kelly

in de leeftijd van 65 jaar.

Baptistengemeente Beth-El
Hoogeveen, 27 maart 2004

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**VERKENDE
VERHUIZERS**

0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen verschijnt op 29 april 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 28 april 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaat-
sing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De Christen)
E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel De Christen als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Als ik aankom zitten de kringleden al klaar. Het is de middagkring en na met elkaar om een zegen te hebben gevraagd beginnen we met de 'ijsbreker'. Dat is een vraag of stelling waarmee we het gesprek wat op gang laten komen. Ik leg dit keer het volgende in het midden: "Kun je je nog momenten herinneren waarop je dacht/zei: da's nou toevallig!"

Het maakt de tongen wel los. De wereld lijkt ineens van toevalligheden aan elkaar te hangen. Sommige dingen ervaren we ook als echt toeval, daar denken we niet iets achter. Een voorbeeld: je bent een dagje vrij en je loopt ergens ver weg van huis te winkelen... kom je toch nog je buurman tegen.

Bij het volgende voorbeeld ligt het toch iets anders. Het is een tijdje geleden gebeurd: een jonge zwangere vrouw besluit om toch nog maar een keer naar zwangerschapsgymnastiek te gaan. Daar ontmoet ze een leeftijdgenote en de twee worden vriendinnen. De eerste vrouw kerkt sinds een tijdje bij ons in de gemeente (Hoogezand-Woldwijck) en ervaart dat als zeer positief. Ze nodigt haar vriendin uit om een keertje mee te komen. Die vertelt het door aan haar vader en moeder. Die kerken al een tijdje in Groningen, maar omdat ze in Hoogezand wonen hebben ze al vaak gedacht "Zal de Heer nu geen gemeente voor ons in Hoogezand hebben?" Samen zitten ze op een zekere zondagmorgen in de dienst en... met Pasen worden de ouders gedoopt. Allemaal toeval? Zo kun je het benaderen. De betreffende kringleden noemen het 'leiding'. De rest van

de middag spreken we verder over 'toeval' en 'leiding' aan de hand van het tweede hoofdstuk uit het boek van Rick Warren *Doelgericht leven*. Dat hoofdstuk heeft als titel 'U bent hier niet toevallig' meegekregen. Het hoofdstuk confronteert ons met uitspraken als 'God heeft u met een doel gemaakt en omdat God u met een reden gemaakt heeft, heeft Hij ook besloten wanneer u geboren zou worden en hoe lang u zult leven'. Het wordt een pittige, moeilijke maar ook uitdagende en eerlijke discussie waar we uiteindelijk rijker uit komen. Dat laatste is denk ik niet toevallig... Trouwens: Kun jij je nog momenten herinneren waarop je dacht/zei: da's nou toevallig! en was het toeval of dacht je toch even verder dan je neus lang is...

Henk Wieringa

Zomerkampen NBBJ

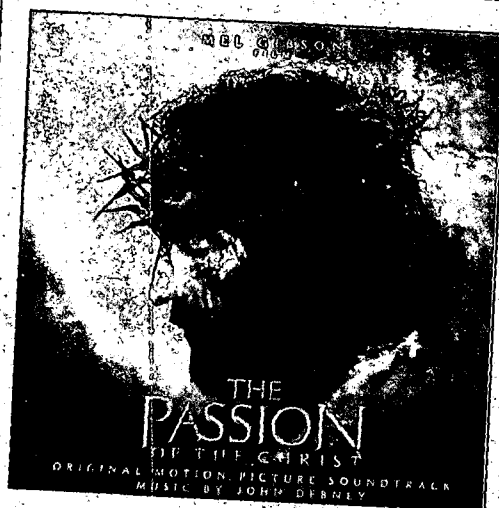
Gezocht: Kampstaf M/V

Ben jij minimaal 20 jaar, heb je ervaring op het gebied van jongerenwerk, heb je affiniteit met de doelgroep, kun je de doelstelling van onze vakanties ondersteunen, ben je niet bang om de handen uit de mouwen te steken en slaap je prima in een tent? Dan zijn wij op zoek naar jou!

We zoeken nog vier enthousiaste mensen die het BI-kamp voor jongeren van 17 jaar en ouder willen leiden en creatief vorm kunnen geven aan een weekprogramma door middel van gesprekken, spel, sport en ontspanning. Het gaat om 1 week van 10 t/m 17 juli 2004.

Meer info bij: Marc Kruit, tel. 0524-516181 of explosief@iscali.nl

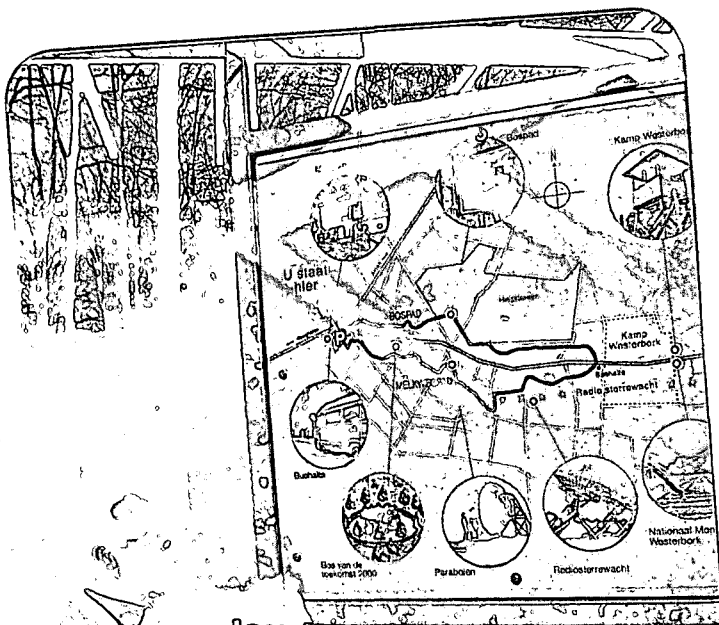
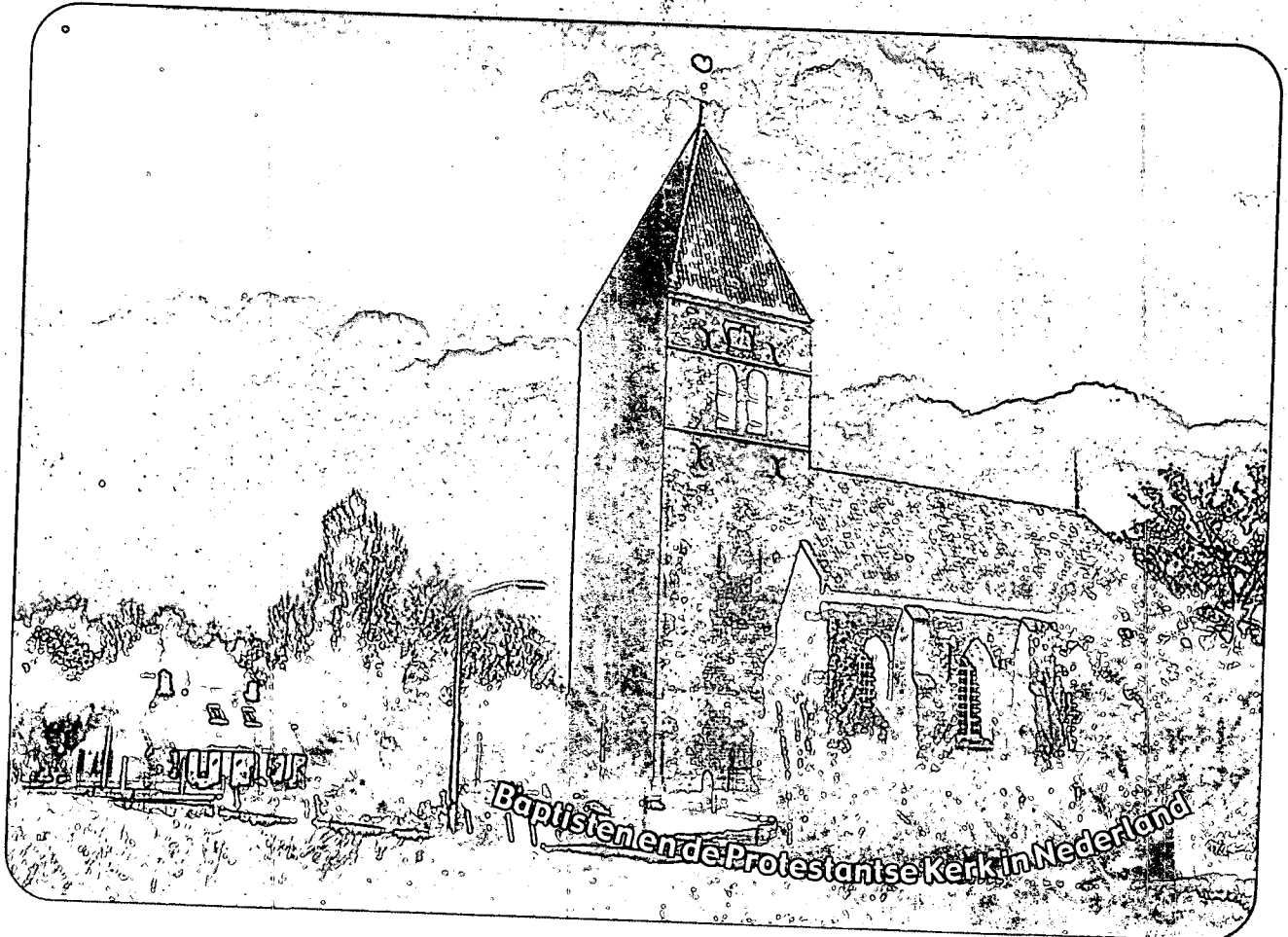
The Passion of the Christ, original motion picture soundtrack music, Integrity, duur: 54:09 min., Euro 20,50.

Goede Vrijdag en Pasen ligt al weer achter ons maar op een specifieke manier zal de boodschap ervan nog wel een poosje doorklinken. Ik doel dan uiteraard op de vertoning van de film 'The Passion of the Christ' van regisseur Mel

Gibson. Over de film is eerst genoeg geschreven daar zal ik dan ook niet over uitweiden. Zo'n film brengt echter ook altijd nog iets anders met zich mee en dat is in eerste instantie de soundtrack ofwel de muzen: alleen de muziek al is indringend genoeg! Het is krachtig, orkestraal en soms heel intiem en sfeervol. Terwijl je naar de muziek luistert zie je als het ware de laatste 12 uren van Jezus' leven op aarde aan je voorbij gaan. Twee reacties van gospelsartiersten op de film wil ik je niet onthouden. Zo zegt Rebecca St. James: "Er is geen film die mijn geloof ooit zo verdiept heeft als 'The Passion of the Christ'." Drummer David Carr van Third Day zegt het volgende: "We willen dit echt ondersteunen. Het is belangrijk dat een film als deze gezien en gehoord wordt, dwars door alle discussie heen, omdat het de waarheid laat zien." Dat laatste doet me denken aan die ene voor mij levens veranderende uitspraak van Jezus: "Ik ben de weg en de waarheid en het leven" (Johannes 14:6).

Henk Wieringa

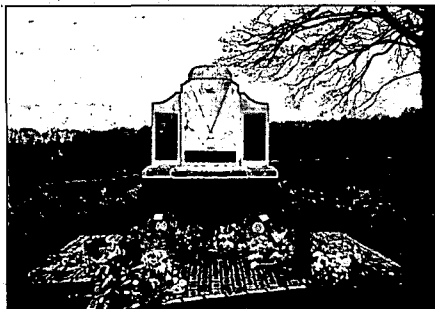
De Christen

Inhoud

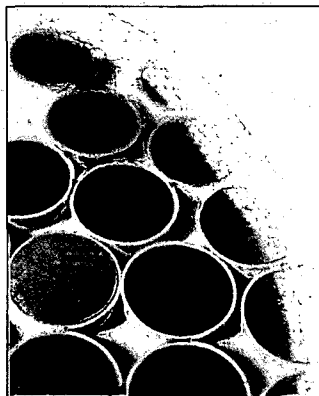
Dienen als vrijwilliger in Westerbork	3
Eén nachtje...	4

T.A.R. de Zwart

Pilatus in Workum	5
Column over... Zwijgen	5
Presentie van de kerken in de zorg	6-7
Boekbespreking	7
Baptisten en de Protestantse Kerk in Nederland	8-9
Woorden uit de Bijbel: Matteus 6:25-34	10
Een schothagel en een doelgerichte pijl	11

Die Gemeinde

Op zendingsreis in Kameroen Deel 2: Eindelijk in Garoua	12-13
Hoofddoekjes	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
J. Horjus
S. Prost
J.S. Sussenbach

'Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt'

Leven in vrijheid – al bijna zestig jaar kunnen wij in ons eigen Nederland in vrijheid leven. Enkele generaties hebben nooit oorlog van dichtbij, in eigen land meegemaakt, want Nederland kent al bijna zestig jaar vrede.

Leven in vrijheid – een vrijheid die duur is betaald; Duizenden militairen zijn gesneuveld om ons land vrij te maken, om haar inwoners vrijheid terug te geven. En met die gesneuvelden militairen verloren gezinnen hun kind, hun echtgenoot, hun vader, hun vriend; zij hebben een hoge prijs moeten betalen voor onze vrijheid. Daarom gaat aan Bevrijdingsdag op 5 mei Dodenherdenking op 4 mei vooraf. Daarom, leven in vrijheid is duur betaald.

Leven in vrijheid is een kostbaar goed, waarmee wij zorgvuldig dienen om te gaan, evenals vrijheid van godsdienst of vrijheid van meningsuiting. Soms lijkt die vrijheid een grens te hebben bereikt, bijvoorbeeld met moord of poging tot moord op politici of met het neerschieten of neersteken van een medeburger, soms schijnbaar om niets.

Leven in vrijheid – in overtreffende trap; over die vrijheid spreekt de Bijbel. Alleen Christus kan echte vrijheid en vrede in ons hart geven. Ook die vrijheid is duur betaald. Christus

heeft voor ons de hemel verlaten, is mens geworden en is om ons arm geworden. Hij is voor ons een weg van pijn en lijden, van strijd en eenzaamheid gegaan. Door te sterven aan het kruis heeft Christus ons vrijgemaakt van de zonde en heeft zijn kostbare bloed ons vrijgekocht. 'Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt', zo wijst de apostel Paulus ons op de noodzaak van die hoge prijs voor onze vrijheid (Galaten 5:1).

In dit nummer van *De Christen* natuurlijk aandacht voor 4 en 5 mei. Zo leest u op p.3 een interview met br. A. Gilbert die al jaren als vrijwilliger actief is bij de stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork.

In het hart van dit nummer aandacht voor de Protestantse Kerk in Nederland. Op 1 mei a.s. wordt de kerkvereniging een juridisch feit. Br. Olof de Vries beschrijft in zijn artikel een stukje geschiedenis van dit historisch gebeuren en bepaalt ons bij wat dit voor ons als Baptisten betekent.

Verder treft u o.m. een artikel aan over kerken en de zorg en vervolgt br. Sussenbach zijn verslag van zijn reis naar Kameroen.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

M.J. Oegema

Dienen als vrijwilliger in Westerbork

S. Prost

A. Gilbert

Auschwitz en Sobibor gedeporteerd. Dit overkwam ook Duitse vluchtelingen, 245 Sinti en Roma (zigeuners) en tientallen verzetsstrijders. 93 Keer vertrok zo'n transport. Over het kampleven weten we veel van ooggetuigen. Maar ook foto's, brieven, kaarten en voorwerpen spreken boekdelen. Bijvoorbeeld de trompet van de kamptrompettist die bewaard wordt in het museum. De ontmoeting met eigenaar en ex-kampgevangene Lex van Weerden zit nog vers in mijn geheugen. De wisseltentoonstellingen over het leven in Westerbork spreken erg aan."

Kansen

Br. Gilbert houdt van dit terrein waar alles zich heeft afgespeeld. Er zijn ontmoetingen met ex-kampgevangenen en familieleden, met de vele bezoekers waaronder hoogwaardigheidsbekleders en groepen scholieren. "Je hoort hoeveel moeite het voor overlevenden van de oorlog kostte om hier te komen. En dan komen ze soms een week later toch weer terug! Ja, en dan het grote 'Waarom?' Het onvoorstelbare van de Shoa. Je moet, zoals bij het inrichten van tentoonstellingen, er wel boven staan. Het werk is redelijk belastend, ook als het gaat om het evenwicht tussen werk en vrije tijd. Maar het zijn wel mooie kansen waarin ik mag bijdragen aan de vorming van het mens-zijn bij het verwerken van leed en meeleven met hen die geleden hebben en nog lijden. Kansen die de Heer biedt. Het moet velen toch wel wat zeggen als zij op de gedenksteen bij het Nationaal Monument de woorden lezen uit Klaagliederen: *'Mijn ogen zijn verteerd door tranen... om de ondergang van de dochter van mijn volk, omdat kinderen en zuigelingen vernachten op de pleinen van de stad...'*"

Op het terrein van de stichting Herinneringscentrum - Kamp Westerbork, vlakbij Hooghalen, tref ik hem aan. Br. A. Gilbert, lid van de Baptisten Gemeente 'Bethel' te Hoogeveen. De veelzijdige taak die hij bij de stichting heeft, is voor hem ook levensvervulling geworden.

Betrokkenheid

Vanaf 1983 is br. Gilbert als vrijwilliger actief. Door langdurige ziekte kwam hij in contact met de Stichting Voormalig Kamp Westerbork. Twee betaalde medewerkers had hij als collega's. In dat jaar werd het Herinneringscentrum Kamp Westerbork ook geopend. Dat eerste jaar bezochten 50.000 bezoekers het kamp. Nu wordt 'Westerbork' bezocht door het dubbele van dat aantal.

Na eerst een tijd als beheerder van het herinneringscentrum te hebben gewerkt, heeft br. Gilbert nu een veelzijdige taak. "Ik mocht langzamerhand meer bijdragen aan de verwerking van het leed dat overlevenden van het kamp te verwerken kregen. Ik heb veel onderzoek gedaan naar het verleden van ex-kampgevangenen. Daarvan is een enorm archief aangelegd. Mijn bouwkundige achtergrond kwam in mijn werkzaamheden goed van pas. Dit betreft dan vooral vanaf 1992, de herinrichting van het terrein zoals de monumenten, gebouwen en historische plaatsen. Daarbij kan ik mijn creativiteit volop kwijt. Ik houd mij bezig met de organisatie, presentaties, public relations, de opzet van het museum, de bibliotheek, de inrichting van tentoonstellingen en de ontwikkeling van projecten op het terrein."

Ontwikkeling

Br. Gilbert heeft de hele ontwikkeling van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork meegemaakt. Na de oorlog, vertelt hij, was Voormalig Kamp Westerbork nog een heideveld met enkele bomen. Tussen de barakken is door boomaanplant een bosgebied ontstaan. In de jaren '70 van de vorige eeuw zette Astron er de telescopen voor ruimteonderzoek neer. De Zuid-Molukse bewoners vertrokken en de barakken werden afgebroken. De entree en het museumgebouw liggen nu buiten het eigenlijke terrein.

Het terrein waar het kamp-leven zich afspeelde is ongeveer 25 hectare groot. Bij onze rondgang staan we stil

bij enkele van de vele monumenten. De appelplaats 'De 102.000 stenen', het symbool voor de vermoorde gedeporteerden. Het Nationaal monument, met de omgebogen rails die de verschrikkelijke vernietiging symboliseert. De 'Jerusalem-stone'. En dan verder langs de silhouetten en aanduidingen van de barakken, de slagbomen en de prikkeldraadomheining.

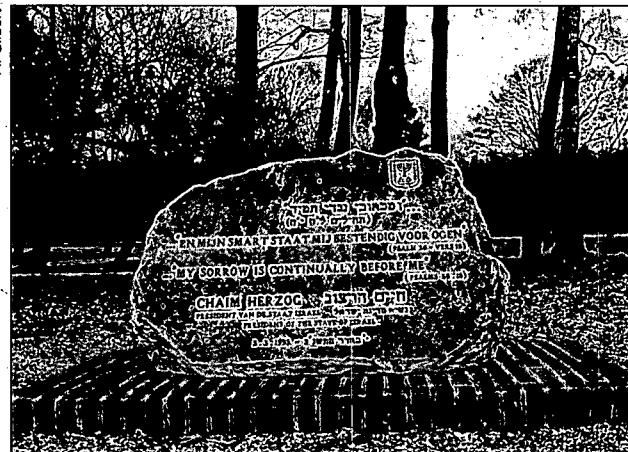
Kampleven

Over de functie van het kamp in de 2^e Wereldoorlog is veel te zeggen. Br. Gilbert: "Het kamp was in 1939 gebouwd als Centraal Vluchtelingenkamp voor Joden die Duitsland ontvluchtten. Het werd in 1942 een verzamelplaats voor in Nederland levende Joden. Dat beseften de aangevoerde gevangenen van het doorgangskamp aanvankelijk niet. 10.000 Mensen werden naar vernietigingskampen als

S. Prost

A. Gilbert

Eén nachtje...

Cees Helderop

T.A.R. de Zwart

“Pap!” “Ja, wat is er?”
 “Pap, op 4 mei heeft u de vlag uitgehangen, hè?” “Ja, dat klopt.”
 “Halfstok, hè?” “Jazeker.”
 “Dat was om aan de oorlog te denken, hè? Aan de mensen die in de oorlog gestorven zijn.”
 “Ja, dat heb je goed begrepen.”
 “En daarom moet het ‘s avonds ook twee minuten lang stil zijn, hè?”
 “Ja, dat doen we elk jaar. Dan denken we aan wat er in de oorlog is gebeurd.” Een tijdje is het stil. Geen vragen meer.

We zitten in de tuin. De zon is stralend opgegaan en we genieten op deze vijfde mei van de warmte, van de vrede en de vrijheid.

“Pap!” “Ja, wat is er?”
 “Pap, vanmorgen heb je de vlag weer uitgestoken, hè?”
 “Ja, dat klopt. Hangt ‘ie mooi?” “Ja, hij hangt nu helemaal uit, hè?”
 “Ja, dat heb je goed. Vandaag zijn we blij, omdat er geen oorlog meer is en Nederland weer een vrij land is geworden.”
 “Maar pap, heeft dan de oorlog maar één nachtje geduurd...?”

Zo vertrouwde iemand mij een stukje gesprek toe dat hij beleefde met één van zijn kinderen. Eén nachtje. Hoe is het mogelijk! De oorlog - één nacht; stel je voor! Hoe komt zo’n kind erbij? Opeens dringt het tot me door. Als je nu nog klein bent en je hebt nog nooit gehoord dat de oorlog vijf jaren duurde en als je nu merkt dat op de ene dag de oorlog wordt herdacht en op de volgende dag de bevrijding... is het dan zo vreemd dat je denkt dat de oorlog maar één nacht geduurd heeft? Eén nacht. Ach, hoelang is het nu allemaal al geleden?

Zelf heb ik de oorlog vier jaar meegeemaakt en zijn mij een paar beelden

bijgebleven. Zeker, je hebt de verhalen erover gehoord. Je hebt de gruwelijke beelden gezien. De verslagen erover gelezen, impressies uit concentratiekampen. Ik heb gedeelten gelezen uit de dagboeken van Anne Frank. Ik heb rondgedwaald tussen de diverse massagraven. Een verschrikkelijke tijd is het geweest.

Vijf bange jaren. En toch: één nachtje maar. Dat wil zeggen: zo zal het later zijn. Als het Koninkrijk van God gekomen is, dan zal het in onze herinnering hooguit nog maar één nachtje zijn. Hooguit. Want ik geloof eerlijk gezegd dat we dan aan al het lijden van deze tijd niet eens meer zullen denken.

Jezus zei tot zijn discipelen vlak voor zijn lijden en sterven dat zij veel verdriet zouden hebben. Maar als Hij terugkwam, zouden ze aan dat verdriet niet meer denken, zoals een moeder niet meer denkt aan de pijn, zodra

haar kind geboren is...

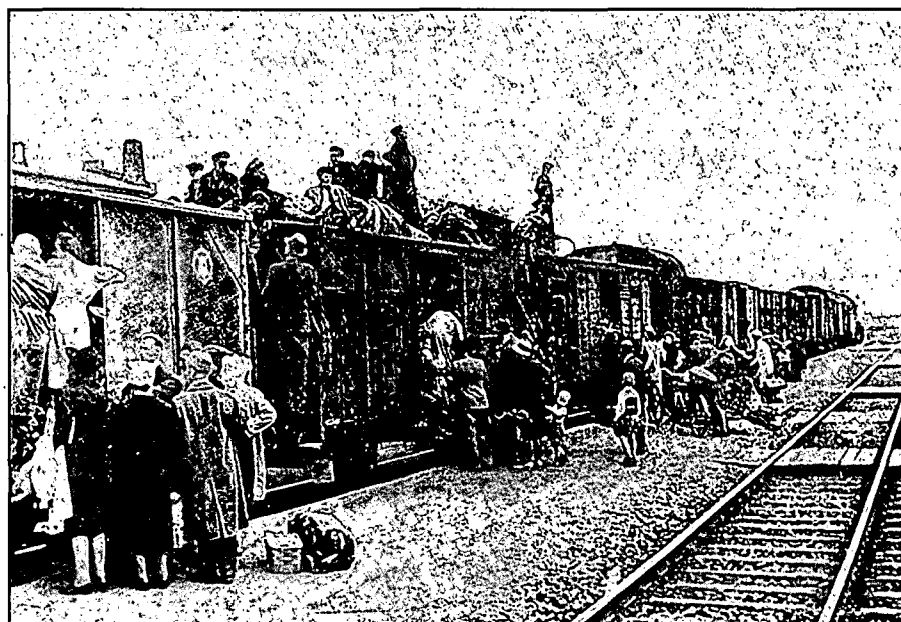
Eén nachtje maar. Bij God zijn 1000 jaren als één dag. Straks komt de tijd waarin al het lijden van dit aardse leven alleen nog maar een vage herinnering is, als aan de boze droom van één bange nacht.

Het toevertrouwde gesprek afmakend:

“Pap!” “Wat is er?”
 “Pap, ik ga weer buiten spelen, hoor!”
 “Ja, dat zou ik maar doen, m’n kind...”

Wij weten allen dat het leven verder gaat. Toch zal het gedenken en vieren van wat voorbij is, wellicht bijdragen tot een dieper beleven van het leven hier en nu, en naar de toekomst.

Ds. C. Helderop is geestelijk verzorger in verzorgingstehuis Tabitha in Amsterdam en parttime voorganger van de Baptisten Gemeente Amsterdam-Noord.

Die Gemeinde

Presentie van de kerken in de zorg

zorgers is enorm toegenomen. Ook vanuit de Baptistengemeenten zijn een 10-15 geestelijk verzorgers werkzaam: in jeugd- en ouderenzorg, in de psychiatrie, in het algemene ziekenhuis, in de krijgsmacht, in justitiële inrichtingen, onder mensen met een verstandelijke handicap. De plaats, de aard, het karakter, de taken en verantwoordelijkheden van geestelijk verzorgers in instellingen verschillen van het pastorale werk in de gemeente. Geestelijke verzorging is een eigen werksoort geworden met een eigen professionaliteit. Het werk van de geestelijke verzorging dient daarom op de eigen merites te worden beoordeeld en gewaardeerd.

De Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland maakt deel uit van het Interkerkelijke Contact in Overheidszaken (CIO). In dit Contact behartigen 22 joodse en christelijke kerkgenootschappen hun belangen bij de burgerlijke overheid. Binnen het CIO zijn weer verschillende commissies die aandacht geven aan bijvoorbeeld de krijgsmacht en de gezondheidszorg. De Commissie gezondheidszorg (CIO-G) heeft als taak met (de besturen van) de kerkgenootschappen contact te onderhouden over ontwikkelingen in de zorgsector.

In dit kader wilde het CIO-G onlangs een conferentie beleggen over recente ontwikkelingen in de ouderen- en gezondheidszorg en de betekenis daarvan voor de kerkgenootschappen. Motto van deze conferentie: presentie van de kerken in de zorg. Wegens te weinig deelname werd deze conferentie voorlopig uitgesteld. Dat biedt de mogelijkheid wat langer na te denken over de thematiek die aan de orde wordt gesteld!

Kerkgenootschappen en de zorg

De oudste vormen van georganiseerde gezondheidszorg gaan terug op kloosterorden en andere kerkelijke gemeenschappen. Vanuit een sterke geloofsovertuiging van verantwoordelijkheid voor mensen in nood of in behoeftige omstandigheden werden initiatieven genomen zorg te geven. De gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan was vaak een bron van inspiratie, evenals de tekst waarin Jezus oproept om te zorgen voor hongerigen en dorstigen, vreemdelingen, naakten, zieken en gevangenen (Matteüs 25:31-46).

Een voorbeeld van zo'n initiatief om te zorgen voor mensen in nood is het ontstaan van Tabitha, gestart als diaconessenhuis vanuit de Baptisten Gemeente Den Haag. Dat werk is uitgegroeid tot het huidige Tabitha in Den Haag (een woon- en zorgcentrum voor ouderen) en een grote, gefuseerde zorgorganisatie van verzorgings- en verpleeghuizen in Amsterdam.

Daarmee wordt direct duidelijk dat de gezondheidszorg momenteel niet meer afhankelijk is van particuliere initiatieven, maar dat zorginstellingen maatschappelijke organisaties zijn geworden. De zorg is geprofessionaliseerd, gedifferentieerd en gespecialiseerd. Toch achten vele instellingen het een uitdaging om in de huidige multiculturele en geseculariseerde samenleving hun christelijke identiteit te actualiseren. Kerkelijke presentie in de zorg wordt dan vooral zichtbaar door de vele vrijwilligers uit geloofsgemeenschappen die daadwerkelijk bijdragen aan de zorg voor de mensen die in zorginstellingen zijn opgenomen.

Geestelijke verzorging en de kerken

In de afgelopen decennia is er een duidelijk onderscheid ontstaan tussen het werk van de predikant/pastoor in de lokale kerk en het werk van de geestelijk verzorger in de instelling. Het aantal geestelijk ver-

Zorgen om de geestelijke verzorging

In de ouderenzorg blijft de geestelijke verzorging achter bij de omvang die door de beroepsvereniging van geestelijk verzorgers en CIO-G gewenst wordt: in elk woon- en zorgcentrum geestelijke verzorging. Momenteel is dit slechts het geval in ongeveer een kwart van deze centra. Als één van de belangrijkste argumenten om deze 'achterstand' te verklaren wordt door directies gewezen op de te ontoereikende financiën om een geestelijk verzorger met een ruim dienstverband aan te stellen.

De Kwaliteitswet

Toch is de visie vanuit de overheid dat geestelijke verzorging in voldoende omvang als onderdeel van de zorg beschikbaar moet zijn. De Kwaliteitswet Zorginstellingen, die op 1 april 1996 in werking trad, geeft daarvoor het wettelijk kader aan. Deze wet bedoelt de beschikbaarheid van geestelijke verzorging verplicht te stellen als een adequaat, pluriform en voldoende

aanbod van de kant van de instelling. Iedere patiënt of bewoner die een beroep doet op de zorg en 24 uur of langer in een instelling verblijft, heeft recht op begeleiding die aansluit bij de eigen levensbeschouwing.

De conferentie

De bedoeling van het CIO-G is om de kerkgenootschappen aan te spreken op hun verantwoordelijkheid op het terrein van de gezondheidszorg. Ook wil zij directies van instellingen bereiken om oog te hebben voor het belang van geestelijke verzorging in hun instellingen. De burgerlijke overheid wordt aangesproken in haar hoedanigheid van wetgever van de Kwaliteitswet en als uitvoerder van regelgeving.

Het CIO-G wil graag dat instellingen

en kerken de gelegenheid wordt geboden elkaar te vinden. Wat hebben zij aan elkaar en wat willen zij met elkaar? In die zin is de geplande conferentie een cri de coeur, een roep om aandacht voor het spirituele in een gezondheidszorg die al te materialistisch is gericht.

Baptisten Gemeenten en de zorg

De vraag ook aan Baptisten Gemeenten is: wordt verantwoordelijkheid gevoeld voor een bijdrage aan de zorg in onze samenleving? Hoe geven we ook vanuit de gemeente vorm en inhoud aan deze verantwoordelijkheid? Zijn er relaties met zorginstellingen? Welke vormen van samenwerking kunnen er zijn? Zijn gemeenteleden actief in zorginstellingen en wordt dit werk vanuit de gemeente gezien en erkend? Gaan voorgangers voor in

zorginstellingen? Zijn er diensten met verstandelijk gehandicapte mensen? Hoe wordt gedacht over het werk van geestelijk verzorgers? Is er contact tussen voorgangers en geestelijk verzorgers over begeleiding van mensen die ziek zijn of niet meer in de kerk kunnen komen? Zijn er wel eens gespreksavonden over ontwikkelingen in de samenleving en in de zorg en de plaats van de gemeente daarin?

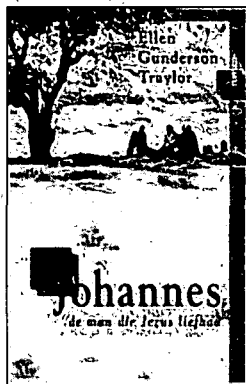
Vanuit de Baptisten Gemeente Den Haag zou heel wat te vertellen zijn over de nauwe betrokkenheid bij Tabitha, ook nog na ruim 65 jaar! Daarover misschien in aanloop naar de definitieve conferentie nog eens nader.

Intussen de oproep aan u om mij te mailen/schrijven over initiatieven, samenwerkingsverbanden en vragen die op dit punt binnen onze gemeenten aan de orde zijn, teneinde een inventarisatie te kunnen maken hoe binnen onze Unie deze relatie tussen zorg en gemeente al dan niet inhoud wordt gegeven. Vanuit deze inventarisatie kan dan wellicht een bijdrage worden geleverd aan de (uitgestelde) conferentie van het CIO-G.

wout.huizing@planet.nl
Mandarijstraat 55, 2564 SW Den Haag.

Ds. Wout Huizing, lid van de Baptisten Gemeente Den Haag, is geestelijk verzorger in woon- en zorgcentrum Tabitha Den Haag en heeft namens de Unie van Baptisten Gemeenten zitting in het CIO-G.

Boekbespreking

Johannes, de man die Jezus liefhad, Ellen Gunderson Traylor, Uitgeverij Barnabas, Heerenveen, 2003, 552 pag., paperback, ISBN 90-5829-284-3, € 22,50.

In de kring van discipelen neemt Johannes een bijzondere plaats in; de discipel die bij het laatste avondmaal aan de boezem van Jezus lag. Deze roman volgt het leven van de apostel Johannes op de voet: van zijn roeping tot de ontberingen van zijn ballingschap op Patmos. De roman begint

echter in de woestijn met de bijzondere verschijning van een naamgenoot, Johannes de Doper. De auteur laat zien dat ook de discipelen niets menselijks vreemd was als zij hun reactie beschrijft op melaatsheid, het gesprek tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw en de roeping van een tollenaar, Matteüs. Via Johannes schetst de auteur hoe Jezus op omstandigheden en mensen reageerde, hoe zijn blik één van liefde en mededogen was voor de mensen om Hem heen, in het bijzonder voor die mensen die door de samenleving met de nek werden aangekeken. En de auteur plaatst de verzoeking van Jezus in de woestijn in een ander perspectief door zijn fysieke toestand erna te beschrijven. In de roman leren wij Johannes kennen als een discipel die steeds weer

naar de diepere betekenis van Jezus' woorden en handelen zoekt. Bovendien maakt de auteur heel helder dat een belangrijk thema voor Johannes – 'Elkaar liefhebben zoals Jezus ons heeft liefgehad' – door hemzelf doorleefd is; het is geen mooie theorie maar doorleefde praktijk voor deze discipel geweest. De auteur verwoordt ook treffend de verwarring van de discipelen na de kruisiging van Jezus en de verwondering toen Hij na drie dagen opstond uit de doden. Ook werpt dit boek een nieuw licht op de verbazingwekkende groei van de vroege kerk en haar strijd tegen de Romeinen. Voor wie een boek wil lezen ter ontspanning maar ook een stukje geloofsopbouw zoekt, is deze bijbelse roman een aanrader.

Mariska Oegema

Nog even en Nederland heeft een grote nieuwe kerk. De Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerden Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk fuseren tot de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Op 1 mei wordt deze kerkvereniging een juridisch feit. Op 12 juni wordt zij gevierd met een grote manifestatie in Utrecht.

Geen ver-van-ons baptisten-bed-show.

Allereerst: Zonder Hervormden en Gereformeerden waren wij als Baptisten in Nederland nergens. In problemen in de Hervormde Kerk ligt onze historische oorsprong (1845). Al decennia hebben de meeste 'nieuwe Baptisten' een hervormd of gereformeerd kerkelijke achtergrond. Het Nederlandse Baptisme is in de twintigste eeuw sterk bepaald geraakt door de kerkelijke omgeving waarin het zich waar moest maken. De vorm van de baptisten eredienst en het functioneren van kerkenraden werden baptisten varianten op een hervormd en gereformeerd thema.

In de tweede plaats delen we met de fuserende kerken hetzelfde culturele en geestelijke klimaat. De grenzen tussen kerkelijke tradities vervagen. In de PKN krijgt dat een organisatorische vorm. In de evangelische beweging gebeurt dit gewoon, bijna vormloos. Baptisten Gemeenten ademen dezelfde lucht. Voor een toenemend aantal Baptisten is het baptist-zijn een zaak van tweede of derde orde.

Tenslotte delen we als Unie van Baptisten Gemeenten met de gloednieuwe PKN een ingrijpende organisatorische verandering. We kunnen elkaar bevragen op het geestelijk rendement daarvan.

De geschiedenis naar de PKN

In 1886 scheidden de Gereformeerden zich af van de Hervormde Kerk, om reden van vrijzinnige prediking en gebrek aan geestelijk leven in die kerk. Lang niet alle verontruste Hervormden gingen mee in die afscheiding. Velen wilden principieel trouw blijven aan de Hervormde Kerk, zowel in goede als in slechte tijden. De in het begin van de 20^e eeuw opgerichte 'Gereformeerde Bond' is belichaming van dit principe. Deze Bond heeft in de afgelopen jaren voortdurend geprotesteerd tegen de kerkfusie. Zij wordt nu verscheurd onder de spanning van haar eigen principe. Een gematigde meerderheid blijft de Hervormde Kerk trouw, ook in haar gang naar de PKN. Een radicaler deel orga-

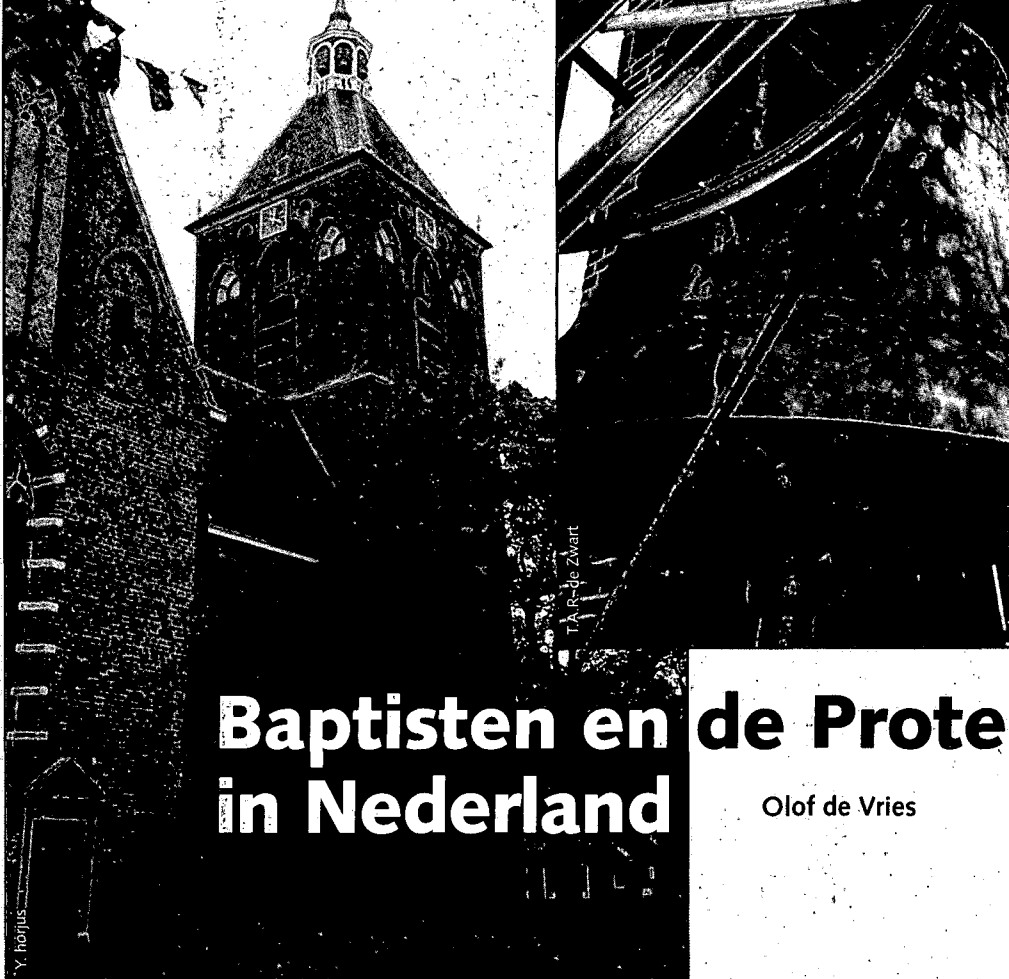
niseert, tegen eigen principe in, een afscheiding.

We delen als Unie van Baptisten Gemeenten met de gloednieuwe PKN een ingrijpende organisatorische verandering. We kunnen elkaar bevragen op het geestelijk rendement daarvan.

De Gereformeerden ontwikkelden zich na 1886 tot een hecht en zelfbewust kerkgenootschap. 'Gereformeerden' vormden een hard werkend, zich emanciperend en kerkelijk goed georganiseerd volksdeel. Gereformeerden? Degelijke mensen, principiële christenen, met aanzienlijke invloed in het maatschappelijke en politieke leven! In de tweede helft van de vijftiger jaren van de 20^e eeuw begon dit monument scheurtjes te vertonen. In eigen kring werden gereformeerde zekerheden voorzichtig onder kritiek gesteld. De secularisatie en ontkerkelijking sloegen in de daarop volgende decennia hard toe. Van de weeromstuit nog harder dan in de oude Hervormde Kerk. Men kan beweren dat de Gereformeerde Kerken de Hervormde Kerk in veel opzichten links hebben ingehaald. In de theologie staan de gereformeerde kwesties 'Wiersinga', 'Kuitert' en 'Den Heijer' hiervoor model.

In het begin van de zestiger jaren van de vorige eeuw vonden een achttien hervormde en gereformeerde leiders elkaar in het verlangen naar eenheid. In hen ontstak een heilig vuur dat op velen over sloeg. Een grote bijeenkomst in Utrecht maakte veel los. De vlammen van geestelijk enthousiasme laaiden niet lang breed en hoog op. Maar toch ligt bij deze beweging van 'De Achttien' het begin van het latere SOW-proces. Het geloofsvuur dreigde later vaak te doven in juridische en kerkpolitieke fuseringskwēsties. In het jarenlange moeizame proces van vergaderen, compromissen bedenken, opposanten binnenboord houden, etc., groeide de noodzaak 'de knoop door te hakken'. Men moest er op het laatst wel uitkomen, omdat mislukking van het fuseringsproces voor alle betrokkenen nog erger zou zijn. Dat gebeurde op 12 december 2003, toen de synodes van de drie participerende kerken hun goedkeuring gaven.

Drie participerende kerken: de Evangelisch-Lutherse Kerk had zich ondertussen bij de Hervormden en Gereformeerden gevoegd in hun poging om tot eenheid te komen. De Lutheranen nemen in de PKN wel een eigen positie in. Hun naam verdwijnt niet. En er blijft een eigen lutherse synode fungeren, gekozen uit PKN-leden die als 'Luthers' geregistreerd blijven.

Baptisten en de Prote in Nederland

Olof de Vries

stantse Kerk

verenigd in een Unie. De PKN biedt op lokaal niveau gemeenten een grote zelfstandigheid. Zo mogen gemeenten zelf beslissen wie aan het avondmaal deelnemen: belijdende leden of zgn. doopleden. Ook het wel of niet inzegenen van alternatieve levensverbintenissen behoort tot de vrijheid van de plaatselijke gemeente. Maar in

Baptisten perspectief

Zoals we aan het begin schreven: De komst van de PKN is geen ver-van-ons-baptisten-bed-show. Hoe kijken we er als Baptisten tegenaan? Wat heeft het ons te zeggen?

In het algemene klimaat van kerkelij-

ke grensvervaging, waarin wij ook delen, is de PKN een poging tot kerkelijke organisatorische oplossing van de problemen die deze grensvervaging oproept. De relatief grote zelfstandigheid die plaatselijke gemeenten in theologische, liturgische, ethische en pastorale zaken krijgen, is een onderdeel van die oplossing. Het baptisten DUB (Dienstencentrum Unie van Baptisten Gemeenten) is een minder kerkelijke oplossing voor hetzelfde probleem van grensvervaging. De nieuwe Unie is simpelweg dienst aan lokale gemeenten!

alles wat bovenlokaal is, beslist de synode van de PKN.

Tenzij Gods Geest een opwekking geeft, een nieuwe geestelijke bezieling, blijven een PKN en een DUB organisatorische constructies.

De basis van eenheid in de PKN

Wat verenigt gelovigen in de PKN? We stipten in het voorgaande al enkele zaken aan: Oprecht verdriet over scheiding en verlangen naar herstelde eenheid, zeker in de beginfase. In een latere fase een groeiende kerkpolitieke noodzaak. Er was eigenlijk geen weg terug!

Een gemeenschappelijk ledenverlies van de participerende kerken -samen 65.000 per jaar- maakt een financieel en organisatorisch samengaan tot onderdeel van overlevingsstrategie.

Wat is de geloofsinhoudelijke basis van eenheid? De PKN aanvaardt elf geloofsbelijdenissen. Hieronder zijn de klassiek oudkerkelijke belijdenissen, klassiek gereformeerde en lutherse en moderne belijdenissgeschriften. Hierover bestaat grote verontrusting in kringen van de Gereformeerde Bond van de Hervormde Kerk, die een kerk wenst op basis van de klassiek gereformeerde belijdenissgeschriften.

Wat is de organisatorische band tussen de plaatselijke PKN-gemeenten? Drie kerkordes moesten tot één worden. De Hervormde Kerk is een landelijke kerk met lokale 'filialen'. De Gereformeerde Kerken zijn omgekeerd plaatselijke kerken in een landelijk verband. Ze hebben daarin trekken van Baptisten Gemeenten

Wat hen verbindt die gaan uittreden

Een 50 à 60 Hervormde Gemeenten gaan niet mee in de PKN en gaan als een 'nieuw' kerkgenootschap verder. Ze beschouwen zichzelf overigens niet als 'nieuw', maar als de voortzetting van de Nederlandse Hervormde Kerk. Wat verbindt deze gemeenten? Daar is allereerst de binding aan de klassiek gereformeerde belijdenissgeschriften als enig leerstellig fundament onder de kerk. Andere belijdenissen, zoals de lutherse, zijn voor hen onacceptabel. Verder speelt de hervormde kerktraditie een grote rol, waarbij die traditie vaak een goddelijk aureool krijgt. Ter illustratie enkele uitspraken uit die kring: 'De Hervormde Kerk is een planting Gods', en 'Het geloof der Nederlands Hervormde Kerk is voor ons onopgeefbaar'. Tenslotte -niets menselijks is de kerk vreemd- leggen ook financiën en bezit een groot gewicht in de schaal. Veel behoudende Hervormde Gemeenten zijn van ouds rijke gemeenten, met bezittingen aan land en gebouwen. Ze willen voorkomen dat al dat bezit ten deel valt aan de PKN.

Zowel het proces dat nu leidt tot de PKN als het proces dat na vele jaren leidde tot het DUB, maken duidelijk dat vitaal christelijk niet te organiseren valt. Tenzij Gods Geest een opwekking geeft, een nieuwe geestelijke bezieling, blijven een PKN en een DUB organisatorische constructies.

Zouden Baptisten Gemeenten mee kunnen (moeten?) gaan in een PKN? Ik ben van mening van niet. En dan denk ik aan méér dan de doopkwestie. Baptisten Gemeenten hebben vanaf het begin een andere rol in het kerkelijk en geestelijk krachtenveld. 'Van nature' fungeert het Baptisme als alternatief voor de gevestigde kerken, als protestbeweging die de kerken terug roept naar de nieuwtestamentische oorsprong van de gemeente. Als we zelf kerk worden, of in een kerk verdwijnen, hebben we ons bestaansrecht verloren. En dat, meen ik, betekent op termijn ook voor de kerken verlies. Ze hebben een 'tegenstem' nodig.

Hoe moeten Baptisten aankijken tegen de PKN? We staan in dezelfde strijd en kunnen daarin van elkaar leren. We delen dezelfde noodzaak van nieuwe geloofsbezieling. In het grote koor van de Gemeente van Jezus Christus zingen we onze partijen als stem en tegenstem.

Prof. dr. O.H. de Vries is docent aan ons Seminarium.

Zorgen

(Matteüs 6: 25-34)

Jannes Hofman

Algemeen menselijk

Wie maakt zich geen zorgen? Over zijn toekomst? Over zijn kinderen? Over de toekomst van de wereld? Wij hier in het rijke westen hebben geen zorgen over voedsel en kleding, maar wel over ons werk en inkomen. Want als wij ons werk verliezen? Zouden wij alles wat wij hebben opgebouwd dan nog kunnen behouden?

'En wat maak je je bezorgd over je kleren? Kijk naar de bloemen. Ze werken niet, ze spinnen niet. Maar Ik zeg jullie: zelfs Salomo met al zijn pracht en praal ging niet gekleed als één van hen.'

Zorgen kunnen ons geheel in beslag nemen. Ze kunnen ons slapeloze nachten bezorgen. Ons angstig en verdrietig maken. Sommigen proberen hun zorgen te verdringen door zich te verliezen in de liefde en de drank. Maar is dat de oplossing?

Jezus spreekt wat relativerend over zorgen. Hij zet ze in een bepaald kader en wijst ons de weg uit de zorgen.

De bloemen en de vogels

We moeten goed letten op de bloemen en de vogels. Goed kijken naar de natuur. Zij is zo vaak een voorbeeld voor een goed leven. Lucas benoemt in zijn Evangelie die vogels. Het gaat om raven. Onreine dieren. Van hen heeft Elia voedsel in de woestijn ontvangen! Bloemen en vogels leven bij de dag. Zij hebben geen voorraadkamer. En hoe eens, hoe goed het hen gaat en hoe mooi ze zijn. Als dit al geldt voor het kleinere, hoeveel te meer voor het grotere?

Bidden en danken

Een goede manier om met zorgen om te gaan is ze bij God te brengen. Het vragende gebed maakt duidelijk dat er zorgen zijn. Bidden is de zorgen overdragen. Petrus heeft het over het weggoeien ervan naar God. In het gebed leggen wij alles wat ons leven zo zwaar maakt in Gods hand. Paulus laat de zorgen oplossen in de dankbaarheid. God kent onze nood. Hij zal ons het goede geven. Dank daarvoor.

Ons leven zekeren in de rijkdom?

In ons bijbelgedeelte spreekt Jezus troostend en bemoedigend tot de armen. Hiervoor sprak Hij waarschuwend tot de rijken. Zij kennen de zorgen van de rijkdom. De zorgen van de rijke kunnen de zorgen van de arme overtreffen. Rijkdom werkt verslavend. Hij kan een afgod worden. Hij kan verblinden. Hij kan de werkelijkheid versmallen. De rijke kan denken dat hij op safe staat en dat hij over het leven kan beschikken. Maar hij kan niet één el aan zijn lengte toevoegen!

Het gaat in het leven niet om geld, voedsel en kleding. Het leven is meer. Heel wat anders. Het gaat om geloof, hoop en liefde. Om het Evangelie. Rijkdom kan het Evangelie verstikken en onzichtbaar maken. De rijke loopt het gevaar zijn leven te verliezen in zaken die het leven niet echt vullen. Rijkdom is ook niet alles. Jezus heeft

het in een ander verband over het bedrog van de rijkdom. Rijkdom kan je van God afbrengen. Armoede kan een weg naar God zijn (Lucas 6:20).

Hebben en niet hebben

Mogen wij niets hebben? Jawel. Maar ga er dan mee om zoals Paulus dat aangeeft. Hebben alsof je het niet hebt. Kopen, maar niet bezitten. Een vrouw hebben en ook weer niet. Zo ook: blij zijn, maar ook weer niet. Het hebben is maar eventjes. Hecht je niet teveel. Het leven is zo kort. Hierna komt een ander leven. Daar gaat het uiteindelijk om.

Zoek eerst zijn Koninkrijk

Ons bestaan als gelovige is vooral een eschatologisch bestaan. Het gaat om de toekomst. Van daaruit leven wij in het nu. Onze eerste zorg is het hierna. De schat die niet vergaet. Vermanend zei Jezus tot Martha: 'U maakt u bezorgd en druk over vele dingen, maar één ding is nodig.' Onze zorgen moeten niet betrekking hebben op de dingen van deze wereld, maar op Gods wereld. Daar ligt onze eerste zorg!

Een vrome Jood zei: 'Ik ga mijn zoon niet een beroep leren, maar de wet van Mozes. Als ik hem een beroep leer, gaat daar al zijn tijd in zitten. En wordt hij ziek en invalide, dan is hij arm en zonder hoop. Ik zal hem de wet leren. Dan zal God hem zegenen en voorspoed geven en bovendien, dan heeft hij hoop op het eeuwige leven.'

Zoek eerst zijn koninkrijk!

J. de Zwart

Een schot hagel én een doelgerichte pijl

Dirk-Jan Horjus

www.lotruk.com/imagelibrary/hobbit.html

In zijn artikel 'Een schot hagel of een doelgerichte pijl' vraagt mijn vader Yme Horjus zich af hoe de hedendaagse trend van 'doelgericht gemeente zijn' bijbels te legitimeren is. Het evangelie is immers bestemd voor alle zondaren. Een doelgroepen kerk is volgens hem geen kerk. Het bijbelse beeld van de gemeente is immers dat van een lichaam met verschillende leden waar mensen met verschillende afkomst en stand een eenheid vormen. Hij noemt dat eenheid in verscheidenheid. Kortom het schot hagel is zo gek nog niet, of, om het beeld van de agressieve dominee met buks te wisselen voor een lieflijker beeld: de zaaier zaait zo breed als de winden waaien...

Schot hagel én doelgerichte pijl

Ik ben met mijn vader eens dat het evangelie en de gemeente er voor iedereen zijn, open voor allemaal verschillende (heterogene) mensen. Toch is een meer doelgerichte (homogene) aanpak binnen het grote heterogene kader mijns inziens mogelijk. Ik ben dus voor het schot hagel én de doelgerichte pijl.

De bijbelse voorbeelden van een doelgerichte, homogene aanpak (binnen het heterogene raamwerk) zijn legio. Een aantal heeft mijn vader al genoemd: Paulus roept ons op de Grieken een Griek te zijn, de Joden een Jood. Paulus is zelf geroepen voor de heidenen, Petrus voor de Joden, de Samaritaanse vrouw voor haar dorpsgenoten. Als een tollenaar tot Jezus komt, haalt Jezus hem niet uit zijn milieu, nee, Hij gaat zelfs naar het huisfeest van de tollenaar-doelgroep waar de tollenaar kan laten zien hoe hij veranderd is door Jezus...

Dat het evangelie zo de huizen binnenkomen van verschillende mensen en groepen zien we ook verderop, in het boek Handelingen. Over de gemeente van Jeruzalem (die bestond toen uit een paar duizend mensen) lezen we in Handelingen 2: "...en voortdurend waren zij elke dag eendrachtig in de tempel en braken het brood aan huis...". De christenen van Jeruzalem kwamen midden in de stad voor iedereen zichtbaar in eenheid samen, en daarnaast vierden ze het avondmaal en de gemeenschap in hun huizen, waar ze in kleine groepen samenkwamen.

Slap aftreksel

Als we ons de eerste gemeente ten voorbeeld stellen zouden we een werkelijk heterogene bijeenkomst moeten hebben, waarbij alle christenen van een plaats samenkomen, zichtbaar voor iedereen. De zondagse kerkdiensten van verschillende kerkgenootschappen (christenen verdeeld weggestopt in kerkjes en scholen op een tijdstip dat iedereen uitslaapt) zijn daar maar een slap aftreksel af. Zeggen 'ik ben Hervormd', of 'ik ben Evangelisch', lijkt eerder op het 'ik ben van Paulus' of 'ik ben van Apollos' waar Paulus tegengaat dan de samenkomsten van 'eenheid in diversiteit' van de nieuwtestamentische gemeenten.

Echte eenheid in diversiteit

Daarom moeten we naar mijn mening streven naar meer eenheid met andere christenen, onder andere door eendrachtige bijeenkomsten voor gezamenlijke lofprijzing en gebed, en bidden om Gods plannen om verlorenen te bereiken. Dat God daar soms doelgerichte methodes voor gebruikt, is volgens mij geen vraag maar een feit. Dat deed Hij ten tijde van het Nieuwe Testament en dat doet Hij nog steeds. Ter illustratie hiervan twee recente voorbeelden.

Iemand die ik ontmoette vertelde me dat hij op reis in Amerika jonge christenen was tegengekomen die in een garage barbecues hielden voor andere jongeren. Ze hadden gesprekken over Jezus, en veel jongeren kwamen tot geloof. In die garage aten, baden, lazten en lachten ze samen. Zo groeiden ze in geloof en er kwamen steeds meer jongeren tot de Heer. Het gebeurde spontaan, zelfs zonder kerkgebouw of betaalde dominee...

Van een andere man hoorde ik een vrij recente actie van een traditionele kerk in Zwitserland. Het was een kleine gemeente met veel ouderen die het moeilijk vonden om de mensen in hun plaats met het evangelie te bereiken. Ze zijn toen intensief gaan bidden en God bepaalde hen bij een specifieke groep in die plaats die zich bezig hield met New Age en paranormale zaken. Ze hebben toen een zaaltje in een hotel afgehuurd. Een Afrikaanse evangelist die op bezoek was in die plaats wilde wel preken. Ze hingen overal posters met 'experience the

African power'. In een Afrikaans gewaad sprak deze man een volle zaal toe over de kracht van een Heilige Geest die in Afrika werkte en ook in hem woonde. Hij preekte het evangelie en nodigde de mensen naar voren voor gebed. Velen kwamen en werden aangeraakt door God. Ze beleden huilend hun zonden en werden volgelingen van Jezus. Wel vroegen ze of ze nu ook naar die kerk met orgel en liturgie moesten komen. Mochten ze ook christen zijn in hun huis en weer andere vrienden uitnodigen die pasteltintjes verkiezen boven een orgel? Dat leek hen een goed idee en de gemeenten leden coachten vanaf die tijd de nieuwe christenen en zij bereikten via hun netwerken weer anderen.

Gemeente van Utrecht

Ten slotte nog een opmerking over onze gemeente 'De Rank' in Utrecht. Ons baptisten onderdeel van de Gemeente van Utrecht mag zich dan met name op jonge gezinnen richten, we zoeken wel de samenwerking met andere christenen en gemeenten in Utrecht die mensen bereiken die wij op dit moment niet goed kunnen bereiken. Zo werken we nu aan meer samenwerking met een Pinkstergemeente die God in het bijzonder oproepen heeft voor het bereiken van zwerfers, prostituees en verslaafden. Wij ondersteunen hen met gebed en middelen, en leggen relaties tussen onze gemeenten. Door de relaties en groeiende samenwerking licht er iets op van de eenheid in diversiteit.

Het is belangrijk dat christenen op heterogene of homogene wijze (hoe God het maar leidt) samenkomen in kerk- of schoolgebouwen, huizen, café's en kantoren (etc.) voor gemeenschap en gebed, en uitgaan om te zaaien, bewapend met de pijlen van God. Zo bereik je pas echt iedereen.

Kortom, een schot hagel én een doelgerichte pijl...

Br. Dirk-Jan Horjus is lid van de Baptisten Gemeente 'De Rank' in Utrecht en student aan ons Seminarium.

Op zendingsreis in Kameroen

Deel 2: Eindelijk in Garoua

John S. Sussenbach

Op 17 februari 2004 vertrokken Jeltje Blaauw-van Lune en de schrijver naar Kameroen om daar verschillende zendingsprojecten te bezoeken, waaronder het Centre Technique de Garoua. Het bleek voor ons niet eenvoudig om uit Yaoundé, de hoofdstad van Kameroen, weg te komen omdat er geen vliegtuigen waren en daarom besloten we na 3 dagen per luxe autobus terug te keren naar Douala. Na een verkwikkende nacht in Douala, konden we op donderdag 26 februari uiteindelijk toch naar Garoua vertrekken en keken we 's avonds naar de blijde gezichten van Peter en Christa Boers. Om de kinderen te zien moesten we wachten tot de volgende dag, want zij lagen al in bed.

Bij de familie Boers

De dagen die volgden boden ons een uitstekende gelegenheid om het gezin beter te leren kennen en Hugo te zien, die op 8 november 2003 in Kameroen is geboren. We konden vaststellen dat hij het uitstekend doet en in zijn oudere broer en zusje leuke speekameradjes heeft. We maakten de dagelijkse gang van zaken in het gezin helemaal mee en genoten van de heerlijke maaltijden. Jeltje werd al snel gebombardeerd tot voorleesoma en ik trok met Thijmen op de hagedissenjacht. We genoten van het zwembad op het terrein, waar de fam Boers woont. Met het hete, droge en stoffige klimaat van Garoua is een duik in het zwembad een echte verademing.

Peter en Christa Boers met hun kinderen Thijmen, Maureen en Hugo.

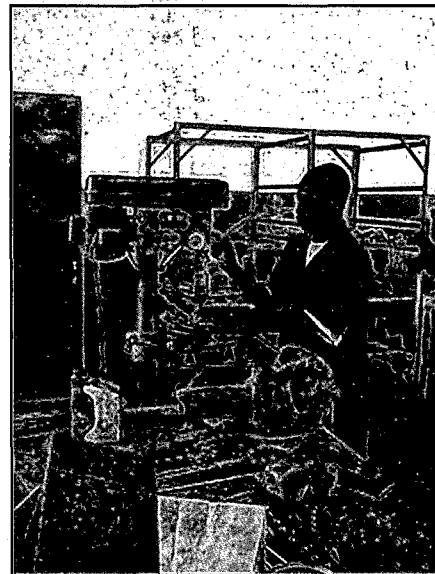
Maar naast deze ludieke kant waren er ook veel gesprekken met Peter en Christa over het leven in Kameroen, de vreugden, maar ook de moeilijke dingen. Peter heeft te maken met de technische kant van het Centrum; maar ook met het goed omgaan met personeel en leerlingen. In deze cultuur loop je ook aan tegen occulte zaken en is het steeds zoeken hoe hier mee om te gaan. Heel mooi is ook het delen van geloof. In de Romeinenbrief 1:8 schrijft Paulus dat hij er naar uitziet om de gelovigen van Rome te ontmoeten om elkaar te bemoedigen door elkaars geloof. Ook dat mogen we ervaren in onze gesprekken met Peter en Christa.

Centre Technique de Garoua

Naast dit delen van geloof en leven in Kameroen had natuurlijk ook het CTG een belangrijke plaats in onze gesprekken. Voor Jeltje was het zeven jaar geleden dat ze er geweest was en toen stond er nog niet de helft. Ik was er nog vorig jaar geweest, maar toen was nog niet alles in gebruik. Het Centrum is nu op volle sterkte en ook de gebouwen die in de eerste helft van 2003 werden gebouwd, zijn nu volledig operationeel. Rondkijkend groeide de bewondering voor wat Peters voorganger Wim Hardeman en nu dus Peter Boers zelf hier tot stand hebben gebracht, maar bovenal was er dankbaarheid naar God toe, die het alles mogelijk maakte.

Het CTG heeft een driejarige naaiopleiding en momenteel doen daar 120 meisjes en vrouwen aan mee. Eigenlijk veel te veel voor de beschikbare ruimten en naaimachines. De meisjes komen uit Noord-Kameroen, maar er zijn er ook die uit het zuiden van Kameroen en zelfs uit Tsjaad komen. Er zijn christenen bij, maar ook moslimmeisjes en vrouwen. Onder de bezielende leiding van Sarietta, een gediplomeerde naaierares, is deze afdeling echt tot bloei gekomen. Naast allerlei naaitechnieken leren ze er ook stoffen verven en batikken.

Voor de jongens en mannen zijn er tweejarige opleidingen voor auto-techniek en metaalbewerking. Momenteel zijn er 75 leerlingen. Elke maandagmorgen houdt de evangelist van de Baptistenkerk, Jonas Baba

In de werkplaats van de opleiding metaalbewerking.

Djerma, voor de leerlingen een weekkopen en wordt het CTG in gebed opgedragen. Ook de 28 personeelsleden komen aan het begin van de week samen om naar een bijbelgedeelte en korte overdenking te luisteren en te bidden. We maakten het mee en genoten ervan.

Een zeer boeiend aspect van dit opleidingsinstituut is de financiering. Vanaf het begin is het de opzet geweest, dat het voor een groot deel in eigen behoefte kon voorzien. Het schoolgeld is natuurlijk onvoldoende om dat te bereiken. Interessant is dat het CTG een eigen productielijn heeft, waarmee men geld verdient. Dat gebeurt vooral via de garage en de productie van allerlei landbouwmachines. Deze productielijn is ook een

De ingang van het Centre Technique de Garoua.

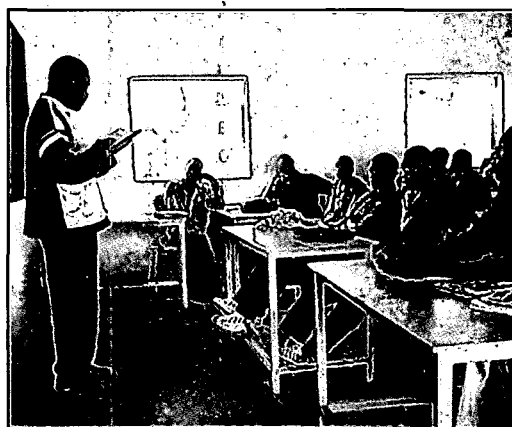

Derdejaars leerlingen van de naai-opleiding.

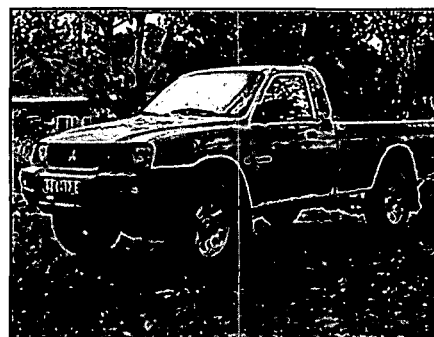
mooie stagegelegenheid voor de leerlingen. In het afgelopen jaar kon het CTG voor ongeveer 75% in eigen behoefte voorzien. Voor de resterende fondsen kon worden teruggevallen op datgene wat een aantal gewesten in het kader van de werkgroep Wereld in Nood (WIN) bijeen brachten. Het gewest Holland zette zich in 2003 in voor de exploitatie en de gewesten Drenthe/ZO Groningen en Twente hielden in het kader van een vermenigvuldigingsproject van Wilde ganzen en ICCO een actie voor een truck. Eind vorig jaar kon deze worden aangeschaft.

Ondanks de nodige problemen op materieel en personeelsgebied gaat het werk door. Het CTG is opgezet in

nauwe samenwerking met de lokale Baptistengemeente en de raad van bestuur onder leiding van ds. Emmanuel Ousmanou bestaat ook geheel uit leden van de gemeente. Het CTG is in Garoua en omgeving een soort visitekaartje van de kerk en staat zeer goed bekend in de stad en bij de overheid. Onlangs waren de gouverneur van Noord-Kameroen en de minister voor jeugdzaken van Kameroen op bezoek en spraken hun grote waardering voor het Centrum uit. Het Centrum staat open voor jongeren van allerlei achtergronden, maar heeft zelf een duidelijke christelijke signatuur. Dat wordt ook zo door de leerlingen ervaren. In een paar interviews die ik met hen had, benadruk-

De evangelist Jonas houdt de weekopening bij de jongens.

De truck, die met de opbrengst van de Wilde Ganzen-ICCO actie van de gewesten Twente en Drenthe/ZO Groningen kon worden aangeschaft.

ten ze de positiefchristelijke sfeer op het Centrum. Van tijd tot tijd ziet men leerlingen naar de kerk gaan en lid worden. Het is bemoedigend om te beseffen, dat wij als Nederlandse Unie een steentje mogen bijdragen aan dit project van onze zustergemeente in Garoua.

(wordt vervolgd)

Foto's: J.S. Sussenbach

Br. J.S. Sussenbach is lid van de Baptisten Gemeente Utrecht 'De Rank' en beheert de portefeuille Zending en Diaconaat binnen de Unieraad.

Hoofddoekjes

H.G. de Winkel

We kwamen, meen ik, uit het Rijksmuseum in Amsterdam. De tram was vol, veel scholieren. We hadden al even gestaan, toen twee meisjes met hoofddoekjes hun plaatsen voor ons vrijmaakten. We denken nog dankbaar terug aan deze moslima's.

Hoofddoeken waren zo'n vijftig jaar geleden hier heel gewoon. In Azië, Afrika en Oost-Europa hebben vrouwen nog vaak iets op hun hoofd. Maar bepaalde islamitische groeperingen hebben het dragen van een hoofddoekje tot teken van hun geloof gemaakt.

Dat roept reacties op. In Frankrijk komt een verbod op het dragen van hoofddoekjes in het openbaar. In de republiek is scheiding van staat en kerk. Wie gelooft, moet dat maar binnenshuis laten zien; de openbare ruimte is neutraal. Daar kun je geen

uitingen van welk geloof ook toestaan.

Zulke stemmen gaan ook in Nederland op. Ook hier is scheiding van staat en kerk. Maar je moet er toch niet aan denken dat elke uiting van geloof in het openbaar verboden wordt. Hoofddoekje om? Kruisje om de hals? Visje op de auto? Keppeltje? Heilssoldaten niet meer in uniform de straat op? Mogen kerkklokken hun geluid nog wel over de openbare ruimte laten beieren? Maar hoe neutraal zijn die verbodsbedenkers helemaal? Kan het ook een verzet zijn tegen elke verwijzing naar een hogere macht?

Wat haalt een verbod uit? Moslims zullen zich aangevallen voelen om hun geloof. Dat zal de moslimdames alleen maar aansporen fanatieker hun hoofddoekjes te dragen. Zelfs al zouden sommigen dat tot dusver niet doen.

Een andere vraag is of christenen te herkennen zijn. Afgezien van heilssoldaten, bepaalde katholieke geestelijken en vrouwen uit orthodoxe kringen, die uit principe altijd een rok zullen dragen en nooit een lange broek. Dan denk ik aan Galaten 3:27: 'Want jij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed'. Dat is onze geestelijke kleding van waarheid en liefde, vrede en trouw, barmhartigheid en verdraagzaamheid. Die kleding wordt zichtbaar in onze dagelijkse omgang met de mensen. Daar hoeft je geen speciale kenmerken voor aan te trekken. Je leven is de zichtbare kant van de kleding van Christus.

Bij die moslimmeisjes zag ik vriendelijkheid en respect voor ons, oudereni. Daar hebben christenen niet het monopolie op. Maar het zijn wel kenmerken waar je in elk geval een christen aan moet kunnen herkennen.

Unie- en gemeentenieuws

Bij het leven en sterven van dominee Rutger Jacobus Voorhaar

Op 2e Paasdag 12 april 2004 is ds. R.J. Voorhaar op 77 jarige leeftijd in het ziekenhuis overleden. Enige jaren geleden moest hij opgenomen worden vanwege een ernstige hartaanval en mocht hij na enige tijd het ziekenhuis weer verlaten. Nu bleek medische hulp niet meer mogelijk en na een periode van grote zwakte en benauwdheid moest hij afscheid nemen van zijn vrouw en kinderen. Bij het verdriet was er ook de dankbaarheid dat vader nu niet meer behoefde te lijden en hij rust mocht vinden bij de Vader in de hemel. In dat geloofsvertrouwen is hij heengegaan.

Rutger Voorhaar groeide op in een gelovig gezin dat van huis uit Rooms Katholiek was maar later hun geestelijk thuis vond in de Vrij Evangelische Gemeente in Bussum waar de bekende predikant ds. C.J. Hoekendijk stond. Door zijn arbeid kwam de jonge Rutger Voorhaar in aanraking met het uitnodigende evangelie en visie voor evangelie en zending. Vlak na de Tweede Wereldoorlog kreeg hij met meerdere Nederlandse jongeren de gelegenheid om te studeren aan het toenmalige 'Missions Seminar' in Beatenberg, Zwitserland.

Na zijn studie trouwde hij met Betsie Schimmel en begonnen zij met evangelisatie-arbeid in het Zuidoosten van Drenthe. Twee andere 'Beatenbergers' werkten in het Noorden van Drenthe en samen met hen stichtten zij de Gebedsbond voor Wereldevangelisatie. Ze organiseerden evangelisatie- en zendingssamenkomsten en hadden contact met zendelingen en zendingsgenootschappen uit vele landen. De drie evangelisten waren 'westerlingen' die zelden of nooit in aanraking waren gekomen met Baptisten Gemeenten. Dat was anders in het Noorden waar overal Baptisten Gemeenten te vinden waren. Hun arbeid werd opgemerkt door Baptistenpredikanten zoals Louw, Brongers en Reiling en niet te vergeten de toen jonge ds. Jannes Reiling in Haulerwijk. De jonge evangelisten werden uitgenodigd in verschillende gemeenten en baptistenvoorgangers werkten mee in hun evangelisatiesamenkomsten. Na verloop van tijd deden verschillende Baptisten Gemeenten een beroep op hen en zo werd

Voorhaar beroepen door de gemeente Vroomshoop-Westerhaar.

In de tijd dat Voorhaar voorganger was van deze 'dubbele' gemeente werd de gemeente Westerhaar zelfstandig en bleef Voorhaar voorganger van de gemeente Vroomshoop. De gemeente Hengelo had de Vroomshoopse voorganger leren kennen in de samenwerking van Twentse gemeenten en toen de gemeente vacant was vroegen ze hem naar Hengelo te komen. Ds. Voorhaar heeft tien jaar met vreugde en zegen in Hengelo mogen werken. Hij voelde zich thuis in een stad en was dankbaar voor de vele mogelijkheden in een grotere stadsgemeente.

Na tien jaar nam hij een beroep aan van de gemeente Eindhoven. Reeds toen kende hij perioden van ziekte. In 1978 deed de gemeente Utrecht (Silo) een beroep op hem. Het was in de tijd van de grote omwentelingen en meer nog dan in zijn vorige gemeenten was dat merkbaar in één van onze grootste universiteitssteden. Dat betekende ook voor een baptisten voorganger dat hij in aanraking kwam met verschillende geestelijke stromingen. Deze spanning werd teveel voor de toen niet meer jonge voorganger en hij moest na een periode van ziekte in 1985 afscheid nemen van zijn gemeente en ging met vervroegd emeritaat.

Het gezin ging wonen in Huizen, de omgeving waar broeder en zuster Voorhaar waren geboren en getogen. In Bussum heeft hij zijn laatste rustplaats gevonden. Met vele oude vrienden en broeders en zusters uit den lande heeft zijn familie afscheid van hem genomen op 16 april 2004.

Ds. Rutger Jacobus Voorhaar was een markante, vriendelijke en warme persoonlijkheid. Zijn aanstekelijke lach zal menigeen herinneren. Zijn liefde en toewijding gold in de eerste plaats zijn gezin en gemeente. In het overlijdensbericht werd zijn leven zorgzaam genoemd en verschillende aanwezigen met wie ik na de begrafenis sprak, bevestigden dit. Naast zijn zorg voor gezin en gemeente had hij ook grote belangstelling voor het Uniewerk en voor het welzijn van de wereldwijde gemeente. Hij las veel en verkreeg enorm veel informatie via zijn computer. Zo had hij zelfs nog contact met oudmedestudenten, die in verschillende werelddelen werkzaam waren. Zelf zou hij graag de wereld ingetrokken zijn. Ooit heeft hij nog gepoogd uitgezonden te worden naar Brazilië. In de Unie kwam zijn liefde voor de zending o.a. tot uiting in

een jarenlang voorzitterschap van de Unie Zendingscommissie. Zijn belangstelling voor de algemene christelijke geloofsgemeenschap bleek toen hij na zijn emeritaat gelegenheid had om te reizen. Hij bezocht verschillende landen en was bijzonder gesteld op de bekende jongerenconferenties van de geloofsgemeenschap Taizé. Hij kon enthousiast vertellen over de gesprekken met jongeren uit heel de wereld.

We zullen broeder Rutger Voorhaar missen en denken dan vooral aan zijn vrouw en kinderen die dat telkens weer moeten verwerken. Moge ook voor hen het Woord vervuld worden dat boven het overlijdensbericht werd afgedrukt: Wie de Here verwachten, putten nieuwe kracht (Jesaja 40:31).

Gerrit van 't Wout

Bedankje

Allen die hun warme medeleven hebben betoond met het overlijden van mijn man, ds. R.J. Voorhaar, wil ik van harte bedanken. Ik voel mij gesteund en getroost door uw medeleven en de plezierige herinneringen van jaren geleden.

Zr. E. Voorhaar-Schimmel

Doopdiensten

Enschede: Anja Scholten-Vos (40 jaar) en Annelies van Leeuwen (17 jaar); Emmen 'De Bron': zr. A. de Vries-Lubben en br. F. de Vries.

Jeugdkerk op tv

Op 16 mei a.s. zendt Zendtijd voor Kerken via Nederland 1 (aanvang 11.00 uur) een dienst uit van de grootste jeugdkerk van Nederland: GODfashion in Zwolle. "Ik hoop dat mensen die zich ouders noemen dit programma opnemen en het samen met hun kinderen bekijken", zegt Rob Kuipers van deze gemeente. "Ik hoop dat ouders hierdoor in gesprek raken met hun kinderen en dat ze merken dat dit een enthousiaste manier is van geloof beleven. Het is namelijk belangrijk dat zij GODfashion niet zien als concurrent, maar als voorportaal voor de kerk."

Tijdens de viering zijn bijna tweeduizend jongeren aanwezig. Bram Rebergen (Youth for Christ) spreekt over het thema 'Choose Freedom'. Zie ook de jongerenpagina (p.16) voor meer informatie.

Seminarium start in september 2004 met een gewijzigde deeltijdopleiding

Vanaf september 2004 biedt het seminarium een gewijzigde deeltijdstudie aan. We zijn enthousiast over de mogelijkheden die dit programma biedt en zien uit naar kandidaten die in september 2004 willen starten. Het is een geweldig voorrecht om mensen te mogen toerusten voor de dienst in de gemeenten!

Tot nu toe bestond de bekende tweede weg opleiding (TWO) uit twee zogenaamde 'leerkringen': de eerste, een theoretische leerkring van 5 jaar en een tweede leerkring van 2 jaar. De tweede leerkring betrof de praktische in-service training (studenten kregen al een plaatselijke beroepbaarstelling) of een tweejarige stage.

Toch blijkt dat 7 jaar een hele lange tijd is voor studenten en hun gezinnen. Het programma wordt naast een bestaande (meestal) fulltime baan gevolgd. Bovendien zijn theorie en praktijk niet echt op elkaar betrokken.

Hoewel veel studenten in hun eigen gemeente bij allerlei activiteiten betrokken zijn, is er toch meer nodig om de kwaliteit van de studie met het oog op de toekomst te kunnen garanderen. Het BTO en de docenten kwamen dan ook tot de slotsom dat het goed zou zijn om het programma grondig aan te passen. Het vernieuwde deeltijdprogramma beslaat dan ook 5 jaar. De kracht van de vernieuwde aanpak ligt in de wisselwerking tussen theorie en praktijk. Blokken onderwijs worden in het vervolg stevast gevolgd door praktijkperioden. Het onderwijs is daarmee ook meer praktijkgericht.

De kwaliteit van de studie wordt naast deze wisselwerking gewaarborgd door een korter maar intensiever lesprogramma. Na 5 jaar is de gehele opleiding voltooid. Het onderwijs wordt op een doordeweekse middag/avond gegeven.

De deeltijdstudie is in eerste instantie bedoeld voor hen die geen voltijdse

studie aan de dagopleiding/faculteit kunnen volgen.

Informatie over de deeltijdstudie kan verkregen worden via de docenten van het seminarium (René Erwich, 033- 4681913 en Olof de Vries, 030-2286161) en via de website van het seminarium:

www.baptistenseminarium.nl

In mei zal een info-avond gehouden worden. Geïnteresseerden kunnen zich telefonisch of per email (erwich@baptistenseminarium.nl) hiervoor aanmelden.

Met een hartelijke groet vanuit het seminarium,

René Erwich
Olof de Vries

Wij moesten afscheid nemen van:

ZR. MATTHEA VAN DER GRAAF-TEN CAAT

in de leeftijd van 49 jaar

18 oktober 2003.

ZR. ANTJE ONRUST-MULDER

in de leeftijd van 87 jaar

30 december 2003.

ZR. HINDERKIEN SPREEUWERS-VEENSTRA

in de leeftijd van 89 jaar

4 januari 2004.

BR. JAN MULDER

in de leeftijd van 74 jaar

3 april 2004.

Baptisten Gemeente 'Het Baken'
in Emmen

*"Want als wij leven, het is voor de Here,
want als wij sterven, het is voor de Here.
Hetzij wij leven, hetzij wij sterven,
wij zijn des Heren."*

Op 22 maart overleed
op 84-jarige leeftijd

JOHANNA GIJSBERS-VAN BEEK

Baptisten Gemeente 'de Schuilplaats'
Eindhoven.

VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF

VERKENDE
VERHUIZERS

0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Probst
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen verschijnt op 30 april 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 29 april 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De Christen)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798.
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel De Christen als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Baptistenseminarium 'De Vinkenhof'

Column

Oké, ik word er niet jonger op. 1 April jongstleden mocht ik weer een jaartje bij het toch al aardige aantal levensjaren voegen. Jarig zijn drukt je wat dat betreft met je neus op de feiten, maar jarig zijn is en blijft natuurlijk ook altijd erg mooi. Van m'n dochter kreeg ik een leuk bijbelstudieboekje, *Wirwar*. Het boekje heeft als ondertitel: bijbelstudies over ingewikkelde dingen en is bestemd voor jongeren. Laten we maar zeggen dat ik het heb gekregen om mijn gedachten 'jong' te houden. Graag deel ik één van de studies met jullie:

"Als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij slechts een graankorrel. Maar als

hij sterft brengt hij vele vrucht voort." (Johannes 12: 24). Ik ben dominee. Ze verwachten van mij dat ik alles kan. Een herder met vijf poten. Voordat ik dominee werd, dacht ik lange tijd: ik zal eens flink aan het werk gaan. Je moet sterk zijn en stoer, mooi, aantrekkelijk. Gaaf brilletje. Lekker kontje. Carrière maken. Presteren. Dat hoor je overal en dat wilde ik ook. Mijn bekering was de ontdekking dat ik helemaal niet sterk hoeft te zijn. God koos mij niet uit omdat ik zo mooi en krachtig ben. Ik sta God vaak in de weg met mijn eigen kracht. Ik kan mezelf en anderen niet veranderen en vergevingsgezinder of liefdevoller maken. Alleen Jezus kan dat. Mijn taak is slechts om mensen bij Jezus te brengen. Uit één graankorrel kan een heel veld vol graan groeien. Die graankorrel moet dan wel eerst in de aarde vallen, open barsten, wortel schieten en dan

zal hij vrucht dragen. Ook ik moest eerst met mijn neus op de aarde vallen: nederig worden, mijn zwakte zien en van mijn kleinheid genieten. God kan niets met stoere mensen. Geef Hem maar een zwakke. Alleen als je beseft dat je met lege handen staat, kunnen die handen door God gevuld worden. Toen Jezus stierf, bracht Hij vele vrucht voort. Hij heeft door zijn sterven en opstaan miljoenen mensen veranderd. Ook ik mag mijn ego kruisigen en aan de kant zetten. Niet ik, ik, ik maar Hij met mij. Alleen ben ik niets. Door Jezus leer ik dat ik zwak ben, maar met Hem ben ik beresterk.

Als je nog eens iets zoekt voor je verlanglijstje? De titel is: *Wirwar*.

Ds. Henk Wieringa

Jeugdkerk GODfashion op tv - Ned. 1, 11 uur

Op zondag 16 mei wordt via de tv een dienst uitgezonden van de grootste jeugdkerk in Nederland: GODfashion in Zwolle. Spreker is Bram Rebergen, programmadirecteur van het Flevo Festival.

ning, en de vrijheid die dat met zich meebrengt, kiezen.

Het thema van de dienst is 'Choose Freedom'. Dit thema zal in de maand mei in veel van de 50 jeugdkerken in Nederland centraal staan. Inmiddels bezoeken zo'n 15.000 jongeren per maand een jeugdkerk ergens in Nederland. Ook is 'Choose Freedom' het thema van het Flevo Festival dat van 12 tot 15 augustus a.s. gehouden wordt.

Het gezamenlijke thema is één van de uitingsvormen van de 'vette verkering' tussen jeugdkerken en het Flevo Festival die zich qua doel en werkworm sterk aan elkaar verbonden voelen. 'Choose Freedom' staat voor de overwinning die Jezus behaald heeft en die ook door mensen verkondigd en uitgedragen wordt. Zij doen dit in de hoop dat velen ook voor die overwin-

Aan de dienst wordt meegewerkt door het dramateam en de band van GODfashion. De presentatie wordt verzorgd door Machteld van der Kolk. Jeugdkerken zijn maandelijks bijeenkomsten van jongeren uit allerlei geloofsgemeenschappen, en hun vrienden. De bijeenkomsten hebben vooral een evangeliserend karakter. Al bijna twee jaar trekken de jongerenbijeenkomsten in Zwolle duizenden bezoekers. GODfashion is géén kerk en wil ook geen alternatief voor de kerk zijn. GODfashion is een plek waar jongeren die Jezus als Heer van hun leven kennen of zoeken, elkaar ontmoeten over kerkmuren heen. In de bijeenkomsten worden op een eigentijdse manier de bijbelse boodschap en het christelijk geloof uitgedragen. GODfashion doet dat met moderne commu-

nicaatiemiddelen en creatieve vormgeving.

Orde van dienst

Samenzang: 'This Evening'
Welkom en gebed door Machteld van der Kolk
Lofprijzing: 't Is goed om U te ontmoeten', 'Halleluja, Jezus Christus leeft', 'Over al wat leeft'
Collecte voor kindertehuis Beautiful Gate, Lesotho
Drama
Schriftlezing en verkondiging door Bram Rebergen: 'Choose Freedom'
Gebed
Samenzang: 'Jezus Heer, wanneer ik', 'De muziek vervaagt' en 'Let us bow down'
Samenzang: 'Ik zie uit naar de dag', 'Kroont Hem met gouden kroon'
Filmfragment met aansluitend drama 'Shackles'
Afsluiting en zegenbede

De liederen worden gezongen uit de *Opwekkingsbundel*.

RJ Helton - Real Life

B-rite Music, duur: 47 min., Euro 20,50.

Toen de CD van RJ Helton bij me op de deurmat viel en ik het CD-hoesje voor het eerst zag glimlachte één (dacht ik) 16/17-jarige me vriendelijk toe: Nu ik over meer informatie beschik, heb ik toch een verkeerde inschatting gemaakt: RJ (Richard Jason) is al 21 jaar en hij blijkt de Amerikaanse versie van Jamaï (of misschien beter: Jim) te zijn. Z'n poster zal wel op diverse meisjesslaapkamers hangen maar wat belangrijker is: RJ beschikt over een mooie en temperamentvolle stem. Op *Real Life* kun je 12 nummers beluisteren met een mix van (Latin) pop, urban/hip-hop en ballads.

RJ heeft een gedeelte van het album zelf geschreven. Hij wil op de schijf getuigen van zijn geloof en tegelijkertijd zijn passie voor muziek uitleven. *Real Life* is een persoonlijk visitekaartje waarin de Idolsman zingt over zijn gebedsleven en zijn open relatie met God, maar ook laat hij ruimte voor persoonlijke relaties die in liefdesliedjes tot uiting komen. Elf van de 12 Nummers zijn in het engels, de 12e heeft RJ in het Spaans uitgevoerd. Dat doet je dan al weer een beetje aan vakantie denken...

Henk Wieringa

De Christen

Inhoud

Interview met br. Ger. Aafjes	3
De Olympische gedachte en Jezus	4-5

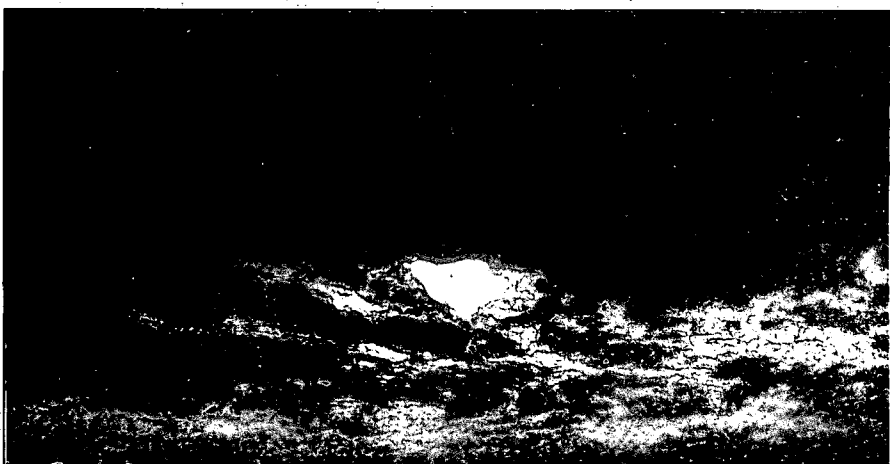
Column over... Afschuiven	5
Op zendingsreis in Kameroen Deel 3: Missie vervuld	6-7
De Unie van Baptisten Gemeenten?	8-9
Woorden uit de Bijbel: Matteüs 7:1-12	10
Met de WAS op Weg	11
Gemeente en zending: Gods Woord voor de Dagomba's	12

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (8)	13
Boekbespreking	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Advertenties	15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:

Y. Postma
www.holland-moldova.nl
J. de Lange

'En wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben'

Galileese mannen, wat staat gij daar en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkomen, als gij Hem ten hemel hebt zien varen'. Met die woorden brachten twee engelen de discipelen weer terug tot de realiteit. Zij starden naar de hemel toen hun Heiland was opgenomen en een wolk hun het zicht op de Here had ontnomen. De hemelvaart van Jezus had zich voltrokken. De Here was weer terug in de hemel die Hij eens had verlaten om mens te worden en het verlossingswerk op de aarde te volbrengen. Nu zijn werk hier op aarde volbracht was, was zijn verblijf hier op aarde niet langer noodzakelijk.

Vlak voor zijn dood had de Here Jezus zijn discipelen al op het naderende afscheid voorbereid en hen op het doel en de noodzaak van zijn terugkeer naar de hemel gewezen. Jezus ging terug om een plaats te bereiden in het huis van de Vader: 'En wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben' (Johannes 14:2). In het Hoge priesterlijk gebed sprak Jezus dit verlangen tegenover zijn Vader ook uit: 'Ik wil, dat, waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, om mijn heerlijkheid te aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt'.

Een andere reden voor Jezus' hemelvaart is dat alleen dan de Trooster kan komen: 'Het is beter voor u, dat Ik heenga. Want indien Ik niet heenga, kan de Trooster niet tot u komen, maar indien Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden: Toen Jezus als mens op

deze aarde leefde, was Hij aan één plaats gebonden en verbleef Hij bij zijn discipelen. Door het zenden van de Trooster woont Jezus met Zijn Geest in onze harten waar wij ons ook op deze wereld bevinden.

In de periode vlak voor zijn kruisdood en met Jezus' hemelvaart horen de discipelen een geweldige belofte: hun Heiland zou weer terugkeren naar de aarde. Maar wanneer dat precies zou zijn, dat wordt niet bekendgemaakt. Wel kunnen wij aan tekenen in de tijd aflezen wanneer zijn wederkomst nabij zal zijn. Wat wel gezegd wordt, is dat Jezus onverwacht zal terugkomen, als een dief in de nacht. 'Daarom, weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des Mensen', zo spoorde Jezus zijn discipelen en daarmee ook ons aan. Dit betekent niet dat wij steeds de hemel moeten afturen, maar wel dat wij klaar moeten staan om met Hem mee te gaan.

Voor u ligt een nieuw nummer van *De Christen* met onder meer een interview met br. Aafjes uit Apeldoorn over het zendingswerk in Moldavië, een meditatie over de Olympische Spelen, het laatste deel in de serie 'Op zendingsreis in Kameroen' van br. John Sussenbach en een verslag van het onlangs gehouden WAS week-end. In het hart van dit nummer een artikel over onze Unie. Hebben we er nog iets mee? Br. Hofman gaat op deze vraag in.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

DAARUITOPHTBAGHIN (DYNK)
HOLLAND HULP

Ondernemer br. Ger Aafjes:

God voorziet in een wonderlijke manier in wat nodig is"

Mariska Oegema

Inzameling van kleding, speelgoed en vele andere bruikbare spullen voor Moldavië is voor veel van onze gemeenten een terugkerende zendingsactiviteit. Al bijna vijf jaar lang vinden die ingezamelde goederen via een speciale opslagloods in Apeldoorn uiteindelijk hun weg naar dit voormalige Oostblokland; gemiddeld twintig transporten per jaar. Speciaal voor dit doel heeft ondernemer Ger Aafjes deze loods naast zijn bedrijfspand Ruac te Apeldoorn laten bouwen. Bovendien heeft hij een fulltime kracht in dienst genomen die deze opslag beheert en de opslag en het transport van de goederen in goede banen leidt.

Sinds 1997 is br. Ger Aafjes, lid van de Baptisten Gemeente Apeldoorn, actief betrokken bij de goederenhulp aan Moldavië. "Voor die tijd was ik net als veel andere gemeenteleden op afstand betrokken bij dit werk. Maar in 1997 werd ik gevraagd voorzitter te worden voor Coördinatie hulp aan Moldavië van de Baptisten Gemeenten in Nederland", aldus br. Aafjes die niet lang over deze vraag behoefde na te denken. "Ik ben van mening dat als je een bepaalde maatschappelijke positie bekleedt, dan houdt dit ook verantwoordelijkheid in. Iedere christen hoort zijn gaven en kwaliteiten in

dienst te stellen van God. Als eigenaar-directeur heb ik een bepaalde positie in de maatschappij die verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Ik zie het als roeping; ik mag samen met mijn vrouw een kanaal zijn waardoorheen God kan werken in deze wereld. Dat geeft een stuk rust en veel plezier. Ik zou andere vermogende christenen willen aansporen om hun gave in meest brede zin beschikbaar te stellen voor goede doelen, om mijn voorbeeld te volgen. Ik heb de ervaring en in de loop der tijd ook de zekerheid gekregen dat God op een wonderlijke manier voorziet in wat nodig is. Het gaat erom eerst te geven en dan te ontvangen. Maar..., het initiatief ligt wel bij jezelf; je moet éerst zelf die stap zetten om te geven en dan zul je ook terugontvangen."

Getuigen

In 1996 is br. Aafjes zijn eigen bedrijf Ruac gestart. "Ruac staat in het Oude Testament voor levensadem en zetel van gevoel en wil, en in het Nieuwe Testament voor werken van de Heilige Geest", legt de ondernemer uit, die heel bewust voor een bijbelse naam heeft gekozen. "Deze ongebruikelijke bedrijfsnaam is vaak

voor mensen aanleiding naar de betekenis ervan te vragen, hetgeen mij in de gelegenheid stelt van mijn geloof te getuigen", vervolgt Ger Aafjes. "Iedere christen heeft de opdracht om te evangeliseren, om van zijn geloof te getuigen. Ik ben niet iemand die op straat gaat evangeliseren, maar vanuit mijn geloof wil ik anderen la-

ten zien dat delen een gave van het geloof is. Andere ondernemers hebben hierop heel positief gereageerd en dat nodigt vaak uit tot gesprekken over het geloof. Ik wil mijn geloof niet alleen met de mond belijden, maar ook met daden laten zien; dat geeft een andere basis voor gesprekken."

Ook de relatieschenken - Afrikaanse stenen beelden uit Zimbabwe - die ondernemer Aafjes weggeeft, zijn regelmatig aanleiding voor boeiende gesprekken. "Een jonge enthousiaste vrouw die bij mij in dienst is geweest, heeft in de hoofdstad van Zimbabwe een opleidingscentrum opgericht waar momenteel 1800 mensen in op-

"Van overheidswege wordt het steeds moeilijker gemaakt om spullen over de grens van Moldavië te krijgen omdat men in dit land illegale handel aan banden wil leggen", aldus br. Ger Aafjes.

leiding zijn voor onder meer metselaar, timmerman, monteur of naaister. Ik heb van haar 200 beelden gekocht voor mijn relaties en in ons bedrijfspand is een permanente expositie met kunst uit Afrika ingericht. De opbrengsten uit de verkoop van die beelden komt rechtstreeks in de pot voor dit ontwikkelingsproject", aldus br. Aafjes. "Zending is voor mij eerst hulp verlenen zoals de zorgzame Samaritaan, en van daaruit laten zien wat je drijfveer is om die hulp te geven, namelijk dat je God en je medemens wilt dienen. En dat gebeurt op die manier in Zimbabwe."

Archief De Christen

De Olympische gedachte en Jezus

Yme Horjus

Op dit moment zijn allerlei topsporters bezig zich te plaatsen voor de Olympische Spelen. Ze moeten voldoen aan bepaalde 'limieten' om in aanmerking te komen voor uitzending. Het is een grote eer om officieel Nederland te mogen vertegenwoordigen bij het grootste mondiale sportfeest dat er bestaat. Volgens de initiator van de huidige Spelen, Pierre de Coubertin, gaat het eerder om het meedoen dan om het winnen. Of de deelnemers er allemaal zelf ook zo over denken, is de vraag. De pas overleden atlete Fanny Blankers-Koen oogstte immers onsterfelijke roem door ooit vier gouden medailles te winnen. De beste, de snelste, de sterkste te zijn is de ambitie van zo niet alle sporters!

De bakermat van de Olympische Spelen ligt in Griekenland. Eeuwen voor het begin van de jaartelling hebben jonge mannen hun krachten en snelheid gemeten tijdens de oude Spelen. Het is heel bijzonder dat de Olympische Spelen weer terug zijn in het land van herkomst. In het land waar lichamelijke kracht, snelheid en souplesse in hoog aanzien stonden en sporthelden vereerd werden als halfgoden, worden ook nu weer de winnaars gelauwerd en gekroond met eeuwige roem. Eigenlijk kun je zeggen dat de Olympische gedachte weer terugkeert naar de oorspronkelijke bron! In de Griekse beleving verwachtte men toen in de oudheid alles van de ontplooiing van de mens, van zijn gaven, van zijn persoonlijkheid. De verheerlijking van de menselijke capaciteit leidde tot vergoddelijking.

Grieken in Jeruzalem

In Johannes 12:20-26 lezen we het verhaal dat een paar Grieken in Jeruza-

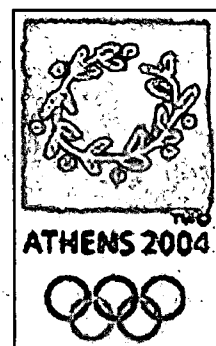
lem op zoek zijn naar Jezus. Ze klampen Philippus aan of hij er niet voor kan zorgen 'dat zij Jezus kunnen zien'. Johannes schrijft dat ze 'opgingen om op het feest te aanbidden'. Ze waren daar kennelijk in Jeruzalem omdat ze zich aangetrokken voelden tot die hoogstaande monotheïstische godsdienst van de Joden. Dat alles willen zij van dichtbij gadeslaan. En nu hebben ze ook van een zekere Jezus gehoord; die wel een verheven, harmonieus en verheerlijkt mens moet zijn. Zijn woorden, wonderen en werken hebben hun nieuwsgierigheid gewekt. Hij moet wel een halfgod zijn!

Laat Jezus zich deze Griekse belangstelling welgevallen? Voelt Hij zich gestreeld door die mensen die een zeer oude beschaving vertegenwoordigen? Het antwoord is dit: 'maar Jezus zei: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf; maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort.' Wat een merkwaardig antwoord. Jezus lijkt hier helemaal niet in te gaan op de vraag van de Grieken. Hij zegt geen ja en geen nee. Hij spreekt over andere dingen. Ja, het gaat wel om verheerlijken. En dat strookte met de overtuigingen van de Grieken. Maar die woorden over 'in de aarde vallen en sterven', die moeten hen wel tegen de haren in strijken. Die woorden gaan 'dwars tegen hun Griekse natuur in.'

Wonderlijke dingen zegt Jezus hier. Jezus vergelijkt zichzelf met een tarwekorrel. Dat hadden die Grieken kunnen begrijpen. Die vergelijking sluit aan bij hun denken. Zij zouden in lyrische bewoordingen de gaafheid

van zo'n tarwekorrel kunnen beschrijven. Gevoelig als ze zijn voor de schoonheid van de geschapen werkelijkheid hebben ze oog voor de strakke eenvoud van zo'n enkele korrel. Maar als

Jezus zichzelf vergelijkt met een tarwekorrel, heeft Hij het niet over gaafheid, verhevenheid of strakke eenvoud van vormgeving, maar dan spreekt Hij over sterven en vrucht dragen. Jezus is niet uit op een kring van bewonderaars die zich aan Hem vergapen en die Hem verafgoden. Het is Hem te doen om vruchtbaar te zijn, om volgelingen te verwerven aan wie God genade en liefde kan geven. Een gemeente te verzamelen van volgelingen die voortgekomen zijn als een vrucht van de graankorrel.

De contrasten zijn te groot

'De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen verheerlijkt zal worden.' Bij dat 'verheerlijken' moeten de Grieken hun oren hebben gespist. Dat lag geheel in hun lijn. Daarbij dachten ze aan hun eigen goden en helden. Maar het woord sterven vervult ze met afschuw. Sterven is afbraak en verbreekt de harmonie van de esthetische ver-

hevenheid van de dingen. Sterven en verheerlijkt worden sluiten elkaar volkomen uit. En nu spreekt Jezus van een verheerlijkt worden dóór het sterven. Deze dingen druisen rechtstreeks in tegen het religieuze besef van deze Grieken. Dat is

*Onze vanzelfsprekendheden
worden door God op hun
kop gezet.*

voor de Grieken een dwaasheid. Dat heeft niets meer te maken met kracht, maar met zwakheid. Wat moet je zoeken bij een godsdienst waarin de diepste waarheid te vinden is in het sterven? Waarin een God zich verlaagt tot het niveau van het vergankelijke? Dat is de Grieken te erg.

Mij dunkt: niet alleen de Grieken. Gaan deze dingen ook niet dwars tegen onze natuur in? Is het in diepste wezen voor ons allen niet volslagen onbegrijpelijk hoe God - die zijn grootheid en majesteit getoond heeft in zijn schepping - in zijn Zoon Jezus Christus de weg van de zwakheid en de machteloosheid is gegaan? Daar staat toch ook óns verstand bij stil? Weerloos en kwetsbaar heeft de Zoon van God aan een kruis gehangen. Zoiets spreekt toch ook niet tot onze verbeelding! Tot de verbeelding van mensen die zich erop toeleggen om het uiterste van hun mogelijkheden uit te proberen. Bij een 'zwakke' God kunnen mensen van nu zich nauwelijks iets voorstellen. Mensen van nu zoeken eerder een God die de mouwen opstroopt, zijn biceps toont en zijn zegen geeft aan jonge, energieke en hardwerkende mensen. De God van vooruitgang en geluk.

Het geheim van het evangelie

Maar als deze Grieken Jezus willen zien, moeten ze wachten. Dan verwijst Jezus hen naar dát moment,

waarop er voor hen niets meer te zien valt. Want als je Jezus wilt zien, zie je een graankorrel, maar dan zie je ook de aarde waarin de graankorrel valt en sterft. Als je Jezus wilt zien, dan zie je een kruis, dan zie je zwakte, ondergang, dood. Daar

is geen plaats meer voor bewondering voor de verhevenheid en superioriteit van een mens.

In Jesaja 53 staat: 'Hij had gestalte noch luister, dat wij hem zouden hebben aangezien, noch gedaante dat wij hem zouden hebben begeerd. Iemand, voor wie men het gelaat verbergt.' Het geheim van het evangelie is het geheim van Gods zwakheid. Bij het kruis zouden wij allemaal gezegd hebben: 'het is afgelopen', het doek is gevallen, het is voorbij, maar Jezus zegt daar, hangend tussen hemel en aarde: 'het is volbracht'.

Want op een wonderlijke wijze is die zwakheid kracht. Wordt ondergang plotseling ópgang. Is sterven tegelijkertijd verheerlijking. Dat is de heilige omkering van God. Onze vanzelfsprekendheden worden door God op hun kop gezet. 'Want', zegt Paulus, 'God heeft de wijsheid der wereld tot dwaasheid gemaakt'. 'Want het dwaze van God is wijzer dan de mensen, en het zwakke van God is sterker dan de mensen'. Het is nauwelijks uit te leggen, maar alleen met oren van geloof te horen: het geheim van het evangelie is het geheim van de macht van de machteloosheid. Het geheim van de kracht van de zwakte. De macht van Gods machteloosheid, zegt Paulus, is een gekruisigde Christus! Het is de macht van Gods liefde, die het lijkt te verliezen, maar overwint!

Column over...

Afschuiven

Door: S. Prost

Op opdringerige wijze proberen verkopers in bepaalde zonnige vakantielanden hun waren aan voorbijgangers kwijt te raken. Ze lopen soms een eindje met passerende voorbijgangers mee. Nieuwsgierig naar een kleurig zijden sjaaltje? Of een prachtig uitgesneden ebbenhouten olifantje? Je wordt niet meer losgelaten. Je kunt de man in kwestie toch niet in z'n hemd laten staan. Als hij dat al, gezien de hoge temperatuur, aan heeft. Wie weet heb je door jou aankoop hem geholpen. Want van een uitkering leven, hebben ze in sommige landen nog niet gehoord.

Wat dan nog overblijft is *afdingen*. Da's een kunst! Ik kan dat niet. Mijn vrouw heeft zoveel verstand van economie. Dat merk ik thuis in ieder geval. Dus laat ik dat maar aan haar over. Van onze gids kregen we het advies dat verkopers best tot 30 procent onder het genoemde bedrag willen gaan. 't Is maar wat je onder 'genoemd bedrag' moet verstaan...

Ik leerde een andere kunst. Als aanvoerder van zo'n reisgezelschap dien je wel iets meer te weten dan anderen. Die willen meer genieten. Kwam ik langs zo'n standhouder langs de weg, dan groette ik 's morgens met "Gunayidim!" of gewoon overdag met "Merhaba". 's Avonds was de groet wat langer: "Yji aksamlar". Als de achtervolger de voor mij bepaalde grens overschreed, had ik een redmiddel: "Takma kavana". Of "Dofol!", maar dat laatste heb ik gelukkig niet hoeven gebruiken. Ik kreeg door dat er niet langer werd opgedrongen en kon gewoon mijn weg vervolgen. Want de handelaars hielden mij hoogstwaarschijnlijk voor een landgenoot. Of mijn vrouw daar dankbaar voor was? Van een apostel zeiden mensen: "Hij vangt ze met list". "Houd ze op een afstand" was mijn motto. En niet zonder resultaat. In dit geval kwam dat mij beter uit.

Reageren? s.prost@freeler.nl

Archief De Christen

Op zendingsreis in Kameroen

Deel 3: Missie vervuld

John S. Sussenbach

Van 17 februari tot 9 maart 2004 waren Jeltje Blaauw-van Lune en uw schrijver op bezoek in Kameroen om daar verschillende zendingsprojecten te bezoeken. Het bezoek aan Peter en Christa Boers en het Centre Technique de Garoua (CTG) vormden de hoofdmoot van het bezoek, waarover we al eerder rapporteerden. Maar daarnaast vonden ook andere boeiende ontmoetingen plaats, die we ook met u willen delen.

Het CTG is opgezet in een samenwerkingsverband tussen de UEBC, de Baptisten Unie van Kameroen, en de European Baptist Mission. In de praktijk is er een nauwe band tussen het Centrum en de lokale Baptisten Gemeente, die onder leiding staat van ds. Emmanuel Ousmanou. De gemeente heeft de beschikking over een prachtig gebouw en een aantal mooie bijruimten.

In een gesprek met ds. Ousmanou toont hij zich heel dankbaar voor de betrokkenheid van onze Unie bij het arme Noorden van Kameroen en is blij met de zendelingen die vanuit Nederland gekomen zijn. De kerk probeert naast het Centrum ook langs andere wegen present te zijn in de lokale maatschappij. De evangelist van de kerk Jonas Baba Djerma heeft in het najaar een alfabetiseringsproject gestart en toont de resultaten daarvan. Een team van vrijwilligers werd toegerust om uit te gaan in de naburige dor-

pen. Natuurlijk zijn er financiële problemen en het komt in mij op hoe je hier, met betrekkelijk weinig geld al geweldig kunt helpen. Een klein project misschien voor een paar gemeenten samen?

De gemeente van ds. Ousmanou in de wijk Djamboutou is groot en heeft een paar honderd leden. Maar er zijn meer Baptisten Gemeenten in Garoua en samen met ds. Ousmanou bezocht ik een tweetal daarvan, beiden ongeveer 100 leden groot, die een kerkgebouw aan het bouwen zijn. Voor deze mensen een geweldige inspanning en de omgeving is soms erg vijandig. Zo blijken de moslimburen van de kerk allerlei obstakels op te werpen om de bouw te frustreren. Op één plaats laat de dominee mij zien, hoe de buurman over de kadastergrenzen heen gebouwd heeft en dus eigenlijk grond heeft gestolen van de Baptisten Gemeente. En toch, het werk gaat door en de kerk groeit. Ook bij de bouw van deze ker-

vendig en swingend en we genoten ervan. Er was aandacht voor de oogst, we vierden het avondmaal en voelden ons verbonden met deze broeders en zusters in Christus. Het was een bijzondere ervaring voor mij om op de

Het gebouw van de Baptisten Gemeente te Garoua.

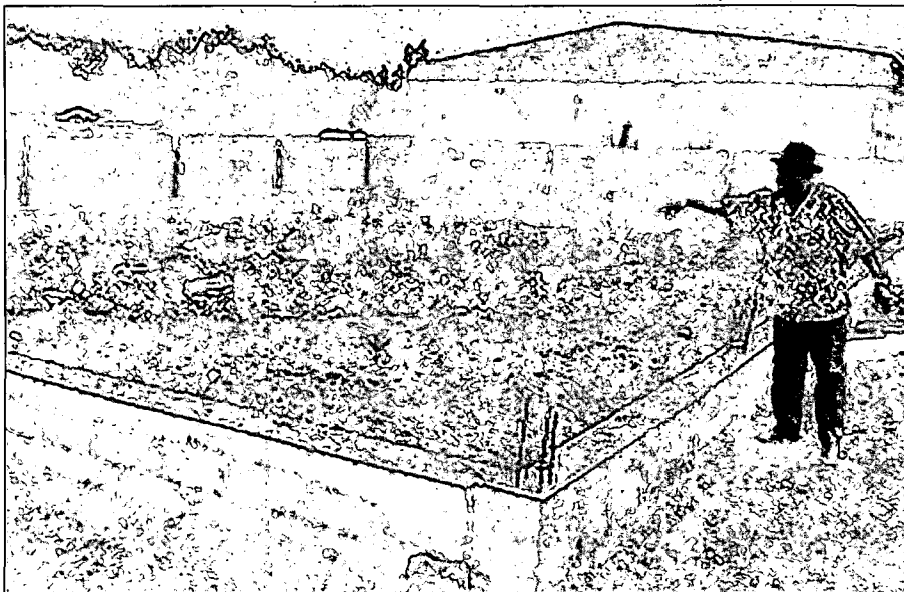
laatste zondag de Woordverkondiging te mogen verzorgen en daarbij vertaald te worden door Peter Boers. Die op zijn beurt werd weer vertaald in het Fulfulde, de belangrijkste stammentaal in dit gebied. De dienst duurde wel drie en een half uur, maar we hebben ons geen moment verveeld.

Het ziekenhuis in Zidim

Ongeveer 200 km noordelijk van Garoua ligt de grote stad Maroua, in het centrum van wat ook wel de vogelkop van Kameroen heet. In Maroua is een groot zendingsstation van de EBM onder leiding van Martin en Kristel Pusch, twee Duitse zendelingen. Dit station is vaak het vertrekpunt voor bezoeken aan de andere zendingsposten in het uiterste noorden van Kameroen en ook wij gebruikten het als uitvalsbasis om een bezoek te brengen aan het ziekenhuis van Zidim. Reden van ons bezoek was een grote gift die het taakveld Zending en Diaconaat recentelijk ontvangen heeft voor medisch werk in Afrika. In Zidim wilden we onderzoeken op welke wijze dit geld ten goede kan komen aan het ziekenhuis aldaar.

De voorganger ds. Emmanuel Ousmanou en de evangelist Jonas Baba Djerma komen het kerkgebouw binnen.

De nieuwbouw van het kerkje in Garoua Laine.

Zidim is een klein dorpje in het binnenland en er loopt alleen maar een 22 km lange zandweg naar toe. Voor water en elektriciteit ben je op eigen voorzieningen aangewezen en daarom is het des te opmerkelijker dat in dit dorp één van de vijf topziekenhuizen van Noord-Kameroen staat, een initiatief van de Kameroenese Unie en de European Baptist Mission. Lange tijd was hier slechts een medische hulppost, maar in 2000 is besloten er een volwaardig ziekenhuis van te maken. Onder de bezielende leiding van zendeling Jutta Mbiene-Krebs is het uitgegroeid tot een ziekenhuis van hoge kwaliteit, dat bijna volledig self-supporting is.

Bij aankomst in Zidim toont Jutta ons vol trots wat tot stand is gebracht en we komen diep onder de indruk. Jutta krijgt ondersteuning van een Duitse arts-zendeling Claudia Klemp, die zich als een vis in het water voelt in deze werkomgeving. Sprekend over de knelpunten van dit ziekenhuis wordt al snel gewezen op de penibele

situatie van de stroomvoorziening. Het ziekenhuis heeft een eigen generator, maar deze heeft onvoldoende vermogen. Als een röntgenfoto gemaakt wordt, gaan de lampen op een zacht pitje branden. Een andere wens is om over twee ruimten te kunnen beschikken, die als intensive care units gebruikt kunnen worden. Ook een aparte ruimte voor te vroeg geboren kinderen staat op het verlanglijstje.

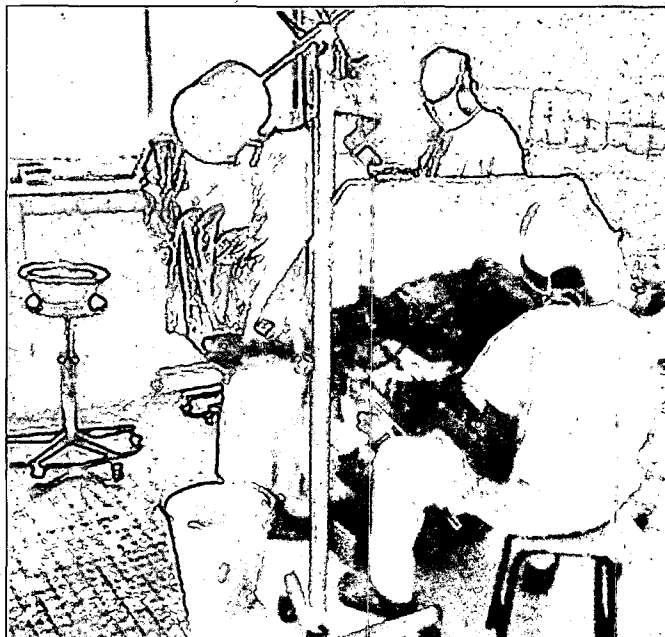
Natuurlijk komt ook het grote probleem van Afrika aan de orde: AIDS/HIV. In bepaalde streken lijdt bijna 10% van de bevolking aan deze ziekte. Er is grote behoefte aan een AIDS kliniek en voorlichtingscentrum. Zoiets vraagt grote investeringen en we moeten bekennen, dat we

daarvoor nu nog niet de middelen hebben.

Dan komt ook aan dit bezoek een einde. We nemen afscheid en wensen hen Gods zegen op hun werk toe. Wat is het mooi te mogen zien, hoe hier de aanwezigheid van Christus in woord en daad op bijzondere wijze gestalte heeft gekregen.

Afscheid

De laatste dagen verblijven we weer bij de fam. Boers. Inmiddels is de harmattan opgestoken, een woestijnwind, die heel veel fijn stof met zich meevoert. Het lijkt wel of we in een dikke mist zitten. Een voordeel van de harmattan is dat de temperatuur zakt naar zo'n 32 graden, maar een nadeel is, dat het stof op je ademhalingswegen slaat en je ervan gaat hoesten. Maar het stof is ook slecht voor vliegtuigmotoren en als gevolg daarvan gaat mijn geplande vlucht naar Douala niet door. Het wordt weer wachten op het vliegveld. We wisselen elkaar af als wacht bij de bagage en eindelijk na meer dan 24 uur kan ik naar Douala afreizen. Hier scheiden zich onze wegen, want Jeltje blijft nog een week langer bij de fam. Boers. Mijn tocht naar Nederland loopt voorspoedig, maar het is in het begin wel even wennen aan 40 graden temperatuurverschil.

Arts-zendeling Claudia Klemp voert in het ziekenhuis van Zidim een blinde-darmoperatie uit.

Terugziend zijn we dankbaar voor de ontmoetingen met onze Afrikaanse en Europese broeders en zusters en de bezoeken aan de zendingsprojecten. We hebben mogen zien dat God nog steeds aan het werk is op dat grote continent. De gemeente van de Heer Jezus groeit daar nog steeds en wij mogen de gemeenten daar bijstaan om getuigen van Hem te zijn in woord en daad. Ik hoop dat u door dit verslag geïnspireerd bent geworden om met nog meer volharding en inzet onze broeders en zusters in Afrika te helpen. Onze hemelse Vader werkt tot nu toe, moge dat ook voor ons gelden.

Foto's: J.S. Sussenbach

Het fraaie ziekenhuis in Zidim.

Lekker en leuk moeten de dingen vandaag zijn. Zo wil ik mijn leven invullen. Alles wat hiertoe een bijdrage levert, pak ik op. Alles wat saai lijkt, moeilijk is, en niet aangenaam, laat ik links liggen.

Met plezier wil ik naar de kerk gaan. Lekker zingen met een fijn combo, en luisteren naar een bemoedigende en enthousiaste preek. 's Winters moet mij dit passen als een warme jas, in de zomer moet het mij versterken in mijn zomergevoelens. Op een hete zomerdag moet ik mij in de kerk kunnen voelen als op het strand, met mooie vergezichten en een verfrissend windje. Als de dienst daaraan niet voldoet, kies ik toch voor het strand. Ik wil een thuisgevoel in de kerk, lekker zingen, vriendelijke mensen, hartverwarmende geloofstaal.

Zo'n gemeente zoek ik op. Als ik verhuis naar een andere plaats, vraag ik de secretaris van de gemeente aan mij de attestatie mee te geven. In de nieuwe plaats ga ik mij oriënteren in de diverse kerken, en na een half jaar besluit ik van welke gemeente ik lid word. Ik loop binnen bij een Vrije Baptisten Gemeente, bij een Evangelische Gemeente, en een niet te fanatieke Pinkstergroep. Mijn voorkeur gaat al snel uit naar een grote Evangelische Gemeente. Daar hebben ze alles. Ook voor mijn kinderen. Er is van alles te doen. Maar ik ga ook nog even kijken bij de Vrijgemaakten. Nee, toch maar niet. Ik kan wel eens binnenlopen bij de Nederlands Gereformeerden en de Christelijk Gereformeerden, daar zingen ze ook wel eens uit Opwekking. Die drie kerken zijn trouwens wel flink in beweging. De discussie over de vrouw en homofilie begint ook daar op gang te komen. Zijn de Doopsgezinden nog een alternatief voor mij? Er zijn ook Doopsgezinde gemeenten die zich amper onderscheiden van de Baptisten. Maar er is ook een fijne PKN-gemeente in de buurt. Met mijn papiertje van de volwassen doop kan ik van al die kerken lid worden.

Maar het is ook mogelijk, dat ik na lang wikken en wegen mij bij geen enkel kerkgenootschap aansluit. Want zo af en toe van kerk wisselen om de leuke samenkomsten bij te wonen, heeft toch ook wel iets.

De oecumene van het hart

Er is inmiddels toch een oecumene op gang gekomen. Niet van de kerkinstututen. Wel van de geloofsbeleving. Ik voel mij verbonden met de mensen die dezelfde liederen zingen en dezelfde passie voor het Evangelie hebben.

De Unie van Baptisten Ge

En de leer? We belijden toch allemaal de waarheid van de Bijbel. Van kapt tot kapt. We zijn allemaal bijbelgetrouw. Betekent dat, dat wij de Bijbel van A tot Z kennen en praktiseren? Nee. Wat weet het doorsnee gemeentelid nog van de Bijbel? Zouden onze eigen mensen hun doop nog kunnen beargumenteren? Wij houden er zo'n beperkte en selectieve bijbelkennis op na. Wat er in de wet en de profeten staat, wat de navolging van Jezus inhoudt, wat de vernieuwing door de Heilige Geest betekent, is voor velen minder interessant dan bij een fijne gemeente te horen waar een fijne sfeer hangt. Onze tijd is echt heel anders geworden.

Vroeger: huisje, boompje, beestje

Het was vroeger zo duidelijk en zo vanzelfsprekend. Ik groeide op in een Baptisten gezin. Ik ging gewoon mee naar de kerk. Vanaf mijn vijftiende werd de vraag indringender of het niet tijd werd mijn hart aan de Heer te geven en mij te laten dopen. Ik ging naar de zondagsschool. Naar de zondagavondjeugd. Naar de jeugdkampen van de NBB. Ik groeide door naar de staf.

Wij, onze jeugdgroep, deden mee met de Nederlandse Baptisten Jeugd Beweging. Je werd lid van het zangkoor. De vrouwen onder ons lid van zusterhulp. De Unie hoorde er vanzelfsprekend bij. Zo ook *De Christen*. En de NBVB, en de UZC, enz. En de AV, de jaarvergadering van de Unie. Daar gebeurde het grote werk. En als je bestuurlijk in de Unie meedraaide, dan was je wat. De voorgangersconferenties werden door alle voorgangers bezocht. Gezellig, collegiaal, inspirerend. Ze vormden samen een groep.

Als je met vakantie dichtbij een andere Baptisten Gemeente was, ging je daar ter kerke. Wat een herkenning en verbondenheid gaf dat. Maar nu? Misschien hebben wij dat gevoel nog als wij Baptisten uit andere landen ontmoeten. Vandaag gaat ieder zijn eigen weg. Wij kunnen ons meer thuis voelen bij sommige evangelische of kerkelijke broeders en zusters, dan bij de eigen mensen.

Vroeger was het zo overzichtelijk. Zo vanzelfsprekend.

Onze identiteit

Br. Anne de Vries scheef enkele jaren geleden in dit blad over het eigene van de Baptisten en wat ons bijeenhoudt. Hij noemde: gemeente van gelovigen, doop van gelovigen, avondmaal van gelovigen, algemeen priesterschap van gelovigen, erkenning van het gezag van de Bijbel, het primaat van de gemeente (geen paus of synode), rechten van de mens (vrijheid van godsdienst).

Ontstaat rondom deze onderwerpen nog een wij-gevoel. Van yes, dit is het? Dit willen we? Krijgen wij het rondom deze onderwerpen warm en gezellig met elkaar?

Baptisten Gemeente? Nee en ja

Mijn eerste vraagteken achter een Baptisten Gemeente komt voort uit het gebed van Jezus: Vader, dat zij allen één zijn. Dit verlangen van Jezus stelt elke kerkvorm blijvend ter discussie.

Maar de vraagteken komt ook voort uit wat ik vandaag waarneem. Is er nog wel behoefte aan één van die traditionele kerken? Die zuil die bij de kerk hoorde heeft in elk geval al lang afgedaan. Het zou kunnen zijn dat uit de stromingen van vandaag nieuwe

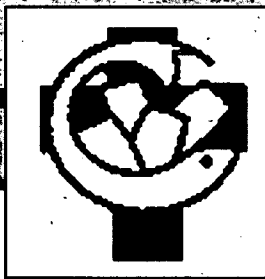
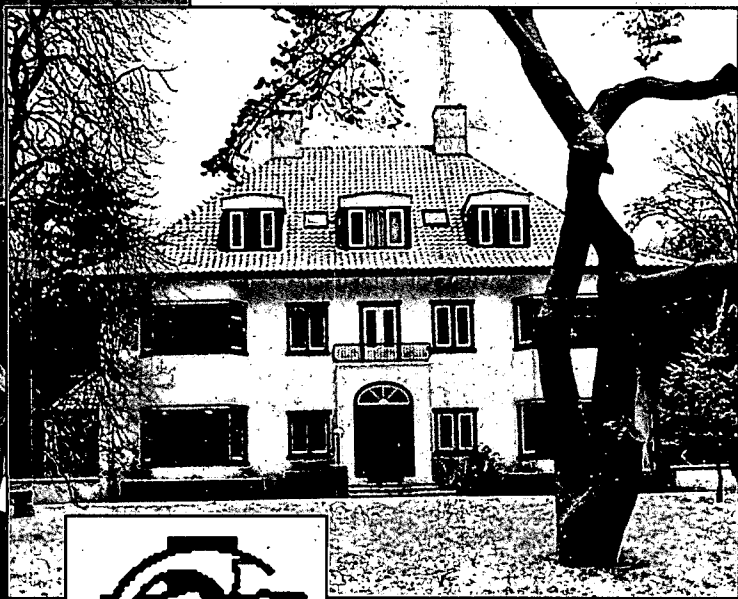
meenten?

kerkvormen ontstaan. In Saddleback wordt gesproken over samenkomsten rondom bepaalde muziekstijlen. De ouderen komen daar door de week bijeen. Dan hebben zij hun kerkdienst, zoals zij dat altijd gewend waren. Met een orgel en een degelijke preek.

De jeugdkerk zou ook een nieuwe kerkvorm kunnen worden. Sommigen denken dat de vele jongeren die daar komen zullen doorstromen naar de bestaande kerken. Maar mocht de jeugdkerk een nieuwe stijl van kerk zijn worden, dan zal men op de duur toch tegen de doop en het Avondmaal aanlopen en daar een bepaalde vorm, of meerdere vormen, voor moeten vinden.

Ik zeg ja en nee tegen de Baptisten Gemeente. Ook ja. Uit pragmatisme en uit ideële en theologische overwegingen. Tegenwoordig waarderen bepaalde geestelijke leiders de verscheidenheid van kerken positief. De verscheidenheid van kerken heeft het voordeel dat iedereen wel een kerk kan vinden die bij hem past. Zo worden meer mensen bereikt met het Evangelie dan door middel van één grote, kleurloze kerk. Zo zal ons eigen Baptisten kleurtje ook zijn aantrekkingskracht hebben.

Ik zeg ook ja tegen een Baptisten Gemeente vanwege onze manier van gemeente-zijn. Onze stijl van gemeente-zijn lijkt mij bijbelser dan die doelgroepen-gemeente. De jongeren mogen de ouderen niet afwijzen of omgekeerd. De yup heeft zijn verantwoordelijkheid voor de zieke en werkeloze broeder. Hij mag niet alleen op

de zondagmorgen staan 'praisen' en door-de-week zijn yuppengedrag weer oppakken. Als lid van het Lichaam van Christus is hij verbonden met Christus

en met zijn zusters en broeders in die plaatselijke gemeente en daar ligt zijn eerste verantwoordelijkheid.

Wel zullen wij als Baptisten Gemeenten moeten inspelen op de cultuur van vandaag. Als wij dat niet doen, zullen wij die ander niet meer bereiken. Want alleen via de cultuur waarin de ander staat, zijn wereld, hobby's, taal, gevoelens en voorkeuren, kunnen wij de wereld van die ander binnengaan. De cultuur van vandaag zal ook consequenties hebben voor de stijl van onze kerkdiensten. Hoe dit allemaal moet? Dat is de uitdaging

*Voor mij is de som van de delen
altijd nog veel en veel meer dan
de afzonderlijke delen.*

voor vandaag. Maar samenkomsten die de buitenstaander niets doen, hebben geen aantrekkingskracht.

Onze tijd heeft ook behoefte aan herijking en het kort en bondig samenvatten van onze visie en werkwijze. Dat moet makkelijk hanteerbaar zijn. Zo hebben wij in onze gemeente als visie vastgelegd: De liefde van God ontvangen, beantwoorden en doorgeven. En op één A-viertje wordt weergegeven hoe wij daaraan concreet invulling willen geven.

Unie? Ja

De Unie is voor veel van onze leden heel ver weg. Dat wij-gevoel is er niet meer. Velen zijn bij de plaatselijke ge-

meente gekomen, omdat zij daar kregen waarnaar zij verlangden. Maar de Unie, daar hebben zij niets mee. Is dat zo? Is er voor zo iemand niets anders meer dan het eigen ik en de eigen gemeente? Jawel. Nog wel zending. Maar een eigen opleiding voor voorgangers? Wij beroepen toch gewoon die wij voor onze gemeente geschikt achten! Welke opleiding hij of zij gehad heeft, doet er niet toe. Een eigen pensioenfonds voor voorgangers? Zo ver denkt hij helemaal niet. Hij wil alleen maar een fijne gemeente.

Voor mij is het wel duidelijk dat wij elkaar als gemeenten nodig hebben om de opdracht van Christus zo volledig mogelijk te

kunnen uitvoeren. Alleen samen zijn wij in staat de vraagstukken van vandaag enigszins te doorgronden en daarop antwoorden te vinden. Alleen samen kunnen wij zending bedrijven en het Evangelie gestalte geven. Alleen samen kunnen wij verantwoord bouwen aan een identiteitsgebonden 'organisatie', waarin onder andere gewerkt wordt aan de theologische vorming van studenten en andere werkers in de gemeenten. Alleen samen met alle heiligen (natuurlijk, dit gaat nog veel verder dan onze Baptisten Gemeenten) zijn wij in staat te vatten de liefde van God in Jezus Christus.

Samen denken en doen! Voor mij is de som van de delen altijd nog veel en veel meer dan de afzonderlijke delen.

Veel landelijke organisaties en kerken hebben het moeilijk. Want de mensen kijken niet verder dan hun eigen wereldje. En die is klein! Het is daarom een permanente opgave de Unie dichter bij de gemeenten te brengen. Dat is een kwestie van publiciteit. Minimaal een pagina in elke *De Christen*. Maar ook in de werkwijze moeten wij meer in de richting van de gemeenten bezig zijn. Het nieuwe dienstencentrum en de diverse taakvelden met hun vrijgestelden proberen dat.

Vandaag is het profijtbeginnsel uitgangspunt. De eerste vraag is: Wat heb ik eraan? Als Unie zullen we hierop wel in moeten spelen. Maar in de Bijbel zie ik een andere lijn. Niet ontvangen, maar geven. Niet: Wie is mijn naaste, maar voor wie ben ik een naaste. Niet: Wat heb ik aan de ander, maar wat heeft de ander aan mij. Niet: Wat betekent de gemeente voor mij, maar wat betekenen ik voor de gemeente.

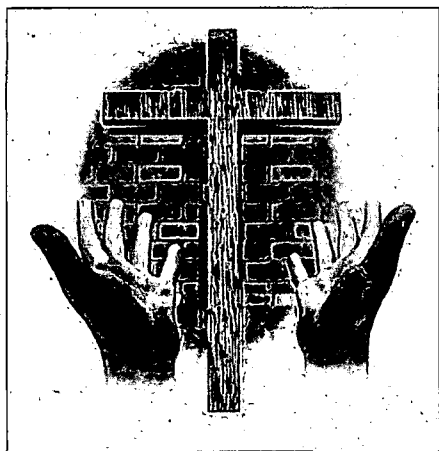
Niet oordelen, maar bidden en liefhebben

(Matteüs 7: 1-12)

Jannes Hofman

Niet oordelen

Sommigen vinden dit het moeilijkste onderdeel van de Bergrede. Hier ligt inderdaad een groot probleem voor ons. Juist als orthodoxe gelovigen. Wij kijken kritisch om ons heen en stellen vast: Dat deugt niet bij hem of bij haar. Dat is niet in overeenstemming met

Archief De Christen

wat Jezus geleerd heeft. Zo nemen wij de maat van de mensen om ons heen. Wij oordelen. Dat is scheiding aanbrengen. Die betekenis zit ook in het Griekse woord voor oordelen. Oordelen schept afstand. Beschouwend wordt op afstand naar de ander gekeken. En dat is het ergste wat wij als christenen kunnen doen.

Ik moet zo min mogelijk naar die ander kijken, maar zoveel mogelijk naar mijzelf en naar Jezus. Daarbij besef hebben van mijn eigen zonde en van Gods liefde en genade voor mij. Alleen Jezus zien. En van hieruit, met Hem, en in zijn stijl, in liefde en genade, naar die ander gaan. Of nog beter: achter Jezus aan naar die ander gaan. Zo zal ik aan oordelen niet toe-komen.

Jezus waarschuwt ons indringend. Met de maat waarmee u meet, zult u gemeten worden. Wij kunnen en mogen de ander niet oordelen, oppakken, aanpakken en terechtzetten. 'Er leidt maar één weg tot die ander. Dat is de weg van het gebed tot God.'

God verhoort het gebed

Wij komen in ons gedeelte het vragende gebed tegen. Wij kennen het gebed ook als lofprijzing, als aanbidding

ding en als dankgebed. Maar hier staat: Vraag maar en het zal je gegeven worden. In het Johannes-evangelie zegt Jezus: Wat je ook vraagt in mijn naam, het zal je gegeven worden. Alsof wij ons verlanglijstje bij God mogen indienen. Maar als we kijken naar de verhoring die Jezus toezegt, blijkt het toch anders te liggen. 'God zal het goede geven', zegt Jezus. In het Lucas-evangelie wordt dat goede vervangen door de Heilige Geest. Dr. Versteeg geeft hier een mooie uitleg aan. Dat goede waar Jezus het over heeft, is het Evangelie. Het is het ontvangen van en het deelhebben aan het Koninkrijk van God. De Heilige Geest is daar een voorproefje van. De Geest doet ons proeven en ervaren dat we kinderen van God zijn en deelhebben aan zijn heerschappij. De Geest is de doorbraak van het Evangelie in ons en herschept ons.

Bidden is daarom niet vragen wat ik wil, maar zeggen: Dat uw naam worde geheiligt, uw koninkrijk kome, uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alsoo ook op de aarde. Bidden verandert niet zo zeer mijn omstandigheden, maar het verandert vooral mijzelf. God zal bij mij binnenkomen met zijn vrede en kracht, met zijn Geest, en mij het goede geven.

Liefde is ...

Op een schitterende wijze vat Jezus de bedoeling van wet en profeten samen. Hij deed dit niet als eerste, maar Hij

zei het wel anders. Van rabbi Hillel is dat mooie verhaal bekend. Iemand wil toetreden tot het Jodendom, maar daarvoor moet hij weten wat dat inhoudt. Hij gaat eerst naar rabbi Schammai. De man vraagt: Vertel mij waar het in uw geloof om gaat. Wat de wet van Mozes samen in de tijd dat ik op één been kan staan. Hij wordt weggejaagd door Schammai. Hoe hij het in zijn hoofd haalt zo'n onbeschaamde vraag te stellen onder deze voorwaarde. Dan gaat hij naar rabbi Hillel. De zachtmoedige Hillel antwoordt: Wat jij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet. Dit is de hele wet, de rest is uitleg. Jezus zegt dit ook, maar Hij maakt van die negatieve zin een positieve, en zegt: Behandel de mensen zoals u door hen behandeld wilt worden. Deze woorden van Jezus gaan die negatieve formulering ver te boven!

Wat ik goed en fijn vind, dat moet ik naar de ander toe doen. Dat wat ik leuk vind, moet ik niet willen ontvangen, maar geven aan die ander. Laat ik dus goed naar mijzelf kijken en mij de vraag stellen: Wat vind ik nou mooi en goed? Dat zal ik doen naar die ander! Die zal dat vast en zeker ook mooi vinden.

De woorden van Jezus zouden een definitie kunnen zijn van wat liefde is. Op zijn minst leren zij mij de juiste houding aan te nemen naar de ander toe.

Woorden uit de Bijbel

Met de WAS op Weg

Weekend alleengaanden april 2004

Marion van der Haak en Peter Hoekstra

Het 'Zoeklicht' in Doorn verwelkomt ons met een dreigende wolkenlucht. Gelukkig is die atmosfeer niet kenmerkend voor wat binnen gebeurt. Die eerste vrijdagavond van april ontmoeten oude bekenden elkaar en maken ook veel nieuwkomers kennis met elkaar. 'Een leuk weerzien', noemt Marion van der Haak, één van de deelnemers, dat in haar verslag.

Het kennismakingspel, een soort ganzenbord, wordt met veel enthousiasme gespeeld. Opvallend is de leeftijdsvariatie, mid-twintigers leren zestigplussers kennen. Het leeftijdszwaartepunt blijkt rond de veertig te liggen, een relatief jonge groep dus. De jongere ouderen blijken overigens even geestdriftig als de oudere jongeren te zijn. Het spel zelf leidt het thema speels in. 'Reizen' is het thema. In de serieuze introductie wordt uitgelegd dat wij als pelgrims onderweg zijn op onze levensweg. Ons eindpunt kennen we, daar waar de Heer woont, onze reisgenoten kennen we, en onze Reisgenoot, Jezus zelf. Zo gaan we samen onderweg. Met een hapje en een drankje sluiten we de eerste avond af. Buiten regent het zachtjes, binnen is het warm, licht en gezellig.

Het thema 'Op Reis' is tot stand gekomen omdat we allemaal op reis zijn. Hiermee wordt niet een reis per voet, auto of vliegtuig bedoeld, maar een levensreis. De reis van een alleengaande is bijzonder, juist omdat hij of zij alléén-gaand is. Dat maakt die reis anders dan voor wie een partner als reisgenoot heeft. In dit weekend hebben we willen beseffen dat een alleengaande eigenlijk nooit alléén-gaand is, er is altijd een Reisgenoot. Die Reisgenoot is de Heer zelf.

Zaterdagmorgen, 8.10, de groepjes die gevormd zijn uit de bijna 30 reisgenoten, verzamelen zich op rustige plekjes om samen stille tijd te houden. Samen wordt nagedacht over Psalm 124, een pelgrimslied. Nadien wordt gebeden en daarmee wordt de dag geopend. 'Een heerlijk begin van de nieuwe dag', noemt Marion het.

Na het ontbijt komen we samen voor de ochtendbijeenkomst. Een spel leidt het thema in, 'op reis, wat is je positieve- en negatieve bagage?' Een korte interactieve bijbelstudie over de bagage (+ en -) van Mozes, ook een reisleider, vormt de middenmoot van het programma. Tenslotte is het een denk- en praatspel die de ochtendreis tot een einde brengt.

Een vriendelijk zonnetje verwelkomt de middag. Een aantal mensen begeven zich onder reisleiding van Cor Vos naar het bos voor een inspirerende wandeling. De andere groep begeeft zich naar Huis Doorn voor een duik in de historie van keizer Wilhelm de zoveelste. Af en toe huilen overtrekkende wolken een buitje, maar hinderlijk is dat nauwelijks. De middag tikt zich zo relaxed op de klok weg.

De avond wordt gestart met een fotoserie over het restaureren van joodse begraafplaatsen, dat doet vrezen voor iets doods, echter het is indrukwekkend hoe vrijwilligers hun tijd geven om joodse grafmonumenten, als een soort boetedoening voor wat joden in het verleden is aangedaan, op te knappen. Na dezen volgt een verrassend optreden van Beb de Baptist, een heuse originele rapper uit Arnhem. Marion: 'door middel van zijn muziek probeert hij jongeren die ontspreiden weer terug te brengen bij God.' Zijn getuigenis is indrukwek-

De WAS staat voor werkgroep Alleengaanden. Op dit moment wordt de werkgroep gevormd door Cor Vos en Peter en Wilma Hoekstra. Er wordt nog druk gezocht naar vervanging voor de eigenlijk onvervangbare Janna Smit. Al heel wat jaartjes in de werkgroep actief binnen de Unie. De kernactiviteit is het organiseren van een jaarlijks ontmoetingsweekend voor alleengaanden. Reeds vele malen was het 'Zoeklicht' in Doorn gastadres voor de weekenden. De weekenden zelf zijn bedoeld voor jongeren en ouderen. Het programma is gevarieerd en kent ook rustmomenten om te genieten van de heerlijk omgeving van het 'Zoeklicht'. Via onderlinge ontmoetingen en via de vele verwerkingen van het centrale thema willen we God beter leren kennen. Het is gebleken dat gezelligheid en serieus over de dingen van God nadenken elkaar bijzonder aanvullen. We kijken vooruit naar het volgende weekend april 2005. Weet je als alleengaande bij voorbaat welkom en houdt de mededelingen in de gaten.

kend, en zijn muziek ondersteunt treffend hoe zijn leven is veranderd. Zo is de zaterdagavond een avond geworden die je bij blijft. Buiten is het donker, koud en droog, binnen nog steeds warm, licht en gezellig.

Zondagmorgen hebben we een eerst weer stille tijd, nu over Psalm 125. Dan volgt een interactieve viering met muziek, gedichten en een overdenking. De reissalm 23 staat hier centraal. Na de maaltijd maken we voor alle reisgenoten een koffertje met daarin een persoonlijke boodschap, het is een souvenir van bijzondere aard aan het weekend. Aan het einde van de zonnige middag evalueren we nog en brengen vervolgens God de dank voor de fijne dingen die we in het weekend meegemaakt hebben. Na alle benaderingen van het thema 'reizen', die langs ons heen trokken, is geen mooiere slotzin denkbaar dan het einde van Marion's verslag: 'Dank u Heer, dat U erbij was en wij mogen weten dat U er altijd zult zijn voor ons.'

Gemeente en zending Gods Woord voor de Dagomba's

Joke de Lange

▲ Kerkje gebouwd van grasmatten.

Het is inmiddels meer dan acht jaar geleden dat Joke de Lange richting Ghana vertrok. Ze werd uitgezonden door de Baptisten Gemeente Hoogeveen en werkt voor Wycliffe Bijbelvertalers in een alfabetiseringsproject voor de Dagomba's in het noorden van Ghana. In het gebied waar Joke werkt, is zo'n 98% van de mensen Moslim; het analfabetisme ligt rond de 95%. Aangesproken door de woorden in de brief aan de Romeinen 'Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in wie zij niet geloofd hebben? Hoe geloven in Hem, van wie zij niet gehoord hebben? Hoe horen zonder prediker?' voelde Joke dat God haar riep om betrokken te raken bij juist dit werk. Het Nieuwe Testament is voor het eerst volledig gedrukt in 1982 in de taal van de Dagomba's, het Dagbani. De vertaling van het Oude Testament is bijna gereed maar zonder dat de mensen kunnen lezen, heeft de Bijbel voor de meeste Dagomba's geen enkele waarde.

Brug

In Dagbani is een spreekwoord dat zegt: 'Zilinsi ngmani yung, bangsim nye neesim', wat betekent: 'onwetendheid is als de nacht, wijsheid is als licht.' Door alfabetiseringswerk wordt

Abukari en Joke in het dorp waar ze wonen.

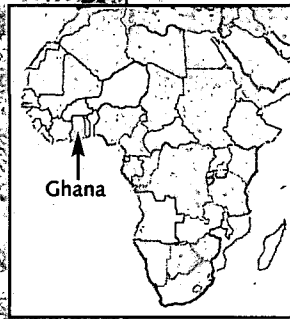
het woord van God toegankelijk voor de Dagomba's en schijnt er licht in hun duisternis. Alfabetisering leidt ook tot het vergaren van veel andere kennis over bijvoorbeeld gezondheid, landbouw, handel, cultuur, hygiëne, enz. Ook deze kennis is belangrijk voor de Dagomba's om zich verder te kunnen ontwikkelen en hun leefsituatie te verbeteren. Woord en daad gaan daarom ook binnen het alfabetiseringsproject samen. Het geleerde wordt in praktijk gebracht in het leven van alledag, maar ook in kleinschalige ontwikkelingsprojecten. Door de mensen te helpen zich verder te ontwikkelen en hun noden te verlichten, wordt er een brug geslagen om hen ook over God te vertellen.

Kerk

Joke werkt nauw samen met de veelal kleine Dagomba kerken die in het gebied gevestigd zijn. Die samenwerking bracht haar in contact met dominee Abukari met wie ze in juni 2000 trouwde. Omdat het analfabetisme in het gebied zo groot is, zijn ook onder de leden van de kerkjes maar weinig mensen die onderwijs genoten hebben. Om de kerkjes levensvatbaar te maken, is onderwijs en training van zowel leden als leiders daarom erg belangrijk. Abukari begeleidt zo'n 20 kerkjes van de 'Bible Church of Africa' in het gebied rond Yendi en traint haar leiders en leden.

Uitdaging

Abukari en Joke vinden veel uitdaging, maar ook voldoening in hun werk. Het is een uitdaging om de mensen in Dagbon zover te brengen dat ze zichzelf verder kunnen ontwikkelen; die basis wordt gelegd door onderwijs. Het feit, dat de meeste Dagomba christenen eerste generatie christenen zijn en veel tegenstand ondervinden, vergt veel geduld en doorzettingsvermogen. Het duurt lang

voordat de mensen geworteld raken in Gods Woord; daarbij komt dat de invloed van andere godsdiensten en traditionele gebruiken groot is en druk uitoefent op de christenen.

Voldoening

De voldoening ligt in het feit dat alfabetisering de kansen tot ontwikkeling van de dorpsgemeenschappen in Dagbon bevordert die als gevolg van armoede en analfabetisme veelal gemarginaliseerd zijn. Het is ook een bemoediging om te zien dat zonder alle theologische kennis waar wij over beschikken, de jonge Dagomba christenen getuigen van Gods kracht en nabijheid in hun leven, zijn bescherming, hulp, genezing en bevrijding.

Alfabetiseringsklas voor vrouwen.

En U?

Abukari en Joke willen ook de uitdaging bij u neerleggen; de essentie van het werk dat ze doen ligt niet in het feit dat zij uitgezonden zijn, maar de essentie ligt in het feit dat God barmhartig is en dat zijn bewogenheid met mensen geen grenzen kent: God is de God van de gehele aarde en de echte Zendeling is God. Hoever reikt uw bewogenheid met mensen in de wereld die lijden en verlangen naar een God van wie ze nog niet gehoord hebben?

Joke en Abukari willen daar graag tijdens hun verlof met u over doorpraten. Abukari en Joke hopen van midden juli tot midden november 2004 in Nederland te zijn. Wilt u hun nieuwsbrief ontvangen of meer horen over of betrokken raken bij hun werk, neem dan contact op met:

Liseth Krosschell-Klein Wolterink
Herbergier 4
6641 DV Beuningen
Tel: 024-6778681
E-mail: rkrossch@mailned.nl

Foto's: J. de Lange

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (8)

Een vrije dag

In gemeenteblaadjes staat wel eens de vrije dag van de voorganger vermeld. Dan wordt van de gemeenteleden verwacht hem niet te bellen. Prachtig. Op één dag in de week is de voorganger vrij. Vanwege het gezinsbelang heb ik vroeger gekozen voor de zaterdag. Maar ik was er niet erg principieel in. Ik was nog de ouderwetse voorganger die altijd bereikbaar was. Op de gekste momenten heb ik diensten in de ge-

meente verricht. Ik heb wel eens een kerstmaaltijd, een Sinterklaasavondje, een finale van een wereldkampioenschap voetbal moeten verlaten om een ernstige ziekte te bezoeken.

Van de vrije dagen van de voorganger moet u zich niet teveel voorstellen. Als de hele samenleving geniet van extra vrije dagen, zoals met Kerst, Pasen en Pinksteren, heeft de voorganger het extra druk met diensten en andere verplichtingen. En dat kerstpakket dat hij dan krijgt voor het vele extra werk? Vergeet het maar. (Laat ik het wel volledig houden. Er zijn voorgangers die een kerstpakket krijgen. En wij hebben ook altijd veel gekregen, zoals kaartjes, een opgespoten Groninger koek, een rollade, bloemen, enz.)

In vakantietijd ben ik een aantal keren terug gekomen voor een rouwdienst. Eén keer zaten wij diep in Duitsland. Vanwege familieverplichtingen moesten wij wel. Eén weekje. Uit Duitsland kwam ik middenin de week terug voor een rouwdienst. Enkele dagen was ik kwijt. Wie er over compensatiedagen en over reiskosten begon? Niemand. Ach, als ik geld wou verdienen...

Sinds mijn vrouw een baan heeft,

weet ik wat de rechten (ja, vooral de rechten) en de vrije dagen van werknemers zijn. Maar zo hoeft het voor mij niet. Ik heb een ander referentiekader. Natuurlijk, ik weet ook wel van de sabbatsrust, van de stilte en de eenzaamheid die Jezus zocht, en dat ik mijn vrouw moet behagen, en zij mij. Maar ik moet denken aan die boer, die twee keer per dag zijn koeien moet melken. Zeven dagen in de week. En geen vakantie. Het bedrijf is te klein om iemand in dienst te hebben. Vindt hij het niet erg nooit vrij te zijn? Nee, zei hij mij. Ik moet denken aan mijn ouders, hoe die het hadden. Ik denk aan al die mensen die zo weinig hebben en kunnen. Maar ook aan Paulus die een zware weg ging. En vooral aan Jezus die het kruis droeg. Hij deed het voor mij. Hij is mijn motivatie.

Mijn werk doe ik niet ambtshalve. Ik kan niet even vriendelijk zijn. Ik ken ze wel, die een rondje vriendelijkheid doen. Vriendelijkheid als deeltijdbaan. Ik wil mensen liefhebben. Permanent. Een christen gaat niet met pensioen. Een voorganger ook niet. Hij is nooit vrijaf.

Jannes Hofman

Boekbespreking

Rick Warren, *Doelgericht Leven (waarvoor leef ik eigenlijk hier op aarde?)*, Uitgeverij Medema, Vaassen, 2003, 352 pag., paperback, ISBN 90-6353-413-2, Euro 9,95.

Een boekje dat inmiddels door een groot aantal gemeenten en vele gelovigen gebruikt wordt voor de persoonlijke geloofsopbouw is *Doelgericht leven* van Rick Warren. De auteur is voorganger van een snelgroeiende Baptisten Gemeente in Saddleback (Californië), een gemeente die hij zelf heeft mogen oprichten en die in 20 jaar uitgegroeid is tot een grote, doelgerichte en aantrekkelijke gemeente. Over dat proces schreef hij al eens een bestseller: *The Purpose Driven Church*, ook vertaald in het Nederlands (*Doelgerichte gemeente*) en ook hier met enthousiasme begroet en gebruikt.

Doelgericht leven is geschreven als een dagboek voor 40 dagen. Veel gemeenten en gelovigen hebben het dan ook gebruikt om in de 40 dagen van de lijdenstijd dagelijks een hoofd-

stuk te lezen en de vragen te beantwoorden; in sommige gemeenten gebeurde het gemeentebreed en werden de overige activiteiten ervoor aan de kant gezet of erop gericht.

De grote kracht zowel van *Doelgerichte gemeente* als *Doelgericht leven* wordt al zichtbaar in de titels – het dwingt de lezer doelgericht met gemeente en geloof aan de gang te gaan en ook doelgericht te denken en te werken. Daarin voorziet het heel erg in een behoefte! omdat gemeentewerk en persoonlijk geloofsleven vaak de kenmerken dragen van pappen en nathouden, de winkel beheren en zorgen dat je zonder al te veel schade door de tijd komt. *Doelgericht leven* maakt je als lezer er scherp van bewust, dat God zijn plan heeft met je bestaan en dat in dat plan je pas goed tot leven en tot je recht komt.

En minder sterk punt in het boek is, dat Warren soms redelijk kort door de bocht is. In zijn drang om duidelijk te maken dat God voor ieder mens een doel heeft, maakt hij op dag 2 God bijna tot medeauteur van het kwaad. Ik heb een genuanceerde afweging van de rol van het kwaad daarin gemist – hoe zit het bijvoorbeeld met kinderen die resultaat zijn van verkrachting? Heeft God dat ook gepland? Dat zal Warren vanzelf niet zeggen, integendeel, maar hij gaat aan die vragen

voorbij. Een ander voorbeeld vond ik in hoofdstuk 17 waarin hij schrijft dat iemand die zegt dat hij de gemeente niet nodig heeft, of hoogmoedig of onwetend is. Hoewel ik het grondig met hem eens ben dat elke gelovige de plaatselijke gemeente van Christus nodig heeft, denk ik hier iets breder over – mensen kunnen ook vanwege teleurstelling zich afzijdig houden van de kerk – en soms kan ik me daar ook wel iets bij voorstellen! Zo zijn er nog wel een paar voorbeelden van al te ongenueanceerde theologie, maar dat is wellicht ook de kracht van dit boek – het probeert zo scherp mogelijk helder te zijn en brengt mensen tot de essentiële vragen van leven en dood.

Ondanks de puntjes van kritiek kan ik het van harte aanbevelen. Het is zeer geschikt voor persoonlijk gebruik maar ook voor een groep (er is een apart studieboekje en videomateriaal daarvoor beschikbaar). Ik kan me voorstellen dat er een krachtige werking uitgaat van een 40 dagen tijd, waarin al het gemeentewerk onder schikt gesteld wordt aan de behandeling van dit boek. Het zal ongetwijfeld het persoonlijk en gemeentelijk geloofsleven opfrissen en aanscherpen – iets waar ik alleen maar mee kan en wil instemmen.

Anne de Vries

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Arnhem-Zuid: Susan Westendorp (24 jaar); Stavoren: zr. Feikje Bandstra-Bouma (42 jaar); Stadskanaal-Zuid: zr. Hilda Euving-Hazelhoff (45 jaar); Ede 'De Reehorst' zr. G. Brouwer (56 jaar), zr. N. Menck, (20 jaar) en br. M. Pijnacker Hordijk (20 jaar); Krommenie: Aaldert Stoevelaar (55 jaar) en Ruben Stoevelaar (19 jaar); Kampen: Hanna Abush Babwe (43 jaar) en Heleen Netjes (22 jaar); Musselkanaal: Clarianne Jansen (14 jaar), Jarno Sikkema (12 jaar), Maaïke Idema (11 jaar) en Jantechien Niemeijer (11 jaar); Noordbergum: Anna Lamke (Annie) Postma-Lindeboom (35 jaar); Hoogezand-Woldwijck: Marianne Dekker (54 jaar) en Meint Dekker (56 jaar).

Baptisten Gemeente Alkmaar

De Baptisten Gemeente Alkmaar heeft een nieuwe naam gekregen: 'De Rank'. Wij zijn januari 2003 begonnen met nieuw leven in te blazen in onze gemeente. Wat zich uitwerkt met nieuwe ideeën. En het werkt, God heeft onze gemeente niet vergeten Hij is aan het werk. Want het begon in oktober. Op 12 oktober werden de broeders V. Aanholt, S. Bakker en C. de Bruijn gedoopt. En het feest was nog niet afgelopen. Op 25 januari werd zr. I. Ommel gedoopt. Op 28 maart Laura van Aanholt, een meisje van 14 jaar. Wat straalde er een blijdschap van haar af.

Op 23 mei is er weer een doopdienst, maar nu zijn het er vier: Jan en Petra Klercq, Helena Bakker, zr. Marianne Ooijevaar. Wat zal dat een feest worden. En de volgende doopdienst zal op 13 juni zijn waar een broeder en een zuster gedoopt zullen worden, namelijk zr. L. Schoorstra en br. W. Mulder.

Secretaris A.G.H.J. Hebing

Dankdienst ds. N. Schipper

Binnenkort hoopt ds. Nico Schipper de leeftijd van 65 jaar te bereiken waarop hij met emeritaat gaat. De Baptisten Gemeente Hengelo 't Venster, waar br. en zr. Schipper momenteel lid zijn, willen in de dienst op zondag 13 juni 2004 graag bijzondere aandacht besteden aan deze mijlpaal in hun leven. Belangstellenden zijn

van harte welkom om deze dankdienst bij te wonen in ons kerkgebouw 't Venster, aan de Oldenzaalsestraat 260 in Hengelo, aanvang 10.00 uur.

De dienst wordt geleid door ds. P. Jager, de prediking wordt verzorgd door ds. N. Schipper. Er is medewerking van zangkoor 'Immanuël' o.l.v. br. W. Steenkamp en een blazersgroep. Na afloop van de dienst is er gelegenheid om samen met br. en zr. Schipper een kop koffie te drinken.

In verband met verschillende wegwerkzaamheden in Hengelo is het kerkgebouw 't Venster goed te bereiken door het volgen van de omleidingsborden naar de 'Begraafplaats Oldenzaalsestraat'.

Namens de raad van de Baptisten Gemeente Hengelo 't Venster,

br. L. de Veen, secr.
Tel. 074-2773109

Landdag gewest Twente

Graag willen wij u uitnodigen voor onze Landdag op de 2^e Pinksterdag 2004 te Nijverdal, uitgaande van de Baptisten Gemeenten, zowel Unie- als niet Unie Gemeenten in Twente. Ook dit jaar houden we de Landdag weer in het Openluchttheater te Nijverdal. De eerste dienst is van half elf tot kwart voor twaalf, waarin ds. Jaap van der Zeeuw zal voorgaan. Verder werkt aan deze morgendienst de 'Ad-HOC-BAND' van de gemeente Marskant mee. Een enthousiaste band met pit. Het zou geweldig fijn zijn als velen van u onder hun leiding de Heer groot zullen maken d.m.v. samenhang. Uiteraard zullen zij ook enkele liederen ten gehore brengen.

Vanaf kwart voor twaalf is er een pauze tot ca. half drie. In deze pauze zijn er de voet- en volleybalwedstrijden en deze worden georganiseerd door de jeugd van de Gemeente Enschede. Tijdens de spelen zullen er ook enkele spelers zijn van de groep 'Athletes in Action'. Er zullen ook diverse stands zijn.

's Middags om half drie is er een Praise-dienst voor jong en oud. Deze dienst zal geheel verzorgd worden door de kleinste gemeente uit ons gewest, te weten door de broeders en zusters van de gemeente Borne. Zij zullen zich die middag als gemeente presenteren. Hieraan werkt mee br. Henk Mol uit Almelo (consulent van de gemeenten Almelo en Borne). Ca. kwart voor vier is de dienst afgelopen. Wanneer wij het gezamenlijk van de

Heer verwachten, zal deze dag een dag worden tot eer en glorie van onze Heer en Heiland. Wij verwachten een zegen van de Heer; maar verwachten u, jou ook.

Kom en neem anderen mee!!

Jans Otter

Tel. 0546-642142.

jansotter@msn.com

Pinksterlanddag

Op 2^e Pinksterdag hopen we als gewest Drenthe onze Pinksterlanddag te houden in het Valtherbos. Zowel 's morgens als 's middags zal er zang en muziek zijn en mogen we de Pinksterboodschap met elkaar delen. In de middagpauze is er volleybal, het bekerspellen en is er voor de kinderen poppenkast.

Als commissie zien we uit naar een zonnige, maar bovenal gezegende dag, waar we u graag hopen te begroeten.

Namens de Pinksterlanddagcommissie,

ds. J.H. Stijkel

Lezers schrijven

Grensvervaging in de Unie?

Met belangstelling las ik het heldere artikel van Olof de Vries in *De Christen* van 29 april over de komst van de Protestantse Kerk in Nederland. Die komst heeft inmiddels plaatsgevonden en dus is er nu een echte grote protestantse kerk in ons land. Of wij tegenover dit miljoenenkoor met onze nog geen twaalfduizend zangers als een echte tegenstem kunnen functioneren moet nog blijken.

Wat mij echter in zijn betoog intrigeert is dat De Vries zowel de komst van de PKN als de reorganisatie van de Unie plaatst onder het hoofd van de grensvervaging. Ten aanzien van de PKN kan ik me dat wel voorstellen: de grenzen tussen de kerken zijn inderdaad aanmerkelijk vager dan één of twee generaties geleden. Maar het is mij niet duidelijk hoe de reorganisatie van de Unie een geval van grensvervaging is. Welke grenzen zijn vervaagd? De grenzen tussen de Baptisten Gemeenten van de Unie en de overige kerken in Nederland? De grenzen tussen de gemeenten van de Unie? De grenzen tussen de Unie en de gemeenten? De grenzen binnen de organisatie zijn niet alleen vervaagd maar grotendeels afgeschaft. De zelfstandige permanente commissies zijn verdwenen en vervangen door taakvelden die allen staan onder de

Unieraad en uiteindelijk onder de Algemene Vergadering. Of dat beter werkt dan onder de permanente commissies moet nog blijken. Maar dat alles heeft met grensvervaging weinig te maken.

Bovendien bestaat de Unie van Baptistengemeenten in Nederland nog steeds als kerkgenootschap en als federatie van zelfstandige gemeenten. Daar is niets aan veranderd. Ook de invoering van de, naar mijn mening zeer ongelukkige, naam Dienstencentrum heeft daar niets aan veranderd. De Unie blijft taken uitvoeren die de afzonderlijke gemeenten niet kunnen doen, zoals de opleiding van voorgangers, de buitenlandse zending en nog veel meer. Aan de grondstructuur van de Unie is niets veranderd, alleen de indeling van het interieur is fundamenteel veranderd: er zijn geen afgesloten appartementen meer maar één grote leefruimte met veldjes.

Geen enkele reorganisatie garandeert een opwekking. Maar geen enkele opwekking kan zonder structuren.

J. Reiling

Jezus zeide: "Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven".

Joh. 11:25

Op 11 april 2004 heeft de Heer op Zijn tijd thuisgehaald, Zijn kind, onze broeder

ROELF EISSENS

op de leeftijd van 92 jaar.

Baptistengemeente Delfzijl.

"De Heer is mijn Herder".
Psalm 23

De Heer heeft thuisgehaald onze zuster

AKKE VISSER-FIJLSTRA
weduwe van Auke Visser

10-04-2004.

Baptistengemeente Dokkum.

Veilig in Jezus' armen.

De Heer heeft thuisgehaald onze broeder

GEERT DIK

op de leeftijd van 58 jaar

9 april 2004.

Baptistengemeente Stadskanaal-Zuid.

Adressen

- Het nieuwe adres van fam. G. Bosveld is: Bleeksteen 11, 9934 LS Delfzijl. Tel. 0596-650421
- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Brunssum-Treebeek is: R. de Jonge-Hulshof, Trichterweg 67, 6446 AN Brunssum. Tel. 045-5221148.
- Secretaris/penningmeester van de Baptistengemeente Alkmaar is: A.G.H.J. Hebing, Tjaarlingmeer 171, 1705 CE Heerhugowaard. Tel. 072-5711143.
- Het nieuwe adres van J. Hooiveld (sprekerslijst) is: Klepel 416, 7811 KP Emmen. Tel. 0591-611009.
- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Delfzijl is: E. Bilder, Kattegat 97, 9933 TN Delfzijl. Tel. 0596-617357.
- Graag wijzen wij u nogmaals op het nieuwe e-mailadres van *De Christen*: dechristen@hetnet.nl

Op maandag 12 april 2004 is op 76-jarige leeftijd ontslapen in Christus onze geliefde broeder

**RUTGER JACOBUS
VOORHAAR**

Emeritus voorganger van de Unie van Baptistengemeenten, verkondiger van Gods verzoenende liefde, herder met een bewogen hart.

Lucas 15:3-7

Baptistengemeente Amsterdam-West.

Zo blijven dan: Geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde.

1 Corintiërs 13:13

Op de leeftijd van 35 jaar is van ons heengegaan onze broeder

**JACOB TJITTE SIJE
REITSMA**
(Jaap Theo)

16 april 2004.

Baptistengemeente Sneek.

**VERKEENDE
VERHUIZERS**

0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureauredacteur

mevr. ds. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 26 mei 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 27 mei 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin.
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

PlantijnCasparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Het is tijd voor de editie 'Tuindag-2004' en als gemeente hebben we besloten om temidden van alle andere buurtbewoners en organisaties ook een kraampje te huren. Als we rond negen uur aankomen is het al gezellig druk en gelukkig schijnt de zon. Onze kraam staat al klaar en we beginnen met de aankleding. We hebben gekozen voor het thema 'Planten uit de Bijbel'. Op een gegeven moment komt ook een journalist van het *Dagblad van het Noorden* langs onze kraam. Hij schrijft wat zaken op en mengt zich even in het gesprek wat ik net met iemand anders ben begonnen. Dat gesprek gaat over geloven en de journalist meldt dat hij ooit eens verkering heeft gehad met een gelovig meisje. Hij gelooft zelf niet en ik ben best benieuwd wat er de volgende maandag in de krant komt te staan. Als ik de

krant koop, staat in een klein hoekje op de voorpagina het volgende te lezen: 'Bijbelse planten en linge-rie op Tuindag Hoogezand'. Ik weet niet of ik nou blij moet zijn of dat ik moet schrikken. Dat de journalist de waarheid spreekt, klopt in ieder geval wel want tegenover ons stond iemand linge-rie aan te prijzen. Thuis aangeko- men blader ik snel door naar het vol- ledige verslag op de regiopagina. Daar lees ik na een herhaling van de kop op de voorpagina het volgende: "Wat heeft de baptistengemeente in godsnaam te zoeken op de jaarlijkse Tuindag in de Hoogezandster wijk Woldwijck? Wat hebben ze - op de Blijde Boodschap na - te koop dat een kraam op de tuindag rechtvaardigt? Wie deze vragen stelt, onderschat de creativiteit van de baptisten in Hoogezand-Sappemeer. Met een ver- zamelings planten die voorkomen in de Bijbel, haakten ze handig en origi- neel in op de Tuindag, die afgelopen zaterdag aan de Pleiaden werd gehou- den. Het moet een 'heidens' karwei, nee laten we zeggen monnikenwerk, zijn geweest voor de schrijver die de gehele Heilige Schrift heeft doorgeworsteld

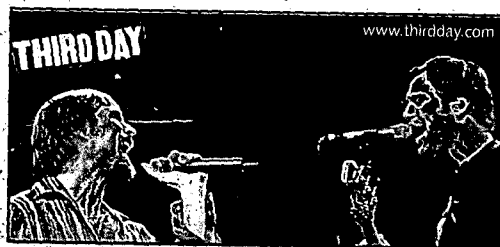
op zoek naar planten, krui- den en bomen en er vervol- gens een boek over schreef. De baptistengemeente putte dankbaar uit het boekwerk en stalde de plantjes uit met verklaren- de teksten. Zo zagen we in de bap- tistenkraam een komkommer lig- gen met de tekst: 'De Israëlieten verlangden naar deze vrucht toen ze in de woestijn rondzwierven'. Lazen we bij een pak linzen 'Ezau verkocht zijn' eerste- boorterecht aan Jakob voor een kop linzensoep. En een schaal- tje kikkererwten ging vergezeld van "Deze aten Daniël en zijn landgenoten tijdens hun bal- lingschap in Babylon". De kraam van de baptisten vormde een lichtpunt je op de tuindag, want verder was er weinig te vinden wat met tuinieren te maken had. De spaarzame uit- stellingen van plantjes vielen in het niet bij de kramen met parfums, kunstnijverheid en vooral kleding." Na het lezen van bovenstaande heb ik de krant eerst maar even opge- lucht en toch ook wel een beetje vol- daan naast me neergelegd.

Ds. Henk Wieringa

Third Day - Wire

Essential Records, duur: 51:51 min., Euro 20,50.

Third Day staat voor 4 miljoen verkochte CD's; 19 DOVE awards en een Grammy Award; in 2003 traden ze voor meer dan een miljoen mensen op. Maar waar staan ze muzikaal? De laatste twee albums van Third Day kregen de volgende titels mee: *Offerings - a worship album* en *Offerings II - All I have to give*. Een groep die twee worship-albums achter elkaar durft op te nemen, loopt natuurlijk het risico om in een bepaalde hoek geduwd te worden. Third Day maakt met *Wire* echter duidelijk dat de roots van de band in rock liggen. Met *Wire* pakt Third Day de draad weer op van het succesvolle album *Time* uit 1999. De dertien gloednieuwe nummers zijn geschreven door Mac Powell (lead-zanger; 10 nummers) en Mark Lee (gitaar; 3 nummers). Paul Ebersold is de producer. Da's niet zomaar iemand. Hij werkte eerder met een band als No Doubt. Met het nummer 'Rockstar' hoopt Third Day een hit te kunnen sco- ren in het mainstream-circuit. Het nummer ligt lekker in het gehoor. Ik ben benieuwd hoeveel kansen het in Nederland van de seculiere zenders krijgt. Een nummer als 'I believe' zul je daar waarschijnlijk nog niet zo snel horen, maar in dat

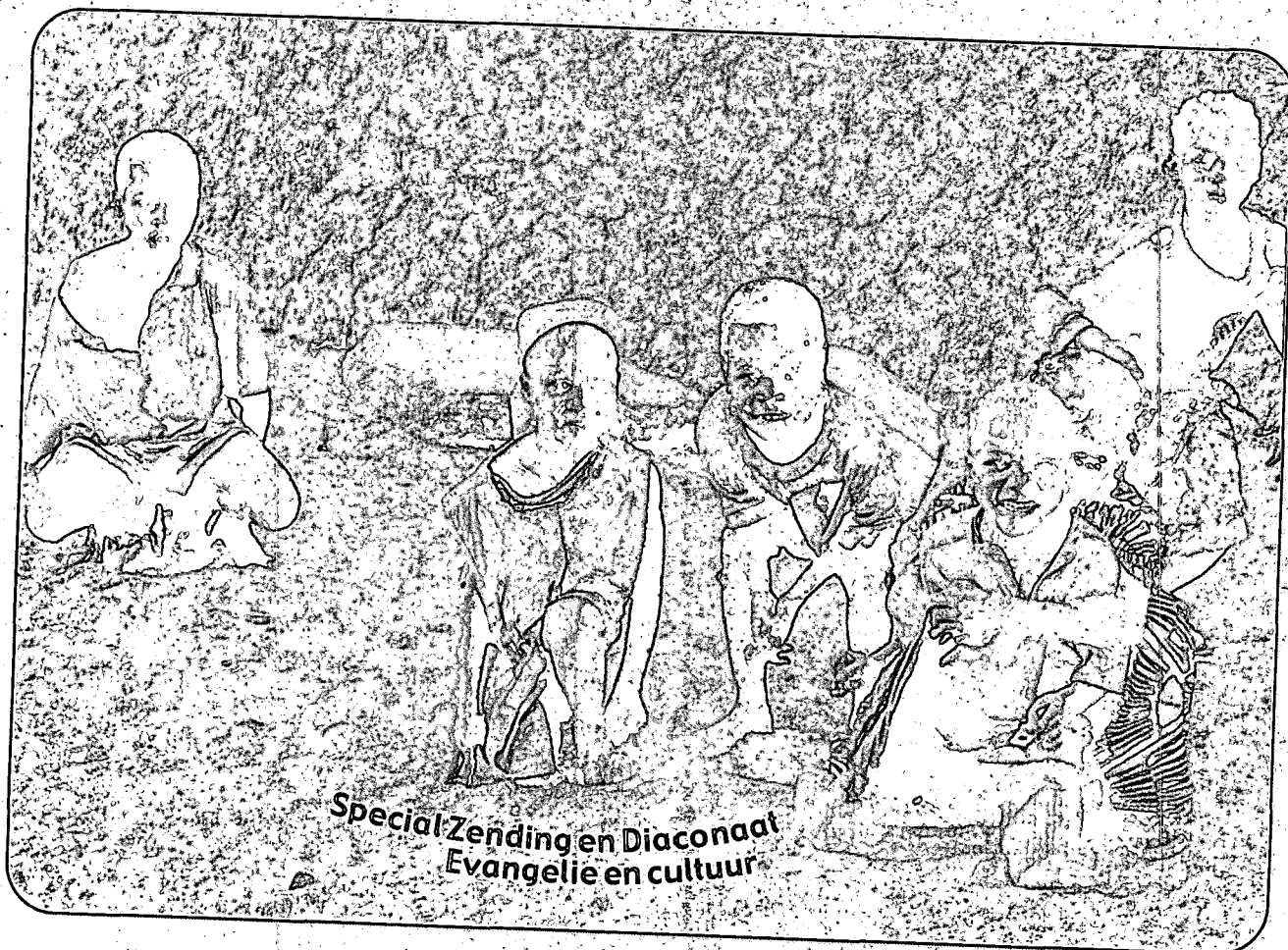
Third Day & support - 12 juni, Zwolle

diezelfde dag is Third Day trouwens hoofd-act op de EO-jongerendag in het Gelredome in Arnhem. Het is de eerste keer sinds 1995 (!) dat Third Day Nederland weer met een bezoek vereert. Tijdens het concert kun je kennismaken met de band die eigenlijk niet hoeft te kiezen: zowel de southern-rock-stijl als ook worship is de jongens op het lijf geschreven. O ja, een concert van Third Day lijkt me een uitgelezen mogelijkheid om je 'niet gelovige'-vriend of vriendin mee naar toe te nemen...

Henk Wieringa

Samenstelling: Janna de Zwa

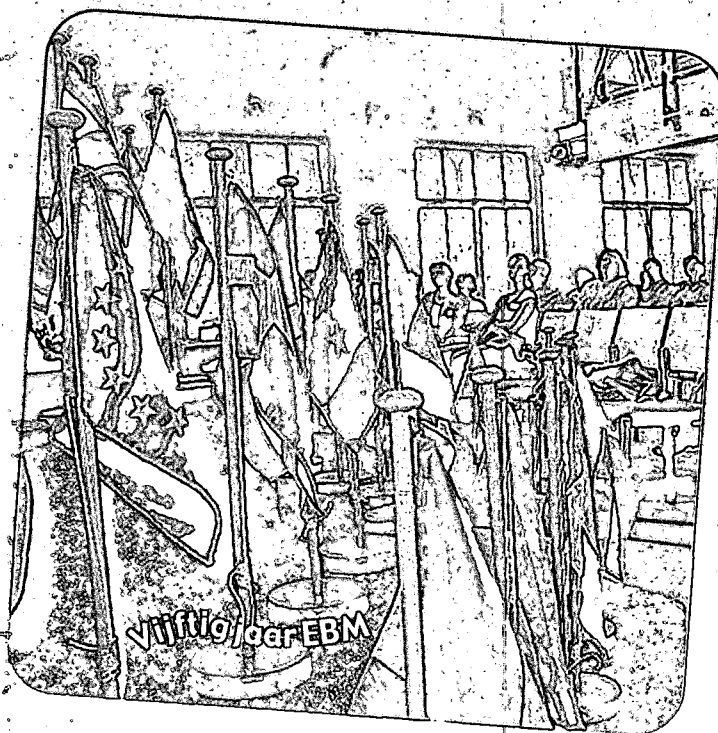
De Christen

Special Zending en Diaconaat
Evangelie en cultuur

De familie Hardeman:
een jaar terug in Nederland

✓ vijftig jaar EBM

"Het heeft meer tijd en energie geverg'd onze draai in te vinden dan we hadden Nederland gedacht"

Mariska Oegema

Een jaar geleden keerde de familie Hardeman na negen jaar Kameroen terug naar Nederland. "Het was goed in onze oude woonplaats Kamerik terug te komen waar nog veel hetzelfde was gebleven. Even een praatje maken bij de supermarkt met een oude bekende of bij school, dat heeft me erg geholpen het leven hier weer op te pakken", vertelt zr. Marjolein Hardeman. "Voor Wim is het nog wel lastig zijn draai te vinden."

Bij terugkomst kon br. Wim Hardeman vrijwel direct aan de slag in een nieuwe baan als fondswerver en voorlichter voor TEAR Fund. "Onze eerste reactie was wel dat deze baan - vooral een kantoorbaan - niet echt bij Wim paste. Maar we waren ook blij, want het is vaak moeilijk een baan te vinden als je zolang uit Nederland bent weg geweest. Bovendien blijft via TEAR Fund toch een link met christelijk ontwikkelingswerk."

Wim is altijd bezig met het zoeken naar oplossingen voor problemen en het ontwikkelen van nieuwe producten voor de derde wereld. Daar ligt zijn passie. Momenteel werkt hij, naast zijn werk, aan een plastic-recycle project, waarvoor hij in april drie weken in Kameroen is geweest. "In Afrika slingeren eindeloos veel zwarte plastic zakjes rond die op de markt als verpakking voor bijvoorbeeld suiker worden gebruikt. Veel vee sterft omdat die opgegeten zakjes het maag-darmkanaal niet meer uit kunnen. Wim heeft een kleine machine uitgevonden waarmee de gewone man in Afrika zijn geld kan verdienen door van die zakjes bijvoorbeeld onderdelen te maken zoals stoelpoot dopjes, ringetjes voor waterpompen maar ook wielen voor kruiwagens", legt Marjolein uit. "Samen met het opleidingscentrum in Garoua wordt het project vormgegeven. Bovendien is het de bedoeling dat dit project een opleidingsitem op het centrum wordt."

Verademing

Marjolein en de kinderen hebben wel hun plek in Nederland gevonden. "Ik voel me wel weer thuis in ons dorp. Ik heb nog geen poging ondernomen buitenshuis te gaan werken in de kraamzorg of gynaecologie. Met Wim's vele werkzaamheden zie ik nog niet hoe een vast dienstverband met twee opgroeiende kinderen te realiseren. Wel zou ik het leuk vinden op den duur in mijn vakgebied een baan te vinden", aldus Marjolein. Inmiddels hebben Loïs (10) en Daphne (6) veel vriendjes en vriendinnetjes in Kamerik en kunnen ze goed meekomen op school. "In het begin had vooral Daphne moeite met de overgang van het Franse naar het softe Nederlandse leersysteem. Ook het schoolritme - twee keer per dag naar school - viel haar tegen. Vanuit Kameroen was ze gewend één keer per dag naar school te gaan, van halfacht tot één uur", geeft Marjolein aan. "Dat de kinderen nu weer naar een positief christelijke basisschool gaan, is een verademing. In Kameroen kwam het overdragen van het geloof op onze kinderen vooral op ons als ouders neer; hier in Kamerik zijn alle leerkrachten zelf

christen (er is ook een gebedsgroep op school voor de ouders) en zijn Loïs en Daphne lid van het kinderkoor. Ook genieten ze van de gezellige zondagsschool-ochtenden en dergelijke activiteiten."

Werk loslaten

Het leven en werk in Kameroen loslaten viel de familie Hardeman niet mee. "Soms denken we met heimwee terug aan Kameroen en onze vrienden daar. Graag zou ik eens om een hoekje willen kijken of gewoon weer een keer naar de markt willen gaan. Ook heeft het meer tijd en energie verg'd onze draai hier te vinden dan we hadden gedacht. Hoewel wij in ons eigen huis terugkwamen, moesten we toch van voren af aan beginnen; zo was door onderverhuur o.a. de vloerbedekking versleten en het bankstel doorgezakt etc., etc. En doordat we eerst vooral druk waren om het huis in orde te maken, hebben we nog te weinig tijd besteed aan het onderhouden van vriendschappelijke contacten. Het valt echt tegen hoe lang het duurt voordat je je hele sociale leven in Nederland weer hebt opgepakt, en daarmee zijn we eigenlijk nog steeds maar in een beginstadium...."

Na negen jaar Kameroen wonen Wim en Marjolein Hardeman met hun dochters Loïs en Daphne alweer een jaar in Nederland..

Fam. Hardeman

Ja en nee tegen de cultuur

Gerrit Kanis

Wat is dat eigenlijk: 'cultuur'? Het duidt op menselijke activiteit. In de eerste plaats op die van natuurbeheersing; het gebruik maken van mogelijkheden daarvan en daarin. Met als doel te kunnen leven, te kunnen gedijen, bestaan- en leefruimte te creëren. Cultuur heeft met bebouwen, bewerken, verzorgen, koesteren te maken.

Cultiveren is een bijbelse opdracht. Adam kreeg in Genesis 2:15 al de opdracht tot het bewerken en bewaren van de Hof van Eden. Na de zondeval werd het hem, de mensheid, moeilijker gemaakt om de aarde te bewerken, zie Genesis 3:17 en 23, maar in principe is de opdracht gebleven om deze aarde te cultiveren. In ruimer verband gezien: om goede rentmeesters te zijn van wat God de mens gegeven heeft. Dat rentmeesterschap speelt ook als het gaat om het gebruiken van de mogelijkheden tot verkondiging en de uitwerking van het evangelie. In 1 Petrus 4:10 worden christenen opgeroepen om hun (genade)gaven in te zetten bij het dienen van elkander, als goede rentmeesters over de velerlei genade van God. Een duidelijk JA zeggen tegen (de) cultuur.

Vele culturen

Cultuur heeft ook met een – door de eeuwen heen opgebouwd – gezamenlijk gedachtegoed te maken. Met 'beschaving'. Met regels, onderlinge afspraken, gewoontes, (volks)religie enz. Het ingewikkelde is dat er binnen een volk of groep weer allerlei subculturen te onderscheiden zijn. 'De' Nederlandse cultuur bestaat bijvoorbeeld niet. Toch is er wel zoiets als een algemeen gevoel van. Je bent toch immers allemaal Nederlander?

De apostel Paulus heeft in verschillende culturen geleefd. In die van het

Joodse volk, in de 'elitecultuur' van de rabbijnen zelfs, maar hij verkeerde ook onder Grieken en Romeinen, die hun eigen (sub-)culturen hadden. Hij trachtte steeds aansluiting te vinden bij de mensen, om zijn boodschap kwijt te kunnen. Hij was bereid om voor de Joden een Jood te zijn, om Joden te winnen (1 Corinthiërs 9:20), voor de Grieken een Griek en de Romeinen een Romein. Bekend is zijn poging in Athene aansluiting te vinden bij de Griekse godsdienstcultuur van zijn tijd, door de ook vereerde 'onbekende god' voor ze in te vullen en ze zo Christus te verkondigen – Handelingen 17.

Want ook al bestaat 'de' christelijke cultuur niet: dienen we ons toch niet veel meer als volk met een eigen (hoofd)cultuur te gaan profileren?

Christelijke cultuur

Het is moeilijk om van 'de' christelijke cultuur te spreken, want christenen geven hun geloof juist en ook gestalte in hun eigen cultuur – waar ook ter wereld. Die gestalte kan heel verschillende vormen aannemen, maar de grondprincipes van het navolgen van Christus zullen ergens teruggevonden dienen te worden. Volgeling van Christus zijn, kan op gespannen voet staan met de cultuur waarin je leeft. In de eerste eeuwen na Christus leidde dat tot veroordeling van de verering van de keizer van Rome, maar ook tot afkeuring van beroepen en volksgewoonten die niet in overeenstemming met de wil van God werden geacht. Niet zo'n gek idee, ook al zouden wij misschien heel andere zaken opnoemen dan militair zijn of staatsambtenaar of toneelspeler of het kijken naar

foltering en executies van mensen bijvoorbeeld. In ieder geval NEE dus tegen (de) cultuur, als die strijdig is met het christelijk geloof en wat daar voor consequenties – ook praktisch – aan vastzitten.

De wereld en wij...

Christenen leven in de wereld, maar zijn niet van de wereld. Christus is Heer. Hij heeft het, als het goed is, in ons leven voor het zeggen. Hij moet dus ook Heer zijn over onze cultuur. Welke cultuur achten wij Hem waardig, welke samenleving willen wij ontwikkelen en goed houden met elkaar als christenheid? Dat: tot heil en zegen van onszelf maar ook van de mensheid, de samenleving, de wereld?

Ook culturen kunnen in dienst genomen worden van de Heilige Geest. Als ze 'gekerstend' worden op een goede manier. Daarvoor is wel 'onderscheid van geesten' nodig. Voor: waar het echt op aankomt of wat marginaal is. Om te onderscheiden waar we 'ja' tegen kunnen zeggen en waar we 'nee' tegen moeten zeggen in de cultuur waar we deel van uit maken – of dit nu in Afrika is of in Nederland.

We dienen onszelf onbesmet van de wereld te bewaren, zegt Jacobus 1:27. Misschien dat we eens wat kritischer naar onszelf zouden moeten gaan kijken, als christenheid? Want ook al bestaat 'de' christelijke cultuur niet: dienen we ons toch niet veel meer als volk met een eigen (hoofd)cultuur te gaan profileren? Bij ons bijvoorbeeld als medicijn tegen het doorgeschoten individualisme? Want dat hoogontwikkelde 'cultuurtje' bederft heel wat!

Ds. G.J. Kanis is voorganger van de Baptisten gemeente Rotterdam-Centrum en betrokken bij het Taakveld Zending en Diaconaat van onze Unie.

Brand in Baptisten gemeente Lelystad

Column
over...

Adoptieoma

Door: S. Prost

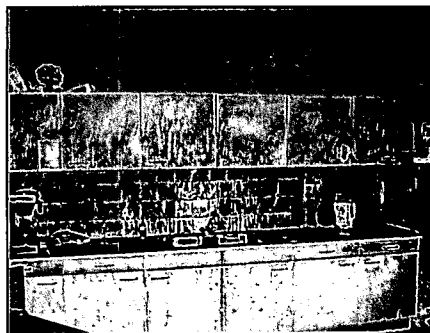
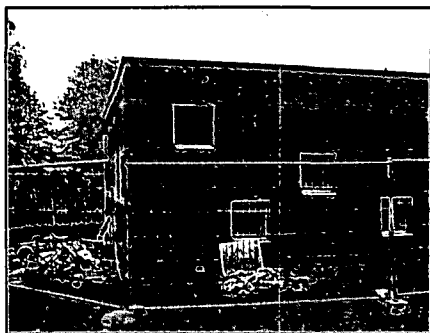
Nooit van gehoord? Nou, het gebeurde in 1990 al. Dorcas Hulp Nederland geeft sinds kort ook de mogelijkheid financieel een oma te adopteren.

Ik schreef al: 1990. Hoe ik kortgeleden achter dat 'adoptieomaplan' kwam? Gaat u even met mij mee op huisbezoek. Ja, deze keer mag dat met z'n tweeën. Echt bijbels. Maar dat doen we allang niet meer in onze gemeente. Vanuit de Grote Opdracht zitten we dan tegenover de adoptieoma van 77 jaar, op haar bankstel waar je bij de leuningen iets dieper in wegzinkt dan in het midden. Door enkele opmerkingen en vragen krijgt het gesprek al gauw vaart en diepgang. Onze aandacht verscherpt: *ze is als oma geadopteerd*. Dat kinderen niet alleen uit de buik van de moeder maar ook uit de verste oorden vandaan komen, is mij niet zo vreemd meer. Van het één weet ik wel iets meer dan van dat andere.

63 was ze, toen in 1990 haar man overleed en zij oma werd. Nooit kinderen en dus ook geen kleinkinderen gehad. En toch oma! Maar wie adopteerde haar dan? Wel, een meisje van 13 jaar! Beiden kozen voor de Heer en werden tegelijk gedoopt. Vanaf dat moment was de adoptie ook een feit. Want familieleden had oma niet in de gemeente. Zo kreeg ze de eerste tijd om de veertien dagen bezoek. Later werd ze zelfs meegenomen naar een open Youth for Christ-avond! Elk jaar, rond de gedenkwaardige dag van de doop, gaan ze samen uit eten. Ook het 12½-jarig bestaan werd met een etentje gevierd. En nog wisselen bezoekjes en kaartjes elkaar af, zij het door verhuizing wat minder regelmatig. Het geloof en de levenservaringen worden nog steeds uitgewisseld.

Nou, een hartverwarmend onderdeel van mijn huisbezoek, niet? Over generatiekloven gesproken... Dit is het navolgen waard.

Reageren? s.prost@freeler.nl

Zoals enkelen wellicht hebben gehoord, is er brand geweest in het kerkgebouw van de Baptisten gemeente Lelystad. De bijbelklas en zondagsschoolruimte zijn volledig uitgebrand maar ook de rest van het gebouw heeft aanzienlijke rook en waterschade. Het is de tweede keer in 11 jaar dat de gemeente getroffen wordt door een brand. Er heerst best wel verslagenheid, temeer omdat het kerkgebouw met elkaar is gebouwd.

Gelukkig is het kerkgebouw goed verzekerd maar u zult begrijpen dat dit maar ten dele een geruststelling is. We zijn in overleg met de Baptisten gemeente Lelystad over behoefte aan hulp en ondersteuning. Laten we bidden voor onze broeders en zusters in Lelystad. Wanneer u uw steun wilt betuigen kunt u dit doen door een e-mail naar administratie@baptisten.nl te sturen, of een brief of kaart te sturen naar het Uniebureau, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, onder vermelding van 'Steun Lelystad'. Wij zorgen dan dat dit bij de gemeente

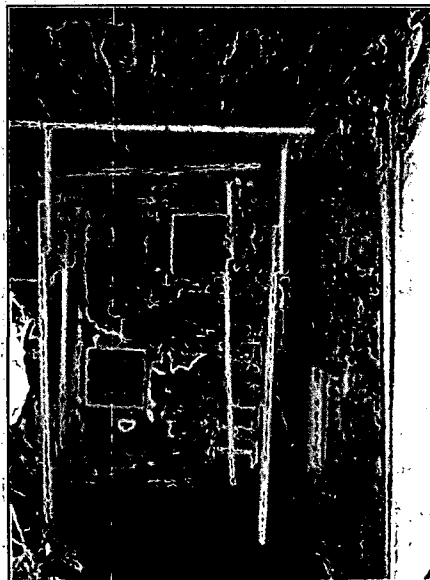
aankomt. Ook op deze wijze kunnen wij laten zien dat we als gemeenten, die deel zijn van dezelfde Unie, onze broeders en zusters steunen in hun verdriet. Mochten er gemeenten zijn die praktische hulp willen bieden, dan kunt u dit melden op de bovengenoemde adressen.

Bij voorbaat onze dank voor uw hulp.

Met vriendelijke groet,

Gert Vernhout
Algemeen Coördinator

Foto's: baptisten-lelystad.solcon.nl

Namens de Nederlandse Baptistenunie ben ik samen met zr. Jeltje Blaauw, br. John Sussenbach, br. Sietzo Edens en br. Teun van der Leer van 29 april tot 2 mei 2004 naar Berlijn gereisd, om daar het vijftig-jarig bestaan van de Europese Baptisten Zending (EBM/MASA) te vieren.

Het waren bijzondere dagen in Berlijn met broeders en zusters uit vele landen en continenten. Zowel broeders en zusters uit Europa als Afrika en Zuid-Amerika spraken ons toe. Zo luisterden we de eerste dag naar een meditatie in het Frans (vertaling via koptelefoons) van onze Kameroense broeder ds. -Emmanuel Mbangue-Eboa. Hij betrok de gelijkenis van de talenten op de zendingsopdracht, en legde de nadruk op waakzaamheid, werkzaamheid, verantwoordelijkheid en enthousiasme. Jezus kent onze talenten, maar ook onze grenzen. Sommige van ons gaan naar het zendingsveld, andere hebben hun verantwoordelijkheid in het thuisfront.

Hoewel er natuurlijk met vreugde en dankbaarheid wordt teruggekeken op vijftig jaar zendingswerk via de EBM/MASA zijn er ook vragen. Moet je nog wel zending bedrijven in deze verwarde wereld? Volgens welk programma moet er worden gewerkt? En dan zijn er nog zoveel nieuwe zendingsvelden, met veel hulpvragen, terwijl er niet altijd aan tegemoet gekomen kan worden.

In dat geval leert de gelijkenis gebruikt door ds. Mbangue-Eboa ons dat niet het aantal talenten telt, maar hoe we er mee omgaan. Gods liefde moet ons hart beroeren. We bedrijven nu 50 jaar zending, al een halve eeuw,

en vragen ons af: hoe zal het verder gaan? Zal de ontwikkeling zich doorzetten dat de arme landen naar de rijke landen komen om daar opnieuw zending te bedrijven. In elk geval zal er een overgang komen, er zal iets nieuws in de plaats komen van het oude. Maar het bouwen gaan Gods Koninkrijk gaat door. Zodat God zal kunnen zeggen: 'Wel gedaan, gij goede en getrouwe slaaf, over weinig zijt gij trouw geweest, over veel zal ik u stellen' (Matteüs 25:21).

Ook zakelijk vergaderd

Na de openingsdienst werden de aanwezigen voorgesteld en welkom geheten door Hans Guderian, de algemeen-secretaris EBM. Er waren delegaties aanwezig uit vele landen, uit veel verschillende besturen en commissies, er waren bovendien ook zendelingen en nieuw uit te zenden zendelingen en vrijwilligers. Zoals in elke vergadering moesten er mensen worden her- en gekozen, waren er notulen en verslagen te lezen, mochten afgevaardigden hun verhaal doen en

moesten er besluiten worden genomen en worden afgestemd. Ook voor Nederland was er een verandering. Na maar liefst 12 jaar zitting in het EBM bestuur besloot zr. Jeltje Blaauw-van Lune dat het tijd was om te stoppen. Met een hartelijk woord van dank werd er afscheid van haar genomen. Nederland blijft in dit bestuur vertegenwoordigd door zr. Anneke Blaauw-Tijman.

Het was zeker geen dorre vergadersessie. Tussen de vergaderblokken door werd er namelijk gezongen en gedankt, vaak in groepjes van 4-5 mensen die zich naar elkaar toedraaiden, elkaar de hand gaven, waarbij ieder in zijn of haar eigen taal kon bidden. Vanuit de hele zaal werden er verschillende gebeden in verschillende talen opgezonden en dan kun je je erover verwonderen dat God al deze gebeden hoort. En dat is dan nog maar een klein stukje wereld (in een kerkzaal), hoeveel te meer gebeden stijgen erop vanuit heel de wereld. Wij vonden dit heel indrukwekkend.

Nieuwe zendelingen en vrijwilligers (volontaires)

Twee nieuwe zendingsechtparen werden aan ons voorgesteld. De familie Husby uit Noorwegen voor project-management in Sierra Leone (Lunsar) en familie Reyes uit Spanje voor Equatoriaal-Guinea als pastorale zendingswerkers. Als je hier zo voor het eerst bij bent, is het overweldigend dat er al zoveel zendelingen werkzaam zijn, en bovendien nog steeds nieuwe worden uitgezonden. Uit vele landen van Europa, maar ook al vanuit Afrika en Zuid-Amerika.

Ook werden er zes nieuwe *volontaires* worden voorgesteld. Jonge mensen die een bepaalde tijd hun bijdrage zullen leveren op het zendingsveld. Ze zijn hierop voorbereid door het EBM-kantoor in Elstal (plaats bij Berlijn). Er waren ook twee *volontaires* aanwezig die al in Afrika werkzaam waren. Br. Hans Oosterloo, die ook aanwezig

was, vertelde dat er bij hen ook *volontaires* zijn geweest. Hij stond er eerst erg sceptisch tegenover, maar is nu laaiend enthousiast. De lokale gemeentevorgangers waren ook erg blij met de hulp van de *volontaires* en zien naar nieuwe mensen uit. Wel valt op dat het allemaal *volontaires* uit Duitsland zijn. Leeft dit niet in de andere landen? Wordt er niet genoeg op deze mogelijkheid gewezen?

Erg bijzonder was dat er ook twee jonge *volontaires* (een echtpaar) uit Afrika werden voorgesteld die de komende tijd in Duitsland hun taak zullen vervullen. Ook hieruit blijkt dat de zending over en weer al bedreven wordt. Wel moet er worden bekeken hoe er mee kan worden omgegaan. De kerken in Brazilië hebben 4000 theologie studenten, en verder 572 zendelingen uitgezonden naar 63 landen.

Kun je dat dan nog wel een zendingsveld noemen? Nee, maar de kerken in Brazilië hebben veel mensen die pas tot geloof zijn gekomen, en daarom behoefte hebben aan 'leraren'. En dat is dan misschien het aspect wat veranderd is. Zending als maatwerk, en elkaar bijstaan in wat nodig is en waar om gevraagd wordt. Europa is onderhand ook een zendingsveld. Want waar zijn onze jonge mensen? Hoe bereiken we ze nog? Dat zouden we van anderen kunnen leren, als we daarvoor openstaan.

Feestelijkheden

Natuurlijk waren er ook festiviteiten. Op vrijdagavond werd er teruggeblikt met een aantal pionierzendingen en een quiz. Op zaterdag stond er een receptie op het programma met een hapje en een drankje en diverse toespraken van ambassadeurs en vertegenwoordigers van andere zendingsgenootschappen, afgesloten met een bijzonder goed verzorgd buffet. De zaterdagavond was juist weer bedoeld om vooruit te kijken. Er was medewerking van een Congolees jongeren-

koor, een zangeres, en zang van de aanwezige Afrikaanse broeders en zusters. Verder waren er nog toespraakjes en reacties daarop.

De zondagmorgen stond in het teken van kennismaking met de Baptisten in Berlijn. Maar er moest wel een keuze worden gemaakt, want in Berlijn zijn maar liefst 30 verschillende Baptisten gemeenten (wat een verschil met de drie gemeenten in onze hoofdstad!). Ter afsluiting van de zendingsconferentie was er een bijeenkomst in het 'Haus der Kultur' met eerst buffet/lunch en daarna, in de openlucht, een laatste viering met muziek van Leger des Heils, zang en toespraken en waarin nogmaals wordt gedankt voor alles wat al is gedaan en een zegen wordt gevraagd voor wat nog gedaan zal worden.

Zr. Gea Figaroa is lid van de Baptisten gemeente Emmen 'De Wegwijzer' en betrokken bij het taakveld Zending en Diaconaat van onze Unie.

Foto's: Schuettel

Nieuwe wegen voor de Europese zending

Hans Guderian
(Algemeen-secretaris EBM)

Vijftig jaar geleden, in september 1954, hebben de Baptistenunies van Frankrijk, Duitsland en Zwitserland het besluit genomen om in het zendingswerk de krachten te bundelen. Vier jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog mag dit een zeer moedig besluit genoemd worden, vanwege de bestaande gevoeligheden die natuurlijk ook niet aan de kerken voorbij zijn gegaan. Dit baanbrekende initiatief was enige jaren daarvoor schitterend verwoord door de voorzitter van de Franse unie, Henri Vincent: "Indien het idee van een verenigd Europa zou komen te groeien en realiteit zou worden, is het zeer waarschijnlijk dat alle barrières tussen onze landen geslecht zullen worden, en dat we in alle zaken, dus ook over de zending, kunnen gaan denken" in termen, niet van Duitsland of Frankrijk, maar in termen van 'Europa'. Hier bid ik echt voor. Zou het in dat geval niet mogelijk zijn om een *Europese Baptisten Zendingsorganisatie* op te richten, waar zowel Fransen als Duitsers deel van uitmaken, zodat we zendelingen kunnen sturen waar we maar willen?" Dit was een grootse visie, omdat de verschillende Unies tot dan toe los van elkaar zendelingen hadden uitgezonden.

Twee jaar later, in 1956, ging de Franse familie Farelly als de eerste EBM-zendingen uit naar Kameroen. In 1965 wordt het werk uitgebreid, met zendelingen in Sierra Leone. Deze twee landen blijven lange tijd de belangrijkste landen waar de EBM werkt. In de jaren tachtig worden er dan ook zendelingen uitgezonden naar de Centraal-Afrikaanse Republiek, en in de jaren negentig wordt het werk zelfs uitgebreid naar Mozambique, Equatoriaal-Guinea, Zuid-Afrika en Malawi. Vandaag de dag werkt de EBM dus met zeven partnerunies samen in Afrika, maar dat is niet alles. Daarnaast zijn we ook betrokken bij werk in vijf Zuid-Amerikaanse landen: in Argentinië, in Brazilië, in Peru, in Bolivia en op Cuba. Verder hebben we ook nog ondersteuningsprojecten gehad of hebben die nog steeds in Georgië, de Oekraïne, Portugal en zelfs India.

Voor meer informatie en actueel gebedsnieuws kunt u terecht op onze site www.ebm-masa.org. Blijft u voor onze zendelingen bidden? Moge God ons zijn genade blijven schenken zodat we ook in de toekomst Hem ten dienste kunnen zijn.

In 1987 hebben de Afrikaanse Baptisten in de zogenaamde 'Verklaring van Ibadan' aangegeven dat het effect van de zending op lange termijn afhangt van de mate waarin het zendingswerk ook inheemse (Afrikaanse) waarden weerspiegelt. Alleen heeft men toen niet aangegeven welke concrete 'waarden' men bedoelde. Toch is er in de zendingsliteratuur veel over geschreven en nagedacht.

Waardevolle Afrikaanse cultuurelementen

Het evangelie gaat altijd in in de cultuur, en dit zorgt ervoor dat het christelijk geloof op elk continent, in elk land, en zelfs in elke streek, zijn eigen *couleur locale* krijgt. Voor wat betreft het christendom in Afrika, zijn zo enkele zaken te noemen. De grote rol van de familie en de gemeenschap eromheen, is een opvallend kenmerk in de hele derde wereld, maar in het bijzonder in Afrika. Het individu staat daar namelijk altijd in de context van de gemeenschap. Ook het delen van goederen en van informatie is heel belangrijk voor de leden van een gemeenschap. Deze algemene tendens in de Afrikaanse cultuur vormt – in tegenstelling tot het geïndividualiseerde westen – een ideale ondergrond waarop de christelijke gemeente gebouwd kan worden, die leeft vanuit de gemeenschap tussen mensen onderling, en tussen de mens en God. Onze zuster Jeltje Blaauw-Tijman, die veel voor onze zendingscommissie heeft gereisd in Afrika, bracht dat eens als volgt onder woorden: "Wat mij elke keer weer opvalt, is de sterke afhankelijkheid van het gebed, het sociale werk van de gemeenten, en de beleving van eenheid en gemeenschap met je broeders en zusters; je doet daar alles *met elkaar*."

Het evangelie gaat altijd in in de cultuur, en dit zorgt ervoor dat het christelijk geloof op elk continent, in elk land, en zelfs in elke streek, zijn eigen couleur locale krijgt.

Een andere fundamentele trek van de Afrikaanse cultuur is dat die nauwelijks een scheiding kent tussen het 'aardse' en het 'hemelse.' Bijna iedere Afrikaan is zeer overtuigd van de werking van God (of goden) in zijn wereld en in zijn dagelijkse leven. Dit opent mogelijkheden voor Baptisten ge-

Het evangelie in Afrikaanse

Jelle Horjus

meenten om – meer dan hun westerse zusterkerken – aandacht te hebben voor de bijzondere gaven van de Heilige Geest, zoals profetie, tongentaal en gebedsgenezing. Baptisten gemeenten in Nederland zijn daar vaak erg terughoudend in, 'uit angst voor excessen' zoals die in sommige Pinkstergemeenten voorkomen. Maar in Afrika kun je gerust Baptist zijn, en het ook heel normaal vinden dat er in de gemeente aandacht is voor exorcisme (demonuïtdrijving), zalvingen, en allerlei vormen van vasten en gebed, die wij niet kennen. Ook de zichtbare vreugde van het geloof, die vooral tot uiting komt in uitbundige dans en muziek, is een voorbeeld van Afrikaanse cultuur in de kerk. De opname van bovengenoemde cultuurtrekken in de christelijke gemeente zijn niet altijd vanzelfsprekend, maar toch ook niet zeer omstreden.

Meer omstreden waarden

Sommige cultuurvormen liggen echter gevoeliger. Zo is het geven van een bruidsschat aan de familie van de bruid een universeel gegeven, dat in alle culturen, dus ook in Afrika, voor-

komt. Ook in de tijd van het Oude Testament was dit niet onbekend. In Exodus 22:17 wordt bijvoorbeeld gesproken over de 'bruidsprijs der maagden', en ook David heeft een bruidsprijs (de zgn. 'Mohar') betaald voor Mikal (1 Samuel 18:25). Het probleem ontstaat echter wanneer er een koehandel in vrouwen ontstaat, en de vrouw wordt gereduceerd tot een infèrieur wezen. Ook komt het voor dat er exorbitante bedragen worden betaald, die een grote familie met een enorme schuldenlast opzadelt. In zo'n geval is het de taak van de christelijke gemeente om de cultuur van de bruidbetalingen te reguleren, zodat excessen voorkomen worden.

J. Horjus

Schiet op! De culturele antropologen zijn er weer!

e en de cultuur

Omdat de Afrikaan zich zo sterk onderdeel voelt van een familie en een gemeenschap, spelen de ouders (en voorouders) ook zo'n grote rol. Soms roept men de bijstand in van overleden voorouders om wijsheid te vinden bij bepaalde levensbeslissingen. Er bestaat brede overeenstemming onder Afrikaanse theologen dat dit een belangrijk religieus gegeven is, waar het christelijk geloof een antwoord op zal moeten vinden. Toch is dat een moeilijke zaak voor de Baptistenkerken, omdat het in de Bijbel niet voorkomt. De Afrikaans-evangelische theoloog Kwame Bediako heeft geprobeerd hier een oplossing voor te vinden. Hij stelt Jezus voor als een familielid die net als wij God als Vader heeft. Door deze geestelijke familierelatie kan Christus onze 'Oudere Broer' genoemd worden. Het probleem voor de Afrikaan is echter dat dit niet zo'n overtuigende oplossing is. We hebben namelijk geen bloedband met onze 'Oudere Broer' Jezus, en bovendien is Hij ook niet erg recent overleden. Kwame Bediako realiseert zich dat ook en vraagt: "Wat heeft een Ghanees te maken met Jezus van Nazareth, die niet behoort tot zijn clan, familie, stam of natie?" In antwoord op deze vraag wijst hij op het belang van de Hebreeënbrief: Christus wordt door de schrijver van de Hebreeënbrief namelijk als hogepriester voorgesteld, ondanks het feit dat hij 'uit Juda is gesproten' (Hebreeën 7:14). Dit maakt duidelijk dat Jezus niet gebonden is aan het Joodse volk alleen, maar de universele Heer van alle volken is. Het beeld van Jezus als hogepriester

spreekt de Afrikanen speciaal aan, omdat zij een traditie hebben van offers, priesterlijke bemiddeling, en hulp van de voorouders. Het offer dat Christus bracht, laat de Afrikaan niet zoals andere offers in onzekerheid over de vraag of het voldoende is. Doordat Christus hogepriester is, en alle mensen met God wil verzoenen, worden Afrikaanse priesters overbodig. Natuurlijk staat deze discussie over voorouderverering ver van ons bed. Maar het laat niettemin zien dat er vanuit de Bijbel zeker een antwoord op gegeven zou kunnen worden.

Als het christelijk geloof een cultuur ingaat, zal zij die altijd voor een deel onder kritiek stellen. Niet alles wat wij mensen op aarde bedenken, kan het licht van het evangelie verdragen.

Kritiek van het evangelie op de Afrikaanse cultuur

Als het christelijk geloof een cultuur ingaat, zal zij die altijd voor een deel onder kritiek stellen. Dit komt door de blijvende werking van de zondeval in de schepping. Niet alles wat wij mensen op aarde bedenken, kan het licht van het evangelie verdragen. Het betekent daardoor dat bepaalde cultuurelementen – ook sommige in Afrika – door de gemeenten verworpen moeten worden. Evangelische Afrikaanse theologen maken daarbij onderscheid tussen verschillende soorten van traditionele culturele gewoonten en gebruiken. Een eerste categorie zijn die cultuurvormen, die geheel in tegenspraak zijn met het evangelie, en daarom direct verworpen dienen te worden. Voorbeelden hiervan zijn o.a. afgodendienst, tovenarij en magie, rituele prostitutie, kannibalisme, discriminatie van ras, kleur, klasse. Een tweede categorie bevat cultuurvormen met meer geïnstitutionaliseerde gebruiken die een tijd getolereerd kunnen worden, maar die uiteindelijk zullen moeten verdwijnen: naaktloperij, inteelt, en po-

lygamie. Om een voorbeeld te geven: als een Afrikaan tot geloof komt, kan de dominee van de kerk soms maar beter niet eisen dat hij afscheid neemt van drie van zijn vier vrouwen. Dit komt omdat de vrouwen economisch van hem afhankelijk zijn, en anders tot de bedelstaf veroordeeld worden. Soms is het in zo'n geval beter om dit een tijd zo te laten, zodat er een oplossing gevonden kan worden voor de zorg voor deze vrouwen.

Het is hierbij natuurlijk altijd essentieel om te onderzoeken wat de sociale en religieuze functies van gebruiken en gewoonten zijn. Waar mogelijk moet worden gezocht naar alternatieven die niet in tegenspraak zijn met het evangelie. Verder is het onvermijdelijk dat er weerstand ontstaat tegen de kritiek van het evangelie op de cultuur. Zo proberen sommige 'vrijzinnige' Afrikaanse theologen juist hun traditionele godsdiensten nieuw leven in te blazen, en verwerpen zij daarbij centrale christelijke geloofsvoorstellingen. Hierbij oefenen zij grote kritiek uit op wat zij zien als een 'westerse' versie van het christelijk geloof, die de Afrikaan opgedrongen wordt. Toch wijzen andere, meer bijbelgetrouwe Afrikaanse theologen erop, dat meer nog dan de westerse cultuur, een verschil in schriftvisie hierbij een rol speelt. Zie je de Bijbel als het Woord van God, of als het 'Heilige Boek' van de blanken?

Buigen voor de Heer van de schepping

In het bekende opwekkingslied "U bent Heer van de schepping" wordt de juiste toon getroffen in de relatie van het evangelie tot de cultuur. Uiteindelijk moeten we belijden dat God Heer is over ons leven, Heer is over de schepping, en ook Heer is over onze cultuur. Voor Hem moeten wij ons neerbuigen, en Hem moeten wij kronen. Hij wil dat Afrikaanse gelovigen, net als Nederlandse, Arabische en Chinese gelovigen, gaan leven volgens de waarden van zijn Koninkrijk, en dat zij hun eigen cultuur durven bloot te stellen aan het oogverblindende licht van zijn evangelie.

Gebruikte literatuur:

William A. Dyrness, *Learning about Theology from the Third World* (Grand Rapids 1990); Kwame Bediako, *Jezus in de cultuur en geschiedenis van Afrika* (Kampen 1999); Kä Mana, *Théologie africaine pour temps de crise* (Paris, 1993); Ralph D. Winter & Steven C. Hawthorne (ed.), *Perspectives on the World Christian Movement* (Carlisle, 1997).

Foto's: J.S. Sussenbach

Centre Technique de Garoua: van leerling tot ondernemer

J.S. Sussenbach

Voor heel wat jonge mensen in en rondom Garoua, een stad in het Noorden van Kameroen, is de mogelijkheid om een opleiding te krijgen aan het Centre Technique de Garoua (CTG) een kans die met beide handen wordt aangegrepen. Dit Centrum is ontstaan uit een samenwerking tussen de Union des Eglises Baptistes de Cameroun (UEBC) en de Unie van Baptisten gemeenten in Nederland via de Europese Baptisten Zending (EBM). Sommige leerlingen volgen een opleiding direct aansluitend aan een basisopleiding (école primaire), anderen hebben eerst een paar jaar gewerkt voordat ze inschrijven. Het CTG heeft een drie-jarige naaiopleiding en twee-jarige opleidingen voor autotechniek en metaalbewerking. Momenteel heeft het CTG

28 personeelsleden en behoort daarmee tot de grotere werkgevers in Garoua. Verder zijn er meer dan 190 leerlingen. We laten twee leerlingen en twee oud-leerlingen van het CTG aan het woord.

David Hinimara (29) vertelt dat hij vanwege het overlijden van zijn vader een technische opleiding voortijdig moest afbreken en moest gaan werken (stenen bakken). Hij is blij dat hij op 26-jarige leeftijd toch nog de opleiding metaalbewerking aan het CTG kon beginnen; inmiddels heeft hij die met succes afgerond. Momenteel werkt hij op het CTG in de productie om zo meer werkervaring op te doen. Hij heeft zijn opleiding als heel nuttig en goed ervaren en benadrukt verder de positief-christelijke sfeer op het

Centrum. Met zijn diploma kan hij bij verschillende bedrijven terecht en misschien is het voor hem mogelijk een eigen bedrijfje te beginnen. Een probleem daarbij is natuurlijk het beginkapitaal en het opbouwen van een klantenkring. Binnenkort hoopt hij te trouwen en dat vraagt op dit moment alle aandacht.

Wullem Ruben Ndock (21) is direct na de basisopleiding naar het CTG gegaan om de metaalbewerkingsopleiding te volgen. Na de opleiding heeft hij kort elders gewerkt, maar ook hij is nu werkzaam op het CTG in de productie. Zijn droom is een eigen atelier voor de productie van deuren en ramen. Daarvoor heeft hij een lasapparaat en een slijptol nodig. Hij is blij dat zijn moeder mee spaart om hiervoor het geld bijeen te brengen. Hij had graag nog geleerd om op een draaibank te werken, maar helaas heeft het CTG maar twee van deze dure werkbanken en die zijn nodig voor de productie. Wullem is er vooral over te spreken dat hij hier in 2 jaar zo'n goede praktische ervaring heeft kunnen opdoen. Bij andere opleidingen duurt het veel langer, voordat je echt met lasapparatuur en ander gereedschap aan de slag mag gaan. Ook hij is zeer te spreken over de sfeer op het centrum en de onderlinge band.

Naast deze jonge mannen laten we ook twee jonge vrouwen aan het woord: Bienvenue Ziebnone (19) tweede jaars leerlinge van de naaiopleiding en Elisabeth Massah (23), de echtgenote van een Presbyteriaanse dominee, die in het derde jaar van de naaiopleiding zit. Bienvenue hoopt een eigen naaiatelier te kunnen beginnen met een paar eigen werkne-

David Hinimara

EBM Nieuws

Vacatures

Op de middellange termijn voorzien we de volgende vacatures op het zendingsveld. Een theologiedocent voor Ijui in Brazilië, een arts voor Nkoteng in Kameroen, een ontwik-

kelingswerker voor Bangui in de Centraal-Afrikaanse Republiek, een theologiedocent voor Jui in Sierra Leone, een HIV-AIDS projectmanager voor Johannesburg in Zuid-Afrika, en (iets nieuws!) Afrikaanse of Zuid-Amerikaanse werkers, die onder jongeren en/of vluchtelingen in Europa willen werken.

Natuurlijk zijn er ook mensen die liever niet voor langere tijd uitgezonden willen worden, maar wel roeping voelen voor een kortere tijd. Hiervoor hebben wij een vrijwilligersprogramma ontwikkeld.

Het Volontaire-programma

Als je God en mensen graag wilt dienen voor 3, 6, 9 of 12 maanden; je bereid bent om in een kerk, een peuterspeelzaal, kindertehuis of jongerenhuis te werken; misschien graag praktisch constructiewerk wilt doen; of wilt deelnemen aan agrarische projecten; of je bijdrage wilt leveren in de medische zorg; dan kunnen wij je uitzenden naar Zuid-Afrika, naar Mozambique, naar Sierra-Leone, naar Kameroen, naar Argentinië, naar Brazilië of naar Equatoriaal-Guinee.

Wat we van jou verwachten is een grote interesse in mensen, en in het zendingswerk; een goede beheersing van één van de vreemde talen Frans, Spaans of Engels; fysieke en mentale gezondheid; de bereidheid om in teamverband te werken; je eigen kosten te dekken (wij proberen sponsors te zoeken); en een minimumleeftijd van 18 jaar.

Voor meer informatie en actueel gebiedsnieuws kun je terecht op onze site www.ebm-masa.org

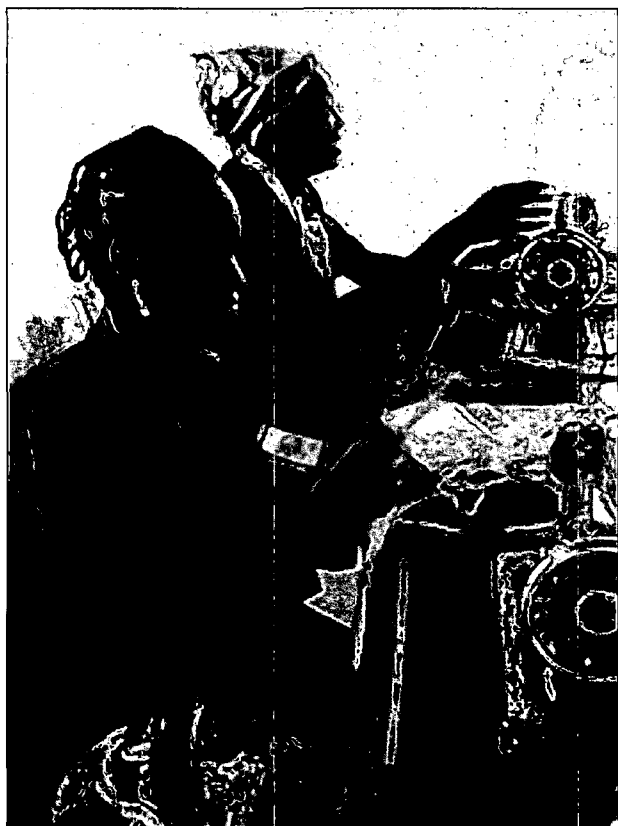

Wullem Ruben Ndock

mers, terwijl Elisabeth voor zichzelf wil gaan werken. Beiden zeggen dat de naaiopleiding van het CTG voor vrouwen zo belangrijk is, omdat ze na de opleiding thuis kunnen werken en geld verdienen. Hoewel je op de markt ook wel kleermakers tegenkomt, wordt het naaiwerk door hen toch vooral als vrouwenwerk beschouwd. Ook voor deze vrouwen is het startkapitaal een eerste zorg om zelfstandig te kunnen werken. Omdat een naaimachine niet zo duur is als het gereedschap voor een metaalwerkplaats proberen familieleden vaak met el-

kaar het benodigde geld bijeen te brengen, dat natuurlijk later moet worden terugbetaald.

Voor alle vier geïnterviewden is de opleiding aan het CTG een mooie springplank naar betaald werk thuis, een werkplaats in een bestaand bedrijf of een eigen kleine onderneming. Dat laatste roept wel het probleem op van het startkapitaal en hieraan zullen we ook in Nederland aandacht moeten geven. Bij alles is sterke motivatie een essentiële eigenschap, maar daar ontbreekt het deze oud-leerlingen en leerlingen van het CTG niet aan.

Bienvenue Ziebnone en Elisabeth Massah

Het CTG draait momenteel op volle toeren en zowel het lesmateriaal, de apparatuur als de gebouwen worden op volle capaciteit gebruikt. Geld voor uitbreiding en vervanging is dan ook heel hard nodig, vandaar dat de 'Wilde Ganzen' op 2 mei j.l. een vlucht voor het CTG heeft belegd, aansluitend aan de televisiedienst uit de Baptistengemeente Emmen 'De Wegwijzer'. Mocht u hiervoor als gemeente, individu of gewest ook een bijdrage willen geven, neemt u dan contact op met het Unie-bureau.

Foto's:
J.S. Sussenbach

Theologiestudent Roelof Ham:

"Studie theologie gaat wie je bent en wat je

jezelf aan, gelooft"

"Bij pastoraat ga je naast iemand staan en loop je een stukje mee op zijn of haar levensweg", aldus Roelof Ham.

Mariska Oegema

Tijdens mijn studie 'Beleid en bestuur in internationale organisaties' aan de Rijksuniversiteit Groningen voelde ik mij steeds minder op mijn plek; ik zag mijzelf daarin geen veertig jaar werken. Naarmate de studie vorderde, werd het gevoel sterker iets voor God in zijn Koninkrijk te doen. In biddend opzien naar God ben ik actief gaan zoeken: 'Heer, als er iets voor mij bij zit, wilt U mij dat duidelijk maken'. In die openheid ben ik gaan zoeken en ben een jaar later onder roepingsbesef begonnen aan mijn studie theologie om God te dienen."

Aan het woord is student Roelof Ham, lid van de Baptistengemeente Hoogeveen Beth-El, die in 1998 aan de voltijd-studie theologie aan 'De Vinkenhof' en de Universiteit van Utrecht is begonnen. "De studie is heel leuk en leerzaam, maar ook zwaar; het gaat jezelf aan, wie je bent en wat je gelooft. Bij veel andere studies lees je een studieboek dat je daarna naast je neerlegt, bij theologie ligt dat heel anders. Je moet het toetsen, erover nadenken en er zelf een mening over vormen."

In twee opzichten heeft de studie theologie Roelofs blikveld verbreed. "Ik heb gezien dat er heel verschillende manieren zijn om te geloven en God te dienen. Op de universiteit ontmoet ik studenten uit andere kerkelijke richtingen en heb gemerkt dat overall broeders en zusters zijn, niet alleen in het baptistenwereldje waarin ik ben opgegroeid. Hoewel christenen uit verschillende kerken vaak op eilandjes bezig zijn, zijn wij toch allemaal in Christus met elkaar verbonden. Wij dienen allemaal dezelfde Heer en Heiland, dezelfde Jezus die voor onze zonden is gestorven en is opgestaan. Dat is een fijne boodschap

geweest en heeft mijn geloof verrijkt", aldus student Roelof. "De studie zelf heeft mij ook gevormd en mijn perspectief verruimd. De stof was niet altijd makkelijk en ik kon me soms ook niet in de behandelde stof vinden. Bijvoorbeeld dat Jezus alleen maar een fictief figuur zou zijn, zoals in de moderne vrijzinnige theologie wordt geleerd. Met deze theorie ben ik het nooit eens geweest, maar nu werd ik geprikkeld mijn eigen standpunt hierover helder te krijgen. Als je jezelf de tijd geeft om de opgedane kennis terug te koppelen naar jezelf, dan kom je er sterker uit. Dat is heel waardevol."

Spreekbeurten

Volgend studiejaar breekt voor Roelof een periode van stages aan, maar nu al gaat hij af en toe voor in een gemeente. "Ik zou graag het aantal spreekbeurten uitgebreid willen zien. Het is heel leerzaam en ook fijn om te doen. Om thuis op iets uit Gods Woord te broeden en in biddend opzien een preek voor te bereiden om daarna mensen in de gemeente iets van God mee te geven. Dat ik dit onder leiding van God en zijn Geest mag doen, is uiteindelijk alleen maar genade; het is God Zelf die aan de harten van mensen werkt."

Pastoraat

Als specialisatie heeft Roelof de afstudeerrichting pastorale psychologie aan de universiteit gekozen, waarvoor hij ook een stage moet doen. "Vanaf de eerste kennismaking spraken de sociaal-wetenschappelijke vakken mij erg aan. Ze zijn heel praktisch gericht op het helpen van mensen in concrete situaties, om aan hen pastorale zorg te verlenen", geeft de theologiestudent aan. "Voor mij is het geloof in de eerste plaats God liefhebben

boven alles en je naaste als jezelf, daarin krijgt pastoraat z'n plaats. Bij pastoraat ga je naast iemand staan en loop je een stukje mee op zijn of haar levensweg."

Tijdens zijn studie voelde Roelof zich tot zowel het voorgangerschap als het pastoraat aangetrokken. "Nu het einde van mijn studie in zicht komt, zie ik mijn toekomst in het voorgangerschap. Maar dat sluit pastoraat niet uit, integendeel. Ik ben van mening dat de belangrijkste taak van een voorganger is pastor zijn voor de gemeente. Als voorganger loop je met mensen mee op de weg die zij gaan, vanuit het geloof sta je naast hen en ben je er voor die ander zoals Jezus naast de mensen was en maaltijd met hen hield. Een voorganger is niet een generaal die voor zijn troepen staat, maar iemand die dienend in de gemeente staat omdat hij God dient. Ik wil gaan onder leiding van God, mocht onze weg toch een andere kant op gaan dan zullen wij, mijn vrouw Deborah en ik, Hem volgen."

R. Ham

Tijdens zijn studie theologie leerde Roelof Ham zijn vrouw Deborah kennen. Ze zijn inmiddels vijf jaar getrouwd.

M. Dethmers

de dominee voorbij?

Impressies van een conferentiedag over de voorganger van nu en straks

René Erwich

Op 24 april j.l. ontmoetten 9 gemeenten, een aantal leden van het College van Beroepbaarstellingen, het Bestuur van de Theologische Opleiding en enkele stafleden elkaar in Apeldoorn rondom het genoemde thema. De aanleiding was de notitie 'Begaanbare Weg', die op de inmiddels afgelaste Bijzondere Algemene Vergadering besproken zou worden. De conferentiedag fungeerde als een eerste opstap om met elkaar in gesprek te zijn over het werk van de voorganger nu en straks. Het was een geslaagde dag!

De conferentiedag werd geopend met een tweetal bijdragen. Allereerst legde br. Kooistra, voorzitter van de Unieraad, de achtergronden en aanleiding tot de conferentiedag nog eens uit. Hierbij kwamen de hoofdlijnen van de notitie 'Begaanbare Weg' aan de orde. Br. Kooistra constateerde dat het gezamenlijke gesprek moet gaan over de veel bredere thematiek rondom het profiel en werk van de voorganger. Het is zwaar weer voor veel voorgangers en de problemen worden vaak niet breed genoeg (h)erkend. Deze dag had volgens hem dan ook een belangrijk doel: het gaat erom voorwerk te doen door zoveel mogelijk mensen te betrekken bij het denkproces. Hiermee kunnen we een basis leggen voor een goed beleid ten aanzien van kader en voorgangers.

Voorganger van de toekomst: alleskunner of specialist?

De tweede bijdrage was van mijn hand en ging over de hele specifieke vragen rondom het voorgangerschap. Allereerst moeten we vaststellen dat evaluatie van het voorgangerschap noodzakelijk is. De positie van de voorganger is maatschappelijk gezien veranderd, maar ook de beleving van het voorgangerschap is onderhevig aan temperatuurschommelingen. Een onderzoek onder predikanten

binnen de Nederlands Hervormde Kerk uit 2000 laat o.a. zien dat bijna 1/3 van het totaal aantal predikanten de gedachte aan een levenslang voorgangerschap als beklemmend ervaart. Velen lopen gaandeweg tegen een burn-out aan, halen de eindstreep (emeritaat) maar nauwelijks of niet eens. Conflicten zijn er ook te over. Het voorgangerschap heeft in deze zin een tobberig imago gekregen. Veel problemen worden door voorgangers zelf verzwegen, of zij weten niet waar ze met hun vragen terecht kunnen voor ondersteuning en geestelijke begeleiding. Mijn stelling is dat deze complexe problematiek onder ons niet voldoende serieus wordt genomen.

Ten tweede is er een ander punt en dit hangt samen met het eerste. Welke rollen vervult de voorganger nu? Hoewel we snel en veelvuldig met de mond belijden dat een voorganger niet alles hoeft te doen, wordt in de meeste profielschetsen in het kader van beroepingswerk de voorganger nog steeds als het 'schaap met de vijf (of zes?) poten' getypeerd. Durven we het echt aan hier eens kritisch naar te kijken? Zou er niet veel meer sprake moeten zijn van specialisaties naast bepaalde basistaken? Misschien hebben we wel meer behoefte aan jeugd-predikanten en diaconale predikanten? Bij deze discussie hoort tevens het gesprek over wat nu de kern uitmaakt van het voorgangerschap.

Ten slotte mondt ons gesprek uit bij de opleiding. Hoe leiden we op als we een profiel hebben vastgesteld. Wat moet er in een opleiding aan de orde komen? In de diverse opleidingen met wie het Seminarium samenwerkt (CHE, ETH) is de discussie over verschillende beroepsrollen al losgebarsten. Zo onderscheidt men de prediker, de pastoraal werker, leidinggevende en toeruster.

Workshops

Na de beide inleidingen gingen de deelnemers in kleine groepen uiteen. De gesprekken waren vooral bedoeld als een eerste opmaat naar herkenning van de problematiek en een poging om oplossingen voor de toekomst te benoemen. Het was bemoedigend om te zien hoe betrokken iedereen was. Er was veel herkenning van de geschetste zaken, maar ook de erkenning dat er iets moet veranderen

aan de wijze waarop we er als Uniegemeenschap mee omgaan. Een belangwekkende opmerking die gemaakt werd, was dat er in het algemeen onvoldoende samenhang is tussen de gemeentevisie, de fase waarin de gemeente zich bevindt enerzijds en de profielschets van de voorganger anderzijds. Anderen gaven aan dat voorgangers te veel solistisch functioneren en dat het moeilijk is om intervisie tussen langer functionerende voorgangers op gang te brengen. Zijn voorgangers wel echt bereid om te *blijven* leren? Algemeen vond men dat een voorganger niet sterk moet willen zijn op alle vlakken en dat er aandacht moet zijn voor de persoon van de voorganger. De groepen bleven niet hangen in het analyseren van de problemen maar stelden een aantal oplossingsrichtingen voor. Zo moet er meer gavengericht (ook tijdens opleiding) gewerkt worden en zal er meer praktisch in intervisie, supervisie en mentorschap in de begeleiding van voorgangers (niet alleen beginnende!) geïnvesteerd moeten worden. In de opleiding is het zaak meer praktijkgericht, breed oriënterend, en aan specialisatie te werken. Gezien de zwaarte van het beroep vindt men een psychologische keuring noodzakelijk. In het beroepingswerk hebben gemeenten en voorgangers concrete toerusting nodig. Meerdere malen werd opgemerkt dat een voorganger op grond van zijn gaven en talenten in de gemeente moet werken en dus op basis van een takendifferentiatie. De Unie kan hierbij adviserend en samenbindend werken.

Het vervolg

Terugkijkend was het een waardevolle dag. Inmiddels is besloten het hier niet bij te laten. De resultaten van deze dag zullen niet alleen als een eerste aanzet dienen voor een voorgangersprofiel, maar tevens voor een nieuw reglement voor voorgangers. In dit proces zullen o.a. de gemeenten die deel hebben genomen aan deze conferentiedag worden betrokken. Op deze wijze hopen we samen te werken aan een cruciaal onderdeel van ons gezamenlijke werk: de geestelijke leiding van gemeenten.

Dr. René Erwich, rector van ons Seminarium, is taakveldverantwoordelijke Theologische Vorming.

Unie- en gemeentenieuws

Vitellus in Deventer

Vitellus, de centurio van Jeruzalem, hoofdman over honderd, die hadden wij op bezoek, die verscheen in onze dienst, eerste Paasdag, hier in Deventer. En onze voorganger? Die hield zijn preek in portefeuille, voor een volgend paasfeest, denken we. Het is u niet geheel duidelijk? Terecht, u hebt recht op enige uitleg, bij dezen dan.

In de raadsvergadering kort voor de Paasdagen vroeg onze voorganger, ds. Johan Zijlstra, ons of hij met Pasen iets aparts, iets bijzonders mocht doen. Zonder verdere navraag, zonder vragen om opheldering gingen wij volledig met zijn, voor ons onbekende, plannen akkoord. In de stille week 'vierden' wij eerst een drietal avonden (Triduum Sacrum) en in het daartoe gemaakte programmaboekje viel ons de titel van de prediking voor de paas-zondag al op:

(Vertrouwelijk)

Aan: Domitius, Hoofdman over Hon-
derd, Kapernaüm, Galilea
Van: Vitellus, Hoofdman over Hon-
derd, Jeruzalem, Judea

Bij de samenzang net voor de overdenking ging onze voorganger de trap naast het doopvont af naar de kleedruimten beneden. Nu ja, dat gebeurt vaker, bij iedere doopdienst. Alleen, wij hadden de elfde april geen doopdienst. En onze voorganger kwam ook niet in zijn witte dooptoga en via dezelfde trap naar boven. Wie schetst onze verbazing toen vanachter uit de

zaal een ons onbekende Romeinse hoofdman verscheen, compleet in Romeins soldatentenuue, met helm en zwaard. Het bleek Vitellus te zijn, hoofdman over honderd in Jeruzalem. Hij las ons zijn brief voor, nog maar net geschreven, vol emoties over alles wat hij had beleefd de afgelopen week.

'Wat een ontvangst, Domitius, van die rabbi van jullie hier. Met palmtakken, met uitgespreide kleren op de straat, met hosannageroep. Een massale huldebetuiging. Heeft niet lang geduurd.'

En dan beschrijft Vitellus de veroordeling, de weifelende houding van Pilatus, het schijnproces, de weg naar Golgotha, de kruisiging. Ook over de wacht bij het graf schrijft Vitellus, over het keurkorps - zeer zorgvuldig geselecteerd - dat het graf moest bewaken. O ja, Vitellus bekennt in zijn schrijven dat hij bij het kruis heeft uitgeroepen 'Waarachtig, dit is de zoon van God!' Waarom Vitellus zijn hart uitstort, juist bij Domitius, hoofdman over honderd in Galilea? Nou, omdat hij, Domitius, de rabbi, de vreemdeling van Galilea ook kent, al veel langer. Zijn knecht was door Hem (heus Domitius, ik schrijf zijn naam voortaan met een hoofdletter) genezen en dat slechts door een woord, gesproken op afstand. (Ga heen, u geschiede naar uw geloof. En, de knecht genas, juist op dat uur) En de Galilese hoofdman wist ook van een uit de doden opgestaan meisje, amper twaalf jaar was ze. Nog maar één greep uit de vele wonderen die er gebeurden.

Om kort te gaan, wij werden in het solotoneel van onze voorganger meegenomen naar toen, naar het lijden, sterven van onze Heer en naar de overwinning over de dood. Alsof we meelepen, met de stoet. Alsof we bij het lege graf stonden waar we samen uitroepen, beleden 'De Heer is waarlijk opgestaan!'

Wilt u nog weten hoe het allemaal viel, hier in Deventer? Eén reactie willen we u niet onthouden. Onmiddellijk na Pasen viel er een kaart in de bus bij onze voorganger: 'Geachte hoofdman, We waren verheugd dat u ons met een bezoek wilde vereren. Voor herhaling vatbaar deze aangename ontmoeting.'

Voor de raad en gemeente
Gerrie Huizing

Landdag Gewest Groningen

Na een aantal jaren van afwezigheid is er weer een landdag in het gewest Groningen. Deze zal worden gehouden aan de Akkereinendweg in Siddeburen op de Tweede Pinksterdag, 31 mei. Op deze dag zullen er workshops zijn, er is een kinderprogramma met onder meer een luchtkussen. De NBBJ zal een volleybaltoernooi houden en het geheel wordt afgesloten met een praisedienst met medewerking van br. R. Dragstra. Aanvang is om 09.30-10.00.

Richard den Ouden

NBBJ jaarvergadering 2004

De NBBJ jaarvergadering van 25 mei 2004 is verzet vanwege het niet op tijd binnenkomen van alle stukken voor het jaarboek. Daarom is er een nieuwe datum gepland, namelijk op: woensdag 16 juni 2004, 19.45 uur te Zwolle (Baptisten gemeente Zwolle, Burgemeester Drijbersingel 15). Het jaarboek wordt verstuurd naar de contactpersonen van de diverse afdelingen die lid zijn van de NBBJ, de secretarissen van de gemeenten, de Unieraad en naar alle NBBJ-afdelingen, de werkgroepen en de Jeugdraad. U/Jullie zijn hierbij van harte uitgenodigd. Kijk op de website van de NBBJ voor de uitnodiging en agenda van de vergadering (www.nbbj.nl). Graag tot ziens op 16 juni a.s!

Met vriendelijke groeten,
namens de Jeugdraad,

Mirjam Nobbe
Secretaris NBBJ

Adressen

- Het nieuwe adres van ds. J.W. van Weenen is per 1 juni: Schutstraat 80-36, 7901 EG Hoogeveen, tel. 0528-235002.
- De nieuwe penningmeester van de Baptistengemeente Leiden is: P.J. Waale, Zomerkade 50, 2353 TX Leiderdorp, tel. 071-5227786.

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

De Heer is mijn Herder.

In vol vertrouwen op zijn Heer en Heiland is in de vroege morgen van donderdag 29 april 2004 ontslapen mijn lieve man en zorgzame vader en opa

HILBERT FRENS HARTGERS

in de leeftijd van 68 jaar.

Elly Hartgers – Groenhuijzen

Tineke

Marrit

Frens †

Monica en Bram

Frens

Leonard

Susanna

Joanna

Mieke

Carola

Danny

Lorentzlaan 28

8024 XL Zwolle

Een dienst van dankbaarheid zal worden gehouden dinsdag 4 mei om 14.00 uur

in het gebouw "de Samen(hof)" van de Baptistengemeente aan de Burg. Drijbersingel 15 te Zwolle.

Aansluitend zal de begrafenis plaatshebben op de algemene begraafplaats "Kranenburg" aan de Kranenburgweg 5 te Zwolle - Noord.

Voorafgaande aan de dienst is er vanaf 13.15 uur gelegenheid tot condoleren in voornoemd kerkgebouw. Hilbert hield van bloemen.

De Heer is mijn Herder.

In vol vertrouwen op zijn Heer en Heiland is op 29 april 2004 ontslapen onze broeder

HILBERT FRENS HARTGERS

in de leeftijd van 68 jaar.

Hij was zeer betrokken bij onze Gemeente en het Uniewerk en toonde warme belangstelling voor mensen. In een dienst van dankbaarheid hebben wij op 4 mei afscheid van hem genomen.

Baptistengemeente Zwolle

In het huis van mijn Vader zijn vele woningen.

Johannes 14 vers 4a

Op 1 mei 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

JOHANNES VAN DER LAAN

Geboren op 5 mei 1918.

Baptistengemeente Muntendam

*Heer, U bent om mij heen,
U bent voor me en achter me,
en uw hand ligt op mijn schouder.
Dat u me zo kent
kan ik niet bevatten,
het gaat mijn verstand te boven.
Psalm 139: 5 en 6*

Onze lieve en zorgzame moeder en oma

MARTHA VAN DER WERF – VAN DER VEEN

is op de leeftijd van 88 jaar overleden.

* 26 oktober 1915 † 2 mei 2004

Wij zijn dankbaar dat zij met zovelen een zegenrijk contact heeft gehad.

Trijntje W. van der Werf

Sip van der Werf
Bauwien van der Werf-Kuperus
Sybrand en Ruurdje
Petra en Dirkjan

Correspondentieadres:
Meeuwenlaan 63
8601 XR Sneek

De rouwdienst is gehouden op donderdag 6 mei in het kerkgebouw van de Baptistengemeente te Sneek, waarna de begrafenis heeft plaatsgevonden op de algemene begraafplaats aldaar.

*Heer, U bent om mij heen,
U bent voor me en achter me,
en uw hand ligt op mijn schouder.
Dat u me zo kent
kan ik niet bevatten,
het gaat mijn verstand te boven.
Psalm 139: 5 en 6*

Op de leeftijd van 88 jaar is van ons heengegaan onze zuster

MARTHA VAN DER WERF – VAN DER VEEN

2 mei 2004.

Baptistengemeente Sneek

Dacht ik:

*"Mijn voet vindt geen steun
Uw goedheid Heer, hield mij staande.
Wanneer talloze zorgen in mij woelden
werd mijn ziel door Uw troost verkwikt."
Psalm 94:18-19*

De Heer heeft thuisgehaald onze zuster

GEZINA RUBINGH-MIDDEL

* Nieuw Weerdinge † Musselkanaal
28 september 1914 21 april 2004

Baptistengemeente Nieuw Buinen

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl

ds. J.H. Hofman

mevr. M.J. Oegema-Tolsma

dhr. S. Prost

ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 11 juni 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 10 juni 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

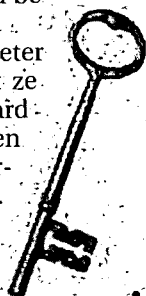
Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

jongeren

Column

Ik weet niet hoe het jou vergaat, maar ik ben altijd m'n fietssleuteltje kwijt. Dat is voor zover ik weet al sinds de tijd dat ik een fiets heb. Ik herinner me dat ik er zelfs een keer voor gestraft ben. Op een moment dat ik weer eens naar m'n fietssleuteltje zocht, werd ik namelijk in een jeugdkamp veroordeeld tot het dragen van de zogenaamde blundertrui. Ik moet zeggen dat ik sinds die tijd beter oplet, maar toch... Sleutels, je kunt ze maar beter bij de hand hebben, want ze openen fietsen en... uiteraard deuren. Een sleutel biedt een opening naar soms onvermoede mogelijkheden. Luister maar eens naar het volgende verhaal over het kruis. Het is ooit opgeschreven door David Watson:

Het is het beeld van geweld maar de sleutel tot de vrede

Een beeld van lijden maar de sleutel tot genezing

Een beeld van de dood maar de sleutel tot het leven

Een beeld van uiterste zwakheid maar de sleutel tot kracht

Een beeld van de doodstraf maar de sleutel tot genade en vergeving

Een beeld van intense haat maar de sleutel tot liefde

Een beeld van de grootste schande maar de grootste eer van de christen

Het kruis is de sleutel tot God

Ds. Henk Wieringa

NBJB jaarvergadering 2004

De NBJB jaarvergadering van 25 mei 2004 is verzet vanwege het niet op tijd binnenkomen van alle stukken voor het jaarboek. Daarom is er een nieuwe datum gepland, namelijk op: woensdag 16 juni 2004, 19.45 uur te Zwolle (Baptisten gemeente Zwolle, Burgemeester Drijbersingel 15). Iullie zijn hierbij van harte uitgenodigd. Kijk op de website van de NBJB voor meer info: www.nbjb.nl Graag tot ziens op 16 juni a.s!

Mirjam Nobbe
Secretaris NBJB

Wie dit zijn?

Ik weet het ook niet. Tenminste, ik ken hun namen niet. Maar op dit moment betekenen ze ergens in Afrika en Zuid-Amerika heel veel voor de mensen daar. Meer weten? Lees snel het EBM Nieuws over vrijwilligers op p.11

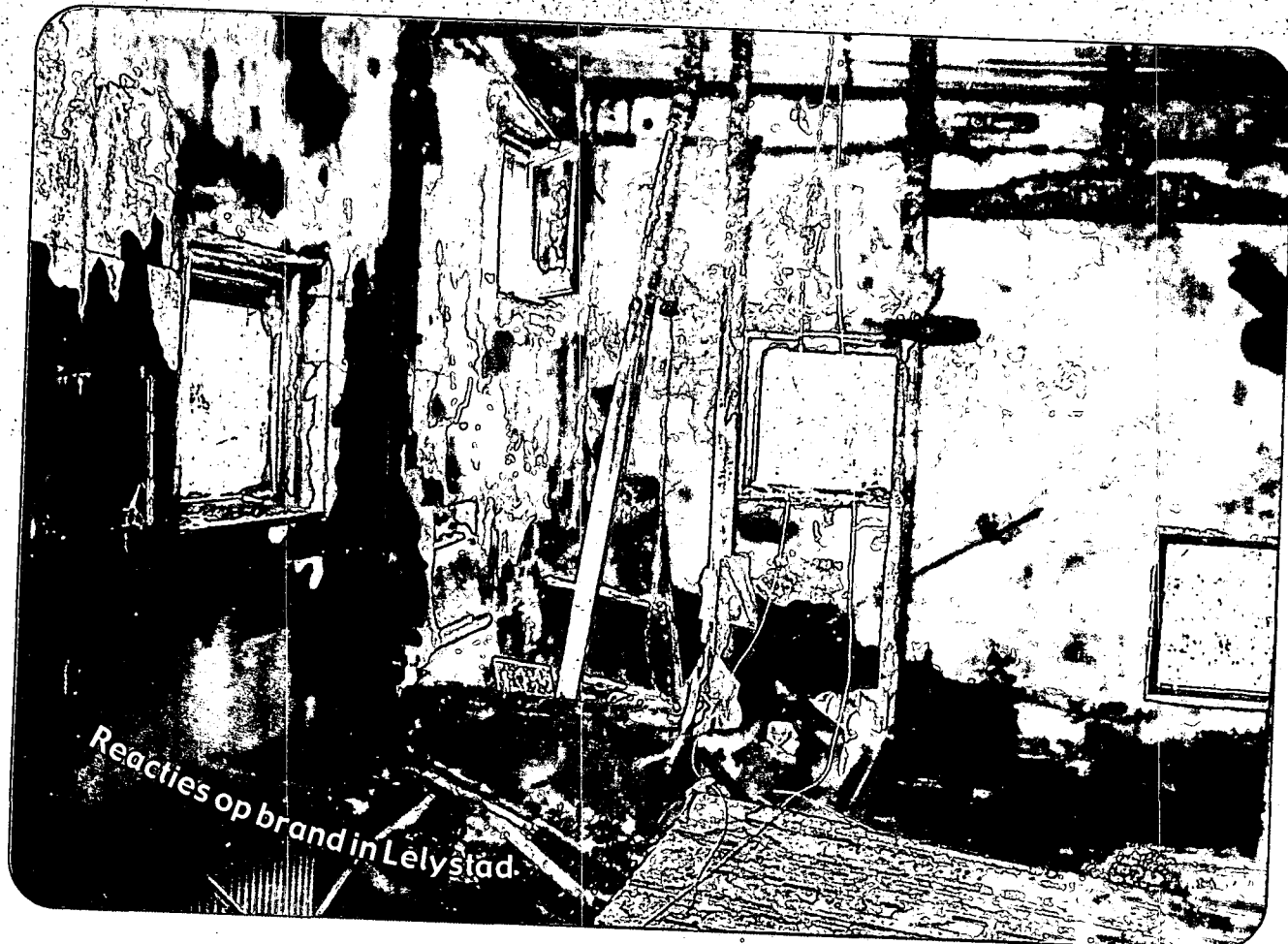
Biker Music Kick The Devil In His Face

Na de uitgave van de Nederlandstalige biker-Bijbel en het boek 'Christenen zijn geen walgjes' heeft biker Bherke, de voorzitter van de Christian Motorcyclist Association, nog een initiatief genomen om het evangelisatiewerk van christelijke motorrijders te ondersteunen: de uitgave van de Biker Music CD met daarop tracks van diverse artiesten als Solid, The Rock en The Rock of Ages Bluesband. De muziekstijl is een mengeling van blues en rock, twee geliefde muziekstijlen onder bikers. Deze CD zal zowel door de geheel in biker-stijl vormgegeven CD-hoes als door de lage prijs haar weg snel vinden naar de liefhebbers!

Stijl: blues / rock
Bestelcode: EGP 082
Adv. Prijs CD: € 5,95

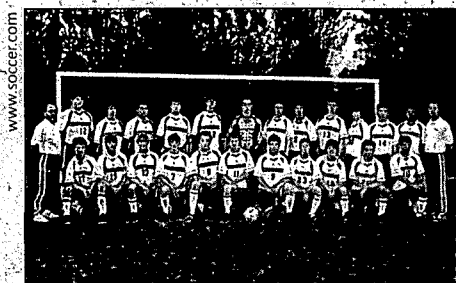
Samenstelling: Janna de Zwart

De Christen

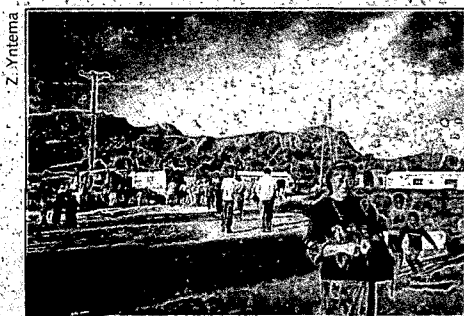

Inhoud

Voorganger Fritz Kaiser over brand in Lelystad	3
Het team van Jezus	4

Ander Nieuws	5
Column over... Vrijwilligerswerk	5
Reacties op brand in Lelystad	6-7
De Heer is dicht bij mensen	8-9
Ander nieuws	9
Woorden uit de Bijbel: Matteüs 7:13-23	10
Boekenpagina	11
Gemeente en zending: Zwaantje Yntema in Malawi	12

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (9)	13
Unie- en gemeentenieuws	13-15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
website <http://bgl.solcon.nl>
www.soccer.com
H.W. Wieringa

'Door deze vrijgevigheid worden niet alleen gelovigen in nood geholpen, maar ontvangt ook God veel lof en eer'

Als één lid lijdt, lijden alle leden mede, als één lid eer ontvangt, delen alle leden in de vreugde. Gij nu zijt het lichaam van Christus en ieder voor zijn deel leden. – Dit is een heel bekende bijbeltekst over gemeente-zijn. De apostel Paulus gebruikt het voorbeeld van een lichaam om uit te leggen dat de gemeente van God uit allemaal verschillende mensen met verschillende taken bestaat. Toen wij tot geloof kwamen en daarmee de Heilige Geest ontvingen, werden wij daarmee ook tot een ledemaat van het lichaam gemaakt. Naast die directe verbondenheid met Christus blijkt uit dit beeld ook dat gelovigen door Christus met elkaar zijn verbonden, ver weg en dicht bij.

In het boek Handelingen lezen wij hoe het lichaam van Christus kan functioneren in de praktijk. En de discipelen besloten, dat elk van hen naar draagkracht iets zenden zou tot ondersteuning van de broeders, die in Judea woonden; dit deden zij ook en zij zonden het aan de oudsten door de hand van Barnabas en Saulus. (11:29) Zo ook werd er in de vergadering te Jeruzalem besloten een brief naar de niet-Joodse gelovigen in Antiochië te sturen. Hier aangekomen, werd de vergadering bijeen geroepen en werd de brief overhandigd en voorgelezen. En toen zij die gelezen hadden, verblijdden zij zich over de bemoediging. (15:31)

Niet alleen in het boek Handelingen, ook in de nieuw-testamentische brieven vinden wij passages terug die een beeld geven van hoe het lichaam van Christus in de praktijk kan functioneren. Bijvoorbeeld in Paulus' tweede brief aan de Corinthiërs waarin hij spreekt over de verdrukking in Asia. Op Hem hebben wij onze hoop gevestigd, dat Hij ons ook verder verlossen zal, terwijl ook gij

ons te hulp komt met uw voorbede' (1:10b-11). Even verder in de brief schrijft Paulus over de collecte voor Jeruzalem: 'Want het dienstbetoon met deze ondersteuning draagt niet alleen bij tot de behoeften der heiligen, maar het is ook overvloedig door vele dankzeggingen aan God. Want door dit duidelijk blijk van hulpbetoon prijzen zij God (...)' (9:12-13a). Of zoals in Het Boek is vertaald: 'En wanneer wij u gift brengen aan hen die te kort hebben, zullen zij God danken en prijzen voor uw hulp. Door deze vrijgevigheid worden niet alleen gelovigen in nood geholpen, maar ontvangt ook God veel lof en eer.'

Ook vandaag de dag kunnen christenen (en gemeenten) elkaar steunen, bemoedigen, hulp bieden en voor elkaar bidden – heel praktisch en concreet. Zo werd afgelopen weekend voor de zestiende keer de 'Nacht van Gebed' gehouden, een initiatief van Open Doers die zich wereldwijd inzet voor ondersteuning van christenen in landen waar verdrukking of vervolging is. Praktische hulp en gebed voor de Baptistengemeente Lelystad na de brand is op dit moment ook actueel.

In dit nieuwe nummer van *De Christen* kunt u enkele reacties naar aanleiding van de brand bij de Baptistengemeente Lelystad lezen en kennismaken met ds. Fritz Kaiser, de nieuwe voorganger van deze gemeente. Verder in deze *De Christen* een meditatie naar aanleiding van het EK Voetbal en in het hart een epistel over een persoonlijke ervaring van ds. Henk Wieringa over Gods nabijheid.

Veel leesplezier

Mariska Oegema

Voorganger Fritz Baptistengemeente

"Ik voel me gesteund door de Heer in ingrijpende

Kaiser van Lelystad:

door de tijd na brand"

Mariska Oegema

website: <http://belsolcon.nl>

Het zal je maar gebeuren. Net afgestudeerd in de theologie, voor de eerste keer beroepen door een gemeente, nog maar koud begonnen en dan breekt in het kerkgebouw brand uit, voor de tweede keer in twaalf jaar tijd. Het is ds. Fritz Kaiser overkomen. Op zondag 1 februari jl. werd hij bevestigd als ouderling met als bijzondere taak het voorgangerschap van de Baptistengemeente Lelystad. "Het was de bedoeling dat ik binnenkort officieel als voorganger zou worden bevestigd nu mijn plaatselijke beroepaarsstelling rond is, maar waarschijnlijk wachten wij daarmee en combineren de bevestigingsdienst met de heropening van het gebouw."

Een jaar geleden heeft de – toen nog vacante – Baptistengemeente Lelystad Fritz Kaiser beroepen. "Vanaf het begin klikte het heel goed. Misschien had ik eerder voorganger in deze gemeente kunnen worden, maar mijn moeder werd ernstig ziek; op dat moment lag daar mijn taak. Op 9 januari is zij overleden."

In april, twee maanden na zijn bevestiging als ouderling, verhuisde Fritz Kaiser samen met zijn vrouw Mieke van Hilversum naar Lelystad. Met de brand in het kerkgebouw op zondag 9 mei kon ds. Kaiser daardoor snel ter plaatse zijn. "Voor mij was het ingrijpend zo'n ernstige gebeurtenis in mijn eerste gemeente", geeft de voorganger aan. "In deze tijd voel ik mij zeer gesteund door de Heer. Als voorganger moet je er zijn voor de mensen; velen van hen hebben voor de tweede keer gezien dat het kerkgebouw waaraan zij hebben gewerkt, in brand staat – dat raakt mensen behoorlijk. Nadat de brand was geblust, maakten wij in het gras een kring, hebben gebeden en daarna het lied 'Stel mijn vertrouwen op de Heer, mijn God' gezongen. Ik voelde mij toen gesteund door God; Hij gaf mij de juiste woorden om de mensen toe te spreken en voor het gebed. In de week na de brand heeft de Heer mij op het hart gelegd de eerst volgende zon-

dag te spreken over Filippenzen 4: 'Verheugt u in de Here te allen tijd!'. Het is een gedurfde tekst in deze omstandigheden, maar het is ook heel toepasselijk. Met Paulus worden wij nu uitgedaagd om dat samen waar te maken."

"In deze moeilijke tijd weten wij ons ook gesteund door andere gemeenten; door een kaartje of e-mail en een bloemstuk van onze 'buurkerk'", geeft ds. Kaiser aan. "Het is heel bemoedigend te merken dat we er niet alleen voor staan, maar dat we gesteund worden, zelfs over kerkmuren heen. Dat is geweldig. Zo kun je met elkaar kinderen van God zijn en mag je er voor elkaar zijn."

Naprater

Ds. Fritz Kaiser vindt het positief om in de Baptistengemeente Lelystad te beginnen. "Het is een warme gemeente en ze geven me de tijd om me in te werken." De opleiding theologie heeft hij aan de ETH in Veenendaal gevolgd. "Uit roeping ben ik theologie gaan studeren. Voor mij was deze HBO-opleiding het meest haalbare; vanaf de mavo heb ik mij opgewerkt. Ook de interkerkelijke richting van de ETH spreekt mij aan. Het houdt je scherp; door verschillende overtuigingen moet je nu met argumenten komen en de discussie met elkaar aangaan. Maar ik heb ook gemerkt dat ondanks de verschillen er veel zaken zijn die samenbinden. Verder worden hier de talen Grieks en Hebreeuws op een hoog niveau gegeven, dat is belangrijk. Zo kun je bij de preekvoorbereiding commentaren controleren, anders moet je alvast tijd op anderen afgeven en word je een soort naprater."

Waardevol

Toen Fritz Kaiser aan de ETH stu-

deerde, liepen studenten een heel jaar stage in één gemeente wat hij als heel waardevol heeft ervaren. "Zo leer je van de seizoenen in een gemeente, de op- en afbouw van activiteiten, maak je huwelijksdiensten en begrafenissen mee en krijg je eerder bepaalde taken in die gemeente toegewezen. Ik heb ook gemerkt dat je in het pastoraat verder in gesprekken kunt doordringen. Mensen nemen je in vertrouwen, er ontstaat meer openheid. Je bent niet meer een vreemde eend in de bijt."

Ds. Fritz Kaiser hecht veel waarde aan de praktijk. "Dat is ook de belangrijkste reden waarom ik de 4-jarige opleiding over 6 jaar heb uitgespreid. Door meer spreekbeurten te houden en al tijdens de opleiding in de gemeente aan het werk te zijn, houd je meer feeling met de praktijk. Bovendien voorkomt het dat je heel wetenschappelijk gaat spreken waardoor mensen je niet meer begrijpen. Die praktijkervaring vind ik heel waardevol. Als je begint met je bediening, heb je al veel ervaring opgedaan en kom je niet gelijk voor allerlei nieuwe dingen te staan." Niet alleen om financiële redenen maar ook om niet-wereldvreemd te worden, heeft ds. Kaiser een bijbaantje. "Anders ben je alleen maar op geestelijk niveau bezig en thuis aan het werk. Door zo'n bijbaantje zie ik waar mensen op de werkvloer mee worstelen; die kennis kan ik gebruiken in mijn werk in de gemeente."

Ds. Fritz Kaiser en zijn vrouw Mieke (2e en 3e van links) bij de inzegening in Lelystad.

Baptistengemeente Lelystad

Het team van Jezus

Het zal niemand ontgaan zijn: het EK-voetbal staat voor de deur. Van 12 juni tot en met 4 juli rolt de bal in Portugal en strijden teams om de titel Europees Kampioen voetbal. Ook Oranje doet mee en dat doet menig voetbalhart sneller kloppen. Bondscoach Dick Advocaat heeft 22 spelers geselecteerd en bij elke wedstrijd mag de helft daarvan opdraven. Ook Jezus heeft mensen om zich heen geselecteerd om anderen voor zijn Koninkrijk te winnen. Een overzicht van namen en posities in een opstelling van 3-4-3.

DOEL

Matteüs, de tollenaar

Matteüs, ook wel Levi, is een tollenaar. Het is bekend dat tollenaars veel in eigen zak staken. Het eerste wat Matteüs na zijn bekering doet, is Jezus en zijn discipelen uitnodigen voor een maaltijd in zijn huis. Het is zijn eerste evangelisatie/actie want hij nodigd ook tollenaars en andere zondaars uit. Matteüs verdedigt in zijn leven en schrijven wat Jezus zegt: zij, die gezond zijn, hebben geen geneesheer nodig, maar zij, die ziek zijn. Een klasse keeper die Matteüs.

VERDEDIGING

Bartholomeüs en Jakobus, de zoon van Alfeüs

Over Bartholomeüs en Jakobus, de zoon van Alfeüs horen we na het noemen van hun naam in de opsomming van de apostelen niet zo veel meer. Zo gaat dat ook vaak met verdedigers, die zijn niet zo bekend. Deze beide apostelen posteren we dan ook op de links- en rechtsback-positie.

Tomas

Tomas zal altijd het stempel 'ongelovige' Tomas opgedrukt krijgen. Natuurlijk is het waar dat hij eerst wil zien. Maar hij was ook bereid om zijn leven op te offeren vanwege zijn liefde voor Jezus. En dan is er natuurlijk nog die onvergetelijke belijdenis: "Mijn Heer en mijn God." Nee, Tomas staat als een huis in de het midden van de verdediging.

MIDDENVELD

Petrus

Als Rots in de branding zou Petrus natuurlijk in de verdediging kunnen staan. Maar we kennen ook allemaal zijn rol als haantje de voorste en als leider van de gemeente te Jeruzalem zet hij de lijnen uit en behoudt hij overzicht. Hij is dan ook de as op het middenveld.

Andreas

Een heel ander type dan zijn broer Petrus. Hij is bescheiden, maar wel de man die het doel voor ogen houdt: Hij brengt Petrus bij Jezus en introduceert de jongen met broden en vissen bij zijn Heer. Andreas is de vooruitgeschoven middenvelder.

Filippus

Filippus brengt zijn vriend Natanaël en later een groep heidenen tot Jezus. Als er zich in de wildernis zoveel mensen rondom Jezus scharen, vraagt hij zich in verbijstering af hoe men te eten moet krijgen. Hij is de verdiedigende middenvelder.

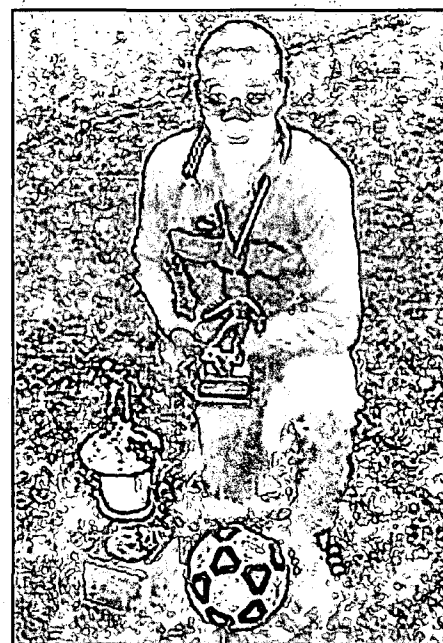
VOORHOEDE

Jakobus en Johannes

Jakobus en Johannes vormen als broers het spitsenkoppel bij uitstek. Waar Jakobus is, is Johannes en omgekeerd. Ze vullen elkaar naadloos aan. Ze worden samen geroepen als ze aan het vissen zijn. Ze hebben beiden het voorrecht om aanwezig te zijn als Jezus het dochttertje van Jairus opwekt. Ze zijn er bij de verheerlijking op de berg samen bij. Ook in Gethsemane zijn ze onafscheidelijk. Johannes is de oogappel van Jezus. Hij beseft als eerste dat Jezus is opgestaan en bewijst zich een echte visionair. Van de twee is hij de afmaker: hij scoort altijd en overal.

Judas

Over deze Judas weten we niet zoveel dan dat hij de zoon van Jakobus genoemd wordt. Wellicht noemt men hem ook Taddeüs. In tegenstelling tot

Judas Iskariot, haakt hij niet af maar wil hij een vooruitgeschoven rol spelen. Op de rechtervleugel komt hij goed tot zijn recht.

Simon de Zeloot

Simon was een aanhanger van de nationalistische partij van de Zeloten. Zeloot staat voor IJveraar. Nadat Jezus hem heeft geroepen zet Simon zich aan de lijn vol ijver in voor de zaak van zijn Heer. Een perfecte linksbuiten.

RESERVE

Matthias

Na het dramatische afscheid van Judas Iskariot wordt hij door het lot toegevoegd aan de elf andere apostelen. Het lot, dat klinkt wat dramatisch, maar zijn naam betekent: gave van God. Matthias begint op de bank.

Tot zover een overzicht van namen en posities van Jezus' eerste lichting. Waar staat u zelf?

Foto's: www.soccer.com

Ander nieuws

Werk Open Doors in Irak beperkt door onveiligheid

Het werk van stichting Open Doors in Irak wordt ernstig belemmerd door de onveilige situatie. Sommige projecten zijn nagenoeg stilgelegd en besprekingen kunnen niet meer in het land worden gevoerd. De Iraakse contactpersonen moeten nu zelf naar het buitenland reizen om zaken door te nemen met vertegenwoordigers van Open Doors.

Uit verschillende bronnen heeft Open Doors vernomen dat Iraakse christenen en kerken lijden onder de huidige onrust in hun land. Niet alleen buitenlanders zijn slachtoffer van ontvoering, maar ook veel lokale christenen en moslims. Het gaat de ontvoerders in veel gevallen om losgeld. Daar komt bij dat een Iraakse rebellen-groep in Falloedja begin deze maand heeft opgeroepen kerken te vernielen en christenen aan te vallen. Veel Iraakezen hebben vuurwapens, en er komen steeds meer (internationale) terroristen die door Al-Qaïda geïnspireerd worden naar Irak. Al eerder waren christenen doelwit van aanslagen. Zo zijn christenen gedood die alcohol verkochten en werden half maart Amerikaanse baptisten vermoord in Mosoel.

In verschillende steden, waaronder Bagdad, blijven Iraakezen zoveel mogelijk thuis. Diverse kerken hebben bijeenkomsten afgelast vanwege de onveilige situatie. Een bisschop van de Assyrische kerk meldt dat minstens vier leden van zijn kerk zijn ontvoerd.

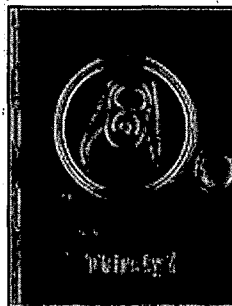
Christelijke leiders verwachten niet dat snel grote verbetering optreedt in het land. Het is moeilijk bekwame leiders te vinden. In de jaren negentig, na de eerste Golfoorlog, verlieten veel hoogopgeleide Iraakezen hun land. Christenen hopen en bidden dat God toch stabiliteit en veiligheid wil brengen in Irak.

'Buitenlanders zijn een doelwit op zich', verklaart Karim Sâmi (een schuilnaam), Irak-coördinator van Open Doors. 'Het is daarom niet verstandig de grens over te gaan.' Noodzakelijke besprekingen worden nu buiten Irak gevoerd. Verder hebben alle Arabische leraren die de komende maanden trainingen zouden geven in Irak gevraagd of de geplande seminars kunnen worden uitgesteld. Over andere projecten die niet door-

gaan, kan Open Doors uit veiligheids-overwegingen geen mededelingen doen. Positief is dat het verspreiden van christelijke lectuur vooralsnog wel zonder onoverkomelijke problemen verloopt.

Uitgeverij presenteert Bijbel in blik

Uitgeverij NBG heeft een bijbelvertaling op de markt gebracht met een metalen omslag. Uitgeverij NBG is de eerste uitgeverij die een dergelijk product in de Nederlandse taal op de markt brengt. Het omslag van de Metal Bijbel lijkt op een blikje met frisdrank. De voorkant laat een haakje zien, waaraan het blik ogenschijnlijk kan worden opengetrokken. Daaronder staat de tekst: 'Thirsty?', de sluiting van het boek bestaat uit een magneetje. De inhoud van het blik sluit aan op het ontwerp. De lezer wordt in een voorwoord uitgenodigd om de dorst te lessen met de inhoud van het boek. En achter in de uitgave staan verschillende bijbelteksten waarin het thema van water en dorst een rol speelt. De schutbladen met bubbels versterken het beeld dat de Bijbel zich laat gebruiken als dorstlesser. De Bijbel bevat de tekst van de Groot Nieuws Bijbel. De uitgever mikt op een jong publiek. Het boek is uitgebracht door uitgeverij NBG, onderdeel van Uitgeversgroep Jongbloed. De Metal Bijbel kost 34,00. ISBN 90-6126-791-9.

Gebed voor Canadese Baptisten-leider gevraagd

De Baptisten Wereld Alliantie roepen op tot gebed voor br. Dick Coffin, voormalig algemeen secretaris van de Canadese Baptisten Unie. Br. Coffin heeft long kanker en verblijft momenteel op de intensive care afdeling van een ziekenhuis. Voor wie hem en zijn vrouw Jeannie een bemoediging wil sturen, hun adres is: 235 Prince Street, Charlottetown, Prince Edward Island, C1A 4S2 Canada.

Column over...

Vrijwilligerswerk

Door: S. Prost

Mijn vrouw helpt kinderen in Mappa Mondo en ik geef bloed voor het Rode Kruis, de grootste vrijwilligersorganisatie. Niet om dat bloed, maar voor die kinderen kregen wij vorige week € 5.750,- mee naar huis. Normaal gaan we nooit met zo'n bedrag over straat. Sommige mensen doen dat wel. Maar laten we het daar niet over hebben. De volleybalvereniging Rouveen overhandigde daar in hun clublokaal de cheque. Symbolisch natuurlijk. Mooi. Loffelijk. Bewonderenswaardig. Dat doet je goed.

Ruim één derde deel van alle Nederlanders doet, volgens de voorzitter van de Vereniging Landelijke Unie van Vrijwilligers, vrijwilligerswerk. Vorige week las ik dat een werknemer bij zijn of haar baas beter presteert als men daarnaast ook vrijwilligerswerk doet. Maar vorig jaar werd op het symposium Pro Deo bekend gemaakt dat de vrijwilliger-nieuwe-stijl gauwer zapt van het één naar het ander. En er zelf ook nog beter van wil worden.

Dat Rode Kruis heeft wel wat gemeen met ons als christenen. Bij allebei is een kruis het symbool. En van bloed geven weten wij ook. Maar Gods beweging bestaat wel uit een nog groter aantal vrijwilligers. En dat heeft met een levenskeuze te maken. We zijn er toe geroepen. Als christenen eens niet alleen 10% van hun inkomsten, maar ook van hun tijd gaven? Nee, nu vraag ik teveel. Alhoewel, bij een goede dienst-knecht van Jezus past geen zappedrag. Daarnaast kan Hij toch levenslang op ons rekenen. Zonder er eerst zelf beter van te worden. Dat betekent dan een heilig moeten.

Dat heeft wel heel veel weg van die Poolse grootvader die in oorlogstijd vrijwillig meeging. Met het gezin van zijn dochter dat gedeporteerd werd. Hoewel hij boven de leeftijd van gedeporteerden was. Hij zei dat hij om hen vrijwillig moest gaan.

(Reageren? s.prost@freeler.nl)

**Reacties op brand
in Lelystad**

“Dankbaarheid en blijdschap over Gods hulp overstemmen verdriet om brand”

“Een flinke groep gemeenteleden was laat op de avond naar de brand gekomen en zag met eigen ogen hoe na twaalf jaar voor de tweede keer ons gebouw in brand stond. Ongeloof, verdriet, verdoving en opstandigheid; het was allemaal op de gezichten te lezen”, aldus br. Albert Remmelzwaal, raadslid van de Baptistengemeente Lelystad. “Maandagavond kwamen wij als raad bij elkaar en hebben veel op de rails kunnen zetten en praktische zaken kunnen regelen. Hierin hebben wij ervaren hoe de Heer ons nabij is, ons zegent en helpt.”

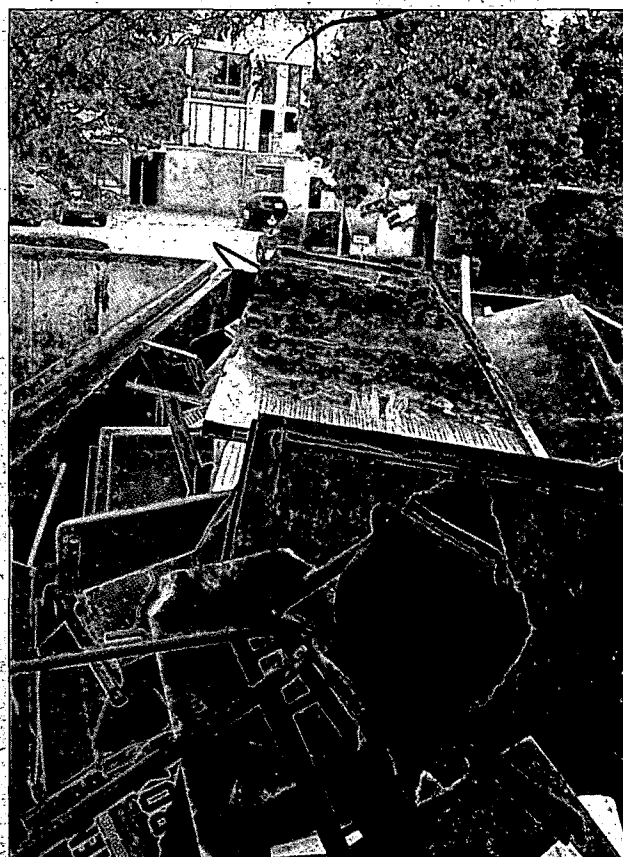
“Het uitgebrande kerkgebouw geeft een troosteloze aanblik. Alles is zwartgeblakerd en nog nat van het bluswater. Twee dagen na de brand is het gebouw van binnen gestript; alles moest eruit, zoals alle wanden en plafonds, omdat daarachter moet worden schoongemaakt en veel leidingen en elektriciteitsbedrading werden verwijderd. Hoewel het overgrote deel van de inventaris is vernield, zijn de preekstoel, de avondmaalstafel, het orgel en de geluidsapparatuur behouden gebleven. Ook hebben wij een tijdelijk onderkomen kunnen vinden; we konden zelfs kiezen uit drie reële mogelijkheden. Zo hebben onze buren, een verzorgingstehuis, spontaan gebeld om te vragen wat zij voor ons konden doen en boden de mogelijkheid aan een zaal te gebruiken voor de erediensten. Dat was hartverwarmend. Ook de manier waarop zij ons hebben ontvangen, deed ons heel goed. Onze gemeente heeft ook veel steunbetuigingen en praktische aanbiedingen uit het land ontvangen; dat is heel bemoedigend.”

Uitbouwen

“Een dag na de brand heeft een aannemer de schade aan het gebouw opgenomen en aangegeven dat de herstelwerkzaamheden al snel kunnen beginnen en met twee tot drie maand kunnen worden afgerond. Toch willen wij daarmee nog even wachten, omdat we mogelijk deze gelegenheid gaan aangrijpen om uit te bouwen. Vooral de zondagsschool heeft behoefte aan meer ruimte. Door de brand moet nu één gevel geheel vernieuwd worden, en wel precies die gevel welke de meest logische plek is om uit te bouwen. Daarom, het is een unieke mogelijkheid om die uitbreiding nu te realiseren, want een paar jaar later kost het een veelvoud van dat bedrag. Inmiddels zijn al brieven de deur uitgegaan naar de gemeente Lelystad of zij bereid is tot verkoop van de benodigde grond; de aannemer en de Unie Bouw Stichting die formeel eigenaar van het gebouw is. Als al deze bouwsteentjes bij elkaar komen, kunnen we met een voorstel naar de gemeentevergadering gaan waar de uiteindelijke beslissing over de uitbreiding wordt genomen. De gemeente heeft al wel enthousiast gereageerd op de eerste plannen en de uitbreidingsplannen lijken financieel haalbaar.”

“Door alles wat in de week na de brand is gebeurd, kon ik blij naar de eerste zondagse dienst gaan. Er was zoveel reden tot dankbaarheid na wat er na de brand was gebeurd; wij hebben zo de zegen en nabijheid van

de Heer ervaren. In die eerste dienst hebben wij ruim de tijd genomen om de gemeente te informeren over de stand van zaken. Toen de gemeente hoorde wat er in die ene week was gebeurd en welke vooruitzichten er zijn, werd het verdriet om de brand overstemd door dankbaarheid en blijdschap over Gods hulp. De echte rouwperiode kon worden afgesloten, maar er staat nog wel heel wat te gebeuren en te doen.”

“Het is verschrikkelijk. Als je hoort over die tweede brand, dan kun je het amper geloven – zoiets, dat kan toch niet?!” aldus zr. Ida Knol-Mulders, secretaris van de Baptistengemeente Lelystad, in een eerste reactie. “Die zondagavond 9 mei hoorde ik de sirenes van de brandweer. Wat ik anders nooit doe, deed ik nu; ik ging buiten kijken. Ik zag dikke rookwolken en dacht: ‘Dat is de kerk’. Ik liep weer naar binnen en de telefoon ging: daar was inderdaad brand uitgebroken. Onderweg ernaartoe zag ik op een paar honderd meter afstand de vlammen al boven de bomen uitkomen en dacht: ‘Dit is echt niet goed’. Toen de brand geblust was, leek de schade voor je gevoel mee te vallen. Bij de vorige brand lag de helft plat, nu stonden alle muren nog overeind. Maar de volgende dag bleek de schade toch heel ernstig. Van alle tafels en stoelen was niets meer over; alle wanden, plafonds en elektrische bedrading waren vernield evenals de keukens. Ook de rook heeft heel veel schade aangericht.”

“Je kunt het amper geloven – zoiets, dat kan toch niet”

“Een dag later, maandagavond, hadden we raadsvergadering – 24 uur na de brand hadden we alles al op papier staan van wat er geregeld en gedaan moest worden en werden afspraken gemaakt. Nog een dag later hebben we drie locaties bekeken waar wij tijdelijk op zondag zouden kunnen samenkomen. Ondanks het verdriet om wat er was gebeurd, was dit allemaal heel bemoedigend. De Here heeft alle dingen toch ten goede geleid – dat is heel fijn.”

Schouder aan schouder

“Zondag 16 mei – de eerste dienst na de brand was heel bijzonder. Wat mij

van die dienst en de preek het meest is bijgebleven, is dat wij schouder aan schouder als gemeente hierin mogen staan. Net zoals vroeger in het leger werd gedaan: zolang de rijen gesloten waren, kon er niets gebeuren. Of zoals bij het voetbal: zolang de muur blijft staan, kan er geen doelpunt worden gemaakt. Als wij als gemeente samen schouder aan schouder daarin gaan staan, kunnen verkeerde invloeden van buiten die ons bijvoorbeeld kunnen ontmoedigen, niet binnendringen en staan wij samen sterk.”

“Gelukkig is het kerkgebouw goed verzekerd, waardoor de reconstructie van het dak en de herbouw van het gebouw door een aannemer wordt uitgevoerd. Daarom zijn wij met de Baptistengemeente Lelystad in overleg over de behoefte aan praktische hulp die door andere baptistengemeenten geleverd kan worden”, aldus br. Gert Vernhout, al-

gemeen coördinator van het Diensencentrum van onze Unie. “Momenteel vindt een inventarisatie plaats van het benodigde zondagsschool en crèche materiaal, want ook op de tijdelijke locatie is daar natuurlijk al behoefte aan. Andere zaken zoals een nieuwe inrichting komen in een later stadium aan de orde.”

Drie dagen na de brand is samen met de nieuwsbrief van de Unieraad een brief verstuurd waarin alle gemeenten over de brand zijn geïnformeerd. “De gemeenten werden daarin ook opgeroepen te bidden en hun steun te betuigen door een kaartje of e-mail.

“Gebeurtenis geeft sterke prikkel om in beweging te komen”

Want ook in moeilijke dagen kunnen baptistengemeenten die deel zijn van dezelfde Unie elkaar steunen en helpen. Er zijn al reacties op die brief binnengekomen. Ik denk dat zo’n gebeurtenis een sterke prikkel kan zijn om in beweging te komen, elkaar te helpen en er voor elkaar te zijn. Op lokaal niveau merk je in veel gemeenten dat de nood gedeeld en gedragen wordt, maar men lijkt zich minder bewust te zijn van de mogelijkheden in groter verband. Dat je feitelijk net zoals je als gemeente biddend om het bed van een ernstig zieke staat en dan wonderen meemaakt, je als je hulp vraagt en hulp verleent bij zo’n voor de gemeente toch ingrijpende gebeurtenis, beiden enorm kan worden gezegend, versterkt in het geloof en in de onderlinge band.”

Interviews door Mariska Oegema
Foto's: website <http://bgl.solcon.nl>

De Heer is dicht bij mensen

Henk Wieringa

Chris Eijer het woord maar al snel waren mijn gedachten niet meer bij zijn woorden. Ik dacht na over God en over de vraag: als God er is en Hij heeft alles gemaakt, waar komt Hij dan zelf vandaan. Dat werd me te ingewikkeld en te machtig en ik besloot me over te geven aan de almachtige God die ook mij op het oog had.

Op het moment dat ik die keuze had gemaakt, zag ik een boom en aan die boom links een tak. De boom wees me een richting voor m'n leven en ik zag het zo voor me dat God me zond om van Hem te getuigen. Op dat moment zag ik ook de tak aan de rechterkant van de boom. Links en rechts een tak. Het betekende voor mij: een zegenend gebaar waarmee God zei: "Als jij voor mij wilt gaan dan zal ik jou zegenen en nabij zijn." Misschien een wat apart verhaal maar het beeld wat ik in het bos heb gezien, zag ik een poosje later afgebeeld in een tekening in een boek van Youth for Christ. Ik heb het direct nagetekend en de tekening heeft jarenlang de muur van mijn slaapkamer gesierd.

2003

De ervaring uit 1974 staat in m'n geheugen gegrift en als ik er aan terugdenk, beleef ik het als de dag van vandaag. Dat geldt ook voor de tweede ervaring die ik met u wil delen. Het is een ervaring van bijna 30 jaar later. Om precies te zijn gaat het om 2003.

Ik voelde me al een tijdje niet al te lekker maar begin mei was het zover gekomen dat ik bijna geen trap meer op kon zonder tussendoor een paar keer te stoppen. Dan dus toch nog maar weer een keer naar de dokter. Er werd bloedarmoede geconstateerd en ik moest naar de spoedopvang van het Academisch Ziekenhuis in Groningen. Er volgde een maag- en een darmonderzoek. Bij het darmonderzoek was het raak en kreeg ik te horen: "meneer, als u wilt blijven leven dan moet dat er uit" Het 'dat' was kwaadaardig weefsel aan de dikke darm.

"Mijn geloof werd me niet ontnomen maar alleen maar versterkt."

Nou zeggen we in onze tijd vaak: "wat gaat de tijd snel, hè" maar iedereen weet ook dat dit niet opgaat als je moet wachten. Het wachten op de operatie duurde lang en werd ook nog eens gecompliceerd door een trombosebeen. Heel snel kon ik rust en vrede vinden in het feit dat ik zou kunnen sterven. Ik wist me geborgen in Gods hand en wat ook zou gebeuren: het zou goed zijn. Ik vond dat een wonderlijke en ook een hele fijne ervaring. M'n geloof werd me niet ontnomen maar alleen maar versterkt.

Vastgehouden

Het werd juli en de operatie volgde. De operatie werd geslaagd uitgevoerd maar op de uitslaapkamer vertelde me me dat ik tijdens de operatie van de tafel was gegleden en dat men daardoor gedwongen was om me op de 'ouderwetse' manier te opereren. Dat betekende voor mij: een dikke snee in de buik en 'tussen de oren' zette zich steeds meer vast: men heeft me laten vallen. U begrijpt: ik was er lichamelijk en geestelijk slecht aan toe en was zo afhankelijk als je maar afhankelijk kunt zijn. Ik kon om het zo te zeggen wel in een klein lucifersdoosje.

Op die momenten heb je behoefte aan de nabijheid van mensen van wie je houdt en

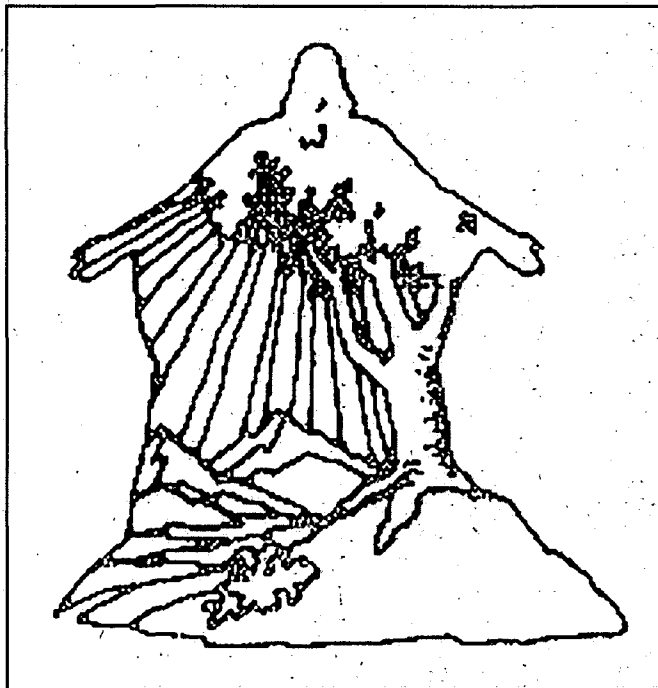
De Heer is dicht bij mensen. Daar spreken bijbelteksten over en we lezen ze graag. Misschien schieten u zo ook wel een aantal liederen te binnen waarin die zekerheid van de nabijheid van God kan worden uitgezongen. God wil heel dicht bij mensen zijn. Onderstaand wil ik u graag deelgenoot maken van twee van mijn ervaringen waarbij ik duidelijk de aanwezigheid van de Heer heb mogen ervaren.

1974

Tegenwoordig wordt er op de televisie veel teruggekeken. Men kiest dan een jaar uit en laat bekende Nederlanders commentaar leveren bij bepaalde gebeurtenissen uit dat jaar. Iedereen heeft zo wel z'n herinneringen bij een vervlogen jaar. Zo staat het jaar 1974 bij veel mensen bekend als het jaar van de verloren WK-finale tegen Duitsland. Als ik aan 1974 denk dan denk ik allereerst aan het kamp van de oudere jeugd van de Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat. We gingen toen nog op de fiets en kwamen pas een week later van de kampeerboerderij terug. En we waren zoals dat dan heet: moe maar voldaan. Ik kwam met een extra goed gevoel thuis. Wat was er namelijk gebeurd?

Avondsluiting

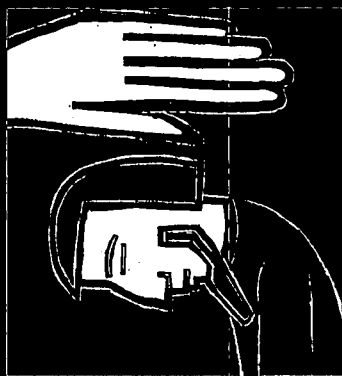
's Avonds trokken we er nog even voor de avondwandeling op uit. Ergens in het bos vonden we dan altijd wel een geschikt plekje voor de sluiting. Op één van die avonden nam ds.

H.W. Wieringa

Dank u wel,
Het klinkt soms zo leeg
Brengt zo weinig felleeg

Maar als ik zeg, dank U wel
Voor mijn leven
U hebt het mij gegeven
Dan heeft dat dankwoord
Wortels in de grond van mijn
bestaan
Dan bloeit het op
Alsof ik voor het eerst heb gehoord
Dat U mij in de schoot
Van mijn moeder hebt geweven
Dank U wel voor mijn leven
U hebt het mij gegeven

En als ik zeg, dank U wel
Voor Uw leven
Dat U voor mij hebt gegeven
Dan galmt dat dankwoord
Als een echo door in mijn hart
Dan dringt het door
Alsof ik voor het eerst heb gehoord
Dat Uw handen en voeten
Ook voor mij zijn doorboord
Dank U wel voor Uw leven
Dat U voor mij hebt gegeven

Henk Wieringa

die van jou houden Zo kon het zijn dat ik de dag na de operatie mijn vrouw Marga al op tijd uit bed belde met het verzoek om zo snel mogelijk bij me te komen. De zusters knepen een oogje toe en ze mocht komen. Toen ze naast m'n bed zat viel ik nog regelmatig weer weg. Van een ding was ik echter zeker: Marga zat naast mij. Op een gegeven moment viel ik weer weg en voelde ik dat m'n handen werden vastgehouden. Ik keek op en vroeg Marga: "Heb jij m'n handen vastgehouden." Ze zei: "Nee". Toen was het

me duidelijk dat God zelf bij me was gekomen, heel lieflijk. Hij raakte me aan op een moment dat ik zelf nog helemaal niet weer zo met Hem bezig was geweest. Op dat soort momenten besef je weer heel intens dat de bijbelteksten die je leest over Gods nabijheid en de liederen die je er over zingt volkomen waar zijn en een inhoud hebben die alle dingen te boven gaat.

*De Here is heel dicht bij mensen
met groot verdriet;*

*Hij helpt hen die terneer-
geslagen zijn*

Psalm 34:19 (Het Boek)

Uitslag

Als ik nu terugkijk kan ik alleen maar zeggen dat het na de operatie elke dag een stukje beter is gegaan. Ik kreeg nieuw bloed toegediend en dan weet je niet wat je overkomt. Wat kikker je daar van op! Dat er kracht is in het bloed van Jezus heeft hierdoor voor mij een geheel nieuwe en meer veelzeggende betekenis gekregen.

Ik zei al: de operatie was geslaagd maar er waren een aantal zaken op kweek gezet en op een gegeven moment zouden we hier uitslag van krijgen. Met het hele gezin (Marga en de kinderen Mark en Sandra) moesten we bij de dokter komen om de definitieve uitslag te horen. Acht dagen na de operatie zaten we om half 5 's middags als gezin naast elkaar en tegenover de dokter. Hij had een positief bericht: "Meneer Wieringa, ik kan kort zijn: alles is goed weggehaald, er zijn geen uitzaaiingen en er is verder nabehandeling nodig." We hebben toen gehuild en weet u: op zo'n moment weet je weer wat genade is. M'n geloof is me niet ontnomen maar alleen maar versterkt.

Nabij

Ik weet: De God die me nu dertig jaar geleden heel persoonlijk heeft geroepen, kwam tijdens m'n ziekte weer heel dicht bij me. We ervaren het misschien niet elke dag even intens maar Hij is er, elke dag. Bij mij en bij u/jou. En zoals Hij bij mij is, wil ik bij Hem zijn.

Jezus, ik wil heel dicht bij U komen, in uw nabijheid wil ik zijn. Zo dicht bij U voel ik uw liefde stromen. U maakt mij heilig en rein. In de schuilplaats van de Allerhoogste blijf ik onder uw vleugels, o Heer. Uw schaduw beschermt mij, uw troon is mijn toevlucht. U bent mijn leven, mijn eer. (Opw. 502)

Ander nieuws

Azerbeidzjaan

Meerdere denominaties in Azerbeidzjaan, waaronder Baptisten, lijden onder vervolging. Recentelijk werd de Baptistengemeente in Baku bezocht door een groep journalisten. Zonder toestemming en zonder dit bekend te maken werd de kerkdienst opgenomen op video. Toen gemeentelieden zagen wat er gebeurde en beleefd vroegen of men wilde stoppen, werd de politie gebeld. Volgens de journalisten om hen te beschermen tegen gemeentelieden. In een land als Azerbeidzjaan waar mensen met een andere religie in de media vaak zeer negatief worden afgespiegeld, is dit voor gemeentelieden een ernstig incident. Het is al voorgekomen dat tapes en films veranderd werden om zo een slecht beeld van Christenen te geven. Baptistenleiders zijn bang dat de media worden gebruikt om de toch al bestaande intolerantie tegen andere religies te laten toenemen. Gebed om vrijheid van godsdienst in Azerbeidzjaan wordt gevraagd.

EA start beweging van persoonlijke deelnemers

In de afgelopen jaren is de Evangelische Alliantie uitgegroeid tot een netwerk van honderden kerken, gemeenten en organisaties. Op allerlei terreinen werden bruggen geslagen over kerkmuren heen. Individuele christenen konden tot nu toe alleen als vriend en donateur bij de EA betrokken zijn. Het bestuur van de EA heeft zeer recent besloten het deelnemerschap ook voor hen open te stellen. Van de persoonlijke deelnemers wordt verwacht dat ze van harte instemmen met de beginselverklaring en het motto van de EA. Dat motto luidt: *Jezus Christus maak ons één – in Uw opdracht – in Uw liefde*. Persoonlijke deelnemers verklaren zich bereid om dit motto vorm te geven in hun eigen omgeving. De EA gaat hen hierin stimuleren. Op hun beurt steunen zij de EA met gebed, meedenken en een jaarlijkse financiële bijdrage. Wie belangstelling heeft om deelnemer te worden, kan een informatiefolder aanvragen bij de Evangelische Alliantie (tel. 0343-513693). Aanmelden kan ook rechtstreeks via www.eanl.nl De deelnemersbijdrage bedraagt minimaal Euro 25,- per jaar.

Boeken

Uit de greep van de mormonen,
Judy Robertson,
Uitgeverij
Barnabas,
Heerenveen,
2003,
pag. 176,
ISBN 90-5829-
353-X,
€ 17,50.

Een boek met informatie over een geloofsrichting, sekte of filosofie is gemakkelijk te verkrijgen. We worden overspoeld met wat we moeten weten over Islam, Boeddha, New Age of reincarnatie.

Maar wat betekent het om, zonder goede eigen geloofsbasis, kennis te krijgen aan de leer van de kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen? En wat, als je door allervriendelijkste mensen binnen hun kring bent opgenomen? Hoeveel kost het om door verschillende fasen heen te komen en na zeven jaren door een soort rouwproces uit de greep van de mormonen te komen?

Judy Robertson en haar man waren in het begin beiden actief in hun kerk. Toch ontbrak er iets aan hun motivatie, interne conflicten werden niet op de juiste manier begeleid en van hun zwakke plekken werd grif door Satan gebruik gemaakt. Maar een uitstapje naar de omgeving van het bolwerk van de mormonen opende schijnbaar voor hen de hemel op aarde. Vooral de levensstijl van deze kerk sprak hen aan. Een ander baan, verhuizing en veel nieuwe vrienden. Hoe aantrekkelijk dit nieuwe geloof was en aanvullend op menselijke tekorten ook, het bezorgde een onvoorstelbare geestelijke spanning en gewetensnood. Dat betrof niet alleen de afwijking in de leerstelling. Ook zaken die normaal niet buiten de mormoonse gemeenschap bekend worden zoals bepaalde ceremoniën, rituelen en gebruiken speelden daarin onmiskenbaar een rol.

Dat de Here Jezus de grote Verlosser is, wordt in dit boek wel bewezen door de radicale omkeer die hun gezin meemaakte. Hoe ze hun eerste liefde voor de Heer weer terugkregen. En hoe Hij hen ging gebruiken om ex-mormonen te ondersteunen door de door hen opgerichte stichting 'Concerned Christians'. Dit boek getuigt van moeilijke strijd, maar ook van onvoorstelbare overwinningen.

S. Prost

Doelgerichte Gemeente,
R. Warren,
uitgeverij
Medema,
Vaassen, 2003,
pag. 400,
ISBN 90-6353-
400-0, € 19,95.

Naast *Doelgericht Leven*, van dezelfde schrijver (zie recensie *De Christen* nr. 11) is sinds vorig jaar dit boek één van de meest verkochte boeken in ons land. Nog binnen een half jaar beleefde de uitgave al de derde druk. Is het omdat de wereld om ons heen de laatste decennia zo verandert? Leven er in gemeenten en bij vele christenen zoveel vragen als het gaat om traditionele vormen? Zijn buitenstaanders inderdaad zo moeilijk te bereiken? En hoever zijn we van de eerste christenen verwijderd als het gaat om onze inzet en toewijding aan de Heer?

Bij de aanvang van het boek krijgt de lezer de indruk dat de geboden stof voornamelijk voor predikanten en leidinggevend in de gemeente geschreven is. Die gedachte wordt al gauw verdrongen. Behalve de betaalde functie die de voorganger en enkele specialisten kunnen hebben, kunnen we onszelf zeker herkennen in de vrijwilligerstaak van de christen in de gemeente. Het is een boek waarin Rick Warren ons een persoonlijke- en gemeentespiegel voorhoudt.

We kunnen over een aantal dingen anders denken. Een verbazend groot aantal kerkgangers in Saddleback. Over de voorganger die zijn kleding in de kerkdiensten aanpast aan de doorde-weekse gangbare mode in de omgeving. Over het gebruik van het begrip succes (lees: zegen). Over de getekende lidmaatschapsovereenkomst en het verplicht volgen van cursussen. Maar er valt wel wat te zeggen over plaats, de functie en de houding van de voorganger en de training van toegewijde leden en hun bediening; de waarde van aanbidding; de functie van huiskringen; het onderzoek voor het evangelisatieprogramma en de klinkende onderwijsprogramma's. Wanneer het om het laatste gaat dan kunnen we ook spreken van persoonlijkheidsvorming, waarin het gebruik van gaven zal uitkomen.

Als er de laatste tijd één boek door mij biddend is gelezen, dan wel deze uitgave. Het meest sprak mij wel het thema aan: *Doelgerichte Gemeente*. Want verliezen we soms door allerlei bijkomstigheden dat doel niet uit het oog? Zoals ik op blz. 397 treffend lees: "De taak om mensen tot Christus te brengen en hen deel te laten uitmaken van zijn gezin, hen in staat stellen een persoonlijke bediening uit te voe-

ren en hen daarvoor toe te laten rusten, en hen uit te zenden om hun levensmissie te vervullen." Laat voorgangers, leidinggevend en vrijwilligers zich in dit boek met zijn vele en herkenbare praktische voorbeelden verdiepen en dankbaar gebruik maken van voor ons geldende waardevolle ideeën.

Wilt u bij het lezen ervan gebruik maken van een index voor de vele onderwerpen (129) als vindplaats? Aan te vragen bij s.prost@freeler.nl

S. Prost

Hooggevoelige mensen,
Dr. Samuel Pfeifer,
uitgeverij Groen,
Heerenveen,
2003,
ISBN 90-5829-
382-3,
€ 17,50.

De laatste tijd krijgt de term HSP (High Sensitive Person) steeds meer bekendheid. Als Hoog Sensitieve Persoon kan het vervelend zijn te ervaren dat je sneller aan je grenzen toe bent dan anderen. Toen ik ontdekte dat ik een HSP ben, en in een boek zoals dit heel veel dingen las die ik ook had ervaren, was dat een feest van herkenning en opluchting. Eindelijk te weten wat het was dat mij anders maakte, in mijn gevoelens en reacties op de wereld om me heen, vergeleken met m'n vrienden en meiden van de sportploeg. Ook dit boek heeft van begin tot eind herkenningpunten. En het heeft mij een duidelijker beeld gegeven van de gave (aanleg) die ik heb, ook al heb ik het HSP zijn tot nu toe meer als een last ervaren.

Dit boek helpt de niet HSP lezers te begrijpen hoe een HSP in het leven staat en het helpt een HSP uit te leggen waarom de wereld om hem/haar heen hem/haar (soms) overweldigd. Hooggevoeligheid kan leiden tot angsten en depressies, waardoor het leven beperkt wordt. Uitputting en wisselende stemmingen kunnen leiden tot innerlijke nood – wat voor een buitenstaander niet gemakkelijk te begrijpen is. Sensitiviteit kan voor zowel de betrokkene als voor de omgeving een gave én een last zijn. Dit boek informeert, maar bemoedigt en ondersteunt ook.

Hooggevoelige mensen is een inzichtgevend handleiding voor familieleden, vrienden, ambtsdragers en hulpverleners. Persoonlijk vind ik dit een goed boek, het beschrijft diverse aspecten van het HSP zijn. De gevolgen die het kan hebben, en ook een beetje hoe je er mee om kunt gaan.

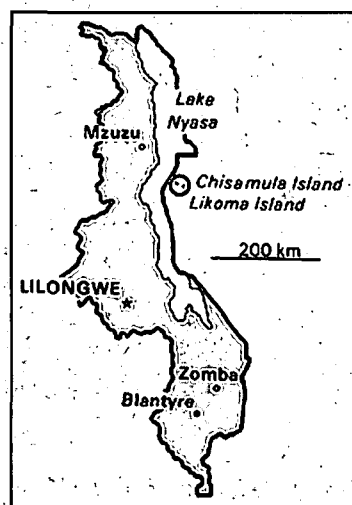
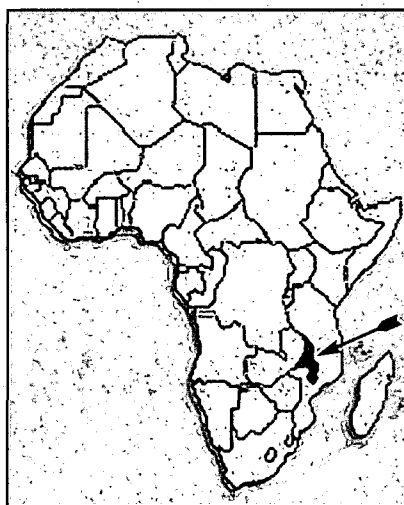
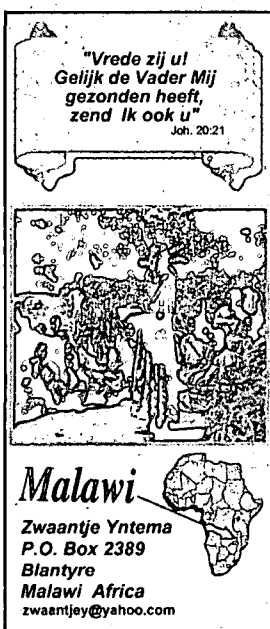
E. van Schepen

Gemeente en zending: Zwaantje Yntema in Malawi

Archief De Christen

Sinds december 1995 werkt Zwaantje Yntema in het Afrikaanse land Malawi. Vanaf het begin woont ze in de sloppenwijken van Ndirande. Eerst in een klein hokje, waar bij wijze van spreken de rat-ten bijna mee aten van haar bord. Het is een zwaar bestaan, maar God heeft haar hiervoor geroepen en ze is ge-gaan. Zwaantje's harten-wens is om de mensen van Jezus te vertellen en Hem te laten zien in haar leven. Vooral ook om mensen te laten weten dat Jezus ieder mens zo lief heeft en waardevol vindt.

Eén van de eerste dingen die ze heeft gedaan toen ze in Malawi kwam was het leren van de lokale taal, het Chewa. Om de mensen te leren ken-nen is ze langs de hutjes gegaan om te

helpen waar de nood het grootst was. Maar de nood is overal groot. Malawi is één van de armste landen van de wereld. Zwaantje probeert dus te doen wat ze kan. Ze moet keuzes maken, want anders houdt ze het zelf niet vol. Er is zoveel honger, ziekte, dood en vooral Aids eist veel slacht-offers.

met een Opdracht, die in de vlakbij gelegen stad Blantyre een grote basis heeft. Op de basis van Jeugd met een Opdracht in Blantyre worden disci-pelschapstrainingen gegeven, waar op dit moment ook mensen van de eigen bevolking aan deelnemen.

Zwaantje neemt inmiddels een ver-trouwenspositie in bij veel mensen, omdat ze onder hen woont, hun taal spreekt en helpt waar ze kan. Zelfs het dorpshef die een hele belangrijke plaats inneemt, wil op dit moment niet meer naar de toverdokters luisteren.

Het werk dat Zwaantje Yntema doet wordt gesponsord door mensen die dit werk een warm hart toe dragen. Ze is uitgezonden vanuit de Baptisten-gemeente Harderwijk. Voor wie op de hoogte wil blijven van haar werk, kan haar nieuwsbrief aanvragen. Wij stel-len uw gebed om kracht, bescherming en leiding zeer op prijs.

Voor informatie kunt u contact opne-men met de thuisfrontcommissie, zr. Jenny v.d. Brink, H. de Manstraat 46 in Harderwijk, tel. 0341-417527.

Zwaantje Yntema met op de achtergrond Ndirande moun-tain. Dit is niet ver van haar huis vandaan.

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (9)

De koster

Zo af en toe preek ik in andere gemeenten. Soms word ik aangenaam getroffen door de wijze van ontvangst. Vooraf staat de koffie klaar, en als ik de kansel opkom, zie ik een glas met water, de Bijbel opengeslagen bij het te lezen gedeelte, en de zangbundel ligt open bij het eerste lied. Ik heb het

zelfs meegemaakt, op een warme zomerdag, dat er een nat washandje op een schoteltje lag en een draaiende propeller op mij gericht stond. Wat een verwennerij, denk ik dan. Alsof ik een bijzonder mens ben. Een minister van een koninkrijk.

De koster, of kosteres, heeft een belangrijke functie in de gemeente. Hij is de gastheer van de gemeente; de voordeur en de achterdeur. Ik heb meermalen ontdekt hoe toegewijd de koster bezig zijn. Met name als zij de tafel van de Heer klaarmaken. Het zijn gewijde momenten voor hen. Maar ook, als zij de tuin rondom de kerk doen, of aan het dweilen zijn. Zij zijn daar bezig voor hun Heer met een dank- en loflied in hun hart.

De koster is een centrale figuur in de gemeente. Hij kent de gemeente door en door. De voorganger en de voorzitter van de gemeente horen lang niet alles. Daarvoor moet je in de wandelgangen zijn en in de keuken. Daar is de koster en daar hoort hij die andere verhalen. Helaas, niet altijd de beste. En waar moet de koster er mee heen? De koster verricht een zware taak. Hij

is bijna altijd aanwezig. Hij kan met moeite vrije weken plannen. Van zijn goedheid wordt veel misbruik gemaakt. Na elke vergadering en activiteit hebben wij haast en moeten wij zo snel mogelijk naar huis. Wij laten de afwas achter en een onopgeruimde zaal. De koster draait daar voor op. De koster wordt er toch voor betaald? Ja, hij krijgt een vergoeding, maar niemand zou het er voor willen doen.

Het kosterswerk valt soms niet mee. En iedereen praat over wat de koster doet, en wat hij vooral niet doet. Zijn werk valt onder het publieke debat.

Een kostersvrouw zei eens tegen mij: De eerste zondag dat je koster bent, moet je als deurmat voor de ingang van de kerk gaan liggen, dan weet je direct wat het betekent koster te zijn. Of dat zo is? Deze vrouw met haar man hebben het jarenlang volgehouden, omdat zij voor dit werk een hoge roeping hadden, en zij het deden uit liefde voor hun Heer. Alleen zo ben je in staat meer dan het gewone te doen.

Jannes Hofman

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Eindhoven: Ton en Elly van den Bosch, Rob en Lea van de Kerkhof, Willeke Bouman en Irma van der Hout.

Beroepingswerk

Het College van Beroepbaarstellingen heeft een beroepbaarstelling voor alle gemeenten verleend aan br. W.H.G. Pflaum te Nieuw-Weerdinge.

Ouderenweek

Geschokt zijn wij door het zo plotseling overlijden van ds. J.H. Stijkel. Na overleg is echter besloten de ouderenweek wel door te laten gaan. Wij zijn dankbaar dat ds. Johan en zijn vrouw Roelie Scholtens de leiding van de ouderenvakantieweek op Fredeshiem op zich willen nemen.

Mocht u nog mee willen met de ouderenvakantieweek, er zijn nog 4 kamers vrij. Voor meer informatie kunt u bellen met nr. 0521-535100. Namens de WAS,

Janna Smit

Vrouwen Ontmoetingsdag 2005

Cultureel Centrum Harderwijk
28 mei 2005

Voor alle vrouwen jong en oud. Baptist en niet-Baptist. Iedereen is van harte welkom. Noteren jullie deze datum alvast in de agenda!

Er is een werkgroep gevormd van 8 personen. In april zijn we voor de eerste keer bij elkaar geweest, en er zijn al een aantal leuke suggesties uitgekomen. We zullen het samen moeten doen, en vragen of jullie met ons mee willen denken. Over het morgenprogramma kunnen we nog niet veel zeggen. Dit zal een onderwerp zijn over onze grenzen.

In de pauze is het de bedoeling een kunstmarkt te organiseren. Een Mont-Martre idee. Hiervoor hebben we creatieve mensen nodig, die hun hobbyter plekke willen laten zien; o.a. schilderen, pottenbakken,

portret tekenen, etc. Voor het middagprogramma willen we een aantal workshops organiseren. Ook hiervoor zoeken we mensen. Bijvoorbeeld volksdansen, line-dansen, of een andere manier van bewegen, kleurenanalyse (1 of meerdere), magnetron koken, etc. Ook andere suggesties zijn welkom.

Door middel van *De Kandelaar* en *De Christen* willen we jullie op de hoogte houden. We rekenen op ontzettend veel reacties. Stel ons niet teleur!

Jullie reactie graag naar:
Ankie van Klinken, Koolmees 48, 7827 BC Emmen
Tel. 059-1522919
E-mail: avklinken@home.nl

Namens de werkgroep,
Gré Schraa, Marrie Gringhuis

Archief De Christen

Unie- en gemeentenieuws

Vriescheloo

Na een periode van 4 jaar werkzaam te zijn geweest in de Baptistengemeente Vriescheloo moeten wij helaas afscheid gaan nemen van onze voorganger ds. L. Wessels en zijn vrouw. Onze broeder kan namelijk gebruik gaan maken van de VUT-regeling. Wij zullen hem en zijn vrouw node missen.

In juli 2000 zijn zij bij ons komen werken als voorgangersechtpaar. Al spoedig waren zij ingeburgerd in de gemeente. In vele onderdelen van het gemeentelijk werk kwamen wij ze tegen. Iedere zondag trouw in de dienst (behalve bij vakanties), iedere vrijdag/zaterdag op de bidstond. En ook bij de bijbelstudieavonden en -middagen waren zij altijd aanwezig. Ja, dat is logisch zult u denken, dat is toch zijn (hun) werk. Maar God vraagt dat ook aan u en mij, maar ja, dat is dan anders, of niet?

Maar ook de vele Raadsvergaderingen, gemeentevergaderingen, gemeenteavonden, huisbezoeken, ziekenbezoeken, thuis en in het ziekenhuis, bij de senioren, op het zangkoor. Wij konden ze overal tegenkomen. En zij brachten een goede sfeer in de gemeente. Gods Woord werd luid en duidelijk verkondigd, op de kansel, in de bijbelstudies, maar ook in de persoonlijke gesprekken, kan en kon je bemerken, dat de Here Jezus Christus de eerste plaats in hun leven is.

Het was hard werken, maar de moeite waard. Als gemeente en Raad zullen wij hun gaan missen. Wij willen hen dan ook hartelijk danken voor de jaren die zij de gemeente Vriescheloo mochten dienen. En op zondag 28 augustus 2004 zal er afscheid van hen worden genomen. Deze dienst zal een informeel karakter dragen. Namens de Baptistengemeente Vriescheloo,

de Secretaris

'Elim' Drachten 35 jaar

In het weekend van 20 op 21 november a.s. vieren wij ons 35 jarig jubileum als Baptistengemeente 'Elim' Drachten. Op de zaterdagmiddag zal er een reünie zijn, gevolgd door een gezamenlijke broodmaaltijd. De avond is voor gezellig samenzijn on-

der het genot van een hapje en drankje. De kosten voor deze dag zijn: Euro 7,50 p/p., voor wie alleen het avondprogramma wil bijwonen Euro 3,00 p/p. Deze dag zal in het teken staan van: Heden, verleden en de invloed van 'Elim' om ons heen." Op zondagmorgen zal er een herdenkingsdienst zijn onder leiding van ds. Piet Brongers, de eerste voorganger van onze gemeente.

Graag nodigen wij hierbij alle oud leden, vrienden en oud jeugdleden uit om dit feest met ons mee te vieren. Heeft u zelf nog foto's, of andere gedenkwaardige attributen die met onze gemeente te maken hebben gehad, dan zouden wij die graag van u willen ontvangen, of in bruikleen krijgen, op te sturen aan: Joh. de Boer, Houtlaan 22, 9203 AT Drachten.

Ook uw aanmelding om samen met ons dit feest te vieren kunt u naar dit adres sturen, of naar het volgende e-mailadres: johdeboer@zonnet.nl
Tot ziens in november.

Nederlandse kerkdiensten in het buitenland

Italië (Gardameer)

Lazise:
Kerk van San Nicolò (aan de haven):
27 juni, 4 en 11 juli. Aanvang: 11.00 uur. Voorganger: ds. H.G. Koekoek.

Sauerland

Hallenberg (omgeving Olpe, Bad Berleburg, Winterberg, Frankenau, Hesborn):
Evangelisch Gemeindezentrum (u kunt de bordjes volgen vanaf het plein in het centrum, bij hotel Dietrich): juli en augustus. Aanvang: 19.30 uur. Voorganger: drs. P.E.G. Wiekeraad.

Elke dinsdagavond (aanvang: 19.30 uur) worden er bij voldoende belangstelling thema- en/of dia-avonden georganiseerd in bovengenoemd centrum.

Medebach (Hoch Sauerlandpark):
Evangelische Kirche (aan de hoofdstraat, in de buurt van het Rathaus, op loopafstand van het park Hoch Sauerland): 18 en 25 juli en 1 en 8 augustus. Aanvang: 11.30 uur. Voorganger: drs. P.E.G. Wiekeraad.

Muziek-, zang-, drama- en mime- groepen

Zoals inmiddels bekend zal zijn, verzamelt de redactie van *De Christen* gegevens van muziek-, zang-, drama- en mimegroepen binnen onze Unie met als doel de gegevens van de groepen bekend te maken, zodat gemeenten die medewerking voor een dienst zoeken deze gemakkelijker kunnen vinden.

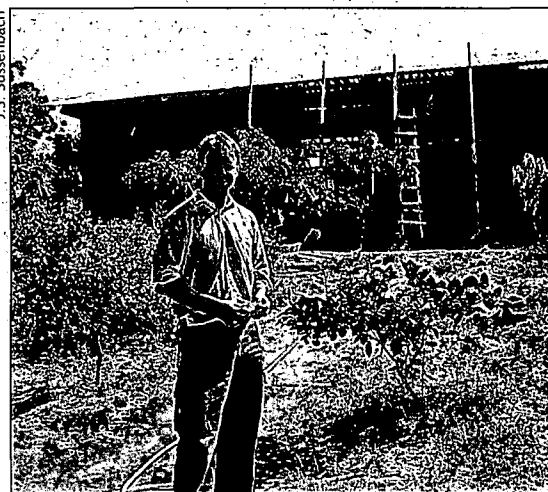
Hieronder treft u weer een groep aan:

Groep	'Music with Mission' (muziek met een opdracht)
Aantal	7 personen (2 sopranen, 2 altén, 2 tenoren, 1 bas/bariton en pianist)
Soort	Gospel (close harmony, praise & worship en andere stijlen). Zowel Nederlands- als Engelstalige liederen met alleen piano begeleiding of met gebruik van een backing-track.
Gemeente	Westerhaar
Contactpersoon	Willie Kerkdijk, Rozenstraat 46, 7676 CN Westerhaar, tel. 0546-658626

Nieuwe groepen kunnen zich nog steeds aanmelden bij br. S. Prost: s.prost@freeler.nl

Verjaardag Peter Boers

Op 7 juli a.s. hoopt onze zending br. Peter Boers zijn verjaardag te vieren. Laten we hem verrassen met een groot aantal kaarten. Het adres van br. Boers is: U.E.B.C., BP 938, Garoua, Cameroon.

Adressen

- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Siddeburen is: J.P. Jager, Goeman Borgesiusstraat 78, 9602 VD Hoogezand, tel. 0598-321661.
- Het nieuwe adres van M.A.v.d. Vlugt is: Krommekamp 178, 3848 CH Harderwijk, tel. 0341-422790.

**Birmingham, England
July 2005**

You're invited

**Come Celebrate
100 Years of Baptist
Life Around the World!**

Have you heard about the BWA Centennial Congress?

Come celebrate and share "Jesus Christ Living Water."

For more information contact:
Baptist World Alliance
405 N. Washington St.
Folsom, CA 95630, USA
Phone: +1-703-790-6660
Email: BWA@bwa.net.org
Website: www.bwa100.org

Veilig in Jezus' armen.

In vol vertrouwen is op 16 mei 2004 overleden onze broeder

HENDRIK BUURMA

In de leeftijd van 80 jaar.

Wij verliezen in hem een broeder die zeer betrokken was bij onze gemeente.

Baptistengemeente Zwolle

Ik ben de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft, zal leven, ook als is hij gestorven.
Johannes 11 vers 25

Op 8 maart 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

DRIES VISSER

geboren op 6 januari 1948

Baptistengemeente Harderwijk

Op 17 Mei 2004 is door haar Heer en Heiland is thuisgehaald onze zuster

HILTJE VEGELIEN

Ze mocht 86 jaar worden.

Baptisten Gemeente Haulerwijk

Ja, wés stil ta God, myn siele, want fan Him is myn ferwachting. Ja, Hy is myn rots en myn heil, myn stins; ik sil net wankelje. By God is myn heil en myn eare; myn sterke rots, myn taflecht is yn God.
Ps. 62:6-8.

Op 12 mei 2004 is uit zijn lijden verlost en door de Here thuisgehaald onze broeder

HENDRIK JELSMA

op de leeftijd van 59 jaar.

Baptistengemeente Noordbergum

"Bij U, o Here, schuil ik,"
Psalm 71:1.

Op 5 mei 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze zuster

**MARGARETHA ANNA
ENGELSMAN-DIENSTBIER**

op de leeftijd van 92 jaar.

Baptistengemeente Vriescheloo

"Here, Gij doorgrondt en kent mij."
Psalm 139:1.

Op 24 april 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

HINDERIKUS STREUDING

op de leeftijd van 67 jaar.

Baptistengemeente Vriescheloo

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**VERKEENDE
VERHUIZERS**

0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 2 juli 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 1 juli 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)
E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798.
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Een boek lezen. Wellicht is dat niet direct je liefste liefhebberij. Wellicht heb je er geen geduld of tijd voor. Wellicht moest je de laatste tijd juist veel voor scholen lezen en 'lijstlezen' is gewoon te verplicht. Wellicht kijk je liever naar een film. Dan heb ik goed nieuws: sommige boeken zijn verfilmd. Eén van die films is *Merijntje Gijzens Jeugd* door A.M. de Jong. In dat boek/de film komt de volgende scène voor:

Merijntje heeft mispels gestolen uit de tuin van de pastoor. Vreselijk, want dat is een doodzonde. Eindelijk gaat het bevende jongetje zijn zonde opbiechten bij meneer pastoor. Hoe zwaar zal hij gestraft worden? De pastoor legt zijn hand op het hoofd van de jongen en vraagt: "Merijntje wil je mijn misdienaar worden?" Merijntje is helemaal ontroerd: zoveel liefde na zoveel zonde! Zit daar niet de kern van het evangelie in? Een ander verfilmd boek is *Bartje* van Anne de Vries. Kortgeleden was het weer op t.v. als hulde aan de schrijver wiens honderdste geboortedag zo werd herdacht. Het boek is natuurlijk het meest bekend vanwege Bartje's stellige en standvastige weigering om voor bruine

bonen te bidden. Er is echter nog een opmerkelijke scene. Als Bartje's vader overleden is staat Bartje bij het bed. Hij mijmert dan over de handen van zijn vader, over zijn vingers die de vorm hebben aangenomen van de steel van de schop. Het mag ons dit zeggen: De vingers van een persoon verwijzen naar het gedrag en handelen van die persoon. En hetgeen hij doet, verwijst weer naar zijn identiteit. Het product dat iemands vingers vervaardigen, onthult waar zijn hart ligt. Wat maak jij? Wat is jouw identiteit? Waar ligt jouw hart?

Ds. Henk Wieringa

Smith & Jars Of Clay steunen Bono voor 'ONE'

Erwin van der Ploeg GOSPELFEVER

Met medewerking van
Freedom gospel choir & Gospel-live-experience
streetdanceteam Da-Bombsquad
Irma Dam en vele anderen

18 September 2004
Martiniplaza

Reserveren kan via
www.gospel-fever.nl
Martiniplaza
050-5222797

www.GOSPELFEVER.nl

en is daarnaast actief voor DATA. Jars Of Clay heeft bovendien diverse eigen initiatieven ontplooid om de aandacht te vestigen op Afrika. Op 14 augustus staat ze als headliner op het Flevo Festival bij Liempde

Op hun eigen manier zijn ze allemaal succesvol op muzikaal gebied. De humanitaire crisis in Afrika heeft Bono van U2, Michael W. Smith en Jars Of Clay echter eensgezind samengebracht.

De drie maakten onlangs deel uit van een manifestatie waarin de 'ONE' campagne gestart werd: een nieuw initiatief ten behoeve van de Derde Wereld. Op 16 mei jl. is in het Amerikaanse Philadelphia het startsein gegeven voor de 'ONE' campagne, die tot doel heeft AIDS en wereldwijde armoede te bestrijden. Michael W. Smith was aanwezig bij de manifestatie als vertegenwoordiger van een grote groep artiesten die zich hebben aangesloten bij DATA (Debt, AIDS, Trade, Africa): de organisatie die mede door Bono is opgericht om de humanitaire crises in Afrika aan te pakken. "Het is zo makkelijk om afgeleid te worden en de echt belangrijke dingen uit het oog te verliezen" aldus Smith in Philadelphia. "Ik ben blij hier te zijn en er alles aan te doen om de 'ONE' campagne onder de aandacht te brengen. We kunnen één voor één het verschil maken." Jars Of Clay sprak en trad op bij een aangesloten evenement in Philadelphia op dezelfde dag. De groep heeft zich aangesloten bij de 'ONE' campagne

Samenstelling: Janna de Zwart

De Christen

Gemeente in beeld: Sittard-Heerlen

WIE Campingwerk

Peuterwerk in de gemeente

Inhoud

Patrick de Vries over WJE-camping- werk	3
Profetie en tongentaal	4
Ander Nieuws	5
Column over... <i>Enthousiasme</i>	5
Peuterwerk in de gemeente	6-7

J. de Zwart

Gemeente in beeld: Sittard-Heerlen	8-9
Woorden uit de Bijbel: Matteüs 8:1-13	10
Interview met voorganger in bijzondere dienst ds. B. Stuit	11
Interland Samen	12

Archief De Christen

In memoriam Ds. J.H. Stijkel	13
Boekbespreking	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
Sittard-Heerlen
www.otterberg.nl
J. de Zwart

'Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de oor- sprongen des levens'

Een levende brief van Christus zijn, een aanstekelijk christen – het zijn andere, eigentijdse uitdrukkingen die Christus' oproep om zijn getuigen te zijn, aangeven. Beide drukken uit dat Christus' liefde voor ons zichtbaar mag worden in ons eigen leven, dat anderen aan ons kunnen zien dat wij christen zijn, dat wij zijn volgelingen (willen) zijn. Of zoals de apostel Paulus het in de brief aan de Efeziërs heeft verwoord: 'Maar Gij geheel anders: gij hebt Christus leren kennen'. En dat ons anders zijn vooral ongelovigen zal prikkelen, tot nadenken zal stemmen en misschien zelfs tot Christus zal leiden. Zoals dat ook in het leven van de eerste gemeente gebeurde: '(...) en zij loofden God en stonden in de gunst bij het gehele volk. En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden'. De onderlinge (broeder)liefde en de aanbidding van God trokken kennelijk ongelovigen tot Christus.

Dat geeft een bepaalde verantwoordelijkheid en begint bij ieders persoonlijke relatie met God. Bovendien vraagt dit van iedere christen inzet en bereidheid om in Christus' voetsporen te blijven en te leven naar zijn voorbeeld. Maar dat gaat niet vanzelf, het vraagt steeds weer een persoonlijke keuze. De apostel Paulus is in zijn brieven daarover heel duidelijk: legt de oude mens af, wordt vernieuwd (vernieuwd) in de geest van uw denken en doet de nieuwe mens aan, en wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, maar wordt hervormd door de vernieuwing van uw denken. Het gaat er niet alleen om dat ons anders zijn in ons gedrag tot uitdrukking komt, maar vooral ook in onze nieuwe manier van denken. Want vanuit ons denken handelen wij zoals wij handelen en wordt ons denken op die manier zichtbaar voor anderen. Salomo houdt ons dit ook voor in Spreuken en koppelt daaraan een levenswijsheid: 'Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de oorsprongen des levens' (Spreuken 4:23). Bescherm je hart boven alles

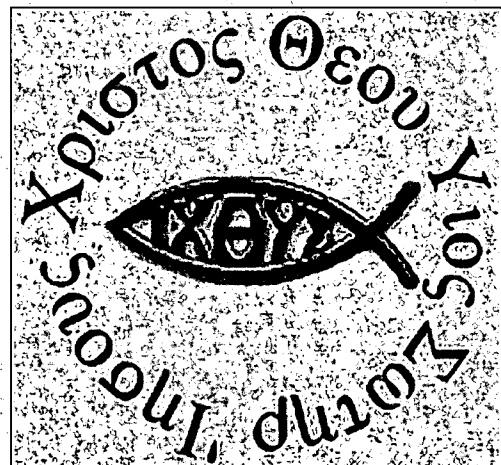
door je blik op Christus de Leidsman te houden en te waken voor allerlei verleidingen die ons van God afhouden. Pas dan kunnen wij een levende brief van Christus zijn en blijven.

In een aantal artikelen in deze *De Christen* komt dat anders zijn als christen op verschillende manieren naar voren. Zoals bij het interview over de campingacties van deze zomer waarbij vriendschapsevangelisatie centraal staat. 'Andere jongeren vertellen over God door te laten zien dat je anders bent en dat je hen iets wilt aanreiken dat heel waardevol is, het Evangelie', aldus Patrick de Vries van de Werkgroep Jongeren-Evangelisatie (WJE).

Dat christenen anders zijn en niet wereldgelijkvormig, betekent overigens niet dat christenen wereldvreemd zijn, zoals kennelijk een jonge militair dacht. In zijn werk als legerpredikant was het motto voor ds. Berend Stuit dan ook: 'Zorg dat je mens blijft, dat is de kern van het Evangelie'. Verder in deze *De Christen* onder meer aandacht voor de gemeente Sittard-Heerlen, de evangelisatieactie 'Interland Samen' en peuterwerk in de gemeente. En u vindt zoals gebruikelijk een meditatie, bijbelstudie, een jongerenpagina en Unie-, gemeente- en ander nieuws.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

WJE-lid Patrick de Vries: "Veel facetten van christen- zijn komen samen in camping- evangelisatie"

Mariska Oegema

'Evangelisatie, maar dan anders' is het motto van het campingwerk van de Werkgroep Jongeren Evangelisatie (WJE). "Andere jongeren vertellen over God door te laten zien dat je anders bent en dat je hen iets wilt aanreiken dat heel waardevol is, het Evangelie", zo licht WJE-lid Patrick de Vries het motto toe. "In het campingwerk komen veel facetten van christen-zijn samen, zoals geloof uitdragen, omgaan met moeilijke vragen en manier van leven." Dit jaar verzorgen drie jongerenteams in de periode van 10 juli tot en met 21 augustus elk twee weken recreatieactiviteiten voor kinderen en jongeren op camping De Otterberg in het Drentse Wijster.

"Als WJE proberen wij jongeren bewust te maken hoe zij zelf met evangelisatie kunnen omgaan binnen hun eigen gemeente en omgeving, hoe zij andere jongeren met het Evangelie in contact kunnen brengen", vervolgt Patrick de Vries. Om hieraan gestalte te geven loopt momenteel één actie, het campingevangelisatiewerk. "Dit jaar is er voor het eerst geen evangelisatiewerk vanaf een binnenschip. De boot is lek en in de voorgaande jaren meldden zich steeds minder jongeren hiervoor aan. Ook voor het campingwerk neemt het aantal belangstellende jongeren af. De grootste reden hiervoor is dat velen in de zomer vakantiewerk gaan doen om geld te verdienen. Het is dan ook een hele klus om voor die zes weken drie teams te kunnen samenstellen."

Voor en door jongeren

Bij het campingwerk staat 'evangelisatie voor en door jongeren' centraal. "Het gaat om acties waar jonge christenen hun getuigenis op een ontspan-

nen en creatieve manier kunnen delen met jongeren die niet geloven. In de eerste plaats verzorgen de teams veel spel en andere creatieve activiteiten voor de campinggasten. Vanuit die ontmoeting kun je door houding en gesprekken ongelovige jongeren laten zien dat je anders bent; dat is vriendschapsevangelisatie. Vaak willen jongeren ook hun verhaal aan je kwijt; gewoon luisteren en jezelf blijven is dan belangrijk. Ook vragen naar je drijfveren leiden vaak tot goede gesprekken waarin je van je geloof in God mag getuigen", geeft Patrick aan. "In het recreatieprogramma zijn ook elementen opgenomen waarin het Evangelie wel expliciet naarvoren komt; bijvoorbeeld de dagsluiting waarin een teamlid een kort getuigenis geeft of iets vertelt over een bijbelgedeelte dat hem/haar heeft aangesproken." Patrick de Vries geeft aan dat het campingwerk voor de teamleden een enorme verrijking kan zijn. "Je bent twee weken lang bezig met recreatie en evangelisatie. Je merkt dat God op de camping aanwezig is, dat jezelf groeit in het werk en dat God door jou en anderen heen werkt. Soms betekent het zelfs een overwinning voor jezelf doordat de dagsluiting lukte of doordat je anderen mocht vertellen over wat Jezus voor hen wil betekenen. Dat zijn dan vijf stappen vooruit; het geeft je energie voor het komende jaar."

Omslag

Inmiddels is Patrick vijf jaar bij het campingwerk betrokken, waarvan drie jaar als WJE-lid. "Door Gods aanwezigheid valt op de camping zelfs een omslag te bespeuren. Vooral in de

beginjaren kregen de recreatieteams te maken met jennende jongeren die tentharingen los trokken; de laatste jaren zijn de jongeren meer open in gesprekken en staan zij open voor het Evangelie. Na twaalf jaar campingwerk is het nu vooral een tijd van oogsten", vervolgt Patrick. "Natuurlijk

komt keten onder het zingen nog steeds voor, maar je merkt dat de grootste belhamels van enkele jaren geleden nu met hun vragen naar ons toekomen. Dat is mooi. Het is

ook leuk om te zien dat zij nu een voorbeeld zijn voor jongeren van hun leeftijd; zij laten wel een heel ander voorbeeld zien dan leeftijdgenoten van jaren geleden."

Diaconaat

De Werkgroep Jongeren Evangelisatie studeert momenteel ook op mogelijkheden om evangelisatie voor en door jongeren op een andere manier gestalte te geven. "Als WJE proberen wij een programma te ontwikkelen om jongeren bewust te maken hoe zij als christen in deze samenleving kunnen staan en daarin hun geloof kunnen uitdragen. De eigen omgeving vormt het uitgangspunt voor acties die jongeren zelf op touw kunnen zetten: kijk naar je omgeving, wat is de nood en hoe kun je daarop inspelen. Dan gaat het niet expliciet om het Woord van God te verkondigen; dat komt daarna, het is een automatisch gevolg van het willen werken in het Koninkrijk van God", legt Patrick uit. "Door allerlei acties zoals het schoonmaken van de eigen omgeving zijn christen-jongeren diaconaal bezig en proberen zij hun omgeving te helpen - vanuit de visie dat God ons heeft liefgehad en wij onze naaste horen lief te hebben; vanuit Gods liefde proberen zij hun naaste te helpen."

Informatie: Patrick de Vries 038-3311421, Toos Martens 0599-619767.

Foto's: www.otterberg.nl

Profetie en tongentaal

Erik van Duyl

Archief De Christen

“Jaagt de liefde na en streeft naar de gaven van de Geest, doch vooral naar het profeteren. Wie in een tong spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; door de Geest spreekt hij geheimenissen. Maar wie profeteert, spreekt voor de mensen stichtend, vermanend en bemoedigend” (1 Corinthe 14:1-3 / NBG)

Met Pinksteren is de aandacht weer gevestigd op de Heilige Geest. In veel gemeenten is weer gesproken over de vrucht (ware liefde) en de gaven van de Geest. Over twee gaven, profeteren en in tongen spreken, ontstaat regelmatig een discussie. Als de Bijbel hierover spreekt, hoe werkt dit dan binnen onze gemeenschap? Komt het voor in eigen kring? Moeten we deze gaven meer stimuleren of past het ons Baptisten niet? Beide gaven zijn nog steeds voorkomende gaven binnen de christelijke gemeenten. Dus is het zinvol om de gaven eens nader onder de loep te nemen.

Bij profetie gaat het om door Gods Geest ingegeven woorden waarin een heldere boodschap wordt doorgegeven aan de christengemeenschap van vandaag. Het doel is om mensen tot inkeer te bewegen, opdat zij weer het pad van God zullen volgen. Bij tongentaal (glossolalie) wordt een reeks vreemde klanken geuit. Het gaat dan eveneens om woorden door Gods Geest ingegeven; echter hier staat de geestelijke opbouw van de betrokkene zelf centraal.

In de vorige eeuw is er vernieuwde aandacht gevestigd op deze gaven, met name vanuit de Pinksterbeweging. Dit wil niet zeggen dat het iets nieuws onder de horizon is. Het profeteren is een gave van godvrezende mannen en vrouwen in zowel het Oude als het Nieuwe Testament. In Handelingen 21:8-11 treffen de vier

dochteren van Filipus (allen profetes) een zekere Agabus (een profeet) en ontstaat er een bijeenkomst van profeten. Tongentaal doet zijn intrede op de Pinksterdag (Handelingen 2) en zal daarna een blijvende gave worden uit het scala van wat de Geest ons biedt.

Bisschop Irenaeus doet verslag van beide gaven in zijn bisdom in het jaar 180 na Christus. Ook tijdens de Middeleeuwen vinden we in verslagen een weergave van beide gaven. De Benedictijne abdis Hildegard von Bingen (1098-1179) zong zo inspirerend in onbekende woorden, dat haar uitingen destijds ‘concerten’ in de Geest werden genoemd. De grote theoloog Thomas van Aquino (1225-1274) schreef: “Ook nu nog worden sommigen begiftigd met de geest der profetie, niet om een nieuwe doctrine te ontwikkelen, maar om de juiste weg voor het handelen uiteen te zetten”. De Spaanse mystica Teresa van Avila (16^e eeuw) beschrijft haar spreken in tongen als “men gebruikt in deze toestand veel woorden om God te verheerlijken, maar het zijn woorden zonder samenhang, als de Heer ze tenminste zelf niet samenvoegt. Het verstand vermag hier niets. De ziel zou haar lofprijzingen willen uitschreeuwen”.

Luther en Calvijn hebben zeer terughoudend op deze gaven gereageerd en niet zonder reden. Al dat Gregoriaans zingen gaat langs de mensen heen; het is beter om de bijbelse boodschap in de eigen voertaal te verkondigen. Dus geen preken in het Latijn en geen spreken in tongen. En wat profeteren betreft; ene Thomas Müntzer claimde in een profetie dat God de boerenopstand in 1525 zou zegenen met een overwinning. Resultaat; 6000 dode boeren en 6 dode soldaten. Het was mede vanwege deze ervaring, dat Luther nogmaals wees op de stelling ‘alleen de Schriften’ en geen andere bron van godskennis. In navolging van deze leermeesters bleef er een gereserveerde houding tegenover profeteren en het in tongen spreken binnen de lutherse en calvinistische kerken. Tongentaal verdween uit de meeste kerken en profetie werd hooguit toegerekend aan de predikant.

Niet iedereen heeft echter ‘het kind met het badwater weggegooid’. Laat ons op zoek gaan naar bijbelse adviezen omtrent deze twee gaven. Het hoofdstuk 1 Corinthe 14 gaat in z’n geheel over deze beide gaven van de Geest.

Het profeteren ziet Paulus als instrument van God om de gemeenten te sturen. Daarom ook heel waardevol om te streven naar profetische inzichten binnen de gemeente. Op zich is deze gave niet enkel gekoppeld aan een voorganger; wel mag gesteld dat enige kennis van Gods handelen in de tijd een noodzaak lijkt. Hoe zal men anders Gods wegen verstaan? Laat ook gezegd zijn, dat profeteren een gave is, welke ruim baan biedt voor intimidatie en manipulatie. “De Here Here zegt” en vervolgens komt men met het eigen verlanglijstje. Dit moet men zien te voorkomen. Profetie heeft nooit haast en kan door een broeder of zuster ter beoordeling worden aangeleverd aan de raad (vers 29). Als er geen eenduidig beleven is, dat God hier spreekt, adviseer ik het om de profetie niet publiekelijk te maken. Bewaar de woorden wel en de tijd zal leren.

Over profeteren en in tongen spreken, ontstaat regelmatig een discussie. Moeten we deze gaven meer stimuleren of past het ons Baptisten niet?

Het spreken in tongen ziet Paulus als gave tot opbouw van eigen geloof (vers 4). Niet echt geschikt voor in de samenkomst, want dat schept vreemding (vers 11, 16, 23, 28). Bovendien schuilt ook bij deze gave het gevaar van manipulatie. Daarom is het goed als een ander de eventueel uitgesproken tong kan vertalen. Is deze gave van vertalen niet aanwezig, dan is het verstandig om de tong enkel voor eigen stichting te gebruiken (vers 29-30). De samenkomst kan prima zonder tongentaal. Dit neemt niet weg dat Paulus ook deze gave als waardevol kent (vers 18). Tongentaal mag als bevestiging dienen dat Gods Geest werkzaam is in het eigen leven en dat is kostbaar. Ik heb ervaren dat het spreken in tongen voor mensen met veel strijd en twijfel in het geloof, een kleinood is.

“Zo dan, streeft naar het profeteren en belemmert het spreken in tongen niet. Laat alles echter eerlijk en in goede orde geschieden” (1 Cor. 14:39-40)

Ander Nieuws

Zuidelijke Baptisten verlaten BWA

Vertegenwoordigers op de Algemene Vergadering van de Zuidelijke Baptisten Conventie (SBC) hebben met overweldigende meerderheid besloten om hun lidmaatschap van de Baptisten Wereld Alliantie op te zeggen. Paige Patterson, president van Southwestern Baptist Theological Seminary in Fort Worth, Texas en één van de negen baptistenleiders die sinds 1997 een commissie vormen die de relatie tussen de SBC en de BWA evalueert, sprak de vergadering toe en verklaarde: "Met pijn in ons hart hebben we de afgelopen jaren moeten toezien hoe de BWA steeds meer naar links opschuift." De commissie zegt binnen de BWA een groeiend anti-Amerikanisme en een toenemende tolerantie voor liberale theologie waar te nemen. Ook wordt de BWA verweten haar eigen procedure voor toelating als lid te hebben losgelaten bij het accepteren van het lidmaatschap in 2003 van de Cooperative Baptist Fellowship (die door de Zuidelijke Baptisten als een afsplitsing van hun SBC wordt gezien).

Denton Lotz, Algemeen Secretaris van de BWA, betreurt het besluit ten zeerste en bestrijdt dat de BWA naar links is opgeschoven wat betreft theologie en politiek. Billy Kim, president van de BWA, die 2100 diaconessen in zijn vaderland Zuid-Korea had gevraagd iedere morgen om 5 uur te bidden voor uitstel van de stemming van de Zuidelijke Baptisten, is zeer verdrietig. "Een trieste dag voor de wereldwijde baptistenfamilie en voor christenen in het algemeen."

De doorslag bij het besluit van de Zuidelijke Baptisten gaf de mededeling van Patterson dat een belangrijk lid van de BWA, de American Baptist Churches, twee gemeenten tot hun Unie hebben toegelaten die positief staan tegenover praktiserende homoseksuelen. Patterson wees er op dat wie lid is van een alliantie geassocieerd wordt met anderen in die alliantie en dat de Zuidelijke Baptisten zich niet langer kunnen veroorloven hun geld en hun naam te verbinden aan de BWA. Denton Lotz wijst dit argument van de hand. De American Baptist Churches hebben als Unie duidelijk aangegeven dat homoseksualiteit in strijd is met een christelijke levensstijl. "Er is geen enkele Unie lid van de BWA die instemt met het ho-

mohuwelijk," aldus Lotz.

Larry Walker, vertegenwoordiger van de First Baptist Church in Dallas, was de enige op de Algemene Vergadering van de SBC die de vertegenwoordigers opriep te stemmen tegen het voorstel om uit de BWA te gaan. "Sommige Baptisten Unies elders in de wereld vinden ons als Zuidelijke Baptisten liberaal. Onze vrouwen dragen make-up en verven hun haar en onze mannen groeten elkaar niet met een kus op de lippen. Toch heeft geen van deze Unies besloten om uit de BWA te gaan vanwege de aantasting van hun reputatie door hun associatie met ons, liberale Zuidelijke Baptisten. We hebben elkaar nodig. Wat kunnen we doen om deze relatie te herstellen?" Ook Denton Lotz hoopt op herstel van de relatie. "Zuidelijke Baptisten blijven welkom bij alles wat de BWA organiseert. We zien uit naar de dag dat ze weer deel zullen uitmaken van de BWA."

100 jaar BWA

Volgend jaar is het zover. De Baptisten Wereld Alliantie bestaat dan 100 jaar. Dit wordt gevierd met een congres dat van 27 tot 31 juli in Birmingham, Engeland, wordt gehouden. Niet zover bij ons vandaan dus. Op de AV 2002 heeft de Algemeen Coördina-

tor van onze Unie, br. Gert Vernhout, gezegd dat het zijn droom is om met een schip vol Nederlandse Baptisten daar heen te gaan: zoveel broeders en zusters van over de hele wereld zo dicht bij, dat kunnen en mogen we niet laten liggen!

Rick Warren, bekend van de boeken *Doelgericht leven* en *Doelgerichte gemeente*, en voormalig president van de V.S. Jimmy Carter zijn twee van de sprekers op dit wereldcongres. Naast de grote bijeenkomsten zijn er kleinere bijeenkomsten over zeer veel onderwerpen. Er zullen ook workshops speciaal voor voorgangers zijn. Daarnaast is er natuurlijk tijd voor zang, aanbidding en ontmoeting.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Uniebureau of kijken op de website van de BWA: www.bwanet.org. Er is inmiddels ook een eigen congressite: www.bwacongress2005.org.uk

Column over...

Enthousiasme

Door: S. Prost

Zittend in uw fauteuil merkt u dat veel mensen de laatste tijd laaiend enthousiast kunnen zijn. Portugal, oranje, dus voetbal. Maar ook andere gebeurtenissen zetten mensen aan tot *geestdrift*. Bij kerkelijken en onkerkelijken gebruikt men daarbij ook het woord *passie*. Zelfs in advertenties voor het zuiver materiële wordt dit begrip gebezigd. En wij dat woord maar claimen als het om preken gaat...

Enfin, in deze wereld van schijnbare eentonigheid en vervlakking wordt de mens toch nog aangezet ergens enthousiast voor te wezen. Ik vraag mij in gemoede af hoe het toch komt dat dit gevoel, dat eensgezind met elkaar vol vuur voor een bepaalde zaak worden, ontstaat. De geboorte van Amalia: Leerdammer oranjevasjes, knaloranje etalages vol met Amalia-ringen enzovoorts. Met de jaarwisselingen is het niet anders. Het schip Neeltje Jacoba werd opeens gekaapt. Het beeld Bartje werd van zijn sokkel gelicht en tussen oud en nieuw weer aan de openbaarheid prijsgegeven. Dan was er een Henny Huisman die alle aandacht kreeg en waarvoor menig-een bad. Soms kan een schokkende gebeurtenis als op de 11^e september in New York mensen ook een groot, onverwacht saamhorigheidsgevoel geven.

Het is bekend dat niet alleen gebeurtenissen aandacht vragen. Het zijn ook de mensen zelf. Je leeft toch ergens voor! Maar als er in het leven nergens motivatie meer voor is, kiezen moedeloze Tsjechen voor zelfverbranding (bericht in oktober 2003). Sinds de val van het communisme 12 jaar geleden, het hoogste aantal in een periode van zes maanden! Kent u een grotere tegenstelling? Ik niet. 't Is dus niet allemaal rozengeur en maneschijn. En er is ook nog wat anders dan aandacht vragen: enthousiast aandacht geven.

Vanuit een dankbaar ontvangen liefde van de Heer. Ontbreekt het ons soms juist net aan dat enthousiasme?

Reageren? s.prost@freeler.nl

Peuterwerk in de gemeente

Wie aan peuters denkt, denkt al gauw aan 'Ik kan het zelf' en aan een klein mensje dat zich 'krijgend' op de grond laat vallen als die z'n zin niet krijgt. Maar ook aan een klein handje die steun zoekt of een tweejarige die zich verlegen probeert te verstoppen achter pappa of mamma. Aan een opgewonden gezichtje bij het krijgen van een ballon en de grote ogen, vol wondering, bij het zien van een mooie bloem of een vliegtuig in de lucht. Alledaagse dingen die nog zo bijzonder worden gevonden.

Peuters, twee- tot vierjarigen, die eigenlijk te groot zijn voor de crèche en nog te klein voor de zondagsschool. Wat doen we er mee in de gemeente? Dit blijkt heel verschillend te zijn. In het verleden was het eigenlijk 'standaard' dat kinderen tot vier jaar naar de crèche gingen. Maar in steeds meer

gemeenten vindt de crècheleiding dit te druk voor de baby's en kleinere kinderen. Velen vinden het ook jammer als met de 'grotere' kinderen niet ook iets anders wordt gedaan dan alleen spelen. Is het geen gemiste kans als we deze kinderen op de zondagmorgen niet iets meegeven van de Here Jezus en ons geloof?

In veel gemeenten zijn dan tegenwoordig ook aparte peuter-groepen. Soms peutercrèche genoemd, soms al horend bij de zondagsschool. Wat ze gemeenschappelijk

hebben is dat bij al deze groepen er naast spelen tijd is voor liedjes, een verhaaltje en een werkje. Op hun niveau wordt deze kleine kinderen geleerd over God en de verhalen uit de Bijbel.

Een ervaring uit Arnhem-Zuid

Begin april 2003 ontstond het verlangen naar herindeling van de kindergroepen. Zo ontstond er een groep tussen de crèche en 3- en 4-jarigen-groep in. Doel van het initiatief: Een peutergroep die laagdrempelig is vanuit de crèche, en inspeelt op de beleving van de peuter. Hiervoor werd de volgende leeftijdsgrens bepaald; 2,5 tot 4 jaar met inloop vanaf 2 jaar.

Op 31 augustus 2003 gingen de nieuwe groepen waaronder de peutergroep op feestelijke wijze van start. Onder de naam 'mussen' draait het nu bijna een jaar mee.

De peutergroep draait met een leiding en een jongere als hulp. Samen vormen zij een team voor de ochtend. Bij het binnenkomen worden de peuters en ouders verwelkomd. Dan is er de mogelijkheid tot vrij spelen. Bijvoorbeeld in de hut (een gekleurd laken over tafels), keukenhoek en aan de boeken-, klei- en kleurtafels. Zo wordt er ingespeeld op wat de peuter interesseert. In de ochtend zit een programma. Zoals het moment in de kring waarin plaats is voor de belevenissen van de peuter, het gebed, kinderverhaal uit de kinderbijbel/christelijke boekjes, het naspelen van het verhaal en muziekjes. Leren omgaan met instrumentjes en het zingen van liedjes maakt de lofprijzing voor God tot een kinderveest! Dan volgt er een plaspauze en kan er een werkje gemaakt worden. Ook wordt er limonade gedronken met een rijstewafel, i.v.m. allergie voor koek.

Al met al een gezegend jaar waarin we als team, ouders en peuters steeds meer groeien in liefde naar de Heer en elkaar. Omzien naar de peuters van nu... ieder klein schepsel heeft zijn taak, en zo mogen wij ook telkens weer leren van de peuter. Een pareltje in Gods hand van grote waarde ook in deze tijd!

*Marithscha Gorter-Minkman
Coördinator peutergroep Arnhem-Zuid*

Jesaja 49:20 "... maak mij ruimte, dat ik wonen kan."

Wie in het boek van ds. J. van Dam *Geschiedenis van het Baptisme in Nederland* bij het register van 'gemeenten en posten' kijkt, zal tevergeefs zoeken naar de plaatsen Sittard of Heerlen. In het boek zelf komen we de beide plaatsen wel tegen als 'evangelisatie-arbeid' vanuit Treebeek en later ondersteund door de Unie middels een Unie-fonds voor evangelisatie arbeid in het Zuiden; om weer later het werk 'op eigen benen' voort te zetten.

Het is dit jaar precies 50 jaar geleden dat in Sittard in een huiskamer het evangelisatiewerk begon en een jaar later in Heerlen. Dit werk was de basis van het ontstaan (in 1971) van de Baptistengemeente Sittard-Heerlen, maar tegelijk ligt in dat evangelisatiewerk ook weer de toekomst van de gemeente. Het één kan niet zonder het ander immers! Dezelfde ds. Van Dam sprak indertijd van 'werven of sterven' om aan te geven dat we in de gemeente nooit klaar zijn maar altijd gericht dienen te zijn op de wereld rondom ons, om die voor Christus te winnen. Misschien is het dus wel mooi dat we als gemeente nog steeds letterlijk te boek staan als: 'evangelisatie-arbeid', want vanuit dat perspectief willen we ook graag gemeente zijn en blijven in het Zuiden.

Veelbelovend

Nu we dan toch met de geschiedenis bezig zijn, Van Dam gaf in zijn korte beschrijving van dat werk in het Zuiden een paar woorden mee die niet alleen typerend waren voor het werk, maar ook een enigszins profetische lading hadden. "Het werk op de nieuwe post leek veelbelovend" werd opgemerkt. Naast de hoopvolle verwachting leek er ook een zekere twijfel bij Van Dam in door te klinken, die werd versterkt door de alinea over het

werk op de posten, te beëindigen met de woorden: "dat in 1960

ook ds. H.P. de Boer naar het uiterste Noorden vertrok om zijn voorgangerslootbaan in Delfzijl voort te zetten."

Was daarmee het werk in Sittard en Heerlen ten einde? Bij Van Dam lezen we er niets meer over, maar er zou veel te vertellen zijn over de periode na 1960, die de twijfel ruimschoots zou wegnemen. Inmiddels was er met eigen kracht en inzet een nieuwe kapel gebouwd in Sittard en dienden verschillende voorgangers en oudsten al of niet parttime de gemeente. Vele gastsprekers mochten we verwelkomen om op zondagmorgen vanaf de kansel het Woord te brengen. Ondergetekende mocht en mag al vele jaren als parttimer met vreugde de gemeente Sittard-Heerlen dienen, en ik ben dankbaar dat de Heer me gespaard heeft na een hartinfarct van anderhalf jaar geleden waardoor ik in mijn werk nog meer de genade van de Heer ervaren heb.

Na al die jaren mogen we nog steeds zeggen dat het werk in het Zuiden veelbelovend is, niet zozeer omdat we als mensen dat zijn, als gemeente of als voorganger, maar omdat de Heer veelbelovend is en we die zegen ook hebben ervaren. Het werk is door mogen gaan, ook hier in een gebied waar ik (ten onrechte hoor!) velen nog wel eens over hoor zeggen: "dat het Zuiden toch wel een moeilijke gebied zou zijn." Mijn standaard reactie is dan de woorden van Elisa die in 2 Koningen 2:19 zei: "zie toch de ligging van de stad is goed maar het water is slecht... haal mij een nieuwe schotel en doet er zout in..." De plaats (het Zuiden, Sittard-Heerlen en omgeving) is goed, maar heeft telkens weer vernieuwd zout nodig, als beeld van reiniging en nieuwe

kracht van Gods Geest om mensen en de gemeente weer krachtig te maken als een zoutend zout en een lichtend licht in de omgeving.

Nieuw gebouw, nieuwe mogelijkheden

Hoewel we geloven dat het werk in de gemeente vooral afhangt van door de Geest vernieuwde mensen ('het zout'), is om met de woorden van Elisa te spreken, ook de nieuwe schotel van belang en die hebben we onlangs mogen ontvangen in een nieuw gebouw. Na een jarenlang proces van onderhandelen met de overheid en projectontwikkelaars hebben we een mooie 'deal' kunnen sluiten om de oude kerk te verkopen en om daarvoor in de plaats de nieuwe plaats van samenkomsten te kunnen realiseren in de gymzaal die naast de kerk stond. Een mooie ruimte die we aan het verbouwen zijn tot een fraaie plaats van samenkomst met veel meer ruimte en mogelijkheden.

Net als in de jaren vijftig gebeurt het (ver) bouwen weer grotendeels door eigen mensen met veel gaven en talenten op dat gebied. Bijzonder is dat de coördinatie van de bouw in handen is van een bekwame zuster die daarvan elke zondag in de dienst inspirerend verslag doet. Ondanks dat de verbouwing nog niet geheel gerealiseerd is, voelen we ons inmiddels al echt thuis in deze nieuwe ruimte. We hebben een veel groter podium waarin niet alleen het doopvont is geïntegreerd, maar dat ook veel techniek in zich bergt en met een batterij theaterspots boven het podium bijna de mogelijkheden heeft van een heuse theaterzaal. Het podium biedt naast orgel en preekstoel, niet alleen ruimte

in beeld: Sittard-Heerlen

10 jaar evangelisatiewerk basis en toekomst

Paul Prijt

voor ons eigen zangkoor 'de Lofstem', de praisegroep en de kinderen, maar ook voor muzikale gasten in de vorm van kinderkoren, gospelgroepen en zangkoren. Niet te vergeten biedt het ook plaats aan onze meeste bijzondere 'gemeentebezoekers', een vijftal prachtige poppen van het eigen poppentheater. Ook komt de presentatie van de vaak gebruikte beamer zo beter tot zijn recht. De nieuwe ruimte maakt het ook mogelijk om makkelijker en royaler na de diensten koffie, uiteraard vaak met Limburgse vlaai, te schenken. Ook de bourgondische Limburgse gastvrijheid willen we graag inzetten als een vorm van evangelisatie. We merken dat de nieuwe ruimte een duidelijke impuls geeft aan het gemeentelijke werk en zijn dankbaar voor de plek die de Heer ons gegeven heeft!

Vooraf levende stenen...

Uiteraard ligt het hart ook van onze gemeente niet in het uiterlijke gebouw, hoe belangrijk ook!, maar in het feit dat we onszelf (op dit moment telt de gemeente 80 leden en vele gasten) meer en meer als levende bouwstenen willen gebruiken in de gemeente. Dat gemeentewerk bestaat o.a. uit de wekelijkse bidstond avonden, de wekelijkse zusterhulp avond, het zangkoor, het jeugd- en zondagsschoolwerk, pastoraat, evangelisatie (we staan jaarlijks op de markt, we hebben in december de grote 'Limburg zingt' avond waar honderden mensen op af komen, we hebben onlangs twee film-

zalen afgehuurd waar we een paar honderd mensen gratis de film 'The Passion' hebben laten zien, etc.) Accent van het werk ligt toch op de zondagochtenddiensten waar we het woord centraal stellen, maar dat wel proberen te doen in een 'setting' die eigentijds is en de drempel probeert te verlagen voor mensen in onze omgeving. We merken dat bijvoorbeeld door het uitnodigen van gastkoren we ook veel gasten in de diensten krijgen die we het evangelie mogen laten horen.

Vreugde en zorg...

Ach als u zou denken dat er in de ge-

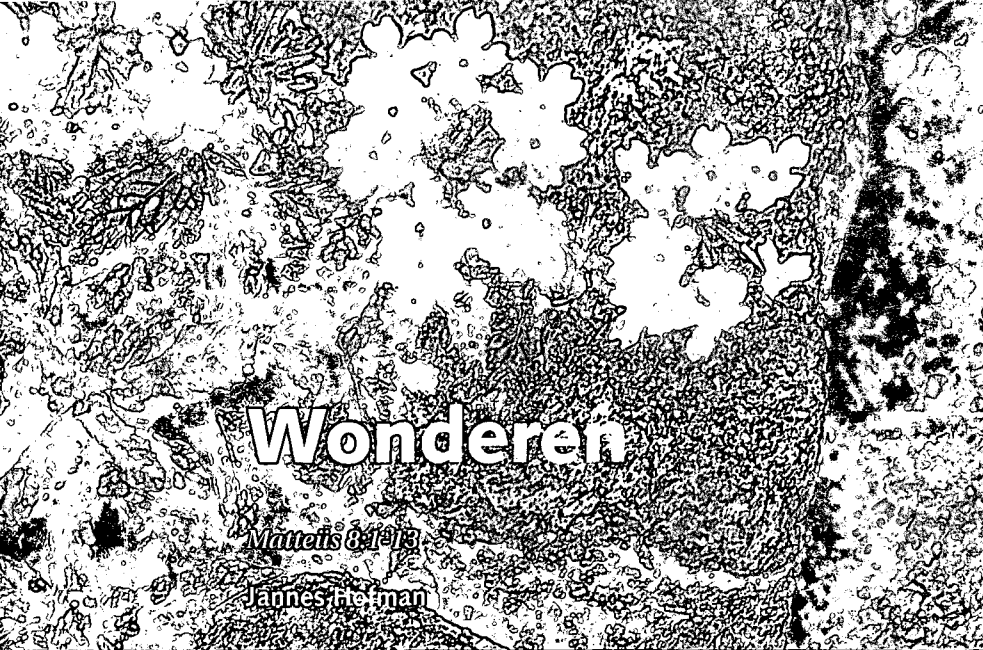
meente alleen vreugde en zegen zijn dan zou dat een verkeerde indruk wekken en ook niet realistisch zijn. Zeker: er is heel veel om de Heer voor te danken en dat doen we ook, maar natuurlijk is er ook zorg. Zorg over mensen die zich van de gemeente verwijderen, zorg om de wereld om je heen, zorg over de vraag hoe we de wereld van nu het beste kunnen bereiken en over de vraag hoe je nu het meest zou kunnen beantwoorden aan de bedoeling van de Heer met de gemeente en zo zouden we nog wel door kunnen gaan. Maar hoewel we die zorgen en vragen ook serieus willen blijven nemen; willen we ons ook niet alleen door zorg laten leiden maar willen bijvoorbeeld ons aansluiten bij het gebed van Jabes in 1 Kronieken 4:10 waar hij God aanriep met de woorden: *Wil mij toch overvloedig zegenen en mijn gebied vergroten; laat uw hand met mij zijn; weer van mij het kwade, zodat mij geen smart treft! En God schonk wat hij had gevraagd.*

Moge de Heer u en alle gemeenten waar we ons mee verbonden voelen zegenen, op zijn manier en zijn tijd. Hij die getrouw is aan het werk dat zijn trouwe Vaderhanden is begonnen en dat geldt voor alle windstreken!

Ds. Paul Prijt is parttime voorganger van de Baptistengemeente Sittard-Heerlen.

Foto's: Sittard-Heerlen

Wonderen

Mattheüs 8:1-13

Jannes Rietman

Archief De Christen

Vier bijzondere ontmoetingen

In zijn indrukwekkende bergrede sprak Jezus met Goddelijk gezag, hierna handelt Hij met dat gezag. Jezus is helend en heilzaam onder de mensen. Het is opvallend wat voor mensen Jezus opzoekt. Onder hen een melaatse, een Romeins officier en zijn slaaf, een vrouw en twee bezetenen. Mensen die vaak afgewezen worden en een mindere plaats innemen. Onder hen is Jezus werkzaam. Hij geeft hun een plekje terug in de maatschappij.

Een melaatse

Melaatsheid is één van de meest gevreesde ziekten. In het Grieks staat lepra, maar het gaat niet om de ziekte die wij vandaag als lepra kennen. Het gaat hier om een besmettelijke huid-aandoening. Met die ziekte word je uit de stad verbannen. Als mensen dichtbij komen, moet je je ziekte rondba-zuinen, opdat de mensen op een veilige afstand blijven. Niemand komt in de buurt van een melaatse. Naast de kans op besmetting zal zo iemand zich ook nog eens verontreinigen.

Maar Jezus raakt de man aan! Echte onreinheid zit niet aan de buitenkant, maar aan de binnenkant, zal Jezus later duidelijk maken. Die binnenkant van de mens, verkeerde gedachten, zondige begeerten, onverschilligheid, is veel erger dan een ziekelijke of vuile buitenkant. Wie zijn de melaatsen van vandaag? Dat zijn de drugver-slaafden, zei een vader van twee verslaafde kinderen mij. Met een grote boog gaat bijna iedereen om hen heen.

Een officier

Het gaat hier over een Romeins officier over honderd soldaten. Hij verblijft met zijn soldaten in een grens-en tolplaats. De soldaten zijn mogelijk Syriërs. De officier wordt door de

Joden geroemd. Hij heeft veel sympathie voor de Joden; en hun geloof, en de Joden zijn zeer op hem gesteld. 'Hij heeft onze synagoge gebouwd', zeggen zij tegen Jezus (Lucas 7). Zulke vrienden van de gemeente kennen wij vandaag ook. Ze leveren een welkome bijdrage aan het gemeentewerk.

Een Romeinse officier, de bezetter, staat op goede voet met de Joden! Taal, ras en godsdienst vormen hier geen barrière. Zo kan het blijkaar ook.

De officier is een goed mens. Zijn slaaf is ernstig ziek. Hij noemt die slaaf 'mijn jongen'. De ziekte van de slaaf gaat hem aan het hart, en hij vraagt Jezus zijn jongen te genezen. Volgens Lucas onderstrepen de Joden het verzoek door te zeggen: Hij is het waard. Maar even later, als Jezus bij de officier thuis wil komen, zegt de officier: Ik ben niet waard. Dit hoeft geen val-se bescheidenheid te zijn, maar op-rechte zelfkennis. De woorden van de officier hebben hier echter betrekking op de Joodse reinheidswetten. 'Heer,

verontreinig u niet door mijn huis, het huis van een heiden, binnen te gaan.' 'Spreek slechts een woord', zegt de of-ficier tegen Jezus. Een woord is ge-noeg. Een woord van de officier wordt door zijn ondergeschikten direct uit-gevoerd. Hoeveel te meer zal het woord van Jezus zijn uitwerking heb-ben.

Een heiden, een buitenstaander, die dit zegt! Hij heeft zoveel vertrouwen in de macht van Jezus. Voor hem is Jezus' spreken als het spreken van de Schepper-God. Die sprak, en het was er.

Jezus is verwonderd over het geloof van de heiden. Meestal zijn de om-standers over Jezus verwonderd, maar hier is Jezus verbaasd. Onder de Israëlieten heeft Hij nooit een zo groot geloof gevonden. Even later zal Jezus over het kleingeloof van zijn leerlin-gen spreken. Wat een contrast.

Jezus zegt de officier toe: U geschiede naar uw geloof. En zo gebeurt. Tenminste hier. Mogen wij de lijnen van dit verhaal zo maar doortrekken naar onze tijd? Nee. Wij mogen van deze woorden van Jezus niet een alge-mene regel maken, zodat op ons ge-loof het ene na het andere wonder zal plaatsvinden. De wonderen horen vooral bij Jezus. De wonderen maken duidelijk wie Jezus is.

Het geloof is ook niet de enige voor-waarde voor een wonder. Er wordt in ons verhaal trouwens niet eens over het geloof van de patiënt gesproken. Wel over het geloof van de officier. Van de omgeving dus. Het wonder gebeurt vooral, omdat Jezus het wil en Hij zich wil demonstreren als de zoon van God. Het wonder is het teken dat naar Jezus verwijst. Bij de omstanders werpt het dan ook vaak de vraag op: Wie is deze?

**Voorganger in bijzondere dienst
ds. Berend Stuit:**

"Zorg dat je mens blijft, dat is de kern van het Evangelie"

Mariska Oegema

Met veel genoegen kijkt ds. Berend Stuit terug op zijn werk als legerpredikant. "Het is schitterend werk, ook al vraagt het lichamelijk heel veel van je; zo ben ik veel op oefening geweest en heb marsen gelopen. Jammer genoeg moet je in het leger op je 55^e met pensioen, dat vond ik veel te jong. Maar tot op de dag van vandaag heb ik nog regelmatig contact met militairen, dat vind ik mooi."

Sinds twee jaar vertegenwoordigt ds. Berend Stuit als voorganger in bijzondere dienst van de Baptisten-gemeente Enschede de Unie in het CIO-M, een interkerkelijke organisatie voor Contact Inzake Overheid, subcommissie Militairen. "Binnen het CIO-M heb ik onder meer de taak het contact met onze baptisten-legerpredikanten Piet Kingma en Paul Brouwer te onderhouden en hen steun te bieden waar nodig."

Hoewel ds. Stuit niet meer bij Defensie werkzaam is, voelt hij zich nog erg betrokken bij de militairen. "De uitzending van Nederlandse militairen naar Irak houdt mij heel erg bezig. Ook al heb ik zelf niet direct contact met de uitgezonden militairen of hun gezinnen, toch denk ik veel aan hen. En ook droom ik nog vaak over militaire dienst, daar kom je niet makkelijk los van", aldus ds. Stuit. Maar hij is daarin niet de enige. "Tijdens een reünie voor oud-legerpredikanten deed een collega die op uitzending naar Irak is geweest, zijn verhaal. Dan merk je dat veel oud-collega's eveneens erg betrokken zijn."

Overstap naar leger

Ds. Berend Stuit is 1 september 1982 als legerpredikant begonnen en heeft tot zijn pensioen ruim zestien jaar in het leger gediend. Na zijn studie theo-

logie aan ons Seminarium is hij zijn 'carrière' als dominee begonnen in Duitsland in de gemeenten Wymeer en Ditzumerverlaat. Daarna heeft hij zes jaar in Heerenveen en drie jaar in Rotterdam-Zuid gestaan. Aanleiding voor zijn overstap naar het leger was tweeledig. "Ik ontdekte dat ik door al mijn werkzaamheden vooral met Baptisten omging. Dat vond ik een te klein wereldje, ik zocht meer oecumene. Het was in de periode van het ontstaan van het Evangelisch Beraad. Ik kon me daar absoluut niet in vinden – was ook medeoprichter van de beweging Ruimte. Ik had meer ruimte nodig. Bovendien was mijn grote wens om de jeugd van de straat te bereiken, maar merkte dat ik hen de kerk niet inkreeg. Als legerpredikant kon ik wel heel makkelijk gesprekken hebben met jongeren die de kerk nog nooit van binnen hadden gezien", vervolgt Stuit. "Een jonge militair stelde mij eens de vraag: 'Leg toch eens uit waarom u zo'n vreemde dominee bent, want een dominee hoort toch minimaal een halve meter boven de grond te zweven?'. Eigenlijk vond ik dat een groot compliment, want ik wilde de militairen laten zien dat christenen normale mensen zijn die met beide benen op de grond staan. Wel heb ik een inspiratiebron waaruit ik mijn werk doe, namelijk mijn geloof en Gods Woord. Mijn motto is: 'Zorg dat je mens blijft, dat is de kern van het Evangelie'. Vooral voor jonge militairen en vroeger voor de dienstplichtigen is het een hele toer om mens te blijven, want het leger wil een kerel van je maken. Als legerpredikant wees ik de jongens erop dat het goed is om mens te blijven en dat er één Mens is die naast hen wil staan, namelijk Jezus Christus. Ik wilde hen laten zien dat het geloof niet iets zweverigs is, maar dat de kern van het Evangelie alles te maken heeft met het dagelijks leven van mensen. Daarnaast heb ik altijd veel aandacht besteed aan het taalgebruik onder de militairen, want het is stoer om grove woorden en schuttingtaal te gebruiken. Ik heb hen erop gewezen dat je taalgebruik invloed heeft

op je besef van normen en waarden. Als je alleen maar schuttingtaal gebruikt, ga je ook anders denken en doen. Daarin lag voor mij een grote uitdaging."

Applaus

Ds. Berend Stuit heeft als legerpredikant tweemaal een aantal jaren in Duitsland gediend. Omdat in zowel het Duitse Seedorf als in het Duitse Münster veel militairen wonen met hun gezinnen, werd daar elke zondag ook een normale kerkdienst gehouden. "Dit was een geweldige aanvulling op mijn gewone werk als legerpredikant. Wel had ik – als we ook in het weekend op oefening waren – veel 'kerkdiensten te velde' gehouden. Vooral de laatste jaren maakte ik in die diensten veel gebruik van popmuziek van o.a. U2 of Queen. Het is een hele ervaring om aan het eind van zo'n 'kerkdienst' in het bos applaus te krijgen van een 80 jonge militairen, die daarmee hun waardering lieten merken. Ik heb overigens ook wel met 10 of 12 mensen zo'n dienst gehouden."

Doodsberichten

"Hoewel ik in het leger met gezonde jonge kerels te maken had, heb ik ook zieken begeleid en doodsberichten moeten overbrengen. Dit vond ik heel zinvol werk. Het is belangrijk om mensen te laten zien dat je naast hen staat, met hen meevoelt en hen steun wilt geven. Als het mensen met een kerkelijke achtergrond betrof, heb ik op Jezus gewezen die naast hen wil staan in die moeilijke omstandigheden en hen wil vasthouden", geeft ds. Berend Stuit aan.

"Door mijn uniform ben ik altijd herkenbaar als dominee. Al zou je door omstandigheden soms zelf zwakker in je geloof staan, dan word je door je omgeving eraan herinnerd. Toch heb ik het dragen van een speciaal uniform voor predikanten altijd als positief ervaren, omdat het ook veel gemakkelijker maakt over geloofszaken in gesprek te komen. Dat wordt ook van je verwacht als vertegenwoordiger van het geloof."

Baptisten, met een

Interland Samen betrokken mensen geweldige boodschap

Arjan Treuren

H. Lalleman-de Winkel

De Algemene Vergadering ligt al weer een hele tijd achter ons. Tijdens deze vergadering is door Jerry Byrd en ondergetekende een presentatie gegeven over 'Interland Samen', die met veel enthousiasme ontvangen is. Verschillende gemeente hebben om meer informatie gevraagd en ook zijn er al gemeenten die concreet hebben toegezegd om mee te doen met dit project.

Wat is Interland Samen?

'Interland Samen' is een samenwerkingsverband van de International Commission en de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, met als doel de plaatselijke gemeenten te ondersteunen bij het verwezenlijken van de 'Grote Opdracht', zoals we die vinden in *Matteüs 28:19* 'Gaaf dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes'.

Dit willen wij bereiken door Baptistengemeenten in Nederland te stimuleren, te inspireren en toe te rusten voor een doorgaand proces van relatie-evangelisatie en geestelijke opbouw door het:

- **Motiveren tot relatie-evangelisatie:** Het missionaire bewustzijn van gemeenten en haar leden te ondersteunen of te vergroten en dit in praktijk om te zetten in concrete missionaire activiteiten.
- **Bevorderen van onderlinge betrokkenheid:** Onderlinge betrokkenheid en samenwerking tussen plaatselijke gemeenten, regionaal en landelijk,

vergroten of laten ontstaan.

- **Mobiliseren van gemeenteleden:** Mobiliseren van teams die wij uitzenden naar andere plaatsen, landen en culturen om daar het Evangelie te communiceren en het geleerde in de thuissituatie met een nieuw elan en een grote motivatie te gaan toepassen.

Concrete onderdelen waaruit Interland Samen kan bestaan zijn:

- **Geestelijke voorbereiding:** Een project als dit vraagt niet alleen een goede organisatorische voorbereiding, maar ook een goede geestelijke voorbereiding. Hierbij denken we o.a. aan een brede ondersteuning in gebed. Gebed kan in de plaatselijke gemeenten gestimuleerd en inhoud aan gegeven worden doormiddel van: gebedstoerusting, gebedsgroepen, gebedsbrieven, evangelisatietoerusting en kringleiderstoerusting.

- **Evangelisatieproject:** Allerlei relevante en creatieve relatie-evangelisatie activiteiten die door de plaatselijke gemeente worden bepaald. Het landelijke coördinatieteam zal hiervoor materialen en methodieken beschikbaar stellen om de plaatselijke gemeente, indien nodig en wenselijk, daarbij te helpen.

- **Opvang en begeleiden van nieuwe contacten:**

Ook hier voor geldt dat de plaatselijke gemeente bepaald hoe en wat er gedaan wordt, terwijl het landelijke coördinatieteam materialen en middelen beschikbaar stelt.

- **Doorgaande beweging van gebed, evangelisatie, opbouw en zenden:**

Een aantal opgestarte evangelisatieactiviteiten zal een permanent karakter moeten krijgen. Plaatselijke werkgroepen blijven bestaan en zorgen voor vervolg activiteiten op het gebied van evangelisatie en geestelijke opbouw. Ook het landelijke coördinatieteam blijft bestaan om de plaatselijke gemeente te ondersteunen.

Wanneer?

'Interland Samen' vindt plaats in dit jaar en volgend jaar. In september van dit jaar gaan we met de organisatorische voorbereiding van start. Daarna is dit ongeveer de tijdsbalk:

Oktober 2004:

Vorbereidingsconferentie voor de plaatselijke werkgroepen o.l.v. Jerry Byrd

Gebedstoerusting

November 2004:

Start van gebedsondersteuning

Februari 2005:

Themazondag, als startschot voor de evangelisatie en voorbereidingstrainingen

Mei 2005:

Start van de evangelisatieactiviteiten met een landelijke gebeds- en bemoedigingsbijeenkomst.

Juni 2005:

Opvangen en verder begeleiden van nieuwe contacten

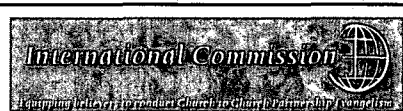
September 2005:

Start van vervolghostudie: Alpha, Doelgericht leven, De Mens e.d.

Kan mijn gemeente nog meedoen?

Tijdens de AV hebben wij uitgesproken dat het ons verlangen is dat er minimaal 15 gemeenten aan dit project zouden meedoen. Nu na de informatieavonden die we in het land hebben gehouden zijn we nog niet aan het aantal van 15 gemeenten. Wij, als coördinatieteam zouden het geweldig vinden als u, als gemeente, wilt overwegen om mee te gaan doen. Om u goed te informeren kunnen wij in uw gemeente een informatieavond verzorgen over 'Interland Samen' of samen met de werkgroep Evangelisatie een plan opstellen voor uw gemeente. Het is ook mogelijk eerst een informatiepakket te ontvangen.

Voor informatie: Arjan Treuren, Spinnersdonk 803, 7326 HK Apeldoorn, tel. 055-5414404, e-mailadres: a.treuren@chello.nl

International Commission is een onafhankelijke Baptistenorganisatie die 30 jaar geleden is opgericht en zich richt op evangelisatie, onderwijs, training en discipelschap. Doel is een evangelisatieproject op te zetten in elk land van de wereld voor 2013. Op dit moment werkt de organisatie al in 76 landen. International Commission wil gemeenten aansporen om andere gemeenten elders in de wereld te helpen bij het bereiken van mensen in hun omgeving met het Evangelie.

In memoriam Ds. J.H. Stijkel

Geheel onverwacht werd broeder Henk Stijkel in de leeftijd van 53 jaar, door een hartstilstand getroffen en op die wijze door de Heer naar Huis geroepen. Hij stond nog in actieve dienst in de gemeente te 2^e Exloërmond.

Geboren te Hengelo (O) op 6 november 1950 kwam hij door Magriet in de Baptistengemeente waar ds. R.J. Voorhaar hem op 19-jarige leeftijd heeft mogen dopen. Vanwege zijn manier van leven bleef hij lange tijd voor velen 'Henk van Magriet'. De voorganger moedigde hem aan zelf activiteiten in de gemeente te ondernemen. Het jeugdwerk had zijn hart en daarin diende hij trouw de Heer in de gemeente.

Er groeide een verlangen om meer tijd te kunnen geven aan het werk van de Heer. Hij begon in 1980 aan een opleiding aan het Nederlands Bijbel Instituut en kreeg begeleiding van de brs. J. Reiling en Th. v/d Laan in vakken die belangrijk waren voor de Baptistengemeenten. In 1987 mocht hij in de gemeente te 2^e Exloërmond als voorganger zijn intrede doen. Het was een man van het volk, zoals we dat zeggen, daardoor kreeg hij veel ingang bij de inwoners van dat dorp en in de wijde omgeving. Omdat het jeugdwerk altijd zijn hart heeft gehad was hij ongeveer 10 jaar actief in het voorbereiden en schrijven van de jeugdlezen van de GBS.

Zijn grote passie was om met de

Boodschap van Jezus zoveel mogelijk mensen te bereiken. Er zijn dan ook vele nummers van het Evangelisatieblad *De Zaaier* door zijn handen gegaan. Wat deed het hem pijn toen het besluit viel dat 'zijn' blad niet meer zou verschijnen. Het gewestelijk werk had zijn voorliefde omdat hij de overtuiging had dat de Baptistengemeenten blijvend en meer moesten samenwerken. Hij was de enthousiaste motor achter de jaarlijkse Paasbondsdag en de Pinksterlanddagen. Hij kreeg ook landelijke bekendheid door zijn inzet voor de ouderenwerken.

Henk Stijkel was een man met grote liefde voor mensen, zowel voor jongeren als ouderen. Zijn liefde voor mensen deed hem enkele jaren geleden het besluit nemen om ook een aantal uren per week te gaan werken in een Verpleeghuis te Ter Apel. Hij was niet een studeerkamer theoloog, maar een zeer praktisch ingestelde volgeling van Jezus Christus. Hij was niet een man van discussies over theologische of ethische vraagstukken maar iemand van een rustig gesprek rondom de Bijbel. Door de loop der jaren was hij met vele mensen zeer begaan en dat toonde zijn warme hart voor de mensen dichtbij.

In zijn huwelijk met Magriet mochten ze twee zonen van de Heer ontvangen,

Archief De Christen

zij gaan verder na dit ingrijpende gebeuren en weten dat God de Hemelse Vader is die zal troosten en zorgen. De familiekring is niet groot, maar zeer hecht.

Ruim 400 aanwezigen waren bijeen op vrijdag 4 juni 2004 in de afscheidsdienst, welke gehouden werd vanuit de Baptistengemeente, o.l.v. Ds. G. Bosveld. Op de zondag daarna werd er op een bijzondere wijze door de broeders en zusters van de gemeente afscheid van hem genomen. Van een man die je meedraagt in je hart.

Veel sterkte en Gods' zegen voor Magriet en de beide jongens.

Ds. G. Leuvenink

Boekbespreking

Ground Zero en Gods genade, Jim Cymbala, uitgeverij Gideon, Hoornaar, 2002, 92 blz., ISBN 90-6067-926-1, Euro 2,00.

Kan een menselijke fout of een onverklaarbare dramatische gebeurtenis als heilzaam gezien worden? Of leggen we ons daar bij neer en zien we maar wat er van komt?

Een aanval als op 11 september 2001 op de Twin Towers in New York kan, naast alle leed die deze veroorzaakte, ook zegenrijke gevolgen hebben. Het lezen van de ervaringen van de predikant van de Brooklyn Tabernacle bevestigt deze laatste veronderstelling wel heel duidelijk. Maar laat het ook duidelijk zijn: hij heeft hiervoor geen succesformule waar sommige mensen hoopvol naar uitzien.

Lees daarvoor over Jim, de voorganger van een bloeiende kerk in één van de gevaarlijkste delen van New York. Die vlak voor de grote ramp op een wonderlijke manier bepaald werd bij oogstrijpe velden. Lees over Majorie, de alt van het koor, die op haar werk honderden mensen met de boodschap van Gods liefde bereikte. Over

Dawn die, temidden van allerlei doodsgedevaren, haar collega tot de Heer mocht leiden. Hoe Thelma het verlies van haar man verwerkte en de diepe waarheid van de schijnbare tegenstrijdigheid ervoer 'Bedroefd, maar altijd blij te zijn'. En zo worden in Cymbala's boek nog anderen genoemd.

Na deze rampzalige gebeurtenis bleef de toekomst open. Het boek getuigt van een leven bij de dag, van een nieuwe liefde voor de Heer en bewogenheid voor mensen. Van het grijpen van kansen om van Christus' liefde te getuigen. Een evenwichtige beschrijving ook van alle vragen rond leiding van God, schuld en vergeving. Van harte aanbevolen.

S. Prost

Unie- en gemeentenieuws

Rectificatie

In de uitnodiging voor de afscheidsdienst van ds. Wessels in Vriescheloo stond helaas een verkeerde datum. De dienst wordt gehouden op zondag 29 augustus a.s.

Doopdiensten

Stadskanaal-Zuid: Margie David (45 jaar); Steenwijk: Loes Bos-Eleveld (40 jaar).

Verjaardag Peter Boers

In het vorige nummer van *De Christen* kon u lezen dat onze zendeling br. Peter Boers op 7 juli a.s. zijn verjaardag hoopt te vieren. U werd opgeroepen hem te verrassen met een kaart. Nu blijkt echter dat de fam. Boers op 7 juli al met verlof in Nederland is. Het adres in Nederland is: Noorderstraat 62, 2922 AC Krimpen a/d IJssel.

Afscheidsdienst ds. H. Nobbe

De Baptistengemeente Stadskanaal-Zuid 't Kruispunt nodigt u van harte uit tot het bijwonen van de afscheidsdienst van ds. Harry Nobbe als voorganger van onze gemeente. Deze afscheidsdienst zal gehouden worden D.V. op zondag 29 augustus om 15.00 uur in ons kerkgebouw. Na de dienst is er gelegenheid koffie en thee te drinken en afscheid te nemen van de familie Nobbe.

Radiodienst Groningen-Noord

zondag 25 juli, 747AM, 17.02 uur

Op 25 juli wordt via de radio een samenkomst uitgezonden van de Baptistengemeente Groningen-Noord. Voorganger ds. J. Hofman preekt over het thema 'Op de nagel van mijn duim'. Zou het lukken om daar de inhoud van het geloof op samen te vatten? Hierop wordt ingegaan in de samenkomst, waarin zowel een drietal getuigenissen als prediking te horen zijn. Er is verder klezmermuziek te horen, gespeeld door Sjoukje Hartsema op dwarsfluit en Ines Heijkoop op piano. Organist Bert Veltens begeleidt de samenzang.

Baptisten Gemeente Heerenveen

Lelielaan 3-5
8441 DD Heerenveen

De Baptisten Gemeente Heerenveen is een actieve gemeente bestaande uit circa 50 leden en met een rijk verenigingsleven. De gemeente heeft een pluriform karakter en kent een groot aantal vrienden die met ons "meereizen".

We beschouwen onszelf als een veranderende gemeente die zich ontwikkelt binnen een veranderende samenleving. Centrale thema's zijn het woord van God; actieve betrokkenheid van leden en vrienden en gemeenschappelijkheid. Vanuit ons Baptisten gedachtegoed stellen wij ons open voor andere geloofsrichtingen, met behoud van ieders individuele geloofsbeleving. Kenmerkend voor onze gemeente is een stukje warmte en het elkaar persoonlijk kennen.

Vanwege het vertrek van onze voorganger in de zomer 2003 heeft onze gemeente plaats voor een ervaren

Gemeenteopbouwwerker/ voorganger (50%)

met specifieke aandacht voor jeugd en pastoraat. De functie kan worden ingevuld door één of meerdere functionarissen, waarbij het aantal gewenste uren gedifferentieerd kan worden naar aandachtsgebied of persoonlijke affiniteit.

Hoewel we beseffen dat niet alle karaktereigenschappen in één persoon verenigd kunnen zijn, willen we graag met kandidaten in contact komen die zich herkennen in de volgende kernkwaliteiten:

Vitaliteit: uitstraling, benutten van kwaliteiten van anderen, flair

Gericht op bloei en groei: coördinerend, stimulerend, verbindend, activerend

Inspirerend: bevlogen, vernieuwend, spiritueel

Ruimtegevend en zoekend: veelvormig, oecumenisch, coachend, delegerend

Rust en vertrouwen: weerstandoverbruggend, stabiliserend

Kennis: bij voorkeur een Baptisten achtergrond en opgeleid op tenminste HBO niveau.

Informatie en contact:

Salaris en arbeidsvoorwaarden zijn conform de geldende richtlijnen van de Unie van Baptisten Gemeenten. Voor informatie kunt u contact opnemen met mw. N. de Haan, voorganger in bijzondere dienst, tel 0513-646022 of dhr. A. Boersma, voorzitter van de raad, tel. 0514-681508.

U kunt ook schriftelijk of met @mail reageren:

Baptisten Gemeente Heerenveen
t.a.v. A. Boersma
Laaksum 26
8721 EW Warns
ari.boersma@12move.nl

Dankwoord

Lieve broeders, zusters en vrienden! Een intens verdriet overspoelde ons toen Henk plotseling overleed. Wij weten dat hij nu daar is waar zijn Heer hem een plaats heeft bereid en dat wij Henk daar zullen weerzien!

Uw reacties hebben ons overweldigd. We hebben vele lieve brieven en kaarten ontvangen, waaruit bleek dat Henk's leven voor velen zinvol en zingevend is geweest. Wij zijn bemoedigd door de bezoeken, telefoontjes en de afscheidsdienst die door velen werd bijgewoond. We hebben in dit alles Gods liefde en troost ervaren.

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken, doen we het op deze wijze: allemaal heel, heel hartelijk bedankt!

Margriet, Jacco en Tom Stijkel
en Wim Stijkel

VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF

**ERKENDE
VERHUIZERS**

☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

"Hij is een schild voor allen
die bij Hem schuilen.
Want wie is God behalve onze Here,
wie is een rots buiten onze God".
Psalm 18:31-32.

In Christus ontslapen

TJEERDS JAN MEUKEN

Hij overleed op 25 mei jl.
op 57-jarige leeftijd.
Br. Meuken diende jarenlang onze
gemeente o.m. als dirigent van het
zangkoor 'Immanuel'.

Baptistengemeente 'De Schuilplaats',
Eindhoven.

Alles heeft zijn uur en ieder ding onder de hemel zijn tijd.

Op de leeftijd van 86 jaar is door de Heer thuisgehaald onze zuster

HEILTJE JAGER-KOK

* 15-12-1917
† 13-05-2004

Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat

*"Want wij weten, dat, indien de aardse tent, waarin wij wonen, wordt afgebroken, wij een gebouw van God hebben, in de hemelen, niet met handen gemaakt, een eeuwig huis".
2 Corinthiërs 5:1.*

In dit vertrouwen, is voor ons onverwacht, maar op Zijn tijd door de Hemelse Vader Thuisgehaald, Zijn dienstknecht en onze voorganger

JACOB HENDRIK STIJKEL

Tweede Exloërmond, 31 mei 2004.

Baptistengemeente Tweede Exloërmond.

Veilig in Jezus' armen.

Op de leeftijd van 75 jaar is door de Heer thuisgehaald onze broeder

ENGEL DOEDENS

* 30-08-1928
† 05-04-2004

Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat

God heeft ons geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst.

Na een intens leven en een manmoedig gedragen pijn, is onverwachts van ons heengegaan mijn geliefde man en beste kameraad, onze vader en lieve opa

SAKO VAN DER WOUDE

29 november 1931   22 mei 2004

Wij zijn hem dankbaar voor alle liefde en zorg die hij ons heeft gegeven

Gé van der Woude-de Boer
Eric en Leny
Boris
Monique en Ello
Daniëlle
Annemarie

De dankdienst voor zijn leven werd gehouden op 27 mei 2004, waarna wij hem begeleid hebben naar zijn laatste rustplaats.

Boerensteeg 10
1271 RV Huizen

*In het huis mijns vaders zijn vele woningen,
anders zou ik u gezegd hebben..
Joh. 14:2*

In haar Heer en Heiland ontslapen,
onze lieve zuster,
schoonzuster en tante

HILLECHINA NIJMANDS - LEINENGA

in de leeftijd van 88 jaar.

Delfzijl, 18 juni 2004

Baptisten Gemeente Delfzijl

10 juni 2004 is door haar Heer en Heiland thuisgehaald

WAP VAN DER BROEK-OOSTINGH

Zij werd 87 jaar.

Baptistengemeente Haulerwijk

*"Bij U, Here, schuil ik, laat mij nimmer
beschaamd worden."
Psalm 31:1.*

Op 22 mei 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze broeder

HARM SIEPEL

Geboren 8 februari 1920.

Baptistengemeente Stadskanaal Noord

In de leeftijd van 73 jaar werd onze broeder

BEREND HOF

op 10 juni 2004 door zijn Heer en Heiland naar zijn Hemels thuis gebracht.

Baptistengemeente Haulerwijk

*Een glimp van de overkant
zo nu en dan... heel even
verwondering
om wat je ondervond...
Een weg te gaan naar een nieuw leven
en weten...
geborgen te zijn in Gods hand.*

Op de leeftijd van 81 jaar is door de Heer thuisgehaald onze zuster

JANTJE LEIDEKKER

* 27-08-1922
† 21-04-2004

Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen verschijnt op 23 juli 2004. De kopij voor dit nummer moet op 6 juli 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor, kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaat- sing van kopij houdt niet in dat de redac- tie de mening van de auteur, en/of geci- teerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De Christen)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van adver- tenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1-de- cember van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Bap- tistengemeenten in Nederland, Biltse- weg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wij- ze dan ook worden overgenomen zon- der schriftelijke toestemming van de re- dactie. Een uitzondering geldt voor ge- meentebleden van gemeenten aangeslo- ten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel De Christen als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende au- teur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op ge- luidscassette en in grootletter. Informa- tie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andrômedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Hij werd bekend door 'De Stoel'. Met de titel van een ander t.v.-programma verklap ik z'n achternaam: 'Villa Felderhof'. Momenteel is NCRV's coryfee Rik Felderhof op t.v. met het programma 'Felderhof ontmoet'. Als we op Eerste Pinksterdag 's avonds de t.v.-zender Nederland 1 bezoeken, trekt deze Felderhof onze aandacht met een ontmoeting met Monique Heijn, juist de vrouw van de man die op de kleintjes let. Nou moeten meneer en mevrouw Heijn wel erg op de kleintjes hebben gelet en er veel van hebben gespaard, want Rik Felderhof wordt in een kasteel ontvangen waarvan Monique op een

gegeven moment zegt dat ze 's avonds wel drie kwartier onderweg was om alle deuren op slot te krijgen. Die ronde heeft ze nu in handen van de butler gelegd. Het kasteel staat ergens in Engeland en de familie Heijn voelt zich in die omgeving erg thuis. Ze hebben er een hele straat met winkeltjes opgekocht en beheren er een hotel. Je begrijpt aan de wat cynische toon van mijn verslag dat ik het allemaal nogal wat patserig vind. Ik kan er eigenlijk niet zo heel veel sympathie voor opbrengen, maar gaandeweg het programma verandert mijn beeld van deze familie en dan met name van mevrouw Heijn. Aan de ene kant komt dit door Rik Felderhof. Hij beheerst als bijna geen ander het interview en wel op zo'n manier dat mensen echt iets van zichzelf blootgeven. Door hem leer je de mens achter de mens kennen. Maar er is nog iets waardoor mijn sympathie voor Monique Heijn toeneemt en ik moet erkennen dat ik

miin eerste indruk van een arrogante en egoïstische vrouw

moet bijstellen. In de uitzending praat Rik Felderhof met zijn gast. Ze doen dat op verschillende locaties. Op één van de locaties die we in beeld krijgen, is Rik Felderhof echter niet aanwezig. Het laat een beeld zien van een reis die Monique Heijn heeft gemaakt naar een Afrikaans land. Ze bezoekt daar een tehuis voor kinderen die hun ouders hebben verloren. Wat Monique Heijn daar van zichzelf laat zien, maakt diepe indruk op me. Het staat nu nog op m'n netvlies hoe ze één van de kinderen omarmt en met het kind meehuilt. Dit werk ondersteunt ze. Een vrouw met ontferming bewogen. Ze volgt het voorbeeld van Hem van wie wij zeggen dat wij Hem volgen.

Ds. Henk Wieringa

flevo festival

Van 12 tot 15 augustus a.s. wordt op Landgoed 'Velder' bij Boxtel weer het Flevo Festival gehouden. Vier 4 dagen vol muziek in alle stijlen, workshops, discussies, cabaret, kunst, lezingen en outdoor-sport. Vier dagen ook om op een ontspannen en feestelijke wijze met je geloof bezig te zijn. Kijk voor meer info op www.flevofestival.nl

Noel Richards – Road to Berlin

Kingsway Music, duur: 52 min., Euro 21,50

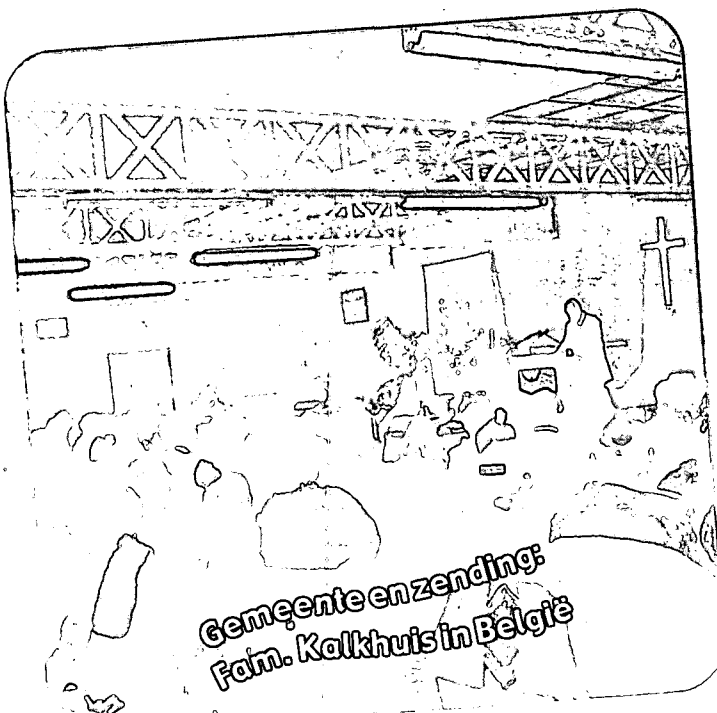
Als je in de bundel Opwekkingsliederen nr. 359 opzoekt, kom je terecht bij 'De hemel juicht', een bekend nummer. Minder bekend is de schrijver en componist van dit lied: Noel Richards. Hij heeft al een aantal CD's op z'n naam staan en heeft grootse plannen. In 2005, om precies te zijn op 25 juni 2005, wil hij een massaal worship-evenement organiseren in het Olympisch Stadion in Berlijn. Het moet een evenement worden met wereldwijde allure, een feest vol aanbidding, toerusting en bezinning. Een feest waar mensen uit allerlei landen aanwezig zullen zijn. Het is niet de eerste keer dat Richards zo iets voor ogen staat. Zijn droom kwam al eerder uit en wel in Wembley (Londen) waar hij in 1997 voor het eerst de zogenaamde 'Global Gathering' organiseerde. In de publiciteit rondom het project voor Berlijn 2005 worden allerlei middelen ingezet. Zo was Noel Richards aanwezig bij de Opwekkingsconferentie op het terrein bij Six Flags. En... *Road to Berlin* is uit. Je zou het de soundtrack kunnen noemen voor 25 juni 2005 of ook wel een muzikaal voorproefje. Deze CD levert je 12 nummers en ze lenen zich uitstekend voor massale aanbidding. Richards bedient zich met zijn band van pop/rock met lichte blues en folk. Het album wordt gepresenteerd als een uniek album. Dat is het ook en niet alleen vanwege de nieuwe nummers, maar ook vanwege de bonus dvd die je er, als je de prijs bekijkt, eigenlijk voor een euro bij krijgt. De dvd geeft een terugblik op het festijn van 1997 en maakt je warm om ook naar Berlijn te trekken. Te duur? Doe dan mee aan de prijsvraag die je bij de CD aantreft. Tot slot nog een tip van Noel Richards uit één van de liederen: er is een tijd om (zie Prediker 3) en zo zingt het refrein: er is altijd een tijd om God te aanbidden, Hem dank te zeggen. Gebruik die tijd.

Ds. Henk Wieringa

De Christen

Toerist en pelgrim

Gemeente en zending:
Fam. Kalkhuis in België

Internationale Bijbelbond wil kinderen
en jongeren helpen om de Bijbel te lezen

Inhoud

Christelijk radiostation
in oprichting

3

www.brightfm.nl

Misschien heeft nog iemand de moed voor een goede te sterven...	4
Ander Nieuws	5
Column over... <i>Ingehaald</i>	5
IBB wil kinderen en jongeren helpen om de Bijbel te lezen	6
Gospel DVD's	7
Toerist en pelgrim	8-9
Woorden uit de Bijbel: Zoon des mensen (Matteüs 8:14-34)	10
Interview met student Hans van de Stolpe	11

T. van de Stolpe

Gemeente en zending: Fam. Kalkhuis in België	12
Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (10)	13
Boek- en CDbespreking	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
www.people.vcu.edu
J. Kalkhuis
M.J. Oegema

'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'

In ons land is de vakantietijd aangebroken, en dat is te merken. Op de wegen zijn veel caravans te zien en de bruggen zijn veelvuldig open om de pleziervaart doorgang te verlenen. En op een zomerse dag staan er lange files richting de stranden waar velen bij de zee enige verkoeling proberen te vinden.

Het is vakantietijd en een ieder geeft daar zijn eigen invulling aan. Een actieve vakantie of een zonzakantie liggend aan het strand. Anderen grijpen de vrije dagen aan om een studiereis te maken of dat boek te lezen dat al zolang op de plank ligt en weer anderen blijven thuis en zoeken ontspanning in de eigen omgeving. Het is slechts een greep uit de talloze mogelijkheden.

Er zijn ook christenen die heel bewust ervoor kiezen hun vakantie ten dienste te stellen aan God en medemens, twee voorbeelden. Zoals in het vorige nummer van *De Christen* heeft gestaan, gaan jonge christenen zich deze zomer inzetten voor de campingactie van de Werkgroep Jongeren Evangelisatie van onze Unie. Drie groepen jongeren nemen elk twee weken voor hun rekening om recreatieactiviteiten voor kinderen en jongeren te organiseren. Deze zomer neemt ook een groep christenen deel aan een werkweek van Stichting 'Boete & Verzoening' om een Joodse begraafplaats in Utrecht op te knappen. Met dit werk wil de werkgroep een daad stellen tegenover de vijandschap tussen Joden en christenen die er eeuwenlang is geweest, waarover u begin dit jaar in *De Christen* heeft kunnen lezen.

In dit nummer van *De Christen* vindt u in het hart een artikel waarin vakantie centraal staat, geschreven door br. Prost die zelf als reisleader meegaat met georganiseerde reizen. Na de zomervakantie breekt voor een aantal studenten aan ons Seminarium een nieuwe fase aan, dan beginnen zij na vijf jaar theorie aan een stageperiode van twee jaar. Zo

ook student Hans van de Stolpe met wie u in deze *De Christen* kunt kennismaken. Verder kunt u in een artikel over het jongerenwerk van de Internationale Bijbelbond lezen dat het houden van stille tijd discipline vraagt. Zolang iemand dit in het dagelijks ritme weet in te passen, lukt het wel. Maar zodra van dat ritme wordt afgeweken – zoals in de vakantieperiode – blijkt het al moeilijker te worden een geschikt moment te vinden om stil te worden voor God, in zijn Woord te lezen en te bidden.

Wie met vakantie gaat, heeft een topografische kaart nodig om te ontdekken hoe je de bestemming kunt bereiken. Maar eigenlijk hebben wij ook een kaart nodig op onze levensreis: de Bijbel. En Jezus wil onze reisgenoot zijn in dit leven. Hij wil ons onderweg helpen en beschermen. Maar dan moeten wij wel dicht bij Hem blijven. Dat is nodig om op het rechte pad te blijven en niet af te dwalen naar kronkelpaden. Maar ook als wij de weg dreigen kwijt te raken of het spoor bijster zijn, kunnen wij weer op de goede route terugkeren. Dat lukt alleen als wij terugkeren naar zijn Woord, de Bijbel. Alleen dan kunnen wij met psalmist David zeggen: 'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

M.J. Oegema

Christelijk Radiostation in oprichting

Willem van Loenen, Chris Wolsing en Alex Mons

Nederland krijgt een eigen landelijke, christelijk radiostation met 24 uur per dag christelijke pop, rock 'en' praisemuziek. Dat is de droom van Willem van Loenen, Chris Wolsing en Alex Mons van BrightFM. Het lijkt erop dat deze droom wellicht dit jaar nog, maar anders volgend jaar werkelijkheid wordt. Eindelijk elke dag artiesten als Michael W. Smith, Rebekka St. James, Third Day en DC Talk op de radio.

De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang. Op de achtergrond zijn Wolsing, Mons en Van Loenen druk in de weer met platenmaatschappijen, christelijke instellingen, bedrijven, de Mediaraad en programmaraden om BrightFM mogelijk te maken. En het lijkt er echt van te komen. "Bijna iedereen die we spreken is enthousiast", weet Mons. Hij is voorzitter van de Baptistengemeente Arnhem-Zuid en heeft onder andere gewerkt als projectmanager bij Baan en als voorlichter bij de Koninklijke Marine. "We hebben al ruim 1000 reacties binnen van mensen en bedrijven die ons willen gaan sponsoren als we gaan starten en dat is zeer bemoedigend! Met name ook omdat er nog steeds steunbetuigingen binnenkomen!"

Organiseren zit Mons in het bloed en hij liep al een tijdje rond met zijn droom: een christelijk radiostation. Die droom raakte in een stroomversnelling toen hij 'per ongeluk' radiomakers Wolsing (geluidsman van de Baptistengemeente Doetinchem) en Van Loenen tegen het lijf liep. Het driemanschap vond elkaar en is aan de slag gegaan.

"Er is al eerder geprobeerd om een station op te zetten met Gospel FM. Dat is om verschillende redenen helaas niet gelukt. Helaas, want wij vinden dat er op de Nederlandse radio wel degelijk plaats moet zijn voor goede, christelijke muziek. Op zondagavond kan je nog een paar uurtjes luisteren, maar dan houdt het wel zo'n beetje op", weet Wolsing. Hij werkt onder andere voor 'lokale' omroepen in het oosten van het land, net als Van Loenen.

Volgens het driemanschap is er veel behoefte aan zo'n nieuw radiostation. Mons: "We hebben inmiddels heel wat gesprekken gevoerd met mensen van bijna alle kerkgenootschappen die ons land rijk is. Elke keer krijgen we hetzelfde te horen: wat een goed idee. Veel christenen zitten echt op een 'eigen' radiozender te wachten. Die gesprekken geven ons elke keer weer de drive om door te zetten."

Met het nieuwe radiostation willen de initiatiefnemers twee doelen bereiken. "We willen christenen bemoedigen met goede muziek. Als je nu de radio aanzet, wil je niet weten wat voor muzikale rommel er allemaal op ons

afkomt. Wij bieden straks een echt alternatief. Verder zou het prachtig zijn als we niet-christenen met de boodschap van Jezus Christus in contact kunnen brengen", blikst Van Loenen vooruit.

"We willen christenen bemoedigen met goede muziek."

Zover is het nog niet. Maar het drietal is optimistisch. "Toen we aan dit project begonnen, wisten we niet wat we konden verwachten. Tot nu toe gaat het echter als een speer. Wij zien dat als een bevestiging. Maar het station is inderdaad nog niet in de lucht. Daarom roepen we iedereen ook op om voor ons te bidden. We hebben God's zegen hard nodig over ons werk."

Als muziekliefhebbers BrightFM willen steunen, dan kan dat. In dit stadium zijn de organisatoren met name bezig zoveel mogelijk steunbetuigingen van mensen binnen te krijgen. Dit betekent de belofte te bidden voor dit initiatief, maar ook om aan te geven dat als het station daadwerkelijk de lucht in gaat, deze mensen lid willen worden van de stichting 'Vrienden van BrightFM'. Deze op te richten stichting wil het werk van het radiostation op alle fronten ondersteunen. Met gebed, maar ook met geld. Daarbij wordt gedacht aan een 25 euro per jaar.

Voor meer informatie, zie de site op <http://www.bright.fm>. Hier kunt u ook uw steunbetuiging invullen!

Misschien heeft nog iemand de moed voor een goede te sterven...

Archief De Christen

Yme Horjus

Het hart van het evangelie is de belijdenis van de Heer die voor ons zijn leven heeft gegeven. Wij zijn aan die gedachte al zo gewend geraakt, dat het ons ontgaat hoe ongerijmd dit eigenlijk is. Iemand die voor jou zijn leven geeft! Wie doet dat nu? Dat zal niet zo gauw gebeuren. Komt dat nog wel eens voor? Paulus zegt dat niemand zo makkelijk voor een rechtvaardige zal sterven. Niemand zal direct zijn leven over hebben voor een ander die onberispelijk leeft, die een voortreffelijk leven leidt. Zo iemand dwingt wel respect af, maar om voor zo iemand je leven te offeren, nee... Wel is het Paulus' ervaring dat die bereidheid er bij sommige mensen is als het gaat om een goed mens. Inderdaad komen mensen er wel toe om tot het uiterste te gaan in hun bewondering voor een goed mens. Ze gaan dan door het vuur voor zo iemand, hebben hun leven voor hem over.

In het Oude Testament staat dat prachtige verhaal van de drie legeraanvoerders van David. Zij hebben samen een huzarenstukje uitgehaald ten behoeve van David. Dit verhaal moet zich afgespeeld hebben kort na de dood van Saul. David heeft van twee kanten kwaad te duchten: van het leger van Israël, dat nog steeds naar hem op zoek is, en van het leger der Filistijnen, dat een groot deel van het land bezet houdt. Zo bevindt David zich nog steeds in een benarde situatie in de woestijn van Juda. Toen David werd gemeld dat ook Bethlehem in handen van de Filistijnen was gevallen, kwam er bij hem een geweldig heimwee naar Bethlehem naar boven. En zomaar in

dat gesprek met zijn drie legeraanvoerders laat hij zich plotseling ontvallen: 'O, dat iemand mij water te drinken gaf uit de put van Bethlehem, die bij de poort is!'

David heeft niet letterlijk bedoeld dat iemand dat moest gaan halen. Hij heeft dat niet bedoeld als een stille wenk of als een opdracht. Het was meer een emotionele opwelling, een nostalgisch verlangen. Hij had vroeger vaak gespeeld bij die put en later als herder de schapen van het water te drinken gegeven. En smaakte het water wel ergens zo lekker en zo fris als daar...?

Onze liefde wordt vaak opgewekt door iets wat bewonderenswaardig is, door iets wat beminzenswaardig is, door iets wat aantrekkingskracht op ons uitoefent, maar Gods liefde gaat uit naar het onwaardige, het onaantrekkelijke, het lelijke.

Maar de drie strijdmakkers vatten het heel anders op. Dit willen ze voor David gaan doen. Ook al is het een uiterst riskante onderneming en spelen zij eigenlijk met hun leven: zij gaan op weg om water uit Bethlehem voor David te halen. David is hun grote leider, hun voorbeeld. Voor David hebben zij dit over. Voor David gaan zij door het vuur. Wat zal David opkijken!

Maar het pakt heel anders uit. David reageert geschokt. Hij wil het water niet drinken, maar giet het uit voor de

Romeinen 5:7,8
en 2 Samuël 23:13-17

Here. Hij plengt het voor God als een offer. Dit kostelijke water neemt hij niet, want het is te kostbaar. Van dit water durft hij niet te drinken: 'Het zij verre van mij, Here, dat ik dit zou doen! Is dit niet het bloed van de mannen die met gevaar voor hun eigen leven gegaan zijn?' David beseft onmiddellijk dat het water uit Bethlehem dat hij in een kruik in handen heeft, eigenlijk het bloed van zijn strijdmakkers is. Maar wat moet deze daad van toewijding hem ontroerd hebben, wat moet het hem veel gedaan hebben! Maar drinken, nee!

De drie legeraanvoerders gingen voor David door het vuur. Was David zo'n rechtvaardige of zo'n goed mens, om met Paulus te spreken? Wat het precies geweest is, weten we niet. Maar voor David hadden ze alles over. Zelfs hun leven.

Paulus zegt: 'God bewijst zijn liefde jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is'. Wat Paulus eigenlijk wil zeggen is, dat onze liefde vaak wordt opgewekt door iets wat bewonderenswaardig is, door iets wat beminzenswaardig is, door iets wat aantrekkingskracht op ons uitoefent, maar dat Gods liefde uitgaat naar het onwaardige, het onaantrekkelijke, het lelijke. Als wij ons leven al voor iemand over hebben dan is dat voor een rechtvaardige of zeker een goede, maar God bewijst zijn liefde aan zondaren, zwakken en vijanden. In hun plaats is Christus gestorven, voor hun zonden. Jezus is niet gestorven voor beminzenswaardige mensen, maar voor afkeurenswaardige mensen. Zo groot, zegt Paulus, is Gods liefde voor ons.

Ander Nieuws

Soner Önder vrijgelaten uit Turkse gevangenis

Op 22 juni jl. verliet Soner Önder als vrij man een zwaarbeveiligde Turkse gevangenis. Op de dag af was het 12 jaar en zes maanden na zijn arrestatie op 17-jarige leeftijd. Buiten de poorten viel Soner, inmiddels 30 jaar oud, zijn familie in de armen. Samen met ooms, neven, nichten, broers en zussen, allen overgevoegen vanuit Duitsland, Zweden, Nederland en diverse steden in Turkije, stond Soner's 74-jaar oude moeder te wachten op deze langverwachte hereniging. Zijn vader is overleden. Op eerste kerstdag 1991 werd Soner in de bus gearresteerd, toen hij op de terugweg was van een kerkdienst. De politie was op dat moment bezig met een onderzoek naar een Koerdische terroristische aanslag op een plaatselijk winkelcentrum, waarbij doden waren gevallen. De enige reden voor zijn arrestatie was Soner's identiteitskaart, waarop staat dat hij is geboren in Diyarbakir. In die plaats was de Koerdische afscheidingsbeweging PKK actief. Soner liet weten dat hij tijdens zijn gevangenschap naar schatting ten minste 11.000 kaarten en brieven van christenen uit de hele wereld had ontvangen. "Veel van die kaarten kon ik niet lezen," gaf hij toe, "maar ze waren zo kleurrijk en ik werd er enorm door bemoedigd."

Open Doors

Willow Creek begroet 10.000ste partnergemeente

Afgelopen week heeft de 10.000ste kerk zich ingeschreven als partnergemeente van Willow Creek. De eer gaat naar drie gemeentes uit de Verenigde Staten. Sinds de oprichting van de Willow Creek Association melden zich gemiddeld drie kerken per dag bij het netwerk aan. Hoewel deze 10.000ste deelnemer een Amerikaanse gemeente is, bevindt inmiddels 42% van de aangesloten kerken zich buiten de VS. In Europa vindt de groei voornamelijk plaats in Duitsland, Zwitserland en de Scandinavische landen. Maar ook het Nederlandse aandeel is de afgelopen

twee jaar meer dan verdrievoudigd tot bijna honderd aangesloten kerken. Dit is 1% van het wereldbestand. Lidmaatschap is volgens directeur Hans Kuijpers van Willow Creek Nederland geen intentieverklaring om Willow-achtig te worden. "Het is een besluit om toe te treden tot een netwerk van innovatieve kerken en gemeenten, die wereldwijd hun traditie en eigenheid als basis durven te stellen op zoek naar een nieuwe eigentijds bijbelse vorm van kerk-zijn. Dat getuigt van visie op de eis van effectieve communicatie in 'woord en zijn' om de samenleving te kunnen bereiken met het evangelie van alle tijden."

Willow Creek Nederland

Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap samen verder

Begin

2004 is er een fusie tot stand gekomen tussen het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG). Dankzij deze fusie met het NBG krijgt het VBG, méér dan vroeger, de kans om de Bijbel onder de aandacht te brengen van Vlaanderen en van de Vlamingen. Het VBG zal zich voortaan meer toeleggen op de promotie van de Bijbel (en dus ook van *De Nieuwe Bijbelvertaling*) en van het bijbelgebruik in Vlaanderen. Tevens is er nu de gelegenheid om evenementen te organiseren om de Bijbel voor het voetlicht te brengen in een geseculariseerde samenleving. Daarnaast zal het VBG, samen met het NBG, zich des te meer inspannen om aandacht en steun te vragen voor de groeiende vraag aan bijbels in de niet-westerse wereld.

Op 29 en 30 oktober 2004 wordt *De Nieuwe Bijbelvertaling* officieel gepresenteerd in Antwerpen in aanwezigheid van kerkelijke en politieke leiders van België. Eerder, op 27 oktober, vindt de presentatie plaats in Nederland. De komende jaren zullen het NBG en het VBG veel aandacht besteden aan de introductie en de promotie van *De Nieuwe Bijbelvertaling*, daarom is besloten om de krachten te bundelen tussen Vlaanderen en Nederland.

Column over...

Ingehaald

Door: S. Prost

Ik kan er ook niks aan doen. Dat de laatste dagen bijna de hele wereld bij Hennie in onze woonplaats Hoozevee betrokken is. U weet niet wie zij is?

Zij was de enige op deze aardbol bestaande, oudste inwoner. Zij is ook de enige nog in leven zijnde nazaat van wijlen koning Willem III. Honderd-en-veertien (!) jaar werd zij vorige week. Compleet met op een viskar, door de enige visboer van Hoozevee, aangevoerde nieuwe haringen. Ook de commissaris van de koningin kwam en trakteerde haar op 114 rumbonen. Voor elk geleefd jaar één. En voor alle dagen die (hopelijk) nog volgen ook één.

U als lezer wilde ik graag mee laten genieten van de vlotte babbelen van Hennie van Andel. Enkele weken vóór het bereiken van die respectabele verjaardag had ik een afspraak met haar. Zoiets moet volgens een bepaald protocol via ene heer Mulder plaatsvinden. Met *De Christen* als visitekaartje moest dat toch wel lukken. Maar een aankomend griepje bij haar gooide roet in het eten. Een week na de gedenkwaardige dag trachtte ik weer over de drempel te komen. Ik ving weer bot. Ze was nog niet bijgekomen van alle feestgedruis.

Ik schreef: *was* de oudste inwoner. De TV was er eergisteren als een haas bij om een nog oudere Russische vrouw te tonen. Met een echt document dat haar ouderdom aantoonde. Tussen twee haakjes: vergeleken met die vrouw zag Hennie van Andel er wel jeugdiger uit. En nu is zij ingehaald.

Ingehaald worden? 't Is toch geen spel van winnen of verliezen? En dan gaat het er ook niet om dát, maar hóe men oud wordt. Daarbij hoort het leren om bijna alles over te geven aan anderen. En is er niet Eén ons allemaal voorgedaan? Die ons leef-tijd geeft. Om Hem te volgen.

Reageren? s.prost@freeler.nl

IBB-jongerenwerker Marleen Ockels:

"Het is een grote investering voor de toekomst als kinderen met de Bijbel opgroeien"

Mariska Oegema

"Het is belangrijk dat jongeren al jong geleerd hebben om te ontdekken wat de Bijbel over allerlei zaken te zeggen heeft", stelt Marleen Ockels.

"S teeds meer jongeren blijken het moeilijk te vinden een vast patroon te volgen voor het dagelijks Bijbel lezen voor henzelf. In een enquête onder ongeveer 200 jongeren geeft ruim 80 procent aan dat zij wel vaker de Bijbel willen lezen, maar het lastig vinden daarin continuïteit te vinden. Met 'Godz der 4 U!' proberen wij jongeren over die drempel te helpen om echt aan Bijbel lezen te beginnen."

Aan het woord is jongerenwerker van de Internationale Bijbelbond (IBB) Marleen Ockels. "Dat jongeren niet automatisch in de Bijbel gaan lezen heeft te maken met de cultuur in onze maatschappij en met de opvoeding. Vandaag de dag is er weinig plaats voor lange-termijndenken en geldt dat je vooral dat doet wat jezelf prettig vindt. Ook leven wij in een zap-cultuur; de wereld van jongeren is vol met flitservaringen door met name televisie, computer en mobieltje. Veelal worden zij beziggehouden door veel kortdurende prikkels.

Bijbel lezen is een heel andere activiteit; eentje van stil zitten en geconcentreerd lezen. Door al die flitservaringen is de spanningsboog voor concentratie veel korter wat Bijbel lezen een lastige activiteit maakt. Als IBB willen wij jongeren graag aanleren om stil te worden voor God en naar Hem te luisteren", aldus de jongerenwerker. "Ook de opvoeding speelt een belangrijke rol bij Bijbel lezen; thuis maakt een groot deel van je vorming uit. Het voorleven door ouders is dan ook essentieel, want wat je zelf niet doet, kun je ook niet van je kind verwachten. Als je in die vormingsjaren je kind geleerd hebt in de Bijbel te lezen, dan scheelt dat op de lange duur; het is een grote investering voor de toekomst als kinderen met de Bijbel opgroeien."

Extra stimulans

Oktober vorig jaar is 'Godz der 4U!' (God is there for you/God is er voor jou, red.) van start gegaan. "Daarbij werken wij via de groep door te kiezen voor de combinatie jeugdavonden en een bijbel dagboekje. Tieners zijn heel gevoelig voor het groepsgebeuren; als zij samen met 'Godz der 4 U!' aan de slag gaan, geeft dat een extra stimulans", geeft jongerenwerker Ockels aan. "Op de eerste avond wordt de motivatie van Bijbel lezen neergezet aan de hand van stellingen. Daarna gaan de jongeren drie weken met het dagboekje aan de slag. Aangetoond is dat goede gewoonten in een termijn van drie weken worden geboren, alhoewel Bijbel lezen toch een taaiere activiteit is die een behoorlijke discipline vraagt. Zolang je in een bepaald dagelijks ritme zit, lukt het nog wel, maar zodra dat ritme door bijvoorbeeld vakantie wordt doorbroken, blijkt het voor veel mensen moeilijker te worden een geschikt moment voor stille tijd te vinden. Na die drie weken is er een tweede avond met gespreksvragen en een spel."

De naamgeving 'Godz der 4 U!' is niet uit de lucht komen vallen. Ockels: "Wij willen jongeren laten zien en ervaren dat God een persoonlijke relatie met hen wil: God is er voor jou. Hij openbaart zich in de Bijbel en geeft door zijn Woord wat je nodig hebt voor iedere dag."

Mening vormen

'Godz der 4 U!' sluit aan bij de tweeledige doelstelling van de IBB: kinderen en jongeren bekend maken met het Evangelie en jong en oud stimuleren tot Bijbel lezen en gebed. "Binnen het jongerenwerk is *Sleutel* (boekje voor jongeren om bij stille tijd te gebruiken, red.) altijd de hoofdmoot geweest. Nu echter is gebleken dat jongeren het Bijbel lezen niet automa-

tisch oppakken; is 'Godz der 4U!' gestart", aldus Ockels. Met dit project richt de IBB zich op jongeren van 14 tot 18 jaar. "Op steeds jongere leeftijd worden jongeren geconfronteerd met zaken waarover zij een mening moeten vormen. De wereld komt al heel jong op hun bordje. Wie bijvoorbeeld naar een aflevering van 'Goede tijden slechte tijden' kijkt, heeft al heel veel gezien waar hij of zij een mening over moet hebben. Het is daarom belangrijk dat jongeren daarin sneller volwassen worden en al jong geleerd hebben om te ontdekken wat de Bijbel over allerlei zaken te zeggen heeft."

Het project wordt minimaal twee jaar door een groep van dertig mensen met gebed begeleid. "Als jongeren de Bijbel gaan lezen, zal dit veel moeite kosten en geestelijke strijd geven. We proberen terrein te winnen en dat gaat niet vanzelf; gebedsondersteuning is essentieel. Als jongeren ertoe komen geregeld Bijbel te lezen en afstemmen op God voor de inrichting van hun leven, dan win je terrein op de duisternis", stelt Marleen Ockels. "Daarbij denk ik aan Psalm 1: als je geworteld bent in het Woord van God, dan zul je een sterke, vruchtbare boom worden. Mijn gebed is dat een generatie van sterke bomen zal opgroeien."

Godz der 4U!

"Wij willen jongeren laten zien en ervaren dat God een persoonlijke relatie met hen wil: God is er voor jou", aldus de IBB-jongerenwerker.

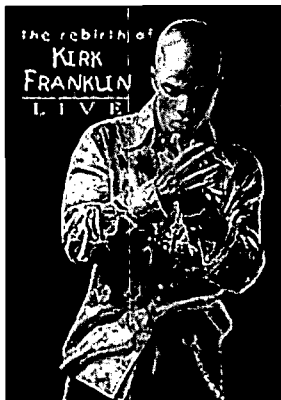
Gospel DVD's

Henk Wieringa

De mogelijkheden om muziek af te spelen volgen elkaar in sneltreintempo op. Zijn we na de lp nog maar amper gewend aan de CD, ligt er met de DVD al weer een opvolger in de muziekwinkels. Een opvolger met de mogelijkheid om niet alleen naar de muziek te luisteren, maar om je favoriete artiest, orkest of band er ook nog bij te zien. Net als destijds bij de CD blijft de gospelmarkt ook in het geval van de DVD weer een beetje achter, maar de laatste tijd kun je in de evangelische boekwinkels toch al een ruime keuze maken. En da's fijn want een concert van een gospelartiest is ten eerste al bijna niet op t.v. te zien en als het al wordt uitgezonden dan bijna altijd op een onmogelijk tijdstip. Een willekeurige overzicht.

Kirk Franklin

Kirk Franklin's stijl is het best te omschrijven als moderne black gospel. De DVD toont een registratie van een concert in de Lakewood Church in Houston. Kirk Franklin is weliswaar 'strak in 't witte pak', maar het vuur spat er vanaf. Samen met het koor, het orkest en het meelevende publiek wordt een grootse show neergezet. Bonus op de DVD is een kijkje achter de schermen en een videoclip van het nummer 'Brighter Day'.

Michael W. Smith

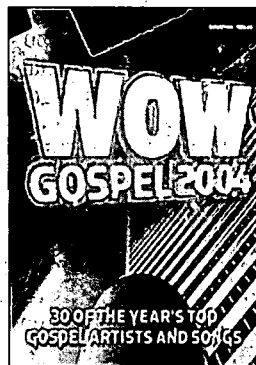

Michael W. Smith scoorde op CD al ge-

weldig met *Worship* en *Worship Again*. De DVD *Worship* biedt een selectie uit de voornoemde albums. In een ambiance van 15.000 toeschouwers komt de artiest Michael W. Smith tot zijn recht. Opvallend is de vertolking van '40', een nummer van U2 (Bono en The Edge). Omdat Michael W. Smith 20 jaar in het vak zit, is er ook een registratie van een concert op DVD uitgekomen: *Live in concert - a 20 year celebration*. Meer dan 21 nummers passeren de revue waaronder oudjes als 'Rocketown' uit 1985 en het nieuwere werk als 'Signs' uit 2003. Leuk is het gastoptreden van Amy Grant met het onvermijdelijke 'El Shaddai' en 'Thy word'. Extra is een foto-sessie van Michael W. Smith.

Wow Hits 2004

Wie een beetje op de hoogte wil blijven van de ontwikkelingen op gospelgebied kan terecht op Wow Hits 2004. De top of the bill komt langs op 'bijpassende' filmpjes: Third Day, Newsboys, Rebecca St. James, Jars of Clay en zo nog 14 anderen. Is eens wat anders dan wat je ziet op MTV, TMF etc.. Nou ja behalve Stacie Orrico dan. Ze zouden trouwens niet misstaan op deze muziekzenders.

Don Moen

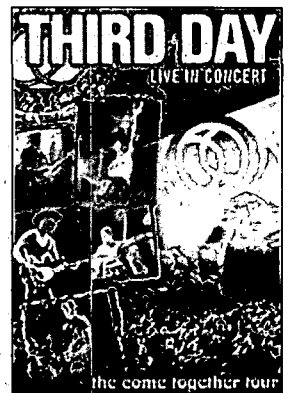

Don Moen heeft al 14 albums op z'n naam staan en is voor een miljoenenpubliek tot zegen geweest. Als aanbidsleider is hij er aan gewend om

voor duizenden te zingen en te spelen (piano). Don Moen's 'I will sing' is een registratie van een concert voor een klein publiek. Dit geeft het concert iets heel intiem. In een uur tijd komen 15 nummers langs, maar Moen draait ze niet af. Je proeft dat hij bezig is voor God en het publiek in aanbidding tot aan de troon van God wil leiden.

Third Day

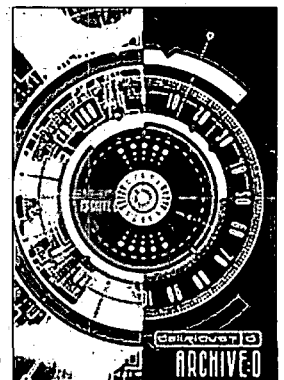
Third Day is kortgeleden in Nederland geweest en ze hebben beloofd dat ze volgend jaar terug komen. Zodra je er van hoort zou je al je afspraken af moeten

zeggen om een energiek concert mee te maken. Als je ooit een live-concert hebt meegemaakt, weet je ook dat een DVD-opname maar een pak 'm beet 50% weergave is van het echte live-gebeuren. Voor wie toch wil (na)genieten van de live-sfeer van Third Day is er de DVD *Live in concert - The come together tour* met songs als 'Show me Your glory', 'Creed' en 'God of wonders'.

Delirious?

Natuurlijk mag een DVD van Delirious? in dit overzicht niet ontbreken. *Archive:d* geeft een overzicht van wat Delirious? allemaal in het archief had opgeslagen. Nu is het openbaar en zien video's van toppers als 'I could sing of Your love forever' het levenslicht. Meer weten over de jongens van Delirious?, het staat op deze DVD.

Foto's: www.gmi.nl

Een vraag aan hen die nog weg zullen gaan: ziet u uit naar de welverdiende rust en ontspanning, naar het avontuur in cultuur en natuur? Maar ook een vraag aan degenen die hun vakantie er op hebben zitten: bent u ook blij dat u weer thuis bent? In beide gevallen gaat het om ervaringen die het vakantievieren met zich meebrengt. En die zo heel verschillend worden beleefd.

Vorbereiding

Staan we stil bij alle voorbereidingen die getroffen moeten worden of die al achter de rug zijn, dan is een vakantie-checklist onmisbaar. Voor het vakantiedoel en de omgeving zijn bibliotheekboeken, reisgidsen en internet bekeken. Misschien zijn er vakantiebeurzen afgelopen. Of wordt er gewoon met kennissen een vakantie-woning geruild. Sommigen hebben de Tien Geboden van de vakantieganger stuk voor stuk doorgenomen. Ik ben al verschillende versies ervan tegengekomen. Al met al, de verplaatsingsdrift is tegenwoordig enorm.

Maar waarom gaan we met vakantie? De één heeft het op het werk zo zwaar dat hij vooral lichamelijk weer op krachten wil komen. De ander heeft het gevoel dat door het eentonige werk de stramme leden losgemaakt moeten worden. Weer een ander kan niet zonder laptop en gsm. Want collega's op de zaak kunnen je nog eens nodig hebben...

Het is een tijd om minder beheerst te worden door de noodzaak van werken en omgang met collega's. Tot rust komen, fysiek en mentaal onder Gods zegen op verhaal komen mag en moet op z'n tijd. Vergeten we dat soms niet bij alle voorbereidingen? Nam Jezus ook zijn leerlingen na een belangrijke opdracht niet mee in de stilte om tot rust te komen (Marcus 6:31)?

U kent misschien het verhaal van die gedreven ontdekkingsreiziger in het oerwoud? Welnu, hij trok onvermoeibaar verder de jungle in, de dragers met de bekapping ver achter zich latend. Deze gaven het op een gegeven

moment op. Op zijn vraag waarom zij stopten, zeiden ze: "Wij moeten een paar dagen wachten, want onze ziel is te ver achtergebleven."

Reizen

Toerisme. De moderne mens richt zich naar de wereld. Was de 20^e eeuw de eeuw van de inspanning en de arbeid, de 21^e eeuw wordt al de eeuw van de creativiteit genoemd. In de oudheid werd er om verschillende redenen gereisd. Veel mensen reisden met een verplicht doel: voor het beroep of de handel, voor diplomatieke zaken of vanuit militaire doeleinden. De karavanserais, die ik o.a. in Turkije zag, waren een soort doorgangshotels. Deze lagen op een afstand van gemiddeld 60 km. Natuurlijk bezochten men ook pelgrimsoorden. In de Grieks-Romeinse tijd trokken artiesten, atleten en geleerden er op uit om anderen te vermaken, te studeren of te doceren. Ergens ontdekte ik dat men in de 19^e eeuw onder toerisme verstond 'reizen uit nieuwsgierigheid of omdat men niets anders te doen heeft'.

Reizen komen we ook veelvuldig in de Bijbel tegen. Van Paulus is bekend dat hij op weg naar Rome langs de Drie herbergen kwam (Handelingen 28:15): Tres Tabernae. Dit om zich te verantwoorden voor de keizer en om de gelovigen in Rome te ontmoeten. Het eigenlijke doel was toch om daar ook het evangelie te brengen. Velen onder ons is John Bunyans'

'Christenreis naar de eeuwigheid' bekend. Ondertussen zijn we ons toch ook bewust dat wij op weg zijn, 'Reizend naar die stad zijn, waar Christus het licht zal zijn'. Als pelgrims.

Genieten van het goede is een gave van God.

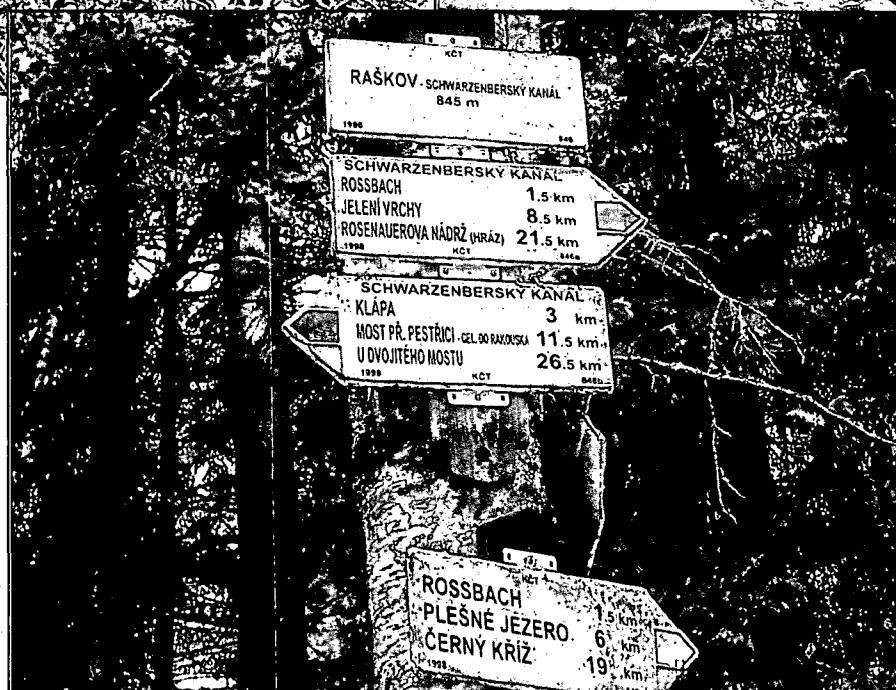
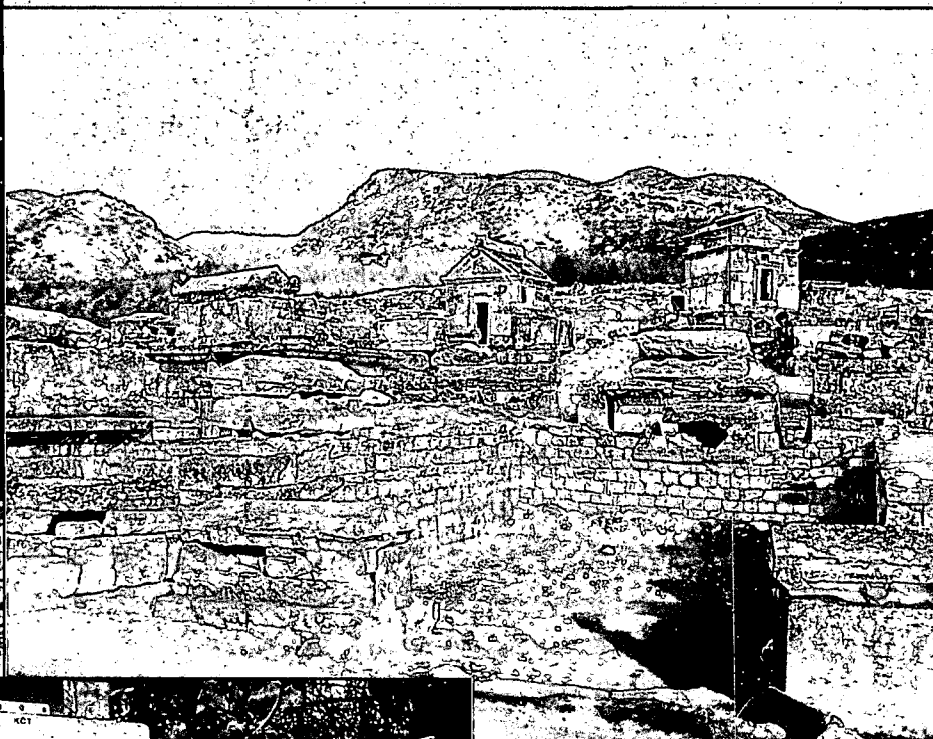
Grenzen

Thuis worden we overspoeld door prachtige en verleidelijke folders van reisbureaus over onvoorstelbaar mooie vakanties. Voor actieve en inactieve mensen: wandelen, berg klimmen, canyoning, bungee-jumping, jeepsafari's en zonnen aan helderwitte stranden. Van de Noordpool tot de binnenlanden van Afrika. Het kan ook een bijzondere ervaring zijn in een land terecht te komen waar een totaal andere cultuur heerst. Dat je in het hotel gewoon je paspoort voor een halve dag bij de balie moet afstaan om controle mogelijk te maken, daar kun je niet tegen protesteren. We zijn geboeid door de taal, godsdiensten, gewoonten, kleding en het klimaat. Daarvoor moeten we wel over grenzen heen.

Het gevoel op vakantie te zijn, betekent ook voor sommigen: de remmen los. Je ziet dan dat mensen zich door vrijbuitery overgeven aan decadente vakantiegenoegens en in hachelijke toestanden terecht komen. Niet voor niets zijn er in huwelijken tijdens vakanties grotere spanningen, dan tij-

t en pelgrim

S. Prost

gave van God. Prediker liet het ook ons al vroeg in de geschiedenis weten: "dat het voortreffelijk is te eten en te drinken en het goede te genieten bij al het zwoegen, waarmee iemand zich aftoet onder de zon gedurende de weinige dagen van zijn leven, die God hem schenkt, want dit is zijn deel... dat is een gave Gods" (Prediker 5:17,18). En de scherpzinnige Jakobus (1:17) merkt op dat "iedere gave, die goed is, en elk geschenk dat volmaakt is van boven nederdaalt, van de Vader der lichten."

Latén we God en onszelf ook in het genieten niet tekort doen. Aan wie zullen we in werkelijkheid onze dankbaarheid echt kwijt kunnen? God, de grote Gever, heeft daar als eerste recht op. Geniet dan maar als Gods kind van het van Hem geleende goed.

Thuisblijvers

Ja, ook aandacht voor hen. Niet alle mensen kennen het voorrecht er voor langere tijd op uit te kunnen gaan. Om redenen van ziekte, ouderdom, of omdat de portemonnee het niet toelaat. Men kan ook gewoon niet aan vakantie toekomen door bijzondere verplichtingen. De straten zijn stiller. De contacten in de gemeente zijn minder. Zij komen niet toe aan het Auto-Boot-Caravan-gevoel. Zij ervaren het soms pijnlijk als de vakantie-ervaringen tot in den treuren over hen heen gegoten wordt. Wordt er ook aan hen gedacht (een telefoontje of een kaartje of een cadeautje) en is er ook voor hen gebeden? Doe dat maar als toerist. Maar ook als pelgrim.

Foto's: S. Prost

dens het normale leven thuis. Dat het op huwelijksproblemen en zelfs tot echtscheidingen kan uitlopen is bekend. Men kan zich tegen veel onaangename voorvallen verzekeren. Maar hier is het een geheel eigen verantwoordelijkheid en blijft het een zaak van trouw en goede afspraken. Maar ook van geven en nemen.

Nam Jezus ook zijn leerlingen na een belangrijke opdracht niet mee in de stilte om tot rust te komen?

Overigens, ons geestelijk leven heeft net zo goed het dagelijkse voedsel nodig als wij het thuis en in de gemeente ontvangen. Dicht bij het Woord van

God en in de nabijheid van de Heer te blijven, biedt de beste bescherming tegen gedrag dat morele grenzen overschrijdt. En laten we ons ook in een vreemde omgeving als gelovige onderscheiden door een licht te zijn voor elkaar en anderen.

Genieten

In zijn boek *Bevrijde tijd* schrijft Okke Jager: "Wie vakantie nodig heeft om te kunnen genieten, is geen levensgenieter". Nee, de vakantie moet geen wondermiddel zijn om te leren genieten waar we thuis nooit zo aan toekomen. De mens is niet alleen tot arbeid geroepen, maar ook om vreugde te hebben. Ik las eens dat de vakantie een pauze is in een bestaan dat van geen ophouden weet.

Maar genieten van het goede is een

Jannes Hofman

Archief De Christen

Het is in die tijd een bekend verschijnsel dat leerlingen zich verzamelen rondom een leermeester, bij hem in de leer gaan en bij hem blijven. Zo heeft Jezus ook leerlingen om zich heen. Maar in het volgen van Jezus gaat het om meer. Het betekent ook een levens- en lijdensgemeenschap met Jezus vormen; het 'levenslot' van de meester delen. Het volgen van Jezus heeft daarom ingrijpende consequenties voor de 'volgelingen'. Dat is een weg van vernedering en afzien.

Wat kunnen wij vandaag nog met dit verhaal? Wij gaan anders met ziekte om. Wij zullen een ziekte niet meer beschrijven vanuit een bezetenheid. Ook niet vanuit de zonde van een mens. Wie kan dan bestaan? Ook Jezus doorbreekt die gedachtegang (Johannes 9:3).

Dit is de eerste keer in het Matteüs-

Student Hans van de Stolpe: "Het geloof is meer en meer bij me gaan horen; ik wil gaan voor God, Hij is mijn passie."

Mariska Oegema

gemeente in het buiten-
land gaan werken."

Geloof op de proef.

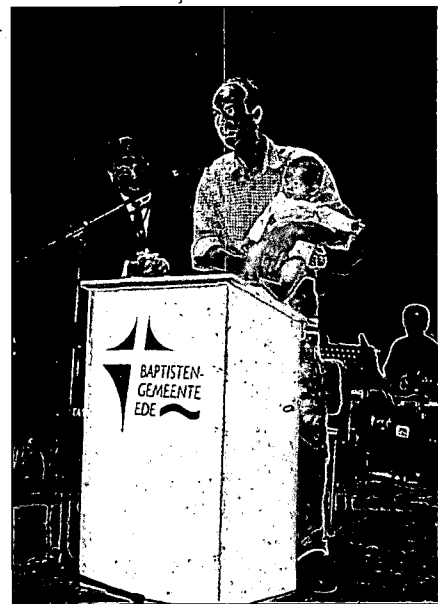
"Als tiener had ik al het verlangen om voor God te werken. Ik wilde de zending in om met mijn handen iets voor God te doen; daarom ging ik naar een technische school. Hoewel die zendingsvisie in mijn verkeringstijd op de achtergrond raakte, bleef wel dat verlangen. Enkele jaren geleden zijn mijn vrouw Talitha en ik tijdens een dienst in Barneveld onafhankelijk van elkaar opgestaan met het verlangen om voor God te gaan, om ons leven in zijn dienst te stellen."

"In eerste instantie ben ik dan ook niet met de opleiding gestart om voorganger te worden, maar meer om een basis te leggen", aldus student Hans van de Stolpe van de Tweede Weg Opleiding aan ons Seminarium. "Wel is het verlangen om de gemeente in te gaan bij mijn vrouw en mijzelf gegroeid. Nu kan ik me niet meer voorstellen dat ik niet als voorganger in een gemeente kom te staan."

"Door de opleiding aan het Seminarium heb ik hart voor de gemeente gekregen. Mijn roeping voor gemeentezending is heel geleidelijk gegroeid, zonder spektakel", vertelt hij. "Het gaat om zending vanuit de gemeente met het doel de gemeente op te bouwen. Bij zending via projecten zie je vaak dat na afronding de mensen die het Evangelie hebben gebracht, weer weggaan. Ik vind het echter belangrijk dat Gods werk ondersteund wordt vanuit de gemeente, dat er door het werk in de gemeente geloofsuitbreiding komt; daarvoor wil ik mij inzetten. Ik weet nog niet hoe – alles is nog heel pril –, maar het is bijvoorbeeld mogelijk dat ik als voorganger in een

Inmiddels heeft Hans van de Stolpe vijf jaar theorie afgerond en begint hij na de zomer met twee jaar stage in een Baptistengemeente in de buurt van zijn woonplaats Ede. "De tijd aan het Seminarium is een hele moeilijke maar ook een ontzettend mooie tijd geweest. Het was moeilijk omdat mijn geloof op de proef werd gesteld. Ik moest niets van dogma's hebben, terwijl ik die nu moest gaan doordenken. In het begin schopte ik er wel tegen aan maar ik heb geleerd te beargumenteren waarin ik niet en wel geloof. Het mooie is dat ik mijn angst om mijn geloof te verliezen, ben kwijt geraakt. Ook vond ik het prachtig te ontdekken dat elk mens op zijn eigen manier gelooft en zijn eigen vragen aan het leven en aan God stelt. Daarin ben ik niet anders dan anderen."

"Voordat ik met deze opleiding begon, wilde ik graag met anderen over Jezus praten, maar had hiervoor grote schroom. Ik merkte dat ik discussies over het geloof wilde vermijden. Ik ben een echte denker en had zo veel vragen over het geloof waarop ik zelf nog geen antwoord had. Op het Seminarium kon ik op deze en andere vragen antwoorden vinden. Jammer genoeg kwamen er met de antwoorden weer honderden andere vragen bij; dat was best moeilijk. Gelukkig mogen sommige vragen van mij nu ook onbeantwoord blijven. Het geloof is meer en meer bij me gaan horen; ik wil gaan voor God; Hij is mijn passie." Hoewel zijn geloof verdieping heeft gekregen, merkt Hans dat hij op een andere manier is gaan geloven. "God was vroeger mijn Vriend die bij wijze van spreken naast mij op de fiets zat. Nu is God meer God, een heilige God

en door die heiligheid is ook enige afstand ontstaan. Toch is er zo veel meer gewonnen. Met geloof bezig zijn is net als het verbouwen van een huis; je zit eerst in de rommel voordat alles mooier en groter wordt. De studie is het zeker meer dan waard geweest."

Prachtervaring

Twee vakken aan het Seminarium zijn er voor Hans van de Stolpe uitgesprongen: theologie en exegese. "Met theologie is mij duidelijk geworden dat elk tijdperk zijn eigen vragen heeft waarin men probeert een antwoord te vinden, dat geldt ook voor deze tijd. Bij exegese duik je de Bijbel in. Bij het uitpluizen van een bijbeltekst blijkt dan hoe actueel die tekst ook nog voor vandaag is. Dat is een prachtervaring."

Hans van de Stolpe staat aan de vooravond van twee jaar stage. Hoe zijn toekomst samen met Talitha en hun drie dochters Elja (9), Eva-Naomi (8) en Jehanne (5) er verder zal uitzien, weet hij nog niet. "Ik ben heel benieuwd. Ik hoop de zending in te gaan en voorganger te worden, een combinatie van die twee. We zullen zien hoe God dit alles zal leiden."

Foto's: T. van de Stolpe

Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (10)

Een ladder

Zij was een alleenstaande vrouw die op een gegeven ogenblik bij ons kwam kerken. Zij had geen kinderen. Via haar Baptisten bureu kwam zij bij ons terecht. Zij was vroeger Hervormd, maar zij deed er niet meer aan, tenminste niet aan haar relatie met de kerk.

Haar man was jaren geleden overle-

den. Nog voor zijn vijfenzestigste. Samen-genieten van het pensioen was er dus niet meer bij. Hij was aan een tumor overleden. Aan die tumor had hij erg geleden. In haar armen is hij gestorven. Heel wat keren heeft zij mij het verhaal verteld. Hij was zo'n lieve man voor haar. Zijn hobby was draaiorgels. Hij zat in het landelijk bestuur van de vereniging.

Zij kwam bij ons in de kerk en voelde zich bij ons thuis. De liederen, de verkondiging, de manier van geloofsbeleving pasten bij haar.

Thuis viel ze plotseling weg. Een hele dag heeft zij op de vloer gelegen. Toen zij eindelijk gevonden werd, ging ze met spoed naar het ziekenhuis. Daarna verhuisde zij naar een verpleeghuis. Zij is nooit meer thuis geweest. Anderen hebben haar huis leeg gehaald. Alles gaf zij weg. Zij moest wel, want naar het verpleeghuis kon zij niets meenemen. Ze kwam op een vierpersoonskamer. Alleen enkele foto's en haar tas had ze nog. Die stonden op het kastje naast haar.

Vaak lag ze in bed, maar soms kwam ze in de rolstoel in de huiskamer. Ze had een lieve nicht, die haar wekelijks

kwam opzoeken. Die regelde veel voor tante. Totdat het fout ging tussen die twee. De nicht maakte een negatieve opmerking over de, volgens die nicht, veel te hoge maandelijkse bijdrage aan de Baptistengemeente. Vanaf toen had tante het gevoel dat de nicht het op haar geld voorzien had. En zij verbrak de relatie. Ze kreeg al weinig bezoek en daarna bijna helemaal niet meer.

Toch was zij een positieve, opgewekte, dankbare en gelovige vrouw. Dagelijks telde zij haar zegeningen. Zij was blij als ik kwam. Dan kon ze over haar geloof praten en ging de Bijbel weer open en werd er met haar gebeden. Daar werd ze zo warm van. Ik verwonderde mij erover, dat zij het leven aankon en zo 'sterk' was.

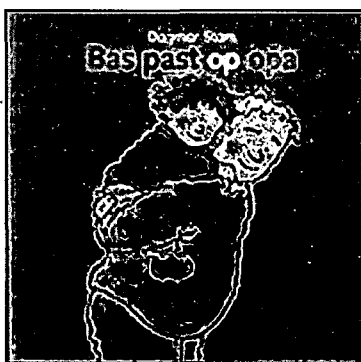
Als ik dat opmerkte, bevestigde zij mijn woorden. De Heer gaf haar kracht. Maar ze zei er ook bij: Ik heb veel aan mijn geloof, maar soms zit ik ook wel eens in een dip en zit ik in een put. Maar elke keer als ik in de put zit, zet God er een ladder in. Dan klim ik omhoog en kijk ik weer over de rand.

Jannes Hofman

Boek- en CDbespreking

Bas past op opa en *Bas helpt mamma*, Dagmar Stam, Uitgeverij Groen, Heerenveen, 2004, 20 blz., ISBN 90-5829-317-3 en ISBN 90-5829-315-7, Euro 7,50 per deel.

Van het inmiddels bekende jongetje Bas zijn nu ook twee peuterboeken uitgebracht: *Bas past op opa* en *Bas helpt mamma*. De mooie tekeningen in deze prentenboeken zijn weer gemaakt door Dagmar Stam. De

tekst is eenvoudig en op rijm. In *Bas past op opa* gaan Bas zijn mamma en oma winkelen. Opa past op Bas. Of... past Bas op opa? In ieder geval doen ze samen allemaal leuke spelletjes. In het andere boek helpt Bas mamma mee

met al het werk in huis. Het gaat wel eens mis, maar dat geeft niets. Twee voor-peuters heel herkenbare boekjes die ze zeker met veel plezier keer op keer weer zullen pakken. In het najaar verschijnen nog twee nieuwe peuterboeken in deze serie: *Bas is bang* en *Welterusten Bas*.

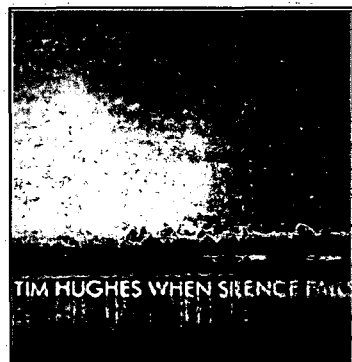
Janna de Zwart

When Silence Falls, Tim Hughes, GMI Music, Duiven, 2004, Euro 21,50.

Tim Hughes is één van de meest prominente figuren binnen de Britse praise & worship muziek. De Engelsman is al verschillende jaren acties als aanbiddingsleider van de Soul Survivor conferenties. Hij is de auteur van een groot aantal bekende praise songs als 'Here I Am To Worship' en 'Light Of The World'. Vreemd genoeg heeft Hughes in al die jaren maar één CD uitgebracht. De verwachtingen waren dan ook hoog gespannen toen bekend werd dat de opvolger eraan kwam. 'When Silence Falls' voldoet zeker aan deze verwachtingen. Het is een hele goede, zeer ge-

varieerde CD. Naast een aantal nieuwe nummers staan er ook prachtige uitvoeringen op van Hughes' populaire songs 'Beautiful One' en 'Name Above All Names'.

Anne Kurtz

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Arnhem-Zuid: Alette Mons (15 jaar) en Desiree Hessels (12 jaar); Hoogetveen 'De Schutse': Danella Janssen (20 jaar), Marko de Vos (39 jaar) en Thirza Kreeft (14 jaar); Hoogetveen 'Beth-El': Linda Ham.

Intrede ds. H. Nobbe

De Baptistengemeente 'Elim' te Drachten nodigt u van harte uit tot het bijwonen van de bevestiging en intrede van ds. Harry Nobbe, voorganger met een bijzondere taak voor gemeente-opbouw. De bevestiging wordt gedaan door ds. Harm Jut op DV zondag 5 september 2004, aansluitend doet ds. Nobbe intrede in zijn nieuwe gemeente.

De dienst van bevestiging en intrede vindt plaats in het kerkgebouw van de Baptistengemeente 'Elim' te Drachten, Zuidkade 54 en begint om 15.00 uur. Na de dienst is er gelegenheid om een kopje koffie te drinken en de familie Nobbe te ontmoeten.

Opening nieuwe kerk te Dokkum

Na veel werk is het eindelijk zover! De Baptistengemeente te Dokkum gaat de nieuwe kerk aan de Stationsweg 47 officieel in gebruik nemen. Vanaf december vorig jaar is met grote inzet van veel vrijwilligers en natuurlijk met hulp van aannemers, een geweldig stuk werk verzet. Met grote trouw kwamen elke zaterdag en door de week op de avonden veel vrijwilligers bijeen om de voormalige gymnastiekzaal tot een prachtige kerk te verbouwen. Een zaal waar 300 mensen in kunnen, een prachtige keuken met afwasapparatuur, etc.

Het is een zegen die we uit de hand van onze Heer mochten ontvangen. Het resultaat is echt geweldig; dit moet u beslist met eigen ogen zien. Op zaterdag 11 september hopen we een open huis te houden voor Dokkum en omgeving met veel activiteiten, onder meer voor kinderen. Een zogenaamde brugactiviteit, om met de woorden van Rick Warren te spreken.

Langs deze weg willen we alle oud-leden of vrienden van de gemeente

Dokkum hartelijk uitnodigen voor het bijwonen van de feestelijke opening op zondag 12 september om 14.30 uur. Natuurlijk is iedere belangstellende van harte welkom. Wanneer u van ver komt, is het verstandig om dit even aan onze secretaresse door te geven i.v.m. de versterking van de inwendige mens.

Zr. R. Postmus, tel. 0519-292778 of per e-mail kan ook r.postmus01@chello.nl.

Grág tot ziens op zondag 12 september. Vriendelijke groeten en Gods zegen vanuit Bonifatiusstad Dokkum,

Ds. Wolter Greven

40 jaar Baptistengemeente Lemmer

We schrijven 1968 als de Lemster baptisten, die dan al 5 jaar in een klein kerkje samenkomen, een beroep uitbrengen op 'ds. Wolter Hessels. Waar halen deze 16 mensen de moed vandaan om met zo'n kleine groep een jong voorgangergezin naar Lemmer te beroepen? Wat drijft het voorgangerechtpaar op dit beroep in te gaan, zonder garanties voor voldoende inkomen? Wat is het resultaat van deze stap?

U kunt hierover lezen in het boekje waarin 40 jaar Baptistengemeente Lemmer wordt beschreven. Een boekwerkje met verhalen over het wel en wee van de gemeente, rijk geïllustreerd met foto's. Belangstelling? Laat ons dat dan weten, zodat we kunnen bepalen hoeveel exemplaren we moeten laten drukken. De prijs komt te liggen tussen de 10 en 15 euro.

Reacties kunt u sturen naar:

Boek 40 jaar BGL
p/a De Grintfisker 10
8567 LN Oudemirdum
Tel. 0514 571655
E-mail: bgl40jr@wanadoo.nl

Cursus Seminarium

'Gezin in beweging - Omgaan met problemen binnen huwelijk en gezin' is de cursus die het Seminarium dit jaar voor de 3e keer aanbiedt. Ook deze keer wordt de cursus gegeven

door Josefine en René Boertjens van de Maatschap 'Elim' uit Duiven en door René Erwich, rector van ons Seminarium. De cursus is bedoeld voor hen die al ervaring hebben opgedaan met het begeleiden van gemeentelieden bij vragen over en problemen in het huwelijk. In de cursus komen onder meer aan bod: levensfasen, loyaliteit, verantwoordelijkheid, seksualiteit, schuldgevoelens en scheiding en hertrouwen.

Voor meer informatie en opgave kunt u terecht bij de secretaris van uw gemeente die folders heeft ontvangen. U mag natuurlijk ook bellen met dr. René Erwich, 030-2255663 (Seminarium) of b.g.g. 033-4681913.

Adressen

- De nieuwe penningmeester van de Baptistengemeente Utrecht Silo is: A. Wentink, Schoolstraat 12, 3581-PT Utrecht.
- De juiste gegevens van de Baptistengemeente Zoetermeer: diensten: iedere zondagochtend om 9.15 uur in 'De Wijngaard', Moeder Teresasingel 100, 2719 AZ Zoetermeer.
- Het juiste telefoonnummer van de secretaris (mw. S.M. Tjeldeman-Huizinga) van de Baptistengemeente te Zoetermeer is: 0182-584681.
- De nieuwe penningmeester van de Baptistengemeente Hengelo-Centrum is: H. Kuipers, Levantstraat 55, 7559 CH Hengelo, tel. 074-2778108.

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

*"In vrede kan ik mij te ruste begeven en
aanstonds inslapen, want Gij alleen, o
Here, doet mij veilig wonen."
Psalm 4:9*

Op 30 juni 2004 heeft de Heer thuis-
gehaald onze zuster

**ENGELTJE STEENSTRA-
SCHOLTENS**

in de leeftijd van 79 jaar.

Baptistengemeente Muntendam

*Eens zal op die grote morgen
de donkere nacht tén einde zijn.
Dan hebben wij geen tranen meer,
geen zorgen, dan leven we
in Gods eeuwige zonneshijn.*

Na een leven dat getekend werd door
eenvoud, goedheid en eerlijkheid, is
heden kalm en vredig naar Zijn Heer en
Heiland gegaan mijn lieve man, onze
zorgzame vader en opa

EVERT VAN DASLER

* Oude Niedorp, 14 juli 1931 † Ede, 28 juni 2004

Ede: G. van Dasler-Bosma
St. Anthonis: G. van Dasler
M. van Dasler-van Dijk
Evelien
Evert
Maico
Ede: T. van der Heide-van
Dasler
H.D. van der Heide
Anne en Josina
Gré
Ede: T.J.M. Toes-van Dasler
A.C. Toes
Manuël
Nathan
Elianne
Delilah

Correspondentieadres:
Barteweg 15
6718 TH Ede

De begrafenis heeft in besloten kring
plaatsgevonden.

Wij hebben onze vader niet verloren,
daarvoor gaf hij ons teveel.
Wat hij ons zei, dat blijven wij horen
van wat wij zijn, is hij een deel.
Wij komen hem overal tegen
in wat wij doen, in wat wij laten.
Hij was en blijft voor ons
een zegen waarvan het spoor
steeds verder gaat.

Gerard, Thea en Teuny

Veilig in Jezus' armen.

Op 24 juni 2004 is in de zekerheid van
het geloof heengegaan onze broeder

FREERK DROST

in de leeftijd van bijna 86 jaar.

Wij verliezen in hem een broeder die
zeer betrokken was bij onze gemeente.

Baptistengemeente Zwolle

Ik wandel in het licht met Jezus.

Op 1 juli 2004 heeft de Heer tot Zich
genomen onze zuster

GRE NIEMEYER

op de leeftijd van 94 jaar.

Baptistengemeente Heemskerk

*God heeft ons geen kalme reis beloofd,
maar wel een behouden aankomst.*

Mijn lieve man, onze positieve pa en
geweldige opa is in veilige haven.

ARIE TOLLENAAR

* 29 januari 1935 † 23 mei 2004

45 jaar

Sneek: Baukje Tollenaar-Visser
Burdaard: Jan en Marjan

Arie
Renée
Marijn
Groningen: Marly en Marc
Laura

Loëngasterlaan 68
8604 ZP Sneek

De afscheidsdienst werd gehouden op
27 mei in de Baptistenkerk te Sneek.

*Ik ben bij u, tot aan het einde van de
tijd.*
Mattheüs 28:20

Op de leeftijd van 83 jaar is overleden
onze zuster

JOHANNA LUCRETIA BOERMA

* Utrecht, 28 juni 1920
† Utrecht, 21 maart 2004

Baptistengemeente Utrecht-Silo

*Vertrouwend op God,
mij de moed niet ontzinkt,
't is mij goed,
't is mij goed in de Heer.*

In dit vertrouwen is op 20 juni 2004 van
ons heengegaan onze geliefde broeder

HIDDE VEENSTRA

in de leeftijd van 78 jaar.

Baptistengemeente Nieuw Weerdinge

*"Vrees niet, want ik heb u verlost,
ik heb u bij uw naam geroepen,
gij zijt mijn".*
Jesaja 43: 1b

Geduldig wachtende in vol vertrouwen
op haar Heer, is ontslapen onze lieve
zuster

MARTJE DULLEMAN- SIEKMANS

in de leeftijd van 87 jaar,
sinds 1981 weduwe van LAMMERT
DULLEMAN.

Baptistengemeente Hoogezand-
Woldwijk

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie
van Baptistengemeenten in Nederland.
Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen*
verschijnt op 13 augustus 2004. De kopij
voor dit nummer moet op 30 juli a.s. bin-
nen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor
kopij niet of later, en eventueel geredi-
geerd en/of verkort, te plaatsen. Plaats-
sing van kopij houdt niet in dat de redac-
tie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de
administratie. Voor betaling van adver-
tenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement:
schriftelijk bij de administratie voor 1 de-
cember van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van Bap-
tistengemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel.
030-2255660, fax 030-2251798,
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wij-
ze dan ook worden overgenomen zon-
der schriftelijke toestemming van de re-
dactie. Een uitzondering geldt voor ge-
meentebleden van gemeenten aangesloten
bij de Unie van Baptistengemeenten.
Bij overname hierin dient dan wel *De Christen*
als bron vermeld te worden,
evenals de naam van de betreffende au-
teur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op ge-
luidscassette en in grootletter. Informa-
tie en opgave: Christelijke Bibliotheek
voor Blinden en Slechthzienden, Postbus
131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Een dagje op stap met de collega's van de openbare bibliotheek. Ik moet zeggen dat dat altijd iets is om naar uit te zien. Het is een dagje luiere, maar tegelijkertijd 's avonds moe weer thuiskomen. Als onderdeel van de personeelsdag is het gelukt om een rondleiding op de Meyer Werf in Papenburg (Duitsland) te krijgen. Ik zeg met nadruk 'het is gelukt', want jaarlijks komen maar liefst 100.000 bezoekers naar deze scheepswerf die al sinds 1795 bestaat en momenteel 2000 werknemers in dienst heeft. De Meyer Werf staat met name bekend om de bouw van cruiseschepen. Eén van de 60

vrouwelijke gidsen heet ons welkom. Ze bestookt ons met informatie, laat ons de twee grote hallen zien (lengte: 370 resp. 375 m; breedte: 101,5 resp. 125 en hoogte: 60 resp. 75 m), leidt ons door de expositie-ruimte en plaatst ons maar liefst twee maal voor een film waarbij de luxe er van afdruipt. Ze verzekert ons dat de cruisevaart al lang niet meer alleen voor oude, rijke mensen is, maar dat iedereen zich een weekje op zo'n 'Love Boat' kan veroorloven. Wij houden er onze twijfels over. De bouw van zo'n gigantisch schip spreekt tot de verbeelding. De mens is tot veel in staat. Zelfs een miniaturcruiseschip is al groot! Als we op een gegeven moment voor zo'n miniaturcruiseschip staan, vertelt onze gids het volgende verhaal: tijdens één van de reizen blijkt een groot deel van de passagiers misselijk te worden. Men zoekt naar de oorzaak en vindt

die uiteindelijk onderin het schip. Daar bevinden zich de zogenaamde stabilisatoren, grote vinnen die uitgekapt moeten worden als het schip op volle zee vaart. Deze vinnen zorgen ervoor dat het schip stabiel blijft varen en niet heen en weer wordt geslingerd door een storm die kan opsteken. Men was vergeten de vinnen uit te klappen. Ook in het leven kan het stormen en is het van belang om het evenwicht te bewaren. Misschien ken je wel veel twijfel of zijn je omstandigheden zo dat je niet meer weet hoe je met de situatie aan moet. Je wilt er misschien niet aan, maar diep van binnen weet je: ik heb een stabilisator nodig. Weet dan: De Heilige Geest is zo'n stabilisator. Hij wil je leiden.

Ds. Henk Wieringa

Ichthus

Verenigde Evangelische Studentenbeweging

Ga je dit jaar beginnen met studeren of ben je al student? Ben je op zoek naar gezelligheid en diepgang? Dan ben je bij Ichthus aan het goede adres.

Ichthus is een christelijke studentenvereniging voor HBO'ers en WO'ers verspreid over heel Nederland. Ichthus kenmerkt zich door haar open, informele en interkerkelijke karakter.

Ichthus staat voor:

- * Samen eten
- Bijbelkringen en studiekeringen
- God zoeken
- Zeilen en volleyballen
- Bidden en zingen
- Feesten en borrels
- En nog veel meer!!!

Kijk voor meer informatie op onze website: www.ichthuslandelijk.nl

Ichthus vind je in: Amsterdam - Eindhoven
Enschede (RSK) - Groningen - Leiden - Maastricht
Nijmegen - Rotterdam - Tilburg - Utrecht - Wageningen

Bethany Dillon, Bethany Dillon,

Sparrow Records, duur: 43:52 min., Euro 14,50.

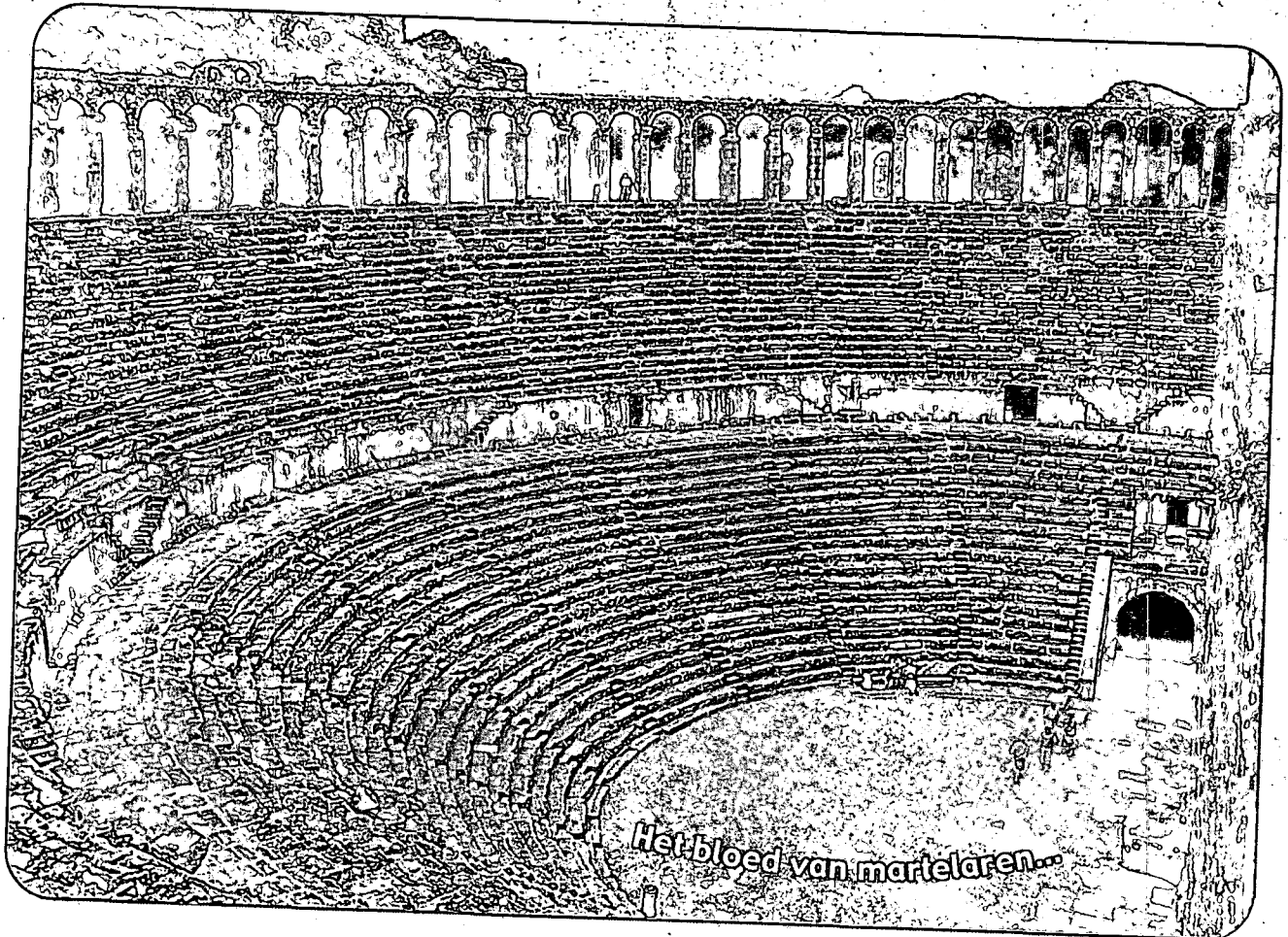
Een debuut-cd van een 15-jarige! En wat een volwassen muziek. Bethany Dillon is een singer-songwriter van het puurste soort. Het kan daarbij geen toeval zijn dat ze een nummer uitvoert van één van de grootste diva's van de gospelmuziek: 'Lead me on' van Amy Grant. Bethany's muziek kent rock-invloeden met elektrische gitaren die zich laten horen. Haar werk en stem komen echter net zo goed tot hun recht met orkestrale composities. Ze spreekt haar eigen generatie aan en maakt die op 11 songs duidelijk dat je kunt leven vanuit het evangelie.

De roots voor haar muzikale interesse liggen in het gezin waarin ze is opgevoed. Als middelste van de vijf kinderen weet ze niet anders dan dat muziek van belang is. "Ik zing al zolang ik praat en als we als familie bij elkaar komen is er niemand zonder instrument" zegt ze zelf. Haar leven heeft ze niet alleen toegewijd aan de muziek maar allereerst aan Jezus. Als anderen over haar schrijven noemen ze de term 'heilige ambitie'. We zullen nog meer van Bethany horen, zeker weten. Hopelijk is het dan even diepgravend... even gevoelig als haar debuut. Bethany zelf stelt daarbij haar vertrouwen op Jezus. Op het tekstblad zegt ze: "Dank U wel Jezus dat U me op het spoor van dit avontuur hebt gezet, ik hou er van dat Uw dromen groter zijn dan die van mij." Een cd van grote klasse voor een relatief lage prijs.

Ds. Henk Wieringa

De Christen

Inhoud

Interview met ouderenpastor
ds. De Vink

3

Ma-ia-hii, ma-ia-huu,
ma-ia-hoo, ma-ia-haa-ha! 4

Ander Nieuws 5

Column over... *Zekerheid* 5

Vervolg is voor de
gemeenten in West Europa
niet nodig...! 6-7

Het bloed van martelaren... 8-9

Gemeente en zending:
God's Golden Acre in
Zuid-Afrika 10-11

Woorden uit de Bijbel:
Barmhartigheid
(Matteüs 9:1-17) 12

Uit het rijke leven van een
Baptisten voorganger (11) 13

Boekbespreking 13

Unie- en gemeentenieuws 14

Jongerenpagina 16

Foto's voorkant:

S. Prost
G. Mons
Archief De Christen

'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden'

We staan aan de vooravond van de Olympische Spelen. Met groot ceremonieel vertoon wordt vrijdagavond 13 augustus het startsein gegeven voor wedstrijden in vele takken van sport. Duizenden sporters hebben de afgelopen vier jaar naar dit sportevenement toegewerkt; met grote zelfdiscipline hebben zij getraind en hun leefpatroon erop afgestemd. Nu is dan het moment aangebroken waarop zij hun kunnen aan anderen zullen afmeten. Het zal aankomen op uithoudingsvermogen, concentratie, (pijn)grenzen verleggen en soms een beetje geluk. Hoe het ook zij, de sporters gaan voor de hoofdprijs.

Sport is in de Bijbel geen onbekend fenomeen. Apostel Paulus haalt in zijn brieven enkele keren de sport aan om iets duidelijk te maken. Zo vraagt sport grote zelfdiscipline en de bereidheid om ergens moeite voor te doen; sport vraagt training om vaardigheden te ontwikkelen en conditie en uithoudingsvermogen op te bouwen.

Als christen hebben wij ook een 'sportprestatie' te leveren; wij hebben een wedloop te lopen. Waar het dan op aankomt, is hoe het met onze geestelijke conditie is gesteld. 'Oefen u in de godsvrucht'; zo houdt apostel Paulus Timoteüs voor. 'Benut je tijd en energie om geestelijk in conditie te blijven' (*Het Boek*). Om geestelijk in vorm te zijn en te blijven, is het tijd nemen voor Bijbel lezen en gebed onontbeerlijk. Bovendien moeten wij ons niet inlaten met zonden, hetgeen betekent dat wij onszelf soms ook dingen moeten ontzeggen. Dit alles vraagt zelfdiscipline omwille van het dienen van de Heer en soms omwille van anderen. 'En al wie aan een wed-

strijd deelneemt, beheerst zich in alles; zij om een vergankelijke erekrans te verkrijgen, wij om een onvergankelijke', zo houdt Paulus de Korintiërs voor. Paulus spoort ons aan om te gaan voor de hoofdprijs. Minder dan de grootste inzet is niet genoeg.

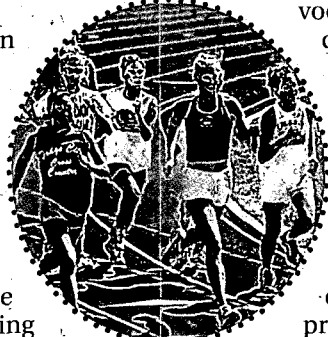
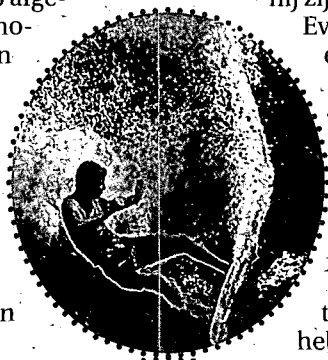
De apostel heeft zelf het (goede) voorbeeld gegeven; vol ijver heeft hij zijn leven in dienst van het Evangelie gesteld. Aan het eind van zijn leven - als hij de dood in de ogen ziet en in zijn leven vele ontberingen heeft moeten doorstaan - maakt Paulus de balans op: 'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid' (2 Timoteüs 4:6). Laat dit net als voor Timoteüs een bemoediging zijn om de wedloop te lopen en een leven in dienst van God te leiden. Hoe zwaar de strijd soms ook kan zijn, welke beproevingen wij soms ook moeten ondergaan, laten wij net als Paulus volhouden en trouw blijven aan God.

Dat mensen die Jezus van harte liefhebben en Hem willen volgen, strijd en moeite in hun leven kennen, blijkt ook uit de artikelen over martelaarschap en vervol-

ging die u in dit nummer van *De Christen* vindt. Verder in dit nummer aandacht voor het zendingswerk van God's Golden Acre in Zuid-Afrika en een interview met ouderenpastor ds. De Vink. Daarnaast treft u de gebruikelijke rubrieken aan: een meditatie, een column, een jongerenpagina, een bijbelstudie en Unie- en gemeentenieuws.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Die Gemeinde

Ouderenpastor

**"Het is
aandacht
te geven
in Jezus"**

ds. De Vink:

**fijn ouderen
en nabijheid
vanuit geloof
Christus"**

Mariska Oegema

Baptistengemeente Sneek

"Eerst was het werk als geestelijk verzorger in het verpleeghuis moeilijk omdat ik dit werk amper kende, maar al gauw vond ik het heel bijzonder en boeiend om in die setting werkzaam te zijn. Ik heb zelfs achttien jaar fulltime in een psychogeriatrisch verpleeghuis gewerkt. Uit liefde voor de Heer heb ik dit werk gedaan, anders had ik het niet volgehouden. Je hebt te maken met ziekte, aftakeling en dood; dat moet je geestelijk aankunnen. Je moet er afstand van kunnen nemen, maar ook heel betrokken zijn. Het is steeds zoeken naar een evenwicht tussen nabijheid en afstand houden. Gelukkig heb ik de mogelijkheid gehad dit werk aan te kunnen."

*"Zelf spreek ik liever over
pastoraat der nabijheid vanuit
de bewogenheid en liefde van de
Heer voor de mensen."*

Aan het woord is ds. Rinus de Vink, lid van de Baptistengemeente Kollumerzwaag en sinds oktober 2000 werkzaam als ouderenpastor in de Baptistengemeente Sneek. "Na achttien jaar heb ik van de vut-regeling binnen de gezondheidszorg gebruik gemaakt en mijn functie als voorganger in bijzondere dienst neergelegd. Maar omdat ik nog gezond en vitaal ben, heb ik de Friese gemeenten in een brief aangegeven dat ik nog wel beschikbaar ben voor pastoraat." Zo is ds. De Vink in contact gekomen met de Baptistengemeente Sneek, waarvoor hij per 1 oktober 2000 één dag in de week als ouderenpastor is aangesteld.

De Baptistengemeente Sneek kent een algemeen bestuur en een pastorale raad voor drie doelgroepen: jongeren (12-25 jaar), middengroep (26-64 jaar) en ouderen (65+). "Binnen deze

structuur kun je in het pastoraat heel gericht werken. Een ieder kan met zijn eigen kwaliteiten, mogelijkheden en belangstelling gericht bezig gaan, een manier van werken die steeds meer opkomt. Omdat ik samen met vier pastorale raadsleden in nauw overleg met ds. Karel Gèrritsen het ouderenpastoraat onder mijn hoede heb, kan de voorganger zijn aandacht meer op het andere pastoraat richten."

Volwaardige plaats

Ds. De Vink benadrukt het belang van ouderenpastoraat in een gemeente. "Je ziet tegenwoordig dat het accent sterk op jongerenwerk wordt gelegd - denk aan het ontstaan van jeugdkerken en kreten als 'de jeugd heeft de toekomst' - , maar de oudere generatie verdient ook aandacht. Ouderen horen ook een volwaardige plaats in de gemeente te hebben, zij hebben vroeger de gemeente van nu gebouwd", stelt de ouderenpastor. "Soms zijn ouderen door ziekte of andere bijzondere omstandigheden niet meer in staat zondagse diensten te bezoeken. Daardoor hebben zij juist behoefte aan aandacht en nabijheid van anderen. Er is veel eenzaamheid onder ouderen; ook in een verzorgingshuis kunnen zij zich eenzaam voelen. Ook vinden zij het vaak moeilijk het proces van achteruitgang te verwerken; steeds een stapje terug doen, dat willen wij toch geen van allen. En dan is het heel fijn deze mensen te bezoeken, hen aandacht en nabijheid te geven, iets voor hen te betekenen vanuit het geloof in Jezus Christus. Daarom spreek ik zelf liever over pastoraat der nabijheid vanuit de bewogenheid en liefde van de Heer voor de mensen."

Moeilijk

Als voorganger in bijzondere dienst heeft ds. De Vink de bewoners van het 'psychogeriatrisch' verpleeghuis die

*"Hoewel door ouderdom en
ziekte verbaal de mogelijkheden
alleen maar afnemen, scheppen
zang en muziek heel veel
mogelijkheden."*

bijzondere aandacht willen geven.

"Daarnaast heb ik de familie aandacht en begeleiding gegeven, want voor hen is een opname in het verpleeghuis ook heel ingrijpend. Ook het personeel heb ik veel aandacht gegeven, want hun werk is niet makkelijk; elke dag worden zij geconfronteerd met aftakeling en dood."

Daarnaast heeft ds. De Vink al die jaren kerkdiensten in het verpleeghuis verzorgd. "Van jongs af aan zijn veel bewoners gewend elke zondag naar de kerk te gaan. Via bekende liederen, teksten en geschiedenissen uit de Bijbel probeerde ik bij hen een stuk herkenning op te roepen; dat geeft veiligheid en zekerheid. In de diensten heb ik ook veelvuldig gebruik gemaakt van koren. Hoewel door ouderdom en ziekte verbaal de mogelijkheden alleen maar afnemen, scheppen zang en muziek heel veel mogelijkheden. Bij bekende melodieën komen de oude, vertrouwde woorden weer naar boven. Vroeger hebben zij al die liederen uit het hoofd moeten leren, waarvan wij nu nog gebruik kunnen maken. Op die manier vind je via de religie ingang bij deze mensen. Wie die religieuze achtergrond niet heeft, heeft ook die herkenning niet waardoor er minder mogelijkheden zijn om in hun leven binnen te dringen." Door zijn jarenlange ervaring gaat ds. De Vink nog regelmatig voor in diensten van gemeenten, verpleeg- en verzorgingshuizen en in speciale diensten voor verstandelijk gehandicapten. "Soms heb ik wel twee diensten op een zondag. Ik ben blij en dankbaar dat ik dit nog steeds kan doen."

© Nieuw 3

Archief De Christen

Jelle Horjus

Europa danst deze zomer op een Roemeense zomerhit. Algerijnen, Zweden, Ieren, Fransen, Schotten, Israeliërs, Senegalezen, Surinamers en Finnen – allemaal hebben ze hits gehad in Nederland. Maar Roemenen nog niet. Althans, tot voor kort. Want nu staat alweer een paar weken lang het Roemeense liedje 'Dragostea din tei' (de liefde van een lindeboom) hoog in de Top 40. Muzikaal is het een vakkundig gecomponeerd maar verder banaal dance-nummer. Het liedje heeft weinig tekst, en het simpele refreintje vindt u bovenaan als titel. Het feit dat een Roemeense hit zover kan komen, is weer eens het bewijs van de stelling dat teksten er eigenlijk niet toe doen in de popmuziek. Een goede kreet en een swingende melodie zijn voldoende.

Hoe anders is het bij het psalmenboek in de Bijbel. Psalmen rijmen niet, hebben veel tekst, talrijke herhalingen, en meestal geen pakkend refreintje. Bij een psalm gaat het om de inhoud. Ze swingen verder niet, en zingen ook niet. Behalve dan... een psalm als Psalm 1. Als ik de eerste psalm hardop voorlees, dan ga ik bijna vanzelf zingen. "Welzalig de man die niet wandelt / in de raad der goddelozen / die niet staat op de weg der zondaars / noch zit in de kring der spotters / maar aan des Heren wet zijn welgevallen heeft / en diens wet overpeinst bij dag en bij nacht / Want hij is als een boom, geplant aan waterstromen / die zijn vrucht geeft op zijn tijd / welks loof niet verwelkt / al wat hij onderneemt, gelukt..."

Psalm 1 is voor mij beslist één van de grootste 'hits' uit het psalter. Toch blijf ik altijd wel een beetje steken bij de laatste woorden van vers drie: '- al wat hij onderneemt, gelukt.' Over zulke

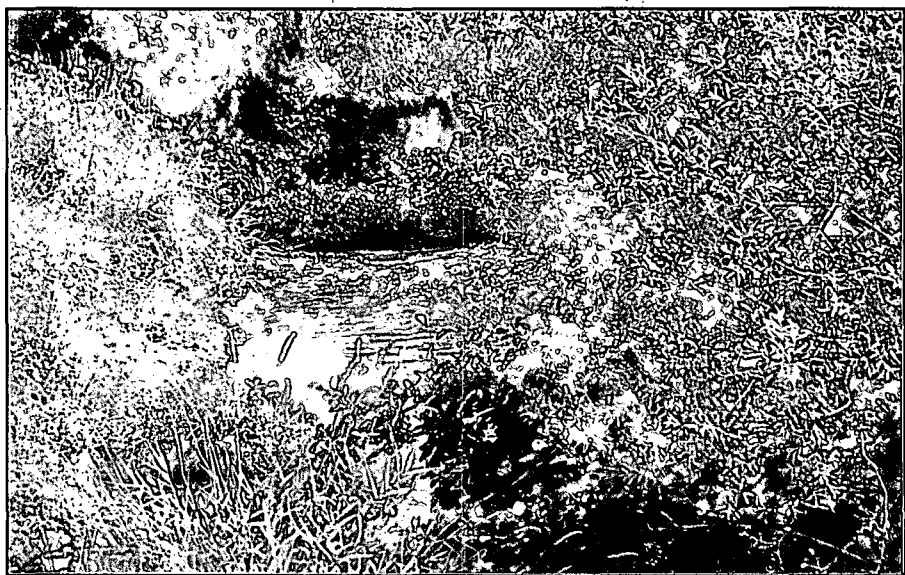
woorden kun je echt struikelen. Gaat het de mens die met God leeft dan altijd voor de wind? Zijn wij van die altijd vruchtdragende bomen, waarvan het loof niet verwelkt? Bij deze woorden komt er bij mij een beetje zand in de machine. Daar loop ik mee vast. Het doet denken aan de predikers van het welvaartsevangelie, die je zo nu en dan weer hoort: "God wil u gelukkig maken. Hij wil uw leven vullen met fijne dingen. Hij wil uw zaak, uw bedrijf, uw onderneming tot bloei brengen. Wilt u aannemen wat Jezus u biedt? Wilt u tot Hem komen en gezegend worden? Het is uw recht als kind van God om gezegend te worden. Neem in het geloof waar u recht op hebt. God heeft zich toch verplicht om ons te zegenen?" En moeiteloos rollen de bewijsteksten er achteraan: "De Here is mijn herder, mij ontbreekt niets", "Wie Hem vrezen, hebben geen gebrek", en het woord van de Here Jezus zelf: "Ik ben gekomen opdat zij leven hebben en overvloed." De predikers van het welvaartsevangelie hebben

geen moeite met psalm 1:3 "Al wat hij onderneemt, gelukt." Daar struikelen zij niet over. Maar heeft God werkelijk bedoeld dat ons altijd geluk, gezondheid, rijkdom en succes ten deel zal vallen? Dat wij als gelovigen elke dag weer ma-ia-hii, ma-ia-huu kunnen zingen?

Natuurlijk niet. Gods woord heeft een diepte en een wijsheid die korte metten maakt met zulke hemeltergende oppervlakkigheid. Als we teksten uit hun verband halen kunnen we de Bijbel natuurlijk alles laten zeggen wat ons goed uitkomt. Maar het is niet zonder reden dat Psalm 1 spreekt in de beeldspraak van een boom. Zo wordt een mens, genoemd die een welgevallen heeft aan Gods wet. Wie de wet van God overpeinst bij dag en nacht, is als een boom, geplant aan waterstromen... Bij dat beeld hoort ook dat zo'n boom vrucht draagt. Het gaat God er niet om dat wij succesvol zijn in dit leven en dat wij ons doel bereiken dat we voor ogen hebben, maar dat Hij vruchten vindt in ons leven.

De mens die zo'n boom aan waterstromen is, wordt in het laatste vers een rechtvaardige genoemd. Dat is de mens die met God wandelt, en niet wandelt in de raad der goddelozen. Die staat op de weg van de Heer, en niet op de weg der zondaars. Die zit in de bijeenkomst van de goddelozen, en niet in de kring der spotters. Zo iemand kan in Gods kracht de dingen volbrengen die God in zijn wet heeft bedoeld. Hij doet wat God van hem vraagt. Omdat zo'n mens Gods wet liefheeft, heeft hij ook Gods weg lief. En al wat hij onderneemt op die weg, gelukt.

Br. Jelle Horjus is consulent van de Baptistengemeente Workum-Makkum en bijna afgestudeerd aan ons Seminarium.

Archief De Christen

Ander Nieuws

Column over...

Zekerheid

Door S. Prost

De buitenkant van ons huis heeft een lichte gedaantewisseling ondergaan. Dat karwei is voor een heel groot deel door anderen gedaan. Nu de binnenkant aan de beurt is, komt er geen buitenstaander aan te pas. Dus wat regelmatig een gerenommeerde doe-het-zelfzaak binnen-geschoven. Op vijf minuten loopafstand hier vandaan. Schroefje hier, haakje daar, latje zus en kwastje zo. Enig denkwerk is wel vereist, want tenslotte moet je thuis alles wel zélf doen. Pieker ik me suf over de keuze tussen twee soorten stekkerdozen, dan moet de ene medewerker er toch nog een andere bij halen. Ja, doe het zelf!

En dan naar de kassa. Enthousiast biedt de attente caissière mij bij de afrekening een kanskaart aan. Met de afbeelding van een auto die verlangens doet groeien. Een kaart krijgen, daar weet ik iets van. Maar kansen, ho maar. Mijn goklust beperkt zich door op zekerheid te spelen. Dus vraag ik het meisje waarom ze me, met die *kanskaart*, niet ook een *zekerheidscertificaat* kan bieden. Een beetje verlegen glimlacht ze wat. Domme vraag! Ben ik even later thuis en kras ik het bescherm-laagje weg, dan blijkt dat ik (weer) kansloos ben...

Stel dat God ons ook krasloten aanbod. Domme vraag? Voor sommigen helemaal geen uitzonderlijke gedachte. Mensen houden er soms toch heel vreemde beelden van God op na. Maar komt dan niet heel het geloofsgebouw op z'n kop te staan? Om maar niet eens te spreken over met een ingebeeld hemel de hel in te gaan! Geloofszekerheid komt in de eerste plaats van de Heer zelf. En die bevindt zich niet onder een weg te krabben kraslaagje. Zwart op wit, door de Geest ingegeven lees en geloof ik het maar: in Christus Jezus is alles al geschonken. Om daarmee, niet zonder strijd, alle onzekerheden het hoofd te kunnen bieden.

Reageren? s.prost@freeler.nl

Jordanië

Een Islamitisch hof in Jordanië heeft het proces van Rawan Qandah, dochter van Siham Qandah, om de wettelijke voogdijschap van haar islamitische oom te annuleren, verworpen. Dit is een grote tegenslag voor de christelijke weduwe Siham Qandah. Haar broer Abdoellah al-Moehtadi is nu al zes jaar toeziend voogd van haar dochter Rawan (15) en haar zoon Fadi (14). Zeer tegen de zin van hun moeder wil hij de kinderen als moslims opvoeden. Hij eist het volledige voogdijschap. Het Sjaria-hof van Amman had een onderzoek ingesteld naar aanleiding van beweringen dat Al-Moehtadi bijna 20.000 van de wezenuitkering van de kinderen in eigen zak had gestoken. De kinderen genoten een uitkering van de VN omdat hun vader tijdens een vredesopdracht met het Jordaanse leger was gestorven. "Nu is Siham echt in de problemen", zei één van haar vrienden. Siham en haar kinderen zijn verschillende keren ondergedoken, terwijl ze wachtten op een gerechtelijke oplossing in deze voogdijsrijd. Het gerechtshof heeft de kinderen op een zwarte lijst gezet, waardoor zij het land niet uit mogen.

Middle East Concern

Mexico

De 33 christenen die sinds kerst 1997 gevangen zaten in de Cerro Hueco gevangenis in de stad Tuxtla in het zuiden van Mexico, zijn onverwacht overgeplaatst naar een zwaar bewaakte gevangenis. Ze worden beschuldigd van deelname aan een terroristische aanslag in Acteal waarbij ruim veertig doden vielen. Sommigen zijn al veroordeeld tot gevangenisstraffen van 35 jaar. Volgens medewerkers van Open Doers in Mexico zijn zij volkomen onschuldig. Open Doers ziet de overplaatsing als een grote tegenslag, juist nu er beweging in de zaak leek te komen. Eind vorig jaar kondigde de Mexicaanse overheid aan dat er een onafhankelijke commissie gevormd zou worden om de zaak te herzien. De overplaatsing heeft ook consequenties voor de vrouwen en kinderen van de gevangenen. Met hulp van Open Doers konden zij gemiddeld één maal per maand de lange reis naar de gevangenis ondernemen om hun man en vader te bezoeken. Dat zal nu nog moeilijker worden.

Open Doers

India

Op 29 mei is Manulaben Dinana (23) door Hindoeïstische extremisten ontvoerd. Hoewel de ontvoerders bekend zijn, weigert de politie in actie te komen. Manulaben is de vrouw van voorganger Dharmesh Ninama, zending in het Dahod district, Gujarat (India). Ooggetuigen hebben de daders herkend als behorend tot een organisatie van extremistische Hindoes. Omdat de politie weigerde in actie te komen, ging Ninama zelf op zoek. Uiteindelijk vond hij zijn vrouw in het huis van één van de benedeleden. Hij kreeg echter niet de kans om haar te bevrijden. Toen de gealarmeerde politie na een uur eindelijk bij het huis aankwam, waren Manulaben en haar ontvoerders al weer vertrokken. Daarna is niets meer van haar vernomen.

Compass Direct

Saoedi-Arabië

Een Indiase christen, Brian Savio O'Connor, die al zes jaar in Saoedi-Arabië werkt op de vrachtafdeling van Saudia Airlines, is op 25 maart jl. door de *moetawa* (godsdienst- en zedenpolitie) gearresteerd en gemarteld. Daarna is hij in de gevangenis gegooid. Hij zit daar met zestien anderen in een cel zonder ramen. Hij is beschuldigd van prediking van het christelijke geloof en handel in alcohol en drugs.

Middle East Concern

Vietnam

Op 8 juni jl. is ds. Nguyen Hong Quang gearresteerd. Quang is leider van de Vietnamese Mennonietenkerk, en hij staat bekend als vurig pleitbezorger van de mensenrechten. Vooral de door de overheid vertrapte Montagnards (bergstammen) hebben zijn hart. Maar hij neemt het ook telkens op voor kerkelijke leiders wanneer zij wederrechtelijk worden vastgezet. Als afgestudeerd jurist trad Quang op als juridisch adviseur van de Vietnamese Evangelische Alliantie. Inmiddels is de Vietnamese pers een lastercampagne tegen hem begonnen. Hij wordt beschuldigd van grofheid, seksuele immoraliteit, en vandalistisch gedrag. Gevreesd wordt dat Quang in een schijnproces tot een lange gevangenisstraf veroordeeld wordt. Open Doers is een schrijffactie begonnen: www.opendoors.nl

Compass Direct

Vervolging is voor de gemeenten in West Europa niet nodig...!

(Openbaring 2:8-11)

Yme Horjus

Archief De Christen

De gemeente van Smyrna was een lijdende gemeente. De Here Jezus heeft er weet van: 'Ik weet uw verdrukking...' Zonder twijfel gaat het bij dit woord om vervolging. Het was niet zonder risico om in Smyrna christen te zijn. Smyrna was namelijk rond het jaar 25 de eer te beurt gevallen om een tempel te mogen oprichten ter meerdere eer en glorie van keizer Tiberias. Alle steden in dat gebied hadden gedongen naar die gunst, maar Smyrna was met die eer gaan strijken. Ze waren er bijzonder trots op en legden zich met alle ijver en toewijding - om niet te zeggen fanatisme - toe op de verering van de keizer van Rome.

Want zo'n tempel in het midden van je stad te hebben, schiep verplichtingen! Daarmee onderscheidde Smyrna zich van die andere steden. Ze maakten werk van het unieke privilege om zo'n eerbiedwaardig heiligdom binnen hun muren te hebben! En dan waren die christenen natuurlijk een vervelende dissonant. Ze weigerden nota

bene om wierook te gooien op het vuur voor het borstbeeld van de keizer. Ze weigerden de keizer Heer te noemen en voor hem te buigen, want ze noemden Jezus hun Heer. Ze weigerden zich te schikken in de religieuze vereisten om de keizer de nodige eer te geven. Dat zette kwaad bloed in een stad die van het vereren van de keizer de hoogste prioriteit had gemaakt. Zo kreeg de gemeente in Smyrna te maken met hevige vervolgingen.

In het Nieuwe Testament is lijden een onontbeerlijk kenmerk van elke ware christen en van elke ware gemeente.

'Ik weet...' Deze twee woorden klinken in alle zeven zendbrieven van de Openbaring. Het is opvallend dat de Here Jezus tegen de christenen van Smyrna geen enkel woord van vermaning spreekt. Hier ontbreken de waar-

schuwende woorden: 'Maar Ik heb tegen u...' Dat is ook niet nodig, want die gemeente is voorbeeldig in het volgen van de Heer. Hun navolging heeft zelfs de trekken van het martelaarschap! Zij moet hun navolging van Jezus met gevangenschap bekopen en zelfs erger dan dat: met de dood.

De Heer troost hen met die geweldige woorden dat Hij 'de eerste is en de laatste, die dood is geweest en levend geworden'. Hij heeft het allemaal zelf in zijn aardse leven meegemaakt en kan die gemeente bemoedigen met de woorden dat ook al zullen zij misschien de eerste dood sterven, de 'tweede dood' hen niet zal overkomen. De machten der duisternis kunnen dan misschien iemand, die de Heer volgt, het aardse leven ontnemen, het hemelse leven kan hen echter nooit uit handen vallen. Zij worden bewaard voor de 'tweede dood'.

Het evangelie staat vol van zinnen over het lijden dat christenen kan overkomen. In het Nieuwe Testament is lijden een onontbeerlijk kenmerk van elke ware christen en van elke ware gemeente. De onvermijdelijkheid van vervolging wordt herhaaldelijk benadrukt. In de laatste zaligspreek van de Bergrede zegt Jezus: 'Zalig zijt gij, wanneer men u smaadt en vervolgt en liegende allerlei kwaad van u spreekt om Mijnentwil...'

Jezus wordt niet moe zijn discipelen op deze spanning in hun leven voor te bereiden. Dit kunnen ze verwachten: afwijzing, haat en vervolging. Het leven als volgeling van Jezus brengt lijden met zich mee voor de Naam van de Heer. Dat heeft Jezus nooit onder stoelen of banken gestoken. Ergens in het evangelie van Matteüs staat dat de Heer de twaalf discipelen uitzendt met de woorden: 'Wacht u voor de mensen, want zij zullen u overleveren aan de gerechtshoven en zij zullen u

T.A.R. de Zwart

'Ik geef ze veel welvaart', heeft de duivel bedacht, 'dan zul je eens zien hoe snel de klad komt in hun ijver en toewijding voor God.'

geselen in hun synagogen; gij zult ook geleid worden voor stadhouders en koningen om Mij nentwil - en gij zult allen gehaat worden om mijns naams wil.' (Matteüs 10:16-18, 20)

De vraag die wij ons moeten stellen, is: hoeveel van de Here Jezus is in ons leven terug te vinden? Zijn wij volledig toegewijde volgelingen van Jezus Christus, zoals God dit van ons vraagt, of is alles in ons christenleven grijs en middelmatig geworden?

Deze brief voor de gemeente Smyrna is eigenlijk ook een toets voor ons christenleven. Met hoeveel lijden om Christus' wil en om der gerechtigheid wil hebben wij te maken? Het zou wel eens kunnen zijn dat wij op dat punt helemaal geen lijden ervaren. De vraag die wij ons moeten stellen, is: hoeveel van de Here Jezus is in ons leven terug te vinden? Zijn wij volledig toegewijde volgelingen van Jezus Christus, zoals God dit van ons vraagt, of is alles in ons christenleven grijs en middelmatig geworden? Het is zo ge-

makkelijk christen te zijn zonder in moeilijkheden te komen. Je kunt zo gemakkelijk de kleur van je omgeving aannemen. Als het gaat om ons eigen vlees, passen we ons veel liever aan en proberen we zo onopvallend mogelijk te leven. We zijn nu eenmaal geen zelfkwelers of masochisten. We zoeken het lijden niet graag op. We zijn immers - althans de meesten van ons - geen geestelijke reuzen of mega-gelovigen, maar zwakke gewone mensen en zijn bang voor de ellende van de vervolging.

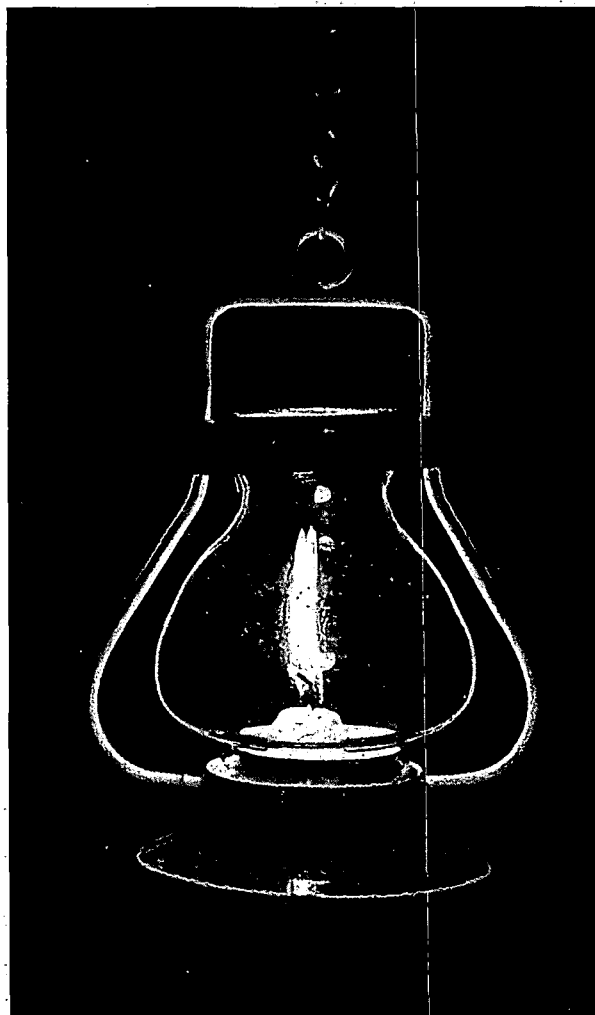
Ik heb mij wel eens afgevraagd waarom wij in West Europa zo weinig met verdrukking te maken hebben. Vele christenen wordt in andere werelddelen het vuur aan de schenen gelegd, maar bij ons ontbreekt de vervolging ten eenenmale.

Het antwoord op deze vraag is eigenlijk niet eens zo moeilijk. Het is gewoon niet nodig! De duivel hoeft dit instrument niet in de strijd te werpen om het de gemeente moeilijk te maken en Gods werk in deze wereld tegen te werken.

In West Europa heeft de grote tegenspeler van God een andere strategie. Laten die christenen daar maar mooi opgaan in materialisme en hedonisme, dan volgt de verslapping van hun geloof vanzelf! 'Ik geef ze veel welvaart', heeft de duivel bedacht, 'dan zul je eens zien hoe snel de klad komt in hun ijver en toewijding voor God'. Deze strategie is uiterst effectief gebleken. Ik zie het elke zondag in de diensten, waar ik velen zie ontbreken, die ooit vol overtuiging in het doopvont hebben gestaan. De vervolging in landen als China, Soedan en Noord-Korea

heeft hier in Nederland de gestalte van de verlamming van binnenuit. Christenen hier drijven mee met de stroom van gemakzucht en passiviteit. Probeer ze maar eens te vinden: die gelovigen die er echt voor willen gaan en de Heer willen volgen dwars tegen zelfverloochening en vervolging in. We kiezen voor ons comfort! Dat heeft een geweldig uithollend effect op de kracht van het getuigenis en de vitaliteit van de gemeente. Vele christenen zijn week en zwak geworden. Als daar nog eens een echte vervolging overheen zou komen vallen we hier bij bosjes!

Als er toch twee vormen van kwaad zijn waardoor de gemeente wordt bedreigd: vervolging van buitenaf en verslapping van binnenuit, dan denk ik dat wij beter af zouden zijn met het eerste. Natuurlijk: ook dan vindt er een schifting plaats. Dan moeten mensen immers weer weten waarvoor ze staan! Dat werkt ijver en toewijding in de hand! Je kunt er zo naar verlangen: dat de gemeente weer echt een teken in de tijd is en een baken van hoop in een verworpen wereld!

Je kunt er zo naar verlangen: dat de gemeente weer echt een teken in de tijd is en een baken van hoop in een verworpen wereld!

Op een andere plaats in dit nummer heeft br. Y. Horjus het in een artikel over vervolging. Van de gemeente in Smyrna schrijft onze broeder: 'Hun navolging van de Heer heeft zelfs trekken van martelaarschap.' Wat houdt nu martelaarschap in? Daarover willen we in dit artikel nadenken.

Martelen

In een rapport van professor Kooimans, gedateerd 1985, stelt hij dat martelen een epidemie is van de tweede helft van de 20^e eeuw, evenals de pest in de Middeleeuwen. Het woord martelaar heeft nu, in vergelijking met de eerste eeuwen van het christendom, een vrij ruime betekenis gekregen. Martelaarschap heeft vooral te maken met ideologische en politieke opvattingen. Waaraan ik meteen wil toevoegen dat het niet minder vreselijk is. Het Internationale Rehabilitatie- en Research-centrum voor slachtoffers van marteling stelt: 'Marteling is een gewelddadige aanval op de fysieke en psychische integriteit van de mens en vernering van de ergste soort.'

Betekenis

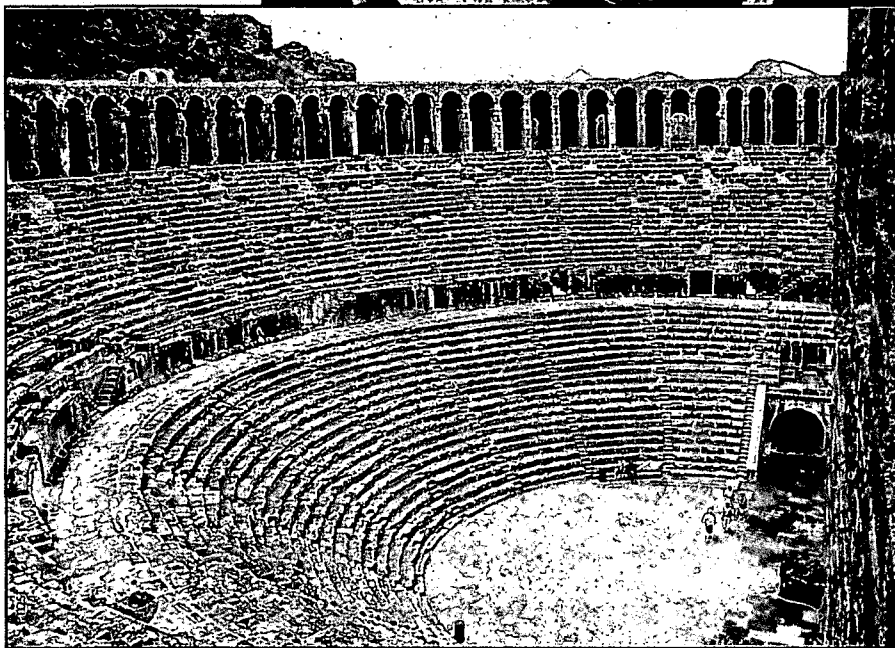
Martelaarschap is één van de manieren van getuige zijn. De woorden getuigen en getuigenis van Jezus in Johannes 5:30-37 zijn afgeleid van het Griekse woord 'martur', getuige. Hieruit is het woord martelaar ontstaan. In de eenvoudigste vorm werd vroeger bij martelaarschap een persoon, vaak door een rechterlijke procedure, gedwongen Christus te verloochenen. Deed hij dat, dan kon hij blijven leven. Beleed hij de Christus als Heer, dan wachtte hem de dood. Bloedgetuigen worden zij ook wel genoemd.

Jenö Sebök van de stichting Open Doors noemt in een zeer korte definitie het martelaar zijn: 'Ieder christen die zijn of haar leven had kunnen redden als hij zijn geloof had afgezworen.' Prof. Th. Schirmmacher laat ons in zijn boek *Märtyrer heute* weten dat geen enkele wereldgodsdienst zoveel martelaren kent als het christendom.

Het bloed van martelaren

S. Prost

spraktijken werden niet begrepen zoals het vieren van het avondmaal en het aanbidden van de ene God zonder zijn afbeelding te gebruiken. Vooral de afwijzing van Romeinse goden en de keizerverering werd hen zeer kwalijk genomen. Wie als toerist het Colosseum in Rome bezoekt, wordt herinnerd aan christenen die voor leeu-

wen en beren geworpen werden.

Feiten

In het Oude Testament komt deze vorm van lijden voor, zoals samengevat is in Hebreëen 11:32-38. Behalve van Stefanus uit Handelingen 8 is ons ook van Antipas bekend dat hij het geloof in Jezus niet verloochend heeft toen hij gedood werd (Openbaring 2:13). Polycarpus, bisschop van Smyrna weigerde Caesar, de keizer in Rome als God aan te spreken. De ondervragers zeiden: "Wat kan het nu voor kwaad om alleen te zeggen dat Caesar Heer is en de wierook te offeren, als je op die manier je leven kunt redden?" Hij antwoordde daarop: "Zesentachtig jaar heb ik Hem gediend en Hij heeft mij geen kwaad gedaan. Hoe kan ik mijn Koning en mijn Verlosser lasteren?"

Dat geeft ons al gelovigen wel redenen om er eens goed over na te denken. En rekening te houden met onze broeders en zusters die dit lot kan overkomen.

Met martelingen wordt de vijand afgeschrikt. Een vijand kan door martelingen de getuige tot daden dwingen waartoe deze anders nooit zou overgaan. Het kan zijn dat persoonlijke haat van een vijand in zijn ogen tegen een getuige, het martelen rechtvaardigt. Maar over het algemeen gebeurt het om iemand tot andere gedachten, een andere overtuiging te brengen. Dit is in vele gevallen niet vooraf te bepalen.

In de eerste christentijd ging het vooral om valse beschuldigingen aan het adres van christenen. Hun geloof-

Veel getuigenissen van martelaars zijn hier nog aan toe te voegen. Door de kerkelijke rechtbank (Inquisitie) zijn ze veroordeeld en gedood. Bekend zijn Johannes Hus en Savonarola voor de tijd van de Reformatie. In de tijd van de Reformatie zijn als eersten in de Nederlanden Hendrik Voes, Johannes van Essen, Jan de Bakker en Wendelmoet Claesdochter om hun geloof omgekomen.

Twee gewapende jonge mannen drongen een school in Littletown (VS, 1999) binnen. Een medeleerling die op dat moment onder een bureau zat, vertelde later: "Ik kon niets zien, maar ik herkende Cassie's stem. Eén van hen vroeg of ze in God geloofde. Ze was even stil, alsof ze niet wist wat ze zou moeten antwoorden en toen zei ze: 'Ja'. Ze moet bang geweest zijn, maar haar stem trilde niet. Toen vroegen ze haar waarom. Ze gaven haar niet de kans om te antwoorden. Ze schoten haar neer." Haat, opstand tegen het goede, tegen God is een veelvoorkomende reden. En we zullen er allemaal rekening mee moeten houden.

Gevolgen

Het moet medechristenen toch heel veel gezegd hebben dat martelaren met een onverschrokken moed de dood ingingen. Tijdens vervolgingen onder het Romeinse Rijk vonden de martelaren in toenemende mate verering: De overtuiging groeide dat ge-

beden door middel van martelaren veel eerder verhoord werden. De dag van hun terechtstelling werd jaarlijks hun 'geboortedag' en als feestdag gevierd. Deze dag werd zo genoemd omdat, als men in dienst van God de dood vond, dit de geboorte van een nieuw bestaan betekende. De heiligenkalender van de Rooms Katholieke kerk kent hier zijn oorsprong.

Nabestaanden van martelaren hebben soms meer geleden dan hun vermoorde vader, moeder of kind. Maar van de vrouwen van de vijf vermoorde zendelingen in Equador (1956) is geschreven dat 'het rustige vertrouwen van deze moeders hun kinderen hielp te besteffen, dat het overlijden van hun vaders geen tragedie was'. Dit laatste getuigt van een onwrikbaar geloof. Van een weten "dat dit alles ons is overkomen, maar wij hebben U niet vergeten." (Psalm 44:18). En eens zal God alle tranen ook van hun ogen afwissen. Het bloed van de martelaren is het zaad van de kerk, zei een kerkvader eens. Opdat het geloof onder velen zou toenemen.

Niet zoeken

Montanisten (ongeveer 170 na Christus) adviseerden gelovigen niet te verlangen naar een sterven in het bed, maar naar het martelaarschap. Wat later in de geschiedenis moest Origenes als jongen door zijn moeder in Alexandrië vastgehouden worden,

toen hij zich vrijwillig bij een groep martelaren wilde voegen. Zo zijn er meer voorbeelden te geven.

Voor 1983 waren zelfmoordaanslagen zeldzaam. Maar vanuit Iran heeft deze vorm van oorlogvoering zich uitgebreid, vooral door strak geleide organisaties. Het zoeken van de dood voor Allah (Shahada) wordt door een klein aantal moslimgeestelijken verdedigd. Zo is zelfmoordterrorisme in de afgelopen jaren een effectief en angstaanjagend wapen geworden.

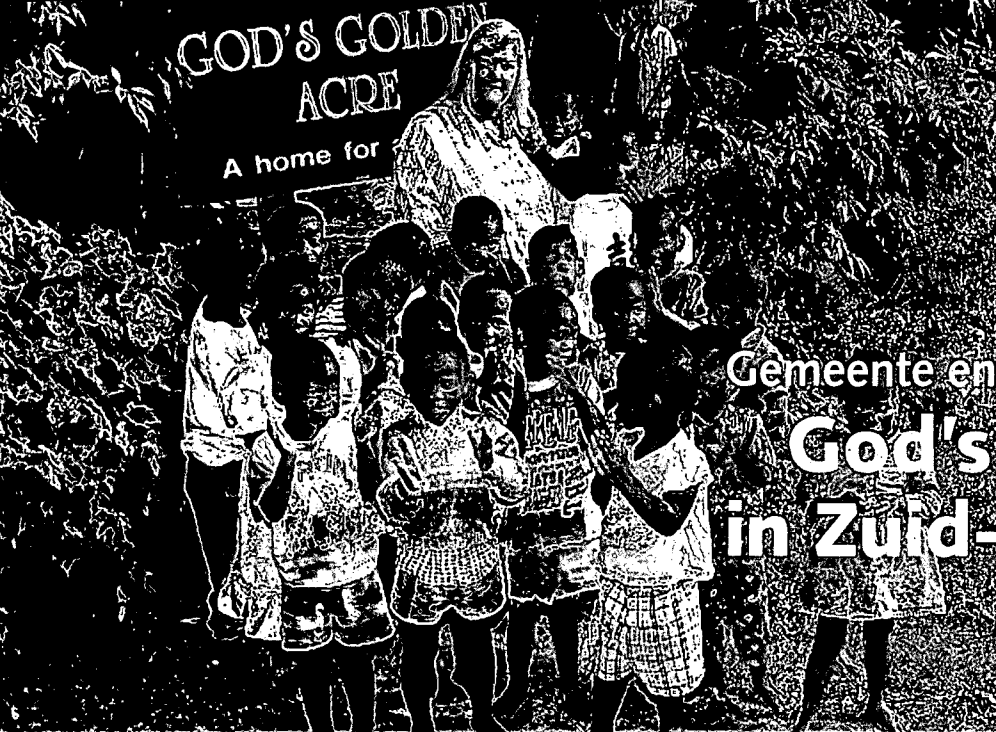
Lezen we het Nieuwe Testament, dan zag men martelaarschap als een eer. Dat vinden we in Handelingen 5:41 waar we lezen van apostelen die blij waren dat ze om de naam van Jezus een smadelijke behandeling hadden ondergaan. Maar wanneer Jezus in Matteüs. 10:23 over vervolging spreekt, raadt Hij de discipelen wel aan te vluchten naar een andere stad.

Geen onderscheid

U hebt hierboven kunnen lezen wat echt martelaarschap inhoudt. Gelovigen maakten zware tijden mee. Een aantal heeft hun getuigenis met hun leven moeten bekopen. Er is overigens niet alleen van groot martelaarschap sprake. Klein martelaarschap komt ook voor. Die lastige buur, dat gevloek op de werkvloer, het uitgejouwd worden bij evangelisatiewerk. Waarom zou de grote liefde van Christus ons minder dringen voor Hem getuigenis af te leggen? Stel dat onze Heiland voor de kruisiging niet standvastig was gebleven in zijn gehoorzaamheid aan de Vader? Dat God eens zou zeggen: 'Ik houd er mee op, want het wordt mij te zwaar onder wat mensen Mij allemaal aandoen.' Waar bleven wij dan?

Opdracht vervullen

Het kan ons toch niet koud laten dat om het geloof in de levende Heer velen de hoogste prijs met hun leven betaald hebben. Zij hebben hun leven niet liefgehad. De eer van hun Heer ging daar ver bovenuit. Wat een moed! Wat een voorbeeld. En hierop is van toepassing wat vermeld staat in Openbaring 6:9, "de zielen onder het altaar van hen die geslacht (lees: vermoord) waren om het woord van God en om het getuigenis dat zij hadden." Daarop werden zij met een wit gewaad bekleed (vers 11). Wat een eer ook voor hen! Dat doet ons beschaamd staan. Maar het is tevens ter bemoediging. Laat u voorlichten over zwaar vervolgte geloofsgenoten in onder andere Noord-Korea, China, Laos en Saoedi-Arabië. Zij hebben ons gebed om standvastig te blijven hard nodig.

Gemeente en zending:

God's Golden Acre in Zuid-Afrika

Iedereen weet van de enorme nood die in Zuid-Afrika is ontstaan door de ziekte aids die als een veenbrand het land en voornamelijk de zwarte bewoners teistert. Vooral de duizenden wezen vormen een hartverscheurend probleem. Gerrit en Anneke Mons van de Baptistengemeente 'De Wegwijzer' in Emmen vertellen.

De eerste keer dat wij naar Zuid-Afrika gingen was 15 jaar geleden. Eén van onze zoons werkte toen als vrijwilliger in een zogenoemd zwart ziekenhuis. We leerden daar de Nederlandse zendingsarts Gerrit Ter Haar kennen. Dat contact met hem is altijd gebleven, ook na zijn verhuizing naar Pietermaritzburg.

Ter Haar ontmoette in Pietermaritzburg ongeveer 10 jaar geleden Heather Reynolds, een voorheen nogal cynische zakenvrouw, die door de Heer op een bijzondere manier was geroepen om zijn werk te doen. Zij kreeg daarbij een geweldig visioen en de opdracht het werk God's Golden Acre te noemen. Heather was erg begaan met het lot van de wezen die achterblijven als de hele familie aan aids is gestorven en had inmiddels al enkele zwarte kinderen in haar huis opgenomen. Ze heeft samen met Ter Haar en nog enkele deskundigen, in gehoorzaamheid aan God, de Stichting God's Golden Acre in Zuid-Afrika opgericht. God's Golden Acre is een terrein waar weeskinderen onder de hoede van God veilig en geborgen kunnen leven. Deze naam zou steeds meer werkelijkheid gaan worden voor een groeiend aantal kinderen.

Een jaar of negen geleden gingen we weer naar Zuid-Afrika en met Ter Haar

gingen we naar Heathers huis, een oude gehuurde boerderij, om kennis met haar te maken. Heather is een gelovige vrouw die één en al liefde uitstraalt. Haar man is een bekende beeldhouwer; samen hebben ze twee kinderen. Bij hen thuis woonden op dat moment inmiddels 13 kinderen, waarvan de jongste toen 10 maanden oud was en de oudste 13 jaar. Onvoorstelbaar die knuffeltjes met hun vroegwijze oogjes en hun door de ervaringen getekende gezichtjes.

Heather vertelde hoe God haar had geroepen en hoe ze eerst weerstand had geboden; wat God haar allemaal had beloofd en hoeveel wonderen ze inmiddels al had ervaren. We hadden al vaak horen spreken en preken over Godsvertrouwen, maar we werden er

We kunnen wel uren vertellen over het werk van God's Golden Acre, want het werk hangt van wonderen aan elkaar en het grijpt je aan en laat je nooit meer los.

nu echt mee geconfronteerd en eerlijk gezegd was het allemaal nogal overdonderend.

Thuisgekomen 'moesten' we het iedereen vertellen en zelf ook aan de slag gaan. Fondsen werven, organisaties interesseren voor haar werk, enz. 'God had ons in het nekvel gegrepen.' Bij een volgend bezoek, twee jaar later, had Heather al 34 weeskinderen en woonde nog steeds in dezelfde, nu

Gerrit en Anneke Mons (links) openen 'Het Mons House'.

veel te kleine ruimte. De kleintjes, zeven in getal tot de leeftijd van 2 jaar, lagen kris-kras door elkaar op matrassen op de grond in een klein kamertje. Het ging echt niet meer. Vanaf dat ogenblik zijn we er eigenlijk dag en nacht mee bezig; eerst als personen, later met een stichting.

Een hele verandering

De Stichting in Zuid-Afrika was inmiddels op zoek naar een terrein ergens buitenaf om de opzet van een echt weeshuis mogelijk te maken. Daarbij werd de hulp van de Heer duidelijk ervaren. Diverse aanbiedingen werden door Heather afgeslagen omdat ze in het visioen een andere locatie had gezien met bijzondere kenmerken. Zij had de andere bestuursleden eerder dit visioen beschreven. Men vond een groot terrein even buiten Cato Ridge, tussen Pietermaritzburg en Durban en toen men dit terrein ging bekijken, bleek het precies te zijn zoals God het in het visioen had getoond. Vijf jaar geleden verhuisde men naar dit terrein. Met man en macht is er gewerkt om de bestaande gebouwen aan te passen en op te knappen. Veel hulp kwam er van vrijwilligers, die persoonlijk of als lid van een bouwteam kwamen werken op het terrein. Vrijwilligers uit o.a. Nederland, Engeland, Noorwegen, Duitsland, Australië en Canada.

In november 2000 maakten we kennis met het nieuwe complex. Alle 45 kinderen die er toen waren, sliepen in eigen bedden. Geweldig! Ontroerend was het om tijdens de kerstdagen het centrale verblijf te mogen openen: het 'Mons House'.

Alle kinderen hebben zo hun eigen geschiedenis. Ze zijn getuige geweest van het overlijden van hun ouders in de hut, nadat ze deze tot het einde zonder hulp of begeleiding hadden verzorgd; vaak al heel jong. Neem Buso, nu 17 jaar, die we al vanaf het begin kennen. Ze kon toen nauwelijks lopen. Haar vader had zijn vrouw, haar broertjes en zusjes doodgescho-

ten. Zijzelf was door hem in haar benen en rug geschoten en voor dood achtergelaten bij de hut. Nu na vele operaties kan ze met behulp van een kruk wat lopen.

Of Siso. Na de dood van haar ouders bleef ze helemaal alleen in de hut achter, maar de mannen en jongens wisten haar steeds te vinden en ze werd zo vaak verkracht dat ze lichamelijk en geestelijk is vernield. Pas nadat ze twee jaar bij Heather was, begon ze weer te spreken. Ze bloeit weer helemaal op.

Het werkterrein wordt steeds meer uitgebreid

Inmiddels was Heather met haar Stichting ook gestart met hulpverleningsprojecten in de diverse Valleien in de omgeving waar in de zwarte gebieden miljoenen straatarme mensen wonen in vervallen hutten; altijd zonder waterleiding en vaak zonder elektriciteit. Ruim 400 weeskinderen die nog een familielid hebben, zijn daar ondergebracht. Vaak gaat het om oma's die een aantal kleinkinderen verzorgen. Deze weeskinderen en hun huisgenoten worden van voeding en kleding voorzien en het onderwijs wordt betaald. De Stichting is begonnen met het bouwen van stenen hutten voor deze families door vrijwilligers, het aanleggen van tuinen, het verstrekken van plantgoed en een zogenaamd kippenproject dat bestaat uit het bouwen van een kippenhok met toebehoren met 5 kippen en een haan.

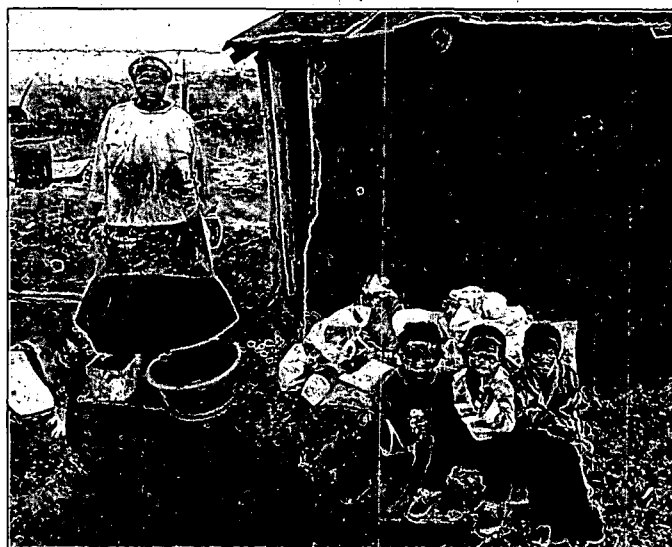
In september 2003 zijn we weer naar Cato Ridge geweest. Een aantal gebouwen is klaar en ingericht. Er is een klein hospitaal gebouwd met een hospes, een centrale keuken, enz. Naast de staf werken er nu 40 vrijwilligers. Er worden groenten gekweekt voor de bewoners. Een aantal jongeren krijgt les in land- en tuinbouwmethoden en bouwwerkzaamheden. Er worden naailessen gegeven en lessen in het maken van te verkopen producten. Snelgroeïende vruchtbomen worden gekweekt en in de dorpen uitgedeeld en aangeplant. Er zijn op diverse plaatsen gaarkeukens ingericht waar inmiddels ruim 4000 zwervkinderen dagelijks te eten krijgen.

Er zijn al bijna 100 kinderen opgenomen en in een kleine dependance in Pietermaritzburg nog 17 kleintjes tot 2

jaar. En zo gebeurt er erg veel en breidt het werk van God's Golden Acre explosief uit. Daarover kunnen we wel uren vertellen want het werk hangt van wonderen aan elkaar en het grijpt je aan en laat je nooit meer los.

Stichting Vrienden van God's Golden Acre Nederland

In 2003 werd op ons initiatief de Stichting Vrienden Van God's Golden Acre Nederland opgericht die het werk van God's Golden Acre in Zuid-Afrika mede mogelijk maakt, financiert en ondersteunt. De oprichters zijn bijna allen ex-vrijwilligers. Folders zijn ontworpen en gedrukt, een website begint vruchten af te werpen, al vele presentaties zijn op verzoek gegeven, enz.

Vaak zijn het oma's met een aantal kleinkinderen die achterblijven.

Er is een Financieel Kinderadoptie Programma waar men voor 22 Euro per maand een met name genoemd kind en haar/zijn naaste familie voorziet van voeding, kleding en onderwijs. Omdat het werk van de Stichting in Zuid-Afrika zo geweldig wordt gezegd, moet onze stichting er steeds meer voor doen om het mogelijk te blijven maken. U kunt ons werk steunen door voor ons te bidden of ons financieel te steunen.

Gerrit en Anneke Mons, Stichting Vrienden van God's Golden Acre Nederland, Postbus 506, 3700 AM Zeist, tel. 06-22983875, E-mail: info@godsgoldenacre.nl, website waar u ook de folders en formulieren kunt downloaden: www.godsgoldenacre.nl.

U kunt ons ook persoonlijk bellen of mailen op tel. 0591 514704 of g.mons@planet.nl.

Foto's: G. Mons

Barmhartigheid

Matteüs 9:1-17

Jannes-Höfman

Die Gemeinde

Over de verlamde?

De eerste verzen gaan vooral over Jezus. Jezus openbaart zich. Jezus laat zien waarom Hij gekomen is en wat zijn taak is. Dat is vooral zonden vergeven. God heeft Hem hiertoe de macht gegeven. De Farizeeën vinden deze aanspraak van Jezus Godslasterlijk. Als onderstreping van zijn mandaat om zonden te vergeven geneest Jezus de verlamde. Wat is gemakkelijker, vraagt Jezus, om zonden te vergeven of om te genezen?

Die vraag wat gemakkelijker is, stelt Jezus ook als het gaat over het ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Zouden wij hieruit ook het volgende kunnen concluderen: Het grootste wonder is dat de mensen de genadige God ontmoeten en tot geloof komen.

Het grootste wonder is dat de mensen de genadige God ontmoeten en tot geloof komen.

Over de vier!

Verder gaat het in ons bijbelgedeelte vooral over de vier. Wat die vier doen, krijgt alle aandacht. Zij bekommeren zich om een zieke. Een langdurige zieke. Een verlamde. Zij zijn met hem begaan. Zij brengen hem tot Jezus (zoals de moeders de kinderen tot Jezus brachten, zoals ook de gemeente mensen tot Jezus wil brengen). Het geloof van de vier is zo sterk, dat zij zich niet laten afschrikken door de drommen mensen. Zelfs muren kunnen hen niet tegenhouden. We komen hier het geloof van Noach tegen die in de woestijn een schip bouwt en het geloof van het volk dat om Jericho loopt. Een geloof dat bergen verzet en dat vooruit durft te grijpen op het handelen van God.

Jezus ziet hun geloof. Het geloof van de vier is te zien! Dat wordt zichtbaar in daden. Zo hoort het toch ook? Het geloof is niet en kel een innerlijke zaak. Niet enkel van het hart, maar ook van de handen en de voeten.

Als Jezus hun geloof ziet, zegt Hij tot de verlamde: Uw zonden worden vergeven. Daarna volgt de genezing. Het geloof van de vier brengt alles op gang. Door het geloof en de inzet van de omgeving, door het geloof en de inzet van de gemeente, kan het onmogelijke gebeuren.

Wat verder opvalt is dat dit gebeuren zich niet afspeelt in een synagoge of in de tempel, maar in een huis. Het huis is het centrum. Het huis kan het middelpunt zijn van Gods bijzonder handelen. Dat hoeft niet de kerk te zijn!

Vasten

In Israël was een eeuwenlange traditie van vasten. Aanvankelijk gold dat alleen voor de Grote Verzoendag, maar gaandeweg kreeg het vasten een steeds bredere invulling. Het ging ook privé-'doeleinden'-dienen. Wij komen het vasten tegen bij David, Daniël, en

het vasten van de bewoners van Ninevé. In de Bijbel komen wij vaak een combinatie van vasten en bidden tegen. De Farizeeën vasten twee maal per week. In Psalm 109 kunnen we lezen welke gevolgen het vasten kan hebben. "Ik ben vermagerd tot op het bot, mijn knieën knikken van al het vasten."

In talloze kringen raakt het vasten weer ingeburgerd. Vasten kan heel nuttig zijn. Voor het lichaam, voor de portemonnee, om bepaalde doelen te bereiken, voor een sobere levensstijl, om meer voor anderen te kunnen doen, voor de eigen spiritualiteit. Maar Jezus doet kritisch over het vasten. Als de bruidegom er is, wordt feest gevierd en niet gevast, zegt Hij. De twee gelijkenissen die volgen staan ook in het kader van het vasten. Met Jezus is er iets nieuws gekomen. Daarbij passen nieuwe vormen.

Alleen in Handelingen wordt nog gesproken over het vasten, maar in de rest van het Nieuwe Testament wordt het niet meer genoemd. Pas weer in een oud-christelijk geschrift.

Barmhartigheid wil ik

Jezus meet de vroomheid af aan de barmhartigheid. Op dit punt vallen de Farizeeën door de mand. Zij houden zich stipt aan de godsdienstige regels. Zij offeren, geven tienden, vasten, houden de sabbat, spreken de geboden uit, bestuderen de schriftten. Maar als dat niet resulteert in liefde en barmhartigheid, heeft al dat andere geen nut. Want op de liefde komt het aan. De liefde tot God en tot de naaste. Het gaat om bewogenheid, om ontferming, om medelijden met de naaste. Barmhartigheid is iemand helpen, zoals de barmhartige Samaritaan dat deed. Onze godsdienst is God dienen, maar ook mensen dienen. En in die dienst aan de naaste gaat het vooral om de zieke, want gezonde mensen hebben geen dokter nodig.

Woorden uit de Bijbel

De armen bij ons op de stoep

Met een bepaalde regelmaat zoekt een voor mij onbekende man of vrouw contact met mij. Meestal gaat het dan om mensen die in acute nood zitten. Zij bellen mij via de telefoon,

staan soms bij de kerk of staan ineens bij mij op de stoep. Als ze thuis aanbellen, laat ik ze binnen. Als ze telefonisch bellen, maak ik een afspraak. We zullen elkaar treffen in het restaurant van VenD, van het station of van een ziekenhuis of elders. Na een ingewikkeld en dramatisch verhaal blijkt dat de persoon geld nodig heeft voor een reis naar Limburg, Zeeland, Duitsland of zelfs Spanje. En vaak hebben ze al dagen niet gegeten.

Ik kan niet beoordelen of hun verhalen juist zijn. Wat ze aan mij vertellen kan ik niet van de waarheid onderscheiden. Ik hoef dat ook niet.

Ik zeg tegen hen dat wij als kerk voor hen geen geldpotje beschikbaar hebben. Ds. Vegter beheerde wel zo'n potje namens de gemeente, vertelde hij eens. In Nederland hebben wij een sociale dienst en diverse opvangtehuizen. Ik verwijs hen daarheen. Mij is afgeraden wildvreemde mensen geld te geven. Zeker niet aan drugsverslaafden. Je kunt ze wel te eten geven. En als ze met spoed naar de andere kant van Nederland moeten, vanwege

zorgwekkende toestanden in de familie, dan moet je voor hen een treinkaartje kopen, is mij geadviseerd. Toen ik dat een keer van plan was, en iemand in de auto meenam naar het station, vroeg de persoon mij na een tijdje of ik haar af kon zetten.

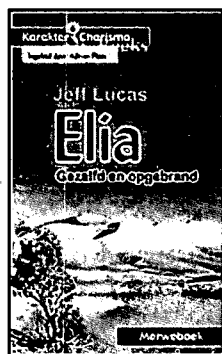
Toch krijg ik altijd weer het gevoel dat wij te weinig voor dit soort mensen doen en te weinig betrokken zijn bij de dak- en thuislozen en de alcohol- en drugsverslaafden. Jezus was toch juist bij dit soort mensen te vinden? En ook onze eigen minima laten wij er alleen voor zitten. Dat leven van een minimum is echt minimaal. Als er dan ook nog tegenvallers bijkomen, wordt het helemaal een zware opgave.

Misschien krijgt deze lege paragraaf in onze gemeenten via het taakveld Zending en Diaconaat van de Unie een nadere invulling. Want evangelisatie zonder liefdedienst is toch niet compleet. We hebben niet alleen een woord voor de wereld.

Jannes Hofman

Boekbespreking

Elia, gezalfd en opgebrand,
Jeff Lucas,
Merweboek,
Sliedrecht,
2003, 156 blz.,
ISBN
90-5787-047-9,
Euro 12,50.

Uitgeverij Merweboek is gestart met een nieuwe serie boeken onder de reekstitel 'Karakter & Charisma'. Door middel van de reeks wil men de lezer kennis laten maken met een aantal mensen uit de Bijbel om te ontdekken hoe hun levens (met mislukkingen en successen) ons ook vandaag nog veel kunnen leren. Jeff Lucas bijt de spits af.

In zijn inleiding maakt Adrian Plass al duidelijk dat Lucas zich helemaal inleeft in het dramatische verhaal van Elia. Het boek van Lucas is een bijbelstudie, maar op sommige momenten zou je bijna denken dat je een roman aan het lezen bent. Dat brengt het verhaal van Elia nog dichterbij. Jeff Lucas behandelt chronologisch het levensverhaal van Elia. Vanuit zijn jonge jaren blijft de Baäl-verering hangen. Als hij Achab te letterlijk de

waarheid gaat vertellen en ook nog eens profeteert dat het een tijdje niet zal regenen, moet hij vluchten. Deze vlucht wordt door Lucas positief gewaardeerd. Elia heeft nog veel te leren en te Krith doorloopt hij de basisschool. Hier wordt Elia's karakter gevormd en leert hij de stilte te zoeken en in die stilte de waarheid over God en zichzelf. Stilte moet ook onze prioriteit zijn, aldus Lucas.

De volgende opzienbare ervaring van Elia vindt plaats te Salfath. Lucas noemt het de middelbare schoolperiode. Bij de weduwe en haar zoon leeft hij in de uitdagende omstandigheden van vriendschap en een gezinsleven naar de waarheden die hij te Krith heeft ontdekt. Op de Karmel heeft hij vervolgens zijn hoogste bergervaring. Elia's God verslaat de goden van Achab en Izebel. Als Izebel hem vervolgens bedreigt, is Elia door angst in één klap alles vergeten wat God voor en door hem had gedaan. Hij wordt een dolende slaapwandler.

In de vorige hoofdstukken heeft Lucas ook al meerdere keren de vertaalslag naar vandaag gemaakt. Indrukwekkend is hoe hij nu samen met de lezer gaat bekijken welke fouten Elia heeft gemaakt die geleid hebben tot zijn catastrofale inzinking. De volgende thema's passeren dan de revue: teleurstelling, ongeneeslijke eenzaamheid, geen perspectief, particulier treurfeest, het lichaam negeren.

Lucas beschrijft nog Elia's verbergen voor God en ook zijn vriendschap met zijn ontlukende opvolger Elisa. Elia wordt Elisa's leermeester en Lucas maakt nog eens duidelijk waar het bij discipelschap om draait: 1. het is een kostbaar voorrecht; 2. we moeten bereid zijn om te dienen. Leermeesters mogen zich in dit plaatje verdiepen om zichzelf te verdubbelen.

Samenvattend kunnen we stellen dat Jeff Lucas in Elia een mens als u en ik schildert: geroepen, gezalfd en... opgebrand. Niet zoals de serie beloofd alleen maar een succesverhaal, maar ook de realiteit van de nederlagen omdat het bevrijdend werkt te zien dat je niet de enige bent die door moeilijke tijden heengaat. Opgebrand is trouwens niet de eindconclusie, want Lucas wil ook dit laten zien: God kiest er niet altijd voor een antwoord te geven op al onze vragen, maar Hij is machtig genoeg om ons door nederlagen heen te loodsen. God stuurde Elia niet de laan uit, maar Elia werd liefdevol weer opgeladen, kreeg een nieuwe opdracht (Elisa en de profetenscholen) en was opnieuw een instrument van zegen.

We mogen met spanning uitkijken naar het tweede deel uit de serie 'Karakter & Charisma'. Het zal er komen met Jill Hudson's *Esther, met het oog op deze tijd*. Hopelijk zijn dan de vervelende tekstuele foutjes niet langer aanwezig.

Henk Wieringa

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Apeldoorn: Rik Wilbrink (36 jaar) en Jan Ottens (41 jaar); Ede 'De Reehorst': Petra de Bruijn, Anke van Leeuwen, Jason Reintsema, Bonny van Rooijen en Roeland Vos.

Jubilea voorgangers

Op 2 augustus jl. was het 40 jaar geleden dat ds. O. Oldenburger zijn intrede deed als voorganger in zijn eerste gemeente. Dit was de gemeente Vroomshoop. Br. Oldenburger mocht daarna de gemeenten Stadskanaal, Stadskanaal-Zuid, Sneek en Hengelo-Centrum dienen voor hij in 1990 met vervroegd emeritaat ging.

Intrededienst br. M. Dethmers in Hengelo-Centrum

De Baptistengemeente Hengelo Centrum nodigt u hartelijk uit voor de bevestiging- en intrededienst van br. Michel Dethmers, als voorganger in opleiding van onze gemeente. Br. Dethmers start op 1 september zijn 2 jarige stage-periode in onze gemeente. De bevestiging- en intrededienst wordt gehouden

op zondag 12 september om 15.00 uur in het kerkgebouw van de Baptisten-gemeente Hengelo Centrum, Jacob Catsstraat 36. Br. Dethmers zal bevestigd worden door ds. K. Stap uit Noordbergum. Aansluitend aan de bevestiging doet br. Dethmers zijn intrede.

Na afloop van de dienst is er gelegenheid een kopje koffie te drinken en br. en zr. Dethmers te begroeten.

Voor informatie over deze dienst kunt u contact met de secretaresse van de gemeente zr. R. Schoonbeek-Fladderak, tel. 074-2775987.

U bent van harte welkom op zondag 12 september 2004.

Namens de raad van de Baptisten Gemeente Hengelo Centrum,

H. Blenkers (voorzitter)

De plaats van de Bijbel in de prediking

Thema van de opening nieuwe cursus-jaar van het Seminarium

Zaterdag 11 september a.s. hopen docenten en studenten van het Seminarium, samen met veel gasten, het cursusjaar 2004/2005 op een feestelijke en inhoudsrijke wijze te openen. In het programma dat u geboden wordt, hebben zang en muziek een belangrijke plaats. U wordt geïnformeerd over ontwikkelingen in en rond de voorgangersopleiding en aanbod van cursussen. Er is ruimte voor ontmoeting, onder de koffie en tijdens een lunch die u aangeboden krijgt. De thematiek die in deze openingsbijeenkomst aan de orde wordt gesteld, is elke zondag actueel: *De plaats van de Bijbel in de prediking*.

Het is nog niet zo lang geleden, dat hierover geen discussie was: Prediking was in de eerste plaats Schriftuitleg! Er was een geheiligde uitdrukking voor: 'De Schrift moet geopend worden'. Vanuit die open Bijbel zou dan als vanzelf licht vallen op het concrete leven van de toehoorders. Sinds enkele jaren wordt een andere insteek aanbevolen. De prediking moet gaan over het leven van de kerkbezoeker. De agenda van de prediking wordt opgemaakt door de vragen en behoeften van de hoorder. De prediker zoekt daar relevante bijbelgedeeltes bij uit. Hij/zij bedient zich niet alleen van bijbeluitleg, maar maakt ook gebruik van vele communicatiemiddelen: audiovisuele hulpmiddelen, drama, mime, etc.

Dr. G.W. Marchal, docent Nieuwe Testament aan de Tweede Weg Opleiding van het Seminarium, zal dit onderwerp inleiden. Hij maakt daarbij gebruik van preken die door enkele voorgangers daarvoor ter beschikking zijn gesteld. En tijdens de inleiding zit de zaal niet vol met toehoorders. Bezoekers worden bij de bespreking van het thema betrokken.

De openingsbijeenkomst vindt plaats in het paviljoen van het Corderius College te Amersfoort, Lambert Heijncrisstraat 23. U wordt vanaf 10.00u met koffie ontvangen. Het programma begint om 10.30 uur en wordt om 12.30 uur afgesloten. Daarna krijgt u een lunch aangeboden.

Om alle bezoekers een lunch te kunnen aanbieden, is het belangrijk dat u uw komst aanmeldt: telefonisch 030-2255662/3. Schriftelijk: Seminarium, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. E-mail: Dr.R.Erwich@planet.nl of OdeVries@theo.uu.nl

O.H. de Vries

Vrouwen Ontmoetingsdag 2005

Cultureel Centrum Harderwijk
28 mei 2005

Voor alle vrouwen jong en oud.
Baptist en niet-Baptist.

Iedereen is van harte welkom.
Noteren jullie deze datum alvast in de agenda!

Er is een werkgroep gevormd van 8 personen. In april zijn we voor de eerste keer bij elkaar geweest, en er zijn al een aantal leuke suggesties uitgekomen. We zullen het samen moeten doen, en vragen of jullie met ons mee willen denken. Over het morgenprogramma kunnen we nog niet veel zeggen. Dit zal een onderwerp zijn over onze grenzen.

In de pauze is het de bedoeling een kunstmarkt te organiseren. Een Mont-Martre idee. Hiervoor hebben we creatieve mensen nodig, die hun hobby ter plekke willen laten zien, o.a. schilderen, pottenbakken, portret tekenen, etc. Voor het middagprogramma willen we een aantal workshops organiseren. Ook hiervoor zoeken we mensen. Bijvoorbeeld volksdansen, line-dansen, of een andere manier van bewegen, kleuren-analyse (1 of meerdere), magnetron koken, etc. Ook andere suggesties zijn welkom.

Door middel van *De Kandelaar* en *De Christen* willen we jullie op de hoogte houden. We rekenen op ontzettend veel reacties. Stel ons niet teleur!

Jullie reactie graag naar:
Ankie van Klinken, Koolmees 48, 7827 BC Emmen
Tel. 059-1522919
E-mail: avklinken@home.nl

Namens de werkgroep,

Gré Schraa, Marrie Gringhuis

Israël-avond in Almelo

Het is alweer 2 jaar geleden dat er vanuit de werkgroep Landdag Twente een Israël-avond werd gehouden. Nu na 2 jaar hopen we op vrijdagavond 8 oktober 2004 opnieuw zo'n avond te houden met als thema 'De vreugde der wet'.

Deze avond, die om 20.00 uur begint, wordt gehouden in de Baptisten Kerk aan de Adriaen Brouwerstraat 2 te Almelo. De zaal is open vanaf 19.00 uur. De toegang is gratis.

Aan deze avond werkt mee dhr. Wim Hoogendijk van de Stichting NEM uit Voorthuizen, die ons komt vertellen over het werk dat door de NEM in en voor Israël wordt gedaan. Verder is er medewerking van de zang-/muziekgroep FOOTSTEPS uit Vroomshoop. Een fijne enthousiaste groep jongeren om te horen.

Het belooft ook nu weer een mooie avond te worden.

Namens de werkgroep Landdag Twente,

Jans Otter

Adressen

- De juiste gegevens van de secretaris van de Baptistengemeente Heemskerk zijn: S.Jansen-Stockey, Leenacker 80, 1965 RT Heemskerk, tel. 0251-243312.

*Ik ga slapen
Ik ben moe!*

*Nu wil ik nergens meer aan denken
Dan dat ene: God is mij nabij
Ik zie Zijn hand vol
liefde maar mij wenken
"Kom maar, mijn kind
en rust maar uit bij Mij!"*

Op 23 juli 2004 is door de Here thuisgehaald onze broeder

**CORNELIS CASTELEIN
(Cor)**

op de leeftijd van 67 jaar.

Baptistengemeente Noordbergum

Mijn God, mijn Rots, bij U schuil ik

Op 15 juli 2004 is overleden onze broeder

JAN VAN DER LAAN

sinds 1 januari 2002 weduwnaar van Maria van der Laan-Kijf

op de leeftijd van 97 jaar.

Baptistengemeente "De Hoeksteen"
Veendam

*God heeft mij liefgehad
tot aan het einde,
een liefde, die de dood
zelfs heeft getart.
Zodat mijn leven werd
een vastomlijnde,
een rechte weg
tot aan Zijn Vaderhart.*

Na een zeer moedig gedragen lijden is
vredig en rustig ingeslapen onze
zuster

**WUBBINA GROENEWOLD -
VAN DER LAAN
- Binie -**

* 19 oktober 1924 † 22 juni 2004

Baptistengemeente De Rank Utrecht

Veilig in Jezus' armen.

Op 27 april 2004 heeft de Heer thuisgehaald onze zuster

JOHANNA TEMMEN

Dragster van de eremedaille,
verbonden aan de Orde van Oranje-
Nassau, in zilver

• Groningen, 31 maart 1920

Baptistengemeente Groningen Zuid

Neem de wereld, geef mij Jezus.

Op de leeftijd van 88 jaar heeft de Heer thuisgehaald onze zuster

**AALTINA ANNEGIE
PATJE SCHUT**

• 23-04-1916 † 10-07-2004

Baptistengemeente Groningen Zuid

*En Hij zal alle tranen van hun ogen
afwissen
Openb.21:4*

Op 3 juli 2004 is in Sneek overleden
op de leeftijd van slechts 22 jaar

JAKOB JOHAN BOS

Onze verslagenheid is groot, maar we
weten dat Johan veilig is in Jezus
armen.

Baptistengemeente Dokkum

 **VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**
**ERKENDE
VERHUIZERS** 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen verschijnt op 27 augustus 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 2 september 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De Christen)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,

E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel De Christen als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Als de namen Joost Zwagerman, Arnon Grunberg en Connie Palmen je iets zeggen, weet je vast ook dat het hier drie auteurs betreft die vrij redelijk gelezen worden. Mijn eerste schreden op het literaire vlak zette ik met auteurs als Hubert Lampo (*De komst van Joachim Stiller*) en Bob den Uyl. Lampo leeft nog, den Uyl is in 1992 op 62-jarige leeftijd overleden. Te vroeg naar mijn idee, want hij had nog heel wat moois kunnen schrijven. In de biografie die ik over hem lees, wordt van Den Uyl gezegd dat zijn korte verhalen de zinloosheid van het bestaan als hoofdmotief hebben. Dat is nou niet direct wat ik destijds uit zijn verhalen heb gehaald. Ik herinner me eerder hoe ik soms schuddebuikend zat te genieten. Bob

den Uyl was ook een wielierliefhebber. Als hij in 1982 in Antwerpen naar een wielerronde gaat kijken, flitsen de dan bekende coureurs als Luis Ocana, Freddy Maertens, onze eigen Joop Zoetemelk en natuurlijk Eddy Merckx aan hem voorbij. Hij geniet er zelf van maar doet er ook verslag van en wel in het boek *Het reizen vereist sterke zenuwen*. Een recensent van dit boek haalt boven water wat ik zo in het schrijven van Bob den Uyl waardeer: "hij combineert weemoed, een laconiek gevoel voor humor en zelfspot met een ruimhartig observatievermogen". De recensent citeert vervolgens Den Uyl uit voorgaand boek: "Dan zie ik hoe een klein jongetje heel eerbiedig, eigenlijk geschrokken van zijn eigen overmoed, Merckx heel licht met een vinger aanraakt. Merckx voelt het niet eens; alleen de moeder van de jongen ziet het, een mooie vrouw die niet vertederd naar haar kind kijkt, maar de hele verschijning van Merckx als in trance in zich opneemt. Ze wekt de indruk dat ze hem ook graag zou hebben aangeraakt, met meer dan

een vinger." Ik kan een glimlach bij het lezen van dit verhaal niet onderdrukken. Die glimlach komt er als je het leest vanuit de optiek van de moeder. Door de humor zou je echter bijna de optiek van het jongetje vergeten en die's echt de moeite waard: Hij durft het bijna niet, maar dan doet hij het toch: hij raakt zijn held aan, eventjes maar. Het doet me denken aan het verhaal wat zowel Matteüs, Marcus als Lucas in hun evangelie hebben opgetekend. Het verhaal van de vrouw die al 12 jaar aan bloedverlies lijdt. Zij komt bij Jezus en raakt alleen maar de kwast van zijn mantel aan. Merckx vernam niks van de aanraking van het jongetje. Jezus echter keert zich na de aanraking door de vrouw om en zegt: "Wees gerust, u bent genezen door Uw geloof in Mij." Sinds dat moment was de vrouw gezond. Wat een aanraking en wat een oproep om dicht bij Jezus te zijn om Zijn kracht te ervaren!

Ds. Henk Wieringa

No Buts – Als alles is gezegd

GMI Music Partners, Duiven, 2004, duur 41 min., 17,50 Euro.

Nog een jaartje en dan bestaat neerland's 'No Buts' al weer 15 jaar. De vier heren hebben het aangedurfd om hun nieuwe album helemaal

zelf te produceren en op te nemen. Het resultaat is te horen op *Als alles is gezegd*, een CD met 11 volwassen Nederlandstalige nummers. Hoewel: ik moet wel opmerken dat nummer 6 'In het zand' wel tekst op het tekstblad vermeld, maar die tekst wordt niet gezongen. Het is zongezegd een instrumentaal nummer waarbij men de gegeven tekst in gedachten heeft gehad en als luisteraar in gedachten kan nemen. Het is één van de opmerkelijke vondsten op de CD van No Buts. Een andere is het opnemen van Psalm 88 in de berijming van dichter

Rien van den Berg. Een nummer wat echt op je afkomt. No Buts maakte vroeger wave-muziek. Nu bepalen ze zich voornamelijk bij vlotte, funky pop/rock met hier en daar wat rustiger werk. De poëtische teksten moet je daarbij wel even willen doorgronden.

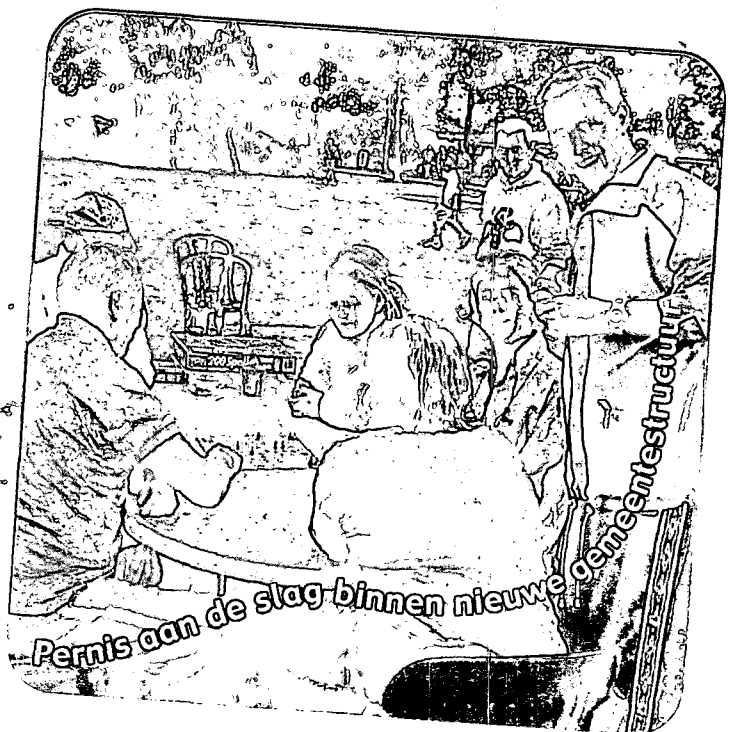
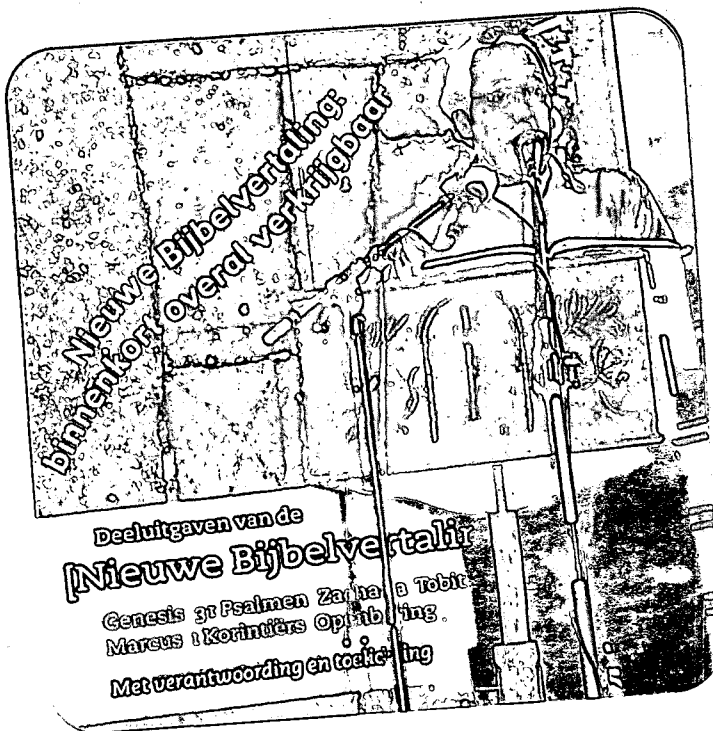
Op hun site maken de heren duidelijk dat de vragen plaats hebben gemaakt voor antwoorden en soms is dat expliciet in de teksten te horen: "ik geef je brood voor onderweg, ik ga vooruit en licht je bij, blijf in mij, zoals ik in jou zal zijn, kom hier en leg je handen in mijn zij". No Buts heeft een echt Flevo-verleden. Ze hebben er diverse keren opgetreden en ook dit jaar zijn ze van de partij. Het zou fijn zijn als No Buts met *Als alles is gezegd* zich kan scharen in het rijtje Blof en van Dik Hout. 'Van boven' (Het zeemanslied) mag van mij regelmatig op de radio te horen zijn. Voor de televisie hebben de heren zelf al een video-clip geproduceerd. Die videoclip staat ook op de CD.

Meer informatie kun je vinden op www.nobuts.net. Daar kun je o.a. lezen dat de vier mannen van NoButs "heel gewoon" zijn. Wat dacht je van drummer Wytze Woudsma. Van hem wordt geschreven dat hij vaak vergeet om de lampen van z'n auto uit te doen.

Henk Wieringa

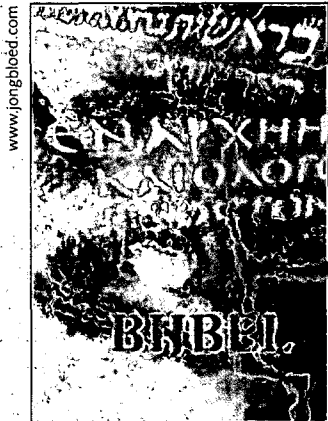
De Christen

Inhoud

Pernis aan de slag binnen nieuwe gemeentestructuur	3
Geraakt door het bloed	4
Unienieuws	5
Column over... <i>Goden</i>	5
De Nieuwe Bijbelvertaling: binnenkort overal verkrijgbaar	6-7

Knechtende machten	8-9
50- Jarig jubileum ds. G. van Mameren	10
40-Jarig jubileum ds. G.H.W. Pflaum	10

Algemene Vergadering 2004	11
Jongerenpagina	24

Foto's voorkant:
Y. Postma
S. Haverman
Baptistengemeente Pernis

'Vermaant daarom elkander en bouwt elkander op, gelijk gij dit ook doet'

Bemoediging en vertroosting – het zijn begrippen die centraal staan in de brieven van Paulus aan de gelovigen in diverse gemeenten. Daarnaast geeft de apostel in zijn brieven heel praktische adviezen voor het leven als christen en voor het leven als gemeente met al haar leden. Zo ook in zijn eerste brief aan de gemeente in Tessalonica. In de afronding van zijn brief roept hij deze gelovigen op met de woorden: 'Vermaant daarom elkander en bouwt elkander op, gelijk gij dit ook doet' (1 Tessalonicenzen 5:11). Daarna volgen enkele vermaningen, ofwel bemoedigende en vertroostende woorden.

Veel vermaningen hebben betrekking op onze omgang met medegelovigen. Zo horen wij respect te hebben voor de leiders die door God zijn aangewezen en horen wij hen hoog te schatten in liefde. Verder is het belangrijk om met elkaar in vrede te leven, om op een goede manier met elkaar om te gaan. Een woord van waardering, een bemoedigend kaartje, een belangstellend telefoontje; wat kunnen dergelijke dingen een positieve, opbouwende uitwerking op de ontvanger hebben.

'Dooft de Geest niet uit'; de apostel Paulus roept de gemeente in Tessalonica ook op om de geestelijke gaven niet te verwaarlozen, of er zelfs niets mee te doen. Elk kind van God heeft de Heilige Geest ontvangen. Wie zich door de Geest laat leiden, zal vrucht dragen en in zichzelf (een) gave(n) van de Geest ontdekken. Het vraagt wel een geestelijk groeiproces en eigen inzet; gaven worden ontwikkeld door ze te gebruiken in afhankelijkheid van de Gever. Een belangrijk principe bij die gaven is dat op die manier de werking van de Geest zichtbaar wordt gemaakt, dat zij tot zegen van de gemeente zijn om het lichaam op te bouwen en dat zij tot doel hebben het Evangelie verder

te verspreiden. Als iedere gelovige de kans krijgt zijn gave(n) te ontdekken en deze ook aangrijpt, dan zal een kleurrijk pallet van gaven in de gemeente ontstaan waardoorheen de Geest van God in de gemeente werkt. Steeds meer gemeenten gaan heel bewust gavengericht aan het werk, zo ook de Baptistengemeente Pernis waarover u in deze *De Christen* kunt lezen.

Bemoediging en vertroosting – het zijn ook begrippen die centraal staan binnen onze Unie en die alleen gestalte krijgen als er contacten tussen gemeenten onderling zijn. De AV is daarvoor een uitgelezen mogelijkheid. Voor dit jaar staat weer een nieuwe AV op de rol, en wel op 20, 21 en 22 oktober in Utrecht. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor deze jaarlijkse vergadering al in volle gang, getuige de AV-stukken in dit nummer van *De Christen*.

Als redactie willen wij met *De Christen* ook die samenbindende factor binnen onze Unie zijn onder meer door artikelen als 'Gemeente in beeld', 'Gemeente en zending', Unienieuws en gemeentenieuws en interviews met voorgangers in bijzondere dienst, onze studenten aan het Seminarium en anderen die binnen onze Unie aan het werk zijn.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Als iedere gelovige de kans krijgt zijn gave(n) te ontdekken en deze ook aangrijpt, dan zal een kleurrijk pallet van gaven in de gemeente ontstaan waardoorheen de Geest van God in de gemeente werkt.

Mariska Oegema

De Baptistengemeente Pernis heeft een grote omslag gemaakt. "De structuur van het gemeentewerk in relatie met de raad is omgegooid. De belangrijkste veranderingen zijn het uit elkaar trekken van pastorale en bestuurlijke taken binnen de raad en een nieuwe opzet van het pastoraat", aldus br. Cor 't Hart, bestuurslid en coördinator voor catechese.

Sinds het afscheid van ds. Pflaum sr. heeft de gemeente inmiddels ruim 25 jaar geen vaste voorganger. "De gemeente had destijds besloten niet gelijk een nieuwe voorganger te beroepen maar geld apart te leggen voor een eigen gebouw. Toen de hypotheek in 2000 bijna was afgelost, werd een commissie ingesteld om de mogelijkheid van een eigen voorganger te onderzoeken", geeft br. 't Hart aan. "Op grond hiervan ontstond het idee om enkele mensen met specifieke gaven en talenten op contractbasis te beroepen. Gedacht werd aan een voorganger en een gemeenteopbouwwerker; net zoals ds. Tieleman al enkele jaren een gedeelte van het pastoraat in onze gemeente deed. Uitgangspunt was dat het karakter van de gemeente niet verloren zou gaan, want in de tijd dat we geen voorganger hadden, hebben veel mensen taken op zich genomen." In januari 2002 deed onze Unie de gemeente in Pernis het voorstel aan een proefproject voor gemeenteopbouwwerk mee te doen onder leiding van ds. Peet Wijchers. "Dat voorstel sloot precies aan bij onze gedachte om het gemeentewerk op een andere manier te organiseren. Een half jaar eerder hadden wij Peet Wijchers al benaderd ons op contractbasis hierin bij te staan, maar door zijn volledige dienstverband voor de Unie bleek dit toen niet mogelijk."

Vijf kerntaken

Als start van het veranderingsproces zijn een viertal gemeenteavonden belegd waarin de visie voor de gemeente werd besproken. "Wij willen een missionaire gemeente zijn waarbinnen iedereen op grond van zijn/haar

gave(n) een bij hem/haar passende taak vervuld, dienstbaar aan de op- en uitbouw van de gemeente", zo formuleert br. 't Hart de gemeentevisie. Deze visie krijgt via vijf kerntaken gestalte: 1. liturgie voor viering en aanbidding; 2. pastoraat voor onderlinge zorg; 3. catechese voor vorming, onderwijs en jeugdwerk, waarin het kringenwerk een belangrijke rol gaat spelen; 4. diaconaat voor praktisch dienstbetoon aan elkaar, aan de samenleving en aan de wereld; 5. evangelisatie om aan Jezus' zendingsbevel gestalte te geven. "Voor deze kerntaken zijn vijf coördinatoren aangesteld die samen met de voorzitter, secretaris en penningmeester het bestuur vormen. Afgesproken is dat iedere coördinator een beleidsplan voor zijn/haar taakgebied opstelt en mensen zoekt die zitting nemen in een commissie", vervolgt 't Hart. "Daarbij maken de coördinatoren gebruik van de resultaten uit de gavencursus die inmiddels door een meerderheid van de leden is gevolgd."

Geen duizendpoot

Het uit elkaar trekken van bestuurlijke en pastorale taken binnen de raad heeft volgens Cor 't Hart een groot voordeel. "De bestuursleden concentreren zich nu alleen op 'hun' kerntaak; dat geeft rust. In de oude situatie moesten raadsleden vaak een duizendpoot zijn en voelden zij zich verantwoordelijk voor het gehele gemeentewerk, terwijl veel zaken buiten hun macht lagen om er wat aan te doen, wat leidde tot frustraties", aldus br. 't Hart. "Door de nieuwe structuur kunnen we ook makkelijker mensen vinden, terwijl voorheen geregeld vacatures in de raad ontstonden." In maart dit jaar heeft de gemeente ingestemd met de nieuwe structuur waar-

De Baptistengemeente Pernis is in 2003 een weekend op een camping in Ouddorp geweest als onderdeel van het gemeenteopbouwproces met br. Peet Wijchers. Op het strand werden enkele opdrachten uitgevoerd.

voor ook een wijziging in het huishoudelijk reglement noodzakelijk was.

Pastorale piramide

"Al eerder was prioriteit gegeven aan de kerntaak pastoraat. Inmiddels is een pastorale piramide opgezet. Op de brede basis aandachtspastoraat waarvoor een groot aantal gemeentelieden die uit de gavencursus voor pastoraat naar voren zijn gekomen, worden ingezet om bijv. ouderen en zieken te bezoeken, daarboven het specifiekere pastoraat waarvoor een klein aantal mensen wordt toegerust, en aan de top het crisispastoraat waarvoor ds. Ton Boeschoten - inmiddels met de vut-uit onze gemeente is benaderd. Ook ds. Gerrit Kanis uit Rotterdam-Centrum is, op contractbasis, binnen het pastoraat van onze gemeente werkzaam", legt 't Hart uit. "Binnen de kerntaak liturgie willen wij werken aan meer eenduidigheid in de diensten en binnen catechese zijn we bezig met een nieuwe opzet voor kringenwerk. In september wordt hierover een gemeenteavond georganiseerd, waarna wij in oktober met nieuwe kringen hopen te beginnen. Onderwijs, samen-zijn en pastoraat staan hierin centraal. Voor evangelisatie en diaconaat is wel veel ad hoc gebeurd, maar daarmee willen wij nu echt aan de slag gaan."

In april 2005 vindt het proefproject in de Baptistengemeente Pernis na drie jaar zijn afronding. "Een belangrijk leerpunt van Peet Wijchers is de gemeentestap voor stap aan de hand meenemen en bij alle ideeën betrekken. Daarom is veel tijd besteed aan het bediscussiëren van ideeën en de gemeente de gelegenheid te geven te zeggen wat zij wil. Een plan moet door de gemeente gedragen worden, dan kun je ook terugrijpen op gemaakte afspraken. Als gemeente moeten wij samen opgaan; stapje voor stapje en soms een stap op de plaats, want het is essentieel om de hele gemeente in het proces mee te krijgen."

Geraakt door het bloed

Erik van Duyl

“Toen nam Mozes het bloed en sprengde het op het volk en zeide: Zie, het bloed van het verbond dat de HERE met u sluit, op grond van al deze woorden” Exodus 24:8 (NBG)

“En Jezus nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruit, want dit is het bloed van mijn verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden” Matteüs 26:27,28 (NBG)

Tot twee keer toe wordt er een verbond gesloten tussen God en de mens, waarbij geofferd bloed de band tussen God en de mens tot een verbond doet smeden. Om de diepgang van het nieuwe te begrijpen, gaan we eerst terug naar het oude. Mozes heeft op de berg Sinaï woorden van God ontvangen. Het zijn niet enkel de Tien Geboden, welke terug te vinden zijn in Exodus 20:1-17. Er worden meer woorden gesproken (Exodus 20:22-23:33) die tezamen het verbondsboek vormen.

De woorden in het verbondsboek klinken soms als regels van een wetboek, maar ze willen meer zeggen. Het gaat om de rechten van de kwetsbare mens; het gaat om een vertaling van de Tien Geboden naar situaties van de dag. Het Boek van het Verbond verdedigt de rechten van de slaven, van een arbeider bij ziekte, van het bezit van de rijken, maar ook het recht op een minimum van bestaan voor de armen. Het komt op voor de vreemdeling op zoek naar een land om te wonen en te integreren. Immers het joodse volk leeft ook dankzij de genade van God. Heeft God niet het volk uit Egypte geleid? Het Boek van het Verbond leert over het recht op een vrije dag en een vrij jaar om te gaan voor nieuwe kansen. Bovendien zijn er minimaal drie feesten per jaar, omdat er gevierd moet worden. De Heer Zelf leert immers de noodzaak om te rusten, te bezinnen en te vieren; de sabbat is uit zijn hand.

Na het ontvangen van dit Boek van het Verbond komt Mozes onder het volk en deelt Gods woorden. Vol goede moed neemt het volk zich voor om naar al de woorden van de Heer te leven (Exodus 24:3 en 7). Mozes bouwt een altaar voor de Heer met twaalf opgerichte stenen er omheen ten teken

dat God onder de twaalf stammen woont. Het altaar is eenvoudig, want het was slechts één middel tot gebed en moest dus niet als een pronkstuk gaan dienen (Exodus 20:24-25). Er worden jonge mannen ingezet (Exodus 24:5), want het verbond dat God met de mens wil sluiten, is voor deze en voor al de volgende generaties. En u weet: jong geleerd, is oud gedaan.

We mogen leren leven met de Almachtige als de Bondgenoot van en voor het leven.

Dan neemt Mozes het bloed van de offerdieren en doet daar een aantal weloverwogen dingen mee. De helft van het bloed is voor het altaar voor God; de andere helft van het bloed is voor de mensen. Nu had Mozes er voor kunnen kiezen om het bloed voor de mensen te verspreiden over de 12 opgerichte stenen; voor elke stam een deel. Ieder zou gezegd hebben: “Wat een prachtige symboliek!” Mozes doet dit niet. Hij neemt het bloed en sprengt het over de mensen zelf; ze worden geraakt door spetters bloed. Het raakt je kleding of je huid. Niets van mooie symboliek, maar een golf van verontwaardiging en wellicht weerstand. Onderwijl spreekt Mozes de woorden uit dat God een verbond wil met mensen. Er is een bloedband in de maak. Het volk moet geraakt worden door het bloed, opdat ze beseffen dat het hun eigen leven aangaat.

Jezus gaat voort daar waar Mozes is gebleven. Menigeen heeft zich van het bloed ontdaan en is los van God komen te leven. Het zijn de verhalen van Mozes geworden. Verhalen uit de oude doos, maar niet meer met de inhoud van een innige relatie met God. De Tien Woorden van bevrijding en de bijlage (Boek van het Verbond) zijn verworpen tot een wetboek zonder het hart van God te voelen kloppen in het gesproken woord. Jezus brengt het hart van God weer terug bij de mensen, opdat mensen met hun hart weer naar God gaan.

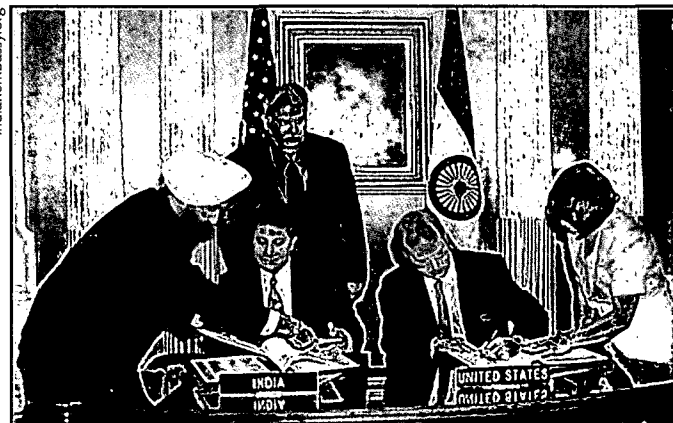
Jezus, de Zoon van God – de Mensenzoon, geeft zijn bloed en daarmee zijn leven. Dit, opdat wij ons leven geven aan God.

De Heer wil onze Bondgenoot zijn. Waaraan heeft u dat eigenlijk verdiend? Ik zou het echt niet weten. Jezus brengt aan het kruis een vernieuwing van het aloude verbond. Voor de volledigheid; dit niet ter vervanging van het verbond tussen God en het volk Israël. Dit verbond is gesloten tussen God en Abraham en zijn nageslacht (Genesis 17). Israël is en blijft als nageslacht van Abraham een eigen plaats innemen in de ogen van God. Echter; wat Jezus volbrengt, is het perfecte offer, dat opnieuw toont hoe God in liefde intens betrokken is op de mensen. Het offer van Jezus is bedoeld, opdat het de harten zou raken van de discipelen, maar ook van alle generaties mensen van alle tijden.

We kunnen de fout begaan door over het kruis te spreken als moment uit de geschiedenis en er allerlei mooie symboliek bij plaatsen. De wens van God is echter dat we geraakt worden door het bloed van het Lam. Dat het ons doet beseffen hoe groots Gods genade is. Dat het ons leven aanzet tot verandering. Maar het meest dat we leren leven met de Almachtige als de Bondgenoot van en voor het leven.

Eindigend met woorden uit de brief aan de Hebreeënen (vertaling *Het Boek*): “Laten wij daarom naar God gaan met een oprecht hart en het vaste vertrouwen dat Hij ons zal ontvangen. Want ons hart is met het bloed van Christus besprenkeld, waardoor wij een zuiver geweten hebben gekregen en ons lichaam is met schoon water gewassen (Hebreeënen 10:22).

indianembassy.org

De Heer wil onze Bondgenoot zijn.

Unienieuws

Column over...

Goden

Door: S. Prost

Gisteravond volgde ik op TV de opening van de Olympische Spelen. In Athene. Denk nu niet meteen dat ik voortaan al m'n tijd verdoe om alle onderdelen van dit evenement bij te houden. Maar er zijn enkele nummers waar ik verwantschap mee heb. Afgezien van de verafgoding (zonder verwantschap) heb ik groot respect voor de ongelooflijke prestaties van kracht en behendigheid. Met jarenlange trainingen waarvoor veel plezierige bezigheden het (sport)veld moeten ruimen.

Tja, die feestelijke opening hè. Grandioos. Daarbij werd verleden en heden op een karakteristieke wijze met elkaar in verband gebracht. Natuurlijk ging het om de *mens*, het lichaam en de geest. Daarnaast kreeg de *natuur* een plaats. Vooral in de vorm van de olijfboom als symbool voor vrede en vrijheid in het oude Athene. En de olijftak als lauwerkrans. Maar het begon toch allemaal wel met wat voor de Grieken karakteristiek is: de mythologie. Daar zagen we Eros, de gevleugelde jongensgod van de liefde. Zwevend boven het pantheon van *goden* dat voorbijkwam. Dan Aphrodite, de godin van de liefde en de schoonheid. Hercules was ook te zien, de mythische vader van de Spelen. Zeus was van de partij, de heerser over Olympus als woonplaats van de goden. Met zijn vrouw Hera, godin van huwelijk en gezin. Hun zoon Apollo als god van de muziek kon ook niet ontbreken.

Het middenveld van het immense stadion was voor deze gelegenheid tot een watervlakte omgetoverd. Want Poseidon was de god van zeeën en aardbevingen in Griekenland, grotendeels omringd door water, met z'n 1500 eilanden. 202 Deelnemende landen zijn er in Athene vertegenwoordigd. O ja, zongen we dat nummer niet uit de Johannes de Heerbundel? "O zee van Gods liefde, zo peilloos en wijd." Grensloze liefde, genade en vrede. *Maar wel (en alleen) van de enige God van hemel en aarde.*

Reageren? s.prost@freeler.nl

Doopdiensten

Noordbergum: Hennie van der Laan-de Vries (42 jaar); Dokkum: Piet Hoekstra (34 jaar) en Gretha Hoekstra-Visser (32 jaar); Arnhem-Zuid: Ineke Veenstra (29 jaar), Angelique Otters (24 jaar) en Lydia Eerkes (24 jaar); Tweede Exloërmond: Alle Krops (20 jaar) en Raimon Geleijnse (36 jaar).

Beroepbaarstellingen

De Commissie van Beroepbaarstellingen deelt mee dat zij aan br. R.V.M. Dethmers een tijdelijke beroepbaarstelling ten behoeve van de gemeente Hengelo-Centrum heeft verleend.

Intrededienst br. M. Dethmers in Hengelo-Centrum

De Baptistengemeente Hengelo-Centrum nodigt u hartelijk uit voor de bevestiging- en intrededienst van br. Michel Dethmers als voorganger in opleiding van onze gemeente. De dienst wordt gehouden op zondag 12 september om 15.00 uur in het kerkgebouw van de Baptistengemeente Hengelo Centrum, Jacob Catsstraat 36. Voor informatie over deze dienst kunt u contact met de secretaresse van de gemeente zr. R. Schoonbeek-Fladderak, tel. 074-2775987.

Namens de raad van de Baptisten Gemeente Hengelo Centrum,
H. Blenkers (voorzitter)

Afscheidsdienst ds. A.J. Boerrigter

De Baptistengemeente Stavoren deelt mee dat ds. A.J. Boerrigter het beroep dat de Baptistengemeente Goor op hem heeft uitgebracht, heeft aangenomen. De afscheidsdienst zal zijn op zondag 19 september a.s. om 10.00 uur in 'De Kaap' te Stavoren. U bent van harte welkom.

Opening nieuw cursusjaar Seminarium

Zaterdag 11 september

Het programma van de openingsbijeenkomst biedt zangen muziek, informatie, ontmoeting en de behandeling van een belangrijke thematiek: *De plaats van de Bijbel in de prediking.*

Om dit thema in twee vragen samen te vatten:

Preken we over wat mensen bezig houdt en zoeken we daar een bijbelgedeelte bij?

Of 'openen we de Schrift' en laten ons verrassen door het licht dat dan op ons leven valt?

Dr.G.W.Marchal, docent NT aan de Tweede Weg Opleiding van het Seminarium, zal dit onderwerp inleiden. Hij maakt daarbij gebruik van preken die door enkele voorgangers daarvoor ter beschikking zijn gesteld. Bezoekers worden bij de bespreking van het thema betrokken.

De openingsbijeenkomst vindt plaats in het paviljoen van het Corderius College te Amersfoort, Lambert Heijncsstraat 23. U wordt vanaf 10.00u met koffie ontvangen. Het programma begint om 10.30u en wordt om 12.30 afgesloten. Daarna krijgt u een lunch aangeboden.

Om alle bezoekers een lunch te kunnen aanbieden, is het belangrijk dat u uw komst aanmeldt: Telefonisch 030-2255662/3. Schriftelijk: Seminarium, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin. E-mail: Dr.R.Erwich@planet.nl of OdeVries@theo.uu.nl

O.H.de Vries

Themadagen voor vrouwen

De trainingscommissie van de NBVB heeft naar aanleiding van Psalm 23 gekozen voor het thema 'Leven of geleefd worden...'. Trainsters Janneke Bos en Josefine Boertjens zorgen voor een dag met inhoud die u zeker niet mag missen. In Eindhoven en Leeuwarden waren het grandioze dagen. De eerstvolgende dag wordt gehouden op 25 september 2004 in de Baptistengemeente Harderwijk, Pontanuslaan 2. De laatste van de vier dagen is op 9 oktober 2004, in de Baptistengemeente Almelo.

Om 9.30 uur is er koffie, om 10.00 uur begint het programma. U moet zich wel even bij ondergetekende telefonisch of per e-mail van te voren opgeven (graag voor 20 september a.s.). De kosten zijn 10 per persoon. Wilt u twee dingen meenemen die voor u van emotionele waarde zijn. Iets van vroeger en iets van nu. Ook een lunchpakket moet u zelf meenemen. Voor koffie en soep wordt gezorgd.

Truus Tuiten-Franken

tel. 0341-416728
e-mail: w.tuiten@planet.nl

De Nieuwe Bijbelvertaling: binnenkort overal verkrijgbaar

Mirjam Vermeij

Het programmabureau *Introductie De Nieuwe Bijbelvertaling* ontving onlangs de vierhonderdste aanvraag voor een presentatie over het vertaalproject. De verschillende uitgevers startten recentelijk met het drukken van vele tienduizenden exemplaren van *De Nieuwe Bijbelvertaling*. De NBV-informatiebrochure 'Twintig veelgestelde vragen over *De Nieuwe Bijbelvertaling*' vindt gretig aftrek. En het bezoekersaantal van de website www.denieuwebijbelvertaling.nl neemt per week toe. Het is duidelijk: Nederland en Vlaanderen zijn op weg naar de officiële presentatie op 27, 29 en 30 oktober a.s. van *De Nieuwe Bijbelvertaling*.

De aanleiding voor een nieuwe vertaling was de vraag van verschillende kerken tijdens de Alverna-conferentie in 1989, die door de Raad van Contact en Overleg betreffende de Bijbel (RCOB) belegd was. In deze Raad zijn meerdere kerkgenootschappen vertegenwoordigd, waaronder de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten (toen nog: Broederschap van Pinkstergemeenten en de Volle Evangeliegemeenten Nederland) maar ook de Unie van Baptistengemeenten, de Samen-op-Wegkerken (nu: Protestantse Kerk in Nederland) en de Rooms-Katholieke Kerk. Met een nieuwe bijbelvertaling werd en wordt bedoeld een vertaling 'van deze tijd': een vertaling die recht doet aan de veranderingen in de Nederlandse taal, in de visie op vertalen en in kennis van de Bijbel en de bijbelsé context. Bovenal zou de vertaling een 'kerkbijbel' moeten worden, bestemd voor gebruik in de eredienst van kerken, synagogen en parochies.

Het vertaalproject *De Nieuwe Bijbelvertaling* startte in 1993. Het werd en wordt gedragen door een viertal bijbelorganisaties: de Katholieke Bijbelstichting, het Vlaams Bijbelgenoot-

schap, de Vlaamse Bijbelstichting en het Nederlands Bijbelgenootschap. Deze laatste heeft de uitvoering van het vertaalproject voor zijn rekening genomen.

Een interconfessionele vertaling voor het Nederlands taalgebied

Niet alleen het gemengde kerkelijk gezelschap dat de RCOB vormt, achtte een gemeenschappelijke nieuwe bijbelvertaling van groot belang. Ook de joodse gemeenschap had belangstelling om betrokken te zijn bij een nieuwe vertaling van *Tenach*. En zo namen uiteindelijk meer dan twintig kerken en geloofsgemeenschappen deel aan het vertaalproject. Eén van de belangrijkste eigenschappen van *De Nieuwe Bijbelvertaling* is – kortom – haar *interconfessionele* karakter. Interconfessioneel betekent 'tussen geloofs-overtuigingen'.

De Nieuwe Bijbelvertaling is door en voor mensen met een verschillende geloofsachtergrond gemaakt. Dat komt allereerst tot uitdrukking in de opzet: vier bijbelorganisaties – hierboven genoemde – werken samen in het vertaalproject. En ook de samenstelling van het vertaalteam en de keuze van 'deskundige meelezers', de zogenoemde supervisoren, is interconfessioneel: zij hebben een joodse, rooms-katholieke, evangelische of protestantse achtergrond, en vertegenwoordigen verschillende geloofsgemeenschappen.

Ook uit de keuze voor de te vertalen bijbelboeken blijkt het interconfessionele karakter: volgens internationale richtlijnen van de Wereldbond van bijbelgenootschappen (UBS) voor het bijbelvertaalwerk moet de Bijbel vertaald worden zoals die bij de verschillende kerkgenootschappen in het desbetreffende taalgebied in gebruik is. In *De Nieuwe Bijbelvertaling* vertalen we dus ook *Het gebed van Manasse*; dit boek staat niet in de protestantse of rooms-katholieke canon, maar wel in de Oud-Katholieke en de Lutherse.

De Nieuwe Bijbelvertaling is ook het resultaat van samenwerking tussen mensen met heel verschillende deskundigheden: bijbelwetenschappers, taalwetenschappers, vertaalwetenschappers en neerlandici. Samen hebben ze een theologisch verantwoord vertaling gemaakt met een grote literaire kracht. Dat maakt *De Nieuwe Bijbelvertaling* tot een vertaling met een eigen karakter. De vertaling is bestemd voor 'het hele Nederlandse taalgebied', de gebieden waar de Nederlandse taal gesproken wordt: Nederland en Vlaanderen.

Breed

De komst van *De Nieuwe Bijbelvertaling* biedt lezers de gelegenheid om (opnieuw) kennis te maken met de Bijbel. Dat geldt voor 'oude' lezers: mensen die van jongs af aan zijn opgevoed met de Bijbel. En ook voor 'nieuwe lezers': mensen die zich zijn gaan interesseren voor het christelijke of het joodse geloof. Of benieuwd zijn naar dat boek dat zoveel invloed heeft gehad op kunst, cultuur en literatuur.

De introductiecampagne rondom *De Nieuwe Bijbelvertaling* is breed van opzet en besteedt aandacht aan beide groepen. Daarmee onderscheidt *De Nieuwe Bijbelvertaling* zich in haar doelstellingen van haar voorgangers: ze is *niet* slechts bedoeld voor gereformeerd of katholiek publiek, maar voor een veel breder publiek. De vertaling is bedoeld om te worden gelezen in kerken, parochies en synagogen; in erediensten, in het pastoraat en bij samenkomsten. Daarnaast kan de vertaling gebruikt worden op scholen en tijdens catechisatie; en natuurlijk thuis, voor meditatie en bijbelstudie. Verder biedt *De Nieuwe Bijbelvertaling* materiaal voor discussie, én inspiratie voor muziek én beeldende kunst.

De doelstelling van 'kerkbijbel' is onverminderd bewaard gebleven; maar ook buiten de kerkelijke context zal *De Nieuwe Bijbelvertaling* bruikbaar zijn.

Veranderingen

Veel bijbellezers zijn gewend geraakt aan 'hun' vertaling, bijvoorbeeld de NBG-vertaling 1951. Maar in een nieuwe vertaling klinken vertrouwde bijbelteksten soms heel anders. Daar is wel een verklaring voor. In het kader van dit artikel houd ik het kort; belangrijk om te beseffen is dat bij elke vertaling steeds keuzes worden gemaakt. Om tot een interconfessionele, leesbare vertaling 'van deze tijd' te komen – zoals de bedoeling is van *De Nieuwe Bijbelvertaling* – zullen vertalers bij het vertalen uit meerdere (betekenis)mogelijkheden moeten kiezen.

Een nieuwe vertaling leidt tot een andere vertaling. Hoe komt dat? Enerzijds is de Nederlandse taal zelf in de afgelopen jaren veranderd. Betekenissen van woorden zijn verschoven; zo wordt in de NBG-vertaling 1951 nog gesproken over 'ongesteld' (zie o.a. Matteüs 8:16) of 'zich opmaken' (zie o.a. Genesis 24:61). Of het woord 'schare', zoals in Matteüs 9:23. Het zijn woorden waarvan vijftig jaar geleden de betekenis duidelijk was maar die nu soms vragen oproepen. In *De Nieuwe Bijbelvertaling* wordt 'ongesteld' nu 'zij die ergens aan leden' en is er gekozen voor de vertaling 'zich op weg begeven' in plaats van 'zich opmaken'. En het woord 'schare': niet voor iedere lezer is duidelijk dat hiermee een groep mensen wordt bedoeld. Daarom is gekozen voor de vertaling met 'menigte' (zie o.a. Marcus 3:9).

Kennis

Anderzijds zijn er nieuwe ontdekkingen gedaan op het gebied van de bijbelwetenschappen en archeologie. Bepaalde diersoorten zijn zodoende verdwenen in *De Nieuwe Bijbelvertaling*: 'kleinvee' bestaat nu uit 'schapen en geiten'. Volgens het Nederlandse woordenboek bestaat kleinvee uit schapen, geiten en varkens, maar varkens zijn in het jodendom onreine dieren. Het Hebreeuwse woord dat hier gebruikt wordt, duidt op 'schapen en geiten',

dus is het beter om geen 'kleinvee' te gebruiken, maar gewoon met 'schapen en geiten' te vertalen.

En er zijn nieuwe diersoorten bij gekomen, zoals de *wilde stier*. Dit dier komt onder andere voor in Psalm 22 en 29 en in Job 39 en werd in de Statenvertaling een eenhoorn genoemd. Met deze vertaling sloot de *Statenvertaling* aan bij de Septuaginta en de Vulgata. Volgens de NBG-vertaling 1951 gaat het om een woudos. In Job 39:9 vraagt God aan Job: 'Zou de wilde stier bereid zijn jou te dienen, zou hij willen overnachten bij je voederbak? Kun jij hem met een touw voeren laten trekken, zou hij achter jou de dalgrond eggen? Kun je op hem vertrouwen, zo sterk als hij is, en aan hem het werk overlaten? Ben jij er zeker van dat hij binnenhaalt wat jij gezaaid hebt en het naar de dorsvloer brengt?' Al eerder, in Job 39:5-8, wordt gesproken over een *wilde ezel*, die niet naar drijvers wil luisteren. En dan past in vers 9-12 heel goed een *wilde stier*, die zich niet laat lenen voor het werk dat normaal door een os wordt gedaan. Daarom is gekozen in *De Nieuwe Bijbelvertaling* om dit dier 'wilde stier' te noemen.

Genres

Ook is er meer aandacht gekomen voor de verschillende stijlen en genres in de Bijbel. Zo ziet poëzie in *De Nieuwe Bijbelvertaling* er nu ook uit als poëzie zoals we dat in Nederlandse literatuur gewend zijn: met veel wit rond het gedicht, met wit tussen de regels en om de versregels heen. Zo wordt de lezer vanzelf gedwongen om aandachtig te lezen en te herlezen. Alle Psalmen in *De Nieuwe Bijbelvertaling* zijn ingedeeld in versregels en strofen. En dat ziet er dus heel anders uit dan – bijvoorbeeld – de NBG-vertaling 1951.

En ook de kenmerken van een nieuwtestamentische brief zijn in *De Nieuwe Bijbelvertaling* duidelijk herkenbaar. Dat wordt zichtbaar door in het begin van de brieven zowel afzender ('van') als geadresseerde ('aan') te noemen. Bijvoorbeeld in de brief van Paulus aan de gemeente van God in Korinte. De opening van 1 Korintiërs 1:2 in *De Nieuwe Bijbelvertaling* luidt nu als volgt:

Van Paulus, apostel van Christus Jezus, geroepen door de wil van God, en van onze broeder Sostenes. Aan de gemeente van God in Korinte, aan hen die zijn geheiligd door hun verbondenheid met Christus Jezus, die zijn geroepen om Gods heilig volk te zijn, samen met allen die de naam van onze Heer Jezus Christus aanroepen, waar dan ook, bij hen en bij ons.

Hetzelfde

In het vertaalproject *De Nieuwe Bijbelvertaling* zijn dus keuzes gemaakt die leidden tot een andere, nieuwe vertaling. Maar wat niet veranderd is, is het gebruik van de grondtalen. *De Nieuwe Bijbelvertaling* is vertaald uit het Hebreeuws, Aramees en het Grieks; dat is de basis geweest voor het vertaalwerk, net als bij de NBG-vertaling 1951, de *Groot Nieuws Bijbel* en de *Willibrordvertaling*.

En wat ook niet veranderde zijn de inspanningen van de vertalers: gedurende tien jaar heeft een groep van ruim twintig vertalers zich ingezet voor een gedegen en leesbare vertaling. Er is heel wat gediscussieerd, vergaderd, vertaald, geschaafd en verbeterd voordat het eindresultaat er was. Ook in dat opzicht is er niets veranderd in vergelijking met voorgaande vertaalprojecten. En hoewel het vertaalproject nu ten einde is, voelen de vele medewerkers zich er nog steeds mee verbonden en kijken zij reikhalzend uit naar 27 oktober. En met hen kijken velen uit naar het moment van de officiële presentatie. Want vanaf dat moment is *De Nieuwe Bijbelvertaling* voor iedereen verkrijgbaar.

Mirjam Vermeij is communicatiespecialist Vertalen Nederlands Bijbelgenootschap.

Met dank aan Tamara Mewe en Rieuwerd Buitenwerf.

Foto's: S. Haverman

Meer weten over vertaalkwesties in *De Nieuwe Bijbelvertaling*? Dan kunt u meer lezen in de vertaalcolumns over deze vertaling. Drie vertalers van het Nederlands Bijbelgenootschap, Rieuwerd Buitenwerf, Jaap van Dorp, Clazien Verheul, schreven deze columns over vertaalkwesties, die tot eind oktober 2004 wekelijks in het *Friesch Dagblad* worden gepubliceerd en op de website www.denieuwebijbelvertaling.nl (trefwoord 'achtergrondinformatie'). In oktober verschijnt een bundeling van deze columns met de titel *Lucht en Leegte* (uitgeverij Jongbloed/NBG).

U kunt ook de website www.denieuwebijbelvertaling.nl bezoeken. Onder 'bijbel online' vindt u verschillende bijbelboeken in *De Nieuwe Bijbelvertaling*. Informatie of een presentatie over *De Nieuwe Bijbelvertaling* kan aangevraagd worden bij het programmabureau *Introductie De Nieuwe Bijbelvertaling*. Let op: voor presentaties is er vanaf december 2004 weer voldoende plaats. Adres: Postbus 620, 2003 RP Haarlem; nbv@bijbelgenootschap.nl; tel.: (023) 5146159, 5146142 of 5146144.

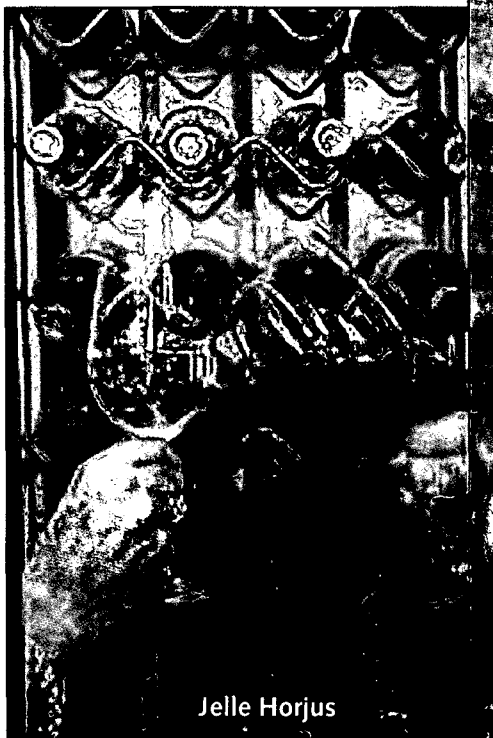
Acteur Gijs Scholten van Aschat leest voor uit het bijbelboek Genesis tijdens de presentatie van *Werk in uitvoering 2*, het tweede deel met proefuitgaven uit *De Nieuwe Bijbelvertaling* (oktober 2000).

Mijn broer Dirk-Jan zat eens in de trein vanuit Utrecht op een warme zaterdagavond. Hij had die dag gewerkt in de fotozaak waar hij een bijbaantje heeft en was op weg naar het noorden om daar de volgende dag in een gemeente de dienst te leiden. Toen hij na een flinke reistijd eindelijk op de bank van een gastvrij baptistenechtpaar neerplofte, was hij dan ook bijzonder blij met de vraag: "Wat wil je drinken?" En zonder er verder over na te denken, antwoordde hij: "Een biertje, als u dat hebt." De broeder die hem deze vraag had gesteld, was eerst even uit het veld geslagen, maar begon toen hard te lachen. "Een biertje, maar dat kan toch helemaal niet. En zeker niet voor jou, een aankomende dominee. Je komt hier toch om te preken morgen!" Toen hij van de schrik was bekomen, begon Dirk heel schuld bewust uit te leggen dat hij af en toe, als het warm was, wel eens een biertje dronk, en nooit meer dan één, en dat hij daar verder ook geen problemen in zag. De broeder van het gastgezin begreep het allemaal wel, en terwijl hij nog eens smakelijk om het voorval lachte, pakte hij een aansteker uit zijn achterzak en stak een sigaret op. Nu was Dirk op zijn beurt helemaal van zijn stuk gebracht. "Mag ik u nu dan even wat vragen?"

Deze anekdote brengt mij bij het woord van Paulus dat meestal aangehaald wordt tijdens dit soort gesprekken. "Of weet gij niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest..." (1 Korintiërs 6:19). Wat betekenen die woorden voor Paulus, en wat zeggen ze ons over roken, drinken, en andere geneugten des levens? Voordat ik daar meer over zeg, wil ik eerst nog wat kwijt over een theorie die ik heb over het verschil op dit punt tussen de meer traditionele baptistengemeenten en enkele 'nieuwere' gemeenten. Het is namelijk mijn waarneming in de jaren dat ik nu als student zondag aan zondag langs de gemeenten trek dat er in traditionele baptistengemeenten meer gerookt wordt dan in de nieuwere gemeenten. En ik durf de stelling ook wel aan dat er in de nieuwere gemeenten juist weer meer mensen zijn die een glas wijn bij het eten drinken. Hoe kunnen we dit opmerkelijke verschil verklaren? Ik heb daar eens over nagedacht en kom met de volgende theorie.

Drinkers

We weten allemaal dat het baptisme is begonnen in de veenkoloniën van

Jelle Horjus

Groningen en Drenthe en dat daar in die tijd veel drankmisbruik voorkwam. Toen de eerste baptistengemeenten opkwamen, wilde men natuurlijk radicaal breken met deze misstanden. Een gelovige die gedoopt werd, mocht geen druppel alcohol meer tot zich nemen. Dit was een getuigenis voor de wereld en bovendien konden de drankverslaafden zo ook niet meer in verleiding komen. Zo ontstond de praktijk van de geheelonthouding die tot op de dag van vandaag in veel gemeenten te vinden is. Ook buiten het noorden. Want veel gemeenten in het oosten, het zuiden en het westen zijn ooit gesticht door noordelijke baptisten die werk zochten.

Als je verslaafd bent aan de drank, het roken of iets anders, dan heb je een stuk van je vrijheid verloren.

Rokers

Anders ging het met de tabak. Tot halverwege de jaren zestig van de vorige eeuw waren de schadelijke effecten van het roken niet algemeen bekend. In de baptistengemeenten werd er toentertijd net zo goed gerookt als 'in de wereld.' Pas toen de sigarettenindustrie echt goed begon te draaien en veel mensen verslaafd raakten, werden ook de nadelige gezondheidseffecten van het tabaksgebruik duidelijk. Er kwam voorlichting op gang, om het roken te ontmoedigen. Maar het zou nog tientallen jaren duren

voordat het de rokers echt moeilijk gemaakt werd. Pas in januari van dit jaar is de nieuwe tabakswet in werking getreden, die rokers uit bijna alle openbare ruimten heeft verbannen, ter bescherming van de niet-rokers.

Na deze korte historische schets valt het ook wel te begrijpen waarom er een tweedeling is tussen 'nieuwe' en 'oude' baptistengemeenten van, laten we zeggen, vóór en ná 1970. In de oude gemeenten waar er al gerookt werd, vermoedelijk ook tijdens raadsvergaderingen en gemeentevergaderingen, bleef de praktijk bestaan. Niemand voelde zich waarschijnlijk geroepen om dit gevoelige punt ter sprake te brengen, aangezien dan misschien wel de helft van de gemeente met een groot probleem opgezadeld zou worden. Bij het ontstaan van de nieuwe gemeenten vond men het roken van het begin af aan al ongepast en in strijd met het evangelie (met een beroep op het woord van Paulus), zodat het daar alleen nog maar sporadisch voorkwam. Daar stond tegenover dat er in deze gemeenten weer weinig nadruk werd gelegd op de geheelonthouding. Omdat openbare dronkenschap niet meer zo'n immens probleem vormde, durfden de nieuwe baptisten ook wel 'een weinig wijn' te drinken.

Tempel van de Heilige Geest

Paulus gaat in het vijfde en zesde hoofdstuk van zijn brief aan de Korintiërs in op twee morele misstanden binnen de gemeente: de ontucht en het feit dat gemeenteleden elkaar voor de rechtbank sleepten. Zijn uitspraak over het lichaam als tempel

van de Heilige Geest in 6:19 valt onder de uitwas van ontucht. Sommige christenen in Korinthe praatten hun vrije seksuele moraal goed doordat zij wezen op de vergankelijkheid van het lichaam; voor God telt alleen het geestelijke. De Heer heeft geen belangstelling voor wat je allemaal tussen de lakens doet, en met wie, zo meenden zij. Paulus trekt fel van leer tegen deze verkeerde ideeën en roept de mensen op om de ontucht te ontvluchten ("Vliedt de hoererij," vers 18). De reden hiervoor is dat voor God het lichaam wel telt, en zelfs een tempel is waarin de Heilige Geest woont.

Nu we weten waarom Paulus het nodig vond om dit beeld te gebruiken, komen we bij de vraag of we deze tekst ook op het roken en drinken mogen betrekken. En dat is volgens mij niet het geval. Verrassend genoeg zegt Paulus namelijk onomwonden in het voorgaande vers: "Elke andere zonde (*dan hoererij*), die een mens doet, gaat buiten zijn eigen lichaam om." Dus ook het roken en drinken! Onze br. J. Reiling heeft daar in zijn prachtige commentaar ook bij stilgestaan, en zegt daarover: "Op zichzelf genomen is dat natuurlijk niet juist: er zijn zonden genoeg die met het lichaam te maken hebben [...] Het verschil tussen deze zonden en de ontucht is dat de ontucht voltrokken wordt als een vereniging (in letterlijke zin!) van twee lichamen, waardoor het vervreemd wordt van zijn eigen bezitter, Christus." (dr. J. Reiling, *De eerste brief van Paulus aan de Korinthiërs*, Callenbach, Baarn, 1997, p. 108). Hoererij leidt tot een aantasting van de heiligheid van het lichaam, zodat

het een onwaardige plek is voor de Heilige Geest om in te wonen. En bij andere zonden, ook al hebben die met het lichaam te maken, gaat het lichaam niet 'vreemd'.

De rokers en drinkers onder de lezers zullen nu misschien triomfantelijk achterover gaan zitten. Deze tekst gaat niet over ons! Dat is inderdaad zo, en het laat weer eens zien hoe belangrijk het is om de Bijbel nauwkeurig te lezen en niet gemakzuchtig verzen uit hun verband te rukken.

Harde pit

Maar we zijn er nog niet helemaal. Want aan het begin van de passage over het lichaam als tempel van de Heilige Geest staat nog een ander vers: "Alles is mij geoorloofd, maar niet alles is nuttig. Alles is mij geoorloofd, maar ik zal mij door niets laten knechten" (vers 12). Reiling legt uit dat de christenen in Korinthe de christelijk vrijheid waarschijnlijk hadden misbruikt met de leus 'alles is mij geoorloofd'. Die gedachte treffen we tegenwoordig ook nog wel aan. Zolang de Bijbel het niet uitdrukkelijk verbiedt, mag het toch? Maar dat is een leven naar de wet, en niet naar het evangelie. Want als je verslaafd bent aan de drank, het roken, of iets anders dan heb je een stuk van je vrijheid verloren. Dan laat je je 'knechten', is er iets dat macht over je krijgt. Hoewel Christus ons juist heeft vrijgemaakt, opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, laten we ons "weer een slavenjuk opleggen" (Galaten 5:1).

Zolang de Bijbel het niet uitdrukkelijk verbiedt, mag het toch?

De harde pit in deze discussie is dus de verslaving, en niet de schade aan het lichaam. God wil en kan ook wonen in ongezonde lichamen. Lichamen die versleten zijn, ziekten in zich bergen, of door verkeerde lichaamsgewoonten zijn aangetast, kunnen een tempel zijn waarin Gods Geest kan wonen. Maar Paulus roept ons wel op om te strijden tegen knechtende machten. Een goed glas wijn op zijn tijd, of een geurige pijp bij gelegenheid; als we er ook maar van af kunnen blijven is er niets aan de hand!

Br. Jelle Horjus is consulent van de Baptistengemeente Workum-Makum en bijna afgestudeerd aan ons Seminarium.

Ander nieuws

Kroonbede vraagt aandacht politiek voor belang van gezonde relaties

Op dinsdag 14 september 2004 vindt voor de vijfde keer de Kroonbede plaats in Den Haag. In deze landelijke gebedsdienst aan het begin van het parlementaire jaar wordt gebeden voor het Koninklijk huis en voor regering en parlement. Het thema is: *De R-factor. Over relaties in de samenleving*. Hoofdspreker is Baptistenvoorganger en EA-voorzitter ds. Peter Kos uit Utrecht; hij zal spreken over 'Relativisme' als zinvol en bijbels denkkader voor de samenleving. Het leven staat of valt volgens de Bijbel met gezonde en liefdevolle relaties van mensen met God en met elkaar. In hoeverre bevorderen politieke keuzes die gemaakt worden deze relaties? Wordt daar in het politieke handwerk wel voldoende op gelet? En ook: Hoe geven politici zelf vorm aan goede relaties onderling en met de kiezers? De Kroonbede vindt plaats in de Bethlehemkerk, Laan van Meerdervoort 627 in Den Haag en begint om 20.00 uur. De kerk is vanaf Centraal Station bereikbaar met tramlijn 3 (halte Azaleaplein). Meer informatie op www.kroonbede.nl. Uitzending via de radio op 19 september om 17.02 uur (747 AM).

Liturgie

Miniconcert koor

Welkom

Gebed

Samenzang: Lied 436 "Onze Vader" (Opw.)

Schriftlezing: Deuteronomium 10: 12-20 en Matteüs 22: 34-40

Samenzang: Psalm 149: 1, 3 en 5 (LvdK)

Interviews politici

Samenzang: Gezang 444: 1, 2 en 3 (LvdK)

Overdenking

Koorzang

Korte inleiding op gebeden

Gebed voor ons land

Samenzang: Lied 328 "Heer ontferm U" (Opw.)

Gebed voor politici

Samenzang Lied 328 "Heer ontferm U" (Opw.)

Gebed voor het koninklijk huis

Samenzang: Wilhelmus couplet 1 en 6

Slotopmerkingen

Zegenbede

Samenzang met koor

De samenzang liederen worden gezongen uit de bundel *Opwekking* (Opw.) en uit het *Liedboek voor de Kerken* (LvdK).

50-Jarig jubileum ds. G. van Mameren

Archief De Christus

Gerard van Mameren werd op 5 maart 1928 geboren in Delft. De ouders van onze broeder waren zeer mee-levende leden van de Hervormde Kerk en hij kreeg zo heel wat geestelijke

bagage mee voor zijn verdere leven. Tijdens één van de kampen van de J.N.V.C. (Jong Nederland voor Christus) werd door hem een bewuste keus voor Christus gemaakt en dit veranderde zijn leven. Zijn oorspronkelijke ambities om opgeleid te worden voor boordwerktuigkundige veranderen geleidelijk in de overtuiging dat God een ander plan met hem had. Na zijn mulo opleiding volgde br. Van Mameren het gymnasium. Daarna volgde een jaar studie aan Ruimzicht, toenmalig nog gevestigd te Doetinchem en vervolgens de theologische opleiding aan het Seminarium Beatenberg in Zwitserland gedurende de jaren 1948-1950. Na zijn militaire dienstplicht vertrok hij naar Aix en Province in Frankrijk voor verdere theologische studie (1952-1954). Intussen had hij zijn toekomstige vrouw Lieske Sasburg leren kennen met wie hij in 1954 in het huwelijk trad.

Een medestudent aan de theologische faculteit te Aix en Province attenderde hem op het feit dat in België een groot tekort aan predikanten was

die naast het Nederlands ook het Frans beheersten. En zo kwam onze broeder in België terecht. Op 5 september 1954 werd hij in Brugge voorganger van een kleine Evangelische Gemeente, terwijl hij daarnaast fulltime godsdienstleraar was. Voorwaar een drukke dubbele taak.

In 1959 deed zich de kans voor om in de Kongo (voormalig Belgische koloniaal gebied) als fulltime godsdienstleraar aan de slag te gaan. Alhoewel deze taak perspectieven scheen te bieden, moesten br. en zr. Van Mameren na een jaar alweer het land verlaten.

In Brussel werd br. Van Mameren gevraagd een zieke collega te vervangen. En zo werd hij benoemd (zo verliep een dergelijke beroepings-/ benoemingsproces bij de Belgische Evangelische Zending) in Tongeren als voorganger van een kleine Evangelische Gemeente. Zijn andere taak was opnieuw fulltime leraar godsdienst. Hier werkte hij van 1960 tot 1971. Van 1971 tot 1972 was hij nog een jaar werkzaam in Malmédy / St. Vith. Vermeld mag nog worden dat br. Van Mameren ook nog een tijd werkzaam is geweest als parttime predikant bij de Engelse Luchtmacht te Tongeren en Luik.

Via een lid van de Baptistengemeente te Leiden werd hij geattendeerd op het feit dat de gemeente een voorganger zocht en hem werd gevraagd of hij een beroep naar Leiden wilde overwegen. Br. Van Mameren was er voorganger van 1972 tot 1979. Vervolgens

ging de weg naar Dordrecht. Ook hier bleef hij zeven jaar. Zijn laatste standplaats was Eindhoven. In 1992 ging br. Van Mameren om gezondheidsredenen met vervroegd emeritaat en verhuisde in 1993 naar Leersum.

Evenwel niet om op zijn lauweren te rusten. Neen! Hij was achtereenvolgens consulent van de Baptistengemeenten IJmuiden, Zevenaar en Harderwijk. Daarnaast was hij nog in enkele gemeenten werkzaam om te helpen bij problemen en die gemeenten weer op het goede spoor te zetten. Verder was hij lid van het toenmalige Beroepingsadviescollege en de Werkgroep Alleengaanden. Ook gaat hij nog regelmatig voor in gemeenten en niet enkel van de Baptisten signatuur. Ook zijn vrouw is in die lange jaren actief geweest in de verschillende gemeenten die br. Van Mameren diende, of moeten we zeggen die zij beiden dienden. Al met al mogen we zeggen dat beiden, die overigens 5 kinderen kregen, een turbulent en over-actief pastoraal leven geleid hebben tot nu toe.

In de kerkdienst in de Baptistengemeente te Veenendaal van 5 september a.s. zal er aan dit ambtsjubileum gepaste aandacht worden geschonken. We hopen en bidden dat zij nog vele jaren in de dienst van de Heer mogen staan. Als Uniegemeenschap zijn we dankbaar zulke arbeiders in ons midden te hebben.

Ds. C. de Jong

40-Jarig jubileum ds. G.H.W. Pflaum

Y. Postma

Zondag 22 augustus jl. hebben we in de Baptistengemeente Emmen-De Bron een dankdienst gehouden ter gelegenheid van het 40-jarig ambtsjubileum van ds.

G.H.W. Pflaum. Een dienst waarin de dankbaarheid centraal moest staan, zoals hij en zijn vrouw zelf aangaven. Dankbaar dat hij veertig jaar de gelegenheid en de kracht gekregen heeft om in de dienst van God te mogen werken. De laatste jaren laat zijn gezondheid niet meer toe om veel zon-

dagen voor te gaan, maar in onze gemeente mogen we van zijn bijbelstudies genieten. Het is bijvoorbeeld een lust om hem te horen vertellen over Israël en het Joodse geloof.

Veertig jaar geleden begon ds. Pflaum in de gemeente Harlingen. Een broeder memoreerde dat dit begin zegenrijk was, maar daarnaast niet altijd even gemakkelijk omdat men moest wennen aan de directie, indringende en zo eigen manier van spreken.

Na Harlingen heeft ds. Pflaum de gemeente Pernis gedurende 9 jaar mogen dienen, waarna het gezin weer naar het noorden vertrok om te gaan werken in de gemeente Hoogezand. Hierna volgden nog de gemeenten Vroomshoop, Dordrecht en Enschede. En sinds 1998 mogen wij in Emmen-De Bron van zijn gaven ge-

nieten.

Wat in zijn loopbaan opvalt, is zijn omgang met kinderen. Uit zijn contact met hen spreekt liefde, aandacht en hij neemt ze serieus.

Eén van zijn hobby's van de laatste tijd is het computerspel Simcity waarin men een virtuele stad bouwt. Het thema van de dienst was dan ook 'bouwen'. De vergelijking werd getrokken tussen bouwen aan de gemeente, bouwen aan het huis van God en het bouwen van een stad.

Na de feestelijke dienst was er gelegenheid om ds. Pflaum en zijn vrouw te feliciteren en koffie te drinken. Naast de eigen gemeenteleden waren er ook afgevaardigden van de gemeenten waar hij voorganger is geweest.

J. Wijnholds

124e Algemene Vergadering

20, 21 en 22 oktober 2004
in Utrecht

Deze Algemene Vergadering wordt een iets andere AV dan gewoonlijk. De Unie organiseert deze AV namelijk zelf. We zijn dus niet te gast bij een gemeente. We vinden dat jammer en het zou ook niet de trend voor de toekomst moeten zijn. Het is misschien goed als u allen nu reeds nadenkt over de organisatie van de AV 2005. Het zou geweldig zijn als aan het einde van deze AV op 22 oktober 2004 bekend is wie de volgende AV mede organiseert.

Op de AV zullen we verantwoording afleggen over het gevoerde beleid. Maar er is meer dan alleen maar naar de cijfers en de geschiedenis kijken.

Het gaat om de toekomst. Wat gaan we voor de Heer doen? Hoe steunen en helpen, maar bovenal hoe bemoedigen we elkaar. Hoe gaan we de middelen inzetten om onze gezamenlijke doelen voor de Heer en zijn gemeente vorm te geven. Dat is onze opdracht.

We hebben als Unieraad en staf nagedacht over de voor de Unie en de daarbij aangesloten gemeenten belangrijke thema's. In het jaar 2005 staat het thema aanbidding centraal binnen onze Unie. We willen daarmee op de AV 2004 een begin maken. Door de hele AV komt u dit thema tegen. De woensdagavond zal hiervoor de basis

leggen. Laat die avond vooral een deel zijn van uw AV.

Wij zien er naar uit u allen te ontmoeten in Utrecht.

Namens de Unieraad,
Pieter J.J. Oldenburg, secretaris.

De AV wordt gehouden in Hogeschool Domstad, Koningsbergerstraat 9, 3531 AJ Utrecht. U kunt zich opgeven bij het Dienstencentrum van onze Unie: 030-2255660 of administratie@baptisten.nl

Algemene Vergadering startschot voor 'Jaar van Aanbidding'

Hallelujah. Looft God in zijn heiligdom.
(Ps. 150:1)

Teun van der Leer

De Algemene Vergadering (AV) van de Unie van Baptisten-gemeenten in Nederland staat dit jaar in het teken van *aanbidding*. De openingszin van de 150e Psalm is de leidraad voor alles wat er zal worden gezegd, gezongen(!) en besproken. Het wordt een echte geloofsontmoeting voor alle (unie)baptisten in Nederland.

Waarom aanbidding?

Het begint allemaal bij God. Zo begint Rick Warren zijn boek *Doelgericht leven*. God is de bron, de oorsprong, én het doel van ons hele bestaan. Wanneer we ons op Hem richten, komen we tot onze bestemming. Vandaar dat Paulus het 'want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen', direct laat volgen door 'Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid' (Romeinen 11:36).

Als Unieraad en staf zijn we intensief bezig met na te denken en te bidden over de toekomst van de Unie. Daarbij kwamen we ook te spreken over het doel van de Unie en van ons gemeentezijn. Zoals u wellicht weet heeft de al genoemde baptistenpredikant Rick

Warren een heel gemeenteopbouw model ontwikkeld rond de vijf doelen van de gemeente, afgeleid van het Grote Gebod en de Grote Opdracht: aanbidding, gemeenschap, discipelschap, dienstbaarheid en getuigenis. Het eerste doel is eigenlijk de overkoepeling van het geheel. Daarom leek het ons goed om dáár te beginnen en het jaar 2005 Niebreed tot *Jaar van Aanbidding* uit te roepen. Zo willen we onszelf en elkaar bepalen bij het hart van ons geloof en gemeentezijn.

Wat is aanbidding?

Wat aanbidding is, is niet in een paar zinnen weer te geven. De Bijbel staat er echt vol mee. Alleen al aan de hand van de Psalmen kun je er vele diensten, bijbelstudies, en kringavonden mee vullen. Daarom zal er o.a. ook een workshop over de Psalmen gehouden worden tijdens de AV. Aan gebed, zingen en muziek zal tijdens de AV veel aandacht worden besteed. Zowel in het samen dóen, als in het aangereikt krijgen van ideeën en werkvormen voor gebruik in de gemeente. Ook kun je denken aan aanbidding als levensstijl. Een leven van

aanbidding in woord en daad. Uiteraard viëren we ook op donderdagavond het Avondmaal en ook dan zal aanbidding in verkondiging, muziek en viering centraal staan.

Misschien kun je het zo zeggen: aanbidding is God de plaats geven die Hem toekomt, zodat Hij zijn werk kan doen in ons. Wie God aanbidt, eert Hem als de Koning en zet Hem als het ware op zijn troon. Dan kan Hij regeren en ons 'zijn heil doen zien' (zie o.a. Psalm 22:4, Psalm 50:23 en Openbaring 4 en 5).

Inspirerende vergadering

Als Unieraad en staf verlangen we eraan dat de AV steeds meer eerst en vooral een inspirerende geloofsontmoeting zal zijn. Natuurlijk zal er ook vergaderd worden, maar ingebed in ontmoeting en gebed, verkondiging en lofzang. Daarom is de AV er voor iedereen! Kom zelf en neem anderen mee!

Ds. Teun van de Leer is parttime gemeenteopbouwwerker binnen onze Unie.

Agenda van de Algemene Vergadering 2004

WOENSDAG 20 oktober 2004

Avondprogramma
Openingsviering 18.00-21.30

DONDERDAG 21 oktober 2004

Ochtendprogramma 8.00-13.00
Dagopening 8.30-09.00
Presentatie voorzitter en notulist
Presentielijst
Benoeming stemcommissie
Jaarverslagen 2003
Financiële verantwoording
van de Unie 2003

Pauze en ontmoeting 10.45-11.15

Inschrijving keuzeprogramma
donderdagmiddag
Het nieuwe reglement inzake
voorgangers (RIV)

Lunch 13.00-14.00

Middagprogramma 14.00-16.30
Keuzeprogramma
Deel 1 14.00-15.00

Pauze en ontmoeting 15.00-15.30

Deel 2 15.30-16.30

Buffet 17.00-18.00

Avondprogramma 19.00-21.00
Aanbiddingsdienst en avondmaal
Thema 'Dorst naar God'
(naar psalm 63)

VRIDAG 22 oktober 2004

Ochtendprogramma 8.00-13.00
Dagopening 8.30-09.00
Voorstel lidmaatschap
en contributie
Motie communicatie (baptisten-
gemeente Arnhem Zuid)
Toelichting visie en beleid
GO&E en Jeugdwerk

Pauze en ontmoeting 10.45-11.15

Beleidsplan en begroting 2005
Verkiezingen

Lunch 13.00-14.00

Middagprogramma 14.00-16.00
Lagerhuis
Afsluitende viering
Koffie en thee

Toelichting op de agenda

U had het wellicht nog niet gezien, maar deze agenda is anders tot stand gekomen dan voorgaande jaren. In plaats van een jaarvergadering met wat min of meer losse componenten er om heen, heeft de staf van het Dienstencentrum de ruimte gekregen en genomen om een ontmoeting voor te bereiden rond het thema 'Aanbidding'. Natuurlijk ontkomen we niet aan de verplichte vergaderdelen. En het is ook goed om het jaar 2003 formeel af te sluiten en de plannen voor het jaar 2005 met elkaar vast te stellen.

In de eerste plaats willen we met elkaar het thema van het jaar 2005, 'Aanbidding', uitwerken en beoefenen. Nog meer dan voorgaande jaren werken we er binnen de staf hard aan om op de AV 2004 een inhoudelijk, boeiend en aanstekelijk programma neer te zetten dat een geheel vormt van woensdagavond tot vrijdagmiddag. Op afstand gadeslagen door een betrokken bestuur, de Unieraad, die in nauwe samenspraak met de staf tot het thema 'Aanbidding' is gekomen.

Als u alleen komt om lang en veel te vergaderen, zult u zich wellicht niet thuis voelen op de Algemene Vergadering 2004. Als u de openingsviering op woensdagavond niet mee kunt maken, is de kans groot dat u op een achterstand komt die u gedurende de volgende dagen niet meer inhaalt. God zoekt wie Hem aanbidden in geest en in waarheid. Wij willen de Algemene Vergadering 2004 gebruiken en inzetten: om voor u wellicht voor het eerst of opnieuw God te leren aanbidden en hiermee te antwoorden op het verlangen van onze God.

Het programma voor de donderdagochtend begint alweer bijna traditie te worden. Het vaststellen van de jaarverslagen en financiële verantwoording over 2003. De meeste vragen en opmerkingen worden voorafgaand aan de Algemene Vergadering, zoals bekend schriftelijk ingediend en zo mogelijk afgedaan. Natuurlijk mag u van ons verwachten dat we dit toch wat formele gedeelte door presentaties en dynamische toelichtingen tot een aangenaam en leerzaam onderdeel maken. Na de koffiepauze zullen de plannen met betrekking tot een nieuw reglement inzake voorgangers aan u worden voorgelegd en met u worden besproken.

De donderdagmiddag kent een veelkleurig en veelzijdig keuzeprogramma. Hoewel er nog hard aan wordt gewerkt kan ik u alvast verklappen dat u in verschillende workshops kunt leren

en werken rond het jaarthema 'Aanbidding'. Er zijn plannen voor verschillende workshops met muziek. En wat te denken van een workshop onder de titel 'Leven met de psalmen'? In het keuzeprogramma is ook ruimte gemaakt voor de gemeente Emmen de Bron, waarvan in 2005 17 jongeren naar Uganda willen gaan om in een diaconaal project te bouwen aan een kindertehuis. Kortom, keus genoeg en geen enkele reden om de stad Utrecht in te gaan (dat kan woensdagmiddag al).

Na een eenvoudig buffet wacht u een viering op de donderdagavond die, hoe kan het ook anders, in het teken van aanbidding staat. Er zal ongetwijfeld verschil zijn tussen de vieringen op de beide avonden. Zo geven we vorm en inhoud aan de breedte van onze landelijke baptistengemeenschap. In deze boeiende viering met als thema 'Dorst naar God' zal ook het avondmaal plaatsvinden.

Vrijdagochtend kijken we vooruit in verschillende voorstellen en moties worden we geprikkeld om het in de toekomst nog beter te doen. Het voorstel met betrekking tot de contributie en het lidmaatschap vraagt enige toelichting. Wij hebben de afgelopen jaren enkele keren te maken gekregen met gemeenten die uit ons unieverband vertrokken. Daarbij hebben we gemerkt dat de afspraken die we in onze reglementen hebben vastgelegd onvoldoende duidelijk zijn. Als op een Algemene Vergadering een begroting voor het komende jaar wordt vastgesteld, geldt deze voor alle gemeenten tot het einde van het betreffende boekjaar. Net zoals bij een abonnement op de krant of een tijdschrift, of het lidmaatschap van een willekeurige organisatie. Dat willen we met de voorgestelde toevoeging graag formeel met elkaar afspreken.

Als we op tijd hebben gesproken over beleid en begroting en de beschikbare kandidaten voor diverse vacatures gekozen en benoemd zijn, hebben we vrijdagmiddag de tijd om met een nog vast te stellen thema in een lagerhuis setting aan de slag te gaan. Van de zondagsdag weten we dat er in Leeuwarden een begaafd 'debater' woont. Wie zal hem op de Algemene Vergadering verslaan? We willen graag afsluiten met een feestelijke en blijde viering waarna er voor wie dat wil nog een bakje koffie of thee is.

Gert Vernhout
Algemeen Coördinator

Jaarverslag van de Unie 2003

Het jaar 2003: een jaar van vernieuwing, verandering en personele tekorten

Inleiding

Het jaar 2003 is het eerste volle jaar van de nieuwe kleine Unieraad. Een bestuur op afstand volgens de nieuwe visie. Het is een jaar geworden van hard werken aan die reorganisatie en herijking van de Unietaken. Het invoeren van een nieuwe organisatie is één, het realiseren ervan is andere koek en dat is en was niet gemakkelijk in onze Unie waar de autonome gemeenten verschillende meningen hebben. Besturen op afstand is er niet van gekomen. De leden van de Unieraad hebben hun fysieke grenzen in het vrijwilligerswerk ervaren.

Unieraad

De Unieraad bestond op 1 januari uit de volgende personen en vacatures:

- Fokke Kooistra, voorzitter
- Pieter Oldenburg, secretaris
- Eduard Groen, portefeuillehouder jeugd- en jongerenwerk
- John Sussenbach, portefeuillehouder zending en diaconaat
- Jur Kruizinga, portefeuillehouder gemeente opbouw
- Janny Kuilman, portefeuillehouder vrouwenwerk
- Vacature, portefeuillehouder theologische vorming
- Vacature, portefeuillehouder financiën en beheer
- Vacature, portefeuillehouder zonder portefeuille

Op 31 december van dit jaar was de Unieraad verder uitgedund door het vertrek van broeder Kruizinga per 15 oktober 2003. De ziekte van zuster Kuilman heeft in januari 2004 ook tot een vacature voor de portefeuillehouder vrouwenwerk geleid.

Aan de Unieraad was toegevoegd Gert Vernhout, onze Algemeen Coördinator. Helaas heeft broeder Vernhout in mei van 2003 door ziekte moeten afhaken. Aan het einde van het jaar was hij weer voor enkele uren op therapeutische basis aan het werk en in april 2004 is hij weer geheel terug op zijn stoel in het Dienstencentrum.

In de loop van het jaar is ons wel eens de vraag gesteld of dit allemaal wel zo kon. Volgens artikel 9, lid 1 van de statuten bestaat de Unieraad uit 9 en minimaal uit 6 leden. Beneden 6 zouden er geen besluiten kunnen worden genomen. Wij hebben deze bepaling in de statuten uitgelegd als een maat-

regel van orde en hebben ons vervolgens gehouden aan uw opdracht, neergelegd in artikel 3.5 van de werkkorde van het DUB.

Volgens de werkkorde wordt ons opgedragen het toezicht op de dagelijkse leiding van het DUB. Sterker nog, door de ziekte van onze broeder Vernhout hebben de broeders Groen en Oldenburg zich vanaf mei 2003 zeer intensief met alle facetten van het werk bezig gehouden. Ze vormden het uitvoerende "directie"-duo voor de werkzaamheden van het DUB, maar ook het opruimen en afronden van vele zaken die in de loop der jaren waren blijven liggen hebben ze aangepakt, afgerond of op de rails gezet. Nieuwe arbeidscontracten, een reorganisatie van het Uniebureau etc. Er is veel opnieuw geijkt.

Het meest tot de verbeelding sprekende besluit is wel het besluit van 19 december 2003 geweest waarbij is besloten om de financiële administratie buiten de deur te plaatsen en het administratieve personeelsbestand van de Unie op termijn af te bouwen. Nieuwe werkvormen en nieuwe communicatiemiddelen maken dit mogelijk.

Het eindplaatje van de Unieraad is duidelijk. Het bureau bestaat uit de fulltime aangestelde Algemeen Coördinator en een fulltime secretaresse.

Vergaderingen Unieraad

De Unieraad kwam in het verslagjaar 15 keer in vergadering bijeen op de Vinkenhof. Wat er zoal werd besloten werd de gemeenten aangereikt in een zestal nieuwsbrieven. Veel voorbereidingen in 2003 hebben hun eindbeslissing gehad in december. We noemen het uitbesteden van de administratie, ontslag voor een tweetal medewerkers, het aangaan van een overeenkomst met een bedrijf dat de financiële administratie verzorgt, het bureau KKA (Kantoor Kerkelijke Administraties) te Amersfoort. Eveneens hebben we besloten een accountant aan te trekken. Het accountantskantoor Los, eveneens te Amersfoort, dat met ingang van 1 januari 2004 de uitbestede financiële administratie zal controleren. Wij hebben de FCU verzocht zich te beraden op een mogelijke "rekenkamerfunctie".

Taakveldverantwoordelijken

Binnen de taakvelden zijn in de loop van dit jaar de volgende in deeltijd werkende medewerkers van de Unie aangesteld als taakveldverantwoordelijke voor de kerntaken van de Unie:

- jeugd- en jongerenwerk: Arjan Treuren
- zending en diaconaat: Teun van der Leer
- vrouwenwerk: Peet Wijchers
- theologische vorming: René Erwich
- gemeenteopbouw: Peet Wijchers

Binnen het taakveld gemeenteopbouw hebben we nog een heel speciaal taakveldonderdeel en dat is de gemeentezang. Daarvoor is taakveldverantwoordelijke Anne de Vries.

In de nieuwe organisatie gaan we ervan uit dat het voorbereidende en uitvoerende werk wordt gedaan door de medewerkers van de Unie. De taakveldverantwoordelijke is dus de medewerker van de Unie die met alle groepen in het betreffende taakveld samenwerkt, terugkoppelt naar andere taakveldverantwoordelijken (binnen de staf) om op die manier meer eenheid te brengen in het Uniewerk.

De Algemeen Coördinator is de medewerker die verantwoordelijk is voor de integratie van dit proces. De taakveldverantwoordelijke werkt weer nauw samen met zijn portefeuillehouder binnen de Unieraad omdat daar het beleid wordt vastgesteld en gecoördineerd en omdat daar de financiën integraal worden beheerd.

AV

De AV werd op 15, 16 en 17 oktober gehouden in Leeuwarden. Het past ons allen om de gemeente Leeuwarden te danken voor de uitstekende organisatie. Ze hebben er een geweldig feest van gemaakt met een ludieke openingsavond waarin ene heer Deus de gemeente de maat nam op haar gaven. Ze slaagden met lof. De avondmaalviering was een moment van diepe bezinning die onze broeder voorganger Chr. Eijer met groot gevoel voor onze traditie leidde.

Ook nu stond de AV onder het voorzitterschap van het ons bekende duo zuster Hilda Wijnholds en broeder Joop Brongers, terwijl onze broeder Jacob Wijnholds de notulen verzorgde. Een voortreffelijke personele combinatie. De notulen zijn op 30 januari

2004 na een ronde opmerkingen vanuit de gemeenten door de Unieraad vastgesteld. In bijlage ontvangt u nogmaals de vastgestelde notulen.

De AV werd voor een groot deel in beslag genomen door de bezuinigingen van het Rijk op het jeugdwerk. De jongeren vroegen aandacht en ze kregen het. Na veel heen en weer praten besloot de AV dat er de komende twee jaar 25.000 Euro per jaar voor het jeugdwerk mag worden gebruikt uit de Algemene Reserve om te voorkomen dat het jeugdwerk en de infrastructuur daarvoor zou verdwijnen. De afspraak werd gemaakt dat de uitwerking van een en ander aan de orde zou komen op de inmiddels aangekondigde Buitengewone Algemene Vergadering in het voorjaar van 2004.

Een ander belangrijk punt was eveneens de overgang van het pensioenfonds en de actieve deelnemers daarin naar het grote pensioenfonds PGGM. Ook hier bleven nog veel vragen niet beantwoord. Er werd besloten tot een nadere schriftelijke afdoening en een finale afdoening op de komende BAV in 2004.

Wederom zijn we er in geslaagd door de schriftelijke afdoening van vragen tijd te winnen voor het presenteren van en delen met het werk binnen onze taakvelden.

Donderdagmiddag was gereserveerd voor de volgende workshops:

- Interland samen evangeliseren
- Hartstochtelijk geloofsleven
- Unie: supermarkt? Coöperatie?
- Diaconaat lokaal in de gemeente
- Diaconaat Internationaal
- Profiel en kader in gemeenten
- Kinderen en jeugd, deel van de gemeente

Het beleid voor het jaar 2004 kwam met de begroting aan de orde. De begroting werd vastgesteld met een contributie bijdrage 51,25 Euro per lid.

Tenslotte werden op deze AV nog de ontbrekende regelingen vastgesteld in verband met de reorganisatie. In de maand december 2003 is op verzoek van de gemeenten een complete set met alle nieuwe reglementen gezonden. De set bestaat uit:

- de statuten, vastgesteld op 25 mei 2002
- het huishoudelijk reglement, vastgesteld op 25 mei 2002
- de werkorde van het DUB, vastgesteld op 17 oktober 2003
- de werkorde van de FCU, vastgesteld op 17 oktober 2003
- de profielen van de Unieraad, vastgesteld november 2002
- het bestuur van de Theologische

opleiding, vastgesteld 17 oktober 2003

- het college van Beroepbaars stelling, vastgesteld op 17 oktober 2003
- het college van Advies, vastgesteld op 17 oktober 2003
- beschrijving van de nieuwe organisatiestructuur, april 2002.

Noodfonds

In het verslagjaar werd een viertal keren een uitkering uit het noodfonds gedaan. Het ging om de volgende doelen:

- de Watersnoodramp in Tsjechië
- voedselhulp in Uganda (2x)
- onze broeders en zusters in België.

De laatste toezegging, de vijfde dus, was in 2004. Een bijdrage van 5.000 Euro voor de slachtoffers van de aardbevingsramp in Iran.

Het is goed om het beleid ten aanzien van het noodfonds nog eens te schetsen. De Unieraad beslist aan de hand van signalen uit onze gemeenten om een bijdrage beschikbaar te stellen. In de genoemde gevallen in 2003 gaat het om vier keer 5.000 Euro. De gemeenten krijgen daarvan bericht met het verzoek om voor deze doelen te collecteren.

De bijdrage wordt direct overgemaakt aan de betrokken instantie in de verwachting dat de gemeenten de bijdrage weer aanzuiveren. Voor het overzicht van de bijdragen verwijzen wij u naar de financiële paragraaf bij de verantwoording over het Noodfonds.

Er zijn nog steeds gemeenten die bijdragen voor doelen die niet door de Unieraad zijn aangewezen. Deze gemeenten moeten zich wel realiseren dat hun bijdrage niet wordt doorgezonden, maar wordt toegevoegd aan het Noodfonds, dus aan de benoemde doelen. Het beleid is dat we samen wat doen uit dit fonds. Wil een autonome gemeente een eigen doel helpen dan is dat prima, maar dit is dan een doel buiten het Uniedoel en daarvoor is de gemeente dus verantwoordelijk. De gemeenten kunnen het hele jaar 2004 nog collecteren voor de inmiddels door ons benoemde doelen.

De Vinkenhof

De Unieraad heeft zich in het afgelopen jaar de vraag gesteld of ons bezit in deze tijd nog wel op de meest efficiënte manier wordt geëxploiteerd. Door de uitbesteding van onze financiële administratie en de inkrimping van ons personeelsbestand komt de vraag sterker naar voren: hoe verder met de Vinkenhof?

De Vinkenhof is ons landelijke knooppunt in Bosch en Duin, dicht bij

Utrecht en de opleiding aan de Universiteit daar. Het is ook ons eigen opleidings- en vergadercentrum. Het gebouw is een schitterende oude villa met veel ruimte, beheerders appartement en 'zolder'-kamers voor de studenten. Het totale terrein beslaat ongeveer 5,5 ha. De Vinkenhof is mede de belegging voor ons PIF.

De Unieraad beraadt zich over de toekomst van de Vinkenhof. Uiteraard is dit een zaak van alle geledingen en alle gemeenten. Indien nodig komt de Unieraad met een uitgewerkt en integraal voorstel. De voortgang van het werk staat daarbij voorop.

De Christen en de overige communicatiemiddelen

Helaas constateren wij dat het aantal abonnees terug loopt. Wij roepen gemeenten op ons mee te helpen ons blad onder de aandacht van nieuwe leden en jongeren te brengen. Er zijn gemeenten die hun nieuwe leden een half jaar abonnement aanbieden. Een leuk cadeau, want de nieuwe broeder of zuster ziet dan iets meer dan de eigen gemeente. Ze komen zo in aanraking met het vele werk dat Baptisten in Nederland en over de gehele wereld doen. Het vergroot hun kennis en inzicht in het reilen en zeilen van ons gezamenlijke werk!

De eerste *De Christen* van 2004 zag er wat anders uit. In 2003 hebben we in overleg met de redactie afgesproken dat we naar een ander blad toe willen. Een blad van en voor ons allen binnen de Unie. Een blad dat in elk gezin van Baptist Nederland op de mat valt. Een soort verenigingsblad met veel nieuws uit de gemeenten, uiteraard met een journalistieke opzet en met achtergrond artikelen. Om het geheel betaalbaar te maken hebben we adverteerders nodig. De uiteindelijke realisatie laat door het ontbreken van menskracht nog op zich wachten. Het beeld is er, nu nog de uitvoering. Duidelijk is dat er iets moet veranderen. Er moet nu te veel geld bij.

Nieuwsbrief

In het jaar 2003 zijn zes nieuwsbrieven verschenen. De nieuwsbrief biedt de Unieraad de mogelijkheid om al zijn vreugde en zorg met de gemeenten en de leden van de gemeenten te delen. Het is een nieuw communicatiemiddel dat hoort bij de nieuwe aanpak en openheid en het is een communicatiemiddel naast ons Unie communicatiekanaal *De Christen*.

E-mail

Inmiddels zien we dat onze e-mail functie ook een geweldige vlucht

heeft genomen. Deze functie biedt ons en de gemeenten mogelijkheden om snel en accuraat met elkaar te communiceren. De werkzaamheden van secretarissen zijn daardoor gewijzigd en wellicht ook het besturen van een gemeente. We kunnen nu snel en direct met een ieder persoonlijk communiceren. Dit medium vraagt daarom ook om zorgvuldigheid. Heel snel kunnen we elkaar bereiken maar soms ook onbedoeld kwetsen door ons snelle taalgebruik. Soms kan een ouderwets telefoontje een beter communicatiemiddel zijn!

Website

Eén van de doelen die we niet hebben gerealiseerd is de website van de Unie. Ook hier liepen we tegen de grenzen van onze fysieke mogelijkheden aan. We hadden er even geen tijd voor.

Bereikte en niet-bereikte doelen in 2003 volgens de beleidsnota 2002-2005

Het valt niet mee aan de hand van het beleidsplan 2002-2005 nu al aan te geven welke doelen we hebben bereikt en welke niet. Aan de andere kant, het opsommen van successen is niet echt de stijl van deze Unieraad. Toch zullen we trachten een aantal zaken, die we ons voorgenomen hadden in 2003 te realiseren, hier in het kort te beschrijven.

Op bladzijde 8 van de beleidsnota vindt u in het schema onder het jaar 2003 een tiental zaken genoemd. Als we deze zaken langs lopen ontstaat het volgende beeld.

1. *Doelstellingen taakveld.*
Deze zijn in het beleidsplan verwoord.
2. *Integratie doelen en geld.*
Hiermee zijn we op de goede weg

door het uitbesteden van onze administratie. De vruchten daarvan zullen in 2004 en volgende jaren kunnen worden geoogst.

3. *Regionale bijeenkomsten.*
Dit is nog niet goed door ons uitgewerkt.
4. *Website.*
Hier wordt nog aan gewerkt. We hopen eind 2004 on-line te zijn.
5. *Gemeentebesoekeken.*
Naast onze invulling op het Uniebureau hebben we 46 gemeenten bezocht.
6. *Bemiddeling en dergelijke.*
Er is door ons in 10 gevallen bemiddeld. Wij tekenen hierbij aan dat het niet altijd om bemiddeling sec gaat maar vaak om gemeenten behulpzaam te zijn bij gerezen problemen.
7. *Bekendheid in gemeenten van taakvelden en doelen.*
We zijn op weg. Dit is een continu proces. Onze nieuwsbrief helpt hierbij, *De Christen* is een middel, E-mail, gemeentebesoekeken. We hopen in 2004 met de website de grootste slag te slaan.
8. *Dienstverlening Uniebureau.*
Hoewel dit misschien nog niet helemaal duidelijk is begint ook hier meer helderheid in te komen. In 2003 werden we geplaagd door de ziekte van onze Algemeen Coördinator, broeder Gert Vernhout.
9. *Openheid en transparantie.*
Het moet u allen duidelijk zijn dat wij geen zaken achter houden. Onze nieuwsbrieven waren zeer openhartig. We worden ook snel op de ontwikkelingen aangesproken. Gemeenten denken dan dat wij al veel verder zijn en dat is niet het geval. Wij delen graag met u. Immers, het gaat om uw Unie.
10. *Persoonlijk getuige zijn.*
Wij denken dat dit voor een ieder

duidelijk is. Wij wijzen u op de campagne Interland Samen.

Financiën en Beheer

Ondanks het ontbreken van een portefeuillehouder zijn er in 2003 belangrijke besluiten op dit gebied genomen. Wij verwijzen u naar de opmerkingen over het buiten de deur plaatsen van onze financiële administratie, het ontslag voor een tweetal personeelsleden en het niet meer invullen van de functie administrateur. Het uiteindelijke doel is om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen, de continuïteit te garanderen en ons te concentreren op wat echt nodig is, onze kerntaken.

Wij schreven het al. Nieuwe werkvormen en nieuwe communicatiemiddelen maken dit mogelijk. Het eindplaatje van de Unieraad is duidelijk. Het bureau bestaat uit de fulltime aangestelde Algemeen Coördinator en een fulltime secretaresse. Het niet onbelangrijke subdoel bij de reorganisatie zoals wij die hebben ingezet is op termijn het substantieel verlagen van de Uniebijdragen, zeker als het actieve deel van onze deelnemers in het PIF kunnen worden ondergebracht in het PGGM.

Tijdens het verslagjaar hebben een tweetal gemeenten een beroep op de Unie gedaan voor een dispensatieregeling. Met één gemeente is door de FCU een regeling getroffen die door de Unieraad is overgenomen, met de andere gemeente is een betalingsregeling getroffen door de Unieraad.

Portefeuille gemeenteopbouw-werk/evangelisatie (GO/E)

2003 heeft voor het taakveld GO/E in het teken gestaan van aanpassing aan de nieuwe organisatiestructuur, terwijl tegelijkertijd de normale werkzaamheden in en ten behoeve van plaatselijke gemeente is doorgegaan. Het taakveld kende vanuit de oude organisatiestructuur de volgende onderdelen:

1. De Werk- en Studiegroep voor Evangelisatie (WSE), die naast bezinning op evangelisatie de jaarlijkse conferentie voorbereidde en organiseerde.
2. De Stuurgroep Gemeente Opbouw (SGO) die alles met betrekking tot gemeenteopbouw onder zich had.
3. De Werkgroep Jongeren Evangelisatie (WJE) die zich bezig hield met acties gericht op evangelisatie voor en door jongeren.

De nieuwe organisatiestructuur bracht SGO en WSE bij elkaar. De WSE is in de SGO opgegaan.

Y. Postma

Het zal iedereen wel duidelijk zijn dat gemeenteopbouw, gericht op bouwen aan gezonde gemeenten, alle taakvelden binnen onze Unie raakt. Bezinning op de plaats van gemeenteopbouw en de plaats van de SGO binnen het geheel en binnen het taakveld bleek geen overbodige luxe.

In een ontmoeting van de Stuurgroep Gemeente Opbouw met de portefeuillehouder op 4 maart werden de contouren zichtbaar van het nieuwe taakveld GO/E. In deze nieuwe structuur is de SGO binnen het taakveld GO/E een denktank, waarin literatuur besproken wordt, methodes worden ontwikkeld en keuzes in gemeenteopbouw worden doordacht. Zo ontstaan impulsen voor nieuwe visie en activiteiten. De werkzaamheden van leden van de SGO verricht in en aan plaatselijke gemeenten leveren, evenals ontmoetingen binnen gemeenten, vragen of ontdekkingen op voor gemeenteopbouw die in de SGO worden doordacht en besproken.

De projecten, zoals het organiseren van de conferentie, campingevangelisatie vanuit de WJE en andere opgestarte of nog op ter starten nieuwe projecten worden vanuit de SGO aangestuurd. Daarmee heeft de SGO naast de denktankfunctie een belangrijke aansturende functie voor de aan haar verbonden projecten. De structuur binnen het taakveld GO/E stelt de SGO in staat om vanuit een directe verbinding met de uitvoering van het beleid, na te denken over eventueel aanpassing van de visie en het beleid.

Met veel enthousiasme zijn we in deze nieuwe structuur begonnen om de meest belangrijke onderwerpen het eerst te doordenken. We zoeken daarbij nadrukkelijk aansluiting bij wat er in de gemeenten leeft. Zo kwamen we uit bij de bepalende vragen:

– *Hoe bereiken we het hart?*

– *Hoe groeit er weer passie voor Jezus?*
Deze vragen raken de kern van gemeenteopbouw. Een vernieuwing van binnenuit door het veelbelovende evangelie.

Binnen de nieuwe structuur in het taakveld Gemeenteopbouw en Evangelisatie bleek het nodig om keuzes te maken in de werkwijze van de SGO om doelgerichter toerusting aan de gemeenten te bieden. Het gaat op dit moment om de volgende projectgroepen:

1. Pilotproject gemeenteopbouwwerkers volgen
2. Organisatie conferentie (jaarlijks)
3. Toerusting op maat (regionaal/groepen gemeenten in dezelfde situatie)

4. Gemeentestichting
5. International Commission
6. Cursussen
7. Werkgroep Jongeren Evangelisatie
8. Taakveldoverschrijdende activiteiten

Vanwege het uitvoerende werk in de projectgroepen kan de SGO minder gaan vergaderen. In elke projectgroep zit minimaal één SGO lid. De taakveldverantwoordelijke is de verbindende persoon in het taakveld. Hij houdt contact met de portefeuillehouder. Uiteindelijk worden visie en beleid vastgesteld binnen de Unieraad.

Deze nieuwe opzet heeft in 2003 goed gefunctioneerd. Voor het seizoen 2003-2004 zijn we naar zes vergaderingen gegaan. Om te kunnen functioneren als denktank is voor elke vergadering een thema ingeleid en besproken.

Zo hebben we aandacht besteed aan de vragen: "Hoe bereiken we het hart? Hoe groeit er weer passie voor Jezus?" Uit dit thema kwam de vraag naar boven: wat is hierin de verantwoordelijkheid van de leiding van de gemeente? Wordt geestelijk leiderschap geaccepteerd in onze gemeenten, of staat daarvoor het door ons zo gekoesterde gemeentebesef in de weg...? U merkt het: de denktank laat u graag meedenken in vragen die het functioneren van plaatselijke gemeenten in het hart raken.

Het op 1 april 2002 gestarte pilotproject loopt door tot 1 april 2005. Het pilotproject omvat het begeleiden van vier gemeenten op contractbasis voor een bepaald aantal uren per week door drie gemeenteopbouwwerkers. Het betreft de gemeenten Groningen Noord, Appingedam, Krommenie en Pernis. In het verslagjaar is Arjan Treuren toegevoegd aan de staf als gemeenteopbouwwerker en is evenals de overige drie gemeenteopbouwwerkers voor een aantal uren per week verbonden aan een gemeente. Voor Arjan is dit Ede. Anne de Vries is verbonden aan Appingedam, Teun van der Leer aan Groningen Noord en Peet Wijchers aan Krommenie en Pernis.

Elke gemeente wordt daarin op maat geholpen, kent een eigen tempo, bepaalt haar eigen doelen, maar ze vinden elkaar in het gezamenlijke verlangen om te groeien in geloof en getal. In maart zijn de gemeenteopbouwwerkers en afgevaardigden van de vier gemeenten bij elkaar gekomen onder leiding van de portefeuillehouder, Jur Kruizinga en in aanwezigheid van de

Algemeen Coördinator, om het eerste jaar te evalueren. De vier gemeenten (Ede was nog niet in beeld) toonden een grote mate van tevredenheid over de voortgang van het proces.

Het doelgericht, structureel en planmatig werken aan visieontwikkeling en beleidsvorming vanuit een analyse van de bestaande situatie werd als uiterst noodzakelijk en richtinggevend ervaren. Voor de gemeenteopbouwwerkers en de betreffende gemeenten is het wel wennen aan een nieuwe invulling van het (bege-)leiden van de plaatselijke gemeente. Een gemeenteopbouwwerker is geen voorganger van een plaatselijke gemeente. Hij begeleidt het gemeenteopbouwproces en daar waar nodig is hij in de toerustende sfeer aanwezig. Dat betekent soms een voelbare spanning in wat individuele leden aan verwachting hebben en wat door gemeenteopbouwwerkers geboden wordt. Het pilotproject zet ons daarmee nadrukkelijk op het spoor van een hernieuwd doordenken van het voorgangerprofiel.

In het jaar 2003 zijn de gemeenteopbouwwerkers evenals in 2002 begeleid door drs. Marius Stehouwer in een aantal intervisiebijeenkomsten. Deze bijeenkomsten hebben geleid tot een voorlopig rapport dat in 2004 zal worden aangevuld en besproken en daarna gebruikt zal worden voor verdere aandacht en ontwikkeling van gemeenteopbouwprocessen in plaatselijke gemeenten.

De gemeenteopbouwwerkers doen in de SGO verslag van hun werkzaamheden. Daaruit blijkt dat een fors aantal gemeenten op zeer uiteenlopende terreinen (visieontwikkeling, helpen bij het maken van beleid en stappenplannen, het geven cursussen, het helpen bij de implementatie van kringen, coaching, etc.) is geholpen.

Ook hebben Peet Wijchers en Erik Huiting de conferentie Purpose Driven Church in Saddleback, Verenigde Staten, bezocht om te kijken wat deze aanpak kan betekenen in Nederland. Teun van der Leer was aanwezig bij de conferentie Natural Church Development in Cumbria, Engeland, over de waarde van de 'natuurlijke gemeenteontwikkeling' van Christian Schwarz. Anne de Vries vertegenwoordigde ons bij de home mission secretaries conference van 19 – 22 juni in Fuzine, Kroatië.

In februari 2003 werd de meerdaagse conferentie 'Online met de Geest' gehouden. Het organisatorische deel werd afgehandeld door de project-

groep 'Organisatie conferentie' in samenwerking met het DUB. Dat verliep prima! De conferentie was een vervolg op het thema 'Zonder visie geen beleid' uit 2002. Centrale stelling was nu dat visie geboren wordt in het hart, online met de Geest. Waardevol waren de praktijkvoorbeelden van Arnhem-Centrum, Dordrecht, Hengelo-Centrum en Utrecht De Rank, vier heel diverse gemeenten. Gemeenten gingen met hun eigen situatie aan de slag en er ontstonden ook contacten tussen gemeenten.

In de loop van 2003 is verder nagedacht over de werkwijze van het taakveld. We merken dat verschillende gemeenten met verschillende vragen zitten en ook een eigen proces doorlopen. We besloten vast te houden aan een jaarlijkse conferentie. Liefst op een zaterdag (met evt. een vrijdagavond) zodat mensen die geen vrij kunnen/willen nemen van hun werk ook de gelegenheid hebben te komen. Zo werd in 2003 de conferentie 'Bezielend leiderschap' van februari 2004 voorbereid.

Er is gekozen voor het in gang zetten van toerusting op maat. Zijn er groepen gemeenten die met dezelfde dingen bezig zijn, die tegen dezelfde problemen oplopen? Hoe kunnen we deze gemeenten als groep helpen en ook kansen creëren waarbij gemeenten meer voor elkaar gaan betekenen? Hieruit is voortgekomen dat er op 19 november een bijeenkomst gehouden is in Den Haag met mensen uit de Uniegemeenten in de grote steden van de Randstad (Amsterdam, Haarlem, Rotterdam, Den Haag). Juist in deze trendsettende steden van Nederland blijken de Uniegemeenten het erg moeilijk te hebben door diverse redenen. Het is erop of eronder. We zijn ervan overtuigd dat we dit als Uniegemeenschap niet zomaar kunnen laten gebeuren. Daarom wordt gezamenlijk gezocht naar wegen voor ondersteuning en nieuwe wegen naar de toekomst.

De WJE (Werkgroep Jongeren Evangelisatie) heeft ook in 2003 haar jaarlijkse activiteiten op camping "De Otterberg" voortgezet. Het gaat hier om drie teams die elk twee weken verzorgen. Het aanbieden van recreatieve activiteiten door teams van jongeren geeft kansen om op natuurlijke wijze contacten met andere jongeren te leggen. Het jarenlang werken op dezelfde camping heeft boeiende contacten opgeleverd. Juist in de contacten met vaste campinggasten groeit de mogelijkheid om over vragen van geloof en leven te praten. Uitgangspunt is en blijft evangelisatie

door en voor jongeren. Het optrekken in teamverband werkt ook uitermate geloofsopbouwend voor de jongeren in het team.

De WJE heeft in 2003 de mogelijkheden onderzocht van evangelisatie in en door diaconale projecten. In 2004 hopen we hier praktische invulling aan gegeven te hebben.

De samenstelling van de SGO aan het eind van 2003 was als volgt: br. H.D. Huiting (voorzitter), br. O.W. Blok (secretaris), br. R. Erwich, br. Y. Horjus, br. T. van de Leer, br. N. Schipper, br. W. Sikkema, br. A. Treuren, br. A. de Vries, br. O.H. de Vries en br. P. Wijchers (taakveldverantwoordelijke Gemeenteopbouw en Evangelisatie). Portefeuillehouder in de Unieraad voor Gemeenteopbouw en Evangelisatie (GO/E) was br. J. Kruizinga.

Hoe bereiken we het hart? De SGO kijkt naar de toekomst. Er is een koninkrijk dat komende is... God wil in onze gemeenten en door ons heen werken. Dat motiveert ons enorm. Er is alle reden voor geloof en hoop. En voor ontspanning en een afhankelijke houding naar de Heer Jezus.

Portefeuille jeugd- en jongerenwerk

Het jaar 2003 is een turbulent jaar geworden. Het jaar begon met het nadenken over de toekomst van het jeugdwerk binnen de Unie tijdens het vrijwilligersweekend van de NBJB. Daar is uitgekomen dat het jeugdwerk meer kan en moet inspelen op de behoeften van jongeren. Binding met de NBJB is niet vanzelfsprekend aanwezig. Niet bij de kinderen en jongeren, maar ook niet bij de leiding van jeugdgroepen.

Dit blijkt onder andere ook uit de gemeentebezoeken die de leden van de Unieraad hebben gebracht aan diverse gemeenten. Tijdens deze bezoeken is gebleken dat veel gemeenten moeite hebben om de diensten zo in te richten dat ze voor jong en oud aantrekkelijk zijn. Kleine gemeenten of beter, gemeenten met weinig jeugdigen, hebben moeite om hun jongeren vast te houden. Zodra zij mobiel worden vertrekken ze naar andere (baptisten) gemeenten. Opvallend zijn de gebruikte programma's voor jeugdigen vanaf 12 jaar: Youth Alfa en Rock Solid. Gemeenten zoeken daarvoor ondersteuning bij niet-baptisten organisaties omdat de NBJB hen hier niet bij kan helpen.

Naast de moeite met het jeugdwerk is er in de gemeenten ook veel goeds te

noemen over het jeugdwerk. Bijvoorbeeld de gemeente die kwetsbare kinderen een middag lang opvangt, hen de warmte geeft die ze nodig hebben. In het jargon van het welzijnswerk heet dat ongesubsidieerde buitenschoolse opvang! In de gemeente heet het gewoon er voor die kinderen zijn.

Tijdens het bezoeken van gemeenten is gebleken dat de relatie gemeente-NBJB niet optimaal is. Er zijn gemeenten die een goede relatie met de NBJB onderhouden maar helaas zijn er ook gemeenten waar de relatie onder spanning is komen te staan of waar geen relatie meer is.

De kritiek van de gemeenten spitst zich toe op een aantal punten:

- het materiaal is gedateerd en voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd
- er is geen of te weinig persoonlijke ondersteuning vanuit de NBJB voor het lokale jeugdwerk
- de populaire programma's als Youth Alfa en Rock Solid kunnen niet op steun rekenen
- de activiteiten van de NBJB zijn altijd in het noorden van het land.

De kritiek vanuit de gemeenten is in verschillende gesprekken met de NBJB en binnen de jeugdraad ter sprake gebracht en (h)erkend. Vanuit de Unieraad wordt dan ook aangehouden op snelle veranderingen. Een grotere betrokkenheid van de lokale afdelingen, meer jeugdigen betrekken bij de landelijke activiteiten en een duidelijke zichtbaarheid in de gemeente ziet de Unieraad als prioriteit. Daarvoor wil de Unieraad afspraken maken in prestatiecontracten.

Heldere doelstellingen en meetbare resultaten. Juist op dit punt bleken de verschillen tussen de Unieraad en de NBJB. De NBJB was van mening dat begrotingsgelden voor het jeugdwerk van de Unie van haar waren en dat de Unie daarover verder geen zeggenschap had. De Unieraad meende dat het geld voor het jeugdwerk was en dat alle gemeenten ondersteuning moesten krijgen. Midden in het gesprek hierover besloot de minister van VWS om alle subsidies met ingang van 1 januari 2004 stop te zetten en alleen nog geld te geven waarmee de wachtgelden bekostigd konden worden. De vraag van de NBJB om het hele bedrag aan subsidie op te vangen, is door de Unieraad niet overgenomen. Dat zou leiden tot een (te) forse verhoging van de Uniecontributies. De Unieraad was bereid om de NBJB zodanig te ondersteunen dat de activiteiten voortgezet konden worden. Vorenstaande heeft de relatie tussen Unieraad en de

NBJB in een-ernstige crisis gebracht. In dit soort situaties lopen persoonlijkke verhoudingen bijna onvermijdelijk schade op.

De Unieraad beseft dat het voor de jeugdconsulent en de administratieve kracht een zeer moeilijke periode is geweest. Tijdens de Jongeren Algemene Vergadering en de Algemene Vergadering van oktober is dat voor iedereen toonbaar aanwezig geweest. Positief was de betrokkenheid van jongeren bij dit proces en hun inbreng. Zij zijn immers de dragers van het jeugdwerk.

Al snel na oktober konden de Unieraad en het bestuur van de NBJB toch samen nadenken over de toekomst. In relatief korte tijd is veel werk verzet door de NBJB en de Unieraad. Dat heeft geleid tot het in stand houden van het werk van de NBJB, iets dat door de AV mogelijk is gemaakt door de extra 25.000 Euro die ter beschikking is gesteld voor het jeugdwerk.

Binnen het DUB is Arjan Treuren bereid gevonden om het jeugdwerk landelijk en lokaal te ondersteunen en om bij te dragen aan een nieuw beleidsplan. In november werd begonnen met het opzetten van een behoeftenonderzoek door een extern bureau. Verder is eind 2003 bekeken of Griet Ongersma, de administratieve kracht van de NBJB, in dienst kon komen van het DUB met als standplaats Schoonloo. In januari 2004 heeft de Unieraad dat in nauwe samenspraak met de NBJB gerealiseerd.

Terugkijkend is het een turbulent jaar geworden waarin, jammer genoeg, mensen schade hebben geleden. Toch moet de slotconclusie zijn dat de NBJB en de Unieraad samen verder gaan om het jeugdwerk handen en voeten te geven op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Portefeuille vrouwenwerk

De situatie van het taakveld vrouwenwerk verschilt met die van de andere taakvelden. Het taakveld zoekt namelijk in overleg met de zelfstandig werkende Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging (NBVB) naar wegen om visie en beleid te ontwikkelen voor vrouwenwerk gericht op mogelijk alle vrouwen binnen de Uniegemeenten. Er is daarom in het verslagjaar veel overleg geweest. Uiteraard vrij intensief tussen portefeuillehouder, Janny Kuilman en taakveldverantwoordelijke, Peet Wijchers, aan de ene kant en het Landelijk Bestuur (LB) van de NBVB aan de andere kant.

Om de gesprekken met het LB van de

NBVB te vergemakkelijken hebben Janny Kuilman en Peet Wijchers een gespreksnotitie geschreven die niet alleen besproken is met het LB en de kadertrainingscommissie, maar die ook een rol heeft gespeeld in de kadertrainingsdagen. De inhoud van de gespreksnotitie is voor een deel gebaseerd op ervaringen opgedaan binnen de door de Unieraad afgelegde gemeentebezoeken. We noemen de belangrijkste.

1. Een meerderheid van de vrouwen vervult haar taak in de meeste gemeenten ogenschijnlijk met plezier.
2. Vrouwen hebben over het algemeen weinig tijd voor extra ontmoetingen naast werk, sport en gezin. De tijd die voor andersoortige ontmoetingen (bijvoorbeeld het binnen gemeentelijk geloofsgesprek e.d.) overblijft, wordt liever samen met de partner ingevuld.
3. Vrouwen willen (net als mannen) zich liever niet voor langere tijd structureel aan iets binden. Ze bezoeken bijeenkomsten in een vrijblijvende sfeer.
4. Ze werken graag projectmatig (bijvoorbeeld onder asielzoekers.)

Binnen de gespreksnotitie zijn ook enkele belangrijke vooronderstellingen geformuleerd.

Te weten:

1. Vrouwenwerk binnen de Unie mag meer zijn dan het werk van de NBVB.
2. Het training- en toerustingwerk van de NBVB mag er zijn en sluit aan bij de behoeften van vooral het kader van het plaatselijke vrouwenwerk.
3. Veel afdelingen van de NBVB vergrijzen en missen de aansluiting bij de ontwikkeling van de NBVB.

De nieuwe organisatie van de Unie voorziet in taakveldoverschrijdende activiteiten om het werk van de verschillende taakvelden op elkaar te doen aansluiten, aanvullen en/of te ondersteunen. Vanuit deze gegevens willen we ons samen met de NBVB richten op een nog grotere integratie van vrouwen in het gemeentelijk werk en het aanbieden van training- en toerustingaanbod voor een zo breed mogelijke groep vrouwen. Dus meer dan alleen de vrouwen aangesloten bij de NBVB.

Om deze gedachten met een zo breed mogelijk publiek te delen, heeft Peet Wijchers gesproken op de Algemene Vergadering van de NBVB op 24 april en tijdens de Algemene Vergadering van de Unie te Leeuwarden in oktober, ter vervanging van Janny

Kuilman. Hoewel Janny Kuilman een deel van de vergadering heeft kunnen bijwonen, was ze wegens ziekte niet in staat de presentatie van het taakveld Vrouwenwerk te doen. Tijdens de AV van de Unie in oktober heeft Linda Schipper een workshop verzorgd voor het taakveld vrouwenwerk.

Graag maken we hier gewag van de zeer geslaagde ontmoetingsdag in Kampen op 5 april onder het thema: 'Ontmoeten'. Een dag door Janny Kuilman en leden van de NBVB georganiseerd.

Een vrij grote delegatie vrouwen is van 22 mei tot 26 mei naar de BWA conferentie geweest. Een zeer inspirerende ontmoeting.

In de gesprekken tussen het taakveld Vrouwenwerk en de NBVB is er ruime aandacht voor een optrekken met elkaar zodat er op termijn sprake kan zijn van integratie. Daarbij streven we er naar zoveel mogelijk van de NBVB activiteiten die effectief, bemoedigend en inspirerend zijn te behouden. We verlangen ernaar om deze activiteiten en nieuw te ontwikkelen activiteiten beschikbaar te krijgen voor een zo groot mogelijke groep vrouwen in alle leeftijdscategorieën. We verwachten daardoor duidelijker, aanstekelijk en getuigend te zijn voor nog meer vrouwen.

Portefeuille Zending & Diaconaat

Het jaar 2003 werd gekenmerkt door verandering in de personele samenstelling van het taakveld en de personele samenstelling van zendingen op het zendingsveld.

De werkgroep zending en diaconaat bestond aan het begin van het jaar uit br. Sietzo Edens (voorzitter), zr. Anneke Blaauw-Tijman (secretaris), zr. Jeltje Blaauw-van Lune en zr. Ina Jager-de Haan. Na de zomervakantie verlieten Anneke Blaauw-Tijman en Ina Jager-de Haan deze werkgroep. Beide zusters hebben vele jaren hun krachten, gaven en tijd gegeven aan het werk van de zending en we zijn hen daar heel dankbaar voor. Gelukkig mochten we ook verschillende nieuwe mensen welkom heten in de werkgroep. Allereerst zr. Tilly Verwaal-Knook als secretaresse en later ook zr. Gea Figaroa, br. Gerrit Kanis en br. Jelle Horjus. De werkgroep vergaderde op 16 januari, 21 maart, 8 mei, 1 september, 6 oktober en 17 november.

De vergaderingen werden steeds bijgewoond door de portefeuillehouder zending en diaconaat, die dit jaar bij gebrek aan een taakveldverantwoor-

delijke ook op interim basis die functie vervulde.

Teneinde meer inzicht te krijgen in wat het Dienstencentrum zou kunnen betekenen op het gebied van diaconaat werd een brainstormgroep samengesteld bestaande uit de brs. J.G. Brongers, W.A.C. Hardeman, H.W. Nieboer, M. Stehouwer, A. Treuren en G. Verbeek onder voorzitterschap van de portefeuillehouder. De groep kwam op 8 juli en 16 september bijeen en organiseerde een enquête over de visie op en de plaats van diaconaat in de gemeenten.

Een belangrijk deel van onze zendingsarbeid is ingebed in de European Baptist Mission (EBM). In april 2003 vond de EBM Mission Council plaats in Wenen, waar wij gewoontegetrouw met vier afgevaardigden aan hebben deelgenomen. Het was een inspirerende en boeiende bijeenkomst, waarbij duidelijk werd dat de Afrikaanse partner Unies naar een meer gelijkwaardige positie in de EBM streven.

Reeds vele jaren werken Hans en Aisha Oosterloo-Turray in Sierra Leone. Naast hun educatieve en toerustingprogramma's houdt in het bijzonder Hans zich bezig met het begeleiden van de EBM projecten, die in nauwe samenwerking met de Baptist Convention of Sierra Leone worden uitgevoerd. Een hoogtepunt was de heropening van het oogziekenhuis in Lunsar, waarvoor succesvol actie was gevoerd met hulp van de Wilde Ganzen. Ook de wederopbouw van het ziekenhuis in Kassiri werd ter hand genomen. In december kregen zij bezoek van de zusters Ducky Rosier en Jeltje Blaauw-van Lune, dat als heel bemoedigend werd ervaren.

In Garoua (Kameroen) werd de uitbreiding van het Centre Technique de Garoua (CTG) met de middelen van de Europese Unie voltooid. Onze zendingen Wim en Marjolein Hardeman-Sussenbach mochten de feestelijke opening van het vergrote centrum nog meemaken en dit werd tegelijkertijd hun afscheid na 9 jaar trouwe dienst. We zijn dankbaar voor hun toewijding al die jaren. Bij zijn afscheid kreeg Wim als teken van waardering voor zijn bijdrage aan de ontwikkeling van het land een officiële Kameroenese onderscheiding.

In april gingen zij terug naar Nederland. Vanaf 1 januari heeft Peter Boers het directeurschap van het CTG overgenomen. Hij, zijn vrouw Christa en hun kinderen Thijmen en Maureen zijn ondertussen helemaal thuis in

Kameroen. Op 8 november werd in Mesquine (Kameroen) hun derde kind geboren, dat de naam Hugo kreeg.

Een verheugende aangelegenheid was de aanvaarding van Marijke van de Poll als Unie zendelinge. Zij kon helaas niet worden uitgezonden via de EBM, maar we zijn dankbaar dat zij toch in 2004 naar Nigeria kan gaan, om als fysiotherapeute te werken in een lepraziekenhuis in Sokoto. Zij zal uitgaan voor de LEPROA-zending.

Tenslotte noemen we nog de namen van Marlies Hartkamp (gemeente Veenendaal) en Theo en Margreet de Roo (gemeente Hoogeveen-Bethel), die wij financieel ondersteunen als Unie Zendingswerkers. Marlies werkt voor de OZG in het Verre Oosten, terwijl het echtpaar De Roo in 2003 werd uitgezonden door de MAF en in Kenia werkt.

Voor het op de hoogte houden van de gemeenten over de gang van zaken op het zendingsveld en het persoonlijke welzijn van de zendingen maken we gebruik van ons orgaan *De Christen* (met name de Zending Specials). Daarnaast werd op 22 maart 2003 de Zendingsdag in Zwolle gehouden, waar we dit keer 100 bezoekers mochten verwelkomen.

Ook dit jaar was er een grote inspanning van Zusterhulp en de gewesten in WIN (Wereld in Nood) verband om via allerlei projecten het zendingswerk in Afrika financieel te ondersteunen. In dit verband noemen we graag de actie die de gewesten Twente en Drenthe/ZO Groningen hielden voor een vrachtwagen en lesmateriaal ten behoeve van het CTG in Kameroen. Deze actie werd gehouden in het kader van het Wilde Ganzen-ICCO vermeerderingsprogramma. De door de gewesten bijeengebrachte 7.000 Euro werd door Wilde Ganzen/ICCO vermeerderd tot 30.000 Euro!

Er zijn op dit moment allerlei bewegingen op het internationale zendingsgebied, die ook ons dwingen na te denken over de wijze waarop we invulling geven aan het taakveld zending en diaconaat. In onze gemeenten zien we regelmatig dat mensen voor kortere of langere tijd in de Derde Wereld landen gaan werken. Om de gemeenten toegang te geven tot een organisatie met veel praktische ervaring op dit gebied is de Unie in 2003 lid geworden van de Evangelische Zendingen Alliantie (EZA). Daarmee wordt het voor de gemeenten mogelijk om rechtstreeks toegang te krijgen tot toerustingprogramma's en andere middelen om lo-

kale gemeenten meer missionair te maken. Ook op verzekeringsgebied stelt de EZA haar diensten ter beschikking.

Een interessante ontwikkeling is het contact van Nederlandse gemeenten met geestelijke leiders uit Afrika. In het taakveld proberen wij ieder jaar iemand van hen voor een korte periode naar Nederland te halen, over het algemeen aansluitend aan de Mission Council. Dit jaar bezocht rev. Paul Msiza, Algemeen Secretaris van de Zuid-Afrikaanse Unie, enkele gemeenten en dit werd als heel inspirerend ervaren.

Met dankbaarheid zien we terug op Gods voorzienigheid en zegen bij de arbeid in Zending en het Diaconaat. Ook is er dankbaarheid voor de liefde en inzet van zo velen in Nederland en Afrika, die uit willen gaan om het verloren te zoeken en te leiden naar onze Heer Jezus Christus. In Zijn kracht mogen we uitgaan om te oogsten!

Portefeuille Theologische vorming

In het afgelopen jaar hebben we de werkzaamheden binnen het Taakveld Theologische Vorming meer gestalte zien krijgen. Hieronder volgen de punten waaraan gewerkt is. Het betreft die zaken die werden opgenomen in de beleidsnotitie van de Unie over de jaren 2002-2005. Deze notitie is op de AV 2003 (Leeuwarden) kort aan de orde geweest. We kiezen in dit verslag voor die uitgangspunten van beleid waarmee concrete vorderingen gemaakt zijn.

Voorgangerprofiel

De noodzaak van herbezinning op het profiel van de voorganger (wat zijn de taken, wat is zijn positie in de gemeente etc.) wordt door veel gemeenten gevoeld. Er tekenen zich in toeneemende mate veranderingen af in de taakstelling van voorganger. We signaleren dat het werk voor een behoorlijk aantal voorgangers (te) zwaar wordt.

Een drietal vragenclusters speelt een duidelijke rol in de bezinning rondom het voorgangerschap:

- De noodzakelijke evaluatie van het voorgangerschap in de gemeenten: er spelen veel vragen rondom leiderschap, burn-out, beleving van het voorgangerschap etc.
- Welke rollen moet een voorganger in de gemeente vervullen nu en gericht op de toekomst: getuigt het van wijsheid om een voorganger nog steeds te beschouwen als een generalist, het zogenaamde 'schaap met de 5 poten'? Mag er ook sprake

zijn van een zekere specialisatie in de taakstelling? Zijn in de toekomst regionale teams van voorgangers een mogelijkheid?

- De vraag naar hoe voorgangers moeten worden opgeleid en begeleid: de twee vragenclusters hierboven hebben directe gevolgen voor de wijze waarop voorgangers worden opgeleid. Misschien is het goed om in de opleiding differentiaties aan te brengen. Naast een basisopleiding kunnen toekomstige voorgangers zich richten op bepaalde specialisaties in relatie tot hun eigen gaven en talenten. Ook de structurele begeleiding van studenten en zeker van voorgangers die al langere tijd functioneren lijkt hierin van groot belang.

Dit geheel van vragen heeft de nodige aandacht gekregen in de vergaderingen van het College van Beroepbaarstellingen (CvB) en het Bestuur van de Theologische Opleiding (BTO). Concreet resultaat hiervan is onder andere dat er conferentiedagen gepland zijn om met de gemeenten hierover van gedachten te wisselen. We geloven dat het van groot belang is om elkaar hierin te betrekken.

Professionele begeleiding

Het CvB heeft (in nauwe samenhang met het bovenstaande onder voorgangerprofiel) tevens een eerste aanzet gegeven tot de instelling van het mentoraat voor beroepbaar gestelde voorgangers. Het mentoraat is een gestructureerde vorm van geestelijke begeleiding voor voorgangers die een beroepbaarstelling hebben ontvangen. Het ligt in de lijn van de verwachting dat het Seminarium een aantal mentoren zal opleiden en toerusten die vervolgens ingezet kunnen worden in de begeleiding. Begeleiding voor reeds langer functionerende voorgangers moet in aanvulling op het mentoraat nog verder uitgewerkt worden.

Seminarium

Relatie gemeenten-opleiding

In het afgelopen jaar heeft het Seminarium zich duidelijk laten zien met als doel de relatie met de gemeenten te versterken. Door middel van toenemende persoonlijke contacten met gemeenten en regelmatige informatie aan gemeenten zijn de banden aange trokken.

Het meest duidelijk werd dit door de pastorale trainingsweek die in november 2003 gehouden werd in de Baptistengemeente Dordrecht. Een week waarin gemeente en opleiding elkaar ontmoetten rondom de thematiek van de pastorale zorg. Studenten, docenten en de gemeente kijken terug op een zeer geslaagde week. Hiermee verdwijnt het stoffige imago van de opleiding en krijgt het Seminarium opnieuw een eigen gezicht: betrokken op de toerusting van mensen voor dienst aan de Heer en zijn gemeente. Uiteraard helpt de in 2003 gelanceerde website

(www.baptistenseminarium.nl) hierbij.

Praktijkcomponenten in de opleiding

Een eerste aanzet hiertoe werd gegeven door de al genoemde pastorale trainingsweek, maar ook de voor de betrokkenheid van studenten bij het werk van de NBVB en de NBJB. Met name de Bijbelschool van de NBJB was in 2003 een uitstekende ervaring. Als docenten en studenten namen we deel aan deze boeiende toerustingactiviteit. Gesprek over andere mogelijkheden is volop gaande (studenten die stagelopen met Gemeenteopbouwwerkers?). In 2003 vonden ook de eerste oriënterende gesprekken plaats rondom een mogelijke aanpassing van de TWO (Tweede Weg Opleiding) naar een programma dat sterker inzet op de afwisseling tussen theorie en praktijk.

Instroom dagopleiding

Het aantal studenten dat aan de dagopleiding begon in 2003 was opnieuw te laag. Een student meldde zich aan. Vanuit het BTO heeft dit punt de aandacht. Bezinning op dit punt heeft een hoge prioriteit.

Begeleiding van studenten

In 2003 kreeg begeleiding van studenten veel aandacht. Zowel op het persoonlijke vlak als studiegericht werden er gesprekken gevoerd. Positief waren ook de gezamenlijke activiteiten van de dagopleiding, TWO en de ETH-studenten. De onderlinge verbondenheid werd hierdoor sterker.

Kwaliteitsbewaking en controle

In het kader van de kwaliteitsverbetering van de opleiding aan het Seminarium werd in 2003 een begin gemaakt met een notitie waarin het onderwijs van het Seminarium en de daarmee samenhangende zaken in kaart gebracht worden. De drie leerwegen die we kennen, de dagopleiding, TWO en de Baptisten variant aan de ETH worden komen hierbij aan de orde. Het BTO besloot eveneens tot de invoering van een studievoortgangs controlesysteem. Met deze module kan op vrij eenvoudige wijze de voortgang van studie worden nagegaan.

Internationale betrokkenheid

Als Seminarium zijn we actief betrokken bij de toenemende internationale

Overzicht van ingeschreven studenten per 31 december 2003

a. Dagopleiding

Naam student	Studiejaar	Aanvaard CvdO/CvB	Aanvaard AV
Boaz van Luijk	1		
Tabitha de Groot	4		
Roelof Ham	6		
Dirk-Jan Horjus	7	Ja	Ja
Jelle Horjus	7	Ja	Ja
Kerst Sikkema	10	Ja	Ja

Voor een gedeelte van het seminariumonderwijs

Paul Plug	1		
George van der Hoff	3		
André Huiting	3		

b. Tweede Weg Opleiding (TWO)

Naam student	Studiejaar	Aanvaard CvdO/CvB	Aanvaard AV
Jaap van Dalen	3		
Wouter Droppers	3		
Jan Foppen	3		
Pedro Kuit	3		
Remko Zijlstra	3		
Michel Dethmers	5		
Henk Noordhuis	5		
Hans van de Stolpe	5		

c. Evangelische Theologische Hogeschool (ETH) 'Baptisten variant'

Naam student	Studiejaar	Aanvaard CvdO/CvB	Aanvaard AV
Jan-Martin Berghuis	2		
Jaco Oversluizen	2		
Klaas Kwant	2		
Egbert van Rhee	5		
Harry Pot	5	Ja	Ja

samenwerking op het gebied van theologisch onderwijs. Binnen de EBF (Europese Baptisten Federatie) is dit het CEBTS (Consortium of European Baptist Theological Schools, meer dan 15 Seminaria zijn lid). Het Seminarium is lid van dit platform dat eens in de 1½ jaar bijeenkomt. In juni 2003 was de rector van het Seminarium in Berlijn op de 2^e CEBTS ontmoeting aanwezig. Doelstelling blijft de uitwisseling van docenten en studenten en samenwerking te bevorderen.

Stichtingen, commissies en dergelijke

De jaarverslagen ontvangen van de volgende organen en commissies zijn als bijlage aan dit verslag gehecht. Immers alleen het verslag van de Unie zou te weinig vertellen van al het werk dat onder ons wordt gedaan. Het gaat in dit geval om de verslagen van de:

- Unie Bouwstichting
- *De Christen*
- GBS
- NBJB
- Werkgroep WAS
- Financiële Commissie der Unie
- Beheerscommissie 'De Strubben'
- RCOB

Staat uw verslag er niet bij dan is dat niet ontvangen. Jammer. Wilt u het alsnog toevoegen? Het kan, stuur uw verslag aan de secretaris van de Unieraad en het wordt alsnog toegevoegd.

Statistiek

Het ledental per 1 januari 2002 bedroeg **12.065**

Toename door:

Doop	313
Attestatie	198
Andere gemeenschappen	184
Wederopname	36
Correctie ledenlijst	52

Zuivere toename **783**

Afname door:

Overlijden	186
Attestatie	191
Andere gemeenschappen	172
Onttrokken	256
Uitgesloten	20
Correctie ledenlijst	328 *

Zuivere afname **1.153**
Netto afname **370**

Het ledental per 1 januari 2003 bedraagt **11.695**

* inclusief het uittreden van de Baptistengemeente Vroomshoop

Wat gebeurde er binnen de Unie in 2003?

januari

- 1 10-jarig bestaansjubileum Baptistengemeente Zoetermeer
- 10-11 Vrijwilligersweekend NBJB
- 25 25-jarig jubileum als voorganger van ds. Yme Horjus

februari

- 9-11 GO-conferentie gehouden op 'De Bron' in Dalfsen
- 12 25-jarig jubileum als voorganger van ds. D.M. Stichter
- 16 Radio-uitzending vanuit de Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat
- 21-28 Bijbelweek NBJB op 'De Strubben' in Schoonloo

maart

- 10 40-jarig jubileum als voorganger ds. J. Schouten
- 14-16 Weekend alleenstaanden op 'Het Brandpunt' in Doorn
- 22 Unie Zendingsdag in Zwolle
- 28 Afscheid Wim en Marjolein Hardeman in Kameroen
- 29 Jubileumbijeenkomst 50-jarig bestaan Baptistengemeente Assen
- 30 Bezoek jeugd aan de Baptisten-gemeente Stadskanaal-Zuid

april

- 2 25-jarig jubileum als voorganger ds. S.J. Van der Laan
- 5 Vrouwenontmoetingsdag in Kampen
- 5-15 IBS Bijbelschool
- 7-8 Landelijk Convent van Voorgangers op 'De Strubben' in Schoonloo
- 12-13 Opening nieuw kerkgebouw Baptistengemeente IJmuiden
- 20 Ds. Anne de Vries beroepen door de Baptistengemeente Veendam (50%) 26 NBJB volleybaltoernooi in Roden
- 27 NBJB-zondag

mei

- 15 Bezoek jeugdwerk Baptistengemeente Emmen-Zuid
- 15-17 Deelname taakveld Z&D aan de Missionsrat van de EBM in Wenen
- 23-25 Kampinstructieweekend
- 25 Radio-uitzending vanuit de Baptistengemeente Kollumerzwaag
- 30-1 NBJB Strubbenfestival in Schoonloo
- 31 65-jarig bestaan Tabitha Haaglanden in Den Haag

juni

- 2 Studiedag 'Dromen van jongeren in de kerk' in Amersfoort
- 19-22 Home Mission secretaries Conference in Kroatië
- 28-4 Ouderenweek in 'Fredeshiem' te Steenwijk-De Bult

juli

- 5-12 NBJB zomerkampen week 1
- 12-19 NBJB zomerkampen week 2

augustus

- 1 Ds. T.A.R. de Zwart ontvangt een

beroepbaarstelling voor alle gemeenten

- 2 50-jarig jubileum als voorganger van d.s. H. Ploeger
- 11 40-jarig jubileum als voorganger van ds. H. Bijleveld
- 17 Radio-uitzending vanuit de Baptistengemeente Nieuw Weerdinge
- 29 NBJB vrijwilligers barbecue
- 31 Intrededienst van ds. P. Plug te Harderwijk
- 31 Br. J. Kloosterman verwelkomt als pastoraal medewerker in de Baptistengemeente Steenwijk
- 31 Opheffing Baptistengemeente Klazienaveen

september

- 12-13 Evaluatieweekend NBJB zomerkampen
- 13 Opening Seminariumjaar te Apeldoorn
- 13-14 25-jarig jubileum zomerkampweken
- 17 25-jarig jubileum als voorganger van ds. G. Leuvenink
- 21 Televisiedienst vanuit de Baptistengemeente Arnhem-Zuid
- 21 Afscheidsdienst ds. A. de Vries van de Baptistengemeente Hengelo-Centrum

oktober

- 10-12 JAV in Stadskanaal
- 12 Intrede- en bevestigingsdienst ds. A. de Vries in de Baptistengemeente Veendam
- 12 Dienst ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Baptisten-gemeente 'De Rank' te Utrecht
- 15-17 AV te Leeuwarden
- 19 Radio-uitzending vanuit de Baptistengemeente Emmen 'De Bron'
- 26 Intrede- en bevestigingsdienst van ds. A. Huiting in de Baptisten Gemeente 'De Rank' te Utrecht

november

- 1 Beroep ds. T.A.R. de Zwart als voorganger met een bijzondere opdracht (Rijnstate Ziekenhuis) door de Baptisten Gemeente Arnhem-Zuid
- 14-15 NBJB jeugdleidersweekend op 'De Strubben' in Schoonloo
- 14-15 24-uurs gebedsconferentie Elspeet in samenwerking met het Evangelisch Werkverband (binnen de SoW-kerken) en het Legër des Heils
- 23 Jubileum dankdienst 50-jarig bestaan zang- en muziekgroep 'Blijde Geluiden' te Muntendam
- 23 Evaluatie JAV

december

- 9 Poppentheater 'De Speelplaats' Baptistengemeente Valthermond
- 19 Overlijden ds. S.A. Wijchers - Beroep ds. F. Rogaar door de Baptistengemeente Coevorden

Vergaderstukken

Motie van de Baptistengemeente Arnhem-Zuid tot verbetering van Publicaties van de Unie van Baptisten-gemeenten

Deze motie komt voort uit de constatering dat in de afgelopen jaren het "Unie-gevoel" binnen onze gemeenten aan het teruglopen is. Mensen zijn veelal geen lid meer van ons Unieblad "de Christen" en we moeten regelmatig uitleggen wat Baptisme is of waar het vandaan komt.

We spreken daarom de wens uit om de positie van ons Baptist zijn en de logica van een Unie gemeente zijn, weer terug te brengen.

We constateren dat de Unie geen erg sterke uitstraling heeft als het gaat om publicaties; er is nog steeds geen internet site en de lay-out van ons blad nodigt bijvoorbeeld heden ten dage te weinig jonge gezinnen uit om een abonnement af te sluiten. Het blad zou meerwaarde moeten bieden voor mensen die lid zijn (of aangesloten zijn als vriend) van een Uniegemeente.

Voorgaande overwegende verzoeken we de Unieraad om een werkgroep Communicatie op te richten met als verzoek van de AV om binnen vier maanden (voor 1 mei 2005) met een voorstel voor een huisstijl te komen. Na goedkeuring van de huisstijl door de Unieraad, komt de werkgroep binnen drie maanden met een voorstel voor een website (inclusief offertes dan wel een kostenplaatje) en ver-

zoekt de werkgroep om maandelijks de gemeenten op de hoogte te houden van de vorderingen.

Bovendien krijgt deze werkgroep de opdracht om met een voorstel voor "De Christen" te komen in de lijn van de plannen zoals die beschreven staan in de Nieuwsbrief nummer 11 (januari 2004) van de Unieraad. Een voorstel hiervoor, inclusief kostenplaatje, zal dan ook moeten worden aangeboden op de algemene vergadering van 2005.

Communicatie en De Christen

Voorstellen Unieraad

Tijdens onze gemeentebezoeken stuiten wij er steeds weer op dat we te weinig van elkaar weten, elkaar te weinig kennen en daardoor te weinig met elkaar delen en beleven. Wij hebben ons dan ook de vraag gesteld hoe nu verder met onze communicatie. Een website van de Unie is noodzakelijk maar daarnaast blijft een magazine, een krant, ook noodzakelijk, maar dan niet meer bij 1606 exclusieve abonnees, maar bij alle leden aangesloten bij een Uniegemeente. Ook hier geldt: leer elkaar beter kennen en waarderen. Leer weer delen met elkaar!

Uit de cijfers over het jaar 2003 blijkt dat we wederom verlies hebben geleden op ons orgaan *De Christen*. Waren er op 1 januari 2002 nog 1875 abonnees, in-

middels is dat aantal weer verder gedaald tot 1606 abonnees.

Bijgaand ontvangt u een beleidsplan van de redactie van *De Christen*. Wij vinden dit een goed plan en kunnen ons er in vinden. Wij zouden graag zien dat dit plan wordt uitgevoerd. Hiervoor zijn echter een aantal beslissingen nodig.

Allereerst hebben wij binnen de Unieraad Loes Vegter, het unieraads-lid zonder portefeuille aangewezen om het project "communicatie" in het algemeen te trekken en dan in dit geval in het bijzonder *De Christen*. Als tweede hebben wij besloten een werkgroep onder haar leiding te formeren die het beleidsplan van de redactie aan de hand van de onderstaande uitgangspunten verder gaat uitwerken. Uitgangspunten zijn:

- *De Christen* komt 'gratis' op de mat

van elk Baptist gezin.

- het project moet kosten neutraal worden uitgevoerd
- de financiering gaat via de inkomsten uit advertenties
- de verhouding advertenties mag de grens van 50% met de redactie niet overschrijden
- het tekort in het eerste jaar mag worden geboekt ten laste van de reserve voor *De Christen*
- eenmaal per jaar mag een eenmalige vrije gift worden gevraagd aan de mensen die *De Christen* op de mat krijgen.

Voorstel: instemmen met het beleidsplan en de geformuleerde uitgangspunten

Tussen de Unieraad en de redactie van *De Christen* moet nog een redactiestatuut worden gesloten. Uitgangspunt daarbij is dat de eindverantwoordelijkheid ligt bij de Unieraad onder eerbiediging van de onafhankelijkheid van de redactie. Het blad moet een blad worden van en voor de Unie, journalistiek sterk, inhoudelijk scherp en actueel. Een blad dat elke keer weer uitnodigt om te lezen en te herlezen. Kortom kwaliteit qua vorm, maar vooral naar de inhoud. Een en ander zal verder door de Unieraad met de redactie worden uitgewerkt.

Voorstel: het uitgewerkte statuut zal u te zijner tijd ter kennisgeving worden toegezonden

Een heel belangrijke wijziging van onze strategie is ons voornemen om *De Christen* op de mat te brengen van elke Baptist in Nederland. Hierbij komt een heel praktisch punt aan de orde. Wij beschikken niet over de adressen van onze leden. Die zijn bij de autonome gemeenten. Willen wij ons plan uitvoeren dan zal er een centraal adresbestand moeten worden gevormd, waaruit ons orgaan centraal wordt verzonden. Dat betekent de medewerking van de autonome gemeenten om hun adressen in dit centrale bestand op te nemen, uiteraard onder eerbiediging van de geldende regels van de privacy wetgeving. Indien u dat niet wenst dan is ons plan niet uitvoerbaar! Wij zullen geen getrapte toezending via de gemeenten overwegen.

Voorstel: gemeenten stellen onder eerbiediging van de privacy wetgeving de adressen van de leden beschikbaar voor het project *De Christen*.

ADRESSEN

- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Arnhem-Zuid is: A.Gerritsen, Meidoornlaan 40, 6951 LT Dieren, tel. 0313-420667. Het postadres van de gemeente blijft BAZ, Helmondstraat 48, 6843 SG Arnhem.
- Het nieuwe adres van ds. A.J.Boerrigter is: Grotestraat 16, 7471 BP Goor, tel. 0547-261166.
- Voorzitter van de Financiële Commissie van de Unie is br. J.A.Minke, Watermunt 2, 9801 LP Zuidhorn, tel. 0594-504842.
- De Stuurgroep Gemeente Bijbel School laat weten dat per 1 september j.l. ds. Th.A.R. de Zwart is gestopt als voorzitter van de Redactie GBS. Hiermee eindigt ook zijn lidmaatschap van de Stuurgroep.
- De Baptistengemeente Coevorden deelt mee dat br. J.R.P. Venema, voorkomend op de sprekerslijst, om gezondheidsredenen niet meer beschikbaar is voor spreekbeurten.

Op 1 september 2004 hopen onze ouders

PIET EN EEF VAN OPSTAL

te gedenken dat zij 50 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.

Namens de kinderen en kleinkinderen:
Koen en Christina
Ivonne.

Correspondentieadres:
P. van Opstal, Ring 320, 3195 XS Pernis (Rt.).

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

☎ 0591-623963
045-5610523
www.van-der-graaf.nl

Door een noodlottig ongeval is van ons weggenomen onze broeder

ALFRED KLAAS KRIEKJES

in de leeftijd van 30 jaar

Baptistengemeente Beth-El
Hoogeveen, 25 juli 2004

*Voorbij is lief en leed.
Voorbij ook alle zorgen.
Al wat je deed en streed.
Is in Gods hart geborgen.*

Op de leeftijd van 98 jaar is door de Heer thuisgehaald onze zuster

KLAASSIEN LEEMBURG-MEYER

* 18-07-1906   † 24-07-2004

Baptistengemeente Parkkerk,
Leeuwarden.

In Zijn Heerlijkheid is opgenomen onze zuster

M. EVERTS-KAMPERMAN

in de leeftijd van 82 jaar.

Baptistengemeente Beth-El
Hoogeveen, 7 augustus 2004

Na een zinvol leven is heengegaan naar het eeuwig vaderhuis onze zuster

HANNA TIJMAN-SCHRÖDER

weduwe van ds. G. W. Tijman.

geb. 15-09-1916   overl. 05-08-2004.

Baptistengemeente Emmen-De Bron.

*Ik leg mij neder zonder zorgen,
want slapend ben ik bij U thuis.
Alleen bij U ben ik geborgen.
Hij doet mij rusten tot de morgen
en wonen in een veilig huis.
Psalm 4*

Na een zinvol leven is heengegaan naar het eeuwig vaderhuis onze lieve moeder, oma en oude oma

HANNA TIJMAN-SCHRÖDER weduwe van Gerrit Willem Tijman

Hamburg   Emmen
* 15 september   † 5 augustus
1916   2004

Emmen: Anneke Blaauw-Tijman
Wiecher Blaauw
Hannah
Wieke en Stijn, Martien,
Inge
Anjelië en Loet

Venray: Bart Tijman
Dori-Tijman-Clausnitzer
Marian en Jos, Romy,
Sander, Cisca
Gerrit Jan

Zwitserland: Edith Oesch-Tijman
Ueli Oesch
Myriam en Lothar,
Demian
Philippe
Sonja

Australië: Ria Baartse-Tijman
Hessel Baartse
Edith
Mark en Nicole, Fynn,
Jade

Als familie zijn we de verzorgsters van Wiemelpad 24 in "De Bleerinc" dankbaar voor de bijzonder liefdevolle aandacht die zij onze moeder gegeven hebben.

Correspondentieadres:
Oude Roswinkelerweg 76, 7822 AG Emmen.

De afscheidsdienst werd gehouden op dinsdag 10 augustus in het Monuta uitvaartcentrum te Emmen. De begrafenis vond plaats op de algemene begraafplaats "Loolaan" te Doetinchem.

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks:

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost.
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van De Christen verschijnt op 17 september 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 16 september 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaat-sing van kopij houdt niet in dat de redac-tie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie De Christen, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin.

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. De Christen)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van adver-tenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Bap-tistengemeenten in Nederland, Biltse-weg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798.

E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit De Christen mag op welke wij-ze dan ook worden overgenomen zon-der schriftelijke toestemming van de re-dactie. Een uitzondering geldt voor ge-meentebleden van gemeenten aangeslo-ten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel De Christen als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende au-teur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op ge-luidscassette en in grootletter. Informa-tie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

PlantijnCasparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Op zondag 11 juli jl. mocht ik voorgaan in een dienst te Wijster en wel op camping De Otterberg. De kantine is goed gevuld met kinderen, jongeren en volwassenen. Na afloop van de dienst praat ik nog even wat na met Patrick de Vries. Hij zal zich in de weken na 11 juli weer volledig geven aan jeugd- en kinderkampwerk op de camping.

Nou zie

Zaterdag 23 oktober: najaarsvolleybaltoernooi in Roden. Meer info in de volgende De Christen.

Ik Patrick niet zo vaak, maar als ik na onze vakantie de kranten nog eens doorblader zie ik 'm ineens op een foto staan of beter gezegd liggen. Wat is het geval? Het Nederlands Dagblad geeft in een fotoserie verslag van verschillende evangelisatieacties die in de vakantietijd worden gehouden. Bij Patrick's foto (Nederlands Dagblad dd 7 augustus 2004) staat het volgende onderschrift: Jeugtleider Patrick de Vries van camping de Otterberg gaat 'nietsvermoedend' in een opblaasboot met water liggen. De kinderen hebben hem deze poets gebakken omdat hij hen tijdens de speurtocht in een leuke boot liet roeien. "Andere jongeren vertellen over God door te laten zien dat je anders bent en dat je hun iets wilt aanreiken dat heel waardevol is", dat is volgens de Vries het doel van het campingwerk van de WJE. Die drie letters staan voor Werkgroep Jongeren Evangelisatie, een club binnen de Unie van Baptistengemeenten. In andere jaren organiseerde de WJE naast het campingwerk ook een evangelisatieproject op een binnenschip. "Maar de boot is lek en de belastingstelling voor dit werk liep terug, daarom concentreren we ons nu op de camping", zegt de Vries. Na twaalf jaar (!) campingwerk op de Otterberg, ziet de Vries een kentering bij de jongeren. "Het is nu tijd om te oogsten. Natuurlijk komt keten onder het zingen nog steeds voor, maar je merkt dat de grootste belhamels van enkele jaren geleden nu met hun vragen naar ons toekomen. Dat is mooi."

Volgend jaar is er weer een kans om aan het campingwerk mee te doen. Iets voor jou?

Ds. Henk Wieringa

Vriendschap kun je niet sluiten

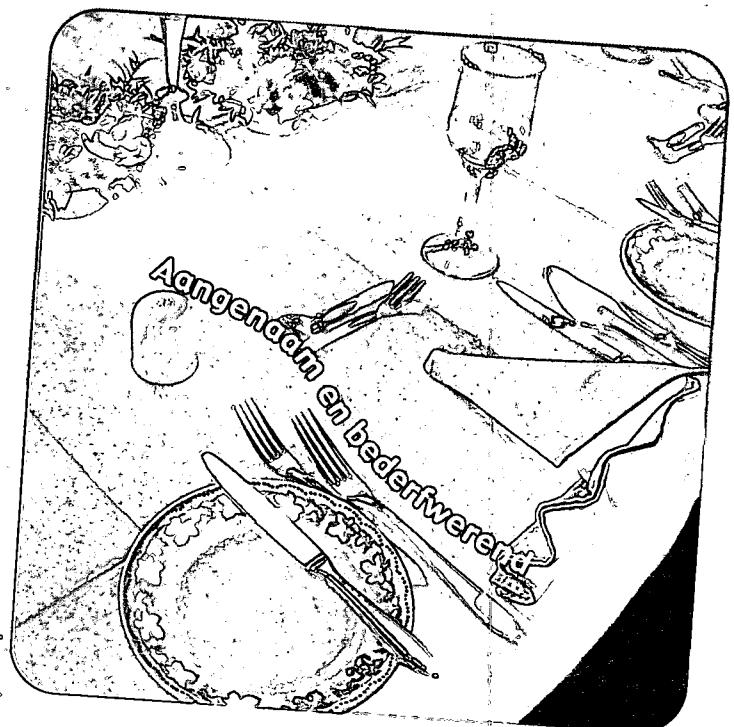
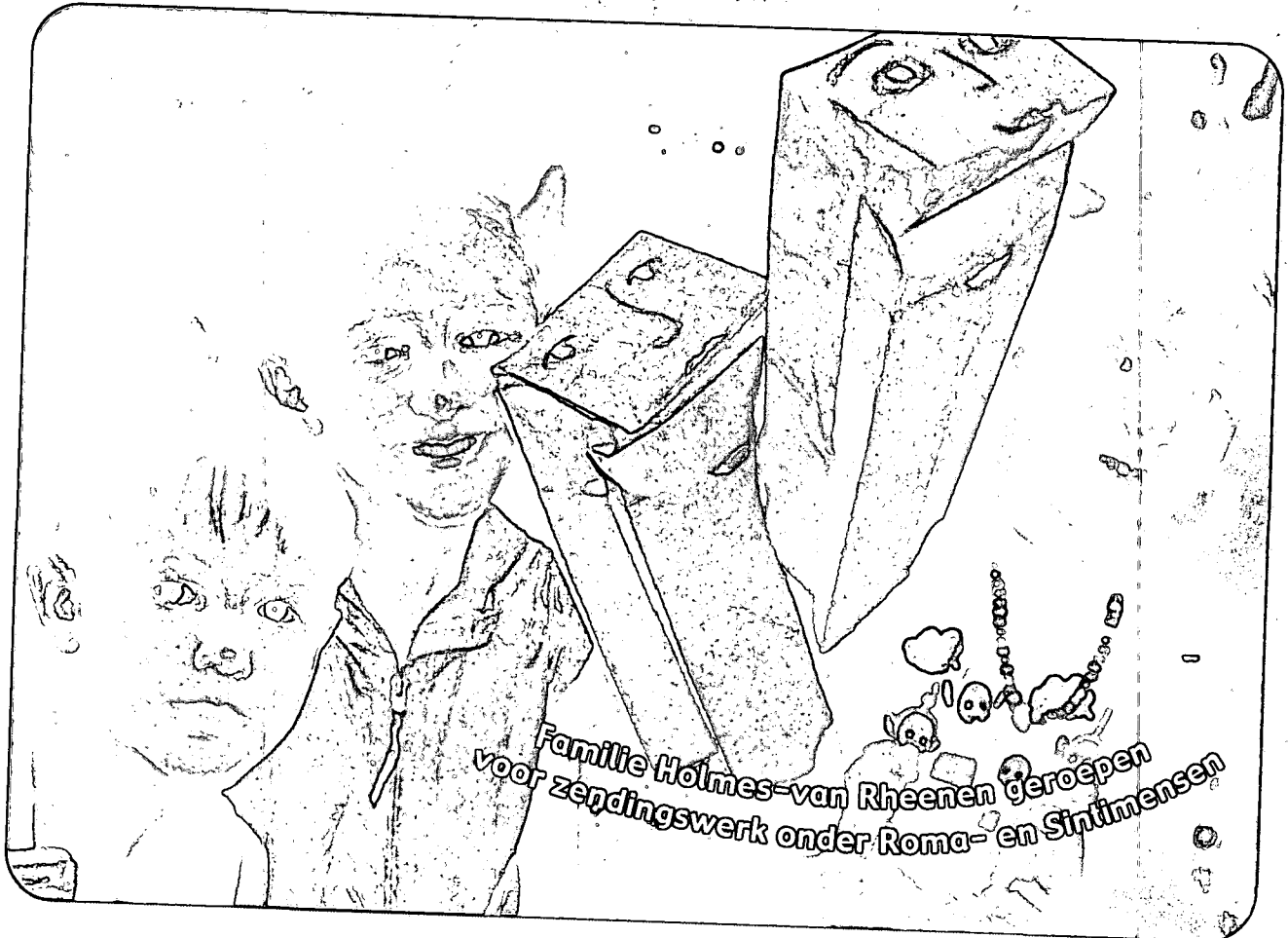
(Onbekend)

Victory Outreach Rotterdam op T

Op 5 september a.s. (Ned. 1, 11.00 uur) geeft Zend voor Kerken een beeld van Victory Outreach Rotterdam. Dit is een kerkgenootschap dat zich richt op de onderkant van de samenleving. Zo worden verslaafden benaderd op straat en attent gemaakt op de Bijbel en Jezus die mensen redt. Er worden opvangmogelijkheden geboden in de huizen van Victory Outreach. Ook kunnen verslaafden deelnemen aan het afkickprogramma dat staat uit gebed, bijbelstudie en discipline. In de tv-uitzending zijn ook enkele interviews te zien. Het eerste is met Nicky Cruz, die ruim 30 jaar geleden hetzelfde werk in New York startte. Hij was ooit zelf verslaafd; over hem schreef David Wilkerson in het bekende boek 'Het kruis in de asf jungle'. Voorganger Pastor Jerry Mendez zoon verzorgt in uitzending de meditatie. Het thema is 'God herstelt'. D. ex-erslaafde Willem de Jong en ex-bendeleider Rick Ala worden getuigenissen gegeven hoe hun leven eruit zag, hoe zij nu gered zijn. Beiden zijn nu actief betrokken bij het werk van Victory Outreach. Verder wordt er muzikaal meegewerkt door het Home-Choir, Praisegroep Victory Outreach en zangeres Janis Paz.

De Christen

Inhoud

Interview met student Dirk-Jan Horjus	3
De bergervaringen van Jezus	4

Ander Nieuws	5
Column over... <i>Niet weer</i>	5
Familie Holmes-van Rheenen geroepen voor zendingswerk onder Roma- en Sinti-mensen	6-7
Ander Nieuws	7
Aangenaam en bederfwerend	8-9
Woorden uit de Bijbel: Met ontferming bewogen (Matteüs 9:18-38)	10
Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?	11

Gemeente en zending: Stichting Nusalau	12-13
Uit het rijke leven van een Baptistenvoorganger (12)	13
Unie- en ander nieuws	14
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
Fam. Holmes
J. v.d. Klis
S. Prost

'Hoe kunt Gij, als Jood, van mij, een Samaritaanse vrouw, te drinken vragen?'

Oog hebben voor de zwakkeren in de samenleving en voor hen opkomen. Niet alleen in verkiezingstijd maar ook in de weken voorafgaande aan een nieuw regeringsjaar laten politieke partijen van zich horen als het gaat om het opkomen voor de zwakkeren.

Het nieuwe regeringsjaar wordt traditioneel ingeluid op de derde dinsdag van september. Dit jaar valt prinsjesdag op 21 september; volgende week dinsdag zal Koningin Beatrix de Troonrede voorlezen waarin de belangrijkste beleidslijnen van het regeringsprogramma voor het komende vergaderjaar aan bod komen. Daarna valt de eer aan de minister van financiën te beurt om de Miljoenennota in het bekende 'koffertje' te overhandigen. Tijdens de Algemene Beschouwingen krijgen de fracties in de Tweede Kamer de gelegenheid hun mening over het te voeren beleid te geven, waarbij iedere fractie vanuit haar eigen ideologie de zaak zal belichten. Mede door het uitlekken van enkele beleidszaken is nu al wel bekend dat enkele politieke partijen met hun betoog, hun vragen en voorstellen een stem willen geven aan de zwakkeren in onze samenleving en zich zo voor hun belangen sterk te maken.

Oog hebben voor de zwakkeren in de samenleving; enkele politieke partijen doen dit vanuit het christelijke gedachtegoed met de Bijbel als richtsnoer. Wie de evangeliën leest, ziet hoe Jezus dacht over deze mensen aan de rand van de samenleving. Mensen die met de nek werden aangekeken zoals de Samaritanen en tollenaars en mensen die werden weggestopt bijvoorbeeld vanwege hun melaatsheid. Vanuit een intense bewogenheid benaderde Jezus hen liefdevol en met oprechte aandacht. Zoals bij de waterput in Samaria waar Jezus een gesprek begon met een Samaritaanse vrouw, die op een ongebruikelijk tijdstip

naar de put ging omdat zij waarschijnlijk contact met andere mensen wilde vermijden. De vrouw reageerde verbaasd op Jezus' verzoek om Hem wat water te geven: "Hoe kunt Gij, als Jood, van mij, een Samaritaanse vrouw, te drinken vragen?" (Johannes 4:9). Daarmee liet Jezus zien dat het Evangelie voor iedereen is, ongeacht iemands ras, sociale positie of zonden uit het verleden.

Oog hebben voor de zwakkeren in de samenleving is ook een thema dat in dit nummer van *De Christen* naar voren komt. Zoals in het interview met theologiestudent Dirk-Jan Horjus die vanuit het leggen van contacten die groepen in de samenleving graag wil bereiken die totnogtoe nauwelijks met het Evangelie bereikt worden, waaronder mensen uit volksbuurten en minderheden. Een andere groep die aan de rand van de samenleving staat, zijn zigeuners. Keith en Mary Holmes hebben wel oog voor deze groep mensen en zetten zich in voor het zendingswerk onder de zigeuners. Verder in deze *De Christen* onder meer een artikel van een oudere of er nog plaats is voor ouderen in de gemeente, aandacht voor hulp vanuit Almelo voor het Roemeense Nusalau en de gebruikelijke rubrieken.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Theologiestudent Dirk-Jan Horjus: "Het raakt mij zeer als mensen op de verkeerde weg zitten"

Mariska Oegema

Na enkele onderbrekingen heeft student Dirk-Jan Horjus, lid van de Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht, na de zomer zijn theologiestudie weer opgepakt: "Ik heb nog drie jaar te gaan; een deel aan de universiteit en het Seminarium en een stage. De onderbreking van mijn studie heb ik onder meer benut om te werken en te sparen voor onze bruiloft en om een groot aantal boeken te lezen die niet direct voor de studie nodig waren maar wel op mijn lijstje stonden; boeken over gemeentegroei en gemeentestichting, kerkgeschiedenis en een aantal biografieën. Dit was heel inspirerend."

De theologiestudent is ook twee jaar voorzitter geweest van Themelios, een studentenvereniging voor theologiestudenten, en een jaar bestuurslid van IFES-Nederland. Deze en andere activiteiten slokten echter zoveel tijd op; dat Dirk-Jan zijn studie op een lager pitje moest zetten. "Die tijd is voor mij heel vormend geweest, om samen met theologiestudenten uit andere kerkelijke richtingen te discussiëren en samen te zoeken naar wat ons bindt. Het is goed om ook buiten de baptistenwereld te kijken en van elkaar te leren", geeft Dirk-Jan aan. "Het vormen van een eigen mening door je te scherpstellen aan elkaar en andere meningen is voor mij een belangrijk leerpunt geweest. Je bent gauw geneigd bepaalde standpunten en uitgangspunten niet te benoemen, omdat die zo vanzelfsprekend voor jezelf zijn. Het is dan heel leerzaam opnieuw te ontdekken waarom dingen gaan zoals ze gaan."

Kleine eilandjes

Niet alleen de studie maar ook de bestuursperiode bij Themelios heeft zijn blikveld naar eigen zeggen verbreed. "Als baptistengemeenten willen wij graag een licht in onze omgeving zijn. Maar wat komt daarvan in de praktijk terecht? Vormen wij ook geen kleine eilandjes in deze maatschappij en sluiten wij ons niet teveel af, waardoor wij de wereld maar weinig te zeggen hebben?", zo vraagt Dirk-Jan zich af. "Ook als ik mijn ongelovige vrienden beluister, vraag ik mij af in hoeverre wij als baptistengemeenten de wereld

nog iets te zeggen hebben. Jezus is ons daarin voorgegaan: Hij werd mens waardoor God onder ons kwam wonen. Hij liet zien hoe anders wij kunnen leven in een donkere wereld. Ook wij moeten een zichtbaar licht in het donker zijn, in plaats van ons veilig terugtrekken in een lichtere omgeving."

Dirk-Jan en Marieke zijn op 25 juni getrouwd. Hij heeft nog drie jaar studie voor de boeg, zij rondt haar studie Sociale Wetenschappen af met een onderzoek naar de participatie van minderheden in onze maatschappij. "Wij voelen ons allebei tot minderheidsgroepen aangetrokken en praten er samen veel over; elk vanuit onze eigen invalshoek", aldus Dirk-Jan Horjus.

Vriendschap

"Evangelisatie is voor mij een grote uitdaging, daar ligt mijn hart. Het is niet zo maar wat dat mensen op de verkeerde weg zitten zonder te weten wat de consequenties daarvan zijn. Dat raakt mij zeer, dat moet gekeerd worden", aldus de theologiestudent. "In deze tijd blijkt vriendschapsevangelisatie een goede methode te zijn; relaties en vriendschappen aangaan en mensen bijvoorbeeld voor een Alfacursus uitnodigen. Wel is het dan zaak prioriteiten te stellen, want soms zijn wij zo druk met onze eigen gemeentelijke activiteiten dat wij geen

"Soms zijn wij zo druk met onze eigen gemeentelijke activiteiten dat wij geen tijd hebben voor een kopje koffie bij de burens. Samen als broeders en zusters heb je het dan goed, terwijl er geen contact is met ongelovigen."

tijd hebben voor een kopje koffie bij de burens. Samen als broeders en zusters heb je het dan goed, terwijl er geen contact is met ongelovigen."

Hoe de toekomst voor Dirk-Jan en zijn vrouw Marieke eruit zal zien, weten ze nog niet precies. "Mijn passie is het bereiken van mensen met het Evangelie en een droom die ik daarbij heb, is het stichten van nieuwe gemeenten met mensen die nu niet of nauwelijks bereikt worden. Op dit moment zie ik mijzelf niet als baptistenvoorganger. Nog steeds wordt van de gemiddelde baptistenvoorganger verwacht een herder en een leraar te zijn. Naast de herders en de leraars lezen we echter in Efeziërs 4:11 dat er ook nog apostelen, profeten en evangelisten zijn. Ik voel me meer geroepen als evangelist. Als dit echt een roeping van God is, wil ik niet ongehoorzaam zijn en mezelf in een herder/leraal persoon. Ik hoop in de komende tijd hierin meer duidelijkheid te krijgen", vervolgt Dirk-Jan Horjus. "Zoals wij het nu zien, vraagt God van ons om tentenmaker te zijn; door een parttime baan te hebben voor het levensonderhoud en de overige tijd te gebruiken voor het leggen van contacten en het aangaan van relaties met verschillende groepen in de samenleving die tot nog toe nauwelijks met het Evangelie bereikt worden; te denken valt aan mensen in volksbuurten, superrijken, groepen jongeren uit verschillende jongerenculturen en moslims. Veelal merken deze groepen maar weinig van de gemeente; het is erg jammer dat veel kerken weinig feeling met deze groepen hebben. Als God ons hiervoor zal roepen, of voor een bepaalde groep in het bijzonder, willen wij daarvoor beschikbaar zijn."

De bergervaringen van Jezus

Henk Wieringa

“Nederland, dat land is zo plat, je kunt er je hond loslaten en hem vervolgens vijf dagen blijven nakijken.” Als je ooit bergen hebt gezien kun je je iets bij deze constatering voorstellen. Bergen spreken van God's schepping, maar in dit artikel wil ik met name laten zien hoe het leven van Jezus met de berg verbonden wordt. Ik volg daarbij het evangelie naar Matteüs.

In Matteüs komen we allereerst uit bij een moment direct na de doop van Jezus. In de woestijn wordt Jezus door de duivel op de proef gesteld. Als laatste middel om Jezus over de streep te trekken om voor de duivel te kiezen, neemt de duivel Jezus mee naar een hoge berg. Hij laat Hem daar alle landen van de wereld zien met alle daarbij behorende pracht en praal. ‘Dat is voor jou’, zegt de duivel, ‘als je voor mij knielt.’ Maar Jezus weigert. Hij wil God eren en alleen dat doen wat God van Hem vraagt. Op een berg maakt Jezus een radicale keuze voor de God van de bergen.

Bergrede

Jezus vervolgt zijn weg en in grote getale trekt men achter Hem aan. Hij spreekt de mensen toe vanaf een berg. Die berg kennen we als de berg van de zaligspreuken en Jezus' preek aldaar kennen we als de Bergrede. Hij begint daarin met te zeggen dat hoop en blijdschap de hoogste vormen van geluk vormen en dat je dat kunt vinden door dicht bij God te leven, Hem te dienen en te gehoorzamen.

Gebed

Er is nog iets opmerkelijks wat Jezus er met de berg verbindt. Het is voor Jezus een bijzondere plaats. Temidden van zijn drukke leven vindt Hij daar na-

melijk de ruimte om zich terug te trekken. Daar houdt Hij zijn stille tijd, daar bidt Hij, daar ontmoet Hij God. Daar spreekt Hij met God en daar is de rust en stilte om God ook zelf te horen. Wij mogen voor onszelf weten hoe nodig het in onze tijd is om Jezus op deze weg te volgen. Om temidden van al het rumoer een plekje te vinden waar we alleen met God kunnen zijn.

Wij mogen voor onszelf weten hoe nodig het in onze tijd is om Jezus op deze weg te volgen. Om temidden van al het rumoer een plekje te vinden waar we alleen met God kunnen zijn.

Verheerlijking

Jezus en de berg. Het is een verhaal waar je niet elke dag bij stilstaat en wat je er misschien ook nooit achter hebt gezocht, maar het gaat nog verder. Zes dagen nadat Jezus voor de eerste keer over zijn dood heeft gesproken, neemt Hij Petrus, Jakobus en Johannes mee een hoge berg op. Voor hun ogen verandert Jezus' uiterlijk. Zijn gezicht straalt als de zon en zijn kleren worden verblindend wit. Dan zien de drie discipelen Mozes en Elia bij Hem staan. Die laatste twee hebben ook hun bergervaringen gehad. Mozes wordt op de berg Horeb door God geroepen om Israël te verlossen en later ontvangt hij op diezelfde berg de Tien Geboden. Op de berg Karmel laat Elia in een rechtstreekse confrontatie met de Baal-priesters zien dat hun macht niets voorstelt en dat God de enig ware God is. Temidden van deze twee mannen bevestigt God de roeping van Jezus: ‘Dit is mijn geliefde

zoon, de man naar mijn hart. Luister naar Hem.’

Jeruzalem

Ook het moment waarop het er in het leven van Jezus op aankomt speelt zich op een berg af. In Jeruzalem aangekomen trekt Jezus met zijn discipelen naar de Olijfberg. ‘s Avonds gaat Hij dan naar Gethsemane, een tuin op de Olijfberg. Daar geeft Hij zich na een doodstrijd over aan God en zegt Hij: ‘Niet wat Ik wil moet gebeuren maar wat U wilt.’ Opvallend is dat zijn weg dan letterlijk en figuurlijk bergafwaarts glijdt. Jezus is daadwerkelijk van God en mens verlaten als Hij sterft op Golgotha (schedelplaats).

Grote Opdracht

Toch komt de berg nog eenmaal terug in het verhaal van het leven van Jezus en dan worden wij in zijn verhaal betrokken. Wij mogen weten: Jezus' dood is niet zijn einde. Hij is opgestaan en na zijn opstanding ontmoet Hij zijn discipelen. Op een berg klinken dan de woorden die we kennen als de Grote Opdracht: ‘Ga dan heen, maak alle volken tot mijn discipelen. Doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.’ Met die opdracht kunnen we verlegen zijn. Jezus bemoedigt dan met woorden uit de Bergrede: ‘een stad op een berg kan niet verborgen blijven.’ Dat moet wel opvallen, dat kan niet anders. Jezus bemoedigt nogmaals met de woorden: ‘Kijk eens naar deze berg. Als jij hem wilt verplaatsen dan kan dat. Bij God is niets onmogelijk. In geloof is niets onmogelijk. Obstakels zijn er om overwonnen te worden.

Dat we uit dat geloof mogen leven tot dat Jezus terugkomt, inderdaad, op een berg, de Olijfberg!

Ander nieuws

Gijzeling in Beslan, Noord Ossetië

Bij het gijzelingsdrama in de school in Beslan waren ook kinderen betrokken van de plaatselijke Baptistengemeente. Drie van de vijf kinderen van voorganger Sergei Totjev, alle vijf kinderen van zijn broer ouderling Tajmurat Totjev en in ieder geval één kind van een andere familie bevonden zich onder de gijzelaars. Voor zover nu bekend heeft geen van de kinderen de gijzeling overleefd. De pijn en het verdriet van deze families en van alle andere mensen die kinderen en familieleden hebben verloren, is niet in woorden te vatten.

Evgeny Zhigulin, leider van Mission Vera, de locale partner van de Hongaarse Baptisten Hulporganisatie HBAid heeft dit bekend gemaakt. Mission Vera heeft vanaf het begin contact gehad met de drie families en had inmiddels voedsel verzameld in de omgeving van de school, mocht de mogelijkheid zich voordoen iets naar binnen te brengen. Mission Vera zal behalve deze families ook zoveel mogelijk andere nabestaanden en overlevenden bijstaan. De Baptisten Wereld Alliantie heeft daarvoor inmiddels 2500 dollar ter beschikking gesteld en heeft haar gironummer ter beschikking gesteld voor giften.

We willen u vragen voor deze drie families, de Baptisten in Beslan en voor alle andere mensen die betrokken zijn bij dit drama te bidden. Ook vragen wij u te bidden voor een vreedzame oplossing van het afschuwelijke conflict dat al zoveel jaren in deze regio speelt en al zoveel mensenlevens heeft gekost.

HBAid

Baptisten Wereld Alliantie

Tijdens de General Council bijeenkomst van de BWA in Seoul, Zuid-Korea is ds. David Coffey, algemeen secretaris van de Unie van Groot Brittannië, voorgedragen als opvolger van BWA president ds. Billy Kim. Als Coffey volgend jaar tijdens het Baptisten Wereld Congres gekozen wordt, zal hij de BWA vijf jaar leiden.

Maleisië

John Kok van de Malaysia Baptist Convention vertelde op de BWA bij-

eenkomst in Zuid-Korea dat het in zijn land verboden is om te getuigen tegen Moslims. Hoewel er geen restricties zijn om als christenen samen te komen, begint de tegenstand als christenen land willen kopen om er een kerk op te bouwen. De Conventie die op dit moment uit 135 gemeenten met meer dan 16.000 leden bestaat, heeft zich als doel gesteld om in de komende vijf jaar te verdubbelen.

Myanmar (Birma)

Baptisten in de Chin Staat in Myanmar lijden nog steeds onder het strenge militaire regime dat in hun land aan de macht is. Een conferentie waaraan 49 gemeenten wilden deelnemen en waarvoor ver van tevoren toestemming was gevraagd, moest in de openlucht worden gehouden. Ook de viering dat het 125 jaar geleden is dat de eerste zendeling, Ola Hansen, naar Birma kwam, werd tegengehouden. Twee voorgangers werden gearresteerd.

Meer dan 90% van de bevolking van de Chin Staat in het Noordwesten van Birma (grenzend aan India) is christen. De mensen hebben in de loop der jaren op vele bergtoppen een kruis gebouwd als symbool van hun geloof en identiteit. Ze worden nu door het leger gedwongen deze weg te halen en, in sommige gevallen, Boeddhistische tempeltjes er voor in de plaats te bouwen. Birma is overwegend Boeddhistisch en het Boeddhisme is de officiële godsdienst van de regering.

Uit documenten blijkt dat kinderen uit christelijke Chin families bij hun families worden weggehaald met de belofte dat ze dan goed onderwijs krijgen. Maar de meesten van hen komen terecht in Boeddhistische kloosters waar ze worden gedwongen tot een opleiding tot monnik.

In Birma is het drukken van Bijbels verboden en christenen zijn verplicht om een vergunning aan te vragen voor iedere bijeenkomst, anders dan de zondagse dienst, met meer dan vijf mensen. Dit betekent dat voor elke bijbelstudiegroep of conferentie een vergunning is vereist van het Ministerie van Godsdienst Zaken.

In Birma maakt de regering veel gebruik van gedwongen arbeid. Christenen worden vooral opgehaald voor deze arbeid op zondag en tijdens christelijke feestdagen, zoals Kerst.

De BWA schat het aantal Baptisten in Birma op 800.000 (inclusief kinderen en niet-gedoopte regelmatige bezoekers van gemeenten zou het zelfs gaan om zo'n 2 miljoen mensen). BWA

Column over...

Niet weer

Door: S. Prost

Een bruiloft van vrienden, tachtig kilometer ver weg, was de reden. Of mijn vrouw en ik twee kleinkinderen voor één nacht wilden hebben. Nou, af en toe hebben we er wel eens één over de vloer. Tenslotte hebben we jarenlang een eigen kwartet gehad. Dus voor korte tijd de helft daarvan onder onze hoede. Maar daar komt wat voor kijken! Bijna hun hele slaapmeubilair naar boven verhuisd. Speelgoed, waar onze eigen kleine kinderen vroeger wel met z'n vieren genoeg aan hadden. Onze viervoeter, die steeds pogingen deed beide kleine gastjes van boven tot onder af te likken. En zo gingen we de avond in.

U draait daar uw hand niet voor om. Maar de plaatselijke situatie heb je niet altijd in de hand. De tweejarige peuter gaf blijk van een bovenmatig ontwikkeld taalgebruik. Daarentegen kon z'n vijf maanden oude zusje – een flinke dame – lange tijd een keel opzetten die onze eigen kinderen op zo'n leeftijd samen nog niet evenaarden. Hoe kom je er achter wat haar dwars zit? Dat beloofde dus wat. 's Nachts eruit om de fles met gekolfde borstvoeding te geven. Niet lang daarna bleek onze hond weer eens aanvallen van angst te krijgen omdat het regelmatig weerlichtte. Geen afscherming voor hem te hoog. Dus krabde hij diverse keren aan onze slaapkamerdeur. Ik zal u de rest besparen.

Toen we beiden de kleinen de volgende morgen met de auto terugbezorgden, slaakte mijn vrouw de verzoeking dat ze maar niet meer aan kinderen wilde beginnen. Nou, dat hoefde niet en kon ook niet meer, zei ik. En zo lachten we alle inspanning weg. Nog meer waardering opbrengend voor de moeilijke en dankbare taak van grootbrengen. Zou de Heer daarboven het soms ook niet zo moeilijk hebben met ons? En niet eens voor één nacht...

Reageren? s.prost@freeler.nl

Familie Holmes-van Rheenen:

"God heeft ons geroepen voor zendingswerk onder Roma- en Sinti-mensen"

Mariska Oegema

Keith en Mary Holmes-van Rheenen, afkomstig uit de V.S en nu lid van de Baptistengemeente Arnhem-Centrum, zijn sinds 1996 als media-coördinator werkzaam voor de Coöperatieve Baptist Fellowship (CBF) voor zendingswerk onder de zigeuners in Europa. "De filosofie van CBF is het zoeken naar partners ter plaatse om samen te werken en hen te ondersteunen bij bijvoorbeeld het stichten van ziekenhuizen of scholen. Onze specifieke taak binnen CBF is het aanreiken van gereedschappen voor Sinti- en Roma-evangelisten - zoals video's, bijbelstudiemateriaal en dergelijke-, zodat zij het Evangelie onder 'hun' eigen volk kunnen verkondigen", aldus Keith. "De mensen die in het land wonen, kennen immers het land, de taal en de cultuur het beste", zo licht Mary toe.

"Door vele zogenaamde toevalligheden heeft God ons geroepen voor het zendingswerk onder de Roma- en Sinti-mensen", vervolgt Mary van Rheenen: "Zo heeft Keith tijdens een korte zendingsreis van twee weken in Praag om het International Baptist Theological Seminary op te knappen, andere CBF-zendingelingen onder Roma-mensen ontmoet en hebben zij gesproken over mediawerk. Keith werd toen ook gevraagd om mee te gaan om een eerste afdruk van het Nieuwe Testament in de meest voorkomende talen van Roma af te leveren op een bijbelstudiegroep. Toen een Roma dit onder ogen kwam, zag Keith dat zijn gezicht helemaal begon te stralen. Deze man vond het prachtig dat hij het Nieuwe Testament in zijn eigen taal kon lezen. Voor Keith was dit een duidelijke bevestiging om verder te gaan in het mediawerk voor Roma-mensen. Tijdens de sollicitatieprocedure bij CBF bleek dat de vesti-

gingsplaats ergens in West-Europa kon zijn. Dat wij ons daarom in Nederland, waar mijn familie oorspronkelijk vandaan komt, konden vestigen, was voor mij een belangrijk teken dat God dit werk op ons pad had gebracht."

Toen een Roma dit onder ogen kwam, zag Keith dat zijn gezicht helemaal begon te stralen. Deze man vond het prachtig dat hij het Nieuwe Testament in zijn eigen taal kon lezen.

Scholen

Inmiddels zijn Keith en Mary al acht jaar bij het zendingswerk onder zigeuners betrokken en hebben in de jaren het werk zien groeien. "Zo zijn onze mede-teamleden in Oost-Europa aan het werk om Roma-werkers te trainen. Eén keer in de drie maanden krijgen Roma-voorgangers en anderen een hele week les en training op de Gypsy-Smith-School, genoemd naar een Roma-evangelist; na twee jaar ontvangen zij daarvoor een certificaat", vertelt Mary. "Verder is dit zendingsteam betrokken bij het gewone schoolwerk in Moldavië en Roemenië. Tien jaar geleden is een baptistengemeente in Boekarest begonnen met een zondagsschool voor Roma-kinderen uit de buurt. De kinderen kregen niet alleen bijbels, maar ook lees-

les. Die extra leeslessen hadden en hebben de kinderen nog steeds nodig, omdat op de basisscholen niet in hun moedertaal wordt lesgegeven. Bovendien is er weinig sympathie voor de Roma-mensen, krijgen hun kinderen niet les van de beste leerkracht en hebben de leerkrachten maar weinig geduld voor de Roma-kinderen. Dit alles bij elkaar maakt extra les noodzakelijk. Vanuit dit zondagsschoolwerk is de Ruth-School ontstaan, genoemd naar Ruth uit de Bijbel die ook als vreemdeling in het land woonde. De Ruth-School, uitgegroeid van extra lessen naar een echte basisschool, is voor arme kinderen die om wat voor reden dan ook buiten het onderwijsstelsel vallen. Naast het onderwijs krijgen de kinderen dagelijks een maaltijd en extra bijles wanneer dit nodig is."

Films vertalen

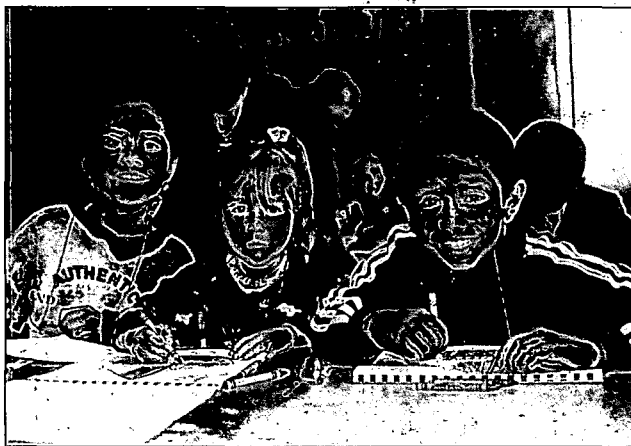
Als media-coördinator voor CBF is het vertalen van films in de Roma-talen in samenwerking met Campus Crusade en anderen een belangrijke activiteit van Keith Holmes. "De Jezusfilm is al in de Sinti-taal vertaald en momenteel zijn we druk bezig om deze film ook in twintig andere talen en dialecten te vertalen."

De Ruth-School, uitgegroeid van extra lessen naar een echte basisschool, is voor arme kinderen die om wat voor reden dan ook buiten het onderwijssysteem vallen.

ten binnen de Roma-familietaal te vertalen. Op dit moment werken wij ook aan video's over het Oude Testament met thema's als schepping, Ruth, Jona, Noach en andere bijbelse figuren voor Roma-kinderen. Met deze video's bereiken wij overigens niet alleen de kinderen maar vaak ook hun ouders en andere volwassenen.

Omdat er zo weinig filmmateriaal in hun eigen taal verkrijgbaar is, vinden zij het heel bijzonder om iets in de eigen moedertaal te horen en blijven zo geboeid kijken", geeft Keith aan. "Verder hebben wij van het bijbelver-

uit een gemeente in Veldhoven video en ander materiaal naar Frankrijk gebracht. "Met zo'n 2000 tot 3000 caravans kwamen Sinti-gelovigen uit West-Europa bij elkaar voor een grote tentsamenkomst. Het is goed dat enkele Sinti-gelovigen uit Nederland elke keer met mij meegaan om het nieuwe materiaal aan te bieden, want Sinti-mensen wantrouwen zendelingen.", aldus Keith. "De Sinti-gelovigen hebben hiervoor wel een goede reden", geeft Mary aan. "Net voor de Tweede Wereldoorlog kwam een Duitse vrouw als zending onder de Sinti's werken. Later bleek dat zij voor de nazi's werkte; zo zijn door haar verraad veel Sinti-mensen in concentratiekampen omgekomen. Daarom zijn de Sinti wantrouwig en op hun hoede; om te overleven stellen zij duidelijke grenzen tussen henzelf en anderen." Keith: "Maar nu na acht jaar beginnen zij mij gelukkig als zending te accepteren."

Informatie: www.romani-bible.org en www.romany.gypsyministries.com

Foto's van de familie Holmes

haal over Jozef een hoorspel op cassette gemaakt. Voor dit project heeft de zondagsschool van de Baptisten-gemeente Arnhem-Centrum een heel jaar gespaard. Vorig jaar hebben zij een cheque van ruim duizend euro overhandigd; geweldig."

Wantrouwen

Vorige maand heeft Keith Holmes samen met een aantal Sinti-gelovigen

Keith en Mary Holmes-van Rheenen nemen een cheque van ruim duizend euro in ontvangst van de kinderen van de zondagsschool van de Baptistengemeente Arnhem-Centrum.

Studiemiddag seksueel misbruik

Op maandagmiddag 11 oktober a.s. organiseert de Provinciale Stuurgroep Godsdienst en Seksueel Misbruik in Gelderland (PSGSM) voor pastores en hulpverleners een studiemiddag over levensbeschouwing en seksueel misbruik. Thema van de middag is: *'Hoe spelen het Christendom, de Islam en de stroming van 'nieuwe waarheidszoekers' een rol bij seksueel misbruik en de verwerking ervan?'*

Welke rol speelt levensbeschouwing in het proces van seksueel misbruik? Bevrijdend? Of onderdrukkend? Helend of afbrekend? Hoe werkt dit door bij slachtoffers, bij daders en bij de omgeving? Deze vragen willen we ons stellen op de studiemiddag.

Wij hebben drie inleiders gevraagd die op deze vragen zullen ingaan. Ieder vanuit een andere levensbeschouwing. Ds. Theo de Zwart zal vanuit de christelijke geloofvisie spreken, Mw. Ceylan Pektas - Weber vanuit de Islam en de heer Han Siedhian Ho vanuit de wat moeilijk onder één noemer te brengen stroming: de 'ietsisten' of 'nieuwe waarheidszoekers'.

Wij hopen op deze middag hulpverleners en pastores inzicht te geven in de rol die levensbeschouwing speelt bij seksueel misbruik en bij de verwerking daarvan. Dat levensbeschouwing positief én negatief kan functioneren is duidelijk. Maar hoe kan dit ter sprake worden gebracht? Op welke manier kunnen we in pastorale begeleiding en hulpverlening hiermee omgaan? Wat zijn belangrijke dingen om rekening mee te houden?

De drie inleiders zullen aan de hand van voorbeelden laten zien hoe een bepaalde levensbeschouwing kan functioneren in een situatie van seksueel misbruik. Vervolgens zullen we in kleine groepen met elkaar het gesprek voortzetten en van gedachten wisselen over manieren om hiermee om te gaan.

De studiemiddag wordt gehouden op 11 oktober van 13.00 tot 17.00 uur in Hotel Dreyeroord, Graaf van Rechterenweg 12 te Oosterbeek, vlakbij station Oosterbeek. De kosten zijn 15 Euro per persoon (te voldoen bij aankomst). Voor meer informatie en op-gave kunt u bellen met Maatje van Steenberghe, tel. 026 - 4430431 of Nelleke Drop, tel. 026 - 3551776.

PSGSM

Zout heeft, anders dan bijvoorbeeld zoetstoffen, een functie die van levensbelang is. Door het toevoegen van kleine hoeveelheden zout worden voedingsmiddelen smakelijker. Maar het is ook bederfwerend. De Here Jezus gebruikte deze grondstof als voorbeeld om zijn leerlingen duidelijk te maken hoe zij als gelovigen in deze wereld zouden moeten staan.

Een zoutvaatje op de gedekte tafel. Geen overbodige luxe. Er kunnen lepels vol zout gebruikt worden bij het bereiden van het eten. Het strooivaatje heeft maar kleine gaatjes. Een kleine hoeveelheid is al genoeg om het voedsel een aangename smaak te geven. We zouden met Job (6:6), uit zeer vroege tijden, ons af kunnen vragen: "Laat zich flauwe spijzen eten zonder zout?" Natuurlijk houdt zout ook het bederf van vlees, vis en groenten tegen.

In de woestijn was zout even kostbaar als vandaag goud op de effectenbeurs. Daarom werd zout ook wel het witte goud van de wereld genoemd. In ons land wordt in streken van de provincies Twente, Groningen en Friesland zout gewonnen.

Ook in ons spraakgebruik passen we meermalen het woord zout toe: 'iets met een korreltje zout nemen', 'zitten als een zoutzak', 'heb je het ooit zo zout gegeten?' en 'iemand ongezoeten de waarheid zeggen'.

Levenskracht

Ons keukenzout is met zorgvuldigheid samengesteld uit natrium en chloor. Zou dit niet het geval zijn, dan werken deze grondstoffen als gif. Eén van de Hebreeuwse termen voor zout is *me-lèchah*, zoutachtige/ziltachtige grond. Dat wil zeggen; onvruchtbaar land. Daar is geen leven mogelijk. Onmiddellijk denken we dan aan de Dode Zee en haar omgeving. Sodom en Gomorra werden om hun goddeloze praktijken verwoest. Dit beeld gebruikt de profeet Sefanja (2:8-11) als hij Gods woorden overbrengt: "*Moab en Ammon... een veld van distels, een zoutgroeve en een woestijn tot in eeuwigheid.*" Er is dus een kracht die verderf zaait en een kracht die leven geeft, waarvan de Bijbel spreekt. Daar blijkt ook het wonder van het Evangelie uit. Het levende Woord van God, Jezus Christus, laat ons dat zout zijn in de wereld. Waardoor wij tot ze-

Aangenaam en bederf

'Gij zijt het zout der aarde' (Matteüs 5:13)

S. Prost

gen, vertroosting en hoop zullen zijn voor anderen.

Zoutverbond

Twee vrienden in het Griekenland van de oudheid namen eens voor langere tijd afscheid van elkaar. De afspraak werd gemaakt elkaar op een bepaalde plaats weer te ontmoeten. Ze kerfden hun namen op een potscherf en braken deze in twee helften. Ieder nam een deel van de scherven met de helft van de beide namen erop mee. Dat breken van die scherven drukte hun *verdriet* uit. Het bewaren ervan onderweg symboliseerde hun *trouw* aan elkaar. En elk van die

twee helften verwees ook naar de *vriendschap* tussen hen beiden. Wanneer na allerlei belevenissen de vrienden elkaar weer omarmen worden bij het heffen van een glas wijn de beide scherven weer aan elkaar gehecht. Daarmee vieren ze het geluk van hun *hereniging*.

Het sluiten van een verbond als overeenkomst tussen mensen onderling en tussen God en mensen is de Bijbel niet vreemd. Veelal ging ook het sluiten van een verbond vergezeld met een zichtbaar teken. We denken dan bijvoorbeeld aan de regenboog als teken van

erfwerend

Zo'n verbond werd ook wel een *zoutverbond* genoemd. Mozes droeg, naar Gods bevel (Leviticus 2:13), de priesters op "elke offergave van uw spijs-offer te zouten; gij zult het zout van het verbond van uw God aan uw spijs-offer niet laten ontbreken. Bij al uw offergaven zult gij zout toevoegen." Wat deze offers betreft wordt in Numeri 18:19 met nadruk vermeld dat dit deel van de offerdienst "een altoos durend zoutverbond is voor het aangezicht des Heren, voor u en uw nakomelingschap". En later, in Davids tijd, werd zijn koningschap door zo'n verbond bevestigd. Daarvan vermeldt 2 Kronieken 13:5 het volgende: "Is het u niet bekend dat de Here, de God van Israël, het koningschap over Israël voor altijd aan David gegeven heeft, aan hem en aan zijn zonen, een zoutverbond?" Hiermee moest de trouw tussen God en mensen, de *reinheid* en de *zuiverheid* van de relatie tussen hen duidelijk uitkomen.

Nu nog vindt bij bedoeïenen het zoutverbond bij een huwelijksceremonie plaats, voltrokken door een sjeik. Dan wordt zout gestrooid op de handen van het nieuwe echtpaar dat elkaar vasthoudt. Kortgeleden werd mij verteld dat een zoon van een gemeentelid in Spanje eenzelfde ritueel met zijn vrouw zou meemaken.

Verbandsrelatie

De kunstenaar Leonardo Da Vinci drukt in zijn schilderij 'Het laatste avondmaal' de verbroken verbandsrelatie van Judas met de Heer op de volgende manier uit. Vlak voor Judas ligt op de tafel een omgevallen zoutvat. De inhoud ervan is op het tafelkleed terechtgekomen. Dus niet daar, waar het voor bedoeld was. Zout hoort in het eten en niet verspreid over de tafel.

Gods verbond met de mensheid (Genesis 9:12,13). Maar ook aan de instelling van de besnijdenis (Genesis 17:4) die plaatsvond bij de verbondssluiting met Abraham. *Trouw* werd ook uitgedrukt in het verbond tussen David en Jonathan.

We worden stil als we aan de hoogste vorm van trouw van de Here Jezus aan zijn Vader denken. Aan zijn oprechte zelfopofferende liefde voor ons. Aan zijn onberispelijk leven waarin geen plaats was voor onreinheid. Wat moet het dan pijnlijk en met een diep gevoel van verdriet voor Jezus geweest zijn toen Hij van zijn leerling Judas bij de avondmaalsviering wist wat Judas met zijn Heer zou gaan doen.

Spanning

Waar wordt zo'n zoutverbond gesloten? In de spanning van het leven. Voor de Israëlieten was het de woestijn. Na de sluiting van het verbond op de Sinai werd van de Israëlieten ook in conflictsituaties verwacht dat zij de Heer trouw zouden blijven. Maar die beproevingen moesten wel leiden tot een veiliger, stabielere leven. En dat is ook de bedoeling van het zoutverbond. Goddelijke kracht te bezitten om het leven zuiver te bewaren. Om het leven ook aangenamer voor de omgeving te laten zijn. En dat geldt ook voor onze keuze voor de Heer, die onze trouw waard is. In het getuigenis van het geloof. Vandaar uit in het huwelijk, in familierelaties, in vriendschappen en arbeidsverhoudingen.

Hier voelen ook christenen de grote betrokkenheid aan die ze met elkaar hebben. We gaan niet alléén door het leven. Ook niet als het leven als een woestijn ervaren wordt. Als Jezus dan sprak: "U bent het zout van de aarde", gebruikt Marcus in zijn beschrijving (9:50) Jezus' woorden dat de gelovigen met vuur gezouten zullen worden. In de beproevingen moet dus de echtheid van het geloof uitkomen.

Zout-zijn

"Gij zijt het zout der aarde." Jezus' woorden staan hier in Matteüs 5 in directe verbinding met de zaligsprekingen die zijn volgelingen betreffen. Zout is het symbool van het weren van het bederf, de reiniging, de zuiverheid, van het leven en vooral het aangenaam zijn voor anderen om ons heen. Niet om maar aangenaam door mensen te worden gevonden en om eer van hen te ontvangen. Zoals de Heer zelf ons het leven aangenaam maakt door zijn karakter, zijn wezen en zijn gaven, zo wil Hij dat ook wij een goede, *leven gevende invloed* op onze omgeving uitoefenen. Dat heeft met de aanhoudende eerste liefde voor de Heer te maken. Dat heeft te maken met persoonlijke overtuiging, trouw, volharding en opofferende liefde. Regels, voorschriften en gewoonten mogen niet belangrijker zijn dan de relatie met de Heer. Dan geven wij het niet op wanneer onze daad van liefde voor anderen in de wind geslagen wordt. Als anderen hun beloften niet nakomen. En als mensen willen dat we meewerken aan plannen van leugen en bedrog zijn wij daarentegen het zout. Dan dragen we ook ons kruis in gehoorzaamheid. Een christen is anders, ziet anders en handelt anders.

Dat de kracht van Gods Geest ons als dat zout in de wereld laat zijn.

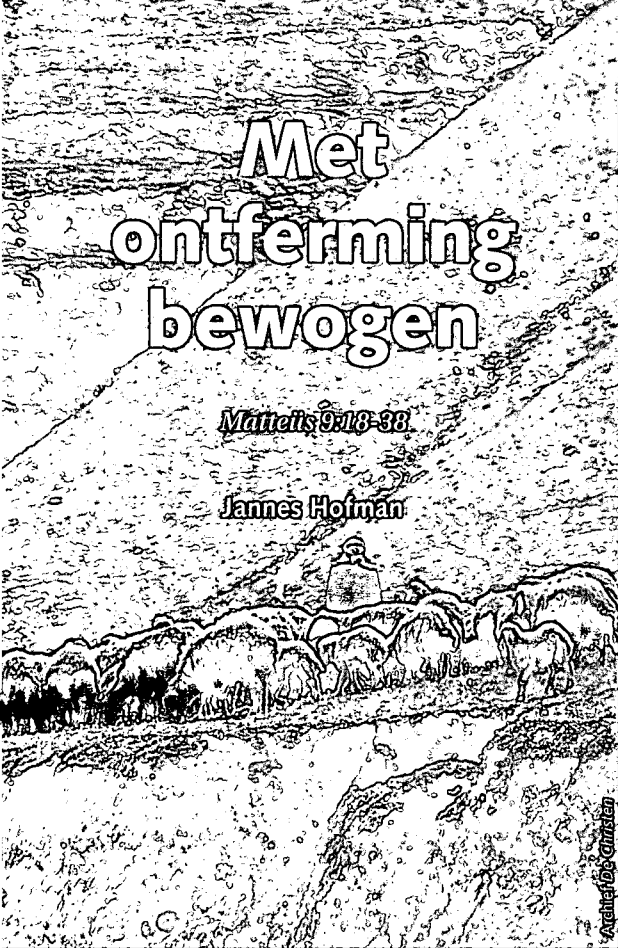
Foto's S. Prost

Met ontferming bewogen

Matteüs 9:13-18

Jannes Hofman

Het slapen van de doden

De doden slapen. Zo wordt al eeuwenlang onder alle volken en culturen over de doden gesproken. Als Jezus dat beeld gebruikt, wordt Hij uitgelachen. Niet omdat de mensen niet in een slapen van de doden en in een opstanding zouden geloven, maar omdat Jezus het zegt en daarmee bepaalde verwachtingen schept. Jezus blijkt, net als God, macht over de doden te hebben. Jezus schenkt nieuw leven. Dat geldt voor de doden, maar ook voor de levenden.

De Aramese woorden die Jezus sprak, 'talita koem' (meisje sta op), hebben zoveel indruk gemaakt, dat Marcus die Aramese woorden opneemt in zijn Griekse tekst. Slechts enkele Aramese woorden vinden wij in het Griekse Nieuwe Testament terug. Die zijn belangrijk. 'Sta op'. Dat wil het Evangelie ons doorgeven.

Een vrouwenkwaal

In een preek zei een voorganger: 'De vrouw leed aan een ziekte, waarover men niet anders dan bij hoge noodzaak spreekt.' Dit geldt voor alle typische vrouwen- of mannenkwalen. Je praat er alleen met je intimi over. Maar op een gegeven ogenblik moet je er toch mee naar de dokter. Dat deed ook die vrouw, lezen wij bij de andere evangelisten. 'Het leven vloeit uit haar vandaan en ook haar geld stroomt weg, want ze doktert wat af.'

Door haar ziekte is de vrouw onrein. Niemand mag haar aanraken. Ze

wordt gemeden als een melaatse. Zij heeft van Jezus gehoord en vestigt haar hoop op Hem. Als een mensenschuwe vrouw raakt zij Jezus van achteren aan. Haar geloof wordt haar redding. Haar opstanding. Jezus spreekt haar aan met dochter! 'Hier scheurt de hemel open: Mijn dochter ben je, mijn beminde, ik hou van je.'

De massa

Ik heb een angst voor de massa. De massa dringt op en verdringt. Ze loopt over mensen heen. Ze kan hysterisch en bezeten zijn. Soms aangezet door valse leiders. Vandaag ook door sport, door religie, door begeerten, door politici, door reclame, door de sensatiepers. De massa wordt opgezweept. Daarna moet er iets voltrokken worden.

In ons bijbelgedeelte is de menigte voortgejaagd en afgemat. Ook typerend voor de massa.

De oorzaak: de geestelijke leiders leggen ondraaglijke lasten op, of zetten hun eigenbelang en hun eigen eer door. Al in het Oude Testament verheffen de profeten hun stem tegen zulke leiders. Dit soort leiders hebben niet een oprecht herdershart.

'De menigte is als een kudde schapen zonder herder', zegt Jezus. Over haar wordt Jezus met ontferming bewogen. Er wordt hier een woord gebruikt dat de diepste emoties weergeeft. Jezus is ontdaan. Zijn darmen draaien in zijn buik. Hij lijdt eraan. In de Bijbel wordt dit allereerst van God gezegd. Hij is de God van de ontferming. God is bewogen met de mens. Nu wordt het ook van Jezus gezegd. Bewogenheid en ontferming zijn het kenmerk

van de goede herder. De goede herder is begaan met de schapen. Hij wil helpen en redden. Zo zullen de geestelijke, maar ook de wereldse, leiders moeten zijn. Maar ook elke christen.

Dan verspringt het beeld van de kudde naar de oogst. De oogst is groot, maar arbeiders zijn er weinig. De oogst heeft betrekking op de massa, die voortgejaagd en afgemat is. Zij is rijp om het Koninkrijk van God binnen te gaan.

Bewogenheid en ontferming zijn het kenmerk van de goede herder.

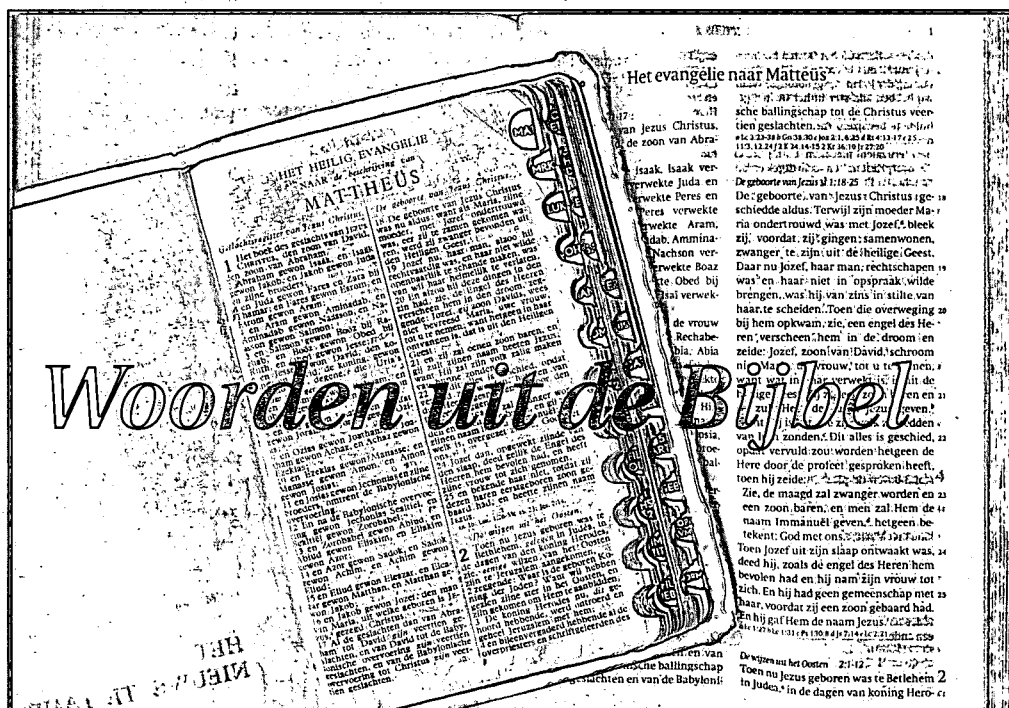
Zo ligt het vandaag ook nog? In Afrika, in Zuid- en Midden Amerika zijn de mensen rijp voor het Evangelie, maar ook in Europa? Of juist in Europa! Maar arbeiders zijn er weinig. Dit is een bekend probleem voor alle gemeenten. Hoe kunnen wij meer leden bij het werk in de gemeente betrekken?

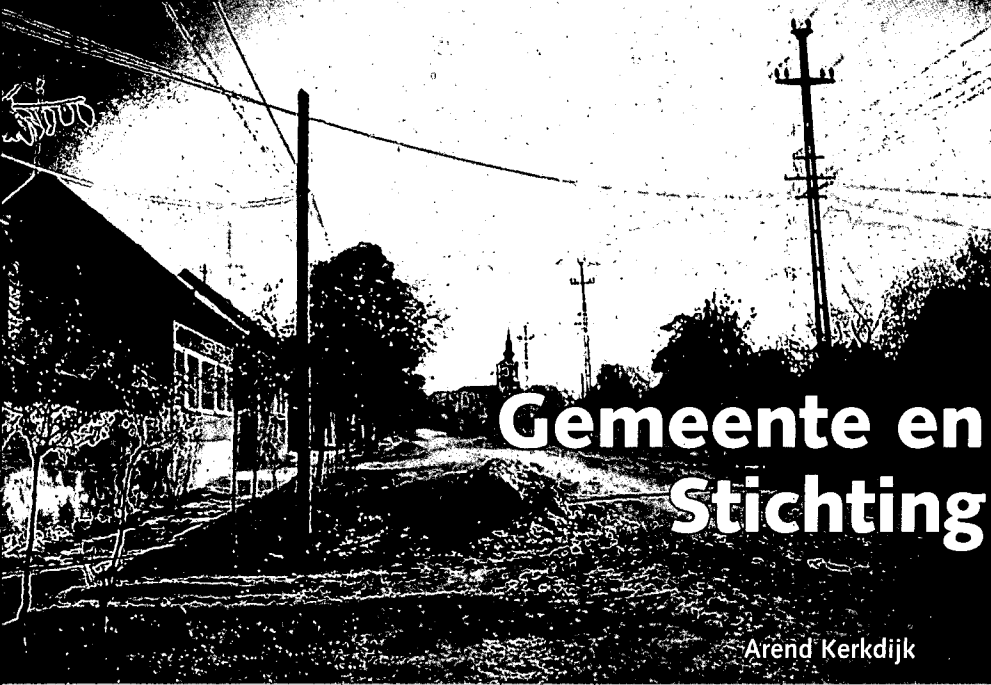
Bidt

Dan komt het verrassende van de oplossing die Jezus aanreikt. Hij vraagt zijn leerlingen niet om de zaken ter hand te nemen; hij vraagt niet om een goede organisatie op te zetten. Het ligt veel simpeler. Bidt. Aan het begin van alles staat een biddende gemeente.

De verrassing van de oplossing die Jezus biedt, is nog niet compleet. De bidders worden even later zelf aangevoerd om het werk ter hand te nemen. Hen die geroepen worden om te bidden, worden geroepen om zelf te gaan.

Het bidden opent de ogen! Vooral voor wat God wil.

Gemeente en zending: Stichting Nusfalau

Arend Kerkdijk

A. Kerkdijk

Toen we werden gevraagd om een bijdrage in de serie 'Gemeente en zending' was het niet moeilijk om "ja" te zeggen. 'Gepakt' door de nood in Roemenië gebruik je elke kans om dit kenbaar te maken, met de hoop dat anderen 'gepakt' worden en de hulpverlening gaan steunen met gebed en indien mogelijk ook anderszins. Hulpverlening is ook zending. Dat wordt o.i. in de laatste zendingsspecial van *De Christen* treffend verwoord door Br. Aafjes. Hij zegt daar: "eerst hulp verlenen zoals de zorgzame Samaritaan, en van daaruit laten zien wat de drijfveer is om die hulp te geven, nl. dat je God en je medemens wilt dienen."

De aanloop naar onze hulpverlening was als volgt: Jan van der Klis, een broeder uit onze gemeente (de Baptistengemeente 'De Bron' in Almelo) was al geruime tijd vrijwilliger voor de Oost Europa Zending (OEZ) in Roemenië. Daar kreeg hij een brief van een Roemeense Baptistenpredikant ds. Pál Szekrényes, voor-

ganger van een viertal Hongaars sprekende gemeenten, met standplaats Nusfalau. De brief kwam bij onze voormalige voorganger ds. Nico Schipper terecht. Uit de brief kwam naar voren dat er in veel gezinnen in Nusfalau en omgeving grote armoede heerste met o.a. een chronisch gebrek aan kleding. Ook was er behoefte aan nieuwe kerkruimte, met name door groei van de gemeente in Simleu/Silvaniei (vlakbij Nusfalau).

Er werd contact gelegd en met instemming van raad en gemeente werd een werkgroep van vier personen gevormd met de toepasselijke naam 'Werkgroep Nusfalau'. Begonnen werd met het 'gebruikte kleding project'. Kleding werd ingezameld, uitgezocht, gesorteerd en vervolgens in dozen verpakt. Deze werden door br. Van Klis afgegeven in Nusfalau en ds. Szekrényes bracht ze op het juiste adres. Om nader kennis te maken en als oriëntatie brachten ondergetekende en br. van der Klis in oktober 2001 een bezoek aan Nusfalau. We bezochten tien gezinnen en de armoede die we zagen was schokkend. We werden bepaald bij Mattheüs 25:13-40 waar Jezus zegt "want ik had honger... ik had dorst... ik was

De eerste twee sponsorkinderen: Diana (links) en haar zusje Olga.

schamel gekleed..." en "Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan."

We deelden kleding en geld uit, maar het was de bekende druppel. Dat we meer moesten doen dan het sturen van kleding was duidelijk. Spontaan ontstond de eerste sponsoring van een kind uit één van de gezinnen. Verder bezochten wij de in aanbouw zijnde Baptistenkirk in Simleu/Silvaniei. Ruim vijf jaar was men al bezig met de bouw, waarbij giften van 'elders' elke keer zorgden dat men weer verder kon. We nodigden ds. Szekrényes uit om naar Almelo te komen. In april 2002 bezocht hij de werkgroep en sprak hij in een morgendienst de gemeente toe. Een daarna geplaatste oproep in ons gemeenteblad voor sponsoring en/of donateurs, leverde bemoedigende reacties op. Ook van buiten de eigen gemeente kwamen aanmeldingen binnen (o.a. uit de Baptistengemeente Wester-

Het 'huis' van een familie (9 personen) in de zigeunerwijk Brasilia in Nusfalau.

A. Kerkdijk (links) en J. van der Klis op weg naar een sponsor gezin.

haar). Het 'bid en werk' en de daaraan verbonden zegen mochten we zo ervaren. Het doel: hulp verlenen aan de allerarmsten ongeacht afkomst of geloof, kon verder uitgebouwd worden.

We zijn nu zo'n 2,5 jaar verder. De werkgroep bestaat uit 7 leden en 3 vrijwilligsters. De bedoeling is om nog dit jaar een stichting te worden, de statuten liggen bij de notaris. We hopen hierdoor meer fondsen te kunnen verwerven voor uitbreiding en financiering van de volgende projecten:

- Kindersponsorplan: 32 gezinnen worden nu ondersteund door de sponsoring van 45 kinderen van 10 tot 30 Euro per kind per maand;
- Goederen: twee keer per jaar gaat 20 m3 aan kleding en gebruiksgoederen naar Nusfalau;
- Groentezaden: elk voorjaar wordt er gezorgd voor groentezaden t.b.v. hulpbehoevende gezinnen die in het bezit zijn van een moestuin;
- Medicijnen: voor het verstrekken

hiervan reserveren wij elk jaar 200 Euro;

- Kerkbouw: voor de kerkbouw in Simleu/Silvaniei konden wij in 2002/2003 een bedrag van 1413 Euro beschikbaar stellen. Er is nog ongeveer 5000 Euro nodig. Deze Baptistengemeente bestaat volgend jaar (2005) 100 jaar.

Ook zijn we bezig met een aantal nieuwe projecten:

- Huizenbouw: erbarmelijke woonomstandigheden van zigeuners in zigeunerwijk 'Brasilia' in Nusfalau hebben ons doen besluiten om dit project te starten. Een twee onder één kap woning kost Euro 4500. Voor één zo'n woning is geld binnen. De bedoeling is om minimaal 4 (dubbele) woningen te bouwen. Een Roemeense stichting in Nusfalau, die reeds een bouwproject van 10 woningen heeft verzorgd, zal hierbij ingeschakeld worden;
- Kindercrèche: in 'Brasilia' is een crèche waar zigeunerkinderen worden opgevangen. Dit wordt verzorgd door een zuster uit de Baptistengemeente in Nusfalau. Ze heeft dringend gevraagd om geld voor de bouw van een douche cq. badruimte, aanleg van verwarming en sponsoring van de dagelijkse broodmaaltijd voor de zigeunerkinderen (de huidige sponsor is hiermee gestopt);
- Ouderensponsorplan: veel ouderen zijn hulpbehoevend en moeten hun oude dag in schrijnende omstandigheden doorbrengen.
- Kerstpakketten: de bedoeling is dat vlak voor kerst 2004 een rijk gevuld pakket bezorgd wordt bij de allerarmsten in Nusfalau en omgeving. Dit pakket wordt samengesteld uit (daar gekochte) Roemeense producten.

Bovenstaande lijkt omvangrijk, maar afgezet tegen de grote armoede in Roemenië kunnen we met minder niet toe, en de liefde van God, die ieder mens wordt aangereikt in en door Jezus Christus, is daarbij onze leidraad.

'Stichting Nusfalau' - p/a Mozartstraat 276, 7604 GZ Almelo; E-mail: akerkdijk@zonnet.nl
Bank: ING 673893111 t.n.v. Nusfalau (met vermelding van het doel)

Br. A. Kerkdijk is lid van de Baptistengemeente 'De Bron' in Almelo en secretaris van de Stichting Nusfalau.

Vluchtelingen

Met een bepaalde regelmaat kom ik in aanraking met vluchtelingen. Hen zal ik nooit vergeten. Dramatisch zijn hun verhalen. Ik kan mij er geen voorstelling van vormen wat het is geen dak boven het

hoofd te hebben, niet te eten te hebben, bedreigd te worden en op de vlucht te moeten slaan. De gevaren en de onzekerheid die dan volgen. Eindelijk een land gevonden te hebben, maar ook dan nog het risico te lopen teruggestuurd te worden.

Dat laatste overkwam die jonge vrouw van amper twintig jaar, met een kind van enkele jaren oud. Ze moest terug. Ze sneed haar polsen door. In het ziekenhuis kwam ik bij haar. Ze kon alleen maar roepen, smeken en bidden: 'I cannot go back. I cannot go back.'

Een Roemeen, die een plekje in onze gemeente gevonden had, was beter uit. Hij mocht met zijn gezin ook niet in Nederland blijven, maar via een geheim circuit lukte het hen in Canada te komen. Daar kregen zij asiel. Het echtpaar ging echter uit elkaar. Hij vond dit verschrikkelijk. Toen hij een keer terugkwam in Nederland, wilde hij zich bij ons laten dopen. Hij bleef verliefd op zijn ex. En zij vonden elkaar weer.

Soms zoeken vluchtelingen contact in de hoop dat je wat voor hen kunt doen. Dan vertelt mij iemand, dat hij gevlucht is omdat hij christen is. Via Japan is hij hier terecht gekomen. Daar heeft hij zich laten dopen. Een brief van de voorganger van die gemeente laat hij mij lezen. Maar na enkele contacten heb ik hem nooit meer gezien.

In het Groningerland is een zanggroep van asielzoekers. Ze zingen om te overleven, zeggen ze. Enkele keren hebben ze bij ons in de kerk gezongen. De groep zingt met overgave. Hun geloof is aanstekelijk. Aangripend om hen te zien en te horen. 'Wat zal er met die vrouwen, en met die mannen zoal gebeurd zijn?', denk je. Door wat voor hel zijn ze gegaan? Zullen zij ooit goed terecht komen? Iemand, die hier niet mocht blijven, hier dus illegaal verbleef, kwam ook bij ons kerken. Zij zei: 'Ik wil niets van jullie. Het enige wat ik zoek is rust voor mijn hart.'

Jannes Hofman

De kerkzaal (in aanbouw) van de Baptistengemeente in Simleu/Silvaniei.

Unie- en Gemeentenieuws

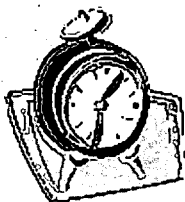
Doopdiensten:

Nieuw-Buinen: S. v/d Spoel (1982) gedoopt op 16 mei 2004, Y. Versteeg (1974) gedoopt op 4 juli 2004, J. Wessels (1981), J. van Wijk (1982), R. Orsel (1975) en J. Orsel-Klungel (1976) allen gedoopt op 29 augustus 2004.

JAV in Assen 9 en 10 oktober 2004

Thema: 'Wakker worden'

Op zaterdag 9 en zondag 10 oktober a.s. wordt de Jongeren Algemene Vergadering 2004 gehouden in de Baptisten Gemeente Assen. Je bent van harte welkom als gast of afgevaardigde van je gemeente om dit fantastische weekend mee te beleven.

Geef je op via de secretaris van je gemeente of via de website van de NBJB (www.nbjb.nl). Doe dit vóór 5 oktober a.s. Je kunt op de website van de NBJB kijken voor meer informatie over de JAV.

Musical van gospelkoor Dabar

Op zaterdagavond 9 oktober om 20.00 uur treedt Gospelkoor Dabar uit Musselkanaal op in het Geert Teis theater in Stadskanaal met een zelfgeschreven musical, genaamd Dilemma. Het koor viert tijdens deze avond tevens haar 20-jarig jubileum. De musical is geschreven door twee leden van het koor en gaat over de zeven hoofdzonden en de zeven deugden waardoor mensen voor moeilijke dilemma's kunnen komen te staan. Het belooft een avondvullend programma waarin u kunt genieten van vele verschillende muziekstijlen, zang en dans en toneelspel. Het koor wordt voor deze speciale gelegenheid ondersteund door een band.

Wilt u bij Musical Dilemma aanwezig zijn, dan kunt u kaarten bestellen bij mevrouw G. Aartsen, tel. 0599 - 33 10 41. Of via de website www.gospelkoordabar.nl. De kaarten kosten 10 Euro per stuk. Op onze website kunt u ook meer informatie vinden over de musical en over ons koor.

Internationaal Studiecentrum voor Open Doors

Open Doors International heeft haar werkzaamheden uitgebreid met een 'Internationaal Studie Centrum (ISC)'. Het centrum richt zich op vragen die de Lijdende Kerk wereldwijd betreffen, met de bedoeling beter in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de landen waar vervolging heerst of dreigt. Tot dusverre heeft de stichting, die zich sinds 1955 ten dienste stelt van vervolgte christenen wereldwijd, zich voor haar langetermijnplanning voornamelijk gebaseerd op 'vrij' verkrijgbare informatie. Het Studiecentrum heeft als doelstelling lange termijn trends in kaart te brengen betreffende de verhoudingen tussen de religies en het bestuderen van de achtergronden van gebeurtenissen en conflicten.

"Het zwaartepunt ligt op dit moment bij de verhoudingen tussen Christendom en Islam, maar ook de radicalisering van het Boeddhisme en het Hindoeïsme zijn een potentieel studieobject," zegt Peter Faas, die de leiding heeft over het Studie Centrum. De resultaten van de studies zijn in de eerste plaats bestemd voor 'eigen gebruik' van Open Doors, maar het ligt wel in de bedoeling veel van het werk via Internet beschikbaar te stellen voor derden. Ook het produceren van brochures over achtergrondstudies en het beleggen van studieconferenties behoort tot het taakveld van het ISC.

Binnenkort moet het ISC een eigen website krijgen. Wanneer dat zover is, zal dit het voornaamste middel zijn waarop derden contact kunnen houden met het Centrum.

OD

Israëlplatform.nl: eenheid onder (christelijke) Israël- organisaties

Op initiatief van verscheidene christelijke en messiaans-joodse organisaties die betrokken zijn bij Israël en het Joodse volk, is afgelopen week de website israelplatform.nl van start gegaan. De website biedt informatie over de deelnemende organisaties en

toont een gezamenlijke agenda.

Eén van de belangrijkste doelstellingen van het platform is orde te scheppen in de veelheid van organisaties die betrokken zijn bij Israël en het Joodse volk. Volgens de initiatiefnemers van de website hebben veel mensen het gevoel dat er weinig eenheid is onder de organisaties. Wat ze zien lijkt vooral een chaotische verzameling van elkaar beconcurrerende groepen.

Israëlplatform.nl roept echter op om te proberen met andere ogen naar de situatie te kijken. Wanneer we dat doen, ontwaren we volgens het platform 'misschien wel een prachtig mozaïek van bedieningen die elkaar aanvullen en hiermee een deel van de bijbelse profetieën over Israël in vervulling doen gaan. Zo zijn er organisaties die zich politiek inzetten, organisaties die willen bijdragen aan de terugkeer van het Joodse volk naar het land Israël, organisaties die hulpgoederen inzamelen en organisaties die de messiaanse gemeenten in Israël ondersteunen'.

Op dit moment participeren ruim twintig organisaties in het platform, waaronder de Internationale Christelijke Ambassade Jeruzalem, Comité Gemeentehulp Israël, Christian Dance Company, Ebenezer en het Evangelisch Werkverband. Andere organisaties beraden zich nog over een eventuele deelname. Het is de bedoeling zoveel mogelijk organisaties die zich betrokken voelen bij Israël en het Joodse volk bijeen te brengen in dit initiatief.

Israëlplatform.nl

Bijbelleesprogramma verandert levens van gedetineerden in Papoea Nieuw- Guinea

'Wij vragen gebedssteun zodat we dit waardevolle werk mogen voortzetten.' Dit vroeg Tammy Miria van het Bijbelgenootschap van Papoea Nieuw-Guinea toen er vorig jaar een nieuw, op de Bijbel gebaseerd, alfabetiseringsprogramma van start ging in de Bomana gevangenis. De zestig gedetineerden die zich inschreven voor de cursus waren volgens haar 'honge-

rig naar geestelijk voedsel'. Nu de cursussen zijn afgerond, hebben sommige deelnemers contact gezocht met het bijbelgenootschap om hun ervaringen te delen.

De eerste alfabetiseringscursussen in de Bomana gevangenis gingen in 2001 van start. Ieder jaar nam het aantal deelnemers aanzienlijk toe. Inmiddels hebben 228 gevangenen de alfabetiseringslessen bijgewoond. Veel van hen zijn nu betrokken bij het lesprogramma en evangelisatie onder andere gedetineerden. Sommigen hebben zich aangesloten bij de muziekgroep. 'Het opwindende en krachtige aan alles is dat gevangenen de klas zelf veranderen in een plek van aanbidding. Ook de gevangenisbewakers worden aangeraakt door het evangelie en zoeken het geestelijke voedsel dat ze nooit eerder proefden', aldus Tammy Miria.

NBG

Lezers schrijven

In *De Christen* van 3 september jl. wordt in het bericht met als titel 'Kroonbede' het belang onderstreept van gebed voor politici in de keuzes die zij maken. Graag onderstreep ik het belang van de kroonbede bij de troonrede maar vraag hierbij ook aandacht voor de inbreng van de sociale partners in het actuele politieke debat. Helaas moet dan worden vastgesteld, dat er nog nooit een kabinet is geweest dat zo'n diepe kloof heeft gekend met alle werknemersorganisaties dan het huidige kabinet.

Het huidige kabinet breekt in hoog tempo ons sociale stelsel af. Het gaat over verschraving, afschaffing van prepensioen en vut. Beperken en voor groepen, met name voor jongeren, afschaffen van de WW. Vakbonden mogen niet regelen dat ziektegeld uitkeringen in het tweede ziektejaar worden aangevuld. Verdere beperkingen in de ziekenfondswet en verdergaande verlaging van de WAO uitkeringen. Langere werkweken voor hetzelfde salaris en minder vakantiedagen.

De Kerken mogen niet zwijgen want wij willen geen maatschappij waarin de economie het doel is van het leven van mensen, maar waarin de economie dienstbaar is aan de waarden die het leven van mensen zinvol maken. Het gaat erom dat lasten eerlijk verdeeld worden. Een samenleving van motiveren in plaats van straffen, meedoen in plaats van uitsluiten.

De Kerken mogen niet afwachtend

toekijken hoe ook datgene wat behoort tot de kern van de Christelijke sociale beweging, namelijk de solidariteit tussen mensen en met name de solidariteit met kwetsbare groepen van mensen ten onder gaat aan de offerande voor het gouden kalf van de economie.

Op zaterdag 2 oktober a.s. komen vele mensen naar Amsterdam om door hun persoonlijke aanwezigheid, vanaf 12.00 uur op het Museumplein, hun solidariteit met elkaar en in het bijzonder voor de meest kwetsbaren te onderstrepen.

Ds. A. van den Berg
Dordrecht

Adressen

- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Doetichem is: G. de Jager, Kieftskamp 61, 7006 JG Doetinchem, tel. 0314-330673.

Bedroefd door zijn vroegtijdig heengaan, maar dankbaar dat hij door de Heer mocht worden thuisgehaald, hebben wij afscheid moeten nemen van onze vriend en ons bestuurslid

KEES VAN DIJKEN

op de leeftijd van 58 jaar.

Zijn onvermoeibare inzet en zijn warme vriendschap zullen wij node missen.

Baptistengemeente Veenendaal, wijk-gemeente Midden-Betuwe te Zetten.
F.J. Hoevenagel, secretaris

Zetten, 2 september 2004.

*De Here is mijn herder
Mij ontbreekt niets.
Ps. 23*

De Heer heeft thuisgehaald
onze zuster.

ADRIANA JOHANNA STADENS-GROENENBERG Joke

op de leeftijd van 63 jaar.

25 augustus 2004.

Baptistengemeente Stadskanaal-Zuid.

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

**ERKENDE
VERHUIZERS**

0591-623963
www.van-der-graaf.nl
Emmen - Heerlen - Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 1 oktober 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 30 september 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciiteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)
E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Als ik zeg: 'SMS is de boodschap' dan neuriet een groot deel van de lezers van deze column automatisch het deuntje mee wat deze reclameboodschap van KPN Telecom ondersteunt. Een in een hagelwit pak gestoken neger voert de black-gospel-deun overtuigend uit en maakt ondertussen duidelijk dat je 'gelukkig' wordt als je gaat SMS-en. Iedereen kan er gelukkig door worden, ook of zelfs eenzame en verdrietige mensen. Iedereen gaat er van dansen en de zon breekt door. Ik

weet niet welk reclamebureau de spot heeft bedacht maar het zit gelikt in elkaar en het is echt zo'n spotje met voor- en tegenstanders. Je vind 'm mooi of je ergert je er aan. In beide gevallen hebben de makers hun doel bereikt want onthouden zul je 'm en reken maar dat er meer door ge-es-est wordt.

Misschien vinden wij als christenen wel dat de basis voor de spot van 'ons' gestolen is. Misschien zit er zelfs wel een klein beetje jaloezie achter, want stel je voor dat je de boodschap over Jezus eens op zo'n manier in een reclamespot onder de aandacht van miljoenen zou kunnen brengen. Maar dan zeggen we tegelijkertijd: reclame maken voor Jezus, dat kan natuurlijk niet.

Jezus verkondigen, dat moet authentiek zijn, da's serieus, da's woordverkondiging of we zeggen: mensen moeten Jezus in ons leven kunnen herkennen. Nee, zeggen we, je kunt toch moeilijk aankomen met een spotje van 30 seconden waarin je zegt: alle mensen opgelet, Jezus redt. Dan stuur je mensen het bos in. Ik ben het daar mee eens, maar als ik een spotje van 30 seconden zou mogen maken over Jezus en dat spotje zou te zien zijn tussen een reclame over een waspoeder* en eentje over verzekeringen* dan zou ik de uitdaging niet uit de weg gaan. Jezus hoort bij het dagelijks leven, net als sms-en en reclame

Ds. Henk Wieringa

Volleybaltoernooi

Op zaterdag 23 oktober is er weer het na-jaarstoernooi van 9.00 uur tot 16.00 uur te Roden. De prijs hebben we gelukkig naar beneden kunnen doen. Dat betekent voor de oude re jeugd en de gemeenteteams / 20+ dat de prijs naar beneden gaat naar 15 Euro en voor de tussen jeugd naar 12 Euro. De deadline hebben we op maandag 18 oktober gezet. De uitnodigingen zullen in de gemeentebladjes komen van oktober. Maar met deze informatie kunnen jullie ook volgens de Nevobo regels en ook nu zal de regel twee vrouwen in het team vervallen!!!). ralphjohan@hotmail.com

NBBB Gewest Groningen-
Drenthe

Jongeren Algemene Vergadering

Jij komt toch ook?!?!?

Meer info op p. 14

Hymns 4 Worship: Amazing Grace

Integrity Music; duur: cd1: 45:56; cd 2: 47:06

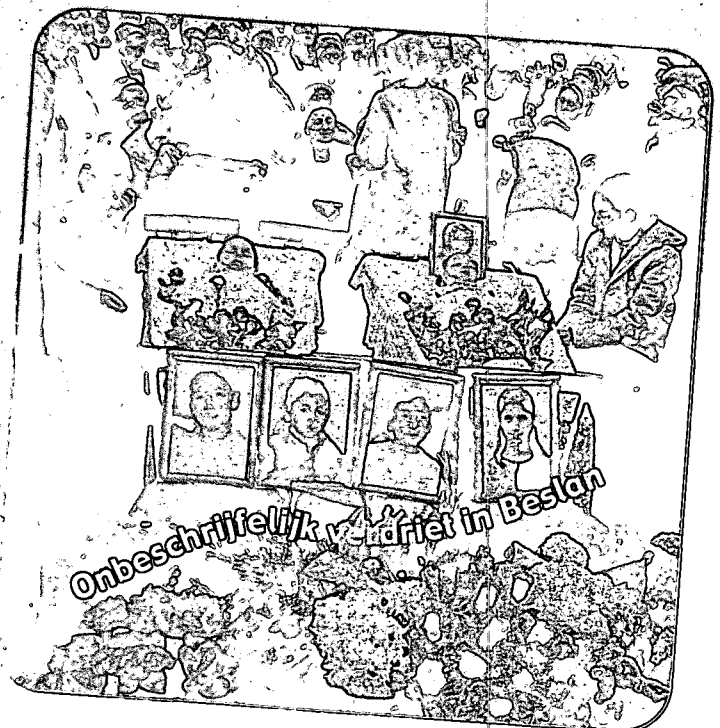
Series zijn in en ook worship is actueel. Tel die twee conclusies bij elkaar op en je bedenkt een nieuwe worship-serie: *Hymns 4 worship*. Mocht je dit bekend voorkomen dan is dat heel goed mogelijk. Het project is namelijk ontsproten uit het brein van de bedenkers van 'Songs 4 worship' (bekend van de t.v.-reclame). Het woordje 'Hymns' in de nieuwe serie geeft al aan waar je aan moet denken, juist: de oldies but goodies, de traditionals uit de kerkgeschiedenis die ook nu nog gezongen worden. In de jaren 80 van de vorige eeuw werden ze al een keer door de gospelformatie 2nd Chapter of Acts bewerkt en op schijf gezet. Ook hedendaagse artiesten hebben dat gedaan er je kunt dan ook werk verwachten van Michael W. Smith, Amy Grant Darlene Zschech, 4 Him, Paul Baloche en Brian Doerksen. Het werk is verdeeld over twee schijven en heeft als ondertitel 'Amazing Grace de traditional onder de traditionals'. Dat nummer staat ook op het album en wordt vertolkt door Darlene Zschech. Andere nummers zijn o.a. Because He lives, What a friend we have in Jesus, How great thou art en When I survey the wondrous Cross. Met recht een 'CI' voor jong en oud.

Henk Wieringa

Samenstelling: Janna de Zwart

De Christen

Ds. Sietze van der Veen:

"Er is zoveel leed en nood onder mensen, daar moeten wij wat aan doen"

Mariska Oegema

Eindelijk was het moment daar; de laatste woensdag van september beleefden een aantal autistische kinderen de dag van hun leven tijdens een ponykamp in Mussel. Een huifkar-tocht, een boottocht, een ritje op een paard, een live-optreden, karaoke en diverse andere spelletjes; dat waren de ingrediënten die die woensdag voor de kinderen en hun ouders tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt. Vanaf volgend voorjaar zullen ook voor kinderen met een ernstige ziekte ponykampdagen worden georganiseerd.

Initiatiefnemer voor dit ponykamp is ds. Sietze van der Veen uit Mussel (oud-voorganger van de Baptisten-gemeente Valthermond). "Door ons werk in de rouwverwerking en stervensbegeleiding zien wij veel leed en nood onder de mensen. Hoewel wij vooral met oudere mensen te maken hebben, zien we ook welke impact het op een gezin heeft als een jong kind een levensbedreigende ziekte blijkt te hebben. Het zieke kind is dag in dag uit gebonden aan onderzoeken, medicijnen en gesprekken over zijn of haar ziekte. Diens wereldje draait alleen maar om ziek zijn; er is maar weinig vertier. Dat moet doorbroken worden. Met het ponykamp willen wij deze kinderen even laten vergeten dat zij ziek zijn; wij willen hen één dag even écht kind laten zijn."

Verloren doelgroep

Het ponykamp is, buiten de doelgroep van autistische kinderen, vooral bedoeld voor jonge kinderen die een levensbedreigende ziekte zoals kanker hebben. "Dit is een verloren doelgroep, voor deze kinderen wordt nog maar weinig georganiseerd; vandaar dat wij ons op deze kinderen én hun ouders richten", geeft Van der Veen aan. "Als de kinderen een leuke dag beleven, willen wij ook dat de ouders even vrij van alle zorgen komen. Zij moeten dagelijks op en neer reizen naar het ziekenhuis en hebben veel zorg om hun kind. Vaak gaat alle aandacht en belangstelling uit naar dat

zieke kind, terwijl aan de ouders voorbij wordt gegaan. Wij willen graag iets voor deze ouders betekenen door hen de gelegenheid te bieden even hun eigen gang te gaan, even niet de directe zorg voor hun kind te hoeven hebben en toch in de buurt van hun kind te zijn. In een mooie, recreatieve omgeving kunnen de ouders meer tijd voor elkaar vinden en eventueel activiteiten ondernemen waar zij anders bijna niet aan toe komen, zoals een fietstochtje maken of gewoon lekker onderuitgezakt een boek lezen. Daarom willen wij land aankopen waarop een aantal caravans kunnen worden geplaatst."

Gratis

Het is de bedoeling dat het programma voor de kinderen en het verblijf van de ouders gratis wordt aangeboden. "Door diverse acties proberen wij hiervoor geld in te zamelen. Zo heeft een preekmarathon van 15 uur een bedrag van 3500 Euro opgeleverd", aldus de initiatiefnemer. Daarnaast krijgen Sietze en Trijn van der Veen van buitenaf medewerking. "Een provider heeft gratis een sms-actie op touw gezet. Elke keer als een sms'je naar 4411 met het woord 'pony' wordt verstuurd, ontvangt onze stichting een bepaald bedrag. Verder heeft de Postbank een 4-cijferig gironummer ter beschikking gesteld. Dergelijke zaken zijn uniek voor een kleine stichting."

Het feit dat het ponykamp gratis wordt aangeboden, is veelal een ingang voor de familie Van der Veen om van hun geloof te getuigen. "Onze gedrevenheid ligt in ons geloof, om mensen in hun nood tegemoet te komen en hen op God te wijzen. Wij verkondigen het Evangelie dan ook niet rechtstreeks, maar via een omweg. Wij willen mensen – bij wijze van spreken – niet met bijbelteksten om de oren slaan, maar met hen in gesprek raken en zo een ingang vinden om over het geloof te praten. Dat geldt niet alleen voor het organiseren van de ponykampen, maar ook voor alle ande-

re activiteiten die wij ondernemen", vervolgt ds. Sietze van der Veen. "Wij willen de middelen van deze tijd gebruiken om mensen in aanraking te brengen met het Evangelie."

Biecht-site

"Zo hebben wij in februari dit jaar een biecht-site op internet geplaatst waar mensen in nood met hun verhaal terecht kunnen. Inmiddels hebben wij honderden reacties gehad; mensen die hun verhaal hebben achtergelaten. Een aantal verhalen zijn opgetekend in een boek die in november zal verschijnen; verhalen die de keiharde werkelijkheid vertolken", aldus Van der Veen. "Daarmee willen wij ook de kerken wakker schudden. Er is zoveel leed en nood onder de mensen, daar moeten wij met elkaar wat aan doen. Als kerk kun je dan wel zeggen: 'De kerkdeuren staan open voor wie in nood is', maar het is veel beter dat christenen door die geopende deuren naar buiten treden de mensen tegemoet. Je moet niet blijven afwachten totdat de mensen zelf wel komen, want vaak blijkt de drempel toch te hoog te zijn. Als kerk hebben wij de taak naar de mensen toe te gaan, net zoals Jezus dat heeft gedaan. En zo mogen wij hen op God wijzen."

Informatie: Sietze en Trijn van der Veen, tel. 0599-581809 of derijzendes-ter@sellingen.com

Een presentatie over het ponykamp of stervensbegeleiding en rouwverwerking in de gemeente behoort tot de mogelijkheden.

Foto's: fam. Van der Veen

Archief De Christen

Begin van het jaar kregen mijn vrouw en ik het aanbod om mee te gaan met een studiereis naar Israël voor predikanten. We hebben die mogelijkheid gretig aangegrepen. Het was al 9 jaar geleden dat we er voor het laatst (als reisleiders) geweest waren. De tweede intifada had het toerisme, ooit de op één na belangrijkste inkomstenbron, zeer grote schade toegebracht. Zouden we Jeruzalem nog ooit terugzien?

Nu werd het ineens weer mogelijk! En dan als extraatje: de mogelijkheid om de reis te verlengen met een eigen vakantie. Met een kleine 20 predikanten van allerlei gezindten (waaronder de broeders Fokkert en Wieringa uit Hoogezand) reisden we 12 dagen door het Beloofde Land.

De eerste plaats waar we verbleven was de prachtige kibboets Ma'agan aan het meer van Tiberias. Daar bezochten we de bijbelse plaatsen, die spreken van het leven en werk van onze Heiland. En we doorkruisten de Golan hoogvlakte. Wat zou teruggave aan Syrië van deze hoogvlakte strategisch riskant zijn. Hier in Galilea gin-

gen we ook naar Zfat. Waarschijnlijk de stad die de Heer aanduidt als "de stad op een berg, die niet verborgen kan blijven" en de stad waar in alle eeuwen Joden hebben gewoond en 'gelernnt'. Ook maakten we kennis met het sociale werk van de Arabische Baptistenvoorganger ds. G. Kazoura.

In Jeruzalem logeerden we vlakbij de Graftuin en de oude Stad. Daar wandelden we zonder enig probleem doorheen en bezochten we de Klaagmuur. We gingen er naar Yad Vashem en toerden over de Olijfberg, om vlakbij de graftombe van Haggai te genieten van het onvergelijkbare uitzicht over de Tempelberg, de stad Davids en de indrukwekkende skyline van Jeruzalem.

Jeruzalem, Jeruzalem, zo ik u vergeet....!!

We overnachtten in Ariël, één van de nieuwe nederzettingen in het gebied dat Joden de eeuwen door Samaria noemden, (waar de Ebal en de Gerizim waren, de bergen van vloek of zegen) maar dat nu gerekend wordt tot de omstreken gebieden. En we logeerden 3 nachten in kibboets Ramat Rachel bij de weg naar Bethlehem. Een ideale uitvalsbasis om opnieuw Jeruzalem te bezoeken. Ditmaal o.a. Mea Shearim, de overwegend chassidische Joodse wijk, waar als gevolg van de economische problemen de armoede vaak zo schrijnend is geworden, dat 'gaarkeukens' er maaltijden aan de armen verspreken. We bezochten de dienst van een Baptisten-gemeente in Bethlehem en studiemiddagen met drs. De Vreugd en ds. Ben Zvi in zijn nieuwe kerk aan de Jaffastraat.

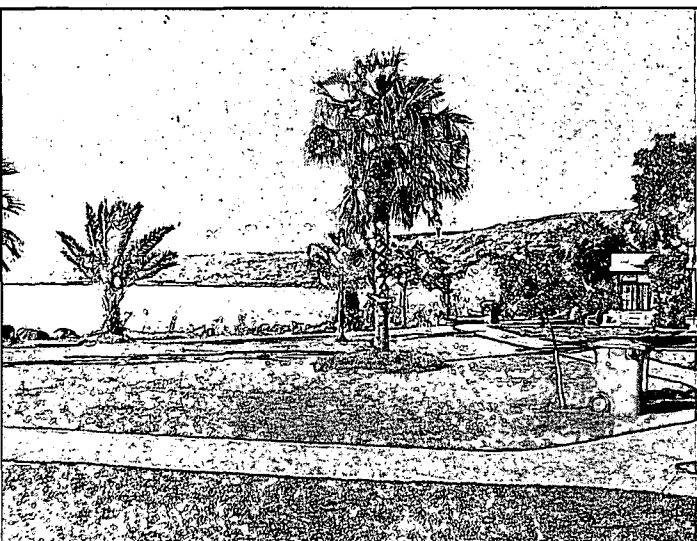

J. Hoijus

Toerend door Israël

Daarmee was de predikantenreis voltooid. Mijn vrouw en ik hadden toen nog 12 dagen tegoed. We hadden een auto gehuurd en reden van Jeruzalem langs Jericho door de Jordaan-slenk naar het noorden. Weer naar kibboets Ma'agan (voor het ontbijt: zwemmen in het meer van Galilea). We gingen naar de berg Hermon, met de kabelbaan naar boven. Syrië was duidelijk zichtbaar. Damascus hemelsbreed 50 kilometer verwijderd. Meestal ligt er sneeuw. Nu was het warm, winderig en droog. We bezochten de opgravingen van Salomo's wagenstad Hazor en de oude Joodse vestiging Zipporis bij Nazareth. Maar ook de eerste Joodse nederzettingen in de 19^e eeuw: Rosh Pinna en Zichron Ja'acov. Op sabbath naar de gemeente van Messias belijdende Joden in Tiberias, met ruim 250 bezoekers!

De laatste dagen in Tel Aviv. Lekker uitwaaien aan de Middellandse Zee.

G. Bosveld

Aan het meer van Tiberias.

Daar bezochten we ook het Stedelijk Museum. Hier werd in 1948 door David Ben Gurion de onafhankelijkheidsverklaring voorgelezen. De zaal is nog in de oorspronkelijke staat. Je kunt er de geluidsband beluisteren van die bewogen bijeenkomst (6 Arabische legers stonden klaar om het staatje te vermorzelen).

Ondanks alle spanning en ondanks diep wantrouwen tegen christelijke zending, groeit en bloeit de Kerk van Jezus Christus. Zowel onder de Joden als bijvoorbeeld in de Gazastrook.

Was het wel veilig?

Ja! We hadden de Heer om bescherming gevraagd. Ook kunnen groepsreizen in Israël rekenen op extra veiligheidsmaatregelen. Maar ook in de tijd dat we samen door stad en land trokken, hebben we ons geen moment onveilig gevoeld. Mogelijk mede omdat we wel wisten waar de aanslagen zich also voorgegaan hebben. Ook heeft het veiligheidshek zijn nut inmiddels méér dan bewezen – al heeft de Nederlandse regering het gepresteerd die veiligheidsmaatregel in de V.N. te veroordelen. Gelukkig dat Israël's bestaan en veiligheid niet van politici afhankelijk is, maar dat de Bewaarder van Israël – toen en nu! – sluimert noch slaapt.

Merk je dan niets van stress en spanning?

Ja zeker, als je met mensen privé spreekt wel. De transistorradio is steeds onder handbereik, want het leger is helemaal niet zo groot als Israël's vijanden suggereren. Het bestaat uit mensen als u en ik, die 3 jaar (jongens) of 2 jaar (meisjes) moeten dienen. En daarna elk jaar 6 weken op

herhaling. Niet omdat ze dat leuk vinden, maar omdat ze in het naakte bestaan bedreigd worden. En iedere inwoner heeft wel familieleden of vrienden, die in dat leger hun dienstplicht vervullen.

Shalom, vrede, is de dagelijkse groet. Maar ook de algemene verzuchting! Een groot deel van de Israël's zou waarschijnlijk de 'bezette gebieden' met vreugde opgeven als dat *echte vrede* opleverde. Maar ze weten: het zou alleen de uitvalbasis zijn voor nieuwe eisen en aanslagen, want er bestaat een ingebrande haat tegen Joden. Iedereen weet: Einddoel is nog steeds eliminatie van thuisland Israël.

Idealiseer Israël niet

Het is een land als alle andere westerse landen. Met criminaliteit, drugsproblemen, etc. Het zijn lang niet allemaal religieuze mensen. Maar het is een prachtig gevarieerd land. Vol van Bijbelse sporen. En ondanks alle spanning en ondanks diep wantrouwen tegen christelijke zending, groeit en bloeit de Kerk van Jezus Christus er. Zowel onder de Joden als bijvoorbeeld in de Gazastrook. Wonderlijk vindt u niet?

Ik kan er maar één verklaring voor bedenken: 't Werk van God is niet te keren, omdat Hij er over waakt! Dat is ook de garantie, dat de profetische beloften aan Israël gedaan, allemaal in vervulling zullen gaan.

We zijn dan ook niet alleen veilig uit Israël teruggekeerd, maar ook vol *enthousiasme* om er in 2005 weer met een groep naar toerte gaan. Mocht u interesse hebben om met ons mee te gaan, dan stuurt u maar een mailtje naar gbbosveld@hetnet.nl.

Vrede zij over Israël.

Ds. G. Bosveld is voorganger van de Baptistengemeente Delfzijl.

De zaal waar David Ben Gurion in 1948 de onafhankelijkheidsverklaring voorlas.

Column over...

Draad of Koord

Door: S. Prost

Stel u passeert de grens van een voormalig Oost-Europees land. Op bepaalde afstanden van elkaar staan meisjes en vrouwen langs de weg. Nadert een bus vol toeristen, dan wenden ze hun hoofd af. Zo niet bij het naderen van een vrachtwagen of een personenauto. Een chauffeur vertrouwde mij toe dat deze mensen zich "*liggende staande houden*". Een uitdrukking die het tragische van het lot van prostituees typeert.

Zweden is het paradijs niet. Maar daar zijn klanten van prostituees al vanaf 1999 strafbaar voor het kopen van seksuele dienstverlening. Daar geen contactadvertenties in bladen of op internet. Volgens de Zweedse vice-premier Margarethe Winberg (juni 2003) is de legalisering van de prostitutie geen alternatief en neemt de prostitutie alleen maar toe. De prostitutie als arbeid is sinds 1 oktober 2000, na 89 jaar bordeelverbod, in ons land gelijkgeschakeld met andere beroepsgroepen. Met deze uitzondering dat het Centrum voor Werk en Inkomen verplicht is een baan als prostituee te registreren, maar niet actief aan te bieden. Maar waarom dan wel registreren? En ter bescherming van wie niet actief aanbieden? Moeten niet juist zij beschermd worden die veelal in dit 'beroep' terecht zijn gekomen door mislukte relaties, drugsgebruik, loverboys of dwang?

In Amsterdam fungeert de 'Rode Draad' als belangenorganisatie voor vrouwen die in de seksindustrie werken. De instantie 'Het Scharlaken Koord' werkt daar ook, maar dan als opvangcentrum. Door evangelisatie en hulpverlening wordt juist prostitutie bestreden.

Zo bezien hangt het mensonterende schijngeluk van de prostituee aan het zijden draadje van de Rode Draad. Maar het Scharlaken Koord spreekt van een geweven koord, dat sterk genoeg is en dat uit *meer dan één soort liefde* bestaat: Liefde die rechtsreeks uit het hart van onze Heiland komt.

Reageren? s.prost@freeler.nl

www.baptist.org.ru

Onbeschrijfelijk verdriet in Beslan

Janna de Zwart

Ik denk niet dat er onder ons veel mensen zijn die voor 1 september jl. van de plaats Beslan in Rusland hadden gehoord. Beslan, een gewoon stadje, in Noord-Ossetië, een deelrepubliek van Rusland gelegen in de Kaukasus. Van de 35.000 inwoners is de overgrote meerderheid, zo'n 30.000 mensen, Osseet. Beslan heeft ook een Baptistengemeente. De gemeente bestaat uit 244 leden. De diensten worden gehouden in de Ossetische taal.

Sinds het gijzelingsdrama in school nr. 1 van Beslan, is de plaats wereldwijd bekend. Miljoenen mensen over de hele wereld volgden de ontwikkelingen en met name de afloop met af-

grijzen. Meer dan 400 mensen kwamen om het leven, vele honderden liggen nog steeds gewond in ziekenhuizen en dan zijn er nog de vele tientallen vermisten.

De Baptistengemeente in Beslan, waarvan het gebouw slechts zo'n 500 meter van de school vandaan staat, werd zwaar getroffen door het drama. Op dit moment is bekend dat van de 50 kinderen die de zondagsschool van de gemeente bezoeken er 26 tot de gijzelaars behoorden. Zeven van hen zijn omgekomen, zeven anderen zijn nog vermist.

Gemeentelid Irina Dzhioyev behoorde samen met haar zoontjes Arthur en Mark tot de gijzelaars. Ze behoorden tot de groep gijzelaars die in de gymzaal werden vastgehouden en kregen drie dagen geen eten en drinken. De negenjarige Arthur overleefde de gijzeling niet. Hij werd door een granaat- of bomsplinter getroffen in zijn hoofd en stierf in zijn moeder's armen. Met haar andere zoontje Mark op de arm wist ze te ontsnappen in de chaos die ontstond toen de terroristen in gevecht raakten met militairen. Bij de begrafenis van Arthur zei zijn moeder: 'Ik haat de terroristen niet, want ik weet dat haat alleen maar haat opwekt.' Een andere zuster uit de gemeente, Jiras Sidokov, wordt nog samen met haar zoontje vermist.

Het zwaarst getroffen is de familie Totjev. Voorganger Sergei en zijn vrouw Bella verloren hun achtjarige dochter Anna. Hun zoon Azamiz ligt in het ziekenhuis met ernstig oogletsel, terwijl hun dochter Dzerassa (15 jaar) nog vermist wordt. Teimuraz en Raya Totjev verloren hun twaalfjarige dochter Luba. Eén dochter, Madina van 13, overleefde het drama. De drie andere kinderen van de familie, Boris van 8, Larisa van 14 en Albina van 11, worden nog vermist. De familie zoekt nog dagelijks naar de vermiste kinderen.

De president van de Russische Unie noemt de vele blijken van meeleven van christenen uit de hele wereld een groot getuigenis voor de hele Republiek Ossetië. Nog nooit werd zo duidelijk een getuigenis van christenen gehoord. Om de mensen in Beslan zo goed mogelijk te kunnen bijstaan en de binnengekomen giften zo goed mogelijk aan te wenden, heeft de Russische Unie een speciale commissie samengesteld die de hulp gaat coördineren. Ze krijgen hierbij hulp van Baptist World Aid en de Hongaarse Baptisten Hulporganisatie, die ter plaatse al werkzaam was onder Tjetsjeense vluchtelingen.

Mocht u uw medeleven willen betonen aan de leden van de Baptistengemeente in Beslan, dan kunt u dat doen via de Russische Unie van Baptistengemeenten. U kunt uw kaart of brief in het Engels schrijven, maar ook een mooie kaart zonder tekst zal zeker als een duidelijke bemoediging en blijk van meeleven overkomen:

Dr. Yuri Sipko (church Beslan)
UEBC Russia
Varshavskoe Shosse 29/2
P.O. Box 468
113105 Moscow
Russia

De begrafenis van de nichtjes Anna en Luba Totjev. De foto's voor de kisten zijn van de vier nog vermiste kinderen van beide families.

Reageren op het gijzelingsdrama te Beslan

De beelden van het gijzelingsdrama op de school van Beslan te Noord-Ossetië kwamen via de tv onze huiskamer binnen. Geschokt kijk je ernaar, maar wat kun je er aan doen? Tot er een bericht in de krant verschijnt waaruit blijkt dat er aldaar een Baptistengemeente is. Ook daar leven broeders en zusters in de Heer. Terwijl wij met koffie en koek achter de buis zitten, wordt er elders gelezen en gebeden.

Dus probeer je via internet meer informatie te verkrijgen over wat zij moeten doormaken. Als een dag later dan in je mailbox het bericht verschijnt over het verlies van vier kinderen uit één gezin en je leest over

leance register opgesteld en ik heb een brief geschreven met woorden van medeleven en troostvolle woorden van God. U zult begrijpen, de brief moest nog vertaald naar het Russisch, maar gelukkig vond ik twee vrouwen uit Oekraïne bereid tot vertaling.

De brief en 115 handtekeningen vanuit Harlingen gaan vandaag (20 september) op de post naar het verre Ossetië in de Kaukasus. Eigenlijk is het een kleine moeite en op het eerste gezicht ook wellicht een onbeduidend gebaar. De mensen hebben toch meer nodig dan een paar handtekeningen uit Friesland. Dat begrijpen we best. Er zal veel meer steun moeten komen en de echte

troost zullen ze van God en van elkaar moeten krijgen. Toch was het goed om dit te doen. Vaak voel je je zo machteloos en met dit kleine gebaar geeft dat ons als broeders en zusters de mogelijkheid om toch je betrokkenheid te tonen. Bovendien geloof ik dat het wel degelijk iets zegt als je in de nood een bericht van medeleven mag ontvangen ook al hebben de

meesten wellicht nog nooit van Nederland gehoord (laat staan van Harlingen).

Dit betonen van medeleven moet van kracht blijven, wereldwijd en binnen onze eigen Unie van Nederlandse Baptisten Gemeenten.

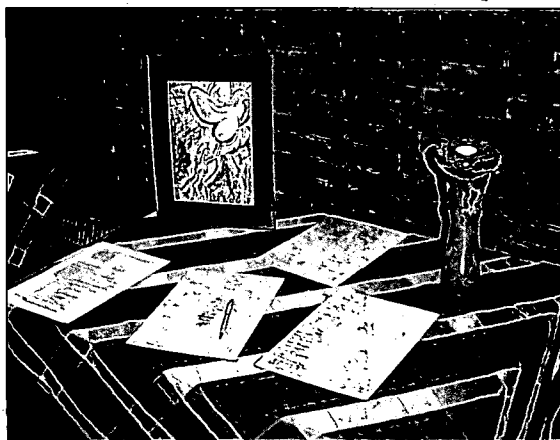
Ds. Erik van Duyl

de voorganger en zijn verlies van twee van zijn drie kinderen en van de zondagsschool die na dit drama minstens veertien van de vijftig kinderen moet missen, dan komt het akelig dichtbij. Hoe houd je daar de eerstvolgende zondagsschool? Ik vermoed dat de juf samen met de kinderen zal huilen. Hoe moet je als oudste nog leiding geven aan de gemeente als je vier kinderen verloren hebt? Hoe moet je als voorganger de mensen troosten en bemoedigen als het leed ook je eigen gezin betreft?

In een voortgaande zoektocht naar welke hulp te bieden, luidt de eerste vraag: *troost ons*. Op zondag deel je de berichten in de eigen gemeente en hebben we actie ondernomen. Er is een condo-

E. van Duyl

E. van Duyl

Boekbespreking

Israël, begin- en eindtijd, Kees Middelbeek, uitgeverij Main-studies, Leiden, 2004, 201 blz, ISBN 90-5798-153-X, Euro 16,50.

Hoe over Israël te denken? Moeten we uitgaan van de situatie

die ontstaan is vanuit de in 1948 gestichte staat en de terugkeer van vele Joden naar hun land? Middelbeek beperkt zich ook niet bij het uitgangspunt van het Nieuwe Testament, het rijk van Salomo of de uittocht uit Egypte. Zelfs niet tot Gods verbond met Abraham. Het ontstaan van het land en het volk Israël zet de schrijver terecht in het kader van de omliggende volken met hun religies en culturen. Op een manier die de niet-geletterde lezer aan zal spreken, worden de vele feiten en beloften voor Israël en de gemeente met elkaar in verband gebracht. Van het begin van de schepping af tot de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Zeer systematisch worden de verbonden, de plaats van Israël in de geschiedenis en de profetieën uiteengezet. Op een prettig leesbare manier zijn ook de vele teksten uit de Bijbel aangehaald.

Een mooie vergelijking die de schrijver maakt, is die van de nakomelingen van Eva als zaad, waarmee hij de lijn naar Israël/Jezus Christus trekt. Niet toevallig trof ik deze vergelijking ook aan in Francis A. Schaeffers' boek *Genesis in ruimte en tijd*, pag. 86 en 87. Maar waarom 'zaad' (vertaling NBG) niet eenvoudig met nakomelingen/nageslacht vertaald is – zoals dit in het Hebreeuws 'oevêjn' ook betekent en in de vertaling NBV ook vermeld gaat worden – ontgaat mij. Middelbeek omzeilt echter bepaalde moeilijke passages uit de Bijbel, zoals de reuzen uit Genesis 6, niet.

De schrijver past vaak een eigen vertaling toe. Hoewel soms een verwijzing naar *Het Boek* en de NBG te lezen is. De door mij gelezen uitgave bevat vooral in het tweede deel nogal wat verschrijvingen. Deze zullen in de nieuwste uitgave wellicht niet meer voorkomen.

Het is een boek waarin niet alleen de feiten besproken worden. De lezer wordt al vanaf de eerste bladzijde heel persoonlijk betrokken bij Gods plan met Israël en de wereld. Dat is ook één van de redenen dit boek aan te schaffen. Voor meer informatie zie <http://www.mainstudies.nl>

S. Prost

Op 16 september j.l. zond de Raad van Kerken aan minister president Balkenende een indringende brief. De vraag is wat is er aan de hand in de samenleving? Een politiek en maatschappelijk debat over enkele bezuinigingen of gaat het om het wezen van de Nederlandse samenleving? De vraag is ook of wij als Unie van Baptisten Gemeenten, als één van de Kerkgenootschappen in ons land, deelnemen aan de maatschappelijke discussie zoals genoemd in de brief van de Raad van Kerken.

Enkele citaten uit de brief van de Raad van Kerken die in z'n geheel is na te lezen op de internet site van de Raad van Kerken in Nederland (www.raad-vankerken.nl).

Waarden

"Wat de kerken via hun diaconale werk vernemen, is dat aanzienlijke groepen mensen in een kwetsbare positie in de samenleving – vreemdelingen, dak- en thuislozen, mensen met een minimumuitkering of mensen met een handicap of chronische ziekte – te maken hebben met een afnemende beschikbaarheid van noodzakelijke voorzieningen, een opeenstapeling van eigen bijdragen en een daling van hun inkomen. Dit leidt tot een verschraving van hun bestaan en soms tot sociale uitsluiting. Ondanks pogingen om de negatieve gevolgen voor bepaalde groepen te beperken, wordt de kloof met de anderen in de samenleving eerder groter dan kleiner. De kerken zien dat waarden als gerechtigheid, solidariteit, waardigheid van de menselijke persoon en humaniteit, die in de christelijke traditie – maar niet alleen daar – zo belangrijk zijn, het vaak moeten afleggen tegen waarden van economisch gewin of overwegingen van financieel-economische aard."

Solidariteit

"In de christelijke traditie is verantwoordelijkheid nauw verbonden met 'solidariteit'. Hoewel de kerken niet in stereotypen van 'sterken en zwakken' willen denken, is het onmiskenbaar dat niet allen in onze samenleving evenveel talenten, kansen en mogelijkheden bezitten. Juist wanneer er pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden, is het belangrijk dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Adri van den Berg

De vraag die velen bezighoudt, is of er voor het regeringsbeleid alternatieven zijn die tegemoet komen aan wat de kerken verstaan onder solidariteit en naastenliefde.

Met verbijstering hebben wij kennisgenomen van uitspraken van de minister van Volksgezondheid dat de zieken solidair moeten zijn met de gezonden. Deze 'omgekeerde solidariteit' staat ver af van wat de kerken onder solidariteit en naastenliefde verstaan."

Keuzes

"De Raad van Kerken beseft dat ons land voor grote problemen staat en dat de overheid daarom soms harde en onaangename maatregelen moet nemen. Het is bovendien niet aan de kerken om concrete beleidsmaatregelen voor te stellen. Maar wij dringen er bij u op aan dat u bij de keuzes die gemaakt moeten worden, de waarden van solidariteit, verantwoordelijkheid voor mensen in kwetsbare posities en humaniteit zwaarder laat wegen; dat er meer plannen komen waarin mensen met een chronische ziekte of handicap, mensen met fysieke of psychische beperking en mensen met een minimuminkomen volwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven, en waarin rijken solidair kunnen zijn met hen die minder kansen en mogelijkheden hebben."

De citaten uit de brief van de Raad van Kerken zullen naar ik aanneem binnen onze gemeenten, ook al zijn wij als Unie geen lid van de Raad van Kerken, op instemming mogen rekenen. Want om ons heen zien en horen wij allemaal de gevolgen van de diepe ingrepen in de sociale zekerheid. In pastorale contacten vernemen pastores van de onzekerheid die vele mensen van alle leeftijden aangrijpt.

De vraag die velen bezighoudt, niet in

Zijn er nieuwe verkiezingen nodig in Nederland?

de laatste plaats binnen de christelijke sociale beweging zoals het CNV, is of er voor het regeringsbeleid alternatieven zijn die tegemoet komen aan wat de kerken verstaan onder solidariteit en naastenliefde. Op de internet site van het CNV (www.cnv.nl) en bij de andere vakbewegingen worden vele voorbeelden geven van goede alternatieven voor de toekomst van het sociale zekerheidsbeleid en het beleid voor de volksgezondheid.

In de *Volkskrant* van zaterdag 18 september jl. staat het resultaat van een enquête waaruit blijkt dat slechts 20% van de Nederlanders achter het beleid van het huidige kabinet staat en dat slechts 10% van de mensen de heer Balkenende ervaart als de minister president van alle Nederlanders. Voor de heer Balkenende als de leider van grootste christelijke politieke partij in ons land, het CDA, is dit een bijna onmogelijke situatie, omdat kennelijk het maatschappelijke draagvlak voor zijn persoonlijk beleid ontbreekt.

In de situatie van een plaatselijke Baptistengemeente zou het ondenkbaar zijn dat de Raad van de gemeente een beleid zou voorstaan waar slechts 20% van de leden achter staat. In de eerstvolgende gemeentevergadering, die gelet op de alsdan ontstane situatie met spoed bijeen zou wor-

Vele mensen en organisaties, waaronder de Raad van Kerken en het CNV, trachten de regering op andere gedachten te brengen zodat er aandacht is voor alternatieven voor het sociale beleid en de volksgezondheid. Helaas laat het zich aanzien, ik schrijf dit artikel enkele dagen voor Prinsjesdag terwijl de troonrede al is uitgelekt, dat de regeringsploeg van de heer Balkenende, ondanks alle weerstand uit de samenleving, niet zal afwijken van hun voorgenoemen beleid.

Nog nooit heb ik deelgenomen aan een openbare demonstratie. Maar de maatschappelijke situatie die reeds is ontstaan en verder dreigt te ontstaan bij de invoering van het beleid van het huidige kabinet op het gebied van sociale (on)zekerheid brengt ook mij op 2 oktober 2004 naar het Museumplein in Amsterdam.

Als ik zie met hoeveel inzet en betrokkenheid CNV-voorman Doekle Terpstra zich inzet om op 2 oktober een vreedzaam en indringend getuigenis af te geven van de christelijke sociale beweging in solidariteit met de meest kwetsbaren in onze samenleving dan denk ik aan de historische dag van 28 augustus 1963. Op die dag was het de Baptistenvoorman Martin Luther King die de woorden sprak:

den geroepen, zou er met grote meerderheid van de leden een ingrijpende bijstelling van het beleid plaatsvinden en waarschijnlijk ook het besluit tot verkiezingen om een nieuwe Raad te vormen. Binnen de Nederlandse parlementaire democratie werkt dit echter anders. De regering regeert op basis van de verkiezingsuitslag in 2002.

"...Ik heb een droom dat op een dag op de rode heuvels van Georgia de zonen van voormalige slaven en de zonen van voormalige slavenhouders tezamen zullen aanzitten aan de tafel van broederschap.

Ik heb een droom dat zelfs de staat Mississippi, een staat die wordt verstikt door onrecht en onderdrukking, zal veranderen in een oase van vrijheid en gerechtigheid.

Ik heb een droom dat op een dag mijn vier jonge kinderen zullen leven in een natie waar zij niet worden beoordeeld op de kleur van hun huid, maar naar de inhoud van hun karakter. I have a dream today!!!..."

De kerken zien dat waarden als gerechtigheid, solidariteit, waardigheid van de menselijke persoon en humaniteit het vaak moeten afleggen tegen waarden van economisch gewin of overwegingen van financieel-economische aard.

Martin Luther King is op die dag niet thuisgebleven, hij heeft niet gewacht op betere tijden, hij heeft een onuitwisbaar getuigenis gegeven. Het zou geweldig zijn als op zaterdag 2 oktober a.s. ook vele mensen uit de Baptistenbeweging naar Amsterdam komen om hun getuigenis van solidariteit met hun medemensen te onderstrepen. Over de actie 'Nederland verdient beter' van de gezamenlijke Nederlandse vakbeweging kunt u desgewenst informatie vinden op de gelijknamige site op het internet.

Ds. A. van den Berg diende als voorganger de Baptistengemeenten Rotterdam-Centrum en Muntendam. In 1982 werd hij ziekenhuispastor in het Albert Schweitzer ziekenhuis te Dordrecht. Momenteel is hij werkzaam als secretaris van de medische staf en lid van het College van Bestuur van dit ziekenhuis.

Gezonden

Matteüs 10:1-15

Jannes Hofman

keert terug en wordt voor henzelf tot een grotere zegen.

Om niet

Het Evangelie is gratis. We hoeven er niets voor betalen. We mogen ons er ook niets voor vragen als wij het Evangelie doorgeven. Er mag geen winst uit het Evangelie gehaald worden. Als wij het Evangelie doorgeven, hoeven de ontvangers daar niets tegenover te zetten. Zelfs op een waardering of een dankjewel hoeven wij niet te wachten.

Er iets voor vragen; is helemaal uit de boze. In de 'Leer van de twaalf apostelen' staat dat een apostel geen geld voor zijn bediening mag vragen. Doet hij dat wel, dan is hij een leugenprofeet. Brood moet hem wel gegeven worden, lezen we in datzelfde geschrift.

De arbeider is zijn voedsel waard

De rabbijnen zeiden al: 'Wie zich bezighoudt met de Thora, mag daarvan leven'. Paulus vond ook dat de apostel geen zorgen hoefde te hebben over zijn eigen levensonderhoud. De gemeente droeg die zorg. Maar Paulus gebruikt deze regel niet voor zichzelf.

Wij passen deze regel graag toe op de voorganger. Bonhoeffer vond dat de voorganger niets kan opeisen. Hij spreekt van een koninklijke armoede.

Als wij bij onze tekst blijven, kijken naar de apostelen, die een zeer bijzondere opdracht van Jezus krijgen, lezen wij van een minimale vergoeding, alleen voedsel. De apostelen sieren zich niet met goud of zilver, zelfs sandalen en twee hemden is een te grote luxe. Inderdaad, hier wordt gesproken over een koninklijke armoede. Ook hierin zijn zij echte navolgers van Jezus.

De twaalf

De twaalf discipelen worden twaalf apostelen. Zij worden door Jezus uitgezonden. Zij worden uitgezonden, apostelen. De twaalf worden zij later door Paulus genoemd. Waarom twaalf? Dat getal komen wij vaker tegen. Er waren twaalf stammen. Er wordt gesproken over twaalf tronen en twaalf poorten. Wij hebben onze twaalf maanden. Twaalf zou het getal van de heilheid zijn, niet enkel van het individu, maar ook van volk en gemeente. De monniken hadden het over de twaalf treden om af te dalen in je innerlijk.

De twaalf vormen samen niet een elite-groep. Geen ideale gemeente. Een tollenaar, een Zeloot, een Judas; een Petrus, wat vissers, een intellectueel. De verkiezende roepstem van Jezus verbindt hen. Paarsgewijze worden ze genoemd. Niemand komt uit Judea. Alleen uit de provincie. Van sommigen horen wij nooit meer iets.

Zij worden uitgezonden om het werk van Jezus in heel Israël bekend te maken. Door middel van hen trekt Jezus door het land. Zij krijgen zijn macht. Een werkzame macht. Zij hebben dezelfde prediking. Ze doen dezelfde daden. In daden en woorden zetten zij het werk van Jezus voort.

Zij verkondigen de komst van het Koninkrijk. Dat Rijk is aanstaande. Kort en bondig wordt de komst geproclameerd. Er is haast. Hun boodschap is geen discussiestuk of praatpapier. Het is een aanbod. Je pakt het op of je wijst het af.

De twaalf worden gezonden tot de verloren schapen van het huis Israël. Het zendingsbevel, om onder alle volken het Evangelie te verkondigen, komen wij pas tegen na het kruis en de opstanding van Jezus. Dat bevel had

aanvankelijk veel weerstand. Er moest veel gebeuren voordat Petrus door kreeg dat het Evangelie voor alle mensen is.

De twaalf worden uitgezonden om het werk van Jezus in heel Israël bekend te maken. In daden en woorden zetten zij het werk van Jezus voort.

Vrede zij u

Met deze groet moeten de apostelen de mensen tegemoet treden. Als de mensen het waard zijn, zal die groet zich positief uitwerken. Zo niet, dan werkt de groet zich tegen hen. De twaalf moeten eerst wel op onderzoek uitgaan of de mensen de vredegroet waard zijn. Zijn zij het niet waard, dan kunnen zij het stof van hun voeten schudden, als teken van vloek en oordeel. De vrede keert dan onverrichter zake terug. De vrede die zij niet willen,

Woorden uit de Bijbel

Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente? (2)

Reacties van lezers

C. Berendsen-Gouman

In het vorige nummer van *De Christen* stond een artikel van een ouder gemeentelid waarin hij zijn verdriet deelde over de enorme verandering die in 'zijn' gemeente had plaatsgevonden. Het was voor hem zijn gemeente niet meer en hij vroeg zich af 'is er nog wel plaats voor ouderen in de gemeente?' Het is duidelijk een onderwerp dat bij velen en in vele gemeenten leeft, want we kregen als redactie heel wat reacties binnen. Op deze pagina's een impressie.

Geachte steller van het stuk in *De Christen* van 17 september 2004, Wat U schrijft is de mening van velen in onze omgeving. Het is zo triest dat je moet gaan shoppen om de gemeente waar je altijd bent gekomen te ontlopen, omdat je daar vaak vandaan komt met een naar gevoel. Je vraagt je dan af, ben ik dan zo kritisch, waarom verlang je naar de diensten van vroeger? Ik vond de doop altijd een plechtig moment, nu wordt er van mij verwacht dat ik, nadat de dopeling weer boven komt, in m'n handen klap. Ach, laat ik maar stoppen, 't was eigenlijk alleen bedoeld om U te laten weten dat Uw schrijven een vertolking is van velen.

Een hartelijke groet,
Uw broeder in Christus,
Br. De Vries

Met herkenning las ik in *De Christen* van 17 september 2004 de hartenkreet van mijn anonieme broeder, die zich de gemeente uitgezongen en -gespeeld voelt. Herkenning in die zin, dat ik diezelfde klacht ook in eigen gemeente meerdere malen gehoord heb en er nog geen bevredigend antwoord op heb kunnen bedenken. Ik probeer me in te leven in de nood die in die klacht doorklinkt. Het moet ellendig voelen om in je eigen gemeente zo voorbij gegroeid te worden, de vertrouwde veiligheid zo kwijt te raken. Zelf behoor ik met mijn 71 jaren intussen ook tot 'de ouderen in de gemeente' en bij ons is het orgel aangevuld met piano, viool, fluit, basgitaar en drums. Van de afgesproken fifty/fifty verdeling 'eigen-bundel' / Opwekking komt ook bij ons niet zo gekveel terecht (toen ik nog tot de zangleiders behoorde, streefde ik daar overigens wel naar), maar – ik kan het niet helpen – ik voel me zondagsmorgens in onze groeiende, verjongende gemeente als een vis in het water. Ik geniet van al die kinderen en die jonge mensen, die zich zo thuis voelen en blijkbaar zo openstaan voor wat er vanuit het Woord te horen valt en ik heb niet de indruk dat ze geen rekening met me houden. Wij mensen zitten allemaal weer anders in elkaar; er zijn er geen twee precies gelijk. De één geniet van nieuwe dingen en houdt ervan grenzen te verleggen, de ander heeft grote behoefte aan duidelijkheid, veiligheid, weten waar je aan toe bent. Dat heeft weinig met leeftijd te maken. Ik heb ervaring met vooruitstrevende ouderen en conservatieve jongeren. Het heeft vooral te maken met je karakter en hoeveel fundamentele veiligheid je in je kinderjaren aangeboden hebt gekregen. Daarom zal ook bij het ouder worden de één er veel meer moeite mee hebben dan de ander dat de dingen nu eenmaal voortdurend veranderen, dat we opgevolgd en op de duur zelfs vervangen worden door nieuwe generaties. We raken steeds meer 'uit de tijd' totdat we letterlijk uit de tijd zijn en de kunst is denk ik, dat feit te aanvaarden, met alle consequenties (konsekwenties?) van dien. Graag wil ik mijn bovenbedoelde broeder en ons allen, die bezig zijn voorbij gegroeid te worden, op het hart binden: Probeer dankbaar te zijn als we als gemeente kans zien aantrekkelijk te zijn voor kinderen en jonge mensen, maak plaats voor hen, ook in je hart. Probeer van ze te genieten, neem ze echt serieus, dan kunnen zij ook ons serieus nemen. En maak je niet al te bezorgd over onze identiteit als Baptistengemeente, want daar zijn we Uniebreed al een paar keer vergeefs aan begonnen.

Joop Muilwijk

(ingekort door redactie)

Het artikel 'is er nog plaats voor ouderen in de gemeente' is mij uit het hart gegrepen! Ik shop nog niet. De reden is dat onze kinderen en enkele kleinkinderen min of meer actief bij de gemeente betrokken zijn. Ik stem helemaal in met de regels van de schrijver van het artikel over het aantal Opwekkingsliederen en de vele herhalingen en het verlengen van de voorzang, het aantal decibellen en het negeren van onze eigen bundel. Wie leest het artikel? De ouderen, want heel weinig jonge mensen hebben een abonnement op ons blad. Maar toch bedankt voor het plaatsen ervan, want je weet nu dat je niet alleen staat met je verdriet.

Gerda Hollestelle

Ik lees in het stukje in *De Christen* 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?' dat de schrijver van mening is dat de kerk dusdanig van identiteit is veranderd dat het onherkenbaar zou zijn, tenminste dat is mijn interpretatie van het stukje. Ik denk persoonlijk dat de hamvraag is of de grondbeginselen van de kerk gebaseerd zijn op het leven met God en het dienen van Hem, is dat veranderd?

Onze identiteit zou niet moeten bestaan uit een wij-baptisten houding, dit is onbijbels en daarnaast is het een muur rondom je eigen kerk bouwen. Ik denk dat de keuze neerkomt op ben ik christen of ben ik baptist. Als er dan toch identiteit moet doorklinken waarom dan JUIST in een doopdienst? Afgezien van het woordspelletje baptisme en dopen zie ik geen verband, what's in a name? Hoe meer liederen er in een liturgie staan hoe meer God de eer wordt bewezen die Hem toekomt, staan is een uiting van eerbiedigheid (als iemand er toe in staat is uiteraard) en sommige liederen zijn mooier als ze herhaald worden. Ook in 'onze 'eigen' bundel staan liederen die herhaald worden trouwens.

In hun eigen gemeente heeft de nieuwe bundel volgens hem nauwelijks een kans gekregen. Opwekking is in! Als door middel van een enquête bereikt wordt dat 50% van de liederen in een dienst uit een andere bundel moet bestaan, neem ik aan dat dat gebaseerd is op een democratische beslissing. Wanneer hier ondemocratisch mee om wordt gesproken, lijkt me dat dit een belangrijk agendapunt voor de eerstvolgende gemeentevergadering zou moeten zijn.

Nergens in de Bijbel wordt het orgel vermeld, wat maakt dit instrument met haar sombere en klagerige geluid heilig of melodieus? Bij sommige liederen kan een orgel mooi klinken, bij andere is een gitaar of synthesizer begeleiding mooier. Zit de schrijver dicht bij de boxen? Zo niet, dan is het misschien wederom een goed agendapunt voor de volgende gemeentevergadering of het volume misschien omlaag kan.

Iedereen jong of oud is welkom bij de Heer en dus ook in zijn eredienst, als iemand het idee heeft geweerd te worden is dit een agendapunt voor een gemeentevergadering of een reden om een gesprek met voorganger en/of raad aan te vragen. Volgens mij gaat de eredienst om het samenkomen met broeders en zusters in de Heer en Hem eer bewijzen en niet om het halen van eigen gerief. Ik zag een aantal jaren geleden een reclame op tv met als slagzin: een beter milieu begint bij jezelf, volgens mij geldt dat hier ook. Neem uw plaats in het lichaam van Christus in, houd u niet in, maar ga naar gemeentevergaderingen en lever uw inbreng. Dit is uw taak als gemeentelid, maak deel uit van uw gemeente.

Met vriendelijke broedergroet,

Arjen den Boer (25 jaar)
Baptistengemeente Arnhem-Zuid

(ingekort door redactie)

Ik herken veel van de opmerkingen gemaakt in het stukje over ouderen in de gemeente, maar zie het toch zeker niet als een individualisering van maatschappij/gemeente. Sterker nog er wordt ingespeeld op de behoefte van... en dus kun je het opvatten als 'men voorziet in de behoefte van anderen' en dat kun je toch geen individualisme noemen? Wel kun je stellen dat de minderheidsgroep (de ouderen) ondergesneeuwd wordt door de behoefte van de meerderheidsgroep.

Dat het in sommige gemeenten een 'succes formule' is moge duidelijk zijn, maar is het niet mooi dat de lege stoelen weer opgevuld worden? Dat is toch geweldig?! Als ik naar onze gemeente kijk dan zijn de beschrijvingen die ik las ongeveer dezelfde al is dit wel een tijd geleden. En nog steeds aanwezig.

Maar we zijn inmiddels wel aan een nieuw gebouw toe, omdat de kerk die we nu hebben te klein is geworden. De gemeente groeit gestaag. En in die groei zijn ook ouderen nodig.

Misschien vindt u de Opwekkingsliederen niet allemaal mooi en houdt u niet zo van dat harde gedreun (daar is trouwens wel wat aan te doen, hoor!!) uw levenslange ervaring met God is nodig voor de leer en pastoraat in de gemeente! Elke jongere die zich tot God bekeerd staat aan het begin van een nieuw leven en zal vol met vragen zitten en dingen die op zijn/haar pad komen waarbij ouderen door hun wijsheid/levenservaring uitkomst mogen bieden voor diegene die dat nodig hebben.

Mijn gedachte hierover is als volgt: Ouderen in de gemeente hebben een plaats nodig net als jongeren en dat je beide 'partijen' niet helemaal tevreden kunt stellen, is duidelijk maar onmisbaar is niemand. Iedereen die zich heeft bekeerd, heeft daarbij zichzelf ook dienstbaar opgesteld in de gemeente (Gods Gemeente!!!) en er ligt voor de ouderen in de gemeente een grote taak open die vaak wordt vergeten omdat men dan alleen maar oog heeft voor de voor zich zelf negatieve kanten. Dat is jammer. U bent toch lid van de gemeente. Stel eens voor om een Johannes de Heer dienst te organiseren en nodig de jongeren erbij uit en leer hen hoe u het geloof ervaart. Deel er van uit in plaats van een andere gemeente op te zoeken. Daarmee schuift u het voor u zo grote probleem alleen maar voor zich uit. En dat terwijl u zo hard nodig bent in uw eigen gemeente! Misschien met dit in uw gedachte kunt u rust vinden in uw geloofsleven en bent u dan niet meer aangewezen op het shoppen, want daar is niemand gelukkig mee. Ook God niet.

Richard Venema

(ingekort door redactie)

Baptistengemeente Leiden

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Kampen: Hilde Scherrenburg (26 jaar), Rosalinde Smith (31 jaar), Marc van Dongen (25) jaar en Simone van Dongen-Dijk (23 jaar).

Beroepingswerk

De raad van de Baptistengemeente Ede deelt mee dat zij een beroep heeft uitgebracht op ds. Y. Horjus te Doetinchem.

Liederen voor de Gemeentezang op beamer

Als regelmatige maker van beamer-presentaties van de liederen die in onze diensten worden gezongen, liep ik tegen het volgende 'probleem' met de door de Unie verstrekte CD-rom met liedteksten van *Liederen voor de Gemeentezang* aan: Om 'een tekst goed leesbaar te maken op de beamer of in de liturgie is de manier waarop de tekst op de CD-rom is weergegeven (zinnen gescheiden door schuine strepen, en niet steeds op een nieuwe regel) niet de handigste. Na een aantal malen een presentatie te hebben gemaakt en zelf de schuine strepen te hebben verwijderd en de zinnen op nieuwe regels te hebben gezet, dacht ik dat daar een oplossing voor te maken moest zijn, dus heb ik dat gedaan. Op www.tred.net/lvdg kun je de tekst van een lied zoals die op de CD-rom staat met één druk op de knop omzetten in een tekst met een opmaak die meer geschikt is voor liturgie of beamerpresentatie. Nu had ik dit vooral voor mezelf gemaakt, maar het leek mij voor andere liturgie- en beamer-presentatiemakers ook wel een handig systeem, vandaar dit bericht. Volgens mij mag het auteursrechtelijk allemaal aangezien de site niet in teksten voorziet maar ze slechts omzet.

Erik Drenth

Hoogezand-Beukemastraat

Afscheid van ds. Harry Nobbe en zijn gezin

Op 27 augustus was het helaas zo ver... de avond waar we als gemeente afscheid hebben genomen van de familie Nobbe. Door middel van allerlei stukjes in de vorm van toneel, gedich-

ten, filmpjes enz. hebben we op ludieke wijze naar voren gebracht hoe we deze voorganger hebben ervaren. Een zeer geslaagde avond, zowel voor het voorgangersgezin als voor de gemeente.

Zondagmiddag was het officiële afscheid, waar ook verschillende genodigden bij aanwezig waren. Het was, hoe kan het ook anders, een multimediale dienst. Er was CD-muziek, een luisterlied, een powerpoint-presentatie met allerlei foto's uit de 4 jaar dat ds. Harry Nobbe hier aanwezig was, videobeelden...

Ds. Harry Nobbe had voor de gemeente een brief geschreven, zoals Paulus brieven aan de gemeenten schreef, waarin hij positieve en minder positieve dingen van de gemeente aan de orde bracht. Dingen waar we als gemeente op moeten letten, die nog wel wat extra aandacht kunnen gebruiken.

De sprekers zijn kort en krachtig aan het woord geweest. De spreker van Drachten was natuurlijk blij dat zij nu een nieuwe voorganger krijgen, de spreker van Stadskanaal verwoordde dat we toch wat bedroefd zijn. Dat was tijdens het afscheid nemen bij velen ook wel te merken! We wensen ds. Harry Nobbe en zijn gezin het allerbeste toe en Gods zegen.

Secretariaat Baptistengemeente
Stadskanaal-Zuid

Radiodienst Baptistengemeente Deventer

Op 17 oktober wordt via de radio (747AM, 17.02 uur) een dienst uitgezonden van de Baptistengemeente in Deventer. Voorganger ds. Johan M. Zijlstra preekt n.a.v. 1 Johannes 3 over het thema 'Van wie ben jij er één?' Johannes zou het wel weten als hem die vraag gesteld werd. In zijn eerste brief in het derde hoofdstuk, geeft hij antwoord op die vraag. Zeg maar gerust dat hij klip en klaar vaststelt van wie we er één zijn. Hij zegt ook waarom. Je proeft bovendien uit zijn schrijven dat hij er graag nog veel meer over wil meedelen, met het oog zowel op het heden alsook op de toekomst. Bedoelt Johannes dat er toekomstmuziek in zit?

Liturgie

Welkom

Gebed

Samenzang: Loof de Here, mijn ziel

Woord van lofprijzing

Samenzang: Psalm 98:1, liederen 277 en 309 (Opw.)

Gebed

Schriftlezing: 1 Johannes 3:1-4

Overdenking

Harpspel

Samenzang: Lied 449 (LvdG) en Lied 288 (Opw.)

Gebeden

Collecte

Samenzang: Lied 446 (LvdG)

Zegen

Samenzang: Ik zegen jou in Jezus' naam

De liederen worden gezongen uit de bundel *Liederen voor de gemeentezang* (LvdG) en uit de *Opwekkingsbundel* (Opw.).

'Een tipje van de sluier'

Over moslims en het Evangelie

Het Seminarium en de stichting Evangelie & Moslims organiseren op 6 november a.s. een mini-conferentie over moslims en het Evangelie. We willen deze dag met u aan de slag rondom de relatie tussen moslims en christenen. Het blijkt vaak dat veel christenen wel een mening hebben over moslims zonder met hen om te gaan en relaties te onderhouden. In het licht van de huidige spanningen in de wereld lijken vooroordelen en angst met betrekking tot moslims enkel toe te nemen. Wat weten we van elkaar? Te weinig om werkelijk een goed beeld te krijgen. En: welke ervaringen hebben we met getuigen van Jezus onder moslims? Met deze conferentiedag willen we een bescheiden begin maken met deze en andere vragen, in de hoop dat een tipje van de sluier wordt opgelicht.

De mini-conferentie wordt gehouden in het paviljoen van het Corderiuscollege, Lambert Heijnricstraat 23 te Amersfoort. U kunt zich voor deze dag aanmelden door een e-mail te sturen naar administratie@baptisten.nl onder vermelding van 'Mini-conferentie 6 november' of te bellen met het Unieburo. De kosten van de dag bedragen Euro 10,- per persoon, te voldoen op de conferentiedag zelf. De oosterse hapjes tussen de middag zijn niet bij de prijs inbegrepen. We zien uit naar uw komst!

René Erwich
Olof de Vries

Conferentie Jeruzalem Bijbel Centrum

'Kunnen Joden en christenen samen wandelen in harmonie en respect?' Dat is de centrale vraag tijdens de speciale weekendconferentie die het Jeruzalem Bijbel Centrum (JBC) van vrijdag 22 tot en met zondag 24 oktober in Doorn zal houden. Hoofdspreker dr. Shlomo Hizak is directeur van het AMI Centrum voor Bijbelstudie en Onderzoek in Jeruzalem, het moederkantoor van het JBC. George Ekeroth, als redacteur onder meer verantwoordelijk voor de maandelijkse publicaties van het AMI-centrum, geeft het laatste nieuws vanuit Israël door en voorziet dit van commentaar.

De conferentie vindt plaats in conferentiecentrum 'Het Brandpunt' in Doorn. Deelname is mogelijk vanaf Euro 120,- p.p. (inclusief overnachting en maaltijden). Voor daggasten zijn er speciale tarieven. Meer informatie en aanmeldingen via 033-2459528 of via de website www.bijbelcentrum.org

Vader&dochter- weekend

Discovery, één van de jongerentakken van stichting Agapè, organiseert van 19-21 november 2004 een vader&dochter-weekend. Voor meiden in de leeftijd van 12 tot 17 jaar de unieke mogelijkheid om een heel weekend de exclusieve aandacht en tijd van hun vader voor zichzelf te hebben! Er staan leuke en originele dingen op het programma om vaders en dochters in de gelegenheid te stellen van elkaar te genieten, naar elkaar te luisteren en elkaar beter te begrijpen. In de Bijbel staat de tekst "...en uw dochters zullen op de schouder gedragen worden." (Jesaja 49:22c). Dochters, dit weekend is je kans om door je vader op schouders gedragen te worden! Je kunt je opgeven via Discovery, tel. 0342-474738 of www.discovery.nl

Adressen

- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Groningen Zuid is: F.J. Korf, Paterswoldseweg 596, 9728 BG Groningen, tel: 050-5257722.
- Het telefoonnummer van br. T. den Dekker, voorkomend op de sprekerslijst, is 06 - 23044485.

"De Heer is mijn Herder."
Psalm 23

Na een dankbaar leven is opgenomen naar het eeuwig Vaderhuis onze zuster

**JANTJE NIEMEIJER-
VAN DEN BERG**

in de leeftijd van 84 jaar.

† Bedum, 10 september 2004

Baptistengemeente Groningen-Zuid.

*"Onze Hemelse Vader zegt:
Vrees niet: Ik laat je niet alleen;
vertrouw op Mij.
Ik zal je dragen, Ik houd Mijn vleugels
uitgeslagen
en voer jou door de wolken heen."
Jes. 40:31*

In Zijn Heerlijkheid opgenomen is onze zuster

IJKJE VAN DALEN-BIJL

in de leeftijd van 63 jaar.

Baptistengemeente Beth-El.
Hoogeveen, 10 september 2004

"De Heer is mijn Herder!"

Op zondag 29 augustus 2004 is thuis-gehaald broeder

RENSE BEKKERING

in de leeftijd van 81 jaar.

Baptistengemeente Stadskanaal-Noord.

"Heel de weg leidt mij mijn Heiland."

Met dankbaarheid over zijn leven is na een kort ziekbed, op de leeftijd van 80 jaar, overleden onze broeder

HERMAN KUIPERS

13 september 2004

Baptistengemeente Hengelo - t Venster.

De Heer heeft tot zich genomen onze broeder

BEREND VOS

in de leeftijd van 81 jaar.

Baptistengemeente Emmen-De Wegwijzer.

**VERHUIZEN
ERKENDE
VERHUIZERS**

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

☎ 0591-623963

www.van-der-graaf.nl

Emmen - Heerlen - Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 15 oktober 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 14 oktober 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar; Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

De dienst is afgelopen. Iedereen gaat weer zijn of haar weg. Waar denk je dan nog even over na? Dat kan van alles zijn. Misschien is er een lied gezongen waardoor je bent geraakt. Misschien heb je een fijn gesprek gehad of wellicht schiet je iets uit de preek weer te binnen en zet dat je aan het denken of je weet je er door bemoedigd. Aan de andere kant moet je eerlijk zijn: zo'n dienst ver-

vliegt ook heel snel weer. Ik word me daar weer van bewust als ik het verslag lees van een symposium over preken in de gevangenis. Jan Braat van de Alphenese gevangenis is één van de sprekers. Hij zegt: "Het grote verschil tussen preken in de kerk en preken in een bajes is de deur. In een kerk zwaaien aan het eind van de dienst de deuren weer open, stort je je in het leven en vervliegt die boodschap al weer heel snel. In de bajes ga je terug naar je cel, gaat de deur achter je dicht en dan wordt het stil. In de stilte klinkt die preek nog na, nog uren..." Na een dienst dan toch de stilte maar eens opzoeken?

De stilte waarin je samen met

God alles nog eens op een rijtje kunt zetten. De stilte waarin je tijd neemt om met God te spreken en de stilte waarin je de tijd neemt om ook zijn stem te horen. Jan Braat wijst je op een indirecte wijze die weg. Jezus doet dat heel direct door te zeggen: "Ga in je binnenkamer" en Jezus vervolgt dan met de woorden: "sluit uw deur en bid tot uw Vader in het verborgene" (Matteüs 6:6). De zondag is daarvoor toch een uitgelezen dag?

Ds. Henk Wieringa

Jongeren AV 2004

9-11 oktober in Assen

Jij komt toch ook?

Geef je snel op!

Meer info: www.nbjb.nl

Time to Speak

Spreek je uit tegen onrecht! In de Bijbel staat: "Spreek voor degenen die geen stem hebben." De geschiedenis bewijst dat onrecht omgebogen kan worden wanneer groepen mensen hun mond open doen. Heel veel jongeren vinden dat het tijd is om onze mond open te doen tegen onrecht. Time to Turn wil helpen. Zoveel jongeren willen iets doen, maar niemand weet precies wat. Onze vraag: Wat moet er gebeuren? Wat kan Time to Turn doen? Laat ons je ideeën weten! Surf naar www.timetoturn.nl en laat je horen op het forum.

Jeugdleidersdagen NBBJ

Vrijdagavond t/m zaterdagmiddag, 12 en 13 november

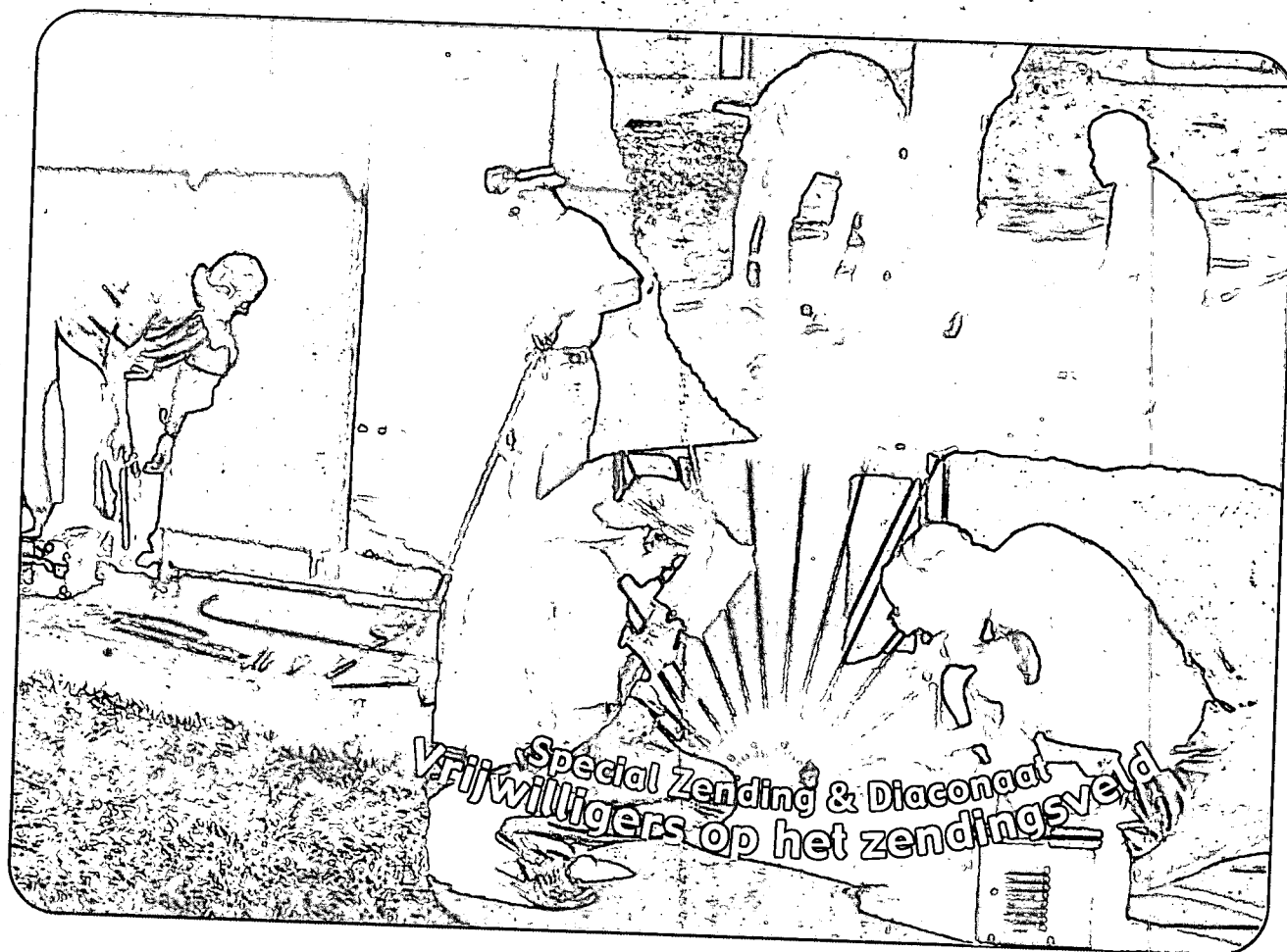
Thema: OntMOETing-MOET.

Meer info in het volgende nummer van

De Christen en op www.nbjb.nl

De Christen

Inhoud

Zr. Jeltje Blaauw als vrijwilligster naar Kameroen	3
Leren waarderen!	4
Ander Nieuws	5
Column over... <i>Heilzaam</i>	5
Vrijwilligsters uit Veendam naar Zuid-Afrika	6

W. Brasser

Interview met kandidaat-zendingeling Sylvia Budzelaar	7
Peter en Christa Boers: Als God zegt 'ga', dan gá je!	8-9
Nieuws van het zendingsveld	10
Interview met voorganger in bijzondere dienst ds. Wout Huizing	11

W. Huizing

Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente? (3)	
De zondagmorgendienst: toneel van belangenstrijd?	12
Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente? (4)	
Reacties van lezers	13
Opening nieuw gebouw Dokkum	14
'Uit het rijke leven van een Baptisten voorganger (13)	14
Unie- en gemeentenieuws	15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
www.teledata.mz/ebmmozb
S. Budzelaar
EBM/MASA

'Bidt voor mij, dat mij bij het openen van mijn mond het woord geschonken worde'

Hoewel occultisme van alle tijden is, lijkt het zich vandaag de dag steeds meer te manifesteren. Occultisme is niet meer iets dat zich alleen in donkere achterkamertjes afspeelt, maar het wordt meer in het openbaar gedaan en de invloeden ervan worden meer zichtbaar. Bij schietincidenten op scholen bijvoorbeeld waar een leerling zonder een direct aanwijsbare aanleiding om zich heen begint te schieten, wordt inmiddels voorzichtig een link gelegd met het langdurig kijken naar gewelddadige tv-programma's en met het veelvuldig 'spelen' van gewelddadige, bloederige computergames waar alles lijkt te gaan om moord en doodslag en waar duistere machten vrij spel lijken te hebben.

Met dit in het achterhoofd krijgt de strijd tegen het onzichtbare, 'tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten' waarover de apostel Paulus in de Efeze-brief schrijft, toch een gezicht. Het aandoen van de geestelijke wapenrusting is daarom nog steeds actueel. Alleen dan kunnen wij standhouden tegen de verleidingen van de duivel en weerstand bieden tegen de aanvallen van Gods tegenstander.

Laten wij de oproep van de apostel Paulus serieus nemen en daadwerkelijk de wapenrusting Gods aandoen. En dat gaat gepaard met gebed: 'En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest'. Dit betekent overigens niet dat wij steeds met gesloten ogen en gevouwen handen ons moeten afsluiten van de wereld om ons heen, maar het betekent wel dat wij al bidkend in dit leven horen te staan en te handelen en zo steeds gericht te blijven op God. Maar de basis hiervoor ligt wel in onze binnenkamer, waar

wij in alle rust tijd (kunnen) nemen voor God door gebed en het lezen en overdenken van zijn Woord. Met deze momenten van stille tijd kunnen wij onze geestelijke wapenrusting in topvorm houden; alleen dan kunnen wij de geestelijke strijd aan in het vertrouwen en het besef dat wij met Christus overwinnaars zijn.

Naast het aandoen van 'de wapenrusting Gods' en het aanhoudend gebed spoort de apostel ons hier ook aan te bidden voor alle heiligen. De gemeentelijke bidstonden zijn één van de mogelijkheden om te bidden voor alle heiligen, de gemeente, gemeentelieden en onze uitgezonden broeders en zusters. In de brieven van de apostel Paulus klinkt de oproep tot gebed; ook gebed voor hemzelf, dat hij het Evangelie mag verkondigen: 'En bidt ook voor mij, dat mij bij het openen van mijn mond het woord geschonken worde, om vrijmoedig het geheimenis van het evangelie bekend te maken' (Efeziërs 6:12).

Zo mogen wij ook voor onze zendingen bidden die het evangelie verkondigen op plaatsen waar deze boodschap niet of nauwelijks heeft geklonken. Ook zij kennen geestelijke strijd en krijgen te maken met tegenslagen of teleurstellingen; voor de apostel overigens ook niet onbekend. Dit nummer van *De Christen* staat in het teken van zending en diaconaat. Uit de artikelen over de zending komen gebedspunten naar voren; zo kunt u heel concreet bidden voor de zending en diegenen die zich hiervoor inzetten. Verder vindt u in deze *De Christen* de gebruikelijke rubrieken en een vervolg over gemeenten en ouderen.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Mariska Oegema

Zr. Jeltje Blaauw als vrijwilligster naar Kameroen

H. Stapel

De zendingspost in Douala, Kameroen.

Opgetekend door Jelle Horjus

Op 5 oktober jl. is Jeltje Blaauw van Lune vanuit Brussel naar Zürich gevlogen, en vandaar verder naar de tussenstop in Equatoriaal Guinee om uiteindelijk in Douala (Kameroen) aan te komen. Ze gaat daar voorlopig voor een half jaar werken als vrijwilliger (maar misschien wordt het nog wel langer). Leest u het verhaal van een bijzondere zuster van 65 jaar jong, die sinds 1979 in de UZC, de WIN, en in de EBM zit. Een zuster met verstand van herenkleding, verplegen en kinderen ter wereld brengen. Een dame die vloeiend Frans en Engels spreekt, en met hart en ziel verknocht is aan de zending. Of zoals ze het zelf zo mooi kan zeggen: "Mijn grootste hobby is de zending. En dan heb ik er nog één: zending!"

"Ik ben Jeltje Blaauw, sinds twee jaar weduwe. Ik heb vier kinderen, zestien kleinkinderen en een achterklein-kind. Sinds 1968 woon ik in Stads-kanaal.

Na de huishoudschool ben ik gaan werken in een fabriek voor herenkleding, maar ik heb er altijd naar verlangd om de zending in te gaan. Het is al begonnen toen ik een keer bij een tentevangelisatie van het Leger des Heils aanwezig was, en aangeraakt werd door wat daar werd gezegd. Deze interesse voor de zending werd nog intensiever door het interkerkelijk programma 'Licht over Leeuwarden', tijdens mijn periode in het ziekenhuis. Ik heb toen een opleiding gevolgd als verpleegkundige en ook een tropencursus gedaan. Verder heb ik ook nog twee jaar op de bijbelschool Wiedenest in Duitsland gezeten, een bijbelschool met 16 nationaliteiten, geleid door de Vergadering van Gelovigen. Aansluitend kwamen daar nog twee jaar bij in Brussel, om Frans te leren en om een opleiding tot

vroedvrouw te volgen. Toen ik inder-tijd klaarstond om uitgezonden te worden, ging het op het laatste moment niet door. Dit was een grote teleurstelling in mijn leven.

In mijn vrije tijd naai en lees ik graag, en ik ga ook graag op reis. Ik ben *volontaire* (vrijwilliger) geworden, omdat mijn oude roeping zo in vervulling kan gaan, ooit nog eens in Afrika werkzaam te kunnen zijn. Ik ga in eerste instantie voor een half jaar. Daarvoor zijn verschillende redenen, o.a. verzekeringstechnisch. Als het allemaal goed gaat, komt er misschien nog wel een half jaar bij. Maar in april 2005 kom ik zeker terug, want in juli ga ik voor de Europese Zendingsorganisatie mijn ervaringen als vrijwilliger op een cursus delen met aspirant-volontaires.

Mijn dagelijkse werk zal bestaan uit het meehelpen op de zendingspost Douala als gastvrouw, en misschien ook nog op andere gebieden; en wat mij verder nog voor de voeten komt. Ik ben heel flexibel, ze kunnen me overal heen sturen. En ik ga zeker Peter en Christa Boers in Garoua een keer bezoeken.

De grootse uitdaging die ik me heb gesteld, is om er voor mijn naaste te zijn, en zo een hulp in woord en in daad te vormen. Ik vind het wel erg jammer dat ik niet mijn hele familie kan meenemen, zodat ze ook kunnen beleven, wat mij beweegt. Van de mensen in Afrika heb ik ge-

leerd veel geduld te hebben op momenten dat ik er sowieso niets aan veranderen kan; elke dag dichtbij God te leven, me met zijn Woord bezig te houden, en zo te kunnen ervaren dat Hij altijd bij me is.

Mijn wens voor christenen in Europa is dat ze God serieuzer zullen nemen, en zich iedere dag weer aan Hem zullen toevertrouwen. Wat ik verder nog zou willen zeggen, is dat ik gewoon heel erg blij ben voor langere tijd in Kameroen te kunnen zijn, daar, waar God 38 jaar geleden een deur had dichtgedaan. Hij heeft die deur weer geopend, en nu is het goed om daarheen te kunnen gaan. Een andere vreugde is het dat mijn kinderen en kleinkinderen helemaal achter mijn beslissing staan om de zending in te gaan en in alles meelevens. Ook mijn andere familie leeft intensief mee. Dat doet je zo goed. Daar dank ik God allemaal voor."

Br. J. Horjus is consulente van de Baptistengemeente Workum en betrokken bij het taakveld Zending & Diaconaat van onze Unie.

Y. Postma

Leren waarderen!

"Wij zonden met hen onze broeder (Titus), wiens toewijding in vele zaken wij dikwijls hebben leren waarderen."
(2 Korintiërs 8:22)

Jelle Horjus

De dierenambulance rijdt uit om een gewonde vogel uit de vijver te halen. De scheidsrechter van het zesde elftal van Drunense Boys '66 fluit voor een overtreding. Een vrouw leert in het buurthuis een groepje Marokkaanse vrouwen lezen. Vrijwilligers zijn overal nodig, en doen meestal onopvallend hun werk. Ze zijn het cement van de samenleving. Zonder vrijwilligers zouden veel organisaties gewoon stil komen te liggen.

De gemeente moet het, net als veel goedbedoelenorganisaties, ook hebben van vrijwilligers. Zonder vrijwilligers ligt ook het gemeentewerk stil. Zelfs Paulus had zijn 'vrijwilligers'. Timotheüs, Titus, Filemon, Onesimus en Aristarchus, om maar een paar medewerkers te noemen. Hij heeft ze 'leren waarderen', zoals we in het vers hierboven kunnen lezen.

Zou je de christelijke gemeente een vrijwilligersorganisatie mogen noemen? Waarschijnlijk gaan bij sommige lezers nu een beetje de rillingen over de rug. Vanwege de associatie met de voetbalclub of de lokale EHBO-afdeling. We denken dan aan zaken als contributie en ledenwerving. Het menselijke komt zo in het middelpunt te staan, en niet het goddelijke, of geestelijke. De illustere ds. Louw schreef vijftig jaar geleden in *De Christen* regelmatig over het wezen van de gemeente. Ook over het verschil tussen de gemeente en de 'vereniging', zoals hij de vrijwilligersorganisatie noemde: "De gemeente is geloofsgemeenschap: het raakpunt van hemel en aarde. Deze gemeenschap mag niet op het plan gebracht worden van de vereniging, die berust op menselijke afspraak en overeenkomst: ze

is een "gegeven"; ze moet *aanvaard* worden [...] de mens met zijn voorkeur is hierbij uitgeschakeld. Hij mag deze gemeenschap niet verlaten wanneer hij er krachtens goddelijke bestemming bij hoort. Aan deze gemeente moet *geloofd* worden, omdat ze een nieuwe schepping, een hemelse gemeenschap is." (J. Louw, *Geklonken schakels*, 1958, p.12).

De vrijwilligersorganisatie is een menselijke uitvinding; en de gemeente is uit God. Louw voelde haarscherp, aan waar het verschil zat. Ondanks dit fundamentele verschilpunt kunnen veel gemeenten in ons land best wat nuttigs leren van goedlopende vrijwilligersorganisaties. Ik noem twee punten.

Omdat vrijwilligers niet beloond worden met geld, is er veel aandacht voor andere manieren om waardering uit te drukken. Bij de startzondag in september wordt de leiding van de zondagsschool op het podium gezet. Er wordt voor hen gebeden, en voor hun werk gedankt. De waardering van de gemeente is voelbaar. Toch gebeurt dit vaak meer incidenteel dan structureel. Het schiet er nogal eens bij in. "Fijn, dat u dit werk zo trouw doet. Het ziet er weer, netjes uit." "Wat een leuke werkjes kregen de kinderen vorige week mee naar huis!" "Bedankt voor al die huisbezoeken die u ook het afgelopen jaar weer heeft gebracht." Waarderen moeten we leren.

Vrijwilligers zijn niet allemaal hetzelfde. Uit de managementliteratuur over vrijwilligersorganisaties zijn verschillende typen vrijwilligers bekend:

- de kern-vrijwilliger (degene die zich met hart en ziel voor de organisatie inzet op allerlei gebieden en er erg vaak te vinden is);

- de taak-vrijwilliger (degene die een duidelijk afgebakende taak op zich neemt);
- de oproep-vrijwilliger (mensen die op oproep beschikbaar zijn voor bepaalde taken);
- de project-vrijwilliger (iemand die aan een in tijd en inhoud afgebakend project meedoet, bijvoorbeeld beleidsplan schrijven);
- de specialist-vrijwilliger (iemand met specialistische kennis, die af en toe geraadpleegd kan worden)

Natuurlijk wil iedere gemeente graag dat alle gemeenteleden kern-vrijwilligers zijn. Dat is het ideaal. In de werkelijkheid zijn het er maar weinig, die vaak ook al in de raad zitten, of andere drukke posities bezetten. Als we de andere vormen van dienstbaarheid niet op waarde weten te schatten, missen we de kans om een groot aantal gemeenteleden in te zetten.

Ook op het zendingsveld zijn vrijwilligers werkzaam. Vaak gaat het om jongeren die een diaconaal jaar willen doen, voordat ze aan een studie beginnen. Maar zoals u verderop in deze *De Christen* kunt lezen, is de 65-jarige Jeltje Blaauw-van Lune kortgeleden naar Kameroen gegaan als *volontaire*. Officieel noemen we haar geen zending. Ze wordt niet betaald, want ze is immers 'vrijwilliger'. Toch zou het erg jammer zijn als we haar daarom in onze gebeden op een tweede plek zouden zetten. God kent onze menselijke onderscheidingen niet, en de mensen in Douala zullen er zeker ook niets van merken. Jeltje, de Nederlandse baptisten vinden het fijn dat je dit voor de Heer en voor de Kameroenezen wilt doen. We waarderen het nu al, en wensen je Gods zegen toe!

Ander nieuws

75 jaar Nederlandse Zendingsraad (NZR)

Op zaterdag 13 november a.s. viert de Nederlandse Zendingsraad (NZR) zijn 75-jarig jubileum. De plaats van samenkoms is Rotterdam. Ooit vertrokken Nederlandse zendelingen via deze havenstad naar verre en vreemde streken. Op de plek waar zij scheep gingen, wonen vandaag de vreemdelingen zelf. In de wijk Cool was dertig jaar geleden bijna geen christen meer te vinden. Nu bloeien er talrijke kerken en gemeenschappen van niet-westerse christenen. Zij zijn op zoek naar hun plaats in de Nederlandse samenleving; velen maken zich zorgen over hun identiteit en hun inburgering. Vaak oordelen de samenleving en de politiek negatief over de ontwikkelingen. Ook de 'witte' kerken weten er moeilijk raad mee.

De NZR ondersteunt de visie van hen die in de veelkleurige aanwezigheid van deze migrantenkerken het aanbreken van een nieuw missionair tijdperk zien. Reden om het 75-jarig jubileum te vieren binnen een vierkante kilometer wereldkerk in onze havenstad, waar toekomstige vormen van kerk en missionaire presentie zichtbaar worden. Dringt de Geest van Christus ons in deze aanwezigheid van de nieuwe kerken van het Zuiden niet tot het zoeken van nieuwe wegen in zending en oecumene?

In een feestelijk programma van viering en bezinning wordt een beeld gegeven van de nieuwe werkelijkheid van kerk in Cool. Naast de plenaire samenkoms in de Scots International Church, zijn er in kerkrumten verspreid over de buurt workshops ter kennismaking met een zevental migrantenkerken. Wie zijn zij eigenlijk en wat willen zij? Wat betekenen zij voor de mensen en welke positieve rol spelen zij in de samenleving? Hoe kunnen gevestigde kerken betekenisvolle contacten aangaan met migrantenkerken in hun wijk? Wat zou dat kunnen bijdragen aan het samenleven in de buurt? De deelnemers hopen met elkaar te ontdekken, hoe zij wel degelijk boodschap hebben aan elkaar. Samen geroepen om van Jezus als Bevrijder en Heer te getuigen.

Inlichtingen en opgaven bij: Nederlandse Zendingsraad, 030-8801760, nzr@antenna.nl, www.zendingsraad.nl.

Dominee Daminik vrij in november

Dominee Rinaldy Damanik die al twee jaar wordt vastgehouden in Indonesië komt in november vrij. Dat heeft zijn medewerkster die het crisisteam van Damaniks kerk leidt, dinsdag bevestigd aan stichting Open Doors.

Damanik is predikant van de protestants-christelijke kerk GKST op Sulawesi en was één van de leiders bij de vredesbesprekingen tussen moslims en christenen. Hij sprak zich in het verleden vaak uit over de corruptie van de burgerlijke en militaire autoriteiten. In september 2002 werd Damanik gearresteerd op verdenking van verboden wapenbezit. In één van de auto's van een christelijk hulpkonvooi waarbij hij betrokken was, zouden wapens zijn gevonden. Damanik werd daarvoor verantwoordelijk gehouden. Ondanks de gebrekkige bewijslast veroordeelde een rechter hem vorig jaar juli tot drie jaar gevangenisstraf.

Een vooraanstaande, islamitische geestelijke – Idrus genaamd – heeft schriftelijk verklaard aan de Indonesische minister van Justitie en Mensenrechten voor het 'goede karakter' van Damanik in te staan. Hij deed dit op 20 augustus. Drie dagen later stierf Idrus. Onlangs kreeg Damanik de bevestiging dat hij in november vrijkomt. Hij reageerde gelaten op het nieuws: "Het is een wonder dat mijn straf van drie jaar zo wordt ingekort. Dat kan alleen veroorzaakt zijn dankzij het wereldwijde gebed voor mij. Maar er is altijd een kleine kans dat het besluit nog wordt teruggedraaid. Ik hoop dat mensen bidden dat dit niet gebeurt."

De vriendschap tussen Damanik en Idrus was een bijzondere. Idrus werd door zijn zoon, die regelmatig moslimgevangenen bezocht, aan Damanik voorgesteld. Aanvankelijk wilde Idrus dat niet, omdat hij Damanik een slechte man vond. Tijdens Idrus' gebeden, hoorde hij telkens een stem dat hij toch maar Damanik moest gaan opzoeken. Uiteindelijk gaf hij toe en er ontwikkelde zich een vriendschap. In de gevangenis spraken Damanik en Idrus regelmatig over vrede. De gesprekken hebben Idrus er toe aan gezet actie te ondernemen voor Damanik. In mei slaagde hij er bovendien in de toen zieke Damanik naar het ziekenhuis te laten vervoeren.

Column over...

Heilzaam

S. Prost

Enkele dagen geleden was het Grote Verzoendag. In Israël en bij Joden over de hele wereld. Yom Kippoor. Vooraf waren er tien dagen van diepe geestelijke bezinning, berouw en zelfonderzoek. Tot tweeduizend jaar geleden werd elk jaar op Yom Kippoor een bijzonder ritueel uitgevoerd. In het houten kistje op het tempelplein lagen daar twee gouden loten. Trok de hogepriester het lot 'voor God', dan werd het lot op de rug van het offerdier voor de tempel gelegd. Het lot 'voor Azazel' was dan bestemd voor het andere dier dat als *zondebok* vijftien kilometer verder vanaf een klif in de woestijn van Judea werd geduwd. Het dier droeg daarbij *de beladen schuld van heel Israël* mee de afgrond in. Yom Kippoor betekent schoonwassen. Ik weet dat er dan meer handelingen plaatsvinden. Ik weet ook dat mensen dit primitief noemen. Maar dit soort dingen gebeuren ook nog op Kalimanta (Borneo) en Sulawesi (Celebes), in Nigeria en Ghana en in bepaalde landen in Latijns-Amerika. En in Panama? Daar worden elk jaar de laatste kilometers naar een kerk, met het icoon van de Zwarte Christus, kruipend afgelegd.

Het is heilzaam dat we weten dat Jezus eens voor ons, heel persoonlijk, is gestorven. Het is heilzaam wanneer we op de juiste wijze. Hem steeds weer om vergeving vragen voor de dagelijkse zonden. En schuld belijden tegenover anderen om ons heen. Ook in het groot zoals bij de slavenhandel, tegenover het Joodse volk, dus onze oude schulden.

Ik ben bezorgd. Ik vraag mij af of er in onze diensten wel voldoende plaats is voor schuldbelijdenis. Het is niet gemakkelijk. Dat weet ik ook. Maar wel heilzaam en één van de wegen tot een opwekking. Misschien levert dit strijd op. Maar zonder strijd geen overwinning. *Zijn de voorbeelden van Mozes, David, Daniël, Nehemia, Ezra – met hun "wij" – in onze tijd dan achterhaald?*

Reageren? s.prost@freeler.nl

Vrijwilligsters uit Veendam naar Zuid-Afrika

Wiebje Brasser en Jozanneke Briek

Van 12 juli tot 24 augustus zijn wij, Wiebje Brasser en Jozanneke Briek, uit de Baptistengemeente Veendam zes weken in Zuid-Afrika geweest voor Operatie Mobilisatie. We hebben daar meegeholpen bij het werk van Mahyeno Tributary Mamelodi, een christelijk HIV/AIDS-centrum in een zwarte sloppenwijk van Pretoria. We schreven al eerder in *De Christen* over onze reis, waarvoor we veel acties hebben gevoerd (o.a. een oliebolactie, een paasbrodenactie en een lege flessenactie) en die financieel ook gesteund werd door het taakveld Zending & Diaconaat van onze Unie en door een stichting uit de gemeente Veendam.

Mahyeno is ontstaan in januari 1997. De oprichters zien het als een antwoord op een roep van God om te werken met de armen in Mamelodi, een zogeheten donkere achterstandswijk van Zuid-Afrika's hoofdstad Pretoria. Het doel van de bediening is om hulp te verlenen aan de hele persoon en met speciale nadruk op directe hulp, gemeenschapsontwikkeling en sociaal werk. In de bediening van het zorgen concentreren ze zich op wedu-

wen, wezen, aids-patiënten en kinderen die wees zijn geworden door aids. Gemeenschapsontwikkeling gebeurt onder meer door het trainen en toerusten van mensen in een vaardigheid en hun dan assisteren bij het oprichten van een klein bedrijfje.

Op dit moment wordt er door het Mahyeno centrum gezorgd voor 70 wezen, toekomstige wezen en arme kinderen. Dagelijks ontvangen deze kinderen eten, kleding, school, vervoer en andere extra activiteiten die er zijn in de school. De medewerkers van Mahyeno zorgen voor deze kinderen alsof het hun eigen kinderen zijn.

Zoals gezegd mochten wij afgelopen zomer zes weken meewerken in het Mahyeno centrum. We werden betrokken in alle bovenstaande taken. Ook gaven we elke avond Bijbelstudie aan een achttal jongeren van 14 tot 21 jaar. Hier konden we onze eigen invulling

aan geven. Een discussie o.i.d. was niet mogelijk, doordat hun nooit geleerd is openlijk over hun eigen geloofsleven/mening te praten. Dit was des te meer voor ons een uitdaging om hun hierin te stimuleren. Zij waren alleen het aanhoren van een preek gewend. Onderwerpen die wij

behandeld en uitgevoerd hebben zijn o.a. de voetwassing, mogelijkheden tot evangelisatie en de kruisiging van Jezus Christus. Overdag waren we regelmatig in de crèche in de sloppenwijk aan het werk, klussen en stenen maken bij kerk en voedselpakketten

Jozanneke (links), Grace ook een vrijwilligster uit Nederland (midden) en Wiebje (rechts).

aan het rondbrengen naar ongeveer 14 vaste gezinnen. Dit alles was erg indrukwekkend om te zien en mee te maken.

De mensen daar zijn erg dankbaar voor alles wat zij hebben, terwijl dit maar heel weinig is in tegenstelling tot ons. Zij dankten God zelfs voordat zij hun kop thee dronken in de middag. Dit alles heeft veel invloed gehad op ons eigen geloofsleven. Wij werden er bij bepaald hoeveel wij wel niet hebben, steeds naar meer streven en dit eigenlijk al heel normaal vinden. Wij krijgen dit alles echter ook van God, maar zijn veel minder dankbaar. Wij proberen alles te veel op eigen kracht te doen, dan te vertrouwen op God.

Zie ook:
www.zuidafrika.baptistenveendam.nl

"Ik verlang ernaar een besproeide hof te zijn"

Interview met Sylvia Budzelaar

Sylvia is kandidaat-zending voor het taakveld zending van onze unie, en hoopt in de zomer van 2005 als arts uitgezonden te worden naar Zidim, Noord-Kameroen. Ze is lid van de Baptistengemeente Ede-de Kei en werkt in het ziekenhuis de 'Gelderse Vallei' op de afdeling gynaecologie. Jelle Horjus sprak met haar.

Wat vind je het leukste aan je werk als arts?

Het is erg mooi om mensen dienstbaar te kunnen zijn. Verder houd ik erg van het persoonlijke contact in mijn vak, en ook het praktische werk spreekt mij erg aan.

Wanneer is de roeping ontstaan om zendingsarts te worden?

Eigenlijk al heel vroeg. Als kind werd ik al aangeraakt door wat er in Afrika gebeurde, en dacht ik: "Daar wil ik ooit gaan werken!" Dat kwam vooral door de boeken over Afrika die ik las bij mijn oma op zolder, over de armoede en ziektes daar. Ik vond het dan ook heel bijzonder om veel later van haar te horen dat ze ook graag de zending in had gewild. Na mijn kindertijd is dit verlangen altijd gebleven. Toen ik met een vriendin meeding naar de jeugdgroep van een evangeliegemeente (rond 1988) en christen werd, is dit alleen nog maar verder gegroeid. De vraag bleef altijd wel: ben ik wel geschikt om tropenarts te zijn? Vooral omdat het chirurgische daarin heel belangrijk is, het snijwerk, iets wat je als westerse arts echt kunt toevoegen aan wat mensen daar zelf al weten en kunnen. Toen ik ben gaan werken, vond ik het heel leuk om te ontdekken dat de chirurgie mij ook lag.

Heb je er ook over gedacht om bij 'Artsen zonder Grenzen' te gaan werken? En waarom kies je voor een zendingsorganisatie?

Ik denk dat je als christen vanuit je eigen roeping ook heel goed bij een organisatie als 'Artsen zonder Grenzen' zou kunnen werken. Praktische hulp is diaconaat, en is ook zending. Je hoeft geen woordverkondiging te doen om aan zending te kunnen doen. Alleen is het bij hen maar voor maximaal een jaar op één en dezelfde plek, terwijl ik me graag voor langere tijd wil verbinden aan dezelfde mensen. Aan de andere kant wil ik ook in

Afrika laten zien dat ik het doe vanuit mijn geloof. Ik vertrek met een roeping ('met de honger en je brood breken') en wil ook graag dat mensen God leren kennen. Dat mogen de mensen ook van mij weten. Dat ik een getuige ben. Verder vind ik het ook prettig om in een christelijke omgeving te werken, en uitgezonden te worden door christelijke gemeenten in Nederland.

Je hebt al ervaring in de Derde Wereld (mei-augustus 1997 Zimbabwe; januari-maart 2001 Zimbabwe en Ghana), wat vond je daar voor jezelf de grootste uitdagingen?

Het feit dat je met weinig middelen veel kan doen, en dat dat dan ook nog lukt! Het leven binnen een Afrikaanse maatschappij is ontzettend leuk. Aan de ene kant het gemoedelijke en relaxte van het leven daar, en aan de andere kant het feit dat de mensen zo'n groot incasseringsvermogen hebben. Het is bijzonder om te zien hoe goed ze daar met moeilijkheden kunnen omgaan. Verder is het ook erg mooi dat je je juist door de beperkingen en problemen veel afhankelijker voelt van God, echt op Hem aangewezen bent.

Welke verschillen verwacht je tussen Nederlandse patiënten en Afrikaanse patiënten?

Zoals ik al zei, kunnen Afrikanen veel beter met tegenslagen omgaan, ze kunnen beter incasseren. Verder is ook een groot verschil dat ze pas in het uiterste geval naar het ziekenhuis komen. Ze komen heel vaak als het al te laat is, terwijl in Nederland de mensen om het minste of geringste al aan de bel trekken. De uitdaging is om aan preventie te doen, zodat ze eerder medische hulp zullen zoeken. Nog een ander belangrijk verschil: in Afrika wordt een ziekte niet alleen veroorzaakt door lichamelijke oorzaken, maar ook door geestelijke zaken, met name spirituele en occulte zaken. De meeste mensen zijn doorgaans al naar de medicijnman geweest voordat ze naar het ziekenhuis gaan, dat moet je je heel duidelijk realiseren.

Zoals het er nu naar uit ziet, kom je in Noord-Kameroen terecht. Daar wordt Frans gesproken. Hoe kijk je daar tegenaan?

Dat moet ik gewoon leren. Aanvankelijk wilde ik het liefst in een Engelstalig land, maar als je het eenmaal gebruikt dan leer je het ook snel, denk ik. Bovendien ga ik op cursus voordat ik vertrek.

Je geeft hier een heleboel op (status, inkomen, sociale voorzieningen) Hoe hebben je familie, vrienden, en collega's gereageerd op je plannen?

Mijn familie vindt het moeilijk dat je dit stukje status opgeeft (ook al is het voor mij niet zo belangrijk) en nog moeilijker vinden ze het feit dat ik wegga uit Nederland. Vrienden zijn wisselend positief, sommigen zeggen: hier is een huisartsentekort, dus hier ben je ook nodig. Verder zijn er ook collega's die tropengeneeskunde hebben gedaan, en heel positief zijn.

Is er een bepaalde bijbeltekst die je altijd heeft aangesproken?

Toen ik in 1990 gedoopt werd, kreeg ik een bijbelvers mee uit Jesaja. Jesaja profeteert daar de woorden van God over het 'ware vasten', dat inhoudt dat Israël oog moet hebben voor de armen en de verdrukten, en "Is het niet, dat gij voor de hongerige uw brood breekt?" (Jes. 58:7). Vervolgens zegt God, en dat is mijn dooptekst: "En de Here zal u voortdurend leiden, u in dorre streken verzadigen en uw gebeente krachtig maken; dan zult gij zijn als een besproeide hof en als een bron, waarvan het water niet teleurstelt" (Jesaja 58:11).

Het waren twee dingen waar ik naar verlangde: een besproeide hof te zijn, en door God geleid te worden. En ten tweede: voor de hongerigen je brood te breken. Dat had God al heel vroeg in mijn hart gelegd, toen ik als kind werd aangeraakt door de armoede en onrechtvaardigheid.

Sylvia Budzelaar (rechts) met Marijke van de Poll (werkzaam in Nigeria).

Wat is zending? Het is 'gehoor-
geven' aan de roepstem van
God: 'Hier ben ik, zend mij'
(Jesaja 6:8). Zo is het immers alle-
maal ooit begonnen, met die eenvou-
dige woorden: 'De HERE nu zeide tot
Abram: "Ga...". Toen ging Abram.'
(Genesis 12). En zo eenvoudig is het
nog steeds: 'Als God zegt "ga", dan ga
je'.

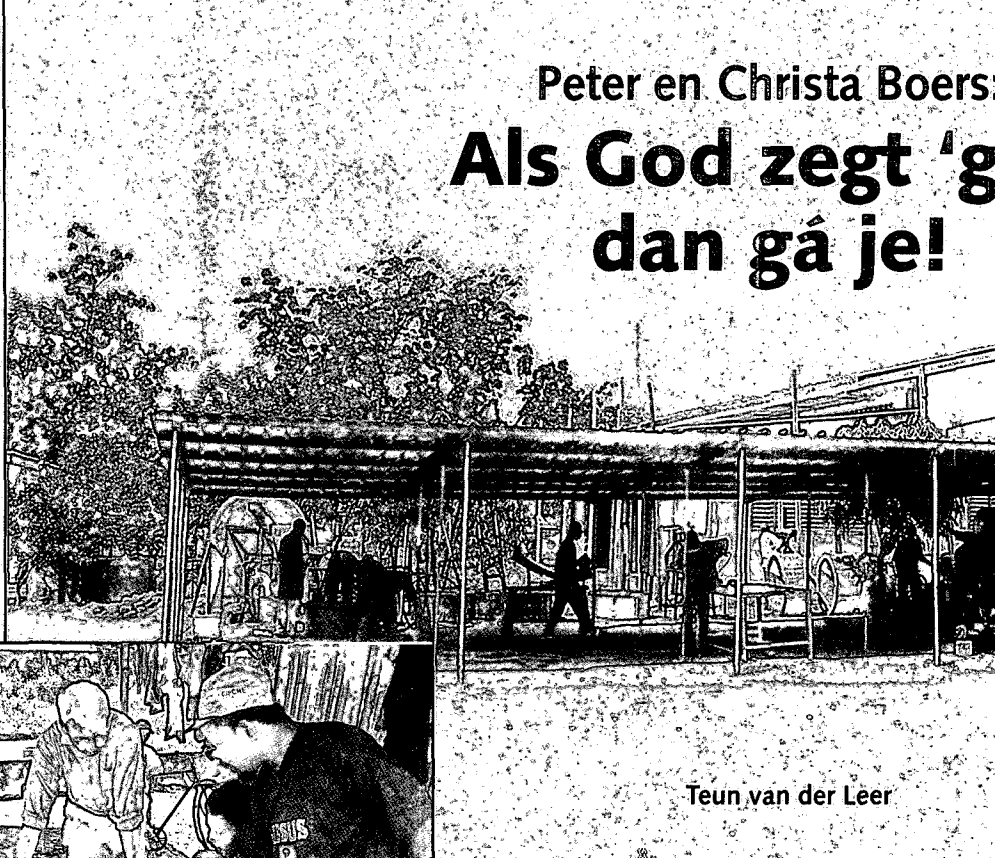
Die laatste woorden komen met een
onopgesmukte vanzelfsprekendheid
uit de mond van Peter Boers, als je
hem vraagt waarom hij met zijn gezin
twee jaar geleden naar Kameroen is
vertrokken. Je verlaat je huis, je auto,
je comfortabele bestaan in
Nederland, en je gaat. Zo
'simpel' is dat. Tegelijk betreft
hij dit geloofsprincipe niet al-
leen op zijn gang naar Kame-
roen. God zegt telkens weer,
onder allerlei omstandighe-
den, 'ga'. 'Ga naar je buurman
en biedt hulp aan.' 'Ga naar de
kerk vanmorgen en geef je ge-
tuigenis.' 'Ga naar je vrouw en
biedt je excuses aan.' En zo
zou je door kunnen gaan. En
het geestelijke principe is: Als
God zegt 'ga', dan ga je!

Geloof wordt concreter

We praten aan de grote keukentafel in
de ruime hervormde pastorie in
Krimpen aan den IJssel, waar Peter en
Christa Boers samen met hun kin-
deren Thijmen (6), Maureen (3) en Hugo
(9 maanden), hun zomerverlofperi-
ode doorbrengen. Twee jaar werken in

Het werk in Garoua

Peter en Christa Boers werken
sinds 2002 in Garoua in Noord-
Kameroen, waar Peter in 2003 de
leiding van het *Centre Technique de
Garoua (CTG)* van Wim Hardeman
overnam. Het CTG verzorgt voor
zo'n 200 jongeren opleidingen in
naaien, autotechniek en metaalbe-
werking. Er is ook een productieaf-
deling, waardoor het centrum voor
zo'n 75% in de eigen behoeften kan
voorzien. Voor het economisch
zwakke noorden is dit centrum van
geweldige betekenis. Er bestaat
tussen het centrum en de lokale
Baptistengemeente een nauwe sa-
menwerking. De Unie van Bap-
tisten Gemeenten in Kameroen is
eigenaar van het centrum. Het stre-
ven is dat de leiding van het cen-
trum binnen enkele jaren in
Afrikaanse handen overgaat.

Teun van der Leer

Peter en Christa Boers Als God zegt 'ga' dan ga je!

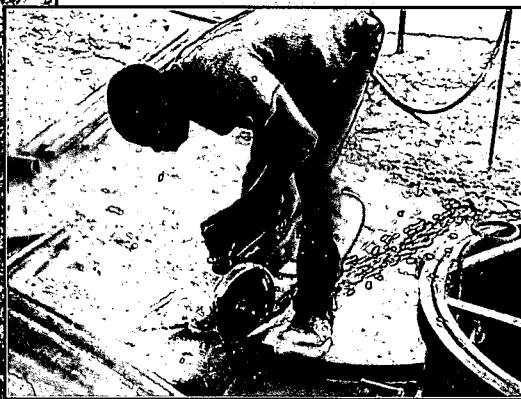
ik vooral ontdek als verschil met mijn
werk in Nederland is dat ik veel min-
der onder controle heb, veel meer
moet loslaten en overgeven in ver-
trouwen. Dat is echt een leerschool.'

*Je doet natuurlijk je best, maar
het is God die het doet!*

Gemeenteleven

Peter en Christa genieten ook van het
gemeenteleven in Garoua. Elke zater-
dag gaat Christa naar de vrouwen-
groep. Die bereiden dan hun zan-
gaandeel voor de zondagmorgen
voor. De diensten op zondagmorgen
duren gauw drie tot vier uur en be-
staan voor een groot deel uit zang en
muziek. Elke groep binnen de kerk
vormt min of meer vanzelf ook een
koor en levert elke zondag een bijdra-
ge. Peter gaat elke maandagavond
naar de gebedsbijeenkomst, waar
men bijbelstudie doet, samen bidt en
natuurlijk ook zingt. Gebed is van
groot belang vindt hij: 'Sinds vorig
jaar is de opening van het schooljaar
in de kerk. Ik vind dat erg belangrijk
en dring erop aan dat er elke zondag
voor het centrum gebeden wordt.'
Overigens waarschuwen Peter en
Christa ervoor het Afrikaanse ge-
meenteleven te idealiseren. Christa:
'Er is daar ook veel buitenkant. Men
is dol op titels en functies, maar daar
zit ook een zekere geestelijke vervlak-
king onder. De kerken zijn nog erg
jong en er is veel toerusting nodig,
maar daarvoor ontbreken vaak de ge-
schikte mensen.'

vaak als 'aspirine' voor alle kwaaltjes. Die mentaliteit – die we deels zelf hebben aangekweekt, maar die men ook zelf in stand houdt – is niet zomaar om te buigen. Maar ik ga daar wel voor!

Als christen ben je geroepen Hem te dienen en te gehoorzamen, ook in de gewone dingen van het dagelijkse leven, of het nu 'hier' is of 'daar'.

Afrikanisering

Op 31 augustus jl. zijn Peter en Christa met de kinderen weer vertrokken voor een laatste periode van anderhalf jaar. In november 2005 keren zij definitief naar Nederland terug. Hun opdracht was indertijd om het werk verder te Afrikaniseren. Peter hoopt dan ook dat hij de leiding volgend jaar aan een Afrikaan zal kunnen overdragen. In overleg met ons taakveld Zending & Diaconaat en met de Europese Baptistenvinding (EBM) en natuurlijk de Kameroenese baptisten, werkt hij aan een overdrachtsplan. Dat zal nog niet zo eenvoudig zijn. Een blanke – of je dat nu leuk vindt of niet – betekent naar buiten toe prestige en garandeert naar binnen toe een voortgaande geldstroom. Die dam je niet zomaar af. Peter: 'De blanke zendeling wordt al snel de atlas die het hele centrum draagt. Als mensen van buiten komen, vragen ze bijna allemaal automatisch naar mij. De blanke geldt

Aids

Een ander probleem dat Peters aandacht steeds meer opeist, is dat van de ook in Kameroen groeiende aids-problematiek. Op dit moment is 12% van de bevolking seropositief en dat cijfer zal alleen maar groeien. Het gaat ook niet aan de gemeenten en aan het centrum voorbij. Hoe moeten we hier vanuit kerk en zending mee omgaan? Peter pleit voor aids-preventie programma's binnen de opleiding en ook onderwijs over de verzorging van aids-patiënten. Maar de kerk zal ook na moeten denken over de geestelijke zorgen en voorzorg. Hij noemt onder andere de zgn. 'abstain-promise' (belofte van onthouding) die in met name Oeganda met redelijk succes wordt toegepast. Voor dit hele traject is veel wijsheid en gebed nodig.

Armoede is zonde

Over gebed gesproken. Peter benadrukt dat er een geestelijke strijd woedt rond het centrum, waar veel gebed voor nodig is. Hij legt uit: 'Armoede is zonde. Het kleineert mensen en ontnemt hen de mogelijkheid een menswaardig bestaan op te bouwen, zoals God dat heeft bedoeld. De duivel heeft er belang bij mensen klein te houden. Ons centrum richt zich op de

bestrijding daarvan. Het geeft mensen hoop en een toekomst. Daar houdt de boze niet van en je merkt dat je daarop wordt aangevallen. In praktische dingen die mislopen, in ziekten, via tovenarij. Het is belangrijk dat wij voortdurend onze geestelijke wapenrusting dragen en dat jullie aan het thuisfront meestrijden in het gebed.'

Gebedspunten

Ik vraag Peter en Christa naar de belangrijkste gebedsonderwerpen voor de komende 15 maanden dat zij hun werk in Garoua afronden. Dit zijn ze (tip: knip ze uit en stop ze in uw Bijbel!):

- voor de overdracht van de leiding; dat er op tijd iemand gevonden wordt en dat dit goed zal verlopen
- voor de jonge mensen in het centrum en de groeiende aids-problematiek; dat we goede en effectieve preventieprogramma's kunnen ontwikkelen
- voor bescherming, zowel lichamelijk, emotioneel als geestelijk
- voor overwinning over occulte krachten
- voor de groeiende spanningen tussen moslims en christenen

Christenen en moslims

Wat dit laatste punt betreft. Zo'n 53% van de Kameroenese bevolking is christen en een kwart moslim. De meeste moslims wonen in het noorden waar ook Garoua ligt. Spanningen tussen christenen en moslims waren er tot nog toe nauwelijks, maar de laatste tijd worden ze van moslim-zijde min of meer geïmporteerd. Het noorden van Kameroen ligt ingeklemd tussen Nigeria en Tsjaad. In augustus hoorde Peter over onlusten die er geweest zouden zijn die maand. Het is daarom spannend voor hen wat ze aan zullen treffen bij terugkomst. Het is zeer wel mogelijk dat de wereldwijde spanningen tussen christenen en moslims ook in Kameroen gevoeld gaan worden. Laten we bidden dat dit niet gebeuren zal!

'Ga'!

Als u dit leest zijn Peter en Christa alweer 'gegaan'. Ze hadden er weer zin in na twee maanden Nederland. God riep hen en zij gingen. Daarmee roept God ons ook, om biddend en gevend met hen 'mee te gaan' en samen dit prachtige werk te dragen. 'Gezegend en gezonden, zijn wij (allemaal!) met Hem verbonden'!

Foto's: Taakveld Z & D

Ds. Teun van der Leer is taakveldverantwoordelijke van het taakveld Zending & Diaconaat van onze Unie.

Peter en Christa Boers met Maureen en Hugo. Oudste zoon Thijmen ontbreekt op de foto.

Nieuws van het zendingsveld

Belangstelling onder christenen voor erfelijkheid is groot

Christenen blijken zeer geïnteresseerd te zijn in het onderwerp 'erfelijkheid' of 'genetica'. Binnen de kerken zou er wel meer aandacht moeten komen voor dit maatschappelijk en levensbeschouwelijk zo belangrijke onderwerp. Het zijn enige conclusies van een enquête die publicist Jaap Spaans hield over het onderwerp. Deze week komt bij Oogstpublicaties in Amsterdam zijn nieuwe boek uit *'Christenen en erfelijkheid. Een christelijke visie op erfelijke ziektes en de genetische revolutie'*.

De enquête werd gehouden om de visie van christenen op dit onderwerp te peilen en inzicht krijgen in de aandachtsgedebieden van genetica waar men belangstelling voor heeft. Daartoe werd een vragenlijst verspreid onder 100 christenen, waaronder voorgangers, dominees, publicisten, journalisten, leden van de Tweede Kamer, studenten, docenten, medewerkers van christelijke organisaties en anderen. Met een respons van 55% was de bereidheid om deel te nemen aan de enquête groot. Het resultaat leverde een goed beeld op over hoe er onder christenen over erfelijkheid wordt gedacht en naar welke aspecten van genetica de belangstelling uitgaat.

De helft van de ondervraagden had in de (directe) omgeving te maken gehad met vragen op het gebied van erfelijkheid. Een ruime meerderheid is van mening dat men onvoldoende kennis heeft van het onderwerp om vragen, bijvoorbeeld vanuit het pastoraat, te kunnen beantwoorden. Er blijkt een grote behoefte te zijn aan bezinning en kennis over het onderwerp. Een zeer ruime meerderheid is van mening dat de mens door onderzoek en experimenten aan de bron van het leven, zoals klonen en stamcelonderzoek, een grens dreigt te overschrijden. Dat er over het onderwerp wordt nagedacht, blijkt onder andere uit het feit dat men onderkent, dat het ondergaan van voorspellend genetisch onderzoek een zware psychische belasting kan vormen voor degenen die zich laten onderzoeken. Omdat het steeds duidelijker wordt dat ook bij psychiatrische aandoeningen erfelijkheid een rol kan spelen, werd de vraag gesteld of deze kennis van invloed is op de (bijbelse) mening over deze categorie aandoeningen. Eenderde van de ondervraagde christenen gaf aan dat dit het geval is.

Zie ook: www.jaapspaans.nl

Margreet en Theo de Roo, die voor de MAF werken in Kenia en ondersteund worden door het taakveld Zending & Diaconaat van onze Unie, stuurden ons een bericht van de geboorte van hun dochter Emily Joyce de Roo, geboren op 25 juli 2004.

Voor wie het was vergeten: Theo is computerprogrammeur die aan een programma werkt om vluchten van zendelingen organisatorisch en financieel te plannen. Ze danken God voor het nieuwe leven en vragen uw gebed voor hun gezondheid en bescherming.

Hans en Aisha Oosterloo zijn druk bezig, samen met vele anderen, om de kerk van Calaba Town (Peace Baptist Church, de vredeskerk) af te bouwen. Hierbij is het hartverwarmend dat de eigen gemeenteleden zo veel offeren van het weinige dat ze hebben. Met behulp van het geld van de Wilde Ganzen is de herbouw van de ziekenhuizen in Kassiri en Mambolo begonnen. En door steun van de Finse baptisten kan de ambachtsschool in Makama weer in ere worden hersteld. Het werk van de Oosterloos in Sierra Leone staat in het teken van wederopbouw, waarbij Hans het overzicht houdt, de controle over de uitvoering doet, en de finan-

ciën regelt. Aisha houdt zich druk bezig met scholing van volwassenen, en met het vrouwenwerk. 'Hulp aan vrouwen is de beste manier om een land te ontwikkelen. In Afrika doen vrouwen 80 % van het werk,' schrijven ze in hun laatste nieuwsbrief. Ze hebben gelukkig opnieuw een vrijwilliger gekregen, een Duits meisje (Daniëlle) die hen voor een aantal maanden wil gaan ondersteunen bij alles wat ze doen. Laten we hen in onze gebeden blijven gedenken.

Op dit moment is Marijke van de Poll niet op haar post van de leprazending in Nigeria (het Amanawa-ziekenhuis), maar tijdelijk op cursus in Ethiopië (tot half november). Ze heeft haar werkzaamheden voor deze periode op een goede manier kunnen overdragen, en daar is ze dankbaar voor. Ze vraagt voorbeden voor haar verblijf in Ethiopië, voor het werk in het Amanawa-ziekenhuis, en voor een verbetering van de onrustige situatie in Midden-Nigeria.

Opbrengst uit de gewesten

Onlangs is duidelijk geworden hoeveel geld er weer door onze gemeenten is bijeengebracht voor de zending. Het IJsselgewest 6335 Euro. Het gewest Groningen 4300 Euro. Het gewest Friesland 4000 Euro (eind 2003) en eind dit jaar waarschijnlijk ook. Het gewest Drenthe 5000 Euro (2003) en dit jaar nog 2500 Euro. Gewest-Holland zit op 10.000 Euro.

Namens alle zendelingen hartelijk bedankt voor zoveel geld en zoveel inspanningen!

Taakveld Zending & Diaconaat

Geestelijk verzorger ds. Wout Huizing: "Het werkt helend als mensen zich erkend weten"

W. Huizing

"Mijn gedrevenheid om met ouderen te werken, vind ik in de Bijbel waar bijvoorbeeld staat: 'Wil mij dan ook tot mijn ouderdom en grijsheid, o God, niet verlaten', en ook 'Tot de ouderdom ben Ik dezelfde en tot de grijsheid toe zal Ik u torsen'. Dit wordt voor ouderen onder meer zichtbaar en merkbaar door de inzet van mensen om hen heen. Door ontmoeting met ouderen en door met hen onderweg te zijn, zie ik dat God in en onder deze ouderen aanwezig is. Met elkaar zoeken we naar de betekenis van die woorden uit Psalm 71 en Jesaja 46."

Aan het woord is ds. Wout Huizing, als voorganger in bijzondere dienst van de Baptistengemeente Den Haag werkzaam als geestelijk verzorger in woon- en zorgcentrum Tabitha in Den Haag. "Dat God aanwezig is in mensenlevens is voor sommige bewoners heel duidelijk, anderen leven niet vanuit dat geloof. Door met ouderen in gesprek te zijn, probeer ik met hen momenten in hun leven te ontdekken waarop zij Gods liefde ervaren hebben en zich gesteund en gedragen wisten. Die gesprekken raken diepere lagen van een mensenleven; dat geeft mij inspiratie en energie om met dit werk door te gaan. Er ontstaan relaties die je voeden, die je tot nadenken

stemmen en je bij de les en het leven houden."

Vrijwel direct na zijn studie aan 'De Vinkenhof' werd ds. Wout Huizing beroepen door de Baptistengemeente Den Haag om parttime in de gemeente te werken en daarnaast in het toen (1985) net nieuw geopende verzorgingshuis Tabitha: "Die combinatie was voor mij het einde; dat dit mogelijk was terwijl ik nog maar weinig ervaring had opgedaan. Om principiële redenen startte ik als voorganger in bijzondere dienst en zag de geestelijke verzorging als een taak van de gemeente. Na vijf jaar kwam ik bij Tabitha in dienst als geestelijk verzorger omdat ik stellig van mening ben dat de zorg alleen goed is als er naast de dagelijkse verzorging ook aandacht is voor geestelijke en levensbeschouwelijke aspecten. Die integrale zorg moet ook zichtbaar zijn op de loonlijst", aldus Huizing. "Er gebeurt veel in de gedachten van ouderen; ze hebben al een heel leven achter zich. De verhuizing naar een woon- en zorgcentrum roept bij de meeste ouderen het besef wakker dat dit een laatste stap is. Binnen de zorg moet hiervoor aandacht zijn; alleen dan doe je recht aan de hele mens." Deze en andere punten brengt Huizing ook nadrukkelijk naar voren bij (interne) scholing van medewerkers, in het overleg met de medewerkers over bewoners en als adviseur van het managementteam.

Leven aanvaarden

"In de fase van ouder worden is er veel om op terug te kijken, op mooie en moeilijke momenten, pijn, verwonding en missers", vervolgt ds. Wout Huizing. "Door ouderen de gelegenheid te geven hierover te praten, kan die opgelopen pijn een plek in hun leven krijgen. Het helpt hen om de balans op te maken en het leven met zijn ups en downs te aanvaarden; dat werkt heel helend. Maar dat heeft wel

z'n tijd nodig; daarom is een geestelijk verzorger naast het andere personeel binnen de gehele zorg noodzakelijk. Daarbij is het vooral belangrijk dat mensen bevestigd worden in wat zij hebben meegemaakt. Binnen de begeleiding gaat het om blij zijn met de blijden en bedroefd zijn met de bedroefden. Zo weten zij zich erkend; je mag mens zijn zoals je bent (geworden)."

Verdorren

Ds. Wout Huizing stelt nadrukkelijk dat de pastorale verantwoordelijkheid over mensen die in een instelling verblijven, bij de gemeente blijft. "In mijn werk merk ik dat wel gedacht wordt: 'daar werkt een geestelijk verzorger, daar hoeven wij niet meer naar toe'. Integendeel, snijd die banden met de gemeente niet af", zo waarschuwt de geestelijk verzorger. "Vooral voor ouderen is het is zo belangrijk dat er continuïteit blijft en zij deel van hun eigen geloofsgemeenschap blijven uitmaken; daar ligt voor velen immers een deel van hun leven. Ouderen bewaren hun eigen identiteit door een verbinding te leggen met wat er in het verleden is geweest. Wie die rode draad in zijn of haar leven weet vast te houden, houdt veerkracht en weet het gevoel van eigenwaarde te behouden. Bij het ouder worden zijn echter al zoveel draden doorgesneden, bijvoorbeeld door het wegvallen van kennissen, vrienden en familieleden. Als in die laatste levensfase ook nog de banden met de gemeente worden afgesneden, is de kans groot dat mensen verdorren. Blijven die contacten intact, dan voelen zij zich deel van een groter geheel in plaats van in hun ééntje in een appartement waar ze zelf alles maar moeten uitzoeken. Gemeenten moeten zich van die verantwoordelijkheid blijvend bewust zijn en hun rol daarin niet onderschatten. Goede contacten met geestelijk verzorgers zijn daarbij belangrijk."

W. Huizing

"De zorg is alleen goed als er naast de dagelijkse verzorging ook aandacht is voor geestelijke en levensbeschouwelijke aspecten."

Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente? (3)

De zondagmorgendienst: toneel van belangenstrijd?

Yme Horjus

Het heeft er alle schijn van dat in veel gemeenten het onbehagen over de gang van zaken in de zondagmorgendienst toeneemt. Ouderen irriteren zich aan de overmaat van liederen uit de *Opwekkingsbundel* en jongeren popelen van ongeduld om de meest recente nummers sinds de laatste pinksterconferentie aan het repertoire toe te voegen.

Sluipenderwijs

Het kan gewoon niet ontkend worden dat de stijl van onze diensten is veranderd. Er is meer aandacht gekomen voor de lofprijzing en de aanbidding van de naam van God. Vaak is een deel van de dienst gewijd aan het achter elkaar zingen van een aantal *praiselieder* onder leiding van een zangleid(st)er. Maar ook de rest van de dienst ademt dikwijls muzikaal de sfeer van het opwekkingslied. In de meeste gemeenten is dat een geleidelijke ontwikkeling geweest. Misschien is er wel eens in gemeentevergaderingen gesproken over de introductie van dit type liederen. Maar of het ooit de bedoeling is geweest het karakter van de diensten zo ingrijpend te veranderen? Ouderen vragen zich inderdaad verbijsterd af hoe dit zo sluipenderwijs heeft kunnen plaatsvinden. Zij hebben moeite zich in 'hun' baptisten diensten te herkennen.

Heimwee

In de afgelopen periode zijn bij ons in de gemeente een aantal mensen om de stijl van samenkomen weggegaan. Zij konden de uitbundigheid met inbegrip van het heffen van de handen innerlijk niet meer meemaken en haakten af. Ze ervoeren de diensten als rommelig en te informeel. Ook elementen als een 'kindermoment' konden hen niet bekoren. Zij verlangden naar een meer plechtige en gewijde eredienst, zoals wij die nog hadden in

onze gemeenten gedurende de zeventiger jaren van de vorige eeuw. Kennelijk groei je als voorganger ook mee met deze ontwikkeling, want zelf ken ik geen vervreemdingsverschijnselen als het gaat om onze diensten. Standaard houd ik mij aan twee liederen uit de bundel *Liederen voor de gemeentezang*, waar ik de diensten meestal mee begin en eindig. Ik zoek altijd nog naar een goede balans met liederen uit de schat van de kerk der eeuwen. De zangleid(st)ers in de dienst zullen nooit een lied daaruit in hun stuk van de dienst meenemen, dus doe ik het maar. Ik vind dat ook wezenlijk, omdat je als gemeente niet mag vergeten dat je in een traditie staat! Maar ik vrees wel dat als we tien jaar verder zijn dat het met de liederen uit onze nieuwe Uniebundel gedaan zal zijn...

Moeite?

Heb ik dan geen enkele moeite met deze ontwikkeling die sommige ouderen met lede ogen hebben aangezien? Ik moet eerlijk bekennen dat sommige liederen uit de *Opwekkingsbundel* mij ook wel eens te heftig zijn. Ik bedoel dan het *hyper-sensitieve* karakter ervan. Er zijn liederen waarbij ik het gevoel krijg: 'kun je dit wel zingen?' De pas overleden zanger van het levenslied, André Hazes, zou geen problemen hebben gehad - als hij tot geloof was gekomen - over te stappen op deze liederen. Ik moet tot de conclusie komen dat sommige liederen eigenlijk niet boven het niveau van een *christelijke smartlap* uitkomen. Het zijn liederen, zoals die van Hazes, met een 'snik'. Weliswaar een christelijke snik, maar toch! Ik merk dat deze liederen met name op jongeren een grote aantrekkingskracht uitoefenen. Is dat dan verkeerd? Nee, zou ik zeggen, als emotie dan maar niet verward wordt met sentimentaliteit. Goedko-

pe sentimentaliteit die een uitlaatklep moet vormen voor onze gevoelslaag, die in een kille wereld, gedomineerd door de economie, onder druk staat.

Front

Waar ik echter wel heel verdrietig van word, is de belangenstrijd die langzamerhand zichtbaar wordt. Ouderen zetten hun hakken in het zand, waar jongeren niet genoeg van *praise* kunnen krijgen. Uit losse opmerkingen van mensen ontdek je dat er een front loopt door de gemeente. Dat maakt dat de zondagmorgendienst een toneel wordt van strijdige belangen. 'Hoeveel Opwekkingsliederen hebben we vandaag weer gezongen?' 'Waarom waren er weer zoveel hoge nummers uit Opwekking?' Ik merk soms dat ouderen gaan turven. Hun ongenoegen steken ze niet altijd onder stoelen of banken. Maar ook jongeren laten zich niet onbetuigd als er soms méér dan twee liederen uit de LvdG-bundel in de liturgie zitten. Eigenlijk is dat heel jammer, want de vraag moet niet zijn, hoeveel van *mijn* smaak er vanmorgen in de dienst zit, maar hoe wij vandaag met de mogelijkheden van nu God de eer kunnen geven op een authentieke en eigentijdse wijze. Het gaat met andere woorden niet om *mijn* belang maar om samen een aansprekende, op de buitenstaander gerichte, dienst te beleven, waarin zowel vreugde als verdriet, dankbaarheid en wanhoop, hoogte en diepte op een uitgebalanceerde wijze aan bod kunnen komen.

Ik denk echter wel dat wij niet terug kunnen naar de jaren zeventig van de vorige eeuw. Heimwee is geen optie. Onze focus is een missionaire: hoe zijn wij gemeente van Christus in het eerste decennium van de 21e eeuw? Ook al moet ik persoonlijk soms ook wel even slikken: de diensten zullen voorlopig nog wel een hoog *emo-gehalte* hebben en houden!

Ds. Y. Horjus is voorganger van de Baptistengemeente Doetinchem. Hij is één van de voorgangers die door de redactie is benaderd te reageren op het artikel 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?'

Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente? (4)

Reacties van lezers

In nummer 17 van *De Christen* stond een artikel van een ouder gemeentelid waarin hij zijn verdriet deelde over de enorme verandering die in 'zijn' gemeente had plaatsgevonden. Het was voor hem zijn gemeente niet meer en hij vroeg zich af 'is er nog wel plaats voor ouderen in de gemeente?' Het is duidelijk een onderwerp dat bij velen en in vele gemeenten leeft, want nog nooit kregen we als redactie zoveel reacties op een artikel binnen. Nogmaals een aantal lezers aan het woord.

Het artikel 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente' had wel door mij geschreven kunnen zijn – alleen: ik had het niet zo goed gekund! En: hij heeft het aangesneden. Het is geen bijbels voorschrift dat de kerkzang door een orgel moet worden begeleid. Toen wij, als zeventigers, nog weer trouwden, vroegen wij om piano-begeleiding. Toen een kleindochter er ook nog fluit bij speelde, waren we helemaal blij. Zo nu en dan mag ook een combo voor de begeleiding zorgen. Maar dan één van redelijke kwaliteit. Liever niet alleen gitaar en bas; ook een fluit, klarinet, trompet en zo. Mocht er persé een drummer bij horen: dan de bas niet te laag en de drum niet te luid. Liefst zonder geluidversterking!

Tja, en dan de liederenkeus... We hebben nu een 'eigen liedboek' (waar ik overigens niet onverdeeld gelukkig mee ben), maar in de 150 psalmen en de 448 gewone liederen, systematisch geordend, veel ook met een oude, beproefde achtergrond en historie – daar zijn toch in een kerkdienst wel 3 of 4 nummers in te vinden? En een Opwekkingslied er bij met één goede inhoud en van enige kwaliteit – waarom niet? Maar enkel Opwekkingsliederen – daarmee verarmen we! Ik begrijp ook niet, dat pinkstergemeenten er genoeg aan hebben. Of maakt een combo, en veel lawaai, dat weer goed? Voeden we daarmee onze jeugd wel op?

Natuurlijk moet de leiding van de gemeente rekening houden met de smaak van de jeugd, en moeten de ouderen wel eens wat door de vingers zien. De jeugd is de toekomst van de gemeente! Maar de ouderen en hun ervaring hebben de gemeente (in alle bescheidenheid gezegd) zóver gebracht, en daar mag de jeugd toch ook wel rekening mee houden!

Ik wens de raden, en de voorgangers, veel wijsheid en sterkte bij het vinden van een goed evenwicht!

Henk de Vlas (85 jaar)
Hoogeveen

Een gemeentelid schreef in uw blad een artikel onder de kop: is er nog plaats voor ouderen in de gemeente? De schrijver zal bedoeld hebben: is er nog plaats in de zondagse kerkdienst voor ouderen? Hetgeen niet hetzelfde is.

Ik wil echter reageren omdat ik denk dat de broeder gelijk heeft. Wie kiest in de kerkdienst voor een 'op de jeugd toegesneden' dienst, met veel moderne muziek en de mantels van Opwekking, die verjaagt een aantal ouderen uit die diensten. Het omgekeerde is echter ook waar: wie diensten houdt op de wijze zoals ze 50 jaar geleden ook werden gehouden (en dat gebeurt wellicht meer dan u denkt), met veel Psalmen, Johannes de Heer-liederen en een lange preek, die verjaagt een aantal jongeren uit de dienst.

Dit is een dilemma waar we de laatste tien jaar al mee te kampen hebben. En het zal alleen maar meer voorkomen. Ons probleem is dat we nog steeds uitgaan van de gedachte dat de kerkdienst voor iedereen aantrekkelijk, aansprekend kan zijn. De snelheid waarmee de generaties qua gevoel, beleving en smaak uit elkaar groeien, neemt steeds meer toe.

Maar dan? Moet de gemeente kiezen voor een bepaalde groep, zoals blijkbaar gedaan wordt in de gemeente van de schrijver? Dat lijkt me niet juist! Het effect daarvan is namelijk shoppen. Leden gaan het zoeken in andere kerken. Zoals er in het verleden ook veel mensen uit andere kerken, shoppend bij ons terecht gekomen zijn.

De oplossing lijkt mij te liggen in het organiseren en houden van verschillende typen diensten. Als men vasthoudt aan hetzelfde tijdstip, dan wellicht de ene week de ene soort en de andere week omgekeerd. Het meest ideale zou zijn wanneer men samen zou kunnen komen tot verschillende tijdstippen of verschillende plaatsen van samenkomst. Tegelijkertijd zouden er anders soortige bijeenkomsten moeten worden uitgevonden, waarin beide groepen elkaar toch geregeld kunnen ontmoeten.

Zo hoeft de jeugd niet alleen rekening te houden met de ouderen, maar omgekeerd. De verantwoordelijkheid ligt echter bij de raad, die moet voorkomen dat de ene spiritualiteit de andere verjaagt. Het zal niet makkelijk zijn en zeker niet goedkoop, maar het is wel het behoud van de gemeente.

Ds. Rolf Venema,
Den Haag

Opening nieuw gebouw Dokkum

Y. Postma

Op 11 en 12 september jl. was het zóvèr, de opening van het nieuwe gebouw aan de Stationsweg te Dokkum. Op 11 september was er een open huis en daar werd door honderden mensen gebruik van gemaakt. Het begon allemaal met de onthulling van de naam van het gebouw. Het oudste lid van de gemeente br. Dj. van de Veen mocht de nieuwe naam 'De Ontmoeting' onthullen. Op zich een bijzondere gebeurtenis, omdat deze broeder ook bij de oprichting van de gemeente betrokken was. De naam geeft aan wat we graag met het nieuwe gebouw willen, namelijk het ontmoeten van mensen en bovenal het ontmoeten van God. Voor de kinderen was er speciale aandacht. Er was een springkussen, een suikerspin, een kleurwedstrijd, enz. waar dankbaar gebruik van werd gemaakt. De nieuwe naam werd eer aangedaan, want er

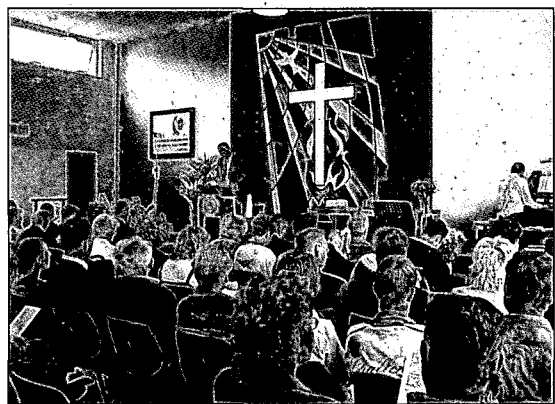
vonden vele ontmoetingen en gesprekken plaats. Al met al een zeer geslaagde dag waar we met dankbaarheid op terug zien. Op zondag 12 september waren we als gemeente bij elkaar in lofprijzing en dankdienst, want we realiseren ons dat Hem alle eer toe komt. Het was goed om samen te zijn en van elkaar en het nieuwe gebouw te genieten. De middag stond in het teken van de eerste officiële dienst met vele genodigden en gasten. Vele afgevaardigden en vrienden waren die middag afgereisd naar de Bonifatiusstad om dit met ons te vieren. Het was een dienst waarin de ontmoeting centraal stond. Een dienst waarin onze voorganger stil stond bij de ontmoeting die Jezus had met zijn eerste discipelen. Het zijn ontmoetingen geworden die hun leven totaal veranderd heeft. Ontmoetingen die bepalend zijn geweest voor hun verdere leven met God en met hun naasten. Het loopt uit op een

belijden: 'Gij zijt de Zoon van God, Gij zijt de Koning van Israël!' Het verlangen is dat we door dit gebouw mensen mogen ontmoeten en hen mogen wijzen op Christus waardoor ze een ontmoeting mogen hebben met de Almachtige God.

Na deze dienst was er gelegenheid voor toespraken en werd de gemeente gefeliciteerd met hun nieuwe prachtige onderkomen. Daarna konden de mensen het gebouw bezichtigen onder het genot van koffie+.

De gemeente Dokkum groet u allen hartelijk en nodigt u uit wanneer u eens in de buurt bent, het prachtige gebouw te komen bezichtigen.

Baptistengemeente Dokkum

Y. Postma

Bij ons thuis speelden de andere Baptisten en andere Baptistengemeenten altijd een grote rol. Via de jeugddagen, de Toogdagen, de NBBJ-kampen, door middel van *De Christen*, mijn vader die regelmatig de AV's bezocht, kregen wij

het gevoel bij al die Baptisten te horen en samen een grote familie te vormen. Zelf ben ik altijd betrokken geweest en gebleven bij de Unie, maar de laatste jaren is dat Unie-gevoel wel anders geworden. De samenleving en de Unie zijn inmiddels flink veranderd.

Mijn eerste en rijke ervaringen liepen via de NBBJ. De kampen op 'Renderloo', daarna zelf in de staf op 'De Vinkenhof'. Vervolgens in het bestuur van de NBBJ. We hadden de tijd en de mensen mee, denk ik nu, want ik heb een bloeiperiode in het jeugdwerk meegemaakt.

Na de NBBJ kwamen de andere besturen. Al dat landelijk werk heeft mijzelf verrijkt, mijn geloof verbreedt en verdiept. Voor mij hoort al dit werk er gewoon bij, als onderdeel van het gemeentewerk. Want alleen samen zijn wij gemeente. Wij hebben zoveel van elkaar te leren en elkaar zoveel te bieden. Uniewerk is uiteindelijk investeren in je eigen gemeente.

Vele en goede contacten heb ik overgehouden aan het landelijk werk. Het was echter niet altijd hosanna binnen de Unie. Over het algemeen hadden wij in de besturen goede vergaderingen, maar de AV's heb ik wel eens als zwaar en spannend ervaren. Ik vond het niet erg verheffend als persoonlijke conflicten aan de orde kwamen. Ook de onderwerpen waarover niet gelijk gedacht werd en waar polarisatie uit voortkwam, vond ik pijnlijk. Eigenlijk zeg ik dit verkeerd. De polarisatie kwam er niet uit voort, die was er al. Er was al een sfeer van zij en wij. Er werd al niet meer open tussen de diverse groepen gepraat.

De discussies over 'de vrouw', de

groepsvorming binnen het E(vangelisch)B(eraad) en Ruimte, en andere onderwerpen die nog lang niet bespreekbaar zijn, vond en vind ik een last. Ik vind het verdrietig dat wij niet in staat zijn om op een goede manier over dit soort onderwerpen in gesprek te gaan. Vaak door middel van stemmingen hebben wij discussies afgesloten en elkaar het zwijgen opgelegd.

Zijn wij niet in staat, wij, die allen kinderen van één Vader zijn, die allen 'uit en in Christus' willen zijn, goede, opbouwende gesprekken te voeren over gevoelige zaken? Waarom vegen wij elkaars mening en elkaar direct van tafel? Wij allen beroepen ons op de Bijbel. Maar actuele problematieken zijn meestal niet onder te brengen in één bijbelvers. Hoe legitiem is mijn beroep op het Woord? Gebruik ik de Bijbel om mijn eigen gelijk te bevestigen, of stel ik mij open voor stemmen vanuit het Woord, en de stemmen rondom het Woord, de stem van de Geest die door mensen spreekt?

Jannes Hofman

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Zoetermeer: br. Theo Geenen (49 jaar) en zr. Leny ten Hove (38 jaar). Arnhem-Zuid: Gerrit Veldman (29 jaar), Marie-José Ariesen (25 jaar), Marion Meijer-Bovee (46 jaar) en Mireille Hebert (25 jaar); Tweede Exloërmond: Alice Niemeijer (17 jaar).

Voorgangersnieuws

Het College van Beroepbaarstellingen deelt mee dat zij aan br. Riemer Venema een beroepbaarstelling voor alle gemeenten heeft verleend.

De raad van de Baptistengemeente Vriescheloo deelt mee dat de voorganger van de gemeente ds. L. Wessels per 1 september jl. met de VUT is gegaan en de gemeente hierdoor vacant is geworden.

Namen en Jaren

Op de a.s. Algemene Vergadering van de Unie te Utrecht is *Namen en Jaren* weer verkrijgbaar. Inclusief aanvullingsblad bijgewerkt t/m oktober 2004. De prijs zal zijn 4 Euro. Bent u reeds in het bezit van deze vraagbaak met namen en jaartallen van voorgangers en gemeenten dan kunt u het losse aanvullingblad meenemen. Het is ook mogelijk het boekje en/of het aanvullingblad thuis gestuurd te krijgen. Dan kunt u 5 Euro voor het boekje of 0,50 Euro voor alleen de aanvulling overmaken naar rekening 1346478 – J. van Beek te Leiderdorp o.v.v. 'Namen en Jaren'. Verbeteringen c/q aanvullingen zijn van harte welkom.

Henk L. Lindeman
Drususlaan 10
6932 NS Westervoort
026-3111164

Praisedienst Borne

Op zondag 17 oktober a.s. zal er in het kader van Het Reveil 2003/2004 een Praisedienst gehouden worden in de Baptistenkerk te Borne. De dienst is in eerst instantie bedoeld voor jongeren, maar ouderen zijn natuurlijk ook van harte welkom. In de Praisedienst zal voorgaan ds. Peet Wijchers en de dienst zal om 19.00 uur beginnen. De kerk is vanaf 18.00 uur geopend.

Baptistengemeente Borne, Twijnerstraat 6.

Rob Hoogerhuis

Documentatiecentrum Zending & Diaconaat

Doordat zr. Jeltje Blaauw voor een periode van 6 maanden in Kameroen is, wordt de zorg voor foto's en dia's zolang overgenomen door zr. Mirjam Baas, tel. 036-5336121, e-mail mx2baas@planet.nl

Voor de tafel met verkoopspullen kunt u contact opnemen met zr. Ina Jager-de Haan, tel. 074-2426743, e-mail pijager@hetnet.nl

"Ik zal alle tranen van uw ogen afwissen."
Openbaringen 21:4

In vol geloofsvertrouwen is van ons heengegaan onze zuster

TRIJN SMIT-DEKKER

echtgenote van Jurrie Smit

op de leeftijd van 64 jaar.

Baptistengemeente Beth-El
Hoogeveen, 3 oktober 2004

"Veilig in Jezus' armen."

Moegestreden na een langdurige ziekte heeft de Here tot Zich genomen onze zuster

JANTIENA BOLMAN - SPREEUWERS

op de leeftijd van 79 jaar.

• 16-01-1925   † 19-9-2004

Baptistengemeente Groningen-Zuid.

"Loof de Here, mijn ziel en vergeet geen van zijn weldaden."
Psalm 103

Op 11 september 2004 heeft God tot zich genomen onze broeder

MARINUS STRUIK

in de leeftijd van 89 jaar.

Baptistengemeente 's Gravenhage.

VERKENDE VERHUIZERS

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

☎ 0591-623963

www.van-der-graaf.nl

Emmen – Heerlen – Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 29 oktober 2004. De kopij voor het daarop volgende nummer moet op 28 oktober 2004 binnen zijn.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

PlantijnCasparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

De debuut-CD van Casting Crowns heb ik al een keertje op deze pagina mogen bespreken. Nu staan een aantal van die nummers ook op een dubbel-CD en wel met een live- en dvd-uitvoering. Weer raak ik onder de indruk van de muziek en raken de teksten me tot in m'n diepste vezels. 'Who am I' landt hopelijk ook in jouw hart.

Wie ben ik dat de Heer van hemel en aarde

Mijn naam zou willen kennen

Mijn pijn zou willen voelen

Wie ben ik dat de blinkende Morgenster
Er voor zou kiezen om het pad
Van mijn zwerfend hart te verlichten

Da's niet om wie ik ben
Maar om wat Hij heeft gedaan
Niet om wat ik heb gedaan
Maar om wie Hij is

Ik ben als een bloem die snel verwelkt
Zo'n bloem is er vandaag maar morgen verdwenen

Ik ben als een golf die over de oceaan heen en weer wordt geslingerd
Ik ben als damp in de wind
Toch hoort U mij als ik roep
Heer, U vangt mij op als ik val
En u verteld me, wie ik ben
Ik ben van U, Ik ben van U

Wie ben ik dat de ogen die mijn zonde zien

Toch met liefde naar mij
kijken en me weer omhoog zien komen
Wie ben ik, dat de stem die de zee kalmeerde
Door de regen heen tot me spreekt
En zo de storm in mijzelf kalmeert

Ik ben van U
Waar zou ik bang voor zijn
Waar zou ik bang voor zijn
Want ik ben van U
Ik ben van U

Voor verdere overdenking kan ik je psalm 139, psalm 52 en Efeze 2 aanbevelen.

Ds. Henk Wieringa

Jeugdleidersdagen: OntMOETing

Op 12 en 13 november (vrijdagavond t/m zaterdagmiddag) zijn de trainingsdagen voor jeugdleiding van tussenjeugd en oudere jeugdgroepen. Je vraagt je misschien wel eens af: Is de vorm van ontmoeting die we kiezen voor onze jeugd wel effectief genoeg? Jongeren zo weten we willen elkaar ontmoeten, ontmoeting moet- maar hoe ziet die ontmoeting er dan uit? Kunnen we misschien leren van nieuwe vormen van ontmoeting, zoals de jeugdkerk of youthalphan? De werkgroep Jongeren Werk van de NBBB daagt je uit om met jeugdleiding van andere Baptistengemeenten naar dit belangrijke thema te kijken.

Aanmelding : NBBB-Jeugdbureau, tel 0592 501657 (spreek namen en adressen in als de beantwoorder aanstaat) of via: info@nbbb.nl (zie ook www.nbbb.nl). Prijs: 27.50 Euro pp.
Locatie: De Strubben, Schoonloo. Aanvang vrijdagavond: 20.00 uur- koffie en thee,

Wees welkom en bouw je jeugdgroep!

Harry Nobbe

My kind of Worship; The power of your love

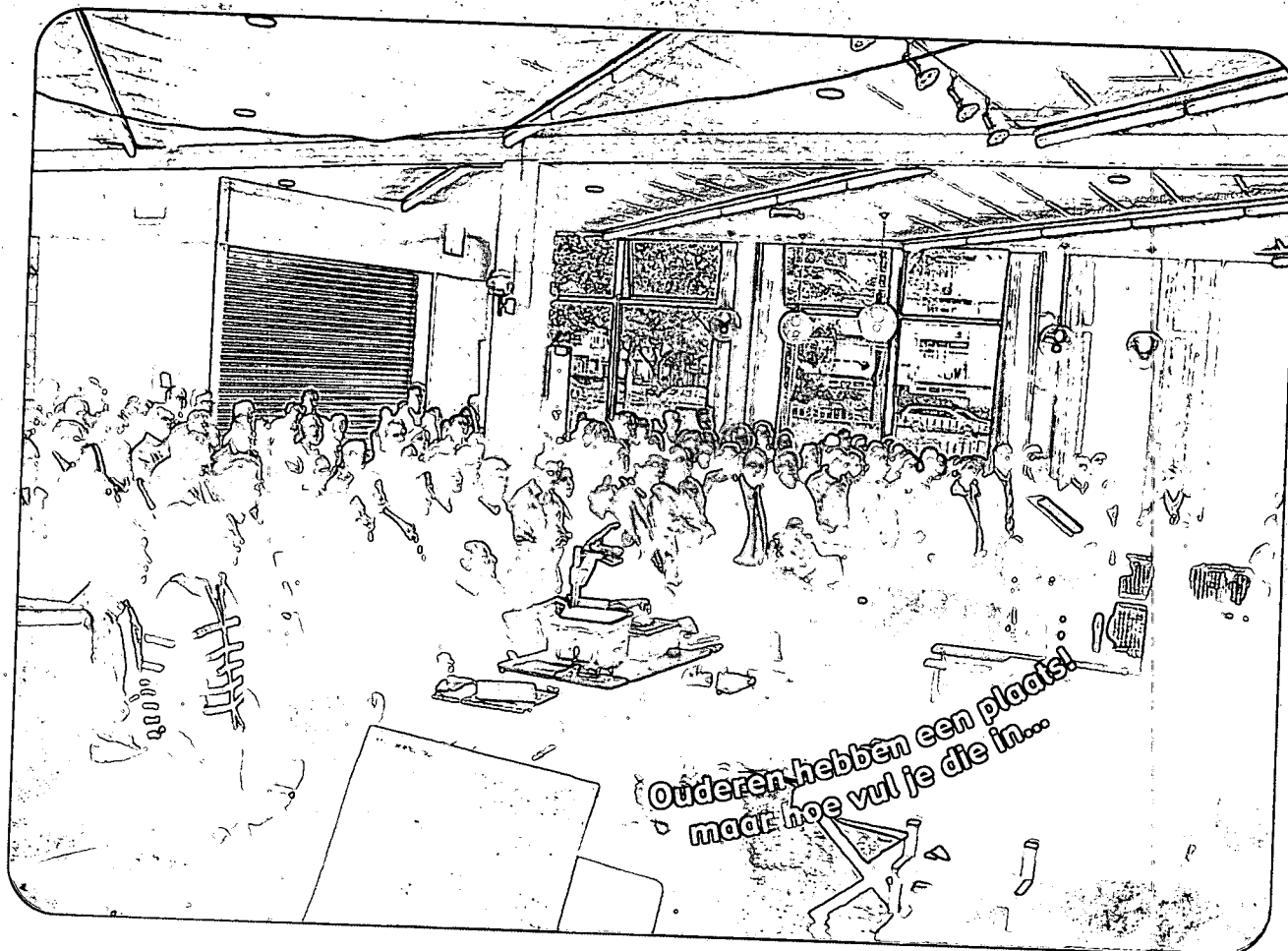
Spark Music, duur: 53:21

"Aanbidingsmuziek is persoonlijk - het is een brede weg om ons dichter bij God te brengen. Het verschilt van andere vormen van muziek. Het doel van aanbiddingsmuziek is om ons in de nabijheid van God te brengen, om ons hart, ons verstand en onze geest te openen zodat we onze Schepper en Redder kunnen prijzen en eren." Het voorgaande staat te lezen op het inlegvel van de CD *My kind of worship*. De CD bevat 14 nummers die niet per definitie uit de gospel-scene komen. Zo hoor je ook hits als 'I wanna know what love is' van Foreigner en 'How do I live without you' van Leann Rimes voorbij komen. Je herkent jazzy-invloeden maar ook easy listening en zelfs country. Met andere woorden: aanbiddingsmuziek bevat een breed scala aan muzikale soorten en maten. Het doel blijft: God aanbidden. Naast de al genoemde nummers staan bekende gospels als 'The power of your love', 'God will make a way' en 'Open the eyes of my heart' op het repertoire. Tijdloze nummers, maar hier en daar naar mijn mening wat te vlak vertolkt. Zo is 'Majesty' van de laatste CD van Delirious? door de mannen zelf heel wat mooier en gevoeliger uitgevoerd. Dat de CD is geproduceerd door de gerenommeerde producer/arrangeur Christopher Norton (o.a. *The Lion King* en *Lounge Worship*) kan daar niets aan op- of afdoen.

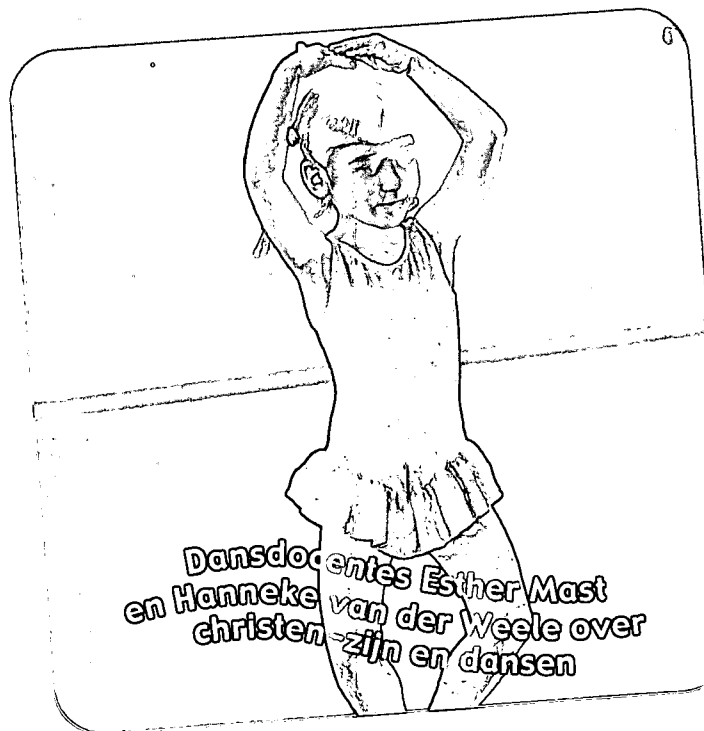

Ds. Henk Wieringa

De Christen

Ouderen hebben een plaats!
maar hoe vul je die in...

Dansdocentes Esther Mast
en Hanneke van der Weele over
christen-zijn en dansen

DE NIEUWE
BIJBEL
VERTALING
Voorgangers over de NBV

Inhoud

- Dansdocentes Esther Mast en
Hanneke van de Weele over
christen-zijn en dansen 3
- Ben ik mijn broeders hoeder? 4

- Ander Nieuws 5
- Column over... Zien 5
- Ouderen hebben een plaats!
maar hoe vul je die in... 6-7
- Voorgangers over de NBV 8-9
- Woorden uit de Bijbel: een
lijdensweg (Matteüs 1:16-42) 10

- Impressie jaarvergadering NBB 11
- Nederland een christelijke
natie? 12-13
- Uit het rijke leven van een
Baptistenvoorganger (14) 13
- Unie- en gemeentenieuws 14
- Jongerenpagina 16

Foto's voorkant:
M. Zijlstra
M. Leroi
NBG

'Vurig verwachtte ik de Here; toen neigde Hij Zich tot mij en hoorde mijn hulpgeroep'

Het is volop herfst. De natuur maakt zich op voor de koude wintermaanden. De bomen tonen hun kleurenpracht aan herfstbladeren, variërend van dieprood tot knalgeel, om ze daarna los te laten. Veel dieren zoeken een geschikte plek voor hun winterslaap. En de gevleugelde wintergasten zakken af vanuit het hoge noorden en komen naar ons land; terwijl andere vogelsoorten die in de zomer in ons land verblijven, richting het warmere zuiden gaan. In de herfst schieten ook de paddestoelen uit de grond, bijzondere exemplaren in mooie kleurschakeringen. En in de talloze spinnenwebben glinsteren druppels dauw als parels in het herfstzonnetje.

Maar de herfst heeft ook een ander 'gezicht': het weer kan guur, kil en nat zijn. Voor sommigen betekent het aanbreken van de herfst niet alleen het einde aan de zomer, maar soms ook het begin van een periode van zwaarmoedigheid.

Hoewel het in dit jaargetijde wellicht meer tot uitdrukking komt, kent iedereen wel moeilijke perioden in zijn of haar leven. Perioden van ziekte, moeite, pijn, verdriet, teleurstelling of anderszins. Maar daarin staan wij niet alleen. Ook David kende die perioden en emoties zo blijkt uit veel Psalmen van zijn hand. David heeft in de Psalmen zijn emoties en moeilijke omstandigheden onder woorden gebracht en is ermee naar God gegaan. Daarmee veranderde zijn situatie niet, maar wel zijn houding en hoe hij tegen de dingen aankeek. David verwachtte God, steeds weer stelde hij zijn vertrouwen op Hem: 'Vurig verwachtte ik de Here; toen neigde Hij Zich tot mij en hoorde mijn hulpgeroep (...) Hij gaf mij een nieuw lied in de mond, een lofzang aan onze God. Mogen velen het zien en vrezen, en op de Here vertrouwen'

(Psalm 40: 2, 4).

Ook de apostel Paulus heeft geleerd onder alle omstandigheden zijn blik op God gericht te houden. Hij kon elke situatie aan, doordat hij zijn hoop op Christus stelde: 'Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft' (Filippenzen 4:13). Laten wij net als David en Paulus onze blik op God gericht houden en ons vertrouwen op Hem stellen; Hij zal ons nooit teleurstellen of ons beschaamd doen staan.

De herfst is ook een jaargetijde dat bekend staat om zijn stormen. Het kan ook stormen in ons eigen leven! In dans kan dit treffend tot uitdrukking worden gebracht, bijvoorbeeld naar aanleiding van het bijbelverhaal over Jezus en de storm. Volgens de dansdocenten Esther Mast en Hanneke van der Weele kan dans een bijbelverhaal tot leven brengen. Wat dans nog meer kan betekenen, kunt u lezen in een interview met hen.

Verder vindt u o.m. een artikel over ouderen en vernieuwing in de Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht, reacties van voorgangers op het verschijnen van de *Nieuwe Bijbel Vertaling* en de gebruikelijke rubrieken.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Hanneke van de Weele (links) en Esther Mast.

Dansdocente Esther Mast:

"Dans is een mooi middel om je geloof te uiten"

Mariska Oegema

zichzelf is goed, maar er kan veel misgaan op het punt hoe dans wordt gebruikt. Gelukkig raakt dans de laatste jaren meer geaccepteerd in kerkelijk Nederland."

Toegevoegde waarde

Dans geeft volgens Esther Mast vooral een toegevoegde waarde aan zondagse diensten: "Met dans kun je bijvoorbeeld een bijbelverhaal en bijbelse thema's tot leven brengen en visualiseren net zoals bij andere vormen van beeldende kunst. Daarnaast is dans ook een manier om God te prijzen; je kunt dansen tot eer van Hem. Je hebt je lichaam van Hem gekregen; dat hoeft je niet te verdoezelen. Je lichaam mag je als instrument ter ere van God gebruiken, maar wel op een eerbiedwaardige manier", stelt ze. "Als danser moet je altijd in de gaten houden dat het niet om de mens gaat, niet om jouw persoon die daar prachtig staat te dansen, maar dat je danst tot eer en glorie van God. Daar schuilt ook wel een gevaar waarop je steeds bedacht moet blijven."

"Dans heeft mede onder invloed van televisie en film een negatieve bijklank gekregen binnen de christelijke wereld."

Kindertheater

Tien jaar geleden is met de start van de dansschool ook de christelijke kindertheatergroep 'De Vliegende Speeldoos' door Esther Mast en Hanneke van der Weele opgericht. "Basis-scholen en kerken in heel Nederland kunnen ons uitnodigen om met een groep van 50 tot 130 kinderen op één dag een bijbelverhaal als musical in te studeren; aan het eind van de dag geven de kinderen dan een optreden", vertelt Esther Mast. "Binnen die bijbelverhalen proberen wij eigentijdse thema's neer te zetten: bij Ruth gaat het bijvoorbeeld over racisme en bij Gideon over pesten; eigenlijk was hij een watje die niets durfde, maar God koos juist Gideon uit om zijn plan uit te voeren. Je merkt dat de kinderen die

eraan meegedaan hebben ook na lange tijd – soms zelfs na jaren – nog haarfijn kunnen vertellen waar het bijbelverhaal over ging. Het heeft blijkbaar zo'n impact op de kinderen dat zij het nooit meer zullen vergeten. Wij hopen dat de kinderen de bijbelse principes op die manier onthouden en met zich meedragen als ze ouder worden."

Harde wereld

De christen-dansdocenten vinden een persoonlijke benadering in het lesgeven belangrijk. "De danswereld is hard; mensen gunnen elkaar vaak het licht niet in de ogen, omdat het vooral gaat om wie de beste is. Wij hebben meer oog voor de mens achter de dans; het gaat om samen zijn, samen bewegen en ieder in z'n waarde laten. Daarnaast hebben wij bepaalde kledingvoorschriften opgesteld en maken wij bepaalde afwegingen als het gaat om het geven van voorstellingen in danstheaters. Het zijn die kleine dingen die de sfeer op de dansschool anders maken."

Voor informatie over de christelijke kindertheatergroep 'De Vliegende Speeldoos' kunt u bellen naar (026)3830422.

Aan het woord is Esther Mast die bij het Leger des Heils is aangesloten. Haar collega Hanneke van der Weele is lid van de Baptistengemeente Arnhem-Centrum. "Dans is beweging. Dans is een expressievorm om iets uit te drukken en diepere gevoelens te laten zien; dans zegt vaak zoveel meer dan woorden. Verder kan dans emotioneel zijn; het kan je hart raken. Wie een meisje op het podium zo intens ziet dansen, kan toch alleen maar ontroerd raken door die oprechtheid en die puurheid."

Esther Mast geeft aan dat de waardering van dans in de kerkgeschiedenis een golvende beweging maakt. "In bepaalde periodes zie je een grote opleving voor dans en in andere tijden wordt dans weer afgeschreven. Dans heeft mede onder invloed van televisie en film een negatieve bijklank gekregen binnen de christelijke wereld. Dat vind ik jammer want dans op

Y. Postma

John S. Sussenbach

We hebben in de afgelopen periode een paar keer meegeemaakt dat een gemeente de Unie verliet. De redenen voor het opzeggen van het lidmaatschap van de Unie zijn verschillend. Soms gaat het om een verschil van theologisch inzicht, een andere keer zijn er financiële redenen. Maar het eindresultaat is hetzelfde: men verlaat de Uniegemeenschap en verbreekt de band met de zustergemeenten. Iedere keer als dit gebeurt, spelen de woorden van Kaïn door mijn hoofd: "Ben ik mijn broeders hoeder?"

Een kwestie van belang en van belangen

Op de vraag van God waar zijn broer is, antwoordt Kaïn met de wedervraag of hij wel verantwoordelijk is voor zijn broer. Kaïns eigen belang staat voorop en het belang van zijn broer, die hij gedood heeft, is kennelijk onbelangrijk. Het is duidelijk dat God daar heel anders over denkt. Kaïns antwoord demonstreert nog eens dat wij mensen geneigd zijn het belang van onszelf te stellen boven het belang van de ander.

Ook in de gemeente van Jezus Christus is het vaak moeilijk om een balans te vinden tussen het eigen belang en het belang van de ander. Niet voor niets roept Paulus de gelovigen in Filippi op om zorgvuldig om te gaan met het belang van de ander (Fil. 2:4). Dat geldt ook voor onze Unie. Onze onderlinge gemeentelijke relaties zouden gekenmerkt moeten worden door solidariteit en onderlinge

zorg. De werkelijkheid is helaas vaak anders.

Schepen in de nacht?

In de afgelopen twee jaar hebben de leden van de Unie Raad tweederde van de Uniegemeenten bezocht. De bedoeling daarvan was de gemeenten ontmoeten en te delen in hun vreugden en zorgen. Dit contact is nodig om beleid te ontwikkelen, dat aansluit op de gemeentelijke behoeften. Tijdens die ontmoetingen stelden we altijd de vraag naar de relatie met andere baptistengemeenten. Vrijwel altijd was het antwoord dat op intergemeentelijk vlak nauwelijks relaties bestonden. Men was erkentelijk voor het gezamenlijk werk, zoals zending, gemeenteopbouw en theologische vorming, maar het contact van gemeenten onderling bleek marginaal te zijn. Deze situatie is zorgwekkend. We moeten vaststellen, dat we als Unie lijken op een archipel van geïsoleerde eilanden, op schepen die elkaar in de nacht passeren zonder contact te maken.

Solidariteit, een vergeten Uniewaarde?

Veel Uniegemeenten zijn klein van omvang en beperkt in hun mogelijkheden. Bij de bezoeken van de Unie Raad aan kleine gemeenten proefden we regelmatig de behoefte aan hulp van naburige grotere gemeenten. Dit werd soms verwoord in de vraag: "Zou een grote gemeente ons voor een bepaalde tijd willen adopteren om ons in de persoonlijke, materiële en finan-

Ben ik mijn broeders hoeder? Over de verbondenheid van de gemeenten

ciële sfeer te helpen bij de opbouw van de gemeente?"

De Bijbel laat ons zien dat de grootheid van God zo immens is dat ze alleen in haar volheid bevat kan worden in de gemeenschap met anderen.

Die vraag is in de Unie Raad blijven hangen, want ze demonstreert de behoefte aan meer solidariteit binnen de Unie gemeenschap. In de Statuten van de Unie staat dat één van de belangrijkste doelstellingen van de Unie is elkaar te steunen en bij te staan in het werk in de afzonderlijke gemeenten. Dat doel hebben we helaas voor een belangrijk deel uit het oog verloren. Iedere gemeente is sterk gericht op het eigen reilen en zeilen en wat in andere gemeenten gebeurt, staat vaak ver van ons bed. We beseffen vaak niet meer dat we elkaar nodig hebben voor de gewone dingen van het gemeentelieven. De Bijbel laat ons zien dat de grootheid van God zo immens is dat ze alleen in haar volheid bevat kan worden in de gemeenschap met anderen (Ef. 3:18). Dat geldt voor individuele gelovigen, maar ook voor gemeenten. De kleine gemeenten hebben de grote gemeenten nodig en de grote gemeenten de kleinere.

Het is opvallend dat bij de opzegging van het lidmaatschap van de Unie de consequenties daarvan voor de relatie met de andere gemeenten vrijwel

nooit ter sprake komen. De belangen van de uittredende gemeente staan centraal en de relatie met de andere gemeenten lijkt daaraan ondergeschikt te zijn. Wat kan er dan zo zwaarwegend zijn om die band met anderen te verbreken?

Motieven om de onderlinge band te verbreken

Wat doet een gemeente besluiten om de Unie te verlaten? De redenen voor de uittreding vallen uiteen in twee categorieën.

In de eerste categorie gaat het vooral om financiële motieven. De Unie kost de betreffende gemeente meer dan ze ontvangt. Je hoort deze opmerking met name in sterke gemeenten, hoewel niet uitsluitend daar. Ik kan hier kort over zijn: het is een onbijbels en onchristelijk motief. Dankzij de bijdragen van de gemeenten met een grote draagkracht, kan er Uniewerk worden verricht, waartoe de kleine gemeenten alleen niet instaat zijn. Voorbeelden zijn zending en toerusting van voorgangers en kader. Met het vertrek van een gemeente daalt het budget voor het gezamenlijk werk en zal minder kunnen worden gedaan. Ook wat individuele financiële steun aan kleine gemeenten betreft, nemen de mogelijkheden af als gemeenten ons verlaten.

Waar we in de Unie behoefte aan hebben, is een versterking van de onderlinge solidariteit. Het zou niet moeten zijn of we wel genoeg terugkrijgen voor ons geld, maar wat kunnen wij doen ter versterking en bemoediging van de kleine zustergemeenten. Voor sommige kleine gemeenten is het soms moeilijk om de Uniebijdragen op te brengen. Als grote gemeenten meer dan het gevraagde bijeen brengen, kan aan kleine gemeenten een financiële handreiking worden gedaan. Zo dragen we werkelijk elkanders lasten. In de Unie Raad wordt al langer nagedacht over een Solidariteitsfonds, waarin financieel sterke gemeenten een bijdrage kunnen storten. Kleine gemeenten met weinig mogelijkheden kunnen dan uit dit fonds steun ontvangen om activiteiten op te zetten, die nu voor hen niet haalbaar zijn.

De tweede categorie opgegeven redenen om uit te treden, is vaak theologisch van aard. Om concreet te zijn, al enige tijd speelt de discussie rond positie van de zusters in de gemeenten in ons midden een belangrijke rol. Hoewel een meerderheid van onze gemeenten besloten heeft elkaar vrij te laten op dit punt, toch ligt deze keuze voor een aantal gemeenten nog

steeds moeilijk. Hier dient respectvol mee te worden omgegaan.

Persoonlijk heb ik over dit onderwerp een behoudend standpunt. Ik zie in de gemeente voor de zusters ruimte voor zeer veel werkzaamheden, maar ben, als het om raadstaken gaat, terughoudend. Ongetwijfeld speelt mijn achtergrond hierbij een rol. Ik heb inmiddels wel geleerd dat een standpunt in deze materie niet simpelweg een kwestie van rechtzinnigheid of vrijzinnigheid is. Bij het Leger des Heils en in veel Pinkster- en Volle Evangeliegemeenten ziet men geen verschil tussen de taken voor mannen en vrouwen en in deze gemeenschappen is in het algemeen van vrijzinnigheid geen sprake. Het leert mij, dat twee gelovigen, die beiden gewetensvol en biddend Gods Woord onderzoeken, dit Woord toch verschillend kunnen verstaan. Het toont ons de onvolkomenheid van gelovigen in deze aardse werkelijkheid en we beseffen dat we pas in de volmaaktheid ten volle zullen kennen. Ik geloof dat de keuze, die we in Unieverband hebben gemaakt, om elkaar hierin vrij te laten en elkaar hierin te respecteren, van wijsheid getuigt.

Gemeenten, die zich beraden over de consequenties van de huidige situatie, zou ik graag willen meegeven om in hun beraadslagingen zich ook te bezinnen over hun verbondenheid met en verantwoordelijkheid voor de zustergemeenten. 'Mijns inziens kunnen alleen argumenten, waarin de fundamenteën van het christelijk geloof in het geding zijn, een reden zijn om een gemeenschap te verlaten.

Opdat zij allen één zijn

De Heer Jezus geeft verschillende malen aan hoe belangrijk de eenheid onder zijn discipelen is. In het Hogepriesterlijk gebed in Johannes 17 bidt de Heer om de eenheid van de gelovigen. Die eenheid draagt er toe bij dat de ongelovigen gaan erkennen dat Jezus van God gezonden is en dat God van mensen houdt. Te lang is het getuigenis van gemeenten en gelovigen belemmerd en verzwakt geworden door onze verdeeldheid en verbrokenheid. Vandaar mijn hartstochtelijk pleidooi om niet alleen het eigen belang, maar ook het belang van de ander in het oog te houden. Laat ons de onderlinge band niet verbreken, maar juist versterken en laten we ons beijveren in onderlinge zorg en solidariteit. Opdat de wereld onze Hemelse Vader en Christus Jezus zullen leren kennen en Hem zullen aanbidden.

Br. J.S. Sussenbach is lid van de Unie Raad van onze Unie

Column over...

Zien

S. Prost

In 1997 is in het museum Willem van Haren te Heerenveen een expositie gehouden met de naam 'Ogen Bedrogen'. Dat moet wat zijn geweest! Pientere jongens van de Universiteit in Delft confronteerden bezoekers met optische illusies en gezichtsbedrog. U hoeft de namen van Fick, Zöllner, Lipps, Oppel en Kundt echt niet te onthouden. Maar zij ontdekten wel dat mensen door hun ogen bedrogen kunnen uitkomen. Dingen lijken dan vaak korter, langer, dikker of dunner. Wij willen daar niet aan. We willen de werkelijkheid zien.

Naast het maken van geluid en het horen ervan zal een pasgeborene bij een goede ontwikkeling ook kunnen zien. Wat moet dat een wonderlijke gewaarwording voor dat kleine wezen zijn! Er gaat voor hem of haar een wereld open! Allengs worden objecten vastgesteld, bewegingen waargenomen en groeit het contact met de buitenwereld. Wij die dit lezen zijn dat stadium allang voorbij. We hebben verder gekeken dan onze neus lang is. Maar ziende kunnen we blind zijn, zei Jezus eens tegen hardhorende mensen.

'God ziet alles', dat bewees jaren geleden dat oog boven het bureau van een schooldirecteur. Maar 'dat Gods ogen hen krachtig bijstaan, van wie het hart volkomen naar Hem uitgaat' gaat daar wel bovenuit. Een Griekse vrouw met haar blindgeboren kind ontmoette koningin Friederike in het dorp Laimo. "Majesteit, geen dokter geeft mij enige hoop. Nu is er nog maar één die mijn kind kan doen zien, en dat bent u." Friederike stond diep ontroerd op, maar vond ook het enige juiste antwoord: "Er zijn dingen die zelfs een koningin niet kan. Maar de goede God heeft gewild dat uw kind alleen kan zien door uw eigen ogen; door die van uw voortdurende, geduldige liefde. Moge Hij u daartoe de kracht blijven geven."

Over de beperktheid van ons zien gesproken...

Reageren? s.prost@freeler.nl

Peter Kos en Conny Wiersma

Ouderen hebben een plaats! maar hoe vul je die in....

moet houden of met alleengaanden of met gasten. Een juiste balans in de samenkomst, waar al die verschillende groepen samenkomen, is daarom belangrijk. Die balans leidt tot zegen als het gecombineerd wordt met een hartsgesteldheid van alle betrokken gelovigen, die er op gericht is God te eren en het goede voor de ander te zoeken.

In de rest van dit artikel willen we aangeven hoe wij de betrokkenheid van ouderen met de gemeente vorm geven. Anders gezegd hoe we hun een plaats geven.

De zondagse diensten

Om te beginnen is het goed te zeggen dat de gemeente niet alleen de zondagse dienst is. Natuurlijk bepaald zij wel veel, maar er is meer, daar komen we later op terug. De veranderde vorm van onze diensten is een proces geweest, waaraan een keuze van de gehele gemeente vooraf ging. We wilden zodanig vorm geven aan de diensten dat ook buitenkerkelijken zouden begrijpen en aanvoelen waarom we samen komen. Daarnaast zijn we van mening dat je qua vorm als gemeente eigentijds mag en moet zijn. Iedereen wist dat dit denken consequenties had en dat vertrouwde vormen als muziek en liturgie niet vanzelfsprekend door zouden gaan zoals

Mij werd gevraagd om naar aanleiding van het ingezonden artikel 'is er nog plaats voor ouderen in de gemeente' te reageren. Deze reactie is in samenspraak met Conny Wiersma (bewogen verantwoordelijke voor het seniorenwerk) geschreven en werd meegelezen door iemand, die zich voor een deel herkende in het stuk van de oudere broeder die zich niet meer zo thuis voelde in eigen gemeente.

Voor het juiste beeld van onze gemeente eerst maar een overzicht van de leeftijdsopbouw. Van de 562 betrokkenen bij de Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht is 28,5% onder de 20 jaar, 39,8% tussen 20-40 jaar, 15,6% tussen 40-55 jaar en 16,1% is 55 jaar of ouder (in totaal 90 personen om precies te zijn). Ik kan het percentage ouderen niet vergelijken met het landelijke gemiddelde van onze Unie, maar ik vermoed dat onze situering in studentenstad Utrecht bijdraagt aan een wat lager leeftijdsgemiddelde.

Als gemeente maken we de laatste jaren een behoorlijke groeispurt mee. Onder de nieuwkomers zijn ook ouderen. Los van het feit dat enkelen na hun komst in onze gemeente gedoopt zijn, kunnen we helaas niet zeggen dat de laatste drie jaar een oudere werd toegevoegd door bekering. Op de vraag of er ouderen niet meer komen vanwege de veranderingen in onze gemeente op zondagmorgen, durf ik 'nee' te zeggen. Als er al mensen zijn weggegaan, was dat doorgaans om andere oorzaken dan de invulling van de diensten, alhoewel dat soms wel als extra argument werd gebruikt. Dit wil niet zeggen dat sommige ouderen geen moeite hebben met de veranderingen en groei van de ge-

meente. De omvang, de liederenkeuze, de geluidsversterking hoor je bij ons ook als 'moeite'. Daarbij moet wel aangetekend worden dat we dat in verhouding net zo vaak horen van bijvoorbeeld veertigers. De gemeenschappelijke factor van deze veertigers en sommige (!) ouderen zit vaak in het feit dat de veranderingen niet meer aansluiten bij de vertrouwde gemeente- en geloofsbeleving.

Jezus heeft de gemeente geroepen om zijn gezin te zijn waar rekening gehouden wordt met een ieder, ongeacht leeftijd, achtergrond en smaak.

De vraag van het artikel waar ik op reageer: 'is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?' vind ik niet helemaal correct. Niet correct, omdat het antwoord 'nee' geen optie is en ik me ook niet kan voorstellen dat er iemand is die wil dat ouderen de gemeente verlaten. Ouderen en jongeren vormen immers samen de gemeente. Dat ouderen zich niet altijd thuis voelen en dat er met hen soms meer rekening gehouden moet worden, is waar. Zoals het net zo waar is dat je ook met jongeren rekening

Een heel zegenrijke vorm is een jaarlijkse gebedsperiode voor de zondagsschool. Een oudere wordt gekoppeld aan een kind van de zondagsschool.

het altijd geweest was. We hebben veel aandacht gegeven (en nog) aan de motivatie waarom we de dingen doen die we doen. Omdat God zegent met groei wordt de juistheid van keuzes herkend. De meeste ouderen laten hun houding bepalen door de zegen die God geeft; ze plaatsen het belang van het (eeuwige) goede voor anderen boven hun eigen verlangen naar vertrouwde vormen. Eén van onze oudste ouderen, die met haar man aan de wieg heeft gestaan van de gemeente, zei geweldig dankbaar te zijn met de groei; "daar hebben wij ons vanaf het begin van de gemeente voor ingezet". Hoewel ze de vertrouwdheid van een kleinere gemeente en herkenbare vormen en liederen soms mist, overheerst de vreugde van bekeerlingen en de enthousiaste aanwezigheid "van al dat jonge grut".

De meeste ouderen laten hun houding bepalen door de zegen die God geeft; ze plaatsen het belang van het (eeuwige) goede voor anderen boven hun eigen verlangen naar vertrouwde vormen.

Deze houding is een voorbeeld voor velen, maar ontslaat de gemeente niet van haar verantwoordelijkheid om een gemeente te zijn waar ouderen zich ook thuis en welkom voelen! Als gemeente hebben we daarom de volgende keuzes gemaakt.

Op zondagmorgen zoeken we naar balans in de liederenkeuze; zeg maar tussen psalmen, gezangen en Johannes de Heer-achtige liederen enerzijds en 'opwekkingsliederen' anderzijds. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de balans vaak doorslaat naar liederen uit de *Opwekkingsbundel* en we moeten daar aan blijven werken. Eén keer per maand wordt een lied gezongen die opgegeven wordt door ouderen die niet meer kunnen komen (en jawel, soms is dat een lied uit opwekking...). Via het cassettebandje ervaren ze zo verbondenheid. Muziek en samenzang blijken voor bijna iedereen medebepalend te zijn voor de beleving van de zondagse samenkomst. Hoewel we zoals gezegd zoeken naar balans, zullen we op grond van ons gemeenschappelijke verlangen om op een eigentijdse manier de mensen van nu te bereiken niet meer terug kunnen en willen naar de stijl van 30-40 jaar geleden.

Het ouderenwerk

Daarnaast, en dat is wat ons betreft net zo wezenlijk in het plaats geven

aan ouderen, is er in de gemeente een actief beleid t.a.v. onze ouderen. Een seniorencommissie geeft, ondersteund door een oudste, vorm aan een gemeenschappelijk bepaalde missie en een visie. Deze luiden:

MISSIE

'Onze opdracht is om ouderen te be-moedigen, op te bouwen en te ondersteunen in hun geloof en de betrokkenheid van en met de gemeente bevorderen.'

VISIE

'We willen ouderen dienen door persoonlijke aandacht en zorg te geven en activiteiten aanbieden waar in een welkome sfeer aandacht is voor het geloofsleven en de belevingswereld van ouderen. We willen betekenisvolle ontmoetingen organiseren met andere groepen uit de gemeente, waardoor ouderen een onmisbare plek in het gemeenteleven innemen en ervaren.'

Gelukkig zijn er meer mogelijkheden om deze missie en visie vorm te geven dan alleen de zondagmorgen. De seniorenochtend, bijvoorbeeld, is een belangrijk moment van ontmoeting waar een groeiende groep senioren aan deel neemt. Bijzondere activiteiten als de kerstviering, het reisje en een 'Johannes de Heer-dienst' geven mede vorm aan ons verlangen ouderen te dienen. Verder is aan ouderen, die niet of moeilijk de diensten kunnen bezoeken, iemand gekoppeld die een oudere regelmatig bezoekt. Daarnaast hebben de 23 gemeentekringen elk een oudere toegewezen gekregen. Ze geven die verbondenheid vorm door bezoeken, kaarten, uitnodigingen op bijzondere kringavonden, enzovoorts.

Een heel zegenrijke vorm is een jaarlijkse gebedsperiode voor de zondagsschool. Een oudere wordt gekoppeld aan een kind van de zondagsschool. Zij hebben een eerste contact, waarbij ze elkaar leren kennen en het kind persoonlijke gebedspunten opgeeft. Gedurende 6 weken is er gebed en contact, waarna deze periode wordt 'afgesloten' met een ontmoeting en uitwisseling van ervaringen. 'Afgesloten' zetten we tussen aanhalingstekens, omdat veel contacten gedurende het jaar blijven bestaan. Op

deze manier geven we heel concreet vorm aan ons verlangen om betekenisvolle ontmoetingen met andere groepen uit de gemeente te organiseren. Alle ouderen die hieraan meedoen, ervaren dat hun plaats in de gemeente ertoe doet!

Gods gezin

Steeds weer opnieuw moet een gemeente zich afvragen waarom ze de dingen doet die ze doet. Steeds weer opnieuw moeten jong en oud zich afvragen waarom ze reageren, zoals ze doen op hetgeen in de gemeente gebeurt. Dat het antwoord op die vragen veranderingen in vorm en houding met zich meebrengt, is iets van alle eeuwen. Een gemeente mist zegen als mensen, oud (en jong!), in woord en houding blijf geven van hun verbit-terde afkeuring, maar is rijk gezegend met mensen die bereid zijn te sterven aan zichzelf opdat Christus verhoogd wordt in de gemeente tot zegen van

velen. Ouderen worden gezegend als een gemeente haar plicht opneemt door in woord, muziek en daad rekening met hen te houden. Jezus heeft de gemeente immers geroepen om zijn gezin te zijn waar rekening gehouden wordt met een ieder, ongeacht leeftijd, achtergrond en smaak.

Gods gezin wordt een thuis als jongeren en ouderen hun huisgenoten gaan liefhebben met de liefde waarmee Jezus hen liefhad en lief heeft.

Ds. P. Kos is voorganger van de Baptistengemeente 'De Rank' in Utrecht. Hij is één van de voorgangers die door de redactie is benaderd te reageren op het artikel 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?' Zr. C. Wiersma is verantwoordelijke voor het seniorenwerk in de gemeente 'De Rank'.

Voorgangers

Een aantal dagen geleden was het dan zover: van de *Nieuwe Bijbel Vertaling*. Eerst in Nederland, België. Na jaren van voorbereiding en hard werken van schrijvers, grondtalenkenners, neerlandici en vertalers is het dan nu zover: de gehele Bijbel beschikbaar. Maar gaan we ook massaal over tot de orde van de dag? Immers vele 'concurrenten' en houden we niet meer vertrouwen in de NBG '51. We peilden de meningen van talloze voorgangers. Hieronder een aantal reacties.

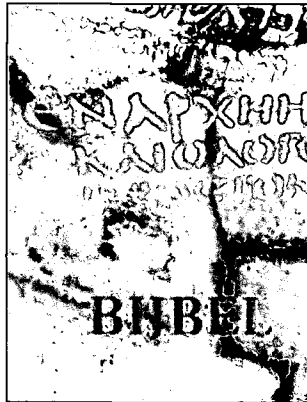
Op de vraag of ik deze NBV ga gebruiken, kan ik bevestigend antwoorden. In welke mate ik dat ga doen, staat nog te bezien, want elke vertaling heeft immers zijn sterke, maar ook zijn zwakke kanten. In ieder geval is het de moeite waard om naast de bekende vertalingen nu ook deze NBV te gebruiken. Voor mezelf vind ik het moeilijk om een waardeoordeel over deze NBV te geven, daarvoor ben ik er nog te weinig mee bezig geweest. Het sterke van deze vertaling is dat ze heel dicht bij de oorspronkelijke tekst staat en dat men dat in hedendaags taalgebruik heeft verwoord. Natuurlijk hebben we ook *Het Boek* en de *Groot Nieuws Bijbel*, maar daarin wordt toch veel afgeweken van de oorspronkelijke tekst, wat dan ook hun zwakke punt is. Op een presentatieavond was er veel waardering, maar ook wel enige kritiek te horen over deze NBV. Heel veel van die kritiek van de gewone bijbellezers betreft het hoofdlettergebruik. Alle persoon-

lijke voornaamwoorden die op God, Jezus of de Heilige Geest betrekking hebben, worden niet meer met een hoofdletter geschreven. Dat zal voor veel mensen wennen zijn. Van belang is dat de wetenschap niet stil heeft gestaan na de NBG '51 vertaling. Er zijn nieuwe ontdekkingen gedaan die aanpassing van een woord vroegen, zoals de harp waarop David voor Saul speelde. Het Hebreeuwse woord 'kinnor' werd met harp weergegeven. Uit archeologische opgravingen bleek dat het om een kleiner instrument gaat: nl. de lier. Dit wordt nu gebruikt in de NBV. Ook de Dode Zee- of Qumranrollen deden de kennis over de Hebreeuwse tekst sterk toenemen en hebben nieuwe feiten boven tafel gebracht die verwerkt zijn in de NBV. Het voert te ver om hier dieper op in te gaan. In ieder geval verdient deze NBV een kans, maar kritisch gebruik is nodig en goed.

Wolter Greven
Dokkum/Kollumerzwaag

Wij gaan bij ons in de gemeente de NBV wel gebruiken. Er is m.i. door vele deskundigen gedegen werk verricht. Wij verwachten ervan dat het taalgebruik de mensen van vandaag beter zal aanspreken. We hebben niet zoiets van: En nu schaft u allen deze vertaling aan. Wel wordt door het Nederlands Bijbelgenootschap op 31 oktober a.s. in de zondagmorgendienst de NBV aan onze gemeente aangeboden.

Jelle Stukker
Apeldoorn

Voor mij ligt één van de bundels 'Werk in uitvoering', een deeltuitgave van de *Nieuwe Bijbel Vertaling*. Ik heb er vanmorgen nog in zitten lezen. Met vele anderen zie ik uit naar de verschijning van de complete vertaling. Toen ik een paar jaar geleden in onze gemeente (Leeuwarden) een serie overdenkingen hield uit het boek Prediker, heb ik er in de diensten uit voorgelezen. Niet de zo kenmerkende woorden "Ijdelheid der ijdelheden", zegt Prediker, ijdelheid der ijdelheden! Alles is ijdelheid" maar "Lucht en leegte, zegt Prediker, lucht en leegte, alles is maar leegte". Ik vond dat woord ijdelheid altijd een prachtig woord. Ik ben er van huis uit mee vertrouwd. Mijn vader las het aan tafel met enige stemverheffing. Hij vond het kennelijk ook een mooi woord. Maar wat zegt met name de jongere generatie het woord 'ijdel' nog? Jongeren denken daarbij niet allereerst en waarschijnlijk helemaal niet aan 'leeg' of 'zonder inhoud'. Hoe dan ook, het lijkt mij een goede zaak dat na ruim vijftig jaar er een nieuwe bij-

belvertaling komt.

We zijn in onze gemeente ook vast van plan er in onze diensten uit te lezen. En ook een beetje consequent als het even kan. Er wordt namelijk in de diensten nogal eens uit verschillende vertalingen gelezen. En zo is het ook op de bijbelstudieavonden. We willen proberen te bevorderen dat zoveel mogelijk uit één vertaling gelezen wordt. De NBV dus. Ik verwacht dat de invoering niet zoveel moeite zal kosten. We zijn door de jaren heen toch al een beetje vertrouwd geraakt met verschillende vertalingen. Dat was in 1951 wel anders. De 'oude Statenvertaling' was toen bij velen erg vertrouwd. En wat was dat voor nieuwlichterij met 'die nieuwe'? Ik hoop dat de NBV voor velen een aanmoediging zal zijn om de Bijbel met nieuwe interesse te gaan lezen. Mijn indruk is dat door de jaren heen bij velen het dagelijks bijbellesen meer en meer in het slop is geraakt. En dat kan nooit goed zijn.

Chris Eijer
Leeuwarden

Ik kijk er echt naar uit om de NBV-Bijbel te kopen en om die – onmiddellijk – te gaan gebruiken. Hopelijk wordt deze vertaling het standaardwerk waaruit gelezen zal gaan worden in allerlei kerken en kringen. Zeker: ook deze nieuwe vertaling zal zijn zwakke en sterke punten hebben, maar dat geldt voor alle vertalingen. Wat ik er van gelezen heb – over de totstandkoming ervan en de voorlopige publicaties – geeft mij een goed en verwachtingsvol gevoel. Sinds oktober 1997 gebruik ik – als tussenoplossing – in eigen gemeente de *Groot Nieuws Bijbel* 1996. Die ruimte werd mij in Rotterdam-Centrum gegeven. Uit die tijd herinner ik mij nog één zuster die beslist de *Statenvertaling* las en ook mensen die niet erg gelukkig waren met iets anders dan de 'vertrouwde' NBG 1951-vertaling. Sommigen lieten hun Bijbeltje demonstratief thuis omdat ze

"toch niet kon... De redenen w... hield aan de... *Bijbel* heb ik... blaadje gezet... 1997: dat ik... deed om het... kelijker te ma... vertrouwde w... goed miste, e... dat we ons m... ren dat geen e... 'heilig' is – d... aling en... *vertaling* niet... zegde "E'ke... leugenaar" jui... vertaler moe... meerdere han... de grondtekst... mogelijkheden... tief, zuiver... mogelijk verta... Een vertaling... schap, is aan... hevig. Een geg... iets 'levends... kingen en wo... ren of verdv... duur of wor... door andere

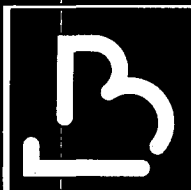
Hoe we ook aankijken tegen deze nieuwe Bijbel, we kunnen niet zeggen dat het Nederlands Bijbel Genootschap niet zorgvuldig en grondig gewerkt heeft. Er zijn vele mogelijkheden voor geïnteresseerden geweest om mee te denken en vertaalvoorstellen te doen. Dat alles neemt echter niet weg dat er door sommigen zeer kritisch gekeken wordt naar een nieuwe Bijbelvertaling. In onze gemeente 'De Wegwijzer' is het duidelijk dat lang niet iedereen deze Bijbel zal aanschaffen. Voor sommigen is het ook niet nodig, want ze lezen zelfs nog de voor hen zo dierbare *Statenvertaling*, anderen zijn zo gewend aan de vertaling

van '51. Waarsc... gezinnen met... eerst overgaan... We hebben in... te niet het voo... direct in ieder... bruik van te m... len we het gaa... onze bijzonde... richt op buiten... bij bijeenkom... geren. We kie... de weg van... heid. Wanneer... stadium beho... om eens te p... wel of geen g... van de NBV z... soonlijk zeke... nen."

Ge

over de NBV

de officiële verschijning
land, een dag later in
erken door vertaalweten-
n meelezers uit vele kerk-
le NBV is voor een ieder
op deze vertaling? Er zijn
et liever vast aan het oude
ening van een groot aan-
s.

DE NIEUWE
BIJBEL
VERTALING

en meelesen".
aarom ik vast-
Groot Nieuws
n ons maand-
van november
lat beslist niet
mijzelf gemak-
ken, dat ik de
oorden net zo
nz. Maar ook:
oesten realise-
nkele vertaling
NBG 1951-vert-
zels de Staten-
En dat het ge-
vertaler is een
st is, want: een
kiezen - uit
dschriften (van
en uit diverse
n - en zo objec-
n begrijpelijk
en.
niet de bood-
slijtage onder-
even is dat taal
is. Uitdruk-
orden verande-
lijnen op den
en vervangen
(n). Zelfs de

Statenvertaling, waarvan
vaak gedacht wordt dat die
sinds 1637 hetzelfde is geble-
ven, werd van tijd tot tijd aan-
gepast! In oude versies staan
bijvoorbeeld woorden als
bagge (= ring) en sweer (=
schoonvader). Ooit zal ook de
NBV 'versleten' zijn op die
manier, maar ondertussen
hoop ik dat veel mensen die
Bijbel met lezen zullen ver-
slijten! Verder zal ook de NBV
moeten worden uitgelegd
(zie Handelingen 8:30). We
moeten blijven 'dóórverta-
len', want de Bijbel is nu een-
maal geen roman.
Wat mij betreft dus: laat die
NBV maar komen! Opdat de
bijbeltekst toegankelijk(er)
wordt voor meer mensen en
ze erdoor aangesproken zul-
len worden en Jezus Christus
zullen vinden als hun Heer en
Hem zullen volgen. Uiteinde-
lijk is dat de bedoeling: dat
het Koninkrijk van God er
mee gediend zal worden.

Gerrit Kanis
Rotterdam-Centrum

hijnlijk zullen
kinderen het
op de NBV.
onze gemeen-
nemen om er
eredienst ge-
aken. Wel zul-
gebruiken in
e diensten ge-
kerkelijken en
ten voor jon-
en liever voor
e geleidelijk-
er in een later
efte ontstaat
aten over het
gebruik maken
al ik dat per-
ondersteu-

Gerrit Leuvenink
Emmen

Wij gaan de NBV gebruiken vanaf 31 oktober. Omdat
onze diensten zich richten op christenen en niet-
christenen zijn we blij met de NBV: dichtbij de brontekst
en in stijlvol eigentijds Nederlands. Daar zochten we ook
naar. We gebruikten tot nu toe vaak de *Groot Nieuws*-ver-
taling, maar die heeft niet iedereen.

Oeds Blok
Amersfoort

Ik kan er eigenlijk nog wei-
nig zinnigs over zeggen. Ik
zit niet zo in elkaar dat ik een
niet-gebruiker zou zijn, maar
ook niet zo dat ik de NBG-51
gelijk aan de kant leg. Dat is
toch de bijbelvertaling waar
ik mee ben opgegroeid. Mijn
houding is die van langza-
merhand lezen en misschien
gebruiken.

George van der Hoff
Ede

Ik weet nog niet of ik de NBV ga ge-
bruiken. Ik heb afgelopen jaren
het proces gevolgd via het kwartaal-
blad van het Nederlands Bijbel-
genootschap en via *Trouw*. Ik heb
een proeve gekregen die bevat
Lucas, Ruth, Amos en een paar psal-
men. Ik heb geen afgerond oordeel.
Sinds twee jaren lees ik nu uit de
Groot Nieuws-vertaling op de kan-
sel, ook als ik (één keer in de maand)
voorga in een andere gemeente. Ik
ben ook aan deze vertaling gehecht.
Alleen als ik voorga in Tabitha
(wooncentrum voor ouderen, red.)
lees ik de vertaling van '51.

Waarschijnlijk, maar ik overleg dat
in de raad, ga ik er wel mee aan de
slag. De eerste zondag in november
krijgen wij de nieuwe vertaling aan-
geboden. En dan zal ik er eerst maar
veel in gaan lezen.

Martha Terwel
Den Haag

Ik gebruik de deeluittgaven van de
NBV, 'Werk in Uitvoering', al eni-
ge tijd naast de andere vertalingen
voor met name persoonlijke bij-
belstudie, maar ook heb ik haar al
enkele keren als 'kanselbijbel' ge-
bruikt. Uitgangspunt in het NBV
project is 'Brontekst getrouw en
Doeltaal gericht'. Zo komen de
eerste vertaalde woorden ook op
mij over: in verstaanbare taal, voor
mensen uit alle lagen van de be-
volking is ze te begrijpen, en daar
gaat het uiteindelijk om! In de op-
dracht die er ligt om 'mensen tot

leerlingen van Jezus te maken'
(Matteüs 28) versta ik ook dat het
mijn taak is om mensen in hun ei-
gen taal te benaderen. Uit de reac-
tie van hoorders in die diensten
waar deze nieuwe vertaling ge-
bruikt werd, meen ik te mogen op-
merken dat het taalgebruik verhel-
derend heeft gewerkt. U zult be-
grijpen uit bovenstaande dat ik ze-
ker van plan ben om deze nieuwe
vertaling te gaan gebruiken, *opdat
het Woord wordt verstaan!*

Bas Stadens
Haulerwijk

Een nieuwe bijbelvertaling roept
altijd verschillende reacties op.
De één is enthousiast, een ander
voelt zich
niet thuis
bij de
woord-
keuze. Al
snel hoor
je het
vooroor-
deel dat
'de scher-
pe kant-
jes eraf

zijn gehaald'. Persoonlijk geloof ik
daar niet zo in. Ik heb het vertalings-
proces maar zeer zijdelings gevolgd,
maar wat ik erover heb gelezen, heeft
mij de indruk gegeven dat men op
een serieuze en integere wijze heeft
geprobeerd het 'aloude Woord van
God' te vertalen in een dusdanig mo-
dern Nederlands dat nieuwe genera-
ties gelovigen kunnen begrijpen wat
er staat. Persoonlijk ben ik opge-
groeid met de NBG-vertaling van
1951. Die woorden zijn mij ver-

trouwd, zo ken ik teksten uit mijn
hoofd. Natuurlijk wekt een nieuwe
vertaling dan wel eens bevreemding,
maar dat houdt niet automatisch in
dat deze daarmee minder is. Eigenlijk
ben ik gewoon erg enthousiast over de
verschijning van de Nieuwe Bijbelver-
taling. Het verrijkt volgens mij alleen
maar. Het is mijn bedoeling om de Nieuwe
Bijbelvertaling vanaf 31 oktober a.s.
te gebruiken als standaardvertaling
in de samenkomsten van de gemeen-
te. Het is een vertaling die gedragen
wordt door mensen uit de volle
breedte van de Kerk. Dat vind ik
waardevol. De poging om de schat-
ten van het Woord toegankelijk te
maken voor grote groepen
Nederlandstaligen van nu, mogen we
ook waarderen. De kloof naar hen die
we willen bereiken met het bevrij-
dende Woord is al te groot. Als deze
vertaling helpt om die kloof te ver-
kleinen, is ze wat mij betreft ge-
slaagd.

Wieger Sikkema
Musselkanaal

Een lijdensweg

Matteüs 10:16-42

Jannes Hofman

Het kruis is het meest cruciale moment uit het leven van Jezus. Zijn hele leven staat in dat teken. Zijn levensweg is een afdalen naar het kruis. Maar Johannes noemt in zijn evangelie die neergang tevens een opgang.

De apostelen bewandelen diezelfde route. Maar zij niet alleen. Allen die Jezus volgen gaan die weg. Ons hoofdstuk heeft een open eind, anders als bij Marcus en Lucas. Daar wordt verteld van een terugkeer van de apostelen en horen wij hun reacties. Matteüs richt zich tot de gemeente. Tot ons allen zegt Jezus: "Een leerling staat niet boven zijn meester, en een slaaf niet boven zijn heer." Zo gaat het toe in de normale samenleving, hoeveel te meer geldt dit voor hen die in dienst zijn van Jezus, die Heer en Koning is.

Geen vrede

Jezus houdt hier niet een toespraak waar je warm van wordt. Het volgen van Jezus betekent met Hem de weg van het kruis gaan. Jezus is niet gekomen om het ons leuk te maken. "Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard", zegt Jezus. En wij maar denken dat Jezus de bron van vrede is, die vrede verkondigt en vrede brengt. Wij zijn toch geroepen om vredestichters te zijn? De apostelen moesten toch de steden intrekken met de vredegroet? Maar nu heeft Jezus het over het zwaard, alsof er een oorlog gevoerd moet worden.

Het woord van Jezus, en vooral het woord van het kruis, werkt als een zwaard. Het roept verzet op. De liefdevolle Jezus krijgt mensen tegenover zich die hun vuisten ballen, Hem een oproerkraaijer vinden, een waanzinnige dweper, een duivel zelfs. Zo iemand moet gedood worden.

Een scheiding dwars door families heen

Jezus roept zulke tegenovergestelde reacties op, dat de mensen uit elkaar gaan en tegenover elkaar komen te staan. Godsdienstoorlogen kunnen eruit voort komen. Ook dwars door families heen ontstaan scheidslijnen vanwege het Evangelie. Het kan zelfs zo ver komen, dat gezinsleden vijanden van elkaar worden, dat gezinnen uit elkaar vallen, en dat je niet meer veilig bent binnen je eigen familie.

In de Bijbel lezen wij een aantal keren dat dit een kenmerk van de eindtijd zou zijn. Logisch. Als de familiebanden ophouden te bestaan, dan is het einde van alles gekomen. Dan is er geen samenleving meer mogelijk.

De dieren in ons verhaal

Er worden een aantal dieren genoemd aan wie wij ons mogen spiegelen, zoals een slang en een duif. We moeten

beide zijn. 'Wees naar God toe eenvoudig en naïef als een duif, maar naar de Godvijandige wereld listig als een slang'. Wees in de wereld op je hoede. En als het in je eigen omgeving niet meer veilig is, vlucht dan naar een andere stad.

Wij zijn wij als schapen onder de wolven. Wij worden beloerd. Als de wolf zijn kans ziet, worden wij besprongen. Wij zijn als slachtschapen.

En als de mussen. Maar geen vogel gaat te gronde zonder dat God het weet. Hoeveel te meer geldt dit voor de mens.

Met angst en beven?

En toch hoeven wij niet te vrezen. Wij mogen dan schapen zijn, maar de goede Herder is met ons en beschermt ons. Zelfs in een bedreigde wereld zal Hij goed voor ons zorgen en voor ons een 'dis aanrichten' (Psalm 23).

Vrezen hoeven wij niet voor de mensen. Wat kan een mens ons doen? Hij kan hooguit ons lichaam doden. Onze vrees geldt alleen God, die beide, ziel en lichaam, kan doden. Hij is de enige die het eeuwige leven kan geven. Door deze God te vrezen overwinnen wij de vrees voor mensen.

Geen schoolreisje, geen strandleven

Het is geen kalme reis die ons wordt beloofd. Het volgen van Jezus zal niet altijd de reactie oproepen: O, wat fijn. Nee. Als navolgers en gezonden van Jezus gaan we een weg van belijden, van principes, van verkondigen, van verantwoordelijkheden, van strijden, van dienen. Wij zijn van Jezus en wij willen er voor Hem zijn. Dat is de weg met Jezus, de weg van neergang naar opgang, van vernedering naar verhoging.

Woorden uit de Bijbel

Impressie van de 72e Algemene Vergadering van de NBVB

Na de middag pauze werd door enkele zusters de viering gedaan en werd het nieuwe logo van ons nieuwe thema 'Samen in Beweging' onthuld. Ds. Olof de Vries hield naar aanleiding van dit nieuwe thema een inleiding die vanaf het begin tot aan het eind bijzonder boeiend was. Hij vertelde o.a.: Geloof is persoonlijk. Geloven in God en in Jezus Christus is een zaak van gemeenschap. We hebben elkaar nodig. Alleen ben je niets. Je hoort je als vrouw bewust te zijn van je plaats in de gemeente. In de NBVB kun je als vrouw tot je recht komen. Er moet wat gebeuren. We gaan in beweging. Niet

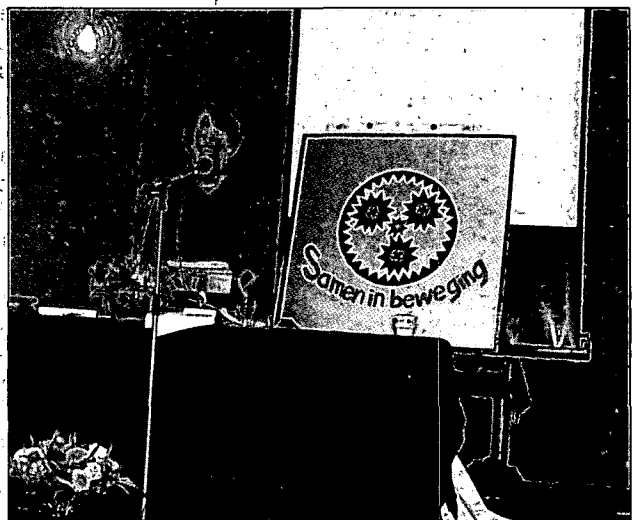
NBVB

Dit jaar weer een andere locatie en wel in ons mooie Apeldoorn. Het weer werkte ook mee. Het was gelukkig droog en in de middag kwam zelfs de zon er nog bij. Mooier kon het dus niet.

We werden ontvangen met koffie en cake of kruidkoek. Na de diverse begroetingen over en weer begon de vergadering. De voorzitter José Mik heette ons hartelijk welkom en na het zingen van enkele liederen opende zij de vergadering met het lezen van Matteus 13 vers 47-52, waarna zij ons vooring in gebed en wij staande ons 'Zusterhulp' zongen. Daarna kreeg br. Oldenburger, secretaris van de Unie Raad, het woord. Na enkele zakelijke mededelingen mocht zr. Jeltje Blaauw ons één en ander vertellen over onze zendelingen.

Zr. José Mik vertelde ons dat zr. Jeltje Blaauw binnenkort voor een half jaar naar Kameroen gaat om daar als vrijwilliger te gaan werken. Ze kreeg voor

zichzelf en voor de zusters daar een kandelaar mee. Toen was het woord aan zr. Wies Dijkstra die ons vertelde over de Europese Vrouwen Baptisten Unie. Zij vertelde ons ook dat de zusters uit Tahiti die meegewerkt hebben aan het programma voor de Baptisten Wereld Vrouwen Gebedsdag allemaal op de één of andere manier het slachtoffer geworden zijn van de orkaan die daar gewoed heeft. Dan komt er nog een zakelijk gedeelte. Er moet gestemd worden over de financiën en enkele andere zaken. Er zijn vandaag 42 afdelingen (van de 55) aanwezig en 85 stemgerechtigden. De stemmingen verlopen zonder

NBVB

alleen maar samen. Een geweldige inleiding, je zou deze nog eens in alle rust moeten kunnen nalezen en het dan goed op je laten inwerken. Natuurlijk was er ook een verloting. Prachtige prijzen werden er neer gezet. Echt een heleboel over de herfst. Mooie bloemstukken met kalebassen en hei en nog veel meer. Het mooie bedrag van Euro 983,35 werd bij elkaar gebracht voor de zending. Tot slot bedankte José Mik diverse zusters voor hun medewerking voor deze dag en konden we na nog een kopje thee of koffie huiswaarts gaan. Voor mij dit keer niet zo ver. Met zustergroeten, Geertje van Beek-de Vries, Apeldoorn

alleen maar samen. Een geweldige inleiding, je zou deze nog eens in alle rust moeten kunnen nalezen en het dan goed op je laten inwerken.

Natuurlijk was er ook een verloting. Prachtige prijzen werden er neer gezet. Echt een heleboel over de herfst. Mooie bloemstukken met kalebassen en hei en nog veel meer. Het mooie bedrag van Euro 983,35 werd bij elkaar gebracht voor de zending.

Tot slot bedankte José Mik diverse zusters voor hun medewerking voor deze dag en konden we na nog een kopje thee of koffie huiswaarts gaan. Voor mij dit keer niet zo ver.

Met zustergroeten,

Geertje van Beek-de Vries,
Apeldoorn

NBVB

Nederland een christelijke natie?

Gerard de Haan

De uitspraak van premier Balkenende dat Nederland in zekere zin een christelijke natie zal blijven, heeft verschillende reacties uitgelokt. Zoals ook het geval was in zijn pleidooi voor waarden en normen. Dat is een goede zaak. Het scherpt de geest. Zijn de dingen (nog) wel zo als wij ze veronderstelde? Door het *Reformatorisch Dagblad* zijn enkele wetenschappers gevraagd om hun reactie op bovenbedoelde uitspraak. Daar put ik uit voor dit artikel, om vervolgens stil te staan bij de vraag of wij als christenen actief dienen te zijn binnen het publieke domein.

Prof. H. Stoffels (Vrije Universiteit) is van mening dat Nederland nog steeds een christelijk land is. 'Maar het humanisme heeft "zeer zoveel credits" als het gaat om de vraag welke stromingen de Nederlandse geschiedenis hebben beïnvloed.' De verzuiling die in de eerste helft van de vorige eeuw plaats vond drukte een groot stempel op Nederland. De gevolgen daarvan zijn nog steeds zichtbaar. Nederland is in de letterlijke zin geen christelijke

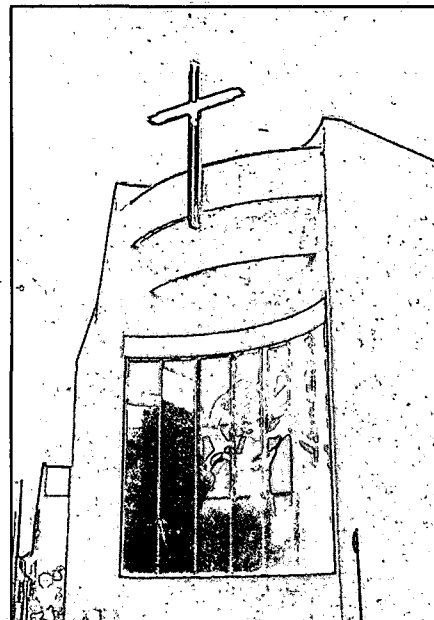
natie meer. Slechts 35-40 % van de Nederlanders noemt zich christen. Een groot gedeelte hiervan is een groep die je cultuurchristenen kunt noemen. De christelijke tradities en waarden vinden ze nog wel belangrijk, maar zelf komen ze haast niet meer in de kerk.

"Nederland is een heidens land met een christelijk verleden."

Naast het christendom zijn volgens Stoffels het humanisme en de Verlichting de invloedssferen die Nederland anno 2004 tekenen. Hun invloed schat hij even groot als de christelijke. Mogelijk verklaart dit waarom in het buitenland Nederland als kampioen in de secularisatie wordt gezien.

De invloed van de islam in Nederland neemt toe. Naarmate zij zich beter gaat organiseren zal dit duidelijker worden. Dit zien we bijvoorbeeld aan de oprichting van islamitische scho-

len. Professor A. Th. Van Deursen (Vrije Universiteit) verwacht dat moslims een vuist zullen willen maken door een moslimpartij op te richten. Getalsmatig groeit de groep moslims sneller dan de niet-moslims. Prof. P.B.

Die Gemeinde

Cliteur stelt: 'gezien de demografische verhoudingen en de secularisatie binnen het christendom zal Nederland een islamitisch land worden. De islam is nu al de derde godsdienst. Het kan heel goed dat het de belangrijkste godsdienst wordt.' Denkt u zich eens in wat dat voor uitwerking op de wetgeving kan hebben.

Broeders en zusters, denk eens na over de vraag wat u kunt betekenen in maatschappelijke organisaties. Nederland wordt steeds donkerder, laat uw licht helder schijnen.

Onder de paarse kabinetten is steeds meer afstand genomen van het christelijk gedachtegoed. Er bestond aversie tegen de gedachte van het gezin als hoeksteen van de samenleving. Het homohuwelijk werd ingevoerd. Noemen we nog het legaliseren van abortus en hoe ver euthanasie maatschappelijk aanvaard is. Het christelijk geloof willen velen beperken tot de privé sfeer. Prima dat je gelooft, maar houd het voor je zelf. Grote moeite heeft men met mensen die een beroep doen op 'gewetensbe-

zwaar'. Denk hierbij aan de zaak Eringa (ambtenaar van de burgerlijke stand in Leeuwarden die geen huwelijk wil voltrekken, tussen twee mensen van hetzelfde geslacht). Christenen die op grond van hun geloof tot een bepaalde uitspraak komen, worden aangeklaagd voor discriminatie en belediging. Hoe tolerant zijn de tolerantien?

Prof. Van Deursen komt tot de uitspraak: Nederland is een heidens land met een christelijk verleden. Mijns inziens een pijnlijke maar juiste constatering. Na deze constatering dringt de vraag zich op, of dit gevolg moet hebben voor ons maatschappelijk functioneren.

Christenen hebben tot taak volgen van Christus te winnen. Alle energie die je in de wereld steekt, is verkeerd besteedt. Zo leerde ik van een gezaghebbende bijbelleraar. Laat de wereld maar aan de wereld over. Wij zijn geen wereld verbeteraars. En staat er niet in de Bijbel dat wij burgers zijn van het Koninkrijk de Hemelen? Deze aarde gaat voorbij! Feit is dat veel evangelische christenen geen gebruik maken van hun stemrecht. Is dit een juiste benadering? Ik ben de dingen in een breder perspectief gaan zien.

Belangwekkend vind ik de boodschap van de profeet Jeremia aan de ballingen in Babel: 'Zoek de vrede voor de stad waarheen Ik u in ballingschap heb doen wegvoeren, en bid voor haar tot de Here, want in haar vrede zal uw vrede gelegen zijn.' God vraagt dus een positieve, betrokken houding van de ballingen. Als dat aan ballingen gevraagd wordt, hoeveel te meer aan vrije burgers. De Here Jezus noemt ons het zout der aarde en licht der wereld. Nee, er staat niet zout der synagoge, maar der aarde. Onze horizon moet verder reiken dan onze kerk/gemeente. Zout. Bederfwerend en smaakmakend.

Broeders en zusters, denk eens na over de vraag wat u kunt betekenen buiten de gemeente. In maatschappelijke organisaties (zoals schoolbestuur, gezondheidszorg, politieke partijen). Uit eigen ervaring (binnen de ChristenUnie) weet ik hoe moeilijk het is leden te winnen, dan wel betrokken te krijgen. Stemmen is één ding, maar lid worden, of je ergens voor inzetten... Nederland wordt steeds donkerder, laat uw licht helder schijnen. Het kan nog!

Br. G. de Haan is lid van de Baptisten-gemeente Nieuw-Buinen.

Een eenzaam beroep

Als voorganger hoor je bij een kleine beroepsgroep. Er zijn er maar weinigen. En het is ook nog eens een heel bijzonder beroep. Als voorganger doe je heel uitzonderlijk werk. Denk hierbij alleen maar aan het preken en het pastoraat. En de omgang die je hebt met een wel heel gemêleerd gezelschap; fijne en rare mensen, maar allemaal zusters en broeders in de Heer. Met hen allen moet je goed samenwerken. Dat heeft een eigen dyna-

miek en spanning, met vreugde en pijn.

Bij wie kun je met je verhalen terecht? Met wie kun je je zorgen bespreken? Eigenlijk alleen maar met je collegae. Zij verstaan het werk van binnenuit. Bijna alle anderen zijn buitenstaanders. Zou het bovendien wel gezond zijn, dat je je problemen met iemand uit je eigen gemeente bespreekt? Of kan dit binnen de raad?

In de praktijk blijken de contacten met de collegae minimaal te zijn. Je komt er niet toe, je hebt er geen tijd voor, en het moet maar net klikken. Voorgangers zijn ook mensen van deze tijd. Het individualisme onder voorgangers is groot. Er zijn er, die je nooit treft op het convent of op de voorgangersconferentie. Ik vind deze ontmoetingen een must. Je staat voor dezelfde zaak en je kunt veel van elkaar leren.

Maar bijeenkomsten van voorgangers ontaarden nogal eens in de grote en sterke verhalen. Een persoonlijk gesprek, van hart tot hart, krijgt amper een kans. Maar het gebeurt wel eens en dat zijn bijzondere momenten.

Toch zie ik regelmatig voorgangers wegwijnen. Zij hebben moeite met het werk. Ze kunnen de spanningen in de gemeente niet aan. Ze maken mee dat er een sterke oppositie tegen hen ontstaat en dat een grote groep uit de gemeente gaat.

Zeer jammer is het, dat wij binnen onze gemeenten, onze Unie, geen mechanieken hebben, waarin dergelijke situaties op tijd gesignaleerd worden, begeleiding kan plaatsvinden, zowel naar de voorganger als naar de gemeente, en gezocht wordt hoe de voorganger optimaal kan functioneren, en in het uiterste geval, in goed overleg met de voorganger, omgezien kan worden naar een andere gemeente of werkkring.

Een gemeente-opbouwer, specifiek hiervoor, zou, wat overdreven gezegd, zijn kosten spoedig weer terug verdienen. Maar belangrijker is nog dat voorgangers en gemeenten er door gered worden. Nu nog lopen te vaak voorgangers en gemeenten stuk. Dat levert grote verliezers op, met veel pijn en veel verdriet.

Jannes Hofman

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Veendam: Garnt Weyer (51 jaar);
Wegwijzer-Emmen: zr. E. Jonkman en
br. E. Lameijer.

Beroepbaarstelling

De raad van de Baptistengemeente Ede deelt mee dat ds. Yme Horjus het beroep door de gemeente op hem uitgebracht, heeft aanvaard.

CD-rom met liederen

Sinds juni 2004 ligt er bij de secretarissen van de Uniegemeenten een CD-rom waarop alle teksten van Opwekking en van *Liederen voor de Gemeentezang* staan. Deze CD-rom kan worden gebruikt voor presentatie door middel van een beamer in diensten en samenkomsten. Daarbij kunnen ook eigen teksten, mededelingen en PowerPoint presentaties worden vertoond; eveneens kan muziek worden afgespeeld vanaf de computer. De teksten van *Liederen voor de Gemeentezang* op de CD-rom zijn vrijwel zonder fouten en zonder schuine strepen; ze kunnen ook gebruikt worden voor het maken van een orde van dienst op papier. Wanneer er nog spellingsfouten aangetroffen worden, wil ik daar graag bericht van ontvangen. Mijn e-mail-adres staat hieronder vermeld.

Deze CD-rom is alle gemeenten gratis aangeboden vanuit het taakveld gemeentezang (onderdeel van taakveld Gemeente Opbouw en Evangelisatie). Met hartelijke broedergroet,

Anne de Vries

(email: anne.de.vries@solcon.nl)

Feest in Drachten

Op 29 augustus vertrokken wij met een stevige delegatie richting Stadskanaal om aldaar het afscheid van ds. Harry Nobbe in die gemeente mee te beleven. Een dubbel gevoel, wij blij met onze nieuwe voorganger, daar velen verdrietig met het vertrek van die voorganger. Ook bewust hoe bevoorrecht wij waren om binnen en vacante periode van 11/2 jaar al weer een nieuwe voorganger te hebben en onze broeders en zusters in Stadskanaal-Zuid nog naarstig aan het zoeken zijn. Wij wensen hen ook vanaf deze plaats daarbij moed en

kracht en bovenal de zegen van Hem die met ons meegaat.

Op 5 september was de intrededienst in de Baptistengemeente 'Elim' te Drachten. Een feestelijke dienst. De bevestiging werd gedaan door onze vorige voorganger ds. Harm Jut. Wij herkenden in zijn woord en niet al te lange overdenking 'zoeken naar woorden' zijn stijl van voorgaan. Het was weer geweldig om dat te zien, te horen en te beluisteren. Omringd door raadsleden en gemeenteleden werd een zegen gevraagd voor deze bevestiging, een ontroerend moment.

Onze nieuwe voorganger, 'opbouwer' ds. Harry Nobbe bleef daarbij niet achter met zijn 'zoeken naar beelden'. Ook kort, bondig, duidelijk en al vast richting uitzettend naar zijn manier van werken met ons in de toekomst. De nieuwe hulpmiddelen zoals beamer e.d. zullen zeker vaker worden gebruikt binnen onze diensten. Na de gebruikelijke sprekers en dankwoorden was er een gezellig koffiedrinken en samenzijn.

12 September, onze startzondag voor het nieuwe seizoen, werd tevens gebruikt om de familie Nobbe feestelijk in te halen en welkom te heten. Het was een feest die dag. Begonnen werd met een dienst, daarna koffiedrinken en de mogelijkheid om in contact te komen met de familie. Zeer ongedwongen ging dit alles en het leek of zij al jaren onder ons verkeerden. De lunch was klaargemaakt door de leden van de gemeente zelf, zeer verrassende creaties van kookkunst en opmaken van de tafels. Er was genoeg en er was over, iedereen kon tevreden zijn.

Het middagprogramma bestond uit het presenteren van alle geledingen binnen onze gemeente, om daarmee aan onze voorganger te laten zien wat wij zoal in onze mars hebben. Het was heel wat, van jong tot oud was er een bijdrage, geweldige momenten, van ontroering, humor en diepgang. Een zeer goed begin van ons nieuwe seizoen en met onze nieuwe voorganger. We hebben er zin in.

Inmiddels zijn er een aantal zondagen aan ons voorbijgegaan waarin onze voorganger heeft laten zien en horen hoe hij werkt, praat en doet, het was genieten. Zijn ontspannen manier van werken, ook in de diensten, is een groot plezier om mee te mogen maken.

De Baptistengemeente 'Elim' is dankbaar en voelt zich gezegend om de toekomst met vertrouwen in te gaan.

Ger Booy

Korendag

Op 31 oktober a.s. vindt de 29e korendag van het Gewest Holland plaats in Eindhoven. Zes koren uit het gewest, te weten uit Haarlem, Leiden, Krommenie/Zaandam, Heemskerk en Eindhoven zullen elkaar daar ontmoeten in het kerkgebouw van de Baptistengemeente 'De Schuilplaats', Marconilaan 70. Vanaf 14.30 uur kunnen we naar elkaars liederen luisteren en daardoor ook zelf opgebouwd worden.

Om 19.00 uur begint een evangelisatiedienst met als thema: 'Ik ben 'de weg'. In de dienst zal voorgaan ds. W. Munters en de gezamenlijke koren zullen zingen.

Voor beide bijeenkomsten nodigen wij u van harte uit.

Namens het organiserende koor 'Immanuel' uit Eindhoven,

Alfred Fietje

Vrouwen-ontmoetingsdag 2005

Waar: Cultureel Centrum Harderwijk

Wanneer: 28 mei 2005

Entree: Euro 10

Voor wie: Voor alle vrouwen jong en oud. Baptist en niet Baptist

De vakantie zit er weer op. We hebben 14 oktober weer de eerste vergadering gehad. Zoals het programma er nu uitziet krijgen we een hele mooie dag. Een dag van samen bezig zijn d.m.v. bewegen, ontmoeten, zingen, luisteren en leuke dingen met elkaar maken d.m.v. workshops. Deze dag wordt georganiseerd samen met hulp van het Taakveld Vrouwenwerk.

We hopen u de volgende keer iets meer te kunnen vertellen over de inhoud van deze dag. Wat we jullie wel kunnen verklappen is dat we een professionele vertelster hebben kunnen strikken en wel: Janna van den Berg. U kunt alles over haar vinden op de website: www.janna.van.den.berg.nl. De vorige keer hebben we een oproep gedaan voor de workshops- en voor de kunstmarkt. Helaas moeten we constateren dat dit weinig heeft opgeleverd. We weten dat er veel creatieve mensen in ons midden zijn. Graag zo snel mogelijk een reactie, zodat we weten hoe het middagprogramma er uit komt te zien.

Ons thema is 'Samen in beweging'. We zullen het dus ook **samen** moeten doen. Voor het kunstpleintje zoeken we nog mensen die hun hobby willen laten zien bijv. aquarelleren, olie verf (schilderen), sneltekenaar, quilten, line-dance, portret tekenen. Ook andere suggesties zijn welkom. Ook zoeken we nog workshopleiders (tijdsduur 2x40 minuten): kleuren-analyse (iemand die ons kan vertellen welke kleur kleding bij ons past) of make-up, gespreksgroepen, liturgisch bloemschikken, line-dance, etc.

De kosten voor deze dag zijn zo laag mogelijk gehouden. De euro10 is inclusief een kopje koffie/thee en je kunt gratis deelnemen aan de workshops.

Hierbij willen we jullie vragen d.m.v. gebed ons te helpen bij de voorbereiding van deze dag.

Jullie reactie, en we hopen dat het vele zullen zijn naar: Diena Lindeman, linkol@chello.nl, Drususlaan 10, 6932 NS Westervoort, tel. 026-3111164.

Gré Schraa en Marrie Gringhuis

Trainersdag cursus 'Aanstekelijk christen voor jongeren'

Willow Creek Nederland organiseert op zaterdag 11 december a.s. een train de trainersdag voor de cursus 'Aanstekelijk christen voor jongeren'. Met de opkomst van de vele jongerenkerken en christelijke evenementen in Nederland hebben jongeren steeds meer mogelijkheden hun niet-christelijke vrienden uit te nodigen voor laagdrempelige bijeenkomsten. In de praktijk blijkt dit voor veel jongeren echter nog een moeilijke stap. De schroom leeftijdsgenoten te vertellen christen te zijn, is vaak nog te groot. Met de cursus 'Aanstekelijk christen voor jongeren' wil Willow Creek jongeren stimuleren en ondersteunen in het delen van hun geloof met anderen.

Meer informatie op
www.willowcreek.nl.

"Veilig in Gods hoede"
Psalm 27

Op 10 oktober 2004 is op 75-jarige leeftijd in vol vertrouwen op zijn Heer en Heiland van ons heengegaan onze broeder

YGE VISSER

Sedert 25 juni 1995 weduwnaar van
Trijntje Odolphie

Baptistengemeente Stavoren,
oktober 2004

*Ik ben de opstanding en het leven; wie
in Mij gelooft, zal leven.*
Joh. 11:25a

Op 11 oktober 2004 heeft de Heer
thuisgehaald onze broeder

**HILBRANDUS GERHARDUS
OLIJSLAGER**
Bram

in de leeftijd van 78 jaar

Baptistengemeente Wegwijzer-Emmen

*'k Ben reizend, naar die stad,
waar Christus 't licht zal zijn,
om eeuwig daar te zijn bij hem,
bevrijd van zorg en pijn.*

Joh. de Heer & Zn 19 vers 1

Op de leeftijd van 84 jaar is van ons
heengegaan onze zuster

FROUKJE MULDER-SIJTSMA

4 oktober 2004

Baptisten Gemeente Sneek

*Ik ben de opstanding en het leven;
wie in Mij gelooft zal leven.*
Joh. 11:25a

Zeer plotseling is van ons heengegaan
mijn lieve man, onze vader en opa

**HILBRANDUS GERHARDUS
OLIJSLAGER**
Bram

* 2 mei 1926 † 11 oktober 2004

Wij zijn bedroefd omdat we hem
moeten missen, maar vooral danbaar
om wat hij voor ons heeft betekent.

Roelie
Geert Jan en Rika
Esther
Sander
Nick
Roy
Lies en Henri
Simone
Rens en Annet
Jondalar
Ayla
Jantina en Bert
Mark
Bart
Nelly
Rick
Anneke en Bert

Nijkampweg 83-A, 7815 GC Emmen

**VERKENDE
VERHUIZERS**

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

☎ 0591-623963

www.van-der-graaf.nl

Emmen - Heerlen - Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 12 november 2004. De deadline voor het daarop volgende nummer is 11 november 2004.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatting van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,

E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Het alpha/weekend staat voor de deur en we hebben afgesproken om zo tegen 19.00 uur te vertrekken. Dat houdt voor ons in dat we thuis nog warm eten. We eten dit keer gemakkelijk, heel gemakkelijk. Er staat patat met 'iets erbij' op het menu. Aangezien de frituurpan bij ons al jaren niet meer gebruikt wordt, rij ik naar één van de vele beschikbare cafetaria's. Het is cafetaria 'Gorecht'. Als ik er aankom, ben ik niet de enige. Ik sluit aan in de rij en kijk eens in het rond. Naast mensen die

wachten op hun bestelling zit ook het restaurant/ge-deelte vol met mensen die hun cholesterol-gehalte op peil willen houden. In ieder geval kan ik constateren dat de zaken goed gaan. Cafetaria 'Gorecht' heeft een naam opgebouwd en dat ze goed zijn, willen ze ook nog wel even laten zien door allerlei oorkonden die me zeggen dat ze in vloeibaar frituurvet de patatten goudgeel bakken en dat ze over gekwalificeerd personeel beschikken. De zes (!) vrouwelijke medewerkers vliegen als bezige bijen achter de balie heen en weer en schreeuwen zo af en toe een naam door de zaal ten teken dat het bestelde klaar is. Met een vriendelijk "tot ziens en eet smakelijk" geven ze het door aan de klant die je ziet denken: dat

wordt smullen thuis. Intussen heb ik besteld en ga ik zitten. Ik begrijp dat het wel even kan duren en zeg tegen een man die bij mij zit "Geduld hè". Hij kijkt mij aan met een glimlach op z'n gezicht en zegt: "da's het mooiste wat er is". Een verrassend antwoord en lang niet de beleving van iedereen. Op dat moment in ieder geval niet van mij. Als ik 's avonds in het Alpha-weekend de les over "Wat doet de Heilige Geest" mag behandelen, kom ik de lankmoedigheid/het geduld weer tegen. Dit keer in het rijtje van de vrucht van de Geest uit Galaten 5. En ik denk en ik zeg: "geduld, da's het mooiste wat er is!"

Ds. Henk Wieringa

Basketbal toernooi!!!

Op zaterdagavond 20 november willen we een basketbal toernooi houden. Dit is bedoeld voor de oudere jeugd, tussen jeugd en 20+.

Bij deze willen we jullie graag uitnodigen om mee te doen!!

Vorige jaar was het namelijk een succes en we hopen dat het deze keer weer net zo wordt!

Het toernooi zal om 19.00 beginnen en zal plaatsvinden in de Eextahal te Scheemda.

De kosten per team zijn 15 Euro.

Ik hoop dat jullie er zin in hebben want dat hebben wij wel!

Opgave: jettek86@hotmail.com

Voor vragen: Jette Kuipers; 06-18524087

De organisatie is in handen van de jeugd van Baptistengemeente Winschoten

Toby Mac - Welcome to diverse city

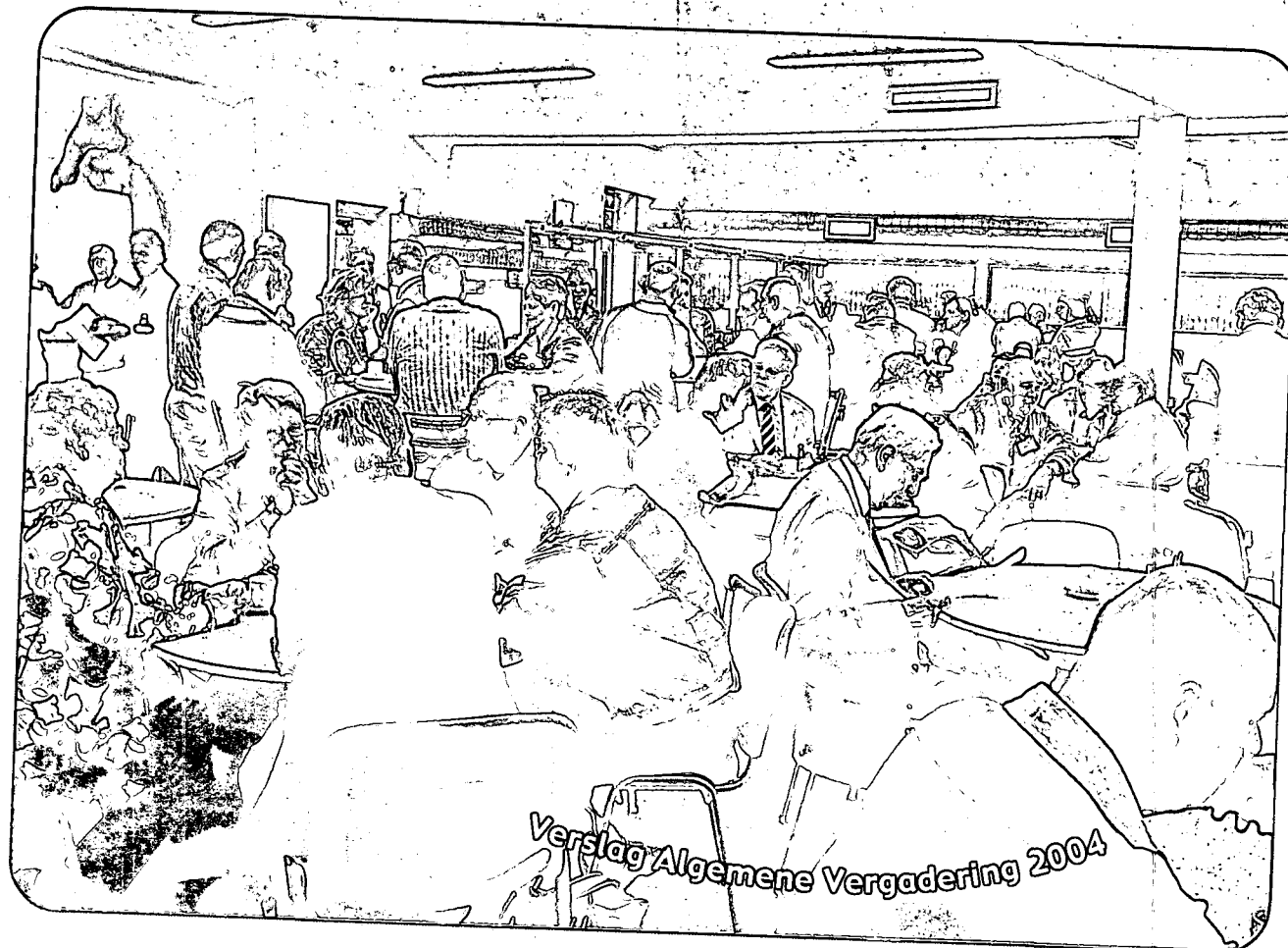
Forefrontrecords, duur: 55:17 min., Euro 20,50.

DC-talk is niet meer. Michael Tait, Kevin Max en Toby Mac zijn alleen tijdje terug hun eigen weg gegaan. Voor alle drie heeft dat geleid tot solo-projecten die opzien-barend zijn geweest. Alle drie worden ze alom gerespecteerd en zijn ze geliefd. Het meest vernieuwend echter is Toby Mac. Zijn eerste solo-album 'Momentum' getuigde daar al van. Met z'n tweede album 'Welcome to diverse city' maakt hij dit weer waar. De titel van het album geeft weer hoe Toby Mac zijn muziek ziet: "Ik zie het als mijn missie om zoveel mogelijk muzikale diversiteit te brengen. Of het nu hip-hop is of een pop-melodie of rock, gitaren en harmonica's het gaat erom dat de muziek weergeeft wat ik wil communiceren." De vraag is dan wat hij wil communiceren: "Mijn nieuwe CD is mensen aan het denken over zichzelf, God en hun relatie tot Hem en vice versa. Maar tegelijkertijd zal het muzikaal een impact hebben die aan enkele luisteraars voorbij zal gaan." De diversiteit en (acceptatie van) verscheidenheid gaat bij Toby Mac tot op het bot. Wie herinnert zich uit de DC-Talk periode het mooie 'Colored People' niet. Maar de diversiteit en acceptatie van verscheidenheid gaat bij Toby Mac verder dan zijn muziek alleen. Zo richtte hij samen met een stel vrienden de organisatie ERAC op, die het uitroeien van racisme als doel heeft. 'Welcome to diverse city' geeft je bijna een uur lang een mix van rock & pop, disco & funk en een beetje reggae. Dat laatste zie je zelfs op de hoes van het album terug door het weergeven van de typische reggae-kleuren rood, geel en groen. Opvallende nummers zijn 'Burn for you' en 'Atmosphere'. Het eerste een lied dat Toby schreef over de tweeling Marlee en Moses die hij twee jaar geleden adopteerde. 'Atmosphere' is een nummer waar de oude DC-Talk-vrienden Kevin Max en Michael Tait aan meewerken. Tot ontmoette ze afzonderlijk van elkaar en vroeg of ze wel aan een nummer zouden willen meewerken. Ze wisten van elkaar niet dat het hetzelfde nummer zou zijn... Het is het laatste nummer op het album geworden. Een teken dat er iets nieuws van het drietal aan zit te komen. Nou ja, eerst maar eens genieten van de nieuwe Toby Mac.

Henk Wieringa

De Christen

Inhoud

Interview met br. van Manen van <i>Namen en Jaren</i>	3
De zegen van God is krachtig!	4

M. Wieringa

Ander Nieuws	5
Column over... <i>Vernieuwingen</i>	5
Verslag Algemene Vergadering 2004	6-9
Generatieconflicten in onze gemeenten? Over de toekomst van onze identiteit	10-11
Interview met dr. H. Lalleman-de Winkel	12

P. Lalleman

Bespreking van het nieuwste boek van dr. H. Lalleman-de Winkel: <i>Jeremia</i>	13
Unie- en gemeentenieuws	14
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
Y. Postma
EBM/MASA
Y. Postma

'Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader (...) verheerlijken'

De Algemene Vergadering stond dit jaar in het teken van 'aanbidding'. In dit nummer leest u een uitgebreid verslag. In deze *De Christen* ook een interview met br. Van Manen die vooral het speurwerk doet om de uitgave *Namen en Jaren* up-to-date te houden, waarvan op de afgelopen AV weer een nieuwe lijst met mutaties beschikbaar was. Verder een interview met een oud-eindredacteur van *De Christen*, zkr. Lalleman-de Winkel naar aanleiding van het verschijnen van haar nieuwste boek en een bespreking van dit boek, een vervolg in de serie over ouderen in de gemeente en de vaste rubrieken.

Aanbidden als werkwoord wordt in de Bijbel voor het eerst gebruikt in Genesis 22. Een bekende geschiedenis over Abraham die in gehoorzaamheid aan God bereid is zijn zoon te offeren als God dit van hem vraagt. Nadat Abraham de plaats om te offeren had genaderd, zei hij tot zijn knechten: "Blijft gij hier met de ezel, terwijl ik en de jongen daarginds heengaan; wanneer wij hebben aanbeden, zullen wij tot u terugkeren". Abraham ging met zijn zoon Isaak de berg op om God te aanbidden. Zo toonde hij zijn gehoorzaamheid aan God.

Uit deze geschiedenis leren wij dat aanbidding een keuze is, en daarmee is aanbidding eigenlijk ook een levensstijl geworden: God aanbidden is Hem de plaats geven die Hem toekomt, dat Hij in ons hart op de troon mag plaatsnemen, dat Hij Koning in ons hart is. Wij kunnen God aanbid-

den door ons leven in zijn dienst te stellen, zodat Hij zijn werk door ons heen kan doen. Aanbidden is daarmee veel meer geworden dan een vorm van bidden of het zingen van aanbiddingsliederen; het zijn slechts aspecten van aanbidding.

Wie een keuze maakt voor het leiden van een leven in aanbidding geeft daarmee ook uitdrukking en inhoud aan het grote gebod: 'Gij zult de Here,

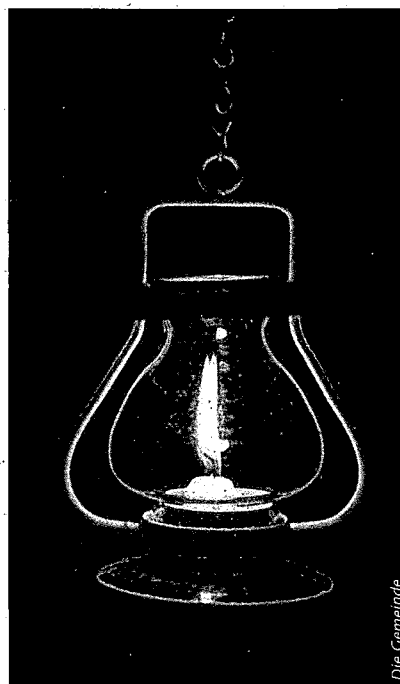
uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand'. Door God lief te hebben met heel ons wezen aanbidden wij Hem en geven wij Hem alle eer.

Door te leven vanuit die bron, vanuit die keuze, alleen dan kunnen wij als kinderen van God ook het zout der aarde zijn en het licht der wereld. Met de discipelen roept de Here Jezus ook ons op: "Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw

Vader, die in de hemelen is, verheerlijken" (Matteüs 5:16). In hoeverre kunnen de mensen aan ons merken dat wij God liefhebben, in hoeverre stralen wij iets uit van zijn liefde voor de mensen? Als wij de keuze maken om God te aanbidden met ons leven, als wij leven in het voetspoor van Jezus, dan stralen wij als een licht en daardoor wordt de hemelse Vader verheerlijkt. Dan kunnen wij het 'Jaar van Aanbidding', waarvoor op de AV een startschot is gegeven, daadwerkelijk handen en voeten geven.

Veel leesplezier gewenst.

Mariska Oegema

Die Gemeinde

Mede-samensteller *Namen en Jaren* br. G. van Manen:

"Achter de namen en de getallen gaat veel schuil; zegeningen en teleurstellingen"

Mariska Oegema

"De kern van *Namen en Jaren* is een historische weergave van de feiten over personen, te weten onze voorgangers en zendelingen, en over de Unie-baptistengemeenten. Hiermee geeft het boekje met name inzicht in de ontwikkelingen - uitgedrukt in namen en jaren - van de voorgangers en van de gemeenten die zij dienen c.q. dienden. Maar achter die namen en getallen gaat ook veel schuil; zegeningen en teleurstellingen. Wij houden ons echter bij de historische notering; het gaat om lijsten die uitsluitend een informatieve én absoluut geen normatieve betekenis hebben."

Dat stelt br. Godert van Manen, lid van de Baptistengemeente Doetinchem, die inmiddels tien jaar bij de samenstelling van de uitgave *Namen en Jaren* is betrokken. Nu de AV achter de rug is, zijn de samenstellers van *Namen en Jaren* ook in rustiger vaarwater terecht gekomen. "Een paar weken voor de AV hebben br. Lindeman en ik altijd heel intensief contact met elkaar. Samen nemen wij de meest geactualiseerde lijst door: zijn alle wijzigingen doorgevoerd, kloppen de gegevens, is alles compleet. Pas vlak voor de AV wordt de lijst met mutaties op de laatste uitgave van *Namen en Jaren* gedrukt, waardoor de mensen over de meest actuele gegevens beschikken", geeft br. Van Manen aan. In 2002 is het laatste nummer van *Namen en Jaren* uitgegeven, het zesde boekje; de zevende uitgave is in 2006 gepland.

Speurwerk

De laatste jaren wordt *Namen en Jaren* door een driemanschap uitgevoerd:

br. Van Beek (administratie), br. Lindeman en br. Van Manen. "Ik houd me vooral bezig met het speurwerk om alle benodigde gegevens te verzamelen. Dat is een gecompliceerde bezigheid, want de gegevens worden niet op een briefje aangereikt", aldus br. Van Manen. "De gegevens achterhaal ik uit diverse bronnen. Een belangrijke bron is *De Christen*; elk nummer lees ik nauwkeurig door. Verder vergelijk ik de uitgave met de statistische gegevens van de Unie met de gegevens van *Namen en Jaren*. Andere

bronnen zijn de beroepsberichten in kranten en op televisie en andere berichten in kranten en bladen over de Baptistengemeenten of onze voorgangers. Van alle relevante gegevens maak ik notities en pak bij onduidelijkheid de telefoon en bel het land door om het helder te krijgen. Daarom heb je echt wel een speurdersneus nodig om erachter te komen wat er in baptistenland gebeurt. Het zou ons dan ook veel genoeg doen als gemeenten ons de wijzigingen melden."

Met veel enthousiasme werkt br. Van Manen aan *Namen en Jaren*. "Ik vind het speurwerk leuk en boeiend en heb een warme belangstelling voor de geschiedenis van onze gemeenten. *Namen en Jaren* geeft de feiten weer van welke voorganger in welke gemeente heeft gediend en in welke periode. Wij hopen dat de gemeenten hun winst hiermee doen, bijvoorbeeld bij het beroepen van een voorganger; zo staat dit werk voor *Namen en Jaren* ten dienste van de gemeenten. Maar ten diepste mogen wij hiermee de Heer van de gemeenten dienen."

Verbondenheid

Volgens br. Van Manen kan *Namen en Jaren* ook een rol spelen in de onderlinge verbondenheid tussen gemeenten. "Zo kunnen wij met elkaar meeleven en in dankbaarheid lezen en zo vernemen dat er zoveel voorgangers zijn die in dienst van de Heer een gemeente dienen. En met *Namen en Jaren* in de hand kunnen wij constateren dat er zoveel mensen zijn die de gemeente hebben gediend of nog dienen. Zoals al gesteld gaat achter die namen en getallen veel schuil; aan vreugden, soms ook aan moeiten en zorgen. Toch komen Gods beloften van zijn liefde, zorg en trouw voor en aan de gemeenten, voorgangers en zendelingen in die getallen en namen tot uitdrukking. Ondanks veranderingen, ondanks eventuele teleurstellingen gaat God zijn weg. Immers, Hij is de levende Heer die zijn gemeente bouwt!"

Informatie of doorgeven van wijzigingen: br. G. van Manen, Willy Brandtplein 80, 7007 LC, Doetinchem, tel. (0314) 324581.

Namen en Jaren in vogelvlucht

1984 - 1^e uitgave met historisch overzicht van voorgangers (1923-1984) met 179 namen

1988 - 2^e uitgave

1991 - 3^e vernieuwde uitgave, naast de gebruikelijke lijst met voorgangers zijn ook de zendelingen opgenomen. Voorts is er een tweede lijst met namen van Baptistengemeenten; beide lijsten gaan terug tot 1845: ds. J.E. Feisser, eerste voorganger in (eerste) Baptistengemeente Gasselternijveen

1994 - 4^e uitgave

1998 - 5^e vernieuwde uitgave, naast de gebruikelijke lijsten met voorgangers etc. is het jaar van het ontstaan van de gemeenten toegevoegd.

2002 - 6^e uitgave, nu een officiële uitgave van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, met inmiddels 318 namen van voorgangers etc. en 125 notering en van Baptistengemeenten. (Let wel: er bestaan nu geen 125 Unie-baptistengemeenten; er zijn gemeenten opgeheven, gefuseerd, uit de Unie getreden, opgesplitst in twee of meer zustergemeenten, etc. Bijv. Baptistengemeente Arnhem staat 3x genoteerd, als Arnhem, als Arnhem-Centrum en Arnhem-Zuid.) In de periode tussen twee uitgaven van *Namen en Jaren* wordt elk jaar een lijst met mutaties uitgegeven.

In de loop der jaren hebben aan *Namen en Jaren* meegewerkt: ds. N.J. van Beek (initiatiefnemer), zr. L.J. van Beek, br. J.C. Th. van Beek, br. G. van Manen, br. H. Lindeman en anderen die hulp van allerlei aard hebben verleend.

De zegen van God is krachtig!

Henk Wieringa

Dit jaar zijn wij als gezin op vakantie naar Duitsland geweest. We hebben daar rondgekeken in de regio Hessen. Uiteraard hebben we verschillende steden bezocht. Eén van die steden is Fulda, ook wel het Rome van Duitsland genoemd. De Dom van Fulda is indrukwekkend in z'n grootsheid. De in 574 te Dokkum vermoorde Bonifatius ligt er begraven. Als ik even stilsta bij het graf spreekt een man ons aan. Het is één van de leiders van de kerk te Fulda, Peter Martin Schmidt. Met hem beleven we een zegenrijke middag.

Leefregel

Peter Martin Schmidt vertelt met verve over Bonifatius. Het is alsof hij hem zelf heeft gekend, deze apostel van de

Duitsers. Hij schetst Bonifatius als een door God gedreven man die de verkondiging van het evangelie met de dood moest bekopen. Schmidt leidt ons even later rond in het Dom-museum. Wat me daar het meeste opvalt, heeft niets met Bonifatius te maken maar met een andere heilige uit de Rooms-katholieke traditie: Benedictus. Benedictus leefde van 480-547 en is vooral bekend geworden door de leefregel die hij heeft opgesteld. De leefregel is bedoeld voor monniken van de Benedictijner-kloosters en houdt in dat hun leven gericht moet zijn op nederigheid, gehoorzaamheid en het beheersen van hartstochten. Het doel van de regel: op aarde de glorie van God nastreven en vertegenwoor-

digen. Daartoe leeft men in afzondering maar de poorten van het klooster staan altijd open voor gasten van buitenaf die onderdak, eten of bescherming zoeken.

Vergiftiging

Als we in de Dom-kerk rondom het beeld van Benedictus staan, vertelt Schmidt waarom Benedictus staat afgebeeld met een gebroken beker. Zoals de leefregel al aangeeft, is Benedictus iemand geweest die het kloosterleven wilde ordenen. Niet iedereen is hier even gelukkig mee en de priester Florentinus besluit om Benedictus te vergiften. Op het moment dat Florentinus de beker aan Benedictus overhandigt, besluit die om er de zegen nog over uit te spreken. Als hij dat vervolgens gedaan heeft, scheurt de beker en vloeit de vergiftigde wijn weg. Als we de zegen van de Heer ontvangen, mogen we weten met welke geweldige kracht dat gepaard gaat!

Steunpilaren

Na ons bezoek aan het Dom-museum lopen we nog even weer door de Dom-kerk. Peter Martin Schmidt heeft zich weer teruggetrokken, maar even later meldt hij zich weer. Of we nog belangstelling hebben om de

naast de Dom gelegen St. Michaeliskirche te bekijken. We gaan graag op zijn uitnodiging in. De St. Michaeliskirche is een kerk uit 818. Het centrale gedeelte steunt op 8 pilaren. Aan de ene kant de profeten uit het Oude Testament: Jesaja, Jeremia, Ezechiël en Daniël. Aan de andere kant de evangelisten van het Nieuwe Testament: Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes. We kijken er naar en voelen ons gedragen.

Armenbijbel

In het vervolg van de rondleiding vraagt Schmidt ons wat het waardevolste in de kerk zal zijn. We kijken om ons heen en zien hier en daar ook wel wat goud blinken. Toch is dat niet het waardevolste. Schmidt wijst ons daar toe op een schilderij op één van de muren. Het is een zogenaamde armenbijbel. Het stamt uit een periode van groot analfabetisme en toont het verhaal rondom de kruisiging van Jezus. We zien de spijkers, de haan, het kruis, Jezus, de geldstukken, etc. Ook zo komt het verhaal van het lijden van onze Heer en van onze redding erg dichtbij.

Vriend

In de vakantie zijn we graag op onszelf. Er even heerlijk met het gezin tussenuit. Maar wat we deze middag in Fulda hebben mogen meemaken, hadden we niet graag willen missen. We voelen ons gezegend. Als we afscheid nemen, nemen we afscheid van een vriend. Peter Martin Schmidt voelt dat ook zo aan en onder tranen vraagt hij of hij ons de zegen mag meegeven. Dat doet hij vervolgens bij mij, bij Marga, bij Mark en bij Sandra. En we ervaren heel persoonlijk: de zegen van onze God is krachtig!

Foto's: M. Wieringa

Ander nieuws

Column over...

Vernieuwingen

S. Prost

De evangelist sprak met passie tot zijn toehoorders. Als doorgewinterde wetenschapper vroeg de aanwezige theoloog zich af of de spreker niet wat actueler in zijn boodschap kon zijn. Na de bijeenkomst sprak hij de evangelist daar op aan: "U brengt een totaal verouderde boodschap! U hebt de kerk vijftig jaar teruggevoerd." De prediker verontschuldigde zich hiervoor: "Het spijt me. Dat was mijn bedoeling helemaal niet. Ik had de kerk juist tweeduizend jaar terug willen voeren."

Vernieuwingen. We hebben er zo onze strijd mee. Veel gemeenten ervaren het. De discussie in ons blad getuigt er ook van. 'Thuisvoelen' is in het geding. Premier Balkenende, vandaag in Rome bij de ondertekening van de Europese grondwet, stelde de vraag: "Is de eenwording van Europa geen gevaar voor de eigen identiteit van elk land?" We worstelen ermee waarom mensen de Bijbel zo massief zijn gaan vinden. Waarom ze veel meer aan losse flodders zijn gaan hechten. En dan: Iederwijs, de jongste loot aan de onderwijstak. Geen duidelijke structuur meer. Op jouw tijdstip en naar jouw inzicht leer je lezen, schrijven en rekenen. Onmiskenbaar gevaar: keuzevrijheid kan gauw veranderen in leegte. Merkwaardig toch. Eeuwenlang is de tijd niet sneller of langzamer gegaan. Vervaardigd brood wordt nog steeds brood genoemd. Guldens nu Euro's of niet; we blijven het geld noemen. Ja, de tijd zal het leren.

Meegaan met vernieuwingen. Laat dat echter niet ten koste gaan van onze *band met de Heer*. Ook niet ten koste van de door God geschenken waardevolle *band met medegelovigen*. Gesmeed door kruis, opstanding en Pinksteren. Oud betekent niet versleten...

Reageren? s.prost@freeler.nl

Nigeria

De Baptisten Wereld Alliantie roept op tot gebed voor het Afrikaanse land Nigeria. In de laatste vijf jaar zijn meer dan 10.000 Nigerianen omgekomen in geweld tussen moslims en christenen. Er zijn ongeveer zo'n één miljoen Baptisten in Nigeria. Twee jaar geleden werden 14 gebouwen van Baptistengemeenten verwoest en in 2000 werd het Baptisten Seminarium in de provincie Kaduna totaal vernield. Moslims proberen van Nigeria een Islamitische staat te maken. In het noorden van het land zijn al diverse provincies die de Sharia wetgeving hebben ingevoerd. Straffen die o.a. worden uitgevoerd zijn amputatie van ledematen en dood door stening. Hoewel de Sharia officieel alleen voor moslims geldt, wordt ze algemeen toegepast en zijn met name vrouwen en de allerarmsten het slachtoffer.

BWA

Nepal

Door de zeer onstabiele politieke situatie in het land vinden er elke dag mensen de dood. De Nepalezen hebben het momenteel heel erg moeilijk, maar de christenen worden hierdoor alleen maar versterkt in hun toewijding aan God en besteden zeer veel tijd aan gebed. Jir Man Rai, directeur van de zendingsorganisatie van de Nepalese Baptisten Unie, vraagt gebed voor vrede in Nepal, voor voortdurende groei van de kerk en voor de veiligheid van voorgangers en evangelisten. Indrukwekkend is het verhaal van een kleine groep van gehandicapte gelovigen die 24 uur per dag, zeven dagen per week bidden voor hun land, hun volk en voor de kerk. In hun gebedsruimte hangt een doek met de tekst: "Totdat Hij komt".

BWA

Beslan

Het is inmiddels bekend dat de vier vermiste kinderen van de Totiev familie inderdaad zijn omgekomen. De kinderen zijn inmiddels begraven. Ouderling Tajmurat Totiev verloor vier van zijn vijf kinderen bij de tragedie. Zijn broer, voorganger Sergev, twee van zijn zes kinderen. Zoals eerder gemeld is één van de kinderen van voorganger Sergev ernstig gewond aan zijn ogen.

De Baptisten Wereld Alliantie stelt fondsen beschikbaar aan de Russische Unie, die op alle mogelijke manieren hulp biedt in Beslan. Ook wordt er geld ingezameld om de nieuwe vertaling van het Nieuwe Testament in de Ossetische taal te kunnen verspreiden. De baptistengemeente in Beslan heeft hier speciaal om gevraagd.

Uit het noodfonds van onze Unie is inmiddels 5000 Euro overgemaakt voor de slachtoffers van Beslan.

BWA

Saoedi-Arabië

De Indiase christen, Brian Savio O'Connor, die op 25 maart jl. in Riyad door de *moetawa* (godsdienst- en zedenpolitie) werd gearresteerd, is vrij. Hij is vandaag op het vliegtuig naar Bombay gezet, waar hij door vrienden is verwelkomd. Op 20 oktober werd de Indiase gastarbeider nog schuldig bevonden aan de verkoop van alcohol. Hij werd toen veroordeeld tot tien maanden gevangenisstraf met aftrek van voorarrest en 300 zweepslagen. De eerdere beschuldiging van verspreiding van het christendom kwam niet meer ter sprake.

Brian heeft nooit ontkend dat hij in Riyad godsdienstles gaf aan andere gastarbeiders. Hij beriep zich op een krantenartikel waarin gesteld werd dat buitenlanders in besloten kring hun geloof mogen praktiseren. Het bewijs dat hij in alcohol handelde zou bestaan uit bankbiljetten die in zijn broekzak gevonden waren, waarvan de nummers overeenkwamen met geld dat leden van de godsdienstpolitie in 'burger hem' betaald zouden hebben voor sterke drank. Brian O'Connor heeft altijd zijn schuld ontkend en geweigerd een schuldverklaring te ondertekenen. Hij suggereerde tijdens de rechtszitting dat de politie dat geld bij zijn arrestatie zelf in z'n zak gestopt moest hebben. Zaterdag 30 oktober werd hij al naar de luchthaven gebracht. Omdat hij het geld terug eiste dat hem bij zijn arrestatie op 25 maart jl. afhandig was gemaakt, heeft het tot 2 november geduurd voor hij werkelijk vrij was. Hij beschouwt de teruggave van zijn geld als een bewijs dat de autoriteiten hem onschuldig achten. Brian O'Connor heeft geen zweepslagen gekregen. Ook kreeg hij op de luchthaven van Riyad gelegenheid om z'n christenvrienden te omhelzen.

Open Doers

De 124^e jaarvergadering van de Unie

Janhes Hofman

Veel te vertellen

Op vrijdag de 22^e oktober 2004 was ik om 19.30 uur thuis. Terug van de 124^e Algemene Vergadering van de Unie te Utrecht. Maar er was niemand thuis. Jammer, want ik had zoveel te vertellen. Eerst wat nieuwtjes over personen, maar verder ook veel nieuws over de bijzondere avonden, over sommige momenten van de vergadering, en wat mopjes. Maar mijn vrouw was nog op haar werk. Eigenlijk kwam mij dat ook wel goed uit, dan kon ik nog gauw even een rondje hardlopen. Die twee-en-een-halve-dag zitvrees konden dan weer een beetje soepel gemaakt worden.

Toen wij 's avonds laat aan de koffie zaten, barstte ik los. Eerst de persoonlijk nieuwtjes. Niet altijd goed nieuws. Van het echtpaar dat ik kende van vroeger, van de jeugdkampen, dat ik altijd weer op de AV ontmoette, van hen was er nu maar één aanwezig. Hij was ernstig ziek. Verder had ik die en die weer ontmoet, en ook een oud studiegenoot. In 29 jaar hadden wij elkaar niet gezien. Wat zal hij gedacht hebben toen hij mij zag? En wat ging er door mij heen? Maar het was aller prettigst elkaar weer te spreken.

Ik voel mij op een AV net een bal in een ballenbak. De bak wordt voortdurend door elkaar geschud. Nu eens loop je met die op, dan ineens sta je met een ander in de rij. Heel boeiend. Wat ik dit jaar miste, was de folklore van de gastgezinnen. Als je je hebt opgeven voor een gastgezin is er eerst de spanning waar je terecht komt, daarna het boeiende van de ontmoeting. Maar over het gastgezin had ik dit jaar niets te melden, want de Unieraad had, door de nood gedwongen, zelf de AV georganiseerd. De Unieraad had alleen

hotels in de aanbieding! Velen zaten in een duur hotel, ik gezellig bij de kinderen in Harderwijk.

Bijzonder

Het was een bijzondere AV. Dat kwam vanwege het thema: Aanbidding. Het begon al op woensdagavond. De openingsavond. Vroeger presenteerde de ontvangende gemeente zich en de voorzitter van de Unie hield dan zijn openingstoespraak. Dit jaar werd het thema van de AV ingeleid. Meestal mis ik de woensdagavond. Twee dagen weg te moeten uit mijn dagelijks werk vind ik belastend genoeg. Maar vanwege de indringende oproep om vooral ook de woensdagavond mee te maken, reisde ik dit jaar eerder af. Het werd een bijzondere ervaring.

Peet Wijchers leidde deze avond en hield een toespraak over aanbidding.

Hij haalde een uitspraak van John Piper aan: 'God grootmaken (aanbidden) is niet terugbetalen aan God, maar meer willen ontvangen van God (genade!), zodat we meer van Gods werk in ons zien en onze blijdschap in God groter wordt.' Hierna mocht het combo uit Pernis de avond vullen. Onder leiding van het combo hielden wij een praise-avond, deden wij aanbidding en lofprijzing. Velen werden geraakt door de muziek en de tekst van de liederen en zij werden gesticht en bemoedigd. Zij beleefden een avond met en in hun Heer. Anderen niet. Voor hen hoeft het zo niet. Hun nuchtere geloofsbeleving heeft deze vorm van zoeken van en toeven bij God niet nodig. Hebben wij hier een generatiekloof?

De donderdagavond was eigenlijk ook een praise-avond. Totaal anders van invulling. Het Avondmaal stond centraal. Er was medewerking van de cantorij van de gemeente Silo te Utrecht en het koor van AV-gangers, dat op die donderdagmiddag liederen had ingestudeerd, alles onder leiding van Alyde Touwen. Teun van der Leer had de algehele leiding en hield de preek. Deze avond had ik niet willen missen. Teun gaf een prachtige uitleg van Openbaringen 4 en 5. Door de exegese kwamen wij midden in Openbaringen te staan, keken met Johannes mee de hemel in en deden mee met wat daar gebeurde, de lofzang tot God, want Hij regeert. Met liederen uit Taizé, met lofliederen overal vandaan, werd voor ons en met ons gezongen. Tijdens de rondgang van brood en beker zongen we: 'Eat this bread, drink this cup'. We braken zelf een stukje brood en gaven het aan de buurman/ vrouw met de woorden: "Het lichaam van Christus voor jou".

Met de beker zeiden we: "De vrede van Christus voor jou". De voorbeden werden afgewisseld met het lied: 'O, Heer, hoor dit gebed'.

Velen met mij vonden dit mooi, voor anderen stond het te ver af van hun dagelijkse geloofsbeleving. Zij vonden het wel mooi, maar te liturgisch, te doordacht en te perfect. De volgende ochtend zei één van de voorzitters van de AV, Hilda Wijnholds, terugziend op de beide avonden: "Hier kwam de bandbreedte van onze Unie in beeld".

Mopjes

Er valt altijd wel te lachen op een AV. Peet Wijchers vertelde van de boer die na elke warme maaltijd de Heer dankte voor het goede, en in elk gebed bad voor zijn knecht, want die had het ook niet gemakkelijk. De zoon van de boer pakte op een dag een kruiwagen, laadde die vol met aardappelen, bonen en kool, bracht dat naar de knecht en zei de volgende dag tegen zijn vader, nadat die weer voor zijn knecht gebeden had: "Pa, gisteren is je gebed verhoord".

Anne de Vries zat als kleine jongen vaak tussen zijn opa en oma in de

Het AV-koor oefent.

Financiën

Br. Bandstra gebruikte dit verhaaltje als inleiding op zijn vragen over de Unie-financiën. Hij miste blijkbaar nogal wat grijze cellen om de cijfertjes

goed te doorgronden. De overgang van het eigen Pensioenfonds naar het PGGM zou minstens 40.000 Euro meer voordeel op moeten leveren dan in de huidige cijfers naar voren kwam, maar die 40.000 Euro kon hij nergens terugvinden. Waar waren die gebleven? Een direct antwoord kon de Unieraad niet geven. De opzet van de Unie-financiën is nogal veranderd. Er wordt nu per

taakveld gebudgetteerd. Bovendien had de Unieraad een ander uitgangspunt: Er voor te zorgen dat de Unie-contributie, vanwege de overgang naar het PGGM, 10 Euro per lid per jaar naar beneden zou gaan. Dat is gelukt.

Meer dan 10.000 Euro werd teruggevonden vanwege de zeer dure AV van dit jaar. Volgend jaar is die weer voor het oude tarief, want de gemeente Hoogezand zal de AV op de traditionele, goedkope wijze verzorgen.

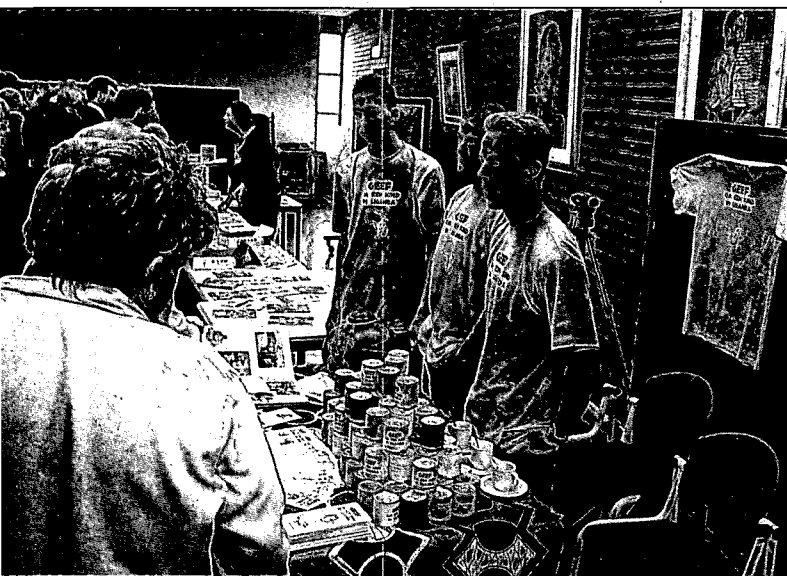
Wel proef je, als het over de Unie-financiën gaat, dat hier een zwak punt ligt van de Unie. Vele vragen werden niet, of niet afdoende, beantwoord. Een opmerking van de voorzitter van de Financiële Commissie der Unie, br. J. Minke, gaf ook weinig vertrouwen: De Unie is al enkele jaren financieel stuursloos. Als wij niet uitkijken, gaan hier straks gaten vallen. Mogelijk dat de nieuwe financiële man van de Unie, Joop Kruizinga, voldoende grip op de financiën krijgt.

Onze grenzen

In het Jaarverslag van de Unie kwam de opmerking voor: We liepen tegen de grenzen van onze fysieke mogelijkheden aan. Het was soms teveel wat de te kleine Unieraad moest verstouwen. Dit probleem dreigt nog groter te worden, doordat Fokke Kooistra, voorzitter van de Unieraad, en Eduard Groen, na drie inspannende maar ook fijne Uniejaren andere accenten in hun leven moeten leggen en besloten hebben de Unieraad te zullen verlaten.

Hierop deed Peet Wijchers, namens de staf, een wel zeer indringende oproep aan de AV om staande de vergadering op zoek te gaan naar namen voor de Unieraad en hiervoor voorbede te doen. De Unieraad heeft dringend behoefte aan nieuwe leden anders dreigt het werk te stagneren.

Zijn die nieuwe mensen er niet, of durven ze niet? Worden er niet te hoge eisen gesteld aan de kandidaat-leden? Met de taakomschrijvingen van de bestuurders en de daarbij behorende Selectiecommissie heeft de Unie de

Tijdens de pauzes was er tijd om enkele stands te bekijken.

kerk. Opa kon tijdens de preek wel eens wegdommelen. Dan zei oma tegen Anne: "Stoot opa even aan, want hij valt weer in slaap". Anne gaf opa een por. Waarop opa stevast tegen Anne zei: "Hé, zit toch eens stil".

Br. S. Bandstra, ondernemer uit Stavoren, heeft een zoon in de pubertijd. Die vroeg zijn vader eens: "Pa, weet jij de overeenkomst tussen de Bijlmerbajes en jouw hersenen? Ze hebben beide een structureel tekort aan cellen."

lat ook wel erg hoog gelegd, hoorde ik sommigen zeggen. De Selectiecommissie zou ook beter Commissie van Aanbeveling genoemd kunnen worden, zei de voorzitter van deze commissie!

PR

De gemeente Arnhem-zuid had een motie over de PR en de communicatie van de Unie naar binnen en buiten toe. Wij hebben nog steeds geen eigen web-site en wij hebben ook nog geen uniforme huisstijl. En op welke wijze zouden wij de bestaande informatiekanalen beter kunnen benutten? Leerzame opmerkingen van sommige communicatiedeskundigen werden hierover gemaakt. De motie werd aangenomen. Ook *De Christen* zal in de uitwerking van de motie aandacht krijgen.

De Christen

De Redactiecommissie had een beleidsstuk over *De Christen* opgesteld. De Commissie ziet dat de oplage achteruit loopt en vindt dat hier iets aan gedaan moet worden, omdat *De Christen* bij uitstek het communicatiekanaal van de Unie is. In *De Christen* kan de Unieraad haar informatie kwijt, kunnen gemeenten elkaar op de hoogte stellen van hun wel en wee en worden ontwikkelingen in kerk en samenleving aan de orde gesteld en proberen wij ten aanzien van alle mogelijke onderwerpen aan meningsvorming te doen. De Redactiecommissie vindt dat *De Christen* onmisbaar is voor de Unie. *De Christen* hebben wij nodig voor de bewustwording van de eigen identiteit en voor het wij-gevoel. Daarom zou *De Christen* bij elke Baptist op de deurmat moeten vallen, en ook gelezen moeten worden. De Unieraad heeft de mening van de Redactiecommissie

overgenomen en het beleidsstuk doorgestuurd aan de gemeenten en min of meer als voorstel op de agenda van de AV geplaatst. Helaas was de Unieraad niet in staat een financiële onderbouwing toe te voegen. Sommige onderdelen van het beleidsplan bleken dan ook 'onvoldoende doordacht en uitgewerkt te zijn, zodat de Unieraad het stuk terugnam en volgend jaar met een goed uitgewerkt plan zal komen.

Gemeenteopbouw en Evangelisatie

Door het aanstellen van Gemeenteopbouwwerkers heeft het werk van de Unie een extra impuls gekregen. De staf is breder geworden, er is breed overleg en er wordt een beleid ontwikkeld waarin het werk van alle taakvelden goed op elkaar afgestemd wordt. De Gemeenteopbouwwerkers voor-

zien in een behoefte. Veel gemeenten zitten op een dood punt en stellen de vraag: Hoe ziet onze situatie eruit, waar staan we en waar willen wij naar toe? Een Gemeenteopbouwwerker kan hierin helpen. De Gemeenteopbouwwerkers kunnen de gemeenten helpen een proces te starten van opbouw en vernieuwing, passend bij de plaatselijke situatie.

Ter vergadering kregen wij te horen, dat mogelijk ook in de gewesten werkwijzen ontwikkeld worden waarbinnen gemeenten en voorgangers elkaar kunnen helpen met Gemeenteopbouw.

Helaas wordt er nog weinig gepubliceerd over de bestaande gemeenteopbouwprojecten in de gemeenten Pernis, Krommenie, Appingedam en Groningen-Noord en missen we nog de eind-evaluatie.

'De Vinkenhof'

De Unieraad vroeg de gemeenten haar het mandaat te geven 'De Vinkenhof' te verkopen. Als je wat langer meeloopt, weet je dat dit onderwerp om de zoveel jaar weer op de agenda staat. Onze br. W. Hessels gaf in zijn brief aan de Unieraad aan hoe men in zijn tijd het één en ander onderzocht heeft en welke overwegingen er toen waren om 'De Vinkenhof' niet te verkopen. De Unieraad had vanuit financieel-economisch oogpunt naar 'De Vinkenhof' gekeken en zich afgevraagd of 'De Vinkenhof' nog wel past binnen de huidige organisatie. Veel afgevaardigden wilden de Unieraad niet het mandaat geven. Ze wilden eerst een goede (financiële) onderbouwing van het voorstel. De gemeente Emmen 'De Bron' kwam met een motie waarin men de Unie-

raad wel wilde mandateren, onder voorwaarde dat er goed overleg zou plaatsvinden met de gebruikers van het pand en de Financiële Commissie der Unie met de financiële onderbouwing akkoord zou gaan. Voor veel gemeenten bleek 'De Vinkenhof' meer te zijn dan alleen een financieel verhaal. Voor hen betekent 'De Vinkenhof' ook een stukje Uniegevoel en bepaalt 'De Vinkenhof' mede een stukje van het Unie-gezicht. De motie van Emmen 'De Bron' werd met ruime meerderheid van stemmen aangenomen.

Reglement inzake Voorgangers

In onze tijd moet de voorganger van hoge kwaliteit zijn en vooral werken vanuit zijn gaven. Met dit doel wil het Seminarium de opleiding van voorgangers inrichten. Maar dit is nog niet genoeg. Er moet ook aan kwaliteitsbewaking gedaan worden. Dat betekent dat de voorganger begeleid moet worden en regelmatig aan bijscholing moet doen. Dit laatste mag nooit een vrijblijvende zaak zijn. Tussen de Unie en de gemeenten, tussen de voorganger en de gemeente, zullen duidelijke afspraken gemaakt moeten worden. Dit botst niet met de autonomie van de gemeente, maar de autonome gemeente is juist gebaat bij een kwalitatief goede voorganger. Ook een strakke reglementering schaadt de zelfstandigheid van de gemeente niet, maar beschermt haar. Nu nog zijn er ingrijpende juridische affaires, omdat de positie van de voorganger niet goed geregeld is. Het Reglement wil hierin voorzien. Volgend jaar zal men met definitieve voorstellen komen.

Het Jeugdwerk

Vorig jaar heeft de bezuiniging van de overheid voor het jongerenwerk ingrijpende gevolgen gehad. De jeugdconsulent van de NBBJ moest ontslagen worden en andere drastische maatregelen volgden. De Unieraad zegde vorig jaar toe het bestaande werk van de NBBJ voort te zetten. Dit jaar werd door de Unieraad een Visie- en Beleidsplan voor het Jeugd- en Jongerenwerk gepresenteerd. Ook het bestuur van de NBBJ kon zich hierin vinden. Om te onderstrepen dat men samen oploopt en goed samenwerkt, kwamen Arjen Treuren, de taakbeheerder van de Unie voor het jeugdwerk, en Dick de Jong, de voorzitter van de NBBJ, tegelijk het podium oprennen en hielden samen het verhaal over het jeugdwerk. Opnieuw zijn de uitgangspunten voor het jongerenwerk geformuleerd. Eén daarvan is: 'God, Jezus Christus en de Heilige Geest leren kennen, in Hem geloven en Hem volgen'. De Unieraad en de NBBJ hopen samen alle gemeenten

Onze nieuwe Unievoorgangers: v.l.n.r. br. Fokkert, br. Wieringa en zr. Terwel.

weer bij het jeugdwerk te betrekken en willen vooral dienstbaar zijn aan de plaatselijke gemeente.

Hoogtepunten

Het voorstellen van mensen vind ik altijd een hoogtepunt. Dit jaar mochten wij kennismaken met Sylvia Butzelaar. Zij hoopt als arts uitgezonden te worden naar Kameroen. Het taakveld Zending & Diaconaat hoopt dat ook, maar er moeten nog wat procedures doorlopen worden. Sylvia vertelde van haar bekering en haar liefde voor haar Heer, en haar verlangen Hem dienstbaar te zijn. Zij heeft een sterke roeping voor Afrika.

Drie voorgangers hadden de erkenning van Unievoorganger gekregen. 'Vroeger' ging dit via een besluit van de AV, nu is dit een zaak van het College van Beroepbaarstellingen. Dit jaar hadden drie voorgangers een erkenning ontvangen. Henk Wieringa, Erry Fokkert en Martha Terwel. De

laatste, inderdaad, een vrouw! De voorzitter van het College van Beroepbaarstellingen, br. G. Bosveld, sprak hen toe, dankte vervolgens de Heer en droeg hen in gebed op. Tevens bad hij voor alle dienstdoende voorgangers. Een bijzonder moment. Maar wat is hier gebeurd? Zei niemand iets? Nee, niemand zei hier iets van! Niemand liep weg! In voorgaande jaren hebben wij hierover emotionele discussies gehad. Maar nu? Niets. Na de eerste vrouwelijke zendeling tachtig jaar geleden, hebben wij nu de eerste erkende baptisten vrouwelijke voorganger,

Martha Terwel.

Zegt dit ook iets van de bandbreedte van de Unie? Of van onze spiritualiteit? Onze liefde tot diezelfde Heer, het vele en het gezamenlijk bidden op de AV's, om Gods hulp en leiding. Werkt dit zich uit in een liefde tot elkaar en tot het geven van die extra ruimte? Ontstaat hier een nieuw Unie-gevoel?

De erkende voorgangers mochten de AV toespreken. Martha deed dat ook. Zij was zich van de gevoeligheden bewust. Zij zei dan ook dat sommigen met dit moment moeite zullen hebben. Vervolgens haalde zij een woord aan van de haar geliefde apostel Paulus: 'Hij die u roept, is getrouw'.

Zullen wij maar gewoon, met dit woord, vol vertrouwen, samen verder trekken?

Foto's: Y. Postma

Generatieconflicten in onze gemeenten?

Over de toekomst van onze identiteit

Jannes Reiling

Is er nog plaats voor de ouderen in de gemeente? Dat was in de laatste twee nummers van *De Christen* aan de orde. Een anoniem echtpaar gaf uiting aan hun frustraties over de luidruchtige diensten op zondag en verschillende lezers hebben daarop gereageerd. Zoals te verwachten was, waren hun reacties zeer uiteenlopend.

Nu heeft de redactie mij gevraagd of ik iets wilde schrijven over hoe dat vroeger was. Dat wil ik graag doen maar ik denk niet dat 'vroeger' ons veel heeft te bieden voor 'vandaag'. En omdat ik nog steeds hevig geïnteresseerd ben in wat er vandaag gebeurt, zal ik mij niet tot 'vroeger' beperken. Want de situatie waarin wij vandaag verkeren als Baptistengemeenten is heel anders dan die van 'vroeger'.

Vroeger

Eerst maar iets over hoe het was. Beter gezegd: hoe ik het mij herinner, want herinnering is nooit een herhaling van hoe het toen was. Laat ik daarom maar met mijn eigen verhaal beginnen: ik ben geboren in het gezin van een voorganger en opgegroeid in een Baptistengemeente. Om precies te zijn in twee, maar van de gemeente in mijn geboorteplaats Nieuw Weerdinge kan ik mij niet zoveel herinneren. Des te meer leeft bij mij nog de herinnering aan de gemeente in Hengelo die kerkte en leefde in de Jacob Catsstraat. Daan ben ik 63 jaar geleden gedoopt en daar heb ik het grootste deel van mijn Baptist zijn ontvangen. Het was een gemeente met een zangkoor en een heus orkest en ook een toneelclub die 'reciteervereniging' heette, want toneel was iets van de wereld. Ik denk dat die gemeente cultureel boven het gemiddelde uitstak. De kerkdiensten waren net als overal elders: gewone protestantse kerkdiensten met het kerkboek van de Nederlands Hervormde kerk en/of met Johannes de Heer.

De invoering van een eigen zangbundel *Lofzangen & Gebeden* bracht daar in nauwelijks enige verandering. Wij zongen psalmen en gezangen uit een bundel van de stichting van Ds. Hasper met een aantal Johan de Heer-

liederen achterin. Toen waren er ook al enkele gemeenten die alleen Johan de Heer gebruikten.

Maar belangrijker dan de bundels waaruit wij zongen was dat onze gemeenten leefden in een gesloten cultuur. De culturele ontwikkelingen van die tijd gingen aan onze gemeenten grotendeels voorbij. Het was de tijd van de 'zuilen' en de zuiltjes (waartoe wij behoorden). Natuurlijk waren er toen ook wel eens spanningen tussen de ouderen en de jongeren, maar die speelden zich af binnen een tamelijk gesloten groep. Het waren, als ik erop terugkijk, kleine dingetjes die de gemeenschappelijke cultuur niet aantastten. Het gemeenschappelijke geloof had daar eigenlijk niets mee te maken. Dat stond vast, ook al leefden we niet bij de gratie van belijdenisschriften (en hadden dus ook geen leerstellige twisten).

Al met al biedt het verleden naar mijn mening ons weinig uitgangspunten voor een juiste beoordeling van onze huidige situatie.

Cultuur versus geloof

Voor zo'n beoordeling moeten wij echter ook afstand doen van persoonlijke beleving en voorkeuren en proberen onze huidige situatie meer op afstand te bekijken. Dat is blijkens wat we al in *De Christen* hebben kunnen lezen, niet eenvoudig. Maar voor een goed verstaan van de tekenen der tijden moeten we het wel proberen. Om te beginnen moeten we onderscheid maken tussen geloof en cultuur. Geloof is in dit verband de *inhoud* van ons geloof, niet het geloof als overtuiging. Onder cultuur versta ik de manier waarop wij ons leven vorm en gestalte geven. Het spreekt vanzelf dat

geloof en cultuur niet van elkaar gescheiden kunnen worden, maar onderscheiden kan wel.

Welnu, als ik de bijdragen over dit onderwerp in ons blad lees, heb ik de indruk dat de pijn, als ik het zo mag noemen, niet bij het geloof ligt. In de preek herkennen onze shoppende broeder en zuster zichzelf. De *performance* van de dienst met muziek en zang vervreemdt hen. Dat is dus een

Onze gemeenten leefden in een gesloten cultuur.

kwestie van cultuur. Dat verschillen op dit gebied veelvuldig voorkomen, bewijzen de reacties die hun ontboezeming teweegbracht.

In de meeste gemeenten komen veel verschillen in cultuur voor, waarschijnlijk veel meer dan vroeger. Wat daarvan de oorzaak is of misschien een medeoorzaak is de vraag die we ons in de rest van dit artikel stellen.

Vandaag

Sinds jaren is de culturele geslotenheid die ons als Baptisten bijeen hield, afgebroken. De ontwikkelingen in de samenleving sinds de jaren 60 hebben die geslotenheid opengemaakt. Voor velen is dat een vorm van wereldgelijkvormigheid en dus negatief te beoordelen. Voor steeds meer mensen is dit een vanzelfsprekendheid geworden: de samenleving heeft veel meer invloed en doorwerking in onze gemeenten dan ooit te voren.

Boeken en muziek

Daarover zou nog veel te zeggen zijn maar dan is het eind zoek. Het mag ons duidelijk zijn dat de opening van en voor de cultuur waarin wij leven een onomkeerbaar feit is. Zuilen en grenzen zoals die in het grootste deel van de vorige eeuw hebben bestaan, hebben hun betekenis grotendeels verloren.

De samenleving heeft veel meer invloed en doorwerking in onze gemeenten dan ooit tevoren.

Deze ontwikkeling raakt niet alleen de kerken, maar de hele samenleving. Maar voor onze beweging komt er nog een factor bij, de toenemende invloed van de 'evangelische beweging'. Ik zet er dit keer aanhalingstekens omheen, omdat het meer gaat om een proces dan om een georganiseerde beweging. Natuurlijk zijn er organisaties maar zij raken de rangen en standen in onze gemeenten niet direct. Het evangelische proces daarentegen dringt wel terdege door in onze gemeenten.

Wat is de evangelische beweging precies? Qua geloof is het een rechtzinnige beweging maar niet dogmatisch. Eerder arminjaans dan calvinistisch maar uitgesproken conservatief. Qua cultuur echter is deze beweging veel vrijer in haar uitingen, veel bonter ook, eerder postmodern dan klassiek. Dat leidt tot een veel grotere vrijheid in de geloofsuitingen en in de samenkomsten. Moderne melodieën en instrumenten doen hun intrede, meestal gepaard met een groei in de geluidsomvang. Ook de identiteit van de gemeente vervaagt, want de evangelische beweging is niet denominatiegericht maar groepsgericht met een sterke nadruk op het persoonlijke geloof en op de eigen gemeente. In veel opzichten staan wij dicht bij de evangelische beweging. Maar onze eigen geschiedenis heeft een stempel gezet op onze identiteit die niet opgaat in het evangelische proces.

Ik ben ervan overtuigd dat er geen gemeente- of Uniebeleid zal zijn die deze spanningen en dit proces zal kunnen sturen. Hoe lang het evangelisch proces levend zal zijn en creatief, is vandaag de dag nog niet te overzien. Ik heb ergens het gevoel dat dit proces zich langzamerhand verder zal uitbreiden en onze Baptisten identiteit op de duur zal doen vervagen. Ik hoop het niet meer mee te maken.

Dr. J. Reiling is emeritus-voorganger en oud-rector van ons Seminarium.

Steven Curtis Chapman
- *All things new*
Sparrow, duur: 51:16 min.,
21,50 Euro.

2nd Chapter of Acts heeft eens een lied geschreven met de titel 'Last day of my life'. Dat is nou niet direct een dag waar je veel over nadenkt. Het is dan ook een confronterend lied. Zo'n confronterend lied heeft Steven Curtis Chapman op zijn nieuwste CD *All things new* staan. De titel is iets anders dan bij 2nd Chapter maar het zet je ook tot nadenken: 'Last day on earth'. Zo zetten alle 12 nummers je aan het nadenken. Ondertussen luister je naar hoogstaande (orkestrale, rock- en pop-) muziek van één van de meest gevierde artiesten aller tijden.

Steven Curtis Chapman verkocht meer dan 9 miljoen CD's. Hij heeft 41 nummer 1 hits op z'n naam staan en 47 DOVE-awards. Over zijn nieuwe werk zegt Chapman zelf: "Ik ben me de laatste tijd gaan beseffen dat God altijd alles nieuw blijft maken. Eigenlijk begin ik pas te beseffen wie God is, omdat Hij elke dag weer iets van zichzelf laat zien. Hij geeft elke dag weer 24 uur en een zonsopkomst; dingen die we voor lief nemen, maar die ons eraan moeten herinneren dat Hij, de grote Vernieuwer is."

Als ik met dit in m'n achterhoofd onderweg in de auto naar deze CD luister komt het slot van het nummer 'All things new' ineens veel dichterbij: Hallelujah zingt hij en ik zing het hardop mee... Hallelujah tot aan de

laatste dag van mijn leven. Hallelujah... tot in eeuwigheid.

De muziek van SCC blijft je pakken, ook op deze nieuwe schijf hoewel er muzikaal weinig nieuws onder de zon is. Wie al fan is, zal meer van hetzelfde te horen krijgen. Wie fan wil worden, kan best met *All things new* beginnen.

Henk Wieringa

A.G. Hoekema, W. van Laar (red.),
De wereldkerk op een vierkante kilometer. Migrantenkerken in Rotterdam, Utrecht 2004,
geïllustreerd 60 p., 8,50,
ISBN 90-72030-13-3.

Ooit vertrokken zendelingen via de Rotterdamse haven naar verre en vreemde streken. Op de plek waar zij scheep gingen, wonen nu de vreemdelingen zelf. Dertig jaar terug waren hier weinig christenen meer te vinden. Vandaag bloeien er tal van niet-westerse geloofsgemeenschappen. De havenstad telt ten minste negentig migrantenkerken.

De Nederlandse Zendingraad (NZR) ziet in hun aanwezigheid een nog weinig onderkende uitdaging aan kerk en samenleving. Reden om bij het 75-jarig jubileum te focussen op een vierkante kilometer wereldkerk, waar toekomstige vormen van geloven en samenleven zichtbaar worden. Dit boek biedt portretten van zeven gemeenten in de wijk Cool, waar meer dan de helft van de bewoners 'allochtoon' heet. Een fascinerende kennismaking met de kerk van de 21ste eeuw.

Het boek is te bestellen bij de NZR, Postbus 8092, 3503 RB Utrecht, 030-8801760, nzs@antenna.nl

nederlandse
zending
raad

"Het boek Jeremia boeit mij al jaren"

Interview met **Hetty Lalleman-de Winkel**

Dr. Hetty Lalleman-de Winkel woont al weer sinds de zomer van 2000 in Engeland. In Londen om precies te zijn. Ze is daar verbonden aan het Spurgeon's College. Daarvoor was ze zo'n 17 jaar verbonden aan ons eigen Seminarium. Het Oude Testament behoort tot haar vakgebied en haar 'favoriete' bijbelboek is Jeremia. Over Jeremia heeft ze een boek geschreven dat kortgeleden is verschenen als eerste deel van een nieuwe commentarenreeks op het Oude Testament: 'De Brug'. Hieronder laten we Hetty Lalleman aan het woord.

Gevraagd

Op een gegeven moment ben ik gevraagd om aan de serie 'De Brug' mee te doen door de initiatiefnemer Geert Lorein uit België. We hebben al een aantal jaren voorbereiding achter de rug. Eveline van Staalduine, die in plaats van mij is gaan lesgeven aan het Seminarium zit ook in de redactie. Allemaal veertigers – dat is voor gepromoveerde theologen redelijk jong – en we houden allemaal erg van ons vak!

Geboeid

Het Oude Testament heeft mij altijd bijzonder geboeid. Waarom? Tja, waarom houdt de één van piano spelen en de ander van een viool? Ik denk dat het gewoon aanleg, of een gave, is. Het Hebreeuws, de taal van het Oude Testament, heb ik altijd prachtig gevonden. En ik houd ook erg van geschiedenis. Maar het Nieuwe Testament ligt mij ook na aan het hart, hoor! Vooral het evangelie naar Johannes. Het boek Jeremia boeit mij echter al jaren. Ik ben er al zo'n 25 jaar mee bezig waarvan de laatste zes jaar voor het nieuwe commentaar. Het bijbelboek boeit me vanwege het persoonlijke karakter ervan. Meer dan in andere profetische boeken vinden we veel biografisch materiaal en ook klaagliederen en gebeden van de profeet. Het is

een heel rijk boek, vol beeldend taalgebruik en hoogten en diepten.

Roeping

Hoewel ik het moeilijk te beantwoorden vind, denk ik dat ik het roepingsverhaal uit Jeremia 1 het mooiste gedeelte uit dat bijbelboek vind. Dat God een jong iemand roept en hem al voor zijn geboorte bestemd heeft om zijn profeet te worden. Ik vind dat een prachtig voorbeeld van Gods betrokkenheid bij ons leven, zelfs al voor onze geboorte kent Hij ons. Het moeilijkste in Jeremia vind ik de gedeelten waarin hij om wraak voor de vijanden vraagt. In mijn nieuwe commentaar op Jeremia ga ik daar uitgebreid op in en ik ben wel van mening dat we die stukken genuanceerd moeten lezen. Als je ze in het juiste perspectief ziet, zijn ze niet zo 'bloeddorstig' als op het eerste gezicht lijkt.

Actueel

Hoewel er een flinke tijd tussen ons en Jeremia ligt en de wereld er anders uitziet, zijn mensen in de kern toch niet wezenlijk anders. Leg de krant eens naast het boek Jeremia en je merkt dat het Midden Oosten nog steeds een haard is van onrust en oorlogen. De wereld was toen niet minder dreigend dan nu, de individuele mensen niet oneerlijker of eerlijker dan toen. Zijn aanklachten over de manier waarop mensen elkaar bedriegen kun je zo naast de krant van vandaag leggen. Veel van Jeremia's pijn in de confrontatie met zoveel onrecht en zonde onder zijn eigen volk, kan ook de pijn van elke volgeling van Jezus Christus zijn. Tegelijk is het grootse van het boek Jeremia dat Gods trouw en genade er zo duidelijk in zichtbaar worden. De woorden die wij vaak bij het Avondmaal lezen; over het nieuwe verbond, komen uit Jeremia! Prachtige grote lijnen dus van Jeremia naar het Nieuwe Testament en naar ons toe.

Niet gemakkelijk

Mensen die nog nooit het bijbelboek Jeremia hebben gelezen, kunnen het beste beginnen bij de roeping in Jeremia 1 en dan 31:31-34. De gedeelten over het leven van de profeet zijn ook heel boeiend, bijvoorbeeld dat hij in een put wordt geworpen en hoe hij gered wordt. Verder is het boek natuurlijk geen gemakkelijk boek en ik moet erbij zeggen dat de NBG-vertaling van 1951 niet zo simpel is.

Wat ook jammer is, is dat die vertaling niet laat uitkomen dat grote stukken poëzie zijn. Als je dat beter laat uitkomen, krijg je een helderder overzicht over het boek. Nu zijn het vaak enorm lange gedeelten achter elkaar. En verder – je hebt ook bij dit boek wel wat uitleg nodig, achtergrondinformatie, verklaring van moeilijke woorden, enz. Dus ik zou zeggen: koop mijn commentaar... Dat is niet alleen bestemd voor predikanten, maar voor iedereen die Jeremia wil bestuderen, juist ook voor mensen die geen Hebreeuws kennen en alleen de NBG-vertaling (1951) of de Staten Vertaling voor zich hebben. De Nieuwe Bijbel Vertaling heb ik er nog niet in kunnen verwerken, omdat die nog niet officieel op de markt was.

Meelezen

Ik lees uitvoerig mee en geef adviezen voor het volgende deel, dat is Jesaja, en ook voor het daaropvolgende, Deuteronomium. Omdat we hopen dat zowel mensen uit de reformatische als uit de evangelische hoek (al geloof ik niet erg in die tegenstelling) gebruik zullen maken van deze serie hebben we steeds een meelezer uit beide richtingen. Een prachtig samenwerkingproject dus!

En ik ga zelf nog Amos doen in een deel dat een aantal profeten combineert. Het wordt een 14-delige serie die DV in 2018 zijn afsluiting zal beleven.

Commentaar op Jeremia

Erik van Duyl

Een geweldig boek is op de markt verschenen. Een meesterwerk dat ons helpt om de profeet Jeremia te doorgronden. Een bruikbaar naslagwerk voor een ieder die wil grasduinen in dit bij-

belboek; zonder dat universitaire opleiding een absolute voorwaarde is. Jeremia wordt ons gepresenteerd als de man Gods die wandaden aan de kaak stelt, profeteert en lijdt. We zouden hem echt te kort doen met de woorden dat hij zou "zeuren". De auteur komt uit eigen kring: dr. Hetty Lalleman – de Winkel. Zij heeft jaren van studie besteed aan dit bijbelboek en dat lees je!

De hoeveelheid aan commentaren en bijbelvertalingen geven al weer dat er grondig werk is verricht. Hetty Lalleman maakt gebruik van oude Hebreeuwse bronnen, de Septuaginta (oudste Griekse vertaling van het Oude Testament), de Targum (Aramese vertaling) en zes Nederlandse vertalingen. Het bijbelboek wordt bestudeerd vanuit vier invalshoeken; te weten:

vertaalkundig, historisch, literair en theologisch. Bij elke invalshoek wordt een icoon geleverd, opdat de lezer direct ziet op welk terrein hij of zij zich begeeft.

Wat het vertaalkundig werk betreft, zou men twifelen aan de oorspronkelijkheid van het boek. De auteur beschouwt, in navolging van theoloog A. van Selms, het boek geschreven in twee fasen door één schrijver: Baruch, de secretaris van Jeremia. Hij zou eerst een kladschrift hebben geschreven en deze later hebben uitgewerkt. Kort gezegd, de auteur acht de bron betrouwbaar.

Ingaande op de historische achtergrond wordt Jeremia geplaatst zo rond de 600 voor Christus. Als jongen wordt hij al geroepen door God. Profeterend aan de koningen van Juda ondervindt hij veel weerstand voor de scherpe woorden die hij spreekt. Hij voorziet de ondergang van het rijk van Juda. De profetie gaat in vervulling in het jaar 587 voor Christus. Jeremia zelf blijft achter en eindigt zijn leven als vluchteling in Egypte. In de jaren van ouderdom heeft Jeremia de hoop ge-

vestigd op de ballingen in Babel. Aan hen zal God de zegen doen weerkeren. Ook deze hoop zal terecht blijken.

Qua literair gehalte merkt de auteur op dat het geen chronologisch historisch boek is. Soms betreft het enkel berichtgeving, vaker zijn het woorden over de nabije toekomst en in Jeremia 30 t/m 33 wordt ons een waar vergezicht geboden. Daarnaast onthult Jeremia uitingen van zijn persoonlijk geloof met momenten van wanhoop en twijfel.

In theologisch opzicht beschouwt Hetty Lalleman het woord "sjoev" (= keren) als kernwoord in het boek Jeremia. Dit woord staat soms in het teken van afkeren en dan weer in de sfeer van omkeren of terugkeren. Jeremia wijst op de afkerigheid van het volk naar God. Zij hebben zich tot de afgoden gewend en dienen zich te bekeren. Het volk zal eigen land moeten verlaten, maar op Gods tijd weer terugkeren. Boven de zichtbare rol van het volk is daar het handelen van God. Hij keert zich tijdelijk van het volk af en laat het onheil geschieden. Echter, God vergeet zijn volk niet en roept op tot bekering. God zelf zal een keer brengen in het lot van het volk.

Een andere boodschap van Jeremia betreft het lijden. Het dieptepunt in zijn leven valt te lezen in hoofdstuk 20. Zijn desastreuze toestand is een weerspiegeling van de situatie waarin het volk verkeert. Jeremia leert te lijden en toch radicaal vast te houden aan de waarheid. Hij leeft met de wetenschap dat Gods wegen ondoorgronddelijk zijn. In dat opzicht geeft het leven van de profeet een parallel met Jezus Christus.

In relatie met de andere geschriften uit het Oude Testament lopen er theologisch gezien veel lijnen met het boek Deuteronomium. In literair opzicht lopen er sterke lijnen naar de Psalmen. Qua "traumatiek" heeft Jeremia veel gemeen met de profeet Hosea. Beiden hebben ze geleden aan hun boodschap en eindigen met het toezeggen van hoop door de genade van God. Het vergezicht over het nieuwe verbond (Jeremia 30-33) geeft met name een link naar het Nieuwe Testament. Immers in Jezus Christus gaat deze profetie in vervulling. Jezus zelf haakt in op deze profetie; Paulus doet dit in zijn brieven aan de Korintheërs en ook in de brief aan de Hebreeërs wordt de profeet meerdere

malen geciteerd. Johannes ziet vervulling van woorden van Jeremia in zijn beschreven Openbaring.

Zoals in aanhef al gezegd, vormt dit boek een praktisch en goed hanteerbaar commentaar op het bijbelboek Jeremia. Het gebruik van de iconen draagt bij aan het overzichtelijke karakter en de stijl van schrijven is toegankelijk. Wie vers voor vers gaat bestuderen, zal bemerken dat de meeste aandacht gaat naar de exegese van en de theologie achter de tekst. Opmerkelijk is dat de vooraf aangekondigde icoon voor de vertaalkundige invalshoek niet terug te vinden is in de bespreking per hoofdstuk. De gebruikte bronnen worden veelvuldig vergeleken, maar dit wordt uitgewerkt in de exegese zonder weergave van het naar mijn inzien toepasbare icoon.

Onlangs heb ik de woorden 'er komt een dag' uit Jeremia 31:31-34 gebruikt in een overdenking over de relatie tussen God en het volk Israël met het oog op de toekomst. Daarbij een lijn getrokken naar de woorden uit Romeinen 11:26-27 en Openbaring 7. Benieuwd naar de visie van Hetty Lalleman-de Winkel in deze werd ik licht teleurgesteld. De lijn naar het verbond met Jezus wordt gelegd, maar het eschatologisch aspect krijgt geen weerklank. Mogelijk ziet zij hier geen nog deels te vervullen profetie, maar dan toch jammer dat dit onbesproken blijft. Dit neemt niet weg dat ik erg enthousiast ben over dit boek en ieder aan wil raden bij een studie van het boek Jeremia dit als naslagwerk ter hand te nemen. Met vreugde over hetzelfde boek is mijn zoon vernoemd naar de profeet (hij heet Jerem). Een naam met een geweldige betekenis: de HERE doet verhogen / grondvesten.

Jeremia, dr. H. Lalleman-de Winkel, Uitgeverij Groen, Heerenveen, 2004, 296 blz., ISBN 90-5829-491-9.

Het boek is als eerste deel verschenen uit een te verwachten commentarenreeks op het Oude Testament onder de naam "De Brug" (een link tussen het Oude en Nieuwe Testament).

De auteur was verbonden aan het Seminarium van de Unie als docente exegese Oude Testament en thans als oud-testamentica verbonden aan het Spurgeon's College in Londen.

Zij promoveerde in 1997 op een dissertatie over de plaats van Jeremia in de profetische traditie.

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Harlingen: Laura Vollmuller (21 jaar) en Alinda Blank (19 jaar); Leiden: Jan de Boer (45 jaar) en Joop de Brieder (24 jaar).

Beroepingswerk

De raad van de Baptistengemeente Stavoren deelt mee dat zij een beroep heeft uitgebracht op ds. W. Greven (Dokkum/Kollumerzwaag).

Adressen

Het nieuwe adres van H.Noordhuis (TWO-student) is: Isebrandtsheerd 80, 9737 LK Groningen, tel. 050-5498750.

Zangavond Johannes de Heer in Hoogezand

De Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat organiseert op DV zondag 21 november 2004 om 19.00 uur een grote samenzang avond waar we alleen liederen zingen uit de bundel van Johannes de Heer. De meditatie zal worden gehouden door ds Bosveld uit Delfzijl. Met als thema 'Maranatha, Jezus komt! En dan...?!' Het orgel wordt bespeeld door organist dhr. E. Pöts uit Hoogezand. Het Chr. Mannenkoor Prins Alexander uit Hoogezand, o.l.v. dhr. W. de Boer verleend medewerking door een aantal liederen ten gehore te brengen.

Zangavond Johannes de Heer in Hoogezand

De Baptistengemeente Hoogezand-Beukemastraat organiseert op DV zondag 21 november 2004 om 19.00 uur een grote samenzang avond waar we alleen liederen zingen uit de bundel van Johannes de Heer. De meditatie zal worden gehouden door ds Bosveld uit Delfzijl. Met als thema 'Maranatha, Jezus komt! En dan ¼?!' Het orgel wordt bespeeld door organist dhr. E. Pöts uit Hoogezand. Het Chr. Mannenkoor Prins Alexander uit Hoogezand, o.l.v. dhr. W. de Boer verleend medewerking door een aantal liederen ten gehore te brengen.

Johannes de Heer Evangelie- en zang- avond in Borne

In het kader van Reveil 2004 heeft de Baptistengemeente Borne al een aantal keren een Johannes de Heer zang/evangelisatiedienst georganiseerd en gezien de grote opkomst blijkt dit keer op keer een groot succes te zijn.

Op 21 november a.s. organiseert de Baptistengemeente Borne daarom opnieuw een avond met veel zang uit de bekende bundel 'Johannes de Heer'. U bent in de gelegenheid liederen op te geven die u kent uit het verleden. Gelet op de onlangs verschenen nieuwe vertaling van de Bijbel is het thema deze keer: Gods Woord is nog steeds actueel.

Meditatie door br. Henk Mol uit Almelo. Muzikale medewerking door het zangkoor Immanuël uit Hengelo. Muzikale begeleiding van de samenzang door het combo Connection. Leiding samenzang br. U. Koster.

Officieel begint de zangdienst om 19.00 uur, maar u bent allen welkom vanaf 18.30 uur in het kerkgebouw aan de Twijnerstraat 6. Komt u vooral dan wordt het gezellig, en zingt het heel prettig!

R. Hoogerhuis

15de keer feest in Haulerwijk

In de Baptistenkerk te Haulerwijk mochten we in de herfstvakantie voor de 15de keer de Vakantie Bijbel Week organiseren. Drie dagen staat de kerk open voor alle kinderen uit het dorp en omliggende dorpen. Ook dit jaar kwamen er per dag ongeveer 140 kinderen op af. Het thema dit jaar was 'muziek/feest'. De ochtend begint met veel zingen, gebed en weer zingen. Daarna splitst de groep zich zodat de kinderen op hun eigen niveau het verhaal te horen krijgen. De eerste dag stond de zalving van David centraal. De tweede dag de gevangenbewaarder te Filipi en de laatste dag de bruiloft te Kana. De vertellers brachten ieder op hun eigen wijze de verhalen door bijvoorbeeld de gevangenbewaarder uit te spelen. Na het drinken gingen de kinderen aan het werk. Er werden dit jaar veel muziekinstrumenten gemaakt. De tieners van groep 8 en ouder hebben altijd hun eigen programma waarbij er ook een

dag gesport wordt in de sporthal. Voor de kinderen uit groep 6 en 7 was er een tamboerijnendans met schildknappen die hun eigen schild gingen maken. Deze dans werd op de laatste ochtend uitgevoerd, maar ook s' avonds tijdens de afsluitdienst. Gemma Glitter was elke dag ook op bezoek, omdat ze graag beroemd wilde worden. Eerst dacht ze dat ze bij Idols was, toen kreeg ze een extra been (iemand die drie benen heeft wordt toch zeker beroemd) en de derde dag had ze een rap. Daar werd ze beroemd mee, maar tijdens de afsluitdienst bleek dat ze er niet gelukkig door werd. Daar werd haar verteld dat als je Jezus toelaat in je leven je leven een feest mag zijn. In een kerk die vol zat met vele mensen die er anders nooit zijn, mochten we aan jong en oud het evangelie vertellen. Wat deze Vakantie Bijbel Week helemaal bijzonder maakte, was een sporthal met meer dan 180 kinderen. Als extra hadden we het theater 'Simon en zo' uitgenodigd die op dinsdagmiddag de kinderen gingen vermaken. Met hun programma Supergraan betrokken ze de kinderen in de gelijkenis van de zaaier. Ook daar in de sporthal werd er gezaaid en mogen we met zijn allen terug kijken op een geslaagde week. En tot slot hoorden we van de vele vrijwilligers nog: Volgend jaar weer hè en dat, zo de Here wil, zal zeker gebeuren.

Eviëte Huurman

Mijn genade is u genoeg.
2 Kor. 12:9

Zaterdagmorgen is rustig van ons
heengegaan, onze lieve moeder en
oma

**ANTJE AFLEN ROZEMA-
DEELSTRA**

* 24 maart 1914 † 16 oktober 2004

sinds 12 november 1993 weduwe van
Geert Rozema, dochter van Hendrik
A. Deelstra en Etje van der Deen.

Tot het laatst was zij betrokken bij allen
die haar dierbaar waren.

Trijnie en Henk
Etty en Henk
Wim en Diny
Henk en Reina
Joop en Carmen
klein en -achterkleinkinderen.

Correspondentieadres: Vlinderparkweg
100, 7423 SE Deventer.

De begrafenis heeft inmiddels plaatsge-
vonden.

*God heeft ons geen kalme reis beloofd,
maar wel een behouden aankomst.*

Moedig tot het laatste moment, maar door ziekte verzwakt, is in de zekerheid van de Opstanding en het Eeuwige leven, heden vrede van ons heengegaan onze broeder

KLAAS DE HAAN

* 25-03-1933   † 27-10-2004

Baptistengemeente Hoogezand
Beukemastraat.

*"Uw hart worde niet ontroerd;
gij gelooft in God,
gelooft ook in Mij."*
Johannes 14:1

Op 17 oktober 2004 is door de Here
thuisgehaald onze broeder

WIJBE KLOETSTRA

op de leeftijd van 88 jaar.

Baptistengemeente Noordbergum.

*"Wentel uw weg op de Here en ver-
trouw op Hem, en Hij zal het maken."*
Psalm 37:5

In de leeftijd van 99 jaar heeft de Here
tot zich genomen

DERK KLOOSTER

Groningen, 3 oktober 2004.

Baptistengemeente Groningen-Zuid.

*"Ik leer en onderwijs u aangaande de
weg die gij gaan moet; Ik raad u; mijn
oog is op u."*
Psalm 32:8

Op 4 oktober 2004 heeft God tot zich
genomen onze broeder

HENDRIK VAN DER SLUYS

in de leeftijd van 89 jaar.

Baptistengemeente 's Gravenhage.

*Ik ben de opstanding en het leven;
wie in Mij gelooft, zal leven,
ook al is hij gestorven.*
Joh. 11:25

Na een langdurig en geduldig gedragen
ziek-zijn heeft de Here tot zich geno-
men
onze broeder

GEORG MEIJER

* 30-05-1923   † 15-10-2004

Baptistengemeente
Hoogezand-Beukemastraat.

Veilig in Jezus' armen.

Verdrietig geven wij u kennis dat rustig
van ons is heengegaan mijn lieve
vrouw, onze lieve moeder, oma en
overoma

KLAASKE HOFMAN- PUISTER SIEN

in de leeftijd van 85 jaar.

Delfzijl, 30 juni 2004.

Baptistengemeente Delfzijl.

*Ik ga slapen
Ik ben zo...moe
Ik sluit mijn beide oogjes toe*

Na 8 jaar aan ons te zijn toevertrouwd
is ons lief dochtertje en zusje terug
naar haar Vader in de Hemel.

ANNIEK

* 23 januari   † 11 september
1996   2004

Tot ziens grote meid

Bert en Harette Hilberts

Rianne †
Marijke

7831 HN Nieuw Weerdeinge
Weerdingerkanaal n.z. 186a.

*"Kom by My, alle gear dy 't wurch en
swier beladen binne, en Ik sil jimme
rêst jaan."*
Mattheüs 11:28

Op 29 september 2004 is door de Here
thuisgehaald onze zuster

TETJE DE VRIES-OEGEMA

op de leeftijd van 70 jaar.

Baptistengemeente Noordbergum.

Op 5 oktober 2004 is op 73-jarige leef-
tijd overleden onze broeder

W. KOSTER

Baptistengemeente Harlingen.

Oktober 2004.

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

☎ 0591-623963

www.van-der-graaf.nl

Emmen - Heerlen - Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie
van Baptistengemeenten in Nederland.
Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal.

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen*
verschijnt op 26 november 2004. De
deadline voor het daarop volgende num-
mer is 2 december 2004.

De redactie houdt zich het recht voor
kopij niet of later, en eventueel geredi-
geerd en/of verkort, te plaatsen. Plaat-
sing van kopij houdt niet in dat de redac-
tie de mening van de auteur en/of geci-
teerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg
10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De
Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de
administratie. Voor betaling van adver-
tenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement:
schriftelijk bij de administratie voor 1 de-
cember van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Bap-
tistengemeenten in Nederland, Biltse-
weg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel.
030-2255660, fax 030-2251798,
E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wij-
ze dan ook worden overgenomen zon-
der schriftelijke toestemming van de re-
dactie. Een uitzondering geldt voor ge-
meentebleden van gemeenten aangeslo-
ten bij de Unie van Baptistengemeenten.
Bij overname hierin dient dan wel *De
Christen* als bron vermeld te worden,
evenals de naam van de betreffende au-
teur.

Blinden en slechtzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op ge-
luidscassette en in grootletter. Informa-
tie en opgave: Christelijke Bibliotheek
voor Blinden en Slechtzienden, Postbus
131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

PlantijnCasparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Het kan bijna niet aan je aandacht ontsnapt zijn: de Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV) is uit. Honderden keren heb ik de afgelopen tijd gehoord dat "ze er wel tien jaar over hebben gedaan". En natuurlijk heeft iedereen er een mening over. Als ik op die bewuste zondagmorgen de t.v. even aan doe, zie ik dat Annemiek Schrijver in gesprek is met professor dr. Bob Smalhout. Inderdaad, ze hebben het over de NBV en Smalhout vertelt dat hij vroeger als arts de Bijbel vaak gebruikte. "Het kwam voor dat iemand in de Bijbel las op de avond voor een operatie. Als ik binnenkwam, werd het boek snel weggestopt onder de dekens. Ik vroeg dan of ik iets mocht voorle-

zen". Dan zal hij wel regelmatig uit Psalm 139 hebben voorgelezen, want dat blijkt Smalhout's favoriete bijbelgedeelte te zijn "Nergens kunnen we aan God ontsnappen", dat is het verhaal van Psalm 139, uit welke vertaling je het ook leest. Smalhout doet zijn ontboezemingen in het programma "Het vermoeden". Dat is een IKON-programma en de IKON vervolgt de programmering op die ochtend met het muzikale "Songs of Praise". Dat is een programma wat even na zes uur 's avonds ook altijd via de BBC te volgen is. "Songs of Praise" komt dit keer vanuit de Keswick Convention. Men zingt buiten en het klinkt geweldig. Jong en oud zingt uit volle borst mee. De liederen worden afgewisseld met korte documentaires. Zo vertelt een echtpaar dat ze hotel-eigenaren vaak een korte vakantie bezorgen door een paar dagen voor hen in te springen. Ze zijn net christen geworden en dat heeft ze "rustiger en gelijkmoediger" gemaakt. Ondertussen wordt er alweer gezongen, z o n -

der beamer en gewoon met een papieren liturgie in de hand. Beelden van de natuur worden afgewisseld met beelden van de ultieme schepping van God: de mens die zijn lof zingt. Het is pure aanbidding van jong en oud. Ze zingen nieuwe liederen, maar ook traditionals zoals "een hert dat verlangt naar water". Een jongen springt er voor mij uit: hij draagt een t-shirt van Delirious!? en hij geniet omdat hij God groot maakt. Het programma besluit met een korte documentaire: Mary Hunter staat aan een meer en vertelt dat het deze plaats is waar haar broer Steve verdronken is. Als dat gebeurd is, leest ze Steve's dagboek en beseft ze hoe dicht Steve bij God stond. Dat heeft haar zelf voor God doen knielen en met haar mag jij weten: Hij leidt mij aan zijn liefdevolle hand.

Ds. Henk Wieringa

Ook al aan het lezen in de NBV?

Najaarsvolleybaltoernooi

Zaterdag 23 september was het weer zover, het volleybaltoernooi georganiseerd door de NBVB. Wij als tussenjeugd van de Baptistengemeente te Appingedam doen dit keer voor het eerst mee. Wat staat ons te wachten? Zullen er veel teams meedoen? En vooral, maken we een kans op een prijs? Er stond ons veel te wachten. In totaal deden liefst 27 teams mee, er was zelfs een team uit Zwolle. In onze poule waren 6 teams ingedeeld. De meeste wedstrijden verloren we, echter we hebben ook een paar (2) gewonnen. Uiteindelijk haalden we toch nog de 6^e plaats in onze poule (strengere scheidsrechter uit Veendam). Teleurgesteld?? Nee, inte-

gendeel.

De tussenjeugdleden waren zeer enthousiast. Het is fijn om samen met een teamsport bezig te mogen zijn. Bovendien ontmoet je zo ook medebroers en zusters uit andere baptistengemeenten van alle leeftijden (tussenjeugd, oudere jeugd, 20 plus en gemeenteteams). 23 april 2005 is het volgende volleybaltoernooi in Roden waar wij als tussenjeugd Appingedam zeker aanwezig zullen zijn. Een paar ingelaste trainingen kan voor ons, als team, geen kwaad. Alle volleybalteams, bedankt voor de sportieve dag. Theresa, Wim en Ralf bedankt voor het organiseren van dit toernooi, het was geweldig. Tot ziens op 23 april 2005!!

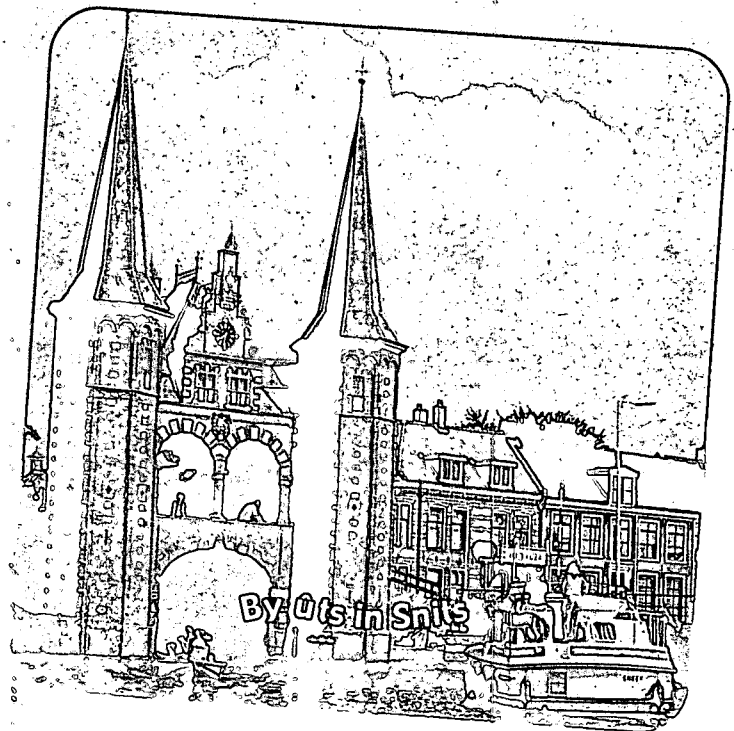
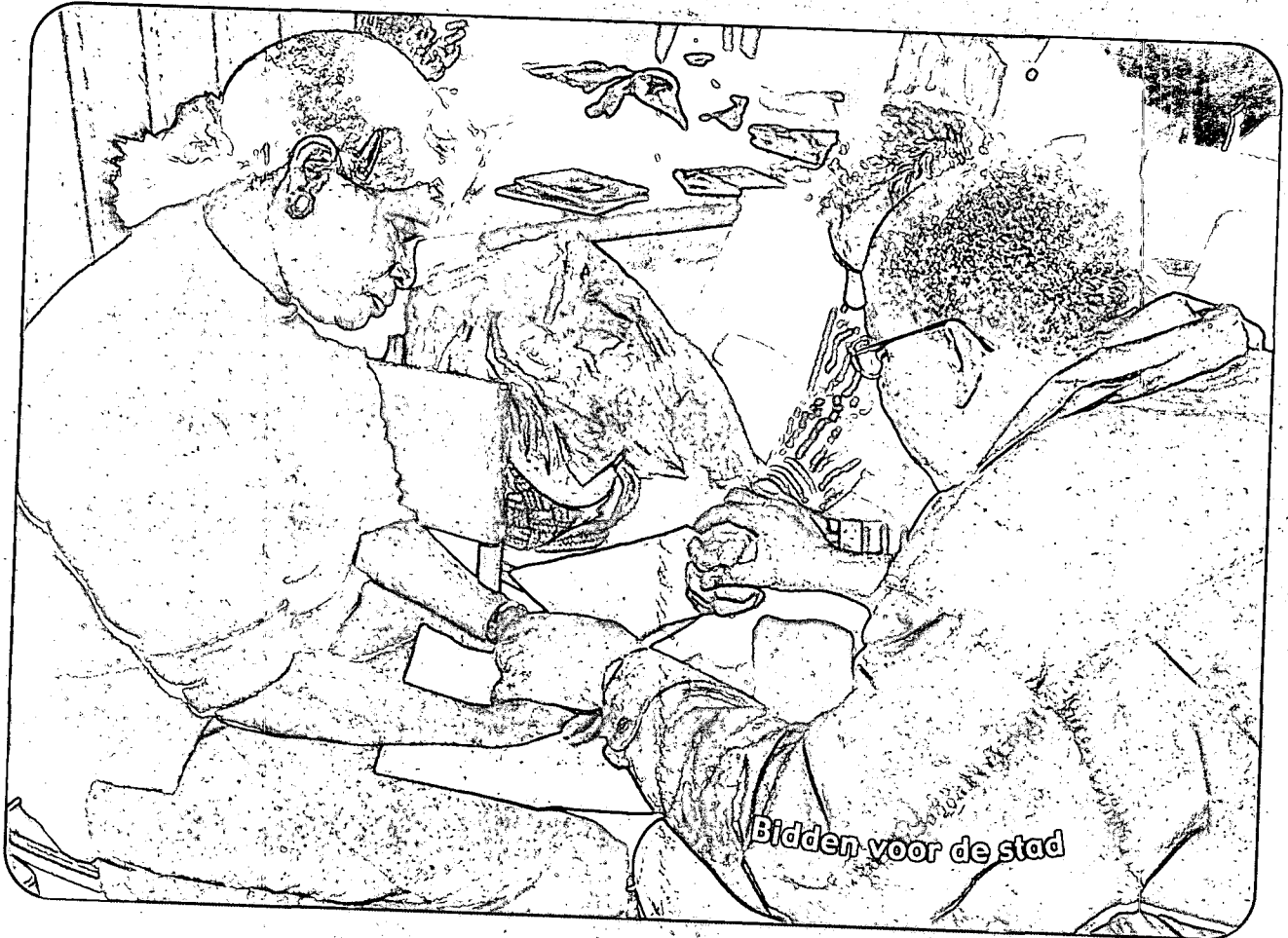
Louis Zigter,
namens de tussenjeugd
Baptistengemeente Appingedam.

Samenstelling: Janna de Zwart

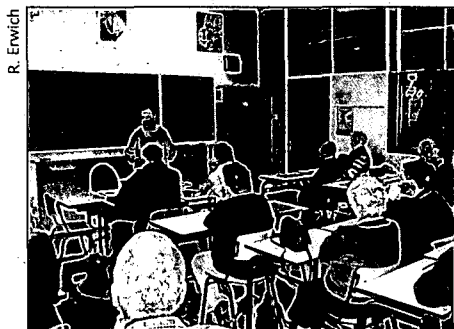

De Christen

Inhoud

Interview met student-voorganger ds. Harry Pot	3
De groeten!	4
Unienieuws	5
Column over... <i>Onderduiken</i>	5
By ûs in Snits	6
'Een tipje van de sluier' Miniconferentie over moslims en het evangelie	7

Bidden voor de stad	8-9
Bidden in Amersfoort: Een wereld van verschil	10

Woorden uit de Bijbel: Alleen voor de armen (Matteüs 11)	11
De Nieuwe Bijbelvertaling is er!	12-13
Uit het rijke leven van een Baptistenvoorganger (15)	13
Ds. Paul Brouwer naar Irak	14
Unie- en gemeentenieuws	14-15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
M. Stemmer
Stichting Evangelie & Moslims
Y. Postma

'Daarom, weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen'

De Adventtijd is aangebroken waarin het 'verwachten' centraal staat; de tijd waarin wij de geboorte van de Here Jezus 'verwachten'. In het Nieuwe Testament zien wij de belofte van de geboorte van de Messias, de Vredenvorst in vervulling gaan.

Hoewel in de Adventtijd dat verwachten wellicht groter zal zijn, verwachten christenen eigenlijk het hele jaar door de Here Jezus, namelijk met zijn wederkomst. In zijn leven hier op aarde vertelde de Heiland wat er allemaal te gebeuren staat voordat Hij weer zal terugkomen. Tegelijkertijd spoorde Hij zijn discipelen en daarmee ook ons aan om te waken, om Hem te blijven verwachten: 'Daarom, weest ook gij bereid, want op een uur, dat gij het niet verwacht, komt de Zoon des mensen' (Matteüs 24:44).

Sinds 11 september 2001 – na de terroristische aanslag op het WTC in New York – is er een zekere angst over de hele wereld gekomen. Ook de wederkomst van Christus kwam bij velen (weer) hoog op de agenda te staan en werd een belangrijk onderwerp van gesprek. En die angst lijkt steeds meer te worden doordat de aanslagen steeds dichterbij gebeuren, zelfs in ons eigen land.

Met de moord op Theo van Gogh is er ook een zekere angst in Nederland gekomen. En de nasleep ervan met diverse brandstichtingen boezemt alleen maar nog meer angst in bij de mensen, getuige de interviews met mensen op straat en anderen.

Maar er staat nog veel meer te gebeuren, zo staat in de Bijbel te lezen. In Jezus' rede over de laatste dingen en ook in brieven van apostel Paulus worden vele gebeurtenissen genoemd die voorafgaan aan de wederkomst van Christus. Juist in deze tijd kunnen de moeilijke ge-

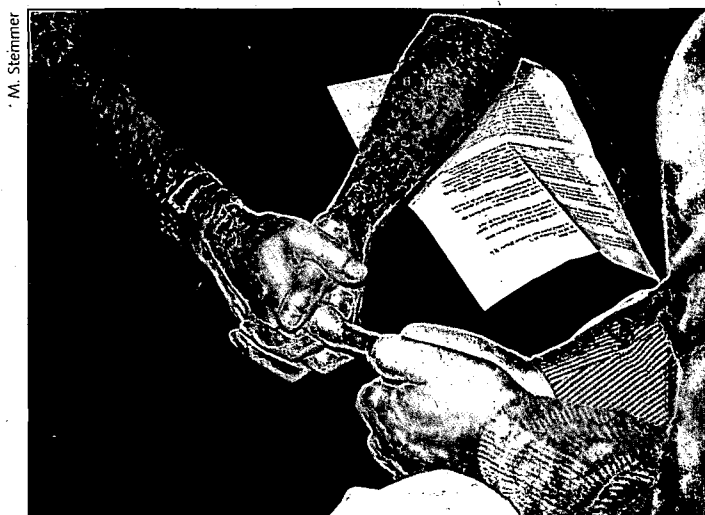
beurtenissen ook vertroosting geven, omdat dan de komst van Christus meer nabij is. In deze moeilijke tijden vinden wij vertroosting door het geweldige vooruitzicht zoals in Gods Woord staat geschreven.

Naast vertroosting geeft de nabije wederkomst van Christus ook een bepaalde verantwoordelijkheid. Verwachten wij ook daadwerkelijk de Here, staan wij klaar om Hem te ontmoeten? Een andere verantwoordelijkheid is getuige te zijn en het Evangelie uit te dragen. Dat gaat hand-in-hand met gebed en voorbede voor ongelovigen. Gebed voor een opwekking in ons land; gebed voor de verkondiging van Gods Woord en dat het Evangelie doorgang zal vinden; gebed ook heel speciaal voor de eigen woonplaats.

In dit nummer van *De Christen* vindt u een artikel over het stadsgebed in het algemeen en voor Amersfoort in het bijzonder. Verder kunt u lezen over de onlangs gehouden miniconferentie over moslims en evangelie, over ds. Paul Brouwer die als geestelijk verzorger van de krijgsmacht naar Irak gaat en een interview met student-voorganger Harry Pot. Verder in deze *De Christen* onder meer een artikel over de Baptisten-gemeente Sneek en over de NBV en de gebruikelijke rubrieken.

Veel leesplezier toegewenst.

Mariska Oegema

Student-voorganger ds. Harry Pot:

"Met de Bijbel mogen wij Gods Woorden lezen; dat fascineert mij"

Mariska Oegema

"In mijn jonge leven heb ik geleerd op de Heer te vertrouwen. Dat was niet altijd gemakkelijk. Een bijbelvers kon mij dan erg opbeuren in de wetenschap dat elk woord in de Bijbel Gods boodschap draagt; in de Bijbel spreekt God rechtstreeks tot ons, tot mij persoonlijk. Dat heeft mij altijd gefascineerd, en dat fascineert mij nóg. Het is een groot wonder dat wij met de Bijbel Gods Woorden in onze handen hebben; daar word ik diep door geraakt. En als je ergens van onder de indruk bent, wil je er ook meer van weten."

Aan het woord is ds. Harry Pot, parttime voorganger in de Baptisten-gemeente Roden die de 'baptistenvariant' in deeltijd aan de Evangelische Theologische Hogeschool (ETH) in Veenendaal doet. Hij moet nog enkele vakken afronden, stage lopen en de eindschrijft schrijven. Zijn fascinatie voor Gods Woord is voor hem reden geweest om in 1977 op 19-jarige leeftijd de (toen nog) Evangelische Bijbelschool in Doorn te volgen. "Daar heb ik met heel veel plezier gestudeerd en is de basis voor de omgang met de Bijbel gelegd."

Na de bijbelschool heeft Harry Pot in het bedrijfsleven een baan gevonden. "Maar na meer dan twaalf jaar kwam mijn functie door een reorganisatie te vervallen. Op datzelfde moment, zelfs in dezelfde week, werd ik in de baptistengemeente als ouderling bevestigd. Ik heb het ervaren als dat God daar waar een lege plek was ontstaan, zorgde voor een nieuwe taak", vervolgt hij. "Vanwege mijn bijbelschool-achtergrond werd ik in de periode dat onze gemeente vacant was, steeds vaker gevraagd voor te gaan. Tevens hebben verschillende mensen mij toen gewezen op de mogelijkheid aan het Seminarium theologie te gaan studeren. Na voorzichtig geïnformeerd te hebben bleek dat er juist in die tijd een samenwerking op gang kwam tussen het Seminarium en de ETH, de opvolger van de EBS. Voortbouwend op mijn EBS-diploma kon ik in de 'baptistenvariant' van de ETH instromen. Zo hebben mijn liefde en interesse

voor Gods Woord en de omstandigheden mij ertoe gebracht theologie te gaan studeren."

"De Bijbel is niet zomaar een boek dat uit de lucht is komen vallen. Nee, God heeft mensen willen gebruiken om zijn woorden op te schrijven."

Woorden doorleven

De studie theologie heeft zijn fascinatie voor de Bijbel alleen maar versterkt. "Je leert zo ook de achtergronden kennen. De Bijbel is niet zomaar een boek dat uit de lucht is komen vallen. Nee, God heeft mensen willen gebruiken om zijn woorden op te schrijven; het zijn geen droge woorden, maar woorden die door de verschillende auteurs doorleefd zijn", aldus ds. Pot. "En als wij die woorden nu lezen, is het belangrijk te weten hoe de geadresseerden het toen hebben begrepen. Pas dan kun je de vertaalslag naar vandaag maken, de woorden op jezelf toepassen en doorleven."

Ds. Harry Pot wil mensen stimuleren hun eigen relatie met de Heer te verdiepen en daarin zelfstandig te worden. "Er zijn genoeg mensen die wetenschappelijke kennis hebben over de Bijbel, maar daar gaat het niet om. Het lezen van de Bijbel moet iets in mensen teweegbrengen, het moet naar je hart zakken en deel van je leven worden. Door de Bijbel mag je God leren kennen", vervolgt

de student-voorganger. "Door stille tijd en bijbelstudie wordt je eigen relatie met de Heer verdiept. Bovendien raak je minder snel in de war als gelovigen verschillende dingen zeggen. Het is belangrijk dat jezelf weet wat God in zijn Woord zegt." Hij is dan ook groot voorstander van memoriseren van bijbelteksten. "Het gaat niet puur om uit het hoofd leren, maar om te weten wat er in de Bijbel staat en waar het staat. Als het nodig is, weet je het vaak weer te herinneren, bijvoorbeeld in gesprekken over het geloof, maar ook als je moeilijke momenten meemaakt. Bijbelteksten kunnen je dan weer opbeuren en moed geven om verder te gaan. Het zijn immers Woorden van God die ook aan jou persoonlijk gericht zijn."

Leerzaam

Inmiddels is ds. Harry Pot parttime voorganger (60 procent), postbezorger (40 procent) en als docent Nieuwe Testament verbonden aan de ETS voor 1 zaterdag per maand. "De combinatie voorganger/postbezorger vind ik heel leerzaam en vormend. Zo blijf je als voorganger in contact met de mensen om je heen en zie je wat hen bezig houdt en hoe zij hun leven invullen."

Student-voorganger ds. Harry Pot is aanvaard door de Commissie van de Opleiding, de Commissie van Beroepbaarstelling en de AV. "Daarmee wordt mij het vertrouwen gegeven dat ik de zaak van de Heer mag dienen binnen onze gemeenten en dat ik een positieve bijdrage aan de vorming en geestelijke groei van gemeenten mag geven."

De groeten!

Paul Prijt

hele bekende lied Ave Maria! Wees gegroet Maria, gij begenadigde. Bij het Ave Maria denken we (ten onrechte) meteen aan de Katholieke kerk en toen ik dit Bijbelgedeelte eens voorlas op een zangavond waar een katholiek koor aan meewerkte, zette de dirigent spontaan met zijn koor als 'cadeautje aan de protestantse dominee' het Ave Maria in!

Maria krijgt hier de groeten van God! Hier niet op een kaartje, maar heel persoonlijk naar Maria en in haar naam ons toe. Geen goedkope lege, holle woorden. "Wees niet bevreesd Maria want je hebt GENADE GEVONDEN BIJ GOD en je zult zwanger raken, een kind krijgen die je Jezus zult noemen! Hij zal de Koning van de toekomst zijn." Prachtige diepe woorden. God geeft ons zijn groeten! En die groet krijgt pas werkelijk betekenis in het Kind dat Maria verwacht! In de Here Jezus Christus.

In die belofte krijgen ook wij vandaag de groeten van GOD!

Wees niet bevreesd! Wat is er vandaag een angst onder mensen, ook onder jongeren, angst, onzekerheid. Velen zoeken daarom in allerlei zaken, occultisme, de sterren, horoscopen om maar iets van de toekomst te ontdekken. Terwijl de weg naar de Goede God voor velen gesloten lijkt, zoeken we naar alternatieven tussen hemel en aarde. Toch mogen we juist met kerstfeest horen dat God tegen de mens, tegen u en mij zegt: "Wees niet bang, ik wil er zijn voor jou." Jezus wordt Immanuel genoemd: God met ons. Hij wil bij je zijn in alle dagen, zowel de mooie als de verdrietige dagen.

In die groet horen we van een God van genade, van vergeving. Kerst kan niet zonder het kruis en de opstandingsmorgen. Van de kribbe zou Jezus naar het kruis gaan: daar toonde Hij werkelijk zijn liefde. Daar werd de tussenmuur weggebroken die scheiding maakte

tussen de Heilige God en de zondige mens, waardoor de mens weer in relatie met de hemelse Vader kan komen.

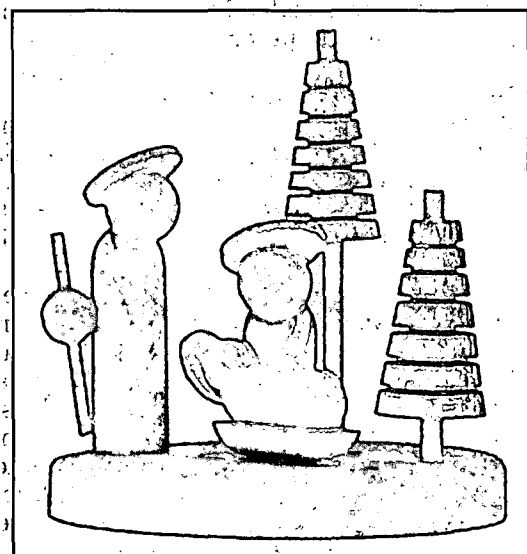
In die groet aan Maria horen we ook dat juist in dat Kind de toekomst gegarandeerd is. Hij zal de Koning van de toekomst worden. Hij zal eens de werkelijke vrede in deze wereld brengen.

De groeten!

Nu gebruiken wij die uitdrukking ook nog wel eens in andere zin: de groeten! Bekijk het maar, met de kerk en het geloof! Als we de enquêtes mogen geloven zegt 2/3 deel van de Nederlanders iets dergelijks! Tegelijkertijd zien we dat velen juist zoekende zijn. Op zoek naar wat echt en reëel is, ze kijken naar hoe wij ons geloof beleven en uitleven. Kritisch maar open.

Wij hebben naar hen toe een grote opdracht. Om samen het beeld van God die Hij in de Here Jezus heeft getoond weer te laten zien; ook aan een nieuwe generatie. Hij is de Weg naar de Vader, naar de toekomst, naar elkaar. Hij de Waarheid en het Leven, eeuwig leven. In die Naam krijgen we de groeten van God. Ook anno 2004!

Ds. Paul Prijt is voorganger van de Baptistengemeente Sittard.

Archief De Christen

In deze weken vallen ze weer bij tientallen op onze deurmat en tegenwoordig steeds meer in het postvak van de computer via e-mail: de kerstwensen en nieuwjaarsgroeten. Elk jaar levert dat weer een bonte verzameling op, met zelfgeschreven, voorbedrukte, ludieke of meer serieuze kaarten. Van familie, vrienden, bekenden maar ook van meer zakelijke relaties met wat minder persoonlijke stickers vanuit de computer of met woorden van werkelijke inhoud, of soms maar met alleen 'prettige feestdagen'.

God geeft ons zijn groeten! En die groet krijgt pas werkelijk betekenis in het Kind dat Maria verwacht! In de Here Jezus Christus.

Vorig jaar kreeg ik zelfs een heel bijzondere kaart in handen van waaruit je als je hem opendoet muzikaal een 'merry christmas' wordt toegewenst middels een ingebouwde muziechip. We kunnen van kerst soms zoiets goedkoops en pietepouterigs maken, een droomwereld, waarbij sommigen afhaken en zeggen: "dat past niet meer bij de werkelijkheid van de wereld en mijn leven."

Bij al die kerstgroeten moest ik denken aan die allereerste kerstgroet die Maria kreeg van de engel Gabriël (Lucas 1: 26-35). We lezen het in dat

Baptistenscheids-gerecht ingesteld

Op 15 oktober 2004 heeft de Unieraad het Scheidsgerecht in gesteld. Het driekoppige Scheidsgerecht van de Unie van Baptistengemeenten is belast met de beslechting van geschillen in de Uniegemeenschap.

In het verleden werden geschillen vaak behandeld door een per incident in het leven geroepen commissie van wijzen of door bemiddelaars. Gerezen geschillen kunnen echter niet altijd op deze manier worden opgelost. Al langere tijd bestaat in Unieverband behoefte aan een afzonderlijk rechtsprekend deskundig college dat met inachtneming van de kerkrechtelijke beginselen recht doet. Bij de vernieuwing van de Unie-organisatie in 2002 is hier nog aandacht voor gevraagd. In het licht van I Korinthe 6 is het passend om een kerkelijke rechtsgang te volgen en niet zozeer om de wereldlijke rechter te betrekken bij binnenkerkelijke geschillen.

Voor het behandelen van zulke geschillen is door de Unieraad een Arbitragereglement vastgesteld, dat beoogt de mede in de Bijbel genoemde elementaire beginselen van een behoorlijke procesorde gestalte te geven. Het Scheidsgerecht is bij het doen van (openbare) uitspraken gebonden aan dit reglement. Het Arbitragereglement staat binnenkort op de website van de Unie (www.baptisten.nl). Uitspraken van het Scheidsgerecht zijn bindend; er is geen mogelijkheid van hoger beroep binnen de Unie. De Unie van Baptistengemeenten in Nederland kent nu met dit arbitragereglement en scheidsgerecht – evenals vele andere kerkgenootschappen in ons land – een eigen, georganiseerde vorm van 'kerkelijke rechtspraak'.

Als leden van het scheidsgerecht zijn benoemd:

- drs. H. de Boer, tevens voorzitter (interim manager vanuit de Stichting Interim werkzaam bij diverse overheidsinstellingen),
- mr. M.M. den Boer (hoofd van een juridische afdeling bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat) en
- drs. W. Huizing (geestelijk verzorger Woonzorgcentrum Tabitha te Den Haag en stafmedewerker van Reliëf, Christelijke vereniging van zorgaanbieders)

Alledrie zijn lid van de Baptisten-gemeente te Den Haag. Het secretariaat van het Scheidsgerecht is geves-

tigd aan de Sjoukje Faberlaan 7, 2545 ET Den Haag.

Tijdens de Algemene Vergadering van de Unie van 20 t/m 22 oktober 2004 in Utrecht zijn de besluiten over het Scheidsgerecht aan de Algemene Vergadering voorgelegd. De AV heeft de Raad van de Unie de uitvoering van deze besluiten toevertrouwd.

Inmiddels is het baptistenscheidsrecht van start gegaan. Uiteraard leeft de wens dat er weinig geschillen zullen zijn.... Het scheidsgerecht heeft echter al wel een geschil in behandeling tussen een Drentse baptistengemeente en haar ex-voorzanger.

www.baptisten.nl

Op vrijdag 22 oktober jl. tijdens de AV is aan de afgevaardigden de website van de Unie gepresenteerd. Wie de website regelmatig bezoekt, merkt dat er sindsdien alweer het nodige is aangevuld en verbeterd. Op deze wijze creëren we een ontmoetingsplek en informatiepunt voor alle baptisten en presenteren we ons aan iedereen die ons op internet vindt.

Op de openingspagina nemen we nieuwsitems op die betrekking hebben op de Unie van Baptistengemeenten. Gemeenten kunnen onder gemeentenieuws berichten melden die voor meer baptisten(gemeenten) van belang zijn dan de eigen gemeente: een jubileum van de voorganger, de opening van een nieuw gebouw en dat soort zaken. Natuurlijk kunnen gemeenten niet al hun nieuws hier kwijt. Dat hoort op hun 'eigen' website thuis, die overigens wel binnen onze structuur kan worden ondergebracht (gemeentenam.baptistengemeenten.nl).

In de linker menubalk staan de meer inhoudelijke items: over baptisten, over de unie en over de vijf taakvelden. Het rechter menu bevat de administratieve en organisatorische items. Binnenkort zijn de namen van unieraadsleden en stafleden hier te vinden. Dit zal groeien naar een overzicht van mensen die op één of andere wijze bij de unie betrokken zijn.

Met het lanceren van de website zijn we er natuurlijk nog lang niet. Er zal een redactie worden samengesteld en er moet nog gewerkt worden aan een huisstijl. Deze activiteiten worden in de samenhang met de motie van Arnhem-Zuid over communicatie verder opgepakt en uitgewerkt.

Reacties op de site graag via administratie@baptisten.nl

Gert Vernhout

Column over...

Onderduiken

S. Prost

De bossen, in herfststooi, lokken ons. Dus er op uit. Langs het fietspad valt ons een eenvoudige wegwijzer op: Onderduikershol. Op de terugweg, langs andere fietspaden, weer die wegwijzer. Dan er toch maar heen. Na het zware klaphek leidt het slingerende pad ons naar het primitieve onderkomen. Schuilplaats voor leden van de Dievderd knokploeg tijdens de Duitse bezetting. We lezen de namen van de omgekomen strijders. Binnen is geen enkele verlichting. We proberen ons de oorlogssituatie in te denken.

Onderduiken. Sinds de moord op Theo van Gogh moeten ook wethouder Aboutaleb, politica Hirs Ali en politicus Wilders onderduiken. Niet voor een bezetting. Nu is de vrije meningsuiting – of wat daarvoor doorgaat – er de oorzaak van. Er worden interviews afgenomen met vragen als: "Wilt u, wil jij bepaalde personen onderdak verlenen?" Zo langzamerhand blijken de oren en ogen, ook van de overheid, open te gaan voor de grenzen van die 'vrije' meningsuiting. In satire, belediging en kwetsing. Grenzen ook van privacy. Respectloos omgaan met medemens. Te laat ingrijpen kan dramatische gevolgen hebben.

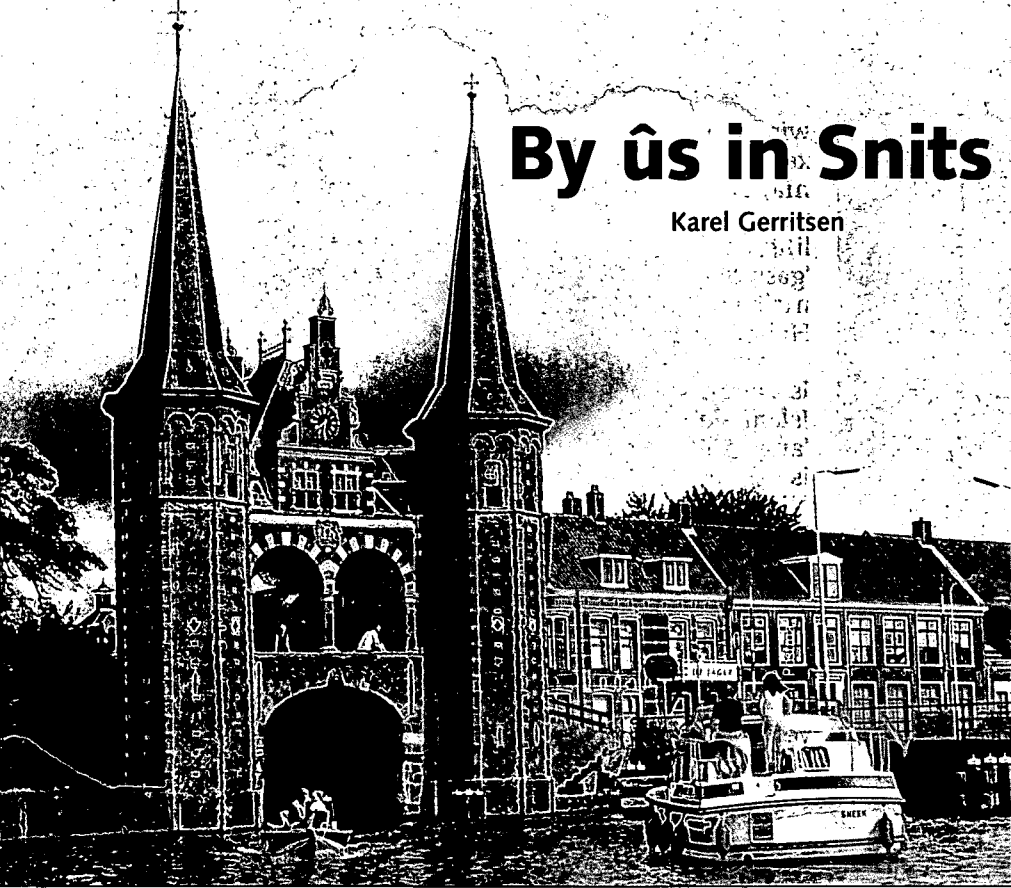
Enkele dagen geleden probeerden we ons de tekst te herinneren die we in het onderduikershol toch nog hebben kunnen lezen. Een speurtocht via concordantie, internet, bibliotheek, historische kring en gemeentehuis levert resultaat: Roelof Pot, de enige overlevende van de knokploeg, doet mij dan zijn verhaal. Een onderwijzer had tijdens hun verblijf een bijbeltekst in hout gebrand en aan de zijkant van de ingang opgehangen. Het was Jesaja 16 vers 3b: "Verbergt de verdrevenen, verraadt de vluchtelingen niet." Een roep om hulp. In een oorlogssituatie die toen niet tegen te houden was. Hoe groot is dan nu onze verantwoordelijkheid om vandaag wel erger te voorkomen?

Reageren? s.prost@freeler.nl

By ûs in Snits

Karel Gerritsen

ren. Steeds weer proberen we elkaar vast te houden en tonen we respect voor elkaar. Natuurlijk hebben wij in onze gemeente ook het verschil in geloofsbeleving van ouderen en jongeren. Maar ieder mag er zijn en dat betekent dat er een verscheidenheid is in aanbod van verschillende diensten. De Bijbel staat steeds centraal, maar dan is er begeleiding door het orgel en dan door het combo en dan is er een praiseband en dan ons zangkoor en dan het gospelkoor.

Er is aandacht voor jonge mensen in onze gemeente en dat hebben we vorm gegeven in het jongerenpastoraat. Naast de jeugdverenigingen wordt er vanuit dit jongerenpastoraat ook het één en ander georganiseerd voor onze jeugd. En onze jonge mensen krijgen bezoek van of gaan op bezoek bij de leden van het jongerenpastoraat. Ondanks spanningen proberen we ieder z'n plaats te geven. Dus is er natuurlijk aandacht voor de 'echte' baptisten, want wij zijn een 'echte' baptisten gemeente. Maar er is ook aandacht voor hen, die van andere geloofsgemeenschappen bij ons komen en het meest blij zijn wij met mensen, die geen christelijke achtergrond hebben en die te kennen geven met ons graag op weg te gaan.

Toekomst

We blijven ons inzetten om al die groepen en stromingen in één gemeente bij elkaar te houden, hoewel we beseffen dat zoiets in deze tijd geen gemakkelijke opgave is. Daarom zijn we in 2003 weer met elkaar om de tafel gegaan en via verschillende gemeenteavonden hebben we een opdracht en een visie ontwikkeld voor 2010. Iedereen kon weer meepraten en we hebben naar elkaar geluisterd en bij de uitwerking van het beleid zullen weer zo veel mogelijk jonge en oude en middelbare mensen betrokken worden. Er zullen weer spanningen komen en er zullen misschien mensen afhaken, maar er zullen er ook weer bij komen.

Twee zaken zijn altijd weer uiterst belangrijk nl. communicatie en geduld met elkaar. In Sneek ervaren we dat God ons juist deze opdracht heeft gegeven, opdat een ieder – jong of oud, blank of zwart, zwaar of licht in de leer, Groninger of Fries – in onze gemeente tot haar/zijn bestemming kan komen.

Ds. Karel Gerritsen is voorganger van de Baptistengemeente Sneek. Hij is één van de voorgangers die door de redactie is gevraagd te reageren op het artikel 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?'

Laastst moest ik in het ziekenhuis zijn bij br. H. Het was al een hele tijd geleden dat we elkaar gesproken hadden. De senioren in onze gemeente te Sneek hebben hun eigen pastor, vandaar. Maar nu br. H. in het ziekenhuis verbleef, was er voor mij de gelegenheid om even bij hem langs te wippen. Br. H. heeft vele jaren onze gemeente gediend als raadslid en ook voor andere klussen kon je bij hem terecht. We spraken eerst over zijn ziek zijn en over onze gezinnen. Over hoe onze kinderen het maakten en wie de meeste kleinkinderen had. Zo gaat dat onder opa's. Maar toen kwam het gesprek op de gemeente. Je ziet ons de laatste tijd niet zo veel meer. We zijn vaak met de caravan op stap. Maar als ik eerlijk ben... onze gemeente is onze gemeente niet meer. Er zijn zo veel nieuwe gezichten. Vroeger kende ik ze allemaal. En onze diensten zijn zo anders geworden. Er is zo veel lawaai met zo'n drumstel en dan al die liedjes uit dat gele boekje. We hebben toch onze eigen bundel?

Veranderingen

Ook in een 'oude' gemeente als Sneek (1880) heeft de tijd niet stil gestaan. Nieuwe mensen kwamen en anderen vertrokken. Er werden kinderen geboren en ouderen kwamen aan het eind van hun leven. Er werd gedoopt en er waren er die zich onttrokken of overgingen naar een gemeente van een andere snit. De gemiddelde leeftijd van leden en vrienden ging de laatste twaalf jaar naar beneden van 54 jaar naar 38 jaar. De groep jonge gezinnen

met kinderen vormt de grootste groep in onze gemeente!

Begin jaren negentig zijn we heel bescheiden begonnen met gemeente-opbouw. We hielden een uitgebreide enquête met heel veel vragen over onze gemeente. Met deze gegevens in de hand zijn we aan het werk gegaan om een open en gastvrije geloofsgemeenschap te worden. Of zoals J. Hendriks beschrijft: een vitale en aantrekkelijke gemeente. Een gemeente zonder drempels en zonder belemmeringen voor buitenstaanders. Er was aandacht op wijkavonden en in samenkomsten voor leraren, dienen en samen delen. De leiding van onze gemeente werd verdeeld in een bestuur en een pastorale raad. Onze samenkomsten kregen meer een open karakter. De kerkzaal werd zeer grondig verbouwd: banken werden vervangen door stoelen. De grote kansel werd vervangen door een verplaatsbaar kathedier. Naast het orgel kwam een piano en een drumstel te staan. De bundel *Opwekking* deed haar intrede. Naderhand kwam de bundel *Liederen voor de Gemeentezang*. Er is dus wel wat veranderd in de loop der jaren.

Spanningen

Waar veranderingen zijn, daar ontstaan spanningen. In de afgelopen jaren hebben we dat in Sneek steeds weer beleefd. Met name bij de ingrijpende verbouwing van onze kerkzaal kwamen heel veel gevoelens naar boven. We gaven elkaar de ruimte om deze gevoelens te ventileren en we probeerden goed naar elkaar te luiste-

Olof de Vries

'Een tipje van de sluier'

Miniconferentie over moslims en het evangelie

Enkele dagen na de moord op Theo van Gogh kwamen op 6 november jl. zo'n 35 mensen naar de conferentiedag, die georganiseerd was door het Seminarium en de stichting Evangelie & Moslims. In de laatste week verdubbelde zich het aantal deelnemers! Effect van de oplopende maatschappelijke spanning? Gedeeltelijk, misschien. Maar angst en gevoelens van bedreiging waren onder de deelnemers zeker niet de voornaamste reden van hun komst. In de gesprekken bleken velen goede persoonlijke contacten met moslims te hebben, in hun woonomgeving, op het werk, middels activiteiten in asielzoekerscentra.

Angst voor het vreemde

De eerste inleider nam ons direct mee naar een islamitisch land. Aan het begin van zijn presentatie draaide hij een geluidsband met de oproep tot gebed zoals die van de minaret over de stad wordt uitgegaten. Velen waanden zich weer op vakantie in Turkije of Egypte. "En wat voelt u bij het horen van die klanken?" Die vraag van de inleider prikte door tot in de grondlaag van de houding tegenover de Islam. De antwoorden lieten een palet van grondhoudingen zien:

- Onzekerheid! Geluiden uit een vreemde wereld die je niet begrijpt.
- Dwingend! Moslims moeten hun leiders gehoorzamen.
- Relativerend! Het is cultureel bepaald. Als Joden de Thora reciteren klinkt het ook zo.

Relativering vraagt nuchter nadenken. Het 'vreemde' van de Islam moet in onze westerse ziel kennelijk onder controle worden gebracht. Als dat niet gebeurt, gaat het met onze gevoelens aan de haal en roept angst voor het vreemde (xenofobie) op! Het Nieuwe Testament biedt nog een andere over-

winning aan op de xenofobie: de 'filoxenia', dat is de liefde voor de vreemdeling, vertaald met 'gastvrijheid' (Romeinen 12:13 en Hebreeënen 13:2).

Is angst voor de Islam terecht? Als 'angst van de straat' is zij voorstelbaar. Niet als angst van de kerk. Christenen weten dat zending en getuigenis vervolging kan inhouden. In onze multireligieuze samenleving begint het zendingsveld buiten onze voordeur.

Minicursus Islam

Wat en hoe gelooft de moslim? 'Gehoorzaamheid' is een trefwoord. Openbaring in de Islam is openbaring van Allah's wil. Deze moet gehoorzaamd worden. Zonde is een concrete daad van ongehoorzaamheid, geen grondhouding, zoals in het christelijke geloof. De Islam heeft een positief mensbeeld. De mens is wezenlijk goed en kan Allah's wil gehoorzamen. 'Heil' is onderwijs in de wil van Allah. Een zondaar is in principe tijdelijk van het rechte pad van de gehoorzaamheid afgedwaald.

God openbaart zich in een boek, de Koran. De aardse Koran is een letterlijke kopie van de hemelse 'moederkoraan'. Het geloof van een moslim is gebouwd op teksten. Alleen die hebben gezag. In gesprek met hen leggen dogmatische beschouwingen en geloofservaringen geen gewicht in de schaal.

Geloofsgesprek met moslims

Onderdeel van het programma was een gesprek met een voormalige islamiet die tot geloof in Christus is gekomen. In een workshop trad hij op als een imam die de verzamelde christenen moeilijke vragen over hun geloof stelde. "Jullie zeggen net als wij en Joden te geloven in één God. Maar dan is jullie leer over de Drie-eenheid toch dwaasheid? Eén is één en geen drie!". "De waarheid over iemands leven is één en niet vier. Maar jullie hebben vier evangelieverhalen over Jezus. Dat moet dan leugen zijn!"

Uitgaande van deze gespeelde gesprekssituaties werden een aantal richtlijnen gegeven voor een geloofsgesprek met moslims.

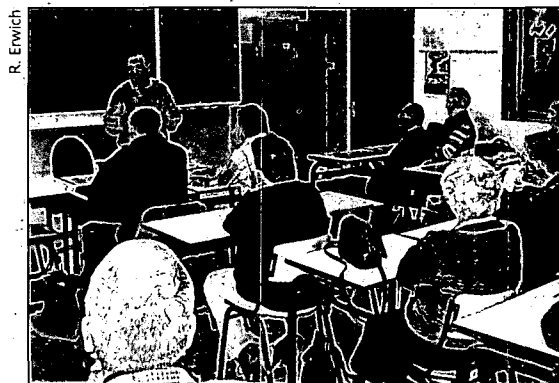
1. Voer het gesprek op basis van een

goede grondhouding. Spreek eerst met God over je gesprekspartner vóór je met hem/haar in gesprek gaat.

2. Heb een luisterend oor. Probeer eerst goed te begrijpen wat de moslim bedoelt te zeggen en waarom dat voor hem zo belangrijk is.
3. Ga niet redeneren maar communiceer in gezaghebbende teksten. Om een voorbeeld te noemen: Als het gaat om vier evangelieverhalen over Jezus, citeer dan het bijbelwoord 'Op het getuigenis van twee of drie zal een zaak vast staan'.
4. Wees niet tegen de Islam. Wees een getuige van Jezus Christus.

De vraag was onontkoombaar en werd dan ook gesteld: "Bidden christenen en moslims tot dezelfde God?". De inleiders antwoordden dat zij in hun contacten met moslims uitgaan van de volgende stelling: 'Moslims zijn in hun geloof halverwege de bijbelse God'. Evenals joden en christenen geloven zij in de éne God die hemel en aarde geschapen heeft. Het Oude Testament is ook voor moslims een boek waarin die ene God zich heeft geopenbaard. Moslims erkennen Jezus als één van de profeten. Het beslissende verschil zit hierin dat christenen belijden dat de éne God zich niet ten volle openbaart in een boek dat gehoorzaamd moet worden, maar in de persoon van Jezus Christus.

Het bezoeken van de miniconferentie was een inspirerende en blik en hart verruimende ervaring. Hopelijk is het

ook een aanzet om het contact met moslims op de gemeentelijke agenda te plaatsen. Wij nodigen gemeenten die hiermee serieus aan de slag willen uit om contact met het Seminarium op te nemen. Met de hulp van de stichting Evangelie & Moslims willen we dan graag een vervolg op de conferentiedag van 6 november aanbieden.

Prof. dr. O.H. de Vries is docent aan ons Seminarium.

In mei dit jaar is het Stadsgebed Amersfoort van start gegaan. In Stadsgebed Amersfoort komen kerken en christenen samen die hart voor de stad hebben, omdat zij geloven dat God hart voor de stad heeft. In het onderstaande artikel wagen we een poging enkele grondnoties te ontwikkelen als basis voor het stadsgebed.

De stad heeft een bijzondere plaats in de voortgang van de heilsgeschiedenis. Paulus zoekt in zijn zendingsreizen bewust de steden op als culturele centra met invloed over een wijde omgeving. Denk aan Jeruzalem, Antiochië, Efeze, Korinthe en Rome.

De stad is aan de ene kant de plaats van ontmoeting, van cultuur en creativiteit. Een plaats van bruisend leven. Aan de andere kant is de stad ook de plaats van menselijke overmoed, van ontredde en kwaad. Een plaats van gebroken leven. In de Bijbel is Jeruzalem symbool voor de stad waar God Koning is en waar vrede heerst. Babel is symbool voor de stad waar menselijke trots heerst. In onze tijd lijkt de stad het bruggenhoofd van een cultuur die 'van God los' is. Toch geeft God de stad niet op. De voleinding van de wereld zal leiden tot de nieuwe stad, Jeruzalem (Openbaring 21)!

Houding naar de stad

Hoe reageren we als christenen en kerken op de stad? Een multiple choice (eerlijk invullen!):

- Ik ben bang voor de grote boze stad (Kijk uit voor de stad!)
- Ik voel me verheven boven de grote boze stad (Ik ben veel beter!)
- Ik pas me aan om mee te kunnen doen in de stad (Ik hoor erbij!)
- Ik doe zoveel mogelijk mee, zonder 'besmet' te raken (Ik profiteer van de stad!)
- Ik heb medelijden met de stad (De stad heeft mij nodig!)

Terwijl het volk Israël in ballingschap is in Babel komt God met een verbazende, misschien wel verbijsterende opdracht: 'Zoekt de vrede voor de stad... en bidt voor haar' (Jeremia 29,7). Deze weg van God gebruiken we als model voor onze houding naar de stad. In contrast hiermee komen twee verkeerde agenda's naar voren.

Allereerst de strategie van Babel ten opzichte van de door hen overwonnen volken: *assimilatie*. Je kunt met ons leven. Je krijgt de beste banen, de beste opleiding (vergelijk Daniël). Je wordt zoals wij, intellectueel, sociaal, cultureel, geestelijk.

Daarnaast de strategie van de joodse profeten (zie Jeremia 28): *isolatie*. Doe niet mee in stad. God zal je snel terugbrengen naar Jeruzalem. Laten we alleen contact hebben voor zover het in het voordeel is van ons volk.

De weg die God wijst is: doe helemaal mee in de stad. Niet om er zelf beter van te worden (*assimilatie*). Ook niet in het belang van je eigen groep (*isolatie*). Maar voor de stad zelf. Dien de stad. Er volgt nog een opmerkelijke toevoeging: 'want in haar vrede, zal uw vrede gelegen zijn'. Vertaald voor vandaag, betekent dit een diep besef dat we als kerk de stad nodig hebben voor Gods koninkrijk! Gods koninkrijk is niet een vage spirituele dimensie. Het woord 'shalom', vrede voor de stad, om-

Bidden voor de stad

Oeds Blok

vat een totale bloei in alle dimensies: sociaal, fysiek, economisch, geestelijk (zie bijv. Jesaja 26; Psalm 72). Om deze vrede te laten stralen tot eer van God is de stad nodig!

Bidden voor de stad

Afhankelijk van God

We bidden voor de stad in de overtuiging dat God de Heer is van de wereld en de Heer ook van de steden. Hij is werkzaam in de steden. Bidden is je richten op God die werkt. Het gaat niet om een christelijke actie, niet om een gezamenlijke actie van kerken. Het heil hangt niet af van onze gedrevenheid of christelijkheid. Alles hangt af van God, die wil, en kiest en werkt. Het gebed voor de stad is een gebed, gericht tot God, die zelf al op de stad is gericht. In het bidden is dit een gereformeerd accent! Al kunnen gereformeerden hier geen monopolie op laten gelden... Ons afhankelijk naar God opstellen komt onder andere tot uiting in vasten en in stil zijn voor God om Hem te vragen: is er iets wat U wilt zeggen?

Ingeschakeld door God

Gebed voor de stad is geen 'onderhoudsgebed': kort, meer mechanisch, gericht op de eigen (kerkelijke) noden. Gebed voor de stad is een 'frontliniegebed'. Vanuit de stad, in veel opzichten inderdaad 'van God los', vragen we om genade. Er is een besef van urgentie, van de noodzaak van Gods aanwezigheid. Een diep verlangen God te kennen en zijn glorie te zien (vergelijk Exodus 33-34). God werkt daarbij niet 'in splendid isolation'. Hij schakelt mensen in, in de eerste plaats door te bidden. Dat is het eerste werk. Bidden is het eerste werk, omdat het ons richt op God, en Hem oproept tot zijn werk. Maar het schakelt wel echt in: bidden is werk, is ingenomen worden in het plan van God.

oor de stad

n Arjan Plaisier

Dat maakt ons actief. Om in een intiem contact met God te overleggen over zijn plannen en vrijmoedig te pleiten op Gods genade zoals Abraham deed voor Sodom (Genesis 18). En om met autoriteit te bidden voor de voortgang van zijn rijk van vrede. Fundament van dit gebed is de overwinning van Jezus Christus aan het kruis over de machten van zonde, dood en duisternis. Wij bidden in de naam van Jezus Christus, de Heer. Bidden en het zoeken van de vrede voor de stad gaan overigens hand in hand. Bidden maakt vindingrijk en al biddend zullen zich nieuwe wegen openen voor getuigenis en dienen in de stad. Je wordt als mens ingeschakeld. Bidden doet ertoe. Dit is een evangelisch accent! Al kunnen evangelischen hier geen monopolie op laten gelden...

Gericht op Gods koninkrijk

De grote vraag is: Wat mogen wij verwachten van gebed? Bij die vraag hebben we een Bijbelse visie nodig op de komst van Gods koninkrijk. Met de dood en opstanding van Jezus Christus is de vrede van Gods rijk definitief aangebroken. Jezus liet dat zien in zijn wonderen en prediking: "Het koninkrijk van God is bij u" (Lucas 17,21). Maar tegelijkertijd geldt dat Gods rijk pas in volmaaktheid zal aanbreken wanneer Jezus zal zijn teruggekomen.

Voor christenen is het zaak dat zij met allebei de realiteiten rekening houden. Nu al regeert God de wereld. Daarom hebben christenen *meer hoop* op verandering dan wie dan ook. We mogen verandering verwachten in mensen, genezing, verandering in kerken en in buurten. Tegelijk is deze wereld een slagveld tussen God en de boze machten. Er is veel verdriet, pijn en onvolmaaktheid. Dat maakt biddende christenen *meer realistisch* dan

wie dan ook ten aanzien van alle pogingen om hier al een volmaakte wereld te scheppen.

Onderzoek

Bidden in het algemeen is goedkoop. Het is ongeïnteresseerd bidden. In het gebed voor de stad zal voortgang moeten zitten door de stad en de wijken van de stad in kaart te brengen. In de Bijbel zijn boeiende voorbeelden te lezen van mensen die onderzoek doen met het oog op de voortgang van Gods werk. Een bekend voorbeeld zijn de verspieders die Mozes uitzendt om Kanaän te verkennen (Numeri 13). Paulus loopt rond in Athene, bezichtigt tempels en wordt geraakt door de vele afgodsbeelden die hij ziet in de stad (Handelingen 17,15-34).

Zo werkt het ook al lopend en inventariserend in je eigen stad. Je wordt bewogen en kunt gericht gaan bidden. Hart voor de stad begint met de stad en de mensen in de stad leren kennen. In afhankelijkheid van God

schuldig? Zijn wij voor de zwakkeren in de samenleving opgekomen? Hebben wij onze tijd en ons geld ten dienste van anderen gesteld?

Eenheid van het lichaam van Christus
Gebed voor de stad is oecumene in actie. Het is ook een manier om met elkaar in contact te komen. Nu is echter niet de interne oecumene het hoofdbelang. Die brengt vaak weer de oude tegenstellingen terug op de landkaart. Het hoofdbelang is waar Jezus zelf hartstochtelijk om bidt voor Hij sterft: 'Dat zij allen één zijn, opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt' (Johannes 17,21). In Handelingen 1 zien we de volgelingen van Jezus eendrachtig bidden en wachten op de kracht van de Geest (vergelijk Joël 2). De voorgangers van de kerk hebben de taak om hierin voorop te gaan.

Samen bidden voor de stad kan ook voor de interne verhoudingen heilzaam werken. Het gaat hier niet om

ga je samen als kerken antwoord zoeken op de vragen: 1. Wat is Gods bestemming voor mijn wijk/stad/regio? 2. Wat zijn de problemen en belemmeringen voor Gods koninkrijk in mijn wijk/stad/regio? 3. Wat is de situatie van de kerk in de stad?

Schuldbelijdenis

Als je als christenen deel wordt van je stad, ga je aan de ene kant meer zien van wat God geeft in de stad. Tegelijk krijg je een scherper zicht op de zonden van de stad, in het hier en nu en in het verleden. Niet om als kerk het vingertje te heffen over de morele verwording van de maatschappij. Dat is totaal misplaatst. Ons wordt ook een vraag gesteld: Wat hebben we als kerk gedaan aan wat niet goed is in Gods ogen? In hoeverre staan wij zelf ook

een goedkope eenheid, maar een eenheid die offers kost. Welk offer willen wij brengen als kerken en christenen voor de eenheid in liefde en waarheid, de eenheid van het geloof in Jezus Christus als Heer en Redder? Ook hier leidt bidden voor de stad tot zelfonderzoek. Willen wij werkelijk gaan voor Gods koninkrijk in onze stad?

Foto's: M. Stemmer

Ds. Oeds Blok is voorganger van de Baptistengemeente Amersfoort en geeft leiding aan de stuurgroep Stadsgebed Amersfoort. Ds. Arjan Plaisier is voorganger van de PKN 'De Brug' Amersfoort en geeft leiding aan de adviesraad Stadsgebed Amersfoort. Dit artikel verscheen eerder in het tijdschrift CVKoers.

Een wereld van Verschil

Christiane Zondervan

Zondagavond, 31 oktober 2004. Samen met een vriendin uit de katholiek apostolische gemeente rijd ik in het donker over slecht verlichte weggetjes naar de gloednieuwe – maar nog lang niet voltooide – wijk van Amersfoort, Vathorst. Hier vindt de tweede stadsgebedsbijeenkomst van Amersfoort plaats. Het is niet moeilijk de weg te vinden, want er gaan opvallend veel auto's en fietsen allemaal dezelfde kant op. We komen bij een modern wijkgebouw, waar de parkeerplaats al bijna helemaal vol staat. Er is een drukte van belang. (Later bleek dat er zo'n 180 mensen waren.) De meeste mensen heb ik nooit eerder gezien, maar er zijn ook mensen uit onze eigen gemeente en ook gezichten die me bekend voorkomen van de vorige gebedsavond. Er heerst een sfeer van blijde verwachting.

Oeds Blok, voorganger van de Baptistengemeente opent de avond, daarna leest Bert den Hertog, de pionierdominee van de Kruispuntgemeente in Vathorst met ons Psalm 24: "... Heft, poorten, uw hoofden omhoog, en verheft u, gij aloude ingangen, opdat de Koning der ere inga. Wie toch is de Koning der ere? De Here is sterk en geweldig, de Here, geweldig in de strijd..." Hij moedigt ons aan om God te prijzen en ons voor Hem te verootmoedigen. We zingen vier liederen, uit het *Liedboek der Kerken* en uit de *Opwekkingsbundel*. Sommige mensen heffen hun handen op, anderen zingen ingetogen.

Ter gelegenheid van deze gebedsavond is een video over de stad Amersfoort gemaakt om de voorbede concreet te maken. Op de video is het oude centrum met de vele, vele kerken te zien, en ook de andere wijken met elk hun eigen karakter. De burge-

meester van Amersfoort vertelt over haar visie op de stad, een stad met een hart, en geeft te kennen, dat ze weet dat veel goede dingen in de stad gebeuren door het werk van vrijwilligers uit kerken. Ze spreekt de hoop uit dat dat zo zal blijven en zal groeien. Aan voorbijgangers in de winkelstraat wordt gevraagd, wat zij van de kerken in Amersfoort merken. Het verpletterende, steeds weer terugkerende antwoord is: "Eigenlijk niets".

Aan voorbijgangers in de winkelstraat wordt gevraagd, wat zij van de kerken in Amersfoort merken. Het verpletterende, steeds weer terugkerende antwoord is: "Eigenlijk niets".

De stadsvideo krijgt groot applaus, maar de bittere nasmaak van de realiteit dat mensen in de stad 'eigenlijk niets' van de kerken merken, blijft bij mij hangen.

Het stadsgebed is natuurlijk voor heel Amersfoort, maar deze avond bidden we speciaal ook voor de nieuwe wijk Vathorst en de gastkerk de Kruispuntgemeente, een samenwerkingsgemeente van de Nederlands-gereformeerde kerk, de Christelijk gereformeerde kerk en de (Hervormde) Adventkerk. Zo zal bij elke stadsgebedsavond weer een andere wijk van Amersfoort speciale aandacht krijgen. Bert den Hertog vertelt over de problemen in deze nieuwe wijk, waar juist doordat alles nog zo nieuw is veel spanningen ontstaan. De wijk heeft bij de inwijding het motto meegekregen: 'Een wereld van verschil'. Mag deze avond het begin worden van een werkelijk verschil? Geraakt en gemotiveerd door Psalm

24, de video en het verslag over de wijk beginnen we in groepjes van drie te bidden. Er is een papier met gebedspunten uitgedeeld. Er wordt ook aangeboden dat mensen, die liever stil willen bidden zich daar vooral vrij in moeten voelen. Zo'n half uur lang is het een geroezemoes van gebed. Als het steeds stiller wordt, begint de muziekgroep een nieuw lied te spelen: 'Stad met een hart', dat speciaal voor Amersfoort gemaakt is door Jaap Wisse. (Dit lied is te beluisteren op de website van het stadsgebed, waar binnenkort ook de stadsvideo te zien zal zijn: www.stadsgebedamersfoort.nl) De bedoeling is dat dit lied in alle kerken in Amersfoort als een gebed voor de stad gezongen zal worden.

Aan het einde van deze indrukwekkende en hoopgevende avond zingen we de wijk Vathorst het lied 'Vrede zij u' toe. Ik ben erdoor geraakt dat we in deze nieuwe wijk zo'n fundament van gebed hebben mogen leggen. Ik weet dat velen erg dankbaar en verwonderd zijn dat het mogelijk is om met broeders en zusters uit zo veel verschillende kerken te bidden en te zingen.

Ik ben erdoor geraakt dat we in deze nieuwe wijk zo'n fundament van gebed hebben mogen leggen.

Met mijn vriendin loop ik naar de auto en we rijden haast stapvoets in de lange stoet auto's weer terug naar onze eigen buurt. "Dit hadden we niet willen missen" zeggen we tegen elkaar en merken dat we hoop en geloof voor een nieuw werk van God in onze stad in ons hart mee naar huis nemen.

Zr. Christiane Zondervan is lid van de Baptistengemeente Amersfoort.

Alleen

Matteüs 11

Die Gemeinde

Jezus, de Messias; is gekomen om aan de armen het evangelie te brengen. Je zou dit het thema van ons hoofdstuk kunnen noemen (vers 5b): De armen ontvangen het evangelie! Zij omarmen het.

Er is in de Bijbel een theologie over en van de armen. In het Oude Testament klagen de profeten, met name Amos, de rijken aan. Als de rijken in hun vroomheid geen oog hebben voor de armen, dan stelt hun godsdienst niets voor. De wet in het Oude Testament biedt de armen bescherming. Voor de armen is een deel van de tienden, met het oog op hen is er een sabbatsjaar, waarin kwijtschelding van schulden plaatsvindt.

Jezus sluit zich aan bij wet en profeten. Barmhartigheid wil ik, geen offers, zei Hij. Johannes de Doper en Jakobus vullen heel concreet in wat armenliefde betekent. Jezus zelf ziet om naar de armen en is één van hen. In Matteüs 25 vereenzelvigd Jezus zich met de arme. Hij heeft geen plaats om zijn hoofd neer te leggen. Jezus is gekomen in nederigheid en armoede. Jezus prijst de armen gelukkig, want

voor hen is het Koninkrijk der hemelen. Paulus schrijft: Hij was rijk, maar Hij is om u arm geworden, om door zijn armoede u rijk te maken. Matteüs zou een commentaar op deze tekst kunnen zijn.

Er is ook een spiritualiteit van de armoede. Je hebt de houding van de arme nodig om Jezus te kunnen ontvangen. Niet de houding van de rijke en de zelfredzame, de hoogmoedige, die het zelf wel weet en zelf wel kan. Maar de houding van de arme, die de kwetsbaarheid van het bestaan kent, en zijn hand ophoudt, en zijn hand uitsteekt om gered te worden.

Is deze Jezus, die zich richt tot de armen; de houding van de arme heeft, wel de Messias, die komen zou? Dat is de vraag van Johannes de Doper. Hij verkondigde een andere Messias. Die als rechter zou optreden. De wan is in zijn hand. Hij scheidt het kaf van het koren. Hij zal met kracht komen als Heer over het heelven. Hij zal Gods rijk vestigen. Maar Johannes zit in de gevangenis. Waar blijft de Messias?

Hiervoor verbleef Johannes in de woestijn. Ook hij leefde sober. Zijn boodschap was radicaal. Hij hekelde de wantoestanden. Ook koning Herodes durfde hij aan te pakken. De mensen liepen naar Johannes' uit. Johannes was populair onder het volk. Dit zou de reden geweest zijn (volgens Josefus) dat Herodes hem in de gevangenis opslot en hem later lijkdeerde: Jezus zegt van Johannes: Hij is meer dan een profeet. De grootste die ooit geboren is. Hij is Elia, die

aan het eind der tijden weer zou komen om de komst van de Messias voor te bereiden. (Johannes is de grootste, maar in het koninkrijk der hemelen is de kleinste groter dan hij!)

Jezus laat aan Johannes, die in de gevangenis zit, de mededeling overbrengen: Zegt hem wat u hoort en ziet. Let op die volgorde, eerst horen, dan zien. Blinden zien en armen ontvangen het evangelie. En zalig is wie aan Mij geen aanstoot neemt. Dit laatste is een waarschuwing aan Johannes. Johannes loopt het gevaar zich te ergeren (Paulus zal dit thema, van de ergernis aan Jezus, later uitwerken). Dat ergeren betreft niet de grootheid van Jezus, maar juist zijn nederigheid.

Wie wil er nou een Messias die arm is, die de weg van de minste gaat, zachtmoedig en nederig is? Het kruis lijkt toch het definitieve eind van de Messias! Als een schaap dat ter slachting geleid wordt en zijn mond niet opent. Waar is de glorie? De overwinning? De mens wil toch het grootse, het gloria, het halleluja, de opwekking?

Onbegrip, verzet en afwijzing komen wij in ons hoofdstuk tegen. Zo moet waarschijnlijk ook vers 12 uitgelegd worden (zie vertaling *Groot Nieuws*). De mensen willen het grootse aan Jezus zien. Graag het ene na het andere wonder. Maar zelfs dat bewoog de inwoners van Chorazin en Betsaida niet om in Jezus te geloven.

De vraag van Johannes aan Jezus is de vraag van allen. Hoe kan dit? Aan Jezus is toch alle macht?

naar de supervisors. Kortom: teamwerk in optima forma.

Ik heb dit hele werk ook beleefd als een stuk oecumene in de praktijk. Geen discussies over belijdenisschriften en kerkordes, maar samen werken aan een nieuwe eigentijdse bijbelvertaling die voor iedereen bereikbaar en voor alle kerken aanvaardbaar is.

Twee vertaalwegen

Het is hier niet de plaats om in te gaan op de kritiek en de afwijzing die van verschillende kanten is gekomen. Van wezenlijk belang is de vertaalmethode waarvoor is gekozen. Een vertaling is een proces dat begint bij de tekst die vertaald moet worden. Dat is dus de brontekst en die is geschreven in de brontaal. Wat in die tekst staat moet worden overgebracht van de brontekst naar een tekst in de taal waarin de vertaling moet worden vertaald. Dat wordt de doeltaal genoemd. Een tocht dus van bron naar doel.

Maar bron en doel zijn niet een verzameling woorden die aan elkaar worden gekoppeld. Het zijn eigenlijk we-

relden met een eigen cultuur en identiteit. Alle teksten zijn geworteld in hun eigen wereld. Wat vertaald gaat worden komt in een andere wereld terecht.

Nu zijn er, grof gezegd, twee manieren om een tekst te vertalen. De ene probeert om zo dicht mogelijk bij de brontekst te blijven en de doeltaal zoveel mogelijk aan te passen aan de brontaal. Deze methode heet de *idiolekte methode*. Daar zit het Griekse woord *idios* in dat betekent 'eigen'. De eigen taal van het document domineert.

De andere methode richt zich vooral op de doeltaal, de taal waarin de tekst wordt vertaald. Lang niet alle zinnen die in een tekst voorkomen kunnen zomaar in een andere taal worden overgezet. Maar ze moeten wel zo dicht mogelijk komen bij de betekenis van de zinnen in de brontaal. Als ze niet letterlijk kunnen worden vertaald dan moeten ze toch wel dezelfde betekenis hebben als de zin in de brontaal. Deze methode heet daarom de *methode van het dynamisch equivalent*, waarbij dynamisch staat voor betekenis.

In vele talen is een keuze tussen deze twee methoden niet mogelijk. De oorzaak daarvan is dat de doeltaal heel anders in elkaar zit dan de brontaal. Dat doet zich bijvoorbeeld voor bij talen in Azië en Afrika. Maar de talen van West Europa zijn mede gevormd door de talen van de Bijbel en zij staan dus dicht bij de bijbeltalen. Daarom kunnen ze tot op zekere hoogte worden aangepast aan de bijbeltaal. Anders gezegd: ze kunnen idiolekt worden vertaald. Maar dan moeten de gebruikers van die doeltaal de vertaling nog wel kunnen verstaan en begrijpen. Dat is echter in onze dagen niet zonder meer het geval. Taal en wereld van de Bijbel zijn voor de gemiddelde Nederlander vreemd land. Daarom is in de 21ste eeuw de methode van het dynamisch equivalent de beste. En daarom is de NBV wel gebaseerd op een gedegen kennis van de brontalen Hebreeuws en Grieks maar uiteindelijk toch gericht op de verstaanbaarheid in onze eigen taal.

Prof. dr. J. Reiling is emeritus-voorganger en oud-rector van ons Seminarium.

Rondkomen met je inkomen

Dit is niet een specifiek probleem van de voorganger. Dit geldt voor iedereen, en zeker voor de minima. Er zijn trouwens heel wat twee-verdieners en mensen met een modaal inkomen of nog meer, en mensen die net buiten

alle subsidies vallen, die in grote financiële problemen zitten.

Wij zijn met niets begonnen, maar gelukkig hadden wij meer dan een minimum-inkomen. Soms hadden wij het heel krap. We hebben echt moeten leren alles op orde te krijgen. Tegen anderen zei ik wel eens: Ik heb een rijke vrouw getrouwd. Dat was niet zo. Zij kwam uit een Baptisten-voorgangersgezin. Maar zij hield wel de uitgaven goed bij en zij maakte jaar-, maand- en weekbegrotingen.

Door schade en schande hebben wij de economie van het huishouden geleerd. We hebben een aantal goede leermomenten gehad. Een voorganger is voor de belastingen een zelfstandige. Je krijgt een bruto-salaris uitgekeerd. Daarover krijg je later een aanslag. Maar als je niet direct begint te reserveren, loop je vast.

Omgaan met de kosten van een auto was ook zo iets. De aanschaf deed je in het begin via een financieringsregeling. Dat moest worden afbetaald. Daardoor kwam je maandelijkse helemaal klem te zitten. Je had geen cent over. Toen wij de aflossing afbetaald hadden, zijn wij dit bedrag opzij gaan zetten voor reserveringen.

Een penningmeester maakte eens de opmerking over sparen. Dat hadden

wij nooit gedaan. Dat kon ook niet. Maar toch zijn wij na een tijdje daarmee begonnen. Vijftig gulden per maand. Na twintig jaar konden wij met het hele gezin naar Israël! In de loop der jaren hebben we geleerd, net iets minder uit te geven dan er binnenkomt.

We hebben alle soorten penningmeesters meegemaakt. Die heel stipt waren en op tijd betaalden, maar ook die wel eens een maand te laat waren of die de nabetalingen pas na een half jaar verrekenden.

Wij zijn rondgekomen met ons inkomen. Ondanks alle schommelingen in het salaris. Vooruitgang, maar ook achteruitgang. Met vier kinderen, die allen gestudeerd hebben. Als wij tegen hen zeiden dat wij het zuinig aan moesten doen, zeiden zij: Nooit iets van gemerkt. We hadden alles en we zijn overall geweest.

Of het salaris van de voorganger te laag ligt? Alles is relatief. Het is maar net met wie je vergelijkt. Momenteel zijn wij (nog eventjes) tweeverdieners. Als je altijd op de centen moest letten, weet je niet wat je dan overkomt. Ik kom bij minima thuis. Bij hen vergeleken leven wij in een heel andere wereld.

Jannes Hofman

Ds. Paul Brouwer naar Irak

Dagelijks krijgen we via de media nieuws uit Irak en in het bijzonder over die activiteiten, waarbij de daar gelegende Nederlandse militairen zijn betrokken. Behalve de operationele eenheden zijn er ook veel andere legeronderdelen actief, voor de ondersteuning en zorg van al deze mensen. Naast voor de hand liggende zaken als voeding, kleding, materiaal en geneeskundige verzorging worden daarbij ook krijgsmachtpredikanten in-

gezet voor de geestelijke zorg en ondersteuning van militairen. In dat verband vertrok ds. Paul Brouwer op 11 november naar Irak.

Binnen alle onderdelen van de

krijgsmacht werken predikanten, aalmoezeniers en raadslieden vanuit de verschillende Protestantse kerken, de Katholieke kerk en het humanistisch verbond. Hun kerntaken bestaan uit individueel gericht pastoraat, vormingswerk, liturgie, alsmede advies en overleg. Ook vanuit onze gemeenschap zijn krijgsmachtpredikanten actief, waaronder ds. Paul Brouwer. Normaal gesproken vervult hij zijn taken bij de landmachtonderdelen in Eibergen en Garderen, maar sinds begin november lost hij in Irak één van zijn collega's af. Ds. Brouwer zal naar verwachting vier maanden in Irak blijven.

Tot voor kort was ds. Paul Brouwer als voorganger in bijzondere dienst verbonden aan de Baptistengemeente in Assen, waar hij eerder ook in de plaatselijke gemeente werkte. Afgelopen zomer is hij vanwege zijn huidige werk bij de krijgsmacht verhuisd naar de omgeving van Apeldoorn. Daarom is ds. Brouwer onlangs beroepen door de Baptistengemeente in Apeldoorn, die hem vervolgens weer heeft afge- staan voor de dienst in de krijgs-

macht. Op die manier heeft elke krijgsmachtpredikant een band met één van onze gemeenten. Formeel is de krijgsmachtpredikant in dienst bij defensie. De positie is er één van wel in, maar niet van de krijgsmacht. Hij staat buiten de hiërarchie van de krijgsmacht en is uiteindelijk door de kerk gezonden.

Op die manier zijn wij ook als Baptistengemeenschap betrokken bij de taken, die ds. Brouwer nu in Irak gaat vervullen. Zowel voor hemzelf als voor alle andere militairen geldt dat ze lange tijd in een vreemde omgeving opereren, ver weg van alles wat vertrouwd is. Dat is op zich al reden genoeg voor extra pastorale aandacht, maar de risico's van hun werk zijn daar vele malen groter. Crisissituaties komen veel vaker voor en juist dan kan de vertrouwensrol van een krijgsmachtpredikant van groot belang zijn. Met deze informatie kan het nieuws uit Irak voor ons een andere inhoud krijgen, wat we ook in ons gebed bij de Heer kunnen brengen.

B. Middelkamp

Unie- en gemeentenieuws

Doopdiensten

Noordbergum: Willem Raap (47 jaar), Wiepy Raap-de Jong (41 jaar), Janneke Raap (20 jaar), Adriana Raap (18 jaar), Simone Djurrema-van der Wal (31 jaar) en Hendrik Djurrema (36 jaar), Rotterdam-Centrum: zr Liesbeth Lie-

A-Ling (32 jaar), Leeuwarden: zr. Marein Winterink (22 jaar), Assen: Renate Tuinema (19 jaar).

Zondag 31 oktober was het drie-dubbel feest in de Baptistengemeente IJmuiden. 's Morgens een dienst waarin de kleine David van den Boogaard werd opgedragen; 's middags in een geweldig fijne dienst werden Hendrik Jan Wentink en Casper Overtoom gedoopt en als nieuwe leden aan de gemeente toegevoegd. Er was veel familie, vrienden en kennissen van beide doopkandidaten aanwezig om dit bijzondere moment mee te maken. Tevens werden die middag Joke Wentink en Gerrie Dijkstra als nieuwe leden welkom geheten. Het is geweldig om te zien en om te ervaren hoe God ook onze gemeente rijk zegen!

Paul Snijders

Beroepingswerk

De raad van de Baptistengemeente Stavoren deelt mee dat ds. W. Greven het beroep door de gemeente op hem uitgebracht, heeft aangenomen.

Dubbele intrede br. Kaiser

Zondag 10 oktober jl. was een bijzondere dag voor de gemeenten in Lelystad en Emmeloord. In een gezamenlijke dienst van deze gemeenten deed br. Friz Kaiser zijn intrede als voorganger van Lelystad en als consulent van Emmeloord. In februari jl. was Fritz in Lelystad al bevestigd als raadslid met een bijzondere taak. Nadat hij deze zomer zijn plaatselijke beroepbaarstelling had gekregen, kon hij nu formeel intrede doen als voorganger. Zijn consulentschap in Emmeloord heeft hij per 1 oktober jl. op zich genomen. Het is bijzonder dat hij op deze manier twee deeltijdfuncties in gemeenten kan combineren, in

plaatsen die minder dan een half uur rijden van elkaar verwijderd zijn. Het eerste deel van de intrededienst werd geleid door br. Fokke Kooistra, als voorzitter van de Unieraad en als oud-voorganger van Lelystad. Het tweede deel van de dienst ging Fritz zelf voor. In zijn preek gaf hij aan liever geen dominee te worden genoemd. Jezus zegt immers dat we ons geen heer moeten laten noemen, en dat is precies wat dominee betekent. De titel ds. mogen we echter wel voor zijn naam zetten, als afkorting van *doulos* (dienaar). Een dienaar zijn van God en zijn gemeente is namelijk waar Fritz zich toe geroepen voelt. Dat geldt ook voor zijn vrouw Mieke. In beide gemeenten zijn we erg blij met Fritz en Mieke, die we de afgelopen tijd hebben mogen leren kennen als warme en toegewijde gelovigen.

Albert Remmelzwaal
Lelystad

*Ik geloof in de hemel
Ik geloof in God die leeft*

Immens dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat na een periode van afnemende gezondheid, in haar 75-ste levensjaar, is overleden mijn lieve vrouw, onze allerliefste moeder, schoonmoeder, zuster, schoonzuster, tante en vriendin

**HINDERIKA
DE WERKER - PIERSMA
HENNY**

Foxhol, 24 januari 1930
Amstelveen, 9 november 2004

Fam. de Werker
Fam. Piersma

*Het geloof is een gave Gods
Het is om te gebruiken
Voorbij alle leed
Voorbij alle zorgen*

Mijn lieve man, onze vader en opa

WIEBE KOSTER

*Al wat hij leed en streed
Is in Gods hand geborgen*

* 31 oktober 1930, † 6 oktober 2004
Bergum Harlingen

Harlingen: Rennie Koster - Leegstra

Harlingen: Otto en Aukje
Tessa en David

Voorburg: Gitta en Hetwisch

Prins Clausstraat 166
8862 ME Harlingen

De begrafenis heeft op 11 oktober j.l. plaatsgevonden in Harlingen

*... er zijn drie dingen die blijven: geloof,
hoop en liefde. Maar de liefde is het
voornaamste.*

1 Corinthiërs 13:13

Van ons is heengegaan onze broeder

WIM BAKKER

* 21-2-1944 † 27-10-2004

Hij was bijna 30 jaar penningmeester
van onze gemeente.
We zullen hem verschrikkelijk missen.

Baptistengemeente Heemskerk.

Geheel onverwacht is op 81-jarige leeftijd van ons heengegaan onze broeder

BARELD ROFFEL

weduwnaar van Henderkien Tent

Enschede, 9 november 2004

Baptistengemeente 'Het Trefpunt'

*Als een arend,
die zijn broedsel opwekt,
over zijn jongen zweeft,
zijn wieken uitspreidt,
er een opneemt
en draagt op zijn vlerken,
zo heeft hem 'de Here geleid.
(Deuteronomium 32,11 en 12a.)*

Bedroefd, maar dankbaar, delen wij U mede, dat na een afnemende gezondheid het de Here heeft behaagd op 9 november 2004 tot zich te nemen:

**HINDERIKA
DE WERKER - PIERSMA
(Henny)**

in de leeftijd van 75 jaar.

Zij was geliefd, recht door zee
en steun voor velen.

Baptistengemeente Amsterdam-Centrum.

Veilig in Jezus' armen.

Op 29 september heeft de Here thuisgehaald onze broeder

**HINDRIK HEIKO VAN DER
WOLDE**

in de leeftijd van 73 jaar.

Baptistengemeente Siddeburen.

**VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF**

0591-623963

www.van-der-graaf.nl

Emmen - Heerlen - Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 19 december 2004. De deadline voor het eerste nummer van 2005 is 15 december a.s.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatting van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin

Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)

E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;

Buitenland € 38,- per jaar.

Voor betaling ontvangt u een acceptgiro. Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.

Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798,

E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

Plantijn Casparie (Utrecht)

ISSN: 0167-2355

Column

Samen met mijn collega van de Beukemastraat, ds. Erry Fokkert, rij ik maandag 8 november naar Drachten. Daar zal Mark Mittelberg in het gebouw van de Vrije Baptistengemeente spreken over het thema 'Bouwen aan een aanstekelijke kerk'. Zijn nieuwe boek heeft de gelijknamige titel gekregen. Wellicht gaat je bij het lezen van dit alles een klein lampje branden: is dat die Mittelberg van de cursus 'Aanstekelijk christen'? Ja, dat is 'm. Die cursus is een aanrader, dus als die een keer bij je in de gemeente wordt aangeboden, dan zou ik je aanraden er eens zwaar over na te

den-ken om er aan mee te doen. Eventueel kun je nog wachten op de cursus 'Aanstekelijk christen voor jongeren', maar die staat nog een beetje in de steigers. Maar terug naar die aanstekelijke kerk van Mark Mittelberg. Dat is uiteindelijk natuurlijk de kerk van Jezus Christus. Mittelberg houdt een warm en enthousiasmerend betoog en maakt ons allemaal duidelijk dat het bij ons eigen hart begint en dus bij vragen als: 'Als we het met elkaar eens zijn dat we de zendingsopdracht moeten uitvoeren, waarom doen we er dan niet meer aan? Trekken wij ons er werkelijk iets van aan dat mensen verloren gaan? Zijn we bereid om onze nek uit te steken en hen te waarschuwen? Zijn we bereid om tijd en energie te investeren in het vormen van gemeenten die hen zullen aantrekken, uitdagen en onderwijzen om over de drempel te stappen en in Jezus te gelo-

ven?" In één van de pauzes koop ik Mittelberg's boek. Hij signeert het boek en geeft me het volgende schriftgedeelte mee: 2 Timoteus 4:1-5 waarin o.a. staat: "Verkondig de boodschap, blijf aandringen..." Ik begrijp de opdracht, het is er eentje van Jezus zelf. Diezelfde week moet ik voor een trouwerij naar Utrecht. Op een gegeven moment rij ik een vrachtauto voorbij. Het is een gewone vrachtauto, maar wel eentje met een bijzondere boodschap. Onderaan de vrachtauto lees ik: "don't follow me, I'm lost too". Het is in eerste instantie natuurlijk een grappige opmerking, maar ik blijf voor mezelf toch even weer hangen bij dat woordje 'lost'. Dat staat niet alleen voor verdwaald, maar ook voor verloren. En het raakt me, tot in m'n hart.

Ds. Henk Wieringa

Wonder Rock

3 en 4 december 2004

Nog slechts 5 weken en dan is het zover: Winter Wonder Rock! Inmiddels beginnen de contouren

Paul Colman, Day of Fire, Pillar, Telecast, Barlow Girl, East West, Rock & Roll Worship Circus (namen in willekeurige volgorde). De cabaretgroep Voorwaar zal de vrijdagavond weer afsluiten. Aanvangstijd hoofdpodium 17.30 uur. Zaterdag 4 december treden op Mutemath, Sanctus Real, Cathy Burton, O.C. Supertones, Sacred Life, Project 86 en Jeff Deyo (ook in willekeurige volgorde genoemd). Aanvangstijd hoofdpodium 17.30 uur. Verder zullen overdag op het 2e podium verschillende Nederlandse bands hun talenten tonen:

No Buts, Make Up Your Mind, Rivelino, The Rock, Stonewashed, Morphia, De winnaar van Cocoon, Kboemm. Meer info op www.winterwonderrock.nl

Day of Fire - Day of fire

Essential records, duur: 35:51 min., prijs: 20,50 Euro.

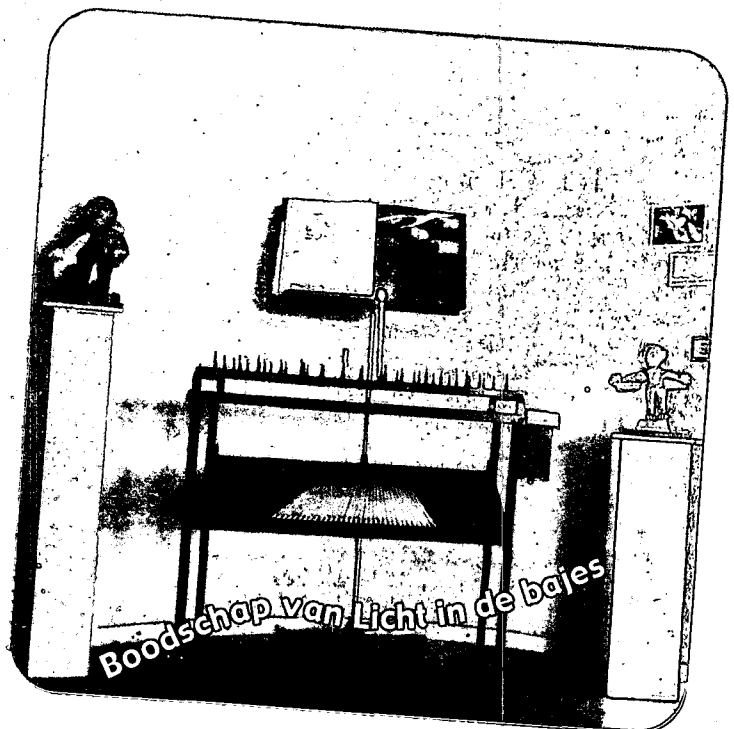
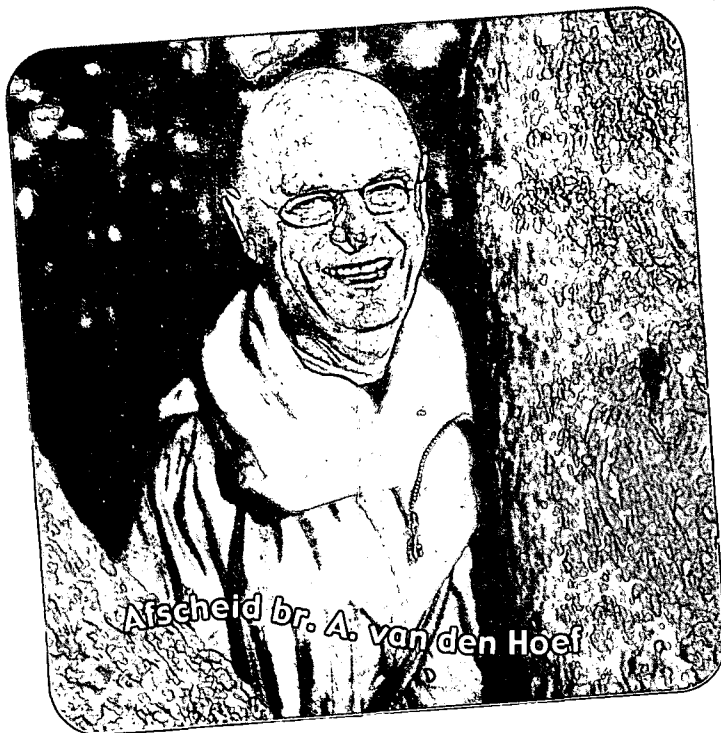
Een nieuwe gospelrockband heeft het levenslicht gezien: Day of Fire. Nou is het normaal dat een lead-zanger de meeste aandacht naar zich toetrekt. In het geval van Day of Fire is dat met Joshua Brown expliciet het geval. Gitarist Gregg Hionis mag op de CD-hoes nog in de schaduw van Brown staan, maar dat de band daar-

naast nog drie leden telt moet je niet een vergrootglas op de foto's en in de tekst opzoeken. Opvallend, maar Brown heeft dan ook nogal een levensverhaal. Van jongs af aan heeft hij een wens: rockster worden. Met de band Full Devil Jacket komt dat verhaal dicht bij. Maar Joshua gebruikt drugs en nu noemt hij die periode een dieptepunt in zijn leven. Hij gaat God zoeken en leert Hem kennen. Nu is hij rockster voor Jezus. Zijn muziek betitelt Brown als 'agressief, omdat we ons uitstrekken naar een agressieve generatie. Onze muziek is voor ons een middel, een taal om dat te bereken. Ik wil mensen door deze muziek heen Jezus Christus ontmoeten en daardoor radicaal laten veranderen, omdat dat mijn gebeurd is.' Joshua's lijfspreuk is: "Als God mij kan redden, kan hij iedereen redden." De CD is helaas wat aan de korte kant, maar kent voor een rock-album een aardige afwisseling tussen hard en ballad-achtige nummers. Sommige nummers zullen je echt aan het denken zetten. Ik pik er alvast twee uit: het nummer 'Time' laat je nadenken over het gegeven dat het tijd kost om als Jezus te worden. Het nummer 'Jacob's dream' laat je nadenken over toewijding aan God. Andere nummers behandelen bekende items als 'de verfrissende liefde van God' (Rain Song), 'je oogst wat je zaait' (Reap and sow) of 'Jezus is de weg, de waarheid en het leven' (I am the door). Kennismaken met Day of Fire kan ook live: ze treden op Winter Wonder Rock in Zwolle (3 en 4 december a.s.).

Henk Wieringa

De Christen

Inhoud

Boodschap van Licht in de bajes 3

Die Gemeinde

Zoeken en vinden	4
Ander Nieuws	5
Column over... <i>Boven water</i>	5
Afscheid br. A. van den Hoef	6-7
Unienieuws	7
Waar is de herberg gebleven in het kerstverhaal?	8-9
Gezamenlijke kerstdienst in Assen	9
Dutch Male Choir in Crystal Cathedral	10

J. Potts

Jubileum ds. G. van 't Wout	11
Op zoek naar een fijne gemeente die bij mij past	12-13
Unienieuws	13
In memoriam ds. G. Vegter	14
Unienieuws	14
Uit het rijke leven van een Baptistenvoorganger (16)	15
Jongerenpagina	16

Foto's voorkant:
J. de Zwart
A. van den Hoef
A. Noordhoek

'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt'

Nog een paar dagen en dan is het Kerst: het feest waarin wij de geboorte van de Here Jezus vieren. Gods eigen Zoon kwam naar deze wereld om mens te worden en de verbroken relatie tussen God en de mensen te herstellen. God had de wereld zo lief dat Hij zijn eniggeboren Zoon daarvoor heeft gegeven. En wie in Hem gelooft, ontvangt het eeuwige leven. En dat eeuwige leven kan hier en nu al beginnen met een persoonlijke relatie met God in zijn Zoon: 'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt' (Johannes 17:3).

Maar voordat die verbroken relatie kon worden hersteld, moest er nog heel wat gebeuren. Gods Zoon zelf moest voor ons geofferd worden, zijn bloed moest vloeien ter verzoening en vergeving van onze zonden. Eigenlijk stond Jezus' leven hier op aarde in het teken van afscheid nemen. Eens zou het moment van pijn en lijden aanbreken met de dood als gevolg. Er zou een moment komen dat Hij afscheid moest nemen van zijn vrienden, de discipelen. Zo zijn Kerst en Pasen onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Maar voordat Jezus gevangen genomen werd, bad Hij voor zijn vrienden; voor eenheid onder hen, voor bescherming tegen de duivel en voor waarheid in het woord. En zoals Jezus voor zijn discipelen heeft gebeden, zo bidt Hij dit ook voor ons naast de Vader in de hemel. En eens zullen wij met Hem verenigd worden en zijn heerlijkheid mogen aanschouwen.

Wij staan ook aan de vooravond van een nieuw jaar: 2005. Het is een periode van terugkijken, terugkijken op wat er het afgelopen jaar is gebeurd of wat er juist niet is gebeurd. Voor de één was het een jaar waarin vreugdevolle gebeurtenissen de boventoon voeren, terwijl voor de ander dit jaar in het teken staat van afscheid nemen. Daarbij denken wij in het bijzonder aan ons Koningshuis. De koninklijke familie heeft in maart dit jaar afscheid moeten nemen van

prinses Juliana en nog maar kortgeleden van prins Bernhard. Ons medeleven gaat naar hen uit en wij wensen hen Gods troost en nabijheid toe.

In dit nummer van *De Christen* is er aandacht voor het afscheid van br. Arie van den Hoef na een dienstverband van ruim dertig jaar voor onze Unie. Een afscheid met gemengde gevoelens. In dit nummer nemen wij ook afscheid van twee redacteurs: br. Hofman en br. Prost. Na een periode van vier jaar waren zij niet meer herkiesbaar op de AV2004. Vanaf deze plaats willen wij hen hartelijk danken voor hun inzet voor *De Christen* en de tijd die zij aan het redactiewerk hebben gegeven. Bij deze neem ook ik een beetje afscheid, want dit is na drie jaar het laatste voorwoord van mijn hand. Met ingang van het volgende nummer neemt br. Wieringa de pen van mij over.

Een gezegende Kerst toegewenst.

Mariska Oegema

De Christen in 2005

De werkgroep communicatie (in oprichting) zal zich onder andere bezig gaan houden met de toekomst van *De Christen*. De motie van de Baptistengemeente Arnhem Zuid op de AV 2004 heeft hier ook om gevraagd.

Eén van de maatregelen die nu al vast wordt doorgevoerd is een veranderende verschijningsfrequentie en een daarop aangepaste contributie. *De Christen* zal in 2005 17 keer verschijnen en kost dan slechts Euro 20 (buitenlandse abonnees betalen Euro 30). Vanaf het eerste nummer in januari wordt het blad door een andere drukker gedrukt en verzonden. Dit kan uiteraard kleine veranderingen tot gevolg hebben. De redactie blijft er hard aan werken om elke drie weken een lezenswaardig blad bij u op de mat te laten rollen.

Gert Vernhout

Boodschap van Licht in de bajes

A. Noordhoek

Arjan Noordhoek

“Dank u wel voor het gesprek, het lijkt net of ik me wat lichter voel”

Zomaar te horen na een gespreks-groep in de Utrechtse Gansstraat, maar wel in de gevangenis. Aan de ene kant staat het bekende Pieter Baan Centrum, aan de andere kant een TBS-kliniek. Links worden mensen jarenlang als ‘patiënten’ behandeld voor stoornissen die tot misdaden hebben geleid, rechts worden mensen vijftig dagen beoordeeld als ‘observandi’ omdat de rechtbank daarom heeft gevraagd.

Links mensen met angst voor jarenlange verlenging, rechts mensen bang voor een vonnis waar ze jaren van hun leven mee zullen verliezen, zoals ze dat zelf zeggen. Temidden van bange mensen gesprekken over toekomst en licht, onder leiding van een geestelijke, de dominee, pastor of humanist. Juist omdat zij niets opschrijven, niet rapporteren, maar luisteren willen naar de andere kant, waarvoor de rechtbank geen oren heeft.

Advent en Kerst zijn in de bajes moeilijke tijden. Gevangenen zouden het liefst die hele decembermaand willen overslaan en op 1 januari weer verder willen gaan. Het komt binnen, alles op TV, de brieven van thuis, de wenskaarten. Het is dubbel ‘tuchten’ omdat je er niet bij kunt zijn, daar waar je kinderen zijn, je ouders die je toch al zoveel verdriet hebt aangedaan. Alles wat er toch al aan schuld en schaamte beleefd werd, maar niet kon worden gezegd of gedeeld, staat in deze tijd op scherp.

De geestelijke verzorgers weten dat en maken veel werk van de voorbereiding en uitvoering van een goede

Kerstviering. Daar kun je wel tegenop zien, maar juist door er actief mee aan de slag te gaan, krijgen al die moeilijke gevoelens een kans om er op een goede manier uit te komen, en kan deze tijd geen verloren tijd worden.

Jan heeft zelf een gedicht gemaakt, Erik wil wel een kerst-rap maken, John maakt de menukaartjes en Abid durft een Afgaans lied te zingen. Zo wordt er gebouwd aan het lef om toch maar te gaan vieren, ook al kan het niet met degenen die jij zou hebben uitgezocht.

Maar juist in de ‘geestelijke’ gesprekken vragen we ons met elkaar af of we toen we ‘nog buiten’ waren, wel zo bewust onze eigen mensen hebben uitgezocht. Hebben we gekozen of vielen we van de ene in de andere toevalligheid? Kan je eigenlijk wel kiezen of is je lot al bepaald? Bestaat er wel een God die alles kan besturen en waarom ging het dan zoals het ging?

“Ik ben geboren voor het ongeluk, want op m’n zesde ging het al fout”

Gesprekken zijn er ook om dat te zeggen wat elders verzwegen wordt. Ook de vrijwilligers van de Utrechtse kerken horen soms bij de koffie na de kerkdienst wat geen ander ‘van Justitie’ ooit zou horen. Zij horen toch ook bij die God en Bijbel en als je die niet meer vertrouwen kunt, wie dan wel? Gevangenispastoraat met al die vrijwillige mensen uit de kerk is ervoor om niet voor het verdriet opzij te gaan en daarmee en daarna op zoek te zijn naar nieuwe zin, licht en toekomst.

Boodschap van Licht

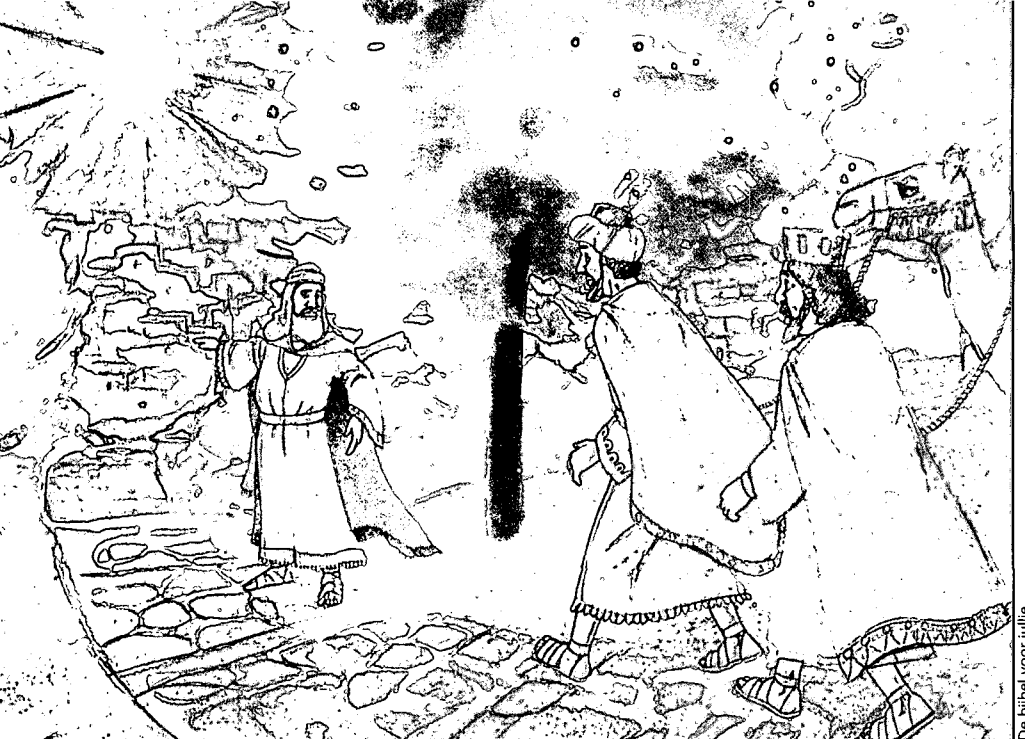
(Melodie: It came upon a Midnight clear... – Tekst: A. Noordhoek)

1. Soms komt het op klaarlichte dag, soms midden in de nacht een woord aan mensen dat ons raakt, het geeft een nieuwe kracht. Want leven doet soms best wel zeer, het is niet alles goud en wat is beter dan te zien dat iemand van je houdt!
2. Zo was het in een donkere nacht twee duizend jaren terug, dat mensen hoorden, onverwacht: ga nu op zoek en vlug! Want midden in de harde tijd is er een nieuw begin, ga maar op weg en vindt het zelf, het kind, een nieuwe zin.
3. Zij vonden toen geen huis, geen geld, maar wel een voederbak, met leven nieuw voor als je zoekt naar geestelijk onderdak. Dat kind werd groot en leerde ons te leven uit ons hart, en geen geweld en meer respect, voor wie op vrede wacht.
4. Het is een vreemd en nieuw geloof, te denken dat het kan dat mensen leven voor elkaar, respect voor vrouw en man. Het is de boodschap van het Licht dat in ons schijnen wil en dat de Hemel van ons houdt: wij worden er van stil!

Ds. A. Noordhoek is Protestants Geestelijk Verzorger in Flevo Futurekliniek Utrecht en Pieter Baan Centrum.

A. Noordhoek

De bijbel voor jullie

Zoeken en vinden

S. Prost

Zie, wijzen uit het Oosten kwamen te Jeruzalem en vroegen: Waar is de Koning der Joden die geboren is?"

"Gaaf en doet nauwkeurig onderzoek naar dat kind; en zodra gij het vindt, bericht het mij." (Matteüs 2:2,8)

Het misereabele motief van de wrede en wraakzuchtige koning Herodes zal u wel niet vreemd zijn. Hij is bekend om het opruimen van concurrenten, vooral in de familie. Wat zou hij gedaan hebben als hij er achter gekomen was waar het pasgeboren kind Jezus zich bevond? We moeten er niet aan denken. En toch is bovenstaande bijbeltekst in deze tijd voor ons, en de wereld om ons heen, nog steeds actueel.

"In de dagen van koning Herodes", zo vangt deze geschiedenis aan. Herodes de Grote. Niet groot om zijn wijsheid, vredige en alom gerespecteerde wijze van regeren. Verre van dat. Hij was groot als egoïst, bedrieger, moordenaar, tiran en echtbreker. Onder vele Joden was een felle haat tegen deze door de Romeinse overheid aangestelde despoot. Koning Herodes liet zijn wijzen onderzoek doen naar het kind. Dat had drie redenen. Ten eerste, gezien zijn maatschappelijke positie. Ten tweede, om zelf niet geconfronteerd te hoeven worden met dit kind. Ten derde, hij verwachtte van een stel magiërs niet zo'n tegenstand dan wanneer Joodse geleerden de boodschap van een geboren koning de Joden zouden aankondigen. Hij hield echter geen rekening met Gods ingrijpen. Dat zou hij met zijn eierzuchtige instelling ook nooit kunnen doen. Zo'n koning, die Jezus zou zijn en nog worden, dat was het tegenovergestelde van de machtsuitoefening van Herodes. Hij zocht Jezus immers om Hem om te kunnen brengen. Zijn zoeken werd zijn val.

'Op zoek zijn naar' en 'Onderzoek doen naar' kunnen twee heel verschillende activiteiten zijn. Op zoek gaan naar houdt vaak in dat we iets willen vinden wat gemist wordt. Dat kan in materieel opzicht zijn, maar het betreft ook vaak het geestelijke leven. We kunnen kennis nemen van veel levensverhalen waarin mensen op hun zoektocht Jezus in hun leven tegenkwamen. Door onderzoek nemen we dingen waar, leggen die vast en maken vergelijkingen. Dan horen we van mensen die met het geloof opgevoed zijn. Die helemaal geen zoektocht hebben ondernomen, maar die wel door bijbel lezen en bijbelstudie onderzoek gedaan hebben naar wat het betekent te geloven. Eén van de voorbeelden hiervan is wel de dichteres Nel Benschop.

Toch wonderlijk dat deze magiërs door de verschijning van de ster naar de geboren koning van de Joden gaan zoeken. Het kan zijn dat Joden, die ook in de ballingschap de profeten bestudeerden, nog door hun kennis van de Geschriften konden weten van de komst van de Messias. Heeft Daniël niet een belangrijke positie aan het Babylonische hof bekleed? Ook in die heidenwereld moet de boodschap van de geboorte van de komende Koning bekend geweest zijn. God kan zich dus van andere gebeurtenissen en personen bedienen dan wij voor mogelijk houden. Het verlangen naar de Messias kon onder Gods volk door de regerende despoot Herodes alleen maar versterkt worden. Onder elkaar bespraken men de beloften, men troostte elkaar daarmee. Wijzen uit het

Oosten die in Babylonië vanwege hun kennis hun koning adviseerden, vragen koning Herodes van Israël om raad! God gebruikt, op voor ons onbegrijpelijk wijze buiten zijn eigen volk om, deze magiërs voor de openbaring van zijn heil.

Zei Jesaja niet tegen de ballingen in Babylonië dat zij de Here moesten zoeken, terwijl Hij zich zou laten vinden? De Here liet zich vinden door wijzen uit het Oosten. Die zich ook neerbogen voor de Heer en zijn heerschappij erkenden. Anders dan Herodes die er op uit was om de komst van het koninkrijk Gods tegen te werken. Zoeken in geloof leidt tot het vinden van het heil in de Here Jezus. Dan worden gedachten en verlangens op Hem gericht. Vertrouwend op Gods beloften mogen ook mensen in onze tijd nog vrede voor hun leven vinden bij de geboren Heiland. Die zich door zijn opofferende, grenzenloze liefde laat vinden.

Ander nieuws

VPE groeit gestaag

De Algemene Vergadering van de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten van 6 november jl. stond geheel in het teken van verandering. Peter Sleebos, voorzitter van dit landelijke netwerk van pinkster- en volle evangeliegemeenten, opende deze bijeenkomst met de opmerking dat niemand van verandering houdt. Maar omdat onze omgeving verandert, zullen wij ook moeten veranderen om onze omgeving te kunnen bereiken met het evangelie van Jezus Christus, uiteraard zonder de kern van het evangelie aan te passen.

Gedurende het afgelopen jaar hebben een behoorlijk aantal onafhankelijke gemeenten zich bij de VPE aangesloten. De VPE verwelkomt niet alleen een groot aantal nieuwe gemeenten. Ook het aantal vaste bezoekers aan de inmiddels 122 gemeenten tellende VPE is behoorlijk gegroeid. Sinds begin 2002 is dit aantal met 8,8% gegroeid tot bijna 19.000 bezoekers waarbij het grootste deel van de groei plaatsvond in 2004, het jaar dat vele gemeenten het VPE-gemeenteopbouwplan 'We Build People' oppakten en vele pioniergemeenten de keuze hebben gemaakt zich aan te sluiten bij de VPE.

Vanuit de vroegere Werkgroep Gemeentestichting is een nieuwe werkgroep ontstaan die zich niet alleen richt op gemeentestichting, maar ook op het opbouwen van bestaande gemeenten. De naam van deze nieuwe werkgroep is Werkgroep Gemeenteontwikkeling. Zij hebben inmiddels een website geopend (www.gemeenteontwikkeling.nl) en organiseren op 27 november a.s. een gemeenteontwikkelingsdag in Amsterdam.

VPE

Oproep EA tot zelf-onderzoek

De Evangelische Alliantie heeft het initiatief genomen om evangelische en gereformeerde kerken en gemeenten op te roepen tot zelfonderzoek, bezinning en gebed. Zondag 14

evangelische
alliantie

november jl. werd er in vele kerkdiensten aandacht besteed aan de verslechterende situatie tussen moslims en niet-moslims in Nederland en in de zaterdagedities van de drie christelijke dagbladen die in de achterban breed gelezen worden (Reformatorisch Dagblad, Nederland Dagblad en Friesch Dagblad) verschenen advertenties. De plaatselijke kerken werden opgeroepen om zich te bezinnen op de bestaande situatie, zich af te vragen wat hun eigen rol en aandeel kan zijn geweest in het ontstaan van deze situatie en de schuld daaraan naar God en elkaar uit te spreken. Ook wordt opgeroepen om concrete stappen te nemen om in eigen omgeving te komen tot meer en betere ontmoetingen met islamitische buurt- en stadsgenoten.

Het aanbod van ondersteunende materialen van de EA is te vinden op de website www.ea.nl. Hiertoe behoren gebedsonderwerpen, adviezen aan de lokale kerken, aandachtspunten voor het contact met moslims en een tweetal preeksschetsen naar aanleiding van de actuele situatie.

EA

Veel belangstelling voor Week van Gebed 2005

De Evangelische Alliantie is hoopvol gestemd over de deelname aan de komende Week van Gebed. De verwachting is dat de groei van de laatste jaren zich gaat doorzetten. Inmiddels zijn er al 34.000 gebedsfolders besteld. Volgens projectleider Bert Roor raakt de week steeds breder bekend, niet alleen onder evangelische en Pinkstergemeenten, maar ook binnen reformatorische kerken. Hij verwacht dat het gekozen onderwerp, het Onze Vader, voor hen een extra stimulans zal zijn om mee te gaan doen. De Week van Gebed wil mensen aansporen om opnieuw af te stemmen op God, persoonlijk en gezamenlijk, met het Onze Vader als leidraad. De gebedsweek vindt plaats van 9-15 januari 2005.

Alle materialen kunnen worden besteld via www.weekvangebed.nl. Belangstellenden kunnen een gratis informatiefolder opvragen bij de Evangelische Alliantie. Dit kan via de bestellijn (0343) 524272 of via een verzoek aan weekvangebed@ea.nl

EA

Column over...

Boven water

S. Prost

Enkele weken geleden kwam ik langs een tamelijk grote vijver. Werkzaamheden noodzaakten een nagenoeg leeggepompt geheel. Een troosteloze aanblik bleef over. De 12 meter hoge fontein houdt zich nu in. Op de bodem een wanordelijk geheel van waterplanten. Verder zag ik een afgetrapte fiets – of wat daarvan nog over was – liggen. Ook andere weggeworpen zaken. Te veel om op te noemen. De wet van de zwaartekracht bewees dat bij een volle vijver blijft liggen, wat niet kan drijven. En de milieudienst houdt hier in Hoozeveen ook het wateroppervlak in de gaten.

Er kan wat boven komen drijven. Wat komen er de laatste tijd veel zaken aan de oppervlakte. Zestig jaar na de laatste wereldoorlog: lang verzwegen verhalen kwamen los. Nog nooit vertoonde filmbeelden werden prijsgegeven. Dagboeken en dierbare voorwerpen kwamen voor de dag. Was het de privacy van mensen om er zo lang mee te wachten? Een stille angst? Op andere manieren kwam er ook veel boven water. Mensen reageerden op schokkende gebeurtenissen, deden er even schokkende uitspraken over. Daar hadden we eerder geen flauw vermoeden van. In zulke gevallen zouden we tegen onze (klein)kinderen zeggen: spoel je mond eens! Verborgene krachten in politiek en maatschappij ontpopten zich.

Ook in de psychiatrie, bij de psycholoog, in de hulpverlening en het pastoraat laten mensen nogal eens wat los. Zo komt er naar boven wat er dwars zat en de lichamelijke en geestelijke genezing in de weg stond. Dat kan bij een goede begeleiding heilzaam werken. Door een onbaatzuchtige liefde. En een vertrouwen van beide partijen.

Ik kan mij niet aan de gedachte onttrekken *dat juist van boven* het heil is gekomen door de komst van de Heiland der wereld. Die tot het diepst is gegaan om door zondebesef naar boven te laten komen wat tot redding van mensen dient.

Reageren? s.prost@freeler.nl

Bij het afscheid van Arie van den Hoef

Archief De Christen

Jannes Reiling

Het was in het jaar zeventig van de vorige eeuw. De Unie van Baptisten Gemeenten bestond, maar er waren wel problemen. De Unie had een bureau in Arnhem van waaruit alle administratieve en bestuurlijke zaken het land in gingen. In Bos en Duin bestond 'De Vinkenhof', waar het Nederlands Baptisten Centrum was gevestigd. Hoofdbewoner van dat huis was het Seminarium van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. Het was een ingewikkelde en ook niet erg effectieve organisatie. Het Centrum had niet echt gebracht wat in 1957 werd verwacht. De functie van predikant-directeur was opgedragen aan de rector van het Seminarium en die was daar niet blij mee. Zo kwamen verschillende mensen tot de gedachte: we moeten het Uniebureau verplaatsen naar 'De Vinkenhof'. Dan kan alle administratie in één hand komen met inbegrip van de leiding van 'De Vinkenhof'. Dan kan ook weer iets gedaan worden aan vormingswerk op gemeentelijk niveau. De algemeen secretaris van de Unie en de docenten van het Seminarium kunnen dan samen dit werk ter hand nemen.

Zo gezegd zo gedaan, na vele keren gezegd en gesprek. Dat betekende echter ook dat een nieuwe administrateur van de Unie moest worden benoemd die de samengevoegde administraties en de zakelijke leiding van 'De Vinkenhof' op zich zou moeten nemen. Voor zoiets stelde je in die tijd een commissie in die een kandidaat moest voordragen aan de Unie Commissie die destijds de dienst uitmaakte. Als rector van het Seminarium werd ik aan de commissie toegevoegd, want de nieuwe administrateur zou natuurlijk ook de administra-

tie van het Seminarium op zich nemen.

Bij de commissie meldde zich een jongeman uit Apeldoorn. Wij kenden hem niet, hadden zijn naam zelfs nog nooit gehoord. Maar het gesprek verliep zodanig dat we na afloop elkaar aankeken en zeiden: dit zou hem best eens kunnen zijn. Toen we alle kandidaten hadden ontmoet en onze voordracht moesten opstellen, waren we het snel eens: onze kandidaat was Arie van den Hoef uit Apeldoorn. En de Unie Commissie sloot zich daarbij aan. Per 1 oktober 1971 trad Arie in dienst van de Unie en begon een lange en rijke staat van dienst die nu op een eind loopt, want ook de jongeman van 1970 wordt de pensioengerechtigde van 2005.

Aanvankelijk was Theo van der Laan, de algemeen secretaris van de Unie, het hoofd van het Uniebureau. Maar na verloop van tijd was duidelijk dat de taken die Arie waren toevertrouwd, vereisten dat hij ook de chef van het Uniebureau werd. De algemeen secretaris kon zich riede daardoor meer richten op taken buiten het bureau zoals vormings- en cursuswerk.

Zo werd Arie de spil van het Uniebedrijf. Het was aangenaam om met hem samen te werken. Maar hij werd in de loop der jaren ook de vertrouwenspersoon van zeer velen in de Unie, met name van voorgangers die hun zorgen en problemen graag aan Arie voorlegden. Hij deed altijd zijn uiterste best om hen te helpen een

weg te vinden. Zo ontstond er een zorgveld tussen hem en velen binnen de Unie.

Arie overkwam wat iedereen die lang een bepaalde functie bekleedt, overkomt: hij was beter ingevoerd in de materie dan de leden van de commissies waarmee hij te maken had. Maar hij was geen heerser maar een dienaar, al moest hij wel eens een commissielid corrigeren die wel een mening had maar niet precies alle gegevens beheerste.

Eind jaren tachtig werd de functie van algemeen secretaris van de Unie op-

geheven. De Unie koos voor een pastor pastorum, een landelijke pastor die zich zou bezighouden met de pastorale kanten van de Unie. Arie nam dat stuk van het secretariaat over dat te maken had met het Uniebureau, een aanmerkelijke verzwaring van zijn taak. Maar hij nam op zich wat hem werd toegeschoven. Want hij was een trouwe dienaar van de Unie.

Twee keer gebeurde wat onvermijdelijk was: Arie werd door zijn taken overweldigd en moest lange tijd zijn werk laten liggen. De tweede keer viel vrijwel samen met de ingrijpende reorganisatie van de Unie die in het jaar 2002 zijn beslag kreeg. Arie kon aan het reorganisatieproces niet meedoen en moest vaststellen dat zijn positie als administrateur van de Unie werd opgeheven. Dat was voor iemand die zoveel jaren met zoveel trouw zijn dienst had verricht een pijnlijke ervaring. Maar de geschiedenis gaat door en nu per 1 januari

2005 gaat Arie met pensioen.

Het is niet eenvoudig om op dit moment een juist appreciatie te geven van de betekenis van zijn werk als administrateur van de Unie. De afstand is te kort. Een latere generatie moet daarover oordelen. Maar als enig nog levend lid van de commissie van voordracht van 1970 die bovendien vele jaren lang direct met Arie te maken had, waag ik het reeds nu om uit te spreken dat Arie van den Hoef de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland bekwaam en getrouw heeft gediend met inzet van zijn beste krachten, gesteund door Antje zijn vrouw die het liefst op de achtergrond bleef maar er wel terdege was. Hij was en is geen 'baas' maar een dienaar en heeft daar in het spoor van zijn Heer gevolgd.

Prof. dr. J. Reiling is emeritus voorganger en oud-rector van ons Seminarium.

Korte terugblik bij de pensionering van Arie van den Hoef

Het was in 1972 dat ik gevraagd werd bouwkundig en esthetisch adviseur van de Unie Bouw Stichting (UBS) te worden. Van het ingaan op die vraag heb ik nooit spijt gehad. In die tijd was br. Jansma secretaris en administrateur van de Bouwstichting. Arie was een klein jaar daarvoor in dienst getreden van de Unie

Br. Jansma typte alle brieven, verslagen, etc. en alle bestuursleden kregen een doorslag; vaak onleesbaar omdat het doorslag nummer zeven of acht was. Nadat br. Jansma, door pensionering zijn werkzaamheden voor de UBS had beëindigd, werd Arie onze de secretaris/administrateur. Zo maakte ik kennis met hem. De komst van Arie in de UBS was niet alleen een verandering van persoon, maar ook van werkwijze. Zo deed o.a. de kopieermachine zijn intrede, met als gevolg dat de stukken goed leesbaar waren, maar ook in aantal toenamen. Ook het financiële beleid van de UBS, werd door de meerdere mogelijkheden en op voorstel van Arie, door het bestuur aangepast.

Arie was niet alleen secretaris/administrateur van de UBS maar ook van het PIF en Unie. Tussen UBS, PIF en Unie was, en is, een sterke relatie en zo ontstond de 'figuur' dat brieven van de UBS aan PIF of Unie Com-

missie door één en dezelfde persoon werden geschreven en beantwoord. Nooit heb ik gemerkt dat in onze vergaderingen ook maar iets van discussies uit andere commissie-vergaderingen werd doorverteld. Dat heb ik zeer gewaardeerd en heb er bewondering voor dat hij zo objectief kon zijn.

Doordat Arie als administrateur en naderhand tevens als secretaris de vergadering van vele commissies bijwoonde, daarnaast met vele gemeenten contact had, zat hij als een 'spin in het unieweb' en is hij nog steeds als geen ander op de hoogte van het reilen en zeilen van baptist Nederland, doch altijd objectief en integer.

Het meer dan 30-jarige contact, zowel in het kader van de Bouwstichting als in de uitwisseling van gedachten en meningen, heb ik zeer op prijs gesteld.

Als Bouwstichting maakten en maken wij graag gebruik van zijn inzicht en kennis. Het verheugt mij zeer dat de UBS ook na de pensionering nog een aantal jaren van zijn ervaringen en kennis gebruik mag maken, graag ben ik daarbij.

Jur Drenth

Unienieuws

Over aanbidding gesproken...

'k Zal U loven Heer!', was één van de liederen die gezongen werd op de Korendag te Eindhoven op 31 oktober jl.

Met bussen, auto's en misschien wel op de fiets komen de koren met hun aanhang naar de Baptistenkerk in de Marconilaan. Zes koren uit de diverse delen van het Gewest Holland. Twee koren uit Haarlem: het Baptisten Kerkkoor en het zangkoor 'Maranatha'. En verder het Baptisten Kerkkoor uit Heemskerk, het combinatie koor van de Baptistengemeente Krommenie en het koor 'Immanuel' van de Vrije Evangelische gemeente te Zaandam, 'Glorie aan God' uit Leiden en de ontvangende gemeente met hun prachtige koor 'Immanuel'. Het is een feestelijk gebeuren! Alleen al de busreis er naar toe. Als suppor-

ters van Krommenie genieten we van het samen zijn met onze zingende broeders en zusters. In de bus wordt nog druk geoefend. Ook voor onze dirigente is het spannend, zoals voor alle dirigenten. Jaren deed Krommenie niet mee met de Gewestelijke Korendag. Dus ook voor hen weer een bijzonder gebeuren.

In Eindhoven worden we hartelijk verwelkomd door deze gemeente. Bekende gezichten begroeten, koffie en thee met iets lekkers. Het verhoogt de sfeer. Om half drie gaat dus beginnen, waar ieder voor gekomen is zingen en luisteren naar het zingen.

Over aanbidding gesproken... is de aanhef van dit verslag. Lieder tot eer van God worden ten gehore gebracht. Aanbidding. Het thema van onze Unie in 2005.

Nadat in de middagsessie alle koren gezongen hebben, wordt ons een maaltijd aangeboden. Misschien is gastvrijheid ook wel een vorm van

aanbidding... Dan om 19.00 uur de gezamenlijke koren, wat ook als een Evangelisatiedienst is bedoeld. De gezamenlijke koren staan o.l.v. de br. Henk Plaggenburg, de dirigent van Eindhoven. Ds. Wim Munters spreekt met ons over het verhaal van de kamerling uit Ethiopië. Samenvattend: En hij reisde zijn weg met blijdschap! God had zich door Filippus aan hem geopenbaard. Ook voor ons geldt dit: Samen met de Heer mogen we onze weg met blijdschap gaan.

En u kunt ook meegenieten! Er is een prachtige CD gemaakt van deze dag: Euro 4,50. Geen geld.

Dus denkt u na het lezen van dit verslag, dat lijkt me wel wat! Belt u dan even met br. Alfred Fietje, tel: 040-2416589. Hij kan u er aan helpen.

Na nog een kop koffie gaan we weer naar huis. En ook wij reizen onze weg met blijdschap. Over aanbidding gesproken...

Sietzo en Joop Edens

Ze wikkelde hem in een doek en legde hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het nachtverblijf van de stad. (Lucas 2:7b)

Waarom is in de Nieuwe Bijbel Vertaling het woord herberg plotseling weggelaten en heeft men gekozen voor een onduidelijk begrip als het 'nachtverblijf van de stad'? Wat moeten wij ons daarbij voorstellen? Is dat een soort opvangcentrum voor thuislozen van het Leger des Heils? Of hebben Jozef en Maria hun onderkomen gevonden onder een brug, zoals vele Parijse clochards de nacht doorbrengen?

Het is wel merkwaardig dat die herberg is weg vertaald. Heeft een lobby van het hotelwezen in Bethlehem langdurig gepleit voor een eerherstel van de geschonden reputatie? Want je kon daar aan geen enkele toerist kwijt dat je een hotel dreef in de geboortestad van Jezus, of je werd terstond met de nek aangekeken. Nog steeds moeten de herbergiers in Bethlehem het ontgelden voor wat één van hun vakbroeders twintig eeuwen geleden een hoogzwangere vrouw had aangedaan! Want zo konden we dat steeds in een ons vertrouwde vertaling lezen: '...omdat voor hen geen plaats was in de herberg.'

Het resultaat van de lobby is dat het nu om een 'nachtverblijf van de stad' gaat, wat dit dan ook maar moge wezen. Toch heeft deze lobby een beetje bakzeil moeten halen, want in een eerdere vertaalversie stond het nog even iets anders: 'omdat er voor hen

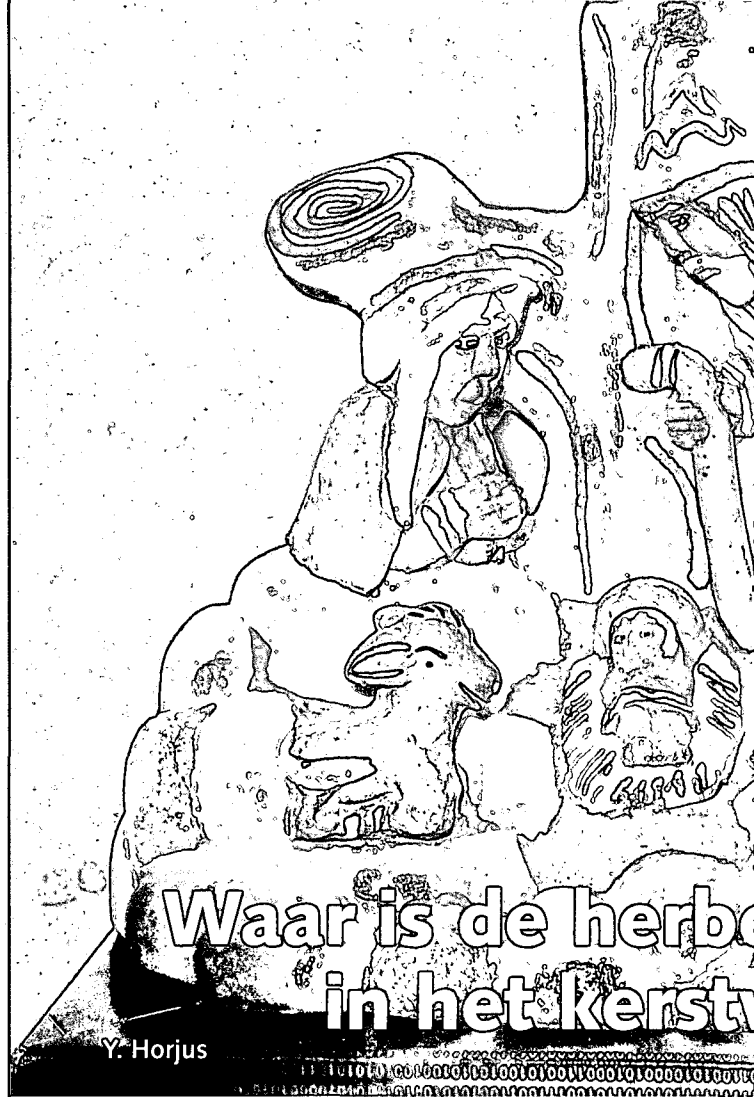
nergens plaats was.' Deze weergave werd afgedrukt in een proefvertaling in het boek *Werk in uitvoering* 3 dat alle dominees en bijbeluitleggers een aantal jaren geleden in handen kregen. Je zou kunnen zeggen dat het hotelwezen van Bethlehem toen het volle pond binnenhaalde. De lobby was maximaal geslaagd! Want het woord *nergens* liet immers de plaatselijke herbergier van toen volledig vrijuit gaan. Hem trof geen hogere blaam dan welke inwoner van Bethlehem ook. De schande werd verdeeld over alle mensen van die stad. De herbergiers en horecamensen van Bethlehem anno nu kunnen weer vrij ademhalen!

De proefvertaling heeft toen wel wat veroorzaakt. Alle dominees kwamen in het geweer. Dit kon toch niet! De herbergier verdwenen uit het kerstverhaal? Wat moesten nu alle zondagsschooljuffen en -meesters? Die hadden toch altijd met veel gevoel voor dramatiek verteld van de botte weigering van de herbergier om dat arme stel uit Galilea een kamer te geven? Het ach en wee van de dominees

heeft kennelijk de vertalers weer op andere gedachten gebracht, want nu kunnen we lezen in de definitieve versie van de NBV dat in plaats van *nergens* weer iets anders is komen te staan: 'het nachtverblijf van de stad.'

Ergens spijt mij dit wel. Ik had het wel aardig gevonden als dat woord '*nergens*' was blijven staan. Op die manier wordt namelijk wel heel duidelijk dat de Heiland der wereld niet welkom was. Niet bij de herbergier, maar ook niet bij de bakker en bij de groenteman. Niet bij de schoolmeester en ook niet bij de notaris. Niemand deed zijn deur open voor Jozef en de hoogzwangere Maria. Voor hen was *nergens* plaats. Dat tekent de situatie van het komen van Jezus naar deze aarde. Een onherbergzame wereld, waar bij niemand ruimte is voor de zoon van God. Het evangelie van Johannes heeft ergens een passage waar dit zo kenmerkend onder woorden wordt gebracht: 'Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren, hebben hem niet ontvangen...' (Johannes 1:11).

Toch is het woord 'nachtverblijf' een betere vertaling van het Griekse woord *kataluma*. Want inderdaad ging het hierbij om een ruimte in een oosters huis dat bestemd was ter bewoning.

Dit woord slaat dus op het woongedeelte van een huis. We komen dit woord verderop in het Lucasevangelie weer tegen. In hoofdstuk 22:11 laat Jezus vragen waar het 'onderkomen' of 'vertrek' is om met zijn discipelen het paschamaal te eten.

De vraag die wij onszelf moeten stellen is: hoe herbergzaam is ons eigen hart?

De toevoeging van de NBV dat het om het nachtverblijf *van de stad* zou gaan, is niet noodzakelijk. Het kan hierbij gaan om een willekeurig huis. Maria legt Jezus in de voerbak voor dieren, omdat voor hen in het woongedeelte van het huis geen plaats was. De gedachte aan een herberg is minder aannemelijk. In de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan staat voor herberg een heel ander woord: *pandocheion*. Als het echt om zo'n herberg had moeten gaan, had Lucas dat woord wel gebruikt. Met andere woorden: het woord *nergens* heeft toch goede papieren. Voor de zoon van God was in het woongedeelte van mensen geen plaats. Hij werd verbanen naar een tweederangs plaats: het verblijf van de dieren, van de os en de ezel... Bij mensen in hun gewone le-

ven geen plaats! Dat is de tekening van de komst van Jezus in deze wereld.

In het evangelie van Johannes staat méér dan alleen dat de mensen die van hem waren, hem niet hebben ontvangen. Er staat ook: 'Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden' (Johannes 1:12). Laten wij deze kersttijd mogen beleven met een lied op ons hart: 'hoe zal ik u ontvangen, hoe wilt gij zijn ontmoet...?' De vraag die wij onszelf moeten stellen is: hoe herbergzaam is ons eigen hart?

Ds. Yme Horjus is voorganger van de Baptistengemeente Doetinchem.

Gezamenlijke kerstdienst in Assen

Op kerstmorgen wordt er een bijzondere dienst georganiseerd in het kerkgebouw aan de Oranjestraat 13 in Assen. De gezamenlijke gebruikers van de kerk houden dan tezamen een kerstdienst. Het gaat om de Doopsgezindegemeente, de Baptistengemeente, de Vrijzinnig Protestant en de Zevende-dags Adventisten.

Op eerste kerstdag, zaterdag 25 december, begint deze bijzondere kerstdienst 's morgens om tien uur. Voorangers zijn de heer G. Iwema namens de Doopsgezindegemeente en de heer J.R. Belder namens de Zevende-dags Adventisten. Vanuit de verschillende deelnemende gemeenten wordt de dienst in overleg verder voorbereid. Er zullen algemeen bekende kerstliederen worden gezongen. De collecte zal bestemd zijn voor een goed doel. Na afloop van de dienst is er nog de gelegenheid samen koffie te drinken en nader met elkaar kennis te maken.

De Doopsgezindegemeente heeft wel vaker gezamenlijke diensten gehouden met de Baptisten of de Vrijzinnig Protestant (voorheen 'Vrijzinnige Hervormden'), maar niet eerder allemaal samen. Nu eerste kerstdag op een zaterdag valt overwogen ook de Zevende-dags Adventisten op diezelfde datum een dienst te houden. Normaal vraagt het al heel wat afstemming om alle afzonderlijke diensten van de verschillende geloofsgemeenschappen in hetzelfde gebouw onder te brengen. Maar op deze kerstmorgen is er voor gekozen samen één dienst te houden.

Deze oecumenische dienst op kerstmorgen kan ook als een symbolische gebeurtenis worden gezien. De kerstboodschap is in alle kerken dezelfde en het bekende "Vrede op aarde" duidt immers ook op verdraagzaamheid en wederzijdse acceptatie. "Komt allen tezamen" is letterlijk de boodschap van de betrokken kerkgenootschappen en daarom nodigen zij ook andere gelovigen van harte uit hun gast te zijn. In het kleine kerkje aan de Oranjestraat kan het dan wel even zoeken worden naar een plek, maar ook dat kan worden gezien als een symbolische relatie met het bekende kerstverhaal.

B. Middeldkamp

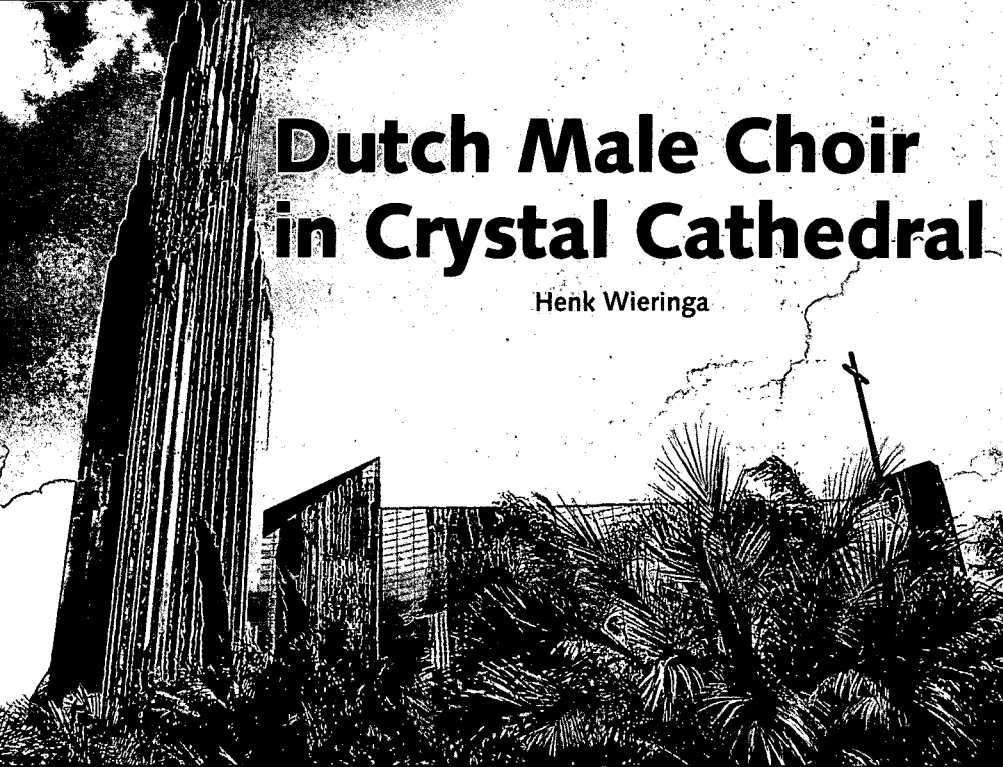

Niemand deed zijn deur open voor Jozef en de hoogzwangere Maria. Voor hen was nergens plaats. Dat tekent de situatie van het komen van Jezus naar deze aarde.

Dutch Male Choir in Crystal Cathedral

Henk Wieringa

Cathedral hebben we o.a. ook gezongen in de Bellflower First Christian Reformed Church, de nieuwe kathedraal in Los Angeles "Our Lady of the Angels" en in de Seventh Day Adventist Church (een "zwarte kerk") in Oakland."

Warm

Nederlanders willen nog wel eens kritisch naar de diensten van de Crystal Cathedral kijken. Johan Pots heeft het nu met eigen ogen kunnen aanschouwen en zegt er het volgende over: "De ontvangst was fantastisch. We kregen eerst een ontbijt en hebben daarna in de dienst van 09.30 uur en die van 11.00 uur opgetreden. Wat me is opgevallen is dat alles strak en professioneel georganiseerd is. Het kerkgebouw is vanwege de vele glaswanden uitnodigend voor (toevallige) voorbijgangers. Tijdens de dienst lopen mensen in en uit. Vooral vanwege de ruimte binnen het kerkgebouw is dit niet storend, integendeel: het symboliseert "Geloven in beweging". Er zit vaart in de diensten en er is ontzettend veel afwisseling. Het evangelie wordt op een voor ieder begrijpelijke manier uitgedragen. Ik heb er warmte gevoeld; wat er op zo'n ochtend gebeurt is echt. Ook de informele ontmoeting met dr. Schuller was fijn om mee te maken".

Een reactie van een andere, niet kerkelijke, deelnemer: "Ik word hier emotioneel van en kan m'n tranen niet onderdrukken. Ik voel de oprechtheid en weet niet wat me overkomt".

Vooruitdenken

Johan Pots en Johan Rodenhuis zijn nog niet klaar met hun projectmatige reizen. Nieuwe uitdagingen staan al weer op het programma met plannen voor reizen naar Brazilië (2005) en Zuid-Afrika (2006). Eens zo'n concertreis meemaken? Johan Pots wil u er graag over inlichten: tel. 0599-614601.

De Crystal Cathedral in Los Angeles is dankzij de uitzendingen van Hour of Power ook in Nederland zeer bekend. Elke zondag stemmen vele Nederlanders daartoe om 09.00 uur af op RTL-5. Voor zondag 2 januari 2005 staat vanuit de Crystal Cathedral een uitzending gepland waarbij het Dutch Male Choir te zien en te horen zal zijn. Broeder Johan Pots zal ze op het machtige orgel begeleiden. Zijn zoon Peter en schoondochter Marianne begeleiden het koor op basgitaar en piano.

Reizen

Als ik in Stads kanaal aankom om Johan Pots te interviewen, wacht hij mij al op en straalt het enthousiasme van z'n gezicht. Hij vertelt opgewonden over de reizen die hij nu al vanaf 1999 samen met dirigent Johan Rodenhuis organiseert. De reis wordt ondernomen met een mannenkoor dat voor de gelegenheid wordt samengesteld en optreedt onder de naam Dutch Male Choir. Het betreft dus aan de ene kant een muzikale reis, maar ook in cultureel opzicht komen de koorleden aan hun trekken want ieder jaar staan er diverse uitstapjes op het programma.

Indruk

Het is in 1999 allemaal begonnen met een reis naar Georgië en Tsjechië. Het koor zong toen o.a. in het paleis van de Patriarch van de Georgische Orthodoxe kerk, Zijne Heiligheid Ilja II. Achtereenvolgens heeft het koor van 2000 - 2003 de volgende landen en steden bezocht: Scandinavië en Finland; Finse Meren en St. Petersburg; Baltika, met concerten in Tallinn (Estland) en Riga (Letland); Boedapest (Hongarije) en Kiev (Oekraïne). Johan Pots noemt Kiev "één van

de mooiste steden die ik ooit heb gezien. De prachtige kloostercomplexen met de gouden koepels hebben enorme indruk op me gemaakt."

Droom

Tijdens de voorreis naar Estland en Letland ontstond het idee voor een optreden in de Crystal Cathedral. Johan Pots: "Het was een droom maar de droom is uitgekomen. We hebben er keihard aan gewerkt. Twintig keer hebben we gerepeteerd met 105 mannen die grotendeels afkomstig zijn uit de drie noordelijke provincies. Ze variëren in leeftijd van 35 tot 80 jaar en het is een hechte groep geworden. Met aanhang zijn we op 15 oktober met zo'n 180 mensen vertrokken en we hebben genoten. We hebben veel gezien. Zo zijn we o.a. in Disneyland geweest maar ook op het eiland Alcatraz met z'n beruchte gevangenis. Hoogtepunten waren echter toch wel de optredens in verschillende kerken. Naast het optreden in de Crystal

Jubileum Gerrit van 't Wout

Hij houdt er niet van in het zonnetje gezet te worden maar nu het een halve eeuw geleden is dat hij de Unie van Baptisten Gemeenten binnentrok, moet hij er toch maar aan geloven. Het doet mij groot genoegen over hem en de zijnen te schrijven, omdat ik één van de weinigen ben die reeds voor zijn intocht in de Unie een hechte band met hem had. Dat zit zo.

In 1948 trokken Gerrit en Jet van 't Wout uit Alphen aan den Rijn naar de Evangelisatie in het dorpje Roderes vlak bij Roden in Drenthe. In hetzelfde jaar trokken mijn vrouw en ik naar Haulerwijk waar ik studierend hulpprediker werd. Zij hadden hun opleiding gehad in Beatenberg in Zwitserland, een opleiding waarin zending en evangelisatie centraal stonden. Dat merkten de mensen in Roderes en de wijde omgeving meteen. Ook uit Haulerwijk trokken mensen daarheen en vertelden alom wat ze daar ontvingen. Ik nam er met enige scepsis kennis van, want het was geen geordende gemeente zoals dat volgens het Nieuwe Testament hoorde.

Totdat wij elkaar ontmoetten, want toen klikte het ineens. Wij ontdekten elkaar als broeders en als verwante theologen-in-de-dop. Zes jaar lang studeerden en theologiseerden wij samen en werkten ook in onze gemeenten samen. Dat duurde tot 1954 toen Gerrit werd ontdekt door Uniegemeenten en door de gemeente in Daarlerveen werd beroepen. Het grote verlangen van Gerrit en Jet was echter niet het gemeentewerk maar de zending. Zij verhuisden naar Coevorden waar gemeentewerk en voorbereiding op het zendingswerk werden gecombineerd. Een gedeelte van die voorbereiding speelde zich af op 'De Vinkenhof' en daar ontmoetten wij elkaar opnieuw.

In 1959 vertrok het gezin Van 't Wout naar wat toen nog Belgisch Congo was. Het was hun echter niet gegund om er lang te blijven, want de revolu-

tie tegen de Belgen diende zich al spoedig aan. In 1961 keerden zij terug en werd Gerrit voorganger in Muntendam.

Drie jaar later werd het Noorden ingevuld voor het Westen en werd IJmuiden de gemeente. Acht vruchtbare jaren werkte br. Van 't Wout in die gemeente. Utrecht-Centrum was het volgende station, van 1972 tot 1976, waar wij samen de gemeente mochten dienen, hij als voorganger en ik als lid van de raad. In 1976 werd Arnhem het centrum van zijn arbeid, na de

zet. Hij zocht haar in zijn studeerkamer en in zijn gemeentewerk en niet te vergeten in zijn docentschap aan het Seminarium op 'De Vinkenhof'. De beste jaren waren voor ons allen toen wij met Theo van der Laan en Olof de Vries de staf van het Seminarium vormden. Onze gesprekken gingen diep en open. We hebben veel van elkaar geleerd.

Gerrit van 't Wout was niet alleen een begaafde spreker en docent, maar ook een vruchtbare schrijver. Verschillende boeken van zijn hand zijn in de

geboorte van de gemeente in Arnhem-Zuid, als voorganger van Arnhem-Centrum. Gezondheidsredenen dwongen hem om in 1985 voortijdig met emeritaat te gaan.

Deze zendeling-in-hart-en-nieren was ook een geboren en gedreven theoloog. Niet tevreden met de opleiding die hij had genoten, studeerde hij verder en legde in de jaren tachtig het doctoraal examen in de Godgeleerdheid bij de universiteit van Utrecht af. Missiologie oftewel zendingswetenschap was zijn passie en zijn hoofdvak. Nieuwe Testament zijn eerste bijvak en daar troffen wij elkaar opnieuw. Maar hij studeerde niet uit verlangen naar de wetenschap, maar omdat hij voortdurend zocht naar de gemeente van Christus, zoals die in het Nieuwe Testament wordt neerge-

loop der jaren geschreven. Zij hadden allen te maken met de gemeente van Christus. Het laatste wat van hem is verschenen, is een kleinood. Het heet *Signatuur van een bijbelse gemeente*. Een jaartal heb ik er niet in kunnen vinden, maar wel veel belangrijke gedachten en inzichten die nog steeds aandacht verdienen.

Samengevat: Gerrit van 't Wout is de zeldzame combinatie van zending-evangelist en theoloog-leraar.

Daarom: Gerrit, bedankt! Bedankt voor je oprechtheid, je liefde voor de waarheid, je trouw jegens de gemeente, je nimmer aflatend zoeken en vinden.

Jannes Reiling

Op zoek naar
gemeente die

een fijne bij mij past

over het
lidmaatschap
van een baptisten-
gemeente

A. Groeneweg

Olof de Vries

Baptistengemeenten die groeien, groeien voor een groot deel met christenen die er van getuigen na een zoektocht eindelijk "een fijne gemeente gevonden te ben". Wat maakt de gemeente van hun keuze tot een 'een fijne gemeente'? De vormgeving van de diensten, de liederenkeuze, een bijbelse en praktische prediking, een sfeer van hartelijkheid, een brede keuze uit kringen en kort lopende cursussen zijn hier bepalend.

De 'fijne gemeente' is een relatief nieuw verschijnsel. Een halve eeuw geleden ging het om de 'ware kerk'. Dat was in de tijd dat kerken elkaar de waarheid betwistten van hun leer, sacramenten, ambt en traditie. Die aanduiding hoorde bij de discussies die toen gevoerd werden. De 'fijne gemeente' is van onze tijd. Zij is een exponent van de moderne keuzemaatschappij.

Het is niet moeilijk hier allerlei kritische kanttekeningen bij te plaatsen. Ik ga dat niet doen. Want zelfs als ik gelijk zou hebben, koop ik er niets voor. Op de markt moet je zaken doen in gangbare valuta. Ik accepteer dus de 'fijne gemeente'. Waarom ook niet? Nergens in de Bijbel lees ik dat een gemeente niet fijn mag zijn! Maar ik stel er wel een vraag bij: "En wat als die gemeente op een bepaald ogenblik niet meer zo fijn is?". Dat hoort ook bij de werkelijkheid van een gemeente: dat het er op een bepaald ogenblik niet meer zo fijn is. De vergelijking met het huwelijk dringt zich op. Je wordt verliefd op een man of vrouw die aantrekkelijk voor je is. Natuurlijk! Maar in een huwelijk moet je willen leren el-

kaar ook lief te hebben in de minder aantrekkelijke kanten van elkaars persoonlijkheid. Alleen dan neem je elkaar serieus zoals je bent.

Gemeente: momentane geestelijke ervaring of instituut?

Het huwelijk is méér dan momentane beleving van liefdesgeluk. Het reikt over de grens van 'het zalig nu' heen. Het is óók een instituut dat de tijd trotseert. Zoals het klassiek heet: "Tot de dood ons scheidt". Het is een verbond waarin je elkaar - en jezelf - tegenkomt en door alle ups en downs van het leven heen groeit naar een twee-eenheid.

Evenzo willen baptistengemeenten méér zijn dan een plek waar mensen hier en nu precies datgene ervaren waar ze geestelijk behoefte aan hebben. Vandaag hier. En over drie jaar misschien ergens anders. Baptistengemeenten leven niet bij de behoeften en trends van de dag. Ze vieren met plezier een honderdjarig bestaan. Ze hebben een eigen traditie. Ze zoeken zich ook een plek in de wereld van de instituten. Ze gaan in een unie of een bond relaties aan met zustergemeentes, landelijk en internationaal. Er is gezamenlijk werk, met eigen personeel en een eigen kantoor. Er zijn regels, afspraken en verantwoordelijkheden. Is dat 'kerkje spelen'?

Kerk en beweging:

Kerkje spelen... Baptistengemeenten zijn te situeren tussen 'kerk' en 'beweging'. De beweging wordt gekenmerkt door minimale structuur, lage organisatiegraad en het ontbreken van traditie. Ze is een spontaan verschijnsel en als zodanig vaak exponent van maat-

schappelijke trends en hypes. Bewegingen komen en gaan.

Kerk-zijn is het avontuur van het geven van organisatorische gestalte aan de geestelijke gemeenschap met Christus en met elkaar.

De kerk daarentegen wil blijven. Zij zoekt zich een eigen plek in de gevestigde orde. Zij is ook een organisatie. Dat alles maakt het instituut kerk kwetsbaar. De hoge woorden, grote idealen en verwachtingen van het geloof worden in de kerk getest op hun houdbaarheid in het gewone leven. Kerk-zijn is het avontuur van het geven van organisatorische gestalte aan de geestelijke gemeenschap met Christus en met elkaar.

Bewegingen komen en gaan. En je kunt er zelf komen, en weer gaan als het er niet meer fijn is. Je gaat en neemt je eigen hoge woorden, grote idealen en grote verwachtingen mee, op zoek naar de volgende 'fijne gemeente'. Maar in de kerk moet je willen blijven, want zij is zelf een blijvertje. Je moet de spanning willen leren verdragen tussen ideaal en werkelijkheid, tussen hoge woorden en het niveau van de vloer waarop we ons bewegen. Gemeentelieden blijken heel gewone mensen te zijn. Je ontdekt dat sommigen over bepaalde zaken anders denken dan je zelf doet. Er worden besluiten genomen waar je het niet mee eens bent. Dat soort zaken moet je geestelijk een plek geven om te kunnen blijven.

Baptisme: pendelbeweging tussen kerk en beweging

Baptistengemeenten hebben een plek tussen beweging en kerk. Ze zijn meestal ontstaan in het klimaat van een beweging die verscheen als alternatief voor de gevestigde kerk. Baptistengemeentegroei is dikwijls groei in dit klimaat. Maar een baptistengemeente durft daarna de uitdaging aan te gaan om zelf kerk te zijn. Zij blijft niet steken in het alternatief voor kerk. Als de klepel van een klok zwaait zij in haar bestaan heen en weer tussen de posities van 'beweging' en 'kerk'. Daarmee maakt zij de spanning die er in 2000 jaar christendom bestaat tussen 'kerk' en 'beweging' tot de dynamiek van haar eigen bestaan. De ene keer gaat het in de richting van de kerk, zoals in de vijftiger en zestiger jaren van de vorige eeuw. De andere keer zwaait de klepel in de richting van de beweging, zoals in onze tijd! Baptisme tussen kerk en beweging: bestaat er niet zoiets als het 'ware midden'? Neen! Dat 'midden' is fixatie op het laagste punt van de klepel. En dan staat de baptisten klok stil. Dan is haar tijd voorbij.

De baptisten klepel zwaait momenteel in de richting van de (evangelische) beweging. Als zij in die richting door schiet, verdwijnt het Baptisme in die beweging. Daarmee is niemand gediend. Het zou alleen maar een gat achter laten dat weer opgevuld moet worden. Want de beweging heeft alleen een vervolg en toekomst in de kerk. Het Baptisme heeft vanouds de ambitie en de ervaring om de winst en vernieuwing die de beweging brengt, kerkelijke structuur te geven. Hopelijk hebben baptistengemeenten die groeien de moed om ook kerk te willen zijn. Daar is moed voor nodig. Hier liggen het bestaansrecht en de toekomst van het Baptisme.

Gemeentelid zijn: het wagen met de toekomst van de gemeente

"We zochten een gemeente die bij ons past. En we hebben hier een fijne gemeente gevonden". Die 'fijne gemeente' bestaat niet. Zij is een illusie die je kunt koesteren tot de eerste teleurstelling die je in die gemeente op doet. Daarom hoort bij het vinden van een fijne gemeente de vraag wat je doet als die gemeente niet meer zo fijn blijkt te zijn. Tot de Heer weer komt, is de gemeente nog niet die ze wezen moet. Dat zul je vroeg of laat merken. Dat hoort bij het lidmaatschap van de gemeente. Hoe kijk je dan naar je gemeente? Je houdt het in de gemeente, met al haar fouten en gebreken, alleen met vreugde vol als je haar ziet in het licht van Gods beloften voor de toekomst. Ik ben lid van een baptistengemeente. Niet omdat zij de fijne gemeente uit mijn mooiste geestelijke dromen is. Maar omdat Christus beloofd heeft "met haar te zijn tot aan de voleinding der wereld" (Matteüs 28:20). Lidmaatschap van de gemeente is een bijna dagelijkse oefening in toekomstverwachting. Je neemt de gemeente, met al haar onvolkomenheden, serieus als draagster van de belofte van toekomstige volmaaktheid.

Een gemeente moet ook een beetje anders zijn dan je zelf bent. Dat houdt een christen geestelijk lenig.

De 'fijne gemeente' wordt doorgaans omschreven als 'een gemeente die bij mij past'. Het is de vraag of een gemeente moet passen als de nieuwe jas die je koopt. Je zoekt een gemeente niet uit bij je eigen geestelijke postuur, kleur en maat. Een gemeente moet

ook een beetje anders zijn dan je zelf bent. Dat houdt een christen geestelijk lenig. In de gemeente moeten ook mensen rond lopen die je zelf nooit zou hebben uitgezocht. Dat is een oefening in broederliefde. Het is heel gezond als er een zekere spanning zit tussen wie je zelf bent en de gemeente waarvan je lid bent. Dan blijf je als christen groeien in geloof, hoop en liefde.

Prof. dr. O.H. de Vries is docent aan ons Seminarium. Op verzoek van de redactie reageert hij op het artikel 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?' Met zijn bijdrage sluiten we de reacties af. Graag willen we nog wel vermelden dat de naam en gemeente van de schrijver van het artikel 'Is er nog plaats voor ouderen in de gemeente?' bij de redactie bekend is en dat na overleg is besloten het artikel anoniem te plaatsen.

Unienieuws

Doopdiensten

Nieuw Buinen: Rov/d Ploeg (1986) en Rudy Timmer (1978); Enschede 'Het Trefpunt': zr. Rachne Muller (22 jaar); Emmen 'De Bron': Wiek Nijmeijer; Veendam: Marc Dethmers (31 jaar), Priscilla Straat (14 jaar), Reinder Moes (27 jaar), Judith Moes-ten Brinke (22 jaar); Sittard: zr. Winnie Hallatu (46 jaar).

Wijziging diensten Veendam

Per 1 januari 2005 zijn onze diensten als volgt: iedere zondag morgendienst om 10.00 uur. De 1^e en de 3^e zondag van de maand avonddienst, aanvang 19.00 uur.

Intrededienst ds. Y. Horjus

De Edese Baptistengemeente heeft recent een tweede voorganger beroepen. Deze heeft het op hem uitgebrachte beroep inmiddels aanvaard. Het gaat om ds. Y. Horjus, thans voorganger van de Baptistengemeente Doetinchem. Hij zal per 1 februari 2005 zijn werkzaamheden in Ede beginnen. De intrededienst zal plaats vinden op zondag 6 februari 2005 om 15.00 uur in het gebouw 'De Kei', Peppelensteeg 12, Ede.

In Memoriam Gerard Vegter

Op 22 november overleed emeritus-voorganger Gerard Vegter op de leeftijd van 89 jaar. Velen zullen zich iemand op deze leeftijd niet meer herinneren. Het is goed hem te gedenken in zijn leven en dienst van onze gemeenschap. Gekend heb ik hem sinds ik de zondagsschool in Nieuw Weerdinge bezocht waar Gerard Vegter onderwijzer was. Dat was omstreeks 1930. Veel hebben wij in latere jaren mogen delen, in verschillende fasen van ons leven. Dit had veel te maken met zijn dienst in onze gemeenschap.

Gerard Vegter werd geboren op 17 mei 1915. Hij zou gewoon in het bedrijfsleven hebben gewerkt wanneer niet de roeping om voorganger te worden zijn leven had bepaald. Daarom ging hij naar de HBS in Ter Apel, zijn woonplaats en daarna naar het Seminarium van de Duitse Bond van Baptisten Gemeenten in Hamburg. Vlak voor het uitbreken van Wereldoorlog II in ons land voltooide hij zijn studie aldaar, trouwde met Mannie ter Braak uit Hengelo en werd bevestigd als voorganger van de Baptistengemeente in Stavoren. Tijdens de oorlogsjaren werd hij gevangen genomen en kwam terecht in één van de concentratiekampen van Nazi-Duitsland. Hij praatte er bijna nooit over maar iemand die hem daar gekend had, vertelde van zijn indrukwekkende optreden temidden van

zijn medegevangenen.

Kort na de oorlog, eind 1945, nam hij een beroep aan naar de gemeente in Groningen. Dat was toen op afstand de grootste gemeente van de Unie en de gemeente wilde zich splitsen in twee wijkgemeenten. Gerard Vegter werd voorganger van de wijkgemeente Groningen-Noord, later een zelfstandige gemeente. In 1958 ruilde hij deze grote gemeente in voor de veel kleinere gemeente in Rotterdam-Centrum en in 1975 werd hij voorganger van de gemeente in Deventer waar hij tot zijn emeritaat in 1980 diende.

Gerard Vegter had een passie voor theologie. Dat tekende zich reeds af tijdens zijn studie in Hamburg en kreeg gestalte in de jaren van zijn werk in Groningen. Nog levendig herinner ik mij de bijeenkomsten ten huize van Ds. J. Louw, de doctor ecclesiae van onze gemeenten in de eerste helft van de vorige eeuw. Groningen was toen de plaats waar de voorgangers in opleiding studeerden. In de studeerkamer van Ds. Louw kwamen de studenten bijeen om zich te verdiepen in de theologie van de Baptisten-gemeenten. Als niet-theologisch student mocht ik ook meedoen. Ook Gerard Vegter deed mee en verzorgde doorgaans de inleidingen, grondig voorbereid en breed uitgewerkt. Toen de opleiding verplaatst werd naar Utrecht kwam een eind aan dit begin van een eigen opleiding.

Het sprak vanzelf dat Gerard Vegter betrokken werd bij de opleiding in eigen land. Hij werd gekozen als lid van de C.v.d.O., de commissie voor de opleiding. Hij was zeer direct verbonden met de voorgeschiedenis en de start van het eigen Baptisten seminarium in Bosch en Duin, eerst als bestuurslid, vanaf 1960 als docent systematische theologie en baptistica. Hij trok zich uit zijn bestuurlijke activiteiten terug en wijdde zich, naast zijn dienst als voorganger, met hart en ziel aan zijn onderwijstaak op 'De Vinkenhof'. In 1980 ging hij met emeritaat als voorganger en als docent. Hij bleef echter theoloog en wel studierend theoloog. Zijn studeerkamer bleef zijn vaste werkplek totdat de ouderdom hem dwong zijn studeren neer te leggen.

In deze tijd van professionalisering en specialisering is het moeilijk om de verdienste te schatten van de broeders die in de begintijd van onze eigen opleiding al hun vrije tijd en energie inzetten op 'De Vinkenhof'. Onder hen had Gerard Vegter een eigen plaats. Zijn toewijding en loyaliteit hebben bijgedragen tot de groei en het volwassen worden van onze eigen theologische opleiding.

Als rector van het Seminarium in die jaren van opbouw gedenk ik Gerard Vegter met liefde en respect.

Jannes-Reiling

Unienieuws

Ouderen vakantie-week

Zoals bekend organiseert Fredeshiem (Steenwijk, de Bulten) elk jaar een vakantie-week voor oudere baptisten. Dit werk werd de laatste jaren begeleid door het voorgangerechtpaar ds. Henk en Margriet Stijkel. In de afgelopen periode werd br. Henk onverwacht door de Heer thuisgehaald. We zijn dankbaar voor het vele werk dat Henk en Margriet hebben gedaan voor de ouderen. In het afgelopen jaar werd de opengevallen plaats op verzoek ingenomen door ds. Johan en Roelie Scholtens en ds. Nico en Netty Schipper.

Voor de komende periode hebben Nico en Netty zich beschikbaar gesteld om dit werk voort te zetten. Meestal vond de vakantie-week plaats in de maanden juni/juli, echter door eerder gemaakte afspraken kan de

fam. Schipper niet eerder dan half augustus, begin september. Met de directie van Fredeshiem is inmiddels contact opgenomen en zij kijken of er in die genoemde maanden (aug./sept.) een week ingepland kan worden. U krijgt zo spoedig mogelijk bericht welke week het wordt en wat de kosten zijn.

We vinden het van groot belang dat dit stukje werk behouden blijft voor onze Uniegemeenschap. Wij hopen dan ook dat velen willen deelnemen aan deze zeer ontspannen, maar zeker ook inhoudelijk goede vakantie-week voor onze ouderen in Baptist Nederland.

Ds. N. Schipper

Lezers schrijven

Ik ben geabonneerd op *De Christen* omdat ik graag op de hoogte wil zijn van het wel en wee van onze gemeentes, mede broeders en zusters dus. En daar hoort ook bij, volgens mijn denken, als er ergens in een gemeente iets heel erg mis is, verdriet zoals een

scheuring, dat wil ik in ons eigen blad lezen en niet in het maandblad *Uitdaging* of een dagblad. Hoe kunnen wij op deze manier voor elkaar bidden? Waar is de betrokkenheid!? met elkaar. Ook problemen moeten met elkaar gedeeld worden! Dan kan er gebeden worden voor elkaar, wat nodig is. Of hoeven wij niet meer met elkaar verbonden zijn?

Met vriendelijke groet,

K. Kluin

Reactie:

Als redactie van *De Christen* zijn wij het helemaal eens met zr. Kluin. Ook wij vinden het jammer dat gemeenten ons alleen blijde berichten sturen. Het gaat immers, zoals onze zuster schrijft, om betrokkenheid bij elkaar, in goede en in slechtere/moeilijke tijden. De vraag is, moet de redactie over problemen in gemeenten berichten zonder toestemming van die gemeenten. Momenteel denken wij erover na hoe een en ander aan te pakken, want als redactie willen we hiermee zorgvuldig omgaan.

Het gezin

Dit is mijn laatste artikel in deze rubriek. Over heel veel zaken had ik nog wel iets kunnen zeggen. Zoals over de tradities en gewoonten in elke gemeente, het schipperskerstfeest in de stad, de OOG-radio, de ziekenomroep, het verschil tussen de stad en het dorp, de moeilijke mensen, de schreeuwers, de opstappers, leven met kritiek, het gemeenteblaadje, de tijd waarin wij leven, ethische kwesties (crematie, abortus, homofilie), dementie, de eigen spiritualiteit, de eigen ontwikkeling, enz.

Maar laat ik deze laatste keer iets zeggen over het gezin van de voorganger. 's Morgens mocht ik dan wel eens gezellig met mijn vrouw zitten te koffiedrinken, maar de meeste avonden was ik weg, en alle weekenden bezet. Heel wat keren kwam ik thuis even aanschuiven. Mijn vrouw runde het huis. Zij zette de feestjes van de kinderen in elkaar. Zij zorgde dat alles voor elkaar was met Sinterklaas en met Kerst. Zij bereidde de vakantie voor en had alles op tijd klaarstaan. Ik hoefde alleen maar in te stappen. Heel langzaam kwam ik dan los van het werk. Enkele dagen had ik nodig te wennen aan de vakantie. Toen mijn vrouw beviel van de kinderen, was ik er gelukkig altijd bij. Maar na enkele dagen begon voor mij het ritme van elke dag weer, en was ik vele avonden weg. Dan moest zij zich maar alleen zien te redden met de kinderen.

Ja, hier heb ik het fout gedaan. Niet de voorganger heeft een lintje verdient, maar zijn vrouw. Zo vaak kreeg de gemeente en kregen anderen voorrang. Het hele gezin draagt het ambt van voorganger. Het hele gezin moet dat werk van die man aankunnen, anders houdt hij, en houden zij, het niet vol.

Dit geldt trouwens niet alleen voor het werk van de voorganger. Ook veel drukke zakenmensen, winkeliers, zelfstandigen, bestuurders, enz., leggen een claim op hun gezin. Mis-

schien zullen de predikanten-echtparen van nu, waarbij de vrouw een baan heeft en zij waarschijnlijk anders functioneert binnen de gemeente, het beter doen.

Wij waren nog van de ouderwetse stijl. Mijn vrouw ging nog op zeer jonge leeftijd naar zusterhulp, kwam in het bestuur, zat regelmatig de vergaderingen van zusterhulp voor en is heel wat jaren presidente geweest. De plek die zij innam, en vaak moest innemen, werd toch wel heel sterk bepaald door de bijzondere positie van haar man.

Ik heb het nog niet gehad over de kinderen. Alle dominees-kinderen hebben hun eigen en bijzonder verhaal. Waarschijnlijk heeft ieder in ons gezin wel eens geleden aan het voorganger-zijn.

Maar toch wil ik dit alles (en ook de zaken uit de voorgaande artikelen) plaatsen onder het kopje van het rijke leven van de voorganger. Dit, en al die bijzondere ontmoetingen, en dat heel bijzondere werk, hebben mij en ons gevormd. Maar laat ik voor mijzelf spreken: Mijn werk was een leerschool, om de kracht en de vreugde te zoeken en te vinden in Jezus, die Herder en Heer is.

Jannes Hofman

Adressen

- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Appingedam is: br. L. Zigter, Weegbreelaan 19, 9903 EA Appingedam, tel. 0596-629224.
- De nieuwe penningmeester van de Baptistengemeente Heemskerk is: zr. A.G. Pasveer, Plantraam 11, 1906 VK Limmen, tel. 072-5055586.
- De nieuwe secretaris van de Baptistengemeente Emmen 'Het Bakken' is: br. J.H. Hooijer, Laan van het Kwekebos 143, 7823 KC Emmen, tel. 0591626117.
- Het juiste e-mailadres van zr. Mirjam Baas-Ridderhof, die de foto's en dia's van het documentatiecentrum van het taakveld Zending & Diaconaat beheert, is: mirjam-baas@chello.nl

VERHUIZINGEN
VAN DER GRAAF

ERKENDE
VERHUIZERS

0591-623963
www.van-der-graaf.nl
Emmen - Heerlen - Amsterdam

COLOFON

De Christen is het tijdschrift van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland. Het verschijnt tweewekelijks.

Redactie

ds. E. van Duyl
ds. J.H. Hofman
mevr. M.J. Oegema-Tolsma
dhr. S. Prost
ds. H.W. Wieringa

Bureau redacteur

mevr. drs. J. de Zwart-Schmaal

Kopij

Het volgende nummer van *De Christen* verschijnt op 7 januari 2005. De deadline voor het daarop volgende nummer is 14 januari 2005.

De redactie houdt zich het recht voor kopij niet of later, en eventueel geredigeerd en/of verkort, te plaatsen. Plaatsing van kopij houdt niet in dat de redactie de mening van de auteur en/of geciteerde deelt.

Adres: Redactie *De Christen*, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin
Fax: 030-2251798 (vermelden t.a.v. *De Christen*)
E-mail adres: dechristen@hetnet.nl

Advertenties

Advertenties kunt u doorgeven aan de administratie. Voor betaling van advertenties ontvangt u een factuur.

Administratie

Abonnementsprijs € 27,- per jaar;
Buitenland € 38,- per jaar.
Voor betaling ontvangt u een acceptgiro.
Opzeggingen van het abonnement: schriftelijk bij de administratie voor 1 december van het lopende jaar.
Dienstencentrum van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Biltseweg 10, 3735 MC Bosch en Duin, tel. 030-2255660, fax 030-2251798, E-mail: administratie@baptisten.nl

Overname van artikelen

Niets uit *De Christen* mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Een uitzondering geldt voor gemeentebladen van gemeenten aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten. Bij overname hierin dient dan wel *De Christen* als bron vermeld te worden, evenals de naam van de betreffende auteur.

Blinden en slechthzienden

De Christen wordt ook uitgegeven op geluidscassette en in grootletter. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-565477.

Vormgeving

Scriptura (Westbroek)

Ontwerp omslag

Andromedadesign (Drachten)

Druk

PlantijnCasparie (Utrecht)

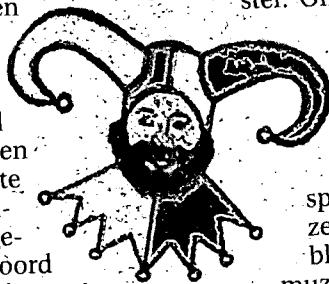
ISSN: 0167-2355

Column

Op mijn zoektocht naar informatie over advent geef ik mij over aan Internet, nog specifiek: aan Google. Als ik de woorden 'advent en gedicht' inbreng krijg ik een groot aantal pagina's voorgeschoteld. Er is echter een probleem: het zijn bijna allemaal Duitstalige pagina's waar ik naar verwezen word. Ze herinneren me o.a. aan het feit dat ik al jaren naar een Duitse kerstmarkt wil, maar ook dit jaar zal het wel weer niet worden. In m'n zoektocht op Internet ben ik inmiddels zo handig geweest om de optie 'zoeken in pagina's in het Nederlands' aan te vinken. Dat scheelt en helpt me op weg. Advent betekent letterlijk "God komt naar ons toe" en dat komt in de adventstijd dan in twee betekenissen op ons af: Ten eerste is het de voorbereidingstijd op het Kerstfeest, de geboorte van Jezus Christus in onze mensengeschiedenis ruim 2000 jaar geleden. Ten tweede is advent de periode van verwachting van Jezus' wederkomst. 't Is maar dat je het even weer weet.

Intussen

flitsen honderden kerstpagina's aan me voorbij. Ze schreeuwen me toe wat kerst allemaal verder nog te zeggen heeft en het geeft me een gevoel van 'tussen de bomen het bos niet meer te zien'. Dan word ik echter nieuwsgierig gemaakt door het trefwoord 'kerstlegende'. Het brengt mij en jou het volgende:

"In een ver land woonde eens een nar. Hij had een rood pakje aan. Op zijn hoofd droeg hij een fluwelen puntmuts, met kleine belletjes eraan. Als hij liep dan hoorde je de belletjes rinkelen. En in zijn handen had hij een klokkenspel; daar kon hij vrolijke wijsjes op spelen. Op een avond zag de nar een grote ster aan de hemel. Deze ster stond niet stil, maar bewoog langzaam door de lucht. "Die ga ik achterna", zei de nar. Hij pakte zijn spulletjes en ging op weg. Toen hij een eind gelopen had, zag hij een meisje in een rolstoel. Hij keek het kind aan en vroeg of zij zijn mooie puntmuts met belletjes wilde hebben. "Heel graag", zei het meisje, "al zit ik in een rolstoel,

ik heb nu elke dag feest." Nog steeds volgde de nar de ster. Onderweg kwam hij een oude man tegen, met een blind jongetje aan de hand. En aan dat blind kind gaf hij zomaar zijn mooie klokkenspel. "Dank u, lieve nar", zei de jongen, "al ben ik blind, ik kan nu elke dag muziek maken." Eindelijk stond de ster stil. Vlak boven een klein huisje. Er gingen daar voorname mannen naar binnen. Ze hadden kostbare geschenken in de hand en gaven die aan een Moeder met een Kindje op haar schoot. Ook de nar ging naar binnen. Hij zei tegen Maria, want die was het, dat hij niets meer had om weg te geven. "Wel", zei Maria, "omdat u nu uw handen vrij hebt, mag u mijn Kind even in uw armen houden." Blij en gelukkig keek de nar naar de kleine Jezus. Hij hoorde Maria zeggen: "Wat je aan de armen en gehandicapten geeft, dat geef je eigenlijk aan Jezus." (Evangelie: Matteüs 2:1-12).

Henk Wieringa

Kisses from Heaven

Kingsway music, duur: 55:27 min., Euro 20,50.

De gedachte moet deze zijn geweest: zet drie zangeressen bij elkaar en je creëert een top-album. De gedachte komt uit het brein van iemand die betrokken is bij platenmaatschappij Kingsway. Duidelijk is dat men bij Kingsway blij is met het samenwerkingsverband tussen Susan Ashton, Michelle Tumes en Christine Dente. In het begeleidend promotiemateriaal wat ik ontvang, wordt de cd gepresenteerd als 'Best female album of 2004'. Misschien een tikkeltje te voorbarig want zo'n betiteling moet je toch overlaten aan de consument. Niet dat de consument met *Kisses from Heaven* een kat in de zak kopt. Het is zondermeer kwaliteit wat je in je CD-lade schuift. *Kisses from Heaven* kent als ondertitel: 'Streams of worship' en daar zit de kracht en de zwakte van het album. Om maar met de zwakte te beginnen: Van de 12 nummers is een deel (bijv. 'Here I am to worship') zo bekend dat het op elk zichzelf respecterend worship-album te horen is. Nee, de kracht ligt 'm dan meer in de nieuwe nummers als 'Outrageous grace'. De drie zangeressen nemen elk vier nummers voor hun rekening. Voor wie de zangeressen niet kent, hier wat korte aanbevelingen: Susan Ashton werkte samen met country superster Garth Brooks en heeft haar sporen op menig album achtergelaten; Michelle Tumes levert met haar zachte stem een fijne bijdrage aan de sfeerpop op *Kisses from heaven*; Christine Dente is bekend van 'Out of the grey', het duo dat ze samen met haar man Scott vormt.

Henk Wieringa

zaterdag
8 januari 2005
aanvang 19.00 uur

Jongerengebedsdag

Tegelijk met de Nationale Gebedsdag, op 8 januari 2005, wordt de Jongerengebedsdag gehouden. Op de Jongerengebedsdag komen overal in Nederland jongeren bij elkaar om te bidden. Voor elkaar en voor hun school en omgeving, ons land en de wereld. Thema van de gebedsdag is: *What would Jesus pray? – bidden met open ogen*. Wat zou Jezus bidden, als Hij nu in Nederland zou leven? Doe jij mee? Wij dagen jou uit om met jongeren uit andere kerken en jeugdgroepen een gebedsbijeenkomst te organiseren in jouw woonplaats. Je kunt je aanmelden als belangstellende of organisator op de website. Daar vind je meer informatie en hulpmiddelen, zoals een voorbeeldprogramma en flyers en -posters die je zo kunt gebruiken. Ook komt op de site een lijst met alle gebedsbijeenkomsten.

Meer info: www.jongerengebedsdag.nl